Digitized by the Internet Archive
in 2025

https://archive.org/details/swenslabookofpsa0000thum

Den Swenska

Psalm-Boken

af år 1819.

Öfwersedd af

J. H. Thomander och P. Wieselgren.

samt

försedd med beriktigade uppgifter rörande psalmförfattarnes och öfwersättarnes namn och dödsår, äfwensom med

Korta biografiska upplysningar.

Rock Island, Illinois,
Augustana Book Concern.

Entered according to Act of Congress in the year 1885, by
ENANDER & BOHMAN,
in the office of the Librarian of Congress, at
Washington, D. C.

All rights reserved.

Innehåll.

Ingångs-psalm: N:o 1.

1. Gud.

A). Sanningen och tröften af Guds warelse: N:ris 2—5.

B). Guds wäsende och egenskaper.

1) Ewighet och oföränderlighet, N:ris 6, 7. 2) Allmagt, N:o 8. 3) Helighet och rättfärdighet, N:ris 9, 10. 4) Allwetenhet och allestädesnärwaro, N:ris 11, 12. 5) Sannfärdighet, N:o 13. 6) Godhet och barmhertighet, N:ris 14—16.

C). Guds enhet och treenighet: N:ris 17—26.

2. Skapelsen och Försynen.

A). I allmänhet: N:ris 27—33.

B). De förnämsta skapade warelser.

1) Änglarne, N:ris 34—36. 2) Menniskan, kropps- och själsegenskaper, förnuft, fri wilja, samwete, wärde och ändamål, N:ris 37—42. Menniskans fall, N:ris 43, 44.

3. Återlösningen.

A). Den fallna menniskans upprättelse genom Jesus: N:ris 45—47.

B). Jesu kärleksfulla uppenbarelse i menskligheten.

1) Jesu anträde till sitt medlarekall (Adventpsalmer), N:ris 48—54. 2) Jesu födelse (Julpsalmer), N:ris 55—63. 3) Jesu namn, N:ris 64—66. 4) Ledstjernan till Bethlehem (Trettondedagspsalmer), N:ris 67—69. 5) Jesu förnedring, N:o 70. 6) Jesu person, lära och gerningar, N:ris 71—74. 7) Jesu lidande, död och begrafning; Allmänna betraktelser öfwer Jesu lidande, N:ris 75—79. Jesus uppgår till Jerusalem, instiftar nattwarden, förrådes, N:ris 80—82. Jesus lider i Gethsemane, förnekas och fängslas,

N:ris 83—86. Se menniskan! N:o 87. Hans blod komme öfwer oß! N:o 88. Och han bar sitt kors, N:o 89. Jesus på korset, N:ris 90—94. Jesu sista ord på korset, N:o 95. Tacksamma suckar wid Jesu kors, N:ris 96, 97. Jesu begrafning, N:o 98—101. 8) Jesu uppståndelse (Påskpsalmer), N:ris 102—112. 9) Jesu himmelsfärd, N:ris 113—116.

C). Jesu andeliga werldsregering och wård om sin stridande församling: N:ris 117—124.

D). Jesu heliga hågkomst och efterföljelse: N:ris 125—129.

4. Helgelsen.

A). Den Helige Andes nåd (Pingstpsalmer): N:ris 130—138.

B). Nådens medel.

1) Ordet. I allmänhet, N:ris 139—141. Lagen, N:ris 142—144. Evangelium, N:ris 145—147. 2) Sakramenten. Döpelsen: N:ris 148, 149. Nattwarden, N:ris 150—160. Nattwardspsalm för en sjuk, N:o 162.

C). Nådens ordning.

Nådewalet, N:o 163. 2) Kallelsen, wäckelsen, upplysningen, N:ris 164—168. En länge förhärdad syndares uppwaknande, N:ris 169, 170. 3) Omwändelsen: Kristlig sjelfpröfning, N:o 171. Bättringens nödwändighet och wådan af deß uppkof, N:ris 172, 173. Behofwet af Guds nåd wid känslan af bättringens ofullkomlighet och syndens bedröfliga wälde, N:ris 174—179. Ånger och tro (Botpsalmer), N:o 180—189. Under trons swaghet och mißtröstan om Guds nåd, N:ris 190—192. Trons seger, förtröstan och wißhet om syndaförlåtelse, N:ris 193—198. 4) Nya födelsen, N:o 199. 5) Rättfärdiggörelsen, N:o 200. 6) Den dagliga förnyelsen, under bön, wakfamhet och strid emot andeliga fiender, N:ris 201—211. 7) Benådade kristnas frid, fällhet och åliggande, N:ris 212—218.

5. Kristligt sinne och förhållande.

A). I allmänhet.

1) Förhållandet till Gud. Kärlek, wördnad, tacksamhet, N:ris 219—223. Lydnad för Guds wilja och frimodighet under hans beskydd, N:ris 224—232. Tålamod och tröst af Guds godhet, under korset och bedröfwelsen, N:ris 233—246. Glädje i Gud och förnöjsamhet med hans behag, unoer alla skif-

ten, N:ris 247—257. Umgänge med Gud i bönen, N:ris 258—261. Herrans bön, N:o 262. Guds lof, N:ris 263—272. 2) Förhållande till oß sjelfwa och näſtan. Ödmjukhet, ſaktmod, ſtilla lefwerne, N:ris 273—275. Ståndaktighet, rättwiſa, redlighet i handel och wandel, N:ris 276—279. Förſakelſe, flit och förnöjſamt ſinnelag, N:ris 280—284. Menniſkokärlek, barmhertighet, förſonlighet, N:ris 285—289. Mättlighet och nyktherhet, N:ris 290, 291. Kyſkhet, N:ris 292, 293. Hjertats renhet, N:o 294. Tidens och werldens rätta bruk, N:o 295. Glädjens rätta bruk, N:o 296. Tungans rätta bruk, N:o 297. Den angelägnaſte omſorgen, N:o 298.

B). Med afſeende på ſärſkilda perſoner, tider och omſtändigheter.

1) Öfwerhet, underſåtare, fädernesland, N:ris 299—308. 2) Domare och rättſökande, N:ris 309—312. 3) Lärare och åhörare. I allmänhet, N:ris 313, 314. Wid preſtwigning, N:ris 315, 316. Wid preſtwal, N:ris 317, 318. Wid en biſkops inſtällande i embetet, N:o 319. Wid en kyrkas inwigande, N:o 320. På ſabbatens morgon, N:ris 321, 322. Wid ringning till gudstjenſt, N:o 323. Gudstjenſtens glädje och högtidlighet, N:ris 324—326. Före predikan, N:ris 327—330. Efter predikan, N:ris 331, 332. 4) Husbönder och tjenare, N:ris 333, 334. 5) Makar, föräldrar, barn. Wid brudwigſel, N:ris 335—337. För äkta makar, N:ris 338, 339. För föräldrar, N:ris 340, 341. För barn, N:o 342. För en husfader eller husmoder wid ett årsſkifte, N:o 343. Wid en makas död, N:o 344. Wid ett barns död, N:ris 345. Wid en faders död, N:o 346. Wid en moders död, N:o 347. 6) Ungdom och ålderdom. För ynglingar, N:ris 348, 349. För en fattig yngling, N:o 350. För en ung qwinna, N:o 351. För nattwardsungdom, N:ris 352—356. En äldre kriſtens tackoffer på ſin födelſedag, N:o 357. För ålderſtigna, N:ris 358—360. 7) Sjukdom och helſa. Under allmänna farſoter, N:o 361. För ſjuka, N:ris 362—364. För en blind, N:o 365. Wid bad- och helſobrunnar, N:o 366. Tackſägelſe efter ſjukdom, N:o 367. För en huſtru, ſom ſkall kyrktagas, N:o 368. För friſka, N:o 369. 8) Reſande till lands och watten, N:ris 370, 371. Efter ſtorm på hafwet, N:o 372. 9) Botfärdiga fångar, N:ris 373—375. 10) Frids- och krigstider. Bön om frid, N:o 376. Bön under krig, N:o 377. Krigspſalmer, N:ris 378—380. Tackſägelſe efter ſeger, N:o 381. Tackſägelſe för fred, N:ris 382, 383. 11) Allmänna böne- och klagodagar, N:ris 384—391. 12) Årets tider och jordens fruktbarhet. Wåren, N:o 392. Sommaren, N:ris 393, 394. I långwarig wäta, N:o 395. I långwarig torka, N:o 396. Tackſägelſe efter regn, N:o 397. När åſkan går, N:o 398. Bön om jordens fruktbarhet, N:o 399. Skördetiden, N:o 400. Tackſägelſe för jordens fruktbarhet, N:ris 401, 402. I mißwäxtår, N:o 403. Höſten, N:o 404. Win-

tern, N:o 405. 13) Årets början och slut. Nyårspsalmer, N:ris 406—413. Wid årets slut, N:ris 414, 415. 14) Morgon och afton, N:ris 416, 417. Morgonpsalmer, N:ris 418—431. Aftonpsalmer, N:ris 432—443. Wid aftonklämtningen, N:o 444. 15) Före och efter måltiden, N:ris 445–447.

C). Med afseende på de yttersta tingen.

1) Lifwets korthet och dödens wißhet, N:ris 448—454. 2) Längtan till det himmelska och ewiga, wid betraktande af werldens fåfänglighet och onda wäsende, N:ris 455—461. 3) En warnande åtanke på den osaliga ewigheten, N:ris 462–465. 4) En sent uppwäckt, men botfärdig syndares suckar mot döden, N:ris 466, 467. 5) Kristlig bön om en salig ändalykt och stilla hängifwenhet under Guds wilja, N:ris 468—472. 6) En trogen själs glädje att skiljas hädan, N:ris 473–483. 7) En trogen själs försmak af en salig ewighet, N:ris 484—488. 8) Begrafningspsalmer. I allmänhet, N:ris 489—492. Wid ett spädt barns begrafning, N:o 493. Wid en ung menniskas begrafning, N:o 494. Wid en wärdig själaherdes begrafning, N:o 495. 9) Om de dödas uppståndelse och den yttersta domen, N:ris 496–499.

Slutpsalm: N:o 500.

Den swenska psalmbokens författare,..... Sid. 341.
Vers-Register,..... Sid. 354.
Högtids- och Missionspsalmer,..... Sid. 393.

Förord.

Denna psalmboksupplaga skiljer sig i flera afseenden från alla andra i Swerige och här i landet utgifna. Den af herrar Thomander och Wiesselgren reviderade textens interpunktering har blifwit öfwersedd, oriktiga uppgifter rörande psalmernas författare äro rättade, och under de allra flesta psalmer angifwas icke blott det rätta namnet å författaren, utan äfwen hans dödsår, hwilket utwisar under hwilket tidsskede i kyrkans häfder psalmen tillkommit. Är författaren (eller öfwersättaren) okänd, utmärkes detta med tecknet —?, till hwilket tecken i flera fall fogats uppgift om den tid, under hwilken den till namnet okände troligen lefwat och werkat. Näst efter författarens namn följa namnen å dem hwilka öfwersatt eller omarbetat psalmen, och i den ordning de werkställt sådant arbete. Deßutom finnes införd, omedelbart efter psalmerna, ett biografiskt register öfwer psalmbokens alla swenska och utländska författare. Uppgifterna i dessa kortfattade "lefnadsteckningar" äro hämtade dels ur J. W. Beckmans utmärkta arbete, "Försök till Swensk Psalmhistoria", dels ur swenska, tyska och engelska litteraturhistoriska källor, och har wid detsammas utarbetande största uppmärksamheten naturligtwis fästats wid de swenska och de förnämsta utländska författare. Wid slutet af psalmboken äro efter ett utförligt alfabetiskt versregister fogade några högtids- och missionspsalmer från den lutherska psalmdiktningens guldålder.

Evangelii-bokens evangelier och epistlar samt Kristi pinas historia äro hämtade ur den nya öfwersättningen af Nya Testamentet. Gudstjänstordningen och öfriga formulär äro desamma som i Augustana-synodens kyrkohandbok. De enstilda bönerna, som inledas med en passande bibelvers, äro hämtade ur Luthers, Arndts, Scrivers och andra utmärkta lutherska författares arbeten.

Utgifwarne.

Ingångs-Psalm.

1. Upp, psaltare och harpa, Upp, kraftens ord, du Andans swärd, Tweeggade och skarpa! Ur dwalan wäck en syndig werld. Och, nådens milda lära! De wäckta hjertan bjud Att känna, älska, ära Barmhertighetens Gud, Som huld, i Sions gårdar, Med Andan och sitt ord, Alltsom en herde wårdar Sin dyra återlösta hjord.

2. Han, för de qwistar torra, Ej hugga will sitt winträd ner. Han skonar ett Gomorrha, Der tio fromma blott han ser. Der två och tre allena Uti hans dyra namn, Sin bön och sång förena, Han öppnar nådens famn, Och hjertan weder-qwecker Och gifwer själar ro, Och med sin sköld betäcker Sin frälsta kyrkas hopp och tro.

3. Så kom i helig prydnad, O Sulamith, du Kristi brud! I oskuld och i lydnad Möt här din Herre och din Gud. Han är för dig utgifwen, Att frälsa dig från fall. Han är din brudgum blifwen, Att han dig helga skall. I trohet och i renhet Gif hjertat, gif din hand, Och wårda andans enhet Med kärlekens och fridens band.

4. Ej ewigt är du worden I dessa Kedars hyddor fäst: En liten tid på jorden Du går en främling och en gäst. War trogen, o! war trägen I lof och böneſång, Så blifwer himla-wägen Ej slipprig eller lång. De frommas samljud twingar Till tystnad qwalens röst, När Davids harpa klingar, Det stormar ej i Sauls bröst.

5. Men glad som Mosés skådar Från öknens sand, från mödans ban, Det land, som Herren bådar På andra sidan af Jordan; Så själen sig förnöjer Af saligheteus hopp Och frälst från jorden höjer Sin blick till himlen opp; I tron hon ser och smakar, Hur ljuflig Herren är, När helig andakt wakar På alla känslor och begär.

6. Kom, Israel! att dyrka Din Gud på hwarje tid och ort, Men blifwe dig hans kyrka Ett heligt rum och himlens port. Ej störe menskosunder Och jordiskt känslopråt De helga sabbatsstunder, De höga föremål, Att Herren i ditt öra Ej ropar innan kort: Jag will ditt spel ej höra, Haf dina wisors buller bort.

7. Dig skall ditt Sion sjunga Och bära fram för dig, o Gud! Med hjerta och med tunga Sin lofpsalm och sitt böneljud. Ditt ord i wåra bygder Må rikeligen bo Och bära frukt i dygder, Gudaktighet och ro. Som hafwets sand, otaligt, Ditt folk föröke sig Och, heligt och lyckfaligt, I ewighet loffjunge dig! (F. O. Wallin, † 1839.)

I). Gud.

A). Sanningen och tröften af Guds warelse.

2. Herre! ewigt stor i ära, Höghet, wishet, nåd och magt, Mild och sann i himlens lära, Rik och god i jordens prakt, Trognas wärn och wäcktas tröst Dig jag helgar denna röst.

2. Fast den blick, jag till dig höjer, I sin swaghet dig ej ser, Dig du för mitt hjerta röjer Uti allt, hwad mig omger: Allt ditt werk dig wittne bär, Att du god och rättwis är.

3. Ingen tankegåfwa mäter Dig i din fullkomlighet. Du, då werlden dig förgäter, Sjelf af ingen saknad wet. Men, i kärlek lika stor, Du i trogna hjertan bor.

4. Härlighet din thron betäcker, Ewig klarhet strålar der. Du din allmagts spira sträcker Öfwer allt, hwad skapadt är. Men din blick, din ömma röst Gjuter lugn i trogna bröst.

5. Ondskan för ditt öga rädes, Fast hon trampar dina bud; Hoppet under bäfwan glädes Åt en fader i sin Gud; Swagheten förgäter sig, Fattar mod och nalkas dig.

6. Fader! tacksamheten blandar Denna stämma, låg och swag, Med det lof dig ljusets andar Sjunga i en ewig dag. Du, o Gud! barmhertig är, Af ett stoft ej mer begär.

(S. Ödmann, † 1829.)

3. Höga majestät! wi alle För dina fötter nederfalle: Ditt lof från wåra hjertan går. Ewig är din magt och ära; Dig jord och himmel wittne bära: Af allt ditt werk du offer får. Dig lofwa Cherubim, Dig sjunga Serafim. Hosianna! Helig är Gud, All werldens Gud, All krafts och nåds och wisdoms Gud!

2. Solen dig sitt offer tänder, Der klar hon fram på fästet länder Med ljusets prakt och rikedom; Och, då ljuft naturen swalkas, Med milda strålar månen nalkas För dig i nattens

helgedom; Och hela himlens här Dig samma wördnad bär. Med ditt finger, O Jehova! I werldarne Du skref ditt namn. Halleluja!

3. Hör ditt lof från tusen munnar. En dag den andra det förkunnar, En natt den andra säger det. Åskans knall och blixtens lågor Och stormens ljud och hafwets wågor Förkunna, Gud! ditt majestät. Och själen, denna flägt Utaf din andedrägt, Mägtigt dragen På ljusets stig, O Gud, af dig, Med bön och lofsång närmar sig.

4. Fader! allt i dig sig gläder: Du föder allt och allt du kläder, Och wårdar med din högra hand: Stjernan du på fästet leder Och minsta kräk deß wäg bereder Och wakar öfwer minsta grand. Dig fogeln i sitt ljud, Och liljan i sin skrud, Fader kallar. Ditt barn är jag; Med hwarje dag Jag röner säll ditt hjertelag.

5. Helige, som bor i ljuset! Du wårdar dina werk i gruset, Du dina barn ej öfwerger: Du, o Fader! dig förbarmar; Din egendom i dina armar, Ditt folk, Barmhertige! jag ser. Din Son du werlden sändt; Wi dig i honom känt Huld och nådig: Din Ande rör Och rena gör Dem Sonen lidit döden för.

6. Kor af fromma röster skallar: Dig helig, helig, helig kallar. Din helga hjord, din kristenhet. Hör de barn, du twagit rena. I trohet wilja de dig tjena Och wandra uti helighet. I oß din kärlek tänd; Din höga wishet sänd Från din himmel, Att hon oß när På jorden är, Och dina wägar rätt oß lär.

7. Oß wälsigna och bewara: Med nåd ditt ansigte förklara Och wänd det till ditt folk med frid! Här ditt namn wi wilje sjunga; Och sedan med en helig tunga, Dig lofwa Gud! till ewig tid, Med dina Cherubim Och dina Serafim. Hosianna! Helig är Gud, All werldens Gud, All krafts och nåds och wisdoms Gud!

(S. J. Hedborn, † 1849.)

4. För dig, o Gud! mitt hjerta brinner, Du tände det, då det war kallt. Jag saknar dig: och allt förswinner. Jag finner dig: och äger allt. Jag glömmer dig: och oron tär. Jag lyder dig: och lycklig är.

2. Mitt öga skådar dina under I stormens wåld och hafwets swall; Din allmagt uti åskans dunder, Din mildhet uti regnets fall. Men hjertat erfar dig, o Gud! I dina löften, dina bud.

3. Den röst, som i mitt sammet talar Och warnar mig för mitt begär; Den milda kraft, som mig hugswalar, Då jag bekymrens börda bär; Allt är, o Gud! en nåd af dig, Som will mitt wäl och wårdar mig.

4. Det lugn, som mig i spåren följer Wid allt, som göres rätt och godt; Den blygsel, som mitt hjerta höljer, Om än det hölja kan sitt brott, Bewittnar din rättfärdighet, O Gud! som allting ser och wet.

5. Om tidens winning jag försakar Wid hoppet om ett ewigt wäl; Om jag mot hjertats willor wakar, Med segrens styrka i min själ, Det är en gåfwa af din hand, Som lossat mig ur syndens band.

6. Så, milde Gud! i dig jag äger En Fader som ledsagar mig. Din röst uti mitt hjerta säger, Att detta namn behagar dig. Allt wittnar, Herre! att du är: Mitt hjerta, att du är mig när. (S. Ödmann, † 1829.)

5. We den, som säger: Gud ej är; Hans mörka wäg till döden bär Igenom jemmerdalen. Med kropp och själ till jorden böjd, Han har i lyckan ingen fröjd, Och ingen tröst i qwalen. Han känner ej den ljufwa lott, För Herrans skull att göra godt, Och af odödlighetens hopp Hans slagna mod ej friskas opp. O Gud, wär Gud! hur jemmerlig, Föraktelig, är maskén menskan utom dig!

2. Om du, Allswåldige! ej är, Hwem skapte och på händren bär Den sköna, wida werlden? För solar, stjernor utan slut, Hwem skrifwer lag och stakar ut Den jemna, ljusa färden? O, hwilken stakar ut för mig Min dunkla, oförsedda stig? Hwem skrifwer i mitt bröst den lag, Som bjuder, utan undantag, Att alltid rätt jag göra skall, Om werlden all Sig reste wäpnad till mitt fall?

3. Jag ser din hand, jag hör ditt bud, Du lefwer, och i dig, o Gud! Wi lefwe och wi röras. O wäsens upphof, hjertans hopp! Till dig gå jordens böner opp, Af dig de alla höras. Min sucken är dig ej fördold, Och du har allt uti ditt wåld: Min

frid och strid, min fröjd och nöd, Mitt lif, o Fader! och min död. Och skickelsen, som dunkel war, Skall blifwa klar, Då tidens förlåt remnat har. (B. Münter, † 1793. J. O. Wallin.)

B). Guds wäsende och egenskaper.

1). Ewighet och oföränderlighet.

6. Gud! du af inga skiften wet, Af ingen tidens skranka. Du är och blir i ewighet, Högt öfwer menskotanka. Den swindlar då den wågar sig På djupet till att fatta dig, Som war, som är och blifwer.

2. Förr än din sol från fästets höjd En blick till jorden skickat; Förr än till skyn med tacksam fröjd Ett menskoöga blickat; Förr än i himlars paradis En ljusens ängel sjöng ditt pris Du war, du Gud allena!

3. Och hwad du war, du ewigt är; Och hwad du är, du blifwer. För dig ej tiden åldrar bär, Ej rymden gränser skrifwer. Af ingen du ditt ursprung har, Du alla wäsens Gud och Far! Du är, allt annat warder.

4. Du är dig nog, du är dig allt. Ej höjs, ej sänks din ära Utaf den werld, som du befalt Att dig sitt offer bära; Om än hon trampar dina bud, Du är dock Gud och blifwer Gud, Uti ditt wäsen lika.

5. Du öfwer tingens skiften höjd, Dock dem, o Herre! leder. Och menskans sorger, menskans fröjd Med samma hand bereder, I begge samma kärlek rår; Ehwad jag saknar eller får, Din godhet är dock lika.

6. För ewigt blir din wisdoms råd, Det ingen ändring röner; Och ewig är som du din nåd Mot alla jordens söner. Af ewighet du såg wår nöd, Af ewighet du räddning bjöd, Och ewigt skall den gälla.

7. I syndens straff, i dygdens pris Du rättwis dig förklarar; I allt du, lika god och wis, Din ära uppenbarar. Ditt hot, ditt löfte blifwer fast, Om både jord och himmel brast: Ditt ord är ewig sanning.

8. Min själ utaf din Anda är, Till ewig tid hon blifwer. Ett ewigt lif är trons begär, Och du fullbordan gifwer. När stoftets werldar blifwa grus, Den själ, som sökte här ditt ljus, Skall i ditt ljus ock lefwa.

9. Gif, Fader! med din Ande gif, Jag detta så betänker, Att jag må komma till det lif, Som du i Kristus skänker. Låt under alla skiften mig Ståndaktig wandra på den stig Som upp till himlen leder. (B. Münter † 1793. J. Åström † 1844.)

Dav. 90.

7. Dändlige! o du, hwars hand Från slägt till slägt, från land till land. All werlden hägnad gifwer! Förr'n jorden folk och skördar bar, Förr'n bergen woro till, du war, Och ewigt du förblifwer. Men jordens barn, men stoftets son Knappt fröjdas får af lifwets lån, När honom genast åter Du hädan kallas låter.

2. För dig, o Herre! tusen år Likt dagen, som gick fram i går, Likt nattens wäkt, förswinna: Och wåra dagar som en dröm, Som windens flägt, som böljans ström, Bortila och förrinna. Om morgonen slår blomman ut, Men wißnar före dagens slut; Och hennes like worden Är menniskan på jorden.

3. Wi hafwa det förskyllt, o Gud! Wi hafwa mot ditt ord och bud Med wåra fäder brutit. Si, derför är wår tid så kort, Och hastigt, som ett ljud dör bort, Är menskans lif förflutet. Ja, hennes högsta wandring går Till sjutti eller åtti år, Bland arbete och möda, Och stannar hos de döda.

4. Så snart är det med oß förbi, Så snart, så fort, som flöge wi, Till dödens land wi fara. O! må wi märka tidens flygt Och tänka på wår ändalykt, Att wi må wise wara. Men du, som ej af skiften wet, Densamme är i ewighet, Du hörde fädrens böner; Du bönhör deras söner.

5. Behåll oß, Herre! wid det hopp, Att du wår lefnads dunkla lopp Till ljusets hem ledsagar. Wårt hjerta gläd, wår anda stärk Och främja wåra händers werk I alla wåra dagar. Gif oß och wåra barn din nåd Och war med oß i råd och dåd. Lär oß beredde wara Hwar stund att hädanfara.

(J. O. Wallin † 1839).

2). Allmagt.

8. Dig allena ware ära, Werldars konung, härars Gud! Från din thron, den himlar bära, Ewigt klädd i ljusets skrud, Du din allmagts spira sträcker Till ett rike utan gräns; I din höghet, som förskräcker, Dock din mildhet ses och käns.

2. Wid din allmagts warde! bliſwa Werldar, himlar, haf och jord; Då du gräns för dem will ſkriſwa, Fordras blott af dig ett ord. Alla ſtjernors klot förſwinna Wid din wink, ſom allt förmar, Himlar fly och werldar brinna, Nya födas i ditt ſpår.

3. Du, o Gud! om du behagar, Ändra kan naturens bud. Blott för oß de äro lagar; Icke lag för dig, o Gud! Då en blick ditt öga ſänder, Alla krafters motſtånd flyr För den magt med fria händer, Som all werldens öden ſtyr.

4. Du, då wåld och liſt bereder Rätten undergång och fall, Undſkan till det målet leder, Der deß bölja ſtanna ſkall. Du, då lärjungarne bäſwa, Näpſer ſtormen och förſtör Farorna, ſom kring dem ſwäſwa, Stilla lugnet återför.

5. Gif, o Gud! mig ljus och ſtyrka, Att i tron dig hålla kär, Att med heligt hjerta dyrka Dig, ſom Gud och fader är. Låt mig nöjd din kärlek ſkåda, Lik din ſol, hwar morgon ny, Och, i all min nöd och wåda, Till din magt med glädje fly.

(S. Ödmann † 1829).

3). Helighet och rättfärdighet.

Ej. 6.

9. Eſaias ſåg den Aldraheligaſte I helgedomen ſig nedſänkande På majeſtätets thron. Allt Sions hus Uppfyldes af hans klädafall med ljus. Kring den, för hwilken himlen ej är ren, Serafer ſyntes i fördunkladt ſken. För konungarnes konung ſkylte de Med wingar två ſitt klara anlete, Sin fot med två, med två ock flögo de; Den ene till den andre ropade: "Helig är Gud Jehova Zebaoth! Helig är Gud Jehova Zebaoht! Helig är Gud Jehova Zebaoth! Hans härlighet uppfyller jordens rund. Af ropet ſkälfde templet på ſin grund, Och wardt uppfyldt af rök i ſamma ſtund.

(M. Luther † 1546, L. Petri, S. J. Hedborn, J. O. Wallin).

Dav. 94.

10. O Gud, ſom hämden hörer till! Hur länge will Du ſkona dem dig gäcka? Bete dig, werldens domare! Din magt bete, Som trotſas af de fräcka. Din arm uträck Till deras ſkräck; Låt deras brott, Ditt namn till ſpott, Ej wäldet längre ſträcka.

2. Med wåld och swek de gå omkring, Och arga ting, De städse eftertrakta: För ofkuld lägga de förråt, Och enkors gråt Och spädas rop förakta: Och rof och kif Är deras lif: "Gud", säga de, "Ej kan det se, Ej Jakobs Gud det akta".

3. Men märken dock, ogerningsmän! Att hämnaren Har både syn och öra. Skall han, som ögat gjordt, ej se? Den helige, Som örat gjort, ej höra? Allt hwad här sker, Han hör, han ser, Och kommer snart, Med stormens fart, Att mörkrets werk förstöra.

4. Dock, Herre! hämden dig tillhör: Hwad helst du gör, Så tröstar oß din lära, Och kraft af dig den fromme får, Då illa går, Att korset tåligt bära. Hwad helst du will, Oß dela till, Så måste rätt Dock warda rätt Och dygd bestå med ära.

5. Mot ondskans magt allena du, Som förr ännu, Till wärn för mig uppträder, Om Herre! du mig icke hjelpt, Jag wore stjelpt Af minsta motgångs wäder. Det är din nåd, Som gifwer råd; Det är din tröst, Som detta bröst I allt bekymmer gläder.

6. Ifrån den tro jag aldrig går, Att Herren står Uppå de frommas sida. När han till sanningens försvar Mig wäpnat har, Skall han ock för mig strida. I lif och död Är han mitt stöd, Min frälsare, Min hjelpare: Wäl dem hans hjelp förbida.

(J. O. Wallin † 1839).

4). Allwetenhet och alleståndesnärwarelse.

Dav. 139.

11. Du, Herre! ser och känner mig, Mitt hjerta du ransakar; Min hwilobädd, min wandringsstig Du alltomkring bewakar. Hwad steg jag går, hwad råd jag hör, Hwad förefats jag wäljer, Det ord, som på min tunga dör, Den suck, jag hemligt swäljer, Du wet och ser och täljer.

2. O blick, för klar, för underbar, Att af min tanke följas! Hwar, Herre! will jag gå, o hwar, Att kunna för dig döljas? Ty, steg jag öfwer molnens bädd, Din glans mig der omflöte, Och sjönk jag neder, stum och rädd, I jordens djupa skröte, Är du mig der till möte.

3. Och förd till hafwets andra strand På morgonrodnans wingar, Mig äfwen der din starka hand Upphinner och betwingar; Och ginge jag att skyla mig I midnattsmörkrets dimma,

Skall, vid en enda blick af dig, De svarta skuggors timma I middagsklarhet glimma.

4. Och förr'n i moders famn jag låg, Förr'n fadersnamn jag visste, Du alla mina dagar såg, Den förste som den siste; Hvart ljuft, hvart sorgligt ögonblick, Som här min lott har bliswit, Och mitt fördolda ödes skick, Allt i din bok var skriswet Långt innan jag såg liswet.

5. O, djup af nåd och majestät! Du ser mig alla stunder, Du följer alla mina fjät, Och gör med hjertat under. O, Herre! utransaka mig, Mig wärdes ljus beskära. Och, om jag är på orätt stig, Din wäg mig wärdes lära, Mig led och war mig nära. (H. Vogtherr † 1530, J. O. Wallin).

12. I det djupa, i det höga, Råder en osynlig hand, Och ett aldrig slutet öga Wakar öfwer minsta grand. Intet hwalf dig innestänger, Dit den handen icke når; Ingen natt omkring dig står, Dit det ögat icke tränger: Hwart du flyr och hwar du är, Före dig är Herren der.

2. Dig han möter allestädes: Blir du ej af häpnad stum? Rummet, som af dig beträdes, Är det ej ett heligt rum? Ingen är dig mera nära, Än den Gud, som skref sin lag, Skref sitt heliga behag I ditt hjerta och sin lära, Och som sjelf dig döma skall; Syndare! i stoftet fall.

3. Slå dig för ditt bröst och bäfwa: Du är röjd af hämnarns blick; Du det wittnet ej skall jäfwa, Som dig följde, hwart du gick. Kan ock här din gerning döljas, Brottsling! för en gäckad werld; Kan ock, skrymtare! din slärd Här i dygdens mantel höljas: Inför Gud är mörkret klart Och det dolda uppenbart.

4. Men, du nödens barn, som klagar, Eller tyst din plåga bär! Sök din tröst i mulna dagar Hos din Gud, som är dig när. Sanningswän, som omildt dömes, Otack får och smälek tål! Menskowän, som utan prål Gör det goda och förglömmes! Tänk på den, som allting ser, Magten har och lönen ger.

5. Höga tanke, ljuf att tänka: Öfwerallt bor Herren Gud! Icke blott der stjernor blänka Och der åskan bär hans bud. Han i mörkret mig betäcker, Gläder mig i dagens ljus, Swalkar mig i windens sus, Och i källan wederqwecker. Jag i allt, som är och sker, Honom hör och honom ser.

6. Gud! jag lefwer och jag röres Blott i dig och genom dig. Af din fadershand jag föres Öfwer tidens dunkla stig; Under ditt beskärm jag hwilar Uti sjelfwa grafwens famn, Tills du ropar mig wid namn, Och jag waknar glad och ilar, Fader! att ewinnerlig Skåda och loffjunga dig.

(J. O. Wallin † 1839).

5). Sannfärdighet.

13. Dig, o Gud! en ewig dag, Dig en ewig klarhet höljer; Ewig sanning är den lag, Du i nåd och wishet följer. Känslan af din sannings magt Du i detta hjerta lagt.

2. Sanning, Herre! i ditt hot, Öfwer mig förfärlig ljungar, Då jag bryter dig emot Och med synder mig betungar: Tränge denna warningsröst Djupt uti mitt kalla bröst.

3. Sanning från ditt hjerta går, Då som fader fram du träder, Kallar mig från willans spår Och med löften hjertat gläder: Tränge denna milda röst Djupt uti mitt wäckta bröst!

4. Sanning, Gud! den lära är, Som af dig förkunnad blifwer Och sitt eget wittne bär I den kraft, hon hjertat gifwer: Ware denna kraft mitt stöd, Till att göra det du böd.

5. Sanning, Herre! är den pligt, Du mitt hjerta föreskrifwer; Gif, att denna fordrans wigt Dyr och outplånlig blifwer: Dyr för mitt och andras wäl, Outplånlig i min själ.

6. Minsta tanke och begär, Som ifrån din sanning wiker, Idel synd och willa är, Som förtjusar, men beswiker, Hjertats lugn på lifwets stig Är att tro och lyda dig.

7. Förr skall himmel, haf och jord Till sitt fordna intet falla, Än du, Gud! ett enda ord, Det du talat, återkalla. Oföränderlig och sann, Dig du ej förneka kan.

(S. Ödmann † 1829).

6). Godhet och barmhertighet.

14. Fader! under detta namn Nalkas jag med hopp och gjuter Mina suckar i din famn, Wiß att du mig ej förskjuter. Du en faders hjerta bär För ditt barn som hjelp begär.

2. Då du mig från willans stig Kallar och till bättring wäcker: Då jag, ångerfull till dig, Herre! mina händer sträcker, Du en faders hjerta bär För ditt barn, som nåd begär.

3. Då du gläder med din röst Hjertat, som i oro swäfwar: Då du styrker detta bröst, Som sin wanmagt ser och bäfwar, Du en faders hjerta bär För ditt barn, som stöd begär.

4. Då din kärleks ömma wärd Jag i nödens timma röner, Äfwen då du synes hård Och mig wägrar mina böner, Du en faders hjerta bär För ditt barn, som tröst begär.

5. Fader! må ditt hjertelag Dig ett tacksamt bröst bereda! Må din Ande dag från dag Mig i tro och kärlek leda, Att jag dig i hjertat bör Och af dig mitt allt begär.

(S. Ödmann † 1829).

15. Allt det goda, som mig fägnar, Allt, o Fader! du mig ger; Du, som wårdar mig och hägnar, Du, som styr allt hwad som sker. Mig du ur mitt intet bragt; Mig din wishet, nåd och magt Tillmätt detta lifwets dagar; Mig du skyddar och ledsagar.

2. Öfwer mig din kärlek gjuter Sötman af min glädjedag. Blott af dig mitt hjerta njuter Lifwets fällhet och behag. Under mina pröfningsår Blott af dig jag styrka får: Segrens glädje, då jag strider, Och förtröstan, då jag lider.

3. Du från mig den fara wänder, Som mitt öga icke ser. Mig du öppnar dina händer, Förr än dig om hjelp jag ber. Du med helsans kraft och fröjd Gör mig lycklig och förnöjd. Du min framtids börda lättar Med det hopp, som mig upprättar.

4. Din försyn min nödtorft skickar Dag från dag ur ditt förråd; Morgonrodnans nya blickar Båda mig förnyad nåd. Tidens skiften, ljusets lopp, Skörden, mina mödors hopp, Lugnet, som min bädd omgifwer: Allt af dig förordnadt blifwer.

5. Så du will min börda lätta, Fader! som i himlen är, Och hwad fordrar du för detta? Blott mitt hjerta du begär, Blott att, af din Ande rörd, Af din nåd och wishet förd, Jag i Jesu fotspår träder Och min tryckta like gläder.

6. Må mitt hjerta tacksamt brinna, Tacksamt helga dig sin röst. Må den själ, som lider, finna Tröst och hjelp wid detta bröst. Dig jag ewigt dyrka skall. Gif, att för din fotapall Sig mitt hjerta rätt ödmjukar Och din godhet ej missbrukar.

(S. Ödmann † 1829).

Dav. 103.

Sjunges som N:o 1.

16. Min själ skall lofwa Herran, Hwad i mig är, hans helga namn; Han är från oß ej fjerran, Han räcker oß sin hulda famn. Han hörer wåra böner Och helar all wår brist. Oß med sin nåd bekröner Och frälsar oß förwißt. Wår ungdomstid han mättar Med glädje utan tal, Och ålderns börda lättar Och hjelper oß i dödens qwal.

2. Han mildrik oß förkunnar Sin helga lag, sin wilja god, Och till allt godt förunnar, Af blotta nåd oß kraft och mod. Den sig till honom wänder, Han möter ewigt huld. Han då på sina händer Oß tecknar, ej wår skuld; Sin nåd så högt befäster Som himlen, och så widt Som öster är från wester, Wårt hjerta gör från synder fritt.

3 Som sig en far förbarmar Och barnens fel förgäter snart, Så Gud i kärleksarmar Oß sluter in med fadersart. Han wet wårt swaga wäsen: Af stoftet är det gjordt. Wi blomstre såsom gräsen, Och wißne lika fort. En flägt, som liljan hinner, Afkläder all deß pragt: Så menniskan förswinner; Ej hjelper konst, ej båtar magt.

4. Men Herrens nåd allena Owansklig är i ewighet, Dem, som, af trone rena, Åstunda hans rättfärdighet. Hans thron står fast i höjden, Högt öfwer jordens grus. I änglar! som er fröjden Uti hans klarhets ljus, I hjeltar! I som ljungen Att föra ut hans bud, I menskor! alle sjungen, Lofsjungen Herran eder Gud. (J. Poliander † 1541, L. Petri, J. O. Wallin)

C). **Guds Enhet och Treenighet.**

17. Wi tro på en allsmägtig Gud, Af hwars Ande, genom ordet, Allt skapadt är, och på hwars bud Allt är godt och härligt wordet. Oß en fader will han wara, Och utaf sin goda wilja Skall han alltid oß bewara, Aldrig oß ifrån sig skilja. På allt hans öga gifwer akt, Och ingen står emot hans magt.

2. Wi tro också på Jesß Kristi, Fadrens Son, wår Herre kära; Af ewighet är han förwißt Fadren lik i magt och ära. Af Guds Ande jungfrun rena Till sann mandom honom födde; Han för werldens skuld allena Pintes och på korset dödde; Begrofs och uppstod, seger wann, Och sitter på Guds högra hand.

3. Wi tro ock på den Helge And', En allmänlig, helig kyrka; Helgamanna samfundsband Andens goda gåfwor styrka. Synden warder här borttagen, Stillad all wår själawånda, Och uppå den sista dagen Wi förwänta att uppstånda. Ett ewigt lif skall komma, då Gud låter oß sin glädje få. Amen.

(M. Luther † 1546, O. Petri, J. O. Wallin.)

18. Jag tror uppå den Gud, som med sitt ord befalt Naturens prakt och tingens skara Och warelser och werldar wara, Och styr och uppehåller allt. O kraft och wishet utan like, Oändlige! du göms för tankens skumma syn Men hjertat wördar din försyn, Så widsträckt som din allmagts rike.

2. Jag tror på Medlaren, som rördes af wår nöd, Att himlens frid till jorden bära, Och skänkt oß ljuset med sin lära, Och köpt oß lifwet med sin död. O, nåd och kärlek utan like, Förbarmare! ud ser till en förwillad hop, Och låter upp för ångrens rop Ditt hjerta och ditt nåderike.

3. Jag på den Ande tro, som går af Herren ut, Och förbereder hjertats böner, Och trones strid med seger kröner Och pröfningen med saligt slut. O, ljus och fällhet utan like, Hugswalare! du är wår hjelp i all wår nöd, Och öfwer brist och qwal och död Du öppnar härlighetens rike.

19. Oändlige! i ljusets strålar För dödlighetens blickar skymd, Ditt wäsens härlighet sig målar Kring himlens hwalf, kring jordens rymd. Upp till din höjd ej tanken hinner, Ner till ditt djup ej tanken når, Men hjertat i ditt werk dig finner, Och dyrkar dig i dina spår.

2. Från jordens stoft till himlars himlar, Allt hwad som warelse har fått, Allt hwad i wida rymden wimlar, Allt är ditt werk, och allt är godt. I allt din magt sig uppenbarar, I allt din wishet strålar klar, I allt du mild och god förklarar, Att du är alla wäsens far.

3. I oskuld prydd, ur dina händer, Gick menskan säll, din tankes bild, Men snart hon sig till brottet wänder Och blir från paradiset skild: Och lustans yrsel föder nöden, I hjertat hämdens gissel slår; Förbannelsen, i följd med döden, Går tätt i fallna slägtets spår.

4. Ack! hwad försoning kan jag gifwa? Hwad offer för min syndaskuld? Blod? Tårar? Kan jag friköpt blifwa Med lösen af allt jordens guld? Förgäfwes — nej, det dyra ordet Blott är i skaparns hjerta födt: O, hemlighet! och det är wordet I tiden uppenbart i kött.

5. Oändlige! i ändligheten Du sänker dig försonande; O höjd! o djup! och mensklighetен Får uti dig en like se, Som går för syndare att blöda Och, skuldfri sjelf, wår börda bär, Och låter sig på korset döda, Och säger: allt fullkomnadt är.

6. Hos Gud då inga hinder mera För menskans frälsning, ljus och frid, Men i mitt eget bröst deß flera, Dem jag med tårar kännes wid. Ack! född i synd, och på deß bana, Så irrande i öfwerdåd, Hur kan jag bryta köttets wana. Hur winna del i himlens nåd?

7. Blott wanmagt är all min förmåga; Men ewigt Herrans råd består: Hans Ande, helighetens låga, Af gudomsskötet ewigt går. Ej blott uti naturens under, Än mer i återlösningens; I nådens gåfwor alla stunder Guds kärlek strålar utan gräns.

8. Ja, han, den ewigt gode Anden, Sjelf kallar mig från willans spår Och sönderbryter syndabanden Och läker mina samwetssår. Han mig förnyar, och bereder Sig sjelf en boning i min själ, Och mig på lifwets bana leder Till frid och fröjd och ewigt wäl.

9. Så, Gud! oß uppenbar du blifwit, Som Fader, stor, i skapelsen, Som Son, den sig för oß utgifwit, Som Ande, mild i helgelsen. En i ditt wäsen, uppenbarar Du dig jemwäl treenigt stor; Och helig, helig, helig, swarar På jordens lof din änglakor. (J. Åström † 1844, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 35.

20. O Ewige, o Gud! till dig Ditt folk sin lofsång höjer, Af nådens ljus det fröjdar sig Och för din thron sig böjer; Du, som med wishet, nåd och magt Den werld, du sjelf ur intet bragt, Beskyddar och regerar!

2. O Fader! dig som ewig är, Som ewigt war och blifwer, Ditt folk, som detta offer bär, Sin enda dyrkan gifwer.

Dig jord och himmel prisa skall, Som uppreſt werlden ur deß fall Och wäg till frälsning bgnat.

3. O Jesu! du, som menskors nöd Och synder welat bära; Den werld, du frälst med blod och död, Du leder med din lära. Ditt folk, som frid och sällhet får, Med seger krönt ur striden går, Ditt lof att ewigt sjunga.

4. O Ewige! i ditt förbund Din Ande oß ledsage. I glädjens dag, i nödens stund Wår dyrkan dig behage, Wälsigna oß med nåd och tröst, Och warde frid i alla bröst Och syndens wälde krossadt. (S. Ödmann † 1829.)

21. O Fader wår, barmhertig, god, Som oß till dig will kalla Och stänka oß med Kristi blod, Som rena kan oß alla! Låt komma, Gud! till oß ditt ord, Det heliga och klara; Låt det i mörkret på wår jord En ledare oß wara, Att wi ej wilse fara.

2. Men alle rope wi till dig, Ej annat är till råde, Ty ingen tar ditt ord till sig, Om hon ej får din nåde, O helge Fader! tänk derpå, Att djefwulen will blanda Sitt ogräs i din säd, och få Oß komma sig tillhanda: Ty sänd till oß din Anda.

3. O Gud och menska, Jesu Krist! Som synden på dig lade, Du känner bäst wår stora brist Ty du ock mandom hade. O Jesu Krist! wår broder kär, Ditt löfte wi påkalla: Hugswalaren låt komma när, Som sanning lär oß alla, Att wi från dig ej falla.

4. O du, Guds helge Ande! kom, Slit sönder satans snara. Det ord, wi fått af Herranom, Uti wår själ bewara, På det en hwar må, heliggjord, Lofsjunga Gud med gamman, Och Jesu Kristi dyra ord Oß leda allesamman Till himlens glädje! Amen. (Olaus Petri † 1552, J. O. Wallin.)

22. Gud trefaldig! statt oß bi Och låt oß ej förderfwas. Gör wår själ från synden fri, Låt himlen af oß ärfwas. Styrke oß din kraft, att wi Det onda öfwerwinne, Och så med kristligt sinne Det sälla målet hinne. Hjelp att dig wi älska må Och, såsom oß, wår nästa. Wår tro, wårt hopp befästa; Gud! hjelp oß till det bästa. Amen, amen, ske alltså: Halleluja! Halleluja! (Martin Luther † 1546.)

23. O Herre Gud! oändelig, Gif oß nåd till att prisa dig Och sätta all wår tro dertill, Att du är ewigt god och mild. :,:

2. O Jesu Krist! som mandom tog, Hjelp oß att komma städs ihog Din bittra död, ditt rena ord, I dem wår själ blir saliggjord. :,:

3. O Helge And'! gif oß din nåd, Att alltid följa dina råd. Ledsage, hägne oß din hand, Gud Fader, Son och Helge And'! :,: (? — J. O. Wallin.)

24. Allena Gud i himmelrik Må lof och pris tillhöra, För all den nåd, han kärleksrik Med oß har welat göra! Han jorden skänkt stor fröjd och frid. Ack! menskan må wäl glädjas wid Guds ewigt goda wilja.

2. Wi prise, wi tillbedje dig, Ditt namn städs ware lofwadt, O fader! ou, som nådelig Oß med allt godt begåfwat; All ting du hafwer i ditt wåld, Och dig är ej en suck fördold; Wäl den dig rättsligt fruktar!

3. O Jesu Krist! Guds ende Son, Som såg wår själafara, Och, att oß frälsa derifrån, Dig sjelf ej wille spara; Du med ditt blod, din hårda död Förlossat oß af syndens nöd, Säll den på dig förtröstar.

4. Du är allen wår frälserman Och will oß himlen gifwa; Du är Guds lam, hwars blod utrann, Att wår försoning blifwa. Du är allen wår salighet, Du är, för tid och ewighet, Wårt hopp, o Jesu Kriste!

5. O, Helge And'! gör själen from, Förnöjd och oförfärad: Gör hjertat till en helgedom, Der Gud i allt blir ärad; Gif stöd, gif tröst i all wår brist, Hjelp att wi tro på Jesum Krist Båd' nu och alltid! Amen.

(Hilarius † 368? N. Decius, J. O. Wallin.)

25. O Skapare! o gode Gud! O Fader! nådens källa, Förlåt hwad gjordt är mot din bud, Låt Jesu förbön gälla. Ej handla med oß efter rätt, Fast mera uppå fadersätt: Och, som ditt barn, må hwar och en, Från synden ren, Dig framgent tjena utan men.

2. Förbarma dig, o Jesu Krist! Och wärdes oß benåda. Du är den starke hjelte wißt, Som hindra kan all wåda. Så

fräls ditt folk utaf deß nöd, O du, som med din blod så röd Oß löst af qwal och ewigt we, Din nåd bete! Att intet ondt hos oß må ske.

3. Wälsigna oß, o Helge And'! Låt oß din nåd ej mista; Låt kärlekens och fridens band Ej i ditt samfund brista. O Gud! af tröst och glädje rik, I nöden ej ifrån oß wik. Wår själ gör ren och wäl förnöjd, Gif ewig fröjd För Jesu skull i himlens höjd. (?— J. O. Wallin † 1839.)

26. Wi på jorden lefwa här, Under döden fångne. Hwem få wi, som hjelpen är, Att ej bli förgångne? O Fader! dig allena, Ty må wi förja bitterlig, Att wi så förgätit dig. Helige Herre Gud! Helige starke Gud! Helige, barmhertige Frälsare! Du ewige Gud! Låt oß icke falla I den bittra dödens nöd. War oß barmhertig!

2. Wi för syndaskulden swår Måste straffet bida. Ho är den, som för oß går Och will döden lida? O Jesu! du allena. Du hafwer lidit hårdan död, Till att frälsa oß ur nöd. Helige Herre Gud! Helige starke Gud! Helige, barmhertige Frälsare! Du ewige Gud! Låt oß ej förkastas Från din nåd till afgrundsglöd. War oß barmhertig!

3. Wi ej lefwe, som oß bör, Städs i synd wi falle, Ho är den oß starka gör Emot synder alle! Guds Ande! du allena. Blott i din kraft wi komme fort; Ditt är allt, som wäl är gjordt. Helige Herre Gud! Helige starke Gud! Helige, barmhertige Frälsare! Du ewige Gud! Låt oß ej förtappas Utan hopp i ewig död. War oß barmhertig!

(Martin Luther † 1546, L. Petri.)

II). Skapelsen och Försynen.

A). I allmänhet.

Sjunges som N:o 39.

27. Gud! jag i stoftet böjer mig Och prisar, store Herre! dig, Som allt har skapt och skickar. När allt i intets mörker låg, Du ljusets rymder genomsåg; Och hwart ditt öga blickar, Blir ljus och rörelse och lif, Och när din allmagt ropar: blif! Ur djupet werldar ljunga, Att, Gud! din ära sjunga.

2. Hur stråla för min häpna syn De ljusa undren ofwan skyn Högt i naturens tempel! Här träder solen härlig opp Och gjuter dagen i sitt lopp Och bär din äras stämpel. Här månens milda anlet ler, Och tusen stjernor skåda ner, Likt blickar af ditt öga, Till mig ifrån det höga.

3. Jag ser, i oförwilladt lopp, Här werldar sänkas, der gå opp; Och Skaparns wishet prisar. Mitt öga sänks mot jordens bryn, Och samma wishet för min syn I tusen skick sig wisar. Den röjer sig i minsta stoft, I gräsets brodd, i blommans doft, I maskens gång i gruset, I örnens flygt mot ljuset.

4. Allt hwad till warelse är wäckt, Upplifwas af din Andes slägt, Och allt din wårdnad njuter: Från stoftets grand till Cherubim, Från minsta frö till Serafim, I allt din kraft sig gjuter. Till allt, o werldars Gud och Far! Din kärlek, som sig, ren och klar I tusen färger bryter, Ned från ditt hjerta flyter.

5. O Gud! din wishet, nåd och magt, I allt hwad du ur intet bragt, Sig härlig uppenbarar; Men i mitt sammwet, store Gud! Der du har skrifwit dina bud, Du helig dig förklarar: I den rättfärdiggjordes frid, I syndens qwal, begärens strid Du domen redan fäller, Och rättwist wedergäller.

6. Du är, o Gud! allena wärd Att taga dyrkans helga gärd Af warelsernas skara: I dig allt lefwer, röres, är, Och på din skarka hand du bär De ting, du budit wara, Ty skall min stämma höja sig Bland de otaligas, som dig Med rörd och helig tunga, Sitt Halleluja sjunga. (J. Åström † 1844.)

28. Dig skall min själ sitt offer bära, O Fader, Skapare och Gud! Dig will jag med mitt hjerta ära, Och dig med mina läppars ljud, Med wördnad tänka på din nåd, Din magt, ditt underfulla råd.

2. Du lif och warelse har gifwit Åt allt i himmel och på jord; Ditt stora, milda namn du skrifwit I skapelsen och i ditt ord. I allt du dig förklarat har, O Skapare och Gud och Far!

3. Du stadgat ordningen för tingen, Du satt en gräns för pröfningen; Men för wårt hopp, wår fällhet ingen, Ty du, o

Gud! är kärleken. Du allt på fadershänder bär Och hör hwad minsta barn begär.

4. Ej mörker mer mitt'hjerta hindrar Att se och wörda dina fjät. Hwar stjerna, som på fästet tindrar, Är wittne om ditt majestät, Och minsta lilja på min stig, Är, Gud! ett wänligt ord från dig.

5. Derför, o Fader! i det höga, Jag i din hand mitt wäl betror; Jag wet ditt huldа fadersöga Ser ock den mask i stoftet bor. På glädjens eller sorgens stig De dina leder du till dig.

6. O Herre! dig jag will åkalla, När aftonstjernan framgår skön; När morgondaggens perlor falla, Till dig jag höja skall min bön, Och aldrig glömma dina bud, O Fader, Skapare och Gud! (A. A. Afzelius † 1871.)

Dav. 103.

29. Lofwa Herran Gud, min själ! Hwad han gör är rätt och wäl; Lofwa honom allan tid, Ty han nådig är och blid.

2. Trösta ej på någon man, Huru hög han wara kan, Ty han hjelpa ej förmår, När du mest i nöden står.

3. Menniskan är förelagdt, Som Gud sjelf oß hafwer sagt, Dö och åter bli till jord, Deraf menniskan är gjord.

4. Se! hwad blir då hennes magt, Hennes anslag, hennes prakt! Allt förloradt blir och dödt, Allt förwandladt och förödt.

5. Ewigt salig är den man, Som på Gud förtrösta kan; Den hos honom söker råd, Säker är att finna nåd.

6. Gud är den, som med ett ord Skapat himmel haf och jord; Men af allt, som jorden bär, Menskan honom käraſt är.

7. Den, som hungrar, gör han mätt, Skaffar den förtryckte rätt, Löser den, som fången är, Och den blinde syn beskär.

8. Han upprättar mer och mer Den, som ligger slagen ner; Älskar den, som lefwer from, Spar den onde till sin dom.

9. Herren ser till enkors nöd, Ger de faderlösa bröd. Främlingar han nåd beter, Slår de ondas anslag ner.

10. Sions Gud är hög och stor: Salig den på honom tror, Lofwa Herren, gammal, ung, Gladlig Halleluja sjung! (J. Arrhenius † 1725.)

Sjunges som N:o 8.

30. Store Gud! som tusen werldar Ur sitt intet bragt och styr, Sträng mot den, som sig förhärdar, Mild mot den, som till dig flyr, Hör ett stoft, som tanken höjer Till din gudoms majestät, Till den wishet, som sig röjer Öfwer allt i dina fjät.

2. Du den werld, hwars lopp du wänder, Med ett ord i dagen bragt. Hwart jag ögats blickar sänder, Strålar idel nåd och magt. Ljusets fart den klarhet sprider, Som din glädjes afbild är. Hjertat, som af mörkret lider, Gläds att du ock finnes der.

3. Till din thron lyckfalig träder Högste ängeln öfwer skyn. Din försorg och godhet gläder Masken under jordens bryn. Trädet, som af bördan dignar, Bär din rikdom på sin stam. Dig jag i det doft wälsignar, Som ur blomman stiger fram.

4. Himlens hwalf och jordens yta Du med ljus och fägring prydt. Du, då strålar mörkret bryta, Dukar oß wårt bord på nytt. Du wår stig med ögat följer, Med din hand du styr wårt lopp. Töcknet, som wår framtid höljer, Skingras af förnyadt hopp.

5. Du till lycklig utgång leder Månget oförwäget råd. Du med långmod dig bereder Wäg att göra dubbel nåd. Du de trognes tysta tårar Ser och deras antal wet; Dock den hand, som honom sårar, Njuta får din skonsamhet.

6. Men twärtom du ofta bryter Åt din wän ett sparsamt bröd: Den förföljdes öga flyter, Oskuld trampas i sin nöd. "Kan en werld, der sådant händer, Styras af en rättwis Gud?" Menska! frågar du och sänder Upp till skyn ditt klagoljud.

7. Lär oß swage! att tillbedja, Tyst och tålig Herrans råd Han, som håller tingens kedja, Ser till hwarje länk i nåd. Salighetens frukter knoppas I ett bröst, der Herren bor, Gör Guds wilja, lid och hoppas, Salig den ej ser, men tror!

(S. Ödmann † 1829.)

31. Du, Herre! i din hägnad tar Allt hwad som lif och anda har, Och hwarje öga wänder sig I mörke

och i ljus till dig, Till dig, som allas fader är Och åt en hvar sin del beskär.

2. Du på din hand dem tecknat grant, Och ingen är dig obekant. Och, när du låter upp din hand, Då flöda öfwer haf och land Wälsignelser af alla slag, Och allting mättas med behag.

3. På mig i nåd du äfwen tänkt Och min beskärda del mig skänkt. I dag och alla mina dar Du gaf mig föda och förswar. Ej är en far så faderlig Mot något barn, som du mot mig.

4. Jag är ock wiß, o Gud! att du Skall förja för mitt wäl ännu, Och höra hwad min själ begär. Ack! gif mig då hwad nyttigt är, Ej fattigdom, ej öfwerflöd, Men sinnesfrid och dagligt bröd.

5. Ej fogeln plöjer jordens land, Likwäl han mättas af din hand. Du kläder liljan i deß skrud, Dock känner hon dig ej, o Gud! O! skulle du till mig ej se, Som af din nåd är mer än de?

6. Ja! mig du större nåd betett, Min kropp mer underbart beredt, Mig gifwit en odödlig själ, Mig danat för ett ewigt wäl, Ty lär mig bruka tiden så, Att jag ditt rike ärfwa må.

7. Att dig jag älskar öfwer allt Och wandrar så som du befalt, I tro och kärlek, from och nöjd, Och fyller upp mitt kall med fröjd, Förlän mig det; i lif och död Blif du min hjelp, mitt hopp och stöd. (B. Münter † 1793, J. O. Wallin.)

32. Dig, Herre Gud! är ingen lik I himlen och på jorden. Så härlig, hög och nåderik Är ingen konung worden. Stor är du och ditt namn är stort, Och stora ting du med oß gjordt, O alla herrars Herre!

2. Du ensam, helig, god och wis, Allt till det bästa skickar: Fast ofta glömd af menskors pris Och dold för deras blickar, Likwäl du gifwer dem allt godt, Och alla sin beskärda lott Af dig, o Gud! bekomma.

3. Om nöd och sorg du stundom bjöd Att wåra hjertan trycka, Så låg i denna sorg och nöd Ett frö till högre lycka; Ty lika huld och faderlig Du i din tuktan wisar dig, Som när du dig förbarmar.

4. När jordens folk, i yrans tid, Blott wåldets budord lydde Och under tusen willors strid, All rätt och sanning flydde, Du wåldet bröt och yran twang, Och fällhet, ordning, sammanhang Du åter gaf åt jorden.

5. Wäl oß, o allmagts Gud! att du Din spira ewigt förer; Du ser till dina barn ännu Och deras suckan hörer. Du öfwer himlars himlar bor, Dock lika nådig, wis och stor Förnimmes än på jorden.

6. Jag för min lott ej förje då. Ditt råd jag ej må klandra. Derom jag förje, att jag må Uti din fruktan wandra. Ej jag, men du, mitt bästa wet, Och du har tid och ewighet, Uti din hand, o Fader! (?— J. O. Wallin.)

Dav. 121.

33. Jag lyfter mina händer Upp till Guds berg och hus, Från dem han hjelpen sänder Och skickar ut sitt ljus. Mig Herren hjelp bejakar, Som jord och himmel gjort; Min bön han ej försakar, Men skyddar mig allt fort.

2. Han låter mina fötter Ej slinta, ty han är En wäktare, ej trötter Och blir mig alltid när. Han nådigt mig bewarar Och skyddar mig från fall, Mig dag och natt förswarar, Wälsignar ock mitt kall.

3. Allt ondt han från mig wänder Och frälsar mina själ. Ehwad som helst mig händer, Sa slutas det dock wäl. Min utgång han bewarar, Min ingång likaså: Sin nåd Gud aldrig sparar För dem med honom stå. (J. Arrhenius † 1725.)

B). De förnämsta skapade warelser.

1). Änglarne.

Sjunges som N:o 3.

34. Förr än menskostämmor hördes Och förr än menskohjertan rördes Af Herrans salighet och nåd, Tusen sinom tusen stodo Omkring Guds thron och der tillbådo Den outgrundeliges råd. På helga harpors ljud De buro fram till Gud Lof och ära, Och skylande, Sitt anlete, Knäböjde för sin skapare.

2. Helig! helig! helig! ljuder, Omkring den thron, der Herren bjuder, Hans änglakor i ewighet. Honom de sitt offer bära, Ty honom endast tillhör ära Och rike, magt och härlig-

het. De tjena Herren Gud Och akta på hans bud. Deras prydning Är helighet Och hörsamhet Och oskuld och fullkomlighet.

3. Öfver haf och land de fara, Som winden och som blixten snara, I ljusligt och lyckligt kall. Till den frommes hägn de ila, De lägra sig omkring hans hwila, Hans fötter akta de från fall. Och när från synndens stig En själ omwänder sig Och benådas, Då sjunga de: Förbarmare! Dig pris och tack och ära ske.

4. Gud! med dina änglahärar Skall den, som dig af hjertat ärar, Få ewigt glädja sig en gång. Buren här på deras händer, Skall han med dem i fridens länder Uppstämma segrens jubelsång. Den mild och ödmjuk går I Jesu Kristi spår Genom werlden, Skall, ren och skär Och salig der, Med dem dig skåda som du är.

5. Menska! will du se Guds rike, Will der du blifwa änglars like, Blif här Guds barn, i enfald from. Wet att du för Gud skall swara, När, åtföljd af sin änglaskara, Han skall med werlden halla dom. Så kämpa, waka, bed Och dig hwar stund bered, Att din tunga, I paradis, På änglawis Må ewigt sjunga Herrans pris! (J. A. Cramer † 1788.)

35. Gud låter sina trogna här Allt godt af nåd erfara, Och budskap af hans kärlek är Mång tusen änglars skara; Ty sjunge wi med godt behag: Guds änglar, från wår barndomsdag, Oss följa och bewara.

2. De lägra sig kring hwar och en, Som fruktar Herren gerna, Och deras hjelp är icke sen Mot dem, som ondt oss ärna; Ty sjunge wi med godt behag: Guds änglar, från wår ungdomsdag, För wåld och list oss wärna.

3. På wägen de oss föra så, Att wi wår fot ej stöta, Men trygge och förnöjde gå, Fast nöd och sorger möta; Ty sjunge wi med godt behag: Guds änglar oss till åldrens dag, På hulda armar föta.

4. Med wänlig hand, fast icke sedd, De grafwens skräck förjaga, Och halla tröstens kalk beredd, När ångsten gör oss swaga; Ty sjunge wi med godt behag: Guds änglar oss i dödens dag Till himmelen ledsaga.

5. O Herre Gud! war mild och god, När wi med döden stride, Din Ande gifwe kraft och mod, Att wi i frid aflide, Så skole wi med godt behag Dig sjunga på den stora dag, Som wi med fröjd förbide. (G. Reimann † 1615, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 394.

36. Gud ware tack och ära För helga änglars wakt, Som han mig täcks beskära, Emot all ondskans magt Han bjuder, och de fara Som wädren, på hans bud, Att hägna och förswara Den rättsligt fruktar Gud.

2. De goda andar rödja Den wäg jag wandra skall; De starke hjeltar stödja Min gång i mödans kall; De helga härar skydda Min anda och min kropp, Och kring min stilla hydda De slå sitt läger opp.

3. Hos mig besök de göra, Som förr hos Israel; De mig ur faran föra, Som fordom Daniel; De leda mig wid hand den, Som Loth ur eld och glöd, Som Petrum utur banden Som Paulum ur nöd.

4. Och när på jorden händer, Att någon syndaträl Sig ångrar och omwänder Och tänker på sin själ, Då hörs i himlens rike Guds änglars fröjdeljud, De hafwa fått en like Och lofwa Herran Gud.

5. Gud! låt mig äfwen föka Att dem bereda fröjd, Och helgons tal föröka En gång i himlens höjd. När dina änglar wilja Mig bära hem till dig, Gud! låt ej synden skilja Dig helige från mig.

6. När lifwet skall upphöra, Gif mig en sömn så söt. Låt dina änglar föra Min själ uti ditt sköt. När du till dom will komma, Låt, Fader! nåderik, Mig då med alla fromme Bli dina änglar lik.

(P. Melanchton † 1560, G. Sacer, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

2). Menniskan.

Kropps- och själsegenskaper, förnuft, fri wilja, samwete, wärd och ändamål.

37. Af dig, o Gud! jag kallad är Till dagens ljus och lifwet, Och allt, som mig förnöjer här, Är af din godhet gifwet. Jag är ett ringa stoft för dig, Dock hafwer du bewist på mig Din höga allmagts under.

2. Åt mig du en förnuftig ſjäl, Din egen bild, beſkärde, Och faſt hon ſpilde bort ſin wäl, Hon återfått ſitt wärde, Då du din ſon i werlden ſändt, Som ljus på nytt för henne tändt Och ewigt lif förwärfwat.

3. Du bygde utaf jordens mull Ditt mäſterwerk på jorden, Den kropp, ſom ſkön och ordningsfull, Är ſjälens boning worden. Mitt öga ſer, mitt öra hör De ſtora ting, du gjort och gör; Min tunga dem förkunnar.

4. Ty priſar jag din magt och nåd, Min Gud, mitt wäſens källa! Och går att efter dina råd Min korta wandring ſtälla, Till deß jag, höjd från jordens grus, Dig får i härlighetens ljus Ewinnerligen priſa.

(C. C. Sturm † 1786, J. O. Wallin.)

38. Store Gud! mitt hjerta lär Mot din kärlek rätt att ſwara. Du, ſom gjorde att jag är Och att jag ſkall ewigt wara, Du, ſom gaf ett ewigt hopp, Styr till ewigt lif mitt lopp.

2. Öfwer allt, hwad lif har fått, Lifwets fröjd du ymnigt gjuter. Allt är lyckligt i ſitt mått, Allt af dina händer njuter Det förråd, din wiſa magt, I naturens ſkatter lagt.

3. Men, o Herre! i min ſjäl Du det wittnesbördet lemnat, Att du till ett högre wäl Mig af nåd och wishet ämnat: Högre, än hwad ögat ſer, Större, än hwad tiden ger.

4. I en kraft, att ondt och godt Med ett andligt öga pröfwa, Mig du enſam gaf den lott Ondt att fly och godt att öfwa. Willig lydnad är dig kär, Ty en trones frukt han är.

5. Född ſom menſka med behof Att af likar biſtånd låna, Mig med rena kärleksprof Du befalt att alla tjena. Hwad dem gifwes utaf mig, Är en ſkuld till dem och dig.

6. Jag den glädje, du mig ger, Pligtig är till andra ſprida. Då jag mig hugſwalad ſer, Bör jag tröſta dem, ſom lida, Och, beſkyddad af din nåd, Ge den ſwage hjelp och råd.

7. Detta hjerta du mig gett, Att af nödens tårar wäckas; Denna handen du beredt, Att till wärnlösheten räckas, Och uppmanat denna röſt Till den tryckta dygdens tröſt.

8. Stor och helig är min pligt, Men i tron på dig allena
Får ditt bud sin rätta wigt, Får jag kraft att rätt dig tjena.
Herre! wid din fotapall Jag min seger hemta skall.

(S. Ödmann † 1829.)

39. Hwad Herren äskar, hwad är rätt, Förkunnadt är
från ätt till ätt; O menska! det besinna. Då till
hans bild du skapad blef, Sin lag han i ditt hjerta skref, Att
dig din pligt påminna. Än tala kan uti mitt bröst Af Her-
rans helighet en röst, Som öfwer lustan ljuder Och dig det
rätta bjuder.

2. Ett samwete dig Herran gaf; Ifrån hans lag wik aldrig
af, Lyd winken från det höga. Till hwarje handling, hwari
begär, Till ondt och godt dig wittne är Din Herres eget ögat
På ljusets wäg, på mörkrets stig, Märk! pröswande det följer
dig, Och gillar och fördömer Hwad du för werlden gömmer.

3. Sök ej att tysta warnarns röst, Söf icke wäktarn i ditt
bröst; Ditt lugn blir eljest wåda, Likt det, som öfwer hafwets
bryn Försåtligt hwilar, att från skyn Den wreda stormen båda
Snart hämden öfwer dig du ser, Snart ljungar straffets wiggs
ner Och störtar i ditt hjerta, Ack we! med afgrundssmärta.

4. Ty wet, här hålles Herrans dom: I nåd, om du är god
och from, I wrede, om du bryter. Här pröswas gerningarnes
halt, Här lönas allt, här straffas allt, Här fridens källa flyter:
Här brusar wredens mörka flod, Här ropar Abels gjutna blod
Här hulpna likars böner Af Gud du hörda röner.

5. Och om det blir din fälla lott, I tron att werka rätt
och godt, Ditt hjerta då bewaka, Att friden i ett helgadt bröst
Långt mer än werldens bifallsröst, Må god och ljuflig smaka
Med samwetsfrid i lust och nöd, Med Jesu nåd i lif och dö
Du njuta får den fröjden, Som Gud beredt i höjden.

6. O Jesu! tag med nåd emot Min suckan, lagd wid Ker
sets fot; Mitt samwete du rena. Läk syndasåren med din
blod, Bjud qwalda hjertat fatta mod Och mig med dig förene
Att jag i samwetet en wän Och i den högste domaren En fade
blott må skåda, Som will sitt barn benåda.

(J. Åström † 1844.)

40. Menska! i ditt hjerta står Herrans budord skrifwe
Wärda hjertat! deraf går. Der bewaras lifwe

Högt en röst I ditt bröst Om din pligt predikar Emot Gud och likar.

2. Du må, trygg för menskodom, Mörkrets anslag nära Och med själ på dygder tom, Dygdens mantel bära; Denna röst I ditt bröst Blir dig swär att stilla, Då du handlat illa.

3. Hwadan kommer detta ljud, Som jag wille qwäfwa? Hwadan utgår detta bud, Som ej står att jäfwa? Denna röst I mitt bröst, Som jag ej fått hämma, Är Guds egen stämma.

4. O du helige! för dig Hwar will jag mig dölja? Inga högar skyla mig, Inga djup mig hölja. Denna röst I mitt bröst Ingen undflykt lemnar: Allt du ser och hämnar.

5. O! jag finner ingen ro, Om det blod, som talar Nåd och frid åt bot och tro, Icke mig hugswalar. Denna röst Giswer tröst Åt den fallne åter, Som sig helgas låter.

6. Samwete! som skänktes mig, Att Guds rätt bewaka, Och till Gud från willans stig Manar mig tillbaka. Må mitt bröst Wid din röst Wakna upp och röras Och till bättring föras.

7. Wäktare af himlens bud I ett jordiskt sinne, Lär mig alltid hafwa Gud Och min pligt i minne. Låt din röst I mitt bröst Håg och gerning leda Och min frid bereda.

8. Men om ock mitt hjerta här Skulle mig fördöma, Större än mitt hjerta är Gud, som mildt will ömma. Wid hans röst, I mitt bröst Nådens sol skall skina, Herren känner sina.

(J. O. Wallin † 1839.)

41. För tidens korta qwal och fröjd Jag är ej ämnad worden, Ej blott en mask, till jorden böjd Och genast gömd i jorden. Till dig, o Gud! jag skådar opp, Till dig på tankens wingar Jag mig uppswingar Och, full af saligt hopp, Dig hjertats offer bringar.

2. För mig din wishet, nåd och magt Har uppenbarad blifwit. I blommans skrud, i stjernans prakt Din ära sjelf du skrifwit. En werld, af dig beredd och prydd, För mig med tusen munnar, Gud! dig förkunnar, Som lif och fröjd och skydd Åt alla wäsen unnar.

3. Dock stälde du ej målet här, Dit du mig bjöd att sträfwa. Ett rike för mig tillredt är, Hwars grundwal ej kan bäfwa. En liten tid, wid jorden fäst, Jag skall för himlen öfwas,

Uppfostras, pröswas; Du känner medlen bäst, Som för mitt wäl behöfwas.

4. Jag hafwer till min ledning fått Ett samwete, som säger, Då rätt jag lyßnar, hwad är godt, Hwad ewigt wärde eger, Och med din Andas kraft i tro Jag söka kan mitt bästa. Och from befästa I dig mitt hjertas ro, Då du hos mig will gästa.

5. Så går jag stilla och förnöjd Mot obekanta dagar Och tror, att du i sorg och fröjd Till målet mig ledsagar. När trones kamp jag lyftat har, Min själ i dina händer Jag glad uppsänder. Från dig hon kommen war, Till dig hon återwänder. (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 392.

42. Höj, menska! höj ur gruset Din blick till himlen opp. Se strålande i ljuset Ett oförwanskligt hopp. Guds afbild i naturen Den första menskan war Och högt uppöfwen djuren Hon jordens spira bar.

2. Hwad war din själ? en låga, Som från Guds kärleksskött Med lefwande förmåga Sig ned i stoftet göt. Du föll, men ännu höres En röst i hjertat qwar. I Gud du lefwer, röres Och warelse du har.

3. Upp, dig med kraft bemanna! Hwartill uti din själ Guds wink upp till det sanna, Om du är lögnens träl? Upp! nådens werk betrakta, Guds under känna lär, På korsets lära akta Och sök din wishet der.

4. En ewig lag naturen I twångets fjettrar slöt; Du war till frihet buren, Och fritt Guds lag du bröt. Men lösas syndabanden, Så är du fri i Gud, Och för den nye anden Är nytt det rättas bud.

5. En röst till hjertat talar; Det är Guds Andes röst, Som leder och hugswalar Med ordets ljus och tröst. Det goda, Gud dig bjuder, Det kan du wilja då; Det onda Gud förbjuder, Det kan du fly också.

6. Med känsla för det sköna Dig Herren danat har; Sitt mästerwerk att kröna, Han ingen gåfwa spar. Njut, men med tacksamt sinne Och helgade begär, Dig hwarje fröjd påminne, Att Gud deß källa är.

7. Det arf, dig himlen lemnat, Förspill ej brottsligt det. Den fällhet, Gud dig ämnat, Ej följer synd ens fjät. Höj blicken öfwer tiden Till ewighetens ljus, Och wet: du finner friden Blott i din faders hus.

8. Af stoftet är du tagen, Till stoft skall du ock bli; Men anden upp i dagen Sig swingar säll och fri. Den trogne återfödes I döden till ett lif, Som icke mer förödes. Till döden trogen blif! (J. Åström † 1844.)

Menniskans fall.

43. Jorden, full af Herrans ära, Skön i fägring, rik i prakt, Tolkar skaparns nåd och magt; Himlens rymder wittne bära Om den Gudens majestät, Som ströt ljus i sina fjät.

2. Menskan fram i dagen träder, Af Guds allmagtshand beredd, Af hans godhet krönt och ledd, Åt sin fällhet hon sig gläder. Oskuld hennes prydnad är; Himlen hon i hjertat bär.

3. En gudomlig stråle gjutes Uti hennes rena själ, Wishet stadgar hennes wäl, Saligt lugn i hjertat njutes; Ingen plåga än är känd, Ingen brottslig låga tänd.

4. Hennes fällhet är att lyda; Hennes skatt, att wara nöjd; Hennes arf, en himmelsk fröjd; Hennes mål, att jorden pryda, Och att ewigt, wis och fri, Till Guds kärlek wittne bli.

5. Ack! på denna klara dagen Följer snart en ryslig natt, Som i jemmer oß försatt; Menskan, dårad och bedragen, Samlar öfwer sig den hämnd, Som för brottet är bestämd.

6. Fruktlöst nu förnuftet strider Mot det mörker, som oß höljt, Mot den wanmagt, som oß följt; Åtrån tunga bojor smider Åt ett hjerta, som ej mer Gud sin högsta kärlek ger.

7. Gläds, min själ! en härlig dager Dock ännu dig återstår; Gud dig sjelf till räddning går; Han till nåd ännu dig tager. Bedjande och ångerfull, Blir du hörd för Jesu skull.

8. Jesu! du, som nådigt sträckte Till min nöd din kärleksblick Och för mig i döden gick, I ditt blod wårt fallna slägte, När det följer dina spår, Lif och fällhet återfår.

(S. Ödmann † 1859.)

44. Ack! wi äro alla Adams barn, o Gud! Wi också, wi falla, Bryta mot din bud. Lust och högmod höra Ormens smicker än. Att hwarann förstöra, Wän förleder wän. Herre, dig förbarma! War oß nådelig! Herre, hjelp oß arma!

2. Men den fröjd förswinner, Som jag brottsligt wann: Snart min brist jag finner, Som ej skylas kan. Fåfängt jag mig döljer Undan Herrans röst, Hwart jag flyr, den följer, Ropar i mitt bröst: Herre, dig förbarma! War oß nådelig! Herre, hjelp oß arma!

3. Flyktadt är det Eden Der jag menlös war; Flydd är samwetsfreden, Glädjen mer ej qwar. Om ock lyckan mäter Mig sitt öfwerflöd, Skild från Gud, jag äter Ett olyckligt bröd. Herre, dig förbarma! War oß nådelig! Herre, hjelp oß arma!

4. Si, af jorden komna, Bli wi jord igen; Fåfängt dock wi somna, Själen wakar än: Wakar och begråter Utan slut sin nöd; Lefwer, för att åter Dö en ewig död. Herre, dig förbarma! War oß nådelig! Herre, hjelp oß arma!

5. Werldarne sig röra Efter Herrans bud: Menskan blott kan göra Mot din lag, o Gud! Till den minsta lilja Allt war skapadt godt; Ack! af menskans wilja Föds det onda blott. Herre, dig förbarma! War oß nådelig! Herre, hjelp oß arma!

6. Skola wi förskjutas, Utan hjelp och tröst? Skall din himmel slutas För wår qwalda röst? Skall din jord oß nära Till förtappelse, Och blott tistlar bära Och förbannelse? Herre, dig förbarma! War oß nådelig! Herre, hjelp oß arma!

7. Nej, på ormen träder Qwinnans helga säd. Gud! din nåd oß gläder Än wid korsets träd. Jesus kom, och jorden Är wälsignad än, Himlen öppnad worden, Döden sjelf wår wän. Herre, dig förbarma! War oß nådelig! Herre, hjelp oß arma!

8. Du, som frälst oß alla, Jesu! kom till mig. Låt mig mer ej falla, Häll mig fast wid dig. Hjelp mig, när jag strider, Gör mig from och wis, Och mig tag omsider I ditt paradis. Herre, dig förbarma! War oß nådelig! Herre, hjelp oß arma!

(F. M. Franzen † 1847.)

III). Återlösningen.

A). Den fallna menniskans upprättelse genom Jesum.

45. Huru länge skall mitt hjerta Sucka, söka efter friden,
Och med outsäglig smärta Aldrig finna den i tiden?
Huru länge skall mitt öga Efter ljus förgäfwes spana I det molnbetäckta höga Och på lifwets dunkla bana?

2. Tanken sig ej reda mägtar Ur det mörker, som mig höljer;
Wiljan wacklande försmäktar I den wanmagt, som mig följer;
Och hwad hjertat eftersträfwar, Af mitt sammwet förewites:
Mellan lif och död jag swäfwar, Mellan jord och himmel slites.

3. Swåra fallen, skild från Herran, Den wid stoftet bundne anden Ser sin faders boning fjerran, Och förmår ej lösa banden,
Och förstår ej Fadrens mening, Och i säkerhet fördrifwer Sista tanken på förening Med den Gud, han öfwergifwer.

4. Är det ej ett dunkelt minne Af ett Eden, som förswunnit? Ej en aning i mitt sinne Om ett mål, som ej är hunnet?
Leder ej den wäg till lifwet, Som oss uppenbar är worden I det ord, som blef oss gifwet Till wår ledning här på jorden?

5. Friden nalkas till mitt hjerta; Profetian sig fullbordar. Ej skall twiflet mer mig smärta; Herrans, Herrans Ande ordar: "Flydda äro nattens wäkter, Öfwer Sion uppgår ljuset Och för jordens fallna slägter Öppnas åter fadershuset."

6. Ner i dödligheten stiga Nåd och sanning och förlåning, Att det fallna hjertat wiga Till Guds Helge Andes boning.
Sig med menniskonaturen Herrans härlighet förenar, Och Guds son, af qwinna buren, Blir det offer, som oss renar.

7. I det heligsta ingången, Han ock min förloßning funnit Och åt mig, i synder fången, Frid och frihet återwunnit, Att jag, kärleksfull och trogen, Skulle i hans fotspår sträfwa Och till ändan redobogen, Werlden dö och Gudi lefwa.

8. Salig, salig, den som kände, Den, som trodde dig allena, Sannan Gud och den du sände, Att med dig oss än förena.
Jesu Kriste! du är worden Wägen, sanningen och lifwet; Och i himlen och på jorden, Är ej annat namn oss gifwet.

(J. O. Wallin † 1839).

Sjunges som N:o 140.

46. Hwar man må nu wäl glädja sig! Här är stor fröjd å färde, Ty nu är Gud oß nådelig, Som woro döden wärde. Han hafwer allom sagt det till, Att han barmhertig wara will: Hwad kan wårt hopp förtränga?

2, Jag under satan fången låg Och kunde mig ej hjelpa; Den synd, som rådde i min håg, I grund mig wille stjelpa. Min synd mig till förtwiflan dref, Mitt samwets dom orygglig blef, Och helwetet stod öppet.

3. Men Gud af sin barmhertighet Sin ögon till mig wände; Han såg i nåd min uselhet Och hjelp af höjden sände. Ändock jag war af synder full, War han för mig en fader huld, Och lät sig om mig wårda.

4. Till ende Sonen sade han: Jag måste mig förbarma. Far ner uti det syndaland Och lös de fångar arma Af deras synd och stora nöd, Fräls dem ifrån en ewig död Och låt dem med dig lefwa.

5. Sin fader Sonen lydig war, Kom till mig här på jorden. I menskligheten uppenbar, Är han min broder worden. Sin kärlek wille han bete Och frälste mig från allt det we, Som jag förskylt att lida.

6. För mig sitt lif, sitt dyra blod Han wille icke spara, Att för den dom, mig förestod, Jag måtte tryggad wara. Han blef hos Gud min löftesman, Uti hans död min synd förswann: Så är jag frälsad worden.

7. Han upp till Fadren for igen Från denna werlds elände, Och i mitt bröst Hugswalaren, Den Helge Ande, sände, Den i min nöd skall trösta mig, Mig föra på min bättringsstig Och i all sanning leda.

8. Ty ware pris i ewighet Och lof förutan ände Guds ewiga barmhertighet, Som oß den hjelpen sände, Och nedersslog, i Kristi död, Synd, helwete och dödens nöd. Ho kan oß nu förderfwa?

Martin Luther † 1546, O. Petri, O. Forssell, J. O. Wallin.)

47. O Jesu Krist! du nådens brunn, Du lifwets rena källa, En bön, som går af hjertats grund, Låt, Herre! för dig gälla. Din stora nåd, ditt ljufwa namn, Mig locka till din öppna famn. Min nöd för dig att ställa.

2. Mitt ursprung är af syndig säd, En syndig mor mig födde; Jag åt af ett förbudet träd, Som själens lif förödde, Ty blef min wilja ond och swag: Jag följde endast syndens lag, I synden jag förblödde.

3. Då skulle all wår slägt bli wis, Men bättre blef ej handladt, Än att det ljufwa paradis I jemmer blef förwandladt, För salighet kom qwal och nöd, Guds wrede och en ewig död Blef på wårt hufwud samladt.

4. Men lof ske dig, o Jesu Kriſt! Som höll ännu oß kära, Som tog på dig wår synd och brist Och wille korset bära. Hwad jag war skyldig, du betalt; Till salighet du mig utwalt, Ditt helga namn till ära.

5. Du mig har låtit werldens ljus Med frid och glädje skåda; Föräldrar, wänner, lif och hus Du frälst från mycken wåda, Och med en fri, förnuftig själ, Som bort förstå sitt eget wäl, Har du mig täckts benåda.

6. Hwad större nåd med mig är gjord, Har du mig uppenbarat Uti det dyra lifwets ord, Som mig ditt råd förklarat. Der en omätlig rikedom, Mot alla qwal en läkedom, Åt mig du har förwarat.

7. Omkring ditt kors, o Jesu! kär, Jag sträcker mina händer, Och mot det lifsbaner, du bär, Ett hoppfullt öga wänder. Det we, förbudna trädet bar, På korsets träd du lidit har; Det mig till tröst nu länder.

8. Så gif mig nåd, för ditt namns skull, Att rätt min synd begråta Och älska dig, som ewigt huld, Mig will och kan förlåta. Jag sedan får i werlden här, Hwad dig, min Gud! behagligt är Och mig kan ewigt båta.

9. Jag, usle mask och wandringsman På tunga lefnadswägen, Jag söka will mitt rätta land, I bön och möda trägen. Här har jag ingen säker ort, Jag längtar dit och skyndar fort, Der friden är belägen.

10. Mitt rätta hem i himlens höjd, Och icke här, jag finner; Ty werlden med deß falska fröjd Som blomstret snart förswinner. Mitt lif en skugga är, en dröm, Bortlöper hastigt som en ström, Som regn i jorden rinner.

11. När kroppen blir i döden kall Och ögat läggs tillsamman, Mig tag från sorg och oro all Till ewig ro och gamman.

Gud Fader, Son och Helge And'! Dig ware pris i alla land, Nu och för ewigt, Amen! (? — Stolpe † 1852.)

B). Jesu kärleksfulla uppenbarelse i menskligheten.

1). Jesu anträde till sitt Medlarekall.

Sjunges som N:o 77.

48. Jesu! lär mig rätt betrakta Ordet, som blef kött i dig, Och all werldens lust ej akta Mot den fröjd, du bjuder mig. Fröjd af sanning, nåd och frid. Fröjd, som blir i ewig tid, Då du Fadrens råd förklarar, Fadren sjelf oß uppenbarar.

2. Fadren sjelf, hos hwilken Ordet Ewigt war och ewigt är, Af hwars tanke allt är wordet Och hwars hand all werlden bär: Honom, den oändlige, I hans ende Son wi se, I den wise, kärleksrike, Helige, som blef wår like.

3. Gud! när du i molnen ljungar Och i morgonsolen ler, När du föder fogelns ungar, Liljorna sin fägring ger, När du mig ur faran för, När din röst hos mig jag hör, O! då känner jag dig wara Och din härlighet förklara.

4. Dock, när tanken dig will hinna I det ljus, som höljer dig, Kan han ingen hwila finna, Hjertat sjelft förirrar sig. Men du tar en jordisk hamn: Gud och menska, i din famn Du oß sluter såsom bröder, Och, likt wårt, ditt hjerta blöder.

5. Si, då wiker twiflet fjerran För det klara lifwets ord: Tro och kärlek skåda Herran I hans wägar på wår jord. Då han föds, som lofwad är, Då för oß han korset bär, Då utur sin graf han träder, Nåd och sanning werlden gläder.

6. Gud! din kärlek kan ej kallna Mot det stoft, du lifwat har: Sjelf du söker här den fallna, Som af dig en afbild war. Se'n ej mer hon liknar dig, Ej till dig kan lyfta sig, Du till menskan stiger neder, Sjelf till himlen henne leder.

7. Led oß, Jesu! lär oß lida, Lär oß werka, såsom du, Och ett ewigt lif förbida Efter detta korta nu. Som du ett med Fadren war, Fadren, i dig uppenbar Så wi ett med dig må wara, Dig i allt wårt werk förklara.

(F. M. Franzen † 1847.)

49. O Jesu Krist! som mandom tog, Att lif åt werlden gifwa, Din kärlek blott dig dertill drog; Wårt

hopp du wille blifwa. Du såg wår synd och stora nöd: Oß föreſtod en ewig död, Och helwetet låg öppet.

2. Då täcktes du förbarma dig Och kunde icke lida, Att mörkrets magt oß tog till ſig: Du wille för oß ſtrida. Du kom till oß i werlden ned, Beredde oß en ewig fred Med dinom död och pina.

3. Derjemte ſade du oß till: I ſkolen hafwa trona; Ty du är ewigt god och mild Och will oß alla ſkona, När wi enfaldigt tro derpå, Att det ſkall med oß wara ſå, Som du oß lofwat hafwer.

4. Wår broder nu du worden är, Oß till ſtor fröjd och ära: Du will oß alltid wara när Och oß allt godt beſkära. Hwad rör oß werldens hot och hån? Wår broder är Guds enda ſon: Ho kan oß nu förderfwa?

5. Pris ware dig ewinnerlig, Som oß din nåd bewiſte, Wi äro nu Guds barn med dig, O, Herre Jeſu Kriſte! Så må nu hwar man wara glad, Och priſa Gud i allan ſtad: Han är wår kåre Fader. (D. Petri † 1552, G. G. Adlerbeth.)

50. Förloßningen är wunnen: Guds Son från ewighet Af Fadren är upprunnen Till werldens ſalighet. Han är den morgonſtjerna, Som lyſa kan och wärna I mörker och i qwal.

2. Han menniſka är worden. En lofwad nådetid Har uppgått öfwer jorden Med ljus och hopp och frid. Nu dödens magt är krosſad Och ſyndens boja losſad Och öppnad himlens port.

3. O Kriſte! oß benåda, Så att i tron wi må Ljus i din ſanning ſkåda, Lif af din kärlek ſå. Till dig wårt hjerta längtar, Från werldens flärd det trängtar Till din rättfärdighet.

4. Din fader dig allena Har gifwit allt i hand, Att du må allt förena Med trons och fridens band, Och ſå åt dig förwärfwa Ett folk, ſom ſällt ſkall ärfwa, Det rike, du beredt.

5. Hwad Fadren dig har gifwit, Du ej borttappa will: Du för till rätta lifwet Allt hwad dig hörer till. Du wärdes ock oß föra, Att wi må dig tillhöra I tid och ewighet.

(Ambroſius † 397? A. Knöpken, O. Petri, J. Åſtröm.)

51. Gläd dig, du Kristi brud! Och möt din Herre Gud. Den stora dag du skådat, Som de profeter bådat. Hosianna, pris och ära Wår konung wi hembära.

2. En krona han ej bär, Men dock en konung är. Hans prakt är ganska ringa, Dock kan han döden twinga. Hosianna, etc.

3. Saktmodig, mild och god, Han ger de swaga mod; Han sällhet har att föra, Som skall hans brud tillhöra. Hosianna, etc.

4. Ditt hjerta öppne sig: Bjud Kristum hem till dig. Han aktar hos dig gästa Och dig för ewigt fästa. Hosianna, etc.

5. Höj glädjerop till skyn Wid denna glada syn: Här kommer Sions förste, Bland konungar den störste. Hosianna, etc.

6. Strö palmer på den stig, Der Herren nalkas dig. Lägg för hans fot din prydnad, Bekänn dig till hans lydnad. Hosianna, etc.

7, Och spenabarnens ljud Med dig skall lofwa Gud, Och all den hedna skara Skall, glad och frälsad, swara: Hosianna, pris och ära Wår konung wi hembära.

(? J. O. Wallin.)

52. Gör porten hög, gör dörren bred, Och djupt i stoftet böj dig ned. Din frälsare, din Gud det är, Som dig på hjertat klappar här. Höj upp din röst med helig fröjd, Stäm upp din sång till himlars höjd: Dig ware pris, o Jesu kär! Som komma will och bli mig när.

2. All sällhet Jesus med sig för, All nåd han dig af hjertat gör; Hans krona är af helighet, Hans spira af barmhertighet. På all din jemmer gör han slut, Och all din skuld han plånar ut. Dig ware pris, o Jesu Krist! Som hjelper mig i all min brist.

3. Du stad är säll, du land är bäst, Som denna konung får till gäst. I dig fins kärlek, dygd och ro, Ty Kristus sjelf will hos dig bo. Han främjar dina wärf i nåd, Och är dig när i råd och dåd. Dig ware pris, o Jesu! mild, Som från de trogna ej är skild.

4. Gör porten hög, gör dörren bred. Ditt hjerta till hans boning red. Låt trones lampa brinna klar Och waka, bed och redo war. Han komma will, han närmar sig, Att med all nåd bekröna dig, Dig ware pris, o Jesu kär! Som mig så mild och nådig är.

5. Kom snart till mig, o Jesu! kär, Mitt hjerta för dig öppet är: Kom in med nåd och salighet Och blif der qwar i ewighet. O Jesu! gif en stadig tro, Och hjelp mig till din himlaro. "Jag kommer snart, o kära själ!" Ja, amen, kom! nu är mig wäl. (G. Weissel † 1635, J. Arrhenius, J. Swedberg, G. G. Adlerbeth, J. O. Wallin.)

53. Bereden wäg för Herran! Berg, sjunken, djup stån opp! Han kommer, han, som fjerran War sedd af fädrens hopp: Rättfärdighetens förste, Af Davids hus den störste. Wälsignad ware han, Som kom i Herrans namn.

2. Guds folk! för dig han träder En ewig konung opp Strö palmer, bred ut kläder, Sjung ditt uppfylda hopp. Guds löften äro sanna. Nu ropa: Hosianna! Wälsignad etc.

3. Gör dina portar wida För Herrans härlighet, Se folken kring dig bida, Att nå din salighet. Kring jordens länder alla Skall denna lofsång skalla: Wälsignad etc.

4. Ej kommer han med härar Och ej med stål och prakt; Dock ondskan han förfärar I all deß stolta magt. Med Andans swärd han strider Och segrar, när han lider. Wälsignad etc.

5. O folk! från Herren wiket I syndig lust och flärd, Gif akt! det helga riket Ej är af denna werld; Ej af deß wise funnet, Ej af deß hjeltar wunnet. Wälsignad etc.

6. Den thron, som han bestiger, Är i hans Faders hus, Det wälde, han inwiger, Är kärlek blott och ljus. Hans lof af späda munnar Blott nåd och frid förkunnar. Wälsignad etc.

7. Jerusalem är öde: Deß tempel fallit ner, Deß prester äro döde, Deß spira är ej mer; Men Kristi rike warar Och sig alltmer förklarar. Wälsignad ware han, Som kom i Herrans namn. (F. M. Franzen † 1847.)

Sjunges som N:o 63.

54. Jerusalem! häf upp din röst, Och, dotter Sion! fatta tröst: Din konung kommer, och hans hand Skall råda öfwer alla land.

2. En sanningens och nådens tolk Till werldens konungar och folk, Han kommer: frid haus hälsning är Och kärleken hans spira bär.

3. Ett saligheténs sändebud Till jordens barn från jordens Gud, Han kommer: hoppet föregår Och glädjen följer i hans spår.

4. All werlden stämme upp med fröjd: Pris ware Gud i himlens höjd! Wälsignad blifwe jordens krets Och menskan bättrad och tillfreds. (F. O. Wallin † 1839.)

2). Jesu födelse.

55. War helsad, sköna morgonstund, Som af profeters helga mun Är oß bebådad worden! Du stora dag, du sälla dag, På hwilken himlens wälbehag Ännu besöker jorden! Unga Sjunga Med de gamla; Sig församla Jordens böner Kring den störste af deß söner.

2. Guds wäsens afbild, och likwäl En menskoson, på det hwar själ Må glad till honom ländа, Han kommer följd af frid och hopp, De willade att söka opp Och hjelpa de elända, Wärma, Närma, Till hwarandra Dem, som wandra Kärlekslösa Och ur usla brunnar ösa.

3. Han tårar fälla skall som wi, Förstå wår nöd och stå oß bi Med kraften af sin Anda; Förkunna oß sin Faders råd Och sötman af en ewig nåd I sorgekalken blanda. Strida, Lida Dödens smärta, Att wårt hjerta Frid må winna Och en öppen himmel finna.

4. Han kommer, till wår frälsning sänd, Och nådens sol, af honom tänd, Skall sig ej mera dölja. Han sjelf wår herde wara will, Att wi må honom höra till Och honom efterfölja, Nöjda, Höjda Öfwer tiden, Och i friden Af hans rike, En gång warda honom like. (F. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 63.

56. Si! natten flyr för dagens fröjd, Och änglars röst från himlens höjd Det bud till fromma herdar bär, Att född den gode herden är.

2. I stilla glans han träder fram: Af spridda får och späda lam Han sig en hjord församla will, Den himmelriket hörer till.

3. Saktmodig, mild och oskuldsfull, Han ej med silfwer eller gull, Men med sin lydnad och sin död Förlossar oß från ewig nöd.

4. Hans kyrka, i sitt frö så späd, Skall warda likt ett skuggrikt träd, Som hulda grenar sträcker ut Kring jordens rund, till tidens slut.

5. Likt sommarregnets ljufwa fall, Hans ord all werlden glädja skall. Och skaffa frukt till ewig tid I sanning, helgelse och frid.

6. Och himmel skall förgås och jord, Men ej hans helga dyra ord. Hans namn af alla tungors ljud Skall kallas Frälsare och Gud.

7. Statt upp, war ljus, o menskлighet! Ditt namn skall wara kristenhet, Din ära och din själaro, Att uppå Herran Kristum tro.

8. Högtlofwad ware Herrans nåd, Hans magt, hans underfulla råd! Högtlofwad i all ewighet Den ewiges barmhertighet! (J. O. Wallin † 1839.)

57. Lofsjungen Herrans nåd och magt! Nu spiran, som profeten sagt, Är tagen ifrån Juda. Nu har all werlden ro och fred, Ty fridens furste stiger ned, Att öfwer werlden bjuda. I Bethlehem, i Davids hus, Går upp ett stort, ett härligt ljus För alla folk och tider, Och sanning, nåd och salighet Det öfwer tid och ewighet På milda strålar sprider.

2. Han wäxer, dold från werldens larm, Den starke segerhjeltens arm, Som Israel förlossar; Han nalkas, trygg för wåldets hot, Den ljuflige budbärarns fot, Som ormens hufwud krossar; Och, i den låga krubban gömdt, Så gudarent, så menskoömt, Det hjerta börjat klappa, Som wittna skall, att Gud är god Och offra will sitt eget blod, Att ingen själ bortappa.

3. Dig kläd i helighetens skrud, O Sion! låt ditt harpoljud Nu klinga när och fjerran; Brist ut och sjung, du Kristi brud: Min ande fröjdar sig i Gud, Mitt hjerta prisar Herran. Han kungjort har sitt helga råd: Hans sanning, ewig som hans nåd, Skall aldrig återwända! Han öppnat har sin hulda famn: Hans lof skall wara som hans namn, Allt intill werldens ända! (J. O. Wallin † 1839).

58. Werldens Frälsare kom här; Rena jungfrun moder är; Ty en börd så underlig, Herre Jesu! höfdes dig.

2. Nådens under här wi sett, Af Guds Ande är det skedt. Ordet utaf Fadren födt, Har i tiden blifwit kött.

3. Utan synder buren är Den all werldens synder bär. Han, i oskuld född och död, Frälsar oß ur dödens nöd.

4. Han med himmelsk fröjd och fred Kommit har till jorden ned; Ty han är bäd' Gud och man, Som oß allom hjelpa kan.

5. Han från Fadren gången war Och till Fadren han uppfar, Sitter på Guds högra hand, Råder öfwer alla land.

6. Stor, gudomlig är hans magt: Döden har han nederlagt. Nederlagt i wäldig strid Mörkrets här till ewig tid!

7. Pris ske Gud i himmelshöjd, Bäre jorden frid och fröjd, Och hans wilja, med hans ord, Kring all werlden blifwe spord!

(Ambrosius † 397,
Martin Luther, O. Petri, J. Åström, J. O. Wallin.)

59. Gläd dig, du helga kristenhet! Bekänn, besjung din salighet; Ty Jesus kommen är Som dig det budskap bär, Att Herren dig har ewigt kär.

2. Fullbordadt är det löftets ord, Som Herren gaf, en fallen jord; Ty född är qwinnans säd. O Adams slägt! dig gläd, Till nådens thron med lofsång träd.

3. Hör din profet, som, full af nåd, Dig uppenbarar Herrans råd, På ljusets wäg dig för Och så ditt hjerta rör, Att du Guds lag af kärlek gör.

4. O werld! din högsta prest tillbed, Som stiger till din frälsning ned. Det är hans höga kall Att rädda dig ur fall; Sig sjelf för dig han offra skall.

5. Din konung möt, som sträcker ut Ett wälde utan gräns och slut, På sanning, nåd och frid Han, mägtig, hög och blid, Sin thron befäst för ewig tid.

6. Besegladt är de trognas hopp: Rättfärdighetens sol går opp. Nu Herrans klarhets ljus Bestrålar jordens grus Och leder oß till Fadrens hus.

7. Ditt folk, o Jesu! gläder sig, Wårt hjerta, frälst, wälsignar dig. I helighetens skrud Med tacksamhetens ljud All werlden prise dig, wär Gud!

(?— O. Petri, S. Hedborn, J. O. Wallin.)

60. En jungfru födde ett barn i dag, Det wi skole prisa och ära. I det hafwer Gud ett godt behag, Han bjuder oß höra deß lära. Och wore ej det barnet födt, Förtappadt blefwe då allt kött: Nu frälsning bjuds åt alla. Pris ware dig, o Jesu Krist! Du är wårt enda hopp förwißt; Wi för din fot nedfalla.

2. De herdar waktade deras hjord I markene, der de lågo; Der fingo de höra ängelens ord Och Herrans klarhet de sågo: "Stor fröjd åt eder bådar jag, Stor fröjd åt alla: ty i dag Är Kristus födder worden, Som Herren är i Davids hus, Si, ljuset af Guds klarhets ljus Har uppgått öfwer jorden."

3. De himmelska härar med högan röst Begynte med ängelen sjunga, De lofwade Gud med glädje och tröst, Med helig, odödelig tunga: "Pris ware Gud i höjdene, Frid ware ock på jordene, Och menniskom god wilje!" Pris ware Gud! sin nåd och fred, Den han med Sonen sände ned, Han aldrig från oß skilje! (Benno † 1107? O. Petri, J. O. Wallin.)

61. Hwar kristtrogen fröjde sig Utaf hjertat innerlig! Gud är oß mißkundelig. Han är oß när, hans härlighet wi sågo. Här wi sporde Det kungjorde Gabriel. Eja! Eja! Guds ord är nu wordet kött. Af en jungfru är det fodt: Halleluja! Oß är född Förlossaren, Förbarmaren, I Israel. Gud blef man; Sjelf Herren, han Blef här en träl. Ljuflig hamn Är oß hans namn: Immanuel! Han oß bjuder frid och fröjd och ewigt wäl.

2. Utaf Jesse rot en gren Föddes utan syndamen, Guds Son af en jungfru ren, Han är oß när, hans härlighet wi sågo; etc.

3. Priser Herren, qwinnor, män! Ärer denne konungen, Sjunger denna loffången: Han är oß när, hans härlighet wi sågo; etc.

4. Sion! nu med själ och röst Lofwa Gud, din enda tröst, Som dig hafwer återlöst. Han är oß när, hans härlighet wi sågo. Här wi sporde Det kungjorde Gabriel. Eja! Eja! etc. (?— J. O. Wallin.)

62. Lof ware dig, o Jesu Krist! Som menska blef, dock utan brist. I oskuld dig en jungfru bar, Stor fröjd derwid i himlen war. Ära ware Gud!

2. Den högste Fadrens ende Son, Han föddes här, oß till stor mån. I krubban lagd på hö och strå, Han will oß arma ej försmå. Ära ware Gud!

3. Den werlden ej begripa kan, Maria i sitt sköte fann. Han är ett barn, så späd och klen, Och jord och himmel bär allen. Ära ware Gud!

4. Det ewiga Guds ljus allen, Han werlden gifwer ett nytt sken Och lyser oß i mörkret så Att ljusets barn wi warda må. Ära ware Gud!

5. Gud Faders Son af himmelrik Blef här en en gäst på jorderik, Att föra oß från jemrets dal Till ewig fröjd i himlens sal. Ära ware Gud!

6. I fattigdom här ned han kom, Att skänka oß stor rikedom, Att göra jorden glädjerik, Och menskan himlens änglar lik. Ära ware Gud!

7. Allt detta har han oß beredt Och så sin kärlek oß betett: Deß fröjde sig all kristenhet Och prise Gud i ewighet! Ära ware Gud!

(Notker Balbulus † 912?, M. Luther, O. Petri, F. O. Wallin.)

63. Af himlens höjd oß kommet är Ett bud, som frid till jorden bär. Stor fröjd I skolen höra få, Det eder grant bör akta på.

2. Ett barn är födt på denna dag: Så war Guds råd och wälbehag; Det föddes af en jungfru skär: Kristus, Guds Son, det barnet är.

3. Den högsta tröst han bliswa skall, Han hjelper oß från synd och fall. Han är den rätta frälserman: Säll den på honom trösta kan!

4. Han förer med sig salighet, Den Gud beredt af ewighet Åt dem, som uti himlens höjd Guds rike få med ewig fröjd.

5. Så märker nu det tecknet rätt! I skolen finna wägen lätt: I krubban är det barnet lagdt, Som har all werlden sin magt.

6. Ty må en hwar nu wara glad Och gå med herdarna åstad, Att se, hwad Gud har oß beskärt Och med sin ende Son förärt.

7. Mitt hjerta! si, ho lades der I krubban ned? märk ho det är. Det Jesus är, sann Gud och man. Ej större under spörjas kan.

8. Välkommen var, o Herre! kär, En gäst när oß du worden är; I fattigdom, för menskors skuld, Du kom, och Gud är oß nu huld.

9. Dig ingen nog bepriſa kan, Att wår natur du tagit an. Förnedrat haſwer du dig ſå, Att ſjelf du låg på hö och strå.

10. Om werlden ännu större war, Af guld och perlor prydd och klar, Så wore hon dock alltför klen, Att wara dig en säng allen.

11. Dock hwilar du, i ringhet klädd, På fattigdomens hårda bädd. Det är den kungaprakt du för. Allt oß till godo du det gör.

12. Dermed du oß på hjertat lagt, Att werldslig rikdom, magt och prakt, Ej någon salig göra kan. På dem förtröſte ingen man.

13. Ack, Herre Jesu! hör min röst: Gör dig ett tempel i mitt bröst; Uti mitt hjerta blif och bo, Så har jag tröst och ewig ro.

14. Låt aldrig mig förgäta dig. Ditt namn ske pris ewinnerlig! Ditt namn med fröjd jag lofwa will, Förläna mig din näd dertill.

15. Ära ske Gud uppå sin thron, Som oß har skänkt sin enda Son! Nu menskors röst och änglars kor Loſſjunge den i himlen bor. (Martin Luther † 1546, O, Martini.)

3). Jesu namn.

64. Wälsignadt ware Jesu namn Och priſadt utan ända, Ty det är en utkorad hamn, Dit wi oß trygge wända. Af näd han oß elända Har tagit till Guds barn med sig. Wi på hans namn tro stadelig; Hwad kan wäl då oß hända?

2. All knä sig böje sannerlig I himlen och på jorden, Helwetets magter giſwa sig, Hwar Jesus nämd är worden. Och fasta stå de orden, Att Jesus Kristus Herren är Och herden, som ſjelf omsorg bär För återlösta jorden.

3. Oß kristna bjuder Skriften all, Att wi det namnet ära; Ty med deß kraft en kristen skall All mörkrets magt förfära.

Det namnet skall beskära De sorgsna tröst, de kranka ro. Det ned i själfwa dödens bo Skall lifwets budskap bära.

4. Gud hafwer lofwat salighet Till ewig tid åt alla, Som Jesu namn med trofasthet Anamma och åkalla. När Guds basuner skalla, I Jesu namn de tröstligt gå För stolen fram. och trygge stå, När jord och himmel falla.

5. Så upp, min själ! att Jesu namn Med helig andakt prisa Och, sluten i hans kärleksfamn, Dig med hans ord bespisa. Han i all nöd kan lisa: Hans ljufwa namn är Frälsare, Och syndernas förlåtare, När wi wår tro bewisa.

(?— J. Åström † 1844, J. O. Wallin.)

65. Jesu namn begynna skall Allt mitt företag, Styrka mig i lifwets kall, Hugna mödans dag: Ty han är den, Som ger krafter till allt godt Och åt troheten sin lott I himmelen.

2. Jesu namn bewara skall I en farlig werld Mina fötter ifrån fall, Hjertat ifrån flärd, Ty han är den, Som på heligbetens stig Will och kan ledsaga mig Till himmelen.

3. Jesu namn bemanna skall Mitt beklämda bröst, När det under sorgens swall Suckar efter tröst, Ty han är den, Som mig lugnar och mig lär, Att den smala wägen bär Till himmelen.

4. Jesu namn betrygga skall Mina böners ljud, Att wid nådens fotapall Wåga nalkas Gud, Ty han är den, Som mig Fadrens nåd beredt, Barnaskapet återgett I himmelen.

5. Jesu namn besluta skall Lifwets qwal och strid, När min pröfwodag är all Och jag far i frid, Ty han är den, Som afplanat all min skuld Och mig möter ewigt huld, I himmelen.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 198.

66. Si, Jesus är ett tröstrikt namn Och i all nöd wår säkra hamn. Igenom Jesum få wi nåd Och finne på det bästa råd.

2. Guds ende Son, o Jesu! huld, Förlåt oß all wår synd och skuld. Wår nöd du ser och hjelpa kan, Du, som är både Gud och man.

3. Af dig är all rättfärdighet, Af dig all frid och salighet. Ho sätter till ditt namn sin tröst, Han warder af allt ondt förlöst.

4. Dig ware pris för lifwets ord, För dopets bad och nådens bord. Din frid oß här i tiden gif, Och efter döden ewigt lif. (B. Förtsch † 1619, H. Ausius, J. Boethius.)

4). Ledstjernan till Betlehem.

67. En stjerna gick på himlen fram, Halleluja! För Österns wise undersam. Halleluja! Halleluja!

2. Då märkte de att konungen, Halleluja! War kommen ned af himmelen. Halleluja! Halleluja!

3. Ty kommo de till Betlehem, Halleluja! Dit stjerneglansen lyste dem. Halleluja! Halleluja!

4. Guld, rökwerk, myrrha buro de, Halleluja! Och gladdes att få Kristum se, Halleluja! Halleluja!

5. Oß kristna bör på samma wis, Halleluja! Åt Herren offra ewigt pris. Halleluja! Halleluja!

6. Lof ske Gud Fader och hans Son, Halleluja! Samt Helge And' i himlens thron, Halleluja! Halleluja!

7. Pris ware Guds barmhertighet, Halleluja! Nu och uti all ewighet. Halleluja! Halleluja!

(? - Laur. Jonae, J. Ramberg, J. O. Wallin.)

68. Statt upp, o Sion! och loffjung Din Frälsare, profet och kung. Du hans stjerna skådar: Stäm upp i helig fröjd din röst! Glädjerik hon bådar, Att kommen är, till werldens tröst, Herren som benådar, Alla trogna bröst.

2. Hur skön och klar för oß hon går! Wi följa hennes ljusa spår, Följe med de wisa, Att dig med fromma läppars ljud, Herre Jesu! prisa Och ödmjukt hylla dina bud. Wärdes nåd bewisa, Du all kärleks Gud.

3. I nåd, o Herre! tag emot Hwad wi ock lägge för din fot. Wåra gåfwor blifwe Ej myrrha, guld och rökelse! Wi wårt hjerta gifwe Åt dig, o Gud, wår Frälsare! Sjelf deri du lifwe, Tro och helgelse!

4. Ditt ord, o Jesu! blifwa må Den stjerna, i hwars sken wi gå. Låt din helga lära Ledsaga oß i all wår tid, Ljus och kraft beskära Åt oß i lifwets sorg och strid, Och i döden bära Till wårt hjerta frid.

5. Lys helga stjerna! mild och ren, Kring jorden sprid Guds klarhets sken. Alla knän må böjas Wid Jesu nådefulla röst, Alla böner höjas I Jesu namn med hopp och tröst, Och hans kärlek röjas uti alla bröst. (J. O. Wallin, † 1839.

Sjunges som N:o 55.

69. Nu segrar alla trognas hopp: Wid änglars lofsång rinner opp En salig morgonstjerna. Hon stannar öfwer Herrens hus, Och folken skola i deß ljus Församla sig så gerna. Stort ljus, Klart ljus Nedergjutes; Natten slutes, Dagen börjas, Att kring hela werlden spörjas.

2. I nåd och sanning bland oß bor Den dolde Guden, mild och stor, En frälsare för alla. Wi skåda nu hans härlighet, Som ende Sonens härlighet. Och till hans fötter falla Haf tröst, Mitt bröst! Gläds att Ordet Kött är wordet, Gud förklarad Och hans kärlek uppenbarad.

3. O gläds min själ! och sjung hans pris, Som öppnat dig det paradis, Hwars port din synd tillslutit. O gläds, att Gud förbarmar sig, Och huld förnya will med dig Förbundet, som war brutit. Ära ware Gud i höjden! Friden, fröjden, Helig wilje Sig från jorden aldrig skilje!

(S. J. Hedborn † 1849.)

5.) Jesu förnedring.

70. Helga, Jesu! röst och hjerta, Att jag måtte tacka dig För den nåd, du wisat mig, Den förnedring och den smärta, Du på jorden undergått, Att försona mina brott.

2. Himlen sig till jorden sänkte, När bland oß du trädde fram, Helig, fast af dödlig stam. Saligt hopp åt oß du skänkte, När du, Gud i menskohamn, Räckte oß en brodersfamn.

3. Ärmod! gläds åt dina smulor; Wet att Jesus hungrat har. Nöd! om du ej har försvar: Wet att räfwarne fått kulor, Örnarne fått bon; men han Intet skygd på jorden fann.

4. Jesus sjelf har frestad blifwit: O! hwad skall wäl hända mig? Werldens lycka bjuder sig Och will allt mig hafwa gifwit, Blott jag henne höra till, Falla ned och tjena will.

5. Frestad till en brottslig möda. Will jag ofta i min nöd Göra stenarne till bröd, Och min själ en ujel föda Lätt i stoft, som än Aldrig kunnat mätta den.

6. Ofta jag mig ej besinnar, Förr'n jag, stolt att kallas from, Stolt af dygd och kristendom, Ser mig förd på templets tinnar, Derutför jag blindt, på nåd, Störtar mig i öfverdåd.

7. Men du hafwer seger wunnit På förförarns magt och list: Herre! under all min brist, I din kärlek kraft jag funnit, Att hans smicker, som hans hot, Kunna lika stå emot.

8. Ändtlig kom den grymma stunden, Stunden kom, min frälsare! Då dig werlden skulle se, Smädad, hädad, fargad, bunden: Sanningens och dygdens wän, Räknad bland ogerningsmän.

9. Wåld och qwal dig öfwerhopa; Men jag ser ditt tålamod. Halfdöd, badande i blod, Dig jag hör från korset ropa, Och jag ropa will med dig: "Nåd för dem, som hata mig!"

10. Ömt du ser till dem, du lemnat, Tills i döden släcks din blick; Solen då i mörker gick. O mitt hjerta! bergen remnat, Jorden skalf: kan du dig te Mera obewekt än de?

11. Förlåten i templet brister: Gläds, att ingen förlåt mer Mellan Gud och dig du ser. Grafwen sina döda mister: Gläds, att ett odödligt hopp Kröner nu den frommes lopp.

12. Jesu! pris ske din försoning, Som oß lifwet återstält, I din död du döden fält; I din graf, från fasans boning, Du af wåra grafwar gjort Hwilans stöt och hoppets port.

13. Jesu! jag med dig will lida, Werlden dö jag will med dig. Din förnedring styrke mig, Att, lik röfwarn wid din sida, Äfwen jag i trone må Hän med dig till lifwet gå.

(O. Rönigk † 1783, C. Dahl, J. O. Wallin.)

6.) Jesu person, lära och gerningar.

71. Dig jag ödmjukt will betrakta, Jesu! i ditt lefnadslopp, Och på dina fotspår akta, Som till himlen leda opp. Lagens bud du uppfylt har; Helighet ditt wäsen war: Uti dig sin bild på jorden, Fadren är förklarad worden.

2. Ut du går att ljuset sprida Till en blind och brottslig werld, Går, att willans magt bestrida, Blott med sannings helga swärd. Kärleken din famn utsträckt Mot den fallna menskoslägt; Fadrens afbild i det höga Lyser ur ditt lugna öga.

3. Lefwande för himlens ära, Werkande för jordens wäl, Dig ej farorna förfära, Retelsen ej når din själ. Äran aldrig

dårar dig; Lyckan flyr din hårda stig; Jordens glädje du
smakar: Allt för wår skull du försakar.

4. Allt för wår skull, allt du lider: Fattigdom, förakt o
nöd, Från din första barndoms tider Allt intill din bittra dö
Hatad, fast du gjorde wäl, Qwald till kropp och qwald till sjö
Mißkänd, gäckad, smädad, slagen, Ser du slut på lefnads-
dagen,

5. I Getsemane ditt hjerta Suckar, blöder, kämpar be
Uppå Golgata hwad smärta Störtar i din ande ner: "Gud
hwi öfwerger du mig?" Ropar du, men höjer dig Öfwer qwa
let och uppfänder Själen i din Faders händer.

6. Så din lydnad blifwit pröfwad, Pröfwad intill korset
död. Fadrens wilja, troget öfwad, War i lif och död ditt stö
Kärlek, himlaren och jann, I ditt ömma hjerta brann, So
till döds friwilligt blöder, För att rädda fallna bröder.

7. Gode herde! du för fåren Sjelf ditt lif till offer ba
Menskokärlek tecknar spåren På den wäg du wandrat har. Fö
det folk, dig döden ger, Kärleksrikt till Gud du ber. Kärle
när ditt hufwud böjes, Än i sista blicken röjes.

8. Så din wandel högt predikar Himlens höga, milda bud
Kärleken till usla likar, Kärleken till Herren Gud. Gif att ja
i dina spår, Oförwillad, målet når Och i kärleken och hopp
Wårdar tron, fullbordar loppet. (J. Åström † 1844.)

Sjunges som N:o 186.

72. På krubbans strå man lade dig, O Jesu! himler
förste, Och menniskor ej kände dig, Fastän du
den störste. Du bådades af stjernors gång, Du prisades
änglars sång; För werlden war du ringa.

2. Med lydigt sinne tog du an Det kall, hwartill du wa
des. I armas hyddor man dig fann, Med syndare du dwalde
Dig låg om hjertat, Helige! Att ej ett får borttappat
Af dem, dig anförtroddes.

3. Du mild, af hjertat ödmjuk war; Ditt ord gaf r
själen. Och samma ord till tröst du bar Åt konungen o
trälen: Ett hopp, en tro, en mildrik far Och, hwem botfärdi
hjerta har, Förlåtelse, förjoning.

4. Du tålig war till smädlig död, Ja, intill korsets pina. Ett lam, du dig åt bödlar böd, Du flyddes af de dina. Nu i ditt helga, milda namn Böjs hwarje knä, och Fadrens famn För oß är åter öppnad.

5. För dig ej werlden hade band, Och grafwen icke stängsel, Förgängelsen ej hade tand, Och helwetet ej fängsel. Din seger ewigt wittne bär, Att den, som ren och helig är, Är ock allena mägtig.

6. Befästa oß uti din tro, Din lära, ditt exempel. Din Anda låt i hjertat bo Och gör det till ditt tempel, Att wi åt Gud, som du det böd, Må säga, så i lif som död: Ske, Fader! blott din wilja! (E. G. Geijer † 1847.)

73. Wänligt öfwer jorden gränser Strålen af ett himmelskt hopp; Stilla inom tidens gränser Ewighetens sol går opp: Ack! så stilla, att mitt öga Hennes sken fördraga må Och Guds dolda råd förstå.

2. Ej af werldens wise kändes Den oändligt wises råd. Kristus kom och dagen tändes, Full af sanning och af nåd: Sanning för de trognas blickar, Nåd för ångerfulla bröst. Så fick jorden ljus och tröst.

3. I en werld, der lustar strida, Föddes brott och spriddes we. Kristus kom, och wid hans sida Kärlek gick och helgelse: Helgelse blef hjertats yrke, Kärlek slöt begärens strid. Så fick jorden dygd och frid.

4. Sälla äro de som höra Hwad den ewigt gode lärt; De som älska, de som göra Hwad den helige begärt; De, som, ledda af hans Anda, Lysta af hans milda ljus, Nalka sig till Fadrens hus.

5. Deras tro skall öfwerwinna Tidens otro, jordens flärd; Deras kärlek skön skall brinna I den kärlekslösa werld; Deras hopp, i lifwets skiften Och i lifwets aftonstund, Hwilar på sin klippas grund.

6. Milda sken af Fadrens ära! Dina rena strålar sprid Kring wår jord, att hon må bära Ljus och tröst och dygd och frid: Att han må en förgård blifwa Till din himmel dit du will Samla dem, dig höra till! (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 111.

74. Kriste! som ditt ursprung leder Ewigt från din Fa-
ders skött, Och från himlen stiger neder, Dig i jor-
disk skepnad slöt, O Guds Son och menskors like! Hör ett
stoft, som lyfter sig, Trängtande att nalkas dig.

2. Af en ringa jordisk moder, Herre! du dig födas lät
Och blef menniskornas broder, Döljande ditt majestät. Ack,
må du ock i mitt hjerta Födas och förblifwa der, Du, som
Gud och ewig är!

3. Wishet strålar i din lära, Helighet i dina bud; Dina
läppar till oß bära Fridens ord från nådens Gud. Wärdes
ock min själ upplysa Och mitt hjerta böja så, Att jag ordet
göra må.

4. Wid ditt bud de blinde skåda, På din wink de lame gå,
Dumbar för de döfwa båda, Att de döde lifwet få. Underbar
uti naturen, Men i nåden ännu mer, Dig i allt jag rörd
tillber.

5. Då till dina fötter dignar Syndaren och ber om nåd
Frälsare! jag dig wälsignar, Du, som gifwer hjelp och råd
Dina spår, o Jesu! wisa Wägen opp till himmelen: Lär, i
lär mig wandra den!

6. Lifwets qwal och dödens smärta Du för mina synde
led; Kärleksblodet ur ditt hjerta Rann för mig på korset ned
Allt är inför Gud fullkomnadt. Ljude ock uti mitt bröj
Samma himmelskt ljufwa röst.

7. Ljude den wid dödens möte, Ljude den wid grafwen
port. Du ock nedsteg i deß sköte Och har helgat hwilan
ort Äfwen dit jag dig skall följa För att ock med dig uppst
Och till nya lifwet gå.

8. Dödens magt är kufwad worden, Mörkret du besegrad
Och din Anda gaf åt jorden Segrens frukt, wälsignelse: G
oß ljus och tröst i qwalen, Styrka under lifwets lopp Och
döden fridens hopp.

9. Ack! i döden låt min anda, Förd och skyddad af di
hand, Undan lifwets stormar landa På lyckSaligheTens stran
Ty du är till Fadren gången, Att, ditt stora namn till pri
Föra oß till paradis. (J. Åström † 1844.)

7). Jesu lidande, död och begrafning.

Allmänna betraktelser öfwer Jesu lidande.

Sjunges som N:o 70.

75. Jesu! lär mig rätt betänka Din tänkwärda swåra död
Och din bittra pinas nöd; Hjelp, att jag mig nu
må sänka Ned i dina helga sår, Der jag lif och helsa får.

2. Fast min tunga måste lemna Mycket, som i själen är,
Hwilken dig har ewigt kär, Will likwäl jag något nämna,
Dig till ära, mig till tröst. Jesu! hör en ödmjuk röst.

3. Efter jag all werldslig tanka Bör i dag ur hågen slå
Och wid korset troget stå, Hjelp mig, att jag der må samka
Helga droppar af ditt blod, Som uppfriskar själ och mod.

4. Öppna mig förståndets öga, Att jag må din kärlek se,
Som du wille mig bete, När du, på det korset höga, Som ett
lam uppoffrad war Och all werldens synder bar.

5. Jag kan deras swårhet finna, Efter du har swettats
blod, Då dig döden förestod, Och du lät Guds wrede brinna
Öfwer dig, emedan jag Syndat har emot Guds lag.

6. Högfärd ur min själ förswinne, När du, som den högste
är, Törnets krona ödmjuk bär, Werldens swek och flärd jag
finne, När du warder först berömd Och till korset sedan dömd.

7. Wällust mig då bitter bliswe, När den galla bjudes
dig, Hwilken räckas bort at mig. Girighet jag från mig
driswe, När man, dig till hån och spott, Kastar om din kläd-
nad lott.

8. Huru afund dem förtrycker, Som Gud frukta, ser jag
bäst, Efter werlden hatat mest Dig, som dock i alla stycker
Sökt, med ren och helig själ, Fadrens ära, menskors wäl.

9. Jude kyss och Petri eder, Hanne list och Caiphe trug
Samt Pilati rädda hug Och Herodis hala seder Sanna, att
allsingen man Uppå werlden lita kan.

10. Du blef för ett ringa wärde Af din wän förrådd och
såld I det arga folkets wåld, Att, då satan mig besnärde,
Skulle jag förlossad bli Med ditt blod, och köpas fri.

11. Du blef gripen utaf många, Öfwerfa'len, bunden hårdt
Och i mörkret släpad bort, På det jag, en usel fånge, Som
war snärd i mörkrets band, Måtte lösas af din hand.

12. Grymt man dig för brott beskylde, Dig, som aldrig gjorde ondt, Dig, som alla hjelpt och skont, Att jag arme, syndbuppfylde, Jag, som ond och brottslig war, Måtte njuta ditt försvar.

13. Dina lemmar måste swida, När man dig med grymhet slog, Stötte, ryckte, wåldsamt drog, På det jag ej skulle lida Hwad min swåra synd förtjent, Men deß straff från mig bli wändt.

14. Du hudslängdes och afkläddes, Att min sjuka, nakna själ Måtte läkas, prydas wäl. Du bespottades och häddes, Att jag ära wänta må, När jag skall för domen stå.

15. Dömd till döden, du upphängdes På ett kors bland röfware Utom staden, och lät se, Huru jag, som utestängdes, Från Guds nåd, blir honom kär, Då jag korset tåligt bär.

16. Ty will jag nu öfwergifwa Werlden med deß flärd och list Och hos dig, o Jesu Krist! Uti lif och död förblifwa, Wara med ditt kors förnöjd, Ega blott i dig min fröjd.

17. Ty ditt kors är all min ära Och ditt blod min högsta skatt: Ja, jag har mig föresatt, Att jag will din smälek bära, Lida förr med dig förakt, Än behaga werldens prakt.

18. Wärdes mig det hopp förläna, Styrk mig i den fasta tro, Att din möda war min ro, Att du wille för mig tjena, På det jag, en syndaträl, Winna må en friad själ.

19. Sådant wille wißt ditt hjerta Uti nåd försäkra mig, Då det öppnadt blef på dig, Och din mun, af dödens smärta Sluten, ack! och utan röst, Mer ej kunde tala tröst.

20. Hjelp mig, Jesu! detta lära, Hjelp mig detta stadig tro, Så får jag till själen ro; Ty jag kan ej rätt dig ära Elleswa som mig bör, Om jag icke med dig dör.

(H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

76. Jesu! du mitt lif, min helsa, Jesu! du för mig död; Du dig utgaf, mig att frälsa, I den djupa själanöd. Intet skall mig nu förderfwa: Lif och sällhet skall jag ärfwa. Pris och ära ware dig, Herre Jesu! innerlig.

2. Du, o Jesu! måst utstånda Hädeord och hån och spe Smälek, hugg och mycken wånda, Band och bojor, ångst och we, Mig eländig att förlossa, Mörkrets kedjor sönderkrossa. Pris och ära etc.

3. Du lät såra dig och pina Och handtera jemmerlig, Till itt hela såren mina Och i ro försätta mig. Ack, du för min välfärd sanna Sjelf har låtit dig förbanna. Pris och ära etc.

4. Swart och bittert blef du hädad, Törnekrönt din hjessa blef. Att ja plagad bli och smädad, Ack! hwad war det, som dig dref? Att du matte mig bekröna Med din ärekrona sköna. Pris och ära etc.

5. Du dig lät så rycka, draga, Att jag måtte helad bli; Lät dig utan skuld anklaga, Att jag måtte dömas fri; Att jag måtte tröstas åter, Tröstlös du dig hänga låter. Pris och ära etc.

6. Du dig hafwer sänkt i nöden, Lidit allt med tålamod, Smakat ock den bittra döden Och för mig gjort saken god. Att ag bland Guds barn må täljas, Wille du dig swåra qwäljas. Pris och ära etc.

7. Med din ödmjukhet du bringat Lösen för mitt öfwer- mod, Döden i din död betwingat, Att min död mig warder god. Spott och hån, som du månd bära, Måste tjena mig till ära. Pris och ära etc.

8. Nu dig tackar allt mitt hjerta, Jesu! för din mycknа iöd, För din ångest, för din smärta, För ditt kors och för din död; Ja, för allt det bittra, swåra, Som du led för synder våra. Pris och ära ware dig, Herre Jesu! innerlig.

(E. C. Homburg † 1681, E. Norenius, M. Stenhammar, J. O. Wallin.)

77. Jesu! djupa såren dina, Dina qwal, din bittra död Gifwa i lifsdagar mina Tröst i kropps- och själa- iöd. Faller något ondt mig in, Tänker jag på pinan din: Derutaf kan jag wäl hemta, Att man skall med synd ej skämta.

2. Will då sig i wälluft göda Ett förderfwadt kött och blod, Minnes jag din swett, den röda, Och får straxt ett annat mod. Om mig satan fresta tör, Till mitt hjertas sköld jag gör Din förtjenst, den nåderika: Och han måste då bortwika.

3. Wille werlden hjertat föra På den wäg, der hon är wan Själars frid och hopp att störa, Skådar jag din marter- wan, Törnet, som dig stinger hwaßt, Korset, der du naglas fast: Så kan jag i andakt blifwa, Onda lustars magt för- drifwa.

4. Ja, mot allt hwad helst mig kränker, Gifwa dina så mig kraft; När i dem sig hjertat sänker, Friskas det af lifwet saft. Din hugfwalans sötma god Wänder bort mitt sorgsn mod. Du mig helsan har förskaffat, Då du led för mig döds straffet.

5. Jag på dig min tröstan ställer: Du min tillflykt är för sann. Med din död du döden fäller, Att han mig ej skad kan. Nu i dig jag hafwer del, Skydd och helsa utan fel; D i nöden wederqwecker Och från döden mig uppwäcker.

6. Har jag dig i hjertat inne, Allan godhets källa wid Ingen sweda når mitt sinne, Ingen oro stör min frid. Herre när jag hafwer dig, Intet mer kan fattas mig. Den sitt all i dig har funnit, Han har lyckligt öfwerwunnit.

(Aur. Augustinus † 430, J. Heerman, E. Norenius, J. O. Wallin

78. Frälsta werld! i nådens under Wörda heligheten Gud! Sinai med blixt och dunder. Golgata me fridens bud Ropar: menska! ej förgät, Samma gudoms maj stät Syndens stränga dom förkunnar, Syndarn tröst och nå förunnar.

2. Samma röst, som mild förlåter, Gaf rättfärdigheten lag, Till din Gud dig kallar åter, Bjuder nyttja nådens da Wandra trygg i Jesu spår, Wägen som till lifwet går. Styrt will han sjelf dig gifwa, Tro och hopp i hjertat lifwa.

3. Syndaskulden att försona, Jesus steg från himlen ne Ej att syndalustan skona Lifwets Herre döden led. Hat t allt, som orätt är, Strid mot brottsliga begär. Hjertats re het, Andans lydnad Ware, frälsta själ! din prydnad.

4. Intet qwal så bittert ömmar, Som ej flyr wid Je röst, Med hans blod från korset strömmar Frid i ångerfull bröst Mod att hämma lustars lopp, Kraft att strida, segre hopp, Himmelsk fröjd i alla öden, Ljus i mörkret, lif i döde

5. Dyra kors, de trognas ära, Djupet af Guds hemligh Wid din fot skall hjertat lära Sanning, kärlek, ödmjuk Werldslig wishets tomma prakt, Twiflets skugga, otrons mag För den kärleksblick förswinner, Som i Jesu öga brinner.

6. Du, som gick att werlden frälsa, Du min frälsare blif! Samwetsfriden, själens helsa, Syndens död och a dans lif, Allt är nåd och kraft af dig. Si! mitt hjerta öp

nar sig: Ångrens suck förtröstan andas; Glädjens tår med sorgen blandas. (C. J. Lundwall † 1858.)

Sjunges som N:o 78.

79. O min Frälsare! din smärta, Jesu! din försonings-död Gjuter i mitt swaga hjerta Tröst och styrka mot all nöd. Då i qwal du sänkes ner, Jag med tacksam undran ser, Hur sig nåd och rätt tillika Hos en helig Gud förlika.

2. Då för min skull Gud dig plågar, Ser jag rätten i sin höjd Och derför ej draga wågar Nåden till en syndig fröjd. När jag frestas af begär Till det ondt och orätt är, Dina sår jag mig påminner, Och från synd mig afskräckt finner.

3. Då med Gud du mig försonar, Ser jag nåden i sin höjd; Den rättfärdige mig skonar, När min tro till dig är böjd. För din skull, som allt gjordt godt, Mig förlåtas mina brott Och, då döden mig förskräcker, Du mig lifwets krona räcker.

4. När mig så för ögat ställes Guds rättfärdighet och nåd, Jag ej af förtwiflan fälles, Jag ej förs till öfwerdåd. O min Jesu! när ditt blod Wisar Gud så sträng och god, Kan jag ej i lydnad tweka, Ej mitt hjertas hopp förneka.

(S. Nibelius † 1820.)

Jesus uppgår till Jerusalem, instiftar nattwarden, förrådes.

Sjunges som N:o 70.

80. Hwilken kärlek oß bewisad! Af din nåd hwad grundlöst haf, När du dig i döden gaf, Jesu! du, som ewigt prisad Af mitt hjerta och min röst, Är i lif och död min tröst.

2. Dig, min Jesu! nu jag skådar Wandra i ditt dyra kall, Till den stad, hwars djupa fall Under tårar du bebådar, Då han ej betänkt i tid Hwad som hörde till hans frid.

3. När du med din ankomst gläder Menigheten utanför, Som din wäg med palmer strör; När i portarne du träder, Skallar folkets glädjeröst: Hosianna, Sions tröst!

4. Du, som menskohjertat känner, Ser hur denna fröjd till slut Skall i grymhet bryta ut. Dessa dyrkare och wänner, Som så djupt ödmjuka sig, Skola snart korsfästa dig.

5. Då i nåd på oß du tänker Och ett teſtamente gör, De oß heligt hålla bör: Uti win ditt blod du ſkänker, Din leka men uti bröd, Oß till ſtyrka i wår nöd.

6. Gif, att när du oß beſpiſar, Dig till hugkomſt, ſom di böd, Wi förkunna må din död. Och att ſå wår wandel wiſar Hur din död oß kraft beſkärt Till att leſwa ſom du lärt.

7. Att förſonlighet oß lära, Ödmjukhet och tålamod, Du ſå kärleksrik och god, Du ſå ſtor i magt och ära, Oß i ringhe föregår, När du andras fötter twår.

8. När du är ſå djupt bedröfwad Öfwer Jude fall och brott, Ack! hwad blifwer då min lott? Daglig ſynd, af mig föröfwad, Daglig ſwaghet, daglig briſt Har förrådt dig, Jeſu Kriſt!

9. Petrus ſig i faran kaſtar, Tror ſig faſt ſom klippan ſtå Lofwar att i döden gå. Gif, att jag ej lika haſtar Oförwäge på en ſtig, Der jag lätt kan glömma dig.

10. Gif, att jag dig ej förſakar; Bed för mig och ſtyrk mi tro. Jeſu! gif, att all min ro Jag i din förening ſmaka Och, ſom du, från werlden går, Att med dig jag leſwa får.

(?— C. Dahl, J. O Wallin.)

81. Milde menniſkornas wän! Hur dig lik i alla öden Hur i liſwet, hur i döden Detta hjerta käns igen När du, alla qwal att ſmaka, Uppgår till Jeruſalem; När d dina dig förſaka, Du dock ej förſakar dem.

2. Ewigt gode! du ej kan, Faſt du dör, dem öfwergifwa Du med dem förent will bliſwa, Dem förena med hwarann Derför, när din ſtund war inne, Du dem till en nattwar bjöd, Som till tidens ſlut är minne Af din kärlek och din död

3. Och i brödet, du dem bröt, Och i kalken, du dem räcken Nådens fullhet, ſom ſig ſträcker Till ett ewigt lif, ſig gjöt. Ut denna ſtund af ſmärta, När ditt afſked föreſtod, Gaf du den med brodershjerta Din lekamen och ditt blod.

4. Ja, i detta win och bröd, Jeſu! du dig ſjelf har gjuti Dig och oß emellan ſlutit Ett förbund i lif och död. Medlen jordiſka, här giſwas, Himmelſk ſpis och dryck deri: Här före nas, införliſwas Jord och himmel, Gud och wi.

5. Nu jag följer dina ſpår, Du, ſom älſkade och blödde Hur du leſde, hur du döddc, Må min tro förkunna det. Du

som i din sista smärta Äfven tänkte huld på mig! Jag, med dig uti mitt hjerta, Lefwer, dök, står upp med dig.

(Thomas från Aquino † 1274,
B. Schmolck, C. J. Loman, C. Dahl, F. M. Franzen.)

Sjunges som N:o 229.

82. O Gud! hwarthän ett hjerta drifs, Som syndig åtrå leder, Det fall, det afgrundsdjup ej gifs, Dit ej det störtas neder. En Jesu wän, som njöt hans bröd, Så syndig winning wäljer, Att till en grym, oskyldig död, Sin frälsare han säljer.

2. Ja, rörda själ! en billig harm Hos dig mot honom brinner; Dock märk, om ej i egen barm Du samma falskhet finner: Med lika syndiga begär, Som Jesu död förwälde. Ej mindre såld af dig han är, An Judas honom sålde.

3. Besinna, att det ock är du, Som ökat Jesu smärta, Och märk, om du ej bär ännu Förrädarn i ditt hjerta: En synda-art, som gör dig böjd Att jord för himmel wälja Och för en falsk och brottslig fröjd Din Gud och nästa sälja.

4. O Gud! hwad flärd, som dagligt spord Mot dig för-öfwad blifwer, Hur mången, ack! wid nådens bord Dig falska kyssar gifwer. Hur mången dig, som, Herre! än Med hycklad fromhet prisar, Hur mången helsar dig som wän Och trolöshet dig wisar.

5. För sådant swek och skrymteri, O Jesu! mig bewara, Och i min swaghet statt mig bi, Att fly begärens snara. Det minsta fjät på lastens stig Lär mig med afsky skäda, Och ej min egen själ och dig För stoft och flärd förråda.

(? — C. Dahl, J. O. Wallin.)

Jesus lider i Getsemane, förnekas och fängslas.

83. Offret stundar; blöd mitt sinne! Lammet till förso-ning går. Örtagården, fallets minne, Hemsk i nattens swepning står. Ack! de fallnas wän derinne Swettas blod och ro ej får.

2. Dödens dom är redan skrifwen, Och förgäfwes bönens ljud. Si, Guds Helige är blifwen Klädd i blodig offerskrud. Herrans Krist är öfwergifwen Utaf menniskor och Gud.

3. O, I fallne! så allena Jorden bär välsignelsen. Så från syndens ogräs rena, Himlens skördar blomstra än. Så försont kan Gud förena Sig med mennikor igen.

4. När, förlåten af de sina, Jesus bär all werldens skuld, Löser oß med död och pina, Ej med silfwer eller guld: Nådens strålar åter skina, Gud är oß i Kristo huld.

5. Waka, kristen! kom att smaka Kalken af hans blodsförbund. Werldens lusta glad försaka, Jesus är din fällhetsgrund: "O, förmådde du ej waka", Ropar han, "med mig en stund?"

6. Stunden ilar. Bed, war trogen, Följ din Frälsare förnöjd, Intill döden redobogen, Under korset tåligt böjd. Bed och waka och blif mogen, Jordens son! för himlens fröjd. (J. O. Wallin † 1839.)

84. Min frälsare! hwad själawe Du lider i Getsemane? Ho kan det rätt beskrifwa? Hur helwetets och dödens qwal Och alla bäckar Belial Dig, Jesu! der omgifwar Du går, An står, Owider, bäfwar Och upphäfwer Dina händer Till de himmels trösteländer.

2. Ack, käre Fader! sade du, Om det dock möjligt wore nu Att dessa qwal, så många, Den bittra kalk, den djupa nöd Som bränner med sin afgrundsglöd, Mig kunde undangånga: Ber jag: Förtag Denna qwida, Dock så wida, Gud! din wilja Täckes henne från mig skilja.

3. Du swettas blod uti din nöd, Emedan dig Guds wredes glöd Så jemmerliga plågar. Allt som en mask, så ömkelig På marken wändas du, och dig En ängel trösta wågar, Ack, hwad Blodbad! Ack hwad smärta I ditt hjerta! Hwad för pina Du utstår för synder mina!

4. Jag har förskylt och mig har bort, För allt det ondt som jag gjort, Sjelf utstå sådan smärta; Jag skulle denna bitterhet Med ewig skräck och gruffamhet Ha smakat i mitt hjerta: Lida, Owida, För synd mina, I den pina Och de låga, Som de dömde andar plåga.

5. Så hjelper du min arma själ, O trofaste Emanuel, Ifrån så stort elände. Din ångst i denna örtagård, Din kamp och strid med döden hård, All fara från mig wände. Ja

bör Derför Dig lofsjunga: Själ och tunga Dig må prisa,
Som will mig din nåd bewisa.

6. Dig ware derför lof och pris! Ack, låt din glädjeande
wis Mitt sinn' och hjerta styrka, Att jag i mitt Getsemane,
I mitt bekymmer, qwal och we, Må dig ståndaktigt dyrka.
Hjelp mig Ändtlig Wäl ur qwalen, Tåredalen, Dit att komma,
Der du lefwer med de fromma.

(J. Qwirsfeld † 1686, A. P. Amnelius, J. O. Wallin.)

85. Jesu! dig i djupa nöden Dina egna öfwerge, Dig,
som går för dem i döden, Swika och förneka de.
Ack, jag sjelf, som bland de dina Du will frälsa med din pina,
Öfwerger dig för en werld, Full af dårskap, synd och flärd.

2. Hwem war den, som dig förrådde, Då din tår för
honom flöt, Dig, som nyß hans fötter twådde, Brödet nyß
med honom bröt? Ack, jag sjelf, som från det bordet, Der
ditt blod beseglar ordet, Der du mig min synd förlät Återföll i
frestarns nät.

3. Ej förmå de swaga wänner Waka blott en stund med
dig, Då du höljd af blodswett känner Dödens fasor samla sig.
Ack, jag sjelf förmår ej waka, Ej en flyktig ro försaka; Rörd
en stund, dock innan kort Sofwer jag min bättring bort.

4. Hwem war den, som dig ej kände, Dig, sin lärare och
wän, Bröt den tro han nyß bekände, Bröt den tredje gången
än! Ack, jag sjelf, som flera gånger Brutit löftet af min
ånger, Nekat och försakat dig, Som så ofta sökte mig.

5. Salig den dig aldrig swiker, En gång af din kärlek rörd;
Aldrig från din sida wiker, Af en fåwitsk werld förförd, Som,
Johannes lik, wid ropen Af den onda, blinda hopen, Trofast
följer dina spår, Wid ditt kors till ändan står.

6. Men du ock den fallna åter Med en blick upprätta kan;
Den sitt fall, som Petrus, gråter, Lär du älska såsom han.
Jesu! för din bittra smärta Gjut din kärlek i mitt hjerta;
Jesu! du min barndomswän, Gör mig till Guds barn igen.

(F. M. Franzen † 1847.)

86. Du går, Guds lam! du milda, Oskyldiga och rena,
Att oß, från Gudi skilda, Med Gud igen förena.
Ditt hjerta bär wår sweda, Att wåra hjertan freda. Pris
ware dig o Jesu!

2. Du såg de hårda banden. De fasansfulla öden; Bedröfwad war dig anden, Bedröfwad intill döden. Bewekt a wårt elände, Helwetets qwal du kände. Pris ware dig, o Jesu!

3. Att kunna oß wälsigna, Du låter dig förbanna. De tyngda skuldror digna, Blod droppar från din panna. Den kalk, som wreden rågar, Du ensam tömma wågar. Pris ware dig, o Jesu!

4. Fast änglars legioner Din bön kan nederkalla, Fast öfwer himlathroner Din wink förmår befalla, Du willig bojan tager Och tålig börda drager. Pris ware dig, o Jesu!

5. Men Gud, som dig ej skonat, Min synd mig nu förlåter Hugswaladt och försonadt, Mitt hjerta lefwer åter. Mitt hjerta jag dig gifwer Och din för ewigt blifwer. Pris ware dig, o Jesu! (C. C. Sturm † 1786, J. O. Wallin.)

Se menniskan! Joh. 15: 19.

87. Se menniskan! ack, hwilken lott Den kärleksfulle medlarens är worden; Ack, hwilken lön den god fått, Som steg med himlens salighet till jorden.

2. En menskoson ej lidit har Så oförskyld, så grym, så gränslös smärta. En tyngd så swår ej någon bar: Han bär all werldens synder på sitt hjerta.

3. Se menniskan! för menskors skuld De hwassa törnen hans panna tryckas; Dock är hans blick så lugn, så huld Som skulle han af ros och lager smyckas.

4. Bespottad, qwald och höljd med blod Han under hån och slag will digna neder, Men lider allt med tålamod, Och tyst till Gud för sina bödlar beder.

5. Se menniskan! så hög och skön Är synen af den helige som lider I Gud allen har han sin lön; Bland menniskor wälsignelse han sprider.

6. Upp till den höjd, den ljusa höjd, Dit han med sig will lyfta menskligheten, Han tröstad ser och wandrar nöjd De tunga korsets wäg till härligheten.

7. Se menniskan! o lär, min själ, Att för ett högre mål än jorden sträfwa. I Jesu namn gör rätt och wäl, Och ej för nöden, ej för döden bäfwa.

8. På Jesum tro och följ hans spår, Mot himlen höj en
:ålig blick och hoppas! Igenom natt till dag du går, Och
glädjens ros på qwalets törne knoppas. (J. O. Wallin † 1839.)

Hans blod komme öfwer oß! Matt. 27: 25.

Sjunges som N:o 5.

88. Jerusalem! i öfwerdåd Föraktar du Guds kärleksråd
Och ler åt Kristi pina. Guds Israel! med gud-
löst mod Du manar öfwer dig hans blod Och öfwer barnen
pina: Och öfwer dig det komma skall! Se dina stolta murars
fall Och gå att, flyktig och förspridd, Från tid till tid, kring
jordens widd Bewittna ho den Herren war, Som korset bar,
Och se i hwem du stungit har.

2. O, du, som för wår frälsnings skull, Oskyldig, helig,
nådefull, Dig sjelf ej wille skona; Ditt blod, o, Jesu! öfwer
mig Wälsignande må gjuta sig, Att mig med Gud försona.
Mig lifwe detta dyra blod Till kärlek tro och tålamod; Det
tröste mig i all min nöd, Det styrke mig i lif och död, Att
efter ett i frid och hopp Fullbordadt lopp Jag i din famn må
tagas opp! (?— J. O. Wallin.)

Och han bar sitt kors! Joh. 19: 7.

89. Du bar ditt kors, o Jesu! mild, Då dödens wäg du
trädde Till frälsning för den werld, som wild
Och full af hat dig hädde. O kärleks höjd! Du blöder böjd
För dem, som dig förfölja.

2. Du bar ditt kors. Då bar du ock Med werldens skul-
der mina, Och bland de otacksammas flock, Som du will näm-
na dina, Är också jag, Fast dag från dag Din kärlek mig
besöker.

3. Du bar ditt kors. Din härlighet, Som alla himlar
prisa, Din magt, som icke gränser wet, Du lade af, att wisa
Det intet fins, Som icke winns Af kärleken, som lider.

4. Du bar ditt kors. Så lär ock mig, O segerhjelte!
winna, Och uppå korsets helga stig Till himlamålet hinna.
Då är min själ Förwarad wäl Uti din kärleks armar.

(E. G. Geijer † 1847.)

Jesus på korset.

Sjunges som N:o 433.

90. Din synd, o werld! besinna. Se här det blodet rinna. Som frälsar Adams slägt. Se höjden af all smärta. O! måtte dock hwart hjerta Af Jesu sista suck bli wäckt.

2. Det qwal, hans själ förföljer, Den krans, hans hufwud höljer, Det kors som honom bär, Den törst, som ingen lindrar, Hans hjerta dock ej hindrar Dig intill döden hålla kär.

3. Till dig sin blick han sträcker; Till bättring dig han wäcker Och dig till lifwet för. Mot nåden mer ej sträfwa; Se här din dom och bäfwa, Om Jesus fruktlöst för dig dör.

4. I dag till korset hasta Och ångrens blickar kasta På dina willors stig; Mot hjertats lustar waka, Gå icke dit tillbaka, Der blygd och jemmer wänta dig.

5. Så lef till Jesu ära! Din säkerhet att nära, Han icke gjöt sitt blod. Nej mörkrets magt förkrossad, Och menskors slägt förlossad, Är Jesu kärleks segerstod. (S. Ödmann † 1829.)

91. Ditt hufwud, Jesu! böjes, Ditt werk fullbordadt är: Till dig mitt hjerta höjes Och än en blick begär. Till korset jag dig följer, Dit kärleken dig bragt, Der du din höghet döljer Och dör uti förakt.

2. Din ondska fallna slägte! Sin udd mot Jesum hwäßt Den handen han dig räckte, Du här wid korset fäst. Du ser det öga slutet, Den tunga stum och kall, Som ömhetstårar gjutit Och warnat dig för fall.

3. Du ser hans hjessa sårad; Ack rys wid denna blick! Den fot är genombårad, Som dig till räddning gick. Det bröst, som för dig ömmat, Af spjutet öppnadt är, Och detta blod, som strömmat, Din frälsning än begär.

4. Ej solen mera sprider Det ljus, af Gud hon fick. Ej jord, der Jesus lider, Är icke wärd deß blick. Dock midt i mörkrets dimma En nådesol går opp, Då Jesu sista timme Förnyar werldens hopp.

5. Si, templets förlåt remnar: Fullbordadt är Guds råd. Han ångrens tårar lemnar Fri tillgång till sin nåd. G

någon uteslutes Från denna fadrens bröst. Det blod, som här utgjutes, Är hela werldens tröst.

6. Si bergens grundwal bäfwar; Si, hårda klippan rörd; Dock menskans otro jäfwar Guds eget wittnesbörd. Låt du, som döden smakat, Till frälsning för min själ, Det hjerta blifwa skakadt, Som glömmer så sitt wäl.

7. Låt mig hos dig förblifwa, Som återlöste mig, Och dig ett hjerta gifwa, Förtappadt utan dig. När du mig innesluter Uti din kärleksfamn, Jag lugn och trygghet njuter I denna fälla hamn. (St. Bernard † 1153, P. Gerhard, C. M. Bellman, C. J. Lohman, S. Ödmann.)

92. Skåder, skåder nu här alle, Huru Jesus plågad är. Tårar flyte, klagan skalle, Då wår syndaskuld han bär. Så, som Jesu smärta war, Aldrig någons warit har.

2. Hand och fot man genombårat; Sträckt och plågad är hwar led; Hufwudet, af törnen såradt, Blekt och blodigt sjunker ned. Så, som Jesu smärta war etc.

3. Ändtlig öfwerljudt han sänder Upp sin sista suck och ber: Fader! jag i dina händer Nu min anda återger. Så, som Jesu smärta war etc.

4. Denna stund är Jesu sista; Templets förlåt rifs i tu, Solen mörknar, bergen brista; Öga, hjerta! hwad gör du? Så, som Jesu smärta war etc.

5. Wakna upp, du hårda hjerta! Se hur Jesus har dig kär. Känn din syndaskuld med smärta, Ty för den han korsfäst är Så, som Jesu kärlek war, Aldrig någons warit har. (J. Owirsfeld † 1686, A. Arnelius, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 31.

93. O du, wår Herre Jesu Kristi! Som på dig tog wår synd och brist, Som plågad war och slagen hårdt, Som måste draga korset swårt, Dig bedje wi att, för din död, Du hjelper oß i all wår nöd.

2. Ditt stora werk fullbordadt är. Guds nåd och strängshet se wi här: En helig Gud, för menskors brott, Har offer kräft och offer fått. En nådig Gud, en himmelsk far, Till sina barn oß återtar.

3. Men ack! hur swaga äro wi, Om, Herre! du ej står oß bi. Ack, Jesu! huru snart och lätt Förspille wi wår barnarätt, Om du, som oß förwärfwat den, Ej styrker sjelf de swaga än.

4. Så styrk oß, hjelp oß, war oß när I faror, sorger och beswär. I frestelsen gif heligt mod, I striden kraft utaf ditt blod. Gif tröst af din försoningsdöd I lifwets och i dödens nöd. (?—, J. Swedberg, 1 v., J. O. Wallin, vv. 2—4.)

Sjunges som N:o 86.

94. Guds rena lam! oskyldig Alltid befunnen tålig, På korset för oß slagtad, Ehur du war föraktad. Wår synd du hafwer dragit Och dödens magt nedslagit. Gif oß din frid, o Jesu! (N. Decius † 1529, O. Petri, E. G. Geijer.)

Jesu sista ord på korset.

95. Wi följt i dag med heta tårar Till korset wåra själars wän. Ehuru djupt hans åsyn sårar, Förblifwen der; han andas än. Än under ångest, swett och möda, Skall han oß hugna med sin röst. Må ljudet in i själen flöda Och orden ristas i wårt bröst.

2. Hwad wåld, o Jesu! kan dig röra? Förlåt dem, Fader! säger du, De weta icke hwad de göra. Fäll samma bön för mig ännu. Må jag min swåra synd begråta Och, såsom du förlåter mig, Min owän utan flärd förlåta Och i mitt hjerta likna dig.

3. Du tröstar dina sorgsna wänner Och anförtror dem åt hwarann, Du deras nöd och brister känner; Men hwem ditt ställe fylla kan? Du till Johannes modren wisar Och säger: Qwinna! se din son. O gif, att jag mig ock bewisar Om hwar bedröfwad lika mån.

4. Den nåd, som röfwarn får erfara Utaf din röst I dag med mig Skall du i paradiset wara, Ack låt den äfwen sträcka sig Till mig, när snart min lefnad ändas Att efter sann omwändelse Min blick, min sista blick mo wändas I tron till min Försonare.

5. Från oß, så brottsliga som swaga, Är straffet, Jesu wändt mot dig. Min Gud! min Gud! du hördes klaga Hwi har du öfwergifwit mig? Så, när jag mig för-

låten finner J nöden, gif att af ditt blod Mot frestelsen jag tyrka winner Och under bördan tålamod.

6. Förr än ditt hufwud dignar neder, Mig törstar, man dig sucka hör. En swamp med ättika man reder Och upp mot dina läppar för. O, Herre Jesu! när jag lider, En bättre dryck för mig nu fins. På plågans läger när jag qwider, Gif att din sista stund jag mins.

7. Alltså, du är ett offer worden, Som Gud och menniska du bragt Till slut ditt dyra wärf på jorden: Allt är fullkomnadt, har du sagt. Hwad tröstrik ord! du målet hunnit, Och wi ett stöd att tryggas wid; På synd och werld och död du wunnit Och oß beredt en ewig frid.

8. Och nu mot himmelen sig höjer Den sista sucken i ditt bröst, Och, som ditt hufwud ned sig böjer, Du ropar med en upphöjd röst: O fader! uti dina händer Min anda jag befaller nu. Till himlen, dit han återländer, Oß med din röst ledsage du.

9. Dig, Jesu Kriste! ware ära, Dig, som i allt mitt lefwerne, J ditt exempel som din lära, Har låtit oß din ömhet se; Och denna kärlek utan like J dina sista andedrag. Må wi förenas i ditt rike Och här dig nalkas hwarje dag.

(G. F. Gyllenborg † 1808.)

Tacksamma suckar wid Jesu kors.

96. Wi tacke dig, o Jesu! god, Som rinna lät ditt dyra blod. Från satans magt och arga list Har du oß löst, o Jesu Krist!

2. Wi bedje dig, sann Gud och man! Slit sönder wåra synders band, Fräls oß ifrån en ewig död Och statt oß bi i all wår nöd.

3. Bewara oß för syndamen; När korset trycker, war ej sen Att hjelpa, styrka, stödja så, Att det för swårt ej wara må.

4. O Jesu! du wår broder kär, Du will oß alltid wara när. J wårt elände hos oß blif Och hjelp oß till ett ewigt lif.

(Th. Wischer † 1600.)

97. Med rördt och tröstadt hjerta, Jag prisar, Jesu! dig; Ty all min ångst och smärta Du utstår ock

för mig. För mig och mina synders skull Du kämpar och du lider, Till döden kärleksfull.

2. Till döden will jag minnas Det kors, för mig du bär, Och mer ej öfwerwinnas Af syndiga begär. Ej werlden mer skall dåra mig; Jag will med glädje wandra På lifwets smala stig.

3. Hjelp mig ock tåligt bära Mitt kors och all min nöd, Och dig af hjertat ära, Dig följa till min död, När ångren tär mitt arma bröst, Säg att min synd förlåtes, Så har jag frid och tröst.

4. Du, som till menskors bästa, Har sjelf uppoffrat dig, Hjelp ock att jag min nästa Må älska såsom mig, Om hat och otack blir min lott, Må jag dock ej förtröttas Att göra lika godt.

5. Och när min tid är ute Och slutad är min strid, Jag till ditt bröst mig lute Och finne ewig frid. Den dig bekände här med fröjd, Den will du ju bekänna Hos Gud i himlens höjd? (J. O. Wallin † 1839.)

Jesu begrafning.

98. Ack! hjertans we, Att jag skall se Guds egen Son försmädas, Och Guds wäsens beläte Under föttren trädas.

2. O, sorg och nöd! Se, Kristus död Och uppå korset dräpen. Den har wißt en själ af sten, Som ej warder häpen.

3. Den store Gud Hwars röst och bud Kan hela jorden röra, Lät, som men'ska, tyst och död Sig i jorden föra.

4. Oß syndare Bör slikt ej se Förutan gråt och tårar; Det är wår ondska stor, Som Guds Son så sårar.

5. Han trädde fram, Ett menlöst lam, Och lät sitt blod utgjuta, Att wi nåd och salighet Må för hans skull njuta.

6. Ack! ljuffsta mun, All sannings brunn, Du är oskyldig slagen Och utaf wår mun förrådd, Hädad och bedragen.

7. O, brudgum! skön, Bland mannakön Fins ingenstäds din like; Likwäl blef du blott och arm, Men wi dermed rike.

8. O, huru fäll! Är wißt den själ, Som detta rätt besinnar Och sig med en stadig tro Kristi död påminnar.

9. Ty efter han, Sann Gud och man, Led det han ej förjente, Wi nu utan wår förtjenst Salighet förwänte.

10. Den nya graf, Man honom gaf, Har nu så helgat worden, Att wår graf är oß en skön Hwilokammar worden.

11. I allan tid, O Jesu! blid, Wårt hjerta wi dig gifwa, Att du deri hwila må Och så när oß blifwa.

12. Ack, Jesu Krist! Wår tröst förwißt, Wi dig i trone bedje: Låt din pina, kors och död Lända oß till glädje.

(J. Rist † 1667. H. Spegel.)

99. Så är fullkomnadt, Jesu! kär, Hwad om din död förkunnadt är: Hwad som profeter förespått, Det har nu sin fullbordan nått.

2. Du lydig war din Fader huld Till korsets död, för menskors skuld; För menskors skuld ditt blod utrann, Som all wår synd utplåna kan.

3. Nu döden dina ögon söft, Din mun är tyst, ditt öra döft; Men i din död oß lif du ger, Ej kan oß döden skada mer.

4. Oß grafwen synes mörk och kall, Men det wårt hopp ej störa skall: När Jesus läggs i grafwen ner, Deß mörker wi ej frukte mer.

5. Tack ware dig, o Jesu! kär, Som för oß pint och dödad är; Tack dig, som grafwens mörka port Har ljus med din begrafning gjort.

6. Haf hwila, Jesu! blif och bo Uti mitt bröst med ostörd ro; Haf, Jesu! der din hwilostad, Så far jag sist i grafwen glad.

7. Du, som besegrat grafwens magt, Du om min graf har wård och wakt; Och, medan stoftet hwilar sig, Har själen fröjd och frid i dig.

8. Du, som af grafwen månd uppstå, Låt oß med lust af grafwen gå Och följa dig med salig fröjd Till ewig ro i himmelshöjd.

(J. Swedberg † 1735, J. O. Wallin.)

100. Ditt lidande har nått sitt slut, O Jesu! du har kämpat ut För oß den swåra striden. Ej förr än frid åt oß du wann, Du wille njuta friden.

2. Så hwila, gode Herde! nu. Du förr ej fristad haft, der du Ditt hufwud luta kunnat, Det tjäll, du ej bland menskor fann, Dig hårda klippan unnat.

3. Du stilla graf! du fälla bo! Min Jesus helgat har din ro. När dödens afton skymmer, Som han jag somna skall förnöjd Från möda och bekymmer.

4. Du tunga sömn, du långa natt! Min Jesus målet för dig satt: När lifwets morgon flammar, Som han jag träda skall med fröjd Utur min hwilokammar. (J. O. Wallin † 1839.)

101. Den mun är tyst, som bad så ömt För menskors arma slägte, Och kärleken den kalk har tömt, Som heligheten räckte. Till ro den gode Herden går, Som gaf sitt lif för sina får: Från qwal och strid och möda Han hwilar hos de döda.

2. Men ewigt ej, o menskors wän! Din hjord du öfwergifwer; En liten tid, och så af den Du återfunnen blifwer. Det korn, som dödt i jorden war, Skall, efter korta wäntansdar, Stå upp och frukter bära, Att hela werlden nära.

3. O lifwets furste! som steg ned I grafwens mörka sköte, Mig i din nåd och sanning led Till dödens wissa möte. När från en werld, af oro full, Jag sänkes i den tysta mull, Må du min själ förwara Bland dina frälstas skara.

(J. O. Wallin † 1839.)

8). Jesu uppståndelse.

102. Hwad ljus öfwer griften! Han lefwer, o fröjd! Fullkomnad är skriften, O, salighets höjd! Från himmelen helsad, Han framgår i glans, Och werlden är frälsad, Och segren är hans. Bortwältad är stenen och inseglet bräckt, Och wakten har flytt, af Guds arm förskräckt, Och af grunden bäfwar. Halleluja!

2. Här war mellan ljuset Och mörkret en strid; Dock segrade ljuset För ewig tid. Nedstörtad är döden; Och tron står opp, Bland jordiska öden, Med himmelskt hopp. I förjandaqwinnor! hwem söken I här? Den lefwande ej bland de döde är: Uppståndn är Jesus. Halleluja!

3. Så himlen med jorden Försonade sig, Så grafwen är worden Till glädjen en stig. I hufwu'n, som böjdens Wit korsets fot, Upplyftens och fröjdens Trots werldens hot. Kom skingrade hjord! till din Herde igen: Han lefwer, han lefwer och följer dig än Osynlig från himlen. Halleluja!

4. Nu stormen, o tider! Hans kyrka står fast, Som ljuset ig sprider Hans lära med hast. Ut gå i all werlden Hans ändningabud Och wittna bland swärden Och bålen om Gud, Och wittna om honom, o tröst i all nöd! Som, död för wår ynd, blef genom sin död En förstling till lifwet. Halleluja!

5. I fromme! hwi klagen, Hwi mißtrösten I? Hur fort ir båd' dagen Och natten förbi! Snart jorden upplåter Sin amn till er ro; Snart uppstån I åter, Likt kornen som gro. Han sjelf, som dem sådde, skall komma till slut Och samla in körden, men skilja förut Ogräset från hwetet. Halleluja!

(F. M. Franzen † 1847.)

103. Sitt öga Jesus öppnat har, Och mörkret är fördrifwet. Det helga lif han återtar, Som war ör oß utgifwet. Hjelten fram ur grafwen går, Och på hans egerfana står: Uppståndelsen och lifwet. Halleluja!

2. Till ljusets rymder nu mitt lopp, Mitt hjertas hopp kall sträckas. Jag skall stå opp, som han stod opp, Jag skall ned honom wäckas Till ett lif, som ej förgås, Som af förgängelsen ej nås, Af synden ej besläckas. Halleluja!

3. Du död, hwar är din udd? Hwar är din seger afgrundskara? Det lif, som Jesus mig bestär, Kan ingen död befara. Ewigt hör jag honom till, Som sade: "der jag är, jag will, Att mina skola wara." Halleluja! (J. O. Wallin † 1839.)

104. Nu kommen är wår påskafröjd. Pris Jesu! dig i himmelshöjd. Ur grafwens djup befrias wi, När sjelf derur du framgår fri.

2. Sann lifwets frukt det träd oß bär, Der offrad din lekamen är, Din blod utgjuten rosenröd: Wi lefwe nu af himnelskt bröd.

3. Pris Jesu! dig, att ock din hand Befriat oß ur syndens band; Nu slutad är den träldom swår, Nu är det rätta fria år.

4. Wårt påskalam, o Jesu Krist! Är du förutan wank och brist. Åt oß du kraft och näring bjöd I all wår strid, i all wår nöd.

5. Allting wi genom dig förmå, Som helwetet kan nederslå, Förlossa fångar, dig till pris, Och öppna för dem paradis.

6. Ack! gif att, såsom du uppstod, Jag ock uppstår med gladligt mod, Ur synden först, till ditt behag, Ur grafwen sid på domedag!

7. Pris dig, som har från dödens wåld Mig, köttslig under synden såld, Köpt fri och lärt den wäg att gå, Der jag ett ewigt lif skall nå! (?— O. Petri, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 50.

105. Du segren oß förkunnar, Du oß förlossat har Dig prise wåra munnar, O Jesu! wårt för swar. Du dödens udd har krossat Och grafwens bommar los sat Och lifwet fört derut.

2. Du träder fram i ära, Och werlden fylls af ljus; Deß strålar hugnad bära I sjelfwa dödens hus. Fröjd är i ängs lars boning, På jorden fröjd, försoning Och ett odödligt hopp.

3. Ej grafwen oß förskräcker: Den war din bädd också Din milda hand oß räcker, Hur djupt wi hwila må. Den dig i lifwets skiften Har följt, skall ock ur griften Upptagas i din famn.

4. Ty lär oß lefwa, lida, Som du och dö din död; Låt oß din hjelp få bida, I kampen war wårt stöd! Blott den som delar striden, Skall dela segren, friden, Och himlens re med dig.

5. När, Herre! du oß wäcker, Den sista morgonwäckt, Och du din hand utsträcker Att döma jordens slägt, Ljuft skall din stämma klinga Och oß det budskap bringa, Att ingen död mer är! (E. G. Geijer † 1847.)

106. Upp, min tunga! Att loffjunga Hjelten, som på korsets stam För oß blödde, Led och dödde, Som ett menlöst offerlam; Han ur griften, Efter skriften, Nu i ära träder fram.

2. Han fullgjorde Hwad wi borde, Och blef wår rättfärdighet. Han afwände Wårt elände För båd' tid och ewighet Han förwärfde, Att wi ärfde Ljus och frid och salighet.

3. Wi förlossas, Ormen krossas, Afgrundens och dödens magt Nu är bunden: Från den stunden Allt är Sonen underlagdt. Nu är heladt Hwad wi felat, Och Guds nåd i ljuset bragt.

4. Gamla, unga Må loffiynga Fadrens magt och härlighet, Och hembära Sonen ära För så stor barmhertighet; Prisa Anden, Som wid handen Förer oß till salighet.

(W. H. C. Fortunatus † 609, G. Ollon, J. O. Wallin.)

107. Sig fröjde nu hwar kristen man, Att Jesus Kristus seger wann. Hans gudom nu är uppenbar. Likssom en morgonstjerna klar.

2. Det war så skrifwet i Guds lag: Han uppstå skall på tredje dag, Se'n han med sin försoningsdöd, Oß frälsat har från dödens nöd.

3. Fast grafwen blef förwarad så Att han derur ej skulle gå, Dock halp ej magt, ej heller wärd, Han gick igenom stenen hård.

4. Nu helwetet är nederlagdt, Och döden hafwer ingen magt. Halleluja! uppståndne wißt, Är, efter löftet, Jesu Krist.

5. Deß tackom wi dig, Jesu! kär, Som ur din graf uppstånden är. Låt oß ock wara wärdige Med dig uppstå rättfärdige.

(Ambrosius † 397, ?— J. O. Wallin.)

108. Han lefwer! o min ande, känn Din Herre och din Gud igen! Han lemnat har sitt hwilorum, Och öfsten höres, som war stum, Och handen räckes, som war kall: Han lefwer och du lefwa skall!

2. Så hör hans röst och tag hans hand, Du wandringsman till bättre land, Som pröfwas här en liten tid. Lyft upp ditt hufwud, känn med frid Att pröfwotiden snart är all: Han lefwer, och du lefwa skall!

3. Och du, som är i synden död; Wak upp, statt upp, som Herren böd! Botfärdig kom och trogen blif, Så hafwer du i honom lif Förutan död och syndafall: Han lefwer och du lefwa skall!

4. Hans ledning följ, och jemn och ljus Blir wägen till din Faders hus. Med kärlek, tro och saligt hopp Fullborda här ditt wandringslopp, Och sedan i hans armar fall: Han lefwer, och du lefwa skall!

5. Han framstår i sin härlighet, Och öfwer tid och ewighet Går upp rättfärdighetens sol. Han lefwer! himlen är

hans stol, Och jorden är hans fotapall: Han lefwer, och du lefwa skall!

6. Och werldar skola hafwa slut, Och stjernor skola slockna ut, Och himlar störta med wår jord; Men dig, som tröstat på hans ord, Ej når förgänglighetens swall: Han lefwer, och du lefwa skall! (J. O. Wallin † 1839.)

109. Låt oß fröjdas, gladlig sjunga, Låt oß nu med själ och tunga Prisa Gud på denna dag För wår owäns nederlag. Låt oß lofwa Herran, Herran; Låt oß fröjdas, när och fjerran.

2. Mägtig från i dag regerar Och i ära triumferar Hjelten wår, Immanuel. Fursten öfwer Israel Mände, fri ur dödens wända, Segerfull i dag uppstånda.

3. Han, som gick för oß att strida Och den grymma döden lida Hafwer så, på segrens fält, Oß wår arfsrätt återställt. Han, som led förakt och häddes, Så med segerprakt bekläddes.

4. Ett förgift nu mände wara, Så för död som afgrundsskara, Lejonet af Juda stam, Som i dag har stigit fram, Oß ur mörkrets käftar tagit, Mörkrets werk ock nederslagit.

5. Satan! hwar är nu ditt wälde? Jesus Kristus dig nedfälde. Hwar är nu din udd, o död? Helwete! hwar är din glöd? Dödens fasa är förswunnen, Mörkrets magt är öfwerwunnen.

6. Kristus döden har fördrifwit; Oförgängligheten, lif wet Hafwer han i ljuset fört Och all syndens wåld förstört. Afgrunds gwal och swåra låga Skall de trogna aldrig plåga.

7. Jesu! dig ske tack och heder, Att du slog wår owän neder Och förstörde med din död Hwad oß gjorde gwal och nöd. För din kamp, o Jesu käre! Dig nu hela werlden äre.

8. Gif, o Jesu! mig din nåde, Fräls mig från en ewig wåde. Gif mig kraft att här uppstå Af min synd, på det jag må Dig i himlen ewigt lofwa, Ewigt glädjas af din gåfwa.

(E. C. Homburg † 1681, P. Brask, J. O. Wallin.)

110. Låt oß nu Jesum prisa, Som är wår högsta tröst! Låt oß wår fröjd bewisa Med hjerta och mun och röst! Ty han är nu uppstånden Ur grafwens djup, och wänder Är nu i seger wänd.

2. Det lejon har nu wunnit,, Som är af Juda stam; Det dyra blod har runnit, Och offradt är Guds lam. Af det är döden dräpen, Och afgrunds magt gjord häpen, Och arma werlden frälst.

3. Den Simson, som war fången, Har sjelf förlossat sig Och för oß öppnat gången På salighetens stig. Nu är all dödens plåga, All helwetets förmåga Af Jesu magt förstörd.

4. Den Jonas, som man kastar I hafwet stiger opp. Ur grafwen Jesus hastar, Sin frälsta werld till hopp. Nu wredens storm är stillad, Wår återlösning gillad, Förwärfwadt en nytt lif.

5. Si! ormen hade stuckit Wår Jesus i hans häl; Och Jesus hade druckit Ur bäcken, att hans själ Af ångst och katt omhöljdes, Hans gudoms klarhet döljdes I hans förnedringstid.

6. Den fienden, som hade Mot Jesum stält sin magt, Wår Jesus nederlade, Som sjelf förut han sagt. Han satans wåld förstörde, Det, som ett rof, bortförde, Förqwäfde afgrunds magt.

7. Nu är den stora dagen, Som Herren sjelf har gjort. Wår fiende är slagen Och Kristi rike stort. Låt oß med fröjdfull tunga Om sådan seger sjunga, Och prisa Herran Gud.

8. Nu kan en kristen fråga: Hwar är din udd, o död? Och själsning hoppas wåga Ifrån en ewig nöd. Guds namn wäds ware lofwadt, Att han oß så begåfwat Med segrens rika frukt.

9. Wår själ har han uttagit Från död, från fall wår fot, Och sorgens tår aftwagit, Och hämmat lagens hot. För Gud oi wilja wandra, Wår synda-art förändra, Och så till lifwet gå.

10. I dopet nu till döden Med Kristo äro wi Begrafne, Och från nöden Wår själ är frälst och fri. Gud sjelf hos oß nu werke Och med sin Ande stärke I tron wårt nya lif.

(H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

111. Jesu! du dig sjelf uppwäckte, Då du låg i grafwen död; Med ditt dyra blod du släckte Afgrundsdens swåra glöd. Wärdes ock min själ upplifwa, Att hon från jorden sig hasta må, o Gud! till dig.

2. Låt din Ande i mig werka Rätta lifwet mer och me
Att min själ må kunna märka All den nåd som du beter. Hjel
mig döda syndens lusta Och korsfästa så mitt kött, Att d
blifwer werlden dödt.

3. Jag är wäl med dig begrafwen Genom dopet till d
död; Jag är krossad af den stafwen, Mose lag, och det d
böd; Men den onda wanart qwicknar Ofta i min själ p
nytt Och will det, jag förr har skytt.

4. Gerna will jag för dig wandra I förnyadt lefwern
Och mitt sinnes lust förändra, Att din wilja städs må sk
Men mig hindrar werldens wana, Köttets swaghet, satans lis
Och jag märker mycken brist.

5. Hjelp fördenskull, Jesu Kriste! Med din Andes mild
nåd, Att det lif, som Adam miste, Då han följde satans rå
Alltid må i mig förnyas. Styrkas och förökas så, Att jc
lifwets wäg kan gå.

6. Hjelp att jag ej mera följer Gamla menskans wälbeha
Eller synden öfwerhöljer Med en ursäkt, som är swag. A
du uppstod, det skall lära Huru jag af synden bör Uppstå,
att jag ej dör.

7. När mitt hjerta måste bäfwa För ditt hot och lagen
röst, Jesu! låt din Ande häfwa Denna sten ifrån mitt bröst
Denna tyngd af syndaskulden; Låt din ängel stiga ned A
förkunna mig din fred.

8. Ack! låt honom ljufligt båda, Att du hafwer seger fåt
Låt mig sjelf i trone skåda, Att du har ur fängslet gått O
detsamma för mig öppnat, På det jag derur skall gå Och p
domedag bestå.

9. Wärdes du ock sjelf mig möta, Att jag dig med hugne
ser I din ord och löften föta, Der du dig med kraft beter T
mig kungör lifwets wägar, Dem jag wandra skall till ro, A
jag glad må hos dig bo.

10. Här skall nu min själ sig nära Af osyradt himmel-
bröd, Jesu nåd, och ej begära Annat till sitt understöd, A
det han förwärfwat hafwer, Kasta syndens surdeg bort, Hwi
kens fröjd är snöd och kort. (H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

12. Denne är den stora dagen, Som oß Kristus hafwer gjort: Mörkrets furste nu är slagen, Nederlagd ...: dödens port, Grafwens mörker har förswunnit, Lifwets ...l har nu upprunnit.

2. Hwar är nu, o död! ditt wälde! Helwete! hwar är din ...agt? Ormen, som wår moder fälde, Hafwer Kristus neder...gt. Öfwer allt, hwad oß förderfwat, Kristus seger oß för...ärfwat.

3. Säll och salig är den stunden, Då wår frälserman upp...od; Satan blef i mörkret bunden, Dämpadt wardt hans ...rymma mod. Si, nu kunna fåren wara Ibland ulfwar ...tan fara.

4. Wi ha warit fjerran gångne Från det lif, som ofwan ...r; Oß har döden hållit fångne Med sin grymma magt ...ch här, Men wi frias från den wånden, Sedan Jesus är ...ppstånden.

5. Wi ha warit dödens trälar, Wi ha warit mörkrets ...arn; Satan hade wåra själar Snärjda i förderfwets garn. ...u har Jesus oß förlossat, Ormens hufwud sönderkrossat.

6. Jude slägt! din otro spegla Uti dessa underting; Ut...ätt wakten och besegla Grafwen med Pilati ring: Kristus går ...ock utan möda Genom stenen från de döda.

7. Hwässe döden sina tänder, Ryte satan hämnd och mord: ...Bundna äro nu hans händer, Dödens magt tillintetgjord. ...Jo med Kristus blir begrafwen, Uppstår under Kristi glafwen.

8. Låtom oß nu wara glada, Fröjdas hwar uppå sin ort: ...Nu är botad all den skada, Som oß syndafallet gjort. ...Dödens fruktan är fördrifwen, Döden är uppswulgen blifwen.

9. Upp, min själ, min mun och tunga! Upp, mitt hjerta ...och min röst! Till att prisa och loffjunga, Jesum, som oß åter...löst, Jesum tacka och berömma, Jesu godhet aldrig glömma.

(J. Franckf 1677, G. Ollon.)

9). Jesu himmelsfärd.

113. Till härlighetens land igen Jag fer dig, Jesu! fara; Men jag på jorden måste än En gäst och främling wara. Långt från mitt hem jag wandrar här, Mitt fällskap sorg och möda är.

2. Långt från min faders hus jag går; Ack Herre! hur länge? Men dig mitt öga icke når, Min ömma bön sig tränger Min suck, osäglig, innerlig, Skall dela skyn och hinna dig.

3. En skymt jag då i trone ser Utaf det goda landet, Der du från mig ej skiljes mer, När, löst ur jordebandet, Blan helgonen jag, fri och glad, Får bo i lefwande Guds stad.

4. Deruppe är det ingen natt Och ingen gråt och smärta; Deruppe är min högsta skatt, Der ware ock mitt hjerta. I himlen, hos min frälsare, Der ware min umgängelse.

5. Och, som du for, du komma skall, O Jesu! hit tillbaka; Jag akta will uppå mitt kall, Jag bedja will och waka. Jag wet ej stund, jag wet ej dag; Men dagligt dig förbidar jag.

6. Och salig är den tjenaren, Som du så finner göra, När sist du komma skall igen; Du honom lofwat föra Till ära och odödlighet Uti din Faders härlighet. (J. O. Wallin † 1839.)

114. Du, som oß frälst ur syndens band, Ur dödens natt och afgrunds brand! Du höjs från wanskelighetens land Till ära på Guds högra hand.

2. Du fadrens wärf fullbordat har Och till din faders boning far, Men är osynlig hos oß qwar, När skyn dig från wår åsyn tar.

3. En herde för din dyra hjord, Du än bland oß skall warda spord, Igenom Anden och ditt ord Och dopets bad och nådens bord.

4. Till tidens slut din lära än Skall leda jordens wandringsmän, Till deß du komma skall igen Med härlig magt från himmelen.

5. Säll den, som fast i trone står Och bär sitt kors i dina spår! Dit du har gått, med fröjd han går Och af din hand sin krona får. (J. O. Wallin, † 1839.)

Sjunges som N:o 63.

115. Uppfaren är wår Herre Krist; Halleluja, Halleluja, Fullbordadt är hans werk förwißt. Halleluja, Halleluja!

2. För oß han blef på korset död, Halleluja, Halleluja! Och frälste oß från syndens nöd. Halleluja, Halleluja!

3. Om han oß icke älskat så, Halleluja, Halleluja! Wi
ade måst i döden gå. Halleluja, Halleluja!
4. Han är nu worden fadren lik, Halleluja, Halleluja!
tegerande i himmelrik. Halleluja, Halleluja!
5. Han för oß arma syndare, Halleluja, Halleluja! Är
er en förebedjare. Halleluja, Halleluja!
6. Han kärleksfull från himmelen, Halleluja, Halleluja!
ser till de sina skådar än. Halleluja, Halleluja!
7. Och, såsom han ifrån oß for, Halleluja, Halleluja!
han komma skall med ära stor. Halleluja, Halleluja!
8. I denna stora segers fröjd, Halleluja, Halleluja! Lof-
jungom Gud i himmelshöjd. Halleluja, Halleluja!
9. Dig, heliga Trefaldighet! Halleluja, Halleluja! Dig
bare pris i ewighet. Halleluja, Halleluja!

(? —J. Åström, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 9.

116. Allt fullkomnadt är, o, Jesu! och du far Upp till det ljus, hwars sändebud du war. Nu himlars himmel för dig öppen står, Till Majestätets högra hand du går; Dock ser du än med kärlek till den jord, Der du ditt blod har lemnat och ditt ord. Ifrån all werldens thron, o menskors wän! Du ser till oß och oß wälsignar än, Då i ditt spår, som öfwer korsets stig Till himlen för, wi blicke upp till dig. Helig är Herren, Fadren, Skaparen! Helig är Herren, Sonen, Medlaren! Helig är Herren, Anden, Tröstaren! Så himlen stämme upp sitt fröjdeljud, Och orden kläde sig i högtidsskrud Och swara: Helig, Helig, Helig, Gud! (F. M. Franzen † 1847, J. O. Wallin.)

D). Jesu andeliga werldsregering och wård om sin stridande församling.

Sjunges som N:o 12.

117. Upp, att Kristi seger fira, Frälsta, fälla menskoslägt! Oförgänglig är den spira, Som han öfwer werlden sträckt. Lik en klippa, mot hwars grunder Wågen fåfängt wredgad slår, Kristi kyrka tryggad står, Saningens och nådens under Bland begärs och willors swall, Meningars och throners fall.

2. Ej skall mörkrets hela skara, Ej den fräcka otrons magt Henne öfwermägtig wara: Gud om henne sjelf har walt. Fåfängt förstar sig omgjorda, Fåfängt resas folken opp Under tidehwarfwens lopp. Emot Herran och hans smorde Sina fiender han skall Lägga till sin fotapall.

3. Si, de föllo, och de falla, För det swärd, som är Guds ord. Segrens rop mot himlen skalla Från en frälst, lycksali jord. Mild och klar går Jesu lära Att, ej mer af willo skymd, Kring den wida werldens rymd Himlens bud och löften bära; Och i hennes ljusa spår, Tro och hopp och kärlek går.

4. Ordets ringa frö så blifwer, Under wård af odlarn hand, Till ett härligt träd, som gifwer Frukt och hägn åt all land. Menskoslägt! stäm glädjens toner, I deß skugga lycks sam; Stödjen mot deß trygga stam, Jordens förstar! edr throner; Ty ej någon magt består, Som af Gud sin krah ej får.

5. Dygden, ljuset, glädjen, friden I de helgas samfund bo Der det ewiga ur tiden Uppgår för en salig tro. Jord och himmel skall förswinna, Men ej Herrans Jesu ord: Wid det sken wi en ny jord, En ny himmel skola finna, Der rättfär dighet och frid Blifwa skall i ewig tid. J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 35.

118. Din spira, Jesu! sträckes ut, Så långt som dage hinner. Ditt rike står till tidens slut, Det stå då allt förswinner. Ditt namn bekäns med himmelsft mo Och för ditt kors, din segerstod, Nedfalla folk och kungar.

2. Det barn, som föds, till dig man bär, Till dig man flyr i döden. Om du i lyckan bortglömd är, Man söker dig i nöden Der oskuld trycks, der dygd blir hädd, I sorgens hus, p plågans bädd, Din tröst allena gäller.

3, Kom, Jesu! war i we och wäl, I lif och död oß närc Och gjut i hwar förkrossad själ Din Anda med din lära. O styrka gif till helig strid, Och samla oß i ewig frid, Då du a werlden dömmer. (F. M. Franzen † 4847.)

119. Den korta stund, jag wandrar här, Hwad frukta jag och klagar? Han som den gode herden är

an mina steg ledsagar. Han, som gaf lifwet för sin hjord, Än
d sin Anda och sitt ord Är när oß alla dagar.
2. Jag hör hans röst och känner den, Och går dit han will
lla. De sina känner han igen, Han räknat har dem alla.
an söker den, som wilse far, Den swaga i sin famn han tar,
pprättar dem som falla.
3. Han styrker mig med lifwets bröd, Wid nådens helga
lla, Der Andans kraft mot synd och död, Der frid och fröjd
ppwälla. Hur mörk min wäg bland törnen går, Blott jag
wiker från hans spår, Jag ej skall modet fälla.
4. O du, som sade: "ingen kan De mina från mig taga!"
ig mot en werld jag ropar an, Som will mig från dig
aga. Låt mig ej willas bort från dem, Som till din faders
lla hem Du lofwat att ledsaga.
5. Hur tomt är allt hwad werlden har, Hur kort deß
öjen wara! Snart stundar natten, då en hwar Af oß skall
ädanfara; Och då, hwad är all lycka här Emot det löftet:
hwar jag är, Der skolen I ock wara!"

(F. M. Franzen † 1847.)

Sjunges som N:o 99.

120. Ack blif hos oß o Jesu Krist! Ty afton är nu kommen wißt. Din helga läras klara ljus Låt
lltid lysa i ditt hus.
2. Nu är en fast bedröflig tid; Förskjut oß ej, o Herre
lid! Låt oß behålla i wår nöd Ditt sakrament intill wår död.
3. Helt syndigt går nu hos oß till, Din kyrka hjelp, o
erre mild! Gif ljus och anda med ditt ord, Så att deß kraft
å warda spord.
4. Behåll oß wid ditt rena ord, Förhindra satans själa-
ord, Så att din kyrka i all tid Må se, att du är henne blid.
5. Du wärdes Herre! se dertill, Att mången lärer som
an will: Ett sjelfklokt wett will mästra Gud Och tadla på
ans ord och bud.
6. De stolta andar dämpa ned, Som, snabba efter tidens
d Att föra nytt på banan an, Förfalska så din lära sann.
7. Din sak det är, o Jesu! mild, All äran kommer ock dig
ill, Fördenskull på dens sida stå, Som här ditt ord för-
wara må.

8. Ditt ord är i wår nöd och sorg Wår säkra tröst och fasta borg; Derwid behåll din kyrka ren Och fria henne från allt men
9. Gif att ditt ord oß lyser så, Att wi i mörkret icke gå Men genom denna jemmerdal Må wandra till din himmelssal!

(L. Selnecker † 1592, J. Swedberg.)

Dav. 12.

Sjunges som N:o 186.

121. Hjelp, Gud! de trogna äro få, Och synas dagligt färre. Hwad ondt, som stora här och små Bedrifwa, ser du, Herre! De tala blott onyttig ting: Lögn, skrymtan, arghet griper kring Bland menskors barn allt wärre.

2. De äro ens i wrångwis slärd, När orätt skall befrämjas Och när den fromme skall bli snärd, De eljest så ej sämjas. Förtag, o Gud! de ondas råd, Låt deras hjertas öfwerdåd Utan din tuktan tämjas.

3. De spörja: ho är Herren Gud, Hwars röst wi lyda böre? De säga: wi ej annat bud, Än wåra lustars höre, Ho är, som oß kan stå emot? Wi akte ingens trug och hot, Wår wilja blott wi göre.

4. Men Herren säger: snart jag skall All ondskans magt förfära, Allt högmod bringa uppå fall, Men härlig lön beskära Åt dem, som byggt på mig sin lit Och haft för minc huse nit Och kämpat för min ära.

5. Si, Herrans ord är rent och klart, Som guld i degeln skäradt; I nåd och sanning uppenbart, Det blifwit oß föräradt. Ty är ock bland betryck och brist, Wårt hopp till Herran fast och wißt, Wårt hjerta oförfäradt.

6. Oß lysa skall hans nådes sken, När wi hans ord förfäkte, Hans lära bibehålle ren Bland ett förderfwadt slägte. I honom, under all wår strid, Wi finne seger, wänte frid; Med honom allt wi mägte.

(W. Dachstein † okändt år efter reformationens början; ?—.)

Sjunges som N:o 229.

122. O Gud! wår broder Abels blod Till dig från jorden ropar. Än rasar ondskans öfwermod, Än brott på brott hon hopar. Dock wid allt otrons öfwerdåd, De dina du hugfwalar: Till jorden ser du än i nåd, Ty Jesu blod der talar.

2. Korsfäst! de ropte om Guds Son, Och Barrabas be-
öllo. I Kristi fjät, med qwal och hån, Hans trogna wittnen
öllo. Men ordet lefwer efter dem, Som ljus åt werlden gif-
it, Då af din prakt, Jerusalem! Ej sten på sten förblifwit.

3. Och si, då en rättfärdig man Står fram att sanning
rka, All werldens magt ej fruktar han, Guds sak ger honom
yrka. Förgäfwes ondskan tändren skär Och till hans död sig
päpnar: Hans uppsyn lik en ängels är, För hwilken brottet
äpnar.

4. Åt himlen lyftande sin syn, Den fromme går att lida,
Och skådar i den öppna skyn Guds Son wid Fadrens sida.
Lik honom ber han i sitt fall För dem, hans ofärd göra, Och
ör med lugn, ty en gång skall Dock mörkrets magt upphöra.

5. Ja, Herrans ljus ej slocknar ut, Fast det i moln sig
öljer; Det goda segra skall till slut, Fast werlden det förföl-
er. Och han, som kom i Fadrens namn, Skall än wälsig-
nad komma Och samla i en ewig hamn Från tidens storm de
romma. (F. M. Franzen † 1847.)

123. Sion klagar med stor smärta, Ropar i sin tröstlös-
het, Gjuter ut sitt sorgse hjerta För den, som
beß hjerta wet; Säger: "Herren hafwer sig Bortwändt, öfwer-
ifwit mig; Han ej mer sig låter finna, Fäfängt mina tårar
inna."

2. Herren sig i nåd förklarar, Herren, som är ewigt god,
Med ett fadershjerta swarar: "Tryckta Sion! fatta mod. Skulle
ag dig öfwerge? Månn en moder kunnat se Barnets nöd och
cke ömma? Skulle jag dig då förglömma?"

3. Om ock någon qwinna wore Så owärdig modersnamn,
Att hon hat till fostret bore, Det förköte ur sin famn; Jag ett
annat hjerta bär Emot den förkrossad är, Och min hand, som
synden straffar, Tröst och hjelp åt nöden skaffar.

4. Si, jag hörer dina böner, Dina strider jag ock wet, Och
i sinom tid bekröner Dig med ljus och saliget. Waka, kämpa,
trofast war, Dig jag ej förgätit har; Si, jag har på händer
mina Tecknat dig och barnen dina.

5. Genom sorgen jag trolofwar Dig med mig till ewig tid;
Rikligt jag ock dig begåfwar Med barmhertighet och frid, När

du tvådd i dopets flod, Heliggjord i lammets blod, Bär den rätta bröllopsprydnad, Som är kärlek, tro och lydnad.

6. Måste ock af törnen wara Här din krona, o min brud! Tårar, dina perlor klara, Suckar, dina sångers ljud; Lyft din ögon upp och se, Öfwer jordens qwal och we, Himlen öppnad, palmen wunnen, Lifwets krona saligt funnen.

7. Si, så bygger Gud sin kyrka, Si, så pröfwar han wår tro, Gifwer oß i nöden styrka Och i döden salig ro. Ära skall den Herren stor, Som i himlars himlar bor, Men ser nedan till den arma Och will gerna sig förbarma.

(J. Heermann † 1647, J. Boethius, J. O. Wallin.)

124. Wår Gud är oß en wäldig borg, Han är wårt wapen trygga; På honom i all nöd och sorg Wårt hopp wi wilje bygga. Mörkrets furste stiger ned, Hot tande och wred; Han rustar sig förwißt Med wåld och arg list: Likwäl wi oß ej frukte.

2. Wår egen kraft ej hjelpa kan, Wi wore snart förströdda: Men med oß står den rätte man: Wi stå af honom stöddas. Frågar du hwad namn han bär? Jesus Kriſt det är. Han är den Herren Gud, Som, klädd i segerskrud, Sin thron för ewig grundat.

3. Och wore werlden än så stor, Och full af mörkrets här rar, Dock, när ibland oß Herren bor, Platt intet oß förfärar. Werldens furste är ju dömd, Och hans kraft är tömd. Har på ett hufwudhår Oß skada ej förmår: Ett ord kan honom fälla.

4. Guds ord och löfte skall bestå; Wi det i hjertat bära. För himmel, ej för jord, wi gå Till strids och glade ära; Är alltid wäl till mods, Fast wi wåge gods Och ära, lif och allt Ske blott som Gud befalt! Guds rike wi behålle!

(M. Luther † 1546, O. Petri, J. O. Wallin.)

D). Jesu heliga hågkomst och efterföljelse.

Sjunges som N:o 226.

125. Haf i ditt minne Jesum Kriſt, Som oß från mörkrets magt och list Förlossat och förwarat, Och oß till ljus och salighet, Guds wilja uppenbarat.

2. Haf i dilt minne Jesum Kriſt, Som, sjelf förutan synd och brist, Guds lag för oß fullgjorde Och lärde oß med ord och werk, Hur wi här wandra borde.

3. Haf i ditt minne Jesum Krist, Som återköpte hwad wi ist, Då han på korset blödde. I honom till Guds beläte Zi warda återfödde.

4. Haf i ditt minne Jesum Krist, Som stod ur grafwen pp förwisst Och dödens magt förstörde Och lif och oförgänghet I ljuset återförde.

5. Haf i ditt minne Jesum Krist, Som upp till himlen or, och sist Skall än till jorden komma, Att döma med rättärdighet De onda och de fromma.

6. Du, som så högt har älskat mig Min Jesu! jag ej lömmer dig I glädjen eller nöden; Min wän är min och jag r hans I lifwet och i döden. (J. O. Wallin † 1839).

126. Dit du gått, dit går ock jag; Der du blifwer, will jag blifwa. Wärdes sjelf ditt wälbehag, Jesu! mitt hjerta skrifwa. Helad ifrån syndasåren Will jag följa ig i spåren. :,:

2. Såsom du, i dopets flod Helgad Herren Gud till ära, Will jag, renad i ditt blod, Rena offer Herran bära. Af ditt amn mig namn är gifwet Och i lifwets bok inskrifwet. :,:

3. Kärlek, tillförsigt och hopp Till din Fader uti höjden Styrde allt ditt lefnadslopp, War dig enda lefnadsfröjden. Jesu! håll mig wid det ena Herren, såsom du, att tjena. :,:

4. Mörkret flydde för din blick; Tröst du gaf åt sorgsna jertan; Allestäds omkring du gick, Gjorde wäl och lärde smärnn. Låt din Anda mig upplifwa, Att dig lik i kärlek blifwa. :,:

5. Wän och owän af din hand Samma hjelp och ömhet önte; Knytande wårt brödraband, Ondt med godt du städs elönte. Hulda menskowän! ditt minne Lifwe mig till lika nne. :,:

6. Frestad, såsom wi, du blef, Men din själ förblef Guds empel: Lagens rena bud du skref Med ett himlarent exempel. Den, till döden trofast blifwer, Du ock lifwets krona gifwer. :,:

7. Som ett lam att slagtas går, Bar du stilla hwarje märta. Korset på den bana står, Der du går med tåligt hjerta. Jesu! lär ock mig att bära Korset willigt, dig till ära. :,:

8. Och wid slutet af mitt lopp, När du mig ditt budskap änder Lemne jag min själ med hopp, Såsom du, i Fadrens

händer. Då ibland de fällas skara, Skall jag din för ewig wara. :,: (F. Åström † 1844.)

Sjunges som N:o 111.

127. Jesus haf i ständigt minne, Will du bli Guds bar och wän, Jesus bär i hjertat inne, Jesus ha för ögonen. Wid din möda, wid din hwila, I din glädje, din nöd, Se på Jesu lif och död.

2. Se på Jesus, och upplifwe Tro och kärlek all din själ Till allt godt din håg de drifwe, När du ser hur han gjor wäl. Werka, såsom han i tiden, Det som ewigt frukter bär Werka medan dagen är.

3. Se på Jesus, bed och waka. När din fot på rosor gå Werldens lust och prål försaka, Tag ditt kors och följ han spår. Se på Jesus, när du frestas: Då skall frestarn fly me skam, Och Guds änglar träda fram.

4. Se på Jesus, när en fara Hotar dig, och tro på Gu Se, ibland en rådlös skara, Jesu lugn wid stormens ljud. Tr på honom, som kan näpsa Haf och windar, eld och flod, Oc gå fram med kristligt mod.

5. Se på Jesus, när du lider; Se hwad han, den god led. Är det hjertats hårda strider, Själens qwal, dig tryck ned; Se hans ande djupt bedröfwad, Se hans blodswett, hans strid, Hör hans bön och känn hans frid.

6. Är det nödens tagg dig sårar, Suckar du på plågan bädd; Pressar otack dina tårar, Är af werlden du försmädd Glöms, förnekas du af wänner, Se hwad Jesus utstått ha Hwilken ren som ljuset war.

7. Se på Jesus, när du döden, När du domen för dig se Jesus än i sista nöden Ger den frid, ej werlden ger. Bed so han och böj ditt hufwud: Jesus fullgjort allt för dig, Jesu tar din själ till sig. (F. M. Franzen † 1847.)

128. O, min Jesu! dit du gått, Der will jag ock blifwa Werlden har ej mycket godt Att åt hjerta gifwa. Mig hon äfwen inföft har; Men ur dwalan waknar Ack, hwad har jag, som blir qwar? Ånger blott och saknad.

2. Derför ser till dig min själ I de tysta böner, Ser o längtar, och likwäl Hemlig bäfwan röner. Ack, en helig bli

in dig Hjertat genombårar: Trolöst jag förhållit mig, Må- fälla tårar.

3. Jag är swag och syndafull, Kan ej till dig ländа, Om för din kärlets skull, Du mig hjelp will sända. Jesu! mig n Anda gif, Som på nytt mig föder Och i trones rätta lif tyrker mig och stöder.

4. Jag mitt kött korsfästa will Med deß onda lusta; Jesu! ärdes mig dertill Med din kraft utrusta. Dig jag will i töjd och nöd Älska, kärleksfulle! Du, som lidit bitter död, Att g lefwa skulle.

5. Att jag lefwa skulle dig, Synden dö allena, Med ditt et blod du mig Welat twå och rena. Att i himlen jag min tt Skulle se förwarad, Har du ock ur grafwen gått, Härlig h förklarad.

6. Lif och oförgänglighet Har du fört i ljuset, Att jag till n salighet Blicka må ur gruset. O! så låt mig städse dit pp från jorden blicka Och med allwar och med flit Mig för mlen skicka.

7. Hjelp att werlden mig ej mer I sin willa förer, Att jag nden öfwerger Och blott dig tillhörer, Troget håller ditt för- nd, Minnes hwad du lärde, Tills jag, i en salig stund, Får i mina färde.

8. Dig jag efterfölja må, Korset gerna taga, Wiß att vad du lägger på, Hjelper du att draga. Och ju större kors g bär, Desto förr jag renas, Desto förr ock färdig är Att ed dig förenas. (J. O. Wallin † 1839.)

. Sjunges som N:o 77.

29. Jesu! gör mig så till sinnes, Såsom du till sinnes war. I all nöd mig för till minnes, Hur ditt rs du tåligt bar. Och om menskor hata mig, Jesu! lär mig kna dig: Deras brott och nöd begråta, Deras oförrätt förlåta.

2. Jesu! låt din helga wandel Alltid för mitt öga stå, Så tt jag i all min handel Dig blott efterfölja må. Du, som illigt gjorde allt, Hwad din Fader dig befalt, Hjelp mig så in lefnad föra, Att jag städs må dig tillhöra.

3. Jesu! lär mig så i nöden, Som i glädjen, tro på Gud, så i lifwet, som i döden, Tröstligt höja bönens ljud, Wara

med Guds wilja nöjd, Hafwa i hans ord min fröjd Och, inti
min lefnads ända, Söka att hans werk fullända.

4. Jesu! wärdes mig utrusta Med din Helga Andas nå
Att ej werlden och deß lusta Skiljer mig från dina råd. S
jag willig är, men swag: Jesu! i ditt hägn mig tag, Du, s
mägtig i de swaga, Bäst kan hjelpa och ledsaga.

(J. Hjerten † 1835.)

IV). Helgelsen.

A). Den Helige Andas nåd.

Sjunges som N:o 186.

130. Du, som af gudomsskötet går Att menskor återför
Till Gud ifrån förderfwets spår Och synder
magt förstöra: Kom, Helge Ande! fyll mitt bröst, Mitt hjer
rena, stäm min röst, Att dina under sjunga.

2. När syndarn, blind af öfwerdåd, Sig i förderfwet k
står, Han förekommes af din nåd, Du till hans möte hast
Och ropar: "stanna, syndaträl! Sök räddning för din arm
själ, Wak upp och se din wåda."

3. Han waknar wid din nåderöst Och för sig sjelf fö
skräckes. En stråle tränger till hans bröst, Och ångrens käns
wäckes. Hans ögon öppnas och han ser Här hämdens wigg
ljunga ner, Der nådesolen skina.

4. Förkrossad, undan lagens hot Utaf din hand han led
Till nådens thron, till korsets fot, Der frälsningen berede
Här renas han i Jesu blod, Här fattar han ett annat mo
Här lif i trone skänkes.

5. Hur är hans tillstånd nu förbytt! Omskapadt är ha
sinne; Af nåden är han född på nytt, Och frid i hjertat inn
Förlåten är hans stora skuld, Gud honom, som en fader hul
Till barn ånyo tagit.

6. Han, af ditt ljus på wägen ledd, Till himlen stäl
loppet, Med kraft, utaf din nåd beredd, I kärlek, tron och ho
pet. Han följer troget Kristi spår, Med hwarje dag ny kra
han får Och nya segrar winner.

7. Af dig han har i faran skygd, Hugswalelse i nöden O
upphöjdt mod till hwarje dygd Och frid och hopp i döden.

mlen själen saliggörs, Och stoftet som till grafwen förs, En
ng står upp förklaradt.

8. O, gode Ande! led du mig Till sanningen och lifwet.
krif i mitt hjerta hwad af dig I lifwets ord är skrifwet.
tyrkt af din kraft, ledd af din nåd, Jag will ditt kärleksfulla
d Med helig wandel prisa. (J. Åström † 1844.)

131. Helige Ande! Sanningens Ande! Kom, att oß
ledsaga. Låt oß ej falla eller oß förwilla, Men
ll målet draga I trones ljus, förtröstande och stilla. Wis-
:t, o Herre! Gif oß af höjden.

2. Helige Ande! Kraftenes Ande! Kom, att oß upplifwa.
då kärlek bo i wåra hjertan inne, Och deß frukter blifwa En
istlig dygd, ett himmelskt mod och sinne. Helighet, Herre!
if oß af höjden.

3. Helige Ande! Glädjenes Ande! Kom att oß hugswala.
åt hoppets röst bland lefwernets bekymmer, Till wår ande
la, Och gif oß frid, när lifwets afton skymmer. Salighet,
erre! Gif oß af höjden. (J. O. Wallin † 1839.)

132. O du Helge Ande! kom till oß in; Med nåd och
frid i dina trognas hjertan blif, Din lefwande
irlekslåga der upptänd och uppehåll, Du, som af alla
ngomål och land församlar folken I Herrans Jesu Kristi tro
ndrägteliga, Halleluja! Halleluja!

Veni, Sancte Spiritus! reple tuorum corda fidelium, et tui amoris in eis ignem accende: qui per diversitatem nguarum cunctarum gentes in unitate fidei congregasti. lalleluja! Halleluja!

(—? [från början af 11:te årh.],—?, E. G. Geijer.)

133. Kom, Helge Ande! Herre god, Besök wårt hjerta,
gif oß mod; Förläna oß din helga nåd, För-
ina oß etc., Och war med oß i råd och dåd.

2. Den sanna tröstaren du är: Så kom och war oß alltid
är. De hårda hjertan sjelf bewek, De hårda etc., Att öfwa
ärlek utan swek.

3. Ditt ljus tänd i wårt mörka sinn', Gif tro och hopp hjertat in; Och allt hwad här oß fela må, Och allt etc., L oß af dina nåde få.

4. I dina gåfwor tusenfald, Du är Guds högra hon ntwald; Du lär, med skilda tungors ljud, Du lär etc., W jordens folk att prisa Gud.

5. Wår fiende ifrån oß drif Och sjelf med friden när o blif. Bewara oß till sista stund, Bewara etc., I nåden saliga förbund.

6. Gud Fader du oß känna lär Och wittnesbörd o Sonen bär. Till Gud du wisar wägen bäst, Till Gud et Du, som af Gud utgången äst!

7. Gud Fader och hans ende son Ske pris för himlagå wors lån, Som genom Andans nåd wi få, Som genom et O Gud wår suckan ej försmå. (?— [i 8:de årh.],

Martin Luther, L. Petri, J. O. Wallin.)

134. Kom, Helge Ande, Herre Gud! Gif lust att hål dina bud. Wår köld, wår trögbet öfwerwin O, kom i wåra hjertan in! Du helga kraft med nådens st Gör wiljan god, gör själen ren, Att lifwets wäg wi glade Och heligt rörde sjunga må: Halleluja! Halleluja!

2. Du helga ljus, all sannings port! Lär oß på hwar tid och ort Att känna Gud och den han sändt: Gör Sone dyra namn bekändt, Förklara Fadrens wälbehag, Och fals läror från oß tag. Det ord är fast, det ord är wisst, Som l oß tro på Jesum Krist. Halleluja! Halleluja!

3. Du helga eld, all werldens tröst! Låt kärlek brinna wårt bröst; Gif oß, af din hugfwalan god, I jordisk nöd e himmelskt mod. På korsets wäg oß styrk och led, Mot freste sen med kraft bered, Att här wi manligt strida må Och geno död till lifwet gå. Halleluja! Halleluja!

(?—, Martin Luther, L. Petri, J. O. Wallin.)

135. Dig, Helge Ande! bedje wi, Att med din kra du står oß bi Under pröfwotider Och swå strider, Helst uti den ytterste, När det till ändan lide O Gud! förbarma dig.

2. O, ädla ljus! gör med ditt sken Wår tro på Jesum ann och ren, Och den sjelf upplifwa Att frukter gifwa. Hjelp ß att i denna tro Till ändan faste blifwa. O Gud! för- arma dig.

3. O, kärlekseld! uppwärm wårt sinn', Allt hat, all ljum- et öfwerwinn; Att wi lefwa läre, Som bröder käre, I förson- ighet och frid Och Kristi sinne bäre. O Gud! förbarma dig.

4. O, högsta tröst! i all wår nöd, Oß uppehåll i lif och öd. Låt oß ej försaka Att bedja, waka Och betänka, att en ång Wi döden mäste smaka. O Gud! förbarma dig!

(?—, Martin Luther, L. Petri, J. O. Wallin.)

136. Helge Ande, hjertats nöje! Bästa skatt och högsta tröst, Du till andakt sjelf mig böje, Då jag helgar dig min röst. Öfwerallt ditt tempel står, Der du heligt offer får; Låt min själ dertill utwäljas, Att du må i henne bwäljas.

2. Du är den förnämsta gåfwa, Den min Jesus skänker nig, Den han wärdes allom lofwa, Som den söka hjertelig. Du är ordets wittne sannt Och min återlösnings pant. Själens hugnad, Herrans finger, Hoppets ankar, trones vingar.

3. Kärlekseld och nådekälla, Ljusets ursprung, fridens and! Du kan hjertat tillfredsställa, När det tärs af ångrens brand. Gif min anda witnesbörd, Att af Gud jag warder örd Som ett barn utaf sin fader, Så är jag förnöjd och lader.

4. Du är ned af himlen gjuten, Som en ljuflig dagg och egn; Frid och tröst med dig är fluten, Under Kristi milda ägn. Ack! så uppfyll, mildelig, Nu min själ, som öppnar ig. Af din nåd hon sig will fägna Och sig den med tron illegna.

5. Du ock alla ting utgrundar, Ja, Guds djuphet wet du wäl; Derför jag af dig åstundar Underwisning för min själ. Att jag wet Guds wilja rätt Och kan lefwa på det sätt, Som ans ord mig föreskrifwer, Att jag honom täcklig blifwer.

6. Du är helig, dig mißhagar Allt hwad synd och orätt är. Den med otro dig förjagar, Kan du aldrig wara när. Helga

mig i en rätt tro, Att du wärdes när mig bo. Då kan jag förjäkrad wara, Att jag skall till himlen fara.

7. Du är nådig, mild, saktmodig, Som en dufwa, men du flyr Bort från den, som, öfwermodig, Ej sitt onda sinne styr. Gif mig trones stilla fröjd, Gör mig tålig och förnöjd, Att jag ej min nästa hatar Eller det, du älskar, ratar.

8. Hjelp, att jag mot synden strider; När jag stapplar, war min staf; Trösta mig den stund jag lider; Styrk mig, när jag somnar af. När jag skall igen uppstå, Gif att jag med glädje må Inför Jesu domstol ställas Och med de utwalda fällas. (P. Gerhardt † 1676, H. Spegel, J. O. Wallin.)

137. Anda, full af nåde! I all nöd och wåde, Du min tröst förblif. Agg och harm du släcker Och hjertat wäcker Kärleks eld och lif. Lär du nu min swaga tunga Om din kraft med glädje sjunga.

2. Du kan underwisa Oß, wår Gud att prisa På många språk och sätt. Af din låga brinne Städs wår håg och sinne Gud att älska rätt. Oß du wärdes nåd beskära, Honom öfwer allt att ära.

3. När betryck och jemmer Hjertat hårdt beklämmer, Låt mig då hos dig Ro och tillflykt finna, Låt det moln förswinna Som här omger mig. Kom o, nådesol! med gamman Lys och gläd oß allesamman.

4. Kom, Guds dyra gåfwa, Som han wärdes lofwa, Och min tro upptänd. Kom, ack, kom min längtan, Kom mitt hjertats trängtan! Och mitt qwal bortwänd. Hjertat får nytt lif och styrka, När du gör det till din kyrka.

5. Hjorten häftigt längtar Och till watten trängtar, När han jagad är; Själen sammalunda, När bekymren stunda, Tröst af dig begär. Hon sitt hopp då mände ställa Till den enda glädjekälla.

6. Du, som ny mig danar Och min synd afplanar Genom Kristi blod! Du, all renhets Anda! War mig städs tillhanda, Gör mig wis och god; Lär mig ditt behag att göra, När mitt kött mig will förföra.

7. Styr och för min wandel, Helga håg och handel; Låt min stig och gång, Dig till pris och heder, Syfta dit du leder

:låt min bön och sång, Som jag frambär till din ära, Täckas
›ig och frukter bära.

8. Låt ej satan arge, Med sin list den marge, Mig
›är skada få. Låt mig, när en ände Sker på mitt elände,
Himlens glädje nå. Der skall jag, med fröjdfull tunga, Gud!
›in ära ewigt sjunga.

(J. Franck † 1677
P. Brask, F. M. Franzen, J. O. Wallin.)

138. Kom, Helge Ande! till mig in, Upplys min själ, upptänd min sinn', Att jag i dig må blifwa.
:låt lysa lifwets ljus för mig Och led mig på på den rätta stig,
Dig will jag helt mig gifwa.

2. Uti all sanning led du mig, Förståndet öppna nådelig
Och lär mig, Gud! din wilja. Ack! gör mig från all synder
›en, Att jag må följa dig allen, Allt ondt ifrån mig skilja.

3. Hjelp, Herre! näderik och blid, Att jag af hjertat, all
›nin tid, Mig håller wid det ena: Att tro på Herren Jesum
Krist Och öfwa kärlek utan list; Min hjelp är du allena.

4. Uppå min sida alltid stå, Att satan mig ej skada må,
Ej werlden mig förföra. Med minom ande wittne bär, Att
tt Guds barn jag också är, Det han will saligt göra.

5. Jag kännes wid min swaghet all, Jag wet ej hwad jag
›edja skall. Hwad gagnar eller skadar, O, Helge Ande! bed
ör mig Och lär mig sucka innerlig Mitt Abba, käre fader!

6. Mig i din nåd behåll du qwar, Som allt i dina händer
›ar; Min onda håg förändra. Hwad jag har syndat, gif mig
ill; Styrk mig, att godt jag göra will Och i din fruktan
›andra.

7. Gif lycka, Gud! till allt godt werk, Befrämja det, och
raften stärk, Att jag allt mer tilltager Uti din wisdom och
›in nåd Och alltid följer dina råd Och gör hwad dig behagar.

8. Hjelp mig att nyttja tiden rätt Och skaffa nytta på allt
ätt, Mitt pund ej nedergrafwa; Ty den, som Gud ej tjena
will, Men gör hwad werlden hörer till, Han kan ej framgång
›afwa.

9. O, fröjdeande! statt mig bi I all den sorg jag kommer i,
Helst när mig döden kallar. Då hjelp att jag må kristelig
Få skiljas hädan, när jag dig Min själ i hand befaller.

(?— J. O. Wallin.)

B). Nådens medel.

1). Ordet.

I allmänhet.

139. Wi lofwe dig, o store Gud! Med magt och ära går ditt bud, Ditt helga ord, Kring himlar och kring jord. Helig, helig, helig är Herren Gud!

2. Din kyrka glädes i ditt skygd. Hon på ett helleberg är bygd: Till domens stund Hon hwilar på sin grund. Helig, helig, helig är Herren Gud!

3. Allt folk skall samlas i deß famn, Och böja knä i Jesu namn, Och lofwa Gud Med kristna tungors ljud. Helig, helig, helig är Herren Gud!

4. Allt folk omkring din thron en gång Skall sjunga segrens höga sång, Der Cherubim Beswara Serafim: Helig, helig, helig är Herren Gud! (J. O. Wallin, † 1839.)

Dav. 19.

140. Af himlens här den högstes magt Förtäljs med tusen munnar, Det wida fästets ljusa pratt Hans händers werk förkunnar, Och dagen som ifrån oß flyr, Bebådar, för den dag, som gryr, Hans ära och hans under.

2. Den rösten hörs af en och hwar, Den gyllne skriften gläntser Från österns portar, lika klar, Till westerhafwets gränser, Så widt som solen sträcker ut, Från dagens uppgång till deß slut, Sin höga hjeltebana.

3. Dock strålar i en högre dag Det fröjdefulla ordet, Der, gode Fader! ditt behag Är uppenbaradt wordet; Der själen, af din Anda rörd Och styrkt af Andans witnesbörd, I tronets ljus dig skådar.

4. Ett klarligt ljus af dina bud På all min wäg mig leder, Och dina löftens nåd, o Gud! Mitt hjertas fröjd beredet. Din sanning och din fruktan är Mig mera kostelig och kär, Än alla jordens håfwor.

5. Säll den, som alltid låter sig Utaf ditt ord förmana! Hans lön skall blifwa stor hos dig Wid slutet af hans bana. Men ho är den, som märka kan, Du Helige! hur ofta han Emot din wilja bryter?

6. Bewara mig för öfwerråd, Förlåt de gömda brister, Och gif, o Gud! att jag din nåd I ewighet ej mister, Dig, min förlossare, min tröst! Må täckas mina läppars röst Och dig mitt hjertas tankar. (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 420.

141. Dig ljusens Fader! ware pris: Jag fick till rikedom Det ord, som gör den fromme wis Och gör den wise from.

2. Hur ljuft, hur hjertligt talar du I detta dyra ord Till mig, som går ett barn ännu, O Fader! på din jord.

3. Wäl har naturens rika prakt Med tusen stämmors ljud Till min försagda tanke sagt, Att du är stor, O Gud!

4. Din wäldighet, ditt majestät, Ditt underfulla råd Jag sjåg i solens höga sjät Och gräsets minsta tråd.

5. Dock låg för mig din mening skymd, Ditt hjerta jag ej fann; Och i en mörk, oändlig rymd, Jag som ett stoft förswann.

6. Men gryning blef kring Sinai, På Tabor uppgick dag; Och själen såg, från töcknar fri, Din lag, ditt wälbehag.

7. Förklaradt för mitt samwete Stod helighetens bud; Till hjertat flöt hugswalelse Med nådens milda ljud.

8. Och tidens qwal fick sammanhang Med ewighetens tröst, Och himlaröstens återklang Blef hörd i jordiskt bröst.

9. O menniska! det är dig sagdt, Hwad Gud af dig begär; Hwad han uppå ditt hjerta lagt, Din egen sällhet är.

10. I enfald och i ödmjukhet Håll dig till Herrans ord, Och låt, när du hans wilja wet, Hans wilja blifwa gjord.

11. Du genom Kristum allt förmår, Som sjelf dig mägtig gör, När dig hans Anda leda får Och dig hans kärlek rör.

12. Sann tro på Gud och på hans ord, Och kraft att göra godt, Och frid i himmel och på jord, Är kristnas kall och lott.

13. Till denna lott till detta kall, Mig nåd, o Jesu! gif; Då wet jag hwad jag göra skall Att få ett ewig lif.

14. I dig är Fadrens wälbehag, I dig wår salighet, O Jesu Krist, i går, i dag Och i all ewighet!

(J. O. Wallin † 1839.)

Lagen.

142. Betraktom wäl de tio bud, Dem himmelens och jordens Gud Utgifwit har från Sinai; Ännu i dag förnimme wi De helga ljud.

2. För mig ej andra gudar haf! Så säger han, som lifwet gaf; Mig frukta, älska öfwer allt, Haf lit till mig, som jag befalt. Så talar Gud.

3, Mitt höga namn mißbruka ej, Ditt tal skall wara ja och nej. Tänk hwad du ber, håll hwad jag lär, Och wördnad för det helga bär. Mins Herrans bud.

4. Tänk på att helga hwilans dag; Besök mitt tempel, hör min lag, Till himlen höj din själ, och märk, Att dit bör syfta allt ditt werk. Så talar Gud.

5. Föräldrar skyldig heder gif Och deras stöd och hugnad blif, Att dig på jorden wäl må gå, Och du här länge lefwa få. Mins Herrans bud.

6. Förstör ej ditt, ej andras lif, Men undfly wrede, hat och kif. War fridsam, war din owäns wän Och löna ondt med godt igen. Så talar Gud.

7. Mot köttslig lusta war på wakt: En helig Gud på dig ger akt. Låt tukt och ära hos dig bo Och älska den, du gaf din tro. Mins Herrans bud.

8. Tillgrip ej hwad dig ej tillhör, Gör redligt hwad du göra bör; Gif allom sitt, gör allom rätt Och winn ditt bröd på ärligt sätt. Så talar Gud.

9. Ej falskt och argt om andra döm, Om nästans goda namn war öm. War sann, war skonsam, aldrig hal; Sky både smicker och förtal. Mins Herrans bud.

10. Haf icke lust till nästans hus: War nöjd, så blir din lefnad ljus. Fly afund, list och girighet, Och gläds, när du en lycklig wet. Så talar Gud.

11. Owäf syndens frö uti ditt bröst: Lyd ej begärens falska röst. Ett renadt hjerta Gud begär: För honom wiljan gerning är. Mins Herrans bud.

12. Så säger han: jag är din Gud, Som hämnar mina kränkta bud. Förakta ej mitt majestät, Ty straffet går i brottets fjät. Så talar Gud.

13. Säll den, som håller dessa bud, Han finner nåd för Herran Gud, En nåd, som i mång' tidehwarf, Till fromma barn skall gå i arf. Mins Herrans bud.

(M. Luther † 1546, O. Petri, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 39.

143. På Sinai stod Herren Gud, Bland eld och rök och thordönsljud Han stod, fördold i töcknen. Basunen ljöd och Herrans röst Med bäfwan slog allt folkets bröst, Och berget skalf och öknen. Och Herren talade och böd Och sade: den är ewigt död Som af min budords rätter Blott en åsidosätter.

2. O, samwete, o röst af Gud! Som himlens stjernor, lagens bud Oß lysa ewigt klara. Men hwem på hela jordens rund, Hwem fins, som kan i domens stund Den starke hämnarn swara? En enda fins, som swara kan: Allt är fullkomnadt, säger han, Sin blick till himlen höjer Och ner sitt hufwud böjer.

3. Från Sinai till Golgata Ditt öga wänd, o menniska! Och se hwad du har brutit, För dig han lagens wrede bär; O syndare! för din skuld är Hans helga blod utgjutet. O kom, försmält af ånger, kom Och låt ditt hjerta skapas om, Låt tron din anda lifwa Och frukt i kärlek gifwa.

(F. M. Franzen † 1847.)

144. Gud har af sin barmhertighet Till nåd oß arma tagit Och all wår orättfärdighet Med Kristi blod aftwagit. All wår förtjenst är utelyckt: Wår själ, af syndens börda tryckt, Till nåden måste falla.

2. Guds lag war helig, rätt och god; Men, sedan Adam brutit, Sig syndens smitta i wårt blod Från första stunden gjutit. Guds wrede dermed på oß kom, Oß förestod en skräckfull dom; Guds bud nu woro brutna.

3. Till helig lydnad för Guds lag Wårt hjerta måste lifwas. Om Guds, den heliges, behag Åt wåra werk skall

gifwas. Allt, som är född af kött, är kött, Besmittadt och i synden dödt Och emot Andan strider.

4. Dock war af nöden, att Guds lag Fullbordan måste winna, Om inför Gud, på domens dag, Wi skulle miskund finna. Pris ware Gud, som såg wår nöd! Att frälsa oß från ewig död, Sin egen Son han sände.

5. Guds lag för oß uppfylde han Och stillade Guds wrede. Sig fröjde nu hwar kristen man, Att oß den fromman skedde. Till lagen må wi tala så: Trots att du mig fördöma må; Dig Kristus fullgjort hafwer.

6. När nu wi sätte lit härtill Och icke till oß sjelfwa, Gud all wår synd förlåta will Och bördan från oß hwälfwa. Wi bli ock fromma inför Gud Och få den kärlek till hans bud, Att wi dem gerna lyda.

7. Med tron Guds Ande kommer god, Att oß ånyo föda Och werka i oß annat mod Och köttets wälde döda. De goda werk få komma fram; Wi finna idel synd och skam I hwad wi fordom gjorde.

8. Sann tro ej utan kärlek är, Och frukten trädet prisar. En trogen hafwer nästan kär Och honom godt bewisar. Så warder lagens bud uppfyldt: Hwarann wi tjena oförskyldt, Som Kristus oß har tjenat.

9. Sann kärlek söker ingen lön; Dock tro wi den tillstunda. Wi sätte den uti Guds skön Och twifle ingalunda, Att wi den säkert skola få; Hans löfte hafwa wi derpå, Dock af hans nåd allena.

10. Så står alltsammans i Guds nåd, Att saliga wi blifwa, Och är uti hans milda råd, Dem trognom det att gifwa. Wi hafwa idel skröplighet; I Gud är all wår salighet. Gud ware pris och ära. (P. Speratus † 1554, O. Petri, S. Ödmann, J. O. Wallin.)

Evangelium.

145. Om, Jesu! på min wandringsstig Ditt dyra ord ej leder mig, Min själ af natt omgifwes, Och mitt begär Lik böljan är, Som utaf wädret drifwes.

2. Men af ditt evangelium Går ljuset upp i mörkrets rum. Wid denna morgonstjerna Ditt råd jag ser, Din nåd tillber Och gör din wilja gerna.

3. Det löfte jag ej glömma will, Att himmelriket dem hör
l, Som hafwa barnasinne. I barnslig tro Och barnaro
ig lifwets wishet finne.

4. Då skall, i känslan af min brist. Det ord jag wörda,
n är wißt Och kan all sanning lära. Din kärleksröst Skall
i min tröst, Ditt kors min fröjd och ära.

5. Då skall jag, from och älskande, Uti min Gud en fader
En broder i min like, Och heta din, Och komma in Uti
tt himmelrike.

6. Och salig när jag detta wet, I lydnad och enfaldighet
ig will till målet skrida Och högre ljus I Fadrens hus
ed barnsligt hopp förbida. (F. O. Wallin † 1839).

46. När werldens hopp förtwinadt stod, Likt blomman uti sanden, Rann upp så klar en helsoflod, Gaf kraft och mod Åt qwalda menskoanden.

2. Det Jesus war, som huld och god, Blef oß en lifwets lla; Wi funno i hans dyra blod Den helsoflod, Som gör oß igt fälla.

3. I werlden han den ende är, Som hugna kan och lifwa en syndaångrens smärta tär Och som begär I honom salig ifwa.

4. Han ljuset är och sanningen, Han wägen är och lifwet; en honom söker, finner än, Och äfwen den, Som beder, arder gifwet.

5. Han genom hela lifwets dag Uträcker sina händer Till ndare, och med fördrag, Der tron är swag, Han weken åter- nder.

6. Och, som en herde för sin hjord, Allt hwad oß fattas ifwer; Sin Anda, salighetens ord, Sitt rika bord, Och alltid rofast blifwer.

7. Hwad skulle Herren göra mer, Att fallna menskor frälsa? an för oß strider, segren ger, Wår längtan ser Och är wårt f och helsa.

8. Må wi som dina barn få bo När dig och alltid njuta raft af ditt ord till hopp och tro, Till själens ro Tills wi år wandring sluta.

9. Du är i lidandet wårt stöd, O kärlek! utan like; Du för oß genom sorg och nöd Och qwal och död, Till härlighetens rike. (—?, Peder Dåleman, lefde år 1583, S. J. Hedborn.)

Sjunges som N:o 41.

147. Så högt har Gud, oß till stor fröjd, Den fallna werlden älskat, Att han sin Son från himlens höjd Har sändt, som oß har frälsat. I synden war så werlden sänkt, Att hjelp ej stod att finna, Ej nåd att winna, Om Gud sin Son ej skänkt. O, menska! det besinna.

2. Men detta är wår själatröst, En källa af all nåde, Att Jesus har oß återlöst Och frälsat af all wåde. O Gud! hur är din kärlek stor, Hur wille du oß lisa, Oß hjelp bewisa, Den der på jorden bor, Kan det ej fylleſt prisa.

3. Ty ho, som tror på Jesum Krist, Han ewigt salig blifwer: Den salighet, som förr war mist, Gud genom Jesum gifwer! Ty icke har Gud sändt sin Son, Att han skall werlden döma, Sin nåd bortglömma; Men oß till en stor mån, Will han wår synd förglömma.

4. Men den är redo dömd förwißt, Och honom Gud förkastar, Som ej will tro på Jesum Krist, Han till förderfwet hastar; Ty efter han ej wille tro I Sonens namn allena Guds lam det rena, Gud honom själaro Och himlen skall förmena.

5. Den som till ändan trogen är, Skall lifwet få at ärfwa: Det lif, som döden ej blir när, Månd' Kristus oß förwärfwa. Gif oß, o Gud! en stadig tro, Att Jesum här omfamna Och sedan hamna Der själen hafwer ro. Du oß tidig anamma. (—? —? J. Kolmodin.)

2). Sakramenterna.

Döpelsen.

Sjunges som N:o 77.

148. Helge Ande! du som samlar, Lyser, tröstar med ditt ord En förwillad slägt, som samlat Krin en olyckſalig jord; Sanningens och nådens tolk, Som jordens alla folk Gör en kyrka, der de alla Gud i Kristo fader kalla.

2. Wittna städse med min Anda, Att ock jag af samma ud Är ett barn som wågar blanda Rösten med de frälstas id; Att till mig han äfwen såg, När jag i det tysta låg; Att l mig hans famn ock sträcktes, När jag ur det tysta icktes.

3. När du fordom lik en dufwa Sänktes till Jordanens ädd, Hördes orden, sälla, ljufwa, Ned ur molnens delta ädd: Se min Son, till hwilken jag Ewigt har ett odt behag! Ack! ännu med dessa orden Öppnas himlen wer jorden.

4. Ack! ännu, när uti dopet Fadrens, Sonens, Andans amn Nämnas, lyßnar du till ropet, Öppnar du din hulda mn. Äfwen jag ur nådens bad Gick, pånyttfödd, ren och ad, Min försonare till möte, I hans helga kyrkas sköte.

5. Då blef hjertat rikt begåfwadt Af en himmelsk far och än. Kan jag glömma, att jag lofwat Bli hans trogna rn igen? Lofwat, under tro och hopp, Egna mina dagars pp Åt hans dyrkan och allena Honom älska, honom tjena?

6. Rörande och dyra minne Af det sällaste förbund! öwäfwa troget för mitt sinne Under hwarje lifwets stund. ala på min skumma stig Om en far, som leder mig; Bland eswären, plågan, bristen, Säg mig, att jag är en kristen.

7. Lär mig Jesu kors att wörda Och, ehwad mig föreståt, inna ljuf och lätt den börda, Som jag bär i Jesu spår. Wid egärens willoljud, Påminn hwad jag lofwat Gud, Hwad an lofwat mig tillbaka, Så kan jag min skatt bewaka.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 21.

149. "Låt barnen komma hit till mig", Så du, o Jesu! bjuder, Så, menlöshetens wän! från dig Den ilda stämman ljuder. Din Anda utgår hwarje stund Att omma hjertan gläda, Men först uti din nåds förbund Upp- ger han de späda, Dem himmelen tillhörer.

2. Af Andans kraft i dopets flod Wår själ från synden enas Och, genom ordet wis och god, I tron med Gud före- as. Ty den der blifwer döpt och tror, På nytt af Andan

födes. I honom Sonens kärlek bor, Och hans förhoppning stödes På Fadrens nådelöften.

3. Bär Jesu minne i ditt bröst. Bär det i alla skiften. Det blifwa skall din lefnads tröst Din tröst en gång wid griften. Ditt kors uppå dig willigt tag, Bekänn din tro för werlden, Så hafwer Gud till dig behag, Och, när du sluta färden, Du än af Herran kännes.

4 O menskor! wänden om till Gud Och warden barnen like, Blott med oskyldighetens skrud I prydens till Guds rike. Med kristlig dygd och samwetsro Ert barnaskap förklaran Behåller kärlek, hopp och tro, Och himlens nåd bewarar Ut ett helgadt hjerta. (F. O. Wallin † 1839.)

Nattwarden.

Sjunges som N:o 97.

150. O Jesu! än de dina Du will omkring dig se Och af din bittra pina En salig frukt dem ge Dem in i döden älskar du, Och i din Faders rike Will undf dem ännu.

2. Dock will du än på jorden Bland oß ock stiga ner. För oß ett offer worden, Dig sjelf åt oß du ger Och säger ewig huld och god: "Tag! det är min lekamen, Och tag! det ä mitt blod".

3. Dig Jesu! än wi höra I dessa dyra ord. Oß all will du göra Till dina wid ditt bord. Oß alla, då du bröd tog, Du slöt intill ditt hjerta, Som för oß alla slog.

4. Det hjertat, som i nöden Den armas tillflykt wa Som bad för oß i döden Och wåra synder bar; Det hjert än med frid och tröst, Med salighet från höjden, Här nalk trogna bröst.

5. Du kommer, kärleksrike! Ännu i Herrans nam Och för oß i ditt rike Emot en faders famn: En fade som förlåta will De barn, du återlöste, Och som dig höra ti

6. Dig wilje wi tillhöra, O Jesu! till wår död, O Herrans wilja göra I medgång, som i nöd. Då blir du n oß alla dar Intill wår lefnads ända, Som sjelf du lofwat ha

(F. M. Franzen † 1847.)

151. Jag kommer, Gud! och söker dig, Förkrossad, stadd
i wåda, Förbarmare! ack se till mig Och mig
ed tröst benåda. Jag brutit har mot dina bud, Men Jesus,
edlaren hos Gud, Har werldens synder burit.

2. Med ångrens qwal kring korsets fot Jag mina armar
uter: O Jesu! tag den suck emot, Som här mitt hjerta gju-
r. Jag tröstar på din nåd och magt; Allt är fullkomnadt!
ar du sagt; Du mig med Gud försonat.

3. Då till ditt bord du träder fram, Låt mig den tröften
nna, Att ock för mig på korsets stam Ditt blod du låtit rinna;
ltt du, som fullgjort Herrans lag, Åt mig beredt Guds wäl-
ehag, Då jag i dig förblifwer.

4. War du mitt skydd mot werldens flärd, Mot synd ens
agt och willa, Att kronan, som mig är beskärd, Jag icke må
örspilla. O Jesu! du, som frälsat mig, Mitt hela lif jag hel-
ar dig, Din död att ewigt prisa.

(C. F. Gellert † 1769. J. A. Lindblom.)

152. Jesus Kristus är wår helsa, Som oß alla wille
frälsa. Med sin pina och sin död Han oß för-
öst ur dödens nöd.

2. Att wi Herren ej förgäte, Har han, i det bröd wi äte,
I det win wi dricke här, Sjelf lofwat att oß wara när.

3. Wid sitt bord han will oß trösta, Att wi äro återlösta;
Wi derom försäkran få, När wi till Herrans nattward gå.

4. Nådens kraft wi då erfara, Endast wi den tro bewara,
Att för oß han blifwit död, Och att han är i detta bröd.

5. Ingen har han wägrat kalla, Kärleksfull han bjuder
lla Till sitt helga nådebord: Det är så skrifwet i hans ord.

6. Så är det ock Kristi wilja, Att ej någon skall åtskilja
Hans lekamen och hans blod, Som han bjöd allom, ewigt god.

7. Du skall ock dig sjelf betrakta Och uppå ditt hjerta akta;
Ty den hit owärdig går, För lifwet han här döden får.

8. Derför ömt din nöd begrunda, Och se'n twifla inga-
unda, Att hans nådeord är sant; Du finner här deß underpant.

9. Han wår sweda på sig lade, "Kom till mig", han mild-
eik sade, "Kom! du, som betungad är, Din syndaskuld på mig
ag bär."

10. Detta löfte tillhör alla, Som här ödmjukt nederfalla, Den, som känner synden swår, Till detta bordet wärdigt går.

11. När sig syndarn will besinna Och till bättring krafter winna, Äter så i en sann tro, Så får han i sitt hjerta ro.

12. Herre! dig wi skola prisa, Som oß will så huld bespisa. Tack ske dig i ewighet För en så stor barmhertighet!

(J. Huss †1415, Martin Luther, O. Petri, J. O. Wallin.)

153. Hwad röst, hwad ljuflig röst jag hör! Upp, själ! och fira, som sig bör, Den dag, som Herren gör; I dag till dig sker Herrans ord: "Kom i min famn, kom till mitt bord."

2. Jag kommer, Jesu! på ditt bud; Men kläd mig sjelf i i helig skrud, Min Herre och min Gud! Ikläd mig din rättfärdighet, Att jag må se din salighet.

3. I werlden utan hjelp och hopp, Som ett förloradt får, jag lopp; Men du mig sökte opp. Du, som de dina tecknat har, Mig hem på dina armar bar.

4. Lik Petrus, jag på willans stig Förnekade och glömde dig; Men du ej glömde mig. Din blick mig fann, din kärleksblick Till djupet af mitt hjerta gick.

5. Så gif att nu jag aldrig mer Dig, Herre Jesu! öfwerger, Ditt öga till mig ser. Se till att på din wäg jag går, Och bär mitt kors i dina spår.

6. Och när jag önskar wederfå De krafter, som ej mer förmå, Jag, lik Maria, då Wid dina fötter sitta will Och, hwad du talar, lyssna till.

7. Ett enda mig nödwändigt är: Att hafwa dig af hjertat kär Och tro, hwad du mig lär. Af denna kärlek, denna tro, I lif och död har själen ro.

8. En själ, som du åt himlen wann, På jorden ej sin näring fann, Af stoft ej mättas kan. Den dryck och spis, som henne när, Ditt blod och din lekamen är.

9. Dig sjelf du åt de trogna bjöd: Du är det sanna lifwets bröd, Som frälsar oß från död; Du är den källa, ur hwars flod En kristen hemtar kraft och mod.

10. Hwad skadar mig allt jordiskt qwal, Som mig betungar utan tal I denna jämrens dal? Det böjer ned en dödlig kropp, Men lyfter själen till dig opp.

11. Hwad gagnar mig allt-jordiskt wäl, Om jag, en usel ...ndaträl, Får skada till min själ? I döden det som drömmen ...r, Men Andans frukt skall bliswa qwar.

12. Och Andans frukt är ödmjukhet, Och sanning och rätt...irdighet, Och fröjd och fridsamhet, Och oskuld i en helgad ...äl, Samt mod och kraft för nästans wäl.

13. Låt ej mitt hjerta bliswa kallt, Men älska dem, som ...u befalt, Och dig utöfwer allt; Derpå jag kännas skall igen, Och weta att jag är din wän.

14. Så kom, att i mitt hjerta bo! Till dig jag sätter all ...in tro, Hos dig jag finner ro. Med dig jag lugn till målet ...år Och trygg på Herrans dag består.

15. Din Ande mig det wittne bär, Att intet mer fördöm...ligt är Hos den, du bliswit när; Ty blif mig när i lif och död, ...D nådens källa lifwets bröd. (J. O. Wallin, † 1839.)

154. Wår Herras Jesu Kristi död Hugswalar oß i all wår nöd, Och när wi tänke deruppå, En hjer...ans glädje wi då få.

2. Afplanat har han med sitt blod Den handskrift, som mot oß stod. Mot oß han war så god och huld, Att han be...alte all wär skuld.

3. Att detta trofast är och sant, Han giswit oß en säker ...pant Uti sin helga nattward, der Wi smake huru ljuf han är.

4. Ty hans lekamen, helig, sann, Så ock hans blod, som för oß rann, Wi undfå wid hans helga bord, Som han har ...ofwat i sitt ord.

5. En härlig spis är detta wißt, På hwilken aldrig bli...wer brist, En himmelsk manna, som wår själ Till ewigt lif ...bewarar wäl.

6. Säll är då hwarje wärdig gäst, Som sig wid Jesu löfte fäst; Ty Jesus will med kärlek bo Hos den, som har en sta...dig tro.

7. Samt har det uppsåt att han sig Omwända will och ...cättelig I Kristo lefwer, synden dör, Och så Guds helga wilja gör.

8. Men den owärdig går härtill; Ej tror, ej sig omwända will, Han finner ingen frälsning här; På Herrans blod han saker är.

9. O Jesu Krist! wår broder kär, Som för wår skull korsfästad är, Med dina sår du helar wäl En sargad och bedröfwad själ.

10. Gif att med dig i denna stund, Wi rätt förnye wårt förbund. Din nåd är rik, din magt är stor. Amen, wälsignad den det tror! (H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

155. Du lifwets bröd, o Jesu Krist! Som låter dig här finna Den nådig, som sin syndabrist Will ångra och besinna, Dig beder jag så innerlig, Du wille nu bereda mig, Att jag må wärdig wara.

2. Du wärdes mig i denna stund Till nådebordet leda, Och der bekräfta det förbund, Som kan mitt samwet freda; Så att min själ, ej blott min mun, Må af din spis och nådesbrunn Sig kunna wederqwicka.

3. Du wärdes ock, o Herre Gud! Mig kraft och nåd förläna, Att wandra städs i dina bud Och troget dig här tjena. Begåfwa mig med hopp och tro, Att du må stadigt hos mig bo, När du mig har bespisat.

4. Tag bort allt hat och bitterhet, O Jesu! ur mitt hjerta; Låt mig min synd och orenhet Här ångra med all smärta. Du är för mig på korset död, Har frälsat mig från ewig nöd; Det är min tro, o Jesu!

5. Jag är, o Gud! din nåd ej wärd, Fast mera wärd din aga. Jag är i synd och ondska snärd; Deröfwer må jag klaga. Dock tröstar det, o Jesu! mig, Att du förlåter nådelig Och gerna dig förbarmar.

6. Jag är all full med syndasår; Ack, låt din hand mig hela, Jag är helt blind och wilse går; Din nåd låt mig ej fela. Jag är helt swag, förbarma dig; Förloradt får, men uppsök mig Och med din hjelp benåda.

7. O Jesu! kom, kom hit till mig, Dig wärdigas mig gifwa, Att dock din kärlek innerlig Må ewigt hos mig blifwa. I nöd och död är du min fröjd, I dig är jag så hjertligt nöjd: Ej skole wi åtskiljas.

8. Sist beder jag rätt innerlig, Låt, Jesu! mig åtnjuta Din helga nattward wärdelig Och mig i dig insluta. Jag

ir i dig, du blir i mig: Du skall ock mig på lifwets stig Till mlens glädje föra.

(J. Rist † 1667, J. Arrhenius, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 51.

56. Jag will i denna stund, Min Gud! af hjertans grund Den stora nåd beprisa, Du wärdigats ig wisa. Dig will jag mig nu gifwa Och ewigt din förifwa.

2. O Jesu, Herre god! Din sanna kropp och blod Mitt ertas fröjd skall wara, Min tröst uti all fara, Min håg de mmelsk göra, När jorden will förföra.

3. Ej wärt förnuft och wett Guds wishets djup insett; ock måste sanning winna, All twekan här förswinna. Guds d stå faste alla, Om jord och himmel falla.

4. Här är Guds rätta lam, För oß på korsets stam Af erlden djupt föraktadt, Af kärlek till oß slagtadt. Här själen åd kan finna, Will hon det rätt besinna.

5. Din trohet, stor och blid. Ske, Herre! pris all tid. Du ig nu har upprättat Och mildeligen mättat. Mig wärdes åd beskära, Att lefwa dig till ära.

(J. Olearius † 1684, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 198.

57. Säll den, som hafwer Jesum kär Och honom i sitt hjerta bär; Ty ingen större hugnad är, Än hafwa esum hos sig när.

2. Jag hörer ingen bättre röst, Jag känner ingen bättre öst, Än Jesum, som mig återlöst: Han ensam lugna kan itt bröst.

3. Han är mot ångerfulla god, Han gifwer de betryckta od, Han renar oß i dopets flod Och styrker med sitt helga lod.

4. Jesus är hjertats högsta fröjd, Jesus gör själen bäst örnöjd; Han lyfter upp till himlens höjd Den under korsets ngd war böjd.

5. Förnuftet wisar ej ett sätt, Hur nåd i himlen går för ätt; Men hjertat, som han styrkt och glädt, Med tron hans ärlek fattar lätt.

6. Jag söker Jesum med all flit, Och har till honom a
min lit; Mitt qwalda hjerta längtar dit Från tidens flärd o
swek och split.

7. När jag om morgonen uppstår, Jag söker först m
Jesu spår Och, som Maria, helst jag går, Der jag om hono
kunskap får.

8. O Jesu! som till himlen for, Du konung, öfwer all
stor, Så nåderik likwäl du bor Hos den af hjertat på dig tro

9. Blif när mig, o Immanuel! Med dig och genom d
min själ Är frälst och wiß om ewigt wäl, Men utom dig e
syndaträl.

10. Ifrån ett hjerta, som har byggt På dig sitt hopp, fö
nöjdt och tryggt, Fåfänglighet blir utelyckt; Men djupt d
kärlek der intryckt.

11. Din kärlek, Herre Jesu Krist! Oß wäpnar mot a
werldens list; Den öfwerskyler all wår brist Och återgifw
hwad wi mist.

12. Din kärlek, som i döden brann, Ditt blod, som frå
din sida rann, Din död, som döden öfwerwann, Förloßnin
för oß alla fann.

13. Du kom till oß af himlen ned, För oß ditt lif i stri
framskred, Och korsets död för oß du led, Att oß förwärfw
ewig fred.

14. Och, att wi detta skole tro, Du wärdes sjelf uti oß b
Och hugna själen med den ro, Som wid ditt kors kan hä
ligt gro.

15. Ty din lekamen, som wardt död, Ger du oß i wälsig
nadt bröd, Och uti win din blod så röd, Som läker all wå
brist och nöd.

16. Den, som dig undfår wärdelig, Han har Guds rike u
sig, Han finner frid och fröjd hos dig Och wandrar på d
wiljas stig.

17. Ack Jesu! oß beredda gör, All syndens magt i oß fö
stör; Wårt hjerta öppna, wäck och rör, Att wi dig undfå so
sig bör.

18. Ja, nu och alltid när oß blif, Allt ondt, o Jesu! frå
oß drif, Och oß omsider nådigt gif En salig död, ett ewigt li

(St. Bernhard † 1153, H. Spegel, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 154.

58. Af helig längtan hjertat slår, Min Jesum jag till mötes går. Ack, låt mig se och smaka här, Hur
flig du, o Herre! är.

2. Jag hörde rösten af ditt bud, Jag följer nådens glada
d; Och fram jag träder nu för dig, Förskjut ej mig, för-
ut ej mig.

3. Jag usle är i synder snärd Mig hafwa satan, kött och
rld, Så grymt bedragit, arma barn; Jag föll i deras snöda
rn.

4. Jag mången gång på dig har tänkt, Men åter mig i
star sänkt; Ty samwetet mig gjorde we, Tills det i synden
nnade.

5. Du har ditt budskap till mig sändt, Du har mitt öga
l dig wändt; Jag klappar rädd, med blygd och qwal, På
rren af din bröllopssal.

6. Ack, tiden ilar med all fart; Ett ewigt mörker stundar
art, Och ryslig ewigheten är För den, du ej din nåd beskär.

7. Du fordom högt mig älskat har, Har än du samma kär-
qwar? Ja! tillgift syndaren ju får, Som full af ånger till
g går.

8. Ack, Jesu! mig ock nu tillgif Och mig ej från ditt ansigt
if. O du, som werldens synder bar, Mig nådig och barm-
rtig war.

9. Fast jag så mycket ondt har gjordt, Som är inför din
ron förspordt, Likwäl jag driftar fram till dig. Förskjut ej
ig, förskjut ej mig.

10. Du är barmhertig; låt, o Gud! Dig täckas mina läp-
rs ljud: En försmak af ett ewigt lif I mitt försagda hjerta gif.

11. Jag känner mig uti ditt hus, Så kringhwärfd af din
ides ljus: Här bjudes mig så härlig spis Af frukter från ditt
radis.

12. Så wet jag då, hur allt mitt we Jag kan i fröjd för-
andladt se: När till ditt helga bord jag går, En himmelsk
östedryck jag får.

13. Der får jag ock ett himmelskt bröd, Som gifwer kraft
siälanöd. Jaa fruktar ej för fattigdom: Din kärlek är min
kedom.

14. O kom, min Jesu! då till mig; Låt reda till mit bröst åt dig, Att längtans suck dig möter der, Och trone lampa redo är.

15. Och när du nattward hålla will, Ditt hjerta jag mit tryggar till, Likſom Johannes wid ditt sköt, Om natten, d du brödet bröt.

16. Hwad båtar mig en jordisk glans? Mig fröjdar me den törnekrans, Jag flätad ser kring dina hår, Då jag ho dig wid korset står.

17. Hwad båtar gunst och rikedom! Förutan dig är werlder tom; Förutan dig hwad jordiskt wäl Från döden frälsa ka min själ.

18. Wid dig jag ewigt blifwa skall; Du är mitt lif, mit glädje all, Mitt ljus, min rätta dryck och bröd, Min saligh uti min död. (S. J. Hedborn † 1849.)

159. Gud ware lofwad och af hjertat prisad, Att mit själ nu är bespisad Wid Herrans helga bord hwars himlagåfwor Öfwergå all jordens håfwor! Dig war pris, o Herre Gud! Du, som allt kan ge och sjelf dig gaf, Oc min skuld af kärlek planat af. Åt dig lemnar jag ock mig Hwad jag är, jag är i dig. Dig ware pris, o Herre Gud!

2. Hur ljufligt är ditt bord, der kärlek föder Med sitt blo en slägt af bröder, Dem du förbarmande har welat frälsa Dem du när till ewig helsa; Dig ware pris, o Herre Gud Jag stod upp att till min Fader gå, Ende Sonen emottog mi då, Lifwets kalk mig dricka böd, Spiste mig af lifwets bröd Dig ware pris, o Herre Gud!

3. O! jag skall ej för ewigt smaka döden, Ty ock i de sista nöden, Jag wet sig samma kärlekshand skall sträcka Mo mig och mitt fängsel bräcka. Dig ware pris, o Herre Gud Jesu! gif att wid din nattward då Jag, den minste, ock e rum må få, Och för hwad jag felar än, Möt mig med förlå telsen. Dig ware pris, o Herre Gud! (J. O. Wallin † 1839.)

160. Hur kan och skall jag dig, o Jesu! nogsamt prisa? Du wärdes mig med dig uti din nattward spisa Min själ uppfriskar du med ditt utgjutna blod, Du lindra hjertats ångst, du gifwer fröjd och mod.

2. Du har min syndaskuld och börda från mig drifwit; har gudaktighet och kärlek igengifwit; Du har min swaga af nåde återtändt, Du till min matta själ ny tröst och cka sändt.

3. O du, min ädla skatt, du lifwets springekälla, Som dig egendom åt mig will återställa, Ack, blif och war hos mig, är jag salig wißt, Så är min död mitt lif, hjelp mig, o ju Krist! (J. Heermann † 1647, J. Petraeus, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 35.

61. Dig Jesu! ware ewigt pris För all din nåd och gåfwa, Åt dig jag i en jordisk spis Undfår en mmelsk håfwa. Wälkommen war, du ädle gäst! Som dig d mig så nära fäst, Deß är jag glad och sjunger.

2. O Jesu! du mig bjudit in, Att af din nattward spisa. u är jag din, och du är min, Det skall i nöd mig lisa. Nu r jag nog i all min brist, Nu är min själ wälsignad wißt: eß ske dig lof, o Jesu!

3. Låt mig få blifwa städs i dig, Och dig för ewigt tjena! örblif och ewigt du i mig Och wärdes sist förläna, När jag stadd i dödens nöd, Att, styrkt af detta nådens bröd, Jag ad till dig må fara! (J. Olearius † 1684, J. Swedberg.)

Nattwardspsalm för en sjuk.

62. Här ensam på mitt plågoläger Din nattward, Herre! jag begår; Men äfwen här jag hoppet ger, Att du mig arme ej försmår. Hwar helst dig ropar ödens röst, Der kommer du med hjelp och tröst.

2. Kanske ej mera här i tiden Din dyra måltid bjudes mig. Är då min lefnadsdag förliden, O Herre Gud! gör såd med mig. Min hjelp, mitt ljus, o Jesu! war; Så blir min afton lugn och klar.

3. Låt syndaskuldens tyngd förswinna Wid minnet af din kärlekshöjd. Låt mig i nådekalken finna En försmak af din himlafröjd. O Jesu! din försoningsdöd, Hugswale mig i ödens nöd.

4. O Jesu! du, som synd förlåter, Bewisa mig barmher- ighet. För tron du himlens port upplåter. Låt mig få se

din saligbet. När, Jesu! dig i tron jag ser, Försvinner plågan mer och mer.

5, Ej döden skall mig då förskräcka: Min själ, o Jesu, tillhör dig. I grafven will du själf mig wäcka, I domen själf förswara mig; Ty är jag nöjd med hwad du gör; I dig jag lefwer och jag dör. (C. C. Sturm † 1786, J. O. Wallin.)

C.) Nådens ordning.

1.) Nådewalet.

Sjunges som N:o 78.

163. Store Gud! hwad skall jag göra, Att jag salig warda må? Är jag wald, att dig tillhöra, Eller dömd, från dig att gå? Står i lifwets bok mitt namn? Öppnas eller sluts din famn, När mig döden snart skall fälla Och mig för din domstol ställa?

2. O, min Gud! mitt hjerta bäfwar: Outforskligt är ditt råd. Mellan lif och död jag swäfwar. Wågar jag wäl hoppas nåd? Ack det finnes ju hos mig Intet gällande för dig? Månn, en gång af synden dårad, Jag kan wara en utkorad?

3. Ja! du wid dig själf har swurit, Att du ej will syndarns död. Denna ed har Jesus burit Till en syndig werld i nöd. Den är skrifwen med hans blod; O min själ! så fatta mod. Den till ändan trogen blifwer, Honom Herren lifwet gifwer.

4. Till den himmel, som blir allas. Hwilka honom höra till, Ingen är, som icke kallas, Ingen han borttappa will. Till hans hjerta en och hwar Lika öppen tillgång har, Samma röst till alla ljuder, Samma frälsning han dem bjuder.

5. "Kommen alle, som arbeten! Allt är redo!" ropar han. "Nåden, friden, saligheten Jag åt sorgsna själar wann. Och, du wilseförde! kom; Will du lefwa, o wänd om, Öfwergif den breda wägen!" Så han ropar, huld och trägen.

6. Men den hjertat framgent sluter För hans kallelse och nåd; Den hans saligbet förskjuter, Fräck i synd och öfwerdåd; Den ej bättrar sig och tror, Men i synden säker bor, Han sin dödsdom själf har skrifwit, Han, blott han, förkastad blifwit.

7. Jesu! gör mig angelägen Om hwad ewigt gagnar mig. Du till himlen wisat wägen, Låt mig dit och följa dig; Att

, frälst från synd och last, Min utkorelse gör fast, Och be-
odad för all fara. Din i lif och död må wara.

(J. Åström † 1844.)

2). Kallelsen, Wäckelsen, Upplysningen.

Sjunges som N:o 77.

64. Allt är redo, fallna slägte! Hör den röst, som kallar
dig Och, ur dödens mörka häkte, För dig fram
lifwets stig. Nu är saligheten dag; Känn din Faders
rtelag. Bäfwa att den nåd förskjuta, Som ännu dig bjuds
njuta.

2. Gud sin kärlek dig förklarat, Menska! redan wid ditt
l; I sitt ord han uppenbarat Hur ännu du räddas skall:
n ännu dig tar emot, Om i redlig syndabot Du för honom
ler neder Och i tron om tillgift beder.

3. Ack! om du ditt hjerta sluter För den röst, som kallar
g; Om du än den hand förskjuter, Som ifrån förderfwets
g Dig så gerna leda will; Wet att en gång slutes till
ådens dörr, dit Gud dig åter Aldrig, aldrig kallas låter.

4. Men om du, af ånger slagen, Har ditt intet känna lärt,
läds att han, som uppfylt lagen, Har dig himmelen beskärt.
ör hans ewangelium: Kom till bordet, här är rum; Här
ll himmelsk spis dig nära, Att din tro må frukter bära.

5. Gud, min Frälsare! jag beder: Må ditt ord ledsaga
ig, Att mig werlden ej förleder Till ett återfall från dig;
in lekamen och ditt blod Mig förläne kraft och mod, Till att
gra i all fara, Att jag din må ewigt wara.

(?—, C. Dahl † 1809, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 33.

65. Wak upp! hör wäkten ljuder Från Sions murar
än. Se nådens sol dig bjuder En bättrings-
ag igen. Men snart skall budet fara Från lifwets furste ner,
Och i hans namn förklara, Att ingen tid är mer.

2. För sent skall syndarn wakna, Der ingen morgon är,
Der han skall ewigt sakna Den nåd han spilde här, Der inga
öner höras, Der ingen bättring sker; Ty kan wäl bättring
öras, Då ingen tid är mer?

3. O, du i synden döde! Se denna ewighet, Der allt ä mörkt och öde Och ej af ändring wet. Att synden hopplö minnas: O mask! som ro ej ger, Ack! kan wäl hoppet finnas Då ingen tid är mer.

4. Wak upp! hör ropet skallar: Nu är behaglig tid, N gack dit Herren kallar Med bön och bot och strid. Will d den nåd förnimma, Som syndarn bjuds ännu, Så tänk hwa dag, hwar timma, Att nu är tid, blott nu.

(F. M. Franzen † 1847.)

166. Gud, min Gud! som dig förbarmar; Du, som ick will min död, Jesu! räck mig dina armar, De jag ligger i min nöd. Synd och qwal mig öfwerhopa: Låt mi icke fåfängt ropa. Jesu! du min hjelp och tröst, War mi nådig, hör min röst.

2. Nu jag ser, hur jag gjort illa, Jag, som på förderfwet stig Låtit werlden mig förwilla, Låtit synden fängsla mig Nu omsider jag förfarit, Hur mitt hopp bedrägligt warit, D hos dig, o Gud! min själ Icke sökt sitt högsta wäl.

3. Men jag finner, till min smärta, Att ännu hos mig ja bär Samma tygellösa hjerta, Samma swekfulla begär. At jag dem må kunna dämpa, Jesu! lär mig städse kämpa, Och, kraften af ditt blod, Gif mig styrka, gif mig mod.

4. Ja, mig strida lär i tiden, Och när jag ur tiden går Gif uti den sista striden Att jag segerkronan får; Att jag, frälst från ewig fara, Måtte, bland de sällas skara, Milde Jesu prisa dig, Som ur nöden hulpit mig. (?—, C. Dahl.)

167. En syndig man, som låg i syndens dwala, En himla röst så hörde till sig tala: "Wak upp, wak upp hör ordet, som hugsvalar; Se, hwilket ljus beskiner berg och dalar!"

2. Hwars är den röst, som går till hjertegrunden? "En ängels från de himmelska förbunden. Ack, sof ej mer: me tunga, mer ej bunden, Sjung Herrans lof, den sköna morgon stunden."

3. Ett sorgfullt bröst har ej en ledig tunga; I själanöd ho kan med glädje sjunga? Bland jordens barn, de gamla som de unga, Den nöd är stor; ty synder oß betunga.

4. "När syndaren will sig till Gud omwända, Gud honom
jelp af höjden lofwat sända. Säll är du själ! Gud ser till den
ända; Han ock för dig skall lifwets ljus upptända."

5. Den syndige stod upp: hans qwal fick lisa, Hans håg
lef warm, sin Gud han wille prisa; Han öfwer sig ett him-
elskt ljus såg lysa, Och andaktsfull han sjöng sin morgonwisa.

6. Miskundlig Gud! låt nådens sol upprinna, Att för deß
us må syndens nöd förswinna; Din Andas kraft låt mig, o
esu! winna, Ack låt mig nåd för dina ögon finna.

7. All werldens ljus! likſom en morgonſtjerna Du rinner
pp, att lysa, wärma, wärna De jordens barn, ſom ſig till
imlen ärna: Jag ſkådar dig, jag följer dig ſå gerna.

8. Pris dig, ſom ej tillſtadde mig att ſofwa I ſyndens
ömn; min mun förmår ej lofwa Den nåd, hwarmed du wär-
es mig begåfwa; Mitt hjerta tag, tag mot den ringa håfwa.

9. Förſonare! du har för mig och alla Tömt wredens kalk
ch ſmakat dödens galla. Dig will jag tro, dig älſka, dig åkalla,
Och med din hjelp, ej mer i ſynden falla.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges ſom N:o 111.

168. Store Gud! ſom handen räckte Mig till räddning i
min nöd, Och mig med din Anda wäckte, Då
ag låg i ſynden död, Wärdes ock min ſjäl upplyſa, Att hon
ätta wägen ſer, Och ej wrångwis irrar mer.

2. Gif att jag må kunna ſkåda Widden af mitt öfwerdåd,
Djupet af min ſjälawåda, Höjden af din dyra nåd. Låt den
ätta morgonſtjernan Stråla klar, på det min ſjäl Må förſtå
itt ſanna wäl.

3. Ack med ånger, blygd och ſmärta, Mina ſynders mängd
ag ſer; Men ifrån ditt fadershjerta Flödar nåden mycket mer.
agens blixt wid korſet falle, Släckt uti ditt dyra blod, Som
ngifwer frid och mod.

4. Skingra, Gud! all twiflans dimma, I ditt ljus låt ljus
nig ſe, Låt i trone mig förnimma, Att blott du kan frälsning
ge, Att den wäg, ſom Jeſus banat, Är den enda jag kan gå,
För att lif och räddning ſå.

5. War mitt ljus på lifwets bana, War mitt ljus i dö-
dens dal. Låt mig, fri från ſyndens wana, Lagens hot och

ångrens qwal, Mer och mer det landet nalkas, Der allt mörker skingradt är: Ty du sjelf är solen der.

(J. Åström † 1844.)

En länge förhärdad syndares uppwaknande.

Sjunges som N:o 95.

169. Mitt samwet ur sin långa dwala Med bäfwan ändtlig waknat opp: Ack! utan kraft att mig hugswala, Jag ryser för mitt lefnadslopp. Det ligger för mig som en kedja Af willor, dårskaper och brott. Jag bär mitt straff och kan ej wädja Ifrån den dom jag redan fått.

2. Min lycka spild, mitt lugn förswunnit, Mitt goda namn förstördt jag ser: Likt offren, som till aska brunnit På Molochs altar en gång ner. Och nu, då ångren, qwalet, nöden Med långsam brand mig sjelf förtär, Hwad blir min lott? jag fruktar döden, Och lifwet mig förhatligt är.

3. O! kan wäl denna branden släckas? Jag har förtrampat dina bud; Jag må wäl darra och förskräckas, Att du rättfärdig är, o Gud! Du helig är: du måste straffa De dödens barn, som ej i tid Med fruktan och med bäfwan skaffa Sin salighet och själafrid.

4. Hwart skall jag fly, när du will kalla? Jag göms ej, Helige! för dig, Fast jordens berg uppå mig falla, Fast grafwars högar skyla mig. Hwarthän, om du dig ej förbarmar, Will jag wäl gå? — ack, haf fördrag! Jag kastar mig i dina armar: Gör med mig efter ditt behag.

5. O du, som kom att wreden dämpa, Fullkomnande Guds kärleksråd, Min bön, lik Israel, skall kämpa Med dig, till deß jag winner nåd. Min tro, lik Mosis staf, skall klappa På saligheten klippa jemnt: O du, som ingen will borttappa Af dem du med ditt namn har nämnt.

6. Mig i den kärleksfulla wården Du, gode herde! äfwen slöt; För mig din swett i örtagården, Ditt blod på Golgata du göt. Du ock från mig ej welat skilja Ditt sista gällande förlåt! Blott jag mig gifwer i din wilja, Blott wi ej mera skiljas åt.

7. Så hör mig, jord! må himlar höra, Och wittna mellan Gud och mig; Jag beder: lär mig bättring göra, Och du, o

Gud! förbarma dig. "Så sant jag lefwer", du förklarar,
Jag syndarens förderf ej will"; "Så sant du lefwer", rörd
ig swarar, "Hör jag i lif och död dig till."

(B. Münter † 1793, J. O. Wallin.)

170. Hwart flyr jag för Gud och hans ewiga lag? Den
drabbar mig nära och fjerran. Hur skall jag,
å domens förfärliga dag, Wäl kunna bestå inför Herran?
Gud ware mig syndare nådig!

2. Jag bäfwar, då jag uppåt himmelen ser, Der stå mina
ynder befrifna; Och kastar till jorden jag ögonen ner Der
ro de alla bedrifna: Gud ware mig syndare nådig!

3. Hwart skall jag mig wända, hwar finner jag tröst I
enna min jämmer och smärta? Förskräckt jag af ångest mig
är för det bröst, Som hyser mitt syndiga hjerta: Gud ware
ig syndare nådig!

4. O du, som mig skapat, min frälsare blif; Mig lede, mig
yrke din Ande; Din frid mitt oroliga sammete gif, Med tröst
ina tårar du blande, Gud ware mig syndare nådig!

5. O Jesu! det blodet, som talar så mildt, Ditt blod, som
rån korset flöt neder, Gif att det på mig ej må bliswa för-
pilt, På dig jag förtröstar och beder: Gud ware mig syndare
ådig!

(O. Kolmodin † 1753, C. Dahl, F. M. Franzen.)

3). Omwändelsen.

Kristlig sjelfpröfning.

171. Bepröfwa mig, min Gud! förnim hur jag det me-
nar: Om werlden eller dig, i håg och werk jag
jenar. Se till, om ej ännu på orätt wäg jag är; Och led mig
å den wäg, som till ditt rike bär.

2. I dopets helga bad du mig en fader bliswit, Mig nå
ens barnaskap och löftets arf du gifwit; Har jag ock som
itt barn, i allt mitt lefnadslopp, Dig fruktat, älskat, lydt,
ned hjertats tro och hopp.

3. Har jag ej spart den kraft, den tid, du mig förunnat,
tt werka i min krets det goda, som jag kunnat? Och gick, der
ag det gjort, i min beräkning in, Ej mera werldens dom, än
amwetets och din.

4. Har jag med trohet förjt för dem, du mig förtrodde? Med godhet dem bemött, som af mitt bud berodde? Och warit i mitt kall, min hydda och min bygd, En wärdig föresyn af ordning, flit och dygd?

5. Har jag mot hämdelust och afund mig bemannat? Förr dem mig hatat, bedt, wälsignat dem mig bannat? Har jag gjort allom rätt, och önskat allom godt, Wid andras lycka glad, och nöjd med egen lott?

6. O Gud! har denna röst ej smickrat, ej förtalat, Men, lika öm och sann, bestraffat som hugswalat? Har denna hand jag räckt till nästans hjelp i nöd, Till den betrycktas wärn, den öfwergifnas stöd?

7. Har jag med andans kraft, mot köttets lusta kämpat Deß wäckta guista qwäft, deß första utbrott dämpat, Att ej begärelsen i hjertat synden födt, Och, i fullbordad synd, jag andeligen dött?

8. War jag, i glädjens dag, blott glad uti din fruktan? Bar jag, i sorgens dag, med tålamod din tuktan? Gaf jag, ü fröjd och nöd, dig tacksamhetens pris, Förwissad att i allt du nådig är och wis?

9. O Gud! ho märka kan, hur ofta här han bryter? Gå ej med mig till doms: du skådar hwad jag tryter. Hwad jag mißhandlat har, för Jesu skull gif till; Jag på en bättre wäg härefter wandra will. (J. A. W. Weigel † 1806, J. O. Wallin.)

Bättringens nödwändighet och wådan af deß uppskof.

172. Tiden flyr! när will du börja, O min själ! För ditt wäl Att med allwar förja? Gud dig ropar och han ropar Dig ännu. Hwad gör du? Skuld på skuld du hopar.

2. Stanna och din frid besinna! Gud är sann: Än du kan Nåd och tillgift winna. Här är döden, här är lifwet; Märk härtill! Det du will, Skall dig warda gifwet.

3. Men förspill ej nådetiden. Ack, så dyr! Se, han flyr Och är snart förliden. Dröj ej, tills de onda dagar Hinnas opp. Årens lopp Kraft och mod förswagar.

4. Medan du ännu kan synda, Öfwergif Syndens lif, förderfwet skynda. Sökt af Herran, låt dig finna, Medan Har ännu Tid att bättring winna.

5. Sök att på din brist ej skylla. Kraft Gud ger Den ber, Will din bön uppfylla. Lär att bedja, waka, kämpa; Gud skall då Med dig stå, Syndens wälde dämpa.

6. Sök i tron, med ångrens smärta, Jesu nåd, Följ hans Med ett ödmjukt hjerta, Då skall dig hans Ande stärka ditt kall; Si han skall Håg och gerning werka.

7. O min Jesu! jag will hasta, Att med bot För din fot dig i stoftet kasta. Wiß att du min synd förlåter, Dig jag till Höra till. Jesu! tag mig åter.

8. Jesu! wärdes sjelf mig föra På den stig, Der du mig ofwat saliggöra. Aldrig från min själ sig skilje Stadig tro, tilla ro, From och lydig wilje. (J. O. Wallin † 1839).

173. I dag om Herrans röst du hör, Upp syndaträl! och bättring gör, Wak upp ur syndens dwala. esinna, o, besinna här, Hwad du din Herra skyldig är; Du n det ej betala. Men fall med bot Till Herrans fot, Och ngre ej förhala.

2. Du länge nog har synden tjent, Och, med de pund dig Gud förlänt, Blott ökt ditt skuldregister. Du werlden följt på illans stig. Hwad blir den tack hon bjuder dig, När deß hag du mister? Hwad har deß röst Åt dig till tröst, När nart ditt hjerta brister?

3. Ack, fruktan, sorg och samwetsqwal Och blygd och lågor utan tal, Se der den lön hon gifwer! De grunder, i in wälmagts tid Hon bygde för ditt hjertas frid, I nöden on upprifwer; Och hennes mun I domens stund Sjelf witt- et mot dig blifwer.

4. Fly werlden innan hon dig flyr, Och nådens tid, så ort och dyr, För dig ej mera dagas. Dig bättra medan än u får, Ty, dag från dag och år från år, Din kraft, din håg örswagas. Ack syndaträl! Din arma själ Skall snart ifrån ig tagas.

5. Räds då, att ej den sena bot, Som wäcktes blott af ödens hot, Skall lända dig till nytta, Ack lit ej på, att de

begär, Som fängslat dig wid gruset här, Bli då i haft förbytta. Ack! lit ej på Att ångren då Skall dig i himlen flytta.

6. I dag din wåda öfwerwäg. Och slå dig för ditt bröst och säg: O Fader dig miskunda! Lik en förlorad son jag är: Mig flärden lika insöft här; Jag will ock sammalunda I tid stå opp, Och ej mitt hopp På owiss framtid grunda.

7. Jag syndat har mot dina bud: Förlåt mig det, och lär mig, Gud! Deröfwer hjertligt förja. På min missgerning mer ej tänk, För Jesu skull mig krafter skänk, Ett heligt lif att börja, Och så din nåd, I råd och dåd, I lif och död förspörja!

(J. O. Wallin † 1839.)

Behofwet af Guds nåd, wid känslan af bättringens ofullkomlighet och syndens bedröfliga wälde.

Sjunges som N:o 239.

174. Jag arma menska, ho skall skilja Min själ från denna dödens kropp? Jag löfte gaf, jag hade wilja, Att bryta af mitt syndalopp, Men, ack! min trohet war ej lång; Jag föll, jag föll ock denna gång.

2. Ack! det begär, som jag fördömer, Likwäl jag hemligt hos mig när. Min goda föresats jag glömmer I samma stund jag frestad är. Ack, we mig usle syndaträl, Hur jag förstör både' kropp och själ!

3. Jag wet, o Herre! hwad mig felar: Jag twänne herrar tjena will. Åt werlden jag det hjerta delar, Som dig bör odelt höra till. Ack! jag är lika warm och kall För Kristus och för Belial.

4. O Jesu! kunde jag allena Dig öfwer allting hålla kär; Med himmelsk kraft jag skulle genast Bemannas mot allt ondt begär. Om jag till dig mig hölle rätt, Då blefwe segren wiss och lätt.

5. Så gif mig tron uti mitt sinne, Så sänk till mig din Ande ner. När han är i mitt hjerta inne, Kan lustan der ej rasa mer. Hon mig ännu försöka må, Dock med din kraft skall jag bestå.

6. Med mistro till min egen styrka, Med waksamhet och bön till dig, I dig jag hjelparen skall dyrka Och ledaren på

sjwets stig; Och när jag möts af syndens nät, Jag trotsar ej, en undflyr det.

7. Så skall min själ allt mera lugnas, Allt mera stärkas i l strid, Så skall mitt hjerta framgent hugnas Med din väl- gnelse och frid; Och kristlig tro, i nådens skygd, Bekröna ig med kristlig dygd. (B. Münter † 1793, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 167.

175. Bönhör mig, Gud! bönhör den swage anden, Som, swigtande i striden, till dig beder. Min Frälsare, om du ej räcker handen, Lik Petrus jag i djupet sjunker neder.

2. Betungad, jag det kors ifrån mig kastar, Det du mig af att bära och att wörda. Dock sjunker jag: ack! hjertat är belastadt Af egen tyngd, af syndens swåra börda.

3. Jag skröt af dygd, då frestelsen war fjerran; Jag usle! ack, hur plötsligt, wid deß möte, Jag glömde mig, lik Simson glömde Herran, Och slumrande jag sjönk i syndens sköte.

4. Jag ropet hört: "wak upp! du blir förgången." Jag vaknar upp, will slita syndabanden, Förmår det ej: ack! jag är blind och fången: Warkunna dig, o Jesu! räck mig handen.

5. Gif mig min syn, att jag må se mitt bästa; Slit syndens band, du det förmår allena. Och wisa mig det helande Betesda, Det Siloa, som kan mitt hjerta rena.

6. Det är ditt blod, som syndasåren helar, När jag deß kraft med otro ej förskjuter. Det är din nåd, som ljus och tröst mig delar, När jag mitt bröst ej för din Anda sluter.

7. Jag tror: o Gud! min otro wärdes hjelpa; Jag bättras will: ack, styrk min matta wilja. Låt köttets magt ej mer i synd mig stjelpa. Ej werldens lust mig från din kärlek skilja.

8. Ransaka mig, förnim hur jag det menar; Mig uppehåll, att jag ej modet fäller, Men wandrar from förbi de frestelsenar Och de försåt, dem frestarn för mig ställer.

9. Då wet jag wist, att, när med blygd och smärta Jag ser min synd, och ångren hjertat gnager, Är du, o Gud! dock större än mitt hjerta, Och än till nåd för Jesu skull mig tager.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 51.

176. Hwarthän skall jag dock fly Ur syndens djupa dy? Med mina brister många, Hwar skall jag tröst en fånga? Ty hela werlden wida Ej lisa kan min qwida.

2. O Jesu! rik af nåd, Uppå ditt bud och råd Min sorgsna själ framträder Och af din nåd sig gläder. Ditt blod mitt sammet renar Och mig med dig förenar.

3. Jag ditt sorgfulla barn, Besnärd i syndens garn, Mig i din famn nu kastar, Med allt hwad mig belastar. I dina sår jag sänker Det qwal mitt hjerta kränker.

4. Med ditt menlösa blod, Den sköna röda flod, Aftwå mißgerning mina, Upptag mig bland de dina; Min synd du ej påtänke I hafwets djup den sänke.

5. Du är min enda tröst, Du har mig återlöst; Hwad jag mig har förbrutit Har du i grafwen slutit, Gif att jag mig ej åter I synden söfwas låter.

6. Den ondska är wäl stor, Som än i hjertat bor Men, Jesu! wid din sida, Jag mot allt ondt kan strida. I dig min kraft jag finner, Hos dig min sorg förswinner.

7. Mig mycket fela kan, Dock är din lofwen sann, Att du af nåd will skänka Mer godt än jag kan tänka; Med dig jag trygg kan wara I all min nöd och fara.

8. Om werld och ondt begär Och hela satans här Mig wille från dig draga; Dock skall jag dem förjaga; Ty du mig styrka gifwer, När jag dig trygen blifwer.

9. Min Jesu uppå dig Förlåter jag städs mig. Hwem kan mig nu förderfwa? Ditt rike skall jag ärfwa, Som du mig skaffa månde, När du led dödens wände.

10. Skrif i mitt hjerta in, Att jag är ewigt din: Hjelp att jag gör din wilja, Flyr hwad oß kan åtskilja Och sist det lif får njuta, Som ingen död skall sluta.

(J. Heermann † 1647, L. Springer.)

Sjunges som N:o 70.

177. Ack, hwar skall jag tillflykt finna? Ack, hur qwäljer synden mig, Djupt mitt hjerta ängslar sig! Ymnigt mina tårar rinna. Sorg och ånger i mitt bröst Lemna mig förutan tröst.

2. Gud! din tuktan har mig slagit, Du mitt samwete har täckt. För deß hot är jag förskräckt; Synden, som min själ bedragit, Har mig fjerran från dig fört Och min själaro förstört.

3. Ack! hwartut skall jag mig wända, I min stora nöd och brist? Om ej du, o Jesu Krist! Mig din Anda wärdes finda, Faller jag ur syndens nöd, Wißt uti en ewig död.

4. Jesu! du som täcktes bana Saligheténs smala stig, Din förtjenst tillegna mig Och nytt hjerta i mig dana, Jag till nådastolen går, Der jag lif och helsa får.

5. Jesu! utgjut i mitt hjerta, Som bedröfwadt är, din nåd. Var mitt biständ och mitt råd, Så förswinner syndens smärta, Herren warder än mig blid, Och mitt samwet får hans frid.

6. Ja, jag redan saligt finner, Att min bön af dig är hörd. Du din Andas wittnesbörd, Som till detta hjerta hinner, Mig den ljufwa tröften bär, Att min skuld afplanad är.

7. Tack, min Gud! för denna nåde, Att du hafwer tröstat mig. Si, mitt hjerta fröjdar sig: Jag är frälst från syndens wåde. Gud ske pris! nu är mig wäl: Lofwa Herran Gud min själ! (J. Wulthejus † 1700, G. G. Adlerbeth.)

178. Är jag allen en främling här på jorden? Är jag till rof åt sorgen lemnad worden? Hwar finnes tröst? Hwar får mitt hjerta ro? Hwar skall jag fri för qwal och jämmer bo?

2. Hwar morgon, då ny dag oß solen gifwer, Min sorg åt ny, min nöd förökad blifwer; Hwar afton, när de andra gå till ro, Då wakar jag med tårar i mitt bo.

3. Min själ förskräcks, mitt hjerta är bedröfwadt För all den synd och ondska jag föröfwat. Min skuld jag ser, min dom mig föreståt, Ehwar jag är, ehwart jag flyr och går.

4. O! hade jag dock dufwowingar snälle, Jag flöge bort, ingt bort från detta ställe; Dock, hwem kan fly för Herrans arka hand? Att gömma sig fins icke rum och land.

5. Jag flyr till dig, o du, som dig förbarmar, O Jesu Krist! jag flyr i dina armar. Der finnes tröst, der får mitt jerta ro, Der skall jag fri från qwal och jämmer bo.

6. Jag gerna will min faders tuktan draga, Ty han sitt barn till bättring blott will aga. Med tålamod och ödmjuk lydig själ, Är agan nåd, och korset är mitt wäl.

7. Jag mycket har, ja, gräsligt mycket brutit; Dock har din nåd ännu mig ej förskjutit; Ty du är god, o Herre Zebaoth, I Jesu namn du tar min suck emot.

8. Jag fattar mod och mig till glädje gifwer, Att du den son, det får, som wilse drifwer, Den penning, som war bortat letar fram, Och friar mig från syndens straff och skam.

9. För Jesu skull du will mig nådigt skona; Du ock åt mig förwarar ärans krona, Och förer mig, igenom korta qwall Till ewig fröjd bland de utwaldas tal.

(Rist † före 1683, Arrhenius.)

Sjunges som N:o 78.

179. O, du bittra sorgekälla, O, du usla syndakropp! Ho skall hjertat tillfredsställa? Ho skall rätt sinnet opp? Ho kan frälsa mig ur nöd? Gör det, Jesu! för din död. Ryck mig ut ur werldens snara, Öppna mig din himmel klara.

2. Herre Gud! jag war kullslagen Och af satans råd förstörd, Af hans onda hop bedragen, Af hans arga list förförd. Men din milda nådeshand Sönderslet hans grymma band. Jesus hafwer för mig kämpat Och hans magt för ewigt dämpat.

3. Fader! ack, hur kan jag tänka Utan sorg och häpenhet På de synder, som mig kränka, Och mitt hjerta med mig wet, Då jag lust till werlden fick, Bort ifrån ditt anlet gick, Att en träl af synden blifwa, Då jag dig bort hjertat gifwa.

4. Ack! hwart hade jag dock lupit I min dårskaps öfwermåd? Öppnadt war mig afgrundsdjupet; Men min själawän fann råd. Med sin nåd han wäckte mig: "Syndare! besinna dig, Will du så Guds rike sälja, Och så flyktig lust utwälja?"

5. Ack! det gör mig hjertans qwida, Att så djupt jag fallen är. Jesu! i din öppna sida All min tillflykt jag begär. Med ditt helga, dyra blod, Styrk i stridens stund mitt mod. För din hårda död och pina Skänk mig, Jesu! glädjen dina.

6. Medan du mig unnar lefwa, Will jag, med din Andes kraft, Mig ej mer i snaran wäfwa, Der mig synden fångat

ft. Låt din Anda med mig stå, Att jag rätt må wägen gå;
it mig bland de frommas skara Få hos dig i glädjen wara.
(J. Owirsfeld, † 1686, A. P. Amnelius, J. O. Wallin.)

Ånger och Tro.

180. Beklaga af allt sinne Må jag min själanöd. Med
Davids sorg jag finne Hur jag är andligt död.
ig det wäl wet, Det gör min synd allena: Ack! mitt begär
ena Gör all min uselhet.

2. O Gud! jag mig bekänner En syndare för dig, Jag
nner, ser och känner Ej annat uti mig, Än ond åtrå Och
rldens lustar snöda, Som själen ewigt döda; Ack! hjertat
ista må.

3. O Herre! mig benåda. Min Gud och Fader! blid,
in själ är stadd i wåda; Jag swigtar i min strid. Gif mig
n frid Och wärdes mig bewara Från satans falska snara,
denna pröfwotid.

4. Hjelp att jag ej bortkastar Med synd och ondska mer
itt ord, som synden lastar, Men tröst i ångren ger. O
erre! båld, Låt mig så trofast bliswa, Att ingen mig kan
iswa Från dig med list och wåld.

5. O Kriste! du allena Mig tröstar först och sist; Du är
uds ord det rena, Som helar syndens brist. Det är ock
ißt: Du mig har täckts förwärswa, Att jag kan himlen
swa; Pris dig, o Jesu Krist!

6. Blif Helge And'! mig nära. Utaf din gudomsmagt
an du all sanning lära, Som Kristus hafwer sagt. Din
ård och wakt Mot kött och werld mig läna; Och lär mig
erran tjena Af all min håg och akt.

(B. S. [på danska 1536] —? [på swenska omkr. 1572], J. O. Wallin. Konung Erik XIV är, enligt Beckman, icke psalmens författare, ehuru han i de flesta upplagor uppgifwes wara det.)

Dav. 51.

181. O Herre Gud! gör nåd med mig För den miskund,
som är i dig, Du will ju hjelpa alla, Som dig
nöd åkalla. Min nöd är stor; med skräck och qwal Jag ser
i mina synders tal. Hwad är att jag dem gömmer, När du
ig ser och dömer? För dig jag syndat, dig, som ser I mörk-

ret och i hjertat ner. Mot dig jag brutit, dig, hwars lag, Rättfärdige! till domens dag Ej skall en prick förlora.

2. Si, jag i synd är född och närd, Och fostrad i en syndfull werld; Dock, skapad till din ära, Fick jag din sanning lära. I dina werk, din lag, din nåd, Jag tillbad dina dolda råd; Men under mörkrets wälde Mig werldens lustar fälde. Gud! skall jag dö en syndaträl? Gifs ingen räddning för min själ? O Jesu! du kan twå mig ren Och gifwa frid åt dessa ben, Dem syndens börda krossat.

3. Wänd bort ditt ansigte, o Gud! Från all min wandring mot ditt bud. Nytt hjerta hos mig dana Och styr min framtids bana. Sänd mig din Ande, gjut din tröst, Gjut mod och wißhet i mitt bröst, Att ingen magt må skilja Mig håg ifrån din wilja, Att, stadig sjelf på lifwets stig, Jag wisar andra wäg till dig. Så skall ditt Sion byggas opp Der dig, i kärlek, tro och hopp, Blott hjertats offer täckas.

(M. Greiter † 1550, L. Petri, F. M. Franzen.)

Dav. 130.

182. Af djupets nöd, o Gud! till dig Jag ropa må och klaga; Din milda öron wänd till mig, Min rö låt dig behaga; Ty om du synden räkna will Och blott di stränga rätt se till, Ho kan då för dig bliſwa?

2. Så är oß nu ej annat råd, Att synden från oß skilje Än fly i trone till din nåd, Din ewigt goda wilja. På jorde finnes ingen man, Som lagen rätt fullborda kan: Guds nå hwar man behöfwer.

3. Ty will jag till den fasta grund, Som är Guds or mig trygga, Och hoppet om min frälsningsstund På G allena bygga. Min egen kraft ej här förslår, Allena Herre allt förmår: På honom jag förtröstar.

4. Om Gud än wille pröfwa mig Och hjelpen strax sända, Skall dock i trone stadelig Min bön till honom lände Han synes wred, men är dock blid; Han hjelper mig i rätto tid, Som han mig lofwat hafwer.

5. Fastän min synd är ganska stor, Dock större är Gud nåde; Han hjelper den, på honom tror, Uti all nöd och wåd

ag tackar honom gladelig, Som har min synd förlåtit mig:
ud ware pris och ära!

(Martin Luther † 1546,
O. Petri. E. M. Fant, J. O. Wallin.)

Dav. 130.

Sjunges som N:o 33.

183. Till dig af hjertans grunde J nöden ropar jag.
Ack! att jag finna kunde, O Gud! för dig behag.
åt upp ditt milda öra, När jag åkallar dig. Af nåd mig
ärdes höra; Du wet hwad felar mig.

2. Ho warder wäl befunnen, Som kan för dig bestå? Ho
ifwer ej förwunnen, Om du till doms will gå? Men, fast
g är owärdig, Din nåd du mig beter, Om, ödmjuk och bot-
rdig, Jag synden öfwerger.

3. Min tro och hopp jag ställer Uppå det trösteord, Att i
n dom, du fäller, Skall nåd för rätt bli jpord, Du, som mig
ranfakar, Till dig jag trofast ser, Lif wäktaren som wakar
ill deß sig dagen ter.

4. Min själ! ditt hopp till Herran, Den gode Fadren,
änd, Hwars nåd är när och fjerran Af trogna hjertan känd.
u finner lif och helsa J hans barmhertighet; Han sina barn
ill frälsa Från synd och farlighet. (Clem. Marot † 1544,
Abr. Lobwasser, L. W. Wiwallius, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 39.

184. Hjelp mig, min Gud! ack, fräls min själ: Till dig
jag usle syndaträl Min tillflykt ändtlig tager.
u ser hur arm och krank jag är; O Gud! mig ångrens låga
ir, Mig samwetsmasken gnager. Ack, att jag icke sökt dig
örr, Nu, Herre! wid ditt huses dörr, Jag i mitt armod
gger Och nådesmulor tigger.

2. Mig nådig och barmhertig war, Du, som din nattward
illredt har Och mig och många bjudit. Till mig du ock med
allelse Utskickat dina tjenare, Till mig ditt rop ock ljudit. O
erre! nu jag komma will, Ack! har du slutit dörren till? Är
telykt jag worden Från de fullsatta borden.

3. O we! jag kommer då försent, Jag dåre, som likwäl förment Mig ega tid och stunder; På werlden lekte all min håg Den långa dag, och jag ej såg Hur solen sjönk derunder. O we! hur jag mitt wäl författ, Det mörknar, ack, det blifwer natt, Och werlden mig förskjuter, Och himmelen sig sluter.

4. O Herre! slipper jag ej in? O Fader! är jag mer ej din? Har jag ej bröllopskläder? Skall jag nu gå den mörka stig, Der ingen stjerna lyser mig Och ingen wän mig gläder? Ack, fins i himmel och på jord, För mig ej mer ett tröstens ord, Som hjertat wederqwecker Och hoppet åter wäcker.

5. Det fins ett ord, för mig så kärt, Så fast och så anammanswärdt Till själens lif och helsa: Att Jesus werldens synder bar, Att han i werlden kommit har, De fallna till att frälsa; O nådens ewangelium: Att han, som röfwaren ett rum I paradis förunnar, Sig öfwer mig warkunnar.

6. O Jesu, Davids Son! till dig Min blick, mitt hjerta wänder sig Och mina händer sträckas. Gör ångren sann, fast den är sen, Och twå mig från de synder ren, Af dem min själ befläckas. Ett willadt får, som funnet är, Ack, till den frälsta jorden bär På hulda herdearmar, O du, som dig förbarmar.

(J. O. Wallin † 1839.)

185.

När jag befinnar, store Gud! Hur ofta dina helga bud Af mig förgätna blifwit, Hur framgen uppå lastens stig, Jag samlat skulder öfwer mig Och Herran öfwergifwit; Då ser jag mina synders tal Med fasa, blygd och samwetsqwal. O Gud! hwad står mig åter, Om du mig ej förlåter.

2. Jag har till snöda lustars träl Förnedrat en odödlig själ, Den högsta skatt jag äger. O samwete! med ångrens slag Du röfwar glädjen från min dag Och sömnen från mitt läger. Förgäfwes bjuder werlden tröst, Och yrans larm och flärdens röst, Som döfwar och förwillar, Ej själens oro stillar.

3. O kan jag hoppas tillgift mer Utaf en Gud, som allting ser Och rättwist wedergäller, Då, för min öfwerträdelse Hwar stund, mitt eget samwete Med straffets dom mig fäller? Gud! med hwad brottsligt öfwerdåd Jag har förspilt din

ra nåd, Mot dig beständigt brutit, Och dock din kärlek
utit.

4. Hwart skall jag fly, Allwetande! För dig som pröfwar
urarne Och hjertat utransakar! Din blick, som genomtränger
ig, Till hwarje känsla sträcker sig, På hwarje tanke wakar.
f blygsel höljd, af ånger tärd, Jag är, o Gud! din nåd ej
ärd, Af ångest jag försmäktar, Mig sjelf ej hjelpa mägtar.

5. Men, ack! i lifwets ord jag har Ännu en tröst, en till-
kt qwar, Att få med Gud förenas. War lugn, min själ!
h fatta mod, Ty uti Jesu dyra blod Kan du från synden
nas. Med ånger, bättring, hopp och tro Jag söker och jag
nner ro Hos dig, som gått i döden, Att frälsa mig ur nöden.

6. Jag flyr till dig, min Frälsare! Som lät, för arma
ndare, Ditt blod på korset rinna. I ditt tillbedjanswärda
mn Jag skyndar till en faders famn, Att nåd och tillgift
inna. Wid korsets fot jag faller ner, Och under ångrens
rar ber: Låt blodet, som der flutit, Försona hwad jag
cutit.

7. Hör mig, o Jesu! war min tröst, Du, som den ånger-
lles röst Med godhet lofwat höra. Gif mig din Andas kraft
ch nåd Att, alltid trogen dina råd, En kristlig wandel föra.
Min sköld i bättringsstriden war, Mitt ljus, min tillflykt,
itt försvar I alla lifwets öden, Mitt fasta hopp i döden.

(C. G. Cassel † 1866.)

186. Min högsta skatt, o Jesu! kär, Du wärdes mig
benåda. Jag swedan af de synder bär, Som
id mitt hjerta låda, O Jesu! min förhoppnings grund, War
u min tröst i qwalens stund, Min hjelp i själens wåda.

2. Mig nådig och miskundlig war, Förlåt mig synder
nina, För dem du döden lidit har På korset med stor pina;
åt dem mig ej tillfoga men, Men gör mig från dem skär och
en; Låt nådesolen skina.

3. Ack! när jag min mißgerning swår Med allwar efter-
länker, Mitt hjerta då en börda får, Som mig till jorden
länker. Om jag ditt ord ej hade då, Ej någon tröst jag kunde
å, Som frid åt hjertat skänker.

4. Men detta ord försäkrar mig, Att du af nåd tillgifwer Den synd, som hjertligt inför dig Bekänd och ångrad blifwer, Och att du möter, huld och god, Dem, som ett rätt förkrossadt mod Till nådathronen drifwer.

5. Ja, när jag rätt botfärdig är, Du mig till nåd upptager. När leda jag till synden bär, Som nu mitt samwet gnager, Jag tror att du, af syndens men, Som David och Manasse, ren Uti ditt blod mig twager.

6. Alltså jag träder nu till dig, Och faller för dig neder Med böjda knän och innerlig Af allt mitt hjerta beder: Förlåt att jag förbrutit mig Mot dina bud och följt den stig, Som till förderfwet leder.

7. Du med din kraft, som allt förmår, Mig, Herre! wärdes röra, Att jag ett heligt sinne får Och kan din wilja göra: Att hjertat, till din lydnad böjdt, Med ditt behag i allting nöjdt, Må framgent dig tillhöra.

8. Din Andas tröst i all min nöd, Låt Jesu! mig förnimma; Låt mig, hugswalad af din död, Förbida dödens timma, Och finna, då jag hädanfar, En himmel öppnad, ewig klar, Högt öfwer tidens dimma.

(B. Ringwaldt †1598, ?—, J. O. Wallin.)

187. Min synd, o Gud! Mot dina bud Går mig så djupt till sinnes. Slätt ingen man, Som hjelpa kan, I denna werlden finnes.

2. Går jag än widt, Hit eller dit, Ja, längst till werldens ända, Slätt ingen wrå Jag finna må, Som kan min sorg afwända.

3. Jag flyr till dig: Förskjut ej mig, O, haf ditt barn förskonadt! Din stränga rätt Åsidosätt: Din Son har allt försonat.

4. Men skall så ske, Att straff och we På synden mäga falla; Så riса här Och liса der, Och mig till bättring kalla.

5. O Jesu god! Gif tålamod, Sann tro och lydigt hjerta: Låt aldrig mig Förlora dig, I glädje eller smärta.

6. Gör du med mig Som godt syns dig, Hjelp du sjelf korset draga; Men, Herre blid! Till ewig tid Mig ej ifrån dig jaga.

7. Som foglar små, När dundra må, Och djuren sig förräcka; De skynda fort, Hwar på sin ort, Att sig för faran icka.

8. Så jag ock får I dina sår Min tillflykt, Jesu fromme! När synd och död Tillfoga nöd, Hos dig jag ro bekomme.

9. Fast kropp och själ Åtskiljs, likwäl Mitt hjertas tröst du blifwer. Du mig ock wißt, O Herre Krist! En ewig glädje ifwer.

10. Gud Fader, Son, I himmelsthron, Och Helge And' tillsamman! Upptag min bön Och mig bekrön Med nåd och fällhet. Amen. (M. Rutilius † 1618, J. Major [Gross], ?—.)

Sjunges som N:o 280.

188. O Jesu Krist! min högsta tröst, All nåds och godhets källa, Ack, hör min bittra klagoröst, Den bön jag nu will fälla. Mitt hjertas jämmer är nu stor, Ty synden så margfaldig bor I mig och mig förskräcker.

2. Hon trycker mig till jorden ned, Som en odräglig börda. Hon synes mig så stygg och led, Som den der will mig mörda. Hon ger mitt sammet djupa sår Och såsom tusen pilar står I mitt beklämda hjerta.

3. I sådan nöd förbarma dig Och låt dig om mig wårda; Ty du har ju stått ut för mig På korset döden hårda, Att jag ej skulle lida den, Men frälsas från förbannelsen, Som synden wäl förtjenar.

4. När jag med allwar tänker på Hur illa jag har lefwat, Då börjar hjertat i mig slå, I qwal och ångst inwäfwadt. Det warder tungt och swårt som sten Och lemnar uti mina ben Alls ingen frid och styrka.

5. Men si, det ljufwa lifwets ord Mitt hjerta wederqwecker, Och efter syndens själamord Nytt lif i mig uppwäcker, Ty det försäkrar, du är god, Dem, som med ett bedröfwadt mod Till dig, o Jesu! komma.

6. Ty kommer jag nu usle fram Med ett förkrossadt hjerta, Betungad med stor blygd och skam, Med fruktan, sorg och smärta, Och wille gerna gråta blod, Om det i mina krafter stod Och kunde mig förlossa.

7. Men ack! mitt blod och all min gråt Kan ej min synd afplana. Uti ditt blod mig renas låt; Det blodet som kan

mana Inför din fader godt för mig Och talar ej så strängelig, Som Abels blod det ropar.

8. Förlåt, fördenskull, gode Gud! Förlåt, o Jesu! kære, Att dina helga ord och bud Af mig försmådde äro. Jag haf-wer lefwat werlden lik Och följt min egen wiljas swik, Ditt kors förglömt och hatat.

9. Har David funnit nåd hos dig, Har du Manasse spa-rat, Har du till Petrus mildelig Wändt dig och tröstligt swa-rat Den röfwaren, som tog sin flykt Till dig uti sin ändalykt, Så hoppas jag detsamma.

10. Styrk mig allenast i den tro, Att du för mig har lidit, Så får mitt sammet ljuflig ro, Och jag har kraftigt bedit: Din Ande tröste mig alltid, Och hjelpe i den sista strid, Den jag med döden håller. (H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 160.

189. Mitt skuldregister när jag will, o Gud! beskåda Ser jag att synden mig har sänkt i ewig wåda, Ty jag densamme är, som tio tusen pund Betala skyldig blef, men, Gud! bete miskund.

2. Jag arme, som i synd är född och aflad worden, Ej finner någon tröst i himlen och på jorden, Förutom dig, o Gud! men, ack! jag har allt fort, Ifrån min födslostund, många tusen synder gjort.

3. O Herre! dig jag har i blindhet, som en dåre, Förtör-nat dag från dag med mina synder swåre. Och när din kärlek mig till bättring kallat har, Har jag föraktat all den nåd du till mig bar.

4. Ack jämmer! skall dock jag inför din domstol stända, Och till den afgrund gå, der allt är idel wånda, Der jämmer, ängslan, skräm samt tusen ack och we För ewigt skilja mig ifrån ditt ansigte?

5. O, Herre Zebaoth! hwart skall jag taga wägen? Hwart skall jag usle fly? jag är om hjelp förlägen: Jag wet ej annat råd, jag faller dig till fot; O Gud! du ej försmår ett krossadt hjertas bot.

6. Tag an det dyra blod, som ymnigt är nedflutet Från korsets helga stam, och för min skuld utgjutet; Som rikt betala

n de tio tusen pund: Ty war, o store Gud! mig nådig, gör
isk und. (S. Liscov † 1689, J. Petraeus, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

Under trons swaghet och mißtröstan om Guds nåd.

190. O Gud! jag nödgas klaga För dig min själanöd.
Min bön låt dig behaga, O Jesu! för din död.
Min tro af twekan drifwes Och swigtar af och an; Om mig
styrka gifwes, Deß weke slockna kan.

2. Ack, upplys du mitt sinne, Så att jag mer och mer
förstår och har i minne Den tröst, ditt ord mig ger. Ditt ord,
o Jesu! blifwe För mig af helig wigt, Och mig din Ande lifwe
till barnslig tillförsigt.

3. Fast jag i allt ej fattar Ditt underbara råd, Gif att för
allt jag skattar Din sanning och din nåd, Mitt hjerta rätt öd-
mjukar För dig, som hjertat ser, Och fromt de medel brukar,
dem oß till tröst du ger.

4. Gif att jag fast mig håller Wid dig i råd och dåd, Och
ej med synd förwäller Mißtröstan om din nåd, Att i all nöd
och wåda Jag må, till själens ro, Om ej din djuphet skåda,
likwäl din kärlek tro.

5. Och när, uti mitt sista, Min tro på prof blir satt, Låt
mig det ljus ej mista, Som skingrar dödens natt; Låt än din
kärlek wara Ett fäste för min tro, Så kan jag hädanfara Med
tröst och sinnesro. (C. Nyren † 1789, J. O. Wallin.)

191. Mißtrösta ej, att Gud är god, När synden gör dig
sorgse mod. För Gud är hon förhatelig, Men
brif förtwiflan bort från dig, Och fall din Herre Gud till fot
Med ödmjuk bön och redlig bot.

2. Ty Jesus, Guds enfödde Son, Är kommen ned af him-
melsthron, Att hela wåra samwetssår. För sina barn och
fosterfår Han sig i döden gifwit har, Och all wår skuld på sig
han bar.

3. Har du otaligt godt bortmist, Otaligt godt är dig för-
wißt Förwärfwadt af din frälserman, Som jeger öfwer döden
wann. Den lag du brutit, har han fyllt, Och lidit hwad du
har förskylt.

4. Om du dig skilt från Herren Gud Med synder mot
hans helga bud, Och qwäljes utaf lagens hot: Hos Jesus får

säker bot. Guds wrede har han på sig lagt, Och friden han dig återbragt.

5. Förskräckes du för ewig död, För satans wåld och afgrundsglöd: Betänk att Jesus nedertagit Död, helwete och satans magt, Förwärfwat dig rättfärdighet Och Fadrens nåd i ewighet.

6. Om tron dig synes matt och swag, Dock tröst af Jesu kärlek tag, Att han, som tro i hjertat ger, Skall ock fullborda den alltmer. En rykand' weke släcks ej ut: Den swaga tron når ock godt slut.

7. Din bättring ofullkomlig syns; För Gud rättfärdig ingen fins. Gud gör din bot och bättring sann, Om du i trone håller an. Med Jesu skall du allt förmå, Hans löfte har du deruppå.

8. Är du Guds godhet icke wärd, Den är ock dig af nåd beskärd. Din Jesus undfår syndare, Som äro rätt botfärdige. Till honom fly, Gud är dig god, För hans förtjenst och dyra blod.

9. Om dig stor swaghet kommer på, Med trogen bön till Jesum gå: Hos Jesum finnes tröst och råd, Ty han är rik af magt och nåd. Sann läkdom mot all synd och brist, Uti hans sår du finner wisst.

10. Slätt ingen, utan Jesus kär, I himlen och på jorden är, Som glädja kan en sorgsen själ: I Kristo är oss ewigt wäl. Håll dig med tron wid honom fast Han hjelper dig från all din last. (Kolmodin † 1789.)

Sjunges som N:o 77.

192. Bort, mitt hjerta, med de tankar, Att från Gud du är utstött. Håll dig fast wid Guds ords ankar Och blif ej i bönen trött, Är du full med synd och skuld, Så är Gud ewigt huld. Fast din synd förtjenar döden, Frälsar Gud dig dock ur nöden.

2. Adams barn, som andra alla Född i synd du föll med haft, Och, förledd att städse falla, Sjönk alltmer i synd och last; Men om du till Herran flyr Och din förra ondska skyr, Skall han wisst dig arma, swaga, Åter i sin nåd upptaga.

3. Du i Gud en fader finner, Som med oss har tålamod När i hjertat ångren brinner, Han barmhertig är och god

nt han wårdnad om oß bär, Will oß alltid wara när, Med
nåd wårt hjerta freda, Med sitt ljus wår wandring leda.
4. Hör hans ord: "så sant jag lefwer, Will jag icke syn-
erns död, Utan att han alltid sträfwar Till att döda synden
öd; Jag en hjertlig glädje får, När en själ, som wilse går,
ill sig rätt till mig omwända; Intet ondt skall henne hända."
5. Ingen herde kan så leta Efter ett borttappadt får, Kunde
Guds hjerta weta, Huru ömt för dig det slår, Törstar,
igtar innerlig Efter den, som söndrat sig Från hans hjord
) får så såta, Skulle du af glädje gråta.
6. Ingen sjö så högt kan swalla, Intet djup så grundlöst
Intet regn så rikt kan falla, Att det minsta likhet bär Med
ı nåd, som Herren blid Oß bewisar allan tid, Helst då syn-
ı will oß föra I förderf och oß förstöra.
7. Så war tröst och haf gladt sinne, Du min själ, som
gslig går! All din sorg härwid förswinne: Ingen nöd dig
da får. Dina synders myckenhet Emot Guds barmhertig-
: Kan ej liknas, icke nämnas; På dig will han aldrig hämnas.
8. Wore werlden af wår Herre Tusen gånger större gjord,
h deß synder, större, smärre, Uti tankar, werk och ord, Wore
dig alla slätt Öfwade på många sätt, Kunde dock Guds nåd
stäckas, Och hans kärlekseld ej släckas.
9. Ack, min Gud! låt samma nåde Alltid för mig öppen
, Att jag i min sorg och wåde, Gud! din godhet smaka må.
nf mig kär och uppwäck mig Att jag åter älskar dig. Låt din
ıda mig ledsaga, Som är mägtig i de swaga.

(P. Gerhardt † 1676, P. Brask, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

Trons seger, förtröstan och wißhet om syndaförlåtelse.

Sjunges som N:o 160.

93. Jag wet på hwem jag tror, när mina synders minne,
Med ångrens bittra qwal, betungar själ och
ne: Botfärdig nalkas jag min Gud, i Jesu namn, Och öpp-
d ser för mig en faders hulda famn.
2. Jag wet på hwem jag tror, när, modfäld och förlägen,
ıg saknar egen kraft att gå den goda wägen: Med redlig bätt-
ıgshåg min bön till Jesum går, Och heligheten kraft jag af
ns anda får.

3. Jag wet på hwem jag tror, när werldens lust och lycka
Mig wilja söfwa in och i förderfwet rycka; Jag Jesu warnira
hör, och wandrar i hans spår, Och så med heligt mod i freste
sen består.

4. Jag wet på hwem jag tror, när lifwets glädje rymmer
Och hjertat brista will bland oro och bekymmer; Jag mins
hwad Jesus led; min själ ock måste så, Igenom swåra prof, in
i Guds rike gå.

5. Jag wet på hwem jag tror, när dödens timma nalkas
Och dagens heta qwal i aftonskuggan swalkas: Min Jesus
sin död har döden bragt på fall; Han lefwer och min själ me
honom lefwa skall.

6. Jag wet på hwem jag tror; men honom rätt jag pri
sar, När jag mitt hjertas tro med werk och gerning wisar; E
ropar Herre blott, men Herrans wilja gör. Blott så i Kris
tro jag lefwer och jag dör. (J. O. Wallin † 1839.)

194. Till dig allena, Jesus Krist, Mitt hopp står hö
på jorden. I all min wåda, sorg och bri
Är du min tillflykt worden. Du är till menskors frälsnin
sänd: Förutan dig är ingen känd, Som kan af nöden hjelp
mig; Jag flyr till dig; Du kan, du will förlossa mig.

2. Min synd är stor och mycket swår, Att hjertat må fö
twina; Men hela du mitt sammwetssår Uti din död och pi
I ångrens stund, tillsäg mig huld, Att du betalt min synd
skuld; I farans stund, o Herre! war Sjelf mitt försvar, S
du af nåd mig losswat har.

3. Gif mig af din barmhertighet Den rätta kristna tro
Att Gud, för din rättfärdighet, Mig syndare will skona, D
lär mig främst att älska dig Och så min nästa såsom mig. T
lifwets slut din hjelp mig sänd Din nåd gör känd, All sata
list ifrån mig wänd.

4. Ära ske Gud, som från sin thron Till oß i nåd ser
der, Och Jesu Krist, hans enda Son, Som för oß alla bed
Och Andan, som med ljus och frid Oß blifwer när i all n
tid! Ja, pris, o Herre! ware dig, Här timmelig, Och sed
der ewinnerlig. (J. Schneesing † 1567, ?—, J. O. Wallin

95. O Jesu Kristi! Till dig förwißt Har jag mitt hopp allena. Jag tror på dig Så hjertelig; Förskjut nig. Din tröst mig ej förmena.

2. Jag alltid will Dig höra till Och dig i sanning dyrka. r mig, min Gud! Ditt helga bud. Låt nådens ljus Mitt nga hjerta styrka.

3. Jag redo är, O Jesu kär! Att ewig tro dig lofwa Dig a in Uti mitt sinn', O Herre min, Med all din nåd och fwa.

4. Nu sannerlig Jag lemnar mig Allena i din wilja. O mitt stöd! Ej lust och nöd, Ej lif och död Skall från din) mig skilja.

5. I all min tid Mitt hjerta frid I dig, o Jesu! njuter, a ljufwa röst Uti mitt bröst En ymnig tröst Mot allt be= mmer gjuter.

6. I all min sorg Är du den borg, Der jag i ro kan wara; den, du tar I ditt försvar, Han trygghet har I allsköns) och fara.

7. I all min brist, O Jesu Krist! Till dig min blick sig nder: Ty den, som är Dig Jesu! när Och har dig kär, t till det bästa länder.

8. Hjelp oß, o Gud! I dina bud Här wandra så tillsam= n, Att wi hos dig, Ewinnerlig Må gladelig Få samman= va! Amen. (H. Chr. Sthen † kort efter 1603, ?—, J. O. Wallin.)

Dav. 32.

Sjunges som N:o 186.

96. Säll den, hwars öfwerträdelse Den ewige förlåter! Säll den, som sin förwillelse Bekänner och be= ter, Och med ett hjerta utan flärd, Ifrån en ond och syndig rld, Till Herran wänder åter!

2. Så länge jag min synd förteg, Förtwiflan hos mig de; Den suck, som från mitt hjerta steg, Till himlen icke de. Min mun war tyst, men ack! en röst, Förgäfwes tystad itt bröst, Mig brottet förebrådde.

3. O Gud! jag flydde till din famn, Och dig min synd be= de: Jag bad om frid i Jesu namn, Och friden du mig

sände; Jag bad om nåd för Jesu skull, Och nåden, ljuf och fröjdefull, Mitt hopp ånyo tände.

4. Och samma bön jag bedja will I all min tid med all Som dig i kärlek höra till Och dig i tro åkalla. De se di nåd hwar morgon ny, De hafwa frid när stormar gny Oc olycksböljor swalla.

5. O Gud! hur ljuflig är den tröst, Som du mig låte smaka; Hur sällt att lyßna till din röst Och werldens lust för saka! Du säger: "wandra på min stig, Så skall min ham ledsaga dig, Mitt öga på dig waka."

6. För lasten äro många qwal Och många sorger satta Men Herren skall de trognas tal Med ewig nåd omfatta. fromme! höjen glädjens ljud Och lären, under lof till Gu Att rätt er sällhet skatta. (H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

197. Wäl mig i ewighet! nu känner själ och sinne Tröf fägnad, frid och ro; ty jag är uti minne Ho Gud min Frälsare, och ser mig njuta wißt En frukt af di förtjenst, o, milde Jesu Krist.

2. Borthän, borthän från mig, med er fördömda skar Synd, afgrund, djefwul, död! ty Gud will mig försware Han är med mig; hwem kan sig sätta emot mig? Han är d mig i allt beskyddar wäldelig.

3. Han är den, som till nåd och barnaskap mig tag Af syndens band mig löst, ur nödens djup mig drag Härefter lär mig, Gud! min lefnad ställa så, Att jag i tro o hopp och kärlek lefwa må.

4. Gif att jag alltid må i dina budord wandra Och, hw ej dig är täckt, med allo flit föränd ra. Hjelp att jag hålla n för all min lust och fröjd Din sanna fruktan, och så lef ewigt nöjd. (S. Liskov † 1689, J. Petraeus, J. Swedberg.)

198. Jag tackar dig, min högste Gud! För nådeord fröjdeljud, Hwaraf mitt hjerta gläder sig, J anfäktning stadelig.

2. Jag känner nu din Andes tröst, Som gjuter frid mitt bröst, Och mig förwissar om din nåd, Fast jag h brukat öfwerdåd.

3. Af sådan nåd jag fröjdar mig Och ödmjukt, Herre! kar dig, För det din kraft så wäldelig Uti min swaghet rker mig.

4. Din nåd föröka, Gud! i mig Och led mig på din ljas stig. Mitt lifslopp du bäst styra kan, Att det förargar gen man.

5. Gif stadig tro och kärlek ren, Gif att jag ej är trög) sen Till bot och bättring och att jag Bereder mig till dens dag.

6. Du satans list ifrån mig drif, Mig uppehåll till ewigt . En salig ända mig beskär Och låt mig blifwa, der är.

7. Då skall jag, för din himlathron, Loffjunga dig med gre ton. O du, som högste Fadren är! Gif hwad ditt barn dig begär.

(P. Brask † före 30 Mars 1691, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

4.) Nya födelsen.

99. O Gud! ditt rike ingen fer Och ingen blir derinne, Åt hwilken ej din Ande ger Ett lenlöst barnasinne. Hwad köttsligt wett Ej hört och sett, u har åt dem förwarat, Som from och ren I nådens sken er himlens råd förklaradt.

2. Ett jordiskt sinne tryckes ner Af egen tyngd till jorden; ch den i Gud ej lefwer mer, Är död i synden worden. Be- rens brand Tar öfwerhand, Der Andans lif ej wäckes; Den yter ut Och blir till slut En eld, som aldrig släckes.

3. Jag will; men Gud! hwad mägtar jag, Så oren och bräcklig? Ack! utom dig är kraften swag Och wiljan otill- icklig. Det, som är födt Af kött, är kött; Men det, så sjelf säger, Är ande, som Af Andanom Sitt lif allena äger.

4. Mig då, o Gud! din Anda gif, Som syndens lust kan öda Och till ewinnerliget lif På nytt min anda föda. För o och hopp Han låter opp De himlaportar klara; För fwermod, För kött och blod, De skola slutne wara.

5. Men alle äro barn af dig, Som af din Ande drifwas;)ch är jag barn, så skall ock mig Det goda arfwet gifwas.

Bland sorg och brist, Jag då förwißt, Min tröstekälla finner, Min själaro, Uti den tro, Som werlden öfwerwinner.

6. Som dagg af morgonrodnan född, Skall trones frukt ock flöda; Den nya menskan, af dig stödd, Sig för allt godt bemöda. Med hågen bytt, Med hjertat nytt, Ny hörsamhet och lydnad Förblifwa skall Mitt barnakall. Och helighet min prydnad.

7. Snart får jag skåda hwad jag tror; Bör jag för döden bäfwa? Nej! Kristus i mitt hjerta bor; Han lefwer, jag skall lefwa. Nytt kreatur, Af Guds natur, Jag är delaktig worden, Och har min fröjd I himlens höjd, Fast ännu stadd på jorden.

8. Wälsignad ware Gud, som har Oß födt på nytt till lifwet, Och oß en ewigt mildrik far I Jesu Kristo blifwit. Med honom wi Ock skole bli Medarfwingar i hoppet, Till himlens ro, När i sann tro Wi här fullborde loppet.

(J. O. Wallin † 1839).

5). Rättfärdiggörelsen.

200. Twiflan ur min själ förswinne: Ewigt trofast Herren är. Om hans hulda fadershinne Ander kraftigt wittne bär. Till en själ, som troget beder, Skådar han med mildhet neder. Fast jag idel skulder har, Är han dock min Gud och far.

2. Han i nåd för mig will ömma; Hwilken kan åklaga mig? Hwilken wågar den fördöma, Som han kallat har till sig? Om mig syndens minnen smärta, Gud är större än mitt hjerta. Han min trogna suckan hör, Och af nåd rättfärdiggör.

3. Jesus sig för mig utgifwit, Och är genom trona min: Af hans blod, som gjutet blifwit, Flödar mod i hjertat in. I hans ewiga försoning Wann jag tillgift och försoning. Nådens dom war redan sagd, Innan werldens grund blef lagd.

4. För wår synd han dödad blifwit Och för wår rättfärdighet Han uppstånden är till lifwet Genom Fadrens härlighet. Nu hos Fadren i det höga Skådar han med nådigt öga Till den werld, han frälsat har, Och är ewigt wårt förswar.

5. Jag i denna tro förblifwer, Lyfter glad mitt hufwud opp. Om ock allt mig öfwergifwer, Swiker icke trones hopp

gen motgång, ingen lycka Skall ur Jesu famn mig rycka.
n är min i lust och nöd, Han är min i lif och död.

(J. A. Schlegel † 1793, J. Åström.)

Den dagliga förnyelsen, under bön, wakfamhet och strid mot andeliga fiender.

Sjunges som N:o 200.

101. Skapa i mig, Gud! ett hjerta, Som är heligt, godt och rent, Och med dig i fröjd och smärta upplösligen förent. Lär mig onda lustar qwäfwa Och mot tt och werld så sträfwa, Att i tankar, werk och ord, Blott din ija blifwer spord.

2. Gif mig en förnyad anda, Som i dig har ljus och ro, h ehwad mig står till handa, Aldrig wacklar i sin tro; Men, tändig i din fruktan, Nöjd och tålig wid din tuktan, Glad tacksam wid din nåd, Hwilar trygg wid dina råd.

3. Många skulder mig belasta, Många brott mot dina bud: ärdes dock mig ej förkasta Från ditt ansigte min Gud! Du, n rörd af wårt elände, Enda Sonen till oss sände, Att bort- ja syndens skuld, Gode Fader! war mig huld.

4. Gif att jag ej mer må skilja Mitt begär från ditt behag. lige! som ser min wilja, Ej din Anda från mig tag. Mig n tro och hopp skall gifwa, Mig till helig kärlek lifwa, Då tt hjerta öppnar sig För den nåd han bjuder mig.

5. Skall bland sorger, nöd och wåda Detta hjerta pröfwas , Herre! mig med kraft benåda, Trösta med din hjelp igen. n jag stapplar, räck mig handen, Och den gode, milde den, Uppehålle mig hwar stund I din dyra nåds förbund.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 198.

102. O Gud! som äfwen räckt din hand, Att föra mig till fridens land, Hjelp att jag aldrig, skild in dig, Må tappa bort den rätta stig.

2. Lång wäg att wandra jag ej har; Men wigtigt är part steg jag tar. O Herre! war mitt ljus och stöd; Jag ser c mig båd' lif och och död.

3. Ett är nödwändigt, har du sagt, Och det uppå mitt hjerta lagt. Hjelp att jag städs betänker det Och trofast går i Jesu fjät.

4. Jag, arma mask, är allt för swag Att göra efter ditt behag. Om ej din Andas nåd jag får Jag intet af mig själf förmår.

5. Ack, lär mig föka det du will, Så faller mig allt annat till; Och får jag kraft af Jesu blod, Blir kampen lätt och segren god.

6. O, Herre Jesu! wärm mitt bröst, Blif mitt beskydd, mitt hopp, min tröst. Om hela werldens byggnad brast, Du klippan är, som dock står fast. (C. A. Kock † 1843.)

203. Hjelp mig, Jesu! troget wandra På den wäg du anbefalt: Att, som mig, jag älskar andra. Älskar dig utöfwer allt. Gif att jag din röst må höra Och din wilja gerna göra.

2. Hjelp mig, Jesu! tåligt lida Pröfningens och sorgens slag Och med stilla hopp förbida Frälsningens och glädjens dag. Låt mig, under all min smärta, Äga dig uti mitt hjerta.

3. Hjelp mig, Jesu! from förtrösta På din sanning och din nåd, Och, bland dina återlösta, Fröjdas af ditt kärleksråd. Låt min tro alltmera stärkas Och på goda frukter märkas.

4. Hjelp mig, Jesu! hjelp mig fara Sist från denna werld i frid, Och, bland dina helgon, wara Der du är till ewig tid. Der, i salighet och ära, Skall jag ewigt lof dig bära.

(J. O. Wallin † 1839, C. A. Kock.)

204. Jesu! du min fröjd och fromma, All min glädje och min tröst, Wärdes nådigt till mig komma Med ditt ord, din ljufwa röst. Kom, o Jesu! blif mig när. Låt mig blifwa der du är.

2. Jesu! låt mig städse börja I ditt namn allt hwad jag gör, Att jag måtte framgång spörja Och så sluta, som jag bör. Kom, o Jesu! blif mig när, etc.

3. Alla mina ord och tankar, Jesu! låt behaga dig; Lag att jag flitigt samkar Det, som ewigt gagnar mig. Kom, Jesu! blif mig när, etc.

4. När jag lägger mig att sofwa, Skydda mig, o Jesu! ld. När jag uppstår, låt mig lofwa Dig, och war ej från g skild. Kom, o Jesu! blif mig när, etc.

5. När jag slutar mina dagar, Lät mig roligt somna in; e det, när dig helst behagar, Blott jag ewigt blifwer din. m, o Jesu! blif mig när, Låt mig blifwa der du är.

(?—, C. F. Arrhenius † 1725, J. O. Wallin.)

205. Jesu! som min själ bespisar Med ditt ord och nåd bewisar, Allt godt finner jag hos dig. Blif, o su! städs hos mig.

2. Sant är, när jag will besinna, Kan jag mig ej wärdig na; Men jag hoppas uppå dig, Blif, o Jesu! städs s mig.

3. Blif mig när, ty jag är swager, Att ej satan mig be- ager; Ty jag hoppas uppå dig. Blif, o Jesu! städs s mig.

4. Låt den onde från mig wika, Kött och werld mig ej swika; Ty jag tröstar uppå dig. Blif, o Jesu! städs s mig.

5. Fastän jag i synden swäfwat, Ofta mot din wilja äfwat, Jag ej mer förgäter dig. Blif, o Jesu städs s mig.

6. Intet kan mig här förderfwa, Himmelriket får jag fwa; Ty jag hoppas uppå dig. Blif, o Jesu! städs s mig.

7. Wärdes, Jesu! när mig blifwa Och allt ondt ifrån ig drifwa; Ty jag håller mig till dig. Blif, o Jesu! städs s mig.

8. När du, Jesu! hos mig blifwer, Och din Andas nåd ig gifwer, Si, då har jag allt i dig, Blif, o Jesu! städs os mig.

9. Då får jag ock salig fara Ändtlig till din ängla- ara Och der ewigt prisa dig. Blif, o Jesu! städs hos ig.

(J. Flitner † 1678, J. Arrhenius.)

206. Hwad godt kan jag dock göra Af egen kraft och råd. Om Gud mig ej will föra Allt med sin Andas

nåd, Ty led mig med din staf, Min Gud! af nåde riker, At jag dock aldrig wiker Från rätta wägen af.

2. Lär mig att, skild från flärden, Min wäg enfaldigt gå. Ej wara träl af werlden, Men bruka henne så, Att jag ditt rik bär Uti min själ med trona, Så skall du mig wißt skona Fastän jag syndig är.

3. Lär mig det onda dämpa, Det goda eferstå, Och mo allt uppsåt kämpa, Som dig ej täckas må; Men göra god hwar man Och oförtröttad söka Ditt rike att föröka, Så wid jag nånsin kan.

4. Låt mig ej bli förmäten, Om lyckan tager till, Mer werlden bli förgäten, Som mig förföra will; Att jag, i tron fäst, Kan bedja trygg och glader Mitt Abba, käre fader, I motgång allra mest.

5. Lär mig din rena lära Rätt fatta och förstå, Den mitt hjerta bära, Ej wika derifrå, Att jag med werk och mun Din sabbat helig håller Och helar hwad mig wåller I Sions helsobrunn.

6. Lär mig ock rättsligt wörda Föräldrar, öfwerhet; E tunga nästans börda Med orätt och förtret, O Herre! wärde mig Med dine hjelp utrusta Emot all köttslig lusta, Som skiljer mig från dig.

7. Från girighetens snara Och allt bedrägeri Fräls mig och från den fara, Som tungan för uti. Ej låt mig, Herre! kär Min nästas gods begära; Du kan mig dock beskära Hwadhelst mig nyttigt är.

8. Låt tron uti mig werka Hwad jag mig tager för At man må kunna märka Hwad tro och kärlek gör. Hjelp mig denna werld Ostraffligt lefwa kunna, Och sist, o Gud! mig unna En salig hädanfärd. (B. Ollon † 1703, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 160.

207. O Gud, o Gud! så from, Du som din nåd oß lofwar, Och af deß rikedom Oß med allt godt be gåfwar, Regera du mig wäl Och låt uti mig bo En obefläckad själ, Godt samwet och ren tro.

2. Gif att jag gör med flit Allt det som mig tillhörer Och i din Andas nit Min kallelse utförer. En tid, som flyr så

rt, Mig wisligt nyttja lär, Och gif en lycklig fart Åt allt
ad nyttigt är.

3. Mitt tal det falle så Att jag det kan försvara; Fåfäng-
ord ej må ifrån min mun utfara, Men, när jag tala bör,
elp att jag talar rätt; O Herre! tungan rör Och lär det
sta sätt.

4. Om någon farlighet Sig ock emot mig ställer, Så gif
modighet, Att hon mig icke fäller; Hjelp att jag, af din
d, Med saktmod segra må, Och när jag tarfvar råd, Låt
g dem af dig få.

5. Låt mig med hvarje man I frid och endrägt blifva,
så vidt en kristen kan. Will du mig något gifva Af verl-
ns g ds och guld, Som rättvist värfvas kan, Låt mig bli
mom huld, Och skada ingen man.

6. Skall jag i werlden här En högan lifstid winna Och,
nom mång' besvär, Till ålderdomen hinna, Gif tålamod;
n hand Mig lede, hvart jag går, Att jag ock bära kan Med
an min grå hår.

7. Hjelp att jag somnar in På Jesu död och pina, Låt själen
ara din Och komma till de dina. Gif trötta benen ro I
ina fäders graf, När jag i lefvand' tro Från werlden
ndrat af.

8. När du af jordens sand De döda will uppwäcka, O!
ärdes då din hand Och till min graf utsträcka. Låt klinga
ig din röst Och wäck mig glader opp; Förläna ewig tröst,
örena själ och kropp. (J. Heermann † 1647, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 41.

208. Till dig jag ropar, Herre Krist! Min suckan wär-
des höra. Gif mig den rätta tron, som wisst
in själ kan saliggöra. Jag sätter all min lit till dig Och
ll din stora nåde. I allan wåde Din ande styrke mig Och
ll det bäste råde.

2. Jag beder dig, o Herre Gud! Att mig ett hopp du
ifwer, Som bland allt werldens smädeljud, På skam ej
ånsin blifwer Då kan till dig jag skåda opp Ur all min nöd
ch fara, Tålmodig wara, Fullborda wäl mitt lopp Och
ladligt hädanfara.

3. Förlän att jag, af hjertans grund, Må prof åt näst
gifwa Af kristlig kärlek hwarje stund, Och i din frid så blifwa
Gif nåd att dig, o Herre! lik, Jag älskar ock owänner, Och
så bekänner Den Gud, som kärleksrik Sin sol för alla tänder

4. Låt ingen lust, ej heller nöd, Så stor mig nånsin hända
Att, fast det gälde lif och död, Den kan mig från dig wända
Låt ingenting mig bli så kär, Som mig kan från dig draga
Och kan förswaga Mitt hjertliga begär Att endast dig behaga

5. Här står jag i en andlig strid, Som gör mig sorg och
wånde: Kött, werld och satan ingen frid Åt hjertat lemna
månde. Ty hjelp och styrk min skröplighet, Jag måste eljes
falla; Dig, Gud! som alla Will te barmhertighet, Jag städse
will åkalla. (P. Speratus † 1554[?].

Öfwers. på danska 1553, på swenska 1567. J. O. Wallin.)

209. Nu skall ej synden mera I träldom hålla mig: Gud
du skall mig regera, Ty jag tillhörer dig. Min
synd jag ångerfull Har inför dig begrätit; Och du har allt för
låtit För Jesu Kristi skull.

2. Jag will i fröjd och smärta, Nu wara din, o Gud! Och
med ett helgadt hjerta Åtlyda dina bud. Ja, wiljan, Gud
du ser, Men kraften är så ringa. Hur kan jag lusten twinga
Om du ej bistånd ger?

3. Ty skall jag alla dagar, Om hjelp anropa dig. När
köttet mig förswagar, O Herre! styrk du mig. Din nådes hand
mig räck, Att jag mot synden kämpar, Att jag deß wälde däm
par Och blir allt mer dig täck.

4. Gör mig i bönen trägen, Mig led i Jesu spår; Så wan
drar jag den wägen, Som till ditt rike går. När mig mins
kors blir tungt, Och mången brist mig kränker, På Jesu kors
jag tänker, Och hjertat warder lugnt.

(Th. Kingo † 1703, ?—, J. O. Wallin.)

210. Waka själ! och bed, Och till strids dig red. Rädsl
att frestarn lägger snaran, Der du minst för
modar faran; Sådan är hans sed. Waka själ och bed.

2. Uti lustans spår Smygande han går, Wännens röst
han efterapar, Sig till ljusets ängel skapar, Tills dig snärt
han får, Uti lustans spår.

3. Under werldens larm, Wägen till din barm, Som en
g orm, han hittar Och med flärd och otro smittar Hjertat
n barm, Under werldens larm.

4. Waka, bed min själ! Blif ej köttets träl Och låt werl-
dig ej köpa; Hwad deß barn så efterlöpa Är ett flyktigt
Waka, bed min själ!

5. Glädjen flyr sin kos; Nöjet är en ros, Som med fa-
sken dig dårar, Men dig, när hon brytes, sårar, Wiß-
de derhos. Glädjen flyr sin kos.

6. Lyckans falskhet känn: Bäst hon smilar än, Ditt Urie
f hon skrifwer; Joabs kyssar dig hon gifwer, Dräpande sin
n. Lyckans falskhet känn.

7. Hwad är ärans prål? Gift i gyllne skål, Dryck, som
sten icke släcker, Resekost, som icke räcker Fram till res. 's
l. Hwad är ärans prål?

8. Ack! i tidens haf Får det allt sin graf, Likt Egyptens
närer; Men det hopp, som hjertat närer, Skall ej gå i qwaf
i tidens haf.

9. Se det goda land På den andra strand, Dit Guds folk
nom strider, Genom haf och öknar, skrider Wid sin Josue
d. Sök det goda land.

10. Arfwet ej förspill, Som dig hörer till, Kämpa red-
t, bed och waka, Werlden och dig sjelf försaka, Om du krö-
s will. Arfwet ej förspill.

11. Waka, bed och strid, Än en liten tid. Snart ditt Ka-
n skall hinnas, Kronan räckas, palmen winnas I en ewig
d. Waka, bed och strid! (J. O. Wallin, † 1839.)

11. Upp, kristen! upp till kamp och strid; Med Andans kraft dig rusta Mot köttet och en farlig tid, Mot rlden och deß lusta. Den ej med allwar kämpa will, Han cer ej den Herren till, Som seger oß beredde.

2. Är mödan tung och striden swär, Deß större lönen blif-
r. Med hwarje framgång, som du får Ny kraft dig Her-
n gifwer. För den till Gud om bistånd flyr, Blir segren
ß, om också dyr, Och ljuf ju mer den kostat.

3. Betänk om Gud med blomster blott Den smala wäg be-
ödde, Tron egde redan här sin lott, Och trones frukter dödde.

De törnen, han på wägen får, Försakelsens och smärtans tår Bepryda nu deß krona.

4. Här gäller lif, här gäller död; Och will du lifwet winna, Så strid i Gud, som striden böd, Du hjelpen ock skall finna. Men skyr du mödan, feg och swag, Så föreståt dig nederlag Och fångenskap och döden.

5. Tag trones sköld, bind Andans swärd, O kristen! wid din sida, Och gack att slå, mot kött och werld, Med heligt allwar strida. Den intill döden trofast är, Han en gång lifwets krona bär, Som Herren Jesus gifwer. (J. Ström † 1844.)

7). Benådade kristnas frid, sällhet och åliggande.

Sjunges som N:o 12.

212. Har jag nåd hos Gud i höjden, Har jag i mitt samwet frid, O, hur lätt jag umbär fröjden På en yr och fåfäng tid! Ingen önskan står mig åter, Ingen sorg mitt lugn förstör, Ty af Jesu mun jag hör: "Dina synder jag förlåter; Mig, min wän! ditt hjerta gif, Och du har ett ewigt lif."

2. Dig, min Gud! jag hjertat gifwer, Nu från synden wörda fritt; Ditt i lif och död det blifwer, Och i ewigheten ditt. Nöjen, lycka, usla brunnar! I hugswalen ej min själ Jesus mig ett högre wäl, Mig en bättre tröst förunnar: Hon min själ rättfärdiggör Och till lifwets källa för.

3. Nu det mig bekymrar föga Hur mig werlden döma will. Wittnet har jag i det höga, Wittnet, som jag wädjar till. Menskor mina brister minnas; Gud min tro och bättring se. Med hans hjelp skall jag alltmer Wakande och trogen finna. Hugnas i all nöd och strid Af hans andas fröjd och frid.

4. Jesu! jag af din förnedring, Har i allt mitt lefnadslopp Själens ljus och hjertats rening, Samwetsro och saligt hopp. Dolda skiften mot mig ila; Men den frid, i dig jag fann, Är i stormen lugna kan; Denna själens sabbatshwila Helga sträck min wandringsstig Och till himlen följa mig.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 8.

213. Jesus är min wän, den bäste, Hwilkens like aldrig är; Skall då jag så med de fleste Öfwergifwen

om här? Ingen skall mig kunna skilja Ifrån den mig har
är; En skall wara begges wilja Alltid här och ewigt der.

2. Han har döden för mig lidit, Ingen skall fördöma mig;
s sin fader för mig bedit, Det mig gagnar ewiglig. Ho är
som will förklaga Den han sjelf utkorat har? Ho will
n honom draga Den han har i sitt förswar.

3. Jag är wiß och derpå liter, Hwarken lif ej heller död
g ifrån min Jesu sliter: Englar, höghet eller nöd, Djuphet
r annat mera, Ware kommand' eller när, Skall mig från
ds kärlek föra, Som i Jesu Kristo är.

(J. Arrhenius † 1725.)

Sjunges som N:o 70.

14. Jesus är mitt lif och helsa, Jesus är min nådastol,
Jesus är min sköld och sol; Han är kommen
att frälsa, Han allena nåd beskär, Jesus högst mitt
a är.

2. Utan Jesus jag förderfwas, Utan Jesu nådeske, Är
allt till ångst och men; Blott i honom lif kan ärfwas,
verwinnas allt beswär. Jesus allt mitt goda är.

3. Har jag Jesus i mitt hjerta, Si, så har jag glädjen all,
n mig ewigt hugna skall. Jag ej fruktar någon smärta,
dan Jesus är mig när, Och mitt högsta goda är.

4. Derför jag ock mig förlåter På dig, Herre Jesu Krist!
ot synd och satans list, Mig till nåd du tagit åter, Mig
blod gör ren och skär, Du mitt högsta goda är.

5. Jesu, hjertats glädjekälla! Du är genom trona min, J
t blod är jag ock din. Mig ej kött och werld skall fälla,
er hela mörkrets här. Jesu du mitt goda är.

6. Din, min Jesu! will jag blifwa Här i tid och ewigt
, Ty du är min Jesus kär. I min död skall du mig lifwa.
g för ingen rädes här. Jesu! du mitt goda är.

7. Jesus är mig allt i alla, Jesus bor uti min själ, Uti
jus är mig wäl, Jesus will jag städs åkalla, Jesus jag i
rtat bär, Jesus allt mitt goda är.

(J. Gerdes [Gerdesen] † 1673, St. L. Muraeus, J. O. Wallin.)

215. Jesus allt mitt goda är, För mig har han sig … gifwit; Honom will jag blifwa när; I sin k… har han mig skrifwit. Annat allt förgängligt är; Jesum … jag hafwa kär.

2. Jag ej frågar efter gull, Efter höghet och stor ä… Gull ej annat är än mull, Få sin höghet rättsligt bära. T… ock snarligt allt förgår; Ewigt Jesu nåd består.

3. Han är min förnöjelse, Han är ämnet för min längta… Lindrar hjertats qwal och we, Stillar själens törst och trär… tan. Här allt bemängdt med puft; Jesus ger den rena luft.

4. Bort, o werld! med ditt förfåt, Du som ned i afgru… förer, Bort med allt ditt gods och ståt, Du som mången s… förstörer. Aldrig gör du mig förnöjd; Jesus är och blir m… fröjd. (A. Fritsch † 1701, J. A. Arrhenius, J. O. Wallin.)

216. Jesus är min hägnad Och mitt hjertas fägna… Jesu! hör min röst, Efter dig jag längtar, Bl… till dig jag trängtar; Ty du är min tröst. Du Guds la… På korsets stam För mig låtit blodet rinna, Och din kär… brinna.

2. Synden mig förskräcker, Som Guds wrede wäcker M… mig, usla mull. Ack! jag må wäl qwida, Mina händ… wrida. Gud! förlåt min skuld. Jesu blid! Gif mig … frid, Du, som led hwad jag förskylde Och Guds lag uppfyll…

3. Jag på Kristum bygger, Derför blir jag trygger … från synden fri. Satan jag ej fasar, Huru han ock rasc… Jesus står mig bi. Fastän synd, Den swåra tyngd, Ty… mig wilja nederstjelpa, Kan dock Jesus hjelpa.

4. Wid min Jesu sida Skall jag framgent strida En… kött och werld. Emot syndens lusta Skall jag mig utru… Med haus andas swärd. När Guds magt Om mig har wa… Synd och satan måste wika, Kött och werld tillika.

5. Allt hwad werlden lofwar, Hwarmed den begåfwa… Ära, pris och gull, Jag ej eftertraktar Jag det icke aktar M… än stoft och mull. Innan kort Det hastar bort; Jesus ew… hos mig blifwer, Och mig lifwet gifwer.

6. Möda, sorg och tårar, Allt hwad hjertat sårar, Sy… och dödens qwal, Skola mig ej skilja, Mot min Jesu wil…

n Guds barnas tal. Derom jag, Så natt som dag, Till
l Gud min suck will sända Till min wandrings ända.

7. Andra högt må fika; Mig må lyckan swika, Är så Guds
ig. Han wet wäl mitt bästa; Jag mig blott will fästa
dt wid Herrans lag. Jag är nöjd, Allena böjd Till min
um; wid hans sida Will jag nåd förbida.

8. Nu all sorg jag kastar, Som min själ belastar, Jesu!
å dig. Du för mig wäl förjer När som dagen börjar,
: den slutar sig. Med ditt blod Du, mild och god, Mig
u syndens smitta twager Och mig till dig tager.

(J. Franck † 1677, J. Schmedeman, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 77.

17. Kom, min kristen! Gud till ära, Kom och hör
hwad Herren talt. Du skall här få nogsamt
, Hwem till nådebarn han walt: Ho bekänner med sin
i Jesum och i hjertats grund, All sin frid af honom äger,
så gör som Herren säger.

2. Salig den, som ödmjuk lefwer, Den som andligt fattig
Och sitt hjerta ej förhäfwer Af de gäfwor Gud beskär,
n Gudi äran ger Och sin egen ringhet ser, Han Guds rike
et finner Och en ewig ära winner.

3. Salig den, hwars trohet pröfwas I bekymrens tunga
, Men hwars hjerta mest bedröfwas Öfwer sina fel och
tt. Till den Gud, som allt förmår, Ej hans suck förgäfwes
: Wißt skall han hugfwalad blifwa; Fröjd skall Herren
om gifwa.

4. Salig den, som i sitt hjerta Är saktmodig, from och
, Som i glädje och i smärta Bär sitt jemna lugna mod,
in flärd och ränker är, Aldrig harm och afund när. Han, i
) med sig och andra, Glad sin werld skall genomwandra.

5. Salig den sin lust ej finner I wår werlds fåfänglighet.
n af helig åtrå brinner Efter sann rättfärdighet, Trängtar
in jordens grus Efter himmelskt lif och ljus: Hans begär
l ej förwillas, Men hans trogna längtan stillas.

6. Salig den, som för de arma, Ett medlidsamt hjerta
, Tröttnar ej att sig förbarma Öfwer den, som nödställd

är, Men på himlafadrens sätt Gör den tryckтes börda lä
Han skall sjelf, i nödens timma, Guds barmhertighet s
nimma.

7. Salig den, som ren och tuktig Uti ord och gerning
Den som, waksam och gudfruktig, Segrar på sitt kötts bed
Med ett samwet utan fläck, Skall hans anda, Gudi täck, D
ligt helgas till den fröjden, Att få skåda Gud i höjden.

8. Salig den, som will befrämja Samdrägt, enighet
frid, Lifwar kärlek, stiftar sämja, Qwäfwer hat och dämp
strid, Knyter skilda wänners band, Åt en owän räcker ha
Icke wredgas, icke hämnas: Han Guds eget barn skall nämna

9. Salig den, som tåligt lider För det rätta oförrätt O
om än hans hjerta swider, Dock ej byter handlingssätt, Allt
håller sanning kär, Och deß nöjda offer är; Gud skall sj
hans sak utföra, Himlen honom skall tillhöra.

10. Jesu! gif att denna lära, Skrifwen i ett helgadt brö
Blir min lefnads ljus och ära, Blir mitt hjertas fröjd o
tröst: Och med denna salighet, Som för tid och ewighet,
ditt ord dem trognom lofwas, Jesu! låt ock mig begåfwas.

11. Lär mig föra helig wandel, Älska tukt och nykterhe
Wisa uti all min handel Kärlek och rättfärdighet, Lefn
ödmjuk, stilla, nöjd, Under korset tåligt böjd: Ja! din and
mig förläna, Att jag dig må ewigt tjena.

(D. Denicke † 1680, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 215.

218. Du, som fått en kristens namn, Dig till tröst
honom bära, Som dig öppnat nådens fam
Och dig leder med sin lära, Höj din själ med tillförsigt, S
din sällhet, känn din pligt.

2. Gläd dig åt ett dopsförbund, Som din tro till lydn
böjer, Och ditt hopp i nödens stund, Öfwer tidens gränse
höjer Till ett arf, som ewigt är Och af nåd dig gifwes der.

3. Gläd dig, åt det dyra blod, Som dig wäg till himle
banat; Åt en Gud, som, wis och god, Dig till tro och bättrin
manat, Att, från syndaskulden fri, Af Guds nåd rättfärdig bli

4. Gläd dig åt en mild försyn, Den du dagligt ser oc
röner. Gläd dig att den höga skyn Öppnar sig för din

er, Då din suck från jorden går Till din Gud som allt
når.
5. Gläds! men lär att Herrans röst Med ett renadt hjerta
ı, Att den tro, som ger dig tröst, Med en helig wandel
da; Troget följa Jesu spår, Trygg du då till målet går.
6. Känn din pligt att göra godt, Waksamt mot begären
da, Mildt förlåta andras brott, Ömt hugsvala dem som
ı, Willigt ge den swaga stöd, Nöden tröst och hungren
d.
7. Höj till Gud ditt hopp och lär Att din fröjd i honom
ıa. Lifwets mödor och besvär Wid ett högre ljus för-
nna, Då ditt hjerta renadt är Och af Gud sitt allt begär.

(S. Ödmann † 1829.)

V. Kristligt sinne och förhållande.

A.) I allmänhet.

1). Förhållandet till Gud.

Kärlek, Wördnad, Tacksamhet.

Sjunges som N:o 200.

19. Gud fullkomlighetens källa! Du, som ewig kärlek
är, Och kan ensam tillfredsställa Själens tränge
nde begär, Wärdes sjelf mitt hjerta rena, Lär mig blifwa
d det ena, Att i kärlek dyrka dig, Du som först har älskat
g!
2. Ej min tanke djupet hinner Af din kärlek, ej deß höjd;
en mitt hjerta rördt den finner I wälgerningarna röjd.
wart mitt öga sig ock wänder, Hwarje werk af dina händer
nna sköna påskrift bär: Gud en ewig kärlek är.
3. Gud! i dig jag lefwer, röres, Är af dig allt hwad jag
Tanken, som till himlen föres, Hjertat, som deß frid
njär, Allt hwad godt, jag ägt och njutit, Af din nådes brunn
r flutit. Skulle jag ej älska dig, Som så högt har älskat
g?
4. Jesu blod, som för mig runnit, Ljuset, lifwet i min
l, Barnaskapet, som jag wunnit, Hoppet om ett ewigt wäl,
äden, som rättfärdiggörer Och på lifwets wäg mig förer;
lt ju ropar högt till mig: Älska Gud, som älskat dig.

5. O! hur skall jag wedergälla Allt det goda, som ut
Af din kärleks rika källa? Njuta det jag blott förmår. D
om wisligt jag anwänder Skänkerna af dina händer, Du
mer af mig begär, Du, som ewig kärlek är.

6. Lifwa sjelf mitt kalla sinne, Att dig älska öfwer a
Werldens retelser förswinne För det goda du befalt. W
kärlek, tro och lydnad Ewigt själens sanna prydnad, Ware
min själs begär, Du, som ewig kärlek är!

7. Jord och himmel må förswinna, Må försmäkta själ
kropp; Salig dock jag mig skall finna, Om du är min d
mitt hopp. Dubbel salighet sig gjuter I det goda, som j
njuter, Då i tron jag älskar dig, Du, som först har älsk
mig!

8. Gud! att jag dock älska kunde, Dig så rent, så högt j
hör? Snart, ack snart den dagen stunde, Då jag dig, blott d
tillhör; Då jag, lyftad öfwer grufset, Ser ditt ansigte i ljus
Och ej skiljes mer från dig, Du, som ewigt älskar mig!

(B. Münter † 1793, J. Åström.)

Sjunges som N:o 28.

220. Jag will dig prisa, Gud! min styrka, Jag will d
ewigt hålla kär. I allt och framför allt d
dyrka, Skall ewigt bli min själs begär: Jag endast dig w
höra till Och wet att du mitt bästa will.

2. Hwi har ej förr min kärlek brunnit Till dig, som älsk
mig så högt? Hwi har min själ så sent dig funnit, Hwi h
hon sökt sitt wäl så trögt? När detta allt jag tänker på,
blygd, o Gud! jag tystna må.

3. Min tid förgick, mitt lif förtärdes, Ett rof för synd
begär, Och mer och mer mitt hjerta snärdes I werldens nö
och beswär; På willans stig jag yr och djerf, Såg först w
branten mitt förderf.

4. Den sällhet, werlden gaf att skörda, War blott
swekfullt slafweri, Men ljuft ditt ok och lätt din börda, Se
du från synden gjort mig fri. Jag werldens bojor mer ej b
Ett högre wäl min själ begär.

5. All jordens fröjd så snart förswinner; All ära, wällu
rikedom, Om ock jag dem med möda winner, Så lemna

[illegible] själen tom. Min Gud! jag finner blott i dig Den skatt, [illegible] ewigt hugnar mig.

6. Gif att, om dig blott angelägen, Jag anse må allt tim- [illegible] wäl Blott som en nödtorft under wägen, Blott som en [illegible]fning för min själ, Men hålla din rättfärdighet För högsta [illegible]t i ewighet.

7. Gif att, i lif och död dig egnad, Till dig i tro och [illegible]ek böjd, Jag må dig älska, Gud! min hägnad, Jag må dig [illegible]ja, Gud! min fröjd, Och finna än i dig min tröst, När [illegible]tat brister i mitt bröst.

(J. Scheffler † 1677, G. A. Hiärne, Chr. Dahl.)

Sjunges som N:o 5.

21. Af hjertat hafwer jag dig kär: Kom, milde Jesu! [illegible] blif mig när, Och mig med dig förena; Ty i [illegible]e hela wida werld Är idel oro, sorg och klärd, Men frid hos [illegible] allena. Om än i qwal min kropp och själ Försmäktade, [illegible] du likwäl Mitt hjertas tröst, min del, mitt allt: Dig har [illegible] trygg mig anbefalt. O, Jesu Krist! min frälserman:,: [illegible]ena du mig hjelpa kan.

2. Åt dig, o Gud! som allt förmår, För hwad jag är och [illegible] och får Bör jag min tack hembära. Lär mig ock wyttja, [illegible]t du böd, Din nådeskänk till nästans stöd Och Herre! till [illegible] ära. Allt godt o Gud! du sjelf mig lär Och rena du min [illegible]s begär Och gör mig tålig och förnöjd Och öfwer jordens [illegible]ger höjd. O Jesu Krist! ack, för din död :,: War du min [illegible]ist i all min nöd.

3. Sänd, Herre! dina englar ut, Att själen må, wid lif- [illegible]ts slut, Af dem till himlen föras; Och låt min trötta kropp [illegible]o Sig hwila i sitt tysta bo, Tills der din röst skall höras. [illegible]t skall jag, klädd i helig skrud, Med mina ögon skåda Gud. [illegible]h af hans nåd och härlighet Mig fröjda i all ewighet. [illegible]su Krist! ack, bönhör mig :,: I lif och död jag tillhör dig

(M. Schalling † 1608, H. Ausius, J. O. Wallin.)

22. Till dig, som hjertat gläder, Och all deß tillflykt [illegible] är O Gud! jag tacksam träder Och dig mitt [illegible]er bär.

2. På mig din kärlek tänkte, Förr än jag tänkt på dig, Och mig det lifwet skänkte, Hwaraf jag gläder mig.

3. I dopet du mig sände En faders ömma blick; Och jag, som dig ej kände, I dig en fader fick.

4. Jag af din godhet närdes, Beskyddad i din famn Och mina läppar lärdes Åkalla Jesu namn.

5. I lifwets wår mig rörde Din faderliga röst; Den späda suck du hörde, Som gick utur mitt bröst.

6. Men snart mitt hjerta, dåradt, För dig ej mera brann; Jag fann mitt sammet fåradt: Mitt hjertas lugn förswann.

7. Ditt kärleksrop mig wäckte; Din nåd mig återtog. Den hånden du mig räckte Ur willans djup mig drog.

8. Du gaf mig kraft att waka, Att wårda glädjens dag Och lifwets fällhet smaka, I lydnad för din lag.

9. Med hwarje dag du gifwit Mig samma dags behof; Hwar timme tecknad blifwit Med nya kärleksprof.

10. Så under lifwets öden Din wård mig alltid följt; Du för ditt barn i nöden Ditt hjerta aldrig döljt.

11. Ack! må din kärlek gifwa Den kraften åt min själ, Att jag ditt barn må blifwa Och dig förtro mitt wäl.

12. Må mig din godhet lära Att, under tro och hopp, O Fader! dig till ära, Fullborda wäl mitt lopp.

(S. Ödmann † 1829.)

Dav. 166.

223. O Gud! det är min glädje, Att mild du hör mi röst. Du nådigt mig tillstädje, Hos dig o söka tröst.

2. Du nådigt wille höra Min suckan, då jag dig Ett offe tänker göra, O Gud! som hulpit mig,

3. Mig hade dödens snara Omfattat hårdelig; Jag war ångst och fara, Och mörkret omgaf mig.

4. Men då jag sökte Herran Och sade: fräls min själ Då war min Gud ej fjerran, Han halp mig snart och wäl.

5. I magt tillbedjanswärdig Han är i nåd ock stor Mo den, som är botfärdig Och uppå honom tror.

6. Han kan oß snart uppdraga Ur motgångs djupa grun Oß usla skona, aga, Allt efter sin misskund.

7. Mig är slikt wederfaret, Ty Gud på mig har tänkt,
r jag i ångest warit Af sorger nedersänkt.
8. Min själ har Gud uttagit Från död, min fot från fall;
ån tårar ögat twagit. Hans namn jag prisa skall.
9. Hur skall jag wedergälla All godhet, Gud mig gör?
g kan ej rättsligt ställa Min wandel, som sig bör.
10. För Herran will jag wandra I tro och lydnad sann.
j ej hans wägar klandra, Fast sweke mig hwar man.
11. Jag will med glädje taga Den kalk, Gud skänker mig,
rbättras af hans aga Och wandra i hans stig.
12. Jag städse dig will tjena Och wörda dina råd: O
d! dertill förläna Din Helga Andas nåd.

(H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

onad för Guds wilja och frimodighet under hans beskydd.

Sjunges som N:o 33.

24. Befall i Herrans händer Din möda och din wäg;
Och hur sig werlden wänder, Hans ord i hjer-
äg; Ty intet ord är gifwet, Så fast som Herrans ord, Och
en gerning blifwit, Som ej i Gud är gjord.
2. För lycka, bröd och ära I denna werld ej strid Låt
gen dig ej tära För denna korta tid; Det är till andra
der Dig Herren kallat har, Det är för andra tider Han
en åt dig spar.
3. Här gäller det att werka Hans werk, som dig har sändt.
j med hans anda stärka Det lif, hos dig han tändt. Här
ler det att söka Först hans rättfärdighet Och med all id
öka, Hans rikes härlighet.
4. Så strid med helig ifwer Mot mörker, synd och flärd,
j wet, att segren blifwer I Kristi namn beskärd. I glädjen
i nöden, Stå fast wid Herrans bud; War trofast intill
den; War trofast mot din Gud.
5. Tro ej han löftet bryter, Tro ej han från dig flyr, Då
emen mot dig ryter Och dundret kring dig gnyr; Han går
stormens wingar, Han far på dundrets wagn, Och sjelfwa
dan twingar, Att tjena dig till gagn.
6. War trofast! natten dagas: Re'n purpras österns rand:
t mörker skall förjagas Utaf den starkes hand, Som ur sitt

tjäll Orion Och morgonstjernan för, Och nåden öfwer Sion I arladaggen strör.

7. Alltså, Guds hjelp förbida, Och räds ej menskors hot Är Herren på din sida, Ho kan dig stå emot? Sin kraft han dem förlänar, Som wandra i hans bud. Allt till det bästa tjenar För dem, som älska Gud. (J. O. Wallin † 1839.)

Dav. 16

225. Säll du, som dig åt Gud betror, Och tröst till Herran äger! Uti hans wård du fredad bor Du trygg och tålig säger: "Gud är min tillflykt och min borg På Gud mitt hopp jag bygger; Uti all fara, nöd och sorg Hans sköld mig öfwerskygger." Säll du, som har I Gud din fröjd och ditt försvar.

2. I sina wingars skygd han skall Ditt stilla läger bädda Och från försåt och olycksfall Hans trohet dig skall rädda När, honom lydig, honom täck, I hans beskärm du hwilar Så bäfwa ej för nattens skräck Och ej för dagens pilar. Tro hwad han sagt Och frukta ej all mörkrets magt

3. Om tusen wid din sida än, Om tiotusen falla, Du frälsad från förödelsen, Skall glad din Gud åkalla. Trygg kan du gå bland wilddjurs hot, Ty Herren dig bewakar, Och träda med en stadig fot På lejon och på drakar: På all din stig Guds änglar skola följa dig.

4. "Han älskar mig", så talar Gud, "Hans strid jag sjelf skall föra; Mitt namn han känner och mitt bud, Hans bön skall jag höra. Jag honom skall, i nödens dag, Ifrån all fara rycka, Jag kröna will hans företag Med ära och med lycka Min salighet Han röna skall i ewighet."

(J. O. Wallin † 1839.)

Dav. 31.

226. På dig jag hoppas, Herre! kär, Du, som min sätt tillflykt är I all min nöd och wåda, Jag beder dig, Du wärdes mig Nu ock med hjelp benåda.

2. Din milda öron wänd till mig, Ack hör min bön, förbarma dig Och låt din hand mig leda. Jag sorgsen går Dit ej förmår Min räddning sjelf bereda.

3. O, starke hjelte! statt mig bi, War mig en borg, der , uti Må wäldeliga strida. Af mörkrets här Jag kring- ärsd är: O, wik ej från min sida.

4. Du är mitt lif, min salighet, Min klippa i all farlig- , Mitt fasta wärn i nöden. Är du mig när, Har du mig , Jag trotsar sjelfwa döden.

5. Jag ser hur werlden wäpnar sig Med arghet, lögn och rd mot mig, Och lägger ut sin snara; Men Herre! du Skall g ännu Uti din nåd bewara.

6. Min anda jag befaller dig: Min Gud, min Gud! wik från mig, Haf mig i dina händer. För din Sons död, elp mig af nöd Jag mig nu till dig wänder.

7. Lof, ära, pris och härlighet Dig tillhör i all ewighet, Fader, Son och Ande! Din nåd och magt, Din wård och kft, Ske pris i allo lande.

(A. Reisner † omkr. 1563, ?—J. Åström, J. O. Wallin.)

Dav. 46.

Sjunges som N:o 140.

27. Gud är wår starkhet och wårt stöd I wåra sorger alla. Gud är wår hjelp i lif och död; Ty skall ärt mod ej falla, Fast skälfde jordens tunga kropp, Fast bälfde hafwen skyhögt opp Och bergen sjönke neder.

2. Likwäl den helgedom består, Der Gud sitt ord förkun- r, Der hjertat sig hugswala får Ur Sions helsobrunnar; y Herren sjelf derinne bor I magt och kärlek lika stor, Han r oß tillflykt bjuder.

3. De wrångas hopp skall nederslås Och mörkrets wälde lla Och werlden med deß lust förgås, När Herrans domar alla, Men wi ej frukte farors hot. Med oß är Herren ebaoth, Oß Jakobs Gud bewarar.

4. O, kommen, skåden Herrans werk, I folk! ty allt han der, Kom, werld! och på hans under märk Och fall i stoftet der; Ty storm och örlig i all land Han stillar, och med wäl- g hand De stoltas båge bryter.

5. "Förskräckens ej för wåldets bud". Han talar: waren stille! Besinnen dock, att jag är Gud Och faren icke ille. Jag pris på jorden winna skall Och hägna dem från lygd och fall, Som mig allena frukta".

6. Med oß är Herren Zebaoth, Oß Jakobs Gud bewarar
Ho är som will oß stå emot, När han oß sjelf förswarar
Wi äre då wid gladligt mod, Ty han är stark och han är god
Hans namn ske pris och ära!

(S. Heyd † 1561—?, J. O. Wallin.)

Dav. 62.

Sjunges som N:o 35.

228. Mitt fasta hopp till Herren står, Jag will
hans hjelp förbida, Och wet, att jag hans
bistånd får, Ehwad jag än må lida. Jag wet att Gud är wis
och god: Ej faran nedslå skall mitt mod, Hur stor hon än mo
wara.

2. Fast många ställa sig mot mig, Som, ensam och elände
Är lik en wägg, som lutar sig Och snarlig går om ände; Dock
när min bön till Herren går, Min kraft förnyas och består
Mot ondskans wåld och ränker.

3. Gud gör mig bistånd, ger mig tröst, Så att jag ick
faller; Han frälsar, då med ödmjuk röst Jag honom mig be
faller; Han är min klippa och min borg, Han hjelper mig
all min sorg, Den jag på honom kastar.

4. Ty tror Guds löfte, som är wiß! Han sina barn skal
höra Och dem ur qwal, betryck och brist, Med wäldig arm
utföra. När Herren räcker ut sin hand, Då wäga mindre är
ett grand, De wäldige på jorden.

5. På orätt ingen grunda må, Sin magt, ty den skal
brista. Det gods ej någon tröste på, Som han så snart skal
mista. Jag mins och tror hwad Gud har sagt. Att Gu
allena äger magt Och högsta rätten skiper.

Dav. 71.

229. Min Gud! på dig förtröstar jag I alla min
dagar. Jag lemnar mig åt ditt behag Och
wördar dina lagar. O! war mig huld, För Jesu skull, Och
låt mig bistånd finna. Du är den borg, Der jag all sorg
All nöd kan öfwerwinna.

2. Förbarmare! räck ut din hand, Fräls mig ur själafara
Slit sönder mina synders band Och satans hårda snara. P

jag wist I all min brist Mitt hela hopp må fästa. Från
sta stund Har din miskund Mig följt och sökt mitt bästa.

3. Fast många äro de, som mig, Med hätska blickar skåda,
ck skall min tunga gladelig Guds lof och pris bebåda. Fast
ald och swag, Dock håller jag Mig till det ord, som lärer,
den allt må, Med fröjd utstå, Som Gud sin nåd beskärer.

4. Om jag skall hinna åldrens dag Och gråa håren bära,
e, gode Fader! ditt behag, Blott jag dem bär med ära.
in tid du wet. Om bräcklighet Skall mig på bädden sträcka.
f, Herre! blott Att synd och brott Mitt samwet ej besläcka.

5. Min hydda utaf stoftet bygd, Till stoftet går tillbaka;
n själen skall, i nådens skygd, Förgängelsen ej smaka. Min
och hand Kan slås i band, Men ej min håg och wilja Mig
skans råd Från menskors nåd, Men ej från Guds kan
ja.

6. Du, Herre! du, men icke jag, För allt skall äran taga,
n kraft, o Gud! då jag är swag, Är mägtig i den swaga.
u, kärleksfull, Mig ringa mull Blott till ditt medel brukar.
is ske dig, Gud! Jag för ditt bud I stoftet mig ödmjukar.

7. Det är din nåd, som styrker mig, Att jag kan hörsamt
ndra Uppå din wäg och prisa dig, Ja, underwisa andra.
i ditt sköt, Min barndom slöt, Du hugnar mödans dagar;
u skydda skall Min fot från fall, När åldren mig förswagar.

8. Det goda, som du mig har gjort, Skall wara prisadt
da; Det skall, af barn och barnbarn spordt, Till deras barn
spridа. Ditt ljus, din frid, Från tid till tid, Åt menskors
rtan unnas; Ty skall din nåd, Din magt, ditt råd, Från
gt till slägt förkunnas.

9. Pris ware dig, att sorg och nöd Jag äfwen fått för-
nma! Du, efter stormar, solen böd Långt härligare glimma
u lifwar opp Mitt sjunkna hopp, Du tröst och hjelp bewi-
; Mitt hjerta, Gud! Mitt böneljud, Mitt hela lif dig
isar.

(H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 199.

30. War glad, min själ! och fatta mod, Gud will sig
än förbarma. Wißt hjelper dig den Herren

god, Som frälsa will den arma. Är nöden hård, I rosen-
gård Får man ej alltid wara; Den på Gud tror, Dock trygger
bor, I allsköns nöd och fara.

2. Det Josef wißt, den fromme man, I fordom tid förfu-
rit; Om Job och David läsas kan, Hur de i nöd ock warit:
Men Herren blid, I rättan tid, Dem dock ur nöden ryckte:
Den på Gud tror, Han trygger bor, Fast werlden all för-
tryckte.

3. Trots, werld och satan! att I mig Från min Gud
kunnen draga, Mitt hopp wid Herran fäster sig, Hans hand
skall mig ledsaga. Han hjelpen har, Beredd och snar, Der
will jag honom prisa. Den honom tror, Han trygger bor!
Ho will mig annat wisa?

4. När menniskor bespotta mig Och uti grund förakta
Som Gud mig hade stött från sig, Dock will jag det ej akta;
Ty Herren mig Skall wisserlig I sinom tid upphöja. Ja,
honom tror Och trygger bor, Hur djupt de än mig böja.

5, Ändock det stundom tyckas må, Som Gud sig ej wil
wårda, Och werldens barn emot mig stå, Så hätska och s
hårda; Så wet jag wißt, Att han mig sist Upprätta skall oc
hjelpa. Den på Gud tror, Han trygger bor; Ho kan mig då
nedstjelpa?

6. War glad, min själ! haf Herran kär Och låt mig e
förföra; Ty werld och synd och satans här Skall dig ej skad
göra. Si, Jesus Krist, Guds Son förwißt, Dem månd
öfwerwinna. På Gud du bygg Så är du trygg Och skall di
frälsning finna.

7. Nu dig, min Gud! jag hörer till, Wid dig jag städ-
bliswer. Du ingen öfwergiswa will, Som dig ej öfwergiswe
Tro, kärlek, hopp, I allt mitt lopp, Du nådefull mig dela
Den på Gud tror, Han trygger bor, Ej honom något felar.

8. Den hjelp hos werlden söker här, Och ej hos Gud sj
Herra, Han wrångwis och förderfwad är Och kommer ej t
ära. Gud först och sist I Jesu Krist Oß hjelper allesamma
Den sådant tror, Han trygger bor Och warder salig. Amen

(G. Schmucker
[förf. ps. omkr. 1578], P. Brask, J. O. Wallin.)

31. Ack, min själ! haf gladligt mod; Twifla ej att Gud är god. Att dig werlden hata må Ligger föga
gt uppå.
2. Ty ej nånsin såg jag den Utaf Gud förgätas än, Som
honom hafwer satt Sin förtröstan dag och natt.
3. Hwi skall du så bitterlig, O min själ! då gräma dig,
dan du en sådan wän Hafwer uti himmelen.
4. Hwad i werlden gör dig qwal: Otack, afund och förtal,
g och hätskhet utan grund, Warar en så liten stund.
5. När du håller dig till Gud, Aktar på hans ord och bud,
all han hjelpa dig förwißt Af all oro, sorg och brist.
6. Dröjer hjelpen ock en tid, Är dock Herren lika blid:
! den, som han älska ma, Lägger han en börda på.
7. Lef i Gudi glad och god, Bed och lid med tålamod.
n du ock förgäten är Utaf slägt och wänner här.
8. Likwäl hafwer Gud dig ej, O, min själ! förgätit, nej.
na änglar har han satt, Dig att wakta dag och natt.
9. Kunde än en moder kär Barnet sitt förgäta här, Skall
k Gud ewinnerlig Ej, min själ! förgäta dig.

(A. Falck [i 16:de årh.], J. O. Wallin.)

Dav. 37.

Sjunges som N:o 186.

32. Låt icke det förtryta dig, Att de, som wåld bedrifwa
Och åt sin ondska glädja sig, Så ofta skonte
fwa. De skola dock en dag förgås, Och såsom gräs till
rden slås, Och wißna och förtrampas.
2. Till Herran din förtröstan sätt, Förtro dig i hans hän-
r. Den i hans kraft gör godt och rätt, Allt till det bästa
nder. Haf kärlek för ditt fosterland, Och föd dig redligt,
errans hand Skall dig ej olönt lemna.
3. Fast under öfning af ditt kall, Du will af bördan digna.
å war dock säker, att han skall Till slut ditt wärf wälsigna.
ag warit ung, jag ålder nått, Men aldrig har jag än förstått,
tt Gud förglömt den fromma.
4. För afundsmäns försåt och list Du modet ej må fälla.
ud skall din oskuld skydda wißt, Och den i dagen ställa. De

dig med swärdet hota må, Det skall ej skada dig, men gå Dem sjelfwa genom hjertat.

5. Jag såg en ogudaktig man, Hwars wälde wida räckte. Hans öfwermod ej motstånd fann, Hans anblick bäfwan wäckte. För honom föllo skaror ner; Jag gick framom: han war e mer, Hans rum blef icke funnet.

6. Så känner Herren wäl sin tid, Att straffa och belöna. Och att med salighet och frid Den redlige bekröna. Deß endo skärf är mera wärd, Än skatters mängd och håfwors flärd Som af förtryckarn samlas.

7. Den, som för Herran fruktan bär, Är nöjd i alla skifte ten. Med lugn han bär sitt lifs beswär, Med lugn han nalk kas griften. Ej werldens stormar honom bry: Han har en hamn dit han kan fly, Som ewig trygghet skänker.

(L. Hetzer † 1529, O. Petri, G. G. Adlerbeth.)

Tålamod och tröst af Guds godhet, under korset och bedröfwelsen.

233. Haf tålamod, War from och god Och efterfölj Guds wilja. Den detta hör Och detta gör Skall Gu från sig ej skilja. Ett himlabröd I jordisk nöd Dig tålamode gifwer; Af denna spis Du lugn och wis, Förnöjd och ödmju blifwer Och fåfäng sorg fördrifwer.

2. Tag utan knot Ditt kors emot, Det dig till wälfär länder. Tro Gud om godt, Du har din lott Utaf en fader händer. På många wis, Sitt namn till pris, Han barnen trohet öfwar. Som guld i glöd, Wår själ i nöd Han luttra och bepröfwar; Och hjelpen se'n ej töfwar.

3. Min Gud och far! Med goda dar Du ofta glädt m swaga. O, skulle jag Den onda dag Ej ock till godo taga Ej ser jag här Hwad bäst mig är, Begären mig förwilla; Mer Herre! du Det känner ju Och will ditt barn ej illa: Ty jag nöjd och stilla.

(F. Erici Helsingius † 1615. J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 10.

234. Gud! du är kärleksrik och god. Med tålamod Ja tager mot din aga. Ehwad du gör, min Gu

far! Likwäl jag har Ej orsak till att klaga. War lugn, själ! Gud will dig wäl; Han aldrig än Förskjutit den, n på hans kärlek tröstar.

2. Om han ock döljt för mig sitt råd, Han dock i nåd Och het med mig handlar. När ingen hjelp jag ser, då är Med pen när Den hand, som allt förwandlar. Min Gud! ännu ingen du En börda lagt, Den ej din magt Med faders- het lättar.

3. O Jesu! mig din frid beskär Och sjelf mig lär, Att li- det fördraga. Då korsets tyngd för mig du bar, Du tålig Och hördes aldrig klaga. O, lär ock mig, Att likna dig , wid din fot Förutan knot, Förloßningstimman wänta.

(J. Hjerten † 1835.)

35.

Ju större kors, ju bättre kristen: I elden guldet luttradt är. I nödens degel syndabristen Sig ligt mer och mer förtär; Och härlig trones blomma står, I ets och i Jesu spår.

2. Ju större kors, ju mera trogen: I stormen stadgas s rot. Du blir allt mer för himlen mogen, Med korset, et utan knot; Ju mera under korset böjd, Deß mera öfwer den höjd.

3. Ju större kors, ju mera brinner Din kärleks låga ren i skär; Den tröst i Gud, som hjertat finner, På trones lampa m är. I högsta nöd din bästa wän Du finner uti himmelen.

4. Ju större kors, ju flera böner; Ju mera bön, deß mera). Ju mörkare du jorden röner, Deß ljusare blir himlens . Ju mindre stöd dig werlden ger, Du har i Jesu nåd mer.

5. Ju större kors, ju mer blir döden För dig en ljuf och er hamn Mot olycksstormarna och nöden, Om korset bärs i su namn. Han gick förut på korsets stig, Han döden öfwer- nn för dig.

6. Så will jag, Jesu! korset bära, Med tålamod i dina r. Att följa dig är högsta ära, Och korsets wäg till himlen . Den trycktes suck af dig är hörd, Och tårars säd blir djens skörd.

(B. Schmolck † 1737, J. Åström.)

Sjunges som N:o 81.

236. Dyra kors! min själs behof, Wishetens och dyg-
dens pröfning, Trons och tålamodets öfning,
Kristendomens sanna prof, Du i swagheten mig stöder, Du
mitt wärn i faran är; Fast mig ömmar, fast jag blöder
Tålamod af dig jag lär.

2. Sälla kors! du bittra ro, Jag will hellre, än begära
Glansen af all jordisk ära, Åt din skugga mig förtro. Med
du mig i stoftet trycka Hellre än att synd och flärd Höjer, under
namn af lycka, Mig i sina bojor snärd.

3. Dig jag willigt tager an, Bär min börda och betänke
Att mig Gud ej annat skänker, Än hwad ewigt gagna kan;
Mot all swaghet och all fara, Under dig jag städs på wakt
Icke föfs i lustans snara, Icke fruktar ondskans magt.

4. Du, som anförtrodde mig, Efter dig mitt kors att bära
Wärdes, Jesu! nåd beskära, Till att trofast följa dig. Du
om ock mitt mod förswinner, Med din starkhets arm mig led
Att en gång jag kronan winner, Och får korset lägga ned.

(J. Hiärne † 1737, C. Dahl.)

237. I werlden är så mörkt och tungt, Hwarthelst ja
än må ända: Hur skall mitt hjerta blifwa lugnt
Till hwem skall jag mig wända? Till hwem i himmel och på
jord, Om ej till dig allena? Du, Jesu! hafwer lifwets ord
Det ewiga och rena.

2. Det sälla ord och trösteljud Jag will i hjertat fästa
Att dem, som älska dig, o Gud! Allt tjenar till det bästa. De
här sin börda tåligt bär, Du styrker och du stöder, Och smär-
tan, som dock timlig är, En ewig sällhet föder.

3. Jag will ej om den glädje be, Som föks af syndaträlen
Att förja bättre är än le, Ty sorg förbättrar själen. Du stun-
den wet att från all nöd Ditt barn för ewigt skilja; Ty är
min bön, i lif och död: Ske Herre! blott din wilja.

4. Och nu, jag öfwerlemnar mig I dina milda händer
Jag wet, att jag på korsets stig Till fridens hyddor länder
Om än till sista droppan ut Jag sorgens kalk skall tömma, Du
åt din wän dock will till slut, Det goda winet gömma.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 160.

238. Den wederwärdighet, som mig eländan trycker,
Mitt hjerta tröstlöst gör och hoppet undanryc-
:. Min jämmerfulla själ ej finner någon ro; Min ångest
örre är, än någon det kan tro.

2. Jag kan mitt hjerta ej för någon uppenbara Och ser
ig ingen hjelp på jorden öfrig wara. All klokhet intet är.
wad kan en dödlig magt? Den dertill sätter lit, blir först i
ran bragt.

3. Min Gud! har du mig då för ewigt öfwergifwit? Har
från nådens thron till nödens djup mig drifwit? Har du
så för mig ditt milda anlet gömt? Har du ditt arma barn,
Fader! så förglömt.

4. Ack nej! mitt qwal är stort; men bort, förtwiflans
ärta! Jag wet, du bär för mig ännu ett fadershjerta. Fast
ig min stora synd owärdig gör dertill, Så tror jag dock att
mig ej förskjuta will.

5. Jag wet att du ditt ord och löfte aldrig ryggar. Det
min fasta borg, derwid min själ sig tryggar. Ja, om än
mmelen och jorden gå i grund, Förgås dock intet ord, som
ör utaf din mun.

6. Och du har lofwat mig, att mina böner höra Och intet
för dig omöjeligt att göra. Du råder öfwer allt; om allt
wärdnad bär. Ho är en sådan Gud, som du, o Fader! är?

7. Jag flyr alltså till dig i detta mitt elände Jag faller dig
famn: gör på min nöd en ände, Hos dig är hjelp och tröst,
os dig är magt och råd, Hwar morgon är ock ny din godhet
h din nåd.

8. Min sorg är dig bekant; du hör, o Gud! min qwida:
y will jag ock din hjelp i tålamod förbida. Du, Herre! wet
n stund att sluta allt mitt we; Ty suckar jag förnöjd: o Gud!
n wilja ske.

9. Gif mig hwad nyttigt är och hwad dig helst behagar,
jelp ock att ingenting mig från din fruktan drager. I mot-
ång styrk min tro, i medgång led du mig, Att jag i öfwer-
od ej må förlora dig. (B. Carlberg † 1683.)

239. Min själ och sinne! låt Gud råda Och hoppas på
din fader blid, Så skall han i all nöd och

wåda, Bekröna dig med nåd och frid. Den sig betror uti Gud
hand, Han bygger ej på lösan sand.

2. Hwad hjelper oß wi mycket förje? Hwad gagnar o
wår puſt, wårt qwal? Hwad är, att wi med tårar börje O
ſlute wåra dagars tal? Wår ſorg förbittrar mödans bröd O
öker tyngden af wår nöd.

3. Ty är det bättre tåligt lida, I hoppet och i Gud fö
nöjd, Och trofaſt efter Herren bida, Hwars hjelp är wiß, o
än fördröjd, Ty Gud, ſom känner bäſt hwar man, Han w
wäl hwad oß fela kan.

4. Han utſer tiden att hugſwala, Han ſkickar wäl det ny
tigt är; Hwad wi af troget hjerta tala, Det märker ſtrax wå
Fader kär: Så kommer Gud, förr än wi tro, Och ſkänker hu
nad, tröſt och ro.

5. Tänk ej uti din motgångstimma, Att du af Gud förgä
ten är! Han ſkingrar ſorgen ſom en dimma. Och har dig allti
lika kär. Tänk, tiden ſnart förbyter ſig Och motgång är fö
änderlig.

6. Det koſtar Gud ju ganſka ringa Den fattige att gör
rik, Den rike att till armod bringa, En hög den låge göra li
Ty Gud, den högſte underman Upphöja och förnedra kan.

7. Sjung, läs och gack på Herrans wägar Och gör dä
kallelſe med flit, Förtro dig till hwad Herren ſäger Och h
till himmelen din lit, Ty den blir en lyckſalig man, Som fa
på Gud förtröſta kan.

(G. Neumark † 1681, G. Ollon, J. O. Wallin.)

Dav. 77.

Sjunges ſom N:o 33.

240. Gud! låt min bön dig täckas: Faſt den är ſwag o
matt, Se mina händer räckas Till dig d
långa natt. I tårar ögat wakar, Af ångeſt hjertat ſlår: J
lifwets fröjd ej ſmakar Och grafwens ro ej får.

2. Jag ſuckar och jag qwider, Och mera ej förmår. J
mins de gamla tider, Jag mins de förra år, Då Herrans ha
mig ledde I ſanning och i nåd, Då jag i allt, ſom ſkedd
Blott ſåg en faders råd.

3. Har han mig nu förſkjutit? Är han ej god, ſom för
Har han i wrede ſlutit Barmhertighetens dörr? Har nu d

ghet ända, Som war mitt hela hopp? Skall nåden åter-
nda? Skall löftet höra opp?

4. Nej, flyn, I mörka tankar! Förtwifla ej mitt bröst!
en håll dig wid det ankar, Som är wår enda tröst, Från
igst förflutna stunder Guds nådewägar märk, Betänk hans
magts under Och akta på hans werk.

5. Och säg, när du bedröfwas: "Nu är min sorgetid: Ett
rn af fadren pröfwas, Dock är han lika blid. Hans hand
n allt förwandla, Han är så mild som stor, Och skall i kärlek
ndla Med den på honom tror."

6. Ty will jag Gud åkalla Och till hans sköte fly, När
alens böljor swalla Och olycksstormar gny. Fast ögat ej
reder Hans djupt fördolda spår, Han sina barn dock leder
om herden sina får. (J. O. Wallin † 1839.)

341. Mitt öga, spar nu dina tårar Qwäf dina suckar, klämda bröst! Den ängslan, som mitt hjerta
car, Förwandlas skall i ymnig tröst. Fast nöden kännes
ng och swår, Guds nåd den wida öfwergår.

2. Han ej sitt tryckta barn förgäter, Han älskar äfwen då
n slår; Han tyngden efter styrkan mäter, Hans hjelp tillreds
d branten står. Den kalk, som dryg och bitter är, Omsider
tma med sig bär.

3. Min själ! låt aldrig modet falla; Du under korset glömd
är. Åt Jesus räcktes bitter galla Dock war han Gudi lika
r. För dig hans hjerta glöder än, Han ser din nöd och är
n wän.

4. Gud sina barn med wishet leder; Han skiftar glädje och
swär. Ett barn, som får allt hwad det beder, Sin egen
ärd snart begär. Lär då en gång att döma rätt Om denna
drens delningssätt.

5. Om alla skatter wi förlore, Så blir dock Jesus hos oß
war. Om ingen wän i werlden wore, En wän i Jesus jag
ck har. Den sig åt honom anförtror Af lyckans skiften ej
ror.

6. Så falle då på wåra kinder Ej mera någon tröstlös tår.
år nöd med Jesus oß förbinder, Wi äre hans, och han är
år. Han wåra sorger skall till slut, Likt wåra synder plåna ut.
(B. Schmolck † 1737, O. Kolmodin.)

242. När werld och wänner lemna dig Allena med bi
smärta, Så ropar Herren: "kom till mig
Kom, slut dig till mitt hjerta," Han skiftar både fröjd oc
nöd, Han bryter ock i nåd det bröd, Som du med suckan äte
Med allt han syftar till ditt wäl; Förgät ej honom o min själ
Han aldrig dig förgäter.

2. Till sina barn den gode ser Med samma fadersöga
Om ock hans glada sol ej ler Beständigt från det höga. D
måste wara moln och regn, Att ej må fela saft och hägn
jordens ädla gröda; Det måste wara sorg och gråt, Att werl
den ej och deß försåt Må trones frukt föröda.

3. När solens milda strålar snart Igenom molnen bryta
Är luften frisk och fästet klart Och grön står jordens yta, Förb
da Gud, min sorgsna själ! Hwad Herren gör, är rätt och wä
Han pröfwar sina trogna; Men töcknet skingras efter han
Och full blir dagen i det land, Der hoppets skörd skall mogna

4. Ty utså nu min tåresäd Med fromt och tåligt sinn
Och dig åt skördetiden gläd, Som snart, ack snart är inn
En Jesu wän ju löftet fått, Att den, som här med tårar sått
Skall der med fröjd uppskära? Så tro och gör det Herren bö
Och säg i både lif och död: O Gud! dig ware ära.

(J. O. Wallin, † 1839.)

243. O säg, min själ! hwi du förfäras? Hwi suckar d
så djupt, mitt bröst? Fler än de qwal, som di
beskäras, Bar han, som dig har återlöst, Gack till hans ko
och se och lär; Och sedan ditt med lydnad bär.

2. Hör från hans mun den dyra lära: "De, hwilka hä
med tårar så, De skola der med fröjd uppskära, Och himme
riket ärfwa få, Ja, salig den bedröfwad är: Hugswalelse ha
finner der.".

3 Som guldet genom elden pröfwas, Så själen pröfw
genom qwal. Gud wäljer dem, han ser behöfwas, Och sät
gräns för deras tal. När Herrans affigt wunnen är, U
profwet går du ren och skär.

4. Din Jesus lärde dig att lida Med tacksamhet och tål
mod; En himmelsk hjelp han böd dig bida: Min fader, sa
han, är god. Han gick så sjelf bekymrens stig, Förnöjd o
tålig, före dig.

5. Din sorg kan han i glädje wända, Han lika mägtig är, blid; Men skulle det ej strax dig hända, Så är ej än hans a tid. Dig gläd åt hwarje stund som flyr; En gång din jets morgon gryr.

6. När solen bortom bergen ilar, Och bådar sjette dagens ll, Går dagakarlen hem och hwilar Till Herrans sabbat i tjäll: Så hwilar du i grafwen sött, Af korsets tyngd och et trött.

7. Ur jömnen snart dig Jesus wäcker Till ewighetens sab- år; Det mörker, här din wäg betäcker, I saligheten ljus ar: Det kors, du här på jorden bar, Dig till förbättring vet war. (S. J. Hedborn † 1849.)

Sjunges som N:o 206.

14. Hwad förjer du så swåra? Hwi skall så djupt, min själ! En timlig nöd dig såra? Gud är Immanuel. honom skall du tro; Med dig han wäl så lagar, Som ho- n bäst behagar Och länder dig till ro.

2. Han aldrig öfwergifwer Den honom sig förtror. Den om trogen blifwer, Han salig gör och stor. Fast sällsamt es gå, Dock låt dig ej förtryta: Han kan det snart förbyta, allt dig gagna må.

3. På honom må du wåga, Och wara wid godt mod. ndlig i förmåga Han är, och ewigt god. Hwad Herren tigt sann, Det kan ej någon hindra, Och wåra smärtor dra Förmår allena han.

4. Om afgrunds wreda bölja Dig wille sluka opp. Om ga dimmor hölja Din himmel och ditt hopp, Dig Gud k hjelper fram; Han dimmorna skall fälla I sinom tid och la För böljorna en dam.

5. Ty will jag, Gud till ära, Jemt wandra i hans lag h endast det begära, Hwartill Gud har behag. Jag med ds råd är nöjd, Guds wilje är den bäste, Gud är min g, mitt fäste, I Gud är all min fröjd.

6. Gif, Gud! jag dig må ära Af hjertat all min tid, Ett get lof dig bära Och hugnas af din frid. I frestelsen gif d, Gif tålamod i nöden, Gif saligt hopp i döden, O, fader! igt god. (J. Heermann † 1647, J. Arrhenius, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 8.

245. Hwarför förja, hwarför klaga? Se mot höjden och haf tröst! Herren styrker än de swaga. Hörer de betrycktas röst. Ur det moln din dag betäcker, Skall en stråle än gå fram, Och den kalk, dig sorgen räcker, Bitter är, men helsosam.

2. Wisserligen har du syndat Och dermed förspilt Guds nåd, Du till egen ofärd skyndat, När du följt din lustas råd. Men den hand, som allt förwandlar, Lönar ej på menskosätt. Gud med en botfärdig handlar Efter nåd, ej efter rätt.

3. Den, som ångrens tårar gråter, Röna får att Gud är huld Och som fader mildt förlåter, Mildt tillgifwer syndens skuld. Plär en jordisk fader göra Hwad ett barn med ömhet ber, Skulle då ej Herren höra Wåra suckar mycket mer?

4. Till din bättring han dig låter Pröswas här en liten tid: När du wändt till honom åter, Återkommer ock hans frid. När du hört den röst, som warnar, Och din fadrs wink förstått, Skall du se hur himlen klarnar, Skall du se hur allt är godt.

5. Allt blir godt, när hjertat hwilar Fromt och fast i Herrens nåd. Ingen nöd dig öfwerilar Utom hans allnådiga råd. Sorg, som glädje, då skall syfta Till ditt eget sanna wäl, Rena ditt begär och lyfta Närmare till Gud din själ.

6. Hwarför klaga, hwarför förja? Bär ditt kors i Jesu spår! Måste du med suckan börja, Du med lofsång sluta får. Herren delar fröjd och smärta: Tro hans ord och sköt ditt kall, Och med hoppfullt barnahjerta I hans fadersarmar fall!

Sjunges som N:o 76.

246. Herre! du som sänder trösten Till den själ, som tröstlös är, Stäng ej himlen för den röst, Som i dag din nåd begär. Sorgen trycker mig till jorden. Ack, men låt de ljufwa orden, Jesu! än upprätta mig: mitt hjerta tillhör dig.

2. Tunga bördor sinnet trycka, Bördor af mångfald slag. Wanskligt är all jordisk lycka, Hastigt flyktar glädjen dag. Men jag knotar ej deröfwer, Ty jag wet att jag bewer Det, som kraftigt säger mig, Att mitt hjerta tillhör

:. När mig synden will bestrida Rättighet att kallas din,
t, o Jesu! på min sida, Så blir segern säkert min; När
:et för i fara, Eller werlden lägger snara, Wärdes sjelf
:nna mig, Att mitt hjerta tillhör dig.
:. Sorgligt måste jag bekänna Att jag ofta bröt min tro;
:ens tårar kinden bränna, Hjertat finner ingen ro, Och
synd, som jag begråter, Öfwar jag så ofta åter: Ack, mitt
:a glömmer sig, Glömmer att det tillhör dig.
5. Trägna suckar will jag sända Upp till dig i himlens
; Och min håg från jorden wända Till en oförgänglig
; Ofta will jag eftersinna Att ditt blod du låtit rinna,
att öfwertyga mig Att mitt hjerta tillhör dig.
3. När jag, frälst ifrån all wåda, Alla synder, alla qwal,
ditt blida anlet skåda Uti himlens fröjdesal, Skall jag,
d de frälstas skara, Ewigt tacksam dig förklara, Dig, som
har älskat mig, Att mitt hjerta tillör dig!

(J. Arrhenius † 1725, M. Choraeus.)

Glädje i Gud och förnöjsamhet med hans behag under alla skiften.

Sjunges som N:o 8.

17. Glädje utan Gud ej finnes, Utan Gud ej finnes frid. Tom den lycka är, som winnes, Om wi nme Gud derwid. Men ej högsta nöd skall rycka Herrans utur wårt bröst, Om i både nöd och lycka Wi förnimme rans röst.

2. Molnen wåra blickar stänga, Wanmagt tecknar wåra :; Men till allt hans blickar tränga, Öfwerallt hans magt når. Fadershjertat i det höga Wårdar barnahjertats rätt: ershand och fadersöga Heter Guds regeringssätt.

3. Låt oß derför glade sträfwa Genom tidens dunkla lopp, ej ej tröttna eller bäfwa, Ställande till Gud wårt hopp. oß i hans fruktan wandra På den wäg, som blifwit wår, den högre wäg ej klandra, Der han sjelf i wishet går.

4. Stilla är hans gång och säker, Som hans milda stjer- s gång. Wåra hjertans sår han läker, Löser wåra bördors ing, Endast wi de bud hörsamme, Dem han skref i wåra st Och det nådens ord anamme, Som är själens ljus och st.

5. Så wi känne hur förſoning, Helgelſe och ſinnesro, I wår wandring, i wår boning, Med oß wandra, bland oß b Så wårt hjerta tröſtligt minnes Under lifwets ſorg och ſtri Glädje utan Gud ej finnes, Utan Gud ej finnes frid.

(J. O. Wallin † 1839.)

Dav. 63.

Sjunges ſom No. 215.

248. Gud, min Gud! till dig jag ſer, Upp till dig mi öga wakar: För den glädje du mig ger, Jo dens luſt jag nöjd förſakar; Och när bördan böjer mig, H jag lif och kraft i dig.

2. Härlig i din helgedom Strålar fram din magt och ära Der will jag, förnöjd och from, Dig mitt hjertas offer bär Och till dig med tro och hopp Lyfta mina händer opp.

3. När till ro jag lägger mig, Mina tankar till dig il Gladligt talar jag om dig, När jag waknar ur min hwil Ty du är min hjelpare Och ditt namn är Frälſare.

4. Med en tro på dig blott bygd, Med begär till dig blo böjda, Skall i dina wingars ſkygd, Af din godhet jag mi fröjda. Mig din hand ledſaga ſkall Och bewara ifrån fall.

(J. O. Wallin † 1839.)

Dav. 73.

Sjunges ſom N:o 223.

249. Du, Herre Gud! allena Det högſta goda är, Fö hjertan, ſom dig tjena Med helgade begär.

2. Hwad rör mig werldens lycka? Jag är i dig förnöjd Jag will ej mer förtycka De ondas korta fröjd.

3. Långt heldre will jag wara Föraktad och betryck Än deras ro förfara Och deras ändalykt.

4. Wid dig jag ſtädſe blifwer, Blott dig jag håller fä Och tror att du mig gifwer Hwad helſt mig nyttigt är.

5. I all min ſorg du mägtar Hugſwala, Gud! mitt bröſt Om kropp och ſjäl förſmäktar, Är du mitt hjertas tröſt.

6. Ty will jag alltid bygga På dig mitt hopp, o Gud Mig wid den kärlek trygga Och lyda dina bud.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 104.

50. Uti din nåd, o Fader blid! Befaller jag i allan tid
Min arma själ och hwad jag har: Anamma allt
tt förwar.
2. Mitt lif, min kropp och ande är Din egendom, o Herre!
Bewara själf hwad dig tillhör, Att intet ondt mig
a gör.
3. I dig är jag af hjertat nöjd, Du är min enda tröst och
d Uti min nöd och stora brist Är du min hjelp, det wet jag
t.
4. Det är min tro, o Fader blid! Hjelp att jag alltid blir
vid; Ifrån ditt barn du aldrig wik, Att jag må ärfwa
melrik. (B. Förtsch † 1619, H. Ausius, J. Swedberg.)

Sjunges som N:o 229.

51. Hwad min Gud will, det alltid sker: Hans wilja
är den bästa; Sin nåd och hjelp han dem beter,
n stå i tron befästa. I all min nöd, För Jesu död, Skall
mitt wäl förswara. Den sätta will Sin tro dertill, Skall
rans hand bewara.
2. Gud är mitt hopp, min salighet, Min tröst och själfwa
et. Och honom, som mitt bästa wet, Har jag mig under-
wit. Af mig ej går Ett hufwudhår, Att han det ej för-
rjer; Han fogeln när Och liljan klär: Än mer för mig han
er.
3. Från denna werlden skall en dag Du Herre Gud! mig
ja. Men stunden står i ditt behag: Ske, gode Gud! din
ja. Min arma själ Betror jag wäl, Min Gud! i dina
der; Ty synd och nöd, Och ewig död Ifrån ditt barn du
der.
4. Jag ber och har det hopp till dig, Att du min bön
kar; När frestelsen påkommer mig, Att jag dig ej försakar.
Herre! war Själf mitt förswar Emot den onde anden;
f om mig wakt, Och gif mig magt Att bryta syndabanden.
5. Du hafwer ju, o Fader blid! Utlofwat själf att wara
s mig, ditt barn, i all min tid, I all min nöd och fara,
) föra mig den rätta stig Till glädje fröjd och gamman.
g sätta will Min lit dertill Och sjunger hjertligt amen.

252. På Gud, och ej på eget råd, Will jag min lyck bygga Och till hans wishet, magt och nåd Med barnsligt hopp mig trygga. Han allt förmår, Han allt förstår, Och allt hwad han förlänar, Hans barn till nytta tjenar.

2. Han täljde mina dagars tal, Den ewigt kärleksfulle, Han såg hwad mått af fröjd och qwal Mig ewigt gagna skulle. Och sammanband, Med fadershand, Min lefnads alla skiften Från waggan intill griften.

3. Jag wet, att både natt och dag På denna jord behöfwas, Och hjertat, efter Guds behag, Af sorg och fröjd skall pröfwas; Ty må jag nöjd, I sorg som fröjd, Den tro hos mig befästa, Att Herren will mitt bästa.

4. Hwad är all werldens härlighet? Hur snart är den förswunnen! All nöd och brist och bräcklighet Är snart ock öfwerwunnen. O Herre! gif, Att när mitt lif Med nöd och lust förswinner, Din nåd jag ewigt finner.

(E. F. Gellert † 1769, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 140.

253. Som, Gud! dig täckes gör med mig I döden och lifwet. O, Herre Gud! allena dig Har jag mig undergifwit. Jag sofwer, wakar, sitter, står, Jag talar, tänker eller går, Är Gud mig allt allena.

2. Jag kallar godt och ganska wäl Allt det, som dig behagar; Ej någon nöd så härdt mig qwäl, Den jag då ej fördrager, Helst jag fullwäl besinnar här Att hwad du gör, min båtnad är, Och icke min affaknad.

3. Ack, gif att jag, o Fader huld! Må din i döden blifwa! Förlåt mig all min brist och skuld, Och låt din Anda skrifwa Uti mitt hjerta ditt behag, Som leder mig här dag från dag Till dig från werldens willa.

4. Och när du sist besluta må, Att jag skall hädanfara, Så låt, o store Gud! mig då Hos dig få bo och wara, Och bland ditt folk, i himmelshöjd, Åtnjuta ewig frid och fröjd För Jesu död och pina. (C. Melissander † 1591, P. Brask.)

Sjunges som N:o 229.

254. Hwad Gudi täckes är mig täckt, Ehwad helst är på färde; Jag lefwer stadigt oförskräckt, Fast högst

mig snärde. Gud är den borg, Som i all sorg Mig
nar alla dagar. Det måste gå I allting så, Som honom
behagar.

2. Hwad Gudi täckes, är jag nöjd På hwilket sätt det
.er. Hwad ej bör ske med lust och fröjd, Jag hans behag
:ställer. Han pröfwar mig Dock mildelig, Om jag stånd-
g blifwer. Så framt jag då Ej twifla må, Allt godt han
wißt gifwer.

3. Hwad Gudi täckes, är mig kärt, Hans wilja ser jag
.ia. Hwadhelst han en gång har beskärt, Kan ingen emot-
rna. Förgäfwes är Allt det beswär, Som mot hans upp-
sträfwar; Men den, som har Af Gud förswar, För intet
stånd bäfwar.

4. Hwad Gudi täckes, ske alltså! Tillfreds jag mig nu gif-
Och gläds, att allting måste gå, Sam han det föreskrif-
. För hans behag Ej sättes lag, Ty räds jag ingen
)a, Om än min blick Hans wisa skick Ej än kan genom-
)a.

5. Hwad Gudi täckes, lyster mig, I lust och wedermöda;
sorgens som på glädjens stig, Jag wet han skall mig
)a. Ehwad han gör, Hans namn jag bör Med ödmjukt
:ta prisa; Ehwart det bär, Jag trygger är: Gud skall mig
bewisa.

6. Hwad Gudi täckes, will ock jag, Och låter fara sorgen.
jag får glädja mig en dag, Hans godhet är min borgen.
)ad Gud beredt, Blir mig betedt, Fastän det synes dröja;
g tror förwist Att han mig sist Till ära will upphöja.

7. Hwad Gudi täckes, jag begär, Mer will jag ej åstunda.
Herren, som min klippa är, Jag allt mitt hopp skall grun-
I lif och död Är han mitt stöd, På honom glad jag
)ger. När wåndan swär Mig öfwergår, Är jag i honom
gger.

8. Hwad Gudi täckes, tar jag an Och will städs tålig
ra; Han är allen, som hjelpa kan Mig i min största fara.
st nöd och qwal Förutan tal Till döds mig wille trycka,
all Herren mig Dock wäldelig Ifrån förderfwet rycka.

(A. Blaarer † omkr. 1568, P. Brask, J. O. Wallin.)

255. Ehwad du tager eller ger, Så wärdes, Gud! mer och mer Uti den tro befästa, Att hwad med din wilja sker, Sker alltid till mitt bästa.

2. Min blindhet är så ofta röjd; Af egen wilja ledd böjd, Jag mitt förderf bereder; Jag må fördenskull wara n Hwart Herrans hand mig leder.

3. I allt, hwad helst mig går emot, Lär mig, o Gud! utan knot Dig undergifwen bliswa, Och, böjd i stoftet för fot, Blott dig min dyrkan gifwa.

4. Hur lycklig som ditt barn jag är, Att du, som fad namnet bär. Drar äfwen fadersorgen, För hwad din wis mig beskär, Din godhet är min borgen.

5. Dig, Gud! ske ewigt lof och pris, Som, alltid lika och wis, Ger äfwen mulna dagar. Jag kysse skall den fad ris, Som mig till bättring agar.

6. När på min stig du törnen strör, Du mig än mera n som gör För målet, dit jag syftar. Då plågans bädd sömn förstör, Till dig jag ögat lyftar.

7. Om sparsamt brytas skall mitt bröd, Om jag skall p was genom nöd, O Fader! ske din wilja. Ej skall i li heller död, Mig något från dig skilja.

(J. Hjerten † 1835.)

Dav. 119.

Sjunges som N:o 24.

256. O Herre! för allt godt, du mig Har wärdigats wisa, Mitt hjerta ödmjukt tackar dig Och dig ewigt prisa. Men när din wishet fann behof, Mig f lägga korsets prof, Du ock mitt bästa wille.

2. Af lyckans gunst i blindhet förd, Jag lärde älska w den; Din warning war ej mera hörd: Min håg blef fäst flärden. Jag fortgick blind på willans stig, Till deß din tan sökte mig Och från förderfwet frälste.

3. Af oförsedda motgångs rön Min sansning återwäck För werldens tjenst blef qwal min lön; Det hopp, mig då släcktes. Och äfwen när mig blef beskärdt Hwad jag af jord gods begärt, Det hjertat ej förnöjde.

4. Bland mången sorg och öm förlust, Bland stormars och wåda, Jag lärde mißtro werldens lust Och all deß to

åda. O Gud! då war det som till dig Mitt öga, öppnadt, ände sig Och åter såg din sanning.

5. Jag fann att när du är min skatt, Må jag för intet idas: Att den till dig förtröstan satt, Kan midt i nöden glä- s: Att, när jag med uppriktighet Främst söker din rättfär- ghet, Allt till mitt bästa länder.

6. Ja, Herre! ljufligt är ditt ok, Och salig är din börda. wad om mitt öde i din bok Står tecknadt, will jag wörda. medgång prisar jag din nåd, I motgång dina wisa råd, I lt en faders kärlek. (G. G. Adlerbeth † 1818.)

Sjunges som N:o 77.

257. Hwad kan dock min själ förnöja Wid wår tids elän- dighet? Hwart wi wåra sinnen böja, Är allt eständighet. O min själ! betänk och märk, Att wårt wäsen h wårt werk I en flygtig tid omwandra Och som månen sig ändra.

2. Menniskans beslut och handling, Deß beswär och tids- rdrif Underkastas jemn förwandling: Wanskligt är wårt hela f. Flygtig är all konst och råd, Obeständig gunst och nåd, waraktigt hwad wi göre, Tänke, tale, se och höre.

3. Dock, fastän oß ofta kränker Denna werlds ostadighet, är man åter sig betänker, Hugnas hjertat, ty man wet, Att år tids och lyckas skick Wårdas af den fadrens blick, Som har lt i sina händer Och allt till wårt bästa wänder.

4. Allt, hwad wi med ögon skåde, Allt är Gudi underlagt: wad wi göre, tänke, råde Står allt i Guds hand och magt. wad wi äge, han beskär, Hwad wi bedje, han förär. Till årt bästa allt han wänder, Allting är uti hans händer.

5. Att wi stige upp till heder, Att wår lycka med oß står, tt wi läre konst och seder, Att wår flit belöning får: Sådant h allt annat mer Blott af Herrans godhet sker, Som har allt sina händer Och allt till wårt bästa wänder.

6. Att wår tid förnöjsamt skrider, Att wi samle många år, tt wi tälje lugna tider, Att wårt hufwud bär grå hår, Att wi och hugnas wid Wåra barn i åldrens tid: Sådant af Guds ddhet händer, Som har allt i sina händer.

7. Deremot när man beklagar, Att en nyttig lefnads lopp ti mångens halfwa dagar, Oförmodligt hörer opp, Låt oß

tro, att Gud ock der Lika wis och nådig är, Som her alli
sina händer Och det till wårt bästa wänder.

8. När i kroppens alla delar Kraft och wärme taga a
När oß syn och hörsel felar, När wi lute till wår graf, Nä
wår ande afsked tar Från den hydda, nu han har, Och till hin
lens boning länder, Hamnar han i Herrans händer.

9. Säll är den, som det betänker Och i Gudi har sin fröjd
Han är trygg mot werldens ränker Och bland lyckans skifte
nöjd. När han, skild från tidens qwal, Wandrar genom d
dens dal, Gud allt till hans bästa wänder, Tar hans själ
sina händer.

10. Säll är den, som sina händer I Guds händer slute
in; Hwart hans werld och lycka wänder, Har han dock ett r
ligt sinn': Han är nöjd i sorg och nöd, Han har tröst i lif o
död: Allting till hans bästa länder, Han är alltid i Gud
händer.

11. Sist, min Gud! jag dig nu beder: Tag min hand u
din hand, Så att du mig alltid leder, Förer till ditt fröjdelan
Hwarest ändas allt beswär, Och när loppet slutadt är, Och ja
dig min anda sänder, Tag då den i dina händer.

(G. Ollon † 1703.)

Umgänge med Gud i bönen.

Sjunges som N:o 31.

258. Att bedja Gud, han sjelf oß böd; Det fordrar o
wår egen nöd. Den, som med troget hjerta be
Blir hörd af Gud, som hjertat ser. Kan någon sällhet lik
den, Att gå till Gud som till en wän?

2. Gif akt uppå ditt lefnadslopp, Hwad har du wäl t
själ och kropp Utaf dig sjelf? allt är ett lån, Allt gifs, allt ko
mer ofwanifrån, Mer än du sjelf dig önska wet, Och först o
sist din saligbet.

3. Bed trägen, bed i Jesu namn, Då öppnar Gud
fadershamn Och gifwer dig sin andas nåd Till ljus och hjel
i råd och dåd, Till hopp och tröst i sorgens tid, Till kraft o
mod i andlig strid.

4. Bed ödmjuk, bed förtröstansfull, Att Gud för dina syn
ders skull Ej wägrar bönen, men beskär Hwad honom täckt, d

tigt är; Ack! bed med ånger och med tro, Så får du i ditt rta ro.

5. Med andakt fall för Herran ned, Men för dig sjelf ej ast bed; Försonlig, broderlig och öm, Uti din bön ej näftan m; Hans nöd, ack som din egen känn, Han ware owän r wän.

6. Hwad tröst för oß, o store Gud! Att nalkas dig med ens ljud. Ack, mana sjelf dertill wår själ Och låt wår bön täckas wäl. Gud! låt wår bön af hjertat gå, Och ej i blotta bestå.

(Finnes i profpf:b. 1761, 1793; F. O. Wallin.)

59. Skapare! att nalkas dig Genom bönen du mig lärde; Ljufwa lära, som för mig Har så myc- tröst och wärde. Stoftet ur sin wanmagt fann Wäg till ldars upphofsman.

2. Hwad mig bristen i min lott Får jag af din nåd begära. diskt likfom andligt godt Har du lofwat mig beskära, När dig jag faller ner Och i Jesu namn dig ber.

3. Ljuf är denna tillförsigt, Stort det löfte du mig gifwit; k du har en helig pligt Mig tillika föreskrifwit: Att jag at ej begär, Än du ser mig nyttigt är.

4. O, min Gud! hwem bättre wet Hwad mitt sanna wäl der, Än du sjelf, hwars allwishet Hwarje menskas wägar r, Och, från waggan till deß graf, Henne prof af huld- gaf?

5. Må, ehwad mig är beredt, Bönen mig med dig förena; e uti ljuft och ledt Uppehåll mig wid det ena, Att jag fruk- för dig bär Och som fader har dig kär.

(G. G. Adlerbeth † 1818.)

Sjunges som N:o 392.

60. O Gud! all sannings källa! Jag tror ditt löftes ord. Hwad du har sagt skall gälla I himmel på jord: Åkalla mig i nöden Så får du hjelp af mig; Herre! intill döden Will jag åkalla dig.

2. Hwad hjelp mot all min smärta, Att trösta på din nåd anförtro mitt hjerta Åt dina wisa råd; När du mig bedja e I Jesu Kristi namn, Du åt mitt hopp beskärde En fri- i din famn.

3. Och hwad mitt hjerta beder, Det wet jag att du hör, Och hwad mitt wäl bereder, Det wet jag att du gör. I nö dens högsta smärta Din hjelp mig närmast är; Jag wet att på ditt hjerta Du mina sorger bär.

4. Jag skall ej öfwergifwa Den enda tröst jag har, Jag skall ej tröttad blifwa Att sucka till en far. Förtwiflan wik fjerran: Till afgrund bär deß stig. Jag släpper icke Herran Förr'n han wälsignar mig. (P. O. Nyström † 1838.)

Sjunges som N:o 197.

261. Mitt hjerta! fröjda dig: må själ och sinnen röras! Låt andakt af din bön allt upp i himlen höras! Ty Fadren bjuder dig, dig kallar ock Guds Son, Att träda trösterik inför sin nådesthron.

2. Det är din Fader kär, som dig befaller bedja; Din bro der är ock den, dig will din bön tillstädja; Din tröstare, ehwa du bedja skall, dig lär: Alltså med ödmjukt hopp till Gud di sucken bär.

3. Du ser Guds hjertelag, låt dig deraf beweka. Han mun, hans dyra ord kan dig ej något neka. Hwad dig omö ligt syns, det will hans fadershand Dig gifwa, ja, ock mer, ä du ens tänka kan.

4. Så kommer jag, min Gud! i Jesu namn rätt glad Och säger i fast tro: jag är ditt barn, min Fader! Jag bede tror och wet, att du min bön upptar; Du will, du kan, du gö hwad du mig lofwat har. (J. Olearius † 1684, G. Ollon.)

Herrans bön.

262. Herre! du, som från det höga Allt bewakar mi ditt öga, Allt bewarar i din famn, Fader we wi dig åkalla: Heligt ware för oß alla Ditt tillbedjanswär namn.

2. Komme, Gud! till oß ditt rike. Brott och qwal mörker wike För din Andas helga röst. Skänk ditt ljus wilseförda, Lätta de betrycktas börda, Gif de ångerfulla tr

3. Gode Fader! från din wilja Låt ej mörkrets ande sk Dina återlösta mer. Lär oß bedja rätt de orden: Ske din wi här på jorden, Såsom den i himlen sker!

4. Låt oß ej i fåfäng möda, Lifwets dyra lån föröda, Gif kedom, ej nöd, Gif blott att wi redligt winne Och med ett öjfamt finne, Njute hwarje dag wårt bröd.

5. Sjelfwe ftapplande och fwaga, Lär oß andras fel för- a Utan agg, förtal och knot; Och då wi wår fynd begråte, förlåt, fom wi förlåte Dem, fom brutit oß emot.

6. När wi freftas på wår bana, Än af werldens onda a, Än af eget kött och blod, Wifa oß wår fjälawåda Och i n oß benåda Med ett himmelfkt hjeltemod.

7. När till dig i mörka tider, Hårda prof och tunga ftri- Höjas wåra klagoljud, Öfwergif oß ej i nöden, Stöd oß, ß, och i döden, Fräls oß från allt ondt, o Gud!

8. Hör den bön, dig hjertat egnar! Din är magten: allt hägnar: Ditt är riket: allt du ftyr, Din är äran, härlig- ; Dig loffjunger ewigheten, Dig det ögonblick fom flyr.

(J. O. Wallin † 1839.)

Guds lof.

83. O Gud! wi lofwe dig. O Gud! wi tacke dig. Du är; och genom dig är allt, All werlden rörs, du befalt. Ifrån din thron går ljufet ut, Och ftormen tar ditt beflut, Hwem gör att allt i detta nu, Ej blir till ? endaft du. Helig är Herren Gud! Helig är Herren Gud! g är Gud, den ftore Herren Zebaoth!

2. Så ljufens änglar dig, wår Gud! Loffjunga högt i ens fal, Bland Kriftі trogna ändebud, Bland heliga mar- rs tal. Och från den låga jordens dal Ditt folk uppftäm- famma ljud Och redan här, bland ftrid och gwal, Lof- ger dig, all werldens Gud! O Herre, du wår Skapare! O e, du wår Frälfare! O Herre, du wår Tröftare! Dig pris ack och ära fke.

3. Dig prife wi, att, ewigt mild, Du till den fallna men- fåg, Som genom fynden från dig fkild, I mörker, nöd och magt låg. O du, hwars kärlek war få ftor Att du din Son utgaf På det att hwar och en, fom tror Och från onda wänder af, Ej fkall förgås, men wid din hand Led- s till ditt fröjdeland Dig prife wi med enig röft, För ljus elgelfe och tröft.

4. Lät oß, o Gud! din anda få, Som, helig, mägtig, wi och god, Oß lärer Kristi ord förstå, Försoning finna i han blod Och i hans helga fotspår gå Med frid och fröjd och krist ligt mod. Hjelp oß i kärlek, tro och hopp Fullborda wäl wår wandringslopp.

5. Dig bedje, dig anrope wi, Du ewigt gode! statt oß b Sträck öfwer oß din starka hand, Behåll oß i din nåds för bund. Bewara wåra fäders land, Wälsigna hela jordens rund Till dig, till dig står all wår tröst; O Herre! hör wår bön röst. Amen (?—, M. Luther. F. M. Franzen.)

("Te Deum laudamus" begagnades allmänt wid gudstjensten redan i 5:te årh. Den kallas wanligen den "Ambrosianska lofsången", ehuru Ambrosius troligen icke är förf. Sedan 9:de årh. sjunges denna ps. wid jär deles högtidliga tillfällen, såsom efter wunnen seger, wid kröningar, biskop inwigningar o. s. w.)

Dav. 28.

264. Lofwa will jag Herran, Herran, Ty han hafw hört min röst. Han är, då all hjelp syns sje ran, Dock min starkhet, sköld och tröst. Han de ondas kre förtager Och sitt barn ur faran drager.

2. På min Gud i lif och döden Har jag min förtröstni satt, Han har hulpit mig i nöden, Och mitt hjerta är nu glad Derför will jag honom prisa, Honom ewig ära wisa.

3. Herre! war de trognas styrka, Och din smorda hjelp l stär; Fräls ditt folk och stöd din kyrka, Som ditt arf och e är; Låt dem här i dig förnöjas Och till ewig tid upphöjas.

(G. Ollon † 1703.)

Sjunges som N:o 139.

265. Dig ware lof och pris, o Kristi! Wälsignad den dag förwisst! Wi lofwe dig nu och till ewig t Helig, helig, helig i höjdene!

2. Dig lofwar helga änglars kor Och himlars här med gla stor. Dig lofwa Cherubim och Serafim: Helig, helig, hel höjdene!

3. Ditt folk, o Herre! lofwar dig, Din brud af hjer gläder sig För all din nåd och din barmhertighet, Helig, hel helig i höjdene! (?—, Ps. finnes på swenska redan 1529.)

Dav. 95.

266. Lofsjungom Herran! låtom oß med fröjdeljud K böja, nederfalla och tillbedja Gud; Lofsjung

:ren den allswäldige, Wår skapare, wår frälsare, Wår stare: Högtlofwad ware Herren!

2. All himlens här, all jorden och det wida haf Han wa- e och rörelse och lagar gaf; Ty sjunge jorden och allt hwad bär, Och hafwet och hwad deri är, Och himlens här: ytlofwad ware Herren!

3. Och du, hans folk, hans fosterfolk, som af hans hand sagas som hans egen hjord, kring goda land, Du frälsta sköslägt, i tacksamt bröst Förnim hans godhet, känn hans st Och höj din röst: Högtlofwad ware Herren!

4. Loffjungom Herran, wår förlossare och Gud! Från ca hjertan stige wåra läppars ljud Till Herran, som oß per i all nöd, Han är wår klippa och wårt stöd I lif och : Högtlofwad ware Herran! (J. O. Wallin † 1839.)

Dav. 99.

Sjunges som N:o 131.

37. Loffjungen Herran, Som i det höga Wåra öden hwälfwer; Från himlars thron den starke hämn ljungar, Och all jorden skälfwer, Och ner till jorden as folk och kungar. Wäldig är Herren, Herren, wår ung!

2. Loffjungen Herren, Som i det höga Lönar och bestraf- ; Åt den förtryckta, som till honom ropar, Rätt och dom skaffar, Och nederslår de fräcka wåldets hopar. Helig är ren, Herren som dömer!

3. Loffjungen Herran, Som i det höga Wåra hjertan glä- ; Med samma hand, som i de fordna dagar Förde wåra er, Han oß ännu beskyddar och ledsagar. Ljuflig är Her- , Herren wår herde!

4. Loffjungen Herren, Som i det höga Wåra fel förlåter; i sann bot wi ångrens tårar fälla, Han oß tager åter l sina barn och gör oß ewigt fälla. Nådig är Herren, ren wår fader! (J. O. Wallin † 1839.)

Dav. 100.

Sjunges som N:o 2.

38. Hela werlden fröjdas Herran Tidigt och af hjer- tans grund! Kommen ifrån orter fjerran, L.

som stån i hans förbund. Träden fram med lust och fröjd Sjungen Gud i himmelshöjd.

2. Han är den oß hafwer skapat Sig till folk och fosterfån Frälsat det, som war förtappadt Och är den, som med oß stån Will oß ändtlig föra in Uti himlaglädjen sin.

3. Tacken honom i hans portar, Lofwen honom i hans gård; Kommen hit från alla orter, Prisen den om oß hawård, Ty han är fast god och blid, Håller tro i ewig tid.

(J. Franck † 1677, C. J. Arrhenius, J. Swedberg.)

Dav. 145.

Sjunges som N:o 35.

269. Ditt namn, o Gud! jag lofwa will Och utan ände prisa; Förläna sjelf din nåd dertill Och bäst sättet wisa. Min konung! jag will stadelig Upphöja och berömma dig I alla mina dagar.

2. Du, Herre! stor och lofwärd äst, Din magt har ingen ända; Ditt majestät wi spörje bäst. När wi wår tanke wände Till dina werk att dem bese, Som med wår undran alltid sker, Men kunna ej begripas.

3. Jag tala skall om dina råd, Ditt wälde, dina under, Din härlighet, din stora nåd, Din wishet, alla stunder. Din godhet skall af wåra barn, Din rättwishet af barnabarn Förkunnas och wälsignas.

4. All werlden och hwad du har gjort, Förtälja skall dina ära; Att du är mild, skall bliswa spordt, Och alla skola lära Och se att du förbarmar dig Mot all din werk, men synnerlig Mot dina barn och wänner.

5. Af ewighet ditt rike war, I ewighet det bliswer. Ditt hägn, du fädren gifwit har, Du än åt barnen gifwer. Till alla dem, som lida men, När deras hopp och tro är ren, Är hjelper och förswarar.

6. Du låter i ett ymnigt mått Din godhets gåfwor flöda Till allt, som kropp och lif har fått Och wäntar af dig föda. Du låter upp din milda hand Och mättar allt i alla land Med godt behag och nöje.

7. Du är när dem, som älska dig Och med allt allwar frukta; Förderfwar ej ewinnerlig, När du dem nödgas tukta;

hörer dina frommas rop Och friar från de ondas hop,
ı snarlig blir till intet.
3. Du rättwis är, o Herre Gud! I alla dina wägar, Och
gt är ditt ord och bud, Som sjelf du wara plägar; Ty
min mun, och allt det kött, Som warit har och än blir
Dig utan ända prisa. (J. Arrhenius † 1725.)

0. Lofwad ware Herran, Wåra fäders Gud! Både
när och fjerran Skalle detta ljud: Lofwadt,
höjdt, prisadt Ware Herrans råd! Han har oß bewisat
säglig nåd. Priser och berömmer Gud, som rättwist dömer
sitt folk ej glömmer.
2. Dig, som härlig sitter Öfwer Cherubim, Prisar luftens
rter, Prisar böljans stim, Ljuset, som oß gläder, Jorden,
oß när: Allt din ära qwäder, Allt dig offer bär. Priser
berömmer etc.
3. Dig som sparfwens näste Wårdar, huld och wis, Him-
wida fäste Sjunger lof och pris. Åskans moln och dun-
Stjernans milda prakt Lofwar dina under Och din nåd
nagt. Priser och berömmer etc.
4. Dig, som wäldig skickar Från din konungsstol Längre
blickar Än den klara sol, Dig, med tusen munnar, Allt
unga wet; Dag och natt förkunnar Din barmhertighet.
er och berömmer etc.
5. Dig all werlden ärar, Gud! all glädjes grund; Äng-
himlahärar Lofwar dig hwar stund. Men, o Adams
c! Er, för alla bör Med lofsång och böner Wittna hwad
gör. Priser och berömmer Gud, som rättwis dömer
sitt folk ej glömmer.

(H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

Dav. 150.

Sjunges som N:o 29.

1. Lofwen Gud i himmelshöjd! Hwarje själ till
honom böjd, Hwarje stämma, glad och from,
e i hans helgedom!
2. Ty allt, hwad hans hand har gjort, Är allt dråpeligt
tort Och hans stora härlighet Warar i all ewighet.

3. Lofwen honom, allan stund, Högt och utaf hjertan grund. Ljuft bland helga sångers tal Klinge harpa cymbal.

4. Allt, hwad lif och anda har, Skynda dig och redo wa Lofwa Herran Jehova, Prisa Gud: Halleluja!

(J. Swedberg † 1735, J. O. Wallin.)

Sjunges som No. 197.

272. Nu tacken Gud, allt folk! med hjertans fröjd o gamman, För stora ting, dem han gör med alleſamman: Den från wårt moderslif, af nåd och stor misku Så mycket godt oß gjort, och än gör hwarje stund.

2. Den nåderike Gud, han oß ock här förläne, Att wi m hjertans fröjd i frid städs honom tjene; Och Herren, stor nåd, oß ware alltid blid, Oß ware Herren när, nu och ewig tid.

3. Pris ware dig, o Gud, o Fader, Son och Ande! Hö lofwad, store Gud! af oß i allo lande, Du som af ewigh treenig Gud förwiſt, Har warit, är och blir, högtlofwad fö och siſt! (Rinckart † 1649, J. Swedberg.)

Pſalmen ſkrefs med anledning af freden efter 30-åriga kriget, ſåſom ett lätt utförbart "Te Deum" begagnas den, i likhet med pſ. 2. wid ſynnerligen högtidliga tillfällen.

3). Förhållandet till oſs ſjelfwa och näſtan.

Ödmjukhet, ſaktmod, ſtilla leſwerne.

Sjunges som N:o 167.

273. Anamma from de dyra nådeorden Och ödmjuk wid Herrans Jeſu fötter, Ty ödmjukhet hon den goda jorden, Der ordets säd wälſignas och ſlår rötter.

2. Hon liknas må wid dalen watturika, Dit frukt och fr på milda ſkurar flöda, Då högmod är med kala berget li Som ſaknar muſt och giſwer ingen gröda.

3. Han mild och ödmjuk war, den grund ſå trygga, hwilken ſaligheten står och ſtödes; Då allt, hwad wi på e gerning bygga, Ett Babel är, ſom prunkar och förödes.

4. Ty will jag ej för fåfäng ära ſlafwa, Men akta fu på Jeſu ord och lagar; Han bor när dem, ſom ödmjuk a hafwa, Och deras bön hans hjerta wäl behagar.

5. Hwad är wäl jag? blott synder wid mig låda. O
e! du allena will mitt bästa. För Jesu skull allena
jag skåda Med hopp till dig, med kärlek till min nästa.
3. Om af Guds nåd jag bättre lottad blifwit, O, skulle
eröfwer mig förhäfwa? Ack nej! af den, som Herren mera
it, Jag wet att han skall äfwen mera kräfwa.
7. Jag wet, min Gud! att jag är alltför ringa Till all
nåd, du welat mig bewisa. Min mun dig ej ett wärdigt
an bringa; O, måtte dig min wandel bättre prisa!
8. Lär mig förstå, att jag är stoft och aska, Och trogen bli,
päl uti det lilla. Då skall mig ej ditt budskap öfwerraska:
tilla dag skall natten komma stilla.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 199.

4. Allt menskoslägtet af ett blod Den store Guden
danat. Och allas wäg han, wis och god, Till
na mål har banat, På det, som barn af samma far
bröder med hwarandra, Wi skulle wåra pröfningsdar I
ägt genomwandra.
2. Wi hit ej förde gods och gull, Ej wäldighet och ära,
ner i grafwens tysta mull Wi intet med oß bära. Hwar-
as bistånd, tröst och råd Wi hafwa här af nöden, Och
s barmhertighet och nåd I lifwet och i döden.
3. Allt menskoslägtet med ett blod Förlöstes att i renhet,
mjukhet och tålamod Bewara andans enhet, En medlare,
ro, ett dop Bjöd samma tröst åt alla, Som låta sig af
ns rop Till bot och bättring kalla.
4. En tjenarenas tjenare, Kom alla herrars Herre Att
a de förtappade, Det större med det smärre. Och wid
ortgång skänkte han Oß detta testamente: "I bröder!
n så hwarann, Som jag er alla tjente".
5. Och i hans Anda blefwo wi Hwarann som kristne like,
både tjenare och fri Fick arfsrätt till hans rike. Sig allas
från qwalens jord Till samma himmel höjde Och allas
wid nådens bord, I samma tro sig böjde.
6. Ty hjelp oß, Herre! att wi må, Bland gåfwor många-
a, Som i din rika nåd wi få, Dock lifwas af en anda,

Som kärleksfull och sann och blid, Kan våra hjertan ren
Och, i rättfärdighet och frid, Med Kristo oß förena!

7. Tag bort allt köttsligt öfwerdåd, Allt högmod ur wårt
sinne. Du gifwer de ödmjuka nåd; Du så, o Gud! oß sinne
Att nyttja rätt de pund wi fått, Du wärdes sjelf oß lära, Och
för allt gjordt och njutet godt Ge dig allena ära!

(J. O. Wallin † 1839.)

275. Stilla jag på dig will akta, O min Jesu! all min
tid, I din sannings ljus betrakta Hwad som
hörer till min frid, Och uti din kärleks wärma Till din salig-
het mig närma.

2. Stilla jag mitt kall må sköta Med all trohet, flit och
fröjd, Och en okänd framtid möta, Med Guds helga wilja
nöjd, Nöjd med hwad han ger och tager, När mitt samwe-
mig ej gnager.

3. Stilla må jag städs betwinga Sinlighetens öfwerdåd,
Glad åt Gud ett offer bringa Af min egen wiljas råd, I han
kraft mot högmod kämpa, Afund kufwa, wrede dämpa.

4. Stilla må min wandel blifwa, Så i handling som
ord, Och förargelse ej gifwa Någon själ på denna jor
Bygga upp, ej rifwa neder, Är en kristens pligt och heder.

5. Stilla må jag tadlet höra Och min wäg ostraffligt g
Heldre än att orätt göra, Sjelf jag orätt lida må Och förlå
och förglömma, Wiß att Gud skall rättwis dömma.

6. Stilla jag mitt kors må taga Och gå fram i Kristi spå
Allt umbära, allt fördraga, Genom honom jag förmår. A
hur fort är pröfwotiden Dock med all sin nöd förliden.

7. Stilla må jag Herran bida, Tyst och trogen göra w
Medan dagens timmar skrida, Aktsam wara om min sj
Snart är sista timman slagen Och min själ ifrån mig tagen.

8. Stilla komme och wälkomna Ware dagens slut och li
Stilla må i Gud jag somna Från min sista aftonbön, Hw
ken, när den här afbrytes, I en himmelsk lofsång bytes.

9. Stilla ock mitt stoft må gömmas I den tysta jordes
famn; Må det rum af werlden glömmas, Der jag hwi
utan namn. Rum och namn wäl Herren känner, Då h
ropar sina wänner!

(J. O. Wallin † 1839.)

ståndaktighet, Rättwisa, Redlighet i handel och wandel.

Sjunges som N:o 28.

76. Hwem är bland Jesu rätta wänner, Hwem går sin gång med tillförsigt? Den som ej menskofruktan ner, Men gör i kristlig tro sin pligt. I Herrans hägnad g han bor, Då werlden honom hjelplös tror.

2. Han bäfwar ej, om jorden bäfwar Wid stormars ras böljors swall, Och döden öfwer honom swäfwar I blixt- eld och wiggars fall. Han wet att utom Guds behag går en timme från hans dag.

3. När ondskan spinner sina ränker Och lägger snaror för s fot; När orättwisan honom kränker, Hwad höfwes om deremot? Förlåta, ömka menskors brott Och hämnas wälgerning blott.

4. När afund, att hans wandel swärta, Mot honom höjer ets röst. I himmelen och i sitt hjerta Han har sitt wittne sin tröst. Ett wåld, som öfwer dem ej rår, Är ju ej dt en kristens tår.

5. Så går, i Jesu namn, en kristen, Om än med bäfwan, med frid, Att möta lidandet och bristen, Uti försökelsernas Så wisar han hwad den förmår, Hwars fasta hopp till ran står.

6. O Jesu! wärdes mig ledsaga På sanningens och fri- s stig. Du, som är mägtig i de swaga, Din Andas kraft äna mig; Då kan jag trofast målet nå, Och en gång lif- s krona få. (J. O. Wallin, † 1839.)

Dav. 15.

77. Ho är den, som trött af striden, Får med friden, Herre! i din hydda bo? Ho skall, upphöjd öfwer en, Sorgen, döden, Blifwa på ditt berg i ro.

2. Den, som utan wank och willa, Wandrar stilla På rätt- dighetens stig; Den, som utan skrymtan öfwar Hwad han fwar Wara godt och rätt för dig.

3. Den, som sanning trygg förklarar Och förswarar Utaf tat all sin tid; Den, som utan flärd och ränker, Aldrig nker Någons ära, någons frid.

4. Den, som fattiga och rika Aktar lika, Lasten blott för- aktlig tror; Den, i hwilkens lugna öga, Ej den höga, Me- den helige är stor.

5. Den, som nästans hopp ej swiker, Eller wiker Från sin ed för winnings skull; Den, som dygdens fall ej wåller, Ej förhåller Nödens rätt för gunst och gull.

6. Han, o Herre! skall med friden Efter tiden I din helga hydda bo; Han skall, upphöjd öfwer nöden, Sorgen, döden, Få hos dig en ewig ro. (J. O. Wallin † 1839.)

Dav. 37.

Sjunges som N:o 124.

278. Menska! hör det bud, hwartill Du bör all ger- ning föra: "Åt andra gör, hwad sjelf du wil Att de dig skola göra." Dem, som öfwa wåld och list, Bida straffet wißt: De draga swärdet ut; Men si, det skall till slu Gå in i deras hjertan.

2. Den starke hämnaren, som ser Hur de sin båge bände Att en oskyldig fälla ner Och krossa den elända, Han, til deras blygd och fall, Rätten skipa skall: Då stjelper deras magt, Förswinner deras prakt Och bågen sönderbrister.

3. Men dem, som i allt godt bestå Och Herrans dom för bida, Dem skall det wäl på slutet gå. Ånskönt en tid de lida Deras rätt blir uppenbar, Som en middag klar, Och Herren som han sagt, Skall hålla dem wid magt Uti den onda tiden.

4. Så handla rätt och sköt ej om, Att werldens lön begä- ra, Men haf din lust i Herranom, Blif i ditt land med ära Hwad ditt hjerta önskar sig, Kan han gifwa dig; Ty anbefa din wäg I Herrans hand, och äg Hans lag uti ditt hjerta.

5. Från jordisk fröjd och fruktan skild, Dig gläd i Herrar fruktan; War, som hans barn, mot bröder mild, War tåli wid hans tuktan. Ej skall den rättfärdige Sig förskjuten se Han säger till sin ätt: War from och handla rätt, Och Gud för ser wäl brödet. (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 31.

279. Gif, Gud! att ren och sammwetsgrann, Jag inför menskor wandra kan, Hjelp mig, att jag gö allom rätt Och får mitt bröd på ärligt sätt; Ty orätt god dock ej består, Med synd det kom, med sorg det går.

2. Långt heldre låt mig lida nöd, Än njuta brottsligt
rflöd. Att wara gudelig och nöjd Är winning nog, är
och fröjd. Det goda sammetet, o Gud! Gif mig till dag-
gästabud.
3. När jag dig söker som du böd, Du ock mig hjelper i all
När främst af allt jag söka wet Ditt rike, din rättfär-
et, Du omsorg för allt öfrigt bär Och gifwer mig det
gt är. (J. O. Wallin † 1839.)

Försakelse, Flit och förnöjsamt sinnelag.

30. Af rikedom och werldslig fröjd Ej själen båtnad
äger; Men wara gudelig och nöjd, Allt annat
rwäger, En helgad håg, ett tåligt mod, En barnslig tro
Gud är god, Är winning nog för själen,
2. Min Gud, som hör hwad jag begär Och ser hwad jag
fwer, Han ger mig wäl det nyttigt är Och håller wård der-
r. I denna fälla tillförsigt Jag går frimodigt till min
t, Förtröstande på Herran.
3. Hwi skulle jag en lycka tro, Som lockar och bedrager,
söfwas i den korta ro, Som flärden ger och tager? Ack,
min drömda fröjd förswann, Hwad wore jag? en fåwitsk
, Som byggt sitt hus på sanden.
4. Med Kristi Anda i mitt bröst, Will jag den sällhet
ga, Som himlens ord och nådens tröst Bereda och betrygga;
räds jag inga farors hot, Men tar förnöjd och lugn emot
ad Herren helst förlänar.
5. I glädjens dag, med tacksam själ, På gifwaren jag
ker, Som ock bestämt till andras wäl Det goda, han mig
ker, I sorgens dag är hoppet qwar, Att han, som hittills
pit har, Skall ock härefter hjelpa.
6. Fly, falska fröjd! ifrån min stig. Din flykt jag ej
låter; Gud är min fröjd, jag nöjer mig Med hwad han gör
låter; I hwad han ger, i hwad han tar, Han är min wän,
är min far, Hwad har jag då att frukta?
7. Han känner hwad mig görs behof Att bli för himlen
gen; Jag derför, under alla prof, Will wandra tyst och
gen, Och när jag blir af werlden trött, Så låter han mig
na sött Och i sin glädje wakna. (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 101.

281. Ej guld och rikedom jag har; Min lott är ri
worden; Men jag i himlen har en far, S
intet stöd på jorden. Han ser min wandel från sin höjd, S
hwad han ger, jag tager nöjd. Hans tröst wäl hos mig b
wer, Om allt mig öfwergifwer.

2. Hur nåderikt, o Gud! du styr, Det tyda alla stun
Den natt, som sänks, den dag, som gryr, Förkunnar d
under. Du kläder liljorna i prakt; Åt allt hwad rörs, r
fadersmagt Du dagligt föda mäter, Du mig ock ej förgäter

3. Håll du min hand till nyttigt werk, Fastän jag sent
somna, Och mina swaga krafter stärk, Enär de wilja dom
Den, som dig tjenar, är du blid; Än såg jag icke någon
Att den dig trogen blifwit, Du, Herre! öfwergifwit.

4. Jag wet, du will ej pröfwa mig Mer än min kraft
bära. Ack! nödens wäg och och brottets stig De gå hwar
dra nära. Men swigtar jag, du stöde mig, Din troher
ewinnerlig; Du älskar den du tuktar, Och hjelper den
fruktar.

5. Min pröfningstid ej ewig är: Ditt ord är mig
borgen Att jag en gång med fröjd uppstår Hwad jag får
sorgen. Ty will jag wandra lifwets stig Med dygd och st
hopp till dig, Tills fäld är wandringsstafwen Och jag får
grafwen. (E. G. Geijer † 1847.)

Sjunges som N:o 89.

282. Ej större bröd oß kommer till Än Gud will
tillmäta; Men den, som ej arbeta will, S
icke heller äta; Och detta bud Från Herran Gud Du ald
må förgäta.

2. War arbetsam, du jordens son! I swett skall du
föda. Guds gåfwor då i samma mån Som swettens drop
flöda, Han lofwat ge Wälsignelse, Men efter anwänd m

3. War arbetsam! i nyttans wärf Ditt mod, din kraft
dane. Wet, lättjan är din själs förderf, Din wälfärds w
bane; Då pligten är, Så lätt, så kär, För den wid bör
wane.

4. War arbetsam! Guds hjelp ej dröjt För dem h
biståndd skatta. De händer, du mot himlen höjt, Med kra

erket fatta; Och bönen gör Dig arbetsför, När händren lifwa matta.

5. War arbetsam! men se ej blott Uppå ditt eget bästa. Bör alltid rätt, gör gerna godt, Haf ömhet för din nästa. De ulpnas bön Skall frid och lön Wid dina mödor fästa.

6. War arbetsam! men blott de dar, Då Gud dig böd arbeta; Den sjunde dag han helgat har Att Herrans sabbat heta. Då bör din själ Sitt högre wäl Begrunda, se och weta.

7. Ditt werk du, både sist och först, Med Guds behag förrke. Blif heldre, än på jorden störst, Den minste i Guds rike, Ett enda här Nödwändigt är, För det allt annat wike.

(J. O. Wallin † 1839.)

283. Kristen, klandra ej din lycka, Fast en mindre del du fått; Werldens trälar blott förtycka Näftans mnigare lott. Gud, som afmätt dina dagar, Skådar hwad ig nyttigt är. Med förtröftan till hans lagar Tag förnöjd wad han beskär.

2. Så din åker, spar ej mödan, Sådant är den Högstes ud; Att deraf bestämma grödan, Tillhör icke dig, men Gud. Får Guds nåd din lusta twinga Och en annan håg dig ge, Blir den lott, dig syntes ringa, Stor af Guds wälsignelse.

3. När det sparda guldet blifwer Tungt och kallt för werlens träl, Gud dig bättre skatter gifwer I en ren och fridfull jäl; I ett samwete, som säger Att du redligt fylt ditt kall, I et fasta hopp du äger Att du himlen ärfwa skall.

4. Så den arma som den rika Nalkas ett och samma slut, Döden skall dem göra lika Och all skilnad plåna ut. Domarn kall det goda löna, Som du werkat i ditt mått. Större anwar den skall röna, Som har större gåfwor fått.

(G. G. Adlerbeth † 1818.)

Sjunges som N:o 40.

284. I din wård, som räcker till, Gode Gud! åt alla, Näftans wäl jag lika will Såsom mitt befalla. Herre! war Hans försvar, War hans hjelp i nöden, Styrk ans hopp i döden.

2. Med ditt faders hjertelag Wille du mig lära, Att mot öder borde jag Brodershjerta bära. Denna pligt Högsta wigt Af det blodet wunnit, Som för alla runnit.

3. Ej en kristen hugnas kan Af sin broders skada; Med d sorgsna förjer han, Glädes med de glada. Aggets röst T: hans bröst Ej en ingång finner, Afund der ej brinner.

4. Tyngd och lättnad, sorg och fröjd Allom delad bliswit Den är lycklig, som är nöjd Med den lott du gifwit. Allt ä godt, Om det blott Själens wäl bereder Och till Gud oß leden

5. Detta mindre eller mer Skall min hug ej fästa. Näu o Gud! din wilja sker, Sker också mitt bästa. Hwad mig hä Sällast är, Wet jag du förlänar, Mer än jag förtjenar.

6. Hwad mig båtar, ej din nåd Åt min bön förnekan Kommer dag, så kommer råd, Jag derom ej twekar, Endast ja Hwarje dag Med godt sammet möter Och mitt kall rätt sköte

(J. O. Wallin † 1839.)

Menniskokärlek, Barmhertighet, Försonlighet.

Sjunges som N:o 19.

285. I menskors barn! som alla ägen Er wård af samm faders hand, Hwi kifwen I ändå på wägen Ti ett och samma fadersland? I hafwen ej de bud i minne, So Herren gaf oß, ewigt god; I hafwen icke Kristi sinne, Och fö fängt flöt för er hans blod.

2. Hur fridsamt deras dagar hwälfwa, Som rätt först hwad han befalt: Att älska andra som sig sjelfwa, Och älsk Herran öfwerallt; Som ondt med ondt ej wedergälla, Me öfwerwinna ondt med godt, Och hämden glömma eller ställ Uti den Högstes händer blott.

3. Den helige du fåfängt prisar Med böners mängd o fängers ljud, Om ej din menskokärlek wisar Din sanna kär till din Gud. För honom fåfängt du begråter Din brist wi nådens altarfot Om du en broder ej förlåter Hwad han h brutit dig emot.

4. Ty war din trätobror benägen Till wänskap medan ä är tid. Gör wäl, då än du är på wägen, Om du will fa hän i frid. Gör wäl, ej blott åt den, som löner, Åt den, so prisar dig igen; I samma hjerta, samma böner, Haf rum fö owän och för wän.

5. Och föd den arma, kläd den nakna, Låt upp för nöde barn din dörr; Du skall ej sjelf din nödtorft sakna Af Herra

nder, mer än förr. Säll den, som sist i Fadrens rike Får
ta detta glada ljud, Det goda, du bewist din like, Det har
ock bewist din Gud!

6. O du, som gaf ditt lif för fåren! Om nåd och kraft wi
dje dig, Att framgent följa dig i spåren På kärlekens och
idens stig. Låt mer och mer en skingrad skara Förenas i din
nnings ljus, Att det må wara, ewigt wara En herde och ett
rahus! (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 77.

286. Gud, som gläder mina dagar Med din rika nåd och wård, Gif, att för den röst, som klagar, ag ej finnes döf och hård. Det är du, som allt beskär: Jag tt redskap endast är, Då du genom mina händer Hjelpen till in broder sänder..

2. Då jag under nödens börda Mina likar swigta ser, Lär ig då din kärlek wörda, Som en bättre lott mig ger. Då ed tacksam blick till skyn Jag wälsignar din försyn, Gif att ertats wärma sprider Hjelp och tröst till den som lider.

3. Må min wenstra hand ej weta Hwad den högra handen ör, Högmod ej mitt hjerta reta, Då jag dina gåfwor för. Må in tro, af kärlek ledd, Endast af ditt öga sedd, Sin wälger- ng icke mäta, Göra godt och det förgäta.

(S. Ödmann † 1829.)

Sjunges som N:o 101.

287. Säll den, som, mot den arma huld Och werksam för deß bästa, Bekänner Herranom sin skuld ed kärlek till sin nästa; Som tänker i sin glädjedag På den, m, torftig, sjuk och swag, Blott lefwer för att lida Och öst af döden bida.

2. I onda dar Guds hjelp skall bo I menskowännens ydda, Wälsignelse och timlig ro Hans rätter skola krydda; ans trogna bön, i sorgens tid, På qwalens bädd, i dödens rid, Skall Herren Gud ock höra Och nåd med honom göra.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 21.

288. När trygg och mätt du somnar in, När frisk och glad du waknar, Din arma nästa dig påminn,

Som bröd och helsa saknar. Du nattens hwila njuter nö
Han spör hwad natten lider. Och när din dag går fra
fröjd, I brist och qwal han qwider, Att dagen långsamt skri

2. Fall, kristen! för din fader ned Och bed för dina bröd
En bön för hwarje hjerta bed, Som under korset blöder. N
se'n du handlar, som du ber, Din tro du rätt bewisar; När
en usling bistånd ger, När du en sjukling lisar, Du rätt
fader prisar.

3. Om jag en daglig nödtorft fått Med helsans d
gåfwa, Jag will min Gud för denna lott Med ord och gern
lofwa; Ja, tacksam will jag då mitt bröd, Men icke ensam, ä
Och skulle ingen, i min nöd, Med samma mått mig mä
Skall Gud mig ej förgäta. (F. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 113.

289. Mitt wittne ware Gud! jag will Till honom hä
den ställa. Förlåta hörer menskor till, L
Gud att wedergälla. Ack! huru skall jag sjelf bestå, L
han med mig till doms will gå.

2. En syndig werld har han förskont: En fader han f
blifwer Mot den, som sjelf med Gud försont, Sin nästas sk
tillgifwer. Säll den, som lyder fridens bud, Ty han skall h
barn af Gud.

3. Med kristligt saktmod, o min själ! Ditt barnaskap
sanna. Åt dem, som hata dig, gör wäl, Wälsigna dem
banna: Försonlig war och kärleksrik, O, war den högste
dren lik!

4. Ännu han till sin nådastol Ej någon wägrar kalla,
nådens, liksom dagens sol Går upp ännu för alla; Ännu
flödar Jesu blod, Likt Herrans regn till ond och god.

5. Men synde wi på Herrans nåd, Wår dom wi sjelf
wälla, Ty låt oß dämpa hämdens råd Och wreden återhå
Att öfwer dem ej solen må Kanske för alltid nedergå.

6. Kom broder! räck mig här din hand Till wänskap
försoning. Blott de, som wårda fridens band, Få rum i
dens boning. Som wi hwarann förlåte här, Så warder
förlåtet der.

7. O Herre! du wår fader är, Och dina barn wi äre. Ack, lär oß hafwa friden kär, Så warde wi dig käre. Wälsigna oß i all wår tid, Och låt oß mötas i din frid.

(J. O. Wallin † 1839.)

Måttlighet och Nykterhet.

Sjunges som N:o 8.

290. Du, som låter mig erfara Af din nåd så rika prof, Fader! lär mitt hjerta wara Lyckligt under få behof. Låt din godhet ömt bewaras I ett nöjdt och helgadt tröst, Och min tacksamhet förklaras Genom nästans hjelp och röst.

2. Straff du i naturens lagar Stadgat för begärens slaf, När han spiller helsans dagar Och den wälfärd, som du gaf. Wärdes, Gud! mitt hjerta rena Lär mig se mitt sanna wäl I det goda, som allena Ewigt fröjda kan min själ.

(S. Ödmann † 1829.)

291. Hur mild och nådig är wår Gud, När wi, med lydnad för hans bud, Wårt hopp till honom ställe; Han skyddar oß mot brist och nöd, Han gifwer både must och bröd, Till fröjd och uppehälle. Med redlig flit och trogen bön Wi sakne aldrig mödans lön.

2. Men du, som detta mildhets prof, Med wishet, wärighet och hof Ej tacksamt njuta lärde, Din näring warder dig ett gift, Och ditt begär en djurisk drift, Som qwäfwer menskans wärde. Den, som har buken till sin gud, Han syndar mot Guds första bud.

3. Hwad du förtär i öfwerflöd, Du från din nästa i hans nöd Med gudlös hårdhet röfwar; Och på din egen kropp och själ Med detta rån, o lustans träl! Ett sjelfmord du föröfwar. Ack, rusa ej så blind och djerf, O syndare! till ditt förderf.

4. Wak upp, bed Gud om kraft och mod Att mot ditt eget kött och blod Till manlig strid dig rusta. Låt hjertat ej betungadt bli Af dryckenskap och fråsseri Och denna werldens lusta. Se till att Herrans dag ej må För hastigt komma dig uppå!

5. Förty den dagen komma skall Liksom en snara, sträckt till fall För alla jordens trälar. Hjelp, Gud! oß derför lefwa

så, Att wi för ewig tid ej må Förderfwa wåra själar; Men nyktre, wakande i bön, Fly syndens snaror och deß lön.

(J. O. Wallin † 1839.)

Kyskhet.

Sjunges som N:o 186.

292. Gud säger, att den salig är, Som är befunnen worden I hjertat, helig, kysk och skär I lefnad och i orden. Han skall en gång, i glädje stor, Få skåda Herran, der han bor Med alla helga änglar.

2. Men we den, som här gifwer sig I köttets lust att swäfwa Och uppå hedningarnes stig Will mot Guds wilja sträfwa; Ty hwad som här i mörkret skett, Det skall i dagen blifwa sedt, Då Gud det uppenbarar.

3. Den der har lustan till sin Gud, Och tukt och dygd och aktar, Men wandrar twärt mot Herrans bud, På honom straffet waktar Med ånger, ängslan, qwal och nöd, Och sluta blir en ewig död, För denna wälllust korta.

4. Fördenskull ho will tänka på Att fredadt samwet bära Sitt hjerta han behålla må I helgelse och ära; Sin kropp så grant han wårda bör, Att han ej Kristi lemmar gör Till snöda syndalemmar.

5. En tuktigs kropp och hjerta är Den helga Andas tempel. Ostraffligt blifwer hans begär, Hans tal och hans exempel. När han betänker Kristi nöd, Hans törnekrona kors och död, De onda lustar wika.

6. Rent hjerta skapa, Gud! i mig, Gif mig en ny, w anda, Och gör mig biståndd nådelig, Ehwad mig läggs t handa. Du är, o Gud! min helgelse, Hjelp mig uti all f stelse: Min hjelp du lofwat wara.

7. Förlåt, o Gud och Fader god! Mig alla mina brist Förstör, o Jesu! med ditt blod, All satans magt och lister. Helge Ande! war mig när, Och helga städs min själs be Gud öfwer allt att älska.

(?— före 1652, H. Spegel, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 8.

293. Salig den, hwars hjerta lågar Utaf heliga beg Den sitt öga lyfta wågar Till en Gud, som

är, Då på ljusets väg han träder, Herren honom krafter
; Ren i Kristo han sig gläder Åt den blick, som allting ser.

2. Fullt af wämjelse och smärta, Afgrundsmörker föreståt
nom, som med orent hjerta Lustans mörka wägar går. Han
atten och i dagen Endast ångrens ämnen ser, Hör medbrotts-
gen bedragen, Hämdens domar kalla ner.

3. Du, som helga lagar bryter Med otyglade begär, Wet,
gnista snart sig byter I en låga, som förtär. Den, som ej
ungdomsåren Fruktar wådan af ett fall, Lik en blomma,
ckt i wåren, Uti förtid wißna skall.

4. Känn din plats uti naturen, Känn den plats Guds nåd
gaf. Djupt förnedrad under djuren Är begärelsernas slaf.
d, för att din själ förwara, Sändt sin Son, sin Anda sändt.
g, hwad will du honom swara, Som sin sannings ljus dig
dt.

(S. Ödmann † 1829.)

Hjertats renhet.

Sjunges som N:o 45.

94. Ho är den, för Herran träder, Honom täck i Sions gårdar? Den, som bär de hwita kläder Och helga lampan wårdar. Kristi brud! i fröjd och smärta a wäl den dyra skruden. Kärlek af ett menlöst hjerta Hufdsumman är af buden.

2. Utan helgelse kan ingen Skåda Herren i det höga. Dock ej i änglaringen Någon ren inför hans öga. Ho will finna den rena, Som för Herran dristigt träder! Jesu blod förr allena Rentwå själens bröllopskläder.

3. Se på honom, som war frestad, Likssom wi i alla stycken; nom, som, wid korset fästad, Drack för dig den bittra dryc-. Ren och helig, han allena Kunde frälsning oß förwärfwa, wi, heliga och rena, Skulle paradiset ärfwa.

4. From och wakſam, böj din wilja Under Kristi andas nad. Utan fläck, som dalens lilja, Blifwe helighet din dnad. Frisk som blomstret nti Saron, I ditt bröst bewara ne, Och deß smycke, såsom Aron, Bär uppå ditt klara änne.

5. Fly bespottarenas skara, Sitt ej der de fräcka sitta! ras tunga är en snara, Deras anda dödens smitta. Dig

förnöje Herrans lagar; Herrans helga bud och rätter Gifwa
fröjd åt dina dagar, Gifwe frid åt dina nätter.

6. Upp, min själ! att korset bära, Upp, att segerprofwet
gifwa, Will du tjena Gud med ära, Red dig till att frestar
blifwa. Salig den, som tåligt lider: Han hugfwalelse skal
finna. Salig den, som manligt strider: Han skall lifwets kron
winna.

7. Upp, att helgelsen fullborda Och din himlaskatt för
wara! Dig med Herrans kraft omgjorda Mot all frestelse o
fara. Upp, att Herrans lof förklara, O mitt hjerta, o mi
tunga! Tills du får, bland helgons skara, Helig, helig, hel
sjunga. (J. O. Wallin † 1839.)

Tidens och werldens rätta bruk.

295. O Gud! om allt mig säger Att jag ej dröjer hä
Hjelp att jag öfwerwäger, Hur dyrbar tiden ä
Och frukter samlar in Utaf den stund jag äger: Den nästa
ej min.

2. Hwad båtar det att ärfwa Börd, rikedom och mag
Hwad båtar att förwärfwa All werldens lust och prakt, O
detta allt likwäl Blott tjente att förderfwa Min återlösta sjä

3. Jag will mitt wäl besinna, Då jag ännu har tid, O
lifwets lycka finna I tro och samwetsfrid. Då äger jag
skatt, Som icke skall förswinna I sjelfwa dödens natt.

4. Jag will för eget bästa Så sträfwa att min pligt M
Gud och mot min nästa För mig har helig wigt; Så bru
denna werld, Att hon mig ej må fästa I bojan af sin flärd.

5. Men gör mig angelägen, O Jesu! om din nåd. H
dig jag, from och trägen, Will hemta kraft och råd. Ack
mig med din hand, O du, som känner wägen Till saligheta
land!

6. Fast domaren är öfwer Och grafwen under mig I
hwarje stund behöfwer Ett warningsrop från dig, En wäcke
som gör Att synden mig ej föfwer Och jag ej ewigt dör.

7. Så intryck i mitt sinne Din eftersyn, din lag, Att
med dem i minne, Må helga dig min dag, Och gå med sa
tro När aftonen är inne, Hem till min Herras ro.

(J. O. Wallin † 1839.)

Glädjens rätta bruk.

96. O kärleksrike Gud! din godhet är en borgen Att du ej danat oß för mödan blott och sorgen. Ren ndje är i dig, allt godt din gåfwa är: Säll den som nyttjar t de gåfwor du beskär.

2. Guds Son war glädjens wän: han sjelf med menskorta Tog del i menskors fröjd, såwäl som deras smärta; Och dan trösterik går ut af himlens höjd Att mildra jordens qwal rena jordens fröjd.

3. Ty will jag wara glad och dig, o Fader! lofwa. För warje lycklig stund, för hwarje nådegåfwa. Hwar dag sin iga har; men för ett troget bröst, En Gudi helgad själ, har hwar dag sin tröst.

4. Din helga lag en gräns åt all min glädje gifwe, Din ktan helge den och sammetsfrid den lifwe. Den med gudsktan gläds uti den goda dag, Tar ock den onda mot, förnöjd d Guds behag.

5. Min nästa wid min fröjd, ej glömd och hjelplös qwide, en dag, då jag är fäll, till honom fällhet spride! Godt samte dock är ett dagligt gästabud; O, lär mig det förstå, du rleksrike Gud! (A. H. Niemeyer † 1828?, J. O. Wallin.)

Tungans rätta bruk.

Sjunges som N:o 160.

97. Du, som åt menniskan Den ädla förmån skänker Att tungan yttra kan Hwad själen will och tänc, Med answar fullt af wigt, Du lemnar i mitt wal Att lse när min pligt Är tystnad eller tal.

2. Må aldrig denna röst Sig blanda med de fräckas Af wilka jordens tröst Och himlens budord gäckas. En oblyg dalek Mitt skämt besmitte ej, Ej swordom eller swek Mitt pna ja och nej.

3. Jag wäja må det ord, Som willar eller sticker, Och fly, m själamord, Allt baktal och allt smicker. Jag sanning tala ill Och anse för ett rån Så wäl att lägga till, Som taga rifrån.

4. Jag söke ingen del Uti den usla ära Att träffa nästans l Och dem i dagen bära. Den illsint gripes an, Jag kristligt gna will Och der jag det ej kan, Jag tige heldre still.

5. Min tunga aldrig skall En hemlighet förråda, Hor heldre stum och kall, Må fast wid gomen låda. Hwad wänn nen trygg förtror Åt ömhetens förwar, Må han, som trätobror, Ännu der finna qwar.

6. Men loßne ungans band, Att tolka hwad jag kännes För konung fosterland, Wälgörare och wänner Jag spare e mitt tal, Der jag, med Jesu nåd, Kan lindra uslas qwa Och hindra ondas råd,

7. Hwad rätt, hwad ärligt är, Hwad kyskt, hwad ljuflig lyder, Hwad dygdens stämpel bär, Hwad ung och gamma pryder, Sig gjute med min röst, Likfom en morgondagg, Oc wittne om ett bröst Förutan flärd och agg.

8. Men först och sist, min Gud! Jag will med tacksam tunga Förkunna dina bud, Din nåd och sanning sjunga, Oc gå, i fröjd och qwal, Till dig med bönens ljud: Låt min läppars tal Behaga dig, min Gud! (J. O. Wallin † 1839.)

Den angelägnaste omsorgen.

298. Oß kristna bör tro och besinna Hwad Kristus s nådigt har lärt, Då han oß här will påminna Hur litet allt werldsligt är wärdt; Ty den kan ej himmele söka, Som blott will det jordiska öka Och blott har det tim liga kärt.

2. Att tjena twå herrar tillika, Så skilda som Mammo och Gud, Det kan ingen, utan att swika Och wanwärd enderas bud. O menniska! wälj till ditt bästa, Wid hwilke du tänker dig fästa, Och honom ditt hjerta tillbjud.

3. Mißtröstande! förj ej för lifwet, Nog får du ditt dag liga bröd. Det är dig af Skaparen gifwet: Han ser di behof och din nöd. Han kan sina tjenare pröfwa, Men aldr skall han dem beröfwa Sitt bistånd sitt huldrika stöd.

4. Dig hela naturen må lära För mißtron att blyga med skäl: Ej foglarne så eller skära, Men Herren förförje dem wäl. Du mera än dessa ju skattas: O, skulle han låt dig fattas Din nödtorft bekymrade själ.

5. Se liljorna kunna ej spinna, Dock lifwar dem himme lens flägt. Hwad färger och fägring wi finna I all dera

ika slägt! Sjelf Salomo lycklig och mägtig, Var icke en nad så präktig, Som deras förtjusande drägt.

6. Om Gud nu så gräset bekläder Som blomstrar på rken så kort, I dag med sin wällukt oß gläder, I morgon wißnadt och torrt, Hur kunna dig werldssorger smärta? , skulle, o klentrogna hjerta! Den allgode glömma dig t?

7. Dig trogen i pligterna skicka; Spörj ej, efter hednins sed: Hwad skole wi äta och dricka? Hwad skola wi kläda med? Gud lofwar för detta att förja: Med hopp kan du etet börja, Med frid kan du lägga dig ned.

8. Så lemna all otidig möda Och war ej en fåfängans l; Sörj icke för kläder och föda, Men förj för din fattiga l. Sök ifrigt och flitigt Guds rike Och hugna din torftiga , Så får du det öfriga wäl.

(H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

B.) Med afseende på särskilda personer, tider och omständigheter.

1.) Öfwerhet, Undersåter, Fädernesland.

Dav. 101.

Sjunges som No. 28.

99. Om nåd och rätt jag tänker sjunga: Du, gode Ande! statt mig bi Och gif att ordet på min nga Må i min lefnad sanning bli; Ack! lär mig du det sta sätt, Att likna dig i nåd och rätt.

2. Lär mig min häg, mitt hjerta fästa Wid det du hafwer g befalt, Och söka mina bröders bästa Och, Gud! din ära mför allt, På det rättfärdighet och ljus Må bland oß bo i dens hus.

3. Till allt, hwad jag mig tager före, Berede mig en gen bön. Din lag mig blifwe rättesnöre, Och ditt behag n ljufwa lön, Då wet jag Herre! att du skall Wälsigna lf mitt dyra kall.

4. Jag smickrets stämma ej må höra, Men akta på mitt mwets röst. För baktal slute sig mitt öra, För agg och unnamån mitt bröst. Ack, hindra ondskans werk och råd, Gud! förlän mig kraft och nåd.

5. Hos mig de redlige i landen Må finna tillflykt och fo… swar; Jag räcka må de arma handen Och bli de faderlö… far. Och göra nödens börda lätt Och skaffa de betryckta rät…

6. Mitt öga efter dem skall leta, Som Kristi ord o… löften tro, Som med hans Andas hjelp arbeta, För enskil… wäl och allmän ro. De skola fröjdas åt min tid, Och de… will jag mig trygga wid.

7. Men dig, min starkhets Gud! jag beder: Regera … mitt hjerta så, Att jag, ditt namn till pris och heder, Al… detta troget göra må, Så skall mitt hjerta innerlig Loffjung… dig ewinnerlig. (J. Swedberg † 1735, J. O. Wallin.)

300. Hell konung! säll och lyckosam För Herrans fo… du drage fram, Och Herran för dig gång… Till folkets fader han dig gjort: Ditt kall är högt, ditt hus … stort Och dina barn så många. O, må från Sion öfwer d… Hans wisdoms Ande gjuta sig Hans starkhet dig omgjord… Hell dig du Herrans smorda!

2. Du hjelte! bind wid dig ditt swärd, För dygd och sa… ning är du wärd Att himlens rustning bära. Si, kärlek … din spiras magt, Gudaktighet din kronas prakt Och folke… wäl din ära. På nåd och rätt din thron är bygd: De arm… skola der få skygd, Och ondskans härar alla Förfära sig o… falla.

3. Hell! landets brudgum i din skrud, Ditt folk skall sti… likt en brud, I ära wid din sida. Ifrån din konungsliga sk… Ditt anlete, likt Herrans sol, Skall ljus och glädje sprida: … Herran höjer ditt baner, Han hörer hwad ditt hjerta ber O… skall sitt råd fullborda; Hell dig du Herrans smorda!

(J. O. Wallin † 1839.)

301. Dig, wåra fäders goda land! Wälsigne, häg… Herrans hand, Frid dina gränser trygga gör… Och fällhet dina tjäll tillhöre; I ljus, i dygd, i ära stig, De… gånge wäl, som älska dig Och önska dig af hjertat lycka, W… dem, dig hata och förtrycka!

2. Må wåra söner, till wårt hopp, Som friska plant… wäxa opp! Wälsignad ware flitens möda Och hjeltens kra…

jordens gröda! Må wåldets rop och nödens skri I wåra ej hörda bli! Gudsfruktan, endrägt, mod och dygder ...saliggöre dessa bygder! (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 64.

02. Wår konung och wårt fosterland, O fädrens Gud! beskydda. Slut kärlekens och fridens band ...kring palats och hydda. Med owäld ware tydda De lagar oß gaf o Gud! Och sanningens och fridens bud Af fria ...tan lydda.

2. Styrk dem, o Gud! som fäders bygd Med fäders man... stöda. Hjelp dem, som sig för bröders dygd Och ljus och ...t bemöda. Låt ymnigheten flöda Af borgarns flit och ...na ro. Gif hägn åt åkermannens bo, Hans arbete och ...da.

3. Nu blott ett hjerta och en själ Må nordens söner näm..., Och allmänt wäl bli allas wäl, Och rätt och pligter ...mas. Åt glömskan allt må lemnas, Som gör ett brödra... ne kallt, Och Kristi anda lifwe allt, Som tänkes och som ...nas.

4. Wälsigna den, som wet och will Deri sin ära sätta, Att, ...rkränkt, blott höra till Det sanna och det rätta. Bekym... s börd or lätta, Åt dygdens mödor lycka gif; Och låt oß ...tt bättre lif Få mötas efter detta.

(J. O. Wallin † 1839.)

03. Förlän oß, Gud! din helga frid, I kärlek oß ledsaga; Ty hat och afund, split och strid Ej ...na wi förtaga; Du det förmår allena.

2. Gud gifwe wårom konung och all öfwerhet Frid ... godt regement, Att wi under honom Må en stilla, ...ig lefnad alltid föra, I all gudaktighet och ärlighet! ...men. :,: (1 v.? [möjligen kort efter 1459]. Martin Luther, O. Petri, J. O. Wallin.)

04. O Gud wår konung lyckliggör, Wår fader wäl bewara; Hans rådslag styr, hans härar för, ...ns folk och land förswara. War du hans klippa och hans ...rg, War du hans tröst uti all sorg, Hans wärn uti all fara.

2. Hans många barn i många år Sig till hans hjerta slute, Och på hans sena silfwerhår Din frid, o Gud! sig gjute. Af wåra böner lifwad opp, Han blifwe nya slägters hopp Och samma kärlek njute. (J. O. Wallin † 1839.)

305. Wälsigna, gode Gud! wår konung och wårt land, Och sträck din milda allmagts hand Utöfwer slott och hydda! Gif enighet, gif frid, oß i din fruktan stärk, Befrämja wåra händers werk, Och wåra hem beskydda! Gif tålamod, gif mannamod I motgång och i fara! Gif allom kraft att lif och blod För allmänt wäl ej spara! O Gud! war dina folke god, Din arfwedel bewara! (J. O. Wallin † 1839.)

Dav. 127.

Sjunges som N:o 199.

306. Förgäfwes all den omsorg är, Som styrd af Gud ej blifwer, Förgäfwes menniskans beswär, Om Gud ej framgång gifwer. Hwad gagna kan, Att med hwarann Wi rådslå och arbeta, Om ej Guds nåd, I råd och dåd, Wil städse med oß weta?

2. En konung öfwer konungar, Folkslagen han regerar, Han kunskaper och näringar Wälsignar och förmerar. Inom det land, Der fridens band Ej i hans namn blef knutet, Med härars magt, Med murars wakt, Man lyckan fäfängt slutit.

3. Sällt är det land, den stad, det hus, Der bön och rena seder I molnets dagg, i solens ljus, Hans mildhet kalla neder; Der helsan går I mödans spår, Der trefna odlarn röner En tacksam jord, Och kring sitt bord Ser sina söners söner.

4. Men om wår själ ej lyftes fri Till det, som ewigt bliwer, En wanslig gröda berge wi Af allt hwad tiden gifwer. Förloradt är Allt det beswär, Som gräfs i jorden neder, Den lycka wek, Den wisdom swek, Som oß ej högre leder.

5. Ack! lär oß, Gud! med fröjd och flit Ditt rike först at söka, Upplyfta wåra hjertan dit Och der wårt goda öka; At wi må se, I wäl och we, Ditt ljus allt mera dagas, Och sist med frid, Till ewig tid, I dina hyddor tagas.

(Chr. Dahl † 1809, J. O. Wallin.)

Dav. 133.

Sjunges som N:o 186.

07. Si, huru godt och ljufligt är, Att bröder kunna sämjas, Att en den andra håller kär Och allas gång främjas. Som helsokraft af balsam går, Likså ett af endrägt får Sin rätta kraft och helsa.

2. Som daggen gör stor fruktbarhet, När den af Hermon ner, Så trefnad föds af enighet, Der Kristi kärlek brinner. r skall wälsignelse och fröjd Och allt hwad själen gör förd, I råd och dåd förspörjas.

(H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 126.

08. Kristen! war, för Herrans skull, Menskklig ordning undergifwen; Fullgör, glad och kärleksfull Denna , i ordet skrifwen: "Frukta Gud, din konung ära", Sådan er ordets lära.

2. Till ett folks lyckssalighet, Dygdens wärn och lagens rdnad, Är all werldslig öfwerhet Utaf Herren Gud förordd, Och med hämdens swärd bewäpnad Till de ondas straff häpnad.

3. Lef rättrådig, from och nöjd, Gif din skatt och bär din da: Då skall du med frid och fröjd Dina mödors frukter rda, Och hwarthän din wäg ock leder Finna utkomst, hägn heder.

4. När du, fäst i pligtens band, Trygg wid lagar som dig dda, Njuter frihet i ditt land, Säkerhet uti din hydda: äds att lyda, ej att klandra; Och din wäg i stillhet wandra.

5. Fyll ditt kall med tillförsigt, Gud och fosterlandet tro. Faller så du för din pligt, Är du re'n för himlen mogen, h ditt namn skall barnen lära Frukta Gud och konung ära.

6. Gud, som furstars hjertan kan Såsom wattubäckar leda, f wår konung nåd, att han, Dina wägar må bereda. Låt alle med hwarandra I ditt ljus till målet wandra.

(J. O. Wallin † 1839.)

2). Domare och Rättssökande.

Sjunges som N:o 160.

09. O store allmagts Gud! som allting ser och dömer, Gif mig din nåd, att jag min embetspligt ej

glömmer, Som är att skaffa rätt och icke sköta om Ens ogunst eller gunst, men blott en rättwis dom.

2. Gif nåd, att omsorgsfull för menskors wäl jag wakar, Att lugn och samwetsgrann jag hwarje mål ransakar, Att jag en utredd sak ej swikligt drager ut, Ej heller är för bråd i mörka sakers slut.

3. Att jag en ringa ej försmår, en mägtig ärar, Men hörer både den som swarar och som kärar; Han ware fattig, rik, wän, owän, upphöjd, låg, Så lär mig döma så, som jag här ingen såg.

4. Ty jag i sanning wet, att Gud ej fjerran wistas, Men sitter i wår dom och märker hwad här twistas, Hwad tänkes, talas, görs; och öfwer wåld och wäld Hans dom, hans stränga dom, en dag skall warda fäld.

5. Så underwis mig, Gud! och lär mig dina rätter, Att jag ej någonsin mitt kall tillbakasätter, Men dömer så att jag ej kommer uppå fall, När, Herre! för din dom jag sjelf framträda skall. (O. Rudbeck d. y. † 1740, J. O. Wallin.)

Dav. 82.

Sjunges som N:o 199.

310. I Guds församling Herren Gud Förkunnar dessa orden Åt dem, som sattes på hans bud Till domare på jorden: "Upp! skiper lag för hög och låg, Bestraffa eller skoner, Men wäger dem på samma wåg, Och sen ej till personer".

2. "Upp! skaffer faderlösa rätt Och enkors tillflykt ware, Den trycktas börda görer lätt Och oskulden förswarer; Men wåld och list ett heligt skygd Åt wärnlösheten egner, Och sanning, redlighet och dygd Till jordens glädje hägner".

3. "Ty snart I skolen tagas bort (Betänken wäl de orden!) I skolen dömas innan kort, I domare på jorden!" Så talar han, som skall en dag Allt folk tillrätta ställa Och, efter heligt hetens lag, Oß alla wedergälla.

(W. Meusslin † 1563, L. Petri, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 8.

311. Herre! du, som himlens lagar Jordens folk till lenning gett, Ack! de brötos, mörka dagar Men

har sig sjelf beredt. Från din höjd förfärlig ljuder Domen
r lustans träl, Som föraktar det du bjuder Och förtram-
menskors wäl.

2. Du förordnat öfwerheten, Som din wilja främja skall.
du böd försonligheten, Att förmildra lagens kall. Låt då
kan icke bryta Fridsamhetens brödraband, Det din kärlek
e knyta, Helgadt af din egen hand.

3. Gif, o Gud! att den, som dömer, Mot försåten wäpnar
Och i hjertat aldrig glömmer Att han dömas skall af dig.
att allom rätt han delar, Ledd af himlens ljus och nåd;
för swagheten som felar, Sträng mot brottets öfwerdåd.

4. Gif, att ingen af sin nästa Sista skärfwen kräfwer ut.
till allmänt lugn och bästa Styras uppsåt och beslut; Straf-
dem till bättring tukta, Som föraktat dina bud, Och ditt
i stillhet frukta Dig, all frids och ordnings Gud!

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 182.

2. När du på samwete och ed Skall sanning uppen-
bara, Till orätt dom ej då förled, Räds att be-
zlig wara, Ty helig, helig Herren är, Och den, som falskt
honom swär, Kan icke bli ostraffad.

2. Om du med uppsåt sanning döljt, Och en oskyldig fäller,
hwad du har i mörkret höljt, Gud dig i ljuset ställer.
låter icke gäcka sig; Han ser dig, han skall döma dig:
skt wittne skall förtappas. (J. Hjerten † 1835.)

3). Lärare och Åhörare.

I allmänhet.

Sjunges som N:o 160.

3. O gode herde! du, Som gaf ditt lif för fåren,
Du ger dem kraft ännu Utur de helga såren.
u du håller wakt Omkring din kära hjord, Med samma
oms magt Och samma nådens ord.

2. Jag är bland dina får, Dock hafwer du mig kallat Till
pasyßlan swår, Och wården mig befallat Om din dyrköpta
rd. Ack, Herre! huru skall En mask på denna jord För-
a så högt kall?

3. Men efter detta är Ditt stora werk allena, Och du, Herre! kär Sjelf sändt mig, att der tjena, Så gif ock nåd dertill, Med gåfwor mig bekrön, Att tjena som du will. Ach Herre! hör min bön.

4. Hjelp, att med kristligt nit Jag föka må din ära; Din hjord med wakſam flit Uppbygga, trösta, lära, Ej akta werldens pris, Ej heller trug och hot, Men på enfaldigt wis Befordra syndabot.

5. Styrk mig, att rätt, o Gud! Ditt löftes ord utsprid Och skärpa in ditt bud, Faſt jag skall derför lida. I ditt förswar mig tag; Ty jag ej tala får Till hwars och ens behag Men hwad ditt ord förmår.

6. Då jag förkunna skall Ditt ord och dina under, Det ware gudligt tal Och inga menskofunder. Gif att den goda säd, Som är ditt helga ord, Af mig må utsås rätt Och falla i god jord.

7. När i ditt ljus jag bör Rätt wisa andra wägen, Mig sjelf, o Herre! gör Till ljusets werk benägen, Att sjelf ej syndafull, Då helgelse jag lär, Jag slår dermed omkull Hwad af mig uppbygdt är.

8. Gif att jag ej begär Gods, yppighet och ära, Men af förnöjd jag är Med hwad Gud täcks beskära. När jag har dagligt bröd, Jag glad dig tacka will Och nöjas till min död Med hwad du skickar till.

9. Du öfwerherde! gif, Det jag din får så wårdar, Att de så ewigt lif Med mig i dina gårdar, Och jag på domens dag, Må säga inför dig. O Herre! här är jag Med dem du gifwit mig. (J. Swedberg † 1735, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 206.

314. O Gud! som herdar gifwit, Att föra, med dit ord, Till sanningen och lifwet Din återlöſta hjord, Må oß din kärlekshöjd Mot dem till kärlek röra. Att de sitt kall ej göra Med suckan, men med fröjd.

2. O, lär oß dem att hugna, Som från wår lefnadsswo Oß råda, leda, lugna I pröfningarnas år, Oß styrka i wår strid, Hugfwala oß i nöden, Och uti sjelfwa döden Oß bjuda hopp och frid.

3. Uppmärksamhet oß egnar, När, efter ditt behag, De gå ina wägnar Att tyda oß din lag; När de med fadersröst raffa och förmana Och nådens wägar bana Till syndarns a bröst.

4. Men, Gud! de äro swaga Och menniskor, som wi; wärdes dem ledsaga Och statt dem nådigt bi, Att i fflighet De sjelfwa stadigt wandra Den wäg de wisa ra Till frid och salighet.

5. Förtroligt, fromt och stilla Wi dem må följa åt, Och fly werldens willa Och frestarens försåt. Då skall din och frid I wåra hyddor trifwas, Och wåra hjertan lifwas röjd för ewig tid. (J. O. Wallin, † 1839.)

Wid prestwigning.

Dav. 15.

Sjunges som N:o 51.

5. O Herre! ho skall bo På Sions berg i ro? Hwem är den du täcks wälja Att der ditt lof förtälja? em will du nåd bewisa? Ho kan dig wärdigt prisa?

2. Den ödmjuk, ren och from, I Herrans helgedom Upp- r sina händer Och ej sitt hjerta wänder Till wrång och ng lära, Men will Gud sanning ära.

3. Han skall, i all sin tid, Få röna Herrans frid. Till om nåd skall flöda I hwila och i möda, I glädjen och i en, I lifwet och i döden.

4. Så låt oß öppna snart Wårt hjerta uppenbart, Att us må behaga Sin boning deri taga, Oß med sin anda a Och ewigt hos oß blifwa.

5. Ack! hafwom honom kär, Som ärans konung är, Han, tig och rättrådig, Barmhertig, mild och nådig, Oß med hand bewarar, Wälsignar och förswarar.

(H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 35.

6. Af dig förordnad, store Gud! Den helga tjenst är worden, Som himlens dyra ord och bud För- a skall för jorden, Och leda folken i ditt råd Och lära att med din nåd I Kristus kristligt lefwa.

2. Dem som arbeta i din säd, Som dyrbar är och m
Med kraft af höjden du bekläd Att de i alla stycken Må
Herrans tjenare Och finnas trogna skaffare, Att säde
förderfwas.

3. Dem nåd förlän, att de i allt Dig, mer än men
lyda Och, hwad du skickat och befalt, Med nit och san
tyda, Det ware ljuft, det ware tungt, Dock skall ditt ord
minsta punkt, För hög och låg förkunnas.

4. Låt dem på sig ock gifwa akt, Att budet sjelfwa h
De stå ju på sin Herres wakt? O! må de aldrig wälla,
någon tar förargelse Utaf dens onda lefwerne, Som bö
dygd oß lära.

5. I högfärd och i yppighet, O Gud! låt dem ej le
Ej efter gods och werldslighet Och fåfäng ära sträfwa.
de besinna en och hwar, Att Herren dem förordnat har
herdar, ej till herrar.

6. Så skicka herdar till din hjord, Som den för ulf
wakta, Den spisa med ditt helga ord Och på deß bästa
Att i din sanna kännedom Den warda må din egendom
ewigt salig blifwa. (J. Sweberg † 1735, J. O. Wallin.)

Wid prestwal.

Sjunges som N:o 206.

317. O Gud! ditt folk dig beder I hopp och ödm
het. Du ser i hjertat neder Och wåra ta
wet. Utaf din hand i dag En herde wi begära, Som ka
troget lära Ditt bud och ditt behag.

2. Oß wärdes den beskära, Som delar ordet rätt, Så
uti sin lära, Som i sitt lefnadssätt: En wåra själars
Som, from och mån om likar, Gör sjelf hwad han pred
Gud! lär oß wälja den.

3. Här må ej ränker gälla, Ej twång, ej heller wäld.
dom, i dag wi fälla, I himlen ware fäld. Styr, Herre!
beslut, Att den till herde kalla, Hwars wal må för oß
Till ewigt wäl gå ut. (?—C. Dahl, J. O. Wallin.

Sjunges som N:o 8.

318. Du, som din församling wårdar, Den ditt
har återlöst, Och i dina helga gårdar Sök

ed fridens röst, Hör i dag ett folk begära Sig en herde af
in nåd, Som predikar lifwets lära Och förkunnar dina råd.
2. Styr wårt hjerta att wi mäte Wigten af en herdes kall,
m wi det i dag förgäte, Dyrt wårt answar blifwa skall, Låt
itt folk ett samwet bära Ur ditt tempel, fritt från qwal:
jälars frälsning och din ära Ware målet för wårt wal.

(S. Ödmann † 1829.)

Wid en biskops inställande i embetet.

319. Wäktare på Sions murar! Skåda widden af ditt kall. Inför den, som pröfwar njurar, Räkenap du göra skall. Wårda Kristi får och lam; Träd med rdasstafwen fram, Waksam fridsam, lyckosam!

2. Skrif det konungsliga budet Tidigt i de ungas bröst. åt af nåden utgå ljudet, Till de ångerfullas tröst. Wilseförs ledswen war, Swagas tillflykt och förswar, Och de armas än och far.

3. War på tidens tecken waken War wid deß förderf ej um, Låt den helga ljusfastaken Icke stötas från sitt rum, afwa ej i stormig tid, Manligt emot ulfwar strid. Tåligt risti smälek lid.

4. Sök din ära i Guds ära, I hans starkhets magt war ark, Gack att som apostel lära, Styra såsom patriark. Uppj korsets lifsbaner, Att deß inskrift werlden ser: Gud i ristus segren gér.

5. Dig den högste herden lede, Du som leda skall hans ord, Dig han styrke och berede Med sin Anda och sitt ord, ifwe han, som trofast war, Dig en krona, ewigt klar, När din mp du kämpat har!

(J. O. Wallin † 1839.)

Wid en kyrkas inwigning.

Sjunges som N:o 197.

320. Se, milde Gud! i nåd ett samfund, dig till ära, I dag från detta rum sitt första offer bära. ed ödmjukhetens hopp och tacksamhetens ljud Wårt lof wi ne dig, wår fader och wår Gud!

2. För dig, som i din höjd all werldens öden wänder, en boning är för låg, som byggs af menskohänder, En wäckt h krossad själ, som nådens ljus begär Och lyder Jesu röst, tt rätta tempel är.

3. Så kom, o Gud! att oß i nåd och sanning leda; A
här i wåra bröst ett tempel dig bereda. Till oß en stråle sänd
och låt i detta hus Oß glädjas af din tröst och lysas af di
ljus.

4. Låt säkerheten här ur syndens dwala wäckas, O
nådens milda kraft åt wäckta hjertan räckas; Den sorgs
njuta tröst, den swage styrka få, Och nåden söka dem, so
ännu wilse gå.

5. Låt icke här ditt ord på hårda klippan falla, Med Jes
blod wår själ till tro och bättring kalla; Låt här wårt hjerta
bön, på rena läppar förd, Uppstiga till din thron med hopp o
blifwa hörd.

6. Du wärdes wåra barn din nåd med dopet gifwa, A
helgelsens förbund och pligter trogna blifwa; Och låt, wi
nådens bord, den fallne tillgift få, Den, som förkrossad kom
med glädje återgå.

7. Nu, Fader! åt din wård wi detta tempel lemne. O
blifwe denna dag ett heligt fröjdeämne; O, Herre! låt di
folk, med renade begär, Ditt stora namn till pris, dig allti
möta här. (S. Ödmann † 1829.)

På Sabbatens morgon.

Sjunges som N:o 7.

321. Hur härlig, Gud! din sol uppgår, Allt af din nå
sig fröjda får, Allt i ditt ljus förnöjes. Hi
löses ej all mödans twång, När stilla, enig, gudlig sång Frå
tusen munnar höjas, När Kristi hjord, i tro och hopp, Ti
dina gårdar wandra opp Och hjertat till dig böjes. Du ä
du är, O Gud! oß när.

2. Som wällukt går af blomstrens ring, En stilla anda
rundt omkring Uppstiger att dig dyrka. Ja, dig förkunna
Herre Gud! Allt hwad som anda har och ljud, Och werlde
är din kyrka, Och luft och ljus och berg och flod Och mensk
hjertats glada mod Den samma lära yrka: All werlden ha
En Gud och Far.

3. Skall jag då ensam wara stum? Nej, uppgå till i
helga rum Jag will ock se din ära. Skön är din himmel o
din jord, Men härligare är ditt ord, Din lag, din nådelär

Dig nalkas jag i Jesu namn: Tag bort min skuld, slut ej din famn Och låt mitt hjerta bära Mig wittnesbörd Att jag är hörd.

4. Wår jord, och hwad som är derpå, Skall störtas, himlen skall förgå, Med alla stjernors skara Men ej ditt ord och ditt förbund, Som warit har till denna stund, Och skall förewigt wara. Lär mig då akta på din lag, Att på den stora Sabbatsdag, Då jag för dom skall swara, För Jesu skuld, Du är mig huld. (E. G. Geijer † 1847.)

Sjunges som No. 35.

322. Mitt hjerta, Jesu! denna dag Skall helgas dig till ära. Låt denna röst, till ditt behag, Ett heligt offer bära; Med fröjd jag i ditt hus will gå, Att af ditt blod min styrka få Och ljus utaf din lära.

2. Din wishet och din allmagts höjd Förkunna himlens härar. Ditt frälsta folk med helig fröjd Dig i ditt tempel hirar. Der öppnas dig ett krossadt bröst, Som söker dig och finner tröst För allt som det förfärar.

3. Så gif, o Gud! att denna dag Af mig må wäl anwändas, Låt ånger wäckas af din lag Och tro af nåden tändas, Och mörkret för din klarhet fly, Och himlens nåd hwar morgon ny, Till trons förkofran sändas. (S. Ödmann † 1829.)

Wid ringning till Gudstjenst.

Sjunges som N:o 4 eller N:o 28.

323. Hör, Gud! ännu sin nåd dig bjuder, Se, templets portar öppna sig. Kanske härnäst, då klockan ljuder, Upplåtes grafwens port för dig; Du går ej mer i Herrans hus, Ditt rum bereds i jordens grus.

2. Men om i dag du söker Herran Och hem hans ord i hjertat bär, Han följer dig och är ej fjerran, Då du hans hjelp och tröst begär; Han ej din sjuksäng öfwerger Och än i grafwen till dig ser.

3. Så sök i dag, då år och helsa Ej neka råderum dertill, Sök Herrans nåd, som will dig frälsa, Blott du på honom trösta will, Och Gud, som hör din bön och sång, Wälsigna kall din kyrkogång. (F. M. Franzen † 1847.)

Gudstjenstens glädje och högtidlighet.

Sjunges som N:o 140.

324. O Gud! det är en hjertans tröst Att i ditt hus få komma, Der wi få glädjas af din röst Med alla dina fromma. Hur wäl det i ditt tempel går, Hur helgedomen härlig står, Det är stor lust att skåda.

2. I dino huse är en dag Fast bättre till att blifwa, Än allt det nöje och behag, Som werlden har att gifwa. Fullkomlig glädje hos dig är Uti din boning, Herre! kär, Der du dig uppenbarar.

3. Ty bedje wi så innerlig, Att du wår själ förunnar Den nåd att städs hugfwala sig, Der man ditt ord förkunnar, Och låt oß der din ära se, Din härlighet oß der bete, Till fröjd förutan ände.

4. Gif oß, o Gud! din Anda god, Som på din wäg oß leder, Upplyser, styrker håg och mod, Och nådigt oß bereder, Att wi ditt ord må rätt förstå Och oß derefter ställa så Att ditt namn alltid helgas.

.5 Wi prise dig, o Fader, kär, Wi dig, o Jesu ära; Dig, Helge And'! som tröften är, Wi lika lof hembäre, Som det i allan tid har skett Och ännu sker i ewighet: Wi sjunge dertill Amen! (L. Jonae Gestritius † 1597, J. Swedberg.)

Dav. 84.

Sjunges som N:o 51.

325. O huru ljuflig är Din boning, Herre! kär, Ditt tempel och din kyrka, Der sig min själ får styrka Och med ditt ord sig spisa Samt all din godhet prisa.

2. Min själ stor längtan har Och glad sin tillflykt tar Till dina helga gårdar, Der dina barn du wårdar, Der de, i dig förnöjda, Sig af din kärlek fröjda.

3. Som fogeln, fri och snar, Till kända näftet far, Att der i frid få wara För oro, wåld och fara, Så själen till dig längtar Och till ditt altar trängtar.

4. Ty si, det håller hon, O Jesu! för din thron, Der nåd du henne skänker, Der hon sin frid betänker, Ditt ord och bud får lära Och dig af hjertat ära.

5. Ack! fälle de som bo Uti ditt hus med ro, Och hjertat städse wända Till det som bäst kan lända Dig, Gud! till pris och föka Sin tro med ordet öka.

6. Ack! fälla äro de, Som lifwets wägar se, Af nådesolen lysta, Och, uti hoppet tysta; Rätt wandra, täligt lida Och Herrans hjelp förbida.

7. Fast de med sorg och qwal Igenom jemrens dal Sin wandring måste taga, De nöjda allt fördraga, Ty lifwets brunn de finna, Der mod och tröst de winna.

8. Ja, deras lärare Med hjertans hugnad se Att Herrans bud bli lydda, Och de med seger prydda, När ondskans wälde stäckes, Och trones lif uppwäckes.

9. Ack, Herre! hör min röst, Du är min enda tröst; Befrämja Kristi rike, Och satan dädan wike; Låt mig en lem der wara, Den du will sjelf förswara.

10. Att tjena dig en dag För mig har mer behag, Än all den fröjd och ära, Som werlden kan beskära. Det hus jag fällast aktar, Der man ditt ord betraktar.

11. Du är min sol i köld, I strid är du min sköld; Min tro kan du upptända, Allt ondt ifrån mig wända, Mig nåd och ära gifwa Och låta salig blifwa.

(H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

Dav. 92.

326. Hur fröjdar sig i templets famn Mitt hjerta och min tunga! Hur ljusligt att den Högstes namn Ibland hans folk lofsjunga! Hwar morgon hans barmhertighet, Hwar afton hans sannfärdighet, Hur saligt att förkunna!

2. Wak upp, min själ! war glad och märk Det goda, Gud dig gifwer; Hans wishet i hans råd och werk Här uppenbarad blifwer; Hans nåd, oändlig som hans magt, I hwad han gjort, i hwad han sagt, Här till din tröst förklaras.

3. O fröjd, o frid! som njutes här Af andaktsfulla själar, Må werldens lustar och begär Förnöja syndens trälar; All deras fröjd är tom och kort: Som wißna gräs de falla bort Och ewigt sig förderfwa.

4. Men cedern lik, som frisk och skön, På Libanon sig höjer, Och palmen lik, som alltid grön Sin ädla fägring röjer,

Så skall i Herrans helga gård Den fromme blomstra i hans wård Och ewigt frukter bära. (F. O. Wallin † 1839.)

Före predikan.

Sjunges som N:o 199.

327. Kom, frälsta hjord! Och hör det ord, Som kan ditt hjerta nära; Församlens folk! Der fridens tol Förkunnar Jesu lära. Den lärans röst Är nåd och tröst Åt hwarje själ som blöder, Deß enkla bud Är: frukta Gud Och älska dina bröder.

2. O syndaträl! Som kropp och själ I werldens sorg be grafwer, Hwart ämnar du? Wänd om, ännu En liten tid du hafwer. Guds wilja hör Och bättring gör, I dag sin famn han räcker. En annan dag Dig wredens slag, Ej nådenstämma, wäcker.

3. Låt, store Gud! Din sannings ljud Af oß med andakt höras, Låt hwarje bröst Af nådens röst I dag till bättring röras, På det wår tid, I dygd och frid, Må trones frukter röna, Och salighet I ewighet Wår tro med seger kröna.

(F. O. Wallin † 1839.)

328. Hit, o Jesu! samloms wi, Att ditt helga ord få höra: Wärdes sjelf du stå oß bi Och wår hå till andakt röra, Att han, ifrån jorden tagen, Till dig allti warder dragen. :,:

2. Wårt förnuft förblindadt är, Mörker all wår själ betäcker, Om din ande ej är när, Som nytt ljus i henne wäcker Jesu! wärdes oß nu stärka Och nytt hjerta i oß werka. :,:

3. O, du härlighetens sken! Ljus af Fadrens ljus utgånget, Gör wår håg från mörkret ren, Som wårt hjerta hållet fånget. Styr wår tunga, håg och öra, Till att rätt wår gudstjenst göra. :,: (T. Clausnitzer † 1684, P. Lagerlöf.)

Sjunges som N:o 140.

329. O Gud! som hörer allas röst, Gif oß din Andes gåfwa, Att wi, som sätte till dig tröst, Dig rätt må kunna lofwa. Lär oß ditt ord anamma så, Att tro deraf må styrka få Och wi må kristligt lefwa.

2. Låt upp hwar trogen herdes mun, Att han ditt bud nit följa Och oförskräckt i denna stund, Ej någon sanning dölja

Men hwad du, Gud! oß säga will. Det gif du nåd och styrka till, Att han oß det förkunnar.

3. Wår öron öppna, Herre Gud! Regera håg och sinne, Att wi må höra dina bud Och hafwa dem i minne, Så att wi ordet rätt förstå Och alltid i din wilja gå, Och således ordet göra. (J. Utenhovius [i medlet af 16:de årh.]. J. Swedberg.)

Sjunges som N:o 198.

330. O Jesu Krist! dig till oß wänd, Din Helga Anda till oß sänd, Wår andakt wäck, wår suckan hör Och oß på lifwets wäg sjelf för.

2. Upplåt wår mun till ditt namns pris, På oß din nådes kraft bewis, Förök wår tro, upplys wår själ, Ditt helga ord att lära wäl.

3. Till deß wi sjunge med Guds här: Gud helig, helig, helig är, Och saligt skåde ljusens far Bland änglaskaror uppenbar.

4. Ära ske Fadren och hans Son, Den Helge And' i samma thron! Den heliga treenighet Ske pris och lof i ewighet!

(Wilhelm II † 1662, Gezelius d. y.)

Efter predikan.

Sjunges som N:o 328.

331. Tack, o Jesu! för det ord Du i dag oß låtit lära, Må din sanning på wår jord Rota sig och frukter bära. Kom, att i wårt hjerta fästa Kärlek till wår Gud och nästa. :,:

2. Du, som låtit oß din lag Ren och helig här förklara, Gif att ock wår arbetsdag Må en själens sabbat wara. Wärdes du wårt bröst upplifwa, Att det må ditt tempel blifwa. :,:

3. Gif att, under lifwets lopp, Lifwets pligter redligt skötas. Låt oß här med tro och hopp Dig till ära åter mötes. Låt det ljuset, som oß leder, Aldrig bland ditt folk gå neder. :,:

(S. Ödmann † 1829.)

Sjunges som N:o 126.

332. Således är wår kyrkogång Denna stunden wäl förfluten. Guds ords lära, bön och sång Är i Herrans namn besluten. Gud han ware ewigt prisad! Härligt är wår själ bespisad. :,:

2. Wi gå hem, hwar till sitt bo, Af Guds helga gåfwor glade. Nu wår själ har fått den ro, Hwartill hon stor längtan hade, Gud oß framgent så ledsage, Att wi honom wäl behage! :,:

3. Gud! wår utgång salig gör, Wåra brister nådigt hela, Och all satans list förstör, Dagligt bröd lät oß ej fela, Låt oß wäl wår wandring ända Och till dig i himlen lända. :,:

(J. Schenk † 1681, P. Lagerlöf.)

4). Husbönder och Tjenare.

Sjunges som N:o 199.

333. O Gud! mig kristligt nyttja lär, Den magt, din täcks förläna, Att jag hwad rätt och lika är, Bewisar dem mig tjena, Wäl wetande att jag ock har En herre i det höga, Som mig, ehwad jag företar, Städs följer med sitt öga.

2. Lär mig att deras tunga kall Med wänlig omsorg lätta; Med godhet warna dem för fall, Med saktmod dem upprätta; Dem i din fruktan föregå, Dem i ditt ljus ledsaga, Och större ok ej lägga på, Än de förmå att draga.

3. Den lägste tjenaren af dig Till sällhet kallad blifwit; För honom, likawäl som mig, Du har din Son utgifwit; Hans trogna bön går lika fort, Som min, till nådethronen; Du, Herre! af ett blod oß gjort, Och ser ej till personen.

4. Det goda en bland dessa små Af mig, o Gud! förspordе, Det will du nådigt räkna så, Som jag åt dig det gjordе. Ack, i behofwet af din nåd Wi alla äro like, Ty led oß alla ditt råd, Som barn, hem till ditt rike.

5. En dag skall tjenare och fri För dig till rätta ställas; O, hjelp oß wandra så, att wi Ej må i domen fällas! Då skall du, Gud! ej dertill se Hwem här en herre hetat, Men, som di gode tjenare, Din wilja gjort och wetat.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 31.

334. Du, Herre! afskilt har min lott; Gif att jag, nöjd med hwad jag fått, Gör allt det goda, som jag kan Och söker frid med hwarje man, Men ock på deras bäst står, I hwilkens tjenst mitt bröd jag får.

2. Lär mig så lyda deras bud, Att främst jag tjenar dig, o Gud! Hwars klara blickar skåda ner, Dit intet menskoöga ser, Ty låt mig alltid wandra så, Att inför dig jag kan bestå.

3. O Jesu! du ej från mig wik; Du sjelf en tjenare war lik, När du all werldens synder bar Och frälste det borttappadt war. Till dig jag flyr med bön och tro Och finner kraft och själaro.

4. Till dig jag ber med stilla hopp, När morgonsolen träder opp, Till dig mitt offer glad jag bär, När dagens möda slutad är: Ty går mitt arbete med fröjd, Och sedan hwilar jag förnöjd.

5. På Herrans dag, i Herrans hus, Jag får ock hemta tröst och ljus Utaf hans dyra nåd och bud; Ack, lär mig tacka dig, o Gud! Att jag har helsa, dagligt bröd, Och på ditt ord ej lider nöd.

6. I kyskhet, nykterhet och flit, Till dig jag ställa må min lit. Du war min hjelp från ungdomsdag, Och blir jag gammal, sjuk och swag, Jag får till samma fader fly, Hwars nåd är hwarje morgon ny.

7. Jag ej förtryte andras lott, Ty alla sina bördor fått Och gömmas sist i samma jord; Men den, som, efter Jesu ord Här i det ringa trogen war, Sin lön i Jesu rike har.

(J. O. Wallin, † 1839.)

5). Makar, Föräldrar, Barn.

Wid brudwigsel.

335. Gud! wälsigna dessa hjertan. Helga dessa wänners band Och, i glädjen som i smärtan, Hägna dem med fadershand. Bästa skatt i deras bo, Mödans lön och hwilans ro, Blifwe kärlek, dygd och tro!

2. Blifwe många, blifwe lugna Deras oåtskilda år; Barn, som deras hjertan hugna, Träde fromt i deras spår; Endrägt, flit och kristligt hopp Bygge deras lycka opp, Trygge deras hela lopp!

3. På den wäg de skola wandra, Led dem i ditt wisa råd, Låt dem, stödjande hwarandra, Understödjas af din nåd; Lydnad för din helga lag, Wißhet om ditt wälbehag, Följe dem till åldrens dag!

4. Låt dem, Herre! i din fruktan Glädjens dag till mötes gå: Tåligt böjas för din tuktan, När du lägger korset på; För hwarandra, som du böd, Wara allt i lust och nöd, Wara ett lif och död.

5. Och när sist, wid dödens möet, Trogna makar skiljas åt, När från wänners kalla sköte Wännen sliter sig med gråt, Trösta den, som sorgen tär, Att ett lif kan ärfwas der, Hwareft ingen död mer är.

(F. O. Wallin † 1839.)

336. O du, hwars kärlek sig förklarar I allt, som andas lif och tröft, Men ljufligaft sig uppenbarar I hulda, rena menskobröft, O, wärdes sjelf den låga nära, Som, till wår sällhet och din ära, Du i förtrogna hjertan tändt; O Jesu! låt de ömma banden Befäftas af den gode anden, Som till wår helgelse du sändt.

2. Wälsigna du de löften dyra, Som nu från dessa läppar gå. Må sjelf du deras hjertan styra, Att din wälsignelse de få. På deras dunkla wäg till griften, Dem föreftå så många skiften, Men liswe dem din kärlek opp. Så skall den stilla dygdens trefnad Förskona deras sammanlefnad Och sällhet kröna deras lopp! (F. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 197.

337. Nu bloit för werlden twå, För Gud ett lif, en anda, De hulda makar gå Att sina öden blanda Och dela ljuft och ledt, Allt efter ditt behag, O du, som wis beredt Så klar som mulen dag!

2. Wälsigna det förbund, De wid din kärlek trygga Låt dem sitt hopp hwar stund På dig allena bygga, Och sist, när jordens band Af döden lösas opp, I fridens sälla land Fullborda deras hopp! (A. A. Afzelius † 1871.)

För äkta makar.

Sjunges som N:is 296 eller 160.

338. Du, Herre! godt ej fann, Att menskan blef allena; Du welat derför man Och qwinna huld förena, Att de, med trogna bröft, Må wara till sin död Hwarandras hjelp och tröft, Förnöjelse och stöd.

2. Som du, o Jesu! ett Med din församling blifwit, Åt henne frid beredt, För henne dig utgifwit, En make främje så Af kärlek makans wäl, Och blifwe af de twå Ett hjerta och en själ.

3. Ty kärleken är mild, Han tål och han förlåter, Från agg och mißtro skild Och wänder icke åter; Han ökar lifwets fröjd Och minskar deß beswär, Han öfwer smärtan höjd Och stark som döden är.

4. Men, Herre! utom dig Wi alla äro swaga. Wi hafwa, hwar för sig, Att wåra fel beklaga, Se oß i mildhet an, För oß är bästa råd Att undse med hwarann, Och hoppas på din nåd.

5. När i gudaktighet Wår stilla wäg wi wandra Med kärlek, fridsamhet Och trohet mot hwarandra, Så blifwer kärlekens Och fridens Gud oß när, Och oß till lifwets gräns, Allt godt af nåd beskär.

6. Jag kan mitt hjertas wän Ej sjelf åt mig bewara; O Gud! bewara den För dold och öppen fara. Ack! låt oß sammanbo, Att lofwa än ditt namn Och följas åt i ro En gång till fridens hamn.

7. Men är det ditt behag Att wännen från mig skilja, Haf med min sorg fördrag Och böj mig till din wilja, Att jag, när lifwets lopp För mig ock når sitt slut, Får gå, med saligt hopp, Dit wännen gått förut. (J. O. Wallin † 1839.)

Dav. 128.

339. Säll är den man, som fruktar Gud Och gerna wandrar i hans bud. Hans händers werk, hans hus och kall Af Herren Gud wälsignas skall.

2. Hans maka, from och kärleksrik, Ett fruktsamt winträd warder lik; Hans barn omkring hans bord också Likt friska oljeplantor stå.

3. Sjelf står han lik en löfrik stam, På en gång ljuf och allwarsam, Och ser med fröjd sitt hus och land Förkofras under Herrans hand.

4. Och när han sin wälsignelse Åt barn och barnbarn hunnit ge, Han, rik af dygder som af år, Med frid till sina fäder går. (M. Luther † 1546, O. Petri, F. M. Franzen.)

För föräldrar.

Sjunges som N:o 160.

340. O Gud! du skänkt mig barn som föddes att dig dyrka; De skola höra till ditt rike och din kyrka. Min pligt mot dem är dyr: gif mig wälsignelse, Att dana till din tjenst dem, du lät ljuset se.

2. Gif mig din Andas nåd, att dem din wilja lära, Så att de må ditt namn rätt frukta och rätt ära. Låt detta wishetsfrö så tidigt rötter slå, Att dagligt de i nåd, som ålder wäxa må.

3. Låt mig ock samwetsgrant mitt answar efterspinna, Att de sin föresyn må i min wandel finna. O Herre! skydda dem för all förargelse, Som kan en menlös själ till ro åt lasten ge.

4. Må ej, som Eli, jag så blind i kärlek wara, Att, när jag skådar fel, jag skulle näpsten spara. Med saktmod, allwarsam och nitisk i min wård, Må jag ej wara wek, må jag ej wara hård.

5. O Gud! som bjudit mig att huldhet mot dem öfwa, Förkasta ej min bön: må de mig ej bedröfwa; Med framgång krön mitt hopp, ledsage dem din hand, Att goda kristna bli och gagna fädrens land.

6. O, måtte jag dem se emot min omsorg swara Och, glad af denna syn, i frid från werlden fara? Men är min stund bestämd i deras späda dar, Så blif, o Herre! sjelf de wärnlösas förswar.

7. Gif, när jag samlad är med dem till mina fäder, Och jordens hela ätt inför din domstol träder, Att jag må säga glad, uppstånden ur min graf: O Gud! si här är jag, med barnen du mig gaf. (G. G. Adlerbeth † 1818.)

Sjunges som N:o 126.

341. Du, som war den minstes wän Och lät barnen till dig träda, Jesu! du wälsignar än, Tar i famnen än de späda. Du en faders omsorg leder Och en moders fröjd bereder.

2. Gode herde! i din hjord Du de swaga lam ej glömmer. Lifwets bad och nådens bord Du så huldrik åt dem gömmer. I din famn du will de kära Till din Faders boning bära.

3. Jesu! i din wård wi ge Wåra barn, wårt glädjeämne. Gud! din gåfwa äro de, Dig wi dem tillbaka lemne. Re'n i dopet till dig tagna, Låt dem ej från dig bli dragna.

4. Låt oß wandra med dem så Att wi himlen med dem ärfwa, Ej med ondt dem föregå, Ej en helgad själ förderfwa, Att de änglar, dem ledsaga, Ej hos dig må oß anklaga.

5. Ingen så ditt ord oß lär, Ingen kommer i ditt rike; Som ej barnsligt hjerta bär Mot sin Gud och mot sin like; Gif att dig, som barn, wi alla Älska, lyda och åkalla.

(F. M. Franzen † 1847.)

För barn.

Sjunges som N:o 178.

342. O Gud, som ej de spädas röst föraktar, Hjelp ock att jag med barnslig lit betraktar Att du min Gud och Fader wara will; Hör nu min bön, den jag dig ställer till,

2. Du kallat mig af nåd till detta lifwet; Min kropp, min själ och allt, af dig är gifwet, Ja, ännu det, som mycket mera är: I dopet du mig twagit ren och skär.

3. Gif att jag städs min wandring så anställer Att ungdomsfel och odygd mig ej fäller; Jag icke sjelf min in- och utgång wet, Ty led mig du uti all menlöshet.

4. Hwad nyttigt är, gif, Gud! jag det må lära, Beflita mig derhos om dygd och ära; Min ungdomstid ej nöta fåfängt bort, Det läras bör är drygt, men tiden kort.

5. Föräldrom är jag skyldig barnslig lydnad Och heder: det skall lända mig till prydnad, När de mig hålla till all kristlig tukt, Deraf jag får med åldren mycken frukt.

6. Bewara mig, o Gud! för ond' exempel, Att ej förstörs den Helga Andas tempel; Ondt sällskap, som förgift, lär mig att sky, Falsk lära och de ondas seder fly.

7. Styrk mig att jag allt mera må tilltaga Uti allt godt och städse dig behaga, Förkofra mig i wisdom och i nåd, Och aldrig gå från dina helga råd.

8. Min lefnad will jag dig, min Gud! befalla Och dag från dag om bistånd dig åkalla, Att jag må wäl fullända lifwets lopp, Behålla tron samt kärlek och godt hopp.

(J. Sweberg † 1735, J. O. Wallin.)

För en husfader eller husmoder wid ett årsskifte.

Sjunges som N:o 77.

343. Gode Gud! som lät mig hinna Fram till denna glada dag, Må för dig mitt offer brinna, Anse det med wälbehag. Maka, barn, allt i mitt hem Du åt mig, och mig åt dem Mildt bewarat; dig ske ära, Dig wårt hjertas lof wi bära.

2. Lär mig glad och tacksam wörda Dina faderliga råd. Rika prof har jag fått skörda, Herre! af din stora nåd; Ny den är, när dagen gryr, Och sig lik när dagen flyr; Den så widt som himlen räcker Och från slägt till slägt sig sträcker.

3. Låt den fröjd du skänkt de mina, Gå till dig, deß ursprung, opp. Låt dem, Fader! wara dina, Under hela lifwets lopp. Och när du will kalla mig Hem, du gode Gud! till dig, Låt dem då den tröjten njuta Att ej du dem skall förskjuta.

4. Fader! jag i dina händer Öfwerlemnar dem och mig. Du, som allt till godo wänder, Led oß på din wiljas stig. Wi af dig få mycket godt, När wi, nöjda med wår lott, Synden fly, det goda göre, Frukte dig och dig tillhöre.

5. Huru länge wi här wandra, Står allena i din hand: Tiden för oß från hwarandra, Döden sliter ömma band, Men du dig förbarmar wißt Öfwer all din werk och sist Oß församlar i ditt rike, O, du Fader! utan like.

(J. Åström † 1844.)

Wid en makas död.

Sjunges som N:o 21.

344. Ack! döden hafwer hädanryckt Min wän ifrån min sida. Af sorg till jorden nedertryckt, Hwad tröst kan jag förbida? Gud! uppehåll mig, jag är swag, Fräls mig från twiflets fara, Och lär mig wörda ditt behag, Som jag ej kan förklara. O Gud, min tro bewara.

2. Tung blir den wäg, och mörk den qwäll, Jag nu skall ensam wandra, Men snart i samma tysta tjäll Wi hwila hos hwarandra. Föräldrar, syskon, barn gå bort, Och maka skiljs från maka, Att wi ett lif, så tomt och kort, Deß heldre må försaka, Och själens wäl bewaka.

3. Ett stöd dock alltid öfrigt är För den, som Herren fruktar: I sorg och fröjd är Gud oß när, Och närmast, då han

tuktar. Han är de faderlösas far, Han enkors rätt försvarar. I werlden intet skygd blir qwar, Som oß till slut bewarar: Guds omsorg ewigt warar.

4. Ej må en kristen förja så, Som de der hopp ej hafwa. En stund för oß till hwila gå De trogne wi begrafwa. En stund förut blott hemma är Den wän, som du begråter. Wår Gud har mången boning der, Dit Herren Jesus låter De sina samlas åter. (F. M. Franzen † 1847.)

Wid ett barns död.

Sjunges som N:o 280.

345. Så snart for då min fröjd sin kos, Så sorgetimman ilar, Och bleknadt, som en bruten ros, Mitt barn på båren hwilar! O Jesu! du som tröst beskär, Se mildt till den förkrossad är, Att jag ej syndigt klagar.

2. Allsingen så, som du, förmår Hugswala den, som lider, Rätt föra den, som wilse går, Och styrka den, som strider. Omger mig natt ur dödens hus, En enda stråle af ditt ljus Kan grafwen sjelf förklara.

3. Jag wet, o Gud! att det är rätt, Hwad du med mig will göra. Ej känner jag det bästa sätt, Du wärdes sjelf mig föra. Lär mig att älska ditt behag Och uppehåll den själ, som swag För dina domar bäfwar.

4. Mot sorgefulla är du god, Och wäl bekant med smärtan. Du offrade ditt eget blod, Att trösta menskors hjertan. Den lidande du drar till dig, Och jag wälsigna will den stig, Som mig till dig kan föra.

5. Du har, o Gud! med hårda slag Mig faderligen tuktat, Du rättwis är i allt, men jag Har ej dig trott och fruktat. Din wård är bästa faderswård; Käns äfwen handen tung och hård, Det är dock fadershanden.

6. All skuld är min, all rätt är din; Ske, Fader! blott din wilja. Det swärd går djupt i hjertat in, Som måste hjertan skilja. De minas graf och min en dag, Du öppnar, Gud! gif då att jag Dem må med glädje möta. (E. G. Geijer † 1847.)

Wid en faders död.

Sjunges som N:o 433.

346. Ack, re'n i unga åren Jag ser min far på båren. Han höll mig dock så kär. Hwem skall min

ungdom leda, Min framtids väl bereda? På jorden faderlös jag är.

2. Hwem skall mig underwisa Guds werk att se och prisa, Hwem wårda sig om mig? Hwem will i nöd och fara, Min hjelp och tillflykt wara, Min ledare på lifwets stig.

3. Fast mina tårar strömma, Jag will Guds ord ej glömma: "Gud är min wän och far; Han aldrig öfwergifwer Den honom trogen blifwer Och städs för sina ögon har."

4. Tack, Jesu! för din lära. Låt henne frukter bära Uti mitt unga bröst. En Fader du mig wisat: Han, som med sorgen risat, Han skall ock gifwa hopp och tröst.

5. Till Gud, som hjelpen sänder, Jag i min sorg mig wänder. O, faderlösas far! I nödens stund jag beder: Till barnet skåda neder, Och sjelf i nåd min fader war.

6. O du, som blomstren kläder, Och minsta fogel gläder, Tänk ock i nåd på mig! Du, som höll barnen kära, O Jesu! låt din ära På mig, ditt barn, förklara sig.

7. Mitt hjerta Gud! bewara För syndens falska snara, Och rätta mina fel, Gör själen till din hydda, Och sjelf ditt werk beskydda, O, Gud! mitt hjertas, tröst, min del.

8. Om menskor för mig ömma, Ack låt mig aldrig glömma Att tacka dem och dig; Om de mig från sig skjuta, Låt mig den tröften njuta, Att aldrig du förskjuter mig.

9. Ack! låt den gode Anden Mig leda städs wid handen Att jag en gång hos dig Får skåda, salig worden, De kära som på jorden Mig hjelpt och manat godt för mig.

(E. G. Küster † 1799, J. Åström.)

Wid en moders död.

Sjunges som N:o 187.

347. Du, som för mig Så innerlig Har omsorg haft och wakat Och dagens fröjd, För min skull nöjd, Samt nattens ro försakat.

2. Ej mer du är, Och ingen här Blir så mot mig till sinnes; Ej moders bröst, Ej moders röst För mig på jorden finnes.

3. Ett hjertelag, Som, mer än jag, Har känt min fröjd och smärta, Der säkert war; Ty sådant har Gud skapat modrens hjerta.

4. O store Gud! Det första bud, Som löfte med sig hafwer, Ditt bud det är, Det mins jag, när Min moder man begrafwer.

5. På det mig må Här lyckligt gå, Jag skall föräldrar ära. Förlåt, o Gud! Att detta bud Jag ofta trädt för nära.

6. Om dig, o Gud! Och dina bud Påminnas jag behöfwer, Jag har ej gjort Hwad jag har bordt, Och förjer nu deröfwer.

7. Må Jesu nåd Och Andans råd På bättrings stig mig föra. Med mig skall då Wißt Herren stå Och mina suckar höra.

8. I grafwens bo Till ostörd ro Man stoftet nedersänker. O! att med frid, I all min tid, Jag på min bortgång tänker.

9. O Jesu! god, Gif du mig mod Att åt min faders sköte Mig rätt förtro I helig ro, Till deß jag når ditt möte.

10. I detta hopp Begynns mitt lopp Och fortgår och förswinner. Ej dödens stig Förfärar mig, Om dig på den jag finner. (A. Oehler † 1807, J. O. Wallin.)

6). Ungdom och Ålderdom.

För ynglingar.

Sjunges som N:o 28.

348. I blomman af min ungdoms dagar Hwem är jag skyldig tacksamhet, Om ej den Gud, hwars milda lagar Mig styrka skänkt och munterhet, Och öppnat werldens fält för mig, Der all hans godhet röjer sig.

2. Men då jag knappt har lagt till rygga De första stegen af mitt lopp, Hwem är, som skall deß fortgång trygga Och gifwa stadga åt mitt hopp? Du, Gud! allena mägtar det. Som redan räknat mina fjät.

3. Ledsaga mig den rätta wägen, Blond willor och bland farors hot, Att jag ej blind och oförwägen Mot stenen stöta må min fot, Och att jag ej, i förtid trött, Må gagnlöst se mitt lif förnött.

4. När i bekymmersamma öden Jag oförfaren tarfwar råd, O! gif mig dem, jag har af nöden, Med faderswishet,

fadersnåd; Och stapplar jag, så stöd mig mildt, Förr än mig fallet från dig skilt.

5. Låt aldrig mig förmäten tänka, Att den, som ung förglömt din lag, Tids nog åt bättringen kan skänka En bräcklig ålders sena dag: O! hwem är den, som wißhet fått, Att morgondagen blir hans lott?

6. O, må jag wisligt nyttja tiden, Till ditt namns ära och mitt wäl; Må nådens ljus och samwetsfriden Beständigt wårdas i min själ, Så skall jag möta oförskräckt Min framtid, fast i moln betäckt. (G. G. Adlerbeth † 1818.)

Sjunges som N:o 77.

349. O min Gud! hwad härlig dager Strålar på den ynglings stig, Som af dig sin styrka tager Och sin glädje har i dig, Som sig håller till din lag Och, som, efter ditt behag, Född på nytt, i tron och hoppet Redan börjar lefnadsloppet.

2. Han, med bröst af dig regeradt, Fredadt från begärens brand Blomstrar, likt ett träd planteradt På den friska flodens strand. I hans blick, som källan klar, Himlens lugn sin spegel har. Hjertat, renadt och benådadt, Har i tron Guds himmel skådat.

3. Wiljan för det goda lågar, Tanken i det sanna ser. Ordet swarar, då han frågar. Herren hörer, då han ber. Jordens syns ett wårens fält, Hwilket, lofwande och fällt. Bär åt dygdens hopp och möda Full wälsignelse och gröda.

4. Der skall han, lik fädren, hägna Frihet, lag och fäders land, Sanningen sin stämma egna, Wänskapen sin trogna hand, Der skall han, med redlig själ, Främja menskors rätt och wäl Och i swaga, qwalda hjertan Skingra willan, lugna smärtan.

5. Hjelp mig, Gud! att sådan blifwer Min förhoppning, och min skörd, Ack! om du ej styrka gifwer, Är jag snart och lätt förförd. Styrk mig, led mig, att jag må Rätt min kallelse förstå Och min fällhet ej förspilla På begärens flärd och willa.

3. Lär mig ej allenaft weta, Men ock göra ditt behag, Träget bedja och arbeta, Troget akta på din lag. Anden med

ett heligt mod Väpne mig mot kött och blod, Att ej lustans dolda gnista Må i lastens wådeld brista.

7. Jag har syndat, mig benåda, Mig förlåt, för Jesu skull! Om jag stapplar än i wåda, Stöd mig lika nådefull: Och din Andas kraft mig gif, Att, o Gud! mitt hela lif Måtte offras dig till ära Och åt nästan frukter bära.

8. Skulle du ock snart mig taga Från en werld, som wådlig är; Skulle jag dig så behaga, Wara dig, min Gud! så kär O, då will jag prisa dig, Att den själ, du gifwit mig, Frälst från ondo återwänder, Gode Gud! i dina händer.

(J. O. Wallin † 1839.)

För en fattig yngling.

Sjunges som No. 33.

350. Till arf af mina fäder Ej gods och guld jag fått, Men glad min wäg beträder Och tror min Gud om godt, Ty Fadren öfwer alla Är Fader ock för mig, Och honom anbefalla Jag will min lefnadsstig.

2. Hwad menskor härligt tycka, Är blott fåfänglighet. Jag ej till jordisk lycka, Till himmelsk döpt mig wet. Ack! skörden blifwer mycken, Blott nu jag utså will Och wara i de stycken, Som höra Gudi till.

3. Jag werlden icke känner Men i Guds ord jag sett, Hur Herren sina wänner Ej nånsin öfwergett: Hur trofast och benägen Han deras suckan hört Och på den goda wägen Dem till sin glädje fört.

4. En pröfwad Josef finner Rättfärdighetens lön; En David segren winner Med tillförsigt och bön; Gud styrker Eleasar, Som, from från ungdomsår, För wåldets slag ej fasar, Men blott för samwetssår.

5. O Gud, min Gud! du blifwer Den samme, som du war, Och mig du äfwen gifwer Ett lika huldt försvar Och mig mitt bo bereder Och bryter mig mitt bröd, När from till dig jag beder Och wandrar som du bör.

6. Mig dertill nåd förunna, Ty, Herre utom dig Hur skall en yngling kunna Ostraffligt gå sin stig? Hjelp mig till döden bära, Med kraft af Jesu blod, En kristens namn med ära, Mitt kors med tålamod.

7. Så är jag ej förlägen Hwad wäg jag wandra bör; Min Frälsare är wägen, Som till Guds rike för. När, lydig Herrans wilja, Jag hwilar wid hans råd, Ej lif, ej död skall skilja Mitt hopp från Jesu nåd. (J. O. Wallin † 1839.)

För en ung qwinna.

Sjunges som N:o 45.

351. Du, hwars rena hjerta blödde, För att fallna hjertan gläda, Du, som huld de swaga stödde Och i famnen slöt de späda, Jesu! trygg jag öfwerlåter Åt din ledning mina dagar, Och af salig fröjd jag gråter, Att du mig så ömt ledsagar.

2. Lär mig du mitt hjerta egna, Låt det ewigt dig tillhöra! Du allena kan det hägna, Frälsa, fröjda, saliggöra. Låt min frälsta själ ej glömma Hwad du led för mig på jorden. Lär mig som Maria gömma I mitt hjerta nådeorden.

3. Men hwad är, att jag dock bäfwar, Gjuter tyst en suck af smärta? Herre! faran kring mig swäfwar; Ondt och wärnlöst är mitt hjerta. Öfwergif mig ej, ty flärden Will mig från din kärlek draga. Stöd mig, när den falska werlden Will mitt hopp till dig förswaga.

4. Jesu du mig ej förskjuter, Du mig har i troget minne, Du din anda nedergjuter I ett djupt förkrossadt sinne, Att det bedja må och waka Och i frestelsen ej falla Och dig, Jesu! ej försaka, Om de dig försaka alla.

5. Låt min själ ditt tempel wara, Der din kärlek stilla lågar; I mitt hjerta själf förklara Hwad med oro tanken frågar. Du den swaga, när hon lider, Tröstens kalk i nåd tillskicke, Dermed hon i nöd och strider Sig och andra wedergqwicke.

6. Qwinnan, själf om hjelp förlägen, Skaptes till en hjelp på jorden. Herre! du som själf är wägen, Led mig; jag är wilse worden. Otro snart all werlden dårar, Lär mig följa dig allena; Håll mig qwar i stilla tårar Wid ditt kors, som Magdalena.

7. Herre! se din tjenarinna; Lär mig så mitt kall bewaka Att på dagar, som förswinna, Jag med frid kan se tillbaka

Mången pröfning, sorg och fara Står i tiden till ditt möte,
Men du kan mitt hopp bewara: Jag mig tryggar till ditt sköte.

8. O! du wet och ser allena, Hwilket kors min tro behöfwer,
Hwilket prof min själ kan rena, Och jag förjer ej deröfwer,
Sörjer ej om lifwets stunder Blifwa flere eller färre,
Blott du wet att jag derunder Tror och älskar dig, o Herre!
(J. O. Wallin † 1839.)

För nattwardsungdom.

Sjunges som N:o 8.

352. Kom, o Jesu! wäck mitt sinne Och bered mig med ditt ord Till den stund, som snart är inne, Då jag framgår till ditt bord; Ack! det bordet dit du stiger Kärleksfull från himlen ner Och till salighet inwiger Den, som dig sitt hjerta ger.

2. Dig mitt hjerta will jag gifwa Låt det helgas af din nåd, Din för alltid will jag blifwa: Led mig i din Andas råd. Du, som ej förskjöt den spåda: Du min ungdoms tillflykt war, När jag i en werld skall träda, Der så mången wilse far.

3. Låt ditt ljus så för mig skina, Att jag går den rätta stig, Påminn mig din död och pina, Då en afwäg frestar mig, Låt mig djupt i själen fatta, Hur du lidit för min skuld, Och din kärlek högre skatta, Än all werldens magt och guld.

4. Låt mig höra, hur du säger: "Kom mitt barn och blif hos mig! Ingen bättre wän du äger, Än den wän, som dött för dig". Gif att nu mitt hjerta känner, Att din Ande är mig när; Tag mig upp bland dina wänner, Låt mig blifwa der du är. (F. M. Franzen † 1847.)

Dav. 25.

Sjunges som N:o 229.

353. För dig jag träder fram, o Gud! Som ömmar för de swaga, Låt mina läppars böneljud, O Herre! dig behaga. Hjelp att jag städs din wilja gör Och ditt förbund ej swiker, Och från den wäg, jag wandra bör, Med uppsåt aldrig wiker.

2. Jag har af synd min dryga del, Har tänkt och handlat illa: Men tänk ej på min barndoms fel, Förgät min ungdoms willa. Förlåt mig, Gud, för Jesu skull, Förlåt hwad jag

begråter, Och led mig, huld och kärleksfull, På dina wägar åter.

3. Ty sanning och barmhertighet, De äro dina wägar: Der led mig i ostrafflighet Bland dem du wårda plägar; Bland dem, som, trogne ditt förbund, I kärlek till hwarandra, Förtröstande på din miskund, För dig i renhet wandra.

4. Och nu, hwad qwal och nöd som helst Mig här till möte ila, Låt du mig, från all wåda frälst, Uti ditt sköte hwila; Och Jesu blods delaktighet Hugswale mig i nöden, Och tron på din barmhertighet Förljuswa sjelfwa döden.

(J. O. Wallin † 1839.)

354. Du, som förr än min mun dig nämna kunnat, En kristens namn och rätt åt mig förunnat! Wälsigna, Gud! en dyr och helig stund, Då jag med dig förnyar mitt förbund.

2. Min wår har flytt, min barndom är förliden; Mot andra dar jag föres fram i tiden, Lik flyktingen som från sin lugna strand Af stormen drifs mot obekanta land.

3. På lifwets wäg jag ondt och godt skall pröfwa, Och under allt ett troget stöd behöfwa; Hwar får jag det? Jag fåfängt derom ber Den falska werld, der allt mig öfwerger.

4. En trogen arm, som all min wanmagt stöder: Ett troget bröst som wid min smärta blöder, En trogen röst, som tyder städs på dig, Hwar finnas de, o store Gud! för mig?

5. Du Gud! som war, som är och ewigt blifwer, Jag wet, att du mig icke öfwergifwer, Allenast jag, hwadhelst mig föreståt, Din wilja gör och dina wägar går.

6. Jag wet att du i denna stund mig skådar Och med din kraft en ödmjuk själ benådar, Som rätt förkrossad, på ditt löftesord, Här dignar neder till ditt nådebord.

7. Jag wet, du ej ett wärnlöst barn förskjuter, Som sig till dig wid nådens altar sluter Och söker der i enfald, som du böd, Mot sorgen tröst, mot frestelserna stöd.

8. Jag wet att jag hos dig kan råd begära Mot syndens magt, mot werldens onda lära, Och hemta kraft till seger och till frid, Mot qwalens udd och mot begärens strid.

9. Tag bort all skrymtan, Gud! från mina böner, Att jag din Ande i mitt hjerta röner; Tag bort allt sjelfswåld, tanklöshet och klärd; Tag bort mitt hjerta från en oren werld.

10. Det är ett heligt rum, som jag beträder, Gif att jag bäfwar rätt och rätt mig gläder, Och utan säkerhet och öfwerdåd Enfaldigt flyr till Jesu Kristi nåd.

11. Låt Jesu ord och hans förjonings minne Djupt fästa sig uti mitt unga sinne; Ack! blifwe de i hwarje lifwets stund, Min tankes ljus och min förhoppnings grund.

12. Då skall jag trygg gå fram bland nya öden Och under allt, i glädjen som i nöden, Dig höra till, dig älska öfwer allt, Och göra glad hwad du mig anbefalt.

13. Till deß jag, följd af kärleken och hoppet, Får sluta nöjd det förelagda loppet, Och dig förtro, som will mig ewigt wäl, Min pröfwade, för ewigt frälsta själ.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 239.

355. Hur rörs, o Gud! mitt unga sinne, Hwad wigtig stund i lifwets lopp; Ditt löfte träder för mitt minne; Din nåd är grunden för mitt hopp. Tag mot mitt lof, min andakt stärk Och helga, Herre! sjelf ditt werk.

2. Förr än jag sjelf mig känna lärde, Jag genom dopet blef ditt barn, Du tidigt mig ditt ord beskärde, Att warna mig för syndens garn. Beskyddad i din huldа famn, Jag underwistes om ditt namn.

3. Men, ack, än mer: mig usla, swaga, Mig maskars like, född af jord, I dag will himlens Herre taga Till gäst wid sitt, wid nådens bord, Och han sig sjelf förena will Med stoftet och mig höra till.

4. O Jesu! i den spis, du gifwer, Dig sjelf, ditt kött och blod jag får, Och i mitt hjerta djupt du skrifwer, Att nåd för rätt i himlen går. Du sjelf will bo i detta bröst Och wårda hwad du återlöst.

5. Nu, då jag första gång är färdig Att undfå en så dyrbar lott, Gör mig, o Herre! dertill wärdig, Gif mig ett hjerta, rent och godt. Låt själen, höjd från jordens grus, Upplysas af din sannings ljus.

6. De tårar, som från ögat rinna, Den suck, som höjs från hjertats grund, Ack! må de alltid mig påminna Om helgden af så fällt förbund. Ack, må den tanken: din jag är, Besegra hwarje ondt begär!

7. Utaf en flyktad barndoms dagar Må nådens intryck blifwa qwar, Att jag mot dina helga lagar Af uppsåt intet företar. Hwar gång din nattward delas mig, Låt hopp och tro förkofra sig.

8. O Gud! i kärlek utan like, Ack, hör min bön och styrk min tro; Att som ditt barn jag i ditt rike Må sist bland dina fälla bo. Min Gud, min Far! se till mig ner. Mitt hjerta ord ej finner mer. (G. G. Adlerbeth † 1818.)

Sjunges som N:o 77.

356. Du, som i ditt ord förkunnar Att ditt hjerta gläder sig Åt ett lof från barnens munnar, Möt nu dem som nalkas dig. Låt, o Jesu! från din höjd Nådens ljus och himlens fröjd Kraftigt deras hjertan gläda, Som nu till ditt altar träda.

2. Af din nåd dem gif att njuta Himmelsk salighet och tröst. Må det blod du lät utgjuta, Nu förwara deras bröst. Deras ljus och styrka blif, Deras hopp och deras lif. I ditt blod, ack, låt dem renas, Och i tron med dig förenas!

3. Jesu! du som i det höga Hwad oß brister ser och wet, Wänd till dem ditt milda öga, Wisa dem barmhertighet, Herre! du som allt förmår Och den tysta suck förstår, Hör nu hwad hwart hjerta beder, Som ditt bistånd kallar neder.

4. Du, från lifwets första dagar, Om de späda wården bar. Barnasinnet dig behagar, Sjelf en gång ett barn du war. Låt ock dem från denna stund, Slutna uti ditt förbund, Ömt på dina armar bäras, Af din nåd och kärlek näras.

5. Milde Jesu! dem ledsaga På den wäg, dem föreskår, Låt ej werldens kärlek draga Dem ett steg från dina spår, Gif af ditt försoningsblod Dem i faran kraft och mod, Låt din kärlek, om de falla, Dem till skyndsam bättring kalla.

6. Må till himmelsk glädje röras Dessa frälsta barnens bröst, Må ifrån ditt tempel höras Allas wår förenta röst;

Pris ske dig, som med ditt ord Ger ännu wid nådens bord
Nya lemmar åt din kyrka, Att med trogna bröst dig dyrka.
(S. Ödmann † 1829.)

En äldre kristens tackoffer på sin födelsedag.

Sjunges som N:o 28.

357. O Gud! som mina steg ledsagar Ifrån min wagga till min graf, Dig helgas främst bland mina dagar Den dag, då du mig lifwet gaf; I ditt beskydd, min högste wän, Jag lugn och lycklig firar den.

2. För swag är denna röst att lofwa Ditt milda underfulla råd; Allt hwad jag eger är din gåfwa, Allt hwad jag njuter är din nåd; Hwad är, som jag dig offra will, Då allt, o Gud! dig hörer till.

3. Om jag ifrån de späda åren Fått i din kunskap wäxa opp; Om faror, som mig följt i spåren, Ej willat eller stängt mitt lopp, Dig tackar jag, o Gud! derför Som wäxten ger och bistånd gör.

4. För allt, som hugnat har min lefnad, För mödors lön, för wänners tro, För helsa, dagligt bröd och trefnad, För hyddans och för hjertats ro; Dig tackar jag, af glädje rörd, Och wet att jag af dig är hörd.

5. Wäl har ock nöden mig ödmjukat, Och sorgen underwisat mig; Men, om för dem jag underdukat, Det war den stund jag glömde dig, Nu, lätt af samma hand som slog, Jag tackar dig som gaf och tog.

6. Jag förjer ej för morgondagen, Ty Herren för mig förja skall; Hans hand är aldrig från mig tagen, När jag är trogen i mitt kall. Hwad fruktar jag, hwad felar mig, O Herre! när jag hafwer dig?

7. Hwad mer, om hjertat ock skall blöda Ännu af korsets tyngd och qwal? Jag wet, att tidens wedermöda Och några mulna timmars tal Ej är att likna mot der fröjd, Som wäntar mig i himlens höjd.

8. O du, som räknat mina dagar Och känner hwad mig görs behof. Jag wet att du mig dock ledsagar Till målet genom alla prof, Ty är jag nöjd med ditt behag Och tackar dig för hwarje dag. (J. O. Wallin, † 1839.)

För ålderstigna.

Sjunges som N:o 78.

358. Ålderdomen redan sprider Kring min hjeßa hwita hår. Jag till min förwandling skrider, Trött af skiften, tung af år. Gud, som har ledsagat mig Genom lifwets mödostig, Låt mig så min bana sluta, Att jag må din glädje njuta.

2. Ofta i min ungdoms yra Öfwerträdde jag din lag, Magtlös att begären styra, Hård och brottslig, wek och swag. Syndens wana mig förfört, Sent jag har din warning hört, Och du har dock ej förskjutit Den så länge mot dig brutit.

3. Ändtligt märkte jag min willa: Werld! jag såg dig, som du war; Såg hur jag har anwändt illa Himlens lån och styrkans dar; Såg min trägna werksamhet Offrad åt fåfänglighet. Nu, hwad ogjordt är, jag finner, Ack, då dagen re'n förswinner!

4. O, att flydda dagar kunde Än tillbaka skänkas mig, O, att du en lifslängd unde Mig på nytt att tjena dig; Fåfäng bön! med tidens flykt Denna tröst är från mig ryckt, Men den tröften står mig åter, Att, som fader, du förlåter.

5. Ur din bok, o Herre! plåna Mina fels och brists mängd; Till nytt lif mig krafter låna, Innan nådens dörr är stängd. Om min dag gått fruktlöst bort, Gör min afton ej så kort, Att ju i de sista timmar, Någon aftonrodnad glimmar.

6. Låt mig lefwa till din ära Och blott helga dig min själ; Låt min wandel äfwen bära Frukter till min nästas wäl. Ök min wishet dag från dag Och, om bördan gör mig swag, Lär mig du att täligt lida Och din hjelp med lugn förbida.

7. När den sista klockan klämtar, När för ögat sprides natt, När mitt bröst med möda flämtar, När mitt hjerta röres matt, Lindra dödens bitterhet; Gif mig hopp, ståndaktighet, Låt mig i din äras rike Gå att blifwa änglars like.

(G. G. Adlerbeth † 1818.)

Sjunges som N:o 178.

359. Mig dagen flyr och åldren ögat skymmer. Min kraft är tärd af år och af bekymmer. Mång'

barndomswän sin hwila funnit har, Jag ensam snart på jorden wandrar qwar.

2. Fort, Gud ske lof! min eländstid har farit Och ej så lång, som mina fäders warit, Och ej så mörk, att ögat ju har sett, Hur Herrans hand igenom den mig ledt.

3. Du lät mig, trött, o fader! hwilan smaka; Jag wilse gick, du winkade tillbaka, Jag hungrade, jag war wid sorgset mod, Du mättade, du stödde mig så god.

4. Om dina råd jag i min blindhet klandrat, Och, trolöst feg, ej dina wägar wandrat, Så tack ske dig, som lifwet uppehöll, Att jag i snaran ej för ewigt föll.

5. Mig återstår, då det min Gud behagar, Att sluta få de mörka årens dagar, Och lägga ner mitt hufwud uti ro På grafwens bädd, mitt sista, lugna bo.

6. Låt du min själ uti den sista färden, Uppstiga lik en gnista utur härden, Och söka fri sitt helga ursprungs ljus, När askan djupt man bäddar ner i grus.

7. Långt bättre är en enda dag hos Herran, Än tusen år i denna öken fjerran; Wi än förbide Jesu Kristi dag. Gud i en salig stund mig till dig tag. (P. A. Sonden † 1837.)

Sjunges som N:o 280.

360. Jag hafwer en gång warit ung: Nu är jag gammal worden. Min kropp sig böjer, trött och tung, Till allas moder, jorden; Och själen nalkas till det land, Der herden, på en fredad strand, Församlar spridda hjorden.

2. Bland långa rön af ljuft och ledt Min hjeßa grå är blifwen; Men aldrig jag den fromme sett Af Herren öfwergifwen, I nödens som i glädjens dag Han är förnöjd med Guds behag Och på deß händer skrifwen.

3. Jag slägter fly och komma såg Och wän från wänner wika, Och rik och fattig, hög och låg I grafwen warda lika, Men Herrans nåd, hwar morgon ny, För dem som komma, dem som fly, Sitt löfte aldrig swika.

4. På werlden mätt, af åldren rörd, Jag ser min tid förliden. Mitt hufwud, hwitnande till skörd, Bebådar andetiden,

Farwäl, I sorger och beswär! I lärden mig, hur ljuft det är Att ändtligt hinna friden.

5. Hur ljuft att från en tid och werld, Som icke mer behaga, Få reda till sin hädanfärd Och till sitt land hemdraga, Ack! må det ske i Jesu namn Och mig i lugn och säker hamn Guds änglar snart ledsaga.

6. Gif, att med Simeon i frid Jag hädan mig begifwer. Lik kärfwen, som i rättan tid Från marken införd blifwer. Mig, Jesu! med det hoppet gläd Att bland din skörd, din goda säd, Du mig ett rum ock gifwer.

(J. O. Wallin † 1839.)

7). Sjukdom och Helsa.

Under allmänna farsoter.

361. Herre! mägtig att befalla Öfwer lif och öfwer död, Låt oß ej förderfwas alla, Hör wår jemmer, se wår nöd! Sjuka, döda wid hwarann, Knappast mer man räkna kan; Låt, o du! som hjelp kan sända, Dessa plågor återwända.

2. Syndens gift, som Adam fälde, Döden på wårt slägte bragt; Men han nu, med ökadt wälde, Gränslöst öfwar ut sin magt. Likt med wåra synders mått, Har wår nöd sin råga nått. Milde Fader! låt oß pröfwas, Men din hjelp oß e beröfwas.

3. Wärdes i din wård oß taga, Du, som älskar dina werk! Dem du finner godt att aga, Herre! trösta, Herre! stärk, Wa de faderlösas far, Enkors tillflykt och förswar, Lindra sjuka nöd och smärta, Lätta den betrycktas hjerta.

4. Wärdes aldrig trösten skilja Ifrån lidandet, o Gud! Gör oß nöjda med din wilja Och beredda på ditt bud. M med tålamod och hopp Wi fullborda wäl wårt lopp, Och, frä syndens smittor twagne, Blifwa i din famn upptagne.

(?—, C. Dahl.)

För sjuka.

Sjunges som N:o 178.

362. O Jesu Krist! du är min wän den bäste, Nä werlden skyr mitt mörka sorgenäste, När helsa

flyr med glädjen bort från mig, Behåller jag i tron dock städse dig.

2. Du med ett ord i fröjd min wånda byter, Intill min själ ditt evangelium flyter, Och kärlek, frid, hugswalelse och tro Tillsamman der med mina plågor bo.

3. Af werldens flärd och lyckans ynnest swiken, Jag war från dig, o Jesu! fjerran wiken; Du hann mig opp, du räckte mig din hand, Och syndens sår på mig så huld förband.

4. Min kranka själ du så har welat frälsa, Med qwalen henne återge sin helsa. Pris ware dig! hwad helst du med mig gör, Gif att i dig jag lefwer och jag dör.

5. Och är du min, jag din får ewigt wara; Du förer mig förbi all nöd och fara, Till lifwets land, der jag ewinnerlig, Min helsas Gud! skall se och lofwa dig.

(S. J. Hedborn † 1849, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 77.

363. Gud, som mig i kärlek kände, Innan än jag werlden såg, Och till mig ditt öga wände, Medan jag i mörkret låg; Bättre wet du det än jag, Att min warelse är swag: Grant du ser till alla delar, Hwad en bräcklig hydda felar.

2. Lär mig att din faderstuktan Taga som ett barn emot Och, uti din sanna fruktan, Den fördraga utan knot: Lär mig rätt förstå och se, Hur på synden följer we; Gör mig nöjd, fast kroppen späkes, Om allenast själen läkes.

3. Jesu! wärdes mig förläna, Att min bräcklighet och nöd Måtte mig till wälfärd tjena Och till hugkomst af din död. Gif att jag i bot och tro Hos dig söker all min ro Och mig skickar alla dagar Att gå hem när dig behagar.

4. Jesu! låt min sjukdom blifwa En förbättring för min själ. Will du helsan återgifwa, Lär mig den att nyttja wäl, Så att både själ och kropp Till din ära offras opp, Och ditt namn må warda prisadt För den nåd du mig bewisat.

(?—, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 160.

364. Ack! hurn plågas jag och måste stundligt qwida, Är ingen hjelp för mig på jorden mer att bida?

Jag sökte menskors råd, men, ack! jag finner här, Att deras magt och konst till slut förgäfwes är.

2. Du, Herre! endast du, kan både slå och hela, Du, åt den hjelplös är, allena hjelp kan dela; Ack! hela den igen som du så slagit har; Tag bort min stora synd, som dertill orsak war.

3. En fader heter du, du har ett fadershjerta, Ditt barn det ligger nu uti stor nöd och smärta; Ty ropar jag till dig o Fader! mig bönhör, Se till min stora nöd och nådig bistånd gör.

4. O Herre Jesu Krist! wänd nu till dig min tanka Förbarmat har du dig utöfwer alla kranka; Wår sweda och wår wärk du, Jesu! på dig bar: Fördenskull, Jesu god, mig huld och nådig war.

5. Ack! låt mitt usla lif en salig ände winna; Hjelp at jag i min död din död må så besinna, Att jag med frid och fröjd ur detta lifwet går, Och ewigt lif hos dig uti din himmel får.

6. Så skall uti min mun ditt lof ej återwända, Men jag skall prisa dig nu och förutan ända. Ty kom, o, Jesu! kom du, som är A och O, Och byt nu all min wärk i ewig fröjd och ro.

7. Ja, jag är wiß derpå, att du will mig benåda; Dig Herre! dig jag skall med mina ögon skåda, Förklarad snar och fri, och i all ewighet Lofsjunga dig, min Gud i himmel, saligbet. (O. Rudbeck d. y. † 1740, J. O. Wallin.)

För en blind.

Sjunges som N:o 160.

365. Jag får ej se Guds dag, Som minsta fogel prisar Dock prisar äfwen jag Den nåd, mig Gud bewisar. Fast jag hans werk ej ser, Hans Ande är mig när O i hans ord mig ger Ett ljus som ewigt är.

2. Hwad jag ej ser, jag tror, Jag det i hjertat känner Hur Gud är wis och stor, Hur han är god, jag känner, Jag känner, hur hans hand Ledsagar mig hwar stund, Och drar ur syndens band Min själ i sitt förbund.

3. O Jesu! du är än Den blindas tröst på jorden, Du alla armas wän, Sjelf arm i tiden worden. O! du som sjelf här led, Sjelf kände sorg och nöd, Du stiger till mig ned, Och blir den swages stöd.

4. Du will, o werldens ljus! Ett ljus för mig ock wara: Du låter i ditt hus Din nåd för mig förklara; Du låter wid ditt bord Mitt hjerta nalkas dig; Och sjelf, o lifwets ord! Du följer hem med mig.

5. Gif att i dig förnöjd Jag somnar och jag waknar, När du mig ger din fröjd, Ej werldens lust jag saknar; Om jag ej ser deß prakt, Ej af deß nöjen wet, Jag ser i tron din magt, Ditt rikes härlighet.

6. Den natt mig höljer nu, Skall ej för ewigt wara; Ty en gång öppnar du Min syn i skyar klara. Om ej mitt öga här Har solens glans fått s Så låt mig skåda der Ditt eget anlete.

(F. M. Franzen † 1847.)

Wid badorter och helsobrunnar.

Sjunges som N:o 216.

366. Du, all helsas källa! Jag till dig will ställa, Jesu! allt mitt hopp. Wärdes nådigt hela Allt hwad mig kan fela, Så till själ som kropp. Gif att jag, Betryckt och swag, Må i allt ditt bistånd finna Och förbättring winna.

2. Allt, hwad själen kränker, Jesu! du fördränker I ditt dyra blod; Men för kroppens sjuka, Låter du mig bruka Helsowattnets flod. O, så gif Ny kraft och lif, Så till mitt som andras bästa, Detta wårt Betesda.

3. Skall jag sjukdom draga, Ack! så låt din aga Min förbättring bli; Men om du mig låter Helsan winna åter, Statt mig nådigt bi Att hwar stund, Af hjertans grund, Dig med ord och gerning lofwa, Herre! för din gåfwa.

(O. Kolmodin † 1753, J. O. Wallin.)

Tacksägelse efter sjukdom.

Sjunges som No. 160.

367. O Gud! som skiftar allt, död, sjukdom, lif och helsa, Så stor är ingen nöd hwarur du ej kan frälsa; När hoppet ute war och döden kom mig när, Blef du min hjelp, o Gud! som sanna lifwet är.

2. Din godhet och din nåd du ny hwar morgon wisar, Hugsvalar sinnets qwal och kroppens smärta lisar. Du ock till mig, ditt barn, med fadersöga såg, När jag, af plågor tärd, uti min wanmagt låg.

3. Du hafwer slagit mig, men äfwen nådigt helat, Förlåt, för Jesu skull, hwad jag mot dig har felat. Du, som min kropp har styrkt, gif att min själ också I dig sitt lif, sin kraft, sin helsa föka må.

4. Förläna mig din nåd, att jag, för helsans gåfwa, Med tankar ord och werk dig rätt må kunna lofwa. Din Ande lede mig, att jag må lefwa din, Och flytta, när jag dör, till dig i glädjen in. (J. Olearius † 1684, J. Swedberg, C. Dahl.)

För en hustru, som skall kyrktagas.

Sjunges som N:o 215.

368. Gud, min Gud! som wille än Mig åt barn och maka frälsa, Gläd mig i ditt hus igen, Gläd mig ock med själens helsa, Styrk mig, helga mig i dag; Utom dig, hwad wore jag?

2. Jesu! på ditt dyra ord Lär mig, som Maria, höra; Låt deß kraft hos mig bli spord Mot den werld, som will förföra, Att jag jemt på hjertat bär Hwad den bästa delen är.

3. Sedan kan jag, lugn och nöjd, Äfwen Marthas omsorg bära, Tacksam för den stilla fröjd, Som du wärdes mig beskära. Rätta glädjen är hos dig, Blif en daglig gäst hos mig.

4. Kom, o Jesu! låt ditt namn Mig, som mor och maka gläda. Tag mitt barn uti din famn, Du, som älskat har de späda! Du, som sjelf har, späd och arm, Legat wid en moders barm.

5. Kom med kärlek och med tro, Låt mig dig, o Herre! tjena. Kom, wälsigna bröd och bo Och din helga frid förläna. Låt mig göra, wis och from, Af mitt hus din helgedom. (F. M. Franzen † 1847.)

För friska.

Sjunges som N:o 264.

369. Helsans gåfwa, dyra gåfwa! Af den Gud, som ger allt godt, Må wi glade honom lofwa För så

owärderlig lott, Som af oß dock sällan skattas, Kanske först, när den oß fattas.

2. När, i nätter som i dagar, På en bädd, der qwalen bo, Hjertat utan lindring klagar, Ögat wakar utan rc; Då af wärk och wånda tärde, Ack! wi känna helsans wärde.

3. Jesu dig i nåd förbarma Öfwer alla plågans rof; Herre Gud! låt ej de arma Ställas på för hårda prof; Hjelp dem, gif dem tröst i nöden, Mod i striden, frid i döden.

4. Will du än dem helsan skänka, Lär dem rätt förstå deß wigt; Lär ock oß med dem betänka Så wår sällhet, som wår pligt, Att wi dig af hjertat prise Och mot likar kärlek wise.

5. Hjelp oß alla så anwända Hwar förlänad helsostund, Att ännu, när den har ända, Du wår själ må finna sund, Och sist från allt ondt oß frälsa, Jesu! du wårt lif och helsa.

(J. O. Wallin † 1839.)

8). Resande till lands och watten.

370. I Herrans namn far jag åstad Och är i Gudi trygg och glad: Är jag på watten eller land, Betror jag mig uti hans hand. Hans ord mitt hjerta tröst beskär Och mina fötters lykta är: I lif och död är han mig när.

2. Jag skiljs från mina och mitt hem: Jag dig, o Gud! befaller dem. Om du med mig den nåden gör Att du mig lyckligt återför, Så skall jag, Herre! innerlig I din församling prisa dig, Som wårdat och ledsagat mig.

3. Nu, Jakobs Gud! med mig du war, Gör lyckosam den wäg jag far. O store Gud! låt allt gå wäl, O Herre! styrk min kropp och själ. Ja, derpå jag förlitar mig Att du, o Fader! wårdar dig Om dem, som gå på loflig stig.

4. Wår Herras Jesu Kristi frid Ledsage oß till ewig tid. Gud tröste den bedröfwad är, Den ware sjerran eller när. Bewara Gud! din kristenhet, Så ock wår kära öfwerhet; Gif lycka, Gud! och salighet. (?— J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 81.

371. Nu farwäl, wårt fosterland! Dina dalar, berg och stränder Wi befalle den i händer, Som wälsignar haf och land. Wärdes, gode Gud! bewara Wåra wänner

i wår bygd, Hjelp dem i all nöd och fara, Slut dem i ditt milda skygd.

2. Så i Jesu dyra namn, Ut på böljans rymd wi drage: Gud! din allmagt oß ledsage, Att wi nå en önskad hamn. Wärdes mild hos alla dröja, Som att winna dagligt bröd, Hafwet eller jorden plöja: War, o Herre! allas stöd.

3. Endrägt, frid, rättfärdighet Kring wår konungs thron befästa! Folkets kärlek, landets bästa Ware hans lyckfalighet, Att wi, om du ger oß lycka, Känna må wårt land igen Och till hjertat glade trycka Hwar sin broder, hwar sin wän.

(C. Friman † 1829, J. O. Wallin.)

Efter storm på hafwet.

Sjunges som N:o 1.

372. Kring rymden breddes fasa, Och natten föll på böljans stig. Wi hörde wädren rasa, Wi sågo djupen öppna sig. Från denna sköra planka, Som kringdref likt ett flarn, For hjertats sista tanka Till wänner, makar, barn. Wår sista suck i nöden, Till Gud med bäfwan gick, Och hotande kom döden Allt närmare, hwart ögonblick.

2. Men Herren tillslöt grafwen, Som öppnade sig, djup och wid; Den Herren, som åt hafwen Och länderna kan gifwa frid. Till stormen "tyst!" han sade, Till böljan: "lägg dig ner!" Och böljan ner sig lade, Och stormen röt ej mer. I wattnets lugna spegel Nedblickar solen skön; Wi hissa wåra segel, Och prisa den, som hört wår bön.

3. Pris dig, som ensam räddar Och kärleksfull det rop förnam, Som genom molnens bäddar Till dig ur djupen trängde fram! Till dig wårt lof skall stiga Med glad och tacksam röst. Ack, bjud ock stormen tiga I wåra egna bröst, Fräls oß ur syndanöden I Jesu dyra namn, Och låt i sjelfwa döden Oß finna der wår säkra hamn!

(J. O. Wallin † 1839.)

9). Botfärdiga fångar.

373. O Gud! hwem skall jag klaga Den sorg jag måste draga, Så arm och syndafull? Ack! hwad jag har bedrifwet, Kan endast bli tillgifwet :,: För Jesu Kristi skull.

2. Jag är en fattig fånge I denna werlden wrånge, Som fåret på en ö; Jag kan ej hädankomma, Kanske ej ro bekomma, :,:Förr'n Gud mig låter dö.

3. Jag är från honom wiken, Af syndens lust beswiken, Som fisken uti nät, Nu will mig sorgen stjelpa; Guds ord kan blott mig hjelpa, :,: Må jag anamma det!

4. I nätter som i dagar Mitt hjerta mig anklagar Och af deß dom jag fälls. O Gud! du mig bewara Från satans falska snara, :,: Mig från förtwiflan fräls.

5. Jag beder dig, o Kriste! Ack, låt mig ej gå miste Om arfwedelen min. Hjelp mig så wäldigt strida, Att jag må kronan bida :,: En gång i glädjen din.

6. O Gud! i dina händer, Ehwart min werld sig wänder, Förtror jag lif och själ. Ack! jag ej kunde tänka, Hur djupt sig allt kan sänka :,: Så länge allt gick wäl.

(?— J. O. Wallin. [Att Erik XIV skulle wara psalmens författare bestrides af J. W. Beckman.])

374. Ack, Herre! dig förbarma; Förtyng ej på mig arma Din wredes hårda hand. Ack, Herre! mig ej krossa, För Jesu skull förlossa Min själ från syndens band.

2. Mitt öga skumt har blifwit, Min kraft mig öfwergifwit; Blif du mitt ljus, mitt stöd! Styrk hoppet, när det bäfwar, Styrk hjertat, när det swäfwar Emellan lif och död.

3. Jag är din nåd ej wärdig; Men du mot en botfärdig Barmhertig är och huld. Den synd, som jag begråter, Jag tror att du förlåter, Af nåd för Jesu skull.

4. Jag känner bördan lättad, Min ande är upprättad, Min trogna bön är hörd; Ditt barn du ej förskjuter, Jag i mitt hjerta njuter Din Andes wittnesbörd.

5. Ty will jag mer ej klaga, Men lida nöjd den aga, Som mina brott förskylt; Snart från all nöd och smärta Du frälsar detta hjerta, Som du med nåd uppfylt.

6. Du mig ej öfwergifwer, O Gud! min hjelp, du blifwer Ej fjerran från mig skild; I lifwet och i döden Du leder mina öden, Allsmägtig, wis och mild. (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 280.

375. O Herre Gud! hwad har jag gjort? Nu först jag warse blifwit Hur jag ej lefwat som sig bort

Och du mig föreskrifwit. Så djupt mig lasten hade söft, Att detta medel du behöft. Att mig till sansning wäcka.

2. Ja, ofta mig din nåd du bjöd, Men jag har den föraktat. Din kallelse till mig ock ljöd, Men jag derpå ej aktat: Jag följt mitt arga hjertas råd Och i min blindhets öfwerdåd Min egen ofärd wållat.

3. I synder mitt förlänta pund Jag tidigt nedergräfde Med nya synder, stund från stund, Jag sammetsropen qwäfde: Från brott till brott mig yran dref, Från djup till djup jag föll och blef För straffet ändtligt mogen.

4. Men intet straff, o Gud! förslår Att mig med dig försona, Och ingen mensklig nåd förmår Mig för din wrede skona: Min dom jag i mitt hjerta bär. Jag mask, och icke mensta är: Ack! att jag ofödd wore.

5. Förtwiflans skuggor omge mig, Mig qwalen öfwerhopa. Ur djupets nöd, o Gud! till dig Jag måste klagligt ropa: Ack! är dock tid för nåd och hopp, Så länge än din sol går opp För onda och för goda?

6. Ack! är dock tid? du wet det, Gud! Du wet, om du förskjutit En usling, som mot dina bud Så fräckt, så länge brutit. O Gud! jag har blott gråt och bön, Och ewig död är syndens lön, Om du dig ej förbarmar.

7. O, haf dock, haf dock tålamod, För Jesu skull mig skona! En droppe af hans dyra blod Kan all min skuld försona; En stråle af hans nådes ljus Kan af det mörka fångahus Ett himlens förhus göra.

8. Ja, du har ej förskjutit mig: Den hand du fåfängt räckte Till ledning på min lefnads stig, Mig hann i detta häkte. Jag kysser denna hulda hand, Som lade på mig fångens band, Men löste syndarns boja.

9. Om plötsligt i mitt yra lopp All werldens wäg jag farit, Jag hade, ack! förutan hopp Förtappad ewigt warit: Men du ej wille syndarns död. Ty jag blef stadd i denna nöd, Att jag ock skulle frälsas.

10. O Gud! du är dock ewigt mild. Af blygsel, rörd, jag gråter. Jag war så fjerran från dig skild, Dock upptar du mig åter. Jag kommer, en förlorad son, Som har förslösi din kärleks lån: Dock mig din kärlek möter.

11. Din röst wid lifwets ändalykt, Mig, såsom röfwarn helsar. Mig lik en brand ur elden ryckt, Från ewig död du frälsar. Min bot är sen, min bättring swår, Dock skall, så länge hjertat slår, Mitt hjerta dig tillhöra.

12. De brott, som förde mig på fall, Jag icke will fördölja: Ej någon gömd mißgerning skall Mig till din domstol följa. Så går jag döden nöjd emot Och ångerfull, men utan knot, För lagens hämd mig böjer.

13. Ack, låt mig till det landet gå, Der synd och död förswinna, Der kan jag den fullkomning nå, Som jag ej här får hinna, Der skall jag, twådd af lammets blod, Allt mera helgad, wis och god, Min arfwedel ock finna.

(J. O. Wallin † 1839.)

10). Frids- och Krigstider.

Bön om frid.

376. Fridens Gud! oß frid förläna, Hör oß, milde Herre Gud! Hjelp ditt folk dig troget tjena, Fäst det wid din wiljas bud. O! då skall med helgad ro Det i fridens hyddor bo.

2. Ingen magt kan det förfära, Då det har sin tröst till dig; I ditt hägn det står med ära, Står, då werlden hwälfwer sig, Står, då folk förgås med hast, I din fruktan lugn och fast.

3. Men det land, der Gud förgätes, Röner snart hwad ofrid är: Först af egna det uppfrätes, Sedan af förtryckarns här; Skylar trampas ner i blod, Högar stå der bygden stod.

4. Ack! der synd och otro råda, Hjelpa icke swärd och spjut; Skulder uppå skulder båda Nöd och undergång till slut, Werldslig klokhet, werldsligt mod, Hämma ej förderfwets flod.

5. Du blott hjelper i all fara, Du, de trognas wärn och skygd, Fädrens Gud! lär oß bewara Fädrens tro med deras dygd, Att wi må i eget land Fria tryggas af din hand.

6. Frid i landet du oß gifwe, Frid i husen följe den! Makar, bröder, grannar lifwe Fridens anda, kärleken! Frid i hjertat, Jesu! bjud, Frid med menskor och med Gud.

7. Frid på jorden, sjöngs i höjden, Jesu! i din födsl
stund; Frid från himlen utgör fröjden Af det saliga förbund
Men i denna pröfwotid Wins den ej förutan strid.

8. Hjelp oß du, o kärleksrike! Styrk oß med din Anda
mod, Du, wår konung! i det rike, Som du köpte med ditt blo
Der med oß mot synden strid, Tills wi nå en ewig frid.

(F. M. Franzen † 1847.)

Bön under krig.

Sjunges som N:o 187.

377. O du, som har Ett huldt förswar Oß fordom låti
röna, Som härars magt Har nederlagt, Att o
med seger kröna!

2. Styrk deras mod, Som nu sitt blod För fosterlande
wåga, War du wårt wärn Mot wåldets jern, Och dämpa kr
gets låga!

3. Du, härars Gud! Den magt förbjud, Som blott wi
skada göra; Dig till oß wänd, Din ängel sänd, Att fride
återföra!

4. Då skall din hand, Som frälst wårt land, Bli prisa
utan ända, Och nödens slag Från denna dag Oß till förbät
ring lända. (G. G. Gyllenborg † 1808, C. Dahl.)

Krigspsalmer.

378. Förfäras ej, du lilla hop! Fast fiendernas larm o
rop Från alla sidor skalla. De fröjdas åt di
undergång, Men deras fröjd ej blifwer lång, Ty låt ej m
det falla.

2. Din sak är Guds: gack i ditt kall Och i hans hand di
anbefall, Så räds du ingen fara. Hans Gideon skall än b
spord, Som Herrans folk och Herrans ord Skall manligen fö
swara.

3. I Jesu namn wårt hopp är wißt, Att de gudlösas wål
och list Ej oß, men sig förstörer. Till hån och spott de skol
bli, Med oß är Gud, med honom wi, Och segren oß tillhöre

(Kon. Gustaf II Adolf † 1632, J. O. Wallin.)

Dav. 20.

Sjunges som N:o 21.

379. Nu Herren Gud wälsigne oß, Wår kraft, wart mo
han lifwe, Den ewige beware oß Och lycka ha

oß gifwe, Ja, Gud, wår Gud! som till oß ser, Skall hjelpen ej fördröja: I Herrans namn wårt stridsbaner Wi med förtröstan höja: Gud! gif wår konung seger.

2. Må andra prisa swärd och spjut Och tro på sina härar, Med oß skall Herren draga ut: Oß ingen då förfärar. De skola störtas i sitt lopp, De skola nederfalla; Men oß skall Herren hålla opp, Ty wi hans namn åkalla. Gud! gif wår konung seger. (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 21.

380. Jag tror på Gud, och wet att han Har afmätt mina öden; Jag fruktar Gud och ingen ann, Ja! icke sjelfwa döden. För frihet, rätt och fosterbygd Jag wapen trygg skall bära. Gudaktighet är krigarns dygd, Och mensklighet hans ära, Och hjertats frid hans winning.

2. Ej falla trädets frukter af, Förr än de mogna blifwit; Och Herren, som oß lifwet gaf, Wår lifslängd sjelf uppskrifwit. Med fröjdfullt hopp till Herrans ord, Wi farorna omfamna: För kung och lag och fäders jord Wi segra eller hamna I rätta faderslandet.

3. O du, som wåra hufwudhår Och wåra stunder täljer, Du ensam öfwer striden rår, Och stridens offer wäljer, Och du är wis, och du är god, Ty äro wi så trygga; I ditt beskärm wi hafwa mod, På dig wårt hopp wi bygga I lifwet och i döden. (J. O. Wallin † 1839.)

Tacksägelse efter seger.

381. Förtälja will jag, Gud! din nåd, Din magt, ditt underbara råd, Intill min sista timma. Den stolte har du nederlagt Och krossat öfwerdådets magt Och låtit dig förnimma, På det all werlden skulle se Att aldrig du will öfwerge Det folk, som endast uppå dig I lif och död förlåter sig. Pris, lof ske wåra fäders Gud! Hans tempel fylls af fröjdeljud: Halleluja, Halleluja!

2. Utöfwer konung, folk och land Du Herre! sträcker ut din hand Och gjuter glädje neder. Hwad är wäl all wår styrka wärd, Om du ej förer sjelf wårt swärd Och wåra härar leder? Din starkhet fattar herdens staf, Och resen stupar i sin graf; Bäst man förtryckarn blomstra ser, Hans rum är icke funnet

mer, Och den förtryckte, frälst och glad, Får höja sången i hans stad: Halleluja, Halleluja!

3. Pris ske dig, Gud! i ewighet, Som kungjort din rättfärdighet, Din mildhet och din tuktan; Blott ett står fast fröjd och nöd, Och bryts ej af den bleka död: Det är, o Gud din fruktan. Låt städse den wår arfdel bli, Att barn och barnabarn, som wi, Loffjunga må din stora nåd, Din starka hand ditt wisa råd. Du, Herre Gud! är hämnaren, Förbarmaren beskärmaren. Halleluja, Halleluja!

(E. G. Geijer † 1847, P. A. Sonden, J. O. Wallin.)

Tacksägelse för frid.

Sjunges som N:o 197.

382. Lof ske dig, store Gud! som frid och glädje låter Besöka wåra hem och wåra hjertan åter, Wårt offer wi med fröjd nu lägge för din fot. Du wärdes, mild Gud! i nåd det taga mot.

2. I nödens tid, o Gud! du wåra böner hörde; Du stridde för ditt folk, du sjelf deß sak utförde, All werlden frukte dig, hwars arm är uppenbar, Ja, dig loffjunge allt, hwad lif och anda har!

3. Det är din hand, o Gud! som faran från oß wänder. Hwad är all mensklig magt, om du ej hjelpen sänder? Du näpser hafwets wåg, du bjuder stormen fly, Du Herre! winka blott, så tystnar härars gny.

4. Tillbedjande din magt, ditt majestät, din ära, Ditt frälsta folk i dag skall dig sitt lof hembära; Och bröder, makar, barn, uti de sinas famn Gemensamt prisa nu ditt ewigt stora namn.

5. De, hwilkas hjertan rönt en öm förlust i striden, Tii dem, o Herre! sänd hugswalelsen med friden. Ack! se till enkor nöd, gif hopp och tålamod, Och säg hwar faderlös, att, Fader du är god.

6. Pris ware dig, hwars hjelp wi hittills fått erfara, Ack låt din fadershand allt framgent med oß wara. Wälsigna o wår Gud, och landet njute frid, På Herrans fruktan bygd ti sensta åldrars tid.

(J. Hjerten † 1838.)

383. Ära ske Herran! vår hjelpare Herren är worden. Målet han satte för slöflingen, wåldet och morden. Han till vår nöd wände sitt öga, och böd: Frid ware åter på jorden!

2. Och, som en stråle fördelar de samlade skyar, Fridsbudet kommer, och glädjen och hoppet förnyar: Ljufligt och fällt, Helsar det dalar och fält, Helsar det städer och byar.

3. Långsamma dagar ej mer i bekymmer förnötas: Fredliga yrken i trefliga boningar skötas. Wälstånd och ro, Tryggade nejder bebo, Godhet och trohet der mötas.

4. Ära ske Herran! ja, Herran allena ske ära, Mägtig att göra långt mer än wi mägte begära, Härligt och stort Är hwad den Ewige gjort: Honom wårt offer wi bäre.

5. Bärom för Herran det offer, som honom behagar: Saktmod i lyckan, och tålamod när han oß agar. Sanning och dygd, Kärlek för fädernebygd, Lydnad för konung och lagar.

6. Lycka ske konungen! Herran hans wägar berede, Styre hans råd, och hans hjerta för sorgerna frede, Herren wårt land Hägne med faderlig hand Och i sin fruktan oß lede.

(J. O. Wallin † 1839.)

11.) Allmänna Böne- och Klagodagar.

Sjunges som N:o 8.

384. Herre! dig i nåd förbarma, Hör ditt folk, som hjelp begär, Du, som ömmar för de arma Och wår enda tillflykt är, Kom att från wår hjeßa wända Wåra synders swåra lön, Och ditt ljus från höjden sända: Fräls ditt folk och hör deſs bön!

2. Du, som med en faders hjerta, Bär en faders ljufwa namn, Du, som under dödens smärta, Öppnat oß en broders famn Du, som werldens wäl bereder, Söker oß på willans stig, Kallar, wäcker, styr och leder, Öfwer oſs förbarma dig!

3. Oß som dina lagar brutit, Skona, milde Herre Gud! För det blod din kärlek gjutit, Hjelp oſs, milde Herre Gud! Från de brott, som dig bedröfwa, Då wi

trampa dina bud, Från de lustar, som oß söfwa, Oss bewar, Herre Gud!

4. Från allt ondt, som hjertat leder Till begärens willa stig, Från försåt, som fall bereder, Hungrens fasa, pest o krig, Uppror, twedrägt, brand och lågor, Hagel, storm, di wredes bud, Och från ewighetens plågor Oss bewar Herre Gud!

5. Du, som föddes menskors like Och ditt lif för werlde gaf, Du, som öppnade ditt rike, Då du uppstod ur din gra Och beseglade din lära, Då du, klädd i segerskrud, Återgick ti himlens ära: Hjelp oss milde Herre Gud!

6. Skydda, styr och fräls din kyrka, Samla sjelf di spridda hjord; Gif deß herdar mod och styrka, Rätt att lär lifwets ord. Räck din hand åt dem, som falla, Och me nådens milda ljud De förförda återkalla: Hör oss, mild Herre Gud!

7. Sprid ifrån palats till hydda Fridens sällhet med di hand, Sträck till oß din arm och skydda Konung, folk o fosterland, Dig i nåd och magt förklara, Gud! då krigs basunens ljud Samlar dem, som oß försvara: Hör oss milde Herre Gud!

8. Må till dina öron hinna Modrens suckar i sin nöd Må hos dig den sjuke finna Under plågan tröst och stöd, Mä o Gud! ditt hjerta röras Af den fångnes klagoljud Och han suck med mildhet höras: Hör oss milde Herre Gud!

9. Låt den faderlösas böner Till ditt fadershjerta gå Enkan, som sin saknad röner, Stöd af dig från höjden få. Lå wår owäns hjerta böjas Af försonlighetens bud, Och wår su för honom höjas: Hör oss, milde Herre Gud!

10. Låt wår bön och arbetsmöda Öppna wäg til ditt förråd, Bergens malm och jordens gröda Tacksamt nytt jas, med din nåd, Dig förbarma öfwer alla, Dig med ödmju böneljud, Fader! dina barn åkalla: Hör oss, milde Herr Gud!

11. Du, som werldens synd borttager, Öfwe oss förbarma dig! Du, som werldens synd bort tager, För ditt folk från willans stig! Du, so

werldens synd borttager, Afwänd wåra synders lön. För det blod, som dem aftwager Gif oß nåd och hör wår bön!

(S. Ödmann † 1829.)

385. O du, som alla hjertan ser Och alla hjertan döma skall, Allswäldige wi falle ner I stoftet för din fotapall. Här samlas tjenare och fri, Här hög och låg ej skiljas will, Ty syndare blott äro wi, Ej annat namn oß kommer till.

2. Ack! fjerran gångne från det lif, Som är i dig, wi hafwa gått Med jordens sorg och tidsfördrif Och slöst på dem wår himlalott. Wi hafwa öfwergifwit dig I tankar, tal, begär och wärf, Och hasta på de dårars stig, Med stora steg till wårt förderf.

3. Wi wilja ej med fagert sken Oß wärja mot din stränga rätt, Ty inför dig är ingen ren: Din lag wi alla öfwerträdt. Wi wilja heldre med hwarann Åkalla din barmhertighet Och tro på den, som skyla kan Wår brist med sin rättfärdighet.

4. Men utan bättring ingen tro Och utan ånger ingen nåd, Skall skänka wåra hjertan ro: Så är din wilja och ditt råd. O Gud! med heliga beslut Wår marga synd begräte wi; För Kristi skull oß ej förskjut, Och med din Anda statt oß bi.

5. Lyft upp wår själ ur jordens mull, Wårt hjertas uppsåt styrk och stöd, Att högre akta dygd än gull, Och rädas mer för synd än nöd. Låt ära wäxa i wårt land, Låt frid och rätt der sammanbo Och trohet räcka godhet hand Till enskildt wäl och allmän ro.

6. Ack, gör oß, Herre! till ett folk, Med fromhet wist, med wishet fritt, Der hwarje röst är hjertats tolk Och hwarje hjerta, Gud! är ditt, Ett folk, som städs beflitar sig Att willigt göra det du böd, Och så på dig förlitar sig I wäl och we, i lif och död.

7. Så, Gud! med oß du wara skall, Som du med wåra fäder war, Och frälsa än från blygd och fall Ett folk, som du förwärfwat har. Så blomstra skall wår gamla bygd Från tidehwarf till tidehwarf, Och fädrens hopp och tro och dygd Till barnen gå i ewigt arf.

(J. O. Wallin, † 1839.)

386. Hör ditt Sions bittra klagan, Herre! hör wårt böneljud. Wi förtjent den swåra agan, Ty wi syndat mot wår Gud. Du har skäl att straffa, risa, Lägga oß i stoft och mull, Men oß wärdes nåd bewisa, För din Sons förskyllan skull.

2. Han för oß har lidit döden: På hans kärlek tröste wi, Store Gud! så låt ej nöden Lika stor som synden bli. Herre! fast wi mycket brutit, Skona oß på fadersſätt; För den frälsning, som wi njutit, Låt oß njuta barnarätt.

3. Wi för korset ödmjukt falle, Der det dyra blodet rann, Och den kärlek wi åkalle, Som oß Jesus återwann, Ack! för Jesu död och pina, Fräls oß, Gud! från nöd och qwal; Låt oß sist ibland de dina Samlas i din fröjdesal.

(?—, 1793, J. O. Wallin.)

387. Wänd af din wrede, Gud! som straffet sänder; Wänd af din wrede Från bestörta länder; Wänd af din wrede, Gud! som har i händer Lifwet och döden.

2. Will du oß plåga, Som wi äre wärda, Ho har förmåga Att din blick uthärda? Ack! af din låga Ford och haſ förtärda Med oß förgingos.

3. Böner så warma Alle wi förena: Döm ej oß arma Såſom wi förtjena. Gud dig förbarma, Af din nåd allena Bide wi räddning.

4. Nåd wi begäre, Låt oß henne finna! Nåden beſkäre Hwad ej rätt kan winna! Maſkar wi äre, Skuggor, ſom förſwinna, Stoft ſom förſkingras.

5. Bojor wi draga Af den lott wi ärfwa, Luſtar oß jaga, Freſtelſer omhwärfwa, Herre! ſå ſwaga, Will du oß förderfwa Utan förſkoning?

6. För Jesu pina, För den törnekrona, Han för de ſina, Bar, att dem förſona, Låt nåden ſkina, Wärdes oß förſkona, War oß en fader!

7. Jesus allena Hela kan det brutna, Med dig förena Det från dig förſkjutna, Genom det rena, Från hans hjerta flutna, Blodet och wattnet.

8. Låt oß ej falla Låt den förbön gälla, Som för oß alla Jesus hördes fälla, Dig wi åkalla, Gud all godhets källa, Trefaldigt store!

(G. Thymus † 1561, på swenska 1616, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 70.

388. Store Gud! med skäl du klagar Att ett folk förderfwadt är, Som ditt namn på tungan bär, Men förtrampar dina lagar Och, för hjertats öfwerdåd, Hemtar styrka af din nåd.

2. I din helgedom dig möter Mången själ, som kall och död, Utan känsla af sin nöd, Endast werldens nöjen söker. Och, då hon sig lycklig ser, Glömmer dig, som lyckan ger.

3. Kärleksfull, i wåra själar, Ordet du på klippan får, Der det inga rötter slår. Lifwets frö hos werldens trälar Dör och qwäfwes af begär, Att det inga frukter bär.

4. Du kan tusen werldar styra Med ett enda allmagtsord; Styr då ondskan på wår jord! Wäck ditt folk och qwäf deß yra, Dock i nåd, att det i tid Än besinna må sin frid.

5. När du oß till bättring wäcker, Krossa då med lagens röst Säkerheten i wårt bröst. När i nödens stund du sträcker Oß till hjelp din milda hand, Bryt då äfwen syndens band.

6. Gör min själ den tröfsten wärdig, Som du ger i Jesu blod. Lär mig tro, att, mild och god, Du tillika är rättfärdig, Att din kärlek frälste mig, Till att ewigt tjena dig.

(S. Ödmann † 1829.)

Sjunges som N:o 77 eller 136.

389. Wänder om, I sorgse sinnen, Wänder om till Herran Gud, Medan än I honom finnen, Med sann bot och böneljud, Han, hwars magt af ingen man Störtas eller minskas kan, Lika stor i nåd skall blifwa, Om wi synden öfwergifwa.

2. Fast han har oß nederslagit, Straffat oß en liten tid, Han ej ewigt från oß tagit Sin förlåtelse och frid. Låter oß då fatta mod, Ty densamme Herren god, Som oß sargar, slår och späker, Syndasåren åter läker.

3. All den nöd, som man beklagar, Wiker för hans starka hand: Efter två framlidna dagar Löser han af dödens band,

Och när tredje dagens ljus Träder in i våra hus, Gifwer han nytt lif och styrka, Att med fröjd wi honom dyrka.

4. Snart får man med hugnad skåda All den kärlek, frid och tröst, Hwarmed Herren will benåda Dem, som akta på hans röst. Då skall wara i gemen Wårt bekymmer, det allen, Att wi Gud, hwars folk wi äre, Öfwer allting älska lære.

5. Ty han will då till oß komma, Som en morgonrodnad klar, Och bebåda sina fromma, Att hans dag skall komma snar, Salighetens ljusa dag, Då med nåd och wälbehag Guds, wår Faders milda öga Ser till oß ifrån det höga.

(P. Gerhardt † 1676, P. Brask, J. O. Wallin.)

Dav. 46.

390. En Gud med faders hjertelag Och wälbehag Har skickat wåra stunder; Han pröfwar oß i nödens dag Med hårda slag, Men styrker oß derunder. Hans ord står fast, Om klippan brast Och jorden skalf Och himlens hwalf Spred lågor, skräck och dunder, Han gör stor ting och under.

2. Uppfriskas efter solens brand, Den heta sand Af milda skurars flöden, Så får ock ett bedröfwadt land Af Herrans hand Hugswalelse i nöden. Wår Gud är stor! Bland oß han bor, Till oß han ser Med godhet ner, Och leder wåra öden, I lifwet och i döden.

3. När Herren öfwer jordens rund I farans stund Sin wredes thordön sänder, Då wackla menniskors förbund Uppå sin grund, Då bäfwa folk och länder; Men wi se opp Till Gud, wårt hopp: Med oß är Gud, All werldens Gud, Som oß med allmagtshänder Allt till det bästa wänder!

4. När Herren, efter sorg och strid Och mulen tid, Än hoppets morgon tänder Och hugnar, nåderik och blid, Med fröjd och frid Betryckta folk och länder, Då höjs wår röst Till Gud, wår tröst, Med oß är Gud, All werldens Gud, Som oß med fadershänder Allt godt af höjden sänder!

(J. O. Wallin † 1839.)

391. En jemmerlig och usel ting Är lifwet, och tar snarligt slut. Dödsängeln swäfwar alltomkring Och öfwer werlden ropar ut: Fåfänglighet, förgänglighet!

2. Allt, som på jorden anda har, Till jorden faller för hans glaf, Och sorgen ensam lefwer qwar, Att rista på den wida graf: Fåfänglighet, förgänglighet!

3. En stark ej tröste på sin magt, Och på sin wisdom ej en wis: Hwad är dock lycka, fröjd och prakt Och jordagods och menskopris? Fåfänglighet, förgänglighet!

4. När samma jord man samna ser En dagakarls och konungs ben, Hwad säger mindre eller mer En mullhög eller marmorsten? Fåfänglighet, förgänglighet.

5. Si, den, hwars werld är honom trång, Och den, som sätter kött till arm, De finna begge rum en gång Wid samma moders kalla barm: Fåfänglighet, förgänglighet.

6. Si, den, som nyss på magtens höjd Af böjda skaror dyrkan fått, För dödens magt sjelf nederböjd Bewittnar stum all werldens lott: Fåfänglighet, förgänglighet!

7. O menskor, menskor! frukten Gud, Som, ensam ewig, spira bär. Hans löften blifwa och hans bud, Allt annat under solen är Fåfänglighet, förgänglighet.

(J. O. Wallin † 1839.)

12). Årets tider och jordens fruktbarhet.

Wåren.

392. Den blida wår är inne, Och nytt blir jordens hopp: Ny fröjd får hwarje sinne, Nytt lif får hwarje knopp; Hur lifligt solen strålar, Hur majestätiskt mild För dödliga hon målar Odödlighetens bild!

2. Förskönad står naturen Uti sin högtidsdrägt, Hwad ljuflig wällukt, buren På hwarje windens flägt, Hwad prakt, hwad rikedomar Som skifta tusenfaldt; Allt lefwer, doftar, blommar, För dig, o menska! allt.

3 I luft, i lundar höras Mång tusen fröjdeljud. Skall ej wår tunga röras Och lofwa Herran Gud! Skall ej wår frälsta anda, Ur jordens sorger höjd, Sin känslas offer blanda Med all naturens fröjd?

4. Men må de glada sånger Af rena hjertan gå, Dem brottets agg och ånger Besmitta aldrig må. Må kölden i wårt sinne, Lik winterkylan fly, Och kärleken derinne, Lik wårens morgon, gry.

5. Snart wåren är förliden, Men Jesu! när oß blif; Än warar nådatiden, Din nåd oß, Herre! gif, Att hjertats stormar tystna Och själen uti ro Till dina bud må lyßna, På dina löften tro.

6. Låt ymnigheten flöda Med glädjen kring wår bygd, Gör landet rikt på gröda, Gör folket rikt på dygd. Som bröder må wi wandra En stund i gruset än, Som bröder se hwarandra En gång hos dig igen. (J. O. Wallin † 1839.)

Sommaren.

Sjunges som No. 1.

393. Naturen åter träder Förnyad fram i högtidsskrud. Allt af din nåd sig gläder. Du werldens skapare och Gud! Af solens milda strålar Förlänges glädjens dag, Och blommans knopp du målar Med färger och behag. Du fröjdar alla wäsen Med godhet och med nåd, Din dagg, på låga gräsen, Är ymnighetens förebåd.

2. Dig, milde Fader! ärar Allt, hwad du lif och anda gett: Dig prisa luftens härar, Dem din försyn ett bord beredt; Dig prisa regnets droppar Och windens ljufwa flägt, Och fruktens späda knoppar Och trädens rika drägt, Och hafwets wilda wågor Och bäckens lena fall, Och blixtens klara lågor Och åskans dunder, fart och knall.

3. Till dig naturen sänder, O Skapare! sin högtidssång. Dig prisa flodens stränder, Dig prisar källans friska språng, De stjernbeströdda himlar Och djupets mörka stig, Allt hwad i böljan wimlar, Allt, Fader! prisar dig; Och allt, hwad ljuset gläder, Och allt, hwad jorden bär, Till dig med lofsång träder Och wittne om din godhet är.

4. Från berg och dalar skallar Till Herrans lof ett återljud, Som dig, o menska! kallar Att böja hjertat till din Gud. Dig hugnar fältets gröda Och axets böjda topp: Så glöm i dag din möda Och gläd dig i ditt hopp, Wak upp att lofwa Herran Med nöjdt och helgadt bröst, Så blifwer han ej fjerran Ifrån din kulna ålders höst. (S. Ödmann † 1829.)

394. Den blomstertid nu kommer Med luft och fägring stor: Du nalkas, ljufwa sommar Då gräs och

gröda gror. Med blid och liflig wärma Till allt som warit dödt, Sig solens strålar närma Och allt blir återfödt.

2. De fagra blomsterängar Och åkrens ädla säd, De rika örtesängar Och lundens gröna träd, De skola oß påminna Guds godhets rikedom, Att wi den nåd besinna Som räcker året om.

3. Man hörer foglar sjunga Med mångahanda ljud, Skall icke då wår tunga Lofsjunga Herran Gud? Min själ! upphöj Guds ära, Stäm upp din glädjesång Till den, som will oß nära Och fröjda på en gång.

4. Du milde Jesu Kriste! Wår glädjesol och sköld, Ditt ljus och hägn ej briste, Uppwärm wårt sinnes köld, Gif kärlekseld i hjerta, Men dämpa lustans brand, Wänd bort all sorg och smärta Med mild och mägtig hand!

5. Du Sarons blomster sköna, Du lilja i grön dal, Ack, wärdes själen kröna Med alla dygders tal. Af Sion må hon fuktas Med nådens dagg, att hon Förskönas och befruktas Som ros på Libanon.

6. Wälsigna årets gröda Och wattna du wårt land, Gif oß nödtorftig föda, Wälsigna sjö och strand, Af himlen drype fetma, Bespisande wår jord, Och flöde nådens sötma Till oß i lifwets ord! (O. Kolmodin † 1709, J. O. Wallin.)

I långwarig wäta.

395. O Gud! din himmel gråter Wid jordens swåra skuld. Till dig wi wände åter O Fader! war oß huld, Wår fröjd du låtit sänkas Uti en syndaflod: O, må wår synd ock dränkas I Jesu dyra blod!

2. Du wändt i olycksflöden Din nådes öfwerflöd. Ack! utom denna nöden Wi glömt wår själanöd. O Gud! till ånger förda, Wi se wårt öfwerdåd, Till bot och bättring rörda, Wi bedje dig om nåd.

3. Du will oß ej förderfwa Med straffets hand, o, Gud! Men dig ett folk förwärfwa, Som håller dina bud, Ja, när det öfwergifwer Sin synd och hör din röst, Det fröjd i himlen blifwer Och uppå jorden tröst.

4. Så hjelp oß att ej förja För grödans spilda hopp. Men nu med allwar börja Ett bättre lefnadslopp, Wårt kall

med trohet sköta Och minnas hwad du sagt, Och sedan tryggt möta Hwad helst du förelagt.

5. Hwad helst du ger och tager, Är du dem trognom blid, Och dem ej undandrager Din hand i nödens tid. O Gud, ditt namn wi prise Och trösta på din nåd. När nöden gjort oß wisa, Så kommer hjelp och råd.

(J. O. Wallin † 1839.)

I långwarig torka.

Sjunges som N:o 198.

396. Du, menskors Fader, himlars Gud! För hwilkens minsta ord och bud De hårda bergen smälte bort Och sjelfwa hafwet blifwer torrt.

2. Du kan, o Herre! lättelig Befalla skyn att öppna sig; Du kan, o Herre! när du will, Din himmel åter sluta till.

3. Du, Herre! märker mer än wi, Du ser hwad nöd wi äro i, Wår synd har det dock wäl förtjent, Att du din kärlek från oß wändt.

4. Det goda, af din hand wi fått, Du ser hur det har tjenat blott Till mißbruk och till öfwerdåd; Ty undandrar du oß din nåd.

5. Kring grödan, som förtorkad står, Ditt folk, o Gud, bedröfwadt går Och tänker nu med skräck och qwal På sina swåra synders tal.

6. O Gud! med ånger, bön och bot Wi ödmjukt falla ti din fot. Se till wår jemmer, brist och nöd, Och gif oß än e dagligt bröd.

7. Wi äro barn, som bedje dig I Jesu namn så hjerteli Ditt hjerta röres, tro wi wißt, Så tidt wi nämna Jesum Kris

8. Krön året, Herre! med allt godt, Gif dagg och mus ymnigt mått. Ack! wederqwick den usla säd, Och sorgsna hje tan åter gläd.

9. Wi kyssa då ditt fadersris Och säge ewigt lof och pri Gif, Herre! hwad wi bedje om, Och med ett nådigt biståndkom

(H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

Tacksägelse efter regn.

Sjunges som N:o 1.

397. Sin suck naturen skickar Till dig, o Gud! frå brända fält. Af solens heta blickar Fö

tärd, sitt hufvud blomman fält, Ej hjorden svalka hemtar Wid trädets höljda stam Och willebrådet flämtar Sin nöd ur skuggan fram: Då du från himlens skyar Oß hjelpen sänder ner, Och jordens skrud förnyar Och lifsvets glädje återger.

2. I milda skurar nalkas Den tröst, oß är af dig beskärd. Naturen åter svalkas, Af ångst försmäktande och tärd. Med kyla luften blandas, I fröjd är jemren bytt, Och kreaturen andas Ett lyckligt lif på nytt. På skördemannens kinder Man glädjen målad ser, Och då han kärfwen binder, Han prisar dig, som wäxten ger.

3. Till dig, som werlden gläder Och mild naturens suckan hör, Ditt folk med andakt träder Och tacksamhetens offer för. Wår mödas swett ej twingar Ett korn ur jordens stöt; Den frukt, oß fältet bringar, Din nåd från höjden göt. Må oß din mildhet lära Att ewigt älska dig! O Fader! dig till ära All werldens röst förene sig.

(B. Münter † 1793, S. Ödmann.)

När åskan går.

Sjunges som N:o 8.

398. Herre! när din allmagts under Möta wår bestörta syn, När med ljungande och dunder Fasan swäfwar ned från skyn: Lär oß, Herre! tanken wända På wårt usla lefnadssätt! Du ger lif, du kan ock sända Döden i hwart ögonblick.

2. Under blixt din lag oß skänktes: Wid din röst ur molnets hwalf Allt i häpenhet försänktes Öknen röt och Sinai skalf. När deß thordönsbud förklara Att ej brottet skonas kan, Jesu! räck din famn och swara, Att du tar min ånger an.

3. Eldar skola luften tända, Fästet gifwa knall på knall, När wid tidehwarfwens ända Domsbasunen höras skall; Men o Jesu! du ej glömmer Löftet, som du gifwit har, Att de dina du ej dömer Utan ger dem ditt försvar.

4. I all känd och okänd fara, Under tusen dödars hot, Herre! lär mig redo wara Att gå döden nöjd emot; Hjelp att jag ej må förskräckas, När du fordrar in ditt lån, Hur och när det dig må täckas, Att jag skiljes härifrån.

(E. M. Faut † 1817, C. Dahl, J. O. Wallin.)

Bön om jordens fruktbarhet.

Sjunges som N:o 198.

399. Gif oß, o Gud! ett dagligt bröd, Förskona oß för hungersnöd; Förläna oß hwad nyttigt är, O du wår Gud och Fader kär!

2. Låt upp, o Gud! din milda hand, Gjut ner till dett folk och land God frukt, god helsa och god tid, Gjut ner wäl signelse och frid.

3. Du föder djurens marga hop, Du hörer ock korp ungars rop: Ty hör och märk, o Fader kär! Hwad barnen mun af dig begär.

4. Förlåt wår synd, och gif oß nåd Att bättre följa din råd, Och låt oß din barmhertighet Förspörja i all ewighet!

(N. Hermann † 1561, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 186.

400. I nåd du, Herre! på oß tänkt: Wår jord din ri dom hyser, Den frukt uti deß skött wi sänkt, gyllne mognad lyser. Wälsignelse Blott du kan ge. Din högr hand Åt wåra land Har gifwit korn och kärna.

2. Si, axet fälles till wår fot, Oß fäller dödens glafwer Af ladan tas wår skörd emot Och skördaren af grafwen Kans beşår Om några år En odlare Owetande Den torfwa, so oß höljer.

3. Den jord, wi egt, oß eger då; Wårt goda ega andr Och nya tjäll kring nejden stå, Der nya slägter wandra. Me Herre! du, Skall, liksom nu, Ock låta då Din sol uppgå O skördar pryda jorden.

4. Allt werldsligt flyr, förgår så fort, Ej må wi derf förja. I lifwet wi din godhet sport, I döden wi den spörj Ty den på dig Förlitar sig, Af död ej rörd, Skall, som d skörd, Till dina hyddor samlas. E. G. Geijer † 1847.)

Tacksägelse för jordens fruktbarhet.

Dav. 65.

Sjunges som N:o 35.

401. Hur ljuf, o Gud! hur säll den lott Att dig i Si lofwa, Du, Herre! gifwer oß allt godt, C

daglig är din gåfwa. O, du, som hjertats böner hört, Af dig på rena läppar fördt, Må hjertats lof ock höras!

2. Du, som en fader, öm och huld, Den ångrande förlåter, Då, nedertryckt af syndens skuld, Till dig han wänder åter. Benådad, lugnad, frälst och from, Han mättas i din helgedom Af dina rika håfwor.

3. Din magt, din wishet och din nåd Af jord och himmel tydes; Du stillar folkens öfwerdåd, Ditt bud af stormen lydes; Ditt namn i skarors fröjdesång Från solens upp- och nedergång Högtidligt återskallar.

4. O werldars Gud! hur skönt wår ängd Din godhet oß förkunnar! Hur flödar dina gåfwors mängd Ur aldrig tömda brunnar! En blick af nåd du sänker ned, Och strax den ofruktbara hed Af gräs och gröda höljes.

5. Du kommer, och i dina fjät Det goda året träder; Wid skenet af ditt majestät I fröjd sig höjden kläder. Och dälden är af hjordar fyld, Af skördar slätten är förgyld. Allt fröjdar sig och sjunger. (J. O. Wallin † 1839.)

Dav. 67.

402. Gud öfwer oß förbarmar sig, Han låter för de sina, Så kärleksrik och nådelig, Sitt klara anlet skina, Att wi hans wägar känna må Hans helga wilja lära, Att wi på jorden må förstå Hans salighet och ära Och honom lof hembära.

2. Så tacka må och lofwa dig, O Herre Gud! all tunga, Och hela werlden fröjda sig, Med lust och glädje sjunga; Ty Herre! du är allas hopp, Som ödmjukt till dig falla, Du hugnar, hägnar, håller opp, Hugsvalar, hörer alla, Som dig i tron åkalla.

3. Ja, tacke Gud! och lofwe dig All folk med dygd och fromma, Si, jorden bär nu rikelig Sin gröda, frukt och blomma. Högtlofwad ware i all land Ditt namn, båd' när och fjerran! Wälsignat hafwer oß din hand: All werlden prise Herran! All werlden frukte Herran!

(M. Luther † 1546, O. Petri, J. O. Wallin.)

I missväxtår.

Sjunges som N:o 39.

403. O Herre! var oss nådelig, Med sorgse röst, o Gud! till dig Ditt folk sin botpsalm sjunger. Oss rörde ej din milda hand; Nu derför till ett syndigt land Du skickar nöd och hunger. Wi wid din tålsamhet och nåd Blott föfdes in i öfwerdåd. Ej förr än wi den saknat, Wi ur wår dwala waknat.

2. Wårt korn uti den hårda jord Förloradt är, liksom ditt ord Uti wårt hårda sinne; Och knapp och usel och förstörd, Som trones frukt, som dygdens skörd, Wi årets gröda finne. O Gud! wi hafwa det förskylt: Wårt olycksmått wi sjelfwe fylt Och lide, syndbesnärde, Blott hwad wi äro wärde.

3. Men dessa små, som i sin nöd Så klagligt ropa efter bröd, Ack, straffa ej de arma För fädernas mißgernings skull, Men Fader! wärdes nådefull Dig öfwer dem förbarma. Är du ock ej, du gode Gud! Fast wi förgätit dina bud, En fader för oss alla, När till din fot wi falla?

4. Ja, dina barn, som till din fot Nu falla ner med bön och bot, Kan du ej öfwergifwa: När nöden dem till nåden ledt, När du, o Gud! wår bättring sett, Skall det ock bättre blifwa, Om ock ej här, dock i den werld, Der, af en ewig kärlek närd, En salig skörd skall mogna För alla dina trogna.

5. Wi lyfte då wårt hufwud opp Och gå med tålamod och hopp Att wörda dina lagar. Är det oss nyttigt, skall ock du Oss hugna här, o Gud! ännu Med många glädjedagar. Men gode Fader! lär oss då Din wilja bättre att förstå Och nöjda, fromma, wisa Dig med wår wandel prisa.

(J. O. Wallin † 1839.)

Höften.

Sjunges som N:o 242.

404. Med hastadt lopp och dunkelt sken Oss solen snart förlåter, Att uppgå, sorgelig och sen På mulna fästet åter. Förbi är årets sköna tid, Och stormar störa bygdens frid, Och täta skurar swalla; Den sista blomman lutad står, Och i den kulna höstens spår De gula löfwen falla.

2. Förbleknad åkren tynat af, Sin gyllne skrud beröfwad, Till hwilan i sin wintergraf Naturen går bedröfwad, Och

öfwer haf och öfwer land, Så fjerran, till en bättre strand, Nu luftens härar draga; Och Herren dem sig tager an: De wandrande allena han Kan mätta och ledsaga.

3. Men oß i sjelfwa wintrens bygd Wår Fader will försörja. Wi skola i hans milda skygd Än samma nåd förspörja. Ej nöden oß förfära skall, Ej winternatten, mörk och kall, Ty Herren will beskydda Den stilla flitens förrådshus Och låta uppgå nådens ljus Uti den frommes hydda.

4. O Gud! wår tid så snart förgår, Wårt mål så hardt är nära; Ack! lär oß du att hwad man får, Det skall man ock uppskära, Och låt, från syndaskulden fri, Wår ålder som wår ungdom bli De gråa hår till heder, Och lifwets höst, som föreståt, Omärkligt bytas i den wår, Hwars sol går aldrig neder.

(B. Münter † 1793, J. O. Wallin.)

Wintern.

Sjunges som N:o 39.

405. War glad uti den goda dag, Men, kristen! ock till godo tag Den mörka och den kulna. Förnöjd med alla stunder war, Ty Gud dem alla skickat har, De klara med de mulna. Hwad Herren gör är godt och rätt: Ditt fasta hopp till honom sätt Och fröjda dig, att wåren Går wintern uti spåren.

2. I täta moln är himlen klädd Och dödlik i sin hwita bädd Den trötta jorden hwilar. Dock menskan ser till himlen opp: Deß känsla, warm och full af hopp, Högt öfwer molnen ilar. När från ett tjäll der Jesu tro Och Jesu frid och kärlek bo, En suck går upp till Herran, Då är han icke fjerran.

3. Tänk på den Gud, som dig beskär För hwarje tid, hwad nyttigt är, Tänk sedan på den arma, Som saknar kläder, bädd och bröd, Då du ej wet af någon nöd, Och lär att dig förbarma. Ack! ljufwa, hugneliga lott, Att sprida fröjd och göra godt, Det wärmer menskoanden I sjelfwa winterlanden.

4. O menska! du ej dröjer här, Och allt, hwad ditt på jorden är, Wid grafwens brädd du mister; Ditt gods, som drifwan, smälter bort, Din lust, som wintrens dag, är kort, Din magt, som isen brister. Men falle himmel, falle jord, Ewärdeligt är Herrans ord: Ho derpå aktning gifwer, Ewinnerliga blifwer.

(J. O. Wallin † 1839.)

13). Årets början och slut.

Nyårs-psalmer.

406. Du, som härlig ställde Din thron högt öfwer tiden
Der sällheten och friden Ej wexla om, ej slute
sig, Ewige, ditt wälde Ej ljus och mörker skiftat: Den lag, för
oß du stiftat, Förwandlar icke dig.

2. Konung i det höga! Du slägter bortgå låter Och andre
komma åter, Och åldrar undan åldrar fly; Men ditt faders
öga Mildt wakar öfwer alla: Din nåd, som wi åkalla, Är
hwarje morgon ny.

3. År och wänner flykta, Men du densamme blifwer; Du
än åt barnen gifwer Den wärd som du åt fädren gaf: Mod åt
de betryckta, Och styrka åt de swaga, Och tröst åt dem som
klaga Wid sina wänners graf.

4. Gud! wi wandra trygga, När wi i trone wandra, I
kärlek för hwarandra, I hörsamhet för dina bud. Gud! på
dig wi bygga Wårt hopp i alla öden: I lifwet och i döden
Du wårdar oß, o Gud!

5. Lofwad ware Herren, Sannfärdig, wis, och nådig Och
helig och rättrådig, Han alltid allt allen förmår. Lofwad
ware Herran! Hans lag, hans nådelära, Hans härlighet och
ära I ewighet består. (J. O. Wallin † 1839.)

407. Än ett år uti sitt sköte Oß en mängd af dagar bär
Dem wi skola gå till möte, Om det Herrans
wilja är. Hwem blir mulen, hwem blir klar? Gud oß de
förborgat har.

2. Dock begär ej, mask i gruset! Att hans dolda råd för
stå: Hwarje morgonwäkt med ljuset Goda gåfwor till oß gå
Hwarje natt hos Jesu wän Wakar Gud i mörkret än.

3. Herrans nåd i solens låga Sprids från himlens klar
fält, Skiftar härlig i den båga, Han i molnen hafwer stält
Ty han tänker hwarje stund Uppå oß och sitt förbund.

4. Herrans öga aldrig blundar, Hwarje dag han sett och
ser, Den som war och den, som stundar: Hwad will jag då
weta mer? Han ock sett min dolda stig Och den stakat ut
för mig.

5. Ej en framtid mig betungar, Jag deß omsorg lemnar Gud; Han försörjer örnens ungar, Kläder liljan i deß skrud: Skall han mig förgäta! nej! Han de sina glömmer ej.

6. Israel på honom trodde, Då han genom öknen drog; Gud i tjell med Aron bodde, Och hans folk då egde nog: Det sitt bröd från himlen fick Och ur klippan tog sin drick.

7. Döden kan ej tron förfära, Han må hota år från år; Skall i år mitt strå han skära, I Guds ärende han går: Himlens port han låter opp För min trängtan och mitt hopp.

8. Jag kan trygg wid Herran hwila, Så i glädje som i sorg, Medan tidens stunder ila; Ty han är min fasta borg. Han min starkhets klippa är: Trygg mitt hus jag bygger der.

(S. J. Hedborn † 1849.)

Sjunges som N:o 200.

408. Snabbt, som blixten de förswinna, Wåra korta lefnadsdar; Som en pil att målet hinna, Tiden hastar bort så snar. Döden möter att oß fälla Och för Herrans domstol ställa; Sällhet eller ofärd då Blir den lott wi skola få.

2. O min själ! må du betänka Dina dagars knappa tal Att ej synden dig må sänka I förtappelse och qwal. Uppskjut ej att dig omwända, Dröj ej att din lampa tända, Att, när han dig kalla will, Du ock redo är dertill.

3. Lik ett skepp, af winden kastadt Plötsligt till en okänd strand, Än ett år, ack! syndbelastadt, Flytt till ewighetens land. Hwad jag gjort och tänkt och welat, Hwad jag brutit, hwad jag felat, Allt med detta flydda år I Guds bok nu tecknadt står.

4. Om ock någon dygd blef öfwad, Ack! hur litet gäller den, Då deß inre halt blir pröfwad Af den högste domaren! Nej, i stoftet må jag ligga Och om nåd och tillgift tigga. Jesu! låt ditt dyra blod Rena mig och skänka mod.

5. Låt den nya nådetiden Af min själ anwändas så, Att jag, när den är förliden, Må för dig i tron bestå. Låt från denna dag mig börja Mera wist för själen förja, Lefwa för den ewighet, Som jag snarligt stunda wet.

(B. Münter † 1793, J. Åström.)

Sjunges som N:o 28.

409. Till dig, o Gud! mitt hjerta hastar Och dig sitt första offer bär, En tacksam blick mitt öga kastar På året, som tillrygga är. O! gif att jag lofsjunger rätt Den nåd, som mig så ofta glädt.

2. På branten, der du såg mig falla, Du räckte mig din hand i nåd; Din röst jag hörde återkalla Mitt hjerta från deß öfwerdåd. Så wårdade du äfwen ömt Det kalla bröst, som dig förglömt.

3. Till dig i nödens stund jag höjde Min röst och himlen öppen fann; Den tyngd, som mina skuldror böjde, Af dig blef lättad, och förswann. Så glädde du min sorgedag Med fötman af ditt hjertelag.

4. Du såg ditt barn med swaghet sträfwa, Och göt din styrka i deß bröst; Du såg ditt barn för faran bäfwa, Och gaf deß hjerta lugn och tröst. Jag, Fader! detta barnet är, Som samma nåd ännu begär.

5. Förskjut mig icke, när jag felar Mot dina kärleksrika råd, Det blod, som werldens brister helar, Mig återföre till din nåd! Du sjelf i Jesu dyra namn Mig öppnat wägen till din famn.

6. Låt kraften af ditt ord bereda De rätta skatter för min själ, Låt Gud! din sanna frukttan leda Till enskildt lugn och allmänt wäl! Wälsignadt warde då det år, Som nu ditt folk till mötes går. (S. Ödmann † 1829.)

Sjunges som N:o 206.

410. Din godhet rätt att lofwa, O Jesu! nåd beskär, Wårt hjerta är den gåfwa, Som du af oß begär; O! må det skänka sig Odeladt, fromt och renadt I ditt blod, och förenadt Igenom tron på dig.

2. Oß kan ej wederfaras En större nåd och tröst, Än att oß uppenbaras, Att du oß återlöst. Ditt blod, som för oß rann, Har helgat denna dagen: Du, undergifwen lagen, Förloßning för oß fann.

3. Fördenskull är dig gifwet Ett namn, som härligt är, Som salighet och lifwet Allena innebär: Ty Jesus kallas du, O Jesu! wärdes blifwa Wår Jesus och oß gifwa Hwad wi ombedje nu.

4. Dig Fadren welat skänka Åt oß till Frälsare: O! må wi det betänka Och alltid låta se Wårt hjertas tacksamhet, Dermed att wi dig prise Och städs wår tro bewise Med sann gudaktighet.

5. Du nådigt welat frälsa Wår syndbesnärjda själ, Beskärt oß lif och helsa, Bewakat allas wäl, Att wi af ditt behag Förskonte från all wåda, Med glädje kunna skåda Och fira denna dag.

6. Wår första gerning denna Må bli alltså i år, Att andaktsfullt bekänna Ditt namn, som allt förmår, Och glade samlas här, Der oß ditt ord förkunnas, Der oß den friden unnas, Som trygg och ewig är.

7. Förnya du wårt sinne I detta nya år. Gif att wi oß påminne, Hur tiden snart förgår. I himlen tecknad står Hwar stund, som anwändts illa. Gud! låt oß ej förspilla Kanske wårt sista år.

8. Ack! låt oß wåra dagar Framlefwa uti ro, Att wi, som dig behagar, I kärlek hopp och tro, Må wandra lifwets stig. Ja, Herre! oß förläna Att wi dig rätt må tjena, Och få få ro hos dig! (H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 370.

411. Det gamla år framgånget är, Nytt kommer nu i stället här. Gud ware lof, att wi i frid Fått lefwa intill denna tid! Förlän, o Gud! ett godt nytt år, Att hwar och en nytt sinne får Och i sin gamla synd ej står.

2. Hur mången nöd, o Herre! god I detta år oß föreståd, Du hafwer dock fast dagelig Den från oß wändt så faderlig. Låt oß, o Gud! i all wår tid Ännu få trygga oß derwid Att du är nådig, mild och blid.

3. Ho är wäl wärd så mycket godt? Ditt fadershjerta gör det blott: Du kan för din barmhertighet Ej länge se wår uselhet. O, att wi dock rätt tänkte på Att det med oß skall ände få Och wi till Gud oß wända må!

4. För wådeld, pest och hungerstid Har du oß skont, o Fader! blid, Wi hafwa hört af krig och strid, Men sutit dock i ro och frid. O, gode herde! du allen Din dyra hjord behållit ren Från otro, willa och allt men.

5. Wi bedje, wi åkalle dig: Förlåt wår synd, miskundelig! Låt sakramenten och ditt ord Ej tagas bort ifrån din hjord. Din Andas nåde till oß sänd, Din kärlek i wårt hjerta tänd. Så warder satans list bortwänd.

6 Sträck öfwer oß din högra hand, Wälsigna både stad och land, Gif oß, o Gud! ett dagligt bröd Och fräls oß du all wår nöd, Upplys wår hulda öfwerhet, Förlän oß frid och enighet Och allt hwad du oß gagna wet.

7. Så wilja wi, o Fader! blid, Dig tjena nu och allan tid: Din Helge Andes kraft oß gif Till kärlekens och trone-lif; Och låt oß sist bland änglars kor I himlen, der dr fjelfwer bor, Loffjunga dig med glädje stor.

(J. Ebert † 1614, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 55.

412. Wår tid är ganska flyktig här: Det förra åre gånget är Nu lyckligen till ända. Ett nytt å börjar här sitt lopp. Så wilje wi med tro och hopp Oß til wår Gud nu wända, Som sig Härlig Städs bewisat, Sorger lisat, Och af nåde Frälsat oß ifrån all wåde.

2. O Gud! din Andas fröjd och frid, Som hugna kan ewig tid, Har oß ej hittills trutit. Fast wi med synd oc öfwerdåd Mißbrukat swårt din stora nåd, Har du oß ej för skjutit. Godhet, Trohet, Nådehåfwor, Glädjegåfwor, Oß til fromma, Månde wi af dig bekomma.

3. O Gud! wårt hjerta öppnar sig, Att för all kärle tacka dig, Som du oß har bewisat; Du frälsat oß från hungers nöd, Från krig och pest och ondan död, Samt allt bekymme lisat; Kraft, nåd, Hjelp, råd, Helsan, lifwet, Oß du gifwit Dig till ära: Dig wi derför tack hembära.

4. Tag bort, nu med det gamla år, Wår gamla synd o ondska swår För Jesu död och pina! Förwissa oß att Jesu Krist Har tagit bort wår synd och brist Och låt din nå påskina. I nöd, I död Han sig gifwit, För att lifwet O förwärfwa, Att wi må hans rike ärfwa.

5. Förnya, Gud! i detta år, Wälsignelsen och lyckan wå Att wi med dygd och ära Dig tjena må i frid och ro, I krist lig kärlek sammanbo, Oß redeligen nära. Gud! stärk Wå

werk, Bördan lätta, Oß upprätta Och förandra Att som nya menskor wandra.

6. O Gud! ditt ord och sakrament Låt aldrig blifwa från oß wändt. Sjelf din församling skydda. Wår kristeliga öfwerhet Gif helsa, lycka salighet; Bewara slott och hydda. Låt sist, O Krist! Oß i friden, Rätta tiden Till dig fara: Ewigt nyår skall der wara! (?— [tyst], J. Swedberg, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 136.

413. Gif, o Jesu! fröjd och lycka, Ett nytt år går åter in; Wärdes ock på nytt intrycka I mitt hjerta wiljan din. Gif att själen, ren och from, Blir på nytt din egendom. Ny wälsignelse och gamman Skänk af nåd oß allesamman.

2. Lär mig nu att rätt besinna, Hur jag handlat dig emot; Låt min syndanöd förswinna, Wäck mig till allwarlig bot, Att jag ondskan hata må Och din nåd och ynnest få. Ty all synd du wißt förlåter, När man hjertligt den begråter.

3. Med din kärlek mig hugswala. Hör min suck, o Herre! kär, Fast ej munnen kan uttala Allt hwad jag på hjertat bär. Sofwer eller wakar jag, I ditt wärn du mig upptag, Styrk mig i min nöd och möda, Låt ej synd och sorg mig döda.

4. Detta året lär mig höra Rätt ditt ord, o Herre! blid, Och en kristlig wandel föra Utan swek i all min tid, Att jag har min nästa kär, Aldrig hat till honom bär, Gif mig nåd att heligt lefwa Och i synd mig ej inwäfwa.

5. Låt din Ande mig ledsaga Alltid på de frommas stig, Låt ej högfärd mig intaga, Flärd och swek ej bo hos mig; Gif att jag ondt sällskap flyr, Girighet och otukt skyr. I försökning hjelp mig strida, Lär mig motgång tåligt lida.

6. Jesus ware allt mitt nöje, Jesus blifwe alltid när, Jesus mina sinnen böje, Jesus ware mitt begär, Jesus styrke kropp och själ, Jesus mig beskydde wäl, Jesus ware i mitt hjerta, Jesus lise i all smärta!

7. Jesus gif, att jag wäl ändar Detta påbegynta år, Bär du mig på dina händer, Fräls mig från all wånda swår, Statt mig bi uti all nöd, War mig när uti min död. Ack! du mig i famnen slute, När min lifstid här är ute.

(J. Rist † 1667, P. Brask, J. O. Wallin.)

Wid årets slut.

Sjunges som N:o 225.

414. Ack, jordens barn! wår tid är kort Och wåra da' förrinna: De som en skugga hasta bort Och som en rök förswinna. Wi se oß om, och åter är Ett år till ändalupet: Deß fröjder, liksom deß beswär, De sjönko ned i djupet I tidens haf, Den wida, allom öppna graf.

2. Wid årets början mångens hopp, I sköna färger brutet Deß hela bana mätte opp. Men släcktes innan slutet. Så mången då i sorgfritt tjäll, Med barn och maka bodde; Så mången då, förnöjd och säll. På lif och helsa trodde: Och se nu re'n Har jorden gömt hans kalla ben.

3. Åt mig du lifwet än förlänt, Än låter du mig wandra O Herre! har wäl jag förtjent Att skonas mer än andra? Ah nej, det gör din blotta nåd, Din kärlek utan ända, Att ja må se mitt öfwerdåd Och hinna mig omwända, Jag syndaträl Som tänkt så litet på min själ!

4. Jag är det trädet i din gård, Som skulle sparadt bliwa, Att en gång, tacksamt mot din wård, Det måtte frukter gifwa. Den ömma wård, du tog derom, Från år till år, dökte; Och hwarje år du återkom Och frukt på trädet sökte. Dkom i år; Men lika ofruktbart det står.

5. "Tag trädet bort!" så talar du. "Deß torra stam hugneder!" "Ack, låt det stå ett år ännu": Så Jesus för mbeder. Ja, bed, du gode wingårdsman! Din bön allen gäller, Och hjelp att frukt jag wisa kan, Förr än mig döden fäller. O Jesu! blif Den swages kraft, den dödes lif.

6. Mig föd och wattna, med ditt ord Och med ditt blo så trogen, Att jag, med nytta för din jord, Blir för din himmel mogen. Mig wärdes, för din kärleks skull, Till trons frukter lifwa; Ty snart, der trädet föll omkull, Der skall dock förblifwa. Låt för ditt namn, Mig falla, Jesu! i dfamn.

(J. O. Wallin † 1839.)

415. Så lyktar än ett år sitt lopp: Deß dagar gå mera opp, Deß timmar hafwa slagit; Dtidens flod Har ond och god Med sig i farten dragit.

2. Men mig, o Herre! låter du På jorden wandra qwar ännu, Att dock jag måtte hinna Omwända mig, O Gud! till dig Och nåd i himlen finna.

3. Ett annat år upprinner fort: Kanske, förr'n det sitt omlopp gjort, Skall dödens hand mig röra. Då blir försent, Då är förment Att bot och bättring göra.

4. Ty will jag medan än är tid, Betänka hwad tillhör min frid Och mer i synd ej falla; Ack! dig jag will Om kraft dertill Med daglig bön åkalla.

5. För Jesu skull förlåt, o Gud! Att synd och brott mot dina bud Mig fått ifrån dig skilja. Min synd fördrif, Nytt hjerta gif, Ny lydnad för din wilja.

6. Då hoppas jag, för Jesu skull, Att du ej sträng, men nådefull, Här med ditt barn skall handla, Och hjertats hopp, Wid slutadt lopp, I salighet förwandla.

(J. O. Wallin, † 1839.)

14). Morgon och Afton.

416. Lof, pris och ära ware dig, O Gud! att, från det höga, Du wakar, dag och natt, på mig Med nådigt fadersöga.

2. Gif mig din Anda, att jag må, Till gagn för mig och andra, Med trohet dina wägar gå Och i din fruktan wandra.

3. Gif nåd och lycka, ro och frid Åt öfwerhet och rike. Från wåra hyddor hungerstid Och pest och twedrägt wike.

4. Slägt, wänner, deras, mitt förråd, Will jag dig anbefalla. Slut ock min owän i din nåd, Du gode far för alla!

5. Må i mitt kall och i mitt bo, Jag nöjd och tålig wara. Din sanning och ditt löfte tro Och fåfäng omsorg spara.

6. Ett saligt afsked mig förlän, O Gud! af denna werlden, När jag en gång skall fara hän, Den dyra sista färden.

7. Min bön du wärdes denna gång Inför din thron upptaga, Låt mig min hjertans suck och sång I Jesu namn behaga. (M. Brunnerus † 1679, J. O. Wallin.)

417. När jag om morgonen uppstår, Om aftonen till till hwila går, Till dig, o Gud! mitt öga ser, Till dig om nåd mitt hjerta ber.

2. O Jesu! wid din nåd försann Jag trygg och still hwila kan; Din Anda wißt bewara skall Min själ från qwa min fot från fall.

3. Ditt blod, som rann från korset ned, Det ger mi hjerta tröst och fred; Jag somne eller wakne opp, Är du mi tröst, mitt enda hopp.

4 Din ängel håller om mig wakt, Ty fruktar jag dödens magt; I fröjd och nöd du wårdar mig, Ty med o motgång är från dig.

5. Ehwad jag lefwer eller dör, Med lif och själ jag di tillhör. Min arma själ betror jag dig; Upptag den Herre mildelig.

(C. Förtsch? † 1619, H. Ausius, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

Morgon-psalmer.

418. Att dig, o Gud! mitt offer bära, Min första känsl wara bör; Min röst skall höjas dig till äre Mitt hjerta wet att du mig hör.

2. Du är det, Gud! som tima låter Att jag bewarai styrkt och nöjd, Ur nattens glömska waknar åter Till denn nya dagens fröjd.

3. De krafter, hwilan återgifwit, Wälsigna deras br i dag Att på den wäg, du föreskrifwit, Jag wandrar i di wiljas lag.

4. Låt för din röst, som till mig ljuder, Mitt öra aldr sluta sig; Gör mig så from din lära bjuder, Så lycklig, so hon lofwar mig. (C. G. af Leopold † 1829.)

419. Jag lefwer och upphöjer Min själ igen till di O Gud! hwars wård jag röjer I allt, so omger mig: I dagens nya ljus, I lugnet kring mitt läge I allt hwad kärt jag eger Oskadadt i mitt hus.

2. Lof ske ditt ord i tiden, Som böd, att ljuset är, L ske dig ock för friden, Som natten till oß bär! Hur ljuft att, deß famn, Mitt trötta hufwud gömma Och dagens sorg glömma Och somna i ditt namn!

3. Hur sält att åter träda Förnyad på din jord, Och din sol mig gläda Och tänka på ditt ord, Och gå, med helsa

fröjd, Till mina pligters öfning, Beredd till kamp och pröfning, Och med min lott förnöjd!

4. Du, som att kroppen stärka, Oß hwilan gaf, o Gud! Du wärdes hos oß werka Ny håg för dina bud. Om på min gårdags stig Jag ser med blygd tillbaka, Hjelp mig i dag att waka Mer troget öfwer mig.

5. Hjelp mig att jag ej kränker Min nästas minsta rätt, Ej talar eller tänker På lastarenas sätt, Att jag för stundens ro, Ej spiller samwetsfriden, Ej håglös dräper tiden, Men gör mitt kall med tro.

6. Kanhända snart jag saknar Den tid du nu mig ger; Jag lägges ned och waknar Till jordens dag ej mer; Upptag min anda då, När kroppen hwila finner, Tilldeß den dag upprinner, Som ej skall nedergå. (F. M. Franzen † 1847.)

420. Din klara sol går åter opp: Jag tackar dig, min Gud! Med kraft och mod och nyfödt hopp Jag höjer glädjens ljud.

2. Din sol går opp för ond och god, För alla som för mig, O, må jag så i tålamod Och kärlek likna dig!

3. O, må jag ock i tro och dygd, Nöjd med hwad du beskär, Än kunna glädjas i ditt skygd, Hwar dag, jag lefwer här!

4. Då skall jag trygg, i råd och dåd, Till dig, o Fader! fly, Och än förnimma, att din nåd Är hwarje morgon ny. (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 392.

421. Pris ware Gud, som låter Oß glade wakna opp, Och öfwer jorden åter En nådedag gå opp, En dag, som skall förswinna, Lik den i går förgick; O! må wi då besinna Deß dyra ögonblick.

2. O, må wi noga märka Hwad Gud af oß begär, Och med all trohet werka, Så länge dagen är, Att icke syndens minne, Wårt hjerta klagar an, När aftonen är inne, Då ingen werka kan.

3. Till bot mot synd och smärta Att söka Jesu nåd, Gif Gud ett odelt hjerta, Ge nästan hjelp och råd, Ej blott Guds wilja weta, Men wandra i hans bud: Det är att Kristen heta, Det är att tjena Gud.

4. Och salig är och blifwer, När Herren komma skall, De tjenaren, som gifwer Så akt uppå sitt kall, Han dela skall de fröjden, Som intet öga sett, Men Herren uti höjden At sin barn beredt.

5. Wår kraft, o Gud! föröka, Att wi med trofasthet Wi först ditt rike söka Och din rättfärdighet, Då will du nådig skänka Allt öfrigt åt en hwar: O, må wi det betänka, I de och alla dar! (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 416.

422. O Gud! som åter wärdes mig Med dagens frö begåfwa, Mitt hjerta lyftadt är till dig, Mi tunga dig skall lofwa.

2. Att ljuf och ostörd ro jag haft I natt på hwilans läge Att nyfödt hopp och ökad kraft Till dagens wärf jag äger;

3. Att jag när morgonsolen gryr, Att jag wid qwällen möte, Som barnet till sin fader flyr, Kan fly uti ditt sköte;

4. Det gör din kärlek och din nåd, O du, all godhets käll Gif att jag efter dina råd Min lefnad ock må ställa.

5. Gif att jag, tacksam för allt godt, Som du mig täc bewisa, Dig må, ej med min tunga blott, Men med min wa del prisa.

6. Mitt uppsåt styrk, min synd förlåt, Och mig med kra utrusta Mot frestaren och deß försåt, Mot werlden och de lusta.

7. Gör mig allt mera wis och from, Barmhertig och gu aktig Och af din godhets rikedom I lif och död delaktig.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 200.

423. Morgonrodnan mig skall wäcka Till den hel sångens ljud; Tidigt will jag händren sträc Upp till Herran Gud, min Gud, Och med hjerta och med tun Den Allswåldige lofsjunga, Hwilken ej det lof försmår, So af fromma läppar går.

2. Samma sol, som fordomtimma, Öfwer Edens lund brann; För hwars strålar nattens dimma Från en nyföd jord förswann, Si, ännu hon härlig brinner, Mild ännu h oß påminner Att med samma nåd och magt, Herren på si werk ger akt.

3. Herre! du i alla tider, Är de frommas ljus och tröst: Frid och salighet sig sprider Af ditt ord till alla bröst, Du i alla ewigheter, Öfwer allt hwad fader heter, Är, i himmel och på jord, Som den rätte Fadren spord.

4. Lär du mig att hoppfull möta Allt hwad du mig förelagt Och mitt kall med trohet fköta Och förbida hwad du sagt. Lär du mig ditt lof att sjunga När jag går i dagens tunga, Låt i ditt beskärm mig bo, När jag går till nattens ro.

5. Och när solens ljus sig röjer För min blick ej mer en gång, Örat hörer, tungan höjer Här ej mera bön och sång, Låt då öga, tunga, öra, Bättre skåda, sjunga, höra Herrans nåd och härlighet I en salig ewighet! (J. O. Wallin † 1839.)

424. Den signade dag, som wi nu här se, Af himmelen till oß nedkomma, Han blifwe oß säll, han låte sig te Oß allom till glädje och fromma, Ja, Herren den högste oß alla i dag För synder och sorger beware!

2. Den signade dag, den signade tid Hwar morgon jag månde betänka, Då nådenes sol, så härlig och blid Rann upp, för all werlden att blänka, Och herdarne hörde Guds änglar i skyn, Som sjöngo att dagen war kommen.

3. Ack, saliga dag, ej uppenbar För werldens såfängliga trälar! Du strålar så skön, du lyser så klar För fromma och helgade själar, För enfaldigt öga och oskrymtad tro, Nu och förutan all ände.

4. Om än hwarje träd och gräs på wår mark Fått stämma och talande tunga; Om djurens och foglarnes, ljuflig och stark, Som änglarnes röst, kunde sjunga, Förmådde de aldrig tillfylleſt Guds Son, Wår Frälsare Jesum lofwa.

5. Men såsom en fogel mot himmelens höjd Sig lyfter på lediga wingar, Han lofwar sin Gud, är glad och förnöjd När han öfwer jorden sig swingar, Så lyfter sig själen i hjertelig fröjd Till himlen med lofsång och böner

6. Ack! låtom oß lofwa och bedja wår Gud När stunderna wexla och skrida, Så skola wi stärkas att hålla hans bud Och waka och tåligen lida; Ja, låter oß werka med allwar och flit, Så länge oß dagen förunnas.

7. Ty dagen han är dock aldrig så lång, Att icke deß afton skall stunda, Då lemnas wårt werk, då tystnar wår sång: Må

wi det med allwar begrunda! Wi blifwe utburne, och sömnes blir tung I grafwen, wår slutliga boning.

8. Ack! gifwe då Gud, wi honom så tjent Med allt hwa af honom wi äge, Så nyttjat de pund, oß Herren förlänt, A han till en hwar måtte säga: Gack in i din Herras glädje, ga in, Du tjenare gode och trogne.

9. När wi skola till wårt fädernesland Och skiljas wi detta elände, Befalle wi Gud wår själ uti hand, Och glad från werlden oß wände. Ja, Herren han gifwe, i Jesu nam Wår wandring en fröjdefull ände!

(?— [möjligen i 14:de årh.], J. O. Wallin).

Sjunges som N:o 394.

425. Min Gud och Fader kåre! Mitt hjerta prise di Och ödmjuk tack dig bäre, Som wakar öfwe mig. Du har ock mig af nåde, I natt bewarat wäl Och frä sat från all wåde Ditt barn till kropp och själ.

2. I dag jag dig ock beder: O Gud och Fader min! Le mig i dina seder, Ske hos mig wiljan din, Att aldrig ja bortwiker Ifrån den rätta stig, Att fienden ej swiker Och orä leder mig.

3. Förlän mig trona rena På din Son Jesum Krist, Wå Frälserman allena; Förlåt mig all min brist; Du mig ej öfwe gifwer, Det har du lofwat mig, Om jag wid trona blifw Och städs åkallar dig.

4. Mig wärdes hoppet gifwa, Som mig upphålla ka Lär mig i kärlek blifwa Emot hwar kristen man, Att jag al godt må göra Min nästa såsom mig, Och sådan lefnad för Som kan behaga dig.

5. Ditt ord will jag bekänna För denna arga werld, Mi skall ej från dig wända Gods, ära eller flärd. Led mig u din wilja, Upplys mitt mörka sinn', Låt ingenting mig skil Från rätta sanning din.

6. Lär mig min dag fullända Ditt namn, o Gud! till pri Och tro, hwad helst må hända, Att du är god och wis. T wärdes hos mig wara I allt mitt lefnadslopp, Och när ja hän skall fara, Tag själen till dig opp.

(J. Kohlrosß † 1558, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 136.

426. Ljus af ljus, o morgonstjerna! Kriste, sanne sol och dag! Wi se nu den solen gerna Framgå efter ditt behag, Som med rosenstrålars sken, Werldens krets upplyser re'n; Det i natt war gömdt, upptäcker, Och hwar till sitt kall uppwäcker.

2. Men wart hjerta är betaget Utaf dårskaps dimma kall; Syndens mörker oß bedragit Och oß kommit uppå fall; Herre! se wi wilse gå: Wåra tankar, werk också, På en farlig ban omswäfwa Och din sannings ljus motsträfwa.

3. Låt din Andas morgonstrimma Skina i wår mörka själ, Att wi lifwets wäg förnimma Och förstå wårt sanna wäl. Gör wår wandel med ditt sken Från allt willans töcken ren, Att din nåd wi känna lära Och din kärlekseld rätt ära.

4. Styrk din kyrkas swaga skara Med den gyllne fridens band; Wärdes uti nåd bewara Konung, folk och fäders land; Afwärj twedrägt, sorg och strid, Främja endrägt, fröjd och frid; Hunger, pest, allt ondt förjaga Och oß med din hand ledsaga.

5. Låt wår lampas olja brinna, När du dömer werlden wid; Låt wår lefnad så förrinna Denna korta wandringstid, Att du oß af sorgens dal Wärdes till din fröjdesal Och wårt rätta hemwist föra, Att oß ewigt saliggöra.

(M. Opitz † 1639, I. C. M. P. N. ["Immanuel Celebrabo Mei Peramabile Nomen"], J. P. Naguensis? J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 198.

427. O Gud! dig ware lof och pris, Att du har, lika huld som wis, På ljus och mörker skilnad satt, Hwaraf är worden dag och natt.

2. När wi ha anlagt dagen rätt Till goda werk på bästa sätt, Är natten gjord af dig dertill Att du oß ro förläna will.

3. Ty tackar jag dig Herre! blid För ro i nattens flydda tid. Ej skräck och plåga har mig wäckt, Ej dödens mörker mig betäckt.

4. War ock hos mig i denna dag Och led mig efter ditt behag. Din gode Ande styre mig, Att jag ej wika må från dig.

5. Styrk mig i alla goda werk, I tro och hopp mitt hjert stärk. Gif stadigt sinne, tåligt mod, Af din hugswalan Ande god.

6. Behåll i mig till ändan wäl En ren och obefläckad själ Från wälluft, högmod, flärd, o Gud! Mig böj till lydnad fö ditt bud.

7. Beskydda konung, folk och land Och led oß alla wi din hand; Låt oß få njuta frid och ro Och i all trefnad sam manbo.

8. Förtrolig wänskap ök och stärk, Förtag allt ondt o afundswerk. Förlän till nödtorft dagligt bröd, Att wi ej lid timlig nöd.

9. Men gif oß helst hwad nyttigt är Till själens wälfär Herre! kär, Gif tillwäxt, framgång, kraft och skygd Af sannin ära, tukt och dygd.

10. Min nästa, som är stadd i nöd, Gör bistånd, Jesu! fi din död. Med tröst till de betrykta kom Och wänd de wilsf förda om.

11. När jag från werlden wandra skall Och lemna wede mödans kall, O, gif mig då en salig fröjd, En ewig ro i hin lens höjd! (H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 419 eller N:o 206.

428. Hwarmed skall jag dig lofwa, Min Gud och Fad blid, Som lät mig roligt sofwa Och wakna up med frid! Si natten är förbi, Sin klarhet solen sprider, O du i alla tider Mitt hopp och skydd will bli.

2. Anamma mina böner Och tänk på mig i nåd, Att j ditt bistånd röner I allt mitt råd och dåd, Ledsaga ock m fot, Att jag går rätta wägar Och ingen handel plägar, So är dig, Gud! emot.

3. När jag nu åter skyndar, Att gripa an mitt kall, Hje mig att jag ej syndar, Fräls mig från olycksfall; Låt hwar godt beslut, Till nytta för ditt rike, För mig och för min lil Med framgång föras ut.

4. De trogna herdar skicka, Som akta på din hjord, Sa henne wedergwicka Med Jesu rena ord; Förlän oß ro och fr Och håll oß wid det ena, Att wi dig troget tjena I all w lefnadstid.

5. Wår konung wäl bewara Och skydda med din hand, Hans lifstid länge spara Till hugnad för wårt land, Hjelp honom, Herre! god Sin spira rättwist föra Och fienden förstöra Med wäldigt hjeltemod.

6. För fiender och wänner, O Herre! jag dig ber, Som allas tillstånd känner, Att du dem nåd beter. Du är mot alla god; Men om, till warning, händer Att sorger du oß sänder, Så gif ock tålamod.

7. I medgång lär mig waka Mot lustars öfwerdåd, I motgång ej försaka, Att hoppas på din nåd, Då är jag trygg och nöjd Och wet, ehwad mig händer, Att allt för mig du wänder Till salighet och fröjd.

8. När jag skall hädanwandra Af denna jemmerdal, Gif mig bland fromma andra Ett rum i glädjens sal, Att jag till ewig tid Må med en änglatunga Dig pris och ära sjunga, Min Gud och Fader! blid.

(H. Elman † 1718, J. O. Wallin.)

429. Wak upp, min själ! gif ära Din Gud och Fader kära, Han, som allt godt oß gifwer, En wäktare oß blifwer.

2. Jag trygg mig nederlade, Ty wård han om mig hade; Mig mörkrets magt begärde, Men Gud mig ro beskärde.

3. Ja, Fader! hwad kan qwälja Den du till barn täcks wälja? Han, tryggad i ditt sköte, Förbidar dagens möte.

4. "Mitt barn!" du sade, "hwila! Ho kan dig öfwerila? Sof wäl, förutan wåda, Dagsljuset skall du skåda?"

5. Och nu du mig benådat, Att än jag solen skådat; För nöd du mig befriat Och lif och hopp förnyat.

6. Jag kan ej rätt dig lofwa, Dock frambär jag min gåfwa; Den rökelse, jag gifwer, Min sång och suckan blifwer.

7. Försmå ej det jag beder, Du ser i hjertat neder Och finner att jag hafwer För dig ej bättre gåfwor.

8. Du wärdes själf fullända Ditt werk på mig, och sända Den, som mig alla dagar Hugswalar och ledsagar.

9. Min gerning nådigt skåda, Hjelp du det bästa råda, Låt upphof, fortgång, ända, Allt till din ära lända.

10. Wälsigna mig och skydda, Mitt hjerta blif din hydda
Låt ditt ord min spis wara, Till deß jag hän skall fara.
(P. Gerhardt † 1676, H. Spegel, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 55.

430. Wak upp, min själ! och war ej sen, Ty solen u
sitt blida sken Begynner åter wisa. Gud ha
wer mig i natt betäckt, Med sitt beskydd, och mig uppwäckt, T
bör mig honom prisa. Hjertelig Will jag mig Derför glädj
Och framträda Med min gåfwa Och Guds nåd och godh
lofwa.

2. Ej fins ett offer Gud så kärt Och Herrans wälbehag i
wärdt, Som en andäktig tunga, När den hos en botfärdig sj
Af Andans nåd upplifwas wäl Att bedja och loffjunga, S
dant ljud Till wår Gud Skall framföras Och bönhöras; D
skall hinna Till hans thron och nåde finna.

3. All djur på marken fröjda sig Och på sitt sätt loffjun
dig, Du store werldens Herre! Hwar fogel sjunger dig ti
pris, Hwart träd, hwar blomma, på sitt wis, Det större m
det smärre. Jag har fått Mera godt, Större gåfwor, Bätt
håfwor, An de alla; Ty bör jag dig mer åkalla.

4. Din omsorg har ledsagat mig, Så underbar som nåd
lig, Allt ifrån moderlifwet. Du war min enda hjelp och trö
När jag låg wid min moders bröst, Och mig af nåd du gifw
Lif och lem, Hus och hem, Mig förswarat, Mig bewarat Frå
elände, Der jag sjelf ej faran kände.

5. Men dyraft är den nåd, o Gud! Att du mig gifwit din
bud Och låtit mig få weta Den tro, som själen frälsa ka
Den pligt, som fordras af hwar man, Som will en krist
heta: Tagit mig Nådelig I din kyrka, Dig att dyrka, Och a
höra Ordet, som kan saliggöra.

6. Min Frälsare! den nådekraft, Ditt ord och din förs
ning haft, Jag salig rönt och njutit, Då jag i dopet twådd
ren Utaf min synd, och ofta se'n, När wid ditt bord jag sut
Jag har sport Hwad du gjort Till att frälsa, Gifwa hel
Dem, som förja Och ett nytt lif wilja börja.

7. Ett lif, som af dig sjelfwan är, Och gör att wi d
komme när Igenom trona rätta, Ett lif, som öfwas allan t
I hopp och kärlek, fröjd och frid, I kyskhet: och allt detta B

mig wißt, Jesu Krist! Till din ära Både lära Och bewisa, Och ditt namn sålunda prisa.

8. På det jag nu deß bättre må Ett sådant heligt mål rätt nå, Will du mitt lif föröka Och unna mig så mången dag, Ja, dagligt säga mig din lag, Att jag må kunna söka Det som är, Jesu kär, Af dig funnet Och dyrt wunnet Med din pina: Ewig ro för själen mina.

9. Ty tackar jag, o Herre! dig Att du will lemna tid åt mig Och än med domen dröja, Att jag min lefnad bättra må Och framgent större krafter få Att så mitt hjerta böja, Som, o Gud! Dina bud Mig befalla Och oß alla, Som förtröste På dig, som oß återlöste.

10. Förläna mig din Andas nåd, Som gifwer mig de bästa råd Hur jag min tid skall lefwa, Att jag mot werldens synd och flärd, Hwari hon fallen är och snärd, Må stadigt kunna sträfwa! Styrk du mig Kraftelig Till att wandra Ej som andra Köttets trälar, De der dräpa sina själar.

11. Men låt mig, som ett ljusets barn, Se och undwika alla garn, Som satan för mig ställer; Ja, låt mig aldrig glömma bort Att lefnadstiden är så kort Och likwäl mycket gäller; Ty bör mig Flitelig Nyttja dagen. Höra lagen, Som kan lära Det, som länder till din ära.

(H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 187

431. Wi tacke dig Så hjertelig, O Gud och Fader! käre, Att wi, så wäl Till kropp som själ, Helbregda, styrkta äre.

2. Särdeles att J denna natt Wi ock fått trygge sofwa Och nu förmå J ditt hus gå, Dig gladelig att lofwa.

3. Wi bedje än Att du igen Oß må i dag bewara Och med din magt, Din änglawakt, Oß hjelpa i all fara.

4. Upplys wår själ Och lär oß wäl Din helga wilja känna, Att wi i dag Till ditt behag Må håg och gerning wända.

5. Wårt kött förwißt Och werldens list Will oß till synd bedraga, Men war oß när, Oß tillflykt lär Wid Jesu kors att taga.

6. Wi gifwe dig Lydaktelig Båd' lif och själ i händer Ty, hwad du will Oß skicka till, Oß wißt till wälfärd länder

7. Wår öfwerhet Med trofasthet Wi dig ock nu befalle Gif henne ro Och låt oß bo I frid och hugnad alle.

8. Låt wattunöd Och ond bråddöd, Krig, pest och hunge wika Från detta land. Räck fadershand Till fattiga och rika

9. Gif allom nåd Och goda råd, Som land och stat regera, Att allt går rätt Och på ett sätt, Som länder til din ära.

10. Hjelp hwar för sig, Så kristelig Sitt kall på jorde sköta, Att wi också Hwarandra må I himlens glädje möta.

(H. Spegel † 1714, J. O. Wallin.)

Afton-psalmer.

Sjunges som N:o 198.

432. O Gud! som allt med wishet styr, Haf tack för hwarje dag som flyr, Hwart steg som mig Jesu namn För närmare din fadersfamn.

2. Si, jag en främling är och gäst, Som icke här min boning fäst, Men fristad i ditt hägn begär, Hwar gång en dagsled slutad är.

3. Wälsigna kroppens hwilotid, Men gjut ock i min själ din frid: Ransaka mig, min Gud! och säg, Om jag är stadd på lifwets wäg.

4. Ack, att jag rätt ödmjukat mig, Lik publikanen, inför dig, Lik samariten, understödt De arma likar, som jag mött!

5. Ack, att i Jesu spår jag gått Och korsets börda ej för smått, Ack, att jag med de pund, du länt, Dig Herre, from och tålig tjent!

6. O du, som mina brister wet, Jag flyr till din barm hertighet, Och tror att du, för Jesu skull, Till mig än skåda kärleksfull!

7. Låt mig i detta ljufwa hopp Få somna in och wakna opp, Och ledas troget wid din hand Hem till mitt rätta fadersland. (J. O. Wallin † 1839.)

433. När allt omkring mig hwilar, Till dig min and ilar, O Gud! och lofwar dig, När werlden

larm försvinner Och jag mig ensam finner, Är du, Barmhertige! hos mig.

2. När mörker jorden höljer Och all deß prakt fördöljer, Jag till ditt rike ser; Jag ser det kring de dina Af nåd och sanning skina Uti ett ljus, som ej går ner.

3. Det ljuset när mig blifwer, Då natten mig omgifwer; Derwid jag somnar in, Derwid jag waknar åter, Så länge du mig låter Här fostras, att bli ewigt din.

4. Låt mig din nåd ej sakna, Tills jag en gång får wakna, Der sjelf du solen är, Der jag på dig blott aktar, Ditt anlete betraktar Och kommer dig allt mera när.

(F. M. Franzen † 1847.)

434. Så går en dag än från wår tid Och kommer icke mer, Och än en natt med Herrans frid Till jorden sänkes ner.

2. Men du förblifwer den du war, O Herre! full af nåd, Och wåra nätter, wåra dar, Du tecknat i ditt råd.

3. Trygg i din wård jag lemnar mig, När solen från oß flyr; Och gladligt skall jag prisa dig, När dagen åter gryr.

4. Men om det stilla dödens bud I denna natt jag hör, Gif mig den tröst, att din, o Gud! Jag lefwer och jag dör.

(J. F. Herzog † 1699, Ch. F. Neander, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 77.

435. I min stilla hyddas sköte Kommer, efter Guds behag, Hwilan åter mig till mitt möte På en wäl förfluten dag. Gudi ära för allt godt Som har blifwit här min lott, Ack, att jag så wißt fullgjorde, Glad och tacksam, hwad mig borde!

2. Men hwad finner jag wäl skrifwet I min öppna samwetsbok? Har jag fromt och undergifwet Tagit på mig Jesu ok? Har jag kärleksfullt och ömt Om min swaga like dömt? Har jag hjelpt min arma nästa, Och ej sökt blott eget bästa?

3. Har jag skaffat gagn på jorden? Sökt att ockra med mitt lån? Är wäl werlden bättre worden Genom mig i någon mån? Är wid denna dagens slut, Sjelf jag bättre än förut? Eller finner du mig, Herre! Lika syndig, om ej wärre?

4. Ack! der menskor skuld ej finna, Är för dig dock mycken skuld. Lär mig rätt min frid besinna, Gode Gud! och bli mig huld. Nåd i Jesu namn du böd, Må af hans förtjenst och död, Tron uti mitt hjerta werkas Och på goda frukter märkas.

5. Så af nåd jag tillgift eger, Så af nåd jag eger hopp Att i morgon från mitt läger Stiga än med glädje opp; Och när helst det täckes dig, Gud! att hädankalla mig, Du det barnet ej förskjuter, Som sig till ditt hjerta sluter.

(J. O. Wallin † 1839.)

436. Din sol går bort, men du blir när O Gud du alltid tid hos oß är; I mörkret ser du oß ännu, Och när wi sofwa, wakar du.

2. Allt hwilar under Herrans hand, Som hägnar båd stad och land; Och till de goda barnens ro, Hans goda änglar hos dem bo.

3. Sött sofwer den, som fruktar Gud Och wandrar efter Herrans bud; Med glädje står han upp igen Och prisar Gud sin far och wän. (F. M. Franzen † 1847.)

Sjunges som N:o 200.

437. Jag i tysta skuggors timmar, Herrans lof förkunna skall: Himlen af hans klarhet glimmar, Jorden är hans fotapall. O min tro, du själens öga! Skåda den, som på det höga Dessa sköna facklor satt, Att oß leda wår natt.

2. Skrif på fästet, klara måna! Skaparns milda majestät Och ditt bloß åt natten låna, Att wi der ock se hans fjät. Gläns utöfwer berg och dalar; Allt om Herrans under tala. Klädd i silfwer flod och fält; Öfwer allt sin thron han stält.

3. Ack, så nära, mig så nära Är du då, Oändlige! Faster mitt öga ej kan bära Glansen af ditt anlete, Fast min tanke dig att fatta Fåfängt skall sin winge matta, Lefwer jag och rörs i dig, Gud, min Gud! så nära mig.

4. Din är jag, när jag uppwaknar, Din när jag ock går till ro; Och det ljus, som här jag saknar, Bidar jag med stadig tro. Jag i stilla andakt tiger, Men min längtan högre stiger Än dit alla stjernor nå, Än dit alla tankar gå.

(E. Lindschöld † 1690, J. O. Wallin.)

438. Den ljusa dag framgången är Och natten re'n oß höljer; Men, nådefol! blif du oß när, Du som ditt sken ej döljer: Blif oß när o Herre Jesu!

2. Du är den trogne wäktaren, Som kan oß wäl bewara Och hjelper oß i frestelsen Och i all nöd och fara. Blif oß när, o Herre Jesu!

3. Du är wårt wärn, wår fasta borg, När wi ditt namn åkalla, Och i din mägtiga försorg Wi trygge oß befalla, Blif oß när, o Herre Jesu!

4. Låt oß ock, i wårt stilla bo, I natt din wård ej sakna: Förläna oß en ostörd ro Och låt oß glade wakna. Blif oß när, o Herre Jesu!

5. Så wilje wi till dig med fröjd I morgon hjertat lyfta, Och till wårt mål i himlens höjd Med all wår wandel syfta. Blif oß när o Herre Jesu!

(H. Chr. Sthen † kort efter 1603,? — J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 206.

439. Nu är en dag framliden Och natt tillstundar wißt; Från oß är solen skriden: Blif när oß, Jesu Kristi! Förlän en stadig tro Och städse oß bewara, Att wi må utan fara Gå till wår nattero.

(S. Columbus † 1679, J. Swedberg.)

440. Nu hafwer denna dag, Allt efter Guds behag, Sin ända äfwen nått, Och natten, sömnens wän, Har nu för oß igen I ljusets rum uppstått.

2. O, store Herre Gud! Hwars röst och stränga bud Allt lyda måste här, Du skapte dag och natt: När dagen gör mig matt, Mig natten ro beskär.

3. O Gud! mig ej försmå, Låt mig din nåde få, Ty jag är swag och trött, Men mörkrets magt är stor, Dock du i höjden bor, Gör att jag sofwer sött.

4. Min' ögon slutas till, Din ängel, blid och mild Förordna du åstad Att hålla trogen wård Och stänga fastan gård Omkring min hwilostad.

5. Min kläder klädas af: Min synd, o Gud! begraf I Kristi sidosår, Så skall min skröplighet Bli wänd i härlighet, När jag af jord uppstår.

6. Hur gladligt skall jag då Inför ditt anlet stå Uti en härlig skrud, Och sjunga dig med fröjd Uti din himmelshöjd, Min Herre och min Gud!

(S. Columbus † 1679, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 104.

441. Nu denna dag förliden är. Jag dig, o Gud! mitt lof hembär För all den nåd, jag njutit har Så denna dag, som alla dar.

2. Men ack! förlåt hwad, glömsk och swag, Jag brutit mot din helga lag, Och låt mig nu och allan tid Förnimma, att du är mig blid.

3. Uti din hand med tro och hopp Befaller jag min själ och kropp; Uti ditt namn jag somnar in, Förnöjd och wiß, att jag är din.

4. Din helge ängel blifwe när Och drifwe från mig satans här! Beskärma mig, för Kristi skuld, War mig ditt barn, o Fader! huld.

5. Låt mig, om det dig täckes så, I morgon frisk och sund uppstå, Men om i natt du kallar mig, Så låt mig wakna själl hos dig. (J. Leo [omkr. 1607, P. Brask,] J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 433.

442. Nu hwilar hela jorden Och luften mörk är worden, Snart werlden sofwer sött, Men dig, min själ! bör waka, Att bönens sötma smaka Och i din andakt ej bli trött.

2. Sitt ljus nu solen döljer, Och natten öfwerhöljer Det stora luftens tjäll; Min sol, o Jesu! wisa Din nåd, som kan upplysa Min själ uti den mörka qwäll.

3. Nu hafwer dagen ända Och stjernor börja tända Sitt dägeliga ljus: O Gud! låt mig ock komma Dit alla själar fromma Så skina i din himmels hus.

4. Till sömn jag mig bereder, Bortlägger mina kläder, En hamn af dödlighet; Låt Jesu! själen hwila I dina sår, och skyla Sin brist med din rättfärdighet.

5. Dagsbördan tynger neder Min kropp och mina leder, Att de betarfwa ro; Ack, Jesu! låt mitt hjerta Från syndens tyngd och smärta Snart lisas och få hos dig bo.

6. När sömnen mig nedtrycker Och mina ögon lycker, O Gud! haf wärd om mig; Ditt milda fadersöga Se neder af det höga, Att jag må hwila tryggelig.

7. Låt oro mig ej wäcka Och ingen nöd förskräcka, När jag nu somnar in, Men dina änglar blifwe När mig och hädandrifwe Hwad som kan störa hwilan min.

8. Hwad jag i dag har syndat, Af werldens klärd förblindad, O Gud! förlåt mig det; I Jesu namn jag beder Att du mig alltid leder På lifwets wäg, i Jesu fjät.

9. Gif att jag icke saknar I morgon, när jag waknar, Din milda allmagtshand, Som mig i alla dagar Beskyddar och ledsagar Omsider in i lifwets land.

(P. Gerhardt † 1676, H. Spegel, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 136.

443. War nu redo, själ och tunga, O mitt hjerta! redo war, Att tillbedja och lofsjunga Gud, min Gud, min himlafar; Att af honom jag så wäl Skyddad är till kropp och själ, Att jag, i hans hägnad tagen, Ock framlefwat denna dagen.

2. Lof och pris jag will hembära Dig, barmhertighetens Gud! För all tröst af nådens lära, För allt ljus af lagens bud. Pris ske dig för dagligt bröd, Kraft i möda, hjelp i nöd, Lättnad i min dags bekymmer, Hwila när deß afton skymmer.

3. Pris ske dig, ja, ewigt store, Gode Gud uti ditt namn Sig min sista suck förlore, Då jag somnar i din famn. I din nåd och ditt förswar, Herre! nu jag en och hwar, Wän och owän, mig och alla, Will af hjertat anbefalla.

4. Herre! hela riket akta, Led wår konung i ditt ljus, Dina änglar sänd att wakta Hans regering och hans hus, War hans tröst uti all sorg, I all nöd hans fasta borg; Styr hans råd med dinom ande, Styrk hans magt till watt'n och lande.

5. Högste Gud! ack, wärdes höra Hwad ditt barn nu bedit har. Jesu! din förtjenst kan göra, Att jag får ett nådigt swar. Helge And! jag beder dig, Wärdes mana godt för mig. Ja, jag tror det skall så hända, Ty will jag med amen ända!

(J. Rist † 1667, C. Dahl, J. O. Wallin.)

Wid aftonklämtningen.

Sjunges som N:o 33 eller 392.

444. Min hwilotimma ljuder En gång den sista gång, Och mig i jorden bjuder En bädd så kall och trång. Dock den mig ej förskräcker: Så sött jag sofwer der, Tills Herrans röst mig wäcker, Då ingen natt mer är.

2. Men, Herre Gud! bewara Min själ, till ewig tid För syndasömnens fara, För werldens falska frid, Här hjelp mig att fullkomna Mitt wärf med tro och hopp, Se'n kan jag roligt somna Och stå med glädje opp.

(F. M. Franzen † 1847.)

15). Före och efter måltiden.

Sjunges som N:o 53.

445. Ifrån min födslotimma Du först, o Gud! för mig Och låtit mig förnimma Din hjelp så underlig; Jag ser din kärlek strömma: O, må jag aldrig glömma Dig tacka för allt godt! :,:

2. När du mig täcks förläna Så mycken nåd, o Gud Hjelp mig ock rätt dig tjena Och wörda dina bud. När glad mitt bröd jag äter, Gif att jag ej förgäter Den torftiges behof! :,:

3. Dig, Herre! må wi prisa: Du oß beredt wårt bord Ack, wärdes ock bespisa Wår själ med lifwets ord. Din Ande när oß blifwe Och oß omsider gifwe En ewig fröjd och ro. :,:

(J. Hjerten † 1835.)

Sjunges som N:o 481.

446. Dig prise wi, o Herre! du som åter Din faders hand för dina barn upplåter: Må wåra hjertan, som af dig förnöjas, Till dig upphöjas!

2. Allt lefwande med wälbehag du mättar, Allt lidande med huld försorg du lättar; Du gifwer styrka, lif och fröjd åt alla, Som dig åkalla.

3. Må den wälsignelse, du täcks beskära, Med tacksam sinne njutas till din ära, Och, måttligt njuten, nya krafter föda, Till nyttig möda!

(J. A. Cramer † 1788, J. O. Wallin.)

447. Herre! du för oß i nåd Öppnat hafwer ditt förråd: Dryck och spis åt oß du räckt, Oß du styrkt och wedergweckt; Själ och kropp du dagligt när Och hwad godt och nyttigt är Oß din milda hand beskär.

2. Pris ske dig för dagligt bröd! Må wi ej med öfwerflöd, Wälluſt, hårdhet, öfwerdåd, Oß försynda mot din nåd. Skänk oß frid, förnöjſamhet, Lycka, ſundhet, enighet, Siſt en ewig ſalighet! (J. O. Wallin † 1839.)

C). **Med afseende på de yttersta tingen.**

1). Lifwets korthet och dödens wisshet.

Dav. 39.

Sjunges ſom N:o 33.

448. Gud! lär mig dock beſinna, Hur ſnart mitt lif förgår, Likſom en ſtröm förrinna Deß dagar och deß år. Om flera eller färre Åt mig du mätte ut, De likna dock, o Herre! En flyktad dröm till ſlut.

2. Si, jordens ſlägter falla Som ſtoft till jorden ner: Hur äro de dock alla En ſkugga och ej mer! De fika, de arbeta, Betänka ej ſitt fall; De ſamla, och ej weta Ho det anamma ſkall.

3. Hwarwid kan jag mig trygga? På dig förtröſtar jag, Och lägger glad tillrygga Min wäg för hwarje dag. En gäſt, lik mina fäder, Jag föres wid din hand Och gränſen ſnart beträder Till mina fäders land. (J. O. Wallin † 1839.)

449. Snart döden ſkall det öga ſluta, Som länge ſorgens tårar göt; Snart ſkall mitt ſtoft ſin hwila njuta Och frid i jordens lugna ſköt.

2. Men i den ſtund, då dödens ſmärta Mig omger med ſin ryslighet, O, då gör känbar för mitt hjerta, O Jeſu! din barmhertighet.

3. När röſten, ſkälfwande och bruten, Åkallar, Frälſare! ditt namn, O, ſträck mot mig i dödsminuten Din hulda, broderliga famn. (Anna M. Lenngren † 1817.)

Sjunges ſom N:o 99.

450. Ack, att i ſynd wi ſlumre bort Ett lif, ſå wigtigt och ſå kort, Och glömme för ett timligt wäl, Att ſamla ſkatter för wår ſjäl!

2. Betänk då hwad din frid tillhör, O menska! bed och bättring gör. I dag du kallas af din Gud; Härnäst dig kallar dödens bud.

3. Då upphör magt och rikedom: Du måste fram för Herrans dom. All werlden der, o syndaträl! Ej frälsa kan din arma själ.

4. Wäl den, som följer Jesu röst Och hafwer i hans ord sin tröst, Till hans förtjenst sin tro och lit, Och brinner af hans andas nit!

5. Ej jordisk sorg hans sällhet stör, Han lefwer nöjd, och lugn han dör, Förwissad att i Jesu namn Få slutas i sin faders famn.

6. O Jesu! du, som med din död Har frälsat mig från ewig nöd, Gif att beredd och glad jag må Min sista stund till mötes gå.

7. I tro och kärlek mig bered Och i din Andas ljus mig led, Att jag fullborda kan mitt lopp Med samwetsfrid och saligt hopp.

8. För döden jag ej fruktan bär, När jag med dig förenad är: Med glädje, när du kallar mig, Min frälsta själ skall gå till dig. (C. G. Cassel † 1866.)

Sjunges som N:o 386.

451. Mina lefnadstimmar stupa Mot det stilla målet ner. I det tysta, mörka, djupa, Sjunka de allt mer och mer. Dagen, som i skymning skrider, Går för mig ej upp igen: Herre! blif mig när: det lider Snart, ack! snart till aftonen.

2. Snart från allt hwad lifwet eger, Går jag bort att, kall och stum, Sofwa på mitt trånga läger I mitt låga hwilorum Öfwer mig den gamla lagen Ljuder snart wid mullens fall Menska! du af jord är tagen Och till jord du warda skall.

3. Är jag färdig, är jag mogen? Har jag under dagens tid Werkat tålig, from och trogen, För den goda nattens frid? Har jag, när mitt hjerta brister, Något stöd för hoppet qwar? Någon tillflykt, när jag mister Allt hwad här min glädje war?

4. Ack! i jordens stilla sköte Multnar blott en wanfklig kropp: Anden kallas till ditt möte, Bäfwande ur gruset opp

Han skall för din domstol ställas, Att wid ewighetens dag, Pröfwas, dömas, wedergällas Efter helighetens lag.

5. Domare! jag är ej färdig Att för dina blickar stå: Fader! nåd, jag är ej wärdig Att de fällas krona få. Ofta fängslad utaf werlden, Har jag glömt mitt sanna wäl: Lustarne, begären, flärden Hafwa rådt uti min själ.

6. O, jag finner, o jag känner Huru arm och swag jag är: Ära, nöjen, skatter, wänner, Allt mig öfwergifwer här. Sköra wänskap, som jag knutit! Usla skatter, som jag ökt! Tomma nöjen, som jag njutit, Falska ära, som jag sökt!

7. Gud! misskunda dig, jag beder, Som ett willadt barn sin far: Ryck mig ej i grafwen neder Uti mina halfwa dar; Slut mig ej i dödens fjättra, Innan döden blir min wän! Jag har mycket att förbättra, Mycket att begråta än.

8. Men förgäfwes jag begråter Mina dyra, flydda år: Tiden kallas icke åter, Skulden ensam återstår. Nej, till korsets fot jag dignar, Herre! styrk min swaga tro. Jag behöfwer och wälsignar Nådens kr' st till hjertats ro.

9. O, jag känner, o, jag finner, Huru stor din kärlek är: Nåd i Jesu blod jag winner, Frid hans anda till mig bär. O! så lär mig troget göra, Tåligt lida hwad du böd, Dig tillita, dig tillhöra, Gode Gud! i lif och död.

10. Du, som ser hwad jag beslutер, Du, som wet hwad jag förmår, Du ditt werk ej sjelf förskjuter, Du min suckan ej försmår, Herre! du will ej fördöma Den som flyr till korsets fot, Men för Jesu skull förglömma Hwad jag brutit dig emot.

11. Må, o Gud! för dina lagar Jag mig böja trygg och nöjd; Will du skifta mina dagar Än åt lifwets qwal och fröjd, Eller snart min ande skilja Ifrån stoftets tunga band, Gode Fader! ske din wilja, Jag mig lemnar i din hand.

(J. O. Wallin † 1839.)

452. Jag går mot döden, hwart jag går: Min wäg bland dolda skiften Må löpa jemnad eller swår, Så bär den dock till griften; Jag har ej annat wal. Igenom fröjd och qwal Min gång sig närmar till min bår; Jag går mot döden hwart jag går.

2. Jag går till himlen, hwar jag går, Om Jesum blott jag följer, Min själ af honom kronan får, Då grafwen stoftet

höljer. Jag gör ett saligt wal: Igenom dödens dal Min gång är trygg i Jesu spår, Jag går till himlen hwar jag går.

(H. A. Brorson † 1764, J. O. Wallin.)

453. Menska! o, hwi dröjer du? Ser du ej hur tiden ilar? Några ögonblick ännu, Och du i det tysta hwilar. Menska! om ditt hus bestyr: Dagen sjunker, tiden flyr.

2. Lef, som du i döden snart, Dödlige! har lefwa welat. Allt hwad du af lyckan spart, Allt hwad werlden åt dig delat, Ingen tröst dig då beskär: Detta goda ditt ej är.

3. Men har du ett hjerta blott, Som i Jesu blod är renadt, Som är kärleksfullt och godt Och med Gud i tron förenadt, Då har du i döden frid Och en skatt för ewig tid.

4. Bed att Herren, ewigt god, Så ditt hjerta wärdes dana; Waka på ditt kött och blod, Strid mot werldens onda wana. Sörj ej se'n hur snart du dör: Herren förja will derför.

5. Wandra till din graf och lär Att din dödlighet betrakta! Säg: "jag här en främling är; Herre! lär mig derpå akta, Och med nådig fadershand För mig fram till lifwets land."

(C. F. Gellert † 1769, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 173.

454. I lefwernets bekymmer sänkt, Du ser ej huru oförtänkt Din dag till skymning skrider. Du tror dig säker, stark och wis, Du jagar efter jordens pris Och ondeß torfwor strider. O menniska, o menniska! Till aftonen det lider.

2. Och när du sträfwar här som bäst, Så nalkas en objuden gäst: Wi honom döden kalla, Då bryts den säkres öfwerdåd, Den wise munde sakna råd, Den starke måste falla. O menniska, o menniska! Han nalkas dig och alla.

3. "Bestyr," han ropar, "om ditt hus! Du måste dö, och solens ljus För dig ej mer sig tänder. Farwäl åt hela werlden säg; Du måste wandra nu den wäg, Der ingen återwänder. O menniska, o menniska! Befall dig Gud i händer."

4. Då skall ock du, af werldens prakt, Deß rikdom, ära lust och magt Förnimma hela flärden. För Kristi domsto

frågas ju, Dyrt köpta själ! hwem tjente du, Din Herre eller werlden? O menniska, o menniska! Betänk den dyra färden.

5. En port är wid, en wäg är bred: Den bär i afgrundsdjupet ned, Och många der förswinna. En port är trång, en wäg är smal: Den bär till himlens fröjdesal, Men få den wägen finna. O menniska, o menniska! Ditt wal i tid besinna.

6. Så fly till Jesu nåd och bed, Med tro och kärlek dig bered I frid att hädanfara. De arma föd, de nakna kläd, De swaga stärk, de sorgsna gläd Och så din tro förklara. O menniska, o menniska! Du inför Gud skall swara.

7. Och när du fullgjort detta allt Med redlig håg, som Gud befalt, Så säg med ödmjukt sinne: Jag är, o Gud, min Frälsare! Blott en onyttig tjenare, Men nåd på rätten winne. O Jesu Kristi, o Jesu Kristi! För din skull nåd jag winne.

(L. P. Gothus † 1646, J. O. Wallin.)

2). Längtan till det himmelska och ewiga wid betraktande af werldens fåfänglighet och onda wäsende.

Sjunges som N:o 76.

455. Allt hwad wi på jorden äge, Det är allt förgänglighet: Allt, hwad wi här älska pläge, Är dock blott fåfänglighet. Som en ström wår tid förrinner, Som en dröm wårt lif förswinner; Men på denna wanskighet Följer själens ewighet.

2. Såsom månans nya dager Tändes, wäxer, fyller sig, Åter skiftewis aftager Och förswinner slutelig: Alltså är ock all wår handel En ostadig wexelwandel. Werldens lycka äfwenså Lika litet plär bestå.

3. Sol och stjer·or, luft och wäder, Jorden, tiden, wäxter, djur, Allt om en förwandling qwäder: Bräcklig är all tings natur. Frost och regn och kö·d och heta Stadigt i sin wexling streta; Koppar, jern och hårda sten Af förändring lida men.

4. Ack! hwad kan oß nyttigt wara Denna werldens stora gods? Kan det skydda från lifsfara, Kan det göra glad till mods? Nej, den werld så skön wi finna Skall med all sin lust förswinna: Ja, hon gör i hjertat qwal, Gifwer sorger utan tal.

5. We den, som här ewigt blifwer Skadd och sårad till sin själ Och ej synden från sig drifwer, Utan är deß arma träl Sig dermed från Gudi wänder, Ger sin själ i satans händer; Ack! hwar fins så riker man, Som den igenlösa kan?

6. Allt, hwad här wi älska mände, Swinner när wi tänke minst; Gör oß alltså sorg och wände Den förmente werldens winst; Men den werldslig lust föraktar, Himmelriket eftertraktar, Han är rik och wäl förnöjd, Har i Gud en ewig fröjd.

7. Ty låt oß nu städs besinna Denna werlds ostadighett Att här intet är att winna: Allt är idel wanskligher, Wåre kroppar döden trycker Och i mörka grafwen rycker; Själen hafwer här ej ro, Måste bort, när minst wi tro.

8. O, min Jesu! lär mig bliswa From och wiser, så att jag Må besinna, aktning giswa, Huru allting dag från dag Tager af och sig borthastar! Och när döden mig kullkastar, Tag mig till dig, Herre! kär Der en stadig glädje är.

(P. Braſk [† före den 30 Mars 1691], J. O. Wallin.)

456. Far din wäg, du onda werld! Med din oro, synd och flärd, Ingen skall min själ förmena Til den helga himmel gå, Der för Jesu skull allena Herrans trogna arfwet få.

2. Far din wäg, du yra werld! All din lust är idel flärd Mig förbidar i det höga Fröjd af inga skiften störd, Sedd a intet jordiskt öga, Ej af jordiskt öra hörd.

3. Far din wäg du stolta werld! All din ära är blott flärd Åt min ande, snart förklarad I de ewigt sällas kretz Ärans krona är förwarad, Är i Herrans hand tillreds.

4. Far din wäg, du falska werld; Ack, din wänskap sjelf är flärd. Jesus mig ej öfwergifwer, Lofwadt ware Jesu namn: Der han är, jag äfwen blifwer: Snart jag slutes i hans famn.

5. Onda werld! jag skiljer mig Utan saknad snart från dig. Till min Jesus will jag komma, Jesus will jag hörs till: Bland hans änglar och hans fromma Jag för ewig wara will.

(J. Owirsfeld † 1686, A. Petri, A. Annelius, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

457. Ack! hwad är dock lifwet här? Jemmer, plåga, stort besvär. När som bäst det warit har, Wedermöda blott det war.

2. Ack! hwad är wår korta tid? En beständig kamp och strid, Der den ena på allt wis Är den andres plågoris.

3. Ack! hwad är wår gudlighet? Ibel ofullkomlighet: Ingen kan dermed bestå, Om Gud will till rätta gå.

4. Ack! hwad är dock gods och gull? Det ej annat är än mull. Rik i dag, i morgon arm: Begge föda sorg och harm.

5. Ack! hwad är högt stånd och kall? Wådlig brant, der man gör fall. Afund följer ära åt, Oro gömmes under ståt.

6. Ack! hwad är dock mensklig gunst? Blott ett töcken; rök och dunst. Gläd dig ej af wänner mång: Bröders trohet är ej lång.

7. Ack! hwad är wår medgång blid? En försåtlig sjukdomstid, Hwilken mången själ förgör Och i ewig wånda för.

8. Ack! hwad hat och afund led Oß här söker störta ned; Här är wrede, der förtal, Dygd förtryckt och ära fal.

9. Ack! hwad krankhet och besvär Plågar oß som tidast här; Ingen lem man näftan har, Den ej någon plåga drar.

10. Men hwad är de frommas död? En god ända på all nöd. Som en wän han dem ur qwal Förer i Guds glädjesal.

11. Det allena gör mig nöjd Att jag snart i himmelshöjd Wäntar trygg den fröjd att nå, Hwilken ewigt skall bestå.

12. Fröjd, den intet öra hört; Intet dödligt hjerta rört, Fröjd, som ren och ewig är, Jesus mig har lofwat der.

(J. Rosenthal † 1690, P. Brask, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 51.

458. Du snöda werld farwäl, Till himlen far min själ: Der will hon hamnen hinna, Der söker hon att winna Hwad ewigt månde wara, Ibland Guds helgon klara.

2. Far med ditt gods din kos! Det får af mig ej ros: En flod kan det besvära, En eld kan det förtära. Af dina rikedomar Mig ingen ewigt frommar.

3. Far bort med all din lust, Som snart blir sorg och puft! Af dina glada dagar Mig ingen nu behagar, Af alla dina fröjder Mig ingen gör förnöjder.

4. Far hän med all din prakt! Jag ger derpå ej akt, De falska prål, dig kläder, Den tomma stråt, dig gläder, M nämnas med de orden: De äro mull på jorden.

5. Far med din ära fort, Som ingen lycklig gjort, Me gifwer sorg och plåga, Och slocknar med sin låga. Hwad sta jag med den ära, Som will mig städs beswära?

6. Med all din gunst far hän! Hon är en trolös wär Som då hon will behaga, Är färdig att bedraga. Din kärle är en snara, Som själen för i fara.

7. I himlen är min wän: Dit längtar jag ock hän. Ha mig sitt hjerta gifwer Och hos mig trofast blifwer. Han mi med glädje mättar Och alla sorger lättar.

8. Att himlens härlighet Är mig beredd, jag wet De namn, som mig är gifwet, Är i Guds bok inskrifwet. Mi fröjd skall der ej störas, Min lofsång ewigt höras.

9. O himmels gyllne prakt! Du mer af Herrans magt Och af hans godhet lyser Och högre fägring hyser, Än all stjernor klara. När får jag dit uppfara?

10. O himmels lust så kär! Wäl den, hwars lott du är! Mitt bröst för dig blott lågar, Ej annat efterfrågar; När di en gång jag funnit, Så är allt ondt förswunnet.

11. O himmels rikedom! Dig snarlig skynda, kom. Mån ljuflig, härlig gåfwa Mig Jesus der täcks lofwa, Mång skat ter, sköna, stora, Dem jag ej skall förlora.

12. Far bort, o werld! så swår, Min håg till himlen står Det jordiskt är, föraktar, Det himmelskt är, afwaktar. Far wäl, o werld! med alla, Jag will mig Gud befalla.

(B. Müller † 1675. —? J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 280.

459. När jag uti min enslighet, Hos mig wäl eftertän ker Wår usla werlds säfänglighet, Deß oro wåld och ränker, Från detta lif jag längtar då Och önskar til min Jesus gå, Som bättre lott mig skänker.

2. Här söka werldens barn med magt Att jordens fröjd förlänga: I wälluft, wälgång, prål och prakt De om hwarann sig tränga: Men öfwer dem den hand är höjd, Som kan för korta jordens fröjd Och himlens portar stänga.

3. Allt hwad på werldens fagra fält För deras syn kan glimma, Af döden warder nedersäldt, Som strå i skördens timma; Och lyckans sol, som skimrar än, Går ner, och går ej upp igen Ur grafwens dystra dimma.

4. Men dem, som efter Herran se Och tage sig till wara För synds och satans retelse, At dem skall Gud förwara En krona, prydd med härlighet, En skrud, beredd af helighet, I de utwaldas skara.

5. Fördenskull, Jesu! led du mig Städs med ditt ord det rena, I hopp och tro, på jemnan stig Och böj mig till det ena Att jag, för allt det jorden bär, Dig wäljer och dig håller kär Och dyrkar dig allena.

6. Till din förtjenst med tron jag flyr: För mig du uppfylt lagen. Den synd, som jag botfärdig skyr, Blir i ditt blod aftwagen; Ty du har dragit all min last, För mig på korset naglad fast, Bespottad, qwald och slagen.

7. Lär mig på denna stora nåd Mitt hopp, o Jesu! fästa. Lär mig att wandra i ditt råd, Wänd allting till det bästa. Min swaga tro gif större kraft, Gif kärlek, mer än jag har haft, Till Gud och till min nästa.

8, Så kan jag när det täckes dig, Till mina fäder fara Och nöjd från werlden skilja mig, Att ewigt hos dig wara Och mättas af den salighet, Som du beredt af ewighet At din utwalda skara.

9. Hjelp mig, min Jesu! styrk mitt hopp, Håll mig fast wid din lära; Och, när fullbordadt är mitt lopp, Gif mig en ewig ära. Min själ uti ditt sköte tag, Min kropp också, på domedag, Oändlig fröjd förära.

(E. Lindschöld † 1690, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

Dav. 42.

Sjunges som N:o 77.

460. Såsom hjorten träget längtar Efter friska källans flod, Alltså ock mitt hjerta trängtar Till min Gud, som är så god; Själen törstar innerlig, Herre, Herre! efter dig. När skall det dig dock behaga, Mig in i din glädje taga.

2. Jag mitt bröd med tårar fuktar, Blandar upp min dryck med gråt, I en werld som dig ej fruktar, Men sin lusta följer åt, Der ej mera frid och tro, Endast kif och ränker bo; Der all styggelse bedrifwes, Och rättfärdighet ej trifwes.

3. Ej ditt hus de dårar gläder: Öde står den helga ort, Der de gångne fromme fäder Sökt och funnit himlens port. Med din staf på fridens stig Du dem förde hem till dig; Deras barn ifrån dig wikna, Hjordar utan herde likna.

4. I sin yra de ej rädas För den blick, som allting ser; Sanning hatas, fromhet smädas, Wärnlös oskuld trampas ner. O min Gud! så hör mitt rop: Fräls mig från en gudlös hop, Kom med friden, skänk mig fröjden Hos de heliga i höjden.

5. Dock, hwi will du dig bedröfwa, O, min själ! och qwälja dig? Gud will dig allenast pröfwa: Derför hoppas stadelig. Komma skall ännu den dag Då jag, honom till behag, Skall ett tacksamt offer reda Och hans loford widt utbreda.

6. Herren mig försäkran gifwer Om sin godhet, endast jag Intill döden trofast blifwer, Aktar på hans wälbehag, Gör mitt kall med fröjd och flit Och till honom har min lit, Wiß att han migej förgäter, Nöjd med hwad han mig tillmäter.

7. Jag på dårars wäg ej träder, Sitter ej i deras lag; Herrans ord, som hjertat gläder, Jag betraktar natt och dag; Herrans helgedom mig är Efterlängtad, skön och kär; Der mitt qwalda hjerta lättas, Lugnas och med glädje mättas.

8. Nu ej mer jag all bedröfwas: Herren är min Gud och wän; Herren, som mig låter pröfwas, Är min gode fader än. Trygg wid Herran Zebaoth, Will jag gå mitt mål emot, Der jag får med helgad tunga Ewigt Herrans godhet sjunga.

(Th. Beza 1605, A. Lobwasser, H. Spegel, J. Swedberg, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 89.

461. O hoppets dag, som klarnar opp Ur dödlighetens dimma! Du sänker till mitt wandringslopp Utaf ditt ljus en strimma; Och brist och nöd Och sorg och död Fly bort som nattens skuggor.

2. Förgås må werlden med sin prakt, Sin ära, lust och lycka, Dock skall från wanskligheteus magt De sina Herren rycka, Ty döden har Sin udd ej qwar För Jesu återlösta.

3. Jag lifwets dag ej slöse bort På tidens små bekymmer! Allt skall dock lemnas innan kort, När lifwets afton skymmer. Mig följer blott Hwad andligt godt För Jesu skull jag wunnit.

4. Mig följer ej det mynt, här går, Ej guldet eller färden! Men skatten jag af honom får, Som göt sitt blod för werlden. För Jesu skull Blir Gud mig huld Och ger mig lifwets krona.

5. Mig följer dit ej menskors dom, Ty Herren sjelf mig dömmer; Den salig dör i Herranom. Hans werk ej Herran glömmer, Ej ens en blick, En wattudrick, I Jesu namn förunnad.

6. Mig följer hwarje godt beslut, Som ej till werk hann mogna; Mig följer, eller går förut, Hwar tack af Jesu trogna: Mig följer allt, Hwars rena halt Också i himlen gäller.

7. Så will jag, innan det blir natt Och hwilans bädd tillagas, Blott samla här åt mig den skatt, Som ej från mig kan tagas, Blott söka här Det namn, som är I lifwets bok inskrifwet.

8. Men, Jesu! under dagens lopp Låt mig din nåd förnimma, Och kom till mig med saligt hopp Uti min aftontimma, När mig du blif! Är du mitt lif, Blir döden ock min winning. (J. O. Wallin † 1839.)

3). En warnande åtanke på den osaliga ewigheten.

Sjunges som N:o 295.

462. Du, som förhärdad gäckas Med nådens dyra bud, En gång skall du förskräckas För en rättfärdig Gud, Ty wet det blir en tid, Då ej den hand skall räckas, Som dig nu bjuder frid.

2. Ditt lif i synd förflutit Med oro och beswär. Den frukt du brottsligt brutit, Ej mättat ditt begär. I sjelfwa nöjets spår Du törstat mer än njutit Och straffet återstår.

3. När snart ditt lif förswinner, En afgrund wäntar dig Och lågan, som der brinner, Skall aldrig sakta sig. O, plågor utan tal! Du ej förtäras hinner Af ewigt nya qwal.

4. I denna fasans boning, Hör de fördömdas skri, Som tiden till försoning Sig låtit gå förbi Och syndat på Guds nåd Dem hoppet om förskoning Blott fördt till öfwerdåd.

5. Der skall ditt samwet wäckas, Som här så hårdt war söfdt, Ditt öra der förskräckas, Som här för Gud war döft: Ditt brännande begär, Som här ej kunde släckas, Skall ewig tära der.

6. Ack! må du det besinna, Du blinde werldens träl Och söka tidigt winna En räddning för din själ. Till bättring skynda dig, Att döden ej må finna Dig än på syndens stig.

7. Wak upp att frukter skaffa Med ditt förlänta pund Han kommer, som skall straffa: Du känner ej hans stund. Ack! medan än är tid Med helig bäfwan skaffa Din salighet och frid!

8. Lär mig, o Herre! märka Hwad ewigt gagnar mig; Låt nåden hos mig werka Det lif, som är af dig, Då kan jag trygg och nöjd, Min själ mot döden stärka Med hopp om ewig fröjd. (?— [före 1767], Ch. Dahl, J. O. Wallin.)

463. O ewighet! din längd mig fast förskräcker, Som början har, men ändan aldrig räcker. O ewighet! en tid förutan tid, Din hugkomst gör, att jag den hisnar wid.

2. All timlig nöd, den störste här kan wara, Med tidens fart sin kos dock måste fara; Men wåndan grym, som ewigheten bär, Förutan hopp, förutan lindring är.

3. O ewighet! för dig mitt hjerta bäfwar. När i ditt djup min häpna tanke swäfwar, Begrundande hur gräslig pinan är, Som dödar allt, men intet lif afskär.

4. Ack! om det qwal, som de fördömda lida, På så många år till ända skulle skrida, Som stjernor fins på himlarunden klar, Som löf och gräs på jorden warit har;

5. Så wore dem en ljuflig tröst för handen, En skymt af hopp att slippa afgrundsbranden: Men, jemmer! då förnyas plågan först, När de förment den hafwa warit störst.

6. O, huru sträng månd' Guds rättwisa wara, Den näpsten ej, ack, ewigt ej kan spara För dem, som här motwilligt, argt och fräckt Den nåd försmått, som dem till bättring wäckt!

7. För gudlöshet, med uppsåt här bedrifwen, I Herrans lag står själens dödsdom skrifwen. Ett timligt brott ett ewigt straff så får, En syndig lust ger ewigt samwetsspår.

8. Fly menskobarn! ack, fly dock satans snara, Din yra fröjd kan icke ewigt wara: Nej, lik en ström den far, den hastar bort Och sänker dig i afgrund innan kort.

9. Så länge Gud är Gud, och Gud månd' blifwa, Skall plågan ej de dömda öfwergifwa I mörkrets djup: då lyftas wåndan der, När Herren Gud ej mera ewig är.

10. Wak upp, min själ! låt syndasömnen fara; Tag dig i tid, ack, tag dig wäl tillwara! I dag, i dag sann bot och bättring gör! Ty öppen står nu ewighetens dör.

11. Låt werldens lust, prakt, högfärd, rikdoms håfwor, Magt, ära, gunst och lyckans falska gåfwor Ej dåra dig, att ewighetens natt Med sorg och we dig ej omgifwer platt!

12. O ewighet! din längd mig fast förskräcker, Som början har, men aldrig ändan räcker. O ewighet! en tid förutan tid, — Förbarma dig, o Gud! gif nåd och frid.

(J. Rist † 1667, L. Lucidor [Humeras]?, P. Lagerlöf, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 229.

464. Ho satans boning tänker på Och de fördömdas pina, Hans blod af fasa stelna må, Hans kraft af ångst förtwina; Der masken gnager, som ej dör, Der elden ej skall släckas; Ack, Herre! wåra hjertan rör, Att de i tid må wäckas.

2. Dit trädet ändtlig faller ner, Der ligger det och blifwer: När man är död och dömd ej mer Gud någon ändring gifwer. I jordens djup ej hjelper då Att man sitt brott begrafwer, Ty hwar och en af Gud skall få, Som han här handlat hafwer.

3. Det blir för sent att ångra sig, Der bättring rum ej finner. Blott den, här lefwat gudelig, Guds nåd i döden winner. De onde från Guds anlet gå, I ewig nöd att qwäljas; Men Jesu trogna wänner få Ibland Guds helgon täljas.

4. O menniska! betänk dig wäl, Se helwetet högt gapar Att swälja upp hwar oren själ; Bed Gud, han i dig skapar Ett hjerta rent, en anda ny, Och så i nåd dig leder, Att di det fall må undanfly, Som satan dig bereder.

5. Hjelp, Gud! wi alltid måge så Wårt lefwerne hä ställa, Att wi till ewig tid ej få Wår swåra synd umgälla Låt oß wår werld så genomgå, Att wi, när lifwet ändas I trone måge faste stå, Så skall i fröjd allt wändas!

(G. P. Harsdörffer † 1658, J. Arrhenius, J. Swedberg F. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 178.

465. O syndaträl! som i din dwala dröjer, Der syn dens lust din säkra själ förnöjer, Wak upp oc se dig om, det är hög tid, Ännu dock är din Gud dig huld oc blid.

2. Hör, hur han dig med fadersstämma wäcker, Se, hu till dig han fadersarmar räcker! Försumma ej att taga nåde mot, Fast genom sen, dock redlig syndabot!

3. När nådens tid en gång är platt förswunnen, Och d wid lif ej mera warder funnen, Det blir försent, ty då ä himlen stängd Till ewig tid: o mer än faslig längd.

4. Fördenskull låt ditt hjerta wäl betrakta Din dödlighe och grant på tiden akta; Betänk hwad lön en kristlig lefna får; Men gräslig dom dem ondom förestår!

5. Hwad är ditt lif? en ström som snart förrinner, Hwa är din lust? en dröm, som straxt förswinner. Din styrka stöd som faller själf omkull, Ditt guld och gods? till slut t skoflar mull.

6. Ditt lof? en rök. Din fägring? maskars föda. Di klokhet? flärd. Din konst? en tanklös möda. Ditt hög stånd? ett löfwerk på din graf. Din lyckas tid? ett falskt oc stormigt haf.

7. Men hwad är dygd? en kristlig kärleks öfning; Oc wishet hwad? en daglig hjertats pröfning. Den frommes tro glad tillförsigt till Gud. Hans samwetsro? ett dagligt gästabu

8. Hwad är hans kraft? Guds Andas nåd och ledning Hans lefnadskall? en daglig dödsberedning. Hwad är han

död? en gång till Fadrens hus. Och arfwet der? lyckfalighet och ljus.

9. Betänk då, själ! hwad glädje Gud will gifwa Dem som i tro och kärlek fäste blifwa: En ewig ro, en oförgänglig fröjd, Som redan här i hoppet gör dig nöjd.

10. Tänk ock derhos, hwad grym och gräslig plåga Dem ondom är beredd i afgrundslåga, Der tröst ej fins, och ej förloßnings hopp: De brinna der, men brinna aldrig opp.

11. Rys, hisna, skälf, bäf', darra kropp och leder! Res dig, mitt hår! min tanke stige neder Till afgrunds djup och ser hwad qwal der är, Som fräter allt, men ingenting förtär.

12. Men fröjda dig, mitt hjerta och mitt sinne! Min tunga sjung, så tidt mig förs till minne, Hwad härlighet hos Gud hans helgon få: Ack, hjertans fröjd, när jag det tänker på!

13. Hur god är Gud, som lofwat sjelf dig hjelpa Mot satans list, som will dig nederstjelpa. Fly synden blott, fly den som dödligt gift: Håll dig wid Gud och wid hans helga skrift.

14. Gif noga akt att lampan icke slocknar Och syndens moln ej öfwer själen tjocknar; Och, faller du, så statt strax upp igen Och fly till Gud, din bäste själawän.

15. Säg: store Gud, du milderike Herre! Jag wet med mig, jag wet att jag, deß wärre, Förskylt att död och afgrund blir min lott, Om, Gud! din dom skall likna mina brott.

16. Men fast de fel, jag öfwat, äro store; Fast synders tal, som sand i hafwet wore, Så tog din Son dem alla uppå sig; Och hans förtjenst tillegnar jag nu mig.

(L. Lucidor † 1674 [Humerus] ?, J. Swedberg, J. O. Wallin.

4). En sent upptäckt, men botfärdig syndares suckar mot döden.

Sjunges som N:o 180.

466. Beklaga och begråta Må jag mitt öfwerdåd; Men tårar mig ej båta; Jag har förspilt Guds nåd, Ack, Herre Gud! Jag ligger här nu slagen, Jag som i glädjedagen Förgätit dina bud.

2. Jag, som bland werldens trälar Mitt lif bland synden gaf, Nu lik en mask, här krälar På brädden af min graf. Ack! på den stig, Som ner i afgrund stupar, Jag mig allt mer fördjupar, Om du ej räddar mig.

3. Min dag till ända skrider, Min sista timma slår: Snart är ej mera tider, Snart jag för domen står. O, hjelp, ack, hjelp! Ack, Herre! gör försoning, O Gud! till fasans boning Min själ ej nederstjelp.

4. Hwad lindring i min smärta! Hwad ljuflig okänd röst, Som talar till mitt hjerta Försoning, frid och tröst, Ack, får jag tro, Att nåd står än att winna? O, Gud! kan jag dock finna Hugswalelse och ro?

5. Ja, fälle de, som weta, Att Jesus kommit har I werlden, att uppleta Det, som borttappadt war! Ack, ljuswa tröst, Den enda tröst på jorden: Att han min wän är worden, Att han mig återlöst!

6. Han dem från synden renar, Som afsky syndens stig; Han dem med Gud förenar, Som tro och bättra sig. Allen han Till nåden öppnar wägen För bönen, som är trägen, Och ångren, som är sann.

7. Nu jag min suckan ställer Till dig, min Gud! och tror Att ej din dom mig fäller, Fast än min skuld är stor. För Jesu skull, Jag wet, du ej förkastar Den själ, som till dig hastar Betryckt och ångerfull.

8. Nu werlden från mig wike; Lik röfwarn, ber jag dig: "Ack Herre! i ditt rike Tänk ock i nåd på mig." Dig wara pris! Jag hör dig, Jesu, swara: "Haf tröst, du skall ock wara Med mig i paradis!" (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 78.

467. Herre Gud! för dig jag klagar Hwad mig qwälier natt och dag, Hwad min kropp och själ förswagar, Är en fruktan för din lag, Mot hwars bud jag framgen gått, Tills jag fylt mitt syndamått. Ty will mig förtwiflan stjelpa, Herre! wärdes du mig hjelpa.

2. Alla mina fel och synder Jag nu på mitt samwet bär; Jag har warit ganska blinder I allt det, som heligt är. Jag har följt de ondas råd I ett fortsatt öfwerdåd, Dina helga budord brutit Och din Andas nåd förskjutit.

3. Nu will derför döden grymma För din dom framſtälla mig; Ack! hwart ſkall jag undanrymma? Ack! hwart ſkall jag fly för dig? Ty den ondſka är ſå ſtor, Som uti mitt hjerta bor. Fåfängt är att jag mig döljer, När mitt ſtraff mig ſtändigt följer.

4. Dag från dag är jag bedröfwad, Wet ej mer af någon luſt: All min fröjd är mig beröfwad, Allt mitt tal är ſuck och puſt. Ängſlan, pina, ſjälaqwal Föra mig i mörkrets dal. Jag kan ej med nöje lefwa, Och will dock mot döden ſträfwa.

5. Ofta tycker jag mig höra: Syndaträl! hwart har du gått? Städſe ljuder i mitt öra, Kom och ſwara för ditt brott, Allt hwad för mitt öga är, Wittnesbörd emot mig bär; Det, ſom Gud har täckts mig läna, Lät jag mig till ſynden tjena.

6. Hjertat, mot din nåd förſtockadt, Har ſig laſter lärt med flit. När och hwar det onda lockat Har jag genaſt haſtat dit. Herrans ord har jag förſmått, I hans hus owilligt gått. Mig det ſällſkap helſt behagat Som all blygd och dygd förjagat.

7. Synd på ſynd jag wågat hopa, Brott på brott, o Gud! för dig. I min nöd jag wille ropa: Berg och högar, ſkylen mig! Ack, jag blinde ſyndaträl! Som har ſå förſtört min ſjäl, Dödens hot min ångeſt wäcker, Domen, domen mig förſkräcker.

8. Är då nådens dörr tillſluten? Är all tröſt mig tagen från? Är jag af min Gud förſkjuten? Är jag en förlorad ſon? Ack! jag är hans iwerk ändå, Jag will uppſtå, jag will gå Till min Fader, bedja, gråta, Tills han will min ſynd förlåta.

9. Dock, min bön och mina tårar, Och den ånger, ſom mig tär, Hela ej, hwad hjertat ſårar, Bättra ej, hwad brutet är. Nej, förlorad wore jag, Mig, ſå oren och ſå ſwag, Skulle domen ewigt fälla, Om ej nåd för rätt fick gälla.

10. Men, faſt ſargadt och förkroſſadt, O mitt hjerta! fatta tröſt: Jeſus hafwer mig förloſſat, Jeſus har mig återlöſt. Han för mig har lagen fylt, Lidit ock hwad jag förſkylt. När hans ofkuld mig betäcker, Domarns blick mig ej förſkräcker.

11. Så mig Herren ej förſkjuter, Så jag nalkas Gud med hopp; Frid ſig i mitt ſamwet gjuter, Ljus uti min ſjäl går opp, Wiljan, ſom blir heliggjord, Frukter bär af nådens ord: Hjertat, från ſin ſmitta renadt, Blir med Gud i tron förenadt.

12. Döden gör mig icke häpen, Ändock han syns faselig; Ty han är af Kristus dräpen Och kan icke skada mig. Domen fruktar jag ej stort, Fast jag hafwer illa gjort, Ty den tröster jag ej glömmer, Att min broder Jesus dömer.

13. Jesu blod min skuld afplanar, Jesus hafwer allt försont, Jesus allt godt för mig manar, Att jag warder nådig skont. Jag en salig tillflykt får Uti Jesu djupa sår, Jesus hjelper utur nöden Uti lifwet och i döden.

(Lucidor † 1674, [Humerus], H. Spegel, J. O. Wallin.)

5). Kristlig bön om en salig ändalykt, och stilla hängifwenhet under Guds wilja.

468. Gud! dig min sak hemställer jag: Gör med mig efter ditt behag. I dag mig kalla eller spar Till andra dar; Så är du dock min Gud och Far.

2. Min tid och stund är när du will; Jag kommer, när du säger till. Du räknat mina hufwudhår Och mina år, Och allt i dina händer står.

3. Jag bär mitt kors förutan knot, Men går dock målesglad emot, Ty hwad är menskans hela tid? Blott qwal och strid. I grafwen först är ro och frid.

4. Hwad är, min själ! all jordisk magt, All jordisk rikdom, lust och prakt? En spis, som dig ej näring ger, En börda mer, Som trycker dig till jorden ner.

5. Med omsorg delar man sitt lif Åt möda eller tidsfördrif; Men lifwet flyr med lika fart: Af gräsets art, Det blomstrar fort och wißnar snart.

6. Ej hjelper guld, ej ädelt blod, Ej konst, ej gunst, ej heller mod: Allsingen läkdom jorden här Mot döden bär: Allt det, som lefwer, dödligt är.

7. Jag wet ej, hwilken dag blir sist; Men döden kommer lika wißt. Jag om mitt hus och hjerta då Bestyre så, Att den ej plötsligt kommer på.

8. Om jag med Gud och nästan har Mitt hjertas räkning ren och klar, Ej något qwal min frid förstör, Mitt hopp förströr, Ehwad jag lefwer eller dör.

9. Jag kan dock ej för Gud bestå, Om han med mig till doms will gå. O Jesu! endast af ditt blod Jag hemtar mod; Af din förtjenst min sak är god.

10. Och af din Anda kraft jag får, Att trofast gå i dina spår. Jag så fullbordas dag från dag, Till ditt behag; Och der du är, der blir ock jag.

11. Så nalkas jag med frid och hopp, O Gud! till målet af mitt lopp. Hwar kraft, som i min själ sig rör, Hwart ord jag för, Må wittna att jag dig tillhör.

12. Men när min kraft ej mer förmår, Och mitt förstånd ej mer förstår, Och denna röst ej mer till dig Kan höja sig, Så tale Jesu blod för mig.

13. Kanske jag lemnar hjertan qwar, Som klaga att från dem jag far, Dock lefwer och regerar han, Som trösta kan Och sig de arma tager an.

14. Och när wid wännens graf till slut Den sista wännen gråtit ut: Så wet jag att i samma ro Wi skola bo, Som lefde här af samma tro. (J. Poppus † 1610.)

469. O Jesu Krist! sann Gud och man, Som dödens wälde öfwerwann Och frälste oß från syndens nöd, När du led korsets bittra död. Ack, i min sista stund mig stärk, Och på mitt hjertas suckar märk.

2. När jag blir förd i mörkrets dal, Och stadd i dödens kamp och qwal; Ack, när ej tungan talar mer, Ej örat hör, ej ögat ser, Och pulsen sakta tynar af: Med mig, o Jesu! miskund haf.

3. När mitt förnuft ej mer förstår Och menskohjelp ej mer förslår, Så kom, o Herre Jesu! blid, Och hjelp mig i min sista tid. Förkorta, lindra mina qwal, Och lys mig du i mörkrets dal.

4. All fruktan du ifrån mig drif Och med din Anda hos mig blif; Låt själen, löst ur jordens band, Uppsväfwa glad till himlens land, Och kroppen få, i ostörd ro, Sig hwila sött i grafwens bo.

5. En glad uppståndelse mig gif, Och mitt försvar i domen blif. På mina synder icke tänk, Men för din död mig lifwet skänk, Som du mig lofwat i ditt ord, Så blir jag frälst och saliggjord.

6. Du lofwat har, o Jesu Krist! Att den, hwars hopp till dig är wißt, Han skall i domen trygg bestå, Till lifwet genom döden gå Och fast han lider timlig nöd, Dock frälsas från en ewig död.

7. Ty skall, o Gud! din starka hand Befria mig från dödens band Och föra mig till himlens ro, Der jag med dig får salig bo I helig fröjd ewinnerlig; Dertill förhjelp mig nådelig!

8. Wi bedje dig af hjertans grund: Med oß, o Herre! haf miskund. Lär oß att wörda ditt behag Och möta så din stora dag Med samwetsfrid och kristlig tro; Så få wi sist en salig ro.

(P. Eber † 1569, J. Gothus, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 280.

470. Ack, Jesu Krist! mig nåd bete: Jag måste hädanfara, Men när och hurn det skall ske. Till dig må hemställdt wara. Min stund är icke mig bekant, Men du har henne tecknat grant, Och mina dagar räknat.

2. Jag will, med ditt behag förnöjd, Mig i din hand befalla; Gif att din röst jag hör med fröjd, När du mig hän will kalla. Låt mig ock här en försmak få, Hur ljuft det är att till dig gå, Hos dig att ewigt blifwa.

3. Lär mig i bättring, bön och tro, Min hädanfärd förbida, Att mina dar i frid och ro Må fram till målet skrida. Ja, må mitt hela lefnadslopp, O Gud! i helgelse och hopp Min dödsberedning blifwa.

4. Ack, gif att jag behålla får Förstånd och redligt sinne, Att jag, så länge hjertat slår, Må hafwa dig i minne. Förunna mig, att i mitt bo, Om du så will, i godan ro, Från denna werlden skiljas.

5. Men skulle det behaga dig, På annor ort mig kalla, I wattunöd, pest eller krig, När, hwar jag helst må falla, Så ske, o Gud! ditt wisa råd, Men låt mig wederfaras nåd, Att jag må saligt somna!

6. Om mig min sjukdom gör så swag, Att rösten mig försmäktar, Hör än i hwarje andedrag Den enda bön jag mägtar: Gör på min plåga ett godt slut, Släck mild den tärda lampan ut, Att jag i frid må fara.

7. Men, store Gud! ett stoft ej dig Må något föreskrifwa: Ditt wälbehag är nog för mig, Wid det må jag förblifwa, Jag wet att du den wännen är, Som samma hjerta för mig bär I lifwet och i döden.

8. I lif och död min tillflykt blif! Jag i din hand mig gifwer: När du, o Jesu! är mitt lif, Min winning döden blifwer. När du allena är mitt hopp, Skall jag fullborda wäl mitt lopp Och lifwets krona winna.

(B. Ringwaldt † 1598, H. Ausius, C. Dahl, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 280.

471. O, Jesu! när jag hädan skall Och andan min uppgifwa, O, då är pröfwotiden all: Hos dig får jag då blifwa. Min kropp här såddes dödelig, Men skall stå upp odödelig I härlighet förklarad.

2. Jag kläder af förgänglighet, Blir lös af syndabandet, Ikläder mig stor salighet Uti det goda landet, Der lifwets krona för mig står, Den jag af Herrans hand då får Och Jesus mig förwärfwat.

3. Jag kommer af ett brusand' haf På rätta glädjestranden; Min kropp han lägges ned i graf, Men Gud upptager anden. Ur mörker kommer jag till ljus, Från armod till Guds rika hus, Från oro till god hwila.

4. Min hydda, som här fallen är, Skall Herren der upprätta. Ett paradis mig Gud beskär, Ett ewigt lif för detta. Min' ögon öppnas, warda klar', Jag lif i döden funnit har: Så har all sorg en ända.

5. Ty detta lif är idel död, Man må det lif ej nämna: Men all deß jemmer, brist och nöd, Wid grafwens brädd wi lemna. Ju närmre wi till grafwen gå, Deß säkrare wi röna få, Att döden blir wår winning.

6. O, usla lif, o, bräcklighet! Ho dig kan rätt betrakta, Han må din lust och härlighet Ej synnerligen akta. Men döden är nu ingen död: En gång till lifwet från all nöd, Förloßning af elände.

7. O, död! du öppnar, ljuf och god, För tro och hopp ditt sköte, Då gudlöshet och öfwermod Förfäras wid ditt möte. En ryslig ända otron tar; Men korset, som den fromme bar, I segrens palm förbytes.

8. Kom, Jesu, du min frälserman! Kom, för mig till det lifwet, Som, i de ewigt sällas land, Den trognom warder gifwet. Lär mig fullborda så mitt lopp, Att själen tages till dig opp, Till de utwaldas skara.

(M. G. de la Gardie † 1686, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 335.

472. Kom, o Jesu! huru länge Skall ännu jag qwäljas här? Ack, jag önskar ditt umgänge: Kom till mig, o Jesu kär! Jesu, du mitt ljus och lif, Jesu, städse hos mig blif Och en salig död mig gif.

2. Du, som ingen will förderfwa, War mig när med hjelp och råd, Att jag må ditt rike ärfwa Genom din förtjenst och nåd. Jesu, styrk mitt swaga mod, Jesu, war mig huld och god, Gör mig salig i ditt blod!

3. Wärdes all min synd förlåta, Dödens fruktan från mig drif. Låt din död mig ewigt båta, Jesu, du mitt enda lif, Jesu, du min klippa är, Jesu, du är mitt begär: Låt ditt namn mig hjelpa här!

4. I ditt ljus jag wägen finne Genom dödens mörka dal; Styrk mig, att med tåligt sinne Bära mina plågors tal; Jesu, som är dödens död, Jesu, som är lifwets bröd, Uppehåll mig i min nöd!

5. Gif mig snart en salig ända, Wik, o Herre! ej från mig; Låt min själ till himlen lända, Henne jag befaller dig. Jesu till dig längtar jag, Jesu, är det ditt behag, Tag mig bort i denna dag!

6. Jesu, Jesu låt mig finna Snart mitt rum i glädjens sal; Hjelp mig wäl att öfwerwinna Dödens ångest, nöd och qwal. Jesu, Jesu bönhör mig, Jesu tag mig upp till dig Att dig se ewinnerlig! (?— ?—, J. O. Wallin † 1839.)

6). En trogen själs glädje att skiljas hädan.

Sjunges som N:o 160.

473. Nu will jag bryta opp, nu will jag hädanfara Och komma till det land, der mig är godt att wara! Jag kämpat länge nog med brister och beswär: Nu längtar jag till ro och Gud mig ro beskär.

2. Jag swåra slagen war, jag låg i nöd och smärta, Jag hade, o min Gud! bekymmer i mitt hjerta: Men du mig helat har, din tröst har glädt min själ. Nu är jag lugn och nöjd; nu, Herre! är mig wäl.

3. Jag ser hur nådefullt, hur wist du mig ledsagat, Jag ser, hwad jag ej såg i lifwets glädjedagar, Hur korsets wäg o Gud! till himmelriket bär, Och allting blifwer godt för dem dig hafwa kär.

4. Min högtidsdag går in: allt är så tyst och stilla. Farwäl, o werld! jag will på dig ej tiden spilla. Mitt hjerta redo är, min själ förbidar dig O. min Förlossare! du är ej långt från mig.

5. Hur ljufligt wid din hand jag, efter korta qwalen, Förs genom dödens hem, till ljusa bröllopssalen! Du känner wägen bäst förbi den mörka ort: Ett steg ännu, och så är jag wid himlens port. (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 73.

474. Älskar barnet modersfamnen, Sträfwar dagakarln till ro, Bräckta skeppet in i hamnen, Wandringsmannen till sitt bo: Ack, hur ljuft, o död! ditt sköte, Der jag, söfd från qwal och strid, Waknar till en ewig frid!

2. O, hwem må förnöjd ej wara Att, med Simeon, i frid, Till det goda landet fara, Från en swår och farlig tid, Från en swag, förderfwad hydda, Från en ond och fåfäng werld, Full af ränker, wåld och flärd?

3. Men om dig, min Gud! behagar I ditt kärleksfulla råd Att förlänga mina dagar, Lär mig nyttja rätt din nåd; Om jag snart skall skiljas hädan, Ack, i dag beredd mig gör, Att i dig jag saligt dör!

4. Mig botfärdig gör och trogen, Jesu! i mitt wandringslopp. När jag är för himlen mogen, Tag min anda till dig opp: Att hos dig få hemma wara Och dig der förklarad se, Gud, min Gud, min Frälsare!

(J. Kahl † 1742, O. Rönigk, Chr. Dahl, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 8.

475. Matta öga, trötta sinne! Gläd dig att du hwilan ser; Aftonen är redan inne Och min sista sol

går ner. Dödens skuggor mig betäcka: Ewige, som skapat mig. Du skall ej för ewigt släcka Detta lif, som flöt från dig.

2. Nej, min Gud, mitt wäsens källa! Det, som sås i skröplighet, En förgänglig del skall fälla, Och stå upp i härlighet. Du skall mig ur stoftet kalla, Att i ewighetens hamn, Glad, der änglars röster skalla, Prisa, Frälsare! ditt namn.

3. Modren ej sitt barn förskjuter, Och en son, som brottslig war, I sin ångers timma njuter Tillgift af en blidkad far. Trones hopp du ej will döda, Hämnas på mitt öfwerdåd; Nej, der ångrens tårar flöda, Öfwerflödar ock din nåd.

4. Ja, jag wet att mina öden Genom Gud, min Frälsare, Skola blifwa efter döden Oförgängligt salige. Ja, jag wet, att jag skall ända Till ett rum, som heligt är, Och med glädje utan ända, Möta dina blickar der.

5. Gnista af en himmelsk låga, Frälsta själ! njut då ditt hopp; Snart ur stoftet och din plåga, Höjs du till ditt ursprung opp: Han, som led för dina brister, Han, hwars blod på korset flöt, När på jorden allt du mister, Förer dig till Fadrens skött. (P. O. Nyström † 1830.)

Sjunges som N:o 280.

476. I werlden är jag blott en gäst, Mitt lif som skugga gan farit; Det hafwer, då det war som bäst, Blott sorg och möda warit. Men målet syns, och innan kort Jag wandrar nöjd den wägen bort, Der ingen wänder åter.

2. Ej mer lik en förlorad son Jag drifs kring fjerran länder: Min själ, som längtar härifrån, Till Fadren glad hem wänder. Han möter mig så kärleksfull, Benådar mig för Jesu skull, Och fröjd det blir i himlen.

3. Min själ går fri ur dödens dal, Der bojan man begraf wer: I himlen, bland de trognas tal, Umgängelse hon hafwer: Säll den, som är i Herrans hand, Säll den, som hem till fridens land Från lifwets stormar hunnit.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 395.

477. Jag längtar af allt hjerta, Att saligt skiljas här Från all min nöd och smärta Och bli hos Gud min wän; Jag önskar hädanfara Från sorger, flärd och brist Och ewigt, ewigt wara Hos dig, o Jesu Krist!

2. Du, som dig welat gifwa I döden ut för mig, Att lifwet skulle blifwa Min arfwedel hos dig, För dig jag lägger neder Min börda och min staf, Och sista bönen beder, Förr än jag somnar af.

3. Förlåt hwad jag har brutit, O Jesu! war mig huld, Och med det blod, du gjutit, Utplåna syndens skuld. Styrk, Herre! sjelf den swaga, Gör striden lätt och kort, Och trösta dem, som klaga, Då jag från dem går bort.

4. Fort eller sen från werlden Wi wandre en och hwar: Säll den, som sista färden Med tro och kärlek far! Säll den, som hoppet eger I undergifwet bröst Och någon wid sitt läger, Som talar Ordets tröst.

5. Gud signe eder alla, Som här i tårar stån! I sen att Gud will kalla Min anda härifrån; Men till ert hjerta tränge Hugswalelsen så mild; Ej sjerran eller länge, Jag är från eder skild.

6. Till himlen för Guds wänner Är wägen gin och kort: De sina Herren känner Och glömmer dem ej bort, Han dem wäl skiljas låter, Men blott en liten tid: Han dem förenar åter Uti en ewig frid.

7 Ty twiflen ingalunda Uppå Guds milda råd. Er tro I skolen grunda På Herrans magt och nåd. Godt samwete behållen Och obesmittad själ, Och wid Guds ord er hållen, Så slutas allting wäl.

8. Farwäl! nu will jag somna Och fridens hem bebo, O, waren snart wälkomna Till samma goda ro. Ack, ljuft är hwilans läger Och natten fort förbi, Farwäl! — mitt hjerta säger: I himlen råkas wi.

9. Nu all min håg jag wänder, O Jesu Krist! till dig; I dina milda händer Jag anbefaller mig. Nu får jag hädanfara Från sorger, flärd och brist, Och ewigt, ewigt wara Hos dig, o Jesu Krist!

(Chr. Knoll † 1621, J. Arrhenius, J. O. Wallin.)

478. Så får jag nu med frid och fröjd Mig hädanskilja! Jag är med Herrans wägar nöjd: Ske hans wilja! Döden är mig ingen död: Han är en sömn allena.

2. Jag njutit af det bröd, som kan, De trogna frälsa. Och af den kalk, der själen fann Lif och helsa. Smakat hafwer jag och sett Hur ljuf du är o Jesu!

3. Ty wandrar jag med fröjd och frid Till Fadrens boning; Jag wet hwad jag mig tryggar wid: Din försoning. Jesu! mig ej lif, ej död Kan från din kärlek skilja.

4. Jag räds ej dödens mörka hus: Jag der ej dröjer:: Ty mig till härlighetens ljus Jesus höjer. Jesus, Jesus är mitt lif, Och döden är min winning.

(M. Luther † 1546, J. O. Wallin).

Sjunges som N:o 280.

479. Min jemmer nu en ända har, Från werlden jag mig wänder. Min själ o Jesu! nådig war Och tag i dina händer; Du hafwer henne gifwit mig, Tag henne åter upp till dig, Med hopp till dig hon länder.

2. Förlåt min synd och gif mig till Allt hwad mot dig jag brutit; Du, Herre! syndarns död ej will, Du intet barn förskjutit: Eho af hjertat ångrat sig Och flytt med tro och bön till dig, Har tillgift alltid njutit.

3. Till dig jag ställer allt mitt hopp, Du kan min själ bewara. Min bön, du Jesu! tager opp, Och skall mig wäl förswara Mot kött och werld och allt som mig Will skilja, Helige! från dig; Ty räds jag ingen fara.

4. På korset du min skuld betalt, Att mig med Gud försona; Till medarfwinge du mig walt Af härlighetens krona, Och mig du äfwen inneslöt Uti den sista bön du göt: "O, Fader! dem förskona."

5. Derpå förlitar jag nu mig Och längtar hos dig wara. O, min Förlossare! till dig Jag önskar hädanfara, Och, ewigt fri och ewigt glad, Dig lofwa i din helga stad, Bland dina englars skara.

6. Det är, ja, amen, sant och wisst Och kan mig icke fela Att jag hos dig, o Jesu Krist! Skall, frälst och salig, dela De fröjder utan tal och slut, Som alla sorger plåna ut Och alla brister hela.

(? — [före 1597] J. Arrhenius, J. O. Wallin.)

480. I Kristi får jag somnar in, De rena mig från synder min: Ja Kristi död och dyra blod, Det är mitt lif, min prydnad god.

2. Dermed jag will för Gud bestå, När jag för domen skall framgå. Med fröjd och frid far jag nu hän: Guds barn här dör, dock lefwer än.

3. Nu wäl, o död! du förer mig Till Gud, att lefwa ewiglig: Af Kristus är jag renad wäl; Anamma nu, o Gud! min själ! (D. Eber † 1569.)

481. Hwar är den wän, som öfwer allt jag söker? När dagen gryr, min längtan blott sig öker; När dagen flyr jag än ej honom finner, Fast hjertat brinner.

2. Jag ser hans spår, hwarhelst en kraft sig röjer, En blomma doftar och ett ax sig böjer: Uti den suck jag drar, den luft jag andas, Hans kärlek blandas.

3. Jag hör hans röst der sommarwinden susar, Der lunden sjunger och der floden brusar; Jag hör den ljufwast i mitt hjerta tala Och mig hugswala.

4. Likwäl ett töcken mig från honom stänger: Min bön, men ej min blick, till honom tränger. Ack, säge jag hans anlet och mig slöte Intill hans stöte!

5. Ack, när så mycket skönt i hwarje åder Af skapelsen och lifwet sig förråder, Hur skön då måste sjelfwa källan wara, Den ewigt klara!

6. O ljusets, fridens, salighetens källa! När skall för mig din rena wåg uppwälla? Hwem förer mig till dina friska flöden, Mer stark än döden?

7. War tröst, min ande! hoppas, bed, försaka, Du Jesus Kristus skall få se och smaka Hur ljuf han är, och sjunka i hans armar, Som sig förbarmar!

8. Snart till den strand, der böljor sig ej häfwa Lik arkens trötta dufwa, skall du swäfwa; Till Herdens famn, lik rädda lammet, ila Och der få hwila! (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 70.

482. Mina ögon snart sig lycka Och ej öppnas här igen: Snart jag handen af min wän Här

skall sista gången trycka, Och sen få en sömn så söt I den stilla jordens sköt!

2. Hennes famn oß snart förenar. Ostörd hwila, ljuflig ro Sakta under jorden gro, Liksom guld och ädla stenar. Bruket utaf gråt och qwal Lägges af i dödens dal.

3. Heta äro smärtans tider, Hårda äro stridens prof Ack, men snart ej görs behof Mera smärta, flera strider. Kämpa själ en kamp så god, Segren wins i Jesu blod.

4. Öfwer molnen skall du ila, Frälsad, fri och fröjdefull Medan i den tysta mull Trötta kroppen njuter hwila; Han som allt i hägnad tar, Har och den i sitt förwar.

5. Den som har i Kristo lefwat, Han får ock i Kristo dö Tiden, lik en stormig sjö, Bakom den, som seglen refwatt Brusar fjerran mer och mer, Då han himlastranden ser.

6. Lofwen Gud! jag hamnen hunnit. Sen på mig; en liten tid Har jag möda haft och strid, Och stor hugnad har jag funnit. Gråt ej, efterblefne wän! Gud förenar oß igen!

(F. O. Wallin † 1839.)

483. En fridens ängel ropar: kom! Och hjertat skall ej wackla, När döden sakta wänder om Den bleka lifwets fackla. Så nöjd jag far den tysta färden: Jag är så trött, så mätt på werlden.

2. Jag fann ej det jag sökte här, Med all min swett och möda: Jag fann att denna mark ej bär Den goda hoppets gröda; Fast rikt af tårar wattnad worden, Hon dock ej gått ax på jorden.

3. Nu skall den skörd sin mognad nå, Som här blott börjat blomma; Nu får jag hem till Herran gå Och samlas till de fromma, Som före mig fullbordat loppet Och wunnit kronan efter hoppet.

4. Hur mången from, hur mången öm Skall sluta mig famnen Och säga: "tidens stormar glöm, Ty du har hunnit hamnen!" Hur mången af begråtna wänner, Hur mången som först der jag känner!

5. Hwad boningar i Fadrens hus, Hwad stjernor i de höga! Och öfwer alla flödar ljus Ur Herrans öppna öga

Och från en klarhet till den andra Jag med Guds heliga skall wandra.

6 Och fröjd i tider utan slut, I rymder utan gränser, Från Skaparns hjerta strömmar ut, Så widt som ljuset glänser; Och fröjdfull skall min frälsta anda Sin lofsång med de sällas blanda.

7. Så nöjd jag då från jorden far, Och intet der begråter, Ty hwad för mig hon kärast har, Jag snart skall finna åter. Farwäl, o werld! det är Guds wilja, Att mig utur ditt fängsel skilja.

8. Förloßning war den fångnes hopp, Och glad han går ur banden. Den brand, som löser stoftet opp, Befriar, renar anden; Det är odödlighetens flamma. O Jesu Krist! min själ anamma. (J. O. Wallin † 1839.)

7). En trogen själs försmak af en salig ewighet.

Sjunges som N:o 55.

484. Så skön går morgonstjernan fram Och bådar, klar och lyckosam, Den stora dagens möte, Då själen, öfwer jorden höjd, Får swinga sig, med helig frejd, I himlafadrens sköte. Tiden, Striden Snart skall slutas, Friden njutas, Hoppet winna, Tro och kärlek målet hinna.

2. Jag skyndar till den staden fort, Det nya Salem, på hwars port Min bön så länge klappat. Jag wet att du, som nådelig, Af dem, som woro gifne dig, Ej någon har borttappat. Blödde, Dödde, Kärleksfulle! Att jag skulle Äfwen frälsas Och bland de utwalda helsas.

3. Och lindrigt lösas jordens band: Jag wet att wid din trogna hand Jag i den glädje hamnar, Der wännen återfår sin wän, Och David, from och glad, igen Sin Jonathan omfamnar. Modren, Brodren, Der ej gråta; Makar såta, Ömma hjertan Der ej hinnes mer af smärtan.

4. Ej mer med blicken skum och swag Jag leta skall Guds anletsdrag I werldens dunkla spegel, Men Herrans klarhet ohöljd se, Bland dem, som äro tecknade Med Herrans Guds insegel: Salig, Salig, Skall jag röna Allt det sköna, Sanna, höga, Som här doldes för mitt öga.

5. Min fällhetsdag! jag wäntar dig: Jag redo är, jag kläder mig I hwita högtidsdrägten. Kom, Jesu! "ja jag kommer snart", Du swarar mig, jag hörer klart Din röst i morgonwäkten. Ära, Ära Ware Herran! Wiken sjerran, Sorger alla! Gudi will jag mig befalla.

(J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 77.

485. Herre! när skall jag dig skåda? O, när will du kalla mig? Frälst ur tidens qwal och wåda, Längtar jag att nalkas dig; Nalkas dig i himlens höjd, I din salighet och fröjd, Som, af nåd mig lofwad worden, Är mitt enda hopp på jorden.

2. Att de trogna fälla göra, Har den högste der beredt Glädje, hörd af intet öra, Ljus, af intet öga sedt: Trofasthet i snöhwit skrud Får sin krona der af Gud; Hopp och kärlek, tron och bönen Framgå der till segerlönen.

3. Herren bland sin änglaskara Sjelf på thronen sitter der; Att hans härlighet förklara, Deras röst förenad är. Trefaldt helig, store Gud! Sjunga de med glädjeljud; Bland de harpor, som de röra, Skall man ock min lofsång höra.

4. Och mitt öga skall, förklaradt, O, min Jesu? skåda dig. Herrans råd skall, uppenbaradt, Till beundran lysta mig. Ewig, som min salighet, Blifwa skall min tacksamhet, Ingen syndig lusta störa Helga känslor, som mig röra.

5. Frestelsen skall mer ej finna Wägen till mitt rena bröst; Ångrens tår skall aldrig rinna, Intet qwal skall fordra tröst, Split och afund, wåld och list, Hunger, törst, behof och brist, Från Guds boning utelyckta, Skola från mitt wäsen flykta.

6. Sol och måne ej regera Tidens lopp i denna rymd. Himlarunden der ej mera Är af nattens skuggor skymd: Herren blifwa skall mitt ljus, Och min boning Fadrens hus; Sanningens och nådens källa Skall min åtrå tillfredsställa.

7. Widden af Guds werk och ära I oändlighetens famn Skall i ewig tillwäxt lära Mig att dyrka rätt hans namn. Mera fast i Guds förbund Skall jag slutas hwarje stund, Hwarje tanke honom hylla, Och han sjelf mitt hjerta fylla.

8. Låga jord! wik från mitt öga Med din dårskap, med din flärd. Blott en blick upp till det höga Mer än all din prakt är wärd. Dig, o Jesu tillhör jag. Herre! är det ditt behag, Wärdes snart min pröfning ända, Att jag må till himlen ända. (G. G. Adlerbeth † 1818.)

486. I himmelen, i himmelen, Der Herren Gud sjelf bor, Hur härlig blifwer sällheten, Hur outsägligt stor! Der ansigte mot ansigte Jag ewigt, ewigt Gud får se, Se Herran Zebaoth.

2. I himmelen, i himmelen Hwad klarhet, hög och ren! Ej sjelfwa solen liknar den Uti sitt middagssken. Den sol, som aldrig nedergår Och ewigt oförmörkad står, Är Herran Zebaoth.

3 I himmelen, i himmelen Hwad sälla utan tal! Af änglarne och helgonen Hwad glans i ärans sal! Min själ skall blifwa dessa lik, Af ewighetens skatter rik, Hos Herran Zebaoth.

4. I himmelen, i himmelen Man inga tårar ser, Ej döden, ej förgängelsen Der skola härja mer: Der skänkes fröjd och härlighet Och frid och oförgänglighet Af Herran Zebaoth.

5. I himmelen, i himmelen En sällhet du beredt, Som intet öra hörde än Och intet öga sett, Ej njuten af ett dödligt bröst, Ej sjungen af en dödligs röst, O, Herre Zebaoth!

6. I himmelen, i himmelen Sjelf alla wäsens Far, Med Sonen och Hugswalaren, En ewig boning har: Ett trefalt helig sjunges der, Då himlaskaran offer bär För Herran Zebaoth.

7. O Fader, Son och Ande! dig Ske ewigt lof och pris. Ack, öppna ock en gång för mig Din himmels paradis! Ja, när jag fast i trone står, Jag af din hand min krona får, O Herre Zebaoth! (L. L. Laurinus † 1655, J. Åström.)

487. I hoppet sig min frälsta själ Förnöjer, I tron jag till ett ewigt wäl Mig höjer; Ty jag betänker Att dödens länker Har Kristus brutit och mig lifwet skänker.

2. Med honom salighetens stig Jag funnit, Och himlaarfwet han åt mig Har wunnit. När jag insomnar, Han mig omfamnar, Och på hans armar jag i himlen hamnar.

3. Som fogelen wid ljusan dag Sig gläder, Så glad ljusets rike jag inträder. Wid änglasången Och harpoklanger Jag skådar ewighetens dag uppgången.

4. Och högre, klarare än gull, Än solen, Min själ skall skina ärofull För stolen: Den gode Guden Iklär mig skruden Som sjelf han lofwat åt den kära bruden.

5. En ewig, oförgänglig fröjd Det blifwer, Som fridens Gud i himlens höjd Mig gifwer, Der Jesu wänner, Med palm i händer, Loffjunga lammet, som de sina känner.

6. Ack! att jag dit ur sorg och strid Må komma, Der Gud församlar i sin frid De fromma! Min Jesus wände Snart mitt elände I fröjd och salighet förutan ände!

7. Beredd håll mig, o Jesu Krist! Att wänta Din ljufwa ankomst, när du sist Will hämta Ur tåredalen Från jordeqwalen Din brud till dig i ljusa fröjdesalen!

(Elle Andersdotter [före 1645],—?, swensk före 1673, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 395.

488. Snart ligger bojan krossad I grafwens mörka klyft, Och anden är förlossad Och öfwer jorden lyft. Jag snart, af änglar buren, Hör himlaharpors ljud, Han faller, skiljemuren, Och jag får skåda Gud.

2. Med alla Herrans fromma Jag till den staden går, Der lifwets träd i blomma Wid ljusets källa står, Der tusen sinom tusen Åtnjuta hwad wi tro; Och i de sälla husen Skall jag för ewigt bo

3. Och herdens röst jag känner, Som ropar mig wid namn, Och saliggjorda wänner De räcka mig sin famn, Och här jag dem får bida, Som lemnas efter mig En liten tid att lida Ännu på korsets stig

4. Så liden, tåligt liden, Och waren wid godt mod, Och Herrans dag förbiden Och tron att Gud är god. Ack, för så liten möda Hwad härlig lön han ger! Här skall ej hjertat blöda, Ej ögat gråta mer.

5. Ty sorgerna och nöden Ej hitta denna stråt, Och icke mer skall döden De goda skilja åt: Ej synden skall besmitta, Ej oron skall bebo Det rike, de besitta I helighet och ro.

6. O, klarhet, som fördrifwer All tidens dunkelhet! O, härlighet, som blifwer Min lott i ewighet, Der alla tungor höja Den allrahögstes pris, Och alla hjertan röja Att Gud är god och wis!

(K. O. Wallin † 1839.)

8). Begrafnings-psalmer.

I allmänhet.

Sjunges som N:o 280.

489. Kom, jordens barn! eho du är, Din bortgång att besinna; Den kropp, som ligger liflös här, Må dig derom påminna. I grafwen, dit han gått förut, Kan hända innan årets slut Man också dig skall finna.

2. Betänk dig då, betänk i tid Den dyra, sista dagen Och för ditt samwete sök frid, Förr än, af döden slagen, Du blandas skall med jordens grus Och är från dagens blida ljus I mörkrets boning dragen.

3. Yfs ej att wara frisk och ung, Ej döden räknar åren; Hur mången, fast af ålder tung, Har sett sin son på båren! Ja, undanfly ej någon kan Hwem Herren will, den kallar han, Också i ungdomsbåren.

4. Lär då att nyttja tiden rätt, Det själens frälsning gäller; Du wet ej stund, ej rum, ej sätt, Som döden för dig ställer. Beställ då tidigt om ditt hus! Hwem wet? med denna dagens ljus Kanhända han dig fäller.

5. Ack, sök i bättring och i tro Från denna dag att finna I Jesu nåd din högsta ro! Och will du lifwet winna, Låt hwarje steg, hwar timma dig Uppå din korta wandringsstig Din dödlighet påminna.

6. O Gud! låt städs min hädanfärd För mina tankar swäfwa, På det att jag mot synd och werld Må kraftigt kunna sträfwa; Ja, lär mig dö, förr än jag dör, Så skall, när hän jag skiljas bör, Jag ej för döden bäfwa!

(G. W. Sacer † 1699, J. v. Düben,. Chr. Dahl.)

Sjunges som N:o 280.

490. Så wandre wi all werldens wäg Den ena med den andra; Kom, ho du är, och öfwerwäg Hwart hän du snart skall wandra. Du bygger hus, du önskar ro: Se här det hus, der du skall bo, Den bädd, der du skall hwila.

2. I detta wanskligheten land Du fåfängt lyckan söker: Du knyter dina wänskapsband, Och dina skatter öker; Men Herren, Herren har befalt Att du skall dö och lemna allt, Som fröjdat dig på jorden.

3. Se, grafwen öppnas, och din wän Uti deß djup förswinner: Han kommer ej till dig igen, Men snart du honom hinner. Snart hwila wåra kalla ben, Och sommarns slägt och solens sken Skall dem ej mera lifwa.

4. Men han, som oß till lifwet wäckt, Skall undanwälta stenen, Och lifwa med sin Andes slägt En gång de kalla benen; Wid skenet af hans härlighet, Skall ära och odödlighet Hans trogna barn bekröna.

5. O, må wi här till Guds behag Så kristeligen wandra, Att i wår Faders hus en dag Wi återse hwarandra? Den frommes pröfning är ej lång; Hans död är blott en öfwergång Till rätta lifwets njutning. (J. O. Wallin † 1839.)

Sjunges som N:o 335.

491. Kommer till en fader åter, Kommer, menskors barn! till mig, Talar Herren Gud och låter Trötta barnen hwila sig. Efter trones kamp och strid Wäntar sist en salig frid Hos wår Gud i ewig tid.

2. Den, som Herrans råd ej klandrat, Sökt hans nåd och skött sitt kall, Trott Guds ord, Guds wägar wandrat, Han till friden komma skall. Efter trones kamp etc.

3. Han har kämpat, han har wunnit Och behållit tro och hopp; Nu har han sin krona funnit Efter wäl fullbordadt lopp. Efter trones kamp etc.

4. Sälle äro de, som soswa, Som i Jesu somnat hän. Salig frid är dödens gåfwa Åt en Guds och Jesu wän; Efter trones kamp och strid Wäntar sist en salig frid Hos wår Gud i ewig tid. (J. O. Wallin † 1839.)

492. Nu tystne de klagande ljuden Och stille sig tårarnes flöden! Till lif och odödlighet buden Är menskan af Kristo i döden.

2. Hwad säga de fredliga wårdar, Hwad är det, som runorna lofwa? "De trogna, som bo i Guds gårdar, De äro ej döda: de sofwa."

3. Begärens och stormarnes ilar Och jordiska sorgen och fröjden De störa ej stoftet, som hwilar, Ej anden, som lefwer i höjden.

4. En dag skall ock känslan och modet De domnade benen upplifwa, Och wärmen och spelande blodet De stannade pulsarne drifwa.

5. Och wißnade lemmar, dem griften I mörker och tystnad förblandar, Högt öfwer förgängelsens skiften Förklaras kring saliga andar.

6. Det höstliga kornet, som jordas, Ej wintriga måna'r föröda: Wid wårsolens blick det fullbordas Till sommarens gyllene gröda.

7. Så, wärmd af det ewiga ljuset Och wårdad för sällare tider, De trognes lekamen ur gruset Skall uppstå förskönad omsider.

8. Och salig wi döden må prisa För trogna och renade hjertan, Dödsqwalen till himmelen wisa, Dit själar gå in genom smärtan.

9. Nu, jord! slut de kallnade håfwor, Slut stoftet till moderligt sköte. Deß lemmar, de dyrbara gåfwor, Förwara till gifwarens möte.

10. En ande der nyligen bodde Med tillgång till Kristi försoning; Om han dem emottog och trodde, Guds Ande der sjelf hade boning.

11. Omhägna med nattliga friden De döde, o jord! i din gömma. När natten en gång är förliden, Skall Gud det betrodda ej glömma.

12. När jordens grundwalar bäfwa Och tidernas lopp är fullbordadt, Skall skaparen sjelf af dig kräfwa Hwad här blef i skröplighet jordadt.

(Prudentius † 405, —?, [swenst före 1567], J. O. Wallin.)

Wid ett spädt barns begrafning.

Sjunges som N:o 487.

493. Säll du, som menlös sann din graf, För åren, Li
späda blomman, som föll af Om wåren! Du
det stilla Gick ner, du lilla, Förr'n ondskan hunnit ditt för
stånd förwilla.

2. Förr'n falska läror fått din själ Bedraga, Du månd
Herren Gud så wäl Behaga. Att dig förwara Från allskön
fara, Han upptog dig ibland sin änglaskara.

3. Der kan du glädja dem, dig nu Begråta. En gång hu
gerna möter du De såta, Wid lifwets källa, Den klara, själla, U
hwilken nåd och sanning ewigt wälla.

4. Ty lugnens J wid Jesu bröst, Som blöden, Och tänke
i hans namn med tröst På döden! Han ej förstörer, Han enda
förer Till himlen det, som himmelen tillhörer.

5. O Jesu! gif att barnslig tro Och lydnad För oß n
blifwa själens ro Och prydnad. Som barn allena Med hje
tan rena Du will oß i din Faders hus förena.

(J. O. Wallin † 1839.)

Wid en ung menniskas begrafning.

Sjunges som N:o 215.

494. Stanna, ungdom! och hör till: Säg, o säg, hwar
hän du ärnar? Du skall gå, dit du ej will: T
mot döden fåfängt spjernar, Ty sin hand han lägger tung N
på gammal, nu på ung.

2. Ålderdom dock ofta går Ensam stapplande wid stafwe
När från wänner, sol och wår Ungdom ryckes ner i grafwe
Yra ungdom! stanna här Och af döden wishet lär.

3. Af den dolda masken tärd, Blomman wißnar lätt p
kinden, Och fast ej till mognad närd, Skakas frukten ned
winden. Ungdom! på dig sjelf ej bygg: Tro på Gud, så ä
du trygg.

4. Frukta Gud och håll hans bud! Dig och allom det til
hörer. Ordets ljus och bönens ljud Genom lif och död o
förer Till en mildrik himmelsk far; Ungdom! bed och redo wa

(J. O. Wallin † 1839.)

Wid en wärdig själaherdes begrafning.

Sjunges som N:o 99.

495. Så hwila i wälsignelse, Du gode, trogne tjenare! Gack i din Herras glädje in, Och lönen för din möda finn.

2. Kring nejden spörjdes gråt och sorg, Stor klagan går från Sions borg; Ty du är borta, du som war För oß en herde, wän och far.

3. Du förde fram Guds rena ord Och födde troget Kristi hjord: Med lära och med lefwerne Du himlens wäg oß wisade.

4. Wi wilje efterfölja dig Till ljusets land på lifwets stig, Och lära wåra barn den tro, Som dig och oß har gifwit ro.

5. Så far i frid, du fridens man, Farwäl, du trogne Jonathan: Gack i din Herres glädje in Och lönen för din möda finn.

6. Om aftonen är pust och gråt, Då wänner måste skiljas åt; Men Gud en bättre morgon ger, Då ingen gråt skall wara mer. (J. O. Wallin † 1839.)

9). Om de dödas uppståndelse och den yttersta domen.

Sjunges som N:o 3.

496. Waken upp! en stämma bjuder, Som mägtig och högtidlig ljuder Till alla grafwars djup en gång. Waken upp, stån upp, I döda! Som utbytt tidens wedermöda Mot dödens dwala, tung och lång. Guds röst till eder sker, Ty natten är ej mer; Dagen kommer: Den sista dag, Den största dag, Han kommer, efter Guds behag.

2. Jord och haf och himlar bäfwa, Och Herrans änglar nederswäfwa: Han kommer, Menniskones Son. Djupen öppnas, bergen falla, Och Adams barn församlas alla Med hopp och fruktan kring hans thron. Här blifwer fröjd och gråt, Han skall dem skilja åt Som en herde: De trogna då Sin krona få, Men bort de onda måste gå.

3. Jesu! mig din ankomst gläder, Der jag i dina fotspår träder På törnestig, af sorger böjd. Törnet byter du i palmer, Och sorgerop i glädjepsalmer: Ty skådar jag min graf med fröjd. När min lekamen trött En stund har sofwit sött I deß skugga, Du wäcker mig Så nådelig Till ewig frid och fröjd hos dig.

(Ph. Nicolai † 1608, F. G. Klopstock, J. O. Wallin.)

497. O menska! till en Fader kom, Som än i nåd di kallar; O syndare! till Gud wänd om, Förr' domsbasunen skallar. Hon kommer, ljungeldslik, den stun Då himlens kraft sig gifwer Och jorden darrar på sin grund För sen din bot då blifwer.

2. Du gömma kan din styggelse För blickarne af soler Men icke för hans ansigte, Som sitter uppå stolen. Me glömda brott i jordens famn Du må af mull betäckas: Nä Herren ropar dig wid namn, Skall du i grafwen wäckas.

3. Och dina gerningar med dig Till Herrans domstu följa: De fjät, du tog på mörkrets stig, Ej mörkret mer ska hölja. Din wäg i afgrund stupar ner, Der ingen bot ska göras, Der ingen nåd skall bjudas mer Och inga böner höras

4. Ack, stora dag, då Herren Gud Skall lön och straff till mäta Åt dem, som wandra i hans bud Och dem, hans bud för gäta. En salig ro då Herren ger För ewigt åt de sina; Me röften till de onda sker: Gån bort i ewig pina!

5. O Herre Gud! af kärlek rik, Wäck oß ur syndens dwalc Från oß i frestelsen ej wik, I nöden oß hugswala. Beredd håll oß hwarje stund, O Jesu! till ditt möte; Och när du kom mer, haf miskund, Upptag oß i ditt sköte.

(G. Marci † 1613, J. O. Wallin.)

498. En dag skall uppgå för wår syn, Må wi det ej för glömma, Då Herren komma skall i skyn, A jordens krets att döma. Betänk dig, arme syndaträl! Hwa will du din förskräckta själ För Herrans blickar gömma?

2. När domsbasuners stränga ljud Widt öfwer jorde höras, Då skola jordens barn till Gud Från haf och lände föras; Ja, lefwande och döda då För Herrans åsyn skola st Och räkenskap skall göras.

3. Den boken då upplåtas skall, I hwilken står beskrifwe Hwad godt och ondt, se'n Adams fall, I werlden är bedrifwet Och sedan dömes en och hwar, Allt efter som han handlat ha I det förslutna lifwet.

4. We dem, som här från Herrans ord Och Kristi lydna wika, Som lefwa blott för denna jord, Blott för deß lusta fika! Sin lön de redan hafwa fått: Nu blir för ewigt dera lott Med onda andars lika.

5. O Jesu! hjelp, när detta sker, För din förtjenst och pina, Så att du mig med nåd anser Och undsår bland de dina. Ja, derpå jag ej twisla skall, Ty du har satan bragt på fall Och aftwått synder mina.

6. Du sjelf min medlare då war, När du din dom anställer, Att hwad mot Gud jag brutit har, Mig ej för ewigt fäller, Ack, låt mig i en salig stund Det ordet höra af din mund, Som till min frälsning gäller!

7. O, Jesu Kriste! kom dock snart, Om det dig så behagar. Jag gläder mig åt tidens fart Och mödans flydda dagar, Ty med hwar dag, som går, jag wet Att du mig till din härlighet Allt närmare ledsagar. (Thomas från Celano † 1255, B. Ringwaldt, L. Springer, J. O. Wallin.)

Sjunges som N:o 77.

499. En gång dö och sedan domen, Är oß allom förelagdt. När wår kropp till jord är kommen, Blir dock själen än wid magt, Hon för domen måste då Ställas, att det utslag få, Som en helig Gud skall fälla, Och som skall för ewigt gälla.

2. Herre! för din helga wrede Bäfwar himmel, bäfwar jord. Jag mig då i tid berede, Gifwe akt på Jesu ord! Här är lif och här är död, Himmelsk glädje, ewig nöd: Wälj, min själ! ack, wälj det bästa, Der du trygg ditt hopp kan fästa.

3. Ej har Gud oß här i werlden Skapat till fåfänglighet; Ej att blindwis följa flärden, Söfwas in i yppighet: Nej, att lyda Herrans lag, Gudi tjena natt och dag, Kärleksfullt och fridsamt lefwa Och till himlen alltid sträfwa.

4. Helig wandel, salig ända, Det har Gud tillsamman satt. Den sig här ej will omwända, Stannar der i ewig natt. Ja, förlorad är förwißt All den nåd, som Jesus Krist Mände oß så dyrt förwärfwa, När wi sjelfwa oß förderfwa.

5. Styr, o Jesu! till det bästa Hwad som mig åligga kan, Lär mig alltid wid dig fästa En förtröstan ren och sann. Skilj allt ondt, o Gud! från mig: Allt det goda är i dig. Wärdes du mitt lif förblifwa; Dig will jag mig undergifwa.

6. När min sista stund månd' wara, Uppehåll mig med din hand. Låt min ande salig fara Hädan till ditt fröjdeland!

Öppna du mig lifwets dörr Och till Fadrens hus mig fö
Milde Herre Jesu Kriste! Jag din kärlek aldrig miste.

7. Anse, Gud! att jag är renad Genom Jesu Kristi blod
Anse, att jag är förenad Med din Son, min Frälsar' god
Herre! se mig nådigt an, Att för dig jag framgå kan, Lof o
tack dig gladligt bära Och ditt namn der ewigt ära.

(E. Gripenhjelm † 1675, J. O. Wallin.)

Slutpsalm.

500. Du, som fromma hjertan wårdar Och de trogna
bön upptar, Gud! en dag i dina gårdar Bättr
är än tusen dar. När oß lefnans oro tär, O hur skönt di
tempel är, O hur ljuft, att der bortsjunga Jordens sorg o
dagens tunga!

2. Här det ofta går den fromma, Som han mörkrets ger
ning gjort; Här förtwinar Sarons blomma, Sodoms ogrä
skjuter fort. Fröjd och lycka ila bort, Wänner skiljas inna
kort, Rachel sina barn begråter Och sig ej hugswalas låter.

3. Men när tempelsången stiger Andaktsfull mot himlen
höjd, Oro stillas, klagan tiger, Hjertat slår af helig fröjd
Själen då från jordens grus Trängtande till Fadrens hus
Himlens tungomål re'n talar Och af hoppet sig hugswalar.

4. O min själ! du skall dig swinga Till det Salems ber
en gång, Der cherubers harpor klinga Bland de sällas seger
sång: Låt ditt lof, ditt böneljud Gå i förwäg hem till Gud
Medan än du, följd af sorgen, Irrar utom fadersborgen.

5. Dagar komma, dagar flykta; Håll dig wid Guds or
och säg: Det är mina fötters lykta Och ett ljus på all mi
wäg, Haf din lust i detta ord, Som af ålder på wår jor
Menskors tröst och frid beredde Och till himmelen dem ledde.

6. Kristne! medan wi här wandra, Låtom oß på fädren
wis, Fromme bedja med hwarandra, Glade sjunga Herran
pris. Barnens, liksom fädrens, ljud Stige upp till samma
Gud, Att hans godhet nederkalla Öfwer oß och öfwer alla!

7. Herre! signe du och råde Och beware nu oß wäl. Herre!
ditt ansigt' i nåde Lyse alltid för wår själ. Herre Gud! dig
till oß wänd, Och din frid oß allom fänd. O, Gud Fader,
Son och Ande! Dig ske pris i allo lande.

(Verserna 1—6 J. O. Wallin † 1839. Versen 7, J. Swedberg.)

Den swenska psalmbokens författare.

Swenska psalmförfattare och öfwersättare.

Adlerbeth, Gudm. Göran, född 1751, statsråd, berömd för sina förträffliga metriska öfwersättningar af romerska skalders arbeten, död 1818.

Afzelius, Arw. Aug., född 1785, kongl. hofpred., kyrkoherde i Enköping, prost, förf. af "Swenska Folkets Sagohäfder", "Neckens polska" m. m., död 1871.

Amnelius, And. Pet., född 1638, komminister i Romfartuna, död 1692.

Arrhenius, Jakob, född 1642 i Linköping, prof. i Upsala, död 1725.

Aufius, Håkan, född i början af 1600-talet i Åhs socken, Wexiö stift, död 1653(?).

Boethius, Jakob, född 1647 i Kila, Westerås stift, prost och kyrkoherde i Mora, för politiskt skriftställeri affatt 1697, hållen i fängelse till 1710, död i Kolbäck 1718.

Brag, Karl Joh., född 1735 i Marstrand, prost och kyrkoherde i Göteborg, död 1781.

Braft, Petrus, född 1641 i Linköping, hans lefnadsomständigheter okända, död före den 30 Mars 1691.

Carlberg, Birger, född 1641, för en obetänksam arfstwist dömd från kyrkoherdeembetet, ära och lifwet, men benådad mot erläggande af böter, död af sorg 1683 i Göteborg.

Caffel, Karl Gustaf, född 1783 i Skenninge, öfwerdirektör m. m., lagman öfwer Westmanland, Dalarne och Upland; framstående riksdagsman, död i Stockholm den 2 Nov. 1866.

Choraeus, Mikael, född i Wörå i Finland 1774, fil. mag. i Upsala, docent i Åbo, theol. adjunkt wid Karlbergs krigsakademi, död 1806.

Columbus, Samuel, född 1642 i Husby, Westerås stift, kansliſt, har författat lyckade epigrammer, "Målro och Romål" m. m., död 1679.

Dahl, Kristoffer, född 1758 i Saleby, Westergötland, prof. wid Upsala universitet 1790, död 1809.

Düben, J. von, född 1671, riksråd, friherre m. m., död 1730.

Dåleman, Peder, anställd wid kongl. kansliet i Stockholm, omkring år 1583.

Ekman, Håkan, justitieborgmästare, död i Göteborg 1718.

Erik XIV, swensk konung, född 1533, en "klanderwärd och beklaganswärd furste", wansinnig 1567, affatt 1568, död (af förgift?) 1577. Han uppgifwes wanligen hafwa författat psalmerna 180 och 373, hwilken uppgift af Beckman bestrides.

Falck, Abrah., födelse- och dödsår samt lefnadsomständigheter okände. Han war möjligen son af E. Falck, biskop i Linköping, hwilken afled 1569.

Faut, Erik M., född i Eskilstuna 1754, prof. i Upsala, död 1817.

Forsell, Olof Hansson, född i Jerfsö, Helsingland, kyrkoherde i Wåhla, död 1838.

Franzen, Frans Mikael, född i Uleåborg i Finland 1772, kyrkoh. i Strengnäs stift, derefter i St. Clara, biskop i Hernösand, stor skald, "en den ljufwaste sångare i nordanskog". Lyckligast är han i wisan. Flera af hans skaldestycken äro helgjutna mästerwerk i poetiskt hänseende, död 1847.

Gardie, Magnus Gabriel de la, grefwe till Leckö m. fl., född i Reval 1622, riksdrots m. m., död 1686.

Geijer, Erik Gustaf, född på Ransäter, Wermland, 1783, hist. prof. i Upsala, stor skald och häfdatecknare. Bland hans sköna, oförgängliga sånger må nämnas: "Manhem", "Wikingen", "Den siste kämpen", "Den siste skalden", "Odalbonden", "Kolargossen". Hans största hist. arbeten äro "Swea Rikes Häfder" och "Swenska Folkets Historia", död 1847.

Gezelius, Joh. d. y., född i Dorpt 1647, biskop i Åbo, död 1718.

Gripenhjelm, Edmund, född i Sköfde, Westergötland, 1622, prof. i Upsala, Karl XI:s lärare, riksråd, friherre, död 1675.

Gustaf II Adolf, en af Sweriges störste konungar, den förtryckta protestantiska kristenhetens segerhjelte, född den 20 Dec. 1594, stupade i slaget wid Lützen den 6 Nov. 1632.

Gyllenborg, Gust. Fred., född 1731 på Strömsbro, grefwe, kanslirråd, berömd skald under "Dalinska tidehwarfwet", död 1808.

Hedborn, Samuel Joh., född i Heda, Linköpings stift 1783, kongl. hofpred., kyrkoherde i Asteryd, lyrisk skald, död 1849.

Hjerten, Joh., född i Hjertorp, Westergötland, 1781, kyrkoh. i Hellstad nära Ulricehamn, död 1835.

Hiärne, Gustaf Adolf, född 1715, riksråd, grefwe, död 1805.

Hiärne, Joh., född 1696, kapten wid Åbo läns infanteri, död 1737.

Johannis Gothus, Petrus, (Per Hanson Östgöte), född i Norrköping 1536, kyrkoherde, afsatt för sitt motstånd mot Johan III:s liturgi, död i Rostock 1616.

Jonae Gestritius, Laurentius, kyrkoh. i Resele och i Hernösand, undertecknef Upsala mötes beslut 1593, död 1597.

Kahl, Johan, möjligen densamme J. Kahl hwilken war rådman och handlande i Wisby år 1700. Denne war född 1660 och afled den 21 Nov. 1742.

Kock, Karl Anton, född i Stockholm den 28 Nov. 1788, protokollssekr. lagman, död den 6 Sept. 1843.

Kolmodin, Israel, född i Enköping 1643, theologie prof. i Upsala, superintendent på Gotland, död 1709.

Kolmodin, Olof d. ä., född i Nysätra af erkestiftet 1690, fil. mag. i Upsala, kyrkoh. i Flo, Westergötland. Hans båda märkligaste arbeten äro "Dufworöst" och "Bibliskt Qwinnospegel", död 1753

Lagerlöf, Petrus, född i Fryksdal 1648, prof. i Upsala, rikshistoriograf, wetenskapsman, kritiker och skald, död 1699.

Laurinus, Laurentius Laurentii d. ä., född 1573, rektor i Söderköping, kyrkoh. i Häradshammar, i sin ålderdom blind, död 1655.

Lenngren, Anna Maria, född i Upsala 1754, Sweriges största skaldinna; hennes dikter utmärka sig genom lekande qwickhet och stor förmåga af objektiv framställning, död 1817.

Leopold, Karl Gustaf af, född i Stockholm 1756, magister i Greifswald och sedermera docent derstädes, efter flera utmärkelser adlad i Swerige 1809, blind 1822, död som titulerad statssekreterare den 9 Nov. 1829; utöfwade såsom skald stort inflytande på witterheten och den andliga odlingen; hans dikter äro utmärkta mera genom sin form än genom djup känsla. "Den swenska skaldekonsten qwarhölls af Leopold länge i den franska smakens bojor".

Lindschöld, Erik, född i Skenninge 1634, adlad 1669, kongl. råd, grefwe, död 1690.

Lohman, Karl Johan, född i Stockholm 1694, theol. dokt., prost och kyrkoh. i Tierp, död 1759. (Karl XII åhörde på sin dödsdag 1718 en af Lohman hållen predikan).

Lucidor den olycklige (Lasse Johansson, eller rättare Lars Humerus), född mellan 1640—50, språkkunnig och fruktsam skald, men högst oordentlig i sitt lefnadssätt, dog 1674 till följd af ett på en källare i Stockholm erhållet wärjstygn. Under lidandet diktade han psalmerna N:ris 465 och 467. Hans dikter äro samlade under titeln: "Helicons blomster".

Lundwall, Karl Johan, född i Österhaninge 1775, prof. i Upsala, kyrkoh. i Munktorps pastorat, Westerås stift, död 1858.

Marci, Georg, född omkr. 1540 i Angelstads socken, Wexiö stift, anställd i Erik XIV:s kansli, fregattkapten, sedan prestwigd, hofpredikant, kyrkoh. i Annerstad, död 1613.

Martini, Olaus, född i Upsala 1557, rektor wid Nyköpings skola, wald till biskop i Wexiö, stridde med Karl IX rörande calvinismen, ärkebiskop, död 1609.

Muraeus, Stefan Larsson, född i Mariestad, Westergötland, omkr. 1600, hofpredikant, kyrkoh. i Kristinehamn, för hög ålder skild från tjenstgöringen och slutligen för hwarjehanda klagomål från pastorsbeställningen, död 1675.

Nibelius, Simon, född i Westerås 1747, kyrkoh. i Grangärde och sedermera i Stora Skedwi, död 1820.

Norenius, Ericus Laurentii, född i Hedemora socken 1635, kollega och komminister derstädes, kyrkoh. i Garpenberg, död 1696.

Nygren, Karl, född i Gammelkils socken, Linköpings stift, 1726, amanuens och akad. sekreter. i Lund, vice direkt. öfwer Alingsås stad och manufakturwerk, lektor i Linköping, kyrkoh. i Kuddby, död 1789.

Nyström, Per Olof, född i Ystad 1764, innehade flera civilbefattningar wid kongl. flottan, tjenstgjorde i kongl. Swea hofrätt, wid general-krigs-

kommissariatet m. m., öfwerkommissarie wid kongl. maj:ts flotta, död i Karlskrona 1830.

Olai, Ericus, "canonicus" i Upsala året efter universitetets stiftelse 1477, theol. prof. decanus, död 1486. Hans sång: "Een rikir man ok wellogher han en bryllops Kost till redde" m. m. är så widt man känner, en bland de äldsta om icke den äldsta psalm på swenska språket. Den återfinnes i den gamla swenska psalmboken N:o 205.

Ollon, Gustaf, född 1646 på Wikbolandet i Östergötland, kamrer wid stora sjötullen i Stockholm, död 1703.

Petraeus, Joh., född i Jönköping, hans lefnadsomständigheter okända. Hans öfwersättningar af ps. 160, 189, 197 utkommo 1693.

Petri, Laurentius, född i Örebro 1499, en af M. Luthers lärjungar, theol. prof. i Upsala och universitetets rektor, den förste lutherske erkebiskopen i Swerige. Han war en "saktmodig och lärd man" samt befordrade kraftfullt reformationen i wårt gamla fosterland. Bland hans arbeten må nämnas "Een liten Songbook til at brukas j Kyrkionne" (1548—1553). Han dog 1573.

Petri, Olaus, den förres broder, född i Örebro 1497, en af M. Luthers lärjungar, kansler hos biskopen i Strengnäs, diakon, Stockholms stads sekreterare, Gustaf I:s kansler, presbyter i Strengnäs, pastor wid Storkyrkan i Stockholm. Han war en wältalig, rådklok och djerf förkämpe för reformationswerket. Bland hans skrifter må nämnas handboken och messan på swenska språket, swenska psalmer, "Några Gudhelige Wijsor, uthdragne aff then Helga Skrift" (1530), "Swenska Songer eller wisor nu på nytt prentade" etc. (1536). Han dog 1552.

Rudbeck, Olof d. y., född i Upsala 1660, prof. derstädes, adlad, archiater, död 1740.

Rudbeckius, Petrus Johannes, född wid Örebro 1578, fil. mag. i Wittenberg, prof. i Upsala, kyrkoh. i Umeå, theol. lektor i Westerås, kyrkoh. i Köping, död 1629.

Rönigk (eller Rönigh), Olof, född i Roslagen omkr. 1710, rektor wid Katarina skola i Stockholm, notarie och sekreterare i psalmbokskomiten 1765, död 1783.

Schmedeman, Joh., född i Wiborg 1653, stadssekr. i Stockholm, adlad, död 1713.

Sonden, Per Adolf, född i Landeryd nära Linköping 1792, fil. mag., konsistorienotarie, komminister wid St. Klara förs., prästeståndets sekr. wid riksdagen 1834. Han har utgifwit flera swenska författares arbeten och war sjelf en anseddd skriftställare. Han dog 1837.

Spegel, Haquin, född i Ronneby 1645, studerade i Lund, Greifswald och Upsala, reste i Tyskland, Holland, England och Danmark, fil. mag. wid första promotionen i Lund (1671), kongl. hofpredikant, öfwerhofpredikant, superintendent på Gotland, biskop i Skara och i Linköping samt slutligen erkebiskop. Hans större arbeten: "Guds werk och hwila", "Det öppna och tillslutna paradiset" m. fl. äro af ringa poetiskt wärde. Deremot utmärkte

han sig i hög grad såsom andlig skald och hans psalmer ansågos länge med skäl såsom de yppersta i Norden. Hon dog 1714.

Springer, Lars, kommissarie i kongl. hofrätten i Stockholm (1686); hans lefnadsomständigheter, födelse- och dödsår okända.

Stenhammar, Mathias, född i Eb, Linköpings stift, 1766, magister, kongl. hofpredikant, kyrkoh. i Risinge, död 1797.

Stolpe, Georg, född i Stockholm 1775, pastorsadj. i Wasa, magister i Åbo, pastorsadj, vice pastor och kyrkoh. i Stockholm, kyrkoh. i Nyköpings östra förs., död 1852.

Swanwald, Anders. Hans lefnadsomständigheter, födelse- och dödsår okända. Han utgaf 1674 "Ebba Brahes Andelige Wijsor och Rijm", från hvilket arbete psalmen 472 härleder sig.

Swedberg, Jesper, född på gården Sweden nära Falun 1653, fil. mag., företog resor i England, Frankrike, Holland och Tyskland, kongl. hofpredikant, kyrkoh. i Westra Wingåker, theol. prof. i Upsala, domprost derstädes, biskop i Skara, död 1735. "Han war en lärd och högsinnad man, oegennyttigt uppoffrande sig för sanningen". Wid hofwet stod han i högt anseende och uppträdde ofta kraftfullt mot adelns öfwermod Hans psalmer ega ett stort wärde. Hans egen psalmbok af år 1694 blef dock till stor förlust för honom sjelf indragen. Psalmboken af år 1695 är till större delen frukten af hans och hans wän Spegels arbete. Hans många skrifter, bland hwilka må nämnas: "Schibboleth eller swenska språkets ryckt och rictighet" samt en "Kort swensk gramatica", wittna om djup lärdom och stor magt öfwer språket. Swedberg war fader till den ryktbare Emanuel Swedenborg.

(Thomander, Johan Henrik, född i Fjelkinge, Skåne, 1798, kastellpredikant i Karlshamn, docent wid Lunds universitet, theol. prof. derstädes, ledamot i kyrkolagskomiten, domprost i Göteborg, biskop i Lund, död 1865. Han war "en öfwer partierna höjd wäktare på Sions murar", en "oförskräckt sanningskämpe, konservativ i läran, i allt rent mensklig liberal". Han har öfwersatt sånger af Körner, Tasso, Ossian Prudentius, Fortunatus, Clemens Alexandrinus m. fl., och war en af "Theologisk Tidskrifts" grundläggare. Bland hans många öfriga arbeten må nämnas: "Swenska kyrkans och skolans angelägenheter", "De kyrkliga frågorna" samt hans i förening med P. Wieselgren werkställda revision af 1819 års psalmbok.)

Tollstadius, Erik, född i Stockholm 1693, fil. mag., kyrkoh. i Stockholm, utmärkt predikant och själasörjare, död 1759.

Wallin, Johan Olof, "Davidsharpan i Norden", född i Stora Tuna, Dalarne, 1779, fil. mag. i Upsala, t. f. eol. adjunkt wid kongl. krigsakad. på Karlberg, lektor derstädes, en af de 18 i swenska akademien, kyrkoherde wid Adolf Fredriks förs. i Stockholm, domprost i Westerås, pastor primarius, ordensbiskop och kommendör af kongl. nordstjerneorden, kongl. öfwerhofpred., praeses i hof-konsistorium, af hela Sweriges presterskap enhälligt kallad och af konungen utnämnd till erkebiskop samt ledamot af kongl. serafimerorden. Wallin, som i sin ungdom tryckte af armod och försakelser, war ett lysande snille med djup lärdom. Han wann flera gånger swenska akademiens högsta pris och erhöll från stat, kyrka och konungahus glänsande wedermälen

af ynnest och upphöjelse. Sedan han dels i förening med Franzen och Choraeus, dels ensam utgifwit "profpsalmer" kallades han till ledamot af den komite, som skulle utarbeta en ny psalmbok, hwilket wärf slutligen lades nästan helt och hållet på hans skuldror. Att wår swenska psalmbok kom att bewara så mycket af "det bepröfwade gamla" från psalmdiktningens guldålder på samma gång som den innehöll det bästa af hwad nyare tiders skalder diktat, är Wallins odödliga förtjenst. "Utan Wallins arbete hade swenska folket troligen erhållit en psalmbok till sin inre halt liknande i mer eller mindre mån någon af de psalmböcker, hwilka under "rationalismens tidehwarf" införes i flera stater i Tyskland". (Det war också hans förtjenst att 1815 års bibelöfwersättning, "en efter tidens föränderliga smak utförd, moderniserad omklädnad af det liffens ord, som öfwerlefwer all mennisko-wisdom", icke blef antagen). Wallins originalpsalmer i sw. psalmboken upptagifwas wara till antalet 128. Flera andra äro af honom omarbetade eller ändrade. Hans sista religiösa poem: "Dödens Engel" anses för hans yppersta mästerstycke. Af hans werldsliga dikter må här omnämnas: "Förstauppfostringen", "Gustaf III" (dithyramb öfwer 24 Jan. 1808), "Westmanna-Dala-sång", "Höbergningen", "Smeden", "George Washington", "Hemsjukan", "Hösten", "Swensk ynglingasång", "Sjömannen" m. fl. Såsom andelig talare intager Wallin ett af de främsta rummen bland Sweriges predikanter. I kraft och klarhet, i skönhet och styrka har denne predikant icke egen sin like. Hans predikningar äro mönster af wältalighet, men kunna dock näppeligen påräkna samma allmänna och waraktiga erkännande i religiöst uppbyggligt afseende. Mest berömda äro hans tillfällighetstal wid grafwar, wid inwigningar af kyrkor och begrafningsplatser samt andra kyrkliga förrättningar. Wallin afled i Upsala den 30 Juni 1839. "I mannaminne" säger en författare, "har ingen enskild mans bortgång wäckt en så djup och allmän rörelse ifrån de mägtigas palats till de ringas hyddor, inom de lärdas salar och i arbetarens tjäll."

(Wieselgren, Per, född i Wislanda, Småland, 1800, student i Lund, fil. mag., docent i Lund, adjunkt i estetik derstädes, kyrkoh. i Westerstad och Östraby, derefter i Helsingborg, slutligen domprost i Göteborg, medlem af en mängd lärda sällskap. Han war Sweriges störste nykterhetspredikant, en "själasörjare" i ordets högsta mening, en snillrik och hjertefrom lärare. Hans skriftställarewerksamhet saknar motstycke i Swerige. Endast titlarna å hans tryckta arbeten upptaga fyra tätt tryckta sidor (stor oktav) i "Matrikeln öfwer Göteborgs stifts presterskap". Bland hans arbeten må här nämnas: "Minnessånger från Wärend", "De la Gardieska Archivet", "Sweriges Sköna Litteratur", "Nya Smålands beskrifning" och "Biografiskt Lexikon". I förening med Thomander werkställde han "revisionen" af 1819 års psalmbok. Han dog i Göteborg den 10 Okt. 1877).

Wiwallius (Wiwol), Lars, född i Långbro socken wid Örebro 1605, studerade i Upsala och i utlandet, hölls flera år i fängelse för, såsom det föregafs, under swek ingånget äktenskap med en ständsk (dansk) fröken Gertrud Grip, lösgafs före 1647, war sedan auditör wid kongl. gardet. Folkdikter

skildrar honom såsom en swensk Eulenspiegel. Under sin äfventyrliga lefnad utwecklade han en stor skriftställarewerksamhet. Han dog 1669.

Wultejus, Joh. född i Stockholm 1639, fil. mag., kyrkoh. wid tyska förs. i Göteborg, öfwerhofpred. hos enkedrottning Hedwig Eleonora, kyrkoh. wid Riddarholms och Broma förs., död 1700.

Åström, Joh., född i Gefle 1767, fil. mag., vice pastor wid Upsala domkyrka, hospitalpred. derstädes, kyrkoherde i Norrköping, Tuna, Stafby, Simtuna och Altuna, theol. doktor och ledamot af nordstjerneorden. Enligt Wallins önskan lade han kraftfull hand wid arbetet för nya swenska psalmboken. Han dog 1844.

Ödmann, Samuel Lorentz., född i Wexiö 1750, fil. kand., skolmästare på Wermdön, komminister derstädes, kyrkoh. i Gamla Upsala, theol. adjunkt, theol. pastoralis prof., theol. doktor, L. N. O., medlem af kongl. wetenskapsakad. och flera lärda samfund. Han war i 40 år sångliggande, under hwilken tid han författade flera skrifter. Hans "Försök till Kyrko-Sånger" utkom 1798. Hans psalmer äro hwad deras halt beträffar af olika wärde. Några räknas af Wieselgren till 1:sta och 2:dra ordningen, andra deremot till 4:de och 5:te. Ödmann deltog i psalmboksarbetet till 1814, men drog sig då tillbaka, missnöjd öfwer J. O. Wallins "diktatur" inom psalmbokskomiten och den senares anmärkningar. Bland Ödmanns werldsliga skrifter må nämnas hans "Hågkomster från Hembygden och Skolan", i hwilket arbete han upprullar mästerliga taflor af det patriarkaliska lifwet i Swerige i det förra århundradet. Han dog 1829.

Utländska psalmförfattare och öfwersättare.

Adam, korherre i abbotsklostret St. Victor i Paris, död 1177.

Albrecht (IV) d. y., markgrefwe i Brandenburg Kulmbach, har författat ps. 251 under landsflykt, död 1557.

Ambrosius, "den latinska hymnologiens fader", född i Trier omkr. 340, en kyrkans pelare, mönstret för en biskop, död såsom erkebiskop i Mailand 397.

Andersdotter, Elle (Ellen Marswiin?), en obekant dansk qwinna före 1645.

Augustinus, Aurelius, född i Tagaste i Afrika 354, den rikaste, mest omfattande och djupaste anden bland kyrkofäderna inom den latinsk-westerländska kyrkan, biskop i Hippo, död 430.

Becker, C., född i Leipzig 1561, pastor derstädes, död 1604.

Benno, född omkr. 1011, biskop i Meissen, död 1107.

St. Bernhard, född i Fontaines i Burgund 1091, fantasirik, trosstark, wältalig och högt ansedd lärare, grundläggare af cisternienserklostret Clairvaux och af medeltidens mystik, död 1153.

Beza, Theod., född i Burgund 1519, prof. i Lausanne, predikant i Geneve, död 1605.

Blaarer (Blaurer), Ambros., född i Kostnitz 1492, reformert lärare, död omkr. 1568.

Brorson, Hans Adolf, född i Randrup (Danmark) 1694, biskop i Ribe stift, död 1764.

Clausnitzer, Tobias, född i Meissen 1618 eller 1619, pastor i Weiden i Oberpfalz, död 1684.

Cramer, Joh. Andr, född i Jöstadt i Erzgebirge 1723, kansler wid univ. i Kiel, död 1788.

Creutziger, Elisabeth, född von Moseritz, gift med Luthers slägting prof. C. Creutziger, död 1558.

Dachstein, Wolfgang, organist wid St. Thomaskyrkan i Straßburg (lemnade munklifwet 1524), födelse- och dödsår okända.

Decius, Nikolaus, munk och prost i klostret Steterburg, efter reformationen skollärare i Braunschweig, predikant i Stettin, död 1529.

Denicke, David, född i Zittau 1603, hof- och konsistorialråd i Hannover, död 1680.

Diterich, Joh. Sam., född i Berlin 1721, pastor derstädes, öfwer konsistorialråd, död 1797.

Eber, Paul, född i Kitzingen 1511, werksam för reformationens befästande, prof., generalsuperintendent i Wittenberg, död 1569.

Ebert, Jakob, från Sprottau, Schlesien, theol. prof. i Frankfurt a. d. O., död 1614.

Flitner, Joh., född i Suhla 1618, diakon i Grimmen i Pommern, död 1678.

Fortunatus, Venantius, Honorius, Clementianus, född i Cenedo i Italien, omkr. 530, biskop i Poitiers, död 609(?).

Franck, Joh., född i Guben, Niederlausitz, 1618, borgmästare derstädes, död 1677.

Freder, Joh., född 1510, superintendent i Wismar, död 1562.

Frimann, Claus, född å ön Sello, Bergens stift, Norge, omkr. 1744, pastor i Dawigen, död 1829.

Fritsch, Ahasverus, född i Mucheln 1629, kansler för univ. i Jena m. m., död 1701.

Förtsch, Basilius, född i Rossla (Thuringen), pastor i Gumperda wid Orlamunde, död 1619.

Gellert, Kristian Furchtegott, född 1715, e. o. fil. prof. i Leipzig, död 1769.

Gerdes (Gerdessen), Joh., född i Wolgast 1624, theol. prof. i Greifswald, pastor i Wismar, pastor prim. wid tyska förs. i Stockholm, död 1673.

Gerhardt, Paul, född nära Wittenberg 1606, den "ypperste af fädrens tids skalder", pastor i Mittenwald, diakon wid St. Nikolaikyrkan i Berlin, affatt för sitt motstånd mot reformerta läran, arkidiakon i Lubben, död 1677.

Greiter (Greuder), Matheus, musikant i Straßburg, död 1550.

Gross (Major), Joh., född i Reinstadt wid Orlamunde 1564, superint. i Jena, död 1654.

Günther, Cyriacus, född nära Gotha 1649 eller 1650, gymnasielärare derstädes, död 1704.

Harsdörffer, Georg Fil., född i Nürnberg 1607, rådsherre, död 1658.

Heermann, Joh., född i Nieder-Schlesien 1585, diakon och pastor i Köben (furstedömet Glogau), död i Lissa i Polen 1647.

Hermann, Nikolaus, (födelseåret okändt), kantor i Joachimsdal i Böhmen, död 1561.

Hertzog, Joh. Fr., född i Dresden 1647, juris doktor och medlem af rådet derstädes, död 1699.

Hetzer eller rättare Hätzer, Ludwig, född i Baiern omkr. år 1500, kaplan i Wädenschwyl "än en wederdöpare än en förnekare af omdop", för sedlighetsbrott halshuggen i Zürich 1529.

Heyd, Sebaldus, född i Nürnberg 1498, rektor derstädes, död 1561.

Hilarius från Poitiers (Frankrike), födelseår okändt, biskop i sin fädernestad, "arianismens kraftfulle motståndare", förvist till Frygien år 356, efter 4 år åter verksam i Gallien, död 368.

Homburg, Ernst Kristoffer, född 1605, Rechtconsolent i Naumburg, död 1681.

Huber (namnet skrifwes äfwen Hubert, Houber, Hubrecht, Humbert, Humprecht, Hunhart), Konrad, född i Zweibrücken 1507, diakon wid Thomaskyrkan i Strassburg, från tjensten entledigad, död 1577.

Huss, Johan, född i Hussinecz i Böhmen 1373, "reformationens förelöpare", en Wiclisses lärjunge, pastor i Prag, rektor för universitetet derstädes, hatad af tyskarne, bannlyst af påfwen, såsom "kättare" lefwande bränd under det katholska kyrkomötet i Kostnitz 1415.

Kingo, Thomas, född på Fyen (Danmark) 1634, pastor i födelseorten, biskop af Fyens stift, "er lidandets och uppståndelsens sångare af första rangen", död 1703.

Klopstock, Fred. Gottlieb, född i Quedlinburg 1724, danskt legationsråd och baden-durlachiskt hofråd, död i Hamburg 1803.

Knoll (Cnollius), Kristoffer, född i Schlesien 1563, diakon i Sprottau, död 1621.

Kohlros (troligen densamme som Rhodanthracius), Joh., tysk språklärare i Basel, död 1558.

Kuster, Eliser Gottlieb, född i Braunschweig 1732, generalsuperintendent, död 1799.

Leo (Leon) från Modena, pastor i byn Wölfis (Thüringen), omkr. 1607.

Liscov (Liscovius), Salomon, född i Niemitzsch i Nieder-Lausitz 1640, diakon i Wurzen, död 1689.

Lobwasser, Ambros., född i Schneeberg 1515, prof. i lagfarenhet, hertigl. preussiskt råd, död 1585.

Luther (skrifwes äfwen Lother, Lutter, Luder, Luter), Martin, född i Eisleben den 10 Nov. 1483 (eller 1484); reformationens tros- och sannings-hjelte, den lutherska kyrkans lärofader, den evangeliska kyrkosångens kraftige befordrare, död den 18 Febr. 1546. Hans stora, wälsigneljerika lifswerk bör wara kändt af hwarje swensk amerikan. hwadan wi här inskränka oß till ett

kort meddelande rörande hans utmärkta psalmer, hwilka "bröto wäg f
evangelium" och näst bibeln på modersmålet bidrogo till reformatione
segrar. Luthers under åren 1523—1545 utgifna psalmer äro till antalet
af hwilka 19 äro originaler, 9 bearbetningar af äldre tyska sånger oc
öfwersättningar från latinet. Af originalerna återfinnas 7 i wår swen
psalmbok, neml. 9, 46, 124, 182, 339, 402, 478, af bearbetningarne 5, ne
22, 63, 134, 135, 142, och af öfwersättningarne från latinet 9, neml. 17,
58, 62, 133, 152, 159, (Wallins omarb.), 263 och 303. I den swenska psal
boken finnes således 21 och saknas 16 af Luthers psalmer. Den mest berömd
af alla reformatorns psalmer är "den protestantiska kyrkans strids- och seg
sång": "Ein feste Burg ist unser Gott", af hwilken wi i psalmen n:o
ega, icke en trogen öfwersättning, men wäl en utmärkt bearbetning. D
äldsta af Luthers psalmer är n:o 46 (år 1523), derefter följa n:o 26, 58,
133, 134, 135, 142, 152, 159, 182, 339, 402 (år 1524), 17, 22, 478 (år 1525), 9
1526), 124, 263, 303 (år 1529), 63 (år 1535). Luthers sista psalmboksredaktion
från 1545 eller året före hans död. Den första tyska lutherska psalmbok
utkom 1524; swenska lutherska psalmer utgåfwos från trycket redan 1526.

Marot, Clement, född i Cahors omkring 1495, kammartjenare h
Frans I af Frankrike, han kastades ofta i fängelse, war misstänkt för ref
mert "kätteri", flydde till Geneve, förwisades derifrån för äktenskapsbr
död i Turin omkr. 1544.

Meister, Kristoffer Georg Ludw., född i Halle wid Saale 1738, p
prim., och prof. i Bremen, död 1811.

Melanchton (Melanthon), Filip, född i Bretten i Pfalz 1497, pr
i grekiska wid universitetet i Wittenberg, "Tyskl ands lärare", Luthers f
nämste medhjelpare under reformationsarbetet, en theolog, hwars betydel
fulla werksamhet torde genom kyrkohistorien wara allmänt känd, död 156

Melissander (Bieneman), Kaspar, född i Nürnberg 1540, lära
under religionsstrider från sina embeten afsatt, slutligen generalsuperint
dent i Altenburg, död 1591.

Meusslin (Mösel, Mosel, Musculus), Wolfgang, född i Lothring
1497, pred. i Straßburg, theol. prof. i Bern, död 1563.

Mortensön Tondebinder, Claus, född omkr. 1500, den fö
(dansk) lutherske presten i Malmö, utgaf derstädes den första "Da
Psalmebog" 1528 och den första "Danska Messebog" 1529. Han afled
1578 i en ålder af 76 år. Ps. n:o 24 är möjligen öfwersatt af honom.

Müller Henrik, född i Lübeck 1631, theol. prof., superintend. i Rost
död 1675.

Munter, Balthasar, född i Lübeck 1735, innehade flera tjenstebefa
ningar i Jena och Gotha, pred. wid tyska St. Petrikyrkan i Köpenhan
död 1793.

Neander, Kristoffer Fredr., född i Eckau i Kurland 1723, kyrkoh.
prost i Gränshof, död 1802.

Neumark, Georg, född i Mühlhausen 1621, sekr. wid swenska mi
sterresid. i Hamburg, kanslireg istrator, bibliothekarie i Weimar, arkiv se
kejserlig pfalzgrefwe, död 1681.

Nicolai, Filip, född i Mengeringhausen, grefskap. Waldeck, 1556, past. Ulna, senast i Hamburg, död 1608.

Niemeyer, Aug. Herman, född i Halle 1754, universitetskansler m. m. derstädes, död 1828.

Notker d. ä. kallad Balbulus (stammaren), född i Heiligau nära Klostret St. Gallen, benediktinermunk, föreståndare för klosterskolan i St. Gallen, den förnämsta af seqvensdiktarne, död 912.

Oehler, And., född i Carsdorf 1758, kyrkoh. i Groß-Städteln wid Leipzig, död 1807.

Olearius, Joh., född i Halle 1611, akadem. lärare i Wittenberg, past. i Querfurt, öfwerhofpred. m. m. i Halle, generalsuperintend. derstädes och sedan i Weissenfels, död 1684.

Opits, von, Boberfeld, Martin, född i Bunzlau, Schlesien, 1597, adlad af kejsar Ferdinand II, sekr. och historiograf hos Uladislaus IV af Polen, död i Danzig 1639.

Pappus, Joh., född i Lindau 1549, theol. prof. m. m. i Straßburg, död 1610.

Poliander (Gramann eller Graumann), Joh., född i Neustadt i Baiern 1487, arbetade för reformationen i Preussen, pastor i Königsberg, död 1541.

Prudentius (rätteligen Aurelius Prudentius Clemens), född i Calahorra i Spanien år 348, en berömd psalmsångare, hos hwilken latinet, ett främmande folks tungomål, är likasom genomglödgadt af tron och förwandladt. Det är församlingens tro, hopp och kärlek, som han och andra den gamla latinska katolska kyrkans psalmsångare besjunga. Det subjektiva med deß „jag", „mig", „min", „mitt", som är så utmärkande för wara dagars andliga sånger, hade i honom icke någon tolk. (Märk skilnaden i detta afseende mellan psalmen n:o 492 och psalmen 452). Prudentius hedrades af romerske kejsaren med höga äreställen, hwilka han på sin ålderdom lemnade för att ostörd egna sig åt andlig skriftställarewerksamhet. Han dog omkr. år 405.

Qwirsfeld, Joh., född i Dresden 1642, arkidiakon i Pirna, död 1686.

Rambach, Joh. Jak., född i Halle 1693, theol. prof. och superintendent i Giessen, död 1735.

Reimann, Georg, född i Löwenberg, Schlesien, juris doktor, kejserl. råd, död 1615.

Reifsner (Reußner) Adam, född 1471, en lärd man utan offentlig tjenst, död i Frankfurt a. M. omkr. 1563.

Ringwaldt, Barthol., född i Frankfurt a. d. O. 1530, pastor i Langfeld i Mark Brandenburg, död omkr. år 1598.

Rinkart (Rinckart, Rinkard), Martin, född i Eilenberg 1586, kantor, predikant å olika ställen, arkidiakon i födelseorten, död 1649.

Rist, Joh., född i Ottensen nära Altona 1607, på flera sätt utmärkt för sina vittra förtjenster, pastor wid Wedel wid Elbe, död 1667.

Rosenthal, Joh., född nära Erfurt 1615, arkidiakon i Schmöllen nära Altenburg, död 1690.

Rutilius, Martin, född i Düben 1550, arkidiakon i Weimar, död 1618.

Sacer, Gottfried Wilh., född i Naumburg 1635, advokat och kammar konsulent i Wolfenbüttel, död 1699.

Sanffdorffer, Joh., okänd tysk förf. i början af 16:de århundrade

Schalling, Martin (Mikael), född i Straßburg 1532, pastor i Nürnberg, död 1608.

Scheffler (Angelus Silesius), Joh., född i Breslau 1624, läkare öfwergick till katholska läran, wigdes till prest, upphöjdes till biskopligt rå och dog i ett kloster 1677.

Schenk, Hartmann, född nära Eisenach 1634, pastor i Wölkershausen i Thüringen, död 1681.

Schlegel, Joh. Adolf, född i Meissen 1721, anstäld wid tyska lärowerk, generalsuperintend. öfwer furstendömet Calenberg m. m., död 1793.

Schmolck, Benj., född i Brauchitschdorf i furstendömet Liegnitz 167 pastor primarius m. m. i Schweidnitz, död 1737.

Schmucker, Kasp., från Redwitz, Baiern, födelse- och dödsår okände han anses hafwa år 1578 författat psalmen 230.

Scheesing (Chiomusus), Joh., från Frankfurt a. M., pastor i Fri mar i hertigd. Gotha, död 1567.

Selnecker, Nikol., född i Hersbruck nära Nürnberg, innehade fler embeten wid kyrkor och universitet i Dresden, Jena, Wolfenbüttel och Leipzip, fördrefs en och annan gång till följd af calvinistiska stämplingar, generalsuperint. i Leipzig, död 1592.

Spengler, Lazarus, född i Nürnberg 1479, en af Luthers trogn wänner, en reformationens befordrare, förste rådsherre i Nürnberg, dö 1534.

Speratus, Paul, född 1484, förkunnade evangelium i Augsburg Würzburg, Salzburg och Wien, hertiglig preussisk hofpred. och biskop, dö 1554.

Sthen, (Roskildensis), Hans Kristensön, född i förra hälften af 16:d årh., rektor i Helsingör, kapellan derstädes, magister i Köpenhamn, kyrkor i Malmö, hwarest han i hög ålder ännu lefde år 1603.

Sturm, Kristoffer Kristian, född i Augsburg 1740, anstäld wid fler lärowerk, pred. i Halle och Magdeburg, pastor primarius wid St. Petrikyr kan i Hamburg, död 1786.

Thomas ifrån Aquino (Tomasso af Aquino), född på slottet Roc sicca wid gränsen af Neapel (Italien) år 1225 eller 1227, dominikanermun och den skarpsinnigaste af skolastikerna, theologisk lärare wid flera univers tet, theol. doktor i Paris, hwarest han förwärfwade sig tillnamnet "docto angelicus", innan han flyttade sin lärostol till Neapel. Hans efterlemnad skrifter utgöra 23 folioband. Det förnämsta arbetet är hans troslär "Summa theologiae". Han dog i ett abbotskloster i Neapel år 1274.

Thomas ifrån Celano (Tomasso af Celano), födelseåret okänd en af fransiskanerordens första medlemmar, kom 1221 till Tyskland me återwände efter 9 år till Italien, hwarest han afled 1255.

Thymus (Klee), Georg, från Zwickau, lärare och rektor wid flera un versitet, död 1561.

Utenhovius, Joh., från Gent, pastor wid en protestantisk kyrka i England i medlet af 16:de årh.

Vischer (Fischer), Kristoffer, pastor i Jüterbogk och a. s. generalsuperintendent i Zelle, död 1600.

Vogtherr, Henrik, okänd författare, hwilken bodde i Straßburg omkr. år 1530.

Weigel, Joh. Adam Valent., född i Sommerhausen wid Würzburg 1740, lärare wid barnhuset i Halle, pastor i Haselbach i Schlesien, död 1806.

Weiss (Weisse), Mikael, från Niesse i Schlesien, kyrkoh. i Landskron och Fulnek i Böhmen, styresman för böhmiska brödraförsamlingarne, död omkr. 1540.

Weissel, Georg, född i Domnau i Preussen 1590, rektor, pastor i Königsberg, död 1635.

Wilhelm II, hertig af Sachsen-Weimar, född i Altenburg 1598, "en af det tyska evangeliska partiets mest begåfwade män", en af Gustaf II Adolfs första bundsförwandter i Tyskland, deltog med utmärkelse i 30-åriga kriget, uppmuntrande konst och wetenskap, död i Weimar 1662.

Wülfer, Daniel, född i Nürnberg 1617, professor, kyrko- och konsistorialråd derstädes, död 1685.

Vers-Register.

Ack, att jag dit ur	487	6
att jag rätt	432	4
att i Jesu spår jag	432	5
att i synd wi slumre	450	1
blif hos oß, o Jesu	120	1
der menskor skuld	435	4
der synd och otro	376	4
det begär, som jag	174	2
det gör mig	179	5
döden hafwer	344	1
fjerran gången	385	2
fruktan, sorg och	173	3
gif, att jag behålla	470	4
gif, att jag, o Fader	253	3
gif, att såsom du	104	6
gifwe då Gud, wi	424	8
gör oß, Herre! till	385	6
hafwom honom kär	315	5
Herre! dig	374	1
Herre! hör min	325	9
Herre Jesu! hör	63	13
hjertans we	98	1
hjertelag, Som	347	3
huru plågas jag	364	1
hwad försoning kan	19	4
hwad hat och afund	457	8
hwad kan oß	455	4
hwad krankhet och	457	9
hwad är dock gods	457	4
hwad är dock lifwet	457	1
hwad är dock mensklig gunst?	457	6
hwad är högt stånd	457	5
hwad är wår gudl	457	3
hwad är wår korta	457	2
hwad är wår medgång blid?	457	7
hwar skall jag	177	1
hwart hade jag	179	4
hwartut skall	177	3
Ack jemmer! skall	189	
i döden låt	74	
Jesu Krist! mig nåd	470	
Jesu Krist! Wår	98	
Jesu! mig ock nu	158	
Jesu! oß beredda	157	
jordens barn! wår	414	
i jordens stilla	451	
i tidens haf	210	
käre Fader! sade	84	
ljufsta mun,	98	
låt den gode Anden	346	
låt honom ljufligt	111	
låt mig till det landet gå	375	
lat mitt usla lif	364	
låt oß wåra dagar	410	
låter oß lofwa och	424	
lär mig söka	202	
lär oß Gud! med	306	
med ånger, blygd	168	
min Gud! låt	192	
min själ! haf	231	
må din kärlek	222	
må du det besinna	462	
nej mitt qwal är	238	
när jag min	186	
när så mycket	481	
om det qwal, som	463	
om du ditt hjerta	164	
på den a llara	43	
re'n i unga åren	346	
saliga dag, ej	424	
stora dag, då	497	
så nära, mig så	437	
sälle de, som bo	325	
sälle äro, de	325	
sök i bättring och	489	
tiden ilar med all	158	

Ack upplys du mitt	190	2
wi äre alla Adams	44	1
ännu, o	148	4
är dock tid?	375	6
Adams barn, som	192	2
Af Andans kraft i	149	2
den dolda masken	494	3
dig förordnad	316	1
dig han har i faran	130	7
dig, o Gud! jag	37	1
dig är all	66	3
din nåd dem	356	2
djupets nöd, o	182	1
en ringa jordisk	74	2
ewighet ditt rike	269	5
helig längtan	158	1
hjertat hafwer jag	221	1
himlens här den	140	1
himlens höjd oß	63	1
lyckans gunst i	256	2
oförsedda	256	3
Afplanat har han	154	2
Af rikedom och	280	1
stoftet är du tagen	42	8
sådan nåd jag	198	3
werldens flärd och	362	3
All den nöd, som	389	3
djur på marken	430	3
fruktan du ifrån	469	4
himlens här, all	266	2
jordens fröjd så	220	5
jordens tröst han	63	3
knä sig böja	64	2
skuld är min	345	6
sällhet Jesus med	52	2
timlig nöd, den	463	2
ting wi genom dig	104	5
werlden, och hwad	269	4
werldens ljus!	167	7
werlden stämme	54	4
Alla mina fel och	467	2
mina ord och	204	3
Allena Gud i	24	1
Allsingen så, som	345	2
Allt blir godt, när	245	5
det goda, som mig	15	1
Allt detta har han	62	7
folk omkring din	139	4
folk skall samlas	139	3
fullkomnadt är, o	116	1
för wår skull	71	4
hwad lif och	271	4
hwad på werldens	459	3
hwad själen	366	2
hwad till warelse är	27	4
hwad werlden lofwar	216	5
hwad wi här älska	455	6
hwad wi med ögon	257	4
hwad wi på jorden	455	1
hwilar under	436	2
lefwande med	446	2
menskoslägtet af	274	1
menskoslägtet med	274	3
ondt han från mig	33	3
som på jorden anda	391	2
werldsligt flyr	400	4
är redo, fallna	164	1
Alltså du är ett	95	7
Guds hjelp förbida	224	7
jag träder nu till	186	6
Anamma from de	273	1
mina böner	428	2
Anda, full af nåde!	137	1
Andra högt må ska,	216	7
Anse, Gud! att jag	499	7
Arfwet ej förspill,	210	10
Armod! gläds åt	70	3
Att bedja Gud, och	347	6
detta trofast är	154	3
de trogna fälla	485	2
dig, o Gud! mitt	418	1
förfonlighet oß	80	7
himlens härlighet	458	8
jag en ringa ej	309	3
jag lefwa skulle	128	5
jag när	422	3
kunna oß	86	3
ljuf och ostörd	422	2
tidens winning jag	4	5
tjena dig en dag	325	10
tjena två herrar	298	2
wi Herran ej	152	2

Att wi stige upp till 257 5
wår tid förnöjsamt 257 6
Bed att Herren 453 4
trägen bed i Jesu 258 3
ödmjuk, bed 258 4
Befall i Herrans 224 1
Befästa oß uti din 72 6
Begärens och 492 3
Behåll i mig till 427 6
oß Herre! wid det 7 5
oß wid ditt rena 120 4
Beklaga af allt 180 1
och begråta 466 1
Bepröfwa mig min 171 1
Beredd håll mig 487 7
Bereden wäg för 53 1
Besegladt är de 59 6
Besinna, att det ock 82 3
Beskydda konung 427 7
Bespottad, qwald 87 1
Bestyr, han ropar 454 3
Betraktom wäl de 142 4
Betungad jag det 175 2
Betänk dig då 489 2
då hwad din frid 450 2
då själ! hwad 465 9
om dygden rofvor 211 3
Bewara mig för 140 6
mig, o Gud! för 342 6
oß för synd amen 96 3
Bland langa rön af 360 2
mången sorg och 256 4
Blif, Helge And'! 180 6
mig när, ty jag är 205 3
när mig, o 157 9
Blifwe många 335 2
Blott wanmagt är all 19 7
Bojor wi draga 387 5
Bort mitt hjerta! 192 1
o werld! med ditt 215 4
Borthän, borthän 197 2
Bär Jesu minne i 149 3
Bärom för Herran 383 5
Böner så warma 387 3
Bönhör mig, Gud! 175 1
Dag från dag är 467 4
Dagar komma 500 3
Dagsbördan tynger 442 5
De brott, som förde 375 12
fagra blomsterängar 394 2
goda andar rödja 36 2
herdar waktade 60 2
himmelska härar 60 3
hwilkas hjertan 382 5
krafter, hwilan 418 3
lägra sig kring 35 2
spörja: ho är 121 3
stolta andar 420 6
trogna herdar 428 4
tårar, som från 355 6
wrångas hopp skall 227 3
äro ens i wrångwis 121 1
Dem nåd förlän, att 316 3
som arbeta i din 316 3
Den blida wår är 392 1
blomstertid nu 394
boken då upplåtas 498 3
der har lustan till 292 3
fienden, som hade 110 6
helige du fåfängt 285 3
hjelp hos werlden 230 8
högste Fadrens 62 3
Jonas, som man 110 3
jord, wi ägt, oß 400 3
korta stund, jag 119
ljusa dag 438 1
lägsta tjenaren af 333 3
mun är tyst, som 101
natt mig höljer nu 365 6
nya graf 98 10
nåderike Gud 272 2
nåd, som röfwarn ..... 95 -
ondska är wäl stor 176 6
röst, som i mitt 4 3
rösten hörs af en 140 2
sanna tröstaren 133 3
signade dag, den 424 2
signade dag, som 424
Simson, som war 110 3
som dig undfår 157 10
som fattiga och ..... 277 -
som för Herran ..... 232 -

Den som Herrans råd ej.... 491 2
som hungrar, gör..... 29 7
som har i Kristo..... 482 5
som kärleks tårar..... 245 3
som näståns hopp..... 277 5
som sanning trygg..... 277 3
som till ändan..... 147 5
som utan wank och..... 277 2
starke hämnaren, som ser.. 278 2
store Gud..... 98 3
syndige stod upp;..... 167 5
sällhet, werlden gaf..... 220 4
thron, som han..... 53 6
trogna arm, som..... 354 4
wederwärdighet,..... 338 1
werlden ej begripa..... 62 3
ödmjuk, ren och..... 315 2
Denna stund är..... 92 4
Denne är den stora..... 112 1
Der får jag ock ett..... 158 13
kan du glädja dem,..... 493 3
skall ditt samwet..... 462 5
skall han, lik..... 349 4
uppe är det ingen..... 113 4
Deras tro skall..... 73 5
Deremot, när man..... 257 7
Derför jag ock mig..... 214 4
ser till dig min..... 128 2
o Fader i det höga!..... 28 5
ömt din nåd..... 152 8
Derjemte sade du..... 49 3
Dermed du oß på..... 63 12
jag will för Gud..... 480 2
Derpå förlitar jag..... 479 5
Deß tackom wi dig,..... 107 5
Det allena gör mig..... 457 11
arf dig himlen..... 42 7
barn, som föds, till..... 118 2
blir för sent att..... 464 3
ewiga Guds ljus..... 62 4
finns ett ord, för..... 184 5
gamla år..... 411 1
goda, af din hand..... 396 4
goda, en bland..... 333 4
goda, som du mig..... 229 8
gör din kärlek och..... 422 4
Det hjertat, som i..... 150 4
höstliga kornet,..... 492 6
Jesus war, som..... 146 2
Josef wißt, den..... 230 2
kostar Gud ju..... 239 6
lejon har nu..... 110 2
ljuset när mig..... 433 3
lugn, som mig..... 4 4
löfte jag ej..... 145 3
qwal, hans känsla..... 90 2
sälla ord och..... 237 2
war så skriftwet i..... 107 2
är din Fader kär,..... 261 2
är din hand, o Gud!..... 382 3
är din nåd, som..... 229 7
är ditt blod, som..... 175 6
är ett heligt rum..... 354 10
är ja, amen, sant..... 479 6
är min tro, o Fader.. ... 250 4
Detta hjerta du mig..... 38 7
löfte tillhör alla,..... 152 10
mindre eller mer..... 284 5
året lär mig höra..... 413 4
Dig all werlden..... 270 5
allena ware ära..... 8 1
bedje, dig anrope..... 263 5
den högste herden..... 319 5
Fadren welat..... 410 4
Gud! ske ewigt lof..... 255 5
han möter..... 12 2
hela naturen må..... 298 4
Helge Ande! bedje..... 135 1
heliga trefaldighet..... 115 9
Herre Gud! är..... 32 1
Herre! må wi..... 445 5
jag efterfölja må,..... 128 8
jag willigt tager an,..... 236 3
jag ödmjukt will..... 71 1
Jesu Kriste! ware..... 95 9
Jesu! ware ewigt..... 161 1
Jesu än wi höra..... 150 3
ingen nog beprisa..... 63 9
klåd i helighetens..... 57 3
ljusens Fader! ware..... 141 1
lofwa helga änglars..... 265 2
milde Fader! ärar..... 398 2

Dig min Gud! jag..... 212 2
min Jesu! nu jag..... 80 2
o Gud! en ewig dag..... 13 1
prise wi, att ewigt..... 263 3
prise wi, o Herre!..... 446 1
sjelf du åt de..... 153 9
Dig skall ditt Sion..... 1 7
skall min själ sitt..... 28 1
som härlig sitter..... 270 2
som sparsweus..... 270 3
som wäldig skickar..... 270 4
trogen i pligterna..... 298 7
ware derför lof..... 84 6
ware lof och pris, o..... 265 1
ware pris för lifwets..... 66 4
will jag älska öfwer..... 31 7
wilje wi tillhöra..... 150 6
wåra fäders goda..... 301 1

Din Anda mig det..... 153 15
Andas tröst i all..... 186 8
bättring ofullkomlig syns:. 191 7
engel häller om..... 417 4
Fader, dig allena..... 50 4
försyn min..... 15 4
godhet och din..... 367 2
godhet rätt att..... 410 1
helga lag en gräns..... 296 4
helga ängel blifwe..... 441 4
Jesus lärde dig att..... 243 4
klara sol går åter..... 420 1
konung möt, som..... 59 5
kyrka glädes i ditt..... 139 2
kärlek, Herre Jesu..... 157 11
kärlek, som i döden..... 157 12
magt, din wishet..... 401 3
milda öron wänd..... 226 2
min Jesu! will jag..... 214 6
nåd föröka, Gud! i..... 198 4
omsorg har..... 430 4
ondska, fallna..... 91 2
röst, wid lifwets..... 375 11
sak det är, o Jesu..... 120 7
sak är Guds gack..... 378 2
sol går bort, men..... 436 1
sol går opp för ond..... 420 2
sorg kan han i..... 243 5

Din spira Jesu! sträckes..... 118 11
synd, o werld..... 90 11
trohet, stor och..... 156 5
wishets och din..... 322 2
wäldighet, ditt..... 141 4
är jag, när jag..... 437 4
Dina lemmar måste..... 75 13
Dit du gått, dit går..... 126 11
trädet ändtligt..... 464 2
Ditt blod, som rann..... 417 2
folk, o Herre!..... 265 3
folk, o Jesu! gläder..... 59 7
hjerta öppne sig..... 51 4
hufwud, Jesu!..... 91 11
kärleksrop mig..... 222 7
lidande har nått..... 100 1
lif i synd förflutit..... 462 2
ljus tänd i wårt..... 133 8
lof? en rök. Din..... 465 6
namn, o Gud! jag..... 269 1
ord, o Jesu bliswa..... 68 4
ord will jag..... 425 5
ord är i wår nöd..... 120 8
stora werk..... 93 2
werk du både sist..... 282 7
Dock begär ej mast..... 407 2
fastän oss ofta..... 257 3
glömmer han sin..... 289 2
Herre! hämden..... 10 4
hwilar du i ringhet..... 63 11
hwi will du dig..... 460 7
låg för mig din..... 141 7
min bön och mina..... 467 9
när tanken dig will..... 48 4
skall man sig sjelf..... 152 7
strålar i en högre..... 140 3
stälde du ej målet..... 41 3
war af nöden, att..... 144 4
will du än på..... 150 2
Domare! jag är ej..... 451 5
Dröjer hjelpen ock..... 231 6
Du, all helsas källa!..... 366 1
bar ditt kors. Din..... 89 3
bar ditt kors. Då..... 89 2
bar ditt kors, o Jesu..... 89 1
bar ditt kors. Så lär..... 89 4
blef för ett ringa..... 75 10

Du blef gripen utaf 75 11
blott hjelper i all..... 376 5
bygde utaf jordens 37 3
den werld, hwars..... 30 2
dig hafwer sänkt i..... 76 6
dig lät så rycka..... 76 5
då wäld och list..... 8 4
död, hwar är din..... 103 3
ensam, helig, god..... 32 2
Fadrens wärf..... 114 2
fordom högt mig..... 158 7
från lifwets första..... 356 4
från mig den fara..... 15 3
föder djurens..... 399 3
förde fram Guds..... 495 3
förordnat..... 311 2
gaf mig kraft att..... 222 8
genom Kristum..... 141 11
gode Gud! 202 6
går Guds lam, du..... 86 1
gömma kan din 497 2
hafwer ju, o Fader..... 251 5
har ditt budskap..... 158 5
hafwer slagit mig..... 367 3
har min..... 160 2
har, o Gud! med 345 5
helga eld! all..... 134 3
helga ljus! all..... 134 2
Herre! afsikt har..... 334 1
Herre! du, men 229 6
Herre! endast du,..... 364 2
Herre! godt ej!..... 338 1
Herre Gud! allena,..... 249 1
Herre! i din hägnad 31 1
Herre! märker mer 396 3
Herre! ser och..... 11 1
Herre! stor och..... 269 2
hjelte! bind wid dig..... 300 2
hudslängdes och..... 75 14
hwars rena hjerta..... 351 1
härars Gud! Den..... 377 3
i Gud en fader..... 192 3
kallat mig af nåd..... 342 2
kan, o Herre!..... 396 2
kan tusen werldar..... 388 4
kan underwisa 137 2
Du kommer, kärleksrike!.... 150 5
kommer, och i dina..... 401 5
kom till oß af..... 157 13
lif och warelse har..... 28 2
lifwets bröd, o..... 155 1
lofwat har, o Jesu 469 6
lydig war din Fader..... 99 2
låter i ett ymnigt..... 269 6
länge nog har..... 173 2
lät mig, trött, o..... 359 3
lät såra dig och..... 76 3
med din kraft, som..... 186 7
med ett ord i fröjd..... 362 2
menskors Fader..... 396 1
mig ej öfwergifwer,..... 374 6
mig har låtit..... 47 5
mild, af hjertat 72 3
milde Jesu Kriste!..... 394 4
må, trygg för..... 40 2
nådigt welat frälsa..... 410 5
nådigt wille höra..... 223 2
ock alla ting..... 136 5
o Gud! om du..... 8 3
o Jesu! måst..... 76 2
på din hand dem..... 31 2
rättwis är, o Herre..... 269 8
Sarons blomster..... 394 5
satans list ifrån..... 198 6
segren oß..... 105 1
ser Guds hjertelag;..... 261 3
ser hans hjessa..... 91 3
sjelf min medlare..... 498 6
snöda werld!..... 458 1
som af grafwen..... 99 8
som af gudomsskötet går.. 130 1
som anförtrodde..... 236 4
som besegrat..... 99 7
som dig welat..... 477 2
som din församling..... 318 1
som dygdens lagar 293 3
som en fader, öm..... 401 2
som fromma..... 500 1
som fräls oß alla,..... 44 8
som fått en..... 218 1
som föddes..... 384 5
som förhärdad..... 462 1

Du som för mig 347 1
som, förr än min 354 1
som gick att 78 6
som härlig stälde 406 1
som i ditt ord 356 1
som ingen will 472 2
som låter mig 290 1
som lätit oß din 331 2
som med en faders 334 2
som menskohjertat 80 4
som ny mig danar 137 6
som oß frälst ur 114 1
som ser hwad jag 451 10
som så högt har 125 6
som till menskors 97 4
som war den 341 1
som werldens synd 384 11
som åt menniskan 297 1
stad är fäll, du 52 3
stadgat ordningen 28 3
stilla graf! du fälla 100 3
swettas blod uti din 84 3
såg de hårda 86 2
såg ditt barn med 409 4
till lycklig utgång 30 5
träder fram i ära; 105 2
tröstar dina 95 3
tunga sömn! du 100 4
tålig war till 72 4
will, o werldens 365 4
will oß ej 395 3
wändt i olycksflöden 395 2
wärdes, Herre! se 120 5
wärdes mig i denna 115 2
wärdes och, o Herre 115 3
wärdes sjelf 429 8
wärdes wåra barn 320 6
är allen wår 24 4
är barmhertig 158 10
är den förnämsta 136 2
är den trogna 438 2
är det, Gud! som 418 2
är dig nog, du är 6 4
är helig, dig 136 6
är i lidandet wårt 146 9
är min enda tröst 175 5
Du är min sol i köld 325 11
är mitt lif, min 226 4
är ned af himlen 136 4
är nådig, mild 136 7
är när dem, som 269 7
är o Gud! allena 27 6
är wårt wärn, wår 438 3
öfwerherde gif 313 9
öfwer tingens 6 5
Dygden, ljuset 117 5
Dyra kors, de 78 5
Då blef hjertat 148 5
din kärleks ömma 14 4
du gläder med din 14 3
du mig från willans 14 2
får jag ock snarlig 205 9
för min skull, Gud 79 2
hoppas jag för 415 6
jag förkunna skall 313 6
jag under nödens 286 2
i nåd på oß du 80 5
med Gud du mig 79 3
märkte de att 67 2
skall din hand 377 4
skall jag, from och 145 5
skall jag för din 198 7
skall jag trygg gå fram 354 12
skall jag trygg i råd 420 4
skall i känslan af 145 4
skall ock du, af 454 4
skulle all wår 47 3
till dina fötter 74 5
till ditt bord jag 151 3
till himmelsk 356 6
täcktes du 49 2
upphör magt och 450 3
wet jag wißt, att 175 9
Döden kan ej tron 407 7
gör mig icke häpen 467 12
Dödens dom är 83 2
magt är kufwad 74 8
Dömd till döden, du 75 15
Efter jag all 75 3
Ehwad du tager 255 1
jag lefwer eller 417 5
Ej af werldens wise 73 2

Ej ditt hus de dårar 460 3
döden skall mig nu 162 5
en kristen hugnas 284 3
en framtid mig 407 5
ewigt är du worden 1 4
falla trädets 380 2
falskt och argt om 142 9
fins ett offer, Gud 430 2
fogeln plöjer 31 5
förmå de swaga 85 3
grafwen oß 105 3
guld och rikedom 281 1
har Gud oß här i 499 3
hjelper guld, ej 468 6
jordisk sorg hans 450 5
kommer han med 53 4
mer du är; Och 347 2
mer lik en förlorad 476 2
mer, med blicken 484 4
min tanke djupet 219 2
må en kristen 344 4
mörker mer mitt 28 4
skall mörkrets 117 2
solen mera sprider 91 4
större bröd oß 282 1
wårt förnuft och 156 3
Eldar skola luften 398 3
En ande, der nyligen 492 10
dag skall ock 492 4
dag skall tjenare 333 5
dag skall uppgå 498 1
Endrägt, frid 371 3
En ewig lag naturen 42 4
ewig oförgänglig 487 5
fader heter du, du 364 3
fridens ängel 483 1
glad uppståndelse 469 5
Gud med faders 390 1
gudomlig stråle 43 2
gång dö och sedan 499 1
herde för din dyra 114 3
härlig spis är detta 154 5
jemmerlig och 391 1
jungfru födde ett 60 1
konung öfwer 306 2
krona han ej bär 51 2
En menskoson ej lidit 87 2
port är wid, en wäg 454 5
pröfwad Josef 350 4
röst till hjertat 42 5
sanningens och 54 2
själ, som du åt 153 8
skynt jag då i 113 3
stark ej tröste på 391 3
stjerna gick på 67 1
syndig man, som 167 1
tjenarenas tjenare 274 4
tuktigs kropp och 292 5
Esaias såg den 9 1
Ett annat år 415 3
barn är född på 63 2
enda mig 153 7
förgift nu månde 109 4
jordiskt sinne 199 2
klarligt ljus af 140 4
lif, som af dig 430 7
saligheten 54 3
saligt afsked mig 416 6
sammete dig 39 2
sorgfullt bröst har 167 3
stöd dock alltid 344 3
är nödwändigt, har 202 3
Ewigt gode! du ej 81 2
salig är den man 29 5
Fader! ack hur kan 179 3
allt i dig sig 3 4
jag i dina händer 343 4
må ditt hjertelag 14 5
tacksamheten 2 6
under detta namn 14 1
Fadren sjelf, hos 48 2
Fall, kristen för din 288 2
Far bort med all 458 3
bort, o werld så 458 12
din wäg, du falska 456 4
din wäg, du onda 456 1
din wäg, du stolta 456 3
din wäg, du syra 456 2
hän med all din 458 4
med din ära fort 458 5
med ditt gods, din 458 2
Farwäl! nu will jag 477 8

Fast de, med sorg 325 7
den blick, jag till 2 2
änglars legioner 86 4
domaren är öfwer 295 6
grafwen blef 107 3
han har oß 389 2
jag i allt ej fattar 190 3
jag så mycket ondt 158 9
kropp och själ 187 9
min tunga måste 75 2
mina tårar 346 3
motgångs wreda 244 4
många ställa sig 228 2
många äro de, som 229 3
under öfning af ditt 232 3
än jag i synder 205 5
än min synd är 182 5
Fly bespottarenas 294 5
falska fröjd! ifrån 280 6
menskobarn! ack 463 8
werlden, innan hon 173 4
Flyktadt är det 44 3
Fort eller sent från 477 4
Gud ske lof! Min 359 2
Frestad, såsom wi, ... 126 6
till en brottslig 70 5
Frestelsen skall mer 485 5
Fridens Gud! oß 376 1
Frid i landet du oß 376 6
på jorden, sjöngs i 376 7
From och waksam 294 4
Frukta Gud och håll 494 4
Fruktlöst nu 43 6
Från allt ondt, som 384 4
berg och dalar 393 4
denna werlden skall 251 3
girighetens snara 206 7
jordens stoft till 19 2
jordisk sorg och 278 5
oß, så brottsliga 95 5
Sinai till Golgata 143 3
Frälsta werld! i 78 1
Fröjd, den intet öra 457 12
Fullbordadt är det 59 2
Fyll ditt kall med 308 5
Född, som menska 38 5
För afundsmäns 232 4
allt, som hugnat 357 4
dig ej werlden hade 72 5
dig jag träder fram 353 1
dig o Gud! mitt 4 1
dig o Herre! tusen 7 2
dig, som i din höjd 320 2
döden jag ej 450 8
ewigt blir din 6 6
fiender och wänner 428 6
gudlöshet, med 463 7
Herran will jag 223 10
Jesu pina, För den 387 6
Jesu skull du will 178 9
Jesu skuld förlåt 415 5
lasten äro många 196 6
lycka, bröd och 224 2
mig din wishet, nåd 41 2
mig ej andra 142 2
mig sitt lif, sitt 46 6
oß han blef på 115 2
sent skall syndarn 165 2
swag är denna röst 357 2
sådant swek och 82 5
tidens korta 41 1
wådeld, pest och 411 4
wår synd han dödad 200 4
Förr skall himmel 13 7
än din sol från 6 2
än ditt hufwud ses 95 6
än jag sjelf mig 355 2
än menskostämmor hördes 34 1
Förr'n falska läror 439 2
Förbarma dig, o 25 2
Förbarmare! räck 229 2
Förbleknad åkren 404 2
Fördenskull ho will 292 4
Jesu! led du mig 459 5
låt ditt hjerta wäl 465 4
är dig gifwet 410 3
Förfäras ej, du lilla 378 1
Förgås må werlden 461 2
Förgäfwes all den 306 1
Förklarad för mitt 141 7
Förkrossad, undan 130 4
Förloßningen är 50 1

Förloßningen war den 483 8
Förlåten i templet 70 11
Förlåt fördenskull 188 8
hwad jag har 477 3
min synd och gif 479 2
o Gud och Fader 292 7
wår synd och gif 399 4
Förläna mig din 430 10
mig din nåd, att 367 4
Förlän, att jag, af 208 3
mig trona rena 425 3
oß, Gud! din helga 303 1
Förnuftet wisar ej 157 5
Förnya du wårt 410 7
Gud! i detta år 412 5
Förnöjelse och frid 287 2
Förskjut mig icke 409 5
Förskräckens ej för 227 5
Förskräckes du för 191 5
Förskönad står 392 2
Försmå ej det jag 429 7
Försonare! du har 167 9
Förstör ej ditt, ej 142 6
Förtrolig wänskap 427 8
Förtroligt, fromt 314 5
Förty den dagen 291 5
Förtwislans skuggor 375 5
Förtälja will jag 381 1
Föräldrar skyldig 142 5
Föräldrom är jag 342 5

Gamla, unga Må 106 4
Genom sorgen jag 123 5
Gerna will jag för 111 4
Gif akt uppå ditt 258 2
allom nåd Och goda 431 9
att ditt ord oß 120 9
att jag alltid må 197 4
att jag dig ej 80 10
att jag ej begär 313 8
att jag ej mer må 201 4
att jag fast mig 190 4
att jag gör med flit 207 2
att jag icke saknar 442 9
att jag må kunna 168 2
att jag städs min 342 3
att jag tacksam 422 5
Gif att, i lif och död 220 7
att ingen af sin 311 4
att med dig, i 154 10
att, om den blott 220 6
att med Simeon 360 6
att i dig förnöjd 365 5
att under lifwets 331 3
Fader! med din 6 9
Gud! att, ren och 279 1
Gud! jag dig må 244 6
lycka, Gud! till allt 138 7
mig det nyttigt är 238 9
mig din Anda, att 416 2
mig din Andas nåd 340 2
mig en förnyad 201 2
mig min syn, att 175 5
mig snart en salig 472 5
noga akt, att 465 14
nåd, att omsorgsfull för 309 2
nåd och lycka, ro 416 3
när du oß will 80 6
när jag samlad är 340 7
o Gud! att den 311 3
o Gud! mig ljus och 8 5
o Jesu! fröjd och 413 1
o Jesu! mig din 109 8
oß, o Gud! din 324 4
oß, o Gud! ett 399 1
stadig tro och 198 5
Gläd dig, du Kristi 51 1
dig, du helga 59 1
dig åt det dyra 218 3
dig åt en mild 218 4
dig åt ett dops 218 2
Glädjen flyr sin kos; 210 5
Glädje utan Gud ej 247 1
Gläds! men lär att 318 5
min själ! en härlig 43 7
Gnista af en 475 5
Gode Fader! från 262 3
Gud, som lät mig 343 1
Herde! du för fåren 71 7
Herde! i din hjord 341 2
Grymt man dig för 75 12
Gud! att jag dock 219 8
dig min sak 461 1

Gud din kärlek kan ej 48 6
din tuktan har dig..... 177 2
du af inga skiften..... 6 1
du är kärleksrik 234 1
Fader du oß känna..... 133 6
Fader och hans..... 133 7
Fader Son, i himmels tron 187 10
Faders Son af..... 62 5
fullkomlighetens..... 219 1
gifwe wårom..... 303 2
gör mig bistånd..... 228 3
har af sin 144 1
hafwer lofwat 64 4
i dig jag lefwer..... 219 3
jag i stoftet böjer..... 27 1
jag lefwer och jag 12 6
låter sina trogna..... 35 1
låt mig äfwen söka..... 36 5
låt min bön dig..... 240 1
lär mig dock..... 448 1
med dina änglahärar..... 34 4
min Frälsare! jag..... 164 5
min Gud, som dig..... 166 1
min Gud, som wille 368 1
min Gud! till dig 248 1
miskunda dig! jag..... 451 7
när du i molnen 48 3
signe eder alla,..... 477 5
sina barn med 241 4
sin kärlek dig 164 2
som furstars..... 308 6
som gläder mina..... 286 1
som mig i kärlek 363 1
säger, att den..... 292 1
trefaldig! statt oß..... 22
ware lofwad och af..... 159 1
ware tack och ära..... 36 1
wi wandra trygga..... 406 4
wår utgång salig..... 332 3
wälsigna dessa..... 335 1
är den, som med..... 29 6
är mitt hopp, min..... 251 2
är wår starkhet och..... 227 1
öfwer oß förbarmar sig... 402 1
Guds ende Son, o..... 66 2
folk! för dig han..... 58 2
Guds lag war helig rätt.... 144 2
lag för oß..... 144 5
ord och löfte skall..... 124 4
rena lam! oskyldig..... 94
Son war glädjens..... 296 2
wäsens afbild, och..... 55 2
Guld, rökwerk..... 67 4
Går jag än widt..... 187 2
Gör dina portar..... 53 3
du med mig,..... 187 6
mig allt mera wis..... 422 7
mig i bönen trygg..... 209 4
min själ den..... 388 6
porten hög, gör dörren bred,
Ditt..... 52 4
porten hög, gör dörren bred,
Och 52 1
Haf hwila, Jesu!..... 96 6
icke lust till 142 10
i ditt minne Jesum Krist,
Som oß..... 125 1
i ditt minne Jesum Krist,
Som sjelf..... 125 2
i ditt minne Jesum Krist,
Som stod 125 4
i ditt minne Jesum Krist,
Som upp 125 5
i ditt minne Jesum Krist,
Som återgaf..... 125 3
tålamod, War from..... 233 1
Han, af ditt ljus på..... 130 6
aldrig öfwergifwer..... 244 2
bäfwar ej, om..... 276 2
dem från synden..... 466 6
ej sitt tryckta..... 241 2
framstår i sin..... 108 5
från Fadren..... 58 5
fullgjorde Hwad wi..... 106 2
för de qwistar..... 1 2
för oß arma..... 115 5
för oß har lidit 386 2
förer med sig 63 4
genom hela lifwets..... 146 5
har döden för mig..... 213 2
har kämpat, han..... 491 3
i nåd för mig will..... 200 2

Han kan oß snart	223	6
kommer, till wår	55	4
känner hwad mig	380	7
kärleksfull från	115	6
lefwer! o min Ande,	108	1
ljuset är och	146	4
låter mina fötter	33	2
med bröst af dig	349	2
med himmelst	58	4
menniska är	50	2
mildrik oß	16	2
o Herre! skall med	277	6
skall, i all sin tid,	315	3
som gick för oß	109	3
styrker mig med	119	3
trädde fram	98	5
tårar fälla skall	55	3
tälja mina dagars	252	2
upp till Fadren for	46	7
upprättar mer och	29	8
utser tiden att	239	4
waknar wid din	130	3
wår sweda på sig	152	9
wäxer, dold för	57	2
älskar mig, så talar	225	4
är den oß hafwer	268	2
är den som till	197	3
är min förnöjelse,	215	3
är mot ångerfulla god	157	3
är nu worden	115	4
Hand och fot man	92	2
Hans kyrka, i sitt	56	4
ledning följ; och	108	4
maka, from och	339	2
många barn i	304	2
Har David funnit	188	9
du otaligt godt	191	3
han mig nu	240	3
jag dig i hjertat	77	6
jag ej spart den	171	3
jag Jesum i mitt	214	3
jag med Andans	171	7
jag med trohet	171	4
jag mot hämdelust	171	5
jag nåd hos Gud	212	1
jag skaffat gagn på	435	3
Hell konung! fäll	300	1
landets brudgum i	300	3
Hela werlden fröjdes	268	1
Helga, Jesu! röst	70	1
Heliga Anda! Glädjenes	131	3
Anda! Kraftenes	131	2
Anda! Sanningens	131	1
Helge Ande! du som	148	1
Ande! hjertats nöje	136	1
Helige, som bor i	3	5
Helig! Helig! Helig!	34	2
wandel, salig ända,	499	4
Helsans gåfwa, dyra	369	1
Helt syndigt går nu	120	3
Hennes famn oß	482	2
fällhet är att lyda;	43	4
Herrans nåd i solens	407	3
öga aldrig blundar	407	4
Herre! dig i nåd	384	1
dig wi skole prisa,	152	12
du för oß i nåd	447	1
du, som från det	262	1
du, som himlens	311	1
du, som sänder	246	1
ewigt stor i ära	2	1
för din helga	499	2
Gud! för dig jag	467	1
Gud! jag war	179	2
Herre! hela riket	443	4
mägtig att befalla	361	1
när din allmagts	398	1
när skall jag dig	485	1
se din tjenarinna;	351	7
signe du och råde	500	7
war de trognas	264	3
Herren bland sin	485	3
Herre! du i alla	423	3
mig försäkran	460	6
ser till enkors nöd!	29	9
sig i nåd förklarar	123	2
Heta äro smärtans	482	3
Hjelp att jag ej	180	4
att jag ej mera	111	6
att jag mot synden	136	8
att jag somnar in	207	7
att med kristligt	318	4

Hjelp att werlden mig ej ... 128 7
förbenstull, Jesu..... 111 5
Gud! de trogna äro..... 121 1
Gud! wi alltid måge..... 464 5
Herre! nåderik och..... 138 3
hwar för sig Så..... 431 10
mig, att jag ej..... 419 5
mig att nyttja..... 138 8
mig, Gud! att sådan..... 349 5
mig Jesu! detta..... 75 20
mig, Jesu! from..... 203 3
mig, Jesu! hjelp..... 203 4
mig, Jesu! troget..... 203 1
mig, Jesu! tåligt..... 203 2
mig, min Gud! ack..... 184 1
mig, min Jesu!..... 459 9
mig ock tåligt..... 97 3
oß alla så..... 369 5
oß du, o..... 376 8
oß, o Gud! J dina..... 195 8
Hjertat för det goda..... 349 3
mot din nåd..... 467 6
Himlen sig till..... 70 2
Himlens hwalf och..... 30 4
Hjorten häftigt..... 137 5
Hit, o Jesu!..... 328 1
Ho satans boning..... 464 1
warder wäl..... 183 2
är den, för Herran..... 294 1
är den, som trött..... 277 1
är wäl wärd så..... 411 3
Hon liknas må wid..... 273 2
tryder mig till..... 188 2
är den grund, så..... 273 3
Hos mig besök de..... 36 3
mig de redliga i..... 299 5
Gud då inga hinder..... 19 6
Hur fridsamt deras..... 285 2
fröjdar sig i..... 326 1
gladligt skall jag..... 440 6
god är Gud, som..... 465 13
härlig Gud! din sol..... 321 1
kan och skall jag..... 160 1
ljuf, o Gud! hur..... 401 1
ljufligt wid din..... 473 5
ljufligt är ditt bord..... 159 2
Hur ljuft att från en tid ... 460 5
ljuft, hur hjertligt..... 141 2
lyckig, som ditt..... 255 4
mild och nådig är..... 291 1
mången from, hur..... 483 4
mången nöd, o..... 411 2
nåderikt, o Gud! du 281 2
rörs, o Gud, mitt..... 355 1
skall jag wedergälla..... 223 9
skön och klar för..... 68 2
stråla för min 27 2
sällt att åter träda..... 419 3
tomt är allt hwad..... 119 5
är hans tillstånd..... 130 5
Huru ofund dem..... 75 4
länge skall mitt..... 45 1
länge wi här wandra..... 343 5
Hwad boningar i..... 483 5
båtar det att ärfwa..... 295 2
båtar gunst och..... 158 17
båtar mig en..... 158 16
du förtär i..... 291 3
Fadren dig har..... 50 5
gagnar mig allt..... 153 11
godt kan jag dock..... 206 1
Gudi täckes, jag begär,..... 254 7
Gudi täckes, lyster mig,..... 254 5
Gudi täckes, ske alltså,..... 254 4
Gudi täckes, tag jag..... 254 8
Gudi täckes, will ock jag ... 254 6
Gudi täckes, är jag nöjd... 254 2
Gudi täckes, är mig kärt... 254 3
Gudi täckes, är mig täckt... 254 1
helst du ger och..... 395 5
Herren äskar, hwad 39 1
hjelp mot all..... 260 2
hjelper oß wi..... 239 2
i werlden gör dig 231 4
jag ej ser jag tror,..... 365 2
jag i dag har 442 8
kan dock min själ 257 1
lindring i min 466 4
ljus öfwer riften!..... 102 1
menskor härligt..... 350 2
mer, om hjertat..... 357 7
mig brister i min..... 259 2

Hwad mig båtar, ej din	284	6
min Gud will! det	251	1
nyttigt är, gif Gud!	342	4
rätt, hwad ärligt	297	7
rör mig werldens	249	2
röst, hwad ljuflig	153	1
skadar mig allt	153	10
skulle Herren göra	146	7
större nåd med	47	6
säga de fredliga	492	2
förjer du så swåra?	244	1
tröst för oß, o	258	6
wåld, o Jesu! kan	95	2
är all werldens	252	4
är din själ? en låga,	42	2
är ditt lif? en ström	465	5
är hans kraft?	465	8
är min själ? all	468	4
är wäl jag?	273	5
är ärans präl?	210	7
Hwadan kommer	40	3
Hwar kristtrogen	61	1
man må nu wäl	46	1
morgon, då ny dag	178	2
är den wän, som	481	1
är nu o död! ditt	112	2
Hwarför klaga	245	6
Hwarför förja?	245	1
Hwarmed skall jag	428	1
Hwart flyr jag för	170	1
Hwarthän skall jag	176	1
Hwart skall jag fly	185	4
skall jag fly, när du	169	4
skall jag mig wända	170	3
Hwars är den röst	167	2
Hwarwid kan jag	448	3
Hwem skall mig	346	2
war den, som dig ej	85	4
war den, som dig förrådde	85	2
är bland Jesu rätta	276	1
Hwi har ej förr min	220	2
skall du så bitterlig	231	3
skulle jag en	280	3
Hwilken kärlek oß	80	1
Hwässe döden sina	112	7
Håll du min hand	281	3
Här det ofta går	500	2
ensam på mitt	162	1
gäller det att werka	224	3
gäller lif, här gäller	211	4
må ej ränker gälla	317	3
skall nu min själ	111	10
står jag i en	208	5
söka werldens barn	459	2
war mellan ljuset	102	2
är Guds rätta lam	156	4
Härlighet din thron	2	4
Härlig i din	248	2
Höga majestät; wi	3	1
tanke! ljuf att	12	5
Högfärd ur min själ	75	6
Högste Gud! ack	443	5
Högtlofwad ware	56	8
Höj glädjerop till	51	5
menska! höj ur	42	1
till Gud ditt hopp	218	7
Hör den bön, dig	262	8
din profet, som full	59	3
ditt lof från tusen	3	3
ditt Sions hittra	386	1
från hans mun den	243	2
Gud ännu sin nåd	323	1
hans ord: så sant	192	4
hur han dig med	465	2
mig, o Jesu!	185	7
I allan tid, O Jesu	98	11
all känd och okänd	398	4
all min brist, O	195	7
all min sorg du	249	5
all min sorg Är du	195	6
all min tid Mitt	195	5
allt hwad helst mig	255	3
blomman af min	348	1
dag din wåda	173	6
dag jag dig ock	425	2
dag, om Herrans	173	1
dag till korset	90	4
denna fasans	462	4
denna stora segers	115	8
detta hopp Begyns	347	10
detta wansklighetens	490	3
det djupa, i det	12	1

I det heligsta 45 7
dig är Fadrens 141 14
dig är jag af hjertat 250 3
dina gåfwor 133 4
din helgedom dig 388 2
din wård, som 284 1
dino hufe är en dag 324 2
ditt ljus jag werlden 472 4
dopet du mig 222 3
dopet nu till 110 10
dopets helga bad 171 2
enfald och i 141 10
en kraft att ondt 38 4
en werld, der lustar 73 3
fattigdom här ned 62 6
fromme! hwi 102 5
Gethsemane ditt 71 5
glädjens dag, med 280 5
grafwens bo 347 8
Guds församling 310 1
Herrans namn far 370 1
himmelen, i himmelen, Der Herren 486 1
himmelen, i himmelen, En fällhet 486 5
himmelen, i himmelen Hwad klarhet 486 2
himmelen, i himmelen Hwad fälla 486 3
himmelen, i himmelen Man inga 486 4
himmelen, i himmelen Sjelf alla 486 6
himlen är min wän: 458 7
hoppet sig min 487 1
högfärd och i 316 5
Jesu namn wårt 378 3
Kristi får jag 480 1
kyskhet, nykterhet 334 6
lefwernets 454 1
lif och död min 470 8
lifwets wår mig 222 5
luft, i lundar höras 392 3
magt tillbedjanswärdig ... 223 5
medgång lär mig 428 7
menskors barn 285 1
I milda skurar 397 2
min stilla hyddas 435 1
nåd du, Herre! på 400 1
nåd, o Herre! tag 68 3
nåd och sanning 69 2
nätter, som i dagar 373 4
nödens tid, o Gud! 382 2
onda da'r Guds 287 2
ofkuld prydd, ur 19 3
sina wingars skygd 225 2
sin yra de ej rädas 460 4
stilla glans han 56 2
syndens straff, i 6 7
synder mitt 375 3
sådan nöd 188 3
tro och kärlek mig 450 7
täta moln är 405 2
werlden han den 146 3
werlden utan hjelp 153 3
werlden är jag blott 476 1
werlden är så mörk 237 1
Ifrån den tron jag 10 6
ett hjerta, som har 157 10
min födslotimma 445 1
Ingen har han 152 5
herde kan så leta 192 5
magt kan det 376 2
sjö så högt kan 192 6
så ditt ord oss 341 5
tankegåfwa mäter 2 3
Intet skall mig här 205 6
qwal så bittert 78 4
Israel på honom 407 6
Ja, deras lärare 325 8
dina barn, som till 403 4
du har ej förskjutit 375 8
du wid dig sjelf 163 3
Fader! hwad kan 429 3
han, den ewigt 19 8
Herrans ljus ej 122 5
Herre! ljufligt är 256 6
i detta win och 81 4
jag redan saligt 177 6
jag wet, att mina 475 4
jag är wiss derpå 364 7
mig du större nåd 31 6

Ja, mig ſtrida lär i	166	4
mot allt, hwad	77	4
nu och alltid när	157	18
när jag rätt	186	5
ofta mig din nåd	375	2
rörda ſjäl! en	82	2
fälla de, ſom weta	466	5
tacke Gud och	402	3
Jag af din godhet	222	4
alltid will dig höra	195	2
arma menſka, ho'	174	1
arme, ſom i ſynd	189	2
beder dig, o Kriſte!	373	5
beder dig, o Herre	208	2
ber, och har det	251	4
bäfwar, då jag	170	2
bär mitt kors	468	3
den glädje du mig	38	6
ditt ſorgfulla barn	176	3
ej förtryte andras	334	7
ej frågar efter gull	215	2
fann, att, när du är	256	5
fann ej det jag	483	2
fattar mod och	178	8
flyr alltſå till dig, i	238	7
flyr till dig: Förſkjut ej mig	187	3
flyr till dig, min	185	6
flyr till dig, o du	178	5
får ej ſe Guds dag,	365	1
för min lott ej	32	6
gerna, will min	178	6
går mot döden,	452	1
går till himlen,	452	2
hafwer en gång	360	1
hafwer, till min	41	4
har af ſynd min	353	2
har förſkylt och	84	4
har till ſnöda	185	2
hör hans röſt, der	481	3
hör hans röſt, och	119	2
hörde röſten af	158	2
hörer ingen	157	2
i denna tro	200	5
i tyſta ſkuggors	437	1
kallar godt och	253	2
kan deras ſwårhet	75	5
Jag kan dock ej för	468	9
kan ej rätt dig	429	6
kan mitt hjerta ej	238	2
kan mitt hjertas	338	6
kan trygg wid	407	8
kläder af	471	2
kommer af ett	471	3
kommer, Gud! och	151	1
kommer, Jeſu! på	153	2
känner bördan	374	4
känner mig uti	158	11
känner nu din	198	2
kännes wid min	138	5
lefwer och	419	1
lifwets dag ej ſlöſe	461	3
lyfter mina händer	33	1
längtar af allt	477	1
mitt bröd med	460	2
mitt kött korsfäſta	128	4
mycket har, ja	178	7
mången gång på	158	4
njutit af det bröd	478	2
på Kriſtum	216	3
på den Anda tror	18	3
på dig min tröſtan	77	5
på dårars wäg ej	460	7
redo är, O Jeſu	195	3
ropet hört: wak	175	4
räds ej dödens	478	4
ſer din hand, jag	5	3
ſer hans ſpår	481	2
ſer, hur nådefull	473	3
ſer, hur werlden	226	5
ſer i oförwilladt	27	3
ſkall ej öfwergifwa	260	4
ſkiljs från mina	370	2
ſkröt af dygd, då	175	3
ſkyndar till den	484	2
ſlägter fly och	360	3
ſmickrets ſtämma	299	4
ſom bland werldens trälar	466	2
ſtädſe dig will	223	12
ſucka och jag	240	2
ſwåra ſlagen war,	473	2
ſyndat har mot	173	7
ſåg en ogudaktig	232	5

Jag söker Jesum med..... 157 6
söke ingen del..... 297 4
förjer ej för..... 357 6
tackar dig, min..... 198 1
tala skall om dina..... 269 3
tror, o Gud! min..... 175 7
tror på Gud, och..... 380 1
tror på medlaren,..... 18 2
tror uppå den Gud,..... 18 1
trygg mig..... 429 2
under satan fången..... 46 2
usla mask och..... 47 9
usle är i synder..... 158 3
werlden icke..... 350 3
wet att jag hos dig..... 354 8
wet, att både natt..... 252 3
wet, du ej ett..... 354 7
wet, att du ditt ord..... 238 5
wet, att du i denna..... 354 6
wet, du will ej..... 281 4
wet ej hwilken dag..... 468 7
wet min Gud! att..... 273 7
wet o Gud! att det..... 345 3
wet o Herre! hwad..... 174 3
wet på hwem jag tror: men honom..... 193 6
wet på hwem jag tror: när dödens..... 193 5
wet på hwem jag tror, när lifwets..... 193 4
wet på hwem jag tror, när mina..... 193 1
wet på hwem jag tror, när modfäld..... 193 2
wet på hwem jag tror, när werldens..... 193 3
will dig prisa, Gud,..... 220 1
will ej om den..... 237 3
will för eget bästa..... 295 4
will i denna stund..... 156 1
will i fröjd och..... 209 2
will med ditt behag..... 470 2
will med glädje..... 223 11
will, men Gud!..... 199 3
will mitt wäl..... 295 3
wäja må det ord,..... 297 3
Jag är all full med..... 155 6
är bland dina får:..... 313 2
är det trädet i din..... 414 4
är din nåd ej..... 374 3
är en fattig fånge..... 373 2
är från honom..... 373 3
är, o Gud! din nåd..... 155 5
är ock wiß, o Gud!..... 31 4
är swag och..... 128 3
är wiß och derpå..... 213 3
är wäl med dig..... 111 3
önskar till det..... 375 13
Jerusalem! häf upp..... 54 1
i öfwerdåd..... 88 1
är öde,..... 53 7
Jesu blod min skuld..... 467 13
blod, som för mig..... 219 4
dig i djupa nöden..... 85 1
dig i nåd förbarma..... 369 3
dig ske tack och..... 109 7
djupa såren dina,..... 77 1
du dig sjelf..... 111 1
du som täckes..... 177 4
du mig ej..... 351 4
du min fröjd och..... 204 1
du mitt lif min..... 76 1
du, som nådigt..... 43 8
du, som själen..... 205 1
du som i det..... 356 3
gif, att denna lära,..... 217 10
gif, att jag wäl..... 413 7
gör mig angelägen..... 163 7
gör mig så till..... 129 1
hjertats glädjekälla!..... 214 5
jag af din..... 212 3
jag med dig will..... 70 13
Jesu! låt mig finna..... 472 6
i din wård wi ge..... 341 3
låt din helga wandel..... 129 2
låt mig städse..... 204 2
låt min sjukdom..... 363 4
lär mig rätt betrakta..... 48 1
lär mig rätt betänka..... 75 1
lär mig, så i nöden,..... 129 3
mig din ankomst..... 496 3
namn begynna skall..... 65 1
namn bemanna skall..... 65 3

Jesu namn besluta skall	65	5
namn betrygga skall	65	4
namn bewara skall	65	2
pris ske dun	70	12
på ditt dyra ord	368	2
utgjut i mitt	177	5
wärdes mig förläna	363	3
wärdes mig utrusta	129	4
wärdes sjelf mig	172	8
Jesum haf i ständigt	127	1
Jesus allena hela	387	7
allt mitt goda är	215	1
Kristus är min	152	1
sjelf har frestad	70	4
sig för mig utgifwit	200	3
ware allt mitt nöje	413	6
är hjertats högsta	157	4
är mig allt i alla,	214	7
är min hägnad	216	1
är min wän den	213	1
är mitt lif och	214	1
Jorden full af	43	1
Jord och haf och	496	2
och himmel må	219	7
Jude kyß och Petri	75	9
slägt! din otro	112	6
Ju större kors, ju bättre kristen	235	1
större kors, ju flera böner	235	4
större kors, ju mer blir döden	235	5
större kors, ju mera brunner	235	3
större kors, ju mera trogen	235	2
Kanhända snart	419	6
Kanske ej mera här	162	2
jag lemnar hjertan	468	13
Kom broder! räck	289	9
frälsta hjord! Och	327	1
Guds dyra gåfwa	137	4
Helge Ande! Herre god!	133	1
Helge Ande! Herre Gud!	134	1
Helge Ande! till	138	1
Israel! att dyrka	1	6
Jesu du min	471	8
Jesu! war i we och	118	3
jordens barn, eho	489	1
Kom med kärlek och	368	5
min kristen! Gud	217	1
o Jesu! huru länge	472	1
o Jesu! låt ditt	368	4
o Jesu! wäck mitt	352	1
Kom snart till mig	52	5
Komme, Gud! till	262	2
Kommer alle, som	163	5
till en fader åter	491	1
Konung i det höga!	406	2
Kor af fromma	3	6
Korsfäst! de ropte	122	2
Kring grödan, som	396	5
nejden spörjes	495	2
rymden breddes	372	1
Kriste! som ditt	74	1
Kristen! klandra	283	1
war, för Herrans	308	1
Kristne! medan wi	500	6
Kristus döden har	109	6
Krön året, Herre!	396	8
Kunde än en moder	231	9
Känn din plats uti	293	4
din pligt att göra	218	6
Kärlek, tillförsigt	126	3
Kärlekseld och	136	3
Kärleksfull, i wåra	388	3
Led oß, Jesu! lär	48	7
Ledsaga mig den	348	3
Lef i Gudi glad och	231	7
rättrådig, from	308	3
som du i döden	453	2
Lefwande för	71	3
Lif och oförgänglighet,	128	6
Lifwa sjelf mitt	219	6
Lifwets qwal och	74	6
Lik Petrus jag på	153	4
sommarregnets	56	5
Likt ett skepp, af	408	3
Likwäl den helgedom	227	2
ett töcken mig	481	4
hafwer Gud dig ej	231	8
Ljude den wid	74	7
Ljuf är denna	259	3
Ljus af ljus, o	426	1
Lof och pris jag will	443	2

Lof, pris och ära ware 416 1
ske dig store Gud 382 1
ske ditt ord i tiden 419 2
ske Gud Fader och 67 6
ware dig, o Jesu 62 1
ära, pris och 226 7
Loffjunger Herran, Som i det höga Lönar 267 2
Herran, Som i det höga Wåra fel 267 4
Herran, Som i det höga Wåra hjertan 267 3
Herran, Som i det höga Wåra öden 267 1
Herrans nåd och 57 1
Loffjungom Herran 266 1
Herran, wår 266 4
Lofwad ware Herran Wåra 270 1
ware Herren! Sannfärdig. 406 5
Lofwa Herren Gud 29 1
will jag Herran 264 1
Lofwer Gud! jag 482 6
Gud i himmelshöjd 271 1
honom, allan stund 271 3
Lycka ske konungen! 383 6
Lyckans falskhet 210 6
Lyft upp wår själ ur 385 5
Lys helga stjerna! 68 5
Låga jord! wik från 485 8
Lång wäg att wandra 202 2
Långsamma dagar 383 3
Längt bättre är en 359 7
från min Faders 113 2
heldre låt mig lida 279 2
heldre will jag wara 249 3
Låt aldrig mig förgäta dig . 63 14
aldrig mig förmäten tänka. 348 5
barnen komma hit 149 1
dem Herre! i din 335 4
dem på sig ock 316 4
den faderlösas 384 9
den fröjd du skänkt 343 3
den nya nådetiden 408 5
den onda från mig 205 4
din Anda i mig 111 2
din Anda mig 418 5
Låt din Andas morgonstjerna 426 3
ditt ljus så för mig 352 3
du min själ 359 6
ej mitt hjerta 153 13
ej satan arge, ... 137 8
för din röst, som 418 4
icke det förtrryta 232 1
icke här ditt ord 320 5
ingen lust, ej 208 4
Jesu ord och hans 354 11
kraften af ditt ord 409 6
mig din nåd ej 433 4
mig ej bli 206 4
mig få blifwa städs 161 3
mig hos dig 91 7
mig höra, hur du 352 4
mig i detta ljufwa 432 7
mig lefwa till din 358 6
mig med hwarje 207 5
mig ock samwetsgrant 340 3
mig, om det dig 441 5
min själ ditt 351 5
oro mig ej wäcka 442 7
oß derför glade 247 3
oß ej falla 387 8
oß ej, i fåfäng 262 4
oß fröjdas 109 1
oß nu Jesum prisa 110 1
oß, o Gud! din 263 4
oß ock, i wårt stilla 438 4
oß wandra med 341 4
store Gud! Din 327 3
syndaskuldens 162 3
säkerheten här 320 4
tron uti mig werka 206 8
upp hwar trogen 329 2
upp, o Gud! din 399 2
wattunöd Och ond 431 8
werldens lust 463 11
wår bön och 384 10
wår lampas olja 426 5
ymnigheten flöda 392 6
Låtom oß nu wara 112 8
Lär du mig att 423 4
då att nyttja tiden 489 4
mig, att deras 388 2

Vär mig, att din	363	2
mig att skild från	206	2
mig det onda	206	3
mig din rena lära	206	5
mig du mitt hjerta	351	2
mig föra helig	217	11
mig förstå, att jag	273	8
mig ej allenast	349	6
mig glad och	343	2
mig i bättring, bön	470	3
mig Jesu kors att	148	7
mig min dag	425	6
mig min håg	299	2
mig nu att rätt	413	2
mig, o Herre!	462	8
mig ock rättsligt	206	6
mig på denna stora	459	7
mig så lyda deras	334	2
o swage! att	30	7
Man hörer foglar	394	3
Matta öga, trötta	475	1
Med all din gunst	458	6
alla Herrans	488	2
andatt fall för	258	6
din kärlek mig	413	3
din ödmjukhet du	76	7
ditt faders-hjertelag	284	2
ditt menlösa blod	176	4
en tro på dig blott	248	4
hastadt lopp och	404	1
honom saligheten	487	2
hwarje dag du	222	9
Kristi Ande	280	4
kristligt saktmod,	289	3
känsla för det	42	6
lydigt sinne tog du	72	2
mißtro till min	174	6
omsorg delar man	468	5
oß är Herren Zebaoth,	227	6
rördt och tröstadt	97	1
tron Guds Ande	144	7
wåld och swek de	10	2
wänlig hand, fast	35	4
ångrens qwal kring	151	2
Medan du mig	176	6
du ännu kan	172	4
Men, ack! förlåt	441	2
ack! hur swage ära	93	3
ack! i lifwets ord	185	5
ack! mitt blod och	188	7
ack! än mer: mig	355	3
af ditt evangelium	145	2
alle rope wi till	21	2
alle äre barn af	199	6
cedern lik, som	326	4
dem, som efter	459	4
dem, som i allt	278	3
den fröjd försvinner	44	2
den hjertat	163	6
den owärdig går	154	8
den är redo dömd	147	4
dessa små, som i	403	3
detta ord försäkrar	186	4
detta är wår	147	2
det land, der Gud	376	3
dig, min starkhets	299	7
du förblifwer den	434	2
du hafwer seger	70	7
du nödens	12	4
du ock den fallna	85	6
du, som dessa	291	2
du, som war, som är	354	5
dyrast är den nåd	430	5
då jag knappt har	348	2
då jag sökte	223	4
efter detta är	313	3
ewigt ej, o	101	2
fast de fel, jag	465	16
fast färgadt och	467	10
fröjda dig, mitt	465	12
förgäfwes jag	451	8
förspill ej	172	3
först och sist min	297	8
gif oß helst det	427	9
glad som Moses	1	5
gryning blef kring	141	6
Gud af sin	46	3
Gud! de äro swaga	314	4
Gud, som dig ej	86	5
gör mig angelägen	295	5
han, som oß till	490	4
har du ett hjerta	453	3

Men Herrans nåd allena... 16 4
Herre Gud! bewara..... 444 2
Herre! utom dig..... 338 4
Herren säger: snart..... 121 4
Herren tillslöt..... 372 2
hwad finner jag wäl..... 435 2
hwad är, att jag..... 351 3
hwad är de..... 457 10
hwad är dygd? en..... 465 7
i den stund, då..... 449 2
jag finner, till min..... 166 3
Jesu! under dagens..... 461 8
intet straff, o Gud!..... 375 4
lof ske dig..... 47 4
loßne tungans..... 297 6
låt mig, som ett..... 430 11
mig o Herre! låter..... 415 2
må de glada sånger..... 392 4
märken dock,..... 10 3
när min kraft ej..... 468 12
när tempelsången..... 500 3
o Herre! i min själ..... 38 5
om det stilla dödens..... 434 4
om dig, min Gud!..... 474 3
om du, af ånger..... 164 4
om i dag du söker..... 323 2
om ock mitt hjerta..... 40 8
om wår själ ej..... 306 4
oß i sjelfwa..... 404 3
salig wi i döden må..... 492 8
si, det ljufwa lifwets..... 188 5
skall så ske, att..... 187 4
skulle det behaga..... 470 5
snart mitt hjerta..... 222 6
store Gud! ett stoft..... 470 7
synde wi på..... 289 5
såsom en fogel mot..... 424 5
twärtom du ofta..... 30 6
utan bättring..... 385 4
we den, som här..... 292 2
wårt hjerta är..... 426 2
är det ditt behag..... 338 7
Menska! i ditt hjerta..... 40 1
o, hwi dröjer du?..... 453 1
will du se Guds rike..... 34 5
Menskan fram i..... 43 2
Menniskan är..... 29 3
Menniskans beslut..... 257 2
Mig botfärdig gör..... 474 4
dagen flyr och..... 359 1
dertill nåd förunna..... 350 6
då, o Gud! din..... 199 4
föd och wattna med..... 414 6
följer hwarje godt..... 461 6
följer ej det mynt..... 461 4
följer dit ej..... 461 5
hade dödens snara..... 223 3
i den kärleksfulla..... 169 6
i din nåd behåll du..... 138 6
mycket fela kan..... 176 7
nådig och barmhertig war,. 184 2
nådig och misskundlig war,. 186 2
wärdes hoppet..... 425 4
är slikt wederfarit,..... 223 7
Milda sken af..... 73 6
Milde Jesu! dem..... 356 5
menniskornas wän!..... 81 1
Min anda jag..... 226 6
blindhet är så ofta..... 255 2
bön du wärdes..... 416 7
dag till ända..... 466 3
Frälsare! den..... 430 6
Frälsare! hwad..... 84 1
gerning nådigt..... 429 9
Gud! har du mig då..... 238 3
Gud och Fader..... 425 1
Gud och Far! Med..... 233 3
Gud på dig..... 229 1
Gud, som hör hwad..... 280 2
hwilotimma ljuder..... 444 1
hydda, som här..... 471 4
hydda, utaf stoftet..... 229 5
högsta skatt, o..... 186 1
högtidsdag går in:..... 473 4
jemmer nu en ända..... 479 1
Jesu! uppå dig..... 176 9
kläder kläds af..... 440 5
kraft, o Herre! är..... 202 4
kranka själ du så..... 362 4
lesnad will jag dig,..... 342 8
lycka spild, mitt..... 169 2
nästa, som är stadd..... 427 10

Min nästa, wid min 296 5
prösningstid ej 281 5
själ utaf din..... 6 8
själ! ditt hopp till..... 183 4
själ förskräcks,..... 178 3
själ går fri ur,..... 476 3
själ har Gud..... 223 8
själ! låt aldrig..... 241 3
själ och sinne! låt..... 239 1
själ skall lofwa..... 16 1
själ stor längtan..... 325 2
sorg är dig bekant!..... 238 8
synd, o Gud! Mot..... 187 1
synd är stor och..... 194 2
sällhetsdag! jag..... 484 5
tid förgick, mitt lif 220 3
tid och stund är..... 468 2
tro och hopp jag..... 183 3
tunga aldrig skall..... 297 5
wår har flytt, min:..... 354 2
ögon slutas till:..... 440 4
Mina lesnadstimmar 451 1
ögon snart sig 482 1
Minsta tanke och 13 6
Miskundelig Gud!..... 167 6
Mißtrösta ej, att 191 1
Mißtröstande förj..... 298 3
Mitt barn, du sade..... 429 4
fasta hopp till..... 228 1
hjerta fröjda dig; 261 1
hjerta, Gud!..... 346 7
hjerta, Jesu! denna..... 322 1
hjerta! si, ho lades 63 7
höga namn..... 142 3
lif, min kropp och..... 250 2
rätta hem i himlens 47 10
sammet ur sin långa..... 169 1
skuldregister, när..... 189 1
tal det falle så 207 3
uppsåt styrk, min..... 422 6
ursprung är af..... 47 2
wittne ware Gud!..... 289 2
öga efter dem skall 299 6
öga skumt har..... 374 1
öga skådar dina..... 4 2
öga spar du dina 241 1
Modren ej sitt barn..... 475 3
Molnen wåra blickar..... 247 2
Morgonrodnan mig 423 1
Mot köttslig lusta 142 7
ondskans magt..... 10 5
sorgefulla är du..... 345 2
Må aldrig denna..... 297 2
andra prisa swärd..... 379 4
den wälsignelse, du..... 446 3
ehwad mig är..... 259 5
ej som Eli jag 340 4
i mitt kall och i..... 416 5
Jesu nåd..... 347 7
mig din godhet..... 222 12
min wenstra hand..... 286 3
mitt hjerta..... 15 6
till dina öron hinna 384 8
wi som dina barn få..... 146 8
wåra söner till wårt..... 301 2
Många skulder mig..... 201 3
Måste ock af törnen..... 123 6
Mägtigt från i dag..... 109 2
Möda, sorg och tårar 216 6
Mörkret flydde för 126 4
Naturen åter träder 393 1
Nej, flyn, J mörka 240 4
min Gud, mitt..... 475 2
på ormen träder..... 44 7
Ner i dödligheten..... 45 6
Nu all min håg jag..... 477 9
all sorg jag kastar,..... 216 8
blott ett hjerta och..... 302 3
blott för werlden..... 337 1
denna dag förliden..... 441 1
det mig bekymrar..... 212 3
dig, min Gud! jag..... 230 7
dig, tackar all mitt..... 76 8
då jag första gång..... 355 5
döden dina ögon..... 99 3
ej mer skall jag..... 460 8
Fader! åt din wård..... 320 7
farwäl, wårt fosterland!... 371 1
hafwer dagen ända..... 442 3
hafwer denna dag,..... 440 1
helwetet är nedertagdt.... 107 4
Herren Gud wälsigne oß!.. 379 1

Nu hwilar hela jorden..... 442 1
Jakobs Gud! med..... 370 3
jag följer dina fjät..... 81 5
jag min suckan..... 466 7
jag ser, hur jag..... 166 2
jord! slut de kallnade..... 492 9
kan en kristen..... 110 8
kommen är wår..... 104 1
o Gud! för dina..... 451 11
sannerlig jag..... 195 4
segrar alla trognas..... 69 1
skall den störd sin..... 483 3
skall ej synden..... 209 1
stormen, o tider!..... 102 4
tacken Gud, allt..... 272 1
tystne de klagande..... 492 1
werlden från mig..... 466 8
will derför döden..... 467 3
will jag bryta opp..... 473 1
wäl, o död! du förer..... 480 3
är den stora dagen..... 110 7
är en dag framliden..... 439
är en fast bedröflig..... 120 2
önskar jag, om det..... 359 5
Nåd wi begäre,..... 387 4
Nådens kraft wi då..... 152 4
under här wi..... 58 2
När afund, att hans..... 276 4
allt omkring mig..... 433 1
betryck och jemmer..... 137 3
den sista klockan..... 358 7
det sparda guldet..... 283 3
dig jag söker..... 279 3
domsbasuners..... 498 2
du af jordens sand..... 207 8
du fordom lik en..... 148 3
du fäst i pligtens..... 308 4
du håller dig till..... 431 5
du, Jesus! hos mig..... 305 8
du med din ankomst gläder 80 3
du mig täcks..... 445 2
du oss till bättring..... 388 5
du på samwete..... 312 1
du är så djupt..... 80 8
förlåten af de sina..... 83 4
Herre! du oss..... 105 5
När Herren efter sorg..... 690 4
Herren öfwer jordens rund 390 3
i bekymmersamma..... 348 4
i ditt ljus jag bör..... 313 7
i gudaktighet..... 338 5
i kroppens alla..... 257 8
i nätter, som i..... 369 2
jag besinnar, store..... 185 1
jag blir förd i..... 469 2
jag från werlden..... 427 11
jag, frälst ifrån all..... 246 6
jag lägger mig att..... 204 4
jag med allwar..... 188 4
jag nu åter syndar..... 428 3
jag om morgonen uppstår,
Jag..... 157 7
jag om morgonen uppstår,
Om..... 417 1
jag skall hädan..... 428 8
jag slutar mina..... 204 5
jag uti min..... 459 1
jordens grundwalar..... 492 12
jordens folk, i yrans..... 32 4
kroppen blir i..... 47 11
lifwet skall..... 86 6
menniskor..... 230 4
mig synden will..... 246 3
mig så för ögat..... 79 4
min sista stund..... 499 6
mitt förnuft ej mer..... 469 3
mitt hjerta måste..... 111 7
mörker jorden..... 433 2
nådens tid en gång..... 465 3
ondskan spinner..... 276 3
på min stig du..... 255 6
rösten stälfwande..... 449 3
samma jord man..... 391 4
sig syndarn will..... 152 11
snart ditt lif..... 462 3
solen bortom..... 243 6
solens milda..... 242 3
syndaren will sig..... 167 4
syndarn, blind af..... 130 2
sömnen mig..... 442 6
till dig i mörka..... 262 7
till ro jag lägger..... 248 3

När trygg och mätt, du 288 1
werldens hopp..... 146 1
werld och wänner..... 242 1
wi frestas på wår..... 262 6
wi ha anlagt 427 2
wi skole till wårt..... 424 9
wi nu sätte lit..... 144 6

O! att slydda dagar..... 358 4
blick, för klar, för..... 11 2
brudgum stön!..... 98 7
djup af nåd och..... 11 5
du bittra..... 179 1
du, Guds helge 21 4
du, Helge Ande! 132 1
du, helige! för dig..... 40 4
du, hwars kärlek..... 336 1
du härlighetens..... 328 3
du i synden döde!..... 165 3
du, min ädla skatt, ... 160 3
du, som alla..... 385 1
du, som all min..... 162 4
du, som blomstren..... 346 6
du, som för wår..... 88 2
du, som gaf ditt..... 285 6
du, som har Ett..... 377 1
du, som kom att..... 169 5
du, som mig..... 170 4
du, som mina..... 432 6
du, som räknat..... 357 8
du, som sade:..... 119 4
du, som wåra..... 308 3
du wet och ser..... 351 8
du, wår Herre Jesu..... 93 1
död! du öppnar..... 471 7
ewige! i ditt..... 20 4
ewige! o Gud! till..... 20 1
ewighet! din längd mig fast förskräcker..... 463 1
ewighet! din längd mig fast förskräcker,..... 463 12
ewighet! för dig 463 3
Fader! dig, som..... 20 2
Fader, Son, och..... 486 7
Fader wår,..... 21 1
folk, från Herran..... 53 5
fröjdeande! statt..... 138 9

O fröjd, o frid, som 326 3
gläds, min själ! och..... 69 3
gode ande! led du 130 8
gode herde, du..... 313 1
Gud! all sannings..... 260 1
Gud! det är en 324 1
Gud! det är min 223 1
Gud! dig ware lof..... 427 1
Gud! din Andas..... 412 2
Gud! din himmel 395 1
Gud! din wishet 27 5
Gud! ditt folk dig 317 1
Gud! ditt ord och 412 6
Gud! ditt rike ingen 199 1
Gud! du skänkt..... 340 1
Gud! du är dock..... 375 10
Gud! har denna..... 171 6
Gud! ho märka..... 171 9
Gud! hur ljuflig är..... 196 5
Gud! hwad färd..... 82 4
Gud! hwarthän ett..... 82 1
Gud! hwem skall 373 1
Gud! jag flydde till..... 196 3
Gud! jag mig..... 180 2
Gud! jag nödgas..... 190 1
Gud! i dina händer..... 373 6
Gud! i kärlek utan..... 355 8
Gud! låt städs 489 6
Gud! med ånger,..... 396 6
Gud! mig kristligt 333 1
Gud! mig ej..... 440 3
Gud! min Gud! du..... 350 5
Gud och menniska,..... 21 3
Gud, o Gud så..... 207 1
Gud! om allt mig..... 295 1
Gud, som allt med..... 432 1
Gud, som budit 340 5
Gud, som ej be..... 342 1
Gud,, som herdar..... 314 1
Gud, som hämden..... 10 1
Gud, som hör-er 329 1
Gud, som mina steg..... 357 1
Gud, som skiftar 367 1
Gud, som åter..... 422 1
Gud, som äfwen..... 202 1
Gud! wi lofwe dig 263 1

O Gud! wår broder..... 122 1
Gud! wår konung..... 304 1
Gud! wår tid så..... 404 4
Gud! wårt hjerta..... 412 3
hade jag dock..... 178 4
haf dock, haf..... 375 7
Helge And! gif oß..... 23 3
Helge And! gör..... 24 5
Herre! dig jag har..... 189 3
Herre! dig jag will..... 28 6
Herre! du wår..... 289 7
Herre! för allt godt..... 256 1
Herre Gud, af..... 497 5
Herre Gud! gör nåd..... 181 1
Herre Gud! hwad..... 375 1
Herre Gud, oändelig!..... 23 1
Herre Gud! war..... 35 5
Herre! ho skall..... 315 1
Herre Jesu, wärm..... 202 6
Herre Jesu Krist!..... 364 4
Herre! mig benåda..... 180 3
Herre! slipper jag..... 184 4
Herre! war oß..... 403 1
Herre Zebaoth!..... 189 5
himmels gyllne..... 458 9
himmels lust så..... 458 10
himmels rikedom!..... 458 11
hoppets dag, som..... 461 1
hur skall jag..... 219 5
huru ljuflig är..... 325 1
huru sträng månd..... 463 6
huru säll Ar wißt..... 98 8
hwem må förnöjd..... 474 2
högsta tröst, i all..... 135 4
I fallne! så allena..... 83 3
jag finner ingen ro..... 40 5
jag finner, o! jag..... 451 6
jag känner, o! jag..... 451 9
jag skall ej för..... 159 3
Jesu Krist! dig till..... 330 1
Jesu Krist! du nådens brunn!..... 47 1
Jesu Krist! du är..... 362 1
Jesu Krist! Guds..... 24 3
Jesu Krist! min högsta tröst, 188 1
Jesu Krist, sann..... 469 1
O Jesu Krist! som mandom tog, Att..... 49 1
Jesu Krist! som mandom tog, Hjelp..... 23 2
Jesu Krist! Till dig..... 195 1
Jesu Krist! wår broder kär 154 9
Jesu Kriste! kom..... 498 7
Jesu, Davids Son!..... 184 6
Jesu! det blodet..... 170 5
Jesu! du ej från..... 334 3
Jesu! du mig..... 161 2
Jesu! du, som med din död 450 6
Jesu! du, som menskors nöd 20 3
Jesu! du som synd..... 162 4
Jesu! du wår..... 96 4
Jesu! du är än Den..... 365 3
Jesu! gif, att..... 493 5
Jesu god! Gif tålamod,... 187 5
Jesu god! Gif du mig mod 347 9
Jesu, Herre god!..... 156 2
Jesu! hjelp, när..... 498 5
Jesu! i den spis du..... 355 4
Jesu! kom, kom hit..... 155 7
Jesu! kunde jag..... 174 4
Jesu! mig din frid..... 234 3
Jesu! när jag..... 471 1
Jesu, rik af nåd!..... 176 2
Jesu! som till..... 157 8
Jesu! tag med nåd..... 39 6
Jesu! wid din nåd..... 417 2
Jesu! wärdes mig..... 276 6
Jesu! än de dina..... 150 1
kan jag hoppas..... 185 5
kan wäl denna..... 169 3
klarhet, som..... 488 6
kom, min Jesu då..... 158 1
kommer, ståder..... 227 4
Kriste! du allena..... 180 5
Kriste! oß benåda..... 50 3
kärlekseld!..... 135 3
kärleksrike Gud!..... 296 1
lifwets furste, som..... 101 1
ljusets, fridens..... 481 6
lär oß dem att..... 314 2
menniska! betänk..... 464 4
menniska! det är..... 141 6

O menska! du ej	405	4
menska! hör det	278	1
menska! till en	497	1
menskor! menskor!	391	7
menskor! wänder	149	4
min Frälsare! din	79	1
min Gud! hwad	349	1
min Gud! hwem	259	4
min Gud! mitt	163	2
min Jesu! dit du	128	1
min Jesu, jag will	172	7
min Jesu! lär mig	455	8
min själ! du skall	500	4
min själ! må du	408	2
må jag ock, i tro	420	3
må jag wisligt	348	6
må wi här, till	490	5
må wi noga märka	421	2
måtte jag dem se	340	6
samwete! o röst af	143	2
Skapare! o gode	25	1
sorg och nöd!	98	2
starke hjelte! statt	226	3
store allmagts Gud,	309	1
store Gud	347	4
store Herre Gud,	440	2
syndaträl, som i	465	1
syndaträl, Som	327	2
säg, min själ! hwi	243	1
usla lif! o	471	6
we! jag kommer då	184	3
werldars Gud! hur	401	4
werld! din högsta	59	4
ädla ljus! gör med	135	2
Och af din Anda	468	10
Andans frukt är	153	12
att wi detta skole	157	14
dina gerningar	497	3
du, hans folk,	266	3
du har lofwat mig	238	6
du, som är i syndeu	108	3
fröjd i tider utan	483	6
föd den arma, kläd	285	5
förd till hafwets	11	3
förr'n i modersfamn	11	4
herdens röst jag	488	3
Och himmel skall	56	6
hwad du war, du	6	3
hwad mitt hjerta	260	3
högre, klarare än	487	4
i brödet, du dem	81	3
i hans Anda blefwo	274	5
lindrigt lösas	484	3
mitt öga skall	485	4
nu du mig benådat,	429	5
nu hwad qwal och	353	4
nu jag öfwerlemnar	237	4
nu mot himmelen	95	8
när du fullgjort	454	7
när du nattward	158	15
när du sist besluta	253	4
när du sträfwar	454	2
när han sin	339	4
när jag önskar	153	6
när min tid är ute	97	5
när på jorden	36	4
när sist wid dödens	335	5
när solens ljus sig	423	5
när uti mitt sista	190	5
när, wid wänners	468	14
om det blir din	39	5
salig när jag detta	145	6
salig är den	113	6
salig är och	421	4
samma bön jag	196	4
spenabarnens ljud	51	7
si, då en rättfärdig	122	3
som du for, du	113	5
som en herde för	146	6
som en stråle	383	2
såsom han ifrån	115	7
säg, när du	240	5
tidens qwal fick	141	8
werldar skola hafwa	108	6
wid slutet af mitt	126	8
wissnade lemmar,	492	5
wore werlden än så	124	3
är du min	362	5
Ofta jag mig ej	70	6
i min ungdoms yra	358	2
tycker jag mig	467	5
Offret stundar:	83	2

Om afgrunds wreda	244	4
af Guds nåd jag	273	6
aftonen är puft	495	6
alla skatter wi	241	5
dig stor swaghet	191	9
dig, o Gud!	347	6
dina råd jag i min	359	4
du allswåldige ej	5	2
du dig skiljt från	191	4
du med uppsåt	312	2
Gud nu så gräfet	298	6
Gud än wille	182	4
han ock döljt för	234	2
han oß icke älskat	115	3
jag en daglig	288	3
jag ifrån de	357	3
jag med Gud och	468	8
jag skall hinna	229	4
jag stapplar, mig	349	7
Jesu! på min	145	1
menskor för mig	347	8
mig min sjukdom	470	6
nåd och rätt jag	299	1
någon farlighet	207	4
nöd och sorg du	32	3
ock någon dygd	408	4
ock någon qwinna	123	3
plötsligt i mitt	375	9
sparsamt brytas	255	7
om tron dig synes	191	6
tusen wid din sida	225	3
werlden ännu	63	10
werld och ondt	176	8
än hwarje träd och	424	4
Omhägna med	492	11
Omkring ditt kors,	47	7
Onda werld! jag	455	6
Ondskan för ditt	2	5
Ordets ringa frö	117	4
Oß grafwen synes	99	4
kan ej wederfaras	410	2
kristna bjuder	64	3
kristna bör tro	298	1
kristnom bör på	67	5
lysa skall hans	121	6
som dina lagar	384	3
Oß syndare Bör slikt	98	4
wälsigna och	3	7
wärdes den	317	2
Oändlige, i ljusets	19	1
i ändligheten	19	5
o du, hwars	7	1
Petrus sig i faran	80	9
Pris, dig som ej	167	8
dig, som ensam	372	3
dig, som har, från	104	7
Jesu, dig, att ock	104	3
ske dig för dagligt	447	2
ske dig Gud! i	381	3
ske dig! ja ewigt	443	3
ske Gud i	58	7
ware dig, att sorg	229	9
ware dig, ewinnerlig	49	5
ware dig, hwars	382	6
ware dig, o Gud!	272	3
ware Gud, som	421	1
ware Guds barmhertighet	67	7
Priser Herran,	61	3
På branten, der du	409	2
den wäg, de skola	335	3
det jag nu deß	430	8
det mig må	347	5
dig jag hoppas,	226	1
Gud, och ej på	252	1
Herrans dag, i	334	5
honom må du wåga	244	3
Jesum tro och	87	8
korset du min	479	4
krubbans strå man	72	1
lifwets wäg jag	354	3
mig din kärlek	222	2
mig i nåd du äfwen	31	3
min Gud i lif och	264	2
orätt ingen grunda	228	5
Sinai stod Herran	143	1
werlden mätt	360	4
wägen de oß föra	35	3
Qwinnan sjelf om	351	6
Qwäf syndens frö uti	142	11
Ransaka mig	175	8
Rent hjerta skapa,	292	6
Rys, hisna, skälf,	465	11

Räds då, att ej den 173 5
Rörande och dyra 148 6

Saktmodig, mild 51 3
mild och oskuldsfull 56 3
Salig den dig aldrig 85 5
den, hwars hjerta 293 1
den, hwars trohet 217 3
den, sin lust ej 217 5
den, som för de 217 6
den, som i sitt 217 4
den, som ren och 217 7
den, som tåligt 217 9
den, som will 217 8
den, som ödmjukt 217 2
salig den, som 45 8
Samma röst, som 78 2
sol, som 423 2
Samt har det uppåt 154 7
Samwete! som 40 6
Sann kärlek söker 144 9
lifwets frukt det 104 2
tro ej utan kärlek 144 8
tro på Gud och på 141 12
Sanning från ditt 13 3
Gud! den lära är 13 4
Herre! i ditt hot 13 2
Herre! är den pligt 13 5
Sant är, när jag will 205 2
Satan! hwar är nu 109 5
Sedan kan jag, lugn 368 3
Se det goda land 210 9
grafwen öppnas 490 3
hwad blir då 29 4
liljorna kunna ej 298 5
menniskan! ack, ... 87 1
menniskan! för 87 3
menniskan! o lär, ... 87 7
menniskan! så hög 87 5
milde Gud! i nåd 320 1
på Jesum bed och 127 3
på Jesum, när du döden, .. 127 7
på Jesum, när du lider; .. 127 5
på Jesum, när en fara 127 4
på Jesum och upplifwa ... 127 2
Si, af jorden komna, ... 44 4
axet fälles till wår 400 2

Si, bergens grundwal 91 6
de föllo, och de 117 3
den, hwars werld 391 5
den, som nyss på 391 6
då wiker twiflet 48 5
Herrans ord är 121 5
huru godt och 307 1
jag en främling är 432 2
jag hörer dina 123 4
jag i synd är född 181 2
Jesus är ett 66 1
jordens slägter 448 2
natten flyr för 56 1
ormen hade 110 5
så bygger Gud sin 123 7
templets förlåt 91 5
Sig fröjde nu hwar 107 1
Sin Fader Sonen 46 5
suck naturen 397 1
Sions Gud är hög 29 10
Sion nu med själ 61 4
Sion klagar 123 1
Sist beder jag rätt 155 8
min Gud! jag dig 257 11
Sitt ljus nu solen 442 2
öga Jesus öppnat 103 1
Sjelf står han lik 339 3
Sjelfwe stapplande 262 5
Sjung, lås och gack 239 7
Skall bland sorger, ... 201 5
jag då ensam 321 3
jag i werlden här 207 6
jag sjukdom draga 366 3
Skapa i mig, Gud! 201 1
Skapare! att nalkas 259 1
Skingra, Gud! all 168 4
Skole wi förskjutas 44 6
Skrif det konungsliga budet. 319 2
i mitt hjerta in 176 10
på fästet, klara 437 2
Skulle du ock snart 349 8
Skydda, styr och 384 6
Skåder, skåder nu 92 1
Slå dig för ditt bröst 12 3
Slägt, wänner, deras, ... 416 4
Slätt ingen, utan 191 10

Snabbt som blixten,..... 408 1
Snart döden skall..... 449 1
från allt, hwad 451 2
får jag skåda hwad 199 7
får man med..... 389 4
ligger bojan..... 488 1
till den strand, der..... 481 8
wåren är förliden:..... 392 5
Tolen dig sitt offer..... 3 2
Sol och måne ej..... 485 6
och stjernor, luft 455 3
Som dagg, af 199 6
daggen gör stor..... 307 2
du, o Jesu! ett..... 338 2
ett lam att slagtas..... 126 7
fogelen wid ljusan 487 3
foglar små, När 187 7
fogeln fri och snar,..... 325 3
Gud, dig täckes 253 1
guldet genom elden..... 243 3
sig en far ..... 16· 3
wällukt går af..... 321 2
Sorgligt måste jag 246 4
Sprid ifrån palats..... 384 7
Stanna, och din..... 172 2
ungdom! och hör..... 494 1
Statt upp, o Sion!..... 68 1
upp, war ljus, o..... 56 7
Stilla jag mitt kall 275 2
jag mitt kors må..... 275 6
jag på dig will..... 275 1
komme och 275 8
må jag Herran..... 275 7
må jag sträds..... 275 3
må jag tadlet..... 275 5
må min wandel..... 275 4
och mitt stoft må..... 275 9
är hans gång och..... 247 4
Stor, gudomlig är 58 6
och helig är min..... 38 8
Store Gud! hwad..... 163 1
Gud! med skäl du 388 1
Gud! mitt hjerta..... 38 1
Gud, som handen 168 1
Gud, som tusen 30 1
Straff du i naturens..... 290 2
Sträck öfwer oß 411 6
Strö palmer på den..... 51 6
Stunden ilar, Bed 83 6
Styr ock för min..... 137 7
o Jesu! till det..... 499 5
wårt hjerta, att wi 318 2
Styrk dem, o Gud!..... 302 2
deras mod, Som nu 377 2
din kyrkas swaga..... 426 4
mig allenast i den..... 188 10
mig, att jag allt..... 342 7
mig, att rätt, o..... 313 5
mig i alla goda..... 427 7
Swåra fallen, skild..... 45 3
Swårt och bittert..... 76 4
Syndaskulden att..... 78 3
Synden mig..... 216 2
Syndens gift, som 361 2
Synd på synd jag..... 467 7
Så af nåd jag..... 435 5
den arma, som den 283 4
din lydnad blifwit 71 6
din wandel högt 71 8
din åker; spar ej 283 2
du will min börda..... 15 5
falle då på wåra 241 6
far i frid, du..... 495 5
fly till Jesu..... 454 6
får jag nu med..... 478 1
gif att nu jag..... 153 5
gif mig nåd, för..... 47 8
gif mig tron..... 174 5
Gif, o Gud! att 322 3
Gud! med oß du 385 7
Gud oß uppenbarar 19 9
går en dag än från 434 1
går, i Jesu namn,..... 276 5
går jag stilla och 41 5
handla rätt, och..... 278 4
hjelper du min..... 84 5
himlen med jorden 102 3
hwila, gode Herde!..... 100 2
hwila i wälsignelse,..... 495 1
hör hans röst och..... 108 2
hör mig, jord! må..... 169 7
högt har Gud oß..... 147 1

Så i Jesu dyra namn 371 1
intryck i mitt sinne 295 7
kan jag, när det 459 8
kom, att i mitt 153 14
kom i helig 1 3
kom, o Gud! att oß 320 3
kommer jag, min 261 4
känner Herren wäl 232 6
lef till Jesu ära! 90 5
lemna all otidig 298 8
liden, tåligt liden, ... 488 4
ljusens änglar dig 263 2
lyckta än ett år 415 1
låt oß öppna snart 315 4
länge Gud är Gud 463 9
länge jag min synd 196 2
mig Herren ej 467 11
milde Gud! i dig 4 6
märker nu det 63 5
nalkas jag, med 468 11
nöjd jag då från 483 7
skall min själ allt 174 7
skall uti min mun 364 6
skicka herdar till 316 6
skön går morgonstjernan fram 484 1
snart for då min 345 1
snart är det med 7 4
strid med helig 224 4
styrk oß, hjelp oß, ... 93 4
står allsammans i 144 10
säger han: jag är. 142 12
söf i dag, då år 323 3
tacka må och 402 2
under lyfwets 222 10
underwis mig Gud! 309 5
upp, min själ! att 64 5
wandra wi all 490 1
war tröst och haf 192 7
wet jag då, hur allt 158 12
wi känne, hur 247 5
will jag fly, Från 187 8
will jag, Jesu! 235 6
will jag, unnan det 461 7
wilje wi ej förja 395 4
wilje wi, o Fader 411 7
Så wilje wi wid dig 438 5
wore dem en ljuflig 463 5
wärmd af det ewiga 492 7
är det ock Kristi 152 6
är fullkomnadt, ... 99 1
är jag ej förlägen 350 7
är oß nu ej annor 182 2
Sådant wille wißt 75 19
Således är wår 332 1
Såsom du, i dopets 126 2
hjorten träget 460 1
månans nya dager 455 2
Säg, store Gud! du 465 15
Säll den, hwars 196 1
den, som alltid 140 5
den, som fast i 114 5
den, som hafwer 157 1
den, som håller 142 13
den, som mot den 287* 1
du, som dig åt Gud 225 1
du, som menlös 493 1
och salig är den 112 3
är den man, som 339 1
är den, som det 257 9
är den, som sina 257 10
är då hwarje wärdig 154 6
Sälla kors! du bittra 236 2
Sälle äro de, som 73 4
äro de, som sofwa! 491 4
Sällt är det land, ... 306 3
Sänd, Herre! dina 221 3
Särdeles att i denna 431 2
Sök din ära i Guds 319 4
ej att tysta 39 3
ej på din brist 172 5
i tron, med ångrens 172 6
Sött sofwer den 436 3
Tack, Jesu! för din 346 4
min Gud! för 177 7
o Jesu! för det ord 331 1
ware dig, o Jesu 99 5
tacker honom i 268 3
Tag an det dyra 189 6
bort all skrymtan 354 9
bort allt hat och 155 4
bort allt köttsligt 274 7

Tag bort nu, med det..... 412 4
trones sköld, bind..... 211 5
trädet bort! så talar..... 414 5
utan knot ditt kors 233 2
Tanken sig ej reda..... 45 2
Tiden flyr; när will..... 172 1
nalkas till..... 45 5
Till allt, hwad jag..... 299 3
arf af mina fäder..... 350 1
bot mot synd 421 3
den himmel, som..... 163 4
denna lott, till 141 13
deß jag, föjd af..... 354 13
deß wi sjunge med..... 330 3
dig af hjertans..... 183 1
dig allena, Jesu..... 194 1
dig i nödens stund..... 409 3
dig jag ber med..... 334 5
dig jag ropar,..... 208 1
dig jag ställer allt..... 479 3
dig naturen sänder..... 393 3
dig, o Gud! mitt 409 1
dig sin blick han..... 90 3
dig, som hjertat..... 222 1
dig, som werlden..... 397 4
din bättring han..... 245 4
din förtjenst med..... 459 6
din thron lyckfalig..... 30 3
döden will..... 97 2
ende Sonen sade..... 46 4
ett folks 308 2
Gud, som hjelpen 346 5
helig lydnad för!..... 144 3
Herran din..... 232 2
himlen, för Guds..... 477 6
härlighetens land..... 113 1
ljusets rymder nu 103 2
sina barn den gode 242 2
sömn jag mig..... 442 4
tidens slut din lära..... 114 4
Tillbedjande din 382 4
Tillgrip ej hwad dig..... 142 8
Tro ej han löftet..... 224 5
Trots werld och..... 230 3
Trygg i din wård 434 3
Trägna suckar will 246 5
Trösta ej på någon..... 29 2
Tunga bördor 246 2
Tung blir den wäg,..... 344 2
Twiflan ur min själ..... 200 1
Ty allt, hwad hans..... 271 2
bedje wi så 324 3
dagen han är dock..... 424 7
detta lif är idel död..... 471 5
din lekamen som..... 157 15
ditt kors är all min..... 75 17
efter han, Sann..... 98 9
ej nånsin såg jag 231 2
hans lekamen, ... 154 4
han will då till oß..... 389 5
hjelp oß, o Herre!..... 274 6
ho, som tror på..... 147 3
jag i sanning wet,..... 309 4
Jesus, Guds enfödde 191 2
kommer jag nu usle 188 6
kommo de till..... 67 3
kärleken är mild..... 338 3
lugnens, J wid Jesu 493 4
lär oß lefwa, lida..... 105 4
lär oß nu städs..... 455 7
må en hwar nu..... 63 6
prisar jag din magt..... 37 4
sanning och..... 353 3
si, det håller hon 325 4
skall jag alla dagar..... 209 3
skall, o Gud! din..... 469 7
snart J skolen tagas..... 310 3
sorgerna och nöden..... 488 5
tackar jag dig,..... 427 3
tackar jag, o Herre!..... 430 9
tror Guds löfte,..... 228 4
twifler ingalunda..... 477 7
utså nu din täresäd..... 242 4
wandrar jag med 478 3
war din trätobror..... 285 4
ware pris i ewighet..... 46 8
wet, här hålles..... 89 4
will jag alltid..... 249 6
will jag ej för..... 273 4
will jag, Gud till..... 244 5
will jag Gud åkalla,..... 240 6
will jag, medan än 415 4

Ty will jag mer ej 374 5
will jag nu 75 16
will jag till den 182 3
will jag wara glad 296 3
är det bättre täligt 239 3
Tyngd och lättnad, ... 284 4
Tänk ej uti din 239 5
ock derhos, hwad 465 10
på, att helga 142 4
på den Gud, som 405 3
på honom, som war 294 3
Under blixt din lag 398 2
werldens larm, ... 210 3
Upp, att Kristi 117 1
att helgelsen 294 7
dig med kraft 42 3
kristen! upp till 211 1
min själ! att korset 294 6
min själ! min mun 112 9
min tunga! Att 106 1
psaltare och harpa! 1 1
skaffer faderlösa 310 2
till den höjd, den 87 6
Uppfaren är wår 115 1
Uppfriskas, efter 390 2
Upplys wår själ! 431 4
Upplåt wår mun till 330 2
Uppmärksamhet 314 3
Uppå min sida 138 4
Ur din bok, o Herre! 358 5
sömnen snart dig 243 7
Ut du går, att 71 2
Utaf en slyktad 355 7
Jesse rot en gren 61 2
Utan helgelse kan 294 2
Jesu jag förderfwas 214 2
synder buren är 58 3
Uti all sanning led 138 2
din hand, med tro 441 3
din nåd, o Fader 250 1
lustans spår 210 2
Utöfwer konung 381 2

Waka, bed, min själ! 210 4
bed och strid, ... 210 11
kristen! kom att 83 5
själ! och bed, ... 210 1
Waker upp! en 496 1
Wak upp, att frukter 462 8
Wak upp! bed Gud om 291 4
upp! hör ropet 165 4
upp! hör wäkten 165 1
upp, min själ! gif 429 1
upp, min själ! och 430 1
upp, min själ! låt 463 10
upp, min själ! war 326 2
Wakna upp, du hårda 92 5
Wandra till din graf 453 5
War arbetsam, du 282 2
arbetsam, Guds 282 4
arbetsam, i nyttans 282 3
arbetsam, men blott de da'r, 282 6
arbetsam, men se 282 5
du mitt skydd mot 151 4
glad, min själ! haf 236 6
glad, min själ! och 230 1
glad, uti den goda 405 1
helsad, sköna 55 1
jag i glädjens dag 171 8
mitt ljus på lifwets 168 5
nu redo själ och 443 1
ock hos mig i 427 4
på tidens tecken 319 3
trofast! natten 224 6
tröst, min ande! 481 7
We dem, som här från Herrans ord 498 4
den, som här ewigt 455 5
den, som säger: 5 1
Veni sancte 132
Werldarna sig röra 44 5
Werldens frälsare 58 1
Wi bedje dig af 469 8
bedje dig, samt 96 2
bedje, wi åkalle 411 5
bedje än, Att du 431 3
ej lefwa som oss 26 3
följt i dag med 95 1
för korset ödmjukt 386 3
förlossas, Ormen 106 3
för syndaskulden 26 2
gifwe dig Lydaktelig 431 6
gå hem, hwar till 332 2

Wi ha warit dödens 112 5
ha warit fjerran 112 4
hafwe det förskylt, ... 7 3
hit ej förde gods 274 2
lyssе då ditt 396 9
lofwe dig, o store 139 1
lyfte då wårt 403 5
prise dig, o Fader 324 5
prise, wi tillbedje 24 2
på jorden lefwe 26 1
tacke dig, o Jesu 96 1
tacke dig, Så 431 1
tro ock på den 17 3
tro ockjå på 17 2
tro på en 17 1
wilje efterfölja dig 495 4
wilje ej med fagert 385 3
äre barn, som 396 7
Widden af Guds 485 7
Wid dig jag ewigt 158 18
dig jag städse 249 4
din allmagts warde! 8 2
ditt bud de blinda 74 4
min Jesu sida 216 4
sitt bord han will 152 3
årets början 414 2
Will du oß plåga, ... 387 2
du än dem helsan 369 4
då sig i wällust 77 2
Wille werlden hjertat 77 3
Wisserligen har du 245 2
Wishet strålar i din 74 3
Wittna städse med 148 2
Wore werlden af wår 192 8
Wäld och qwal dig 70 9
Wår broder nu du 49 4
egen kraft ej 124 2
fiende ifrån oß 133 5
första gerning 410 6
Gud är oß en 124 1
Herras Jesu Kristi död 154 1
Herras Jesu Kristi frid 370 4
jord och hwad 321 4
konung och wårt 302 1
konung wäl bewara 428 5
kraft, o Gud! 421 5
Wår själ! har han 110 9
tid är ganska 412 1
öfwerhet med 431 7
öron öppna, Herre 329 3
Wårt förnuft 328 2
korn uti den hårda 403 2
kött förwißt Och 431 5
påskalam, o Jesu 104 4
Wäktare af himlens 40 7
på Sions murar! 319 1
Wäl den, som följer 450 4
har naturens rike 141 3
har ock nöden mig 357 5
mig i ewighet! 197 1
oß, o allmagts Gud 32 5
Wälkommen war, o 63 8
Wälluſt mig då 75 7
Wälsigna du de 336 2
den, som wet och 302 4
det förbund, ... 337 2
gode Gud! wår 305 1
kroppens hwilotid 432 3
mig och skydda, ... 429 10
oß, o Helge And! 25 3
årets gröda, ... 394 6
Wälsignad ware Gud, ... 199 8
Wälsignad ware 64 1
Wänd af din wrede, ... 387 1
bort ditt ansigte, ... 181 3
Wänder om, I sorgje 389 1
Wänligt öfwer 73 1
Wän och owän af 126 5
Wärdes aldrig 361 4
all min synd 472 3
du ock sjelf mig 111 9
i din wård oß 361 3
Jesu när mig 205 7
mig det hopp 75 18
Yfs ej att wara 489 3
Ålderdom dock ofta 494 2
Ålderdomen redan 358 1
År och wänner 406 3
Åt dig, o Gud! som 221 2
himlen lyftande 122 4
mig du en förnuftig 87 2

Åt mig du lifwet än 414 3
Älskar barnet 474 1
Ändock det stundom 230 5
Ändtlig kom den 70 8
öfwerljudt han 92 3
Ändtlig märkte jag 358 3
Än ett år uti sitt 407 1
Ännu han till sin 289 4
Ära ske Fadren och 330 4
ske Gud, som från 194 4
ske Gud uppå sin 63 15
ske Herran! ja 383 4
ske Herran! wår 383 1
Är det ej ett dunkel 45 4
det nödens tagg 127 6
du Guds godhet 191 8
då nådens dörr 467 8
jag allen en 178 1
jag färdig? Är jag 451 3
mödan tung och 211 3
Öfwer allt, hwad lif 38 2
haf och land de 34 3
mig din kärlek 15 2
molnen skall du 482 4
Ömt du ser till dem 70 10
Öppna mig förstandets öga, 75 4

Högtids- och Missionspsalmer

från

äldre och nyare tid.

Ett tillägg till

Swenska psalmboken af år 1819.

Rock Island, Illinois,
Augustana Book Concern

Denna lilla samling af högtids- och missionspsalmer, hwilken utgifwes såsom tillägg till Swenska psalmboken af år 1819, innehåller icke så få perlor från den lutherska psalmdiktningens guldåldrar, psalmer, hwilka under en troskraftigare tid än wår flitigt sjöngos i tempel och hem, men hwilka nu äro — åtminstone bland flertalet bland wårt folk — glömda och förgätna för "andeliga wisor" af mindre gedigen halt, för "sånger", i saknad af de "gamla psalmernas" fasta bibeltrohet och högburna anda och kraft. Att, om möjligt, åt församlingen och hemmet återbörda en om ock ringa del af wåra fäders och trosbröders rika psalmskatt, har warit målet med denna samlings utgifwande. Och, då wår swenska psalmbok saknar reformationspsalmer samt psalmer, afhandlande en af den kristna kyrkans wigtigaste werksamhetsgrenar — missionen — har på erfarna lärares råd och maning försök gjorts, att genom denna samling afhjelpa den omnämda bristen, åtminstone till deß en större samling kärnpsalmer, afhandlande såwäl missionen som andra kyrkans angelägenheter, hunnit samlas, ordnas och utgifwas.

Chicago i Mars 1885.

Utgifwarne.

Adventspsalm.

Sjunges som N:o 126.

501. Börjadt är wårt kyrkoår; Herrens hus sin port upplåter, Herrens folk församlas får I hans helga gårdar åter; Klockeklang, som åter skallar, Till den sköna gudstjenst kallar. :,:

2. Sions konung, mild och god, I sitt tempel in will draga: Sion! nu med gladligt mod Gå att honom emottaga; Må hwart hjerta och hwar tunga, Honom hosianna sjunga. :,:

3. Blott en ringa del wi här Af hans stora tempel skåda; Han en ewig konung är, Han till jordens gräns skall råda: Men, hwarhelst wi honom dyrka, Der är ock hans helga kyrka. :,:

4. Äfwen här är lifwets ord, Här är ock det helga dopet, Äfwen här är nådens bord, Här ock höjes abbaropet, Äfwen här skall lofsångstonen Stiga upp till nådethronen. :,:

(Pram. Gad.)

Julpsalmer.

Sjunges som N:o 55.

502. Hell morgonstjerna! mild och ren, Guds nåds och sannings klara sken, För oß är du uppgången; Hell Davids son af Jakobs slägt! Mot dig, mot dig min famn är sträckt, Min brudgum tag mig fången. Ljuflig, ljuflig, Hög och härlig, Blid och kärlig, Full af nåde, Herre! till din brud du skåde.

2. Min perla du i snöhwit skrud, Marias son, dock sanner Gud, Min frälsare och konung! Kom, tag uti mitt hjerta rum! Ditt helga evangelium Är mig mer ljuft än honung. Eja, eja, Hosianna! Himmelskt manna Är mig ordet Uti dig fullkomnadt wordet.

3. Uti mitt hjerta lys och skin, Du klara jaspis och rubin, Med all din kärlek blida; Ja, låt mig känna, att jag är En lem i din församling kär, Ett refben i din sida. Till dig,

till dig, Står min längtan; All min trängtan Är den ena: Att tillhöra dig allena.

4. O Gud, förr'n werlden skapad war, Du mig till arfwing korat har Uti din son den höga; Så låt fullbordas snart mitt hopp Att bli med honom tagen opp I himlen för ditt öga. Salig, salig Blifwer fröjden, När i höjden Bland din skara Jag wid Jesu bröst får wara.

5. Högt skall då klinga zittrors ljud, Och toners offer skönt till Gud Från harposträngar stiga, Och jag få till min frälserman, Min tröst, min fröjd, min brudgum sann, Mig hålla innerliga; Sjunga, sjunga, Jubilera, Triumfera, Honom prisa, Som mig will allt godt bewisa.

6. Aftorkas skola då i frid, Lyckſaligt och till ewig tid, De många kristnas tårar. När Gud will sjelf sig låta se Och ymnig bot och läkdom ge. De hjertan werlden sårar. Kristus, Kristus, Så han kallas Som är allas Bot och hugnad, Der han fins är sorgen lugnad.

7. I det har jag en hjertans ro, Att den, jag gifwit har min tro, Sin kärlek ej bortwänder, Att Herren sig till lof och pris, Mig föra will i paradis; Ty klappar jag med händer. Amen, amen, Ädla krona, Mig förskona Till det sista Från att nån'sin dig bortmista!

(Filip Nicolai † 1608.)

Sjunges som N:o 63.

503. Lof ske dig, Krist, wår konung båld, Som frälsat oß af satans wåld, Till jorden ned du kommen äst; Oß helsad war, du ädla gäst.

2. O under! werldens skapare Är här som menniska att se, Har welat mandom taga an, Att lösa oß ur syndens bann.

3. Guds Son uti en salig tid Är kommen oß till fröjd och frid, Han föddes af en jungfru ren, Utaf Guds Andas hjelp allen.

4. Ett ljus är oß i natten tändt, Ett ljufligt stöd dem fallnom sändt. Wi hafwa fått en broder kär, Som sjelf den sanne Guden är.

5. Så fröjdens då i denna stund Och tackom Gud af hjertans grund, Att till sitt arma folk han sett Och oß en sådan nåd betett.

6. Lof, ära, pris ske Fadrenom, Deßlikes också Sonenom, Den Helge Anda likaså, Att det är ingen ände på.

(C. Sedulius † före 450; M. Luther.)

Sjunges som N:o 167.

504. Si, månget land, i mörkrets djup nyß fånget, Ett härligt ljus nu för sig ser uppgånget; Och folk som förr i dödens skugga qwedo, För lifwets sol lofsjunga allaredo.

2. Oß har besökt uppgången utaf höjden; Beredd hon är för jorden all, den fröjden. Den sol gått upp, som under sina wingar All salighet den fallna werlden bringar.

3. Ett barn är född, en son wårt slägte gifwen, Till jorden ned af menskokärlek drifwen. Hwad är hans namn? Råd, Underlig han kallas, En Frälsare och Herre, min och allas.

4. Allsmägtig Gud det barn är, som här skådas. En hjelte båld här oß till frälsning bådas; Med ewig kraft, en Faber, fridens Furste Och Davids son, af menskobarn den störste.

5. Att undfå hjelp min tro till honom ilar, Hans wäldes magt uppå hans axlar hwilar; Hans rike skall alltmer sig här utbreda, Och lof och pris han skall sitt namn bereda.

Nyårspsalm.

Sjunges som N:o 500.

505. Själ och tunga må nu röras Blott af tacksamhet och fröjd! Må en hjertlig lofsång höras Upp till Gud i himlens höjd! Du, som helsan eger, kom Hit till Herrens helgedom! Alla glade sig församle, Man och qwinna, unge, gamle!

2. Sedan sist ett år förflutit Månget öga slocknat har; Graf sig öfwer mången slutit, Som då lefde bland oß qwar; Mången mun för sista gång Sjöng i fjor sin nyårssång; Oß har Gud täckts lifwet unna, Än hans lof wi sjunga kunna.

3. Herren har åt oß dock gifwit Mycket mer än lifwet blott; En och hwar wälsignad blifwit Med så mycket, mycket godt. Ingen af oß glömde han, En och hwar nog minnas kan Många emottagna håfwor, Idel oförskylda gåfwor.

4. Herre du wår själ bespisat Med ditt sanna himlabröd, Klart ditt ord oß wägen wisat Att få hjelp i all wår nöd. Tack för hwarje nådens ord, Tack för nådens dyra bord, Tack för dopet der de späda In i ditt förbund få träda.

5. Skydda Gud! för sorg och fara Öfwerhet och fosterjord; I din fruktan oß bewara Led oß med din sannings ord; Håll rättfärdighet wid magt, Sänd oß dina änglars wakt, Hjelp de fångna, sjuka, arma, Öfwer alla dig förbarma.

6. Gud! låt friden öfwerskygga, Allt wårt kära fosterland. Dem som högt på bergen bygga, Dem som bo wid sjö och strand; Slut oß alla i din famn, Hör wår bön i Jesu namn; Oß i detta år du skydde, Likasom i det som flydde!

(Ur danska kyrkopsalmboken.)

Trettondedagspsalm.

(Missionspsalm.)

Sjunges som N:o 7.

506. Statt upp, war ljus, ditt ljus är när! Statt upp, o werld, och känna lär Den salighet dig föddes, Den kraft, som gick af Bethlehem Till frälsning öfwer alla dem, Som föllo och förströddes! Statt upp du folk af fjerran land, Och kom med håfwor i din hand Att Sions konung helsa, Som ensam kan dig frälsa.

2. De löpare af Midian, De folk, som ingen räkna kan Från öknarne och hafwen. De, som bland Nordens isar bo, Må nalkas dig att söka ro I lifwet och i grafwen! En stjerna ifrån österland Belyser haf, belyser strand Och leder ifrån fjerran Ur mörkret hem till Herran!

3. Allt klarare hon bryter fram, Och icke blott för Juda stam Sitt ljus hon uppenbarar; Hwarhelst ett menskohjerta slår Af qwal och sorg, der mild hon går Att ge den frid som warar. Ej nåden wet af gräns och band, Han har ej hem, ej

fosterland, Ej fosterland på jorden, Från himlen är han worden.

4. Så kom, rättfärdighetens sol, Gå fram i kraft från pol till pol, Att med din stråle wärma! Wår bön, wår kärlek följe dig, Att ifrån syndens dunkla stig Till dig hwart hjerta närma! Men först lys in uti mitt sinn' Att jag i trone blifwer din, Så att jag rätt må wandra Den wäg, jag wisar andra.

5. Lys in i hwar förtappad själ! Må jordens barn af jordens wäl Ej låta sig förwirra; Men såsom Österns wise män Till ödmjukt offer bringa än Guld, rökelse och myrra. Ej mensklig wisdoms tomma prål, Men bönen om ett ewigt mål, Men själens högsta prydnad Af ödmjukhet och lydnad!

(Th. Strömberg.)

Passionspsalmer.

Sjunges som N:o 78.

507. Jesus går den tunga stråten. Öfwer Kidrons mörka flod; Öfwer edra synder gråten! Om I kunnen gråten blod. Wid den syn, som här wi se: Åt Guds Son den helige, Wredeskalken nu skall bräddas, På det syndare må räddas.

2. David en gång, tyngd af smärta, Stod på samma flodens strand Med ett krossadt fadershjerta, Flykting i sitt eget land: Mycket större är förwißt Dock din ångest, Jesu Krist! Ty den mörka stund är nära, Då du werldens synd skall bära.

3. Syndare! se Jesum falla Ned på jorden i sin nöd, Trenne gånger Gud åkalla, Att den hårda, bittra död Måtte honom undangå; Ödmjukt dock han säger så: Käre Fader, från din wilja Will jag ej min egen skilja.

4. Se hur han med döden strider, Se hur swigtar här hans mod, Se hwad själagwal han lider, Som kan pressa ut hans blod. Blomstren, som han träder på, Färg af ångestswetten få, Som utur hans ådrors källa Synes purpurröd framwälla.

5. O, I röda rosor sköna! O, du ädla purpursaft! Må min arma själ få röna Eder underbara kraft. Blomstren

uti paradis Ha mot eder intet pris, Ty det blod, som färgar eder, Lif och helsa mig bereder.

6. När som blomstret jag skall falla, När jag wißna skall som hö, När de trötta sinnen alla Domna bort och jag skall dö, När min kraft ej mer förmår Och mitt hjerta stilla står; Ryck mig, Jesu! ut ur nöden, Du som öfwerwunnit döden. (T. Kingo † 1703.)

Sjunges som N:o 242.

508. Ett lam här går sin tunga stig Och fast det måste taga All werldens syndaskuld på sig, Det höres icke klaga. Det snart sin gång till ända bragt Det blir på slagtebänken lagdt, All hugnad det försakar; Det utstår smälek, ångest, nöd, Det känner Herrens wredes glöd Och dödens galla smakar.

2. Min frälsare är detta lam; Att menskors synd försona, Det offradt blef på korsets stam, Att Gud oß måtte skona. Att gifwa ut sin egen Son. Åt bojor, lidande och hån, Guds kärlek honom twingat. O kärleksdjup, o kärleksglöd, Som har Guds Son till korsets död Och ned i grafwen bringat!

3. I all min lefnadstid jag dig Will öfwer allting skatta! Dig will jag städse, som du mig, Med kärleksarmar fatta. Du är mitt hjertas lif och tröst, Och brister hjertat i mitt bröst, Skall du mitt lif dock blifwa. Du är mitt allt, o Jesu from! Dig will jag mig till egendom För ewig tid förskrifwa.

4. Ditt ljufwa, kära hjertelag Må alltid prisadt blifwa; Mitt hjerta will jag natt och dag Åt dig som offer gifwa Till pris för dig, du milda lam! Min lefnads flod må flyta fram; Din nåd jag will berömma, Så godt i swaghet jag förmår; Din kärlek, som jag njuta får, Jag aldrig skall förglömma.

5. Mitt trånga hjerta! widga dig Och i ditt djup förwara En skatt mer hög och kostelig Än guld och perlor klara. Bort med all werldens lust och prakt, Deß ära, rikedom och magt! En bättre skatt jag funnit: Min stora skatt, o Jesu god! Den är ditt helga dyra blod, Som för min skuld har runnit.

6. Det will och skall jag all min tid Mig rätt till nytta göra; Det wara skall mitt wärn i strid Och tröst till hjertat föra. Det blir mitt strängaspel i fröjd, Det manna, som mig

gör förnöjd, Om allt jag miſt i werlden, Min källa när min törſt är het, Mitt ſällſkap i min enſamhet Här under pilgrimsfärden.

7. Hwad ſkadar mig den bittra död? Ditt blod mitt lif förblifwer; Och brännes jag af ſolens glöd Du ljuflig ſkugga gifwer; I ſorgens och i nödens tid, Hos dig, o Jeſu! får jag frid, Du ſkingrar ängslans tankar; Om på bedröfwelſernas haf Mitt ſkepp ſyns wilja gå i qwaf, Är du mitt faſta ankar.

8. När här min lefnad är förbi Och för Guds tron jag träder, Så låt ditt blod den purpur bli, Hwarmed jag mig bekläder. Det ware då min ärekrans, Som aldrig miſta kan ſin glans, Det ſilke rena, fina Och den rättfärdighetens ſkrud, Hwari jag, ſom din egen brud, Får wid din ſida ſkina.

(Paul Gerhard † 1676.)

Sjunges ſom N: o 386.

509. Gråt ej öfwer Jeſu ſmärta, Gråt ej öfwer Jeſu död; Skåda ned uti ditt hjerta Och begråt din ſyndanöd: Ingen brottslighet mot lagen Uti honom funnen är; Blott för din ſkull är han ſlagen, Och för dig han korſet bär.

2. Hwartill gagnar att med tårar Se den marterwäg han går, Törnet ſom hans panna ſårar, Smäleken ſom följt hans ſpår, Och att ömkan honom ſkänka För det han blef ſå bemött, Om du icke will betänka, Hwarför och för hwem han dött?

3. Då hans händer woro rena, Rent hans hjerta, ren hans mund, Och då ſynden är allena Straffets orſak, ſkäl och grund: O, då måſte han ej ej wandra Dödens wäg för egen ſkull, Då har han ju blott för andra. Burit korſet kärleksfull.

4. Ja, för din ſkull får han ſtrida Denna kamp ſå hård och ſwår, Blott för dig han måſte lida, Han för dig till döden går. Detta må du wäl beſinna: När han lider, tålig, huld, Wäl må dina tårar rinna. För din egen ſyndaſkuld.

5. Men om du med krosſadt hjerta Inför honom faller ner, Om uti hans bittra ſmärta Dina ſynders ſtraff du ſer, Om du rätt din ſynd begråter: Då ſkall han med nådens röſt Dina tårar ſtilla åter, Skänka tillgift, frid och tröſt.

(C. J. F. Spitta född 1801.)

Sjunges som N:o 91.

510. O anlet, blekt och blodigt, Hur är du, o Guds Son! Af menskor öfvermodigt Bemött med spe och hån! Ditt trötta hufvud böjer Du nu mot bröstet ner Och sista sucken höjer Och till din Fader ber.

2. Din gudomsmagt fördöljes, Du blir af smärtor matt, Ditt milda öga höjes Till slut af dödens natt; Ditt kärleksfulla hjerta Af spjutet stunget är. Hwar finnes wäl en smärta Som din, o Jesu kär?

3. Till allt hwad du fick lida Min synd en orsak war; O Jesu! i din sida Jag också stungit har. Se här, här står jag arme, Som straff förtjenat har: Men du dig mild förbarme Och blifwe mitt försvar.

4. Mig wille du ju frälsa, När korsets tyngd du bar, Mig wann du lif och helsa, När du så plågad war; För allt hwad mig kan felas, Jag bot af dig nu får, Min syndakrankhet helas. Igenom dina sår.

5 Haf tack af allt mitt hjerta, Att du till kropp och själ Har lidit bitter smärta! Du mente mig så wäl. Nu will hos dig jag wara, Som återlöste mig, Och när jag hän skall fara, Så låt mig dö i dig.

6. När det mot slutet lider, Drif mig ej bort från dig; När jag med döden strider, Ack, öfwergif ej mig! När ångest i mitt sista Beklämma will min själ, Låt mig din nåd ej mista, Så dör jag ändå wäl.

7. Min sköld, min tröst du blifwe Uti min sista nöd, Ditt kors, din dödsångst gifwe Mig hopp uti min död; Ja, när mitt lif skall sluta, Låt mig i stadig tro Mig till ditt hjerta luta Och somna af i ro. (Paul Gerhard † 1676.)

Påskpsalmer.

Sjunges som N:o 24.

511. Si Kristus låg i dödens band, För synder wår utgifwen; Uppwäckt af Fadrens allmagts hand, Är han wårt lif nu blifwen. Ty må hwar man wißt wara glad Och prisa Gud i allan stad Och sjunga halleluja.

2. Bland menniskor ej någon war, Som kunde döden twinga. I synd fördjupad låg en hwar, Och rena funnos

inga. Wi hafwa sjelfwa det förskyllt, Att Gud sin hot på oß uppfyllt, Och wi dödsfångar blefwo.

3. Men Jesus Krist, Guds ende Son, Är i wår stad framgången; Wår sak han utfört till stor män, Och döden tagit fången; Så att hans rätt och stora magt, Dermed han oß sig underlagt, Af Kristus är borttagen.

4. Det war en kamp fast underlig, När död och lif de stridde; Men lifwet segrat wäldelig, Och död i bojor smidde. Det har oß skriften nogsamt sagt Att död har döden nederlagdt; Han är på skam nu kommen.

5. Här är det rätta påskalam Som Gud sjelf har oß gifwit; Oskyldigt uppå korsets stam För oß det slagtadt blifwit. Deß blod wår hjertan trygga gör, Och håller dörrev utanför. Mordengeln kan ej skada.

6. Så fire wi den höga fest Med hjertans fröjd och gamman; Ty Jesus Kristus är wår gäst, Och tänder nådeflamman. Rättfärdighetens sol så klar Han är, som lyser uppenbar, Och blottar syndens mörker.

7. Wi lefwa nu af himmelsk spis, All surdeg wi bortkasta; Och till ditt rena paradis Uti din kraft wi hasta. Den rätta mat är Jesus Krist, Som styrker själen först och sist: Tron blott af honom lefwer. (Mart. Luther.)

Sjunges som N:o 28.

512. Min Jesus lefwer, jag skall lefwa, Mitt hufwud seger wunnit har. För nöd och död jag ej skall bäfwa, Ty Jesus magten från dem tar; Jag rädes ej för död och dom: Han uppstått har, hans graf är tom.

2. Min Jesus segrat; från den stunden Fins intet som mig skada kan, Ty mörkrets furste nu är bunden Och döden sjelf sin bane fann; Att Jesus uppstod wittne bär Att helwetsfängslet fånget är.

3. Han uppstod, grafwen öppnad blifwit; Nu går i grafwen jag med tröst, Ty Jesus mig förhoppning gifwit, Att jag skall wakna wid hans röst: "Jag lefwer ewigt och med mig Du lefwa skall ewinnerlig".

4. Min Jesus skall mitt lif förblifwa, Han lefwer i mitt hjerta här; Skall jag för honom lifwet gifwa, Jag ej för

döden fruktan bär. Så wißt som Jesus lefwer än, Han fö
ock mig till himmelen. (Benj. Schmolck † 1737.)

Kristi himmelsfärdspsalm.

Sjunges som N:o 55.

513. O segerhjelte underbar, Som werldens synd ut
plånat har, Du bragt ditt werk till ände
Fullbordadt är ditt helga lopp, Förklarad far du åter op
Till Fadren, som dig sände. Högt du bor; Ära stor Dig om
gifwer, Och förblifwer. Döden, lifwet Är dig ewigt under
gifwet.

2. O Herre, du wårt hufwud är, Wi äro dina lemma
här, I dig wi hafwa lifwet. Tröst, frid och glädje, ljus och
kraft, Hwad hjertat känt af lifwets saft, Oß warder af di
gifwet. Du oß rör, Drag och för, Att wårt sinne, Ute, inne
Dig högt prisar Och sin tack i lydnad wisar.

3. O Jesu, drag oß upp till dig, Att wi allt framgen
på din stig Ditt rike eftertrakta; Wår wandel himmelsk gö
och ren, Och låt oß werldens tomma sken Och fåfänga förakta
Mot all flärd Och högfärd Hjelp oß strida, Täligt lida
Efterfinna Hwar och hur wi näden finna.

4. O Jesu, war wår sköld och skärm, Och med ditt or
oß lys och wärm, Så äro wi helt trygga. Du älskat först
Du älskat sist, I werlden råder swek och list, Hwar men'sko
bo och bygga; Skrymteri, Tyranni, Ofrid, skalkhet, Lögn och
falskhet, Hwilka qwälja, Dem dig till sin del utwälja.

5. Kom, Jesu, drag oß städs till dig, Att wi, när stri
den ändat sig, Må hem till dig uppfara. Du war oß ju s
huld och god Och upplät med ditt dyra blod Guds helgedom
den klara. Synd ej mer Trycker der; Suck ej höres, Frid e
störes. Ewigt gläder Själen sig i bröllopskläder.

(E. K. Homburg † 1681.)

Pingstpsalm.

(Missionspsalm.)

Sjunges som N:o 199.

514. O Helge Ande, Herre god! Låt oß din fröjd för
nimma; Och öfwer tidens mörka flod Di
nådesol låt glimma. Si mörkrets magt Har ödelagt Der

törsta del af jorden; Bred ljus omkring All jordens ring, Tills klar hon helt är worden.

2. I werldens dunkel stråla in Med ljus af nådens ära; Eldstungor gif, gif kärleksfinn, Att henne rätt fram-bära. Din kraft bete, Din smörjelse Från höjden låt för-unnas En hwar, hwarhelst, Att werlden frälst Är worden, skall förkunnas.

3. Hwar du går fram, skall mörkret fly, Deß bålwerk nederbrytas Och hoppets nedan skall i ny, I fröjd all sorg förbytas; Med kraft hwar själ Bemannas wäl, Och frid och samdrägt spörjas. Och öfwerallt En ny gestalt I tingens ordning börjas.

4. Så drag, du kraftens Ande, fram Att wäcka andligt döda, Och helig säd åt Abraham Af dessa stenar flöda. Rör med ditt sken De torra ben, Som hednafält omringat; Låt med din fläkt Till lif bli wäckt Hwad döden än betwingat.

5. Låt dopets källa strömma ut Till hednafolkens rening; Dem när och fjerran inneslut I kyrkans trosförening Till Jesu famn Dem för, hans namn Förklara uppå jorden, Tills af hwar slägt Han oförtäckt Är Herre erkänd worden.

Reformationspsalmer.

Sjunges som N:o 124.

515. Wår Gud är oß wår fasta borg, En sköld, ett swärd bepröfwadt; Han frälsar ur den nöd och sorg, Oß drabbat och bedröfwat. Afgrundsfursten ifrigt trår Efter ofärd wår; Stor magt och mycken list Hans rustning är förwiß.: På jord är ej hans like.

2. Med egen kraft ej segras kan, Wi nederlag snart lida; Men för oß skall den rätte man Af Gud utkorad strida. Frågar du, hwad namn han bär? Jesus Krist det är: Han, Zebaoth, blott han Är Gud och ingen ann'; Han fältet skall behålla.

3. Om djeflar fylde werden all Och wille oß uppswälja, Wi bäfwa ej; wår här dock skall Om wunnen seger tälja. Werldens furste hur' han må Grym emot oß stå, Oß skada ej förmår, Ty redan dömd han går: Ett ord kan honom fälla.

4. Guds ord de skola låta stå Och tack derför ej bida Gud med sin And', sin nåd ses gå På fältet wid wår sida Taga de wårt gods som bäst, Maka, barn dernäst Samt ärelif — låt gå! Ej någon winst de få, Ty riket står oß åter.

(Noggrann öfwersättning af M. Luthers "Ein feste Burg ist unser Gott".)

Sjunges som N:o 199.

516. Ej den plantering frodas skall, Som ej i Gud göres; Den råkar snart uti förfall, Upprycker och förstöres. Guds ord står fast i ewig tid, Och de som derpå bygga, De bo dermed i ro och frid, För alla stormar trygga.

2. Så må till Herren i hans hus Wi tack och lof uppsända, Att han för oß sin sannings ljus Har welat återtända. Hans ord igen med kraft man ser Framträda uti dagen, Och menskowisdom mer och mer Förgå med blygsel slagen.

3. O må wi i det ljuset gå, Att wi må lifwet finna Tags ljuset bort från oß, ack då Wi nåd ej kunna winna. Stor klagan är förwißt det wärdt, Att här i werlden wida Man ännu mörkret har så kärt Och ej kan ljuset lida.

4. Men Herre, du som ljuset är, Upplys wårt mörka sinne! Oß ljus utaf ditt ord beskär, Så blir det ljust derinne. Så låt ditt ord städs på wår stig Bli wåra fötters lykta, Att wi ej warda ifrån dig På willowägar ryckta.

5. Jag wet om himmel och om jord, Att de sin kos ju fara; Men aldrig skall Guds helga ord Förgås och ogilt wara: Det håller jag för fast och wißt; Mig ingenting förskräcker, Hwad ondt än af sin arga list Mig fienden uppwäcker.

6. När sist jag wid ett sådant mod Af werlden warder tagen, Då skall jag kalla döden god, Och salig denna dagen. Ja, när jag måste hädangå, Skall Herre! du mig gifwa Att glad i tron affomna få, Och sedan hos dig blifwa.

(D. Petri † 1552.)

Sjunges som N:o 55.

517. O morgonrodnad! helga ljus, Som uppgick öfwer Herrans hus Hans wägar att förklara. Guds härlighet stod fram i dig, Och mörkrets wälde gömde

sig Med falska gudars skara. Skingrad är Äfwen här Fädrens wantro. Ske dig ära, Kriste Jesu, För ditt ord, din himlalära!

2. O Herrans telning, som hans hand, I dödens dal, i sorgens land Wälsignad lät upprinna! Du ger den trötte lugn och stöd, Till dig den trogne wid sin död Än flyr att swalka finna. Frukter bär Äfwen här Tron på nåden. Ske dig ära, Du korsfäste, Som wår skuld har welat bära.

3. O du, som offrad med förakt, Uppstod en konung med all magt I himlen och på jorden, En magt af sanning, nåd och frid, Som intet wåld, som ingen tid, Är öfwermägtig worden! Tryggad är Äfwen här Din församling. Ske dig ära, Gode herde! Du din hjord är alltid nära.

(F. M. Franzen † 1847.)

Guds ord.

Sjunges som N:o 146.

518. Jag har ett blomster känna lärt, Som jag må ljufligt kalla; Mer än allt annat är det wärdt, Jag har det kärt För andra blomster alla.

2. Det blomstret är det helga ord, Som är af Gud oß gifwet; Det lyser upp den mörka jord, Deß kraft är spord I döden och i lifwet.

3. Gud will af stor barmhertighet Ej syndare förderfwa, Men gifwa den rättfärdighet, Att salighet De må i Kristo ärfwa.

4. Han sanningen och ljuset är, Han wägen är och lifwet; Den som för synden ånger bär Och nåd begär, Blir allt af nåd tillgifwet.

5. Han säger: "du som törstig är, Kom hit till mig att dricka; Af hjertat som en broder kär, Jag hjelp beskär Och will dig wederqwicka".

6. Han också sin lekamen sann Wid nådens bord oß skänker; Då, gifs oß all den nåd, som han Åt menskor wann. Säll den som det betänker!

7. Han gifwer oß sitt helga blod, Som gjutet blef med smärta; Det är en själens läkdom god, Kan gifwa mod Åt hwarje krossadt hjerta.

8. Wi bedja dig, O Jesu Krist! Som lidit korsets pina Och blifwit död för oß förwißt: I all wår brist Wi aldrig från de dina.

9. Tag oß för dina barn här an Och lär oß dig att tjena, Bekänna fritt för hwarje man Din lära sann Och följa den allena. (Af tyst psalmförfattare före år 1579.)

Guds kyrka och församling.

Sjunges som N:o 140.

519. Gud är wår starkhet och wårt stöd, Ljuft är att Gud åkalla; Med honom stå wi utan nöd: Fast skälfde werldar alla, Fast höjder skulle störta ned, Och hafwen bäfwa utan fred, Och bergen sammanfalla.

2. Guds kyrka, helig, fast och ren, Skall utan fall förblifwa Och åt de trogna hwar och en Beskärm och trygghet gifwa; Ty ho är wäl så stark och stor, Att från det hus, der Herren bor, Han honom will fördrifwa?

3. Si, folken skola nederslås Och wälden sönderskakas: Och jorden som en suck förgås, Den stund då allt ransakas. Men Guds församling skall ändå Med Herren Zebaoth bestå Och af hans hand bewakas.

4. Så kommen då och gifwen akt På Herrens werk och under, Och böjen er för den hwars magt Kan lossa jordens grunder. Med frid och fröjd är han tillreds, Han sönderbryter lans och spets Uti sin wredes stunder.

5. Han säger: lären känna mig, Att I mån trygge wara, För mig skall dock ödmjuka sig All hedningarnes skara: Jag sjelf för eder kämpa skall, Att ingen komma må på fall Trots all er nöd och fara.

6. Med oß är Herren Zebaoth, För oß will sjelf hon strida, Wi akte ingen wådas hot, Då Gud är på wår sida: Gud Fader, Son och Helge And, Wälsignad du i alla land: Din nåd och hjelp wi bida. (J. L. Runeberg † 1877.)

Missionspsalmer.

Sjunges som N:o 3.

520. Sion fruktar ingen fara; Om också mörkrets hela skara Mot Herrens stad i striden går, Doch skall man med undran skåda Hur säkert skyddad mot all wåda

Han på de helga bergen står, Ty Gud bewarar wäl Det sanna Israel, Som han utwalt. O huru godt, Hur salig lott, Att hem i Herrens stad ha fått!

2. Nådens sol i Sion glänser, Gud skaffar frid uti deß gränser Han sjelf deß wärn och fäste är, Hjelper dem, som bo derinne Och bär en hwar i troget minne, Som honom har af hjertat kär; Stort är hans tålamod, Han nådig är och god Mot de sina. Du Herrens stad, Du fälla stad, Din konung hylla och war glad.

3. Stora ting i dig predikas, Och nådelöften, som ej swikas, I dig man städs förkunnas hör; Nådens rikedom du hyser I dig det sanna ljuset lyser, Som mörkret skingrar och förstör; Ja, nådens bad och bord Du har och lifwets ord Om försoning, Ett trösteljud, Ett glädjebud Till jordens barn från himlens Gud.

4. Jesus Kristus dog för alla; Till honom skola folken falla Och fröjdas åt hans härlighet; Han för oß i himlen beder, Sin Ande sänder han hit neder Med ljus och frid och salighet. Si alla slägtens hopp, En stjerna klar går upp Uti Sion; Hon bådar frid, Och slut på strid Och salighet för ewig tid.

5. Folk, som förr ej kände Herran, De skola komma ifrån fjerran Och wandra upp till Herrens hus; Israel skall efter följa Och intet täckelse skall hölja För Juda Kristi klarhets ljus, Upp håg och hjerta, si! Snart natten är förbi: Sändebuden Med Kristi ord Gå kring wår jord Att samla hans förströdda hjord.

6. Sion! låt då jubeltonen Högt klinga upp till nådethronen I helighetens skrud dig kläd. Du skall blifwa folkens moder Från Sion strömma lifwets floder I Sion wäxer lifwets träd, Som läkedom beskär. Åt den, som nåd begär. Samla alla Till Fadrens famn, Till fridens hamn. Högtlofwadt ware Jesu namn! (C. J. F. Spitta f. 1801.)

Sjunges som N:o 138.

521. Upp kristna folk och hör det rop Som hedningarnes stora hop I nöden till dig sänder! Din

pligt, ditt anſwar ej förgät. "O kom och hjelp oß!" ljuder de
Från dödens ſkuggas länder.

2. De bo i mörker utan tröſt, De höra ej den nådens
röſt, Som wi ha fått förnimma; De gå i ſynd och ondſk
ſnöd, De ſakna tröſt i lifwets nöd Och hopp i dödens timma

3. Du kriſtna folk det är ditt wärf Att rädda bröde
från förderf Och dem till Kriſtus föra. Låt Kriſti kärle
warda ſpord, Sänd lärare, ſänd Herrens ord, Att nådens rö
de höra.

4. Men, Herre! ſwage äro wi, Och om ej du will ſt
oß bi, Wårt werk ſkall fåfängt bliſwa; Men du ſom alla
frälsning will, Dig bedje wi, att du dertill Wälſignelſ
må giſwa. (A. Lindeblad † 1848, S. Cavallin.)

Sjunges ſom N:o 252.

522. Så långt ſom hafwets bölja går, Så widt ſi
ſolen tänder Hwarhelſt ett menſkohjerta ſlår
Till alla folk och länder, Skall ordets ljud Med fridens bu
Om Jeſu rike föras, Hans hoſianna höras.

2. Som nu hans ära ſtrålar re'n Kring Jafets ber
och lunder, Sems hyddor ſkola ſe hans ſken, Hams land ſka
ſe hans under, All jordens rund Af hans förbund Skall ſkåd
ſig omſluten Och af hans nåd begjuten.

3. Och fridens frukt på hwarje ort Hans wälde ſka
beteckna; Hwad jorden härligt har och ſtort, Skall för han
glans förblekna; All kungaprak, All furſtemagt Hans herra
döme priſa Och honom lydnad wiſa.

Sjunges ſom N:o 187.

523. Omkring wår jord Går Herrans ord Och ſtörta
mörkrets magter. Det går med frid Igenom
ſtrid Och ſjerran hednatrakter.

2. Och ſändebud Från Herren Gud Gå wida krin
i werlden. Ej ſtängas de, Ej tyſtas de Af lågorna oc
ſwärden.

3. I wildens bo Med kriſtlig tro En återlöſt de helſa
De ropa gladt I hednanatt: Gud will er alla frälſa.

4. Hwad hända må I hopp de ſå Och Gud will wäxte
giſwa. Winns blott en ſjäl För ewigt wäl. Det fröjd
himlen bliſwer.

5. Din sak det är, O Jesu kär! Du skall den upprätthålla Sägs deremot Med hån och hot, Det skall ej sorg oß wålla.

6. Wi tro på dig: Ewinnerlig Är kraften af din lära. Och segren sist Blir din helt wißt: Dig ware tack och ära!

(A. Lindeblad † 1848.)

Sjunges som N:o 2.

524. Hedningarnes fullhet stundar Jesus minnes sitt förbund, Och sitt wälde nu han grundar Öfwer allt på jordens rund. Ej med liknöjdt sinne sof, Upp, min själ! i bön och lof.

2. Se han kommer, se han tågar Till ett folkslag fjerran ut, Som ej efter honom frågar, Söker honom dock till slut. Ej i kärlekslöshet sof, Upp i werksamhet och lof!

3. De, som honom nu ej söka, Finna honom innan kort. Hela folk hans hjord föröka, Och all hedendom går bort. Ej i tanklös stumhet sof, Upp, min själ! i tack och lof.

(A. Lindeblad † 1848.)

Sjunges som N:o 94.

525. O du, Guds lam, som gjutit. Ditt blod oß till försoning; Som helat hwad wi brutit, Som oß beredt förskoning, Ditt folk sig det tillegnar Och gläds å trones wägnar. Gif oß din frid, o Jesu!

2. Men ock bland dem du köpte, Ditt blod förtrampa många, Som fastän till dig döpte, Dock finnas mot dig wränga. Lär dem sitt wäl besinna Och låt dem återwinna Din näd och frid, o Jesu!

3. Och till den stora skara, I hednawerldens öken, Som utan herde fara Omkring i willors töcken Räck ock din hand, förbarma Dig öfwer dessa arma. Gif oß din frid, o Jesu!

Sjunges som N:o 8.

526. Jesu! dig i näd förbarma Öfwer hedningarnes nöd Kalla, wäck och hjelp de arma, Fräls dem från en ewig död. Låt till kristlig tro dem föras, Att de må ditt rike se, Och ditt lof ibland dem höras, Och din wilja bland dem ske.

2. Sänd dem lärare som troget Bära fram ditt wittnesbörd. Fältet mångenstädes är moget Till en rik och härlig skörd. Samla i det hednawimmel, På ditt ömma frälsarwis Många själar för din himmel, Dem till glädje dig till pris.

(A. Lindeblad † 1848.)

Sjunges som N:o 111.

527. Upp, war ljus, ty ljuset lyser Härligt, Sion öfwer dig. Nådens häfwor, som du hyser Låt kring jorden sprida sig. Mörker öfwertäcker jorden, Mörkhet höljer jordens folk: War för dem en ljusets tolk.

2. Swenska Sion! ljusastaken Wärde du med trogen hand. Tidens tecken se, war waken, Att ej i ditt eget land Herrens tempel brytes neder Genom otro, sjelfswåld, flärd. Strid mot dem med Andans swärd.

3. Icke kan den staden döljas, Som på berget uppbyggd är; Wisa att Guds budord följas, Att din tro och frukter bär. Winnlägg dig att du må wara, Som din Herre har befalt Werldens ljus och jordens salt.

4. Ämnad är ju menskoanden Till Guds bild i ljus och dygd; Nesligt bär han träldomsbanden, Än i mången jordens bygd; Lyft dock ögat upp och skåda Marken hwitnande till skörd; Låt blott nådens röst bli hörd.

5. Sänd evangelisters skara Som det glada budskap bär: Herren Zebaoth will wara Sjelf i spetsen för sin här. Låt plantera korsbaneret, Detta sanna frihetsträd, Och strö ut den ädla säd.

6. Lägg med bön i Herrens händer Detta werk; de segrar wiss, Fadren lofwat jordens länder Som ett arf åt Jesu Krist: Derför bed och tro att öknen Blifwa skall ett paradis, Fadren och hans son till pris.

(S. Cavallin † 1883.)

Konfirmationspsalm.

Sjunges som N:o 28.

528. Uti ditt namn jag döpt är worden, Gud Fader Son och Helge And; Jag är ock räknad till den hjorden, Som Jesus fått af Fadrens hand. I Kristo är jag ympad in, Och han har skänkt mig Andan sin.

2. Du mig till arfwing bland de dina Upptagit, Gud, min himlafar! Mig frukten af din död och pina, Min frälsare! beskärt du har. Du will uti all sorg och we, O Helge And'! mig tröften ge.

3. Men deremot jag löfte gifwit Åt Gud om fruktan, kärlek, tro; Hans egen fritt och willigt blifwit, Han wara skall min fröjd och ro. Jag satans wäsen affagt har Och blir ej i hans rike qwar.

4. Min trogne Gud! uppå din sida Skall wäl förbundet ewigt stå; Men skulle jag det öfwerskrida, Låt mig dock ej förlorad gå! Tag mig, ditt barn, igen till nåd Och glöm min ungdoms öfwerdåd.

5. Jag will på nytt, o Herre! blifwa Med kropp och själ för ewigt din. Ack wärdes sjelf ny trohet gifwa, Tag du mitt hela hjerta in! O, må i mig båd' lif och blod Tillhöra helt dig, Herre god!

6. Låt detta uppsåt aldrig wackla Gud Fader, Son och Helge And'! Mig led med ordets klara fackla, Håll mig beständigt wid din hand! Så lefwer, lider, dör jag dig Och lofwar dig ewinnerlig. (J. J. Rambach † 1735.)

Wid en prests installation.

Sjunges som N:o 197.

529. O Jesu! du som kom, att fallna menskor frälsa Och med din bittra död oß wunnit lif och helsa, Wi se dig icke mer, ty du till himlen for, Men genom nådens ord du ännu hos oß bor.

2. Tack ske dig att bland oß du stiftat har tillika Det embete som skall försoningen predika, Din frälsta menighet på jorden föreståå Och den på lifwets stig med trohet föregå.

3. Dem du förordnat har i detta kall att tjena Du wärdes kärlek, ljus och Andens kraft förläna, Att rätt de dela ut, hwar helst de träda fram, Den rätta själens spis åt dina får och lam.

4. Den herde, som wi nu åt oß beskickad finne, O Herre Jesu! gif ditt rena kärleksſinne; Hjelp att han i sitt kall i dina fotspår går Och så till slut af dig en härlig krona får.

5. Förläna oß din nåd, att när wi honom höra, Wi öppna för ditt ord wårt hjerta och wårt öra, Att wi må lefwa här i kärlek, hopp och tro Och när wår tid är slut, hos dig få ewig ro. (S. Cavallin † 1883.)

För fosterlandet.

Sjunges som N:o 63.

530. Bewara Gud wårt fosterland, Håll öfwer det din starkhets hand Och war deß hägn i strid och frid, I sorgens som i glädjens tid!

2. Gud, skydda detta kära land, Från sjö till sjö, från strand till strand; Sänk öfwer det din milda wår Som sommardagg på rosengård.

3. Wälsigna hwarje trofast själ, Som önskar det af hjertat wäl; Men slå hwart ondskans uppsåt ned, Som will deß fall och stör deß fred.

4. Låt det få bli och wara ditt, Befolkadt, tryggadt, gladt och fritt, På kärlek bördigt som på råd Och uppfyldt af din Andas nåd.

5. Du hulpit det ur mörker opp Likſom en blomma ur ſin knopp, Så låt det ock till tidens slut Uti ditt ljus få wecklas ut.

6. Det ljuset är ditt helga ord, En sol för himmel och för jord; Gif att det klart här lysa må Och aldrig mer ifrån oß gå! (J. L. Runeberg † 1877.)

Swenska Evangeliiboken

samt två årgångar

Nya Prediko-Texter.

Alla evangelier och epistlar hemtade ur den nya af kyrkomötet i Swerige 1883 antagna öfwersättningen af Nya Testamentet.

Rock Island, Illinois,
Augustana Book Concern

Entered according to Act of Congress in the year 1885, by
ENANDER & BOHMAN,
in the office of the Librarian of Congress, at
Washington, D. C.

All rights reserved.

Evangelier och Epistlar,

jemte twenne årgångar nya Predikotexter.

1 Söndagen i Adventet.

Coll. Uppwäck, Herre Jesu! din kraft och kom, att wi under din tröst och beskärm måge ifrån alla synders farlighet frälste warda. Du, som lefwer och regerar med Gud Fader och den Heliga Anda, uti en Gudom, af ewighet till ewighet. Amen.

Episteln, Rom. 13: 11—14.

Käre bröder! Och detta så mycket mer som wi weta tiden, att stunden redan är inne, att wi skola uppstå från sömnen, ty frälsningen är oß nu närmare, än då wi blefwo troende.

12 Natten är framskriden, och dagen är nära; derför låtom oß bortlägga mörkrets gerningar och ikläda oß ljusets wapen.

13 Låtom oß wandra skickligt, såsom om dagen, icke i gillen och dryckeslag, icke i otukt och utswäfningar, icke i kif och afund;

14 utan ikläden eder Herren Jesus Kristus, och dragen icke omsorg om köttet till begärelser.

Evangelium, Matt. 21: 1—9.

I den tiden, när de nalkades Jerusalem och kommo till Betfage wid Oljeberget, sände Jesus twå lärjungar,

2 sägande till dem: Gån in i byn, som ligger midt framför eder, och strax skolen I finna en åsninna bunden och en fåle med henne. Lösen dem och fören dem till mig.

3 Och om någon säger något åt eder, så skolen I säga: Herren behöfwer dem; och strax skall han släppa dem.

4 Men allt detta skedde, på det att det skulle fullbordas, som war sagdt genom profeten, som sade:

5 "Sägen till dottern Sion: Se, din konung kommer till dig, saktmodig och ridande på en åsna, på en arbetsåsninnas fåle!"

6 Och lärjungarne gingo bort och gjorde såsom Jesus hade befalt dem;

7 och de förde åsninnan och fålen till honom och lade sina kläder på dem, och han satte sig deruppå.

8 Men de fleste bland folket bredde sina kläder på wägen, och andra skuro qwistar af träden och strödde på wägen.

9 Och folket, både de, som gingo före honom, och de, som följde efter, ropade och sade: Hosianna Davids son! Wälsignad ware han, som kommer i Herrens namn! Hosianna i höjden!

1 årg. **Högm.: Joh. 18: 36, 37.**

Jesus swarade: Mitt rike är icke af denna werlden. Om mitt rike wore af denna werlden, så skulle ju mina tjenare kämpa derför, att jag icke blefwe antwardad åt Judarne; men nu är mitt rike icke härifrån.

37 Då sade Pilatus till honom: Så är du då en konung? Jesus swarade: Du säger det, jag är en konung; dertill är jag född, och dertill har jag kommit i werlden, att jag skall wittna för sanningen. Hwar och en som är af sanningen, han hör min röst.

1 årg. **Afons.: Ef. 1: 3—14.**

Wälsignad ware Gud och wår Herre Jesu Kristi Fader, som har wälsignat oß med all andlig wälsignelse i det himmelska, i Kristus;

4 såsom han har utwalt oß i honom före werldens grundläggning, att wi skulle wara heliga och ostraffliga inför honom,

5 och i kärlek förut bestämt oß till barnaskap hos sig, genom Jesus Kristus, efter sin wiljas wälbehag,

6 sin härliga nåd till pris, med hwilken han har benådat oß i den älskade.

7 I honom hafwa wi återlösningen genom hans blod, syndernas förlåtelse, efter hans nåds rikedom,

8 hwilken han har låtit öfwerflöda på oß i all wishet och förstånd,

9 i det att han för oß har kungjort sin wiljas hemlighet, efter sitt wälbehag, hwilket han har föresatt sig inom sig sjelf,

10 med afseende på den hushållningen i tidernas fullbordan, att

i Kristus sammanfatta allt, både det, som är i himmelen, och det, som är på jorden.

11 I honom hafwa wi ock fått arfslott, förut bestämde efter dens beslut, som werkar allt efter sin wiljas råd,

12 på det att wi skulle wara hans härlighet till pris, wi, som förut hafwa hoppats på Kristus,

13 i hwilken ock I, sedan I hafwen hört sanningens ord, eder frälsnings evangelium, i hwilken I, sedan I ock hafwen trott, blifwit beseglade med löftets Helige Ande,

14 som är en pant på wårt arf till hans egendoms förloßning, hans härlighet till pris.

2 årg. Högm.: Luk. 4: 16—22.

Jesus kom till Nasaret, der han war uppfödd, och gick, såsom hans sedwänja war, på sabbatsdagen in i synagogan och stod upp för att föreläsa.

17 Då wardt honom gifwen profeten Esaias' bok, och då han öppnade boken, fann han det ställe, der det stod skrifwet:

18 "Herrens Ande är öfwer mig, derföre att han har smort mig till att predika evangelium för de fattige: han har sändt mig till att läka de i hjertat förkrossade, till att förkunna de fångne frihet och de blinde syn, till att försätta de sönderslagne i frihet,

19 till att predika ett behagligt Herrens år."

20 Och han lade ihop boken och gaf den åt tjenaren och satte sig, och allas ögon i synagogan woro fästa på honom.

21 Och han begynte säga till dem: I dag är denna skrift full bordad för edra öron.

22 Och alla gåfwo honom wittnesbörd och förundrade sig öfwer de nådens ord, som utgingo från hans mun.

2 årg. Afton s.: Ebr. 8: 8—12.

Ty klandrande säger han till dem: "Se, dagar komma, säger Herren, då jag skall bringa till stånd ett nytt förbund öfwer Israels hus och öfwer Judas' hus,

9 icke efter det förbund, som jag gjorde med deras fäder på den dag, då jag tog dem wid handen för att föra dem ut ur Egyptens

land. Emedan de icke förbleſwo i mitt förbund, ſå frågade ock jag icke efter dem, ſäger Herren.

10 Ty detta är det förbund, ſom jag ſkall upprätta med Iſraels hus efter de dagarna, ſäger Herren: Jag ſkall giſwa mina lagar i deras ſinne och ſkriſwa dem i deras hjertan, och jag ſkall wara deras Gud, och de ſkola wara mitt folk.

11 Och de ſkola icke lära, den ene medborgaren den andre och den ene brodern den andre, ſägande: Känn Herren; ty de ſkola alla känna mig, från den minſte bland dem till den förſte,

12 ty jag ſkall wara blidkad öfwer deras orättfärdigheter, och deras ſynder och deras öfwerträdelſer ſkall jag icke mer komma ihåg."

Bön. Herre Gud, himmelſke Fader! det är tillbörligt, att wi tacke, loſwe och priſe dig i ewighet, att du haſwer ſatt oß arma menniſkor, ſom för ſyndens ſkull haſwa måſt wara under dödens och djefwulens tyranni, din ſon till en konung, ſom är oß en rättfärdig konung, den oß med ſin död gör qwitta och fria från wåra ſynder och will wara wår frälſare, till att hjelpa oß emot döden; wi bedje dig, att du wärdigas oß genom din Heliga Anda upplyſa, regera och ledſaga, ſå att wi oß wid denna rättfärdiga konung och frälſare allena hålla måge, och uppå hans ringa anſeende och enfaldiga ord oß icke, ſåſom werlden, förarge, utan genom en faſt förtröſtan på honom få en ewig ſalighet. Amen.

2 Söndagen i Adventet.

Coll. Uppwäck wåra hjertan, o Herre Gud! till att bereda wägen för din enfödde Son, Jeſus Kriſtus, att wi genom hans tillkommelſe måge tjena dig med ren håg och ſinne; hwilken der leſwer och regerar med dig och den Heliga Anda, från ewighet till ewighet. Amen.

Epiſteln, Rom. 15: 4—13.

Käre bröder! Allt hwad förut bliſwit ſkriſwet, det är ſkriſwet till wår underwiſning, att wi genom tålamod och genom ſkrifternas tröſt må haſwa hoppet.

5 Men tålamodets och tröſtens Gud giſwe eder att inbördes wara ens till ſinnes efter Kriſtus Jeſus,

6 på det att I endrägtigt med en mun måն priſa Gud och wår Herre Jeſu Kriſti Fader.

7 Derför antagen eder den ene den andre, såsom ock Kristus har antagit sig oß, Gud till ära.

8 Men jag säger, att Jesus Kristus har blifwit omskärelsens tjenare för Guds sannings skull, för att stadfästa de löften, som warit gifna åt fäderna,

9 men att hedningarne ära Gud för barmhertighetens skull, såsom det är skrifwet: "Fördenskull skall jag tacka dig bland hedningarne och lofsjunga ditt namn."

10 Och åter säges det: "Glädjens, I hedningar, med hans folk."

11 och åter: "Lofwen Herren, alla hedningar, och prisen honom, alla folk."

12 Och åter säger Esaias: "Det skall wara Jesses rot, och den som uppstår för att råda öfwer hedningarne; på honom skola hedningarne hoppas."

13 Men hoppets Gud uppfylle eder med all fröjd och frid i tron, på det att I mån öfwerflöda i hoppet genom den Helige Andes kraft.

Evangelium, Luk. 21: 25—36.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar: Och tecken skola ske i sol och måne och stjernor, och på jorden skall ångest komma öfwer folken, och de skola förtwifla wid hafwets och wågornas dån,

26 under det att menniskor uppgifwa anden af förskräckelse och af wäntan på det, som skall öfwergå werlden, ty himmelens krafter skola bäfwa;

27 och då skola de se Menniskosonen komma i en sky med stor magt och härlighet.

28 Men då detta begynner ske, resen eder upp och upplyften edra hufwud; ty då nalkas eder förloßning.

29 Och han sade dem en liknelse: Sen på fikonträdet och på alla träd.

30 När de redan hafwa slagit ut och I sen det, så weten I af eder sjelfwa, att sommaren redan är nära.

31 Likaså äfwen J, när J sen detta ske, så weten, att Guds rike är nära.

32 Sannerligen säger jag eder: Detta slägte skall icke förgås, förr än allt har skett.

33 Himmelen och jorden skola förgås, men mina ord skola icke förgås.

34 Men hafwen akt på eder sjelfwa, att icke tilläfwentyrs edra hjertan warda förtyngda af swalg och dryckenskap och detta lefwernets bekymmer, så att den dagen kommer eder plötsligt uppå;

35 ty såsom en snara skall han komma öfwer alla, som bo på hela jordens yta.

36 Waken fördenskull alltid och bedjen, att J mån aktas wärdige att undfly allt detta, som skall komma, och att ställas inför Menniskosonen.

1 årg. Högm.: Luk. 12: 35—40.

Jesus sade till sina lärjungar: Edra länder ware omgjordade och edra ljus brinnande.

36 Och waren J like menniskor, som wänta sin herre, när han skall komma hem från bröllopet, att när han kommer och klappar, de strax må låta upp för honom.

37 Salige äro de tjenarne, hwilka herren finner wakande, när han kommer. Sannerligen säger jag eder: Han skall omgjorda sig och låta dem sitta till bords, och han skall gå och tjena dem;

38 och om han kommer i den andra nattwäkten, eller han kommer i den tredje nattwäkten och finner det så, salige äro de tjenarne.

39 Men det skolen J weta, att om husbonden hade wetat, hwilken stund tjufwen skulle komma, så skulle han förwisso hafwa wakat och icke tillåtit, att man bröt sig in i hans hus.

40 Derföre waren ock J redo; ty den stund J icke menen kommer Menniskosonen.

1 årg. Aftonș.: Ebr. 10: 35—39.

Kasten derföre icke bort eder frimodighet, som har en stor lön.

36 Ty tålamod behöfwen J, på det att J mån göra Guds wilja och utså löftet.

37 Ty ännu en helt liten tid, så kommer den, som skall komma, och dröjer icke,

38 men "Den rättfärdige skall leswa af tro," och "om han undandrager sig, skall han icke behaga min själ."

39 Men wi höra icke till dem, som undandraga sig till förtappelse, utan till dem, som tro för att winna sin själ.

2 årg. Högm.: Luk. 17: 20—30.

Och då Jesus wardt tillfrågad af fariseerna, när Guds rike skulle komma, swarade han dem och sade: Guds rike kommer icke så, att det med ögonen förnimmes;

21 Icke heller skall man säga: se här, eller: se der; ty se, Guds rike är inwärtes i eder.

22 Och han sade till lärjungarne: Dagar skola komma, då I skolen åstunda att få se en af Menniskosonens dagar, och I skolen icke få se den.

23 Och de skola säga till eder: se här, eller: se der! Gån icke åstad och löpen icke efter.

24 Ty såsom ljungelden ljungar och lyser från himmelens ena ände till den andra, så skall Menniskosonen wara på sin dag.

25 Men först måste han mycket lida och förkastas af detta slägte.

26 Och såsom det skedde i Noas dagar, så skall det ock wara i Menniskosonens dagar.

27 De åto, drucko, gifte sig och bortgiftes allt intill den dagen, då Noa gick in i arken och floden kom och förgjorde dem alla.

28 Sammalunda ock, såsom det skedde i Lots dagar: de åto, drucko, köpte, sålde, planterade, bygde;

29 men på den dagen, då Lot gick ut från Sodom, regnade eld och swafwel från himmelen och förgjorde dem alla.

30 Likaså skall det wara på den dagen, då Menniskosonen warder uppenbar.

2 årg. Aftonf.: Jak. 5: 7—10.

Så waren nu tålige, mina bröder, intill Herrens tillkommelse. Se, åkermannen wäntar efter jordens dyrbara frukt och är tålig derwid, tills han får höstregn och wårregn.

8 Waren ock I tålige, styrken edra hjertan; ty Herrens tillkommelse är nära.

9 Sucken icke, mina bröder, mot hwarandra, på det att I icke mån warda dömde. Se, domaren står för dörren.

10 Tagen, mina bröder, till föredöme i lidande och i tålamod profeterna, som hafwa talat i Herrens namn.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! Du, som genom din Son hafwer oß uppenbarat, huru himmel och jord förgås, wåra kroppar uppstå och wi alla för domen komma skole; wi bedje dig, att du wille, genom din Heliga Anda, i ditt ord och uti en rätt tro oß uppehålla, för synden nådeligen bewara och i alla anfäktningar trösta; att wi wåra hjertan med swalg och dryckenskap och med detta lefwernets omsorg icke förtunge; utan alltid äre nyktre, wakande och bedjande; och, uti din nåds wissa förtröstan, din Sons tillkommelse med glädje förwänte och genom honom till en ewig saligbet komma måge. Amen.

3 Söndagen i Adventet.

Coll. Wi bedje dig, o Herre Gud, att du wille böja dina öron till wåra böner. Upplys wåra hjertan och besök dem med din nåd, genom Jesus Kristus, din Son, wår Herre. Amen.

Epistel n, 1 Kor. 4: 1–5.

Kåre bröder! Det skall man hålla oß för, att wi äro Kristi tjenare och förwaltare af Guds hemligheter.

2 Så söker man nu hos förwaltarne intet annat, än att hwar och en skall finnas trogen.

3 Men mig är det en ganska ringa ting, att jag warder dömd af eder eller af mensklig dag; jag dömer mig icke heller sjelf.

4 Ty jag wet intet med mig; dock är jag icke derigenom rättfärdigad; men den som dömer mig är Herren.

5 Dömen derför icke i förtid, innan Herren kommer, hwilken ock skall bringa i ljuset hwad i mörker är fördoldt och uppenbara hjertans uppsåt. Och då skall hwar och en få sitt pris af Gud.

Evangelium, Matt. 11: 2—10.

I den tiden, när Johannes i fängelset förspörde Kristi gerningar, sände han bud med sina lärjungar

3 och sade till honom: Är du den som skall komma, eller skola wi förbida någon annan?

4 Och Jesus swarade och sade till dem: Gån och berätten för Johannes hwad I hören och sen:

5 blinda få sin syn och halta gå, spetälska bliswa rena och döfwa höra och döda stå upp och för fattiga förkunnas evangelium.

6 Och salig är den, som icke tager anstöt af mig.

7 Men när dessa gingo, begynte Jesus tala till folket om Johannes: Hwad gingen I ut i öknen till att se? Månne ett rör, som driswes hit och dit af winden?

8 Eller hwad gingen I ut till att se? Månne en menniska, klädd i fina kläder? Se, de som bära fina kläder äro i konungahusen.

9 Eller hwad gingen I ut till att se? Månne en profet? Ja, säger jag eder, och mer än en profet.

10 Denne är det, om hwilken det är skriswet: "Se, jag sänder min ängel före ditt ansigte, som skall bereda din wäg framför dig."

1 årg. Högm.: Matt. 11: 11—19.

Sannerligen säger jag eder: Bland dem, som äro födde af qwinnor, har ingen större uppstått än Johannes döparen, men den mindre i himmelen är större än han.

12 Och från Johannes döparens dagar intill denna stund lider himmelriket wåld, och wåldsamma ryckа det till sig.

13 Ty alla profeterna och lagen hafwa profeterat intill Johannes.

14 Och, om I wilen tro det, han är den Elias, som skulle komma.

15 Den som har öron till att höra, han höre.

16 Men wid hwad skall jag likna detta slägte? Det är likt barn, som sitta på torgen och ropa till sina kamrater

17 och säga: Wi hafwa spelat för eder, och I hafwen icke dansat, wi hafwa sjungit sorgesång för eder, och I hafwen icke jemrat eder.

18 Ty Johannes kom, och han hwarken äter eller dricker, och de säga: Han har en ond ande.

19 Menniskosonen kom, och han äter och dricker, och de säga: Se, hwilken fråssare och windrinkare, publikaners och syndares wän! Men wisheten har blifwit rättfärdigad af sina barn.

1 årg. Aftons.: 2 Pet. 1: 19—21.

Och så mycket fastare hafwa wi det profetiska ordet, och I gören wäl, att I akten derpå, såsom på ett ljus, som skiner i ett mörkt rum, till deß det dagas och morgonstjernan uppgår i edra hjertan,

20 framför allt wetande, att ingen profetia i skriften kommer af egen utläggning.

21 Ty ingen profetia har någonsin framkommit af en menniskas wilja, utan helige Guds män hafwa talat, drifne af den Helige Ande.

2 årg. Högm.: Luk. 3: 1—15.

I femtonde året af kejsar Tiberii regering, då Pontius Pilatus war landshöfding i Judeen, och Herodes war tetrark i Galileen, och Filippus, hans broder, war tetrark i Iturien och landet Trakonitis, och Lysanias war tetrark i Abilene,

2 då Hannas war öfwerstepräst och Kaifas, kom Guds ord till Johannes, Sakarias' son, i öknen.

3 Och han gick omkring i hela trakten wid Jordan och predikade bättringens döpelse till syndernas förlåtelse,

4 såsom det är skrifwet i profeten Esaias' utsagors bok, då han säger: "En ropandes röst i öknen: bereden Herrens wäg, gören hans stigar räta;

5 alla dalar skola fyllas, och alla berg och kullar skola sänkas, och de krokiga stigarna skola blifwa räta, och de ojemna wägarna släta,

6 och allt kött skall se Guds frälsning."

7 Så sade han nu till folket, som gick ut för att döpas af honom: I huggormars afföda, hwem har ingifwit eder, att I skolen undfly den tillkommande wreden?

8 Bären fördenskull sådan frukt, som tillhörer bättringen, och begynnen icke att säga inom eder sjelfwa: wi hafwa Abraham till fader; ty jag säger eder, att Gud är mägtig att af dessa stenar uppwäcka barn åt Abraham.

9 Men redan är ock yxan satt till roten på träden; derföre warder ock hwart och ett träd, som icke bär god frukt, afhugget och kastadt i elden.

10 Och folket frågade honom, sägande: Hwad skola wi då göra?

11 Och han swarade och sade till dem: Den som har twå lifklädnader, han dele med sig åt den, som icke har någon, och den som har mat, han göre sammalunda.

12 Och äfwen publikaner kommo för att döpas och sade till honom: Mästare, hwad skola wi göra?

13 Och han sade till dem: Utkräfwen icke mer än det, som är eder förelagdt.

14 Och äfwen krigsmän frågade honom, sägande: Hwad skola då wi göra? Och han sade till dem: Gören icke öfwerwåld mot någon eller orätt, och låten eder nöja med eder sold.

15 Och folket war i wäntan och alla tänkte i sina hjertan angående Johannes, om han möjligen kunde wara Kristus.

2 årg. Aftonf.: Gal. 3: 23—29.

Men förr än tron kom, höllos wi under lagens bewakning, inneslutna till den tro, som framdeles skulle uppenbaras.

24 Sålunda har lagen blifwit wår tuktomästare till Kristus, på det att wi skulle warda rättfärdiggjorda af tro.

25 Men sedan tron har kommit, äro wi icke mera under tuktomästaren;

26 ty alla ären I Guds barn genom tron i Kristus Jesus;

27 ty I, så många som hafwen blifwit döpta till Kristus, hafwen iklädt eder Kristus.

28 Här är icke Jude eller Grek, här är icke träl eller fri, här är icke man eller qwinna, ty alla ären I en i Kristus Jesus.

29 Ären I nu Kristi, så ären I ju Abrahams säd och arfwingar efter löftet.

Bön. O Herre Gud, himmelske Fader! Du, som din Son, vår Herre Jesus Kristus, hafwer låtit menniska blifwa och fördenskull i denna werlden komma låtit, att han oß arma menniskor emot synden och döden hjelpa skulle och ewinnerligen saliga göra; wi bedje dig, att du wille med din Helige Ande så leda och ledsaga wåra hjertan, att wi på intet annat se än på ditt ord och undfly all förargelse och bland den hopen finnas måge, som sig på din Son, Jesus Kristus, icke förarga, utan genom honom saliga warda. Amen.

4 Söndagen i Adventet.

Coll. Uppwäck, Herre! din kraft och kom oß till hjelp, att det goda, som wåra synder i oß förhindra, må genom din milda nåd oß wederfaras, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, Filip. 4: 4—7.

Käre bröder! Fröjden eder i Herren alltid; åter säger jag: fröjden eder.

5 Eder saktmodighet warde kunnig för alla menniskor. Herren är nära.

6 Hafwen ingen omsorg, utan edra önskningar ware kunniga inför Gud i allt genom åkallan och bön med tacksägelse;

7 och Guds frid, som öfwergår allt förstånd, skall bewara edra hjertan och edra tankar i Kristus Jesus.

Evangelium, Joh. 1: 19—28.

Och detta är Johannes' wittnesbörd, då Judarne sände prester och Leviter från Jerusalem för att fråga honom: Hwem är du?

20 Och han bekände och förnekade icke; och han bekände: Icke är jag Kristus.

21 Och de frågade honom: Hwad då? Är du Elias? Och han sade: Jag är det icke. Är du profeten? Och han swarade: Nej.

22 Då sade de till honom: Hwem är du, att wi må gifwa dem swar, som hafwa sändt oß? Hwad säger du om dig sjelf?

23 Han sade: "Jag är en ropandes röst i öknen: gören Herrens wäg rät!" såsom profeten Esaias har sagt.

24 Och de, som woro utsända, woro af farisèerna.

25 Och de frågade honom och sade till honom: Hwarför döper du då, om du icke är Kristus, icke heller Elias, icke heller profeten?

26 Johannes swarade dem och sade: Jag döper med watten, men midt ibland eder står den I icke kännen.

27 Han är den, som kommer efter mig, hwilken har warit före mig, hwilkens skorem jag icke är wärdig att upplösa.

28 Detta skedde i Betania, på andra sidan Jordan, der Johannes döpte.

1 årg. Högm.: Joh. 3: 22—36.

Derefter kom Jesus och hans lärjungar till Judiska landet, och der wistades han med dem och döpte.

23 Äfwen Johannes döpte i Enon, nära Salim, ty der war mycket watten, och de kommo och läto döpa sig;

24 ty Johannes war icke ännu kastad i fängelse.

25 Då uppkom en twist mellan Johannes' lärjungar och Judar om rening.

26 Och de kommo till Johannes och sade till honom: Rabbi, den som war med dig på andra sidan Jordan, den, om hwilken du har wittnat, se, han döper, och alla komma till honom.

27 Johannes swarade och sade: En menniska kan intet taga, om det icke warder henne gifwet från himmelen.

28 Iären sjelfwa mina wittnen, att jag sade: Icke är jag Kristus, utan jag är sänd före honom.

29 Den som har bruden, han är brudgummen, men brudgummens wän, som står och hör honom, han fröjdar sig högeligen öfwer brudgummens röst; denna min fröjd är nu fullkomnad.

30 Han måste tillwäxa, men jag måste aftaga.

31 Den, som kommer ofwanefter, är öfwer alla; den som är af jorden, han är af jorden, och af jorden talar han; den, som kommer från himmelen är öfwer alla.

32 Och hwad han har sett och hört, det wittnar han, och ingen antager hans wittnesbörd.

33 Den som antager hans wittnesbörd, han har beseglat, att Gud är sannfärdig.

34 Ty den Gud har sändt, han talar Guds ord, ty Gud gifwer icke Anden efter mått.

35 Fadern älskar Sonen, och allt har han gifwit i hans hand.
36 Den som tror på Sonen, han har ewigt lif, men den, som icke tror Sonen, skall icke få se lif, utan Guds wrede förblifwer öfwer honom.

1 årg. Aftons.: 1 Joh. 1: 1—7.

Det som war från begynnelsen, det wi hafwa hört, det wi hafwa sett med wåra ögon, det wi hafwa beskådat och wåra händer hafwa widrört, om lifwets ord
2 — och lifwet wardt uppenbaradt, och wi hafwa sett och wittna och förkunna för eder det ewiga lifwet, som war hos Fadern och wardt uppenbaradt för oß —
3 det som wi hafwa sett och hört, det förkunna wi ock för eder, på det att äfwen I mån hafwa gemenskap med oß; men wår gemenskap är med Fadern och med hans Son, Jesus Kristus.
4 Och detta skrifwa wi till eder, på det att eder glädje må wara fullkomnad.
5 Och detta är det budskap, som wi hafwa hört af honom och åter förkunna för eder, att Gud är ett ljus, och att intet mörker är i honom.
6 Om wi säga, att wi hafwa gemenskap med honom, och wandra i mörkret, så ljuga wi och göra icke sanningen.
7 Men om wi wandra i ljuset, såsom han är i ljuset, så hafwa wi gemenskap inbördes, och Jesu Kristi, hans Sons, blod renar oß från all synd.

2 årg. Högm.: Joh. 5: 31—39.

Jesus sade till Judarne: Om jag wittnar om mig sjelf, så är mitt wittnesbörd icke sant.
32 En annan är, som wittnar om mig, och jag wet, att hans wittnesbörd är sant, som han wittnar om mig.
33 I hafwen sändt till Johannes, och han har wittnat för sanningen.
34 Men jag tager icke wittnesbördet af en menniska, utan detta säger jag, på det att I mån warda frälste.

35 Denne var det brinnande och skinande ljuset, och I willen för en stund fröjdas i hans sken.

36 Men jag har ett wittnesbörd, som är större än Johannes' wittnesbörd; ty de gerningar, som Fadern har gifwit mig, att jag skulle fullborda dem, desamma gerningar, som jag gör, wittna om mig, att Fadern har sändt mig.

37 Och Fadern, som har sändt mig, har sjelf wittnat om mig. I hafwen hwarken någonsin hört hans röst eller sett hans skepnad.

38 Och hans ord hafwen I icke förblifwande i eder, ty den han har sändt, honom tron I icke.

39 I ransaken skrifterna, emedan I menen eder hafwa ewigt lif i dem, och dessa äro de, som wittna om mig.

2 årg. Aftons: 1 Pet. 1: 8—13.

I skolen fröjda eder med en outsäglig och härlig glädje,

9 då I winnen eder tros mål, edra själars frälsning;

10 om hwilken frälsning profeterna, som hafwa profeterat om den för eder bestämda nåden, hafwa ransakat och forskat,

11 efterforskande, hwilken eller hurudan tid Kristi Ande, som war i dem, utwisade, då han förut wittnade om Kristi lidanden och härligheten derefter;

12 för hwilka det blef uppenbaradt, att de icke tjenade sig sjelfwa, utan oss med de stycken, hwilka nu blifwit eder förkunnade af dem, som för eder hafwa predikat evangelium genom den Helige Ande, som blifwit sänd från himmelen, i hwilka änglarna åstunda att skåda in.

13 Omgjorden derföre edert sinnes länder och waren nyktra och sätten ett fullkomligt hopp till den nåd, som tillfaller eder wid Jesu Kristi uppenbarelse.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! det är rätt och tillbörligt, att wi tacke dig, som det saliga och nådefulla dopet genom den helige Johannes döparen först begynt och stiftat hafwer, och oss dertill komma låtit, i hwilket du oss för din Sons, Jesu Kristi, skull tillsagt hafwer syndernas förlåtelse, den Helige Ande och det ewiga lifwet. Wi bedje dig, uppehåll oss i en sådan förtröstan på din nåd och barmhertighet, att wi på samma tillsägelse aldrig förtwifle, utan oss derwid i alla anfäktningar trösta måge, och gif oss genom din Helige Ande, att wi oss för syndeu wakte och i samma menlös-

het, den wi i döpelsen undfått hafwa, blifwa måge, eller, om wi falla och för menſklig ſwaghets ſkull icke kunna blifwa beſtändande, att wi då i ſynden icke liggande blifwa, utan genom en ſannſkyldig bot oß omwända och wid din nåd och löfte oß igen tröſte, och alltſå genom din nåd ſalige warda. Amen.

Juldagen.

Coll. O Herre Gud, ſom werlden med din Sons, Jeſu Kriſti, köttsliga födelſe hugnat och tröſtat hafwer, wi bedje dig ödmjukeligen, att, ſåſom wi af denna hans födelſe i werlden glade äro, wi måge ockſå framdeles i hans tillkommelſe till den ytterſta domen trygge warda, genom ſamme din Son, Jeſus Kriſtus, wår Herre. Amen.

Epiſteln, Eſ. 9: 2—7.

Det folket, ſom i mörkret wandrar, ſer ett ſtort ljus, och öfwer dem, ſom bo i ett mörkt land, ſkiner det klarligen.

3 Du gör folket mycket; dermed gör du icke glädjen mycken; men för dig warder man ſig glädjande, ſåſom man glädes i ſkördanden, ſåſom man glad är, när man utſkiftar byte.

4 Ty du hafwer ſönderbrutit deras bördors ok och deras ſkuldrors ris och deras plågares ſtaf, likaſom i Midians tid.

5 Ty allt krig, med ſtorm och blodig klädnad, ſkall uppbrännas och af eld förtärdt warda.

6 Ty oß är född ett barn, en Son är oß gifwen, hwilkens herradöme är uppå hans axlar, och han heter Underlig, Råd, Gud, Hjelte, Ewig Fader, Fridsförſte;

7 på det hans herradöme ſkall ſtort warda, och på friden ingen ände, på Davids ſäte och hans rike, att han det bereda och ſtärka ſkall med dom och rättfärdighet, ifrån nu allt intill ewighet. Detta ſkall Herren Zebaoths nitälſkan göra.

Evangelium, Luk. 2: 1—20.

Och det begaf ſig i de dagarne, att från kejſar Auguſtus utgick ett påbud, att all werlden ſkulle ſkattſkrifwas.

2 Denna ſkattſkrifning war den förſta och ſkedde, då Qwirinius war höfding öfwer Syrien.

3 Och de foro alle, hwar och en till ſin ſtad, för att låta ſkattſkrifwa ſig.

4 Så for ock Josef upp från Galileen, från staden Nasaret, till Judeen, till Davids stad, som heter Betlehem, emedan han war af Davids hus och slägt,

5 för att låta skattskrifwa sig, jemte Maria, sin trolofwade, som war hafwande.

6 Men det begaf sig, att medan de woro der, wordo dagarne fullbordade, att hon skulle föda.

7 Och hon födde sin förstfödde son och lindade honom och lade honom i en krubba, ty för dem war icke rum i herberget.

8 Och i samma ängd woro några herdar ute på marken och höllo wakt om natten öfwer sin hjord.

9 Och se, en Herrens ängel stod bredwid dem, och Herrens härlighet kringsken dem, och de wordo storligen förfärade;

10 och ängeln sade till dem: Waren icke förfärade: ty se, jag bådar eder stor glädje, som skall wederfaras allt folket;

11 ty i dag är eder född Frälsaren, som är Kristus, Herren, i Davids stad.

12 Och detta skall för eder wara tecknet: I skolen finna ett lindadt barn, liggande i en krubba.

13 Och strax wardt med ängeln en mängd af den himmelska härskaran, hwilka lofwade Gud och sade:

14 Ära ware Gud i höjden och frid på jorden, till menniskorna ett godt behag!

15 Och det begaf sig, att när änglarne hade farit ifrån dem upp i himmelen, sade herdarne sinsemellan: Låtom oss nu gå fram till Betlehem och se detta, som har skett och hwilket Herren har kungjort för oss.

16 Och de gingo hasteligen och funno Maria och Josef och barnet, som låg i krubban.

17 Och när de hade sett det, kungjorde de, hwad som hade blifwit dem sagdt om detta barn.

18 Och alla, som hörde det, förundrade sig öfwer det, som hade blifwit dem sagdt af herdarne.

19 Men Maria gömde allt detta, begrundande det i sitt hjerta.

20 Och herdarne gingo tillbaka, prisande och lofwande Gud för allt hwad de hört och sett, såsom det hade blifwit dem sagdt.

1 årg. Högm: Joh. 1: 1—14.

I begynnelsen war Ordet, och Ordet war hos Gud, och Ordet war Gud.

2 Detta war i begynnelsen hos Gud.

3 Genom detta är allt gjordt, och det förutan är intet gjordt, som är gjordt.

4 I det war lif, och lifwet war menniskornas ljus;

5 och ljuset lyser i mörkret, och mörkret fattade det icke.

6 En man uppträdde, sänd af Gud, wid namn Johannes.

7 Denne kom till ett wittnesbörd för att wittna om ljuset, på det att alla skulle tro genom honom.

8 Icke war han ljuset, men han kom för att wittna om ljuset.

9 Det war det sanna ljuset, hwilket upplyser alla menniskor, då det kommer i werlden.

10 I werlden war han, och genom honom är werlden gjord, och werlden kände honom icke.

11 Han kom till sitt eget, och hans egna mottogo honom icke.

12 Men åt alla dem, som mottogo honom, gaf han magt att blifwa Guds barn, dem, som tro på hans namn,

13 hwilka äro födde icke af blod, icke heller af kötts wilja, icke heller af mans wilja, utan af Gud.

14 Och Ordet wardt kött, och han bodde bland oss, full af nåd och sanning, och wi skådade hans härlighet, såsom den af Fadern enföddes härlighet.

1 årg. Aftonsm.: Ebr. 1: 1—12.

Sedan Gud fordom många gånger och på många sätt talat till fäderna genom profeterna,

2 har han i dessa ytterste dagar talat till oss genom sin Son, hwilken han har satt till arfwinge af allt, genom hwilken han ock har skapat werlden,

3 och hwilken, alldenstund han är hans härlighets återsken och hans wäsendes afbild och bär allt med sin matgs ord, har, sedan han

genom sig sjelf werkstält en rening från synderna, satt sig på Majestätets högra sida i höjden,

4 worden så mycket större än änglarne, som han har ärft ett högre namn än deras.

5 Ty till hwilken af änglarne har han någonsin sagt: "Du är min Son; i dag har jag födt dig," och åter: "Jag skall wara hans Fader, och han skall wara min Son?"

6 Och när han åter införer den förstfödde i werlden, säger han: "Och honom tillbedje alla Guds änglar."

7 Och om änglarne säger han: "Den som gör sina änglar till windar och sina tjenare till eldslåga,"

8 men till Sonen: "Din tron, o Gud, förblifwer i all ewighet; ditt rikes spira är rättwisans spira;

9 du har älskat rättfärdighet och hatat orättfärdighet; derför har, o Gud, din Gud smort dig med glädjens olja mer än dina medbröder,"

10 och "Du, Herre, har grundlagt jorden i begynnelsen, och himlarne äro dina händers werk.

11 De skola förgås, men du förblifwer, och de skola alla föråldras såsom en klädnad,

12 och såsom en mantel skall du hopweckla dem, och de skola förwandlas, men du är densamme, och dina år skola icke hafwa någon ände."

2 årg. Högm.: Matt. 1: 18—25.

Jesu Kristi födelse gick så till: Sedan Maria, hans moder, hade blifwit trolofwad med Josef, befans hon, förr än de kommo tillsamman, wara hafwande af den Helige Ande.

19 Men Josef, hennes man, som war rättsinnig och icke wille blottställa henne, tänkte hemligen skilja henne från sig.

20 Men när han hade detta i sinnet, se, då uppenbarades för honom i en dröm en Herrens ängel, som sade: Josef, Davids son, räds icke att taga Maria, din hustru, till dig; ty det, som är afladt i henne, är af den Helige Ande.

21 Och hon skall föda en son, och du skall gifwa honom namnet Jesus, ty han skall frälsa sitt folk ifrån deras synder.

22 Men allt detta har skett, på det att det skulle fullbordas, som war sagdt af Herren genom profeten, som sade:

23 "Se, jungfrun skall warda hafwande och föda en son, och de skola gifwa honom namnet Immanuel", hwilket betyder: Gud med oß.

24 När Josef hade waknat upp ur sömnen, gjorde han såsom Herrens ängel hade befalt honom och tog sin hustru till sig.

25 Och han kände henne icke, till deß hon hade födt sin förstfödde son, och han gaf honom namnet Jesus.

2 årg. Aftonſ.: Tit. 2: 11—14.

Guds nåd har uppenbarats med frälsning för alla menniskor

12 och lärer oß att försaka ogudaktigheten och de werldsliga lustarne och lefwa tuktigt och rättfärdigt och gudligt i denna werlden,

13 wäntande det saliga hoppet och uppenbarelsen af den store Gudens och wår Frälsares, Jesu Kristi, härlighet,

14 hwilken har utgifwit sig sjelf för oß, på det att han skulle återlösa oß från all orättfärdighet och rena åt sig ett egendomsfolk, som beflitar sig om goda gerningar.

Bön. Wi tacke dig, Herre Gud, himmelske Fader, för din stora nåd och barmhertighet, att du din enfödde Son i wårt kött komma och genom honom oß ifrån synden och den ewiga döden nådeligen hafwa hjelpa låtit. Wi bedje dig, upplys wåra hjertan genom din Helige Ande, att wi dig för sådan din nåd tacksamme wara och wid honom i allehanda nöd och anfäktning oß trösta måge; och alltså genom din Son, wår Herre Jesus Kristus, ewinnerligen salige warda. Amen.

En annan.

Herre Gud, himmelske Fader! Du, som genom dina heliga änglar din Son, Jesus Kristus, för de fattiga herdarne i marken uppenbarat hafwer och befalt, att de icke skulle rädas, utan glädjas, att Frälsaren Kristus född war, wi bedje dig, att du genom den Helige Ande wille fördrifwa all rädsla utur wåra hjertan och den rätta, sanna och ewiga fröjden i oß upprätta. Och om wi än i denna werlden äro föraktade, arme, eländige och osälle, att wi ändå måtte hafwa Herren Kristus för en Frälsare, som är för wår skull menniska worden; att han oß från döden och allt ondt hjelpa wille och gifwa den ewiga saligheten. Amen.

Annandag Jul.

Coll. O Herre, barmhertige Gud, som så med din Ande styrkte dina heliga martyrer, att de din Son, vår Frälsare, ej allenast med muntelig predikan, utan ock med sitt blods utgjutelse bekände och betygade, wi bedje dig, att wi måge lära följa deras exempel och uti en sann tro intill döden stadige blifwa, genom samme din Son, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Episteln, Apg. 6: 8—15; 7: 54—60.

Uti de dagar Stefanus, som war full af nåd och kraft, gjorde stora under och tecken bland folket.

9 Då uppstodo några af dem, som woro från den synagogan, som kallades Libertinernas, och af Cyreneerna och Alexandrinerna, och af dem, som woro från Cilicien och Asien, för att twista med Stefanus.

10 Och de förmådde icke stå emot den wisdom och den ande, hwarmed han talade.

11 Då beställde de några män, som sade: Wi hafwa hört honom tala hädiska ord mot Moses och mot Gud.

12 Och de uppeggade folket och de äldste och de skriftlärde, och de öfwerföllo honom och släpade honom med sig och förde honom inför rådet

13 och framstälde falska wittnen, som sade: Denna menniska låter icke af att tala hädiska ord mot detta heliga rum och mot lagen,

14 ty wi hafwa hört honom säga: Jesus, denne Nasare, skall nedbryta detta rum och förändra de stadgar, som Moses har gifwit oss.

15 Och alla, som sutto i rådet, fäste ögonen på honom och sågo hans ansigte likasom en ängels ansigte.

54 Och när de hörde detta (nemligen det Stefanus swarade), skar det dem i deras hjertan, och de beto samman tänderna mot honom.

55 Men han, full af den Helige Ande, såg upp mot himmelen och fick se Guds härlighet och Jesus, stående på Guds högra sida,

56 och sade: Se, jag ser himmelen öppen och Menniskosonen stå på Guds högra sida.

57 Då ropade de med hög röst och höllo för sina öron och rusade samfäldt mot honom

58 och drefwo honom utur staden och stenade honom; och wittnena lade af sig sina kläder wid en ung mans fötter, som hette Saulus.

59 Och de stenade Stefanus, som åkallade och sade: Herre Jesus, mottag min ande!

60 Och han böjde sina knän och ropade med hög röst: Herre, tillräkna dem icke denna synd! Och när han hade sagt detta, afsomnade han.

Evangelium, Matt. 23: 34—39.

I den tiden sade Jesus till Judarne: Se, för den skull sänder jag till eder profeter och wise och skriftlärde. Somliga af dem skolen I dräpa och korsfästa, och somliga af dem skolen I gißla i edra synagogor och förfölja från den ena staden till den andra,

35 på det att öfwer eder skall komma allt rättfärdigt blod, som är utgjutet på jorden, från den rättfärdige Abels blod intill Sakarias', Barakias' sons, blod, hwilken I dräpten mellan templet och altaret.

36 Sannerligen säger jag eder: Allt detta skall komma öfwer detta slägte.

37 Jerusalem, Jerusalem, du, som dräper profeterna och stenar dem, som äro sände till dig, huru ofta har jag icke welat församla dina barn, likasom hönan församlar sina kycklingar under sina wingar, och I haftwen icke welat!

38 Se, edert hus skall lemnas eder öde.

39 Ty jag säger eder: Härefter skolen I icke se mig, förr än I skolen säga: Wälsignad ware han, som kommer i Herrens namn!

1 årg. Högm.: Matt. 10: 32—39.

Jesus sade till sina lärjungar: Hwar och en, som bekänner mig inför menniskorna, honom skall ock jag bekänna inför min Fader som är i himmelen.

33 Men den, som förnekar mig inför menniskorna, honom skall ock jag förneka inför min Fader, som är i himmelen.

34 I skolen icke mena, att jag har kommit för att sända frid på jorden. Jag har icke kommit för att sända frid, utan swärd.

35 Ty jag har kommit för att söndra en menniska från hennes fader, och dottern från hennes moder, och sonhustrun från hennes swärmoder,

36 och menniskans husfolk warda hennes fiender.

37 Den, som älskar fader eller moder mer än mig, han är mig icke wärd, och den, som älskar son eller dotter mer än mig, han är mig icke wärd,

38 och den, som icke tager sitt kors och följer efter mig, han är mig icke wärd.

39 Den, som finner sitt lif, han skall mista det, och den, som mister sitt lif för min skull, han skall finna det.

1 årg. Aftons.: 1 Pet. 4: 12—19.

Mina älskade, förundren eder icke öfwer den glödhetta bland eder, som wederfares eder till pröfning, likasom hände eder något sällsamt,

13 utan i den mån I deltagen i Kristi lidanden, så glädjens, på det att I ock mån glädjas och fröjdas wid hans härlighets uppenbarelse.

14 Om I bliswen smädade för Kristi namns skull, salige ären I, ty härlighetens och Guds Ande hwilar öfwer eder.

15 Ty ingen bland eder lide såsom mördare eller tjuf eller illgerningsman eller såsom den der blandar sig i andras ärenden.

16 Men om han lider såsom kristen, skämme han sig icke, utan prise Gud för detta namn.

17 Ty tiden är, att domen skall begynnas på Guds hus, och om den börjar på oss, hwad skall då bliswa deras slut, som icke tro Guds evangelium?

18 Och om den rättfärdige med nöd bliswer frälst, huru skall det då gå den orättfärdige och syndaren?

19 Derföre böra ock de, som lida efter Guds wilja, anbefalla sina själar åt honom, såsom åt en trofast skapare, med goda gerningar.

2 årg. Högm.: Matt. 2: 13—18.

Då uppenbarades en Herrens ängel för Josef i en dröm, sägande: Stå upp och tag barnet och deß moder med dig och fly till Egypten, och war der, till deß jag säger dig till; ty Herodes tänker söka efter barnet för att förgöra det.

14 Och han stod upp och tog med sig barnet och deß moder om natten och for bort till Egypten

15 och war der intill Herodes' död, på det att det skulle fullbordas, som war sagdt af Herren genom profeten, som sade: "Utur Egypten har jag kallat min son."

16 När då Herodes såg, att han hade blifwit gäckad af de wise männen, blef han mycket wred och sände ut och lät döda alla gossebarn i Betlehem och i hela deß nejd, från två års ålder och derunder, efter den tid han hade noga utforskat af de wise männen.

17 Då fullbordades det, som war sagdt genom profeten Jeremias, som sade:

18 "En röst hördes i Rama, mycken gråt och jemmer, Rakel begret sina barn och wille icke låta trösta sig, ty de woro icke mer."

2 årg. Aftonf.: Uppb. 14: 1—5.

Och jag såg, och se, Lammet stod på Sions berg, och med det ett hundra fyratiofyra tusen, hwilka hade deß namn och deß Faders namn skrifwet på sina pannor.

2 Och jag hörde en röst från himmelen, såsom en röst af mycket watten och såsom en röst af starkt tordön; och den röst jag hörde war, såsom då harpospelare spela på sina harpor.

3 Och de sjöngo såsom en ny sång inför tronen och inför de fyra djuren och de äldste; och ingen annan kunde lära den sången än de ett hundra fyratiofyra tusen, som hade blifwit köpta från jorden.

4 Dessa äro de, som icke hafwa blifwit besmittade med qwinnor, ty de äro jungfrur. Dessa äro de, som följa Lammet, hwarthelst det går. Dessa hafwa blifwit köpta från menniskorna till en förstling åt Gud och Lammet.

5 Och i deras mun har lögn icke blifwit funnen, ty de äro utan wank.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! du, som hafwer låtit den helige Stefanus samt andra dina martyrer för deras tros skull pinas och plågas och gifwit oß dermed tillkänna, att ditt rike icke är af denna werlden, utan hörer till det andra lifwet, wi bedje dig, att om wi för ditt namns skull något lida måste, så styrk wåra hjertan med den Helige Ande, att wi stå faste och oß med din nåd och de ewiga egodelar trösta måge. Amen.

Nästa Söndagen efter Jul.

Coll. O, allsmägtige, ewige Gud! regera wåra gerningar efter ditt sinne, att wi genom din älskade Son måge i goda gerningnr rike warda, hwilken der lefwer och regerar med dig och den Helige Ande ifrån ewighet till ewighet. Amen.

Epistel, Gal. 4: 1—7.

Men jag säger, kåre bröder! Så länge arfwingen är barn, är ingen skilnad mellan honom och en träl, ehuru han är herre öfwer allt,

2 utan han står under förmyndare och förwaltare intill den tid, som är bestämd af hans fader.

3 Sammalunda höllos ock wi, när wi woro barn, i träldom under werldens barnaläror.

4 Men då tiden war fullbordad, sände Gud sin Son, född af qwinna, född under lagen,

5 på det han skulle friköpa dem, som woro under lagen, att wi skulle få barnaskapet.

6 Men emedan I ären barn, har Gud sändt sin Sons Ande i edra hjertan, som ropar: Abba, Fader!

7 Således är du nu icke mera träl, utan son; och är du son, så är du ock arfwinge genom Gud.

Evangelium, Luk. 2: 33—40.

Och Josef och hans moder förundrade sig öfwer det, som sades om honom.

34 Och Simeon wälsignade dem och sade till Maria, hans moder: Se, denne är satt till fall och upprättelse för många i Israel och till ett tecken, som warder motsagdt.

35 Ja, ett swärd skall ock gå genom din egen själ, på det att många hjertans tankar må uppenbaras.

36 Och det war en profetissa, som hette Hanna, Fanuels dotter, af Assers stam. Hon war kommen till en hög ålder och hade lefwat med sin man i sju år från sin jungfrudom,

37 och hon war nu en enka wid åttiofyra år, som aldrig war borta från templet, tjenande Gud med fastor och böner natt och dag.

38 Och hon war i samma stund tillstädes och prisade Herren och talade om honom till alla dem, som i Jerusalem wäntade förloßning.

39 Och när de hade fullgjort allt efter Herrens lag, wände de tillbaka till Galileen, till sin stad Nasaret.

40 Men barnet wäxte upp, stärktes i anden och uppfyldes med wishet, och Guds nåd war öfwer honom.

1 årg. **Högm.: Luk. 12: 32.**

Frukta icke, du lilla hjord; ty det är eder Faders goda behag att gifwa eder riket.

1 årg. **Afton.: 1 Joh. 5: 19—21.**

Wi weta, att wi äro af Gud, och hela werlden är i det ondas wåld.

20 Men wi weta, att Guds Son har kommit och gifwit oß förstånd, att wi skulle lära känna den sanne; och wi äro i den sanne, i hans Son, Jesus Kristus. Denne är den sanne Guden och ewigt lif.

21 Mina barn, akten eder för afgudarne.

2 årg. **Högm.: Matt. 2: 19—23.**

Men när Herodes war död, se, då uppenbarades i en dröm en Herrens ängel för Josef i Egypten

20 och sade: Stå upp och tag barnet och deß moder med dig och far in i Israels land; ty de äro döde, som traktade efter barnets lif.

21 Och han stod upp och tog barnet och deß moder med sig och kom in i Israels land.

22 Men när han hörde, att Arkelaus war rådande öfwer Judeen i sin faders, Herodes', ställe, räddes han att fara dit, och sedan han hade fått uppenbarelse i en dröm, for han bort till Galileens trakter.

23 Och han kom och bosatte sig i en stad, som heter Nasaret, på det att det skulle fullbordas, som var sagdt genom profeterna: "Nasare skall han kallas."

2 årg. Aftons.: 1 Pet. 2: 1—9.

Så läggen nu bort all ondska och allt swek och skrymteri och afund och allt förtal.

2 Och åstunden, såsom nyfödda barn, den andeliga, oförfalskade mjölken, på det att I genom henne mån tillwäxa till frälsning,

3 om I annars hafwen smakat, att Herren är god.

4 Och gån till honom, den lefwande stenen, som wäl af menniskor är förkastad, men af Gud utwald och dyrbar,

5 och låten eder, äfwen I, såsom lefwande stenar, uppbyggas till ett andligt hus, till ett heligt presterskap, för att offra andliga offer, som äro Gud wälbehagliga genom Jesus Kristus.

6 Derföre heter det ock i skriften: "Se, jag lägger i Sion en utwald, dyrbar hörnsten, och den, som tror på honom, skall icke komma på skam."

7 För eder, således, som tron, är han dyrbar, men för dem, som icke tro, "har den sten, som byggningsmännen förkastade, blifwit en hörnsten"

8 och "en stötesten och en förargelseklippa," för dem, som icke tro ordet, utan stöta sig derpå; hwartill de ock äro bestämda.

9 Men I ären ett utwaldt slägte, ett konungsligt presterskap, ett heligt folk, ett egendomsfolk, på det att I skolen förkunna hans dygder, som har kallat eder från mörker till sitt underbara ljus.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! Du, som genom den helige Simeon profeterat hafwer, huru Kristus, din Son, till fall och uppståndelse många i Israel satt war, wi bedje dig, upplys wåra hjertan genom din Helige Ande, att wi din Son, Jesus Kristus, rätt känne och i all nöd och farlighet till honom hålle och i honom uppstå och icke med den blinda, säkra werlden oß på honom stöte, utan i allt lidande och i all anfäktning, som för Ordets och bekännelsens skull oß påkommer, tröste och frimodige äre; efter det ju så är, att de, som ditt Ord förfölja, höra icke till ditt rike; men de, som derpå tro och derwid blifwa, de skola salige warda. Amen.

Nyårsdagen.

Coll. O Herre Gud! som din Son, vår Frälsare Jesus Kristus, för vår skull gaf under lagens tvång och lät honom på sin lekamen omskäras, gif oß din nåd, att våra hjertan må ifrån all syndig lusta och begärelse omskurne blifwa, genom samme din Son, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Epistel n, Tit. 3: 4—7.

Mine kåre! Då Guds, vår Frälsares, godhet och menniskokärlek uppenbarades,

5 frälste han oß, icke för rättfärdighetens gerningars skull, hwilka wi hade gjort, utan efter sin barmhertighet, genom ett bad till ny födelse och förnyelse af den Helige Ande,

6 hwilken han rikligen utgöt öfwer oß genom Jesus Kristus, vår Frälsare,

7 på det att wi, rättfärdiggjorda genom hans nåd, skulle efter hoppet blifwa arfwingar till ewigt lif.

Evangelium, Luk. 2: 21.

I den tiden, när åtta dagar woro fullbordade, så att barnet skulle omskäras, erhöll han namnet Jesus, som gafs honom af ängeln förr än han wardt aflad i moderlifwet.

1 årg. **Högm.: Joh. 14: 13.**

Jesus sade till sina lärjungar: Allt, hwad I bedjen i mitt namn det skall jag göra, på det att Fadern må blifwa förhärligad Sonen.

1 årg. **Aftonf.: Ebr. 13: 8—15.**

Jesus Kristus är den samme i går och i dag och i ewighet.

9 Låten eder icke förföras af mångahanda och främmande läror; ty det är godt, att hjertat göres fast genom nåden, icke genom offer måltider, hwilka icke gagnade dem, som umgingos dermed.

10 Wi hafwa ett altare, af hwilket de, som tjena tabernaklet, icke hafwa rätt att äta;

11 ty kropparne af de djur, hwilkas blod genom öfwerstepresten inbäres i helgedomen såsom syndoffer, "uppbrännas utanför lägret."

12 Derföre led ock Jesus utanför stadsporten, på det att han genom sitt eget blod skulle helga folket.

13 Låtom oß derföre gå ut till honom "utanför lägret", bärande hans smälek.

14 Ty wi hafwa här ingen waraktig stad, utan söka efter den tillkommande.

15 Låtom oß derföre genom honom alltid till Gud frambära lofoffer, det är frukt af läppar, som prisa hans namn.

2 årg. **Högm.: Luk. 13: 6—9.**

Och Jesus sade denna liknelse: En man hade ett fikonträd planteradt i sin wingård, och han kom och sökte frukt derpå och fann ingen.

7 Då sade han till wingårdsmannen: Se, i tre år har jag kommit och sökt frukt på detta fikonträd, och jag finner ingen. Hugg bort det. Hwarföre skall det ock göra marken onyttig?

8 Men han swarade och sade till honom: Herre, låt det stå ännu detta år, till deß jag har fått gräfwa omkring det och göda det;

9 kanske det då skall bära frukt; men i annat fall må du framdeles hugga bort det.

2 årg. **Aftons.: Uppb. 2: 1—5.**

Skrif till ängeln för församlingen i Efesus: Detta säger den, som håller de sju stjernorna i sin högra hand, den, som wandrar midt ibland de sju gyllene ljusstakarne:

2 Jag känner dina gerningar och ditt arbete och ditt tålamod, och att du icke kan fördraga de onda och har pröfwat dem, som säga sig wara apostlar och icke äro det, och har funnit dem wara lögnare.

3 Och du har tålamod och har fördragit för mitt namns skull och icke förtröttats.

4 Men jag har det emot dig, att du har öfwergifwit din första kärlek.

5 Kom derföre ihåg, hwarifrån du har fallit, och bättra dig och gör de första gerningarna. Annars kommer jag snart till dig och skall flytta din ljusstake ifrån deß rum, om du icke bättrar dig.

Bön. Wi tacke dig, o Herre Gud, himmelske Fader, för din faderliga råd, att du dig öfwer oß arme synndare förbarmat och din Son oß till godo under lagen gifwit hafwer, på det han genom sin fullkomliga lydnad din

wrede ſtilla och oß till lydnad komma ſkulle. Wi bedje dig, att du wille genom din Helige Ande upplyſa wårt hjerta, att wi, wid ſådan hans lydnad, oß mot wåra ſynder och onda ſamwete tröſte och genom din Helige Andes hjelp begynna till att wara lydige barn, och på ändalykten genom Kriſtus ewinnerligen ſalige warda. Amen.

Näſta Söndagen efter Nyårsdagen.

Coll. O Herre Gud, ſom är dina åkallares ſtyrka, ſe nådeligen till wårt bön; och efter det dig förutan förmår menſklig ſwaghet intet, ſå hjelp du med din nåd, att wi måge fullborda dina bud och täckas dig både med ord gerningar. Genom din Son, Jeſus Kriſtus, wår Herre. Amen.

Epiſteln, Rom. 6: 3—11.

Weten I icke, att alla wi, ſom haſwa blifwit döpta till Kriſtus Jeſus, wi haſwa blifwit döpta till hans död?

4 Så haſwa wi då blifwit begrafna med honom genom dopet till döden, på det att, ſåſom Kriſtus wardt uppwäckt från de döda genom Fadrens härlighet, ſå ſkola ock wi wandra i ett nytt lefwerne.

5 Ty om wi haſwa blifwit införlifwade med honom genom en lika död, ſå ſkola wi ock blifwa det genom en lika uppſtåndelſe,

6 wetande, att wår gamla menniſka har blifwit korsfäſt med honom, på det att ſyndens kropp må warda om intet, att wi icke mer ſkola tjena ſynden.

7 Ty den ſom har dött, han är rättfärdigad från ſynden.

8 Haſwa wi nu dött med Kriſtus, ſå tro wi, att wi ock ſkola lefwa med honom,

9 wetande, att Kriſtus, ſom är uppwäckt från de döda, dör icke mer; döden har icke mer magt öfwer honom.

10 Ty hans död war en död från ſynden en gång för alla, men hans lif är ett lif för Gud.

11 Så hållen ock I före, att I ären döda från ſynden, men lefwen för Gud i Kriſtus Jeſus, wår Herre.

Evangelium, Matt. 3: 13—17.

Då kom Jeſus från Galileen till Jordan till Johannes för att döpas af honom;

14 men han wägrade honom det, sägande: Jag behöfwer döpas af dig, och du kommer till mig!

15 Då swarade Jesus och sade till honom: Låt nu så ske; ty så höfwes det oß att uppfylla all rättfärdighet. Då tillstadde han honom det.

16 Och när Jesus war döpt, steg han strax upp ur wattnet, och se, då wardt himmelen öppnad, och han såg Guds Ande nedfara såsom en dufwa och komma öfwer honom.

17 Och se, en röst från himmelen sade: Denne är min älskade Son, i hwilken jag har ett godt behag.

1 årg. Högm.: Joh. 1: 29–34.

Dagen derefter såg Johannes Jesus komma till honom och sade: Se, Guds Lam, som borttager werldens synd.

30 Denne är det, om hwilken jag sade: Efter mig kommer en man, som har warit före mig, ty han war förr än jag.

31 Och jag kände honom icke, men på det att han skulle warda uppenbar för Israel, fördenskull har jag kommit för att döpa med watten.

32 Och Johannes wittnade och sade: Jag har sett Anden nedfara såsom en dufwa från himmelen, och han förblef öfwer honom.

33 Och jag kände honom icke, men den som sände mig att döpa med watten, han sade till mig: Den, öfwer hwilken du får se Anden nedfara och förblifwa, han är den, som döper med den Helige Ande.

34 Och jag har sett och wittnat, att denne är Guds Son.

2 årg. Aftonsj.: Kol. 2: 9–15.

I Kristus bor gudomens hela fullhet lekamligen,

10 och Iären uppfyllda i honom, som är hufwudet för allt herradöme och all wäldighet,

11 i hwilken I ock hafwen blifwit omskurna med en omskärelse, om icke är gjord med händer, genom afklädandet af köttets syndaropp, genom Kristi omskärelse,

12 med honom begrafna i dopet, i hwilken I ock hafwen blifwit uppwäckta med honom genom tron af Guds werkan, som har uppwäckt honom från de döda.

13 Äfwen eder, som woren döda i edra öfwerträdelser och i edert kötts förhud, eder har han gjort lefwande med honom, sedan han har förlåtit oß alla öfwerträdelserna

14 och utplånat handskriften i stadgar, som war mot oß och låg oß i wägen, och den har han tagit bort och fastnaglat den wid korset.

15 Sedan han har afwäpnat herradömena och wäldigheterna, har han stält dem uppenbarligen fram och triumferat öfwer dem i honom.

2 årg. Högm.: Matt. 3: 11—12.

I den tiden predikade Johannes döparen och sade: Jag döper eder med watten till bättring, men den, som kommer efter mig, är starkare än jag, hwilkens skor jag icke är wärdig att bära. Han skall döpa eder med den Helige Ande och med eld,

12 och han har sin kastskofwel i sin hand, och han skall göra sin loge ren och samla sitt hwete i ladan, men agnarna skall han upp-bränna i osläcklig eld.

2 årg. Aftonj.: Ef. 5: 25—27.

Kristus har älskat församlingen och utgifwit sig sjelf för henne,

26 på det att han skulle helga henne, efter att hafwa renat henne i wattnets bad, genom ordet,

27 på det att han skulle för sig framställa församlingen såsom härlig, icke hafwande fläck eller skrynkla eller något sådant, utan att hon skulle wara helig och ostrafflig.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! Du, som dig så nådeligen med den Helige Ande wid din käre Sons döpelse, som alla wåra synder på sig lade, uppenbarat hafwer och wisade oß till honom med din egen gudomliga röst, att wi genom honom syndernas förlåtelse och all näd hafwa skulle, wi bedje dig, bewara oß alltid i detta hoppet. Och emedan wi efter din Sons exempel och befallning och äro döpte, så stärk wår tro genom den Helige Ande och hjelp oß till det ewiga lifwet. Amen.

Trettondedagen.

Coll. O Herre Gud, som i denna dag med stjernan ledde hedningarne till din enfödde Son, Jesus Kristus, förläna oß nådeligen, att wi, som nu genom tron känna dig, måge också till denna härlighets beskådelse i himmelen ledde warda, genom samme din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, Es. 60: 1–6.

Statt upp, war ljus! ty ditt ljus kommer, och Herrens härlighet går upp öfwer dig.

2 Ty si, mörker öfwertäcker jorden, och mörkhet folken; men öfwer dig uppgår Herren, och hans härlighet skall synas öfwer dig.

3 Och hedningarne skola wandra i ditt ljus, och konungar uti skenet, som uppgår öfwer dig.

4 Lyft upp dina ögon och se omkring dig! Desse alle församlade komma till dig. Dina söner skola komma fjerran efter, och dina döttrar wid sidan uppfödde warda.

5 Då skall du se din lust och utbrista, och ditt hjerta skall förundra och utwidga sig, när den stora hopen wid hafwet wänder sig till dig, och hedningarnes magt kommer till dig.

6 Ty de många kameler skola öfwertäcka dig; de löpare af Midian och Epha, af Saba skola de alle komma, guld och rökelse föra, och Herrens lof förkunna.

Evangelium, Matt. 2: 1—12.

När Jesus war född i Betlehem i Judeen, i konung Herodes' dagar, se, då kommo wise män från österlanden till Jerusalem

2 och sade: Hwar är den nyfödde Judarnes konung? Ty wi hafwa sett hans stjerna i östern och hafwa kommit för att tillbedja honom.

3 När konung Herodes hörde detta, wardt han bestört och hela Jerusalem med honom.

4 och han församlade alla öfwerstepresterna och de skriftlärde bland folket och frågade dem, hwar Kristus skulle födas.

5 Och de sade till honom: I Betlehem i Judeen; ty så är skrifwet af profeten:

6 "Och du Betlehem, land i Juda, är ingalunda den minste bland Judas furstar; ty af dig skall utgå en furste, som skall wara en herde öfwer mitt folk Israel."

7 Då kallade Herodes hemligen de wise männen till sig och sporde dem noga om tiden, då stjernan syntes,

8 och sände dem till Betlehem och sade: Faren åstad och forsken

noga efter barnet, och när I hafwen funnit det, så underrätten mig derom, att äfwen jag må komma och tillbedja det.

9 När de hade hört konungen, foro de åstad, och se, stjernan, som de hade sett i östern, gick framför dem, till deß hon kom och blef stående öfwer det ställe, der barnet war.

10 Och när de sågo stjernan, blefwo de mycket glade

11 och gingo in i huset och sågo barnet med Maria, deß moder, och föllo ned och tillbådo det och öppnade sina förråd och framburo åt det skänker, guld, rökelse och myrrha.

12 Och sedan de hade fått uppenbarelse i en dröm att icke återwända till Herodes, foro de en annan wäg till sitt land igen.

1 årg. Högm.: Joh. 8: 12.

Då talade Jesus åter till dem, sägande: Jag är werldens ljus; den som följer mig, han skall icke wandra i mörkret, utan han skall hafwa lifwets ljus.

1 årg. Afton s.: 2 Kor. 4: 3–6.

Men om ock wårt evangelium är förtäckt, så är det förtäckt hos dem, som warda förtappade,

4 hos hwilka denna werldens gud har förblindat de otrognas sinnen, att för dem icke skall stråla ljuset af Kristi härlighets evangelium, hwilken är Guds afbild.

5 Ty wi predika icke oß sjelfwa, utan Kristus Jesus såsom Herre och oß sjelfwa såsom edra tjenare för Jesu skull.

6 Ty Gud är den som bjöd ljuset lysa utur mörkret och lyste i wåra hjertan, på det att kunskapen om Guds härlighet i Jesu Kristi ansigte skulle framlysa.

2 årg. Högm.: Matt. 12: 15—21.

Många följde Jesus, och han gjorde dem alla helbregda.

16 Och han tillsade dem strängeligen, att de icke skulle uppenbara honom,

17 på det att det skulle fullbordas, som war sagdt genom profeten Esaias, som sade:

18 "Se, min tjenare, hwilken jag har utwalt, min älskade, i

hwilken min själ har ett godt behag! Jag skall låta min Ande hwila öfwer honom, och han skall förkunna hedningarne dom.

19 Han skall icke kifwa eller ropa, ej heller skall någon höra hans röst på gatorna.

20 Ett krossadt rör skall han icke sönderbryta, och en rykande weke skall han icke utsläcka, till deß han har fört domen till seger;

21 och på hans namn skola hedningarne hoppas."

2 årg. Aftonsl.: Tim. 3: 16.

Erkändt stor är gudaktighetens hemlighet: Han, som har blifwit uppenbar i köttet, rättfärdigad i Anden, sedd af änglarne, predikad bland hedningarne, trodd i werlden, upptagen i härligheten.

Bön. O Herre Gud, himmelske Fader! Du, som ditt heliga ord, som är den rätta stjernan, hwilken det heliga barnet Jesus Kristus utwisar, hafwer oß lysa låtit, wi bedje dig: gif oß din Helige Ande uti wåra hjertan, att wi det ljuset anamme och oß till salighet bruke, så att wi, lika som de wise män, sådan stjerna efterfölje och icke låte någon möda eller farlighet oß derifrån afskräcka, utan med allt hjerta hålle oß till samme din Son, Jesus Kristus, som är allena wår Frälsare, och så skicke oß i wårt timliga lefwerne, att din fattiga kristenhet må derigenom förbättrad, och din Son, Jesus Kristus, tjent warda. Amen.

1 Söndagen efter Trettondedagen.

Coll. O Herre Gud! gör af din himmelska nåd det ditt folk begär, att det må både weta, hwad det skall göra, och sedan fullborda det med gerningarna, genom Jesus Kristus, din Son, wår Herre, hwilken lefwer och regerar med dig och den Helige Ande, uti en sann gudom af ewighet till ewighet. Amen.

Epistel n, Rom. 12: 1—5.

Så förmanar jag nu eder, mina bröder, wid Guds barmhertighet, att I frambären edra kroppar till ett offer, som är lefwande, heligt och Gud behagligt, eder förnuftiga gudstjenst.

2 Och skicken eder icke efter denna werlden, utan förwandlen eder genom edert sinnes förnyelse, på det att I mån kunna pröfwa hwad som är Guds goda, behagliga och fullkomliga wilja.

3 Ty genom den nåd, som har blifwit mig gifwen, tillsäger jag hwar och en som är bland eder att icke tänka högre om sig, än han

bör tänka, utan tänka hoffamt, allt efter fom Gud har tilldelat hwar och en trons mått.

4 Ty fåfom wi i en enda kropp hafwa många lemmar, men alla lemmarna icke hafwa famma förrättning,

5 få äro wi, de många, en enda kropp i Kriftus, men hwar för fig äro wi hwarandras lemmar.

Evangelium, Luk. 2: 42—52.

I den tiden, när Jefus wardt tolf år gammal, foro de upp till Jerufalem efter tidens fedwänja.

43 Och då de hade fulländat dagarne och foro hem igen, blef pilten Jefus qwar i Jerufalem, och Jofef och hans moder wißte det icke.

44 Men de menade, att han war med i resfällfkapet, och de gingo en dagsled och fökte honom bland fränder och bekanta.

45 Och när de icke funno honom, wände de tillbaka till Jerufalem för att föka honom.

46 Och det begaf fig, att efter tre dagar funno de honom i templet, fittande midt ibland lärarne, både hörande dem och frågande dem.

47 Och alla, fom hörde honom, häpnade öfwer hans förftånd och fwar.

48 Och när de fingo fe honom, förundrade de fig, och hans moder fade till honom: Barn, hwarföre gjorde du oß detta? Se, din fader och jag hafwa fökt efter dig, förjande.

49 Och han fade till dem: Hwarföre fökten I mig? Wißten I icke, att i det min Fader tillhörer bör jag wara?

50 Och de förftodo icke det ord han talade till dem.

51 Och han for ned med dem och kom till Nafaret och war dem underdånig. Och hans moder gömde allt detta i fitt hjerta.

52 Och Jefus wäxte till i wisdom och ålder och nåd för Gud och menniffor.

1 årg. **Högm.: Joh. 7: 14—18.**

Men då redan halfwa högtiden war förliden, gick Jefus upp i templet och lärde.

15 Och Judarne förundrade sig och sade: Huru kan denne förstå skriftlärdom, som icke är lärd?

16 Då svarade Jesus dem och sade: Min lära är icke min, utan dens, som har sändt mig.

17 Och om någon will göra hans wilja, skall han förstå, om läran är från Gud, eller om jag talar af mig sjelf.

18 Den som talar af sig sjelf, han söker sin egen ära, men den, som söker dens ära, som har sändt honom, han är sannfärdig, och orättfärdighet är icke i honom.

1 årg. Aftons.: Ebr. 3: 1—8.

Derför, I heliga bröder, somären delaktige i en himmelsk kallelse, akten på wår bekännelses apostel och öfwersteprest, Jesus Kristus,

2 hwilken war trogen mot den, som hade gjort honom dertill, såsom ock Moses war i hela hans hus.

3 Ty denne har blifwit aktad wärd så mycket större ära än Moses, som den, hwilken har byggt ett hus, har större heder än sjelfwa huset.

4 Ty hwarje hus bygges af någon, men Gud är den, som har byggt allt.

5 Och Moses war wäl trogen i hela hans hus såsom tjenare för att wittna om det, som skulle talas,

6 men Kristus såsom Son öfwer hans hus; och hans hus äro wi, om wi annars hålla hoppets frimodighet och berömmelse fast intill änden.

7 Derföre, såsom den Helige Ande säger: "I dag, om I hören hans röst,

8 så förhärden icke edra hjertan."

2 årg. Högm.: Matt. 12: 46—50.

Medan Jesus ännu talade till folket, se, då stodo hans moder och hans bröder utanför och wille tala med honom.

47 Då sade någon till honom: Se, din moder och dina bröder stå utanför och wilja tala med dig.

48 Då swarade han och sade till den, som talade till honom: Hwilken är min moder, och hwilka äro mina bröder?

49 Och han räckte ut handen mot sina lärjungar och sade: Se, min moder och mina bröder!

50 Ty hwar och en som gör min Faders wilja, som är i himmelen, han är min broder och syster och moder.

2 årg. Aftons.: Ebr. 2: 11—16.

Både den, som helgar, och de, som blifwa helgade, äro alla af en, hwarför han ock icke skämmes att kalla dem bröder,

12 sägande: "Jag skall förkunna ditt namn för mina bröder, midt i församlingen skall jag prisa dig",

13 och åter: "Jag skall sätta min förtröstan på honom", och åter: "Se, jag och de barn, som Gud har gifwit mig!"

14 Då nu barnen hafwa samma kött och blod, blef han ock deßlikes deraf delaktig, på det att han genom döden skulle tillintetgöra den, som hade döden i sitt wåld, det är djefwulen,

15 och på det att han skulle göra alla dem fria, som hela sitt lif igenom, af fruktan för döden, måste wara trälar;

16 ty änglar tager han sig ju icke an, utan Abrahams säd tager han sig an.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! Du, som genom din nåd och wälsignelse mig barn och folk gifwit hafwer; jag beder dig, gif mig ett sådant hjerta, att jag sjelf med goda exempel dem föregår och hwarken med ord eller gerningar förargar, utan att jag må fliteligen hålla dem till kyrka och Guds ord. Men gif ock dem din Helige Ande, att sådan säd må bära god frukt, att de till ditt lof och ära, andra till nytta och förbättring och ingen till förargelse, lefwa må. Amen.

2 Söndagen efter Trettondedagen.

Coll. O, allsmägtige, ewige Gud! Du, som både himmel och jord regerar, wi bedje dig, att du wille nådeligen höra ditt folks bön och gifwa oß din frid i wåra dagar, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, Rom. 12: 6—16.

Käre bröder, wi hafwa olika gåfwor efter den nåd, som blifwit oß gifwen. Har någon profetia, så ware hon i öfwerensstämmelse med tron;

7 har någon en tjenst, akte han på tjensten; är någon en lärare, akte han på lärandet;

8 förmanar någon, akte han på förmanandet; gifwer någon, gifwe han i enfald; styr någon, göre han det med nit; öfwar någon barmhertighet, göre han det med glädje.

9 Kärleken ware ofkrymtad. Afskyn det onda, hållen eder fast wid det goda;

10 waren i brödrakärleken ömhjertade mot hwarandra, förekommen hwarandra med hedersbewisning;

11 waren i nitet icke tröga, waren brinnande i anden, tjenen Herren:

12 glädjens i hoppet, waren tåliga i nöden, i bönen ihärdiga;

13 delen med eder till de heligas nödtorft, winnläggen eder om gästwänlighet.

14 Wälsignen dem, som förfölja eder, wälsignen, och förbannen icke.

15 Glädjens med dem, som äro glada, gråten med dem, som gråta.

16 Waren ens till sinnes med hwarandra, trakten icke efter det, som är högt, utan hållen eder till de ringa. Waren icke sjelfkloka.

Evangelium, Joh. 2: 1—11.

I den tiden wardt ett bröllop i Kana i Galileen, och Jesu moder war der.

2 Och äfwen Jesus wardt bjuden och hans lärjungar till bröllopet.

3 Och då win fattades, sade Jesu moder till honom: De hafwa intet win.

4 Jesus sade till henne: Qwinna, hwad hafwer jag att göra med dig? Min stund har ännu icke kommit.

5 Hans moder sade till tjenarne: Hwad helst han säger eder, det gören.

6 Men efter Judarnes reningsséd woro der stående sex wattenkrukor af sten, rymmande hwar för sig två eller tre metreter.

7 Jesus sade till dem: Fyllen krukorna med watten. Och de fylde dem ända till brädden.

8 Och han sade till dem: Öfen nu uti och bären till wärden. Och de buro.

9 Och när wärden hade smakat på wattnet, som hade blifwit win, och han icke wißte hwarifrån det war — men tjenarne, som hade öst wattnet, wißte det — kallade wärden till sig brudgummen

10 och sade till honom: Hwar man sätter först fram det goda winet, och när de blifwit druckne, då det som är sämre. Du har gömt det goda winet ända till nu.

11 Detta sitt första tecken gjorde Jesus i Kana i Galileen och uppenbarade sin härlighet; och hans lärjungar trodde på honom.

1 årg. Högm.: Joh. 4: 5—26.

Så kom Jesus till en stad i Samarien, som heter Sikar, nära den landtgård, hwilken Jakob gaf åt sin son Josef.

6 Och der war Jakobs brunn. Emedan nu Jesus war trött af wandringen, satte han sig så ned wid brunnen. Det war wid sjette timmen.

7 Då kom en qwinna från Samarien för att hemta watten. Jesus sade till henne: Gif mig att dricka.

8 Ty hans lärjungar hade gått till staden för att köpa mat.

9 Då sade den samaritiska qwinnan till honom: Huru kan du, som är en Jude, begära något att dricka af mig, som är en samaritisk qwinna? Ty Judarne hafwa intet umgänge med Samariterna.

10 Jesus swarade och sade till henne: Förstode du Guds gåfwa och hwem den är, som säger till dig: gif mig att dricka, så skulle du hafwa bedt honom och han hafwa gifwit dig lefwande watten.

11 Qwinnan sade till honom: Herre, du har intet öskärl, och brunnen är djup; hwarifrån har du då det lefwande wattnet?

12 Icke är wäl du större än wår fader Jakob, som gaf oß brunnen och sjelf drack deraf med sina barn och sin boskap?

13 Jesus swarade och sade till henne: Hwar och en, som dricker af detta watten, han warder törstig igen,

14 men hwilken som dricker af det watten, som jag skall gifwa honom, han skall icke törsta till ewig tid, utan det watten, som jag skall gifwa honom, skall blifwa i honom en källa med springande watten till ewigt lif.

15 Qwinnan sade till honom: Herre, gif mig det wattnet, att jag icke må törsta eller behöfwa komma hit för att hemta watten.

16 Jesus sade till henne: Gå, tillkalla din man och kom hit.

17 Qwinnan swarade och sade: Jag har ingen man. Jesus sade till henne: Du sade rätt: jag har ingen man;

18 ty fem män har du haft, och den du nu har är icke din man; du har sagt sant.

16 Då sade qwinnan till honom: Herre, jag ser, att du är en profet.

20 Wåra fäder hafwa tillbedt på detta berg, och I sägen, att i Jerusalem är det ställe, der man bör tillbedja.

21 Jesus sade till henne: Qwinna, tro mig, att en tid kommer, då I hwarken på detta berg eller i Jerusalem skolen tillbedja Fadren.

22 I tillbedjen hwad I icke kännen, men wi tillbedja hwad wi känna, ty frälsningen är från judarne.

23 Men en tid kommer och är redan inne, då sanne tillbedjare skola tillbedja Fadren i anda och sanning, ty Fadren söker ock sådana tillbedjare.

24 Gud är en ande, och de, som tillbedja honom, böra tillbedja i anda och sanning.

25 Då sade qwinnan till honom: Jag wet, att Messias, som kallas Kristus, skall komma; när han kommer, skall han förkunna oß allt.

26 Jesus sade till henne: Jag, som talar med dig, är den samme.

1 årg. **Aftonf.: Ef. 2: 10—16.**

Wi äro Guds werk, skapade i Kristus Jesus till goda gerningar, hwilka Gud har förut beredt, att wi skola wandra i dem.

11 Tänken derföre derpå, att I fordom, I som woren hedningar,

i köttet och blefwen kallade förhud af den så kallade omskärelsen, som göres med händer på köttet,

12 att J på den tiden woren utan Kristus, afskilda från Israels samfund och främmande för löftets förbund, utan hopp och utan Gud i werlden.

13 Men nu, genom Kristus Jesus, hafwen J, som fordom woren fjerran, kommit nära genom Kristi blod.

14 Ty han är wår frid, han som af de båda har gjort ett och har nedbrutit afskrankningens skiljemur, fiendskapen,

15 då han genom sitt kött tillintetgjorde budens lag, som war gifwen i stadgar, på det att han skulle af de två i sig skapa en enda ny menniska, i det att han stiftade frid,

16 och med Gud försona dem båda i en enda kropp, genom korset, då han på detta dödade fiendskapen.

2 årg. Högm.: Luk. 19: 1—10.

Och Jesus kom in i Jeriko och gick derigenom.

2 Och se, der war en man wid namn Sakkeus, och han war en öfwerste för publikanerna och war rik.

3 Och han sökte att få se, hwilken som war Jesus, men han kunde icke, ty han war liten till wäxten.

4 Då lopp han i förwäg framför dem och steg upp i ett mullbärsträd för att få se honom, ty han skulle gå den wägen fram.

5 Och när Jesus kom till det stället, såg han upp och sick se honom och sade till honom: Sakkeus, skynda dig ned, ty i dag måste jag stanna i ditt hus.

6 Och han skyndade sig ned och mottog honom med glädje.

7 Och när de sågo det, knorrade de alla och sade: Han har gått in att gästa hos en syndig man.

8 Men Sakkeus steg fram och sade till Herren: Se, Herre, hälften af mina egodelar gifwer jag de fattiga, och om jag i något har gjort orätt mot någon, så gifwer jag fyradubbelt igen.

9 Och Jesus sade till honom: I dag har frälsning wederfarits detta hus, emedan äfwen han är en Abrahams son,

10 ty Menniskosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det förtappade.

2 årg. **Aftonsång: 1 Kor. 1: 26—31.**

Ty, mina bröder, på eder kallelse, att icke många wisa efter köttet, icke många mägtiga, icke många ädlingar äro kallade.

27 Utan det i werlden dåraktiga har Gud utwalt, på det att han skulle komma de wise på skam, och det i werlden swaga har Gud utwalt, på det att han skulle komma det starka på skam.

28 Och det i werlden oädla och föraktade har Gud utwalt, på det att han skulle göra om intet det som något war,

29 på det att intet kött må berömma sig inför honom.

30 Men af honom ären I uti Kristus Jesus, som har blifwit för oss till wisdom från Gud och till rättfärdighet och till helgelse och till förloßning,

31 på det att, såsom det är skrifwet: "Den som berömmer sig, han berömme sig i Herren."

Bön. Jag tackar dig, Herre Gud, himmelske Fader, att du hafwer gifwit mig din nåd och låtit mig komma i den heliga äktenskapsstadgan, och dermed bewarat mig från synd. Jag beder dig: gif din Helige Ande, som mig deruti styr och regerar, att jag må wäl förlikas med min äkta maka, ingen orsak gifwa till ofämja och wrede, utan föra ett wänligt och gudligt lefwerne, på det, om wi än icke kunna wara utan frestelse, att wi då alltid måge förnimma din nådiga hjelp och wälsignelse, uppföda wåra barn efter din wilja, lefwa i all gudlighet med hwarandra, och på ändalykten, genom din Son, Jesus Kristus, få en ewig salighet. Amen.

3 Söndagen efter Trettondedagen.

Coll. O allsmägtige, ewige Gud! se mildeligen till wår skröplighet och bestärma oss med din kraftiga högra hand, genom Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel, Rom. 19: 16—21.

Käre bröder! Waren icke sjelfkloka.

17 Wedergällen ingen ondt för ondt, utan befliten eder om det, som är godt inför hwar man.

18 Om möjligt är, så mycket som på eder beror, hafwen frid med alla menniskor.

19 Hämnens icke eder sjelfwa, mina älskade, utan lemnen wreden rum; ty det är skrifwet: "Min är hämden, jag skall wedergälla, säger Herren."

20 Men "Om din owän är hungrig, så gif honom mat, om han är törstig, så gif honom att dricka; ty om du gör detta, skall du samla glödande kol på hans hufwud."

21 Låt dig icke öfwerwinnas af det onda, utan öfwerwinn det onda med det goda.

Evangelium, Matt. 8: 1—13.

I den tiden, när Jesus gick ned från berget, följde honom mycket folk.

2 Och se, en spetelsk man kom och tillbad honom och sade: Herre, will du, så kan du göra mig ren.

3 Då räckte Jesus ut handen och rörde wid honom, sägande: Jag will, blif ren. Och strax wardt han ren från sin spetelska.

4 Och Jesus sade till honom: Se till, att du säger det för ingen; utan gå bort och wisa dig för presten och offra den gåfwa, som Moses har påbjudit, till ett wittnesbörd för dem.

5 Men när Jesus hade gått in i Kapernaum, kom en höfwitsman till honom och bad honom,

6 sägande: Herre, min tjenare ligger hemma förlamad och plågas swårligen.

7 Och Jesus sade till honom: Jag skall komma och bota honom.

8 Då swarade höfwitsmannen och sade: Herre, jag är icke wärdig, att du går in under mitt tak, utan säg allenast ett ord, så warder min tjenare helbregda.

9 Ty äfwen jag är en menniska, som står under befäl och har krigsmän under mig, och jag säger till en: gå, och han går, och till en annan: kom, och han kommer, och till min tjenare: gör det, och han gör så.

10 När Jesus hörde detta, förundrade han sig och sade till dem, som följde honom: Sannerligen säger jag eder: Icke ens i Israel har jag funnit så stor tro.

11 Men jag säger eder: Många skola komma från öster och

weſter och ſitta till bords med Abraham, Iſak och Jakob i himmelriket,

12 men rikets barn ſkola warda utkaſtade i mörkret utanför: der ſkall gråten och tandagnißlan wara.

13 Och Jeſus ſade till höfwitsmannen: Gå; ſåſom du trodde, ſå ſke dig! Och i ſamma ſtund wardt hans tjenare helbregda.

1 årg. Högm: Joh. 4; 27—42.

Och i det ſamma kommo hans lärjungar, och de undrade derpå, att han talade med en qwinna; dock ſade ingen: Hwad frågar du, eller hwad talar du med henne?

28 Då lät qwinnan ſin kruka ſtå och gick in i ſtaden och ſade till folket:

29 Kommen och ſen en man, ſom har ſagt mig allt hwad jag har gjort. Icke är wäl han Kriſtus?

30 Då gingo de ut från ſtaden och kommo till honom.

31 Men under tiden bådo lärjungarne honom, ſägande: Rabbi, ät.

32 Men han ſade till dem: Jag har mat att äta, ſom I icke kännen.

33 Då ſade lärjungarne ſins emellan: Icke har wäl någon burit mat till honom?

34 Jeſus ſade till dem: Min mat är att göra dens wilja, ſom har ſändt mig, och fullborda hans werk.

35 Sägen I icke: Ännu är det fyra månader tills ſkördetiden kommer? Se, jag ſäger eder: Lyften upp edra ögon och beſkåden fälten, huru de redan hwitna till ſkörd.

36 Och den ſom ſkördar, han tager lön och ſamlar frukt till ewigt liſ, på det att både den, ſom ſår, och den, ſom ſkördar, må tillſamman glädjas.

37 Ty här är det ordet ſant, att en är den, ſom ſår, och en annan den, ſom ſkördar.

38 Jag har ſändt eder att ſkörda det, hwarpå I icke haſwen arbetat. Andra haſwa arbetat, och I haſwen ingått i deras arbete.

39 Och många af Samariterna från den ſtaden trodde på ho-

nom för qwinnans ords skull, som wittnade: Han har sagt mig allt hwad jag har gjort.

40 När nu Samariterna kommo till honom, bådo de honom att bliswa qwar hos dem. Och han blef qwar der två dagar.

41 Och mycket flera trodde för hans ords skull,

42 och de sade till qwinnan: Nu mera tro wi icke för ditt tals skull, ty wi hafwa sjelfwa hört och weta, att denne är för wisso werldens Frälsare, Kristus.

1 årg. Aftonf.: Ebr. 11: 1—22.

Men tron är en wiß tillförsigt om det man hoppas, en öfwertygelse om ting, som icke synas;

2 ty i henne hafwa de gamle fått wittnesbörd.

3 Genom tron förstå wi, att werlden har bliswit fullbordad genom Guds ord, så att det man ser icke har tillkommit af det som synes.

4 Genom tron frambar Abel åt Gud ett större offer än Kain; och genom henne fick han det wittnesbörd, att han war rättfärdig, då Gud bar wittnesbörd om hans gåfwor, och genom henne talar han ännu, fastän han är död.

5 Genom tron togs Enok bort, att han icke skulle se döden, och han wardt icke mera funnen, emedan Gud hade tagit honom bort; ty förr än han wardt borttagen, fick han det wittnesbördet, att han täckte Gud;

6 men utan tro är det omöjligt att täckas Gud, ty den, som will komma till Gud, måste tro, att han är, och att han lönar dem, som söka honom.

7 Genom tron tillredde Noa, sedan han hade fått uppenbarelse om det, som ännu icke syntes, i helig fruktan en ark för att rädda sitt hus, och genom henne fördömde han werlden och wardt arfwinge till den rättfärdighet, som är af tron.

8 Genom tron lydde Abraham, då han wardt kallad att draga ut till det land han skulle få till arf, och drog ut, icke wetande hwart han skulle komma.

9 Genom tron wistades han såsom en främling i löftets land

såsom ett främmande land, och bodde i tält med Isak och Jakob, medarfwingarne till samma löfte,

10 ty han wäntade på den stad, som har grundwalar, hwilkens byggmästare och skapare Gud är.

11 Genom tron fick ock sjelfwa Sara kraft till att grundlägga en afkomma och födde, fastän öfwerårig, emedan hon höll den för trofast, som hade gifwit löftet.

12 Derföre föddes ock af en, och det af en halfdöd, så många som himmelens stjernor och som sanden, den oräkneliga, wid hafwets strand.

13 I tron hafwa alla dessa dött, då de ännu icke hade fått ut löftena, men sett dem fjerran ifrån och helsat dem, bekännande sig wara gäster och främlingar på jorden.

14 Ty de, som säga sådant, gifwa tillkänna, att de söka ett fädernesland.

15 Och om de hade menat det land, hwarifrån de utgått, så hade de ju haft tid att wända tillbaka,

16 men nu begära de ett bättre, det är, ett himmelskt; derföre skämmes Gud icke wid dem, icke wid att kallas deras Gud; ty han har beredt åt dem en stad.

17 Genom tron offrade Abraham Isak, när han sattes på prof, och den enfödde sonen offrade han, som hade fått löftena,

18 och till hwilken det hade blifwit sagdt: "Genom Isak skall säd uppkallas efter dig."

19 Men han tänkte, att Gud är mäktig att uppwäcka från de döda; hwarföre han ock återfick honom till en förebild.

20 Genom tron wälsignade Isak Jakob och Esau i fråga om tillkommande ting.

21 Genom tron wälsignade den döende Jakob hwar och en af Josefs söner och tillbad, lutad mot sin stav.

22 Genom tron talade Josef wid sin död om Israels barns utwandring och förordnade om sina ben.

2 årg. Högm.: Matt. 8: 14—17.

Och när Jesus kom in i Petri hus, såg han hans swärmoder ligga i feber,

15 och han rörde wid hennes hand, och febern öfwergaf henne; och hon stod upp och tjenade dem.

16 Men när det hade blifwit afton, förde de till honom många besatta; och han dref ut andarne med ord, och alla sjuka botade han,

17 på det att det skulle fullbordas, som war sagdt genom profeten Esaias, som sade: "Han tog på sig wåra skröpligheter, och wåra sjukdomar bar han."

2 årg. Aftons.: 2 Kor. 1: 3—11.

Wälsignad ware Gud och wår Herre Jesu Kristi Fader, barmhertighetens Fader och all hugswalelses Gud,

4 som hugswalar oß i allt wårt betryck, att wi må hugswala dem, som äro i allehanda betryck, med den hugswalelse, hwarmed wi sjelfwa af Gud hugswalas!

5 Ty såsom Kristi lidanden rikligen komma öfwer oß, så kommer ock wår hugswalelse rikligen genom Kristus.

6 Ehwad wi nu lida betryck, så är det till eder hugswalelse och frälsning, eller wi hugswalas, så är det till eder hugswalelse, som wisar sig werksam i tålamod wid samma lidanden, som äfwen wi lida. Och wårt hopp om eder är stadigt,

7 emedan wi weta, att såsom I delen lidandena, så delen I ock hugswalelsen.

8 Ty wi wilja icke, mina bröder, att I skolen wara okunnige om wårt betryck, som har träffat oß i Asien, att wi öfwermåttan blifwit betungade, utöfwer förmåga, så att wi ock mißtröstade om lifwet.

9 Ja, wi hafwa sjelfwa haft det besked inom oß, att wi skulle dö, på det att wi icke måtte förtröfta på oß sjelfwa, utan på Gud, som uppwäcker de döda,

10 och som har räddat och räddar oß ur en sådan död, och till hwilken wi hafwa den förhoppning, att han ock framdeles skall rädda oß,

11 då äfwen J biſtån oß med eder förbön, på det att för den nåd, ſom genom många har oß wederfarits, må för oß af många hembäras tackſägelſe.

Bön. Herre Gud, himmelſke Fader! ſom af ſynnerlig kärlek och barmhertighet hafwer giſwit oß din Son, låtande honom bliſwa menniſka och för wår ſkull dö på korſet, gif din Helige Ande uti wåra hjertan, att wi må ſätta allt wårt hopp på honom och faſt tro genom honom wåra ſynders förlåtelſe och ett ewigt lif, ſåſom denne höfwitsmannen här trodde honom kunna hjelpa ſin ſjuke tjenare med ett ord. Efter wi hafwe hans ord: hwilken ſom tror på mig, han ſkall icke ſe döden till ewig tid, gif du, kære himmelſke Fader, att wi det med en faſt tro på wårt ytterſta fatta, och derwid bliſwa måge. Amen.

4 Söndagen efter Trettondedagen.

Coll. O Herre Gud, himmelſke Fader! du, ſom wet, att wi uti ſå mycken ſtor farlighet icke kunne för menſklig ſwaghets ſkull beſtåndande bliſwa, förläna oß kraft både till lif och ſjäl, att wi allt det, ſom oß för wåra ſynders ſkull qwäljer och anfäktar, måge med din hjelp öfwerwinna, genom din Son, Jeſus Kriſtus, wår Herre. Amen.

Epiſteln, Rom. 13: 8—10.

Kære bröder! Waren ingen något ſkyldiga, utom det att älſka hwarandra; ty den ſom älſkar ſin näſta, han har fullbordat lagen.

9 Ty detta: "Du ſkall icke göra hor, du ſkall icke dräpa, du ſkall icke ſtjäla, du ſkall icke bära falſkt wittnesbörd, du ſkall icke begära" och hwilket annat bud ſom helſt, det ſammanfattas allt i detta ord: "Du ſkall älſka din näſta ſåſom dig ſjelf."

10 Kärleken gör ſin näſta intet ondt. Så är nu kärleken lagens fullbordan.

Evangelium, Matt. 8: 23—27.

Och då Jeſus ſteg i båten, följde hans lärjungar honom.

24 Och ſe, en ſtorm uppkom på hafwet, ſå att båten öfwerhöljdes af wågorna; men han ſof.

25 Och hans lärjungar gingo fram och wäckte honom, ſägande: Herre, hjelp; wi förgås.

26 Och han ſade till dem: J kleintrogne, hwarföre ären J rädde?

Då stod han upp och näpste wädren och hafwet, och det wardt alldeles lugnt.

27 Men menniskorna förundrade sig och sade: Hwad är denne för en, att både wädren och hafwet äro honom lydige?

1 årg. Högm.: Matt. 21: 18—22.

När Jesus på morgonen återwände till staden, blef han hungrig.

19 Och han fick se ett fikonträd wid wägen och gick till det och fann intet annat än löf derpå och sade till det: Aldrig mer warde frukt af dig. Och strax förtorkades fikonträdet.

20 Och när lärjungarne sågo det, förundrade de sig och sade: Huru har fikonträdet i hast blifwit förtorkadt?

21 Men Jesus swarade och sade till dem: Sannerligen säger jag eder: Om I hafwen tro och icke twiflen, så skolen I icke allenast göra sådant som skedde med fikonträdet, utan till och med om I sägen till detta berg: häf dig upp och kasta dig i hafwet, så skall det ske.

22 Och allt det I bedjen i bönen, troende, det skolen I få.

1 årg. Aftonș.: Ebr. 11: 23—12: 4.

Genom tron höllS Moses efter sin födelse i tre månader dold af sina föräldrar, emedan de sågo, att barnet war dägligt; och de fruktade icke för konungens påbud.

24 Genom tron wägrade Moses, sedan han blifwit stor, att kallas son af Faraos dotter,

25 och wille hellre lida mißhandling med Guds folk, än till en tid hafwa lust i synden,

26 och höll Kristi försmädelse för större rikedom än Egyptens skatter, ty han såg efter lönen.

27 Genom tron lemnade han Egypten, utan fruktan för konungens wrede, ty med den osynlige likasom för ögonen härdade han ut.

28 Genom tron har han anordnat påsken och blodsbegjutningen, på det att den, som förderswade de förstfödde, icke skulle komma wid dem.

29 Genom tron gingo de genom Röda hafwet såsom genom ett torrt land, då Egyptierna, som försökte detsamma, blefwo fördränkte.

30 Genom tron föllo Jerikos murar, sedan man i sju dagar hade gått rundt omkring dem.

31 Genom tron förgicks icke skökan Rahab med de otrogna, då hon hade mottagit spejarne med frid.

32 Och hwad mer skall jag säga? Ty tiden blefwe mig för kort, om jag skulle förtälja om Gideon, Barak och Simson och Jefta och om David och Samuel och profeterna,

33 hwilka genom tron hafwa besegrat konungariken, öfwat rättfärdighet, tillstoppat lejons munnar,

34 släckt elds kraft, undkommit swärdsegg, blifwit starke efter swaghet, blifwit wäldige i krig och drifwit främmande härar på flykten.

35 Qwinnor hafwa återfått sina döda genom uppståndelse, andra hafwa blifwit lagda på sträckbänk och icke welat mottaga befrielsen, på det att de skulle få en bättre uppståndelse.

36 Somliga hafwa fått lida bespottelser och gißlingar och derjemte bojor och fängelse,

37 blifwit stenade, ihjelsågade, satta på prof, dödade med swärd, hafwa gått omkring i fårskinn och gethudar, nödlidande, plågade, mißhandlade;

38 hwilka werlden icke war wärdig, kringirrande i öknar och berg och hålor och jordens klyftor.

39 Och ehuru alla dessa genom tron hafwa fått wittnesbörd, hafwa de dock icke utfått löftet,

40 emedan Gud för oß hade förjt för något bättre, på det att de icke utan oß skulle warda fullkomnade.

1 Må fördenskull ock wi, då wi hafwa rundt omkring oß en så stor sky af wittnen, aflägga allt som tynger och synden, som alltid läder wid oß, och med uthållighet löpa i den täflingskamp, som är oß förelagd,

2 och se på trons begynnare och fullkomnare, Jesus, hwilken, i stället för den glädje, som förelåg honom, led korset och aktade icke smälek och sitter på högra sidan af Guds tron.

3 Ty tänken på honom, som af syndarne lidit en sådan gensä-

gelse mot sig, på det att I icke mån tröttna och uppgifwas i edra själar.

4 Ännu hafwen I icke ända till blods emotstått under kampen mot synden.

2 årg. Högm.: Matt. 14: 22—36.

Och strax nödgade Jesus sina lärjungar att stiga i båten och fara före honom till andra stranden, till deß han hade skilt folket ifrån sig.

23 Och när han hade skilt folket ifrån sig, gick han upp på berget affides för att bedja. Och när det hade blifwit afton, war han der allena.

24 Men båten war redan midt på hafwet, hårdt ansatt af wågorna, ty winden låg emot.

25 Och i den fjerde nattwäkten kom Jesus till dem, gående på hafwet.

26 Och när lärjungarne sågo honom gå på hafwet, blefwo de bestörte och sade: Det är en wålnad; och de ropade af räddhåga.

27 Men strax talade Jesus till dem och sade: Waren wid godt mod; det är jag, rädens icke.

28 Och Petrus swarade honom och sade: Herre, är det du, så bjud mig komma till dig på wattnet.

29 Och han sade: Kom, och Petrus steg ur båten och gick på wattnet och kom till Jesus.

30 Men när han såg wädret, blef han förskräckt, och då han begynte sjunka, ropade han: Herre, hjelp mig!

31 Och strax räckte Jesus ut handen och fattade i honom och sade till honom: Klentrogne, hwarför twiflade du?

32 Och när de hade kommit upp i båten, stillade wädret sig.

33 Men de, som woro i båten, gingo fram och tillbådo honom, sägande: Wisserligen är du Guds Son.

34 Och de foro öfwer och gingo i land wid Genneſaret.

35 Och när folket derstädes igenkände honom, utsände de bud i hela trakten deromkring och förde till honom alla sjuka.

36 Och de bådo honom, att de allenaſt måtte få röra wid det

ytterſta af hans klädnad; och alla, ſom rörde derwid, bleſwo helbregda.

2 årg. Aftonſ.: 2 Tim. 1: 7—10.

Gud har icke gifwit oß förſagdhetens ande, utan kraftens och kärlekens och tuktens.

8 Blygs derföre icke för wår Herres wittnesbörd ej heller för mig, hans fånge, utan lid äfwen du för evangelium efter Guds kraft,

9 ſom har frälſt oß och kallat oß med en helig kallelſe, icke efter wåra gerningar, utan efter ſitt eget beſlut och efter den nåd, ſom är oß gifwen i Kriſtus Jeſus från ewiga tider,

10 men ſom nu har blifwit uppenbar genom wår Frälſares, Jeſu Kriſti, uppenbarelſe, hwilken har tillintetgjort döden och i ljuſet framburit lif och oförgänglighet genom evangelium.

Bön. Herre Gud, himmelſke Fader! du, ſom af ditt faderliga och goda råd håller oß, dina barn, här på jorden under korſet och låter komma öfwer oß motgångsowäder, till att underkufwa ſynden och öfwa oß i tron, hoppet och bönen, wi bedje dig, att du wille förbarma dig öfwer oß och höra wår bön i all anfäktning och ſkaffa oß din nådiga hjelp, på det wi måge känna din nåd och faderliga biſtånd och lofwa och priſa dig med dina helgon i ewighet. Du, ſom är ewig och allsmägtig Gud, med din Son och den Helige Ande. Amen.

5 Söndagen efter Trettondedagen.

Coll. O Herre Gud! bewara ditt folk genom din ſtadiga mildhet, att de, ſom allena hålla ſig till det himmelſka hoppet, måge alltid af dig beſkärmade warda, genom din Son, Jeſus Kriſtus, wår Herre. Amen.

Epiſteln, Kol. 3: 12—17.

Ikläden eder derföre, käre bröder, ſåſom Guds utkorade, heliga och älſkade, en hjertlig barmhertighet, mildhet, ödmjukhet, ſaktmodighet, långmodighet,

13 fördragande hwarandra och förlåtande hwarandra, om någon har klagomål mot någon. Såſom Kriſtus har förlåtit eder, ſå gören ock J.

14 Men öfwer allt detta ikläden eder kärleken, ſom är fullkomlighetens band.

15 Och Kristi frid regere i edra hjertan, till hwilken I och ären kallade i en kropp, och waren tacksamma.

16 Låten Kristi ord rikeligen bo ibland eder, lären och förmanen hwarandra i all wisdom med psalmer och lofsånger och andeliga wisor och sjungen i nåden till Herrens ära i edra hjertan.

17 Och allt hwad I gören med ord eller gerning, det gören allt i Herren Jesu namn, och tacken Gud Fader genom honom.

Evangelium, Matt. 13: 24—30.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar denna liknelsen: Himmelriket är likt en man, som hade sått god säd i sin åker.

25 Men när folket sof, kom hans owän och sådde ogräs midt ibland hwetet och gick sin wäg.

26 När nu säden wäxte upp och bar frukt, då syntes ock ogräset.

27 Och husbondens tjenare gingo fram och sade till honom: Herre, sådde du icke god säd i din åker? Hwarifrån har han då ogräs?

28 Och han sade till dem: En owän har gjort detta. Och tjenarne sade till honom: Will du då, att wi gå och hemta det tillhopa?

29 Men han sade: Nej! på det att, när I hemten ogräset tillhopa, I icke mån tillika med detta upprycka hwetet.

30 Låten båda wäxa tillsamman intill skörden, och i skördetiden skall jag säga till skördemännen: Hemten först ogräset tillhopa och binden det i knippor för att uppbränna det, men samlen hwetet i min lada.

1 årg. Högm.: Matt. 13: 34—43.

Allt detta talade Jesus i liknelser till folket, och utan liknelse talade han intet till dem,

35 på det att det skulle fullbordas, som war sagdt genom profeten, som sade: "Jag skall öppna min mun i liknelser, jag skall uttala det, som har warit doldt från werldens grundläggning."

36 Derefter skilde Jesus folket ifrån sig och gick hem. Och hans lärjungar gingo fram till honom och sade: Uttyd för oß liknelsen om ogräset i åkern.

37 Och han swarade och sade till dem: Den, som sår den goda säden, är Menniskosonen.

38 Åkern är werlden, och den goda säden, det är rikets barn, men ogräset är den ondes barn.

39 Owännen, som sådde det, är djefwulen; skördetiden är werldens ände, och skördemännen äro änglar.

40 Såsom nu ogräset hemtas tillhopa och uppbrännes i eld, så skall det ske wid denna werldens ände.

41 Menniskosonen skall sända sina änglar, och de skola hemta tillhopa ur hans rike alla förargelser och dem, som göra orätt,

42 och de skola kasta dem i den brinnande ugnen; der skall gråten och tandagnißlan wara.

43 Då skola de rättfärdiga skina såsom solen i sin Faders rike. Den som har öron till att höra, han höre.

1 årg. Aftonsj.: 1 Kor. 1: 9—18.

Gud är trofast, genom hwilken I hafwen blifwit kallade till delaktighet i hans Son, Jesus Kristus, wår Herre.

10 Men jag förmanar eder, mina bröder, wid wår Herre Jesu Kristi namn, att I fören alla samma tal, och att inga söndringar må finnas bland eder, utan att I ären fullkomnade i ett sinne och i en mening.

11 Ty af Kloes husfolk har det blifwit berättadt för mig om eder, mina bröder, att twister äro bland eder.

12 Jag menar det, att hwar och en bland eder säger: "Jag håller mig till Paulus", "jag till Apollos", "jag till Kefas", "jag till Kristus".

13 Är då Kristus delad? Icke har wäl Paulus blifwit korsfäst för eder? Eller hafwen I blifwit döpta till Pauli namn?

14 Jag tackar Gud, att jag icke har döpt någon bland eder, utom Krispus och Kajus,

15 på det att ingen må säga, att jag har döpt till mitt namn.

16 Jag har dock döpt äfwen Stefanas' husfolk; för öfrigt wet jag icke, om jag har döpt någon annan.

17 Ty Kristus har icke sändt mig till att döpa, utan till att för-

kunna evangelium, icke med wist tal, på det att icke Kristi kors må förlora sin kraft.

18 Ty talet om korset är en dårskap för dem, som warda förtappade, men för oß, som warda frälsta, är det en Guds kraft.

2 årg. Högm.: Mark. 4: 26—29.

Och Jesus sade: Så är Guds rike, såsom om en man kastar säden i jorden

27 och sofwer och står upp, natt och dag, och säden går upp och wäxer, han wet sjelf icke huru.

28 Af sig sjelf bär jorden frukt, först brodd, sedan ax, sedan fullbildadt hwete i axet.

29 Men när frukten erbjuder sig, strax låter han lien gå, ty skördetiden är för handen.

2 årg. Aftonſ.: Ef. 4: 14—16.

Wi må icke mera wara barn, som kastas och kringdrifwas af hwarje lärdomswäder, genom menniskornas spel, genom illfundighet i willfarelsens ränker,

15 utan, hållande oß till sanningen, i kärlek wäxa i alla stycken upp till honom, som är hufwudet, Kristus.

16 från hwilken hela kroppen, sammanfogad och sammanhållen genom understödet i hwarje led, efter den werksamhet, som för hwar och en del är bestämd, winner sin tillwäxt till sin egen uppbyggelse i kärlek.

Bön. Wi tacke dig, Herre Gud, himmelske Fader! att du den goda säden, ditt heliga Ord, i wåra hjertan sått hafwer, och bedje dig, att du wille genom din Helige Ande göra densamma säden i oß lefwande och fruktsam och bewara oß för den onde fienden, att han icke får något ogräs deribland Bewara oß för säkerhet, och håll oß i din fruktan och hjelp oß i allehanda frestelser, till deß wi fullkomligen salige warda. Amen.

Söndagen Septuagesima.

Coll. Hör, milde Herre! ditt folks bön, att wi, som med rätta för wåra synder warda straffade, må ditt namn till ära nådeligen förlossade warda, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel, 1 Kor. 9: 24—10: 5.

Käre bröder, weten J icke, att de, som löpa på wädjobanan, löpa wäl alla, men en får segerlönen? Löpen så, på det att J skolen få den.

25 Men hwar och en, som deltager i en täflingskamp, är återhållsam i allt: dessa för att få en förgänglig krona, men wi en oförgänglig.

26 Jag löper derför så, som när det icke gäller något owiss; jag fäktar så, som en hwilken icke hugger i wädret,

27 men jag späker min kropp och underkufwar honom, på det att jag icke må predika för andra och sjelf icke hålla profwet.

1 Jag will icke, mina bröder, att J skolen wara okunnige derom, att wåra fäder woro alla under skyn och gingo alla genom hafwet

2 och blefwo alla döpte till Moses i skyn och i hafwet

3 och åto alla samma andliga mat

4 och drucko alla samma andliga dryck, ty de drucko ur en andlig klippa, som medföljde dem, och klippan war Kristus.

5 Men de fleste af dem woro icke behagliga för Gud, ty de blefwo nedslagna i öknen.

Evangelium, Matt. 20: 1—16.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar denna liknelse: Himmelriket är likt en husbonde, som gick ut bittida om morgonen för att lega sig arbetare för sin wingård.

2 Och när han hade kommit öfwerens med arbetarne om en penning för dagen, sände han dem till sin wingård.

3 Och när han gick ut wid tredje timmen, såg han andra stående fåfänge på torget,

4 och sade till dem: Gån ock J uti wingården, och hwad skäligt är skall jag gifwa eder.

5 Och de gingo. Och när han åter gick ut wid sjette och nionde timmen, gjorde han sammalunda.

6 Och när han gick ut wid elfte timmen, fann han några andra

stående fåfänge, och han sade till dem: Hwarför stån I här hela dagen fåfänge?

7 De sade till honom: Emedan ingen har legt oß. Då sade han till dem: Gån ock I uti wingården, och hwad skäligt är skolen I få.

8 Och när det hade blifwit afton, sade wingårdsherren till sin förwaltare: Kalla fram arbetarne och gif dem deras lön, begynnande med de siste intill de förste.

9 Och de, som hade kommit wid elfte timmen, gingo fram och fingo hwar och en sin penning.

10 Men när de förste kommo, menade de, att de skulle få mer, och fingo äfwen de hwar sin penning.

11 Men när de hade fått den, knorrade de mot husbonden

12 och sade: Dessa sista hafwa arbetat en enda timme, och du har gjort dem lika med oß, som hafwa burit dagens tunga och hetta.

13 Då swarade han en af dem och sade: Min wän, jag gör dig ingen orätt; kom du icke öfwerens med mig om en penning?

14 Tag det, som är ditt, och gå. Men jag will gifwa åt denne siste lika myket som åt dig.

15 Eller må jag icke göra hwad jag will i det som är mitt, eller ser du med ondt öga, att jag är god?

16 Alltså skola de sista wara de förste och de förste de sista; ty många äro kallade, men få utwalda.

1 årg. Högm.: Matt. 19: 27—30.

Då swarade Petrus och sade till Jesus: Se, wi hafwa öfwergifwit allt och följt dig; hwad skola wi då få?

28 Men Jesus sade till dem: Sannerligen säger jag eder, att I, som hafwen efterföljt mig, skolen i den nya födelsen, när Menniskosonen skall sitta på sin härlighets tron, sitta äfwen I på tolf troner och döma Israels tolf slägter.

29 Och hwar och en som har öfwergifwit hus eller bröder eller systrar eller fader eller moder eller hustru eller barn eller åkrar för mitt namns skull, han skall få hundrafaldt och ärfwa ewigt lif.

30 Men många de förste skola wara de siste och de siste de förste.

1 årg. Aftons.: 1 Kor. 3: 7—23.

Så är nu hwarken den något, som planterar, eller den, som wattnar, utan Gud, som gifwer wäxten.

8 Men den, som planterar, och den, som wattnar, äro ett, och hwar och en skall få sin lön efter sitt arbete.

9 Ty wi äro Guds medhjelpare; I ären Guds åkerfält, Guds byggnad.

10 Efter den Guds nåd, som har blifwit mig gifwen, har jag, såsom en wis byggmästare, lagt grunden, och en annan bygger derpå; men hwar och en må se till, huru han bygger derpå.

11 Ty en annan grund kan ingen lägga än den som är lagd, hwilken är Jesus Kristus.

12 Men om någon på denna grund bygger med guld, silfwer, dyrbara stenar, trä, hö eller strå,

13 så skall hwars och ens werk blifwa uppenbart, ty dagen skall göra det klart, emedan han uppenbaras med eld, och elden skall pröfwa, hurudant hwars och ens werk är.

14 Om det werk, som någon har byggt derpå, warder bestående, skall han få lön.

15 Men warder någons werk nedbrändt, så skall han gå miste om den; men sjelf skall han warda frälst, dock såsom genom eld.

16 Weten I icke, att I ären ett Guds tempel, och att Guds Ande bor i eder?

17 Om någon förderfwar Guds tempel, honom skall Gud förderfwa, ty Guds tempel är heligt, hwilket I ären.

18 Ingen bedrage sig sjelf. Om någon bland eder tycker sig wara wis i denna werlden, warde han en dåre, på det att han må warda wis.

19 Ty denna werldens wishet är en dårskap inför Gud. Ty det är skrifwet: "Han fångar de wise i deras illfundighet,"

20 och åter: "Herren känner de wises tankar, att de äro fåfängliga."

21 Ingen berömme sig derför af menniskor, ty allt är edert.

22 Det må nu wara Paulus eller Apollos eller Kefas eller werld eller lif eller död eller det som nu är eller det som skall komma, allt är edert:

23 men I ären Kristi, och Kristus är Guds.

2 årg. Högm.: Luk. 17: 7—10.

Jesus sade till sina lärjungar: Hwilken af eder har en tjenare, som kör plogen eller waktar boskapen, och säger till honom, när han kommer in från marken: gå strax och sätt dig till bords?

8 Säger han icke hellre till honom: red till min måltid och omgjorda dig och tjena mig, medan jag äter och dricker, och sedan ät du och drick?

9 Icke tackar han wäl tjenaren, att han gjorde det, som blef honom befaldt? Nej, menar jag.

10 Sammalunda ock I, när I hafwen gjort allt som har blifwit eder befaldt, så sägen: Wi äro onyttige tjenare; wi hafwa gjort hwad wi woro pligtige att göra.

2 årg. Afton s.: Filip. 3: 7—14.

Men allt det som war mig en winning, det har jag räknat såsom förlust för Kristi skull,

8 ja, jag räknar ock allt såsom förlust mot det öfwerträffande i min Herre Jesu Kristi kunskap, för hwilkens skull jag har blifwit förlustig alltsamman och räknar det såsom affkräde, på det att jag må winna Kristus

9 och warda funnen i honom, icke hafwande min rättfärdighet, som kommer af lagen, utan den som kommer genom tro på Kristus, rättfärdigheten af Gud på grund af tron;

10 till att känna honom och hans uppståndelses kraft och delaktigheten i hans lidanden, blifwande lik hans död,

11 att jag, om möjligt, måtte hinna fram till uppståndelsen från de döda.

12 Icke att jag redan har wunnit det eller redan är fullkomnad, men jag far derefter, att jag må fatta det, emedan jag ock har blifwit fattad af Kristus Jesus.

13 Mina bröder, jag anser mig icke sjelf hafwa fattat det, men ett säger jag: jag förgäter det som är tillryggalagdt och sträcker mig mot det som är framföre

14 och jagar mot målet efter den segerlön, som förehålles af Guds kallelse ofwanefter i Kristus Jesus.

Bön. O Herre Gud, himmelske Fader, som genom ditt heliga Ord hafwer oß kallat uti din wingård; wi bedje dig, gif din Helige Ande uti wåra hjertan, att wi måge i den wingården troget arbeta och om ditt Ord och wilja oß beflita och sätta allt wårt hopp allena på din nåd, som du oß, genom din Son, Jesus Kristus, beredt hafwer, och så få en ewig saligbet. Amen.

Söndagen Sexagesima.

Coll. O Gud! Du som wäl ser, att wi på inga wåra gerningar förtröfta kunna; förläna oß nåd, att din Son, som är hedningarnes lärare, må också wara wår beskärmare ifrån allt det, som oß emot står. Hwilken der lefwer och regerar med dig och den Helige Ande, ifrån ewighet till ewighet. Amen.

Epistel n, 2 Kor. 11: 19—31.

Kära bröder, efterson I ären kloke, hafwen I gerna fördrag med de fåwitske.

20 Ty I fördragen, om någon gör eder till trälar, om någon äter upp eder, om någon fångar eder, om någon förhäfwer sig, om någon slår eder i ansigtet.

21 Till skam säger jag detta, enär wi woro swage. Men det, hwari någon annan är dristig, deri, jag talar i fåwitsko, är ock jag dristig.

22 De äro Ebreer. Jag ock. De äro Israeliter. Jag ock. De äro Abrahams säd. Jag ock.

23 De äro Kristi tjenare. Såsom wore jag från förståndet, säger jag: Jag ännu mer. Jag har arbetat mer, jag har fått långt flera slag, oftare warit fången, oftare warit i dödsnöd.

24 Af Judar har jag fem gånger fått fyratio slag, ett mindre.

25 Tre gånger har jag blifwit gißlad, en gång stenad, tre gånger har jag lidit skeppsbrott, en natt och en dag har jag tillbragt i djupet.

26 Ofta har jag warit på resor, i faror på floder, i faror för röfware, i faror för landsmän, i faror för hedningar, i faror i stad, i faror i ödemark, i faror på haf, i faror bland falske bröder.

27 i möda och beswär, ofta i wakor, i hunger och törst, ofta i fastor, i köld och nakenhet.

28 Utom det som eljest påkommer, warder jag dagligen öfwerlupen och bär omsorg för alla församlingarna.

29 Hwem är swag, och jag warder icke swag? Hwem får anstöt, och jag brinner icke?

30 Om jag skall berömma mig, så will jag berömma mig af det, som hör till min swaghet.

31 Gud och wår Herre Jesu Kristi Fader, han som är wälsignad i ewighet, wet, att jag icke ljuger.

Evangelium, Luk. 8: 4—15.

I den tiden, då nu mycket folk kom tillhopa, och de från den ena staden efter den andra gingo till Jesus, sade han i en liknelse:

5 En såningsman gick ut till att så sin säd. Och när han sådde, föll somt wid wägen och wardt nedtrampadt, och himmelens fåglar åto upp det.

6 Och somt föll på helleberget, och då det hade gått upp, förtorkades det, ty det hade icke någon wätska.

7 Och somt föll midt ibland törnena, och törnena wäxte upp och förqwäfde det.

8 Och somt föll i den goda jorden, och det gick upp och bar hundrafaldig frukt. Då han sade detta, ropade han: Den som har öron till att höra, han höre!

9 Då frågade hans lärjungar honom, hwad denna liknelse betydde.

10 Och han sade: Eder är gifwet att förstå Guds rikes hemligheter, men de andra genom liknelser, på det att de, seende, icke skola se och, hörande, icke skola förstå.

11 Men liknelsens betydelse är denna: Säden är Guds ord;

12 och de wid wägen äro de, som höra; sedan kommer djefwulen

)ch tager bort ordet ur deras hjertan, att de icke skola tro och warda
rälsta.

13 Men de på helleberget äro de, som, när de hafwa hört, mot-
aga ordet med glädje; och dessa hafwa ingen rot, hwilka tro till en
id, men i frestelsens stund affalla.

14 Och det, som föll bland törnena, äro de, som, sedan de haf-
va hört, gå bort och förqwäfwas af bekymmer och rikedom och lif-
vets wällust och bringa intet till mognad.

15 Men det, som föll i den goda jorden, äro de, som, när de
jafwa hört ordet, behålla det i ett rättsinnigt och godt hjerta och
bära frukt i tålamod.

1 årg. Högm.: Joh. 12; 35—43.

Då sade Jesus till folket: Ännu en liten tid är ljuset med eder:
wandren, medan I hafwen ljuset, att mörker icke må öfwerfalla
eder; och den, som wandrar i mörkret, han wet icke, hwart han går.

36 Medan I hafwen ljuset, tron på ljuset, på det att I mån
blifwa ljusets barn. Detta talade Jesus och gick bort och dolde sig
för dem.

37 Men ehuru han hade gjort så många tecken inför dem, trodde
de icke på honom,

38 på det att det ordet skulle fullbordas, hwilket profeten Esaias
hade sagt: "Herre, hwem har trott wår predikan, och för hwem har
Herrens arm blifwit uppenbarad?"

39 Derföre kunde de icke tro, ty Esaias har åter sagt:

40 "Han har förblindat deras ögon och förstockat deras hjertan,
att de icke må se med ögonen och förstå med hjertat och omwända sig
och jag hela dem."

41 Detta sade Esaias, när han såg hans härlighet och talade om
honom.

42 Men likwäl trodde många af rådsherrarne på honom, men
för fariseernas skull bekände de det icke för att icke blifwa uteslutne
ur synagogan.

43 Ty de älskade äran af menniskor mera än äran af Gud.

1 årg. **Aftonſ.: 1 Kor. 1: 20—25.**

Hwar är någon wis, hwar är någon ſkriftlärd, hwar är någon af denna werldens klyftige? Har Gud icke gjort denna werldens wishet till dårſkap?

21 Ty emedan werlden icke genom ſin wishet kände Gud i Guds wishet, täcktes Gud genom dåraktig predikan frälſa dem, ſom tro;

22 efterſom Judarne begära tecken och Grekerna ſöka wishet,

23 men wi predika den korsfäſte Kriſtus, för Judarne en förargelſe och för Grekerna en dårſkap,

24 men för dem, ſom äro kallade, både Judar och Greker, Kriſtus ſåſom Guds kraft och Guds wishet.

25 Ty det dåraktiga från Gud är wiſare än menniſkorna, och det ſwaga från Gud är ſtarkare än menniſkorna.

2 årg. **Högm.: Matt. 9: 36—10: 16.**

Men när Jeſus ſåg folkſkarorna, warkunnade han ſig öfwer dem, emedan de woro mißhandlade och öfwergifna ſåſom får, ſom icke hafwa någon herde.

37 Då ſade han till ſina lärjungar: Skörden är mycken, men arbetarne äro få.

38 Bedjen fördenſkull ſkördens Herre, att han utſänder arbetare till ſin ſkörd.

1 Och han kallade till ſig ſina tolf lärjungar och gaf dem magt öfwer orena andar till att utdriſwa dem och till att bota allt ſlags ſjukdom och allt ſlags bräcklighet.

2 Och deſſa äro de tolf apoſtlarnes namn: Den förſte, Simon, ſom kallas Petrus, och Andreas, hans broder; och Jakob, Sebedei ſon, och Johannes, hans broder;

3 Filippus och Bartolomeus; Tomas och Matteus, publikanen; Jakob, Alfei ſon, och Lebbeus med tillnamnet Taddeus;

4 Simon Kananiten och Judas Iſkariot, denſamme ſom förrådde honom.

5 Deſſa tolf utſände Jeſus och bjöd dem och ſade: Gån icke bort på hedningarnes wäg och gån icke in i en Samaritiſk ſtad,

6 utan gån hellre till de förlorade fåren af Iſraels hus.

7 Och gån och prediken och sägen: Himmelriket är nära.
8 Boten sjuka, gören spetälske rena, uppwäcken döda, utdrifwen onda andar. I hafwen fått för intet: gifwen för intet.
9 Skaffen eder icke guld ej heller silfwer ej heller koppar i edra bälten,
10 icke rensel, ej heller två lifklädnader, ej heller skor, ej heller staf; ty arbetaren är wärd sin mat.
11 Men i hwilken stad eller by I ingån, utforsken, hwilken som der inne är wärdig, och stannen der, till deß I gån derifrån.
12 Och när I kommen in i ett hus, så helsen det.
13 Och om huset är wärdigt, så komme eder frid öfwer det; men om det icke är wärdigt, så wände eder frid tillbaka till eder.
14 Och om man icke mottager eder eller icke hör edra ord, så gån ut ur det huset eller den staden och skudden stoftet af edra fötter.
15 Sannerligen säger jag eder: För Sodoms och Gomorras land skall det wara drägligare på domedag än för den staden.
16 Se, jag sänder eder såsom får midt ibland ulfwar. Waren derföre kloke såsom ormarna och menlöse såsom dufworna.

2 årg. Aftons.: 2 Tim. 3: 10—4: 5.

Men du har troget följt min underwisning, min wandel, mitt uppsåt, min tro, min långmodighet, min kärlek, mitt tålamod,
11 mina förföljelser och lidanden, sådana som wederfores mig i Antiokia, Ikonium och Lystra, sådana förföljelser, som jag har uthärdat; och från allt har Herren frälst mig.
12 Men så skola alla de, som wilja lefwa gudligt i Kristus Jesus, lida förföljelse.
13 Och onda menniskor och bedragare skola gå allt längre i ondska, förwillande och förwillade.
14 Men du, förblif wid det du har lärt och hwarom du har blifwit förwissad, wetande af hwem du har lärt det,
15 och att du från barndomen känner de heliga skrifterna, som kunna göra dig wis till frälsning genom tron i Kristus Jesus.

16 All skrift, af Gud ingifwen, är ock nyttig till underwisning, till bestraffning, till upprättelse, till tuktan i rättfärdighet,

17 på det att Guds menniska må wara fullbordad, till allt godt werk skicklig.

1 Jag beswär dig inför Gud och Herren Jesus Kristus, som skall döma lefwande och döda, och wid hans tillkommelse och hans rike:

2 Predika ordet, träd fram i tid och otid, tillrättawisa, bestraffa, förmana med all saktmodighet och underwisning.

3 Ty en tid skall komma, då de icke skola fördraga den helsosamma läran, utan skola efter sina egna lustar samla åt sig hopar af lärare, emedan det kliar i öronen,

4 och wända sina öron från sanningen och wända sig till fablerna.

5 Men du, war nykter i allt, fördrag lidandet, gör en evangelii förkunnares werk, uträtta ditt embete fullständigt.

Bön. Wi tacke dig, Herre Gud, himmelske Fader! att du ditt heliga Ord genom din Son, Jesus Kristus, ibland oss sått hafwer, och bedje dig, att du wille genom din Helige Ande så bereda wåra hjertan, att wi samma ditt Ord flitigt höre och i ett ganska godt hjerta behålle och bäre frukt i tålamod och icke hålle fort i synden, utan med din hjelp henne undertrycka och i allehanda förföljelser oss med din hjelp trösta måge. Amen.

Fastlags Söndag.

Coll. O Herre! hör mildeligen wåra böner och förlossa oss af wårt syndaband och bewara oss för allt det, som oss emotstår, genom din Son Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, 1 Kor. 13: 1—13.

Käre bröder, om jag talade med menniskors och änglars tungor, men icke hade kärlek, så wore jag en klingande malm eller en ljudande cymbal.

2 Och om jag hade profetia och wiste alla hemligheter och all kunskap, och om jag hade all tro, så att jag kunde förflytta berg, men icke hade kärlek, så wore jag intet.

3 Och om jag utskiftade alla mina egodelar och gåfwe min kropp att brännas, men icke hade kärlek, så wore det mig till intet nyttigt.

4 Kärleken är långmodig och mild, kärleken afundas icke, kärleken förhäfwer sig icke, han uppblåses icke,

5 han skickar sig icke ohöfwiskt, han söker icke sitt, han förtörnas icke, han tillräknar icke det onda.

6 Han gläder sig icke öfwer orättfärdigheten, men han gläder sig med sanningen.

7 Han fördrager allting, han tror allting, han hoppas allting, han tål allting.

8 Kärleken upphör aldrig; men profetiorna, de skola förswinna; talandet med tungor, det skall taga slut; kunskapen, han skall förswinna.

9 Ty wi förstå endels och profetera endels.

10 Men när det kommer, som är fullkomligt, då skall det förswinna, som är endels.

11 Då jag war barn, talade jag som ett barn och hade sinne som ett barn och tänkte som ett barn, men sedan jag har blifwit man, har jag lagt bort det barnsliga.

12 Ty nu se wi genom en spegel på ett dunkelt sätt, men då ansigte mot ansigte; nu känner jag endels, men då skall jag känna fullkomligt, såsom jag ock blifwit känd.

13 Men nu förblifwa tro, hopp, kärlek, dessa tre; men störst ibland dem är kärleken.

Evangelium, Luk. 18: 31—43.

I den tiden tog Jesus till sig de tolf och sade till dem: Se, wi gå upp till Jerusalem, och allt skall fullbordas, som är skrifwet genom profeterna om Menniskosonen;

32 ty han skall antwardas åt hedningarne och begabbas och skymfas och bespottas,

33 och sedan de hafwa gißlat honom, skola de döda honom, och på tredje dagen skall han uppstå igen.

34 Och de förstodo intet häraf, och detta tal war dem fördoldt, och de fattade icke, hwad som sades.

35 Och det begaf sig, att när han kom nära Jeriko, satt en blind wid wägen och tiggde.

36 Och när han hörde folket gå förbi, frågade han, hwad detta kunde wara;

37 och de berättade för honom, att Jesus från Nasaret gick förbi.

38 Då ropade han och sade: Jesus, Davids son, förbarma dig öfwer mig!

39 Och de som gingo förut näpste honom, att han skulle tiga; men han ropade mycket mer: Davids son, förbarma dig öfwer mig!

40 Då stannade Jesus och befalde, att han skulle ledas till honom. Och då han kom fram, frågade han honom,

41 sägande: Hwad will du, att jag skall göra dig? Och han sade: Herre, att jag må få min syn.

42 Och Jesus sade till honom: Haf din syn, din tro har hulpit dig.

43 Och strax fick han sin syn och följde honom, prisande Gud. Och allt folket, som såg detta, lofwade Gud.

1 årg. Högm.: Joh. 12: 23—33.

Jesus swarade dem, sägande: Stunden har kommit, att Menniskosonen skall warda förhärligad.

24 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Om hwetekornet icke faller i jorden och dör, så förblifwer det allena; men om det dör så bär det mycken frukt.

25 Den som älskar sitt lif, han skall mista det, och den som hatar sitt lif i denna werlden, han skall bewara det till ewigt lif.

26 Om någon tjenar mig, han följe mig; och hwarest jag är der skall ock min tjenare wara; och om någon tjenar mig, honom skall min Fader ära.

27 Nu är min själ bedröfwad, och hwad skall jag säga? Fader, fräls mig utur denna stund. Dock fördenskull har jag kommit till denna stund.

28 Fader, förhärliga ditt namn. Då kom en röst från himmelen: Jag både har förhärligat det och skall åter förhärliga det.

29 Då sade folket, som stod och hörde detta: Det war ett tordön. Andra sade: En ängel har talat till honom.

30 Jesus swarade och sade: Icke för min skull har denna röst kommit, utan för eder skull.

31 Nu går dom öfwer denna werlden, nu skall denna werldens furste utkastas,

32 och när jag har blifwit upphöjd från jorden, skall jag draga alla till mig.

33 Men detta sade han för att beteckna, hurudan död han skulle dö.

(Wid aftonsångsgudstjensterna under fastan predikas öfwer Kristi pinas historia.)

2 årg. Högm.: Mark. 10: 32—45.

Och de woro på wägen, gående upp till Jerusalem; och Jesus gick före dem, och de förwånades och följde efter bäfwande. Och han tog åter till sig de tolf och begynte säga dem, hwad som skulle öfwergå honom:

33 Se, wi gå upp till Jerusalem, och Menniskosonen skall antwardas åt öfwerstepresterna och de skriftlärde, och de skola döma honom till döden och antwarda honom åt hedningarne,

34 och de skola begabba honom och gißla honom och bespotta honom och döda honom, och på tredje dagen skall han uppstå igen.

35 Då gingo Jakob och Johannes, Sebedei söner, fram till honom och sade: Mästare, wi wilja, att du gör oß hwad helst wi begära af dig.

36 Och han sade till dem: Hwad wiljen I, att jag skall göra eder?

37 Och de sade till honom: Gif oß att sitta, den ene på din högra sida och den andre på din wenstra i din härlighet.

38 Men Jesus sade till dem: I weten icke, hwad I begären. Kunnen I dricka den kalk, som jag dricker, och döpas med det dop, warmed jag döpes?

39 Och de sade till honom: Det kunna wi. Men Jesus sade till dem: Den kalk, som jag dricker, skolen I dricka, och med det dop warmed jag döpes, skolen I döpas,

40 men att sitta på min högra sida och på min wenstra, det tillkommer icke mig att gifwa, utan det skall gifwas dem, åt hwilka det är beredt.

41 Och när de tio hörde detta, begynte de blifwa mißnöjda på Jakob och Johannes.

42 Och Jesus kallade dem till sig och sade till dem: I weten, att de, som anses wara folkens furstar, herska öfwer dem, och deras store hafwa magt öfwer dem.

43 Men så skall det icke wara bland eder, utan hwilken som will blifwa stor bland eder, han skall wara eder tjenare,

44 och hwilken som will blifwa främst ibland eder, han skall wara allas dräng.

45 Ty äfwen Menniskosonen har icke kommit för att låta tjena sig, utan för att tjena och gifwa sitt lif till lösen för många.

Bön. O Herre Gud, himmelske Fader! du som hafwer genom din Son, Jesus Kristus, nådeligen öppnat den blinde mannens ögon och låtit honom se ljuset, wi arme syndare bedje dig, att du wille genom ditt heliga ord upplysa wåra blinda hjertan, att wi måge genom samme din Son, Jesus Kristus, som för oß på korset dödad är och wåra synder betalt hafwer, rätt lära känna dig och i all nöd och anfäktning se allena på din nådiga hjelp och barmhertighet och söka derefter med en tröstelig bön och finna tröst och undsättning emot djefwulen, synden och döden, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

1 Söndagen i Fastan.

Coll. Gif oß, o Herre Gud, att werldens lopp må oß lagas efter din heliga skickelse, och att din församling i en rolig gudlighet glädjas må, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, 2 Kor. 6: 1—10.

Käre bröder, såsom medarbetare förmana wi eder ock att icke fåfängt mottaga Guds nåd.

2 Ty han säger: "Jag har bönhört dig i behaglig tid, och jag har hulpit dig på frälsningens dag". Se, nu är en wälbehaglig tid, se, nu är frälsningens dag.

3 Och wi gifwa icke i något någon anstöt, på det att embetet icke må blifwa klandradt.

4 utan wi bewisa oß i allting såsom Guds tjenare, i mycket tålamod, i bedröfwelser, i nöd, i trångmål,

5 i hugg och slag, i fängelser, i uppror, i mödor, i wakor, i fastor,

6 i renhet, i kunskap, i långmodighet, i mildhet, i den Helige Ande, i oskrymtad kärlek,

7 i sanningens ord, i Guds kraft, genom rättfärdighetens wapen till höger och till wenster,

8 genom ära och smälek, genom ondt rykte och godt rykte, såsom bedragare och dock sannfärdige,

9 såsom okände och dock wäl kände, såsom döende, och se, wi lefwa, såsom tuktade och dock icke dödade,

10 såsom bedröfwade och dock alltid glade, såsom fattige och dock många rika görande, såsom intet hafwande och dock allting egande.

Evangelium, Matt. 4: 1—11.

I den tiden wardt Jesus förd af Anden upp till öknen, på det att han skulle frestas af djefwulen.

2 Och när han hade fastat i fyratio dagar och fyratio nätter, blef han hungrig.

3 Och frestaren gick fram och sade till honom: Är du Guds Son, så säg, att dessa stenar warda bröd.

4 Men han swarade och sade: Det är skrifwet: "Icke af bröd allenast lefwer menniskan, utan af hwart och ett ord, som utgår af Guds mun."

5 Då tog djefwulen honom med sig till den heliga staden och ställde honom på templets utsprång

6 och sade till honom: Är du Guds Son, så kasta dig utföre, ty det är skrifwet: "Han skall gifwa sina änglar befallning om dig, och de skola bära dig på händerna, att du icke skall stöta din fot emot någon sten."

7 Jesus sade till honom: Det är ock skrifwet: "Du skall icke freista Herren, din Gud."

8 Åter tog djefwulen honom med sig upp på ett ganska högt berg och wisade honom alla riken i werlden och deras härlighet

9 och sade till honom: Allt detta skall jag gifwa dig, om du faller ned och tillbeder mig.

10 Då sade Jesus till honom: Gå bort, Satan, ty det är skrifwet: "Herren din Gud skall du tillbedja, och honom allena skall du dyrka."

11 Då öfwergaf djefwulen honom, och se, änglar gingo fram och tjenade honom."

1 årg. Högm.: Matt. 16: 21—23.

Från den tiden begynte Jesus förklara för sina lärjungar, att han måste gå till Jerusalem och lida mycket af de äldste och af öfwerstepresterna och af de skriftlärde och dödas och på den tredje dagen uppstå igen.

22 Och Petrus tog honom till sig och begynte tillrättawisa honom och sade: Beware dig Gud, Herre. Icke skall detta wederfaras dig.

23 Men han wände sig om och sade till Petrus: Gå bort ur min åsyn, Satan; du är för mig en stöteſten, ty du besinnar icke det Gud tillhörer, utan det menniskor tillhörer.

2 årg. Högm.: Luk. 10: 17—20.

Och de sjuttio kommo tillbaka med glädje och sade: Herre, äfwen de onde andarne äro oß underdånige i ditt namn.

18 Och han sade till dem: Jag såg Satan falla ifrån himmelen såsom en ljungeld.

19 Se, jag gifwer eder magt att trampa på ormar och skorpioner och öfwer all fiendens kraft, och intet skall kunna skada eder.

20 Glädjens dock icke deröfwer, att andarne äro eder underdånige, utan glädjens, att edra namn äro skrifna i himmelen.

Bön. Wi bedje dig, Herre Gud, himmelske Fader! efter wår arge fiende, djefwulen, såsom ett rytande lejon, alltid går omkring och söker hwem han uppsluka kan, att du wille för din Sons, Jesu Kristi, skull med din Helige Ande wara oß biståndig och genom ditt heliga ord styrka wåra hjertan, på det wår fiende icke skall wara oß öfwermägtig, utan wi måtte alltid blifwa i din nåd och behålla när dig en ewig salighet. Amen.

2 Söndagen i Fastan.

Coll. O Gud! du, som wäl ser, att wi till intet godt hågade äre, bewara oß både inwärtes och utwärtes, att kroppen befrias ifrån allt det, som skadligt är, och att hjertat må af onda tankar rengjordt warda, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistelen, 1 Tess. 4: 1—7.

För öfrigt, mina bröder, bedja wi nu och förmana eder i Herren Jesus, att, såsom I hafwen fått lära af oß, huru I bören wandra och täckas Gud, I allt mera mätten förkofras.

2 Ty I weten, hwilka bud wi hafwa gifwit eder genom Herren Jesus.

3 Ty detta är Guds wilja, eder helgelse, att I afhållen eder från skörlefnad,

4 att hwar och en af eder wet att förskaffa sig sin egen maka i helgelse och ära,

5 icke i begärelses lusta, såsom hedningarne, hwilka icke känna Gud,

6 och att ingen i någon sak kränker och förfördelar sin broder, emedan Herren är en hämnare öfwer allt detta, såsom wi ock förut hafwa sagt och betygat för eder.

7 Ty Gud har icke kallat oß till orenhet, utan i helgelse.

Evangelium, Matt. 15: 21—28.

I den tiden gick Jesus derifrån och drog sig undan till Tyri och Sidons trakter.

22 Och se, en Kananeisk qwinna kom från dessa gränstrakter och ropade och sade: Herre, Davids son, förbarma dig öfwer mig; min dotter är swårt besatt af en ond ande.

23 Men han swarade henne icke ett ord. Då gingo hans lärjungar fram och bådo honom och sade: Skilj henne från dig; ty hon följer oß efter med rop.

24 Och han swarade och sade: Jag är icke utsänd utan till de förlorade fåren af Israels hus.

25 Men hon kom och tillbad honom, sägande: Herre, hjelp mig.

26 Men han swarade och sade: Det är orätt att taga barnens bröd och kasta det åt hundarne.

27 Men hon sade: Ja, Herre; ty äfwen hundarne äta ju af de smulor, som falla ifrån deras herrars bord.

28 Då swarade Jesus och sade till henne: O qwinna, din tro är stor. Ske dig såsom du will. Och hennes dotter blef helbregda från den stunden.

1 årg. **Högm.: Luk. 7: 36—50.**

Och en af fariseerna bad Jesus, att han wille äta med honom; och han gick in i fariseens hus och satte sig till bords,

37 och se, en qwinna i staden, som war en synderska, då hon förnam, att han satt till bords i fariseens hus, tog hon en alabasterflaska med smörjelse

38 och ställde sig bakom honom wid hans fötter, gråtande, och begynte wäta hans fötter med sina tårar och torkade dem med sitt hufwudhår och kyßte ifrigt hans fötter och smorde dem med smörjelsen.

39 Men när fariseen, som hade bjudit honom, såg detta, sade han inom sig sjelf: Wore denne en profet, så wißte han för wisso, hwilken och hurudan denna qwinna är, som rör wid honom, att hon är en synderska.

40 Då swarade Jesus och sade till honom: Simon, jag har något att säga dig. Och han sade: Mästare, säg. —

41 En borgenär hade twå gäldenärer. Den ene war skyldig honom fem hundra penningar och den andre femtio.

42 Och då de icke kunde betala, efterskänkte han för dem båda. Hwilkendera af dem skall nu älska honom mest?

43 Och Simon swarade och sade: Jag förmodar den, hwilken han efterskänkte mest. Och han sade till honom: Rätt dömde du.

44 Och han wände sig till qwinnan och sade till Simon: Ser du denna qwinna? Jag kom in i ditt hus. Du har icke gifwit mig watten till mina fötter, men hon har wätt mina fötter med sina tårar och torkat dem med sitt hufwudhår.

45 Du har icke kyßt mig, men från den stund jag kom hit in har hon icke upphört att ifrigt kyssa mina fötter.

46 Du har icke smort mitt hufwud med olja, men hon har smort mina fötter med smörjelse.

47 Derföre säger dig: Henne äro de många synderna förlåtna, ty hon älskade mycket. Men den, hwilken litet förlåtes, han älskar litet.

48 Och han sade till henne: Synderna äro dig förlåtna.

49 Och de, som sutto till bords med honom, begynte säga för sig sjelfwa: Hwem är denne, som ock förlåter synder?

50 Då sade han till qwinnan: Din tro har frälst dig. Gå i frid.

2 årg. Högm.: Mark. 9: 14—32.

När Jesus kom till sina lärjungar, såg han mycket folk omkring dem och skriftlärde, som twistade med dem.

15 Och så snart allt folket fick se honom, wordo de häpna och lupo till och helsade honom.

16 Och han frågade de skriftlärde: Hwarom twisten I med dem?

17 Och en ur folkhopen swarade och sade: Mästare, jag har fört till dig min son, som har en stum ande.

18 Och så ofta han griper honom, rycker han honom, och han tuggar fradga och gnißlar med tänderna och förtwinar; och jag sade till dina lärjungar, att de skulle utdrifwa honom, men de förmådde icke.

19 Då swarade han dem och sade: O, du otrogna slägte! Huru länge skall jag då wara hos eder? Huru länge skall jag då fördraga eder? Fören honom till mig.

20 Och de förde honom till honom; och då han fick se honom, strax slet anden honom, och han föll ned på jorden och wältrade sig och tuggade fradga.

21 Och han frågade hans fader: Huru länge är det, som det har warit så med honom? Då sade han: Från barndomen;

22 och han har ofta kastat honom både i eld och i watten för att förgöra honom; men om du kan göra något, så warkunna dig öfwer oß och hjelp oß.

23 Då sade Jesus till honom: "Om du kan" — allt kan ske för den, som tror.

24 Och strax ropade piltens fader under tårar och sade: Jag tror; hjelp min otro.

25 Och när Jesus såg, att folk lopp till, näpste han den orene anden och sade till honom: Du stumme och döfwe ande, jag bjuder dig: Gå ut från honom och gå icke mer in i honom.

26 Då ropade han och slet honom häftigt och gick ut, och han wardt såsom en död, så att mängden sade, att han war död.

27 Men Jesus tog honom wid handen och uppreste honom, och han stod upp.

28 Och när han hade kommit in i ett hus, frågade hans lärjungar honom affides: Hwarföre kunde icke wi utdrifwa honom?

29 Och han sade till dem: Detta slag kan icke utgå utan genom bön och fasta.

30 Och de gingo derifrån och wandrade genom Galileen, och han wille icke, att någon skulle weta det.

31 Ty han lärde sina lärjungar och sade till dem: Menniskosonen skall antwardas i menniskors händer, och de skola döda honom, och sedan han har blifwit dödad, skall han på tredje dagen uppstå.

32 Men de förstodo icke hwad han sade, och de räddes att fråga honom.

Bön. Wi bedje dig, Herre Gud, himmelske Fader! att du wille genom din Helige Ande styrka wåra hjertan och göra oß wissa i tron och i hoppet till din nåd och barmhertighet; och, ändock wi på wårt sammwetes, synders och owärdighets wägnar hafwa orsak nog till att frukta oß, måge likwäl, som den kananeiska qwinnan, faste blifwa wid din nåd och i all anfäktning och nöd finna hjelp och tröst, genom Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

3 Söndagen i Fastan.

Coll. Wi bedje dig, allsmäktige Gud! att du wille mildeligen se till det ödmjukas bön, och beskärma oß med din mägtiga hand, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, Ef. 5: 1—9.

Så waren nu, käre bröder, Guds efterföljare, såsom älskade barn,
2 och wandren i kärlek, såsom ock Kristus har älskat oß och ut-

gifwit sig sjelf för oß till gåfwa och offer, Gud till wälbehaglig lukt.

3 Men skörlefnad och all orenhet eller girighet må icke ens nämnas bland eder, såsom det anstår heliga,

4 och skamligt wäsende och dåraktigt tal eller gyckel, hwilket allt icke höfwes, utan hellre tacksägelse.

5 Ty detta weten J, att ingen horkarl eller oren eller girig, hwilken är en afgudadyrkare, har arfslott i Kristi och Guds rike.

6 Ingen bedrage eder med tomma ord; ty för sådant kommer Guds wrede öfwer otrons barn.

7 Haftwen derföre ingen gemenskap med dem.

8 Ty J woren fordom mörker, men nu ären J ljus i Herren. Wandren såsom ljusets barn

9 — ty ljusets frukt är i all godhet och rättfärdighet och sanning.

Evangelium, Luk. 11: 14—28.

I den tiden utdref Jesus en ond ande, och den war döfstum, och det begaf sig, att när anden hade gått ut, talade den döfstumme, och folket förundrade sig;

15 men några af dem sade: Med Beelsebul, de onda andarnes furste, utdrifwer han de onda andarne.

16 Och andra frestade honom och begärde af honom ett tecken från himmelen;

17 men han, som wißte deras tankar, sade till dem: Hwart och ett rike, som är söndradt mot sig sjelft, warder förödt, och hus faller på hus.

18 Men är äfwen Satan söndrad mot sig sjelf, huru skall då hans rike hafwa bestånd, emedan J sägen, att jag utdrifwer de onda andarne med Beelsebul?

19 Men om jag utdrifwer de onde andarne med Beelsebul, med hwem drifwa då edra barn dem ut? Derföre skola de wara edra domare.

20 Men om jag utdrifwer de onde andarne med Guds finger, så har ju Guds rike kommit till eder.

21 När den starke, väpnad, bewakar sin gård, är hans egendom fredad,

22 men så snart den, som är starkare än han, kommer öfwer honom och öfwerwinner honom, tager han bort alla hans wapen, på hwilka han förtröstade, och skiftar hans byte.

23 Den som icke är med mig, han är mot mig, och den som icke församlar med mig, han förskingrar.

24 När den orene anden har farit ut från menniskan, wandrar han genom torra platser och söker efter hwila, och då han icke finner någon, säger han: Jag will wända tillbaka till mitt hus, hwarifrån jag utgick.

25 Och när han kommer, finner han det sopadt och prydt.

26 Då går han och tager med sig sju andra andar, som äro wärre än han sjelf, och de gå in och bo der, och den menniskans sista warder wärre än det första.

27 Och det begaf sig, att då han sade detta, upphof en qwinna sin röst ur hopen och sade till honom: Salig är den qwed, som har burit dig, och de spenar, som du har diat.

28 Men han sade: Ja, saliga äro de, som höra Guds ord och gömma det.

1 årg. Högm.: Joh. 7: 19—31.

Jesus sade till Judarne: Har icke Moses gifwit eder lagen? Och ingen af eder håller lagen. Hwarför söken I att döda mig?

20 Folket swarade och sade: Du har en ond ande. Hwem söker att döda dig?

21 Jesus swarade och sade till dem: En gerning gjorde jag, och alla förundren I eder.

22 Fördenskull har Moses gifwit eder omskärelsen — icke så, att hon är från Moses, utan från fäderna — och I omskären en menniska på sabbaten.

23 Om nu en menniska mottager omskärelse på sabbaten, på det att Moses' lag icke må brytas, hwarföre wredgens I då på mig derföre att jag gjorde hela menniskan helbregda på sabbaten?

24 Dömen icke efter utseendet, utan dömen den rättwisa domen

25 Då sade några af folket i Jerusalem: Är icke denne den, hwilken de söka att döda?

26 Och se, han talar fritt, och de säga intet till honom. Icke kunna wäl rådsherrarne för wisso weta, att denne är Kristus?

27 Dock, wi weta, hwarifrån denne är, men när Kristus kommer, wet ingen, hwarifrån han är.

28 Då ropade Jesus, under det han lärde i templet, och sade: I både kännen mig och weten, hwarifrån jag är; och af mig sjelf har jag icke kommit, utan den, som har sändt mig, är den sanne, och honom kännen I icke.

29 Men jag känner honom, ty jag är från honom, och han har sändt mig.

30 Då sökte de att gripa honom; dock bar ingen hand på honom, ty hans stund hade ännu icke kommit.

31 Men många af folket trodde på honom och sade: När Kristus kommer, icke skall han wäl göra flera tecken, än denne har gjort?

2 årg. Högm.: Luk. 4: 31—37.

Och Jesus kom ned till staden Kapernaum i Galileen, och han lärde dem på sabbaten.

32 Och de häpnade öfwer hans lära, ty han talade med magt.

33 Och i synagogan war en man, som hade en oren ond ande, och han ropade med hög röst

34 och sade: Ack! hwad hafwa wi att göra med dig, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att förderfwa oß? Jag wet, hwem du är, Guds helige.

35 Och Jesus näpste honom, sägande: Tig och gå ut från honom. Och den onde anden kastade honom midt ibland dem och gick från honom och gjorde honom ingen skada.

36 Och häpnad kom öfwer alla, och de talade med hwarandra, sägande: Hwad är detta för ett ord, att han med magt och wäldighet befaller de orene andarne, och de gå ut?

37 Och ryktet om honom gick ut öfwer allt i trakten der omkring.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! Du, som din Son, wår Herre, Jesus Kristus, hafwer låtit fördenskull menniska warda, att han djefwulens

tyranni förtaga och oß arma menniſkor för den onde fienden bewara ſkulle; ty tacke wi dig för ſådan nådig hjelp, och bedje dig, att du i all freſtelſe wille wara oß biſtåndig och med din Helige Ande oß nådeligen bewara i ditt heliga ord och fruktan, på det att wi måtte ifrån den onde fienden befriade och genom din Son ſalige warda. Amen.

Midfaſto Söndag.

Coll. Förläna oß, allsmägtige Gud! att wi, ſom för wåra ſynder qwalde warda, måge genom din milda nåd hugſwalade bliſwa, genom din Son, Jeſus Kriſtus, wår Herre. Amen.

Epiſteln, Gal. 4: 22—31.

Kåre bröder! Det är ſkrifwet, att Abraham hade twå ſöner, en af tjenſteqwinnan och en af den fria.

23 Men tjenſteqwinnans ſon war född efter köttet, och den frias ſon war född genom löftet.

24 Deſſa ord betyda något annat; ty deſſa qwinnor äro de twå förbunden, det ena från berget Sinai och ſom föder till träldom, och detta är Hagar.

25 Ty Hagar heter i Arabien berget Sinai, och det ſwarar mot det nuwarande Jeruſalem, och det är i träldom med ſina barn.

26 Men det Jeruſalem, ſom är ofwan, är fritt, och detta är allas wår moder.

27 Ty det är ſkrifwet: "Fröjda dig, du ofruktſamma, ſom icke föder, briſt ut och ropa, du, ſom inga födslofmärtor har; ty den enſamma har flera barn än den, ſom har man."

28 Och wi, mina bröder, äro löftets barn, likaſom Iſak.

29 Men likaſom den, ſom war född efter köttet, då förföljde den, ſom war född efter Anden, ſå ock nu.

30 Men hwad säger ſkriften: "Drif ut tjenſteqwinnan och hennes ſon; ty tjenſteqwinnans ſon ſkall icke ärfwa med den frias ſon."

31 Alltſå, mina bröder, äro wi icke en tjenſteqwinnas barn, utan den frias.

Evangelium, Joh. 6: 1—15.

I den tiden for Jeſus öfwer det Galileiſka haſwet wid Tiberias.

2 Och mycket folk följde honom, emedan de ſågo de tecken, hwilka han gjorde med de ſjuka.

3 Och Jesus gick upp på berget och satte sig der med sina lärjungar.

4 Och påsken, Judarnes högtid, war nära.

5 Då nu Jesus upplyfte sina ögon och såg, att mycket folk kom till honom, sade han till Filippus: Hwarifrån skola wi köpa bröd, att dessa må äta?

6 Men detta sade han för att försöka honom, ty sjelf wisste han, hwad han ämnade göra.

7 Filippus swarade honom: Bröd för twå hundra penningar äro icke nog för dem, så att hwar och en af dem kan få ett litet stycke.

8 Då sade till honom en af hans lärjungar, Andreas, broder till Simon Petrus:

9 Här är en pilt, som har fem kornbröd och twå fiskar, men hwad förslår detta för så många?

10 Men Jesus sade: Låten folket sätta sig ned. Och mycket gräs war på det stället. Då satte sig männen ned till ett antal af wid paß fem tusen.

11 Och Jesus tog bröden, tackade och delade ut åt dem, som sutto, likaledes ock af fiskarne, så mycket de wille.

12 Och när de woro mätte, sade han till sina lärjungar: Samlen tillhopa de öfwerblifna styckena, att icke något må förfaras.

13 Då samlade de dem tillhopa och fylde tolf korgar med stycken, som hade blifwit öfwer af de fem kornbröden efter dem, som hade ätit.

14 När nu menniskorna hade sett det tecken, som Jesus hade gjort, sade de: Denne är för wisso den profet, som skulle komma i werlden..

15 När då Jesus förnam, att de ämnade komma och taga honom med wåld för att göra honom till konung, drog han sig åter undan till berget, han sjelf allena.

1 årg. Högm.: Joh. 6; 24—36.

När nu folket såg, att Jesus icke war der, ej heller hans lärjungar, stego ock de i båtarna och kommo till Kapernaum och sökte Jesus.

25 Och då de funno honom på andra sidan hafwet, sade de till honom: Rabbi, när kom du hit?

26 Jesus swarade dem och sade: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: I sören mig icke derföre, att I hafwen sett tecken, utan derföre, att I hafwen ätit af bröden och blifwit mätta.

27 Werken icke för den mat, som förgås, utan för den mat, som förblifwer till ewigt lif, hwilken Menniskosonen skall gifwa eder; ty honom har Fadren, Gud, beseglat.

28 Då sade de till honom: Hwad skola wi göra för att werka Guds werk?

29 Jesus swarade och sade till dem: Detta är Guds werk, att I tron på den han har sändt.

30 Då sade de till honom: Hwad tecken gör då du, att wi må se det och tro dig? Hwad werkar du?

31 Wåra fäder åto mannat i öknen, såsom det är skrifwet: "Han gaf dem bröd från himmelen till att äta."

32 Då sade Jesus till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Icke har Moses gifwit eder brödet från himmelen, men min Fader gifwer eder det sanna brödet från himmelen.

33 Ty det är Guds bröd, som nedkommer från himmelen och gifwer werlden lif.

34 Då sade de till honom: Herre, gif oß alltid detta bröd.

35 Och Jesus sade till dem: Jag är lifwets bröd. Den som kommer till mig, han skall icke hungra, och den som tror på mig, han skall aldrig törsta.

36 Men jag har sagt eder, att I hafwen sett mig och tron dock icke.

2 årg. Högm.: Joh. 6: 52—71.

Då twistade Judarne sins emellan, sägande: Huru kan denne gifwa oß sitt kött till att äta?

53 Då sade Jesus till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Utan att I äten Menniskosonens kött och dricken hans blod hafwen I icke lif i eder.

54 Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han har ewigt lif, och jag skall uppwäcka honom på den ytterste dagen.

55 Ty mitt kött är sann mat, och mitt blod är sann dryck.

56 Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han förblifwer i mig och jag i honom.

57 Såsom lefwande Fadren har sändt mig, och jag lefwer för Fadrens skull, så skall ock den, som äter mig, lefwa för min skull.

58 Detta är det bröd, som har kommit ned från himmelen, icke såsom edra fäder åto mannat och dogo; den som äter detta bröd, han skall lefwa ewinnerligen.

59 Detta sade han, då han lärde i synagogan i Kapernaum.

60 Många af hans lärjungar, när de hörde detta, sade nu: Detta är ett hårdt tal; hwem kan höra det?

61 Men Jesus, som wißte inom sig, att hans lärjungar knorrade öfwer detta, sade till dem: Tagen J anstöt af detta?

62 Hwad då, om J sån se Menniskosonen uppstiga dit, der han förr war?

63 Anden är den, som gör lefwande, köttet är till intet nyttigt; de ord jag har talat till eder äro ande och äro lif.

64 Men bland eder äro några, som icke tro. Ty Jesus wißte från begynnelsen, hwilka de woro, som icke trodde, och hwilken den war, som skulle förråda honom.

65 Och han sade: Fördenskull har jag sagt eder, att ingen kan komma till mig, utan att det warder honom gifwet af min Fader.

66 Från den tiden drogo sig många af hans lärjungar tillbaka och gingo icke längre med honom.

67 Då sade Jesus till de tolf: Icke wiljen wäl äfwen J gå bort?

68 Simon Petrus swarade honom: Herre, till hwem skola wi gå? Du har det ewiga lifwets ord.

69 Och wi tro och förstå, att du är Kristus, den lefwande Gudens Son.

70 Jesus swarade dem: Har jag icke utwalt eder, J tolf? Och en af eder är en djefwul.

71 Men detta sade han om Judas Iskariot, Simons son; ty det war han, som skulle förråda honom, och han war en af de tolf.

Bön. O Herre Gud, himmelske Fader! Du, som genom din Son i öknen fem tusende män, förutan qwinnor och barn, med fem bröd och två fiskar rikeligen spisat hafwer, wi bedje dig, att du wärdes också nådeligen med din wälsignelse wara när oß och bewara oß för girighet och detta lefwernes omsorg, att wi för allt annat söka ditt rike och din rättfärdighet och af din faderliga godhet undfå allt det, wi behöfwe både till lif och själ, genom Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

5 Söndagen i Fastan.

Coll. Wi bedje dig, allsmägtige Gud! att du wille se mildeligen till din församling och regera henne både till kropp och själ, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel, Ebr. 9: 11—15.

Käre bröder! Men Kristus, som har kommit såsom öfwerstepreste för det tillkommande goda har genom det större och fullkomligare tabernaklet, som icke är gjordt med händer, det är, som icke tillhör denna skapelsen,

12 och icke genom bockars och kalfwars blod, utan genom sitt eget blod en gång för alla ingått i helgedomen, sedan han wunnit en ewig förloßning.

13 Ty om blod af bockar och oxar och aska af en ko, stänkt på de orenade, helgar till köttets renhet,

14 huru mycket mer skall icke Kristi blod, hwilken genom ewig ande har offrat sig sjelf utan wank åt Gud, rena edert samwete från döda gerningar till att tjena den lefwande Guden!

15 Och derföre är han medlare för ett nytt förbund, på det att, sedan död har skett till återlösning från öfwerträdelserna under det förra förbundet, de kallade skulle få det ewiga arfwets löfte.

Evangelium, Joh. 8: 46—59.

I den tiden sade Jesus till Judarne: Hwilken af eder öfwerbewisar mig om synd? Om jag talar sanning, hwarför tron I mig icke?

47 Den som är af Gud, han hör Guds ord; derföre hören I icke, emedan I icke ären af Gud.

48 Då swarade Judarne och sade till honom: Säga wi icke med rätta, att du är en Samarit, och att du har en ond ande?

49 Jesus swarade: Jag har icke en ond ande, utan jag ärar min Fader, och I wanären mig.

50 Men jag söker icke min ära; en är, som söker den och som dömer.

51 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Om någon håller mitt ord, skall han icke se döden till ewig tid.

52 Judarne sade till honom: Nu förstå wi, att du har en ond ande. Abraham och profeterna dogo, och du säger: Om någon håller mitt ord, skall han icke smaka döden till ewig tid.

53 Icke är wäl du större än wår fader Abraham, som är död? Äfwen profeterna äro döde. Till hwem gör du dig sjelf?

54 Jesus swarade: Om jag ärar mig sjelf, så är min ära ingen; min Fader, hwilken I sägen wara eder Gud, är den, som ärar mig.

55 Och I kännen honom icke, men jag känner honom; och om jag säger, att jag icke känner honom, så blir jag lik eder, en lögnare; men jag känner honom och håller hans ord.

56 Abraham, eder fader, fröjdade sig, att han skulle få se min dag; och han såg honom och wardt glad.

57 Då sade Judarne till honom: Femtio år är du icke ännu, och Abraham har du sett?

58 Jesus sade till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Förr än Abraham war född, är jag.

59 Då togo de upp stenar för att kasta på honom. Men Jesus gömde sig undan och gick ut ur templet.

1 årg. Högm.: Joh. 11: 47–57.

Då församlade öfwerstepresterna och fariseerna det stora rådet och sade: Hwad skola wi göra? Ty denne man gör många tecken.

48 Om wi låta honom så fortfara, så skola alla tro på honom, och Romarne skola komma och taga både wårt land och wårt folk.

49 Men en af dem, Kaifas, som war öfwerstepräst för det året, sade till dem: I förstån intet,

50 ej heller besinnen I, att det är bättre för oß, att en man dö för folket, än att hela folket förgås.

51 Men detta sade han icke af sig sjelf, utan såsom öfwerstepre för det året profeterade han, att Jesus skulle dö för folket,

52 och icke allenast för folket, utan äfwen för att till ett församn Guds förskingrade barn.

53 Från den dagen rådslogo de nu sinsemellan, att de skull döda honom.

54 Derföre wandrade Jesus nu mera icke öppet bland Judarn utan gick bort derifrån till landsbygden i närheten af öknen, till e stad, som heter Efraim, och der wistades han med sina lärjungar.

55 Och Judarnes påsk instundade, och många från landsbygde foro upp till Jerusalem före påsken för att rena sig.

56 Då sökte de efter Jesus och talades wid, stående i temple Hwad synes eder? Skall han alls icke komma till högtiden?

57 Och öfwerstepresterna och fariseerna hade utfärdat ett påbud att om någon wißte, hwar han wore, skulle han gifwa det tillkänn på det att de måtte gripa honom.

2 årg. Högm.: Joh. 8: 31—45.

Då sade Jesus till de Judar, som trodde på honom: Om I fö blifwen i mitt ord, såären I mina sanna lärjungar.

32 Och I skolen förstå sanningen, och sanningen skall gör eder frie.

33 De swarade honom: Wi äro Abrahams säd och hafwa a drig warit någons trälar. Huru kan du då säga: I skolen wa da frie?

34 Jesus swarade dem: Sannerligen, sannerligen säger j eder: Hwar och en, som gör synden, är syndens träl.

35 Men trälen förblifwer icke i huset ewinnerligen; sonen fö blifwer ewinnerligen.

36 Derföre, om Sonen gör eder frie, så blifwen I werkligen frö

37 Jag wet, att Iären Abrahams säd, men I söken att dräp mig, emedan mitt ord icke har rum i eder.

38 Jag talar det jag har sett hos min Fader, och I gören ock det I hafwen sett hos eder fader.

39 De swarade och sade till honom: Abraham är wår fader. Jesus sade till dem: Woren I Abrahams barn, så gjorden I Abrahams gerningar.

40 Men nu söken I att dräpa mig, en man, som till eder har talat sanningen, hwilken jag har hört af Gud; sådant gjorde icke Abraham.

41 I gören eder faders gerningar. Då sade de till honom: Wi äro icke födde genom äktenskapsbrott, wi hafwa en enda Fader, nemligen Gud.

42 Då sade Jesus till dem: Wore Gud eder Fader, så älskaden I ju mig, ty från Gud har jag utgått och kommit, och jag har icke kommit af mig sjelf, utan han har sändt mig.

43 Hwarföre förstån I icke mitt tal? Emedan I icke kunnen höra mitt ord.

44 I ären af den fadren djefwulen, och eder faders begär wiljen I efterkomma; han war en mandråpare från begynnelsen, och han står icke i sanningen, ty sanning är icke i honom. När han talar lögnen, talar han af sitt eget, ty han är en lögnare och deß fader.

45 Men emedan jag talar sanningen, tron I mig icke.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! Din älskelige Son, wår Frälsare, Jesus Kristus, säger: hwilken som gömmer mitt tal, han skall icke se döden till ewig tid; wi bedje dig, gif din Helige Ande uti wåra hjertan, medan du hafwer låtit oß komma till ditt heliga ords kunskap, att wi det hört hafwe, att wi det ock af hjertat anamme och derpå uti wår dödsstund oß förlite och derwid tröste, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Palm-Söndagen.

Coll. Allsmägtige, ewige Gud! Du, som oß till ödmjukhets exempel lät din Son, wår Frälsare, Jesus Kristus, anamma mandom och undergå korset, förläna oß nådeligen, att wi uti allt det dig på oß lägga täckes må tålige och din heliga wilja lydige wara, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel, Fil. 2: 5—11.

Käre bröder, waren så till sinnes, som Kristus Jesus war,
6 hwilken, då han war i Guds skepelse, icke aktade såsom ett roff att wara jemlik Gud,
7 utan utblottade sig sjelf och antog en tjenares skepelse och wardt lik menniskor och i åthäfwor funnen såsom en menniska;
8 han ödmjukade sig sjelf och wardt lydig intill döden, ja, intill korsets död.
9 Derföre har ock Gud upphöjt honom öfwer allting och gifwit honom det namn, som är öfwer alla namn,
10 på det att i Jesu namn alla knän skola böja sig, deras, som äro i himmelen, på jorden och under jorden,
11 och att alla tungor skola bekänna, att Jesus Kristus är Herre, Gud Fader till ära.

Evangelium, 1 Kor. 11: 23—29.

Ty jag har från Herren undfått, hwad jag också har meddelat eder, att Herren Jesus i den natt, då han wardt förrådd, tog ett bröd
24 och tackade och bröt det och sade: Tagen, äten. Detta är mitt lekamen, som brytes för eder; gören detta till min åminnelse.
25 Sammalunda tog han ock kalken efter måltiden och sade: Denna kalk är det nya förbundet i mitt blod; gören detta, så ofta I dricken, till min åminnelse.
26 Ty så ofta i äten detta bröd och dricken denna kalk, förkunnen I Herrens död, till deß han kommer.
27 Derföre, hwilken som owärdigt äter detta bröd eller dricker Herrens kalk, han warder saker på Herrens lekamen och blod.
28 Men pröfwe en menniska sig sjelf, och äte så af brödet och dricke af kalken.
29 Ty den som owärdigt äter och dricker, han äter och dricker sig sjelf en dom, emedan han icke dömer rätt om Herrens lekamen.

1 årg. Högm.: Joh. 12: 1—16.

Sex dagar före påsken kom Jesus till Betania, der Lasarus war, som hade warit död, och hwilken han hade uppwäckt från de döda.

2 Der gjorde de då åt honom en aftonmåltid, och Marta tjenade; och Lasarus war en af dem, som sutto till bords med honom.

3 Då tog Maria ett skålpund dyrbar smörjelse af oförfalskad nardus och smorde Jesu fötter och torkade hans fötter med sitt hår, och huset uppfyldes med lukten af smörjelsen.

4 Då sade en af hans lärjungar, Judas Iskariot, Simons son, den som skulle förråda honom:

5 Hwarföre har icke denna smörjelse blifwit såld för tre hundra penningar och gifwen åt de fattiga?

6 Men detta sade han icke derföre, att han wårdade sig om de fattiga, utan derföre, att han war en tjuf och hade pungen och tog det, som deri lades.

7 Då sade Jesus: Låt henne wara. Hon har förwarat det till min begrafnings dag.

8 Ty de fattiga hafwen I alltid bland eder, men mig hafwen I icke alltid.

9 Då hade en stor mängd Judar fått weta, att han war der, och de hade kommit dit, icke allenast för Jesu skull, utan ock för att se Lasarus, som han hade uppwäckt från de döda.

10 Och öfwerstepresterna rådslogo om att äfwen döda Lasarus,

11 ty många af Judarne gingo för hans skull bort och trodde på Jesus.

12 Dagen derefter, när mycket folk, som hade kommit till högtiden, hörde, att Jesus kom till Jerusalem,

13 togo de palmqwistar och gingo ut att möta honom och ropade: Hosianna, wälsignad ware han, som kommer i Herrens namn, Israels konung!

14 Och Jesus fann en ung åsna och satte sig på henne, såsom det är skrifwet:

15 "Räds icke, du dotter Sion; se, din konung kommer, sittande på en åsninnas fåle."

16 Men detta förstodo hans lärjungar icke i början, men när Jesus hade blifwit förhärligad, då kommo de ihåg, att detta war skrifwet om honom, och att de hade gjort honom detta.

2 årg. Högm.: Luk. 22: 14—22:

Och när stunden war inne, satte Jesus sig till bords och de tolf apostlarne med honom,

15 och han sade till dem: Jag har högeligen åstundat äta detta påskalam med eder, förr än jag lider;

16 ty jag säger eder, att jag icke mer skall äta deraf, förr än det warder fullkomnadt i Guds rike.

17 Och han tog en kalk, tackade och sade: Tagen honom och skiften eder emellan;

18 ty jag säger eder, att jag icke skall dricka af winträdets frukt, förr än Guds rike kommer.

19 Och han tog ett bröd, tackade och bröt det och gaf dem, sägande: Detta är min lekamen, som för eder warder utgifwen. Gören detta till min åminnelse.

20 Sammalunda tog han ock kalken efter måltiden, sägande: Denna kalk är det nya förbundet i mitt blod, som för eder warder utgjutet.

21 Dock se, min förrädares hand är med mig på bordet.

22 Och Menniskosonen går bort, såsom det är bestämdt; dock we den menniskan, genom hwilken han warder förrådd!

Bön. O Herre allsmägtige Gud! som hafwer låtit oß i ditt Sakrament delaktige warda, wi bedje dig, att du låter oß också med dig och alla dina utkorade helgon i din ewiga ära och härlighet delaktige warda, genom wår Herre Jesus Kristus, din Son, som lefwer och regerar med dig och den Helige Ande, uti en Gudom, af ewighet till ewighet. Amen.

Långfredagen.

Coll. Herre Gud, himmelske Fader! som af din faderliga nåd icke hafwer spart din enfödde Son, utan gifwit honom till korsets död för wår skull, wi bedje dig, gif oß din Helige Ande i wåra hjertan, att wi wid sådan nåd oß trösta måge, härefter wakta oß för synd och tåligt lida, hwad dig täckes oß pålägga, och genom honom få med dig ett ewinnerligt lif. Amen.

Epistеln som på Palmsöndagen.

Evangelium, Luk. 23: 32—43.

Och äfwen twå andra, som woro ogerningsmän, utfördes med Jesus till att aflifwas.

33 Och då de kommo till det ställe, som kallas hufwudskalleplats, korsfäste de derstädes honom och ogerningsmännen, den ene på den högra sidan och den andre på den wenstra.

34 Och Jesus sade: Fader, förlåt dem; ty de weta icke hwad de göra. Och de delade hans kläder emellan sig och kastade lott om dem.

35 Och folket stod och såg på, och äfwen rådsherrarne jemte dem gjorde spe af honom och sade: Andra har han hulpit; hjelpe han sig sjelf, om han är Kristus, Guds utkorade.

36 Och äfwen krigsmännen begabbade honom och gingo fram och räckte honom ättika

37 och sade: Är du Judarnes konung, så hjelp dig sjelf.

38 Äfwen war en öfwerskrift skrifwen öfwer honom på grekiska, latin och ebreiska: Denne är Judarnes konung.

39 Och en af de ogerningsmän, som woro upphängde, hädade honom och sade: Är du Kristus, så hjelp dig sjelf och oß.

40 Då swarade den andre, näpste honom och sade: Fruktar du icke ens Gud, då du är under samma dom?

41 Och oß sker rätt, ty wi lida det wåra gerningar äro wärda, men denne har intet ondt gjort.

42 Och han sade till Jesus: Herre, kom ihåg mig, då du kommer i ditt rike.

43 Och Jesus sade till honom: Sannerligen säger jag dig: I dag skall du wara med mig i paradiset.

(1:a och andra årg. lika med föreg. Epistel och Evangelium.)

Bön. Herre Gud, himmelske och rättwise Fader! du, som oß din Son skänkt och genom honom ifrån djefwulens rike och döden frälst hafwer, wi bedje dig, som din son, Jesus Kristus, ock för oß bedit hafwer, att du wille bewara oß i ditt ord, i all nöd och ångest oß dermed trösta, och hwad wi mot dig brutit hafwa, nådeligen förlåta och genom din Helige Ande oß helga och saliga göra, på det wi förnimma måge, att du är wår Fader, och din nåd och barmhertighet lofwa och prisa till ewig tid. Amen.

Påskdagen.

Coll. O, allsmägtige, ewige Gud! som wid denna tid utförde genom Moses din allmoge ut af Egypten och befalde årligen hålla Påska och äta Påskalammet; så för ock oß, o himmelske Fader, ut af det andliga Egypten att wi måge delaktige warda af det sanna Påskalammet, som är din Son Jesus Kristus, wår Herre; hwilken i denna dag hafwer wunnit seger öfwer döden och öppnat oß wägen till ett ewigt lif och nu lefwer och regerar med dig och den Helige Ande ifrån ewighet till ewighet. Amen.

Epistel n, 1 Kor. 5: 7—8.

Käre bröder! Bortrensen den gamla surdegen, på det att I måen blifwa en ny deg, såsom I ären osyrade. Ty wårt påskalam är ock slagtadt för oß, nemligen Kristus.

8 Alltså, låtom oß hålla högtid, icke i gammal surdeg, ej heller i elakhetens och ondskans surdeg, utan i renhetens och sanningens osyrade deg.

Evangelium, Mark. 16: 1—8.

I den tiden, då sabbaten war förliden, köpte Maria Magdalena och Maria, Jakobs moder, och Salome wälluktande kryddor för att gå och smörja honom.

2 Och på första dagen i weckan kommo de till grafwen mycket bittida, då solen gick upp.

3 Och de sade till hwarandra: Hwem skall åt oß wältra bort stenen från grafwens dörr?

4 Och när de sågo upp, sågo de stenen wara bortwältrad; ty han war ganska stor.

5 Och när de hade kommit in i grafwen, sågo de en ung man sitta på högra sidan, klädd i hwit fotsid klädnad; och de wordo förfärade.

6 Men han sade till dem: Waren icke förfärade. I söken Jesus från Nasaret, den korsfäste. Han är uppstånden, han är icke här. Se rummet, der de hade lagt honom.

7 Men gån bort och sägen till hans lärjungar och till Petrus att han går före eder till Galileen. Der skolen I få se honom, så som han har sagt eder.

8 Och de gingo ut och flydde ifrån grafwen, ty bäfwan och häpenhet hade kommit öfwer dem, och de sade icke något för någon, ty de woro förskräckta.

1 årg. Högm.: Joh. 20: 1—10.

Men på den första dagen i weckan kom Maria Magdalena tidigt på morgonen, då det ännu war mörkt, till grafwen och såg, att stenen war borttagen från grafwen.

2 Då lopp hon och kom till Simon Petrus och till den andre lärjungen, hwilken Jesus älskade, och sade till dem: De hafwa tagit Herren bort ur grafwen, och wi weta icke, hwar de hafwa lagt honom.

3 Då gingo Petrus och den andre lärjungen ut och kommo till grafwen.

4 Och de lupo båda på samma gång, men den andre lärjungen lopp förut, snabbare än Petrus, och kom först till grafwen.

5 Och när han lutade sig derin, fick han se sweplinnet ligga der; dock gick han icke in.

6 Då kom Simon Petrus efter honom och gick in i grafwen och såg sweplinnet ligga der.

7 Och duken, som hade warit om hans hufwud, låg icke bredwid sweplinnet, utan den låg på ett särskildt ställe, hopwecklad.

8 Så gick då äfwen den andre lärjungen in, som först hade kommit till grafwen, och han såg och trodde.

9 Ty ännu förstodo de icke skriften, att han måste uppstå från de döda.

10 Då gingo lärjungarne hem igen.

1 årg. Aftonf.: 1 Kor. 15: 12—21.

Men om Kristus predikas såsom uppstånden från de döda, huru kunna då somliga bland eder säga, att det icke finnes någon de dödas uppståndelse?

13 Men om det icke finnes någon de dödas uppståndelse, så är Kristus icke heller uppstånden.

14 Men om Kristus icke är uppstånden, så är wår predikan fåfäng, så är ock eder tro fåfäng.

15 Då befinnas wi ock wara falska Guds wittnen, enär wi wittnat mot Gud, att han har uppwäckt Kristus, hwilken han icke har uppwäckt, om werkligen de döda icke uppstå.

16 Ty om de döda icke uppstå, så är icke heller Kristus uppstånden.

17 Men om Kristus icke är uppstånden, så är eder tro fåfäng, och I ären ännu i edra synder.

18 Så äro ock de förtappade, som hafwa afsomnat i Kristus.

19 Om wi allenast i detta lifwet hafwa hoppet till Kristus, så äro wi de uslaste af alla menniskor.

20 Men nu är Kristus uppstånden från de döda och har blifwit en förstling bland de afsomnade.

21 Ty emedan döden kom genom en menniska, så kom ock genom en menniska de dödas uppståndelse.

2 årg. Högm.: Matt. 28: 1—8.

Men wid sabbatens slut, i gryningen till första dagen i weckan gingo Maria Magdalena och den andra Maria för att besé grafwen.

2 Och se, det wardt en stor jordbäfning, ty en Herrens ängel steg ned från himmelen och gick och bortwältrade stenen från dörren och satte sig på honom.

3 Och hans utseende war såsom en ljungeld och hans klädnad hwit såsom snö.

4 Och wäktarne skälfde af fruktan för honom och wordo såsom döde.

5 Men ängeln swarade och sade till qwinnorna: Rädens icke I; ty jag wet, att I söken Jesus, den korsfäste.

6 Han är icke här, ty han är uppstånden, såsom han hade sagt. Kommen och sen rummet, der Herren har legat;

7 och gån strax och sägen hans lärjungar, att han är uppstånden från de döda. Och se, han går före eder till Galileen; der skolen I få se honom. Se, jag har sagt eder det.

8 Och de gingo hastigt ut från grafwen med räddhåga och stor glädje och lupo att kungöra det för hans lärjungar.

2 årg. Aftons.: Ef. 1: 16—23.

Jag upphör icke att tacka för eder, tänkande på eder i mina böner,
17 på det att wår Herre Jesu Kristi Gud, härlighetens Fader,
må gifwa eder wishets och uppenbarelses Ande i sin kunskap
18 och upplysa edert hjertas ögon, så att I förstån, hwilket hopp
det är, hwartill han har kallat eder, och hwilken rikedomen är af hans
arfs härlighet bland de heliga,
19 och huru öfwerswinneligt stor hans magt är med afseende
på oß, som tro efter hans mägtiga krafts werkan,
20 hwilken han werkade i Kristus, då han uppwäckte honom
från de döda och satte honom på sin högra sida i det himmelska
21 öfwer allt herradöme och wäldighet och magt och myndighet
och allt namn, som nämnes icke allenaft i denna werlden utan ock i
den tillkommande,
22 och lade allt under hans fötter och gaf honom till ett hufwud
öfwer allting åt församlingen,
23 som är hans kropp, dens fullhet, som uppfyller allt i alla.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! Du, som din Son för wåra synders skull utgifwit och för wår rättfärdighets skull uppwäckt hafwer, wi bedje dig, att du wille gifwa oß din Helige Ande, genom honom oß regera och styra, i en sann tro widmagthålla och för alla synder bewara och efter detta lifwet uppwäcka oß till ett ewigt lif. Amen.

Annandag Påsk.

Collecten som på Påskdagen.

Episteln, Apg. 10: 34—43.

Uti de dagar öppnade Petrus sin mun och sade: I sanning inser
jag, att Gud icke har anseende till person,
35 utan i hwarje folk är den, som fruktar honom och öfwar rätt-
färdighet, honom täckelig.
36 I kännen det ordet, som han har sändt till Israels barn,
bebådande frid genom Jesus Kristus, som är allas Herre,
37 det tal, som har utgått öfwer hela Judeen, begynnande från
Galileen, efter den döpelse, som Johannes predikade,

38 om Jesus från Nasaret, huru Gud har smort honom med den Helige Ande och kraft, han som vandrade omkring och gjorde väl och botade alla, som voro öfvervälde af djefvulen, ty Gud var med honom.

39 Och vi äro vittnen till allt hvad han har gjort både i Judarnes landsbygd och i Jerusalem; honom hafva de ock upphängt på trä och dödat.

40 Denne har Gud uppväckt på tredje dagen och låtit honom varda uppenbar,

41 icke för allt folket, utan för oss, som i förväg hafva af Gud varit utvalde till vittnen, och som åto och drucko med honom, sedan han hade uppstått från de döda.

42 Och han bjöd oss predika för folket och betyga, att han är den af Gud bestämde domaren öfver lefvande och döda.

43 Honom bära alla profeterna vittnesbörd, att hvar och en som tror på honom, skall få syndernas förlåtelse genom hans namn.

Evangelium, Luk. 24: 13—35.

I den tiden gingo två af dem samma dag till en by vid namn Emmaus, som ligger sextio stadiers väg från Jerusalem.

14 Och de talade med hvarandra om allt detta, som hade skett.

15 Och det begaf sig, att under det de talades vid och rådgjorde med hvarandra, nalkades Jesus sjelf och gick med dem;

16 men deras ögon voro förhållna, så att de icke igenkände honom.

17 Och han sade till dem: Hvad är detta för tal, som I haven eder emellan, der I gån och ären bedröfvade?

18 Då svarade den ene, som hette Kleopas, och sade till honom: Är du allena främling i Jerusalem och vet icke, hvad som der har skett i dessa dagar?

19 Om han sade till dem: Hvad då? Och de sade till honom: Det som har skett med Jesus från Nasaret, som var en profet mägtig i gerning och ord inför Gud och allt folket,

20 och huruledes våra öfversteprester och rådsherrar hafva utlemnat honom att dömas till döden och korsfäst honom.

21 Men wi hoppades, att han war den, som skulle förlossa Israel; men med allt detta är det i dag tredje dagen, sedan detta skedde.

22 Men äfwen några qwinnor af de wåra hafwa gjort oß bestörte; då de bittida om morgonen hade kommit till grafwen

23 och icke funnit hans kropp, kommo de och sade, att de ock hade sett en syn af änglar, hwilka hade sagt, att han lefwer.

24 Och några af dem, som woro med oß, gingo bort till grafwen och funno det wara så, som qwinnorna hade sagt, men honom sågo de icke.

25 Då sade han till dem: O, I oförståndige och senhjertade till att tro på allt hwad profeterna hafwa talat!

26 Måste icke Kristus lida detta och ingå i sin härlighet?

27 Och han begynte med Moses och alla profeterna och uttydde för dem det, som i alla skrifterna rörde honom.

28 Och de nalkades byn, dit de gingo, och han låtsade, att han wille gå längre fram.

29 Och de nödgade honom, sägande: Blif qwar hos oß; ty det lider mot aftonen, och dagen nalkas sitt slut. Och han gick in för att blifwa qwar hos dem.

30 Och det begaf sig, att då han satt till bords med dem, tog han brödet, wälsignade, bröt det och gaf dem.

31 Och deras ögon öppnades, och de igenkände honom, och så förswann han ur deras åsyn.

32 Och de sade sins emellan: War icke wårt hjerta brinnande i oß, då han talade med oß på wägen och uttydde för oß skrifterna?

33 Och i samma stund stodo de upp och gingo tillbaka till Jerusalem och funno de elfwa församlade och dem, som woro med dem,

34 och dessa sade: Herren är för wisso uppstånden, och har blifwit sedd af Simon.

35 Och de andre förtäljde, hwad som hade skett på wägen och huru han wardt igenkänd af dem, då han bröt brödet.

1 årg. Högm.: Joh. 20: 11—18.

Men Maria stod och grät utanför grafwen. Under det hon nu grät, lutade hon sig in i grafwen

12 och fick se twå änglar i hwita kläder, sittande, den ene wid hufwudet, den andre wid fötterna, der Jesu kropp hade legat.

13 Och dessa sade till henne: Qwinna, hwarför gråter du? Hon sade till dem: De hafwa tagit bort min Herre, och jag wet icke, hwar de hafwa lagt honom.

14 Och när hon hade sagt detta, wände hon sig om och fick se Jesus stå der, och hon wiste icke, att det war Jesus.

15 Jesus sade till henne: Qwinna, hwarför gråter du? Hwem söker du? Hon menade, att det war örtagårdsmästaren, och sade till honom: Herre, om du har burit bort honom, så säg mig, hwar du har lagt honom, så att jag må taga honom.

16 Jesus sade till henne: Maria! Hon wände sig om och sade till honom: Rabbuni! det är mästare.

17 Jesus sade till henne: Rör icke wid mig, ty jag har ännu icke uppfarit till min Fader, men gå till mina bröder och säg dem: Jag far upp till min Fader och eder Fader och till min Gud och eder Gud.

18 Maria Magdalena gick och förkunnade för lärjungarne, att hon hade sett Herren och att han hade sagt henne detta.

1 årg. Aftonf.: 2 Kor. 5: 14—21.

Wi hålla så före, att en har dött för alla, och derföre hafwa alle dött.

15 Och han har dött för alla, på det att de, som lefwa, icke mera må lefwa för sig sjelfwa, utan för honom, som för dem har dött och uppstått.

16 Så känna wi nu från denna stund ingen efter köttet; och om wi än hafwa känt Kristus efter köttet, så känna wi honom nu mera icke så.

17 Alltså, om någon är i Kristus, så är han en ny skapelse; det gamla är förgånget, se, allt har blifwit nytt.

18 Men alltsamman är af Gud, som har försonat oß med sig genom Kristus och gifwit oß försoningens ämbete.

19 Ty Gud försonade i Kristus werlden med sig, icke tillräknande dem deras öfwerträdelser, och nedlade hos oß försoningens ord.

20 I Kristi ställe äro wi derföre sändebud, likasom förmanade Gud genom oß. Wi bedja i Kristi ställe: Låten försona eder med Gud.

21 Ty den, som icke wißte af synd, har han för oß gjort till synd, på det att wi skulle warda Guds rättfärdighet i honom.

2 årg. Högm.: Matt. 28: 9—15.

Men när de gingo att kungöra det för hans lärjungar, se, då mötte Jesus dem och sade: Hell eder! Och de gingo fram och fattade om hans fötter och tillbådo honom.

10 Då sade Jesus till dem: Rädens icke; gån och kungören det för mina bröder, att de må gå till Galileen; och der skola de få se mig.

11 Och under det de gingo, se, då kommo några af wakten till staden och kungjorde för öfwerstepresterna allt det, som hade händt.

12 Och de församlade sig med de äldsta, och de höllo råd och gåfwo en stor summa penningar åt krigsmännen

13 och sade: Sägen, att hans lärjungar kommo om natten och stulo honom bort, medan wi sofwo.

14 Och om detta kommer för landshöfdingens öron, wilja wi ställa honom tillfreds och så laga, att I kunnen wara obekymrade.

15 Och de togo penningarne och gjorde, såsom de hade blifwit lärde. Och detta tal har blifwit allmänt gängse bland Judarne intill denna dag.

2 årg. Aftons.: 1 Pet. 1: 18—23.

Weten, att I icke med förgängliga ting, silfwer eller guld, hafwen blifwit återlösta från edert fåfängliga, fäderneärfda lefwerne,

19 utan med Kristi dyra blod, såsom ett felfritt och obesmittadt lams,

20 hwilken wäl war förut bestämd före werldens grundläggning, men i de ytterste tiderna blifwit uppenbarad för eder skull,

21 som genom honom tron på Gud, hwilken har uppwäckt honom från de döda och gifwit honom härlighet, på det att I skullen hafwa tro och hopp till Gud.

22 Gören edra själar rena i sanningens lydnad till oskrymtad brödrakärlek och älsken hwarandra innerligt af ett rent hjerta,

23 såsom födda på nytt, icke af förgängligt, utan af oförgängligt säde, genom Guds lefwande ord, som förblifwer ewinnerligen.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! Du som hafwer låtit din Son Jesus Kristus, de två lärjungarne i wägen till Emmaus uppenbar warda, wi bedje dig, att du wille genom ditt ord och den Helige Ande upplysa wårt hjertan, att wi kunna blifwa stadige och faste i tron och hålla oß troget wid ditt ord, derom gerna tala och det flitteligen göra, der wi efter Kristi exempel mycket här i werlden lida måste, att wi då kunne trösta wid ditt heligt ord och det behålla, till deß wi genom din Son efter detta lifwet till ewigt lif skola uppwäckte warda. Amen.

1 Söndagen efter Påsk.

Coll. Gif, o allsmägtige Gud! att wi, som Påskahögtid begått hafwa måge af din nådiga gåfwa bättra wårt lefwerne, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, 1 Joh. 5: 4–10.

Mine käraste! Allt det som är födt af Gud, det öfwerwinner werlden, och detta är den seger, som har öfwerwunnit werlden, wår tro.

5 Hwem är den, som öfwerwinner werlden, om icke den som tror att Jesus är Guds Son?

6 Denne är den, som har kommit medelst watten och blod, Jesus Kristus, icke med wattnet allenaft, utan med wattnet och blodet och Anden är den som wittnar, ty Anden är sanningen.

7 Ty tre äro de, som wittna:

8 Anden och wattnet och blodet, och de tre äro till ett.

9 Om wi antaga menniskors wittnesbörd, så är Guds wittnesbörd större, ty detta är Guds wittnesbörd, att han har wittnat om sin Son.

10 Den som tror på Guds Son, han har wittnesbördet inom sig; den som icke tror Gud, han har gjort honom till lögnare, emedan han icke har trott det wittnesbörd, hwilket Gud gifwit om sin Son.

Evangelium, Joh. 20: 19—31.

I den tiden på aftonen samma dag, den första i weckan, då dörrarna, der lärjungarne församlades, woro stängda, af rädsla för Judarne, kom Jesus och stod midt ibland dem och sade till dem: Frid ware med eder!

20 Och när han hade sagt detta, wisade han dem sina händer och sin sida. Då wordo lärjungarne glade, att de sägo Herren.

21 Då sade Jesus åter till dem: Frid ware med eder! Såsom Fadren har sändt mig, så sänder ock jag eder.

22 Och när han hade sagt detta, blåste han på dem och sade till dem: Tagen den Helige Ande.

23 Hwilka I förlåten synderna, dem äro de förlåtna, och hwilka I behållen dem, dem äro de behållna.

24 Men Tomas, en af de tolf, som kallades Didymus, war icke med dem, när Jesus kom.

25 Då sade de andra lärjungarne till honom: Wi hafwa sett Herren. Men han sade till dem: Utan att jag ser märket efter spikarna i hans händer och sticker mitt finger i märket efter spikarna och sticker min hand i hans sida, tror jag det alls icke.

26 Och åtta dagar derefter woro hans lärjungar åter inne och Tomas med dem. Då kom Jesus, när dörrarna woro stängda, och stod midt ibland dem och sade: Frid ware med eder!

27 Derefter sade han till Tomas: Räck hit ditt finger och se mina händer, och räck hit din hand och stick henne i min sida, och blif icke otrogen, utan trogen.

28 Och Tomas swarade och sade till honom: Min Herre och min Gud!

29 Jesus sade till honom: Emedan du har sett mig, tror du; salige äro de, som icke se och dock tro.

30 Så gjorde ock Jesus i sina lärjungars åsyn många andra tecken, som icke äro uppskrifna i denna bok.

31 Men dessa äro uppskrifna, på det att I skolen tro, att Jesus är Kristus, Guds Son, och att I genom tron skolen hafwa lif i hans namn.

1 årg. Högm.: Joh. 21: 1—14.

Derefter uppenbarade sig Jesus åter för lärjungarne wid Tiberias' haf. Och han uppenbarade sig sålunda:

2 Simon Petrus och Tomas, som kallades Didymus, och Natanael, som war från Kana i Galileen, och Sebedei söner och två andra af hans lärjungar woro tillsamman.

3 Simon Petrus sade till dem: Jag går bort för att fiska. De sade till honom: Wi gå ock med dig. Då gingo de ut och stego strax i båten, och i den natten fångade de intet.

4 Men då det redan war morgon, stod Jesus wid stranden; dock wiste icke lärjungarne, att det war Jesus.

5 Då sade Jesus till dem: Barn, icke hafwen I wäl något att äta? De swarade honom: Nej.

6 Och han sade till dem: Kasten ut nätet på högra sidan om båten, så skolen I finna. Då kastade de ut och förmådde nu icke draga upp det för fiskarnas myckenhets skull.

7 Då sade den lärjunge, som Jesus älskade, till Petrus: Det är Herren. När nu Simon Petrus hörde, att det war Herren, band han om sig sin öfwerklädnad, ty han war naken, och kastade sig i sjön.

8 Men de andra lärjungarne kommo med båten, ty de woro icke längre från land än wid paß twå hundra alnar, och drogo nätet med fiskarna uti.

9 När de nu hade stigit i land, sågo de glöd ligga der och fisk deruppå och bröd.

10 Jesus sade till dem: Bären nu hit af de fiskar, som I nu fångaden.

11 Då gick Simon Petrus i båten och drog nätet upp på land fullt af stora fiskar, ett hundra femtiotre; och ehuru de woro så många, gick nätet icke sönder.

12 Jesus sade till dem: Kommen hit och äten. Men ingen af lärjungarne dristade fråga honom: Hwem är du? emedan de wisste, att det war Herren.

13 Då gick Jesus och tog brödet och gaf dem, och likaledes fisken.

14 Detta war nu tredje gången Jesus uppenbarades för sina lärjungar, sedan han hade uppstått från de döda.

1 årg. Aftonf.: Apg. 3: 12—20.

Petrus sade till folket: I män af Israel! Hwarföre undren I häröfwer, eller hwarföre fästen I ögonen på oss, likasom hade wi af egen kraft eller gudaktighet åstadkommit, att denne går?

13 Abrahams och Isaks och Jakobs Gud, wåra fäders Gud, har förhärligat sin tjenare Jesus, hwilken I hafwen utlemnat och förnekat inför Pilatus, då denne dömde, att man skulle gifwa honom lös.

14 Men I förnekaden den helige och rättfärdige och begärden, att en mandråpare skulle skänkas eder.

15 Och lifwets furste dräpten I, honom, hwilken Gud har uppwäckt från de döda, hwarom wi äro wittnen.

16 Och genom tron på hans namn har hans namn stärkt denne, hwilken I sen och kännen; och tron, som är genom honom, har nu gifwit honom denna fulla helsa i allas eder åsyn.

17 Och nu, mina bröder, wet jag, att I hafwen gjort det af oförstånd, likasom ock edra rådsherrar;

18 men Gud har så fullbordat, hwad han har förutsagt genom alla sina profeters mun, att Kristus skulle lida.

19 Bättren eder derföre och omwänden eder, att edra synder må warda utplånade,

20 på det att tider af wederqwickelse må komma från Herrens ansigte, och att han må sända den åt eder utkorade, Jesus Kristus.

2 årg. Högm.: Luk. 24: 36—48.

Och under det de talade härom, stod Jesus sjelf midt ibland dem och sade till dem: Frid ware med eder!

37 Då blefwo de förskräckte och bäfwade och menade, att de sågo en ande.

38 Och han sade till dem: Hwarföre ären I förfärade, och hwarföre uppstiga sådana tankar i edra hjertan?

39 Sen mina händer och mina fötter, att det är jag sjelf; tagen på mig och sen; ty en ande har icke kött och ben, såsom I sen mig hafwa.

40 Och då han hade sagt detta, wisade han dem sina händer och fötter.

41 Och då de ännu icke trodde, för glädjes skull, utan förundrade sig, sade han till dem: Hafwen I här något att äta?

42 Och de gåfwo honom ett stycke stekt fisk och något af en honungskaka;

43 och han tog och åt deraf i deras åsyn.

44 Och han sade till dem: Dessa äro de ord, som jag talade till eder, då jag ännu war med eder, att allt måste fullbordas, som är skrifwet om mig i Moses' lag och i profeterna och i psalmerna.

45 Då öppnade han deras sinne, så att de förstodo skrifterna,

46 och han sade till dem: Så är det skrifwet; och så måste Kristus lida och på den tredje dagen uppstå från de döda,

47 och bättring och syndernas förlåtelse predikas i hans namn bland alla folk och först i Jerusalem.

48 Men I ären wittnen om detta.

2 årg. Aftons.: Apg. 13: 26—41.

Paulus sade till Judarne: I män och bröder, barn af Abrahams slägte, och de bland eder, som frukta Gud! Till eder har ordet om denna frälsning blifwit sändt.

27 Ty emedan Jerusalems inwånare och deras rådsherrar icke kände honom, hafwa de ock genom sin dom uppfylt profeternas utsagor, hwilka hwar sabbat föreläsas.

28 Och ehuru de icke funno någon dödsak, bådo de Pilatus, att han måtte dödas.

29 Och när de hade fullbordat allt det, som war skrifwet om honom, togo de honom ned från trät och lade honom i en graf.

30 Men Gud har uppwäckt honom från de döda.

31 Och han har warit sedd i många dagar af dem, som med honom hade gått upp från Galileen till Jerusalem, och som äro hans wittnen inför folket.

32 Och wi förkunnna eder det glada budskapet om det löfte, som war gjordt åt fäderna, att detta har Gud uppfylt åt oß, deras barn, derigenom att han har uppwäckt Jesus,

33 såsom det ock är skrifwet i den andra psalmen: "Du är min Son; i dag har jag födt dig."

34 Och derom, att han har uppwäckt honom från de döda, så att han icke mer skall återwända till förgängelse, har han så sagt: "Jag skall gifwa eder det heliga, som är lofwadt David, det wissa."

35 Derföre säger han ock på ett annat ställe: "Du skall icke låta din helige se förgängelse."

36 Ty då David för sin samtid hade tjenat Guds wilja, afsomnade han och wardt lagd till sina fäder och såg förgängelse;

37 men den, som Gud har uppwäckt, han såg icke förgängelse.

38 Derföre ware det eder weterligt, J män och bröder, att genom honom warder eder förkunnad syndernas förlåtelse,

39 och att från allt, hwarifrån J icke kunden rättfärdiggöras genom Moses' lag, warder hwar och en, som tror, rättfärdiggjord i honom.

40 Sen derföre till, att öfwer eder icke kommer det, som är sagdt i profeterna:

41 "Sen, J föraktare, förundren eder och warden till intet; ty ett werk werkar jag i edra dagar, ett werk, som J ej skolen tro, om någon förtäljer det för eder."

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! wi tacke dig för din outsägliga nåd, att du din Son, wår Herre Kristus, det heliga Evangelium och de heliga Sakramenten oß till tröst skickat hafwer, att wi skola der finna syndernas förlåtelse. Wi bedje dig, gif din Helige Ande i wåra hjertan, på det wi måge af hjertat tro dina ord och genom dina heliga Sakrament, dag ifrån dag, i tron styrkte warda, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

2 Söndagen efter Påsk.

Coll. O Gud, som genom din Sons förnedring hafwer upprättat werlden, som nederslagen war, gif dina kristtrogna den ewiga glädjen; och såsom du hafwer hulpit dem af det ewiga förderfwet, så låt dem ock en ewig fröjd bekomma, genom samme din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, 1 Pet. 2: 21—25.

Käre bröder! Dertill ären I kallade, emedan äfwen Kristus hart lidit för oß och lemnat oß en föresyn, på det att I skullen efterfölja hans fotspår,

22 hwilken icke gjorde någon synd, och i hwilkens mun intet swek wardt funnet,

23 hwilken, när han blef smädad, icke smädade igen, och när han led, icke hotade, utan öfwerlemnade det åt den, som rätt dömer,

24 hwilken wåra synder sjelf bar på sin kropp upp på trät, på det att wi skulle wara döda från synderna och lefwa för rättfärdigheten; "genom hwilkens sår I hafwen blifwit helade."

25 Ty I woren willfarande såsom får, men nu ären I omwände da till edra själars herde och biskop.

Evangelium, Joh. 10: 11—16.

I den tiden sade Jesus till Judarne: Jag är den gode herden. Den gode herden låter sitt lif för fåren.

12 Men den som är lejd och icke är herde, hwilken fåren icke tillhöra, han ser ulfwen komma och öfwergifwer fåren och flyr, och ulfwen bortrycker dem och förskingrar fåren;

13 men den lejde flyr, emedan han han är lejd och wårdar sig icke om fåren.

14 Jag är den gode herden, och jag känner de mina och är känd af de mina.

15 såsom Fadren känner mig och jag känner Fadren, och jag låter mitt lif för fåren.

16 Jag har ock andra får, hwilka icke äro af detta fårahus: dem måste jag ock föra härtill, och de skola höra min röst, och de skall wara en hjord och en herde.

1 årg. Högm: Joh. 21: 15—25.

När de nu hade ätit, sade Jesus till Simon Petrus: Simon, Jonas' son, älskar du mig mer än dessa? Han sade till honom: Ja, Herre, du wet, att jag har dig kär. Han sade till honom: Föd mina lam.

16 Åter sade han till honom för andra gången: Simon, Jonas' son, älskar du mig? Han sade till honom: Ja, Herre, du wet, att jag har dig kär. Han sade till honom: Wårda mina får.

17 Han sade till honom för tredje gången: Simon, Jonas' son, har du mig kär? Petrus wardt bedröfwad deröfwer, att han för tredje gången sade till honom: har du mig kär? Och han sade till honom: Herre, du wet allting; du wet, att jag har dig kär. Jesus sade till honom: Föd mina får.

18 Sannerligen, sannerligen säger jag dig: När du war yngre, omgjordade du dig själf och gick, hwart du wille, men då du warder gammal, skall du uträcka dina händer, och en annan skall omgjorda dig och föra dig dit du icke will.

19 Men detta sade han för att gifwa tillkänna, med hurudan död han skulle förhärliga Gud. Och då han hade sagt detta, sade han till honom: Följ mig.

20 Och Petrus wände sig om och såg den lärjungen följa, hwilken Jesus älskade, och som under aftonmåltiden hade legat wid hans bröst och sagt till honom: Herre, hwem är den, som förråder dig?

21 När Petrus såg honom, sade han till Jesus: Herre, huru skall det gå med denne?

22 Jesus sade till honom: Om jag will, att han skall förblifwa, till deß jag kommer, hwad kommer det dig wid? Följ du mig.

23 Då gick det talet ut bland bröderna, att denne lärjunge icke skulle dö. Men Jesus hade icke sagt till honom, att han icke skulle dö, utan: Om jag will, att han skall förblifwa, till deß jag kommer, hwad kommer det dig wid?

24 Denne är den lärjunge, som wittnar om detta, och som har skrifwit detta, och wi weta, att hans wittnesbörd är sant.

25 Men äfwen mycket annat finnes, som Jesus har gjort; och

om detta, hwart och ett för sig, skulle uppskrifwas, tror jag, att icke ens hela werlden kunde rymma de böcker, som skulle skrifwas.

1 årg. Aftonsk.: 1 Pet. 5: 1—4.

De äldste, som äro bland eder, förmanar jag, som äfwen är en af de äldste och wittne till Kristi lidanden, och som ock har del i den härlighet, som skall uppenbaras:

2 Wården Guds hjord, som är hos eder, och hafwen akt på honom, icke af twång, utan sjelfmant, icke för slem winning, utan beredwilligt,

3 icke såsom herrar öfwer församlingarna, utan såsom föredömen för hjorden.

4 Och då öfwerherden warder uppenbar, skolen I undfå härlighetens owanskliga krona.

2 årg. Högm.: Joh. 10: 1—10.

Jesus sade: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som icke går genom dörren in i fårahuset, utan stiger in från annat håll, han är en tjuf och en röfware.

2 Men den som går in genom dörren, han är herde för fåren.

3 För denne låter dörrwaktaren upp, och fåren höra hans röst, och sina egna får kallar han wid namn och för dem ut.

4 Och när han har släppt ut sina egna får, går han framför dem, och fåren följa honom, ty de känna hans röst.

5 Men en främmande följa de icke, utan fly ifrån honom, emedan de icke känna de främmandes röst.

6 Denna liknelse sade Jesus till dem, men de förstodo icke hwad det war, som han talade till dem.

7 Då sade Jesus åter till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Jag är dörren till fåren.

8 Alla, som hafwa kommit före mig, äro tjufwar och röfware, men fåren hafwa icke hört dem.

9 Jag är dörren; om någon ingår genom mig, skall han blifwa frälst, och han skall ingå och utgå och finna bete.

10 Tjufwen kommer icke utan för att stjäla och slagta och för-

göra. Jag har kommit, på det att de må hafwa lif och hafwa öfwer nog.

2 årg. Aftonſ.: Ebr. 13: 20, 21.

Men fridens Gud, hwilken från de döda har återfört den, som genom ett ewigt förbunds blod är den store herden för fåren, wår Herre Jeſus,

21 han göre eder ſkickliga i allt godt werk, till att göra hans wilja, werkande i eder hwad täckeligt är inför honom, genom Jeſus Kriſtus, hwilken ware ära i ewigheters ewighet. Amen.

Bön. O Herre Gud, himmelſke Fader! ſom af din faderliga godhet hafwer kommit oß arma menniſkor ihåg och ſatt öfwer oß din Son till en herde, att han oß icke allenaſt med ſitt heliga ord föda, utan ock emot ſynden, döden och djefwulen beſkärma wille: wi bedje dig, gif oß, genom din Helige Ande att, ſåſom denne herden känner oß och ſig om oß wårda låter, wi ock i allehanda nöd måge känna honom, hålla oß till honom, af hjertat akta och efterfölja hans röſt, och ſå komma genom honom till en ewig ſalighet. Amen.

3 Söndagen efter Påſk.

Coll. O Gud! du, ſom genom din ſannings ljus förer dem på rätta wägen igen, ſom wilſe fara, gif alla dem, ſom Kriſti namn bära, nåden att bortkaſta det onda och det goda efterfölja, genom din Son, Jeſus Kriſtus, wår Herre. Amen.

Epiſteln, 1 Pet. 2: 11—20.

Mina älſkade! Jag förmanar eder ſåſom gäſter och främlingar, att J afhållen eder från de köttsliga begärelſerna, hwilka föra ſtrid mot ſjälen,

12 och hafwen en god umgängelſe bland hedningarne, på det att de i det, hwari de förtala eder ſåſom illgerningsmän, må för edra goda gerningar, hwilka de ſe för ſina ögon, priſa Gud på beſökelſens dag.

13 Waren all menſklig ordning undergifna för Herrens ſkull, ehwad det är konungen, ſåſom den öfwerſte,

14 eller höfdingarne, ſåſom af honom ſände, dem ſom ondt göra till ſtraff och dem ſom godt göra till pris;

15 ty så är Guds wilja, att I med goda gerningar skolen nedtysta de dåraktiga menniskornas okunnighet.

16 Waren såsom fria, men icke såsom haden I friheten till en täckmantel för ondskan, utan såsom Guds tjenare.

17 Hedren alla, älsken bröderna, frukten Gud,ären konungen.

18 I tjenare, waren edra herrar undergifne med all fruktan, icke allenast de gode och saktmodige, utan äfwen de wrångsinte.

19 Ty detta är nåd, om någon för samwetets skull inför Gud fördrager bedröfwelser, då han lider orättwist.

20 Ty hwad berömmelse är det, om I ären tålige, då I för edra mißgerningar warden slagne? Men om I ären tålige, då I liden för goda gerningar, det är nåd för Gud.

Evangelium, Joh. 16: 16—22.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar: En liten tid, och I sen mig icke, och åter en liten tid, och I skolen se mig, ty jag går till Fadren.

17 Då sade några af hans lärjungar sins emellan: Hwad är detta, som han säger: en liten tid, och I sen mig icke, och åter en liten tid, och I skolen se mig, och: jag går till Fadren?

18 Då sade de: Hwad är detta, som han säger: en liten tid? Wi förstå icke, hwad han talar.

19 Då märkte Jesus, att de wille fråga honom, och sade till dem: Derom frågen I hwarandra, att jag sade: en liten tid, och I sen mig icke, och åter en liten tid, och I skolen se mig.

20 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: I skolen gråta och jemra eder, men werlden skall glädjas; I skolen warda bedröfwade men eder bedröfwelse skall wändas i glädje.

21 När qwinnan föder barn, har hon bedröfwelse, emedan hennes stund är inne, men när hon har fött barnet, kommer hon icke mer ihåg sin nöd för glädjen, att en menniska är född till werlden.

22 Så hafwen ock I nu bedröfwelse; men jag skall åter se eder, och edert hjerta skall glädjas, och ingen tager eder glädje ifrån eder.

1 årg. Högm.: Joh. 17: 1—8.

Detta talade Jesus och upplyfte sina ögon mot himmelen och sade: Fader, stunden har kommit, förhärliga din Son, på det att ock din Son må förhärliga dig,

2 såsom du hafwer gifwit honom magt öfwer allt kött, på det att han må gifwa ewigt lif åt alla dem, som du har gifwit honom.

3 Men detta är det ewiga lifwet, att de känna dig, den ende sanne Guden, och den du har sändt, Jesus Kristus.

4 Jag har förhärligat dig på jorden, jag har fullbordat det werk, som du har gifwit mig att utföra.

5 Och nu, Fader, förhärliga du mig hos dig sjelf med den härlighet, som jag hade hos dig, förr än werlden war.

6 Jag har uppenbarat ditt namn för de menniskor, hwilka du har gifwit mig af werlden. Dina woro de, och mig har du gifwit dem, och de hafwa hållit ditt ord.

7 Nu förstå de, att allt, hwad du har gifwit mig, är från dig.

8 Ty de ord, som du har gifwit mig, har jag gifwit dem, och de hafwa mottagit dem och förstå i sanning, att jag har utgått från dig, och tro, att du har sändt mig.

1 årg. Aftonf.: Ebr. 4: 9—16.

Således står en sabbatsro åter för Guds folk.

10 Ty den som har kommit in i hans hwila, han har ock fått hwila från sina werk, likasom Gud från sina.

11 Så winnläggom oß nu att inkomma i den hwilan, på det att ingen må förfalla till samma exempel af otro.

12 Ty Guds ord är lefwande och kraftigt och skarpare än något tweeggadt swärd och går igenom, till deß det åtskiljer själ och ande, leder och märg, och är en domare öfwer hjertats uppsåt och tankar.

13 Och intet skapadt är osynligt för honom, utan allt är blottadt och uppenbart för hans ögon, hos hwilken wi hafwa att göra räkenskap.

14 Då wi således hafwa en stor öfwerstepreſt, som har genomfarit himlarna, Jesus, Guds Son, så låtom oß hålla fast wid bekännelsen.

15 Ty wi hafwa icke en öfwerstepreſt, ſom ej kan hafwa medlidande med wåra ſwagheter, utan en ſom warit freſtad i allting, likaſom wi, dock utan ſynd.

16 Derföre, låtom oß med frimodighet framgå till nådens tron, att wi må få barmhertighet och finna nåd och hjelp i rätt tid.

2 årg. Högm.: Joh. 14: 1—12.

Jeſus ſade till ſina lärjungar: Edert hjerta ware icke oroligt. Tron på Gud och tron på mig.

2 I min Faders hus äro många boningar; om ſå icke wore, ſkulle jag hafwa ſagt eder det; jag går bort för att bereda eder rum.

3 Och när jag har gått bort och beredt eder rum, ſkall jag komma tillbaka och taga eder till mig, på det att hwareſt jag är, der ſkolen ock I wara.

4 Och hwart jag går, weten I, och wägen weten I.

5 Tomas ſade till honom: Herre, wi weta icke, hwart du går, och huru kunna wi weta wägen?

6 Jeſus ſade till honom: Jag är wägen och ſanningen och lifwet; ingen kommer till Fadren utan genom mig.

7 Känden I mig, ſå känden I ock min Fader, och från denna ſtund kännen I honom och hafwen ſett honom.

8 Filippus ſade till honom: Herre, låt oß ſe Fadren, ſå hafwa wi nog.

9 Jeſus ſade till honom: Så lång tid har jag warit hos eder, och du känner mig icke, Filippus! Den ſom har ſett mig, han har ſett Fadren. Huru kan du då ſäga: Låt oß ſe Fadren?

10 Tror du icke, att jag är i Fadren och Fadren i mig? De ord, ſom jag talar till eder, talar jag icke af mig ſjelf, men Fadren, ſom förblifwer i mig, han gör ſjelf gerningarna.

11 Tron mig, att jag är i Fadren och Fadren i mig; eljeſt tron mig för ſjelfwa gerningarnas ſkull.

12 Sannerligen, ſannerligen ſäger jag eder: Den ſom tror på mig, äfwen han ſkall göra de gerningar, ſom jag gör; och ſtörre än deſſa ſkall han göra, ty jag går till min Fader.

2 årg. Aftons.: 1 Pet. 1: 3—8.

Wälsignad ware Gud och wår Herre Jesu Kristi Fader, som efter sin stora barmhertighet har födt oß på nytt till ett lefwande hopp, genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda,

4 till ett oförgängligt, obefläckadt och owanskligt arf, som i himmelen är förwaradt åt eder,

5 som med Guds magt bewarens genom tron till den frälsning, hwilken är beredd att uppenbaras på den ytterste tiden,

6 i hwilken J sån fröjda eder, efter att nu en liten tid, om så måste ware, hafwa lidit bedröfwelse under mångahanda pröfningar,

7 på det att eder bepröfwade tro må befinnas mycket dyrbarare än det förgängliga guld, som pröfwas i eld, till lof, ära och pris wid Jesu Kristi uppenbarelse;

8 hwilken J älsken, fastän J icke hafwen sett honom, och på hwilken J nu tron, fastän J icke sen honom, och skolen fröjda eder med en outsäglig och härlig glädje.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! Du, som efter ditt faderliga och goda behag håller oß, dina barn, under aga här på jorden, på det wi skole warda din enfödde Son like, både i lidande och härlighet, wi bedje dig, trösta oß med din Helige Ande i wår frestelse och nöd, att wi icke förtwifle, utan efter din Sons löfte hålla oß fast wid den trösten, nemligen, att sorgen skall ware en liten tid, och sedan skall följa en ewig glädje, på det wi genom detta hoppet måge i tålamod och bedröfwelse öfwerwinna, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

4 Söndagen efter Påsk.

Coll. O Gud! som så regerar dina kristtrognas hjertan, att de kunna ens till sinnes ware, gif du dem den nåden, att de måge hafwa lust till det du bjuder, och begärelse till det du utlofwat hafwer, att wi, som wandre i denna ostadiga werld, måge med wåra hjertan hafwa umgänge i himmelen, genom Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, Jak. 1: 17—21.

Mine bröder! all god gåfwa och all fullkomlig skänk kommer ned ofwanefter från ljusens fader, hos hwilken ingen förwandling finnes eller någon wexlingens skugga.

18 Efter sin wilja har han födt oß genom sanningens ord, att wi skulle wara en förstling af hans skapade warelser.

19 Derföre, mina älskade bröder, ware hwar och en menniska snar till att höra, sen till att tala, sen till wrede.

20 Ty en mans wrede gör icke det, som är rätt inför Gud.

21 Läggen fördenskull bort all orenhet och ondskans myckenhet, och mottagen med saktmodighet det inplantade ordet, som kan frälsa edra själar.

Evangelium, Joh. 16: 5—15.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar: Men nu går jag till den, som har sändt mig, och ingen af eder frågar mig: Hwart går du?

6 Men emedan jag har sagt eder detta, har bedröfwelsen uppfylt edert hjerta.

7 Dock säger jag eder sanningen: det är nyttigt för eder, att jag bortgår, ty om jag icke bortgår, kommer icke Hugswalaren till eder; men när jag har gått bort, skall jag sända honom till eder.

8 Och när han kommer, skall han öfwerbewisa werlden om synd och om rättfärdighet och om dom;

9 om synd, ty de tro icke på mig;

10 om rättfärdighet, ty jag går till min Fader, och härefter sen I mig icke;

11 och om dom, ty denna werldens furste är dömd.

12 Jag har ännu mycket att säga eder, men I kunnen icke nu bära det,

13 Men när han, sanningens Ande, kommer, skall han leda eder till hela sanningen, ty han skall icke tala af sig sjelf, utan allt, hwad han har hört, det skall han tala, och det kommande skall han förkunna eder.

14 Han skall förhärliga mig, ty af mitt skall han taga och förkunna eder.

15 Allt hwad Fadren har, det är mitt; fördenskull sade jag, att han skall taga af mitt och förkunna eder.

1 årg. Högm.: Joh. 17: 9—17.

Jag beder för dem; för werlden beder jag icke, utan för dem, som du har gifwit mig, ty de äro dina.

10 Och allt mitt är ditt, och ditt är mitt, och jag är förhärligad i dem.

11 Och nu är jag icke mer i werlden, men dessa äro i werlden, och jag kommer till dig. Helige Fader, bewara dem i ditt namn, hwilket du har gifwit mig, på det att de må wara ett, såsom ock wi.

12 När jag war med dem i werlden, bewarade jag dem i ditt namn; jag wårdade dem, som du har gifwit mig, och ingen af dem blef förlorad, utom det förlorade barnet, på det att skriften skulle fullbordas.

13 Men nu kommer jag till dig och talar detta i werlden, på det att de må hafwa min glädje fullkomnad i sig.

14 Jag har gifwit dem ditt ord, och werlden har hatat dem, emedan de icke äro af werlden, såsom jag icke är af werlden.

15 Icke beder jag, att du skall taga dem bort ifrån werlden, utan att du skall bewara dem från det onda.

16 De äro icke af werlden, såsom jag icke är af werlden.

17 Helga dem i sanning; ditt ord är sanning.

1 årg. Aftons.: Ebr. 5: 1—10.

Ty hwar och en öfwerstepräst tages bland menniskor och tillsättes för menniskor i de ting, som röra Gud, för att frambära gåfwor och offer för synder,

2 såsom en som kan hafwa undseende med de okunniga och wilsefarande, emedan han ock sjelf är behäftad med swaghet

3 och för dennas skull måste, likasom för folket så ock för sig sjelf, offra för synder.

4 Och ingen tager sig sjelf den hedern utan den, som kallas af Gud, likasom Aron.

5 Så har icke heller Kristus gjort sig sjelf härlig, att han skulle blifwa öfwerstepräst, utan den, som sade till honom: "Du är min Son; i dag har jag födt dig."

6 Såsom han ock säger på ett annat ställe: "Du är en prest till ewig tid efter Melkisedeks sätt."

7 Och då han under sitt kötts dagar med starkt rop och tårar hade framburit böner och åkallan till den, som kunde frälsa honom från döden, och blifwit bönhörd för sin gudsfruktans skull,

8 lärde han, fastän han war Son, lydnad af det, som han led,

9 och då han wardt fullkomnad, blef han för alla dem, som lyda honom, en orsak till ewig frälsning,

10 af Gud kallad en öfwersteprest efter Melkisedeks sätt.

2 årg. Högm.: Joh. 7: 37—39.

Men på den sista, den stora dagen i högtiden stod Jesus och ropade, sägande: Om någon törstar, så komme han till mig och dricke!

38 Den som tror på mig, af hans lif skola, såsom skriften har sagt, flyta strömmar af lefwande watten.

39 Men detta sade han om Anden, hwilken de, som trodde på honom, skulle undfå, ty den Helige Ande war icke ännu gifwen, emedan Jesus ännu icke war förhärligad.

2 årg. Aftonf.: 1 Joh. 3: 19—24.

Deraf weta wi, att wi äro af sanningen; och wi kunna inför honom stilla wåra hjertan,

20 hwad helst wårt hjerta må anklaga oß för, ty Gud är större än wårt hjerta och wet allt.

21 Mina älskade, om wårt hjerta icke anklagar oß, hafwa wi frimodighet inför Gud,

22 och hwad helst wi bedja, få wi af honom, emedan wi hålla hans bud och göra det, som är behagligt inför honom.

23 Och detta är hans bud, att wi skola tro på hans Sons, Jesu Kristi, namn, och älska hwarandra, efter det bud han har gifwit oß.

24 Och den, som håller hans bud, förblifwer i honom och han i honom, och deraf weta wi, att han förblifwer i oß, genom Anden, som han har gifwit oß.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! du som hafwer, genom din Son utlofwat den Helige Ande och sagt, att han werlden för synd, rättfärdighet och dom straffa skall; wi bedje dig, upplys wåra hjertan, att wi måge bekänna wåra synder och genom tron på Kristus få den ewiga rättfärdigheten, och att wi i all wår nöd och frestelse måtte hålla oß till den rätta tröften, att Kristus är en herre öfwer djefwulen, döden och allting, och will med sin nåd hjelpa oß ifrån allt ondt och gifwa oß en ewig salighet. Amen.

Böne-Söndag.

Coll. O Gud! du, som är den, der allt godt kommer af, gif dina tjenare nåd till att besinna det rätt är och kraft att det med gerningar fullborda, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, Jak. 1: 22—27.

Kåre bröder! Blifwen ordets görare och icke allenaft hörare, bedragande eder sjelfwa.

23 Ty om någon är ordets hörare och icke deß görare, är han lik en man, som betraktar sitt naturliga ansigte i en spegel,

24 ty då han har betraktat sig, går han derifrån och förgäter strax, hurudan han war;

25 men den som har skådat in i den fullkomliga lagen, frihetens lag, och förblifwit derwid och icke blifwit en glömsk hörare, utan en werksam görare, han skall wara salig i sin gerning.

26 Om någon menar sig tjena Gud, men icke tyglar sin tunga, utan bedrager sitt hjerta, hans gudstjenst är fåfäng.

27 Detta är en ren och obesläckad gudstjenst inför Gud och Fadren, att besöka fader- och moderlösa barn och enkor i deras bedröfwelse och bewara sig obesmittad af werlden.

Evangelium, Joh. 16: 23—33.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Allt hwad I bedjen Fadren i mitt namn, det skall han gifwa eder.

24 Hittills hafwen I icke bedt om något i mitt namn. Bedjen, och I skolen få, på det att eder glädje må wara fullkomnad.

25 Detta har jag i förtäckta ord talat till eder; men en tid kom-

mer, då jag icke mer skall tala till eder i förtäckta ord, utan öppet förkunna eder om min Fader.

26 På den dagen skolen I bedja i mitt namn, och jag säger eder icke, att jag skall bedja Fadren för eder;

27 ty Fadren sjelf älskar eder, emedan I hafwen älskat mig och trott, att jag har utgått från Gud.

28 Jag har utgått från Fadren och har kommit i werlden; åter lemnar jag werlden och går till Fadren.

29 Hans lärjungar sade till honom: Se, nu talar du öppet och säger inga förtäckta ord.

30 Nu weta wi, att du wet allt och icke har behof af att någon frågar dig; derföre tro wi, att du har utgått från Gud.

31 Jesus swarade dem: Tron I nu?

32 Se, en stund kommer och har nu kommit, då I skolen förskingras, hwar och en till sitt, och lemna mig allena; dock är jag icke allena, ty Fadren är med mig.

33 Detta har jag talat till eder, på det att I mån hafwa frid i mig; i werlden hafwen I betryck, men waren wid godt mod; jag har öfwerwunnit werlden.

1 årg. Högm.: Joh. 17: 18—23.

Såsom du har sändt mig i werlden, så har ock jag sändt dem i werlden.

19 Och jag helgar mig sjelf för dem, på det att ock de må wara helgade i sanning.

20 Men icke för dessa allenast beder jag, utan ock för dem, som genom deras ord skola tro på mig;

21 på det att alla må wara ett, såsom du, Fader, i mig och jag i dig, att ock de må wara ett i oss, på det att werlden må tro, att du har sändt mig.

22 Och jag har gifwit dem den härlighet, som du har gifwit mig, på det att de må wara ett, såsom wi äro ett;

23 jag i dem och du i mig, att de må wara fullkomnade till ett, och att werlden må förstå, att du har sändt mig och älskat dem, såsom du har älskat mig.

1 årg. Aftonf.: Ebr. 7: 19—28.

Lagen fullkomnade intet — och ett bättre hopp warder införd, genom hwilket wi nalkas Gud.

20 Och så wida som detta icke har skett utan ed — ty de andra hafwa blifwit prester utan ed,

21 men denne med ed, genom den, som sade till honom: "Herren har swurit och skall icke ångra sig: Du är en prest till ewig tid efter Melkisedeks sätt" —

22 så har ock Jesus blifwit löftesman för ett så mycket bättre förbund.

23 Och de andra presterna hafwa warit flera, emedan de genom döden hindrades att förblifwa,

24 men denne, emedan han förblifwer till ewig tid, har ett oförgängligt prestadöme,

25 hwarföre han ock kan fullkomligt frälsa dem, som genom honom komma till Gud, och lefwer alltid för att bedja för dem.

26 Ty en sådan öfwerstepreste höfdes oß, en som war helig, oskyldig, obesmittad, skild från syndarne och som blifwit högre än himmelen,

27 som icke dagligen behöfwer, såsom de andre öfwerstepresterna, frambära offer först för egna synder och sedan för folkets, ty detta har han gjort en gång för alla, då han offrade sig sjelf.

28 Ty lagen insätter till öfwersteprester menniskor, som hafwa swaghet, men den eds ord, hwilken gafs senare än lagen, insätter Sonen, fullkomnad till ewig tid.

2 årg. Högm.: Luk. 11: 1—13.

Och det begaf sig, att då Jesus war på ett ställe och bad, sade en af hans lärjungar, när han hade slutat, till honom: Herre, lär oß att bedja, såsom ock Johannes lärde sina lärjungar.

2 Då sade han till dem: När I bedjen, sägen så: Fader wår, som är i himmelen! Helgadt warde ditt namn; tillkomme ditt rike; ske din wilja, såsom i himmelen så ock på jorden;

3 wårt dagliga bröd gif oß för hwar dag;

4 och förlåt oß wåra synder, ty ock wi förlåta alla, som oß skyldige äro; och inled oß icke i frestelse, utan fräls oß från ondo.

5 Och han sade till dem: Hwilken af eder har en wän och går till honom midt i natten och säger till honom: "Min wän, lån mig tre bröd;

6 ty en min wän har kommit till mig wägfarande, och jag har ej något att sätta fram åt honom;"

7 och den, som är innanför, skulle swara och säga: "Gör mig icke omak; dörren är redan stängd, och mina barn hafwa med mig gått till sängs; jag kan icke stiga upp och gifwa dig"?

8 Jag säger eder: Om han icke stiger upp och gifwer honom derföre att han är hans wän, så står han dock upp för hans oförsynthets skull och gifwer honom så mycket han behöfwer.

9 Så säger jag ock eder: Bedjen, och eder skall warda gifwet; söken, och J skolen finna; klappen, och eder skall warda upplåtet;

10 ty hwar och en som beder, han får, och den som söker, han finner, och för den, som klappar, warder upplåtet.

11 Och hwilken bland eder är den fader, som, om hans son beder honom om ett bröd, gifwer honom en sten? Eller ock om han beder om en fisk, icke gifwer han wäl honom en orm i stället för en fisk?

12 Eller ock om han beder om ett ägg, icke gifwer han wäl honom en skorpion?

13 Om nu J, som ären onde, förstån att gifwa edra barn goda gåfwor, huru mycket mer skall icke den himmelske Fadren gifwa den Helige Ande åt dem, som bedja honom?

2 årg. Afton s.: Jak. 5: 16—20.

Bekännen derföre för hwarandra edra öfwerträdelser och bedjen för hwarandra, på det att J mån warda helade. En rättfärdig mans bön förmår mycket, der hon är i werksamhet.

17 Elias war en menniska, af samma natur som wi, och i en bön bad han, att det icke skulle regna, och det regnade icke på jorden i tre år och sex månader.

18 Och han bad åter, och himmelen gaf regn, och jorden frambragte sin frukt.

19 Om någon bland eder, mina bröder, far wilse från sanningen, och någon omwänder honom,

20 han må weta, att den, som omwänder en syndare från hans wägs willa, han frälsar en själ från döden och öfwerskyler en myckenhet af synder.

Bön. O Herre Gud, himmelske Fader! Du, som genom din Son oß lofwat hafwer, att allt, hwad wi bedje i hans namn, det will du gifwa oß, wi bedja dig, bewara oß i ditt ord: gif oß din Helige Ande, som oß regerar och styr efter din wilja; bewara oß för djefwulens rike, för falsk lära och fåfäng gudstjenst. Bewara wår kropp och wårt lif för allt ondt: gif oß din wälsignelse och frid, på det wi i all måtto måge förnimma din nådiga hjelp, och sedan både här och der i ewighet lofwa och prisa dig såsom wår milde Fader, genom Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Kristi Himmelsfärdsdag.

Coll. Förläna oß, allsmägtige Gud, att wi, som tro din enfödde Son, Jesus Kristus, wår Frälsare, i denna dag till himmelen uppfaren wara, måge också med hjertat alltid när honom i himmelen wistas, genom samme din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, Apg. 1: 1—11.

I min förra berättelse har jag talat, min gode Teofilus, om allt hwad Jesus begynte både göra och lära,

2 ända till den dagen, då han wardt upptagen, sedan han genom den Helige Ande hade gifwit uppdrag åt de apostlar, som han hade utwalt,

3 och för hwilka han äfwen, efter sitt lidande, genom många bewis framstälde sig lefwande, då han under fyratio dagar lät se sig af dem och talade om det, som hörde till Guds rike.

4 Och då han kom tillsamman med dem, bjöd han dem att icke aflägsna sig från Jerusalem, utan förbida Fadrens löfte, hwilket I, sade han, hafwen hört af mig.

5 Ty Johannes döpte i watten, men I skolen warda döpte med den Helige Ande icke många dagar härefter.

6 Då de nu woro förſamlade, frågade de honom, ſägande: Herre, ſkall du i denna tid återupprätta riket åt Iſrael?

7 Då ſade han till dem: Det tillkommer icke eder att weta tider eller ſtunder, dem Fadren har faſtſtält genom ſin egen magt;

8 men I ſkolen undfå kraft, när den Helige Ande kommer öfwer eder, och I ſkolen wara mina wittnen både i Jeruſalem och i hela Judeen och Samarien och intill jordens ände.

9 Och när han hade ſagt detta, wardt han i deras åſyn upptagen, och en ſky tog honom bort ifrån deras ögon.

10 Och när de ſågo upp mot himmelen, i det han for bort, ſe, då ſtodo två män hos dem i hwita kläder,

11 hwilka ock ſade: I Galileiſke män, hwarföre ſtån I och ſen mot himmelen? Denne Jeſus, ſom har bliſwit upptagen från eder till himmelen, han ſkall ſå komma, ſom I haſwen ſett honom uppfara till himmelen.

Evangelium, Mark. 16: 14—20.

Jden tiden uppenbarade Jeſus ſig äfwen för de elfwa, när de ſutto till bords, och förebrådde dem deras otro och deras hjertas hårdhet, att de icke hade trott dem, ſom hade ſett honom warda uppſtånden.

15 Och han ſade till dem: Gån ut i hela werlden och prediken evangelium för hela ſkapelſen.

16 Den ſom tror och bliſwer döpt, han ſkall warda frälſt, men den ſom icke tror, han ſkall warda fördömd.

17 Men dem, ſom tro, ſkola deſſa tecken åtfölja: i mitt namn ſkola de utdriſwa onde andar, de ſkola tala med nya tungor;

18 ormar ſkola de bära, och om de dricka något ſom är dödande, ſkall det icke ſkada dem; på ſjuka ſkola de lägga händerna, och de ſkola bliſwa helbregda.

19 Då nu Herren hade talat med dem, wardt han upptagen i himmelen och ſitter på Guds högra ſida.

20 Men de gingo ut och predikade alleſtädes, och Herren werkade med dem och ſtadfäſte ordet med åtföljande tecken.

1 årg. Högm.: Joh. 17: 24—26.

Fader, jag will, att hwareſt jag är, der ſkola ock de wara med mig, hwilka du har gifwit mig, på det att de må ſe min härlighet, ſom du har gifwit mig, ty du har älſkat mig före werldens grundläggning.

25 Rättfärdige Fader, werlden har icke känt dig, men jag har känt dig, och deſſa hafwa känt, att du har ſändt mig.

26 Och jag har kungjort dem ditt namn, och jag ſkall kungöra det, på det att den kärlek, hwarmed du har älſkat mig, må wara i dem, och jag i dem.

1 årg. Aftonſ.: Ebr. 10: 12—18.

Jeſus Kriſtus, efter att hafwa framburit ett enda offer för ſynder, ſitter för beſtändigt på Guds högra ſida

13 och wäntar nu, till deß hans fiender warda lagda honom till en fotapall;

14 ty med ett enda offer har han för beſtändigt fullkomnat dem, ſom warda helgade.

15 Och derom bär oß äfwen den Helige Ande wittnesbörd. Ty ſedan han förut har ſagt:

16 "Detta är det förbund, ſom jag ſkall upprätta med dem efter deſſa dagar," ſäger Herren: "Jag ſkall gifwa mina lagar i deras hjertan och inſkrifwa dem i deras ſinnen,

17 och deras ſynder och deras öfwerträdelſer ſkall jag icke mer komma ihåg."

18 Men der förlåtelſe för deſſa är, der är icke mer offer för ſynd.

2 årg. Högm.: Luk. 24: 49—53.

Jeſus ſade till ſina lärjungar: Se, jag ſänder öfwer eder min Faders löfte. Men J, blifwen qwar i ſtaden Jeruſalem, till deß J warden beklädde med kraft af höjden.

50 Och han förde dem ut till Betania och upplyfte ſina händer och wälſignade dem.

51 Och det begaf ſig, att i det han wälſignade dem, ſkildes han från dem och upptogs till himmelen.

52 Och de tillbådo honom och gingo tillbaka till Jerusalem me stor glädje,

53 och de woro alltid i templet, prisande och lofwande Gud. Amen

2 årg. Aftons.: Ef. 4: 7—13.

Men åt hwar och en af oß har nåden blifwit gifwen efter Krist gåfwas mått.

8 Derföre säger han: "Han har uppfarit i höjden, han har tag git fångar till fånga och gifwit menniskorna gåfwor."

9 Men detta "han har uppfarit", hwad är det annat, än att han ock först har nedfarit till jordens nedre rum?

10 Den, som nedfor, är ock den, som uppfor öfwer alla himlar på det att han skulle uppfylla allt.

11 Han har ock satt somliga till apostlar, somliga till profeter somliga till evangelister och somliga till herdar och lärare

12 för de heligas fullkomnande, till embetets werk, till Krist kropps uppbyggelse,

13 till deß wi alla hinna till enheten i tron och i Guds Sons kunskap, till en fullkommen man, till Kristi fullhets åldersmått.

Bön. O Jesus Kristus! Du allsmägtige Guds Son, som icke nu är här på jorden arm och eländig, utan sitter på Guds Faders högra sida och är en Herre öfwer allting; wi bedje dig, att du wille sända oß din Helig Ande och gifwa oß fromme lärare och bewara ditt ord samt styra och näpsa djefwulen och alle tyranner och hålla ditt rike wid magt på jorden, till dess alla dina fiender warda lagda dig till en fotapall, och wi genom dig öfwer synden, döden och djefwulen segern behålla måge. Amen.

6 Söndagen efter Påsk.

Coll. O, allsmägtige ewige Gud! gif oß nåden, att wi alltid måge hafwa en rätt wilja och rätt kärlek till dig och sedan med allt hjerta och kraf ter tjena dig, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, 1 Pet. 4: 7—11.

Kåre bröder! Alltings slut är nära. Waren derföre tuktiga och nyktra till att bedja,

8 och framför allt hafwen en innerlig kärlek till hwarandra; ty "kärleken skall öfwerskyla en myckenhet af synder";

9 waren gästfria mot hwarandra utan knot

10 och tjenen hwarandra såsom gode förwaltare af Guds mångfaldiga nåd, hwar och en efter den gåfwa han har fått.

11 Om någon talar, tale han såsom Guds ord, om någon tjenar i församlingen, tjene han såsom af den förmåga Gud gifwer, på det att Gud må blifwa ärad i allt genom Jesus Kristus, hwilken äran och magten tillkommer i ewigheters ewighet. Amen.

Evangelium, Joh. 15: 26—16: 4.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar: När Hugsvalaren kommer, hwilken jag skall sända eder ifrån Fadren, sanningens Ande, som utgår ifrån Fadren, han skall bära wittnesbörd om mig.

27 Men I bären ock wittnesbörd, ty I hafwen warit med mig från begynnelsen.

1 Detta har jag talat till eder, på det att I icke mån taga anstöt.

2 De skola utesluta eder från synagogorna, ja, en tid kommer, då hwar och en, som dräper eder, skall mena sig göra Gud en tjenst.

3 Och detta skola de göra eder, emedan de icke känna Fadren, ej heller mig.

4 Men detta har jag talat till eder, på det att, när den tiden kommer, I mån komma ihåg, att jag har sagt eder det. Men detta har jag icke sagt eder från begynnelsen, emedan jag war med eder.

1 årg. Högm: Joh. 15: 18—27.

Jesus sade till sina lärjungar: Om werlden hatar eder, så weten, att hon har hatat mig förr än eder.

19 Woren I af werlden, så älskade werlden sitt eget; men emedan I icke ären af werlden, utan jag har utkorat eder ur werlden, derföre hatar werlden eder.

20 Kommen ihåg det ord, som jag har sagt eder: en tjenare är icke för mer än hans herre. Hafwa de förföljt mig, så skola de ock förfölja eder; hafwa de hållit mitt ord, så skola de ock hålla edert.

21 Men allt detta skola de göra eder för mitt namns skull, ty de känna icke den, som har sändt mig.

22 Hade jag icke kommit och talat till dem, så hade de icke synd: men nu hafwa de ingen ursäkt för sin synd.

23 Den som hatar mig, han hatar ock min Fader.

24 Hade jag icke gjort sådana gerningar bland dem, som ingen annan har gjort, så hade de icke synd; men nu hafwa de sett det och dock hatat både mig och min Fader.

25 Men detta har skett, på det att det ord skulle fullbordas, som är skrifwet i deras lag: "De hafwa hatat mig utan sak."

26 Men när Hugswalaren kommer, hwilken jag skall sända eder ifrån Fadren, sanningens Ande, som utgår ifrån Fadren, han skall bära wittnesbörd om mig.

27 Men I bären ock wittnesbörd; ty I hafwen warit med mig från begynnelsen.

1 årg. Aftons.: Kol. 3: 1—10.

Om I nu hafwen uppstått med Kristus, så söken det, som är ofwan, der Kristus är sittande på Guds högra sida.

2 Trakten efter det, som är ofwan, icke efter det, som är på jorden;

3 ty I hafwen dött, och edert lif är fördoldt med Kristus i Gud.

4 När Kristus, wårt lif, warder uppenbarad, då skolen ock I uppenbaras med honom i härlighet.

5 Döden derföre edra lemmar, som äro på jorden, skörlefnad, orenhet, lusta, ond begärelse och girigheten, som är afgudadyrkan,

6 för hwilkas skull Guds wrede kommer öfwer otrons barn,

7 och i hwilka äfwen I fordom wandraden, då I lefden i dem.

8 Men läggen nu ock I bort alltsamman, wrede, häftighet, ondska, hädelse och skamligt tal från eder mun.

9 Ljugen icke mot hwarandra, I som hafwen afklädt eder den gamla menniskan med hennes gerningar

10 och iklädt eder den nya, som förnyas till kunskap efter dens bild, som har skapat henne.

2 årg. Högm.: Luk. 12: 4—12.

Jesus sade till sina lärjungar: Men jag säger eder, mina vänner: Rädens icke för dem, som dräpa kroppen och sedan icke hafwa magt att göra något mera.

5 Men jag will wisa eder, för hwilken I skolen rädas. Rädens för den, som, sedan han har dräpt, har magt att kasta till helwetet. Ja, säger jag eder, för honom rädens.

6 Säljas icke fem sparfwar för två skärfwar? Och icke en af dem är förgäten inför Gud,

7 men på eder äro till och med hufwudhåren räknade. Rädens derföre icke; Iären mer wärde än många sparfwar.

8 Men jag säger eder: Hwar och en, som bekänner mig inför menniskorna, honom skall ock Menniskosonen bekänna inför Guds änglar.

9 Men den som förnekar mig inför menniskorna, han skall ock warda förnekad inför Guds änglar.

10 Och hwar och en, som säger något mot Menniskosonen, honom skall det warda förlåtet, men den som hädar den Helige Ande, honom skall det icke warda förlåtet.

11 Och när de draga eder fram för synagogorna och för öfwerheterna och för myndigheterna, waren icke bekymrade, huru eller hwarmed I skolen förswara eder eller hwad I skolen säga;

12 ty den Helige Ande skall lära eder i samma stund, hwad I skolen säga.

2 årg. Aftons.: 1 Pet. 3: 15—22.

Hållen Herren Kristus helig i edra hjertan och waren alltid redo att swara hwar och en, som af eder begär skäl till det hopp, som är i eder, och det med saktmodighet och fruktan.

16 Och hafwen ett godt samwete, på det att de, som smäda eder goda umgängelse i Kristus, må komma på skam i det, hwarför de förtala eder såsom illgerningsmän.

17 Ty det är bättre, om så skulle wara Guds wilja, att lida för goda gerningar än för onda.

18 Ty äfwen Kristus led en gång för synder, rättfärdig för

orättfärdiga, på det att han skulle föra oß till Gud, wäl till kött
dödad, men lefwande gjord till anden,

19 i hwilken han ock gick åstad och predikade för andarne i fän
gelset,

20 som fordom icke trodde, när Guds långmodighet bidade
Noas dagar, då arken byggdes, i hwilken få, det är åtta själar, blefw
frälsta genom watten,

21 hwilket ock nu i en motbild, dopet, frälsar eder — icke såsom
ett aflägganде af köttets orenhet, utan såsom ett godt samwetes för
pligtelse till Gud — genom Jesu Kristi uppståndelse,

22 hwilken är på Guds högra sida, uppfaren till himmelen
och änglar och wäldigheter och magter hafwa blifwit honom under
dåniga.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! wi tacke dig, att du oß genom
din Helige Ande till din älskelige Sons, wår käre Herres Jesu Kristi witt
nesbörd kallat hafwer. Wi bedje dig, emedan werlden sådant wittnesbör
icke lida kan, utan oß derföre hatar, att du wille förläna oß ett tröstelig
mod, att wi af korset och motgången oß icke förarge; utan stå faste wid din
wittnesbörd och alltid i den hopen funne warda, som dig och din Son känne
och derwid ewinnerligen salige warda, genom Jesus Kristus, wår Herre
Amen.

Pingstdagen.

Coll. O Herre Gud! som de kristtrognas hjertan med den Helige Ande
upplysning lärt hafwer, låt oß i samme Ande besinna det, som rätt är, o
alltid glädjas af hans heliga hugswalelse och tröst, genom Jesus Kristu
wår Herre, hwilken med dig och samme den Helige Ande lefwer och regere
i en gudom, ifrån ewighet till ewighet. Amen.

Epistеln, Apg. 2: 1—13.

Och när pingstdagen war inne, woro de alla endrägtigt tillsammar
2 Då wardt plötsligt ett dån från himmelen, såsom af ett fran
farande häftigt wäder, och uppfylde hela huset, der de sutto.

3 Och dem syntes tungor såsom af eld, hwilka fördelade sig o
satte sig på hwar och en af dem.

4 Och de wordo alla uppfylda med den Helige Ande och begynt
tala på andra tungomål, efter som Anden gaf dem att tala.

5 Och i Jerusalem woro Judar boende, gudfruktige män af allehanda folk, som äro under himmelen.

6 Och när detta ljud skedde, kom folket i mängd tillsamman, och de wordo bestörta, emedan hwar och en hörde, att de talade hans eget språk.

7 Och alla häpnade och förundrade sig, sägande till hwarandra: Se, äro icke alla dessa, som tala, Galileer?

8 Och huru kunna wi då höra hwar och en sitt modersmål?

9 Parter och Meder och Elamiter och de, som bo i Mesopotamien och i Judeen och i Kappadocien, i Pontus och Asien,

10 i Frygien och Pamfylien, i Egypten och i Libyens trakter wid Cyrene, och resande från Rom, Judar och proselyter,

11 Kreter och Araber, huru kunna wi höra dem på wåra tungomål tala om Guds dråpliga werk?

12 Och de häpnade alla och wordo willrådiga, sägande, den ene till den andre: Hwad månde detta wara?

13 Och andra gjorde gäck af dem och sade: De äro druckna af sött win.

Evangelium, Joh. 14: 23—31.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar: Om någon älskar mig, skall han hålla mitt ord, och min Fader skall älska honom, och wi skola komma till honom och taga wår boning hos honom.

24 Den som icke älskar mig, håller icke mina ord; och det ord, som I hören, är icke mitt, utan Fadrens, som har sändt mig.

25 Detta har jag talat till eder, medan jag har warit qwar hos eder.

26 Men Hugswalaren, den Helige Ande, hwilken Fadren skall sända i mitt namn, han skall lära eder allt och påminna eder allt, hwad jag har sagt eder.

27 Frid efterlemnar jag åt eder, min frid gifwer jag eder; icke gifwer jag eder såsom werlden gifwer. Edert hjerta ware icke oroligt, ej heller försagdt.

28 I hafwen hört, att jag har sagt eder: Jag går bort och

kommer åter till eder. Haden I mig kär, så skullen I hafwa glad eder, att jag går till Fadren, ty min Fader är större än jag.

29 Och nu har jag sagt eder det, förr än det sker, på det att I skolen tro, när det har skett.

30 Häreſter skall jag icke tala mycket med eder, ty werldens furſte kommer, och i mig har han intet.

31 Men på det att werlden må förstå, att jag har Fadren kär och gör såsom Fadren har bjudit mig: stån upp, låtom oß gå härifrån.

1 årg. Högm.: Joh. 15: 10—17.

Jesus sade till sina lärjungar: Om I hållen mina bud, så skolen I förblifwa i min kärlek, såsom jag har hållit min Faders bud och förblifwer i hans kärlek.

11 Detta har jag talat till eder, på det att min glädje må förblifwa i eder och eder glädje warda fullkomnad.

12 Detta är mitt bud, att I älsken hwarandra, såsom jag har älskat eder.

13 Ingen har större kärlek än den, att man låter sitt lif för sina wänner.

14 I ären mina wänner, om I gören allt, hwad jag bjuder eder.

15 Nu mera kallar jag eder icke tjenare, ty tjenaren wet icke hwad hans herre gör; men eder har jag kallat wänner, ty allt, hwad jag har hört af min Fader, har jag kungjort för eder.

16 I hafwen icke utkorat mig, utan jag har utkorat eder, och jag har bestämt eder, att I skolen gå åstad och bära frukt, och att eder frukt skall förblifwa; på det att hwad helst I bedjen Fadren i mitt namn, det skall han gifwa eder.

17 Detta bjuder jag eder, att I älsken hwarandra.

1 årg. Aftonſ.: Ef. 2: 17—22.

Jesus Kristus har kommit och förkunnat evangelium om frid för eder, som woren fjerran, och för dem, som woro nära.

18 Ty genom honom hafwa wi båda i en och samme Ande tillträdet till Fadren.

19 Alltså ären I icke nu mera främlingar och gäster, utan medborgare med de heliga och Guds husfolk,

20 uppbyggda på apostlarnes och profeternas grund, der hörnstenen är Jesus Kristus sjelf,

21 i hwilken hela byggnaden sammanfogas och wäxer till ett heligt tempel i Herren,

22 i hwilken äfwen I med uppbyggens till en Guds boning i Anden.

2 årg. Högm.: Joh. 14: 15—21.

Jesus sade till sina lärjungar: Älsken I mig, så hållen mina bud.

16 Och jag skall bedja Fadren, och han skall gifwa eder en annan Hugswalare, att han skall blifwa hos eder ewinnerligen,

17 sanningens Ande, hwilken werlden icke kan undfå, emedan hon icke ser honom, icke heller känner honom; men I kännen honom, ty han förblifwer hos eder och skall wara i eder.

18 Jag skall icke lemna eder faderlöse, jag skall komma till eder.

19 Ännu en liten tid, och werlden ser mig icke mer, men I sen mig, ty jag lefwer, och I skolen lefwa.

20 På den dagen skolen I förstå, att jag är i min Fader, och I i mig, och jag i eder.

21 Den som har mina bud och håller dem, han är den, som älskar mig; och den, som älskar mig, skall warda älskad af min Fader, och jag skall älska honom och uppenbara mig för honom.

2 årg. Aftons.: Apg. 2: 14—41.

Då steg Petrus fram jemte de elfwa och hof upp sin röst och talade till dem: I Judiske män och I alle, som bon i Jerusalem! Detta ware eder weterligt och lyssnen till mina ord.

15 Ty dessa äro icke druckna, såsom I menen; det är ju tredje timmen på dagen.

16 Utan detta är det, som är sagdt genom profeten Joel:

17 "Och det skall ske i de ytterste dagarne, säger Gud: Jag skall utgjuta af min Ande öfwer allt kött, och edra söner och edra

döttrar skola profetera, och edra ynglingar skola se syner, och edra äldste skola drömma drömmar,

18 och öfwer mina tjenare och öfwer mina tjenarinnor skall jag i de dagarne utgjuta af min Ande, och de skola profetera.

19 Och jag skall gifwa under ofwan i himmelen och tecken nere på jorden, blod och eld och rökmoln;

20 solen skall wändas i mörker och månen i blod, förr än Herrens stora och uppenbara dag kommer;

21 och det skall ske, att hwar och en som åkallar Herrens namn han skall warda frälst."

22 I män af Israel, hören dessa ord: Jesus från Nasaret, en man, som för eder af Gud blifwit witsordad genom krafter och under och tecken, hwilka Gud har gjort genom honom bland eder, såsom I ock sjelfwa weten,

23 honom, som efter Guds fastställda råd och förutseende war utlemnad, hafwen I tagit och genom orättfärdigas händer fastnagglat och dödat.

24 Honom har Gud uppwäckt, sedan han lossat dödens wånda: emedan det icke war möjligt, att han skulle behållas af döden.

25 Ty David säger om honom: "Jag hade Herren för mine ögon alltid, ty han är på min högra sida, på det att jag icke mi wackla.

26 För den skull gladde sig mitt hjerta och min tunga fröjdad sig, och äfwen mitt kött skall hwila på förhoppning.

27 Ty du skall icke lemna min själ i dödsriket och icke låta din helige se förgängelse.

28 Du kungjorde mig lifwets wägar; du skall uppfylla mig me fröjd inför ditt ansigte."

29 I män och bröder, man kan öppet säga till eder om patriarken David, att han är både död och begrafwen, och hans graf finnes ibland oss intill denna dag.

30 Emedan han nu war en profet och wisste, att Gud hade lofwat honom med ed, att en af hans länds frukt skulle sitta på hans tron,

31 såg han förut och talade om Kristi uppståndelse, att han icke skulle lemnas i dödsriket, och att hans kött icke skulle se förgängelse.

32 Denne Jesus har Gud uppwäckt, hwarom wi alla äro wittnen.

33 Sedan han nu genom Guds högra hand har blifwit upphöjd och af Fadren fått löftet om den Helige Ande, har han utgjutit detta, som I nu sen och hören;

34 ty icke har David farit upp i himmelen, men han säger: "Herren sade till min Herre: Sätt dig på min högra sida,

35 till deß jag har lagt dina fiender dig till en fotapall."

36 Derföre må hela Israels hus för wisso weta, att denne Jesus, som I hafwen korsfäst, honom har Gud gjort till Herre och till Kristus."

37 Då de hade hört detta, fingo de ett styng i hjertat och sade till Petrus och de andra apostlarne: I män och bröder, hwad skola wi göra?

38 Och Petrus sade till dem: Gören bättring, och hwar och en af eder låte döpa sig i Jesu Kristi namn till syndernas förlåtelse; och I skolen undfå den Helige Andes gåfwa.

39 Ty åt eder är löftet gifwet och åt edra barn och åt alla, som fjerran äro, så många som Herren wår Gud skall kalla härtill.

40 Och med många andra ord beswor han och förmanade dem, sägande: Låten frälsa eder från detta wrånga slägte.

41 De, som då gerna mottogo hans ord, läto döpa sig; och på den dagen förökades församlingen med omkring tre tusen själar.

Bön. O Herre Jesus Kristus! Du allsmäktige Guds Faders Son: wi bedje dig, att du wille, genom ditt heliga ord, gifwa oß din Helige Ande, att han oß regerar och styrer efter din wilja, och i allehanda anfäktning och motgång tröstar och i din sanning emot all willfarelse och lögn leda må, på det wi kunne blifwa faste ståndande i tron, förökas i kärleken och alla goda gerningar och genom ett wißt hopp till din nåd, som du oß med din död förwärfwat hafwer, få en ewig saligket. Du, som regerar med Fadren och den Helige Ande till ewig tid. Amen.

Annandag Pingst.

Collecten som på Pingstdagen.

Epistelu, Apg. 10: 42—48.

Uti de dagar sade Petrus till Kornelius och dem, som woro med honom: Herren bjöd oß predika för folket och betyga, att han är den af Gud bestämde domaren öfwer lefwande och döda.

43 Honom bära alla profeterna wittnesbörd, att hwar och en, som tror på honom, skall få syndernas förlåtelse genom hans namn.

44 Medan Petrus ännu talade dessa ord, föll den Helige Ande på alla dem, som hörde hans tal;

45 och alla de troende af omskärelsen, som hade kommit med Petrus, blefwo bestörta öfwer att den Helige Andes gåfwa wardt utgjuten äfwen öfwer hedningarne,

46 ty de hörde dem tala med tungor och prisa Gud.

47 Då swarade Petrus: Icke kan wäl någon förmena dessa watten för att blifwa döpta, när de hafwa fått den Helige Ande, såsom ock wi?

48 Och han befalde, att de skulle döpas i Jesu Kristi namn.

Evangelium, Joh. 3: 16—21.

I den tiden sade Jesus till Nikodemus: Så älskade Gud werlden, att han utgaf sin enfödde Son, på det att hwar och en, som tror på honom, icke må förgås, utan hafwa ewigt lif.

17 Ty icke sände Gud sin Son i werlden för att döma werlden, utan på det att werlden skulle warda frälst genom honom.

18 Den som tror på honom, han warder icke dömd, men den som icke tror, han är redan dömd, emedan han icke tror på Guds enfödde Sons namn.

19 Och detta är domen, att ljuset har kommit i werlden, och menniskorna älskade mörkret mer än ljuset, ty deras gerningar woro onda.

20 Ty hwar och en, som gör det onda, hatar ljuset och kommer icke till ljuset, på det att hans gerningar icke må warda bestraffade.

21 men den, som gör sanningen, kommer till ljuset, på det att hans gerningar må warda uppenbara, ty de äro gjorda i Gud.

1 årg. Högm.: Joh. 6: 44—51.

Jesus sade: Ingen kan komma till mig, utan att Fadren, som har sändt mig, drager honom, och jag skall uppwäcka honom på den ytterste dagen.

45 Det är skrifwet i profeterna: "Och de skola alla warda lärda af Gud." Derföre, hwar och en, som har hört af Fadren och lärt, han kommer till mig.

46 Icke så, att någon har sett Fadren, utan den, som är af Gud; han har sett Fadren.

47 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som tror på mig, han har ewigt lif.

48 Jag är lifwets bröd.

49 Edra fäder åto mannat i öknen och dogo.

50 Detta är det bröd, som nedkommer från himmelen, på det att man må äta deraf och icke dö.

51 Jag är det lefwande brödet, som har kommit ned från himmelen. Om någon äter af detta bröd, skall han lefwa ewinnerligen, och det bröd, som jag skall gifwa, är mitt kött, hwilket jag skall gifwa för werldens lif.

1 årg. Aftonf.: 1 Kor. 12: 12—31.

Likasom kroppen är en och har många lemmar, men alla lemmarne i kroppen, fastän de äro många, äro en kropp, så är det ock med Kristus.

13 Ty i en Ande hafwa wi alla blifwit döpta till en kropp, antingen wi äro Judar eller Greker, trälar eller fria, och hafwa alla druckit af en Ande.

14 Ty kroppen är icke heller en lem, utan många.

15 Om foten skulle säga: emedan jag icke är hand, så tillhör jag icke kroppen, skulle han derför icke tillhöra kroppen?

16 Och om örat skulle säga: emedan jag icke är öga, så tillhör jag icke kroppen, skulle det derför icke tillhöra kroppen?

17 Om hela kroppen wore öga, hwar blefwe då hörseln? Wore han hel och hållen hörsel, hwar blefwe då lukten?

18 Men nu har Gud satt hwar och en af lemmarna i kroppen, såsom han har welat.

19 Och om alla lemmarna wore en enda lem, hwar blefwe då kroppen?

20 Men nu äro wäl lemmarna många, men kroppen är en.

21 Ögat kan icke säga till handen: jag behöfwer dig icke, ej heller hufwudet till fötterna: jag behöfwer eder icke.

22 Utan fastmer äro de kroppens lemmar nödwändiga, som synas wara swagare,

23 och dem, hwilka wi anse mindre heder wärda, kläda wi med så mycket större heder, och de mindre anständiga skyla wi så mycket anständigare,

24 hwilket deremot de anständiga icke behöfwa. Men Gud har så sammanfogat kroppen, att han har gifwit den ringare lemmen en större heder,

25 på det att ingen söndring må wara i kroppen, utan lemmarna må hafwa samma omsorg för hwarandra.

26 Och om en lem lider, så lida alla lemmarna med, och om en lem äras, så fröjda sig alla lemmarna med.

27 Men I ären Kristi kropp och lemmar, hwar och en efter sin del.

28 Och Gud har satt i församlingen först apostlar, för det andra profeter, för det tredje lärare, sedan werkande krafter, sedan gåfworna att bota sjuka, att undsätta behöfwande, att styra och att på åtskilliga sätt tala med tungor.

29 Icke äro wäl alla apostlar? Icke äro wäl alla profeter? Icke äro wäl alla lärare? Icke hafwa wäl alla werkande krafter?

30 Icke hafwa wäl alla gåfworna att bota sjuka? Icke tala wäl alla med tungor? Icke kunna wäl alla uttyda?

31 Men sträfwen efter de yppersta gåfworna; och en ännu högre wäg will jag wisa eder.

2 årg. Högm.: Joh. 12: 44—50.

Men Jesus ropade och sade: Den som tror på mig, han tror icke på mig, utan på den, som har sändt mig;

45 och den som ser mig, han ser den, som har sändt mig.

46 Såsom ett ljus har jag kommit i werlden, på det att hwar och en, som tror på mig, icke må förblifwa i mörkret.

47 Och om någon hör mina ord och icke håller dem, icke dömer jag honom, ty jag har icke kommit för att döma werlden, utan för att frälsa werlden.

48 Den som förkastar mig och icke mottager mina ord, han har en, som dömer honom; det ord, som jag har talat, det skall döma honom på den yttersta dagen.

49 Ty jag har icke talat af mig sjelf, utan Fadren, som har sändt mig, han har bjudit mig, hwad jag skall säga och hwad jag skall tala.

50 Och jag wet, att hans bud är ewigt lif; derföre, hwad jag talar, det talar jag, såsom Fadren har sagt mig.

2 årg. Aftonf.: 1 Joh. 4: 9—15.

Deruti har Guds kärlek till oss blifwit uppenbar, att Gud har sändt sin enfödde Son i werlden, på det att wi skulle lefwa genom honom.

10 Deruti består kärleken, icke att wi hafwa älskat Gud, men att han har älskat oss och sändt sin Son till försoning för wåra synder.

11 Mina älskade, om Gud så har älskat oss, så äro ock wi pligtiga att älska hwarandra.

12 Ingen har någonsin sett Gud. Om wi älska hwarandra, så förblifwer Gud i oss, och hans kärlek är fullkomnad i oss.

13 Deraf att han har gifwit oss sin Ande, weta wi, att wi förblifwa i honom och han i oss.

14 Och wi hafwa sett och wittna, att Fadren har sändt sin Son till en Frälsare för werlden.

15 Hwar och en, som bekänner, att Jesus är Guds Son, i honom förblifwer Gud och han i Gud.

Bön. O Herre Gud, himmelske Fader! Du, som af din faderliga kärlek till oß arma syndare hafwer skänkt oß din Son, att wi på honom tro skole och genom honom salige warda, wi bedje dig: gif oß din Helige Ande i wåra hjertan, att wi måge i en sådan tro blifwa beständande intill ändan och salige warda, genom Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Trefaldighets-Söndag.

Coll. O allsmägtige, ewige Gud! som oß dina fattige tjenare hafwer gifwit den rätta tron, att wi kunne bekänna dig wara till personerna en sann Trefaldighet, och dock i Gudomswäsendet en rätt Enighet, wi bedje dig, att wi med samma tro måge beskärmade warda ifrån allt det, som oß kan skadligt wara, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel, Rom. 11: 33—36.

O hwilket djup af rikedom och wisdom och kunskap hos Gud! Huru outgrundliga äro icke hans domar och huru outranskakliga hans wägar!

34 Ty hwem har känt Herrens sinne? Eller hwem har warit hans rådgifware?

35 Eller hwem har gifwit honom något förut, så att det skulle warda honom återbetaldt?

36 Ty af honom och genom honom och till honom äro alla ting. Honom ware ära i ewighet! Amen!

Evangelium, Joh. 3: 1—15.

I den tiden war en man af Farisеerna, som hette Nikodemus, en af Judarnes rådsherrar.

2 Denne kom till Jesus om natten och sade till honom: Rabbi, wi weta, att du har kommit från Gud såsom lärare; ty ingen kan göra dessa tecken, som du gör, utan att Gud är med honom.

3 Jesus swarade och sade till honom: Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Utan att en warder född på nytt, kan han icke se Guds rike.

4 Nikodemus sade till honom: Huru kan en menniska födas, när hon är gammal? Icke kan hon wäl återgå in i sin moders lif och födas?

5 Jesus swarade: Sannerligen, sannerligen säger jag dig:

Utan en warder född af watten och Ande, kan han icke ingå i Guds rike.

6 Det, som är födt af köttet, är kött, och det, som är födt af Anden, är ande.

7 Förundra dig icke, att jag sade dig: I måsten födas på nytt.

8 Winden blåser, hwart han will, och du hör hans röst, men du wet icke, hwarifrån han kommer och hwart han far; så är hwar och en, som är född af Anden.

9 Nikodemus swarade och sade till honom: Huru kan detta ske?

10 Jesus swarade och sade till honom: Är du Israels lärare och wet icke detta?

11 Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Wi tala, hwad wi weta, och hwad wi hafwa sett, det wittna wi, och wårt wittnesbörd antagen I icke.

12 Tron I icke, när jag har talat till eder om jordiska ting, huru skolen I då tro, om jag talar till eder om himmelska ting?

13 Och ingen har farit upp i himmelen utom den, som for ned från himmelen, Menniskosonen, som är i himmelen.

14 Och likasom Moses upphöjde ormen i öknen, så måste Menniskosonen warda upphöjd,

15 på det att hwar och en, som tror på honom, icke må förgås, utan hafwa ewigt lif.

1 årg. Högm.: Joh. 15: 1—9.

Jesus sade till sina lärjungar: Jag är det sanna winträdet, och min Fader är wingårdsmannen.

2 Hwar och en gren i mig, som icke bär frukt, den tager han bort, och hwar och en, som bär frukt, den rensar han, att den må bära mera frukt.

3 Redan nuären I rene för det ords skull, som jag har talat till eder.

4 Förblifwen i mig och jag i eder. Såsom grenen icke kan bära frukt af sig sjelf, med mindre han förblifwer i winträdet, så icke heller I, med mindre I förblifwen i mig.

5 Jag är winträdet, I ären grenarna; den som förblifwer i mig och jag i honom, han bär mycken frukt, ty mig förutan kunnen I intet göra.

6 Om någon icke förblifwer i mig, är han utkastad, såsom grenen, och förtorkad, och man samlar dem tillhopa och kastar dem i elden, och de brinna.

7 Om I förblifwen i mig, och mina ord förblifwa i eder, allt hwad I wiljen skolen I bedja, och det skall ske eder.

8 Derigenom är min Fader förhärligad, att I bären mycken frukt, och I skolen blifwa mina lärjungar.

9 Såsom Fadren har älskat mig, så har ock jag älskat eder; förblifwen i min kärlek.

1 årg. Aftons.: 1 Joh. 3: 1—9.

Sen, hurudan kärlek Fadren har bewisat oß, att wi kallas Guds barn, hwilket wi ock äro. Fördenskull känner werlden oß icke, emedan hon icke känner honom.

2 Mina älskade, wi äro nu Guds barn, och det är icke ännu uppenbart, hwad wi skola warda, men wi weta, att när han warder uppenbar, skola wi blifwa honom lika, ty wi skola se honom såsom han är.

3 Och hwar och en, som har detta hopp till honom, han renar sig, såsom han är ren.

4 Hwar och en, som gör synden, han öfwerträder ock lagen, och synden är lagöfwerträdelse.

5 Och I weten, att han uppenbarades, på det att han skulle borttaga wåra synder; och synd är icke i honom.

6 Hwar och en, som förblifwer i honom, han syndar icke; hwar och en, som syndar, har icke sett honom eller lärt känna honom.

7 Mina barn, låten ingen förwilla eder. Den, som gör rättfärdigheten, är rättfärdig, såsom han är rättfärdig.

8 Den som gör synden, han är af djefwulen, ty djefwulen syndar från begynnelsen. Fördenskull uppenbarades Guds Son, att han skulle nedslå djefwulens gerningar.

9 Hwar och en, som är född af Gud, gör icke synd, ty hans säd förblifwer i honom; och han kan icke synda, ty han är född af Gud.

2 årg. Högm.: Matt. 28: 18—20.

Och Jesus gick fram och talade till dem och sade: Mig är gifwen all magt i himmelen och på jorden.

19 Gån fördenskull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem till Fadrens och Sonens och den Helige Andes namn,

20 lärande dem att hålla allt det jag har befalt eder. Och se, jag är med eder alla dagar intill werldens ände.

2 årg. Aftons.: Kol. 1: 12—23.

Tacken med glädje Fadren, som gjort oss skickliga till att wara delaktiga i de heligas arfslott i ljuset,

13 och som har uttagit oss från mörkrets wälde och försatt oss i sin älskade Sons rike,

14 i hwilken wi hafwa återlösningen, syndernas förlåtelse,

15 och hwilken är den osynlige Gudens afbild, förstfödd före all skapelse.

16 Ty i honom skapades allt det, som är i himmelen, och det, som är på jorden, det synliga och det osynliga, ware sig troner eller myndigheter eller herradömen eller wäldigheter; allt är skapadt genom honom och till honom.

17 Och han är före allt, och allt har bestånd i honom,

18 och han är hufwudet för kroppen, som är församlingen, han, som är begynnelsen, den förstfödde ifrån de döda, på det att han i allt skulle wara den främste.

19 Ty det har behagat Gud, att all fullhet skulle bo i honom,

20 och att genom honom, sedan han genom blodet på hans kors stiftat frid, genom honom med sig försona allt, ware sig det, som är på jorden, eller det, som är i himmelen.

21 Äfwen eder, som fordom woren främmande och till sinnet fiender i edra onda gerningar,

22 har han nu försonat i hans kötts kropp genom döden, för att kunna inför sin åsyn framställa eder heliga, ostraffliga och oförwitliga,

23 om J annars förblifwen i tron, grundade och fasta, utan att låta rubba eder från hoppet i det evangelium, som J hafwen hört, hwilket har blifwit predikadt i hela skapelsen under himmelen.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! Wi arme syndare bekänne, att intet godt är i oß, och att wi måste i synden dö och ewinnerligen fördärfwas; efter ty, hwad som är födt af kött, det är kött och kan icke se ditt rike. Men wi bedje dig, war oß nådig och barmhertig och sänd din Helige Ande för din Sons, Jesu Kristi skull, i wåra hjertan och gör oß till nya menniskor, att wi måge wißt tro syndernas förlåtelse genom Kristus, som oß döpelsen tillsagdt är, och i kärleken till wår nästa och i allehanda kristelige dygder dag från dag förökas, och få en ewig salighet. Amen.

1 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O Gud, som är deras starkhet, som hoppas på dig, se mildeligen till wåra böner; ty dig förutan förmår menniskan intet. Gif oß din nåd att wi kunne göra det du bjuder och wara dig behaglige både med wilja och gerningar, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel, 1 Joh. 4: 16—21.

Mine käraste! Gud är kärlek, och den, som förblifwer i kärleken, han förblifwer i Gud och Gud i honom.

17 Deruti är kärleken fullkomnad hos oß, att wi hafwa frimodighet på domens dag, ty såsom han är, så äro ock wi i denne werlden.

18 Räddhåga är icke i kärleken, utan den fullkomliga kärleken utdrifwer räddhågan, ty räddhågan medför pina, och den, som rädes, är icke fullkomnad i kärleken.

19 Låtom oß älska; ty han har först älskat oß.

20 Om någon säger: jag älskar Gud, och hatar sin broder, är han en lögnare. Ty den, som icke älskar sin broder, som han har sett, huru kan han älska Gud, som han icke har sett?

21 Och detta budet hafwa wi af honom, att den, som älskar Gud, han skall ock älska sin broder.

Evangelium, Luk. 16: 19—31.

I den tiden sade Jesus till fariseerna: Det war en rik man, som klädde sig i purpur och kostbart linne och lefde hwar dag i glädje och prakt.

20 Och det war en fattig wid namn Lasarus, som låg för hans dörr, full med sår

21 och längtande efter att mättas med de smulor, som föllo ifrån den rikes bord. Men till och med hundarna kommo och slickade hans sår.

22 Så hände det, att den fattige dog och wardt förd af änglarna i Abrahams sköte. Och äfwen den rike dog och wardt begrafwen.

23 Och i dödsriket upplyfte han sina ögon, der han låg i plågor, och fick se Abraham långt ifrån och Lasarus i hans sköte,

24 och han ropade och sade: Fader Abraham, warkunna dig öfwer mig och sänd Lasarus, att han må doppa det ytterfta af sitt finger i watten och swalka min tunga, ty jag pinas i denna låga.

25 Men Abraham sade: Min son, kom ihåg, att du fick ut ditt goda, medan du lefde, och Lasarus sammaledes det onda; men nu har han här hugnad, och du pinas.

26 Och utom allt detta är mellan oß och eder ett stort swalg befäst, på det att de, som wilja gå öfwer härifrån till eder, icke må kunna det, icke heller de, som äro der, må kunna komma öfwer till oß.

27 Och han sade: Jag beder dig då, fader, att du sänder honom till min faders hus,

28 ty jag har fem bröder, att han må förmana dem, att icke äfwen de må komma till detta pinorum.

29 Abraham sade till honom: De hafwa Moses och profeterna; må de höra dem.

30 Och han sade: Nej, fader Abraham, men om någon från de döda kommer till dem, skola de bättra sig.

31 Men han sade till honom: Höra de icke Moses och profeterna, så skola de icke heller tro, om någon uppstode från de döda.

1 årg. Högm.: Luk. 12: 13—21.

Och en man sade till Jesus ur folkhopen: Mästare, säg till min broder, att han skiftar arfwet med mig.

14 Men han sade till honom: Menniska, hwem har satt mig till domare eller skiftesman öfwer eder?

15 Och han sade till dem: Sen till och tagen eder till wara för all girighet; ty icke deraf beror någons lif, att han har öfwerflöd på egodelar.

16 Och han sade dem en liknelse: En rik man hade ett fält, som bar ymnigt;

17 och han tänkte inom sig sjelf och sade: Hwad skall jag göra, ty jag har icke något rum, der jag kan insamla min skörd?

18 Och han sade: Detta skall jag göra: jag skall rifwa ned mina lador och bygga upp större, och i dem skall jag insamla hela min gröda och allt mitt goda

19 och säga till min själ: Själ, du har mycket godt förwaradt för många år; gif dig ro, ät, drick, war glad.

20 Men Gud sade till honom: Du dåre, i denna natt skall man kräfwa din själ af dig, och hwem skall då få, hwad du har tillredt?

21 Så går det den, som samlar skatter åt sig sjelf, och som icke är rik för Gud.

1 årg. Aftonf.: Rom. 1: 1—17.

Paulus, Jesu Kristi tjenare, kallad till apostel, afskild för Guds evangelium

2 — hwilket han förut genom sina profeter har utlofwat i heliga skrifter —

3 om sin Son, hwilken efter köttet föddes af Davids säd

4 och efter helighetens Ande blifwit kraftigt förklarad wara Guds Son genom uppståndelse från de döda, Jesus Kristus, wår Herre,

5 genom hwilken wi hafwa fått nåd och apostlaembete till att för hans namns skull, upprätta trons lydnad bland alla hedningar,

6 bland hwilka J ock ären, J, som blifwit kallade af Jesus Kristus,

7 till alla i Rom warande Guds älskade, de kallade helige. Nåd ware med eder och frid af Gud, wår Fader, och Herren Jesus Kristus!

8 Först tackar jag min Gud, genom Jesus Kristus, för eder alla, att eder tro omtalas i hela werlden.

9 Ty Gud, hwilken jag i min ande tjenar uti hans Sons evangelium, är mitt wittne, huru jag oaflåtligt tänker på eder,

10 alltid i mina böner bedjande, att jag dock ändtligen en gång må genom Guds wilja lyckas att komma till eder.

11 Ty jag längtar efter att se eder, på det att jag må meddela eder någon andelig gåfwa till eder stadfästelse,

12 det är, att wi hos eder må tillsamman wederqwickas genom hwarandras tro, eder och min.

13 Och jag will icke, mina bröder, att I skolen wara okunnige derom, att jag ofta har föresatt mig att komma till eder — fastän jag ända hittills har blifwit förhindrad — på det att jag måtte hafwa någon frukt äfwen bland eder, såsom bland de öfriga hedningarne.

14 Jag står i skuld både hos Greker och barbarer, både hos wise och owise.

15 Derföre, så widt på mig ankommer, är jag redebogen att predika evangelium äfwen för eder, somären i Rom.

16 Ty jag skämmes icke wid evangelium, ty det är en Guds kraft till frälsning för hwar och en, som tror, för Juden först, så ock för Greken;

17 ty i detta uppenbaras Guds rättfärdighet af tro till tro, såsom det är skrifwet: "Den rättfärdige skall lefwa af tro."

2 årg. **Högm.: Matt. 16: 24—27.**

Då sade Jesus till sina lärjungar; Om någon will efterfölja mig, han förneke sig sjelf och tage sitt kors på sig och följe mig.

25 Ty hwilken som will bewara sitt lif, han skall mista det, men hwilken som mister sitt lif för min skull, han skall finna det.

26 Ty hwad skall det hjelpa en menniska, om hon winner hela werlden, men förlorar sin själ? Eller hwad kan en menniska gifwa till lösen för sin själ?

27 Ty Menniskosonen skall komma i sin Faders härlighet med sina änglar, och skall då löna hwar och en efter hans gerningar.

2 årg. Aftonſ.: 1 Tim. 6: 6—19.

En ſtor winning är också gudaktigheten med förnöjſamhet.

7 Ty intet hafwa wi fört in i werlden; det är klart, att wi icke heller kunna föra något derutur.

8 Men då wi hafwa föda och kläder, ſå böra wi dermed låta oß nöja.

9 Men de, ſom wilja blifwa rika, falla i freſtelſe och ſnara och många dåraktiga och ſkadliga begärelſer, hwilka ſänka menniſkorna förderf och förtappelſe.

10 Ty girigheten är en rot till allt ondt, till hwilken ſomlige hafwa haft luſt och derigenom farit wilſe från tron och tillfogat ſig många qwal.

11 Men du, Guds menniſka, fly ſådant och far efter rättfärdighet, gudaktighet, tro, kärlek, tålamod, ſaktmodighet.

12 Kämpa trons goda kamp, fatta det ewiga lifwet, till hwilket du har blifwit kallad, och hwarom du har aflagt den goda bekännelſen inför många wittnen.

13 Jag bjuder dig inför Gud, ſom gör allt leſwande, och inför Kriſtus Jeſus, ſom under Pontius Pilatus har aflagt den goda bekännelſens wittnesbörd,

14 att du håller budet obefläckadt, oſtraffligt, intill wår Herre Jeſu Kriſti uppenbarelſe,

15 hwilken den ſalige och ende herſkaren, Konungen öfwer alla konungar och Herren öfwer alla herrar, i ſinom tid ſkall låta oß ſe

16 han, ſom allena har odödlighet och bor i ett otillgängligt ljus, hwilken ingen menniſka har ſett eller kan ſe, hwilken ware ära och ewigt wälde! Amen.

17 Bjud dem, ſom äro rika i denna werlden, att de icke högmo das eller ſätta ſitt hopp på owiß rikedom, utan på den leſwande Gu den, ſom gifwer oß allt rikligen till åtnjutande,

18 att de göra godt, warda rika på goda gerningar, äro gifmil da och dela med ſig,

19 ſamlande ſig en god grund för det tillkommande, att de m fatta det rätta lifwet.

Bön. Wi bedja dig, Herre Gud, himmelske Fader! att du wille genom din Helige Ande så styra och regera wåra hjertan, att wi ditt heliga ord icke, såsom den rike mannen, förakte, och att wi så handle uti de timliga håfwor, att wi icke dermed förgäte det ewiga, utan gerna och mildeligen hjelpe de fattiga efter wår förmåga och tage oß till wara för högfärd och öfwerflödighet, att wi ock icke förtwifle, om oß kommer sorg och bedröfwelse uppå, utan sätte allt wårt hopp till din hjelp och nåd och allt med tålamod öfwerwinne, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

2 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O Herre Gud! Gif oß, att wi måge frukta och älska ditt heliga namn, ty du öfwergifwer icke regera dem, som uti tron sig stadigt till dig hålla, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel, 1 Joh. 3: 13—18.

Förundren eder icke, mina bröder, om werlden hatar eder.

14 Wi weta, att wi hafwa öfwergått från döden till lifwet, ty wi älska bröderna. Den som icke älskar, han förblifwer i döden.

15 Hwar och en, som hatar sin broder, han är en mandråpare; och I weten, att ingen mandråpare har ewigt lif förbliftwande i sig.

16 Deraf hafwa wi lärt känna kärleken, att han har gifwit sitt lif för oß; äfwen wi äro pligtige att gifwa wårt lif för bröderna.

17 Men hwilken som har denna werldens goda och ser sin broder wara nödställd och tillsluter sitt hjerta för honom, huru förblifwer Guds kärlek i honom?

18 Mina barn, låtom oß älska icke med ord eller med tungan, utan i gerning och sanning.

Evangelium, Luk. 14: 16—24.

I den tiden talade Jesus denna liknelsen: En man tillredde en stor måltid och bjöd många.

17 Och han sände ut sin tjenare, när måltidstimmen war inne, att han skulle säga till de bjudne: Kommen; ty allt är nu redo.

18 Och de begynte alla enhälligt ursäkta sig. Den förste sade till honom: Jag har köpt ett jordagods, och jag måste gå ut och bese det. Jag beder dig: mottag min ursäkt.

19 Och en annan sade: Jag har köpt fem par oxar, och jag går att försöka dem. Jag beder dig: mottag min ursäkt.

20 Och en annan sade: Jag har tagit mig hustru, och derför kan jag icke komma.

21 Och denne tjenare kom och berättade detta för sin herre. Då wardt husbonden wred och sade till sin tjenare: Gå genast ut på gator och gränder i staden och för hit in de fattiga och krymplingar och halta och blinda.

22 Och tjenaren sade: Herre, det har skett, såsom du har befalt och det är ännu rum.

23 Då sade husbonden till tjenaren: Gå ut på wägar och gärden och nödga dem att komma in, på det att mitt hus må wardo fullt;

24 ty jag säger eder, att ingen af de män, som woro bjudne skall smaka min måltid.

1 årg. Högm.: Luk. 14: 25—35.

Och mycket folk gick med honom; och han wände sig om och sade till dem:

26 Om någon kommer till mig och icke hatar sin fader och moder och hustru och barn och bröder och systrar och dertill äfwen sitt eget lif, han kan icke wara min lärjunge.

27 Och hwilken som icke bär sitt kors och följer efter mig, han kan icke wara min lärjunge.

28 Ty hwilken af eder, som will bygga ett torn, sätter sig icke först ned och beräknar kostnaden, om han eger hwad som behöfwes till deß fullbordan,

29 på det att icke tilläfwentyrs, sedan han har lagt grundwalen och icke förmår fullända det, alla, som se det, begynna göra spe om honom

30 och säga: Denne man begynte bygga och förmådde icke fullända?

31 Eller hwilken konung, som går att i krig sammandrabba med en annan konung, sätter sig icke först ned och öfwerlägger, om han

förmår att med tio tusen möta den, som kommer emot honom med jugu tusen?

32 Annars, medan denne ännu är långt borta, sänder han budkap till honom och underhandlar om fred.

33 Sammalunda hwar och en af eder, som icke försakar allt hwad an eger, han kan icke wara min lärjunge.

34 Saltet är godt; men om saltet mister sin sälta, hwarmed kall det återställas?

35 Det är tjenligt hwarken för jorden eller för gödselhögen; nan kastar ut det. Den som har öron till att höra, han höre.

årg. Aftonf.: Rom. 1: 18—25.

Ty Guds wrede uppenbaras från himmelen öfwer all ogudaktighet och orättfärdighet hos de menniskor, hwilka förhålla sanningen orättfärdighet,

19 emedan det, som kan förstås om Gud, är uppenbart i dem, y Gud har uppenbarat det för dem.

20 Ty hans osynliga egenskaper, både hans ewiga magt och ans gudom, skådas ända från werldens skapelse, när de förstås af erningarna, på det att de må wara utan ursäkt,

21 emedan de hafwa känt Gud, men icke ärat eller tackat honom såsom Gud, utan hafwa blifwit fåfängliga i sina tankar, och deras oförnuftiga hjerta har blifwit förmörkadt.

22 Då de föregåfwo sig wara wise, hafwa de blifwit dårar

23 och utbytt den oförgänglige Gudens härlighet mot en bild, om liknar förgänglig menniska och foglar och fyrfotadjur och kräldjur.

24 Derföre har Gud öfwerlemnat dem i deras hjertans lustar åt orenhet, att skända hwarandras kroppar,

25 då de hafwa utbytt Guds sanning mot lögnen och ärat och yrkat det skapade framför Skaparen, hwilken är wälsignad i ewighet. Amen.

årg. Högm.: Luk. 9: 51—62.

Och det begaf sig, att när dagarna woro fullbordade, att Jesus skulle warda upptagen, ställde han sin färd till Jerusalem,

52 och han sände bud framför sig, och de foro och kommo in i
Samariternas by för att reda till för honom.

53 Men de mottogo honom icke, emedan han hade stält sin fä
till Jerusalem.

54 Och när hans lärjungar Jakob och Johannes sågo det, sa
de: Herre, will du, att wi skola säga, att eld må komma ned fr
himmelen och förtära dem, såsom ock Elias gjorde?

55 Men han wände sig om och tillrättawisade dem och sade:
weten icke, hwilken andes barn I ären.

56 Ty Menniskosonen har icke kommit för att förderfwa själa
utan för att frälsa dem. Och de gingo till en annan by.

57 Och det begaf sig, att medan de gingo på wägen, sade någo
till honom: Jag will följa dig, hwart helst du går, Herre.

58 Och Jesus sade till honom: Räfwarna hafwa kulor, och him
melens foglar hafwa nästen, men Menniskosonen har icke någo
plats, der han kan nedluta sitt hufwud.

59 Och till en annan sade han: Följ mig. Men han sad
Herre, tillåt mig först gå bort och begrafwa min fader.

60 Och Jesus sade till honom: Låt de döda begrafwa sina död
men gå du och förkunna Guds rike.

61 Äfwen en annan sade: Jag will följa dig, Herre, men till
mig först taga farwäl af dem, som höra till mitt hus.

62 Och Jesus sade till honom: Ingen, som sätter sin hand ti
plogen och ser tillbaka, är beqwäm till Guds rike.

2 årg. **Aftonsång: 2 Pet. 1: 1—11.**

Simon Petrus, Jesu Kristi tjenare och apostel, till dem, som g
nom wår Guds och Frälsaren Jesu Kristi rättfärdighet hafw
fått en lika dyrbar tro som wi.

2 Nåd och frid föröke sig hos eder genom Guds och wår Her
Jesu Kristi kunskap!

3 Eftersom hans gudomliga magt har skänkt oss allt, som hör ti
lif och gudaktighet, genom hans kunskap, som har kallat oss genom si
härlighet och dygd,

4 hwarigenom de dyra och stora löftena äro oß gifna, på det att J genom dem skullen blifwa delaktiga af Guds natur, undkomna det i werlden genom lusta rådande förderfwet,

5 så anwänden ock J derföre all flit att i eder tro ädagalägga dygd, i dygden förståndighet,

6 i förståndigheten återhållsamhet, i återhållsamheten tålamod, i tålamodet gudaktighet,

7 i gudaktigheten brödrakärlek, i brödrakärleken allmännelig kärlek.

8 Ty om dessa stycken finnas och i rikt mått äro hos eder, så låta de eder icke wara owerksamma eller utan frukt med afseende på wår Herre Jesu Kristi kunskap.

9 Ty den, som icke har dem, han är blind och kortsynt och har glömt, att han blifwit renad från sina forna synder.

10 Winnläggen eder derföre, mina bröder, så mycket mer att göra eder kallelse och utkorelse fast; ty om J det gören, skolen J icke någonsin falla.

11 Ty sålunda skall eder rikligen förlänas ingången i wår Herres och Frälsares, Jesu Kristi, ewiga rike.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! wi tacke dig, att du oß till din nåd, som är det ewiga lifwet, hafwer genom ditt heliga ord kallat, och bede dig, att du wille genom din Helige Ande uppwäcka wåra hjertan, att wi icke förgäfwes höra ditt ord, utan oß rätt skicka till en sådan måltid, och icke låte oß med något, som förgängligt är, derifrån hindra. Amen.

3 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O Herre Gud! deras beskärm, som hoppas på dig, utan hwilket intet är dugligt, intet heligt; sträck ut din miskund öfwer oß och blif wår regerare och ledsagare, att wi genom dessa timliga håfwors mißbruk icke umbäre dem, som ewige äro, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, 1 Pet. 5: 6—11.

Mine käraste! Ödmjuken eder derföre under Guds mägtiga hand, på det att han må upphöja eder i sinom tid,

7 och kasten allt edert bekymmer på honom, ty han har omsorg om eder.

8 Waren nyktra och waken; ty eder wederſakare, djefwulen, gå omkring ſåſom ett rytande lejon och ſöker hwem han må uppſluka

9 Stån honom emot, ſtadiga i tron, och weten, att ſamma lidan den fullbordas på edra bröder i werlden.

10 Men all nåds Gud, ſom har kallat eder till ſin ewiga härlighet i Kriſtus Jeſus, ſedan I en liten tid lidit, han ſkall fullkomna, ſtödja, ſtyrka och ſtadfäſta eder.

11 Honom ware ära och magt i ewigheters ewighet. Amen.

Evangelium, Luk. 15: 1—10.

I den tiden kommo till Jeſus alla publikaner och ſyndare för att höra honom.

2 Och fariſeerna och de ſkriftlärda knorrade och ſade: Denne mottager ſyndare och äter med dem.

3 Då ſade han till dem denna liknelſe:

4 Hwilken är den man bland eder, ſom, om han har hundra får och har förlorat ett af dem, icke lemnar de nio och nittio i öknen och går efter det förlorade, till deß han finner det?

5 Och då han har funnit det, lägger han det på ſina axlar med glädje,

6 och när han kommer hem, kallar han tillhopa ſina wänner och grannar och ſäger till dem: Glädjens med mig; ty jag har funnit mitt får, ſom war förloradt.

7 Jag ſäger eder, att ſammalunda warder glädje i himmelen öfwer en ſyndare, ſom bättrar ſig, mer än öfwer nio och nittio rättfärdiga, ſom ingen bättring behöfwa.

8 Eller hwilken är den qwinna, ſom, om hon har tio penningar och tappar bort en af dem, icke tänder upp ljus och ſopar huſet och ſöker granneligen, till deß hon finner honom?

9 Och när hon har funnit honom, kallar hon tillhopa ſina wänner och grannar och ſäger: Glädjens med mig; ty jag har funnit den penning, hwilken jag hade tappat bort.

10 Sammalunda, ſäger jag eder, warder glädje inför Guds änglar öfwer en enda ſyndare, ſom bättrar ſig.

1 årg. Hög m.: Luk. 15: 11—32.

Och han sade: En man hade två söner,

12 och den yngre af dem sade till fadren: Fader, gif mig den del af egendomen, som tillkommer mig. Och han skiftade egodelarna mellan dem.

13 Och icke många dagar derefter lade den yngre sonen allt sitt tillhopa och for långt bort i främmande land, och der förskingrade han sin egendom genom ett öfwerdådigt lefwerne.

14 Och sedan han hade förslösat allt, wardt stor hungersnöd i det landet, och han begynte lida brist.

15 Och han gick och gaf sig till en af inbyggarne i det landet, och han skickade honom ut på sina marker att föda swin;

16 och han längtade efter att få fylla sin buk med de fruktskidor, som swinen åto, men ingen gaf honom.

17 Då besinnade han sig och sade: Huru många min faders legodrängar hafwa icke bröd i öfwerflöd, och jag förgås här af hunger!

18 Jag will stå upp och gå till min fader och säga till honom: Fader, jag har syndat mot himmelen och inför dig;

19 jag är icke mer wärd att kallas din son. Låt mig wara såsom en af dina legodrängar.

20 Och han stod upp och gick till sin fader. Och då han ännu war långt ifrån, såg honom hans fader och warkunnade sig och lopp emot honom, föll honom om halsen och kyßte honom ömt.

21 Och sonen sade till honom: Fader, jag har syndat mot himmelen och inför dig, och jag är icke mer wärd att kallas din son.

22 Då sade fadren till sina tjenare: Bären fram den yppersta klädningen och kläden honom deruti och sätten en ring på hans hand och skor på hans fötter

23 och hemten den gödda kalfwen och slagten honom, och låtom oß äta och göra oß glade;

24 ty denne min son war död och har fått lif igen, han war förlorad och är återfunnen. Och de begynte göra sig glade.

25 Men hans äldre son war ute på marken, och när han kom nära huset, hörde han spel och dans

26 och kallade till sig en af tjenarne och frågade, hwad detta kunde wara.

27 Och han sade till honom: Din broder har kommit, och din fader har slagtat den gödda kalfwen, derföre att han har fått honom helbregda tillbaka.

28 Då wardt han wred och wille icke gå in. Då gick hans fader ut och bad honom.

29 Men han swarade och sade till fadren: Se, jag har tjenat dig i så många år och har aldrig öfwerträdt ditt bud, och mig har du aldrig gifwit ett kid, att jag kunde göra mig glad med mina wänner;

30 men sedan denne din son, som har förtärt dina egodelar med skökor, har kommit, har du för honom slagtat den gödda kalfwen.

31 Då sade han till honom: Mitt barn, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt;

32 men det war tillbörligt att glädjas och fröjdas, ty denne din broder war död och har fått lif igen, och han war förlorad och är återfunnen.

1 årg. Aftons.: Rom. 2: 1—16.

Derföre är du utan ursäkt, o menniska, hwem du än är, som dömer. Ty i det att du dömer en annan, fördömer du dig sjelf, emedan du, som dömer, gör detsamma.

2 Och wi weta, att Guds dom är rätt öfwer dem, som gör sådant.

3 Och menar du, o menniska, som dömer dem, som göra sådant, och sjelf gör detsamma, att du skall kunna undfly Guds dom?

4 Eller föraktar du hans godhets, tålsamhets och långmodighets rikedom, icke förstående, att Guds godhet will föra dig till bättring?

5 Men i din hårdhet och ditt obotfärdiga hjerta samlar du öfwer dig sjelf wrede på wredens dag, när Guds rättwisa dom warder uppenbar,

6 hwilken skall gifwa åt hwar och en efter hans gerningar,

7 nemligen ewigt lif åt dem, som med tålamod i god gerning söka härlighet och ära och oförgänglighet;

8 men öfwer dem, som äro partsinnade och icke lyda sanningen, utan orättfärdigheten, komma wrede och förtörnelse.

9 Nöd och trångmål öfwer hwar menniskas själ, som gör det onda, Judens först, så ock Grekens;

10 men härlighet och ära och frid åt hwar och en, som gör det goda, Juden först, så ock Greken!

11 Ty hos Gud är intet anseende till person.

12 Ty alla, som utan lag hafwa syndat, skola ock utan lag warda förtappade, och alla, som med lag hafwa syndat, skola genom lag warda dömda.

13 Ty icke äro lagens hörare rättfärdiga inför Gud, men lagens görare skola dömas rättfärdiga —

14 ty när hedningarne, som icke hafwa lagen, af naturen göra det lagen bjuder, så äro dessa, ehuru de icke hafwa lagen, sig sjelfwa en lag,

15 och de wisa, att lagens werk är skrifwet i deras hjertan, då deras samwete tillika bär wittnesbörd och deras tankar inbördes anklaga eller ock ursaka –

16 på den dag, då Gud skall döma menniskornas hemligheter, efter mitt evangelium, genom Jesus Kristus.

2 årg. **Högm.: Matt. 9: 9—13.**

Och när Jesus derifrån gick förbi, såg han en man, som hette Matteus, sitta wid tullen, och han sade till honom: Följ mig. Då stod han upp och följde honom.

10 Och det begaf sig, att när han satt till bords i huset, se, då kommo många publikaner och syndare och sutto tillsamman med Jesus och hans lärjungar.

11 Och när fariseerna sågo det, sade de till hans lärjungar: Hwarföre äter eder mästare med publikanerna och syndarne?

12 Men när Jesus hörde det, sade han till dem: De helbregda behöfwa icke läkare, utan de kranka.

13 Men gån och låren eder hwad det är: "Jag har luft til barmhertighet och icke till offer"; ty jag har icke kommit för att kall rättfärdiga, utan syndare.

2 årg. Aftons.: Ef. 2: 1—9.

Äfwen eder, som woren döda genom edra öfwerträdelser och syn der,

2 i hwilka I fordom wandraden efter denna werldens skick, efte fursten öfwer luftens makt, öfwer den ande, som nu är werksam otrons barn,

3 bland hwilka ock wi alla fordom lefde i wårt kötts begärelser görande hwad köttet och tankarne wille, och woro af naturen wreden barn, likasom de andra.

4 Men Gud, som är rik på barmhertighet, har för sin stora kär leks skull, hwarmed han har älskat oß,

5 gjort oß, som woro döda genom wåra öfwerträdelser, lefwandi med Kristus — af nåd ären I frälste —

6 och uppwäckt oß med honom och satt oß med honom i det him melska, i Kristus Jesus,

7 på det att han i de kommande tiderna skulle wisa sin nåds öf werswinneliga rikedom genom sin godhet mot oß i Kristus Jesus.

8 Ty af nåden ären I frälste genom tron, och det icke af eder Guds gåfwa är det;

9 icke af gerningar, på det att ingen må berömma sig.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! wi äro alle, tywärr, såsom wilsa farande får och hafwa låtit oß draga ifrån den rätta wägen utaf djefwule och wår köttsliga begärelse; men wi bedje dig, war oß nådig och förlåt o alla wåra synder för din Sons, Jesu Kristi, skull och uppwäck wåra hjerta genom din Helige Ande, att wi hålla oß fast till ditt heliga ord, och att m genom bot och bättring och en rätt tro måge blifwa qwar i fårahuset, so är din kristliga kyrka, allt intill ändan, och komma till en ewig saligh Amen.

4 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. Gif oß, o Herre Gud! att werldens lopp må oß fridsamt warr och att din kristliga församling må fröjdas af en fridsam gudlighet, geno din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, Rom. 8: 18—23.

Kåre bröder! Jag håller före, att denna tidens lidanden äro att akta för intet mot den härlighet, som på oß kommer att uppenbaras.

19 Ty skapelsens trängtan bidar efter Guds barns uppenbarelse.

20 Ty skapelsen har blifwit underkastad wanskligheten, icke af fri wilja, utan för dens skull, som har underkastat henne, på en förhoppning,

21 att ock sjelfwa skapelsen skall warda frigjord ifrån förgängelsens träldom till Guds barns härliga frihet.

22 Ty wi weta, att hela skapelsen med oß suckar och wåndas ända till nu.

23 Och icke hon allenaft utan ock wi sjelfwa, som hafwa Andens förstling, sucka inom oß och bida efter barnaskapet, wår kropps förloßning.

Evangelium, Luk. 6: 36—42.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar: Waren fördenskull barmhertige, såsom ock eder Fader är barmhertig.

37 Och dömen icke, så skolen I icke warda dömde; fördömen icke, så skolen I icke warda fördömde; förlåten, så skall eder warda förlåtet.

38 Gifwen, så skall eder warda gifwet. Ett godt mätt, packadt, skakadt och öfwerflödande, skall man gifwa i edert sköte, ty med samma mätt, hwarmed I mäten, skall det mätas åt eder igen.

39 Och han sade till dem en liknelse: Icke kan wäl en blind leda en blind? Falla de icke båda i gropen?

40 Icke är lärjungen öfwer sin mästare, men hwar och en fullärd blifwer såsom hans mästare.

41 Men hwarför ser du grandet, som är i din broders öga, men blifwer icke warse bjelken, som är i ditt eget öga?

42 Eller huru kan du säga till din broder: "Broder, låt mig taga ut grandet, som är i ditt öga", du, som icke ser bjelken i ditt eget öga? Du skrymtare, tag först ut bjelken ur ditt öga, och

sedan skall du se klart nog för att uttaga grandet, som är i din broders öga.

1 årg. Högm.: Joh. 8: 1—11.

Men Jesus gick till Oljeberget.

2 Och bittida om morgonen begaf han sig åter till templet, och allt folket kom till honom, och han satte sig och lärde dem.

3 Då förde de skriftlärde och fariseerna till honom en qwinna, som hade blifwit beträdd med hor, och när de hade ledt henne fram, sade de till honom:

4 Mästare, denna qwinna har å bar gerning blifwit beträdd med hor.

5 Och Moses har bjudit oß i lagen, att sådana skola stenas. Hwad säger då du?

6 Men detta sade de för att fresta honom, på det att de måtte kunna anklaga honom. Då böjde Jesus sig ned och skref med fingret på jorden.

7 När de nu widbleſwo att fråga honom, reste han sig upp och sade till dem: Den af eder, som är utan synd, han kaste första stenen på henne.

8 Och åter böjde han sig ned och skref på jorden.

9 Och när de hörde detta och kände sig öfwerbewisade af samwetet, gingo de ut, den ene efter den andre, begynnande med de äldste intill de siste, och Jesus blef lemnad allena och qwinnan, som stod der qwar.

10 När Jesus reste sig upp och såg ingen utom qwinnan, sade han till henne: Qwinna, hwar äro dina åklagare? Har ingen dömt dig?

11 Men hon sade: Ingen, Herre! Då sade Jesus till henne: Icke heller dömer jag dig. Gå, och synda icke härefter.

1 årg. Aftons.: Rom. 2: 17—29.

Men om du kallas Jude och förlitar dig på lagen och berömmer dig af Gud

18 och känner hans wilja och, underwisad af lagen, pröfwar hwad bäst är

19 och tilltror dig att wara blindas ledare, ett ljus för dem, som äro i mörker,

20 oförståndigas tuktomästare, okunnigas lärare, som i lagen har kunskapens och sanningens form;

21 så lärer du ju icke dig sjelf, du som lärer andra; du, som predikar, att man icke skall stjäla, du stjäl;

22 du, som säger, att man icke skall göra hor, du gör hor; du, som stygges wid afgudabilderna, du föröfwar helgerån;

23 du, som berömmer dig af lagen, du wanärar Gud genom lagens öfwerträdelse;

24 ty "För eder skull wanäras Guds namn bland hedningarne", såsom det är skrifwet.

25 Ty omskärelsen gagnar wäl, om du håller lagen, men öfwerträder du lagen, har din omskärelse blifwit oomskurenhet.

26 Om nu den oomskurne håller lagens stadgar, skall då icke hans oomskurenhet räknas för omskärelse?

27 Och den af naturen oomskurne, som fullgör lagen, skall döma dig, som, med bokstafwen och omskärelsen, öfwerträder lagen.

28 Ty den är icke Jude, som utwärtes är det, ej heller är det omskärelse, som utwärtes sker på kötet,

29 utan den är Jude, som inwärtes är det, och omskärelse är hjertats omskärelse genom Anden, icke genom bokstafwen; och hans pris är icke af menniskor, utan af Gud.

2 årg. Högm.: Matt. 7: 1—6.

Jesus sade till sina lärjungar: Dömen icke, på det att I icke mån warda dömde;

2 ty med den dom, hwarmed I dömen, skolen I warda dömde, och med det mått, hwarmed I mäten, skall det mätas åt eder.

3 Hwarför ser du grandet, som är i din broders öga, men blifwer icke warse bjelken i ditt öga?

4 Eller huru kan du säga till din broder: Låt mig taga ut grandet ur ditt öga, och se, bjelken är i ditt öga?

5 Du skrymtare, tag först ut bjelken ur ditt öga; sedan skall du se klart nog för att uttaga grandet ur din broders öga.

6 Gifwen icke det heliga åt hundarne, och kasten icke edra perlor för swinen, att de icke nedtrampa dem med sina fötter och wända sig om och rifwa eder.

2 årg. Aftonſ.: Rom. 14: 1—18.

Men antagen eder den, som är swag i tron, utan att döma öfwer tankar.

2 Den ene tilltror sig att äta hwad som helst, men den, som är swag, han äter grönsaker.

3 Den, som äter, förakte icke den, som icke äter, och den, som icke äter, döme icke den, som äter, ty Gud har antagit sig honom.

4 Hwem är du, som dömer en annans tjenare? För sin egen herre står eller faller han; men han skall blifwa stående, ty Gud har makt att hålla honom uppe.

5 Den ene gör skilnad mellan dag och dag, den andre anser alla dagar lika. Hwar och en ware fullt wiß i sitt sinne.

6 Den som aktar på dag, han gör det för Herren, och den som icke aktar på dag, han gör det för Herren: och den som äter, han gör det för Herren, ty han tackar Gud, och den som icke äter, han gör det för Herren och tackar Gud.

7 Ty ingen af oß lefwer för sig sjelf, och ingen dör för sig sjelf;

8 Ty lefwa wi, så lefwa wi för Herren, och dö wi, så dö wi för Herren. Ehwad wi nu lefwa eller dö, höra wi Herren till.

9 Ty fördenskull har Kristus både dött och åter blifwit lefwand och uppstått, att han skall wara en Herre öfwer både döda och lefwande.

10 Men du, hwarför dömer du din broder? Eller du andre hwarför föraktar du din broder? Ty wi skola alla stå för Kristi domstol,

11 ty det är skrifwet: "Så sant jag lefwer, säger Herren, för mig skall hwarje knä böjas, och hwarje tunga skall prisa Gud."

12 Alltså skall då hwar och en af oß inför Gud göra räkenska för sig sjelf.

13 Låtom oß derföre icke mer döma hwarandra, utan döme hellre så, att ingen bör gifwa sin broder anstöt eller förargelse.

14 Jag wet och är förwissad i Herren Jesus, att intet är i sig sjelft orent; utan för den, som håller något för orent, är det orent.

15 Men om din broder blifwer bekymrad för din mats skull, så wandrar du icke mer efter kärleken. Förderfwa icke genom din mat den, för hwilken Kristus har dött.

16 Låten derföre edert goda icke warda försmädadt.

17 Ty Guds rike är icke mat och dryck, utan rättfärdighet och frid och fröjd i den Helige Ande.

18 Ty den som häri tjenar Kristus, han är behaglig för Gud och bepröswad inför menniskorna.

Bön. O Herre Gud, himmelske Fader! Du som är barmhertig och hafwer genom Kristus tillsagt oß, att du icke will döma eller fördöma, utan nådeligen förlåta alla synder, och hwad wi behöfwe rikligen gifwa, wi bedje dig, gör en sådan förtröstan på din barmhertighet, genom den Helige Ande, wiß och fast uti wåra hjertan, och hjelp oß detsamma ock göra emot wår nästa, att wi ingen döme eller fördöme, utan gerna alla förlåte och tillgifwe, och att wi måge kunna döma oß sjelfwa och föra ett heligt lefwerne i din fruktan. Amen.

5 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O Gud! som dina älskade osynliga gåfwor tillredt hafwer, ingjut uti wåra hjertan din kärleks kraft, att wi måge älska dig uti och öfwer allting och undfå dina heliga löften och gåfwor, som all wår begäran öfwergå, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, 1 Pet. 3: 8—15.

Mine käraste! Waren slutligen alla endrägtiga, medlidsamma, broderligt sinnade, barmhertiga, ödmjuka,

9 icke wedergällande ondt med ondt eller smädelse med smädelse, utan twärtom wälsignande, emedan I ären dertill kallade, att I skolen ärfwa wälsignelse.

10 Ty "Den som will älska lifwet och se goda dagar, han afhålle sin tunga från det, som är ondt, och sina läppar från att tala swek,

11 han wände sig bort från det som är ondt och göre det som är godt, han söke frid och trakte derefter.

12 Ty Herrens ögon äro wända till de rättfärdiga och hans öron till deras bön, men Herrens ansigte är emot dem, som göra det onda."

13 Och hwem är den, som kan göra eder ondt, om I nitälskare för det goda?

14 Ja, om I än skullen lida för rättfärdighetens skull, saliga ären I: "Frukten icke såsom de frukta, och låten icke förskräcka eder"

15 men hållen Herren Kristus helig i edra hjertan.

Evangelium, Luk. 5: 1—11.

Och det begaf sig, att då folket trängde sig på Jesus för att höra Guds ord, stod han wid sjön Genesaret

2 och fick se två båtar stå wid sjöstranden; men fiskarena hade gått i land och sköljt sina nät.

3 Då steg han i en af båtarne, som war Simons, och bad honom lägga ut något litet från land, och han satte sig och lärde folket ifrån båten.

4 Och när han hade slutat tala, sade han till Simon: Läggen ut på djupet, och kasten edra nät ut till fångst.

5 Då swarade Simon och sade till honom: Mästare, wi hafwa arbetat hela natten och fått intet, men på ditt ord skall jag kasta ut nätet.

6 Och de gjorde så och omslöto en stor hop fiskar, och deras nät gick sönder.

7 Och de winkade åt sina kamrater, som woro i den andra båten, att de skulle komma och hjelpa dem. Och de kommo och fyllde båda båtarne, så att de begynte sjunka.

8 Då Simon Petrus såg det, föll han till Jesu knän, sägande: Gå ifrån mig, Herre; ty jag är en syndig menniska.

9 Ty häpnad hade kommit öfwer honom och öfwer alla, som woro med honom, för det fiskafånges skull, som de hade fått;

10 sammalunda ock öfwer Jakob och Johannes, Sebedei söner, som woro Simons stallbröder. Och Jesus sade till Simon: Frukta icke. Härefter skall du fånga menniskor.

11 Och de förde båtarne i land och öfwergåfwo allt och följde honom.

1 årg. Högm.: Joh. 1: 35—51.

Dagen derefter stod Johannes åter der och två af hans lärjungar.

36 Och han såg på Jesus, som kom gående, och sade: Se, Guds Lam!

37 Och de två lärjungarne hörde honom tala och följde Jesus.

38 Då wände Jesus sig om, och när han såg, att de följde honom, sade han till dem: Hwad söken I? Och de sade till honom: Rabbi — det betyder mästare —, hwar bor du?

39 Han sade till dem: Kommen och sen. Då gingo de och sågo, hwar han bodde, och stannade den dagen hos honom. Det war wid tionde timmen.

40 Andreas, broder till Simon Petrus, war en af de två, som hade hört Johannes och följt Jesus.

41 Denne fann först sin broder Simon och sade till honom: Wi hafwa funnit Messias — det betyder Kristus.

42 Och han förde honom till Jesus. Jesus såg på honom och sade: Du är Simon, Jonas' son; du skall heta Kefas — det betyder Petrus.

43 Dagen derefter wille Jesus gå till Galileen, och han fann Filippus och sade till honom: Följ mig.

44 Och Filippus war från Betsaida, från Andreas' och Petri stad.

45 Filippus fann Natanael och sade till honom: Den, om hwilken Moses, i lagen, och profeterna hafwa skrifwit, hafwa wi funnit, Jesus, Josefs son från Nasaret.

46 Och Natanael sade till honom: Kan något godt wara från Nasaret? Filippus sade till honom: Kom och se.

47 Jesus såg Natanael komma till honom och sade om honom: Se, en rätt Israelit, i hwilken icke är något swek!

48 Natanael sade till honom: Hwaraf känner du mig? Jesus

swarade och sade till honom: Förr än Filippus tillkallade dig, då d
war under fikonträdet, såg jag dig.

49 Natanael swarade och sade till honom: Rabbi, du är Gud
Son, du är Israels konung.

50 Jesus swarade och sade till honom: Emedan jag sade di
att jag såg dig under fikonträdet, tror du; större ting än dessa ska
du få se.

51 Och han sade till honom: Sannerligen, sannerligen säge
jag eder: Från denna stund skolen I få se himmelen öppen och Gud
änglar fara upp och fara ned öfwer Menniskosonen.

1 årg. Aftons.: Rom. 3: 1—20.

Hwad är då Judens företräde, eller hwad är gagnet af omskä
relsen?

2 Mycket, på allt sätt: främst det, att Guds utsagor bliswo
dem ombetrodda.

3 Ty hwad mer, om några af dem icke trodde? Icke skall wä
deras otro göra Guds trohet om intet?

4 Bort det! Ware hellre Gud sannfärdig och hwar menniski
en lögnare, såsom det är skriswet: "På det att du må finnas rätt
färdig i dina ord och få rätt, när du dömes."

5 Men om wår orättfärdighet ådagalägger Guds rättfärdighet
hwad skola wi då säga? Icke är wäl Gud orättfärdig, då han hem
söker med sin wrede? Jag talar efter menniskosätt.

6 Bort det; ty huru skall då Gud kunna döma werlden?

7 Ty om Guds sanning genom min lögn har bliswit större til
hans ära, hwarföre dömes ock jag såsom syndare?

8 Och hwarföre skulle wi icke göra, såsom wi warda försmädad
och såsom några föregiswa, att wi säga: "låtom oss göra det onda
på det att det goda må komma", hwilkas dom är rättwis?

9 Huru är det då? Kunna wi åberopa något till wår för
mån? Alls icke. Ty wi haswa förut anklagat både Judar oc
Greker för att wara alla under synd,

10 såsom det är skriswet: "Ingen rättfärdig finnes, icke en.

11 Ingen förståndig finnes, ingen finnes, som söker Gud.
12 Alla hafwa afwikit, allesamman hafwa blifwit onyttiga, ingen finnes, som gör godt, det finnes icke en enda.
13 En öppen graf är deras strupe, med sina tungor bedraga de, huggormars gift är under deras läppar.
14 Deras mun är full af förbannelse och bitterhet.
15 Deras fötter äro snara till att utgjuta blod.
16 Förödelse och elände äro på deras wägar,
17 och fridens wäg känna de icke.
18 Guds fruktan är icke för deras ögon."
19 Men wi weta, att allt hwad lagen säger, det talar han till dem, som hafwa lagen, på det att hwar mun må tillstoppas och all werlden warda brottslig för Gud,
20 emedan intet kött skall af lagens gerningar warda rättfärdigadt inför honom; ty genom lagen kommer syndens kännedom.

2 årg. Högm.: Matt. 16: 13—19.

Men när Jesus kom till trakten omkring Cesarea Filippi, frågade han sina lärjungar och sade: Hwem säga menniskorna mig, Menniskosonen, wara?
14 Då sade de: Somliga Johannes döparen, men andra Elias och andra Jeremias eller en af profeterna.
15 Han sade till dem: Men hwem sägen I mig wara?
16 Och Simon Petrus swarade och sade: Du är Kristus, den lefwande Gudens Son.
17 Och Jesus swarade och sade till honom: Salig är du, Simon, Jonas' son, ty kött och blod har icke uppenbarat det för dig, utan min Fader, som är i himmelen.
18 Jag säger ock dig, att du är Petrus; och på denna klippa skall jag bygga min församling, och dödsrikets portar skola icke warda henne öfwermägtiga.
19 Och jag skall gifwa dig himmelrikets nycklar, och allt hwad du binder på jorden, det skall wara bundet i himmelen, och allt hwad du löser på jorden, det skall wara löst i himmelen.

2 årg. Afton s.: Apg. 26: 1—29.

Agrippa sade till Paulus: Dig tillstädjes att tala för dig. Då räckte Paulus ut sin hand och talade till sitt försvar:

2 Jag skattar mig lycklig, att jag i dag skall försvara mig inför dig, konung Agrippa, angående allt det, hwarför jag anklagas af Judarne,

3 allramest emedan du är bekant med Judarnes alla stadgar och twistefrågor. Derföre beder jag dig höra mig med tålamod.

4 Alltså, mitt lif från ungdomen, hwilket jag allt ifrån början har fört bland mitt folk i Jerusalem, det känna alla Judar,

5 hwilka, om de wilja tillstå det, weta från lång tid tillbaka att jag såsom farise har lefwat efter det strängaste partiet i wår gudsdyrkan.

6 Och nu står jag här till rätta för hoppet på det löfte, som af Gud gafs åt wåra fäder,

7 och till hwars uppfyllelse wåra tolf slägter hoppas komma tjenande Gud oaflåtligen natt och dag. För detta hopps skull, konung Agrippa, är jag anklagad af Judarne.

8 Hwarföre hålles det af eder otroligt, att Gud uppwäcker döda?

9 Jag trodde ock sjelf, att jag borde med all magt sätta mig emot Jesu, Nasareens, namn,

10 hwilket jag ock gjorde i Jerusalem; och många af de heliga satte jag i fängelser, sedan jag dertill hade fått magt af öfwerste presterna, och då de dräptes, gaf jag min röst dertill,

11 och genom straff, hwilka jag pålade dem i alla synagogor, twang jag dem till hädelse och gick så långt i raseri mot dem, att jag förföljde dem till och med ända in i utländska städer.

12 När jag i detta ärende ock reste till Damaskus med fullmakt och uppdrag från öfwerstepresterna,

13 fick jag, o konung, midt på dagen under resan se ett sken från himmelen, klarare än solens glans, kringstråla mig och dem, som reste med mig.

14 Och när wi alla föllo ned till jorden, hörde jag en röst tala til

mig och säga på ebreiska: Saul, Saul, hwarför förföljer du mig? Det är dig swårt att spjerna mot udden.

15 Men jag sade: Hwem är du, Herre? Och Herren swarade: Jag är Jesus, som du förföljer.

16 Men res dig upp och stå på dina fötter; ty derför har jag blifwit uppenbarad för dig, att jag skall utse dig till en tjenare och till ett wittne både om hwad du har sett och om det, för hwars skull jag skall uppenbara mig för dig;

17 och jag skall rädda dig från ditt folk och från hedningarne, till hwilka jag sänder dig

18 för att öppna deras ögon, att de må omwända sig från mörker till ljus och från Satans magt till Gud, att de genom tron på mig må få syndernas förlåtelse och arfslott ibland dem, som äro helgade.

19 Derföre, konung Agrippa, blef jag icke ohörsam mot den himmelska synen,

20 utan förkunnade, först för dem, som woro i Damaskus, och för Jerusalem samt öfwer hela Judiska landet och för hedningarne, att de skulle bättra sig och omwända sig till Gud, görande gerningar, som tillhöra bättringen.

21 För detta grepo Judarne mig i templet och försökte döda mig.

22 Men då jag nu har fått hjelp af Gud, står jag ännu i denna dag och wittnar inför både små och stora, sägande intet annat än hwad profeterna och Moses hafwa sagt skola ske,

23 att ju Kristus skulle lida och, såsom den förste af de dödas uppståndelse, förkunna ljus för folket och för hedningarne.

24 Då han talade detta till sitt förswar, sade Festus med hög röst: Du är förryckt, Paulus; den mycknа lärdomen gör dig förryckt.

25 Men Paulus sade: Jag är icke förryckt, ädle Festus, utan jag talar sanna och förnuftiga ord.

26 Ty detta känner konungen, inför hwilken jag ock frimodigt

talar; ty jag kan icke tro, att något af detta är honom obekant, ty detta har icke skett i en vrå.

27 Tror du profeterna, konung Agrippa? Jag wet, att du tror.

28 Då sade Agrippa till Paulus: Med litet will du öfwertala mig att blifwa kristen.

29 Och Paulus swarade: Jag önskade till Gud, att, med litet eller mycket, icke allenast du utan alla, som i dag höra mig, måtte blifwa sådana, som jag är, dessa bojor undantagna.

Bön. Herre Jesus Kristus, lefwande Guds Son! som hafwer gifwit oß ditt heliga ord och med allehanda lekamlig wälsignelse benådat, wi bekänne oß till sådant wara owärdige samt allt ondt förtjent hafwa; men wi bedje dig: bewara oß för säkerhet och högfärd, och hela wåra synder och gif lycka och salighet till wår kallelse, på det wi genom dig måge både lekamligen och andligen behållne och beskärmade warda. Amen.

6 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O kraftens Gud! af hwilken allt godt kommet är, ingjut din kärlek i wårt hjerta och gif oß trons förökelse och håll i oß wid magt det goda, som du gifwit hafwer, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistelen såsom nästa Söndagen efter Nyåret.

Evangelium, Matt. 5: 20—26.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar: Jag säger eder, att om eder rättfärdighet icke öfwergår de skriftlärdes och fariseernas, skolen I icke inkomma i himmelriket.

21 I hafwen hört, att det är sagdt till de gamla: "Du skall icke dräpa; men hwilken som dräper, han skall wara skyldig under domen."

22 Men jag säger eder: Hwar och en, som förtörnas på sin broder, han skall wara skyldig under domen, och hwilken som säger "raka" till sin broder, han skall wara skyldig under stora rådet, och hwilken som säger: "dåre", han skall wara skyldig till eldens helwete.

23 Derföre, om du offrar din gåfwa på altaret och der kommer ihåg, att din broder har något emot dig,

24 så lägg der din gåfwa ned framför altaret och gå först bort och förlik dig med din broder och kom sedan och offra din gåfwa.

25 War mot din wederdeloman benägen till wänskap snart, medan du ännu är med honom på wägen, att icke din wederdeloman må antwarda dig åt domaren och domaren antwarda dig åt tjenaren; och så skall du kastas i fängelse.

26 Sannerligen säger jag dig: Du skall icke utkomma derifrån, förrän du har betalt den ytterste skärfwen.

1 årg. Högm.: Matt. 5: 17—19.

Jesus sade till sina lärjungar: I skolen icke mena, att jag har kommit för att upplösa lagen eller profeterna. Jag har icke kommit för att upplösa, utan för att fullborda;

18 ty sannerligen säger jag eder: Förr än himmelen och jorden förgås, skall icke den minsta bokstaf eller en enda prick af lagen förgås, förr än allt har skett.

19 Derföre, hwilken som upplöser ett af dessa minsta bud och lärer menniskorna så, han skall kallas minst i himmelriket; men hwilken som håller och lärer, han skall kallas stor i himmelriket.

1 årg. Aftons.: Rom. 3: 21—31.

Men nu har utan lag Guds rättfärdighet blifwit uppenbarad, betygad af lagen och profeterna,

22 nemligen Guds rättfärdighet genom tro på Jesus Kristus för alla och öfwer alla, som tro. Ty det är ingen ätskilnad;

23 ty alla hafwa syndat och äro utan berömmelse inför Gud

24 och warda rättfärdigade utan förskyllan af hans nåd, genom återlösningen i Kristus Jesus,

25 hwilken Gud har framstält till ett försoningsoffer medelst tron, genom hans blod, för att wisa sin rättfärdighet, derföre att han hade öfwersett med de synder, som förut blifwit begångna under Guds tålamod,

26 för att i den tid, som än är, wisa sin rättfärdighet, på det

att han måtte sjelf wara rättfärdig och göra den rättfärdig, som är af Jesu tro.

27 Hwar är då berömmelsen? Hon är utelyckt. Genom hwilken lag? Genom gerningarnas? Nej, utan genom trons lag.

28 Wi hålla således före, att menniskan rättfärdiggöres genom tro utan lagens gerningar.

29 Eller är Gud allenast Judarnes Gud? Är han icke också hedningarnes? Jo, wisserligen ock hedningarnes,

30 emedan Gud är en enda, som skall rättfärdiggöra de omskurna af tro och de oomskurna genom tron.

31 Göra wi nu lagen om intet genom tron? Bort det; utan wi befästa lagen.

2 årg. **Högm.: Matt. 5: 27—42.**

Jesus sade till sina lärjungar: I haswen hört, att det är sagdt till de gamle: "Du skall icke göra hor."

28 Men jag säger eder: Hwar och en, som ser på en qwinna till att begära henne, han har redan gjort hor med henne i sitt hjerta.

29 Och om ditt högra öga är dig till förargelse, så rif det ut och kasta det från dig; ty det är dig bättre, att en af dina lemmar förloras, än att hela din kropp kastas till helwetet.

30 Och om din högra hand är dig till förargelse, så hugg henne af och kasta henne från dig; ty det är dig bättre, att en af dina lemmar förloras, än att hela din kropp kastas till helwetet.

31 Det är sagdt: "Hwilken som skiljer sin hustru från sig, han gifwe henne skiljebref."

32 Men jag säger eder: Hwilken som skiljer sin hustru från sig utom för hors skull, han kommer henne till att göra hor, och hwilken som tager en frånskild till hustru, han gör hor.

33 Åter haswen I hört, att det är sagdt till de gamle: "Du skall icke swärja falskt; utan du skall gälda Herren dina eder."

34 Men jag säger eder, att I skolen alls icke swärja, hwarken wid himmelen, ty han är Guds tron,

35 eller wid jorden, ty hon är hans fotapall, eller wid Jerusalem, ty det är den store Konungens stad.

36 Ej heller må du swärja wid ditt hufwud, ty du förmår icke göra ett enda hår hwitt eller swart;

37 utan edert tal skall wara: "ja, ja", "nej, nej"; hwad derutöfwer är, det är af ondo.

38 I hafwen hört, att det är sagdt: "Öga för öga och tand för tand."

39 Men jag säger eder, att I icke skolen motstå den, som är ond; utan om någon slår dig på det högra kindbenet, så wänd honom ock det andra till;

40 och om någon will gå till rätta med dig och taga din lifklädnad från dig, så låt honom få manteln med;

41 och om någon twingar dig en mil, så gå twå med honom.

42 Gif den, som beder dig, och wänd dig icke bort ifrån den, som will låna af dig.

2 årg. Aftons.: Jak. 2: 8—26.

Om I nu fullgören detta konungsliga lagbud enligt skriften: "Du skall älska din nästa såsom dig sjelf", så gören I wäl;

9 men om I hafwen anseende till personer, så gören I synd och blifwen af lagen öfwerbewisade såsom öfwerträdare.

10 Ty om någon håller hela lagen, men felar i ett, är han saker till allt,

11 ty den som sade: "Du skall icke göra hor", han sade ock: "Du skall icke dräpa". Om du nu icke gör hor, men dräper, är du lagens öfwerträdare.

12 Talen så och gören så, som det höfwes dem, som en gång skola dömas genom frihetens lag.

13 Ty dom utan barmhertighet skall öfwergå den, som icke har gjort barmhertighet. Barmhertigheten berömmer sig mot domen.

14 Hwartill gagnar det, mina bröder, om någon säger sig hafwa tro, men icke har gerningar? Icke kan wäl tron frälsa honom?

15 Och om en broder eller en syster är naken och icke har föda för dagen,

16 och någon af eder säger till dem: gån i frid, wärmen eder

och mätten eder, men J icke gifwen dem hwad deras kropp behöfwer, hwartill gagnar det?

17 Så är ock tron, om hon icke har gerningar, död i sig sjelf.

18 Men någon torde säga: Du har tro, och jag har gerningar. Wisa mig din tro utan gerningarna, så skall jag wisa dig min tro med mina gerningar.

19 Tror du, att Gud är en? Deri gör du rätt. Äfwen de onda andarne tro det och bäfwa.

20 Men will du, o fåfängliga menniska, förstå, att tron utan gerningarna är död?

21 Wardt icke Abraham, wår fader, rättfärdiggjord genom gerningar, då han bar sin son Isak upp på altaret?

22 Du ser, att tron medwerkade med hans gerningar, och att genom gerningarna wardt tron fullkomnad

23 och skriften uppfyld, som säger: "Men Abraham trodde Gud, och det wardt honom räknadt till rättfärdighet"; och han wardt kallad Guds wän.

24 J sen, att en menniska blifwer rättfärdigad af gerningar och icke af tro allenast.

25 Och wardt icke på samma sätt äfwen skökan Rahab rättfärdigad af gerningar, då hon mottog sändebuden och släppte ut dem en annan wäg?

26 Ty såsom kroppen utan ande är död, så är ock tron utan gerningarna död.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! wi bekänne, att wi äre tywärr arme, eländige syndare, och att i oß är intet godt; ty wårt hjerta, kött och blod är genom synden så förderfwadt, att wi för den onda begärelsen aldrig här kunne frie warda; derföre, käre Fader! bedje wi dig, att du förlåter oß sådana synder och renar wåra hjertan genom den Helige Ande, att wi kunne hafwa lust och kärlek till ditt ord och hålla oß derefter, och så genom Jesus Kristus blifwa i din nåd ewinnerligen. Amen.

7 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O Herre Gud! hwilkens försyn i sin skickelse intet felar, wi bedje dig ödmjukeligen, att du borttager allt, det oß skadligt är, och förlänar oß det, som gagneligt wara kan, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistelн, Rom. 6: 19—23.

Käre bröder! Jag talar efter menniskosätt, för edert kötts swaghets skull. Ty likasom I hafwen öfwerlemnat edra lemmar att tjena orenheten och orättfärdigheten till orättfärdighet, så öfwerlemnen nu edra lemmar att tjena rättfärdigheten till helgelse.

20 Ty då I woren syndens tjenare, woren I fria ifrån rättfärdigheten.

21 Hwad frukt haden I wäl då? Det, hwaröfwer I nu blygens. Ty slutet på sådant är död.

22 Men nu, emedan I ären frigjorde ifrån synden och hafwen blifwit Guds tjenare, hafwen I eder frukt till helgelse och såsom slut ewigt lif.

23 Ty syndens lön är döden, men Guds gåfwa är ewigt lif i Kristus Jesus, wår Herre.

Evangelium, Mark. 8: 1—9.

I de dagarne, då ganska mycket folk hade samlats och de icke hade något att äta, kallade han sina lärjungar till sig och sade till dem:

2 Jag ömkar mig öfwer folket, ty de hafwa nu i tre dagar dröjt hos mig och hafwa intet att äta.

3 Och om jag låter dem gå fastande hem, skola de uppgifwas på wägen, ty somlige af dem hafwa kommit långwäga ifrån.

4 Och hans lärjungar swarade honom: Hwarifrån skall man här i öknen kunna taga bröd att mätta dem med?

5 Och han sporde dem: Huru många bröd hafwen I? Och de sade: Sju.

6 Och han tillsade folket att sätta sig ned på marken, och han tog de sju bröden, tackade och bröt och gaf åt sina lärjungar, att de skulle lägga fram dem, och de lade fram för folket.

7 Och de hade några små fiskar, och då han hade wälsignat, bjöd han, att äfwen de skulle framläggas.

8 Och de åto och blefwo mätte, och de upptogo lemningar af stycken, sju korgar.

9 Och de, som hade ätit, woro omkring fyra tusen; och så skilde han dem ifrån sig.

1 årg. Högm.: Matt. 16: 5—12.

Och när Jesu lärjungar hade kommit till andra stranden, hade de förgätit att taga bröd med sig.

6 Och Jesus sade till dem: Sen till, att I tagen eder till wara för fariseernas och sadduceernas surdeg.

7 Då öfwerlade de för sig sjelfwa och sade: Wi togo inga bröd med oss.

8 Men då Jesus märkte det, sade han till dem: Hwarför öfwerläggen I för eder sjelfwa, I klentrogne, derom, att I icke togen bröd med eder?

9 Förstån I icke ännu, eller minnens I icke de fem bröden för de fem tusen, och huru många korgar I upptogen,

10 icke heller de sju bröden för de fyra tusen, och huru många korgar I upptogen?

11 Huru kommer det till, att I icke förstån, att det icke war om bröd, som jag sade eder, att I skullen taga eder till wara för fariseernas och sadduceernas surdeg?

12 Då förstodo de, att han icke hade sagt, att de skulle taga sig till wara för bröds surdeg, utan för fariseernas och sadduceernas lära.

2 årg. Högm.: Luk. 14: 12—15.

Och Jesus sade ock till den, som hade bjudit honom: När du gör en middags- eller aftonmåltid, så bjud icke dina wänner eller dina bröder eller dina fränder eller rika grannar, att icke ock de tillbjuda dig igen och dig sker wedergällning;

13 utan när du gör gästabud, så bjud fattiga, krymplingar, halta, blinda.

14 Och salig skall du wara, emedan de icke hafwa något att wedergälla dig med; ty det skall wedergällas dig i de rättfärdigas uppståndelse.

15 Och då en af dem, som sutto med wid bordet, hörde detta, sade han till honom: Salig är den, som får äta bröd i Guds rike.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! som hafwer genom din Son i öknen så rikligen spisat fyratusende män, förutom qwinnor och barn, med sju bröd och få fiskar, wi bedje dig, att du wärdigas nådeligen wara när oß med din wälsignelse. Bewara oß från girighet och detta lefwernes omsorg, att wi ju måge för allting först söka efter Guds rike och din rättfärdighet, och så förnimma din hjelp i allt det wi behöfwe, både till lif och själ, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Kristi Förklarings dag.

Collekten: se närmast föregående.

Epistel n, 2 Pet. 1: 16—18.

Käre bröder! Wi hafwa icke följt klokt uttänkta fabler, då wi hafwa kungjort för eder wår Herre Jesu Kristi magt och tillkommelse, utan wi hafwa sjelfwa sett hans härlighet;

17 ty han fick af Gud Fader ära och pris, när från den stora härligheten kom en sådan röst till honom: "Denne är min älskade Son, till hwilken jag har ett godt behag."

18 Och denna röst hörde wi komma från himmelen, då wi woro med honom på det heliga berget.

Evangelium, Matt. 17: 1—8.

I den tiden tog Jesus med sig Petrus och Jakob och Johannes, hans broder, och förde dem afsides upp på ett högt berg.

2 Och han wardt förwandlad inför dem, och hans ansigte sken såsom solen, och hans kläder wordo hwita såsom ljuset.

3 Och se, dem syntes Moses och Elias, samtalande med honom.

4 Men Petrus swarade och sade till Jesus: Herre, här är oß godt att wara. Will du, så låtom oß här göra tre hyddor, åt dig en och åt Moses en och åt Elias en.

5 Medan han ännu talade, se, en ljus sky öfwerskyggde dem, och se, en röst ur skyn sade: Denne är min älskade Son, i hwilken jag har ett godt behag; honom hören!

6 Och när lärjungarne hörde det, föllo de på sina ansigten och blefwo storligen förfärade.

7 Och Jesus gick fram och rörde wid dem och sade: Stån upp och rädens icke.

8 Men då de upplyfte sina ögon, sågo de ingen utan Jesus allena.

1 årg. Högm: Joh. 13: 31, 32.

Jesus sade: Nu är Menniskosonen förhärligad, och Gud är förhärligad i honom.

32 Är nu Gud förhärligad i honom, så skall ock Gud förhärliga honom i sig sjelf, och han skall snart förhärliga honom.

2 årg. Högm.: Matt. 17: 9—13.

Och när de stego ned från berget, bjöd Jesus dem och sade: Omtalen icke synen för någon, förr än Menniskosonen har uppstått från de döda.

10 Och hans lärjungar frågade honom och sade: Hwarför säga då de skriftlärde, att Elias måste komma först?

11 Men han swarade och sade till dem: Elias kommer wisserligen först och skall återupprätta allt.

12 Men jag säger eder, att Elias har redan kommit, och de erkände honom icke, utan gjorde med honom allt hwad de wille. Sammalunda skall ock Menniskosonen lida af dem.

13 Då förstodo lärjungarne, att han hade talat till dem om Johannes döparen.

Bön. O Herre Jesus Kristus! som med din wälsignade lekamens förklaring på det heliga berget wille oß förstå låta både din heliga mandoms stora härlighet såsom ock wåra kroppars klarhet i det tillkommande lifwet, att wi der, såsom Moses och Elias syntes när dig i klarhet, skola ock skina såsom stjernor i ewighet och warda din förklarade lekamen och änglar like: wi bedje dig ödmjukligen, gif oß nåd, att wi alltid härpå tänke och oß derwid i all bedröfwelse tröste och med ett gudligt lefwerne efterföke. Detta gif oß, milde Herre Jesus Kristus! Du, som lefwer och regerar med Fadren och den Helige Ande, wälsignad i all ewighet. Amen.

8 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. Gif oß alltid, Herre Gud, din Ande, till att tänka och göra det rätt är, att wi, som icke kunna wara dig förutan, måge ock lefwa efter ditt heliga sinne, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistelн, Rom. 8: 12—17.

Så stå wi då, mina bröder, icke i skuld hos köttet, så att wi skola lefwa efter köttet.

13 Ty om I lefwen efter köttet, skolen I dö, men om I döden kroppens gerningar med Anden, skolen I lefwa.

14 Ty alla, som drifwas af Guds Ande, de äro Guds barn.

15 Ty I hafwen icke fått träldomens ande åter till räddhåga, utan I hafwen fått barnaskapets Ande, i hwilken wi ropa: Abba, Fader!

16 Anden sjelf wittnar med wår ande, att wi äro Guds barn.

17 Men äro wi barn, så äro wi ock arfwingar, nämligen Guds arfwingar och Kristi medarfwingar, om wi annars lida med honom, på det att wi ock med honom må warda förhärligade.

Evangelium, Matt. 7: 15—21.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar: Wakten eder för de falske profeterna, som komma till eder i fårakläder, men inwärtes äro glupande ulfwar.

16 Af deras frukt skolen I känna dem. Icke hemtar man wäl winbrufwor af törnen eller fikon af tistlar?

17 Så bär hwart och ett godt träd god frukt, men det dåliga trädet bär ond frukt.

18 Ett godt träd kan icke bära ond frukt, icke heller kan ett dåligt träd bära god frukt.

19 Hwart och ett träd, som icke bär god frukt, afhugges och kastas i elden.

20 Alltså skolen I känna dem af deras frukt.

21 Icke skall hwar och en inkomma i himmelriket, som säger till mig: Herre, Herre, utan den, som gör min Faders wilja, som är i himmelen.

1 årg. Högm.: Matt. 7: 12—14.

Jesus sade till sina lärjungar: Allt, hwad I wiljen att menniskorna skola göra eder, det gören I ock dem; ty detta är lagen och profeterna.

13 Gån in genom den trånga porten; ty den porten är wid, oc
den wägen är bred, som drager till förtappelsen, och många äro d
som gå in genom honom;

14 och den porten är trång, och den wägen är smal, som drage
till lifwet, och få äro de, som finna honom.

1 årg. Aftonſ.: Rom. 4: 1—8.

Hwad skola wi då säga, att wår stamfader Abraham har wunni
efter köttet?

2 Ty om Abraham wardt rättfärdiggjord genom gerningar, s
har han en berömmelse; dock icke inför Gud.

3 Ty hwad säger skriften? "Abraham trodde Gud, och d
wardt honom räknadt till rättfärdighet."

4 Men den som håller sig till gerningar, honom tillräknas l
nen icke efter nåd, utan efter skyldighet.

5 Men den som icke håller sig till gerningar, utan tror på de
som gör den ogudaktige rättfärdig, honom tillräknas hans tro ti
rättfärdighet;

6 såsom ock David prisar den menniska salig, hwilken Gud till
räknar rättfärdighet utan gerningar:

7 "Salige äro de, hwilkas öfwerträdelser äro förlåtna och hwil
kas synder äro öfwerskylda.

8 Salig är den man, hwilken Herren icke tillräknar synd."

2 årg. Högm.: Matt. 7: 22—29.

Många skola säga till mig på den dagen: Herre, Herre, hafw
wi icke i ditt namn profeterat och i ditt namn utdrifwit ond
andar och i ditt namn gjort många kraftiga gerningar?

23 Och då skall jag bekänna för dem: Jag kände eder aldrig
gån bort ifrån mig, I ogerningsmän.

24 Derföre, hwar och en som hör dessa mina ord och gör den
honom skall jag likna wid en klok man, som byggde sitt hus på hä
leberget.

25 Och slagregnet föll, och floderna kommo, och wädren blås

och stötte mot det huset, och det föll icke, ty det war grundadt på hälleberget.

26 Och hwar och en, som hör dessa mina ord och icke gör dem, han skall liknas wid en fåwitsk man, som byggde sitt hus på sanden.

27 Och slagregnet föll, och floderna kommo, och wädren blåste och slogo mot det huset, och det föll, och deß fall war stort.

28 Och det begaf sig, att när Jesus hade lyktat detta tal, häpnade folket öfwer hans lära,

29 ty han lärde dem såsom en, som har magt, och icke såsom deras skriftlärde.

2 årg. Aftonf.: 1 Joh. 4: 1—6.

Mina älskade, tron icke hwar och en ande, utan pröfwen andarne, om de äro af Gud; ty många falska profeter hafwa utgått i werlden.

2 Deraf skolen J känna Guds Ande: Hwar och en ande, som bekänner, att Jesus Kristus har kommit i köttet, han är af Gud;

3 och hwar och en ande, som icke bekänner, att Jesus har kommit i köttet, han är icke af Gud, och detta är antikrists ande, om hwilken J hafwen hört, att han skulle komma, och som redan nu är i werlden.

4 Mina barn, Jären af Gud och hafwen öfwerwunnit dem, ty den, som är i eder, är större än den, som är i werlden.

5 Dessa äro af werlden; fördenskull tala de af werlden, och werlden hör dem.

6 Wi äro af Gud. Den som känner Gud, han hör oß; den som icke är af Gud, han hör oß icke. Häraf känna wi sanningens ande och willfarelsens ande.

Bön. Wi tacke dig, Herre Gud, himmelske Fader! af allt hjerta, att du hafwer låtit oß komma till ditt heliga ords kunskap, och bedje dig, att du wille oß dermed nådeligen uppehålla och deruti dö låta. Wärdigas bewara alla rättsinniga predikanter, som troget predika ditt ord, för all förargelse och förderf och gifwa dem ett långt lif, men straffa och fördrif alla de andre efter deras förtjenst, som icke troget handla med ditt ord, hwilka låtsas wara menlösa får, och äro dock glupande ulfwar, och din fattiga kristenhet för dem nådeligen bewara, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

9 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O Herre Gud! ware din miskunds öron öppna till dina tjenares böner, och på det du må gifwa dem det, de bedja, låt dem det bedja, som dig ljuft är, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistelen, 1 Kor. 10: 6—13.

Käre bröder! Låtom oß icke hafwa begärelse till det onda, såsom de hade begärelse dertill.

7 Waren icke heller afgudadyrkare, såsom somlige af dem, såsom det är skrifwet: "Folket satte sig ned till att äta och dricka, och de stodo upp till att leka."

8 Låtom oß icke heller öfwa skörlefnad, såsom somlige af dem öfwade skörlefnad och föllo på en dag tjugutre tusen.

9 Låtom oß icke heller fresta Kristus, såsom somlige af dem frestade honom och blefwo dödade af ormarne.

10 Knorren ock icke, såsom somlige af dem knorrade och blefwo dödade af förderfwaren.

11 Men allt detta wederfors dem till en förebild och blef skrifwet till warning för oß, inpå hwilka tidernas ände har kommit.

12 Må derföre den, som tycker sig stå, se till, att han icke faller.

13 Ingen frestelse har påkommit eder, utan den mensklig är: men Gud är trofast, som icke skall tillåta, att I blifwen frestade öfwer eder förmåga, utan med frestelsen äfwen gifwa utgången, att I mån kunna uthärda henne.

Evangelium, Luk. 16: 1—9.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar denna liknelsen: Der war en rik man, som hade en förwaltare, och denne blef angifwen för honom såsom förskingrande hans egodelar.

2 Då kallade han honom till sig och sade till honom: Hwad är detta, som jag hör om dig? Gör räkenskap för din förwaltning; ty du kan icke längre wara förwaltare.

3 Och förwaltaren sade för sig sjelf: Hwad skall jag göra? Ty min herre tager från mig förwaltningen. Gräfwa orkar jag icke, tigga blyges jag.

4 Jag wet, hwad jag skall göra, att, när jag warder satt ifrån förwaltningen, de må upptaga mig i sina hus.

5 Och han kallade till sig hwar och en af sin herres gäldenärer och sade till den förste: Huru mycket är du skyldig min herre?

6 Och han sade: Hundra bat olja. Då sade han till honom: Tag ditt skuldebref och sätt dig strax ned och skrif femtio.

7 Sedan sade han till en annan: Och du, huru mycket är du skyldig? Och han sade: Hundra korer hwete. Och han sade till honom: Tag ditt skuldebref och skrif åttio.

8 Och husbonden prisade den orättfärdige förwaltaren, att han handlade klokt. Ty denna werldens barn äro wisare än ljusets barn i förhållande till sitt slägte.

9 Och jag säger eder: Gören eder wänner medelst orättfärdighetens Mamon, på det att, när den tagit slut, de må mottaga eder i de ewiga hyddorna.

1 årg. Hög m.: Luk. 12: 42—48.

Då sade Herren: Hwilken är nu den trogne och kloke förwaltaren, hwilken hans herre skall sätta öfwer sitt husfolk för att i rätt tid gifwa dem den bestämda kosten?

43 Salig den tjenaren, hwilken hans herre finner så görande, när han kommer!

44 Sannerligen säger jag eder: Han skall sätta honom öfwer alla sina egodelar.

45 Men om den tjenaren säger i sitt hjerta: Min herre dröjer att komma, och han begynner slå tjenarne och tjenarinnorna och äta och dricka och berusa sig,

46 så skall den tjenarens herre komma den dag han icke wäntar och den stund han icke wet och hugga honom i stycken och gifwa honom hans lott ibland de otrogna.

47 Och den tjenaren, som har wetat sin herres wilja och icke bredt sig, ej heller gjort efter hans wilja, han skall straffas med många slag,

48 men den som icke har wetat den, men gjort det, som är slag

wärdt, han skall straffas med så slag. Och hwar och en, åt hwilke mycket har blifwit gifwet, af honom skall mycket warda utkrafdt, oc den, åt hwilken man har anförtrott mycket, af honom skall ma fordra mera.

1 årg. Aftonf.: Rom. 4: 9—25.

Gäller nu detta saligprisande de omskurna eller ock de oomskurna Ty wi säga, att tron wardt Abraham räknad till rättfärdighet

10 Hurn blef hon honom då tillräknad? Månne såsom omskuren eller såsom oomskuren? Icke såsom omskuren, utan såsom oomskuren.

11 Och han undfick omskärelsens tecken såsom ett insegel på sit rättfärdighet genom den tro han hade såsom oomskuren, på det at han skulle wara en fader för alla oomskurna, som tro, för att rättfärdighet skulle tillräknas äfwen dem,

12 och en fader för de omskurna, nemligen för dem, som icke allenast äro omskurna utan äfwen wandra i spåren af den tro, hwilken wår fader Abraham hade såsom oomskuren.

13 Ty icke war det genom lagen, som det löftet gafs åt Abraham eller åt hans säd, att han skulle blifwa werldens arfwinge utan genom trons rättfärdighet.

14 Ty om de, som äro af lagen, äro arfwingar, så har tron blifwit fåfäng och löftet gjordt om intet.

15 Ty lagen kommer wrede åstad, ty hwareft ingen lag är, de är icke heller någon öfwerträdelfe.

16 Derföre är det af tron, för att det skall wara af nåd, på de att löftet må stå faft för hela hans säd, icke för den allenaft, som ä af lagen, utan ock för den, som är af Abrahams tro, hwilken

17 — såsom det är skrifwet: "Jag har satt dig till en fader fö många folk" — är allas wår fader inför Gud, på hwilken har trodde, och som gör de döda lefwande och kallar det, som icke är, så som om det wore.

18 Och der ingen förhoppning war, trodde han i förhoppning på det att han skulle blifwa fader för många folk, enligt det, so war sagdt: "Så skall din säd wara."

19 Och utan att blifwa swag i tron, tänkte han, som war nära hundraårig, på sin egen redan halfdöda kropp och på Saras halfdöda qwed,

20 men twiflade icke i otro på Guds löfte, utan wardt stark i tron, gifwande Gud äran

21 och fullt öfwertygad, att hwad som hade blifwit lofwadt, det war han ock mägtig att hålla.

22 Derföre wardt det ock räknadt honom till rättfärdighet.

23 Men att det tillräknades honom, det är skrifwet icke allenast för hans skull,

24 utan äfwen för wår skull, hwilka det skall tillräknas, då wi tro på den, som från de döda uppwäckte Jesus, wår Herre,

25 hwilken har blifwit utgifwen för wåra synders skull och uppwäckt för wår rättfärdiggörelses skull.

2 årg. Högm.: Luk. 16: 10—17.

Den som är trogen i det minsta, han är ock trogen i mycket, och den som är orättfärdig i det minsta, han är ock orättfärdig i mycket.

11 Hafwen J nu icke warit trogne i den orättfärdige Mamon, hwem skall då betro eder det sannskyldiga goda?

12 Och hafwen J icke warit trogne i en annans, hwem skall då gifwa eder det, som är edert?

13 Ingen tjenare kan tjena två herrar; ty antingen skall han hata den ene och älska den andre, eller skall han hålla sig till den ene och förakta den andre. J kunnen icke tjena Gud och Mamon.

14 Och allt detta hörde ock fariseerna, som woro giriga, och de gjorde spe af honom.

15 Och han sade till dem: J ären de, som gören eder sjelfwa rättfärdige inför menniskorna; men Gud känner edra hjertan, ty det, som bland menniskor är högt, är en styggelse inför Gud.

16 Lagen och profeterna worp intill Johannes. Från den tiden warder Guds rike förkunnadt genom evangelium, och hwar man gör wåld på det.

17 Men lättare är, att himmel och jord förgås, än att en pric af lagen faller.

2 årg. Aftonſ.: 2 Teſſ. 3: 10—13.

Också gåfwo wi eder, när wi woro hos eder, det budet: om någon icke will arbeta, ſkall han icke heller äta.

11 Ty wi höra, att några wandra oſkickligt bland eder och arbeta icke, utan befatta ſig med onyttiga ting.

12 Men ſådana bjuda och förmana wi genom wår Herre Jeſus Kriſtus, att de arbeta i ſtillhet och äta ſitt eget bröd.

13 Och J, mina bröder, förtröttens icke att göra det goda.

Bön. Herre Gud, himmelſke Fader! ſom oß ſå rikeligen wälſignat och wårt dagliga bröd ſå öfwerflödeligen gifwit haſwer, wi bedje dig, bewarc oß för girighet och uppwäck wåra hjertan, att wi af din wälſignelſe gerna och mildeligen hjelpe de fattiga, på det wi måge finnas trogne ſkaffare öfwer dina gåfwor, att oß icke fattas ſkall i ewighet, när wi af detta embete ſatte warda och för din dom komma ſkole. Amen.

10 Söndagen efter Treſaldighets-Söndag.

Coll. O Gud! Du, ſom derutinnan bewiſar din allsmägtighet, att du ſkonar och förlåter det, ſom brutet är, bewiſa margfaldeligen din barmhertighet öfwer oß; att wi, ſom ſtå efter det, du lofwat haſwer, måge i de himmelſka goda delaktige warda, genom din Son, Jeſus Kriſtus, wår Herre Amen.

Epiſteln, 1 Kor. 12: 2—11.

Käre bröder! J weten, att J woren hedningar, ſom läten föra eder bort till de ſtumma afgudarne, allt efterſom J bleſwen förde.

3 Derföre gör jag eder kunnigt, att ingen, ſom talar genom Guds Ande, ſäger: Förbannad är Jeſus, och att ingen kan ſäga Jeſus är Herre, utan genom den Helige Ande.

4 Gåfworna äro mångahanda, men Anden är denſamme.

5 Och embetena äro mångahanda, men Herren är denſamme.

6 Och kraftwerkningarna äro mångahanda, men det är ſamm Gud, ſom werkar allt i alla.

7 Men åt hwar och en gifwes Andens uppenbarelſe till gagn.

8 Ty åt en gifwes genom Anden att tala wishet, åt en annan att tala kunskap efter samme Ande.

9 åt en annan tro genom samme Ande, åt en annan gåfworna att bota sjuka genom samme Ande,

10 åt en annan kraftwerkningar, åt en annan profetia, åt en annan bedömande af andar, åt en annan åtskilliga slags talande med tungor, åt en annan uttydningen af det med tungor talade.

11 Men allt detta werkar den ene och samme Anden, utdelande åt hwar och en sitt, såsom han will.

Evangelium, Luk. 19: 41—47.

I den tiden, när Jesus kom närmare och fick se staden (Jerusalem), grät han öfwer honom

42 och sade: O, att ock du wisste, och det i denna din dag, hwad din frid tillhörer! Men nu är det fördoldt för dina ögon.

43 Ty dagar skola komma öfwer dig, då dina fiender skola kringskansa dig och omringa dig och tränga dig på alla sidor;

44 och dig och dina barn, som äro i dig, skola de slå ned till marken, och de skola icke lemna qwar i dig sten på sten, derföre att du icke kände den tid, då du war sökt.

45 Och han gick in i templet och begynte utdrifwa dem, som sålde och köpte derinne,

46 sägande till dem: Det är skrifwet: "Mitt hus är ett bönehus"; men I hafwen gjort det till en röfwarekula.

47 Och han lärde hwar dag i templet.

1 årg. Högm.: Joh. 8: 21—30.

Då sade Jesus åter till Judarne: Jag går bort, och I skolen söka mig, och I skolen dö i eder synd. Dit jag går, kunnen I icke komma.

22 Då sade Judarne: Icke will han wäl dräpa sig sjelf, eftersom han säger: Dit jag går, kunnen I icke komma?

23 Och han sade till dem: I ären nedanefter, jag är ofwanefter; I ären af denna werlden, jag är icke af denna werlden.

24 Derföre sade jag eder, att I skolen dö i edra synder, ty om I icke tron, att det är jag, skolen I dö i edra synder.

25 Då sade de till honom: Hwem är du? Jesus sade till dem: Det som jag ock från början har talat till eder.

26 Mycket har jag att tala och döma om eder, men den som har sändt mig, är sannfärdig, och hwad jag har hört af honom, det talar jag till werlden.

27 De förstodo icke, att han talade till dem om Fadren.

28 Då sade Jesus till dem: När I hafwen upphöjt Menniskosonen, då skolen I förstå, att det är jag, och att jag gör intet af mig sjelf, utan såsom min Fader har lärt mig, så talar jag.

29 Och den, som har sändt mig, är med mig; Fadren har icke lemnat mig allena, ty jag gör alltid det, som är behagligt för honom.

30 När han talade detta, trodde många på honom.

1 årg. Aftons.: Rom. 5: 1—11.

Då wi nu haſwa blifwit rättfärdiggjorda af tron, haſwa wi frid med Gud genom wår Herre Jesus Kristus,

2 genom hwilken wi ock haſwa fått tillträdet genom tron till den nåd, i hwilken wi stå, och berömma oß af hoppet om Guds härlighet.

3 Men icke det allenaſt, utan wi berömma oß ock af wåra lidanden, emedan wi weta, att lidandet werkar tålamod

4 och tålamodet bepröfwelſe och bepröfwelſen hopp,

5 men hoppet låter icke komma på skam, ty Guds kärlek är utgjuten i wåra hjertan genom den Helige Ande, som har blifwit oß gifwen.

6 Ty medan wi ännu woro swaga, har Kristus, när tiden war inne, dött för ogudaktiga.

7 Ty näppeligen will någon dö för en rättfärdig; för den goda torde någon werkligen haſwa mod att dö.

8 Men Gud bewisar sin kärlek till oß deruti, att Kristus har dött för oß, medan wi ännu woro syndare.

9 Mycket mer skola wi då, sedan wi nu blifwit rättfärdiggjorde i hans blod, genom honom warda frälsta ifrån wreden.

10 Ty om wi, medan wi woro fiender, bleſwo försonade med

Gud genom hans Sons död, skola wi mycket mer, sedan wi blifwit örsonade, warda frälsta genom hans lif.

11 Och icke det allenast, utan så, att wi ock berömma oß i Gud genom wår Herre Jesus Kristus, genom hwilken wi nu hafwa fått örsoningen.

årg. Högm.: Matt. 11: 20—24.

Sedan begynte Jesus förewita de städer, i hwilka hans flesta krafter hade blifwit gjorda, att de icke hade gjort bättring:

21 We dig, Korasin, we dig, Betsaida! Ty om i Tyrus och Sidon de krafter blifwit gjorda, som hafwa blifwit gjorda i eder, fulle de länge sedan hafwa gjort bättring i säck och aska.

22 Men jag säger eder: För Tyrus och Sidon skall det wara rägligare på domedag än för eder.

23 Och du, Kapernaum, som har warit upphöjd ända till himnelen, du skall warda nedstörtad ända till afgrunden; ty om i Sodom de krafter blifwit gjorda, som hafwa blifwit gjorda i dig, hade et stått intill denna dag.

24 Dock säger jag eder, att för Sodoms land skall det wara rägligare på domedag än för dig.

årg. Aftons.: Ebr. 3: 12—19.

Sen till, mina bröder, att icke tilläfwentyrs hos någon bland eder finnes ett ondt otroshjerta, så att han affaller från den lefwande Guden,

13 utan förmanen hwarandra alla dagar, så länge det heter "i dag", på det att ingen af eder må warda förhärdad genom syndens edrägeri;

14 ty wi hafwa blifwit delaktiga af Kristus, om wi annars hålla wår första tillförsigt fast intill änden.

15 När det säges: "I dag, om I hören hans röst, så förhärden icke edra hjertan, såsom wid förbittringen",

16 hwilka woro då de, som, när de hade hört, dock wäckte förbittringen? War det icke alla de, som hade utgått från Egypten under Moses?

17 Och på hwilka war det, han wardt förtörnad i fyratio år? War det icke på dem, som hade syndat, hwilkas kroppar föllo i öknen?

18 Och hwilka angick det, som han swor, att de icke skulle inkomma i hans hwila, om icke dem, som hade warit ohörsamma?

19 Och wi se, att de icke kunde inkomma för otros skull.

Bön. Allsmägtige, ewige Gud! som ditt ord och din Son, Jesus Kristus, oß genom din Helige Ande uppenbarat och kungjort hafwer, m bedje dig, uppwäck wåra hjertan, att wi det allwarligen anamme och det icke försumme och förakte, såsom ditt folk, de otrogne Judar, gjorde, på det m måge lefwa i din fruktan, dagligen förökas i tron till din barmhertighet o få en ewig salighet, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

11 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O allsmägtige, ewige Gud! hwilkens mildhet widt öfwergår d ras förtjenst och begäran, som bedja dig, utgjut din barmhertighet öfwer c och tillgif det, som brutet är, och föröka i oß det, som godt är, genom d Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, 1 Kor. 15: 1—10.

Käre bröder! Jag kungör eder det evangelium, jag har förkun nat för eder, hwilket I ock hafwen mottagit, i hwilket I ock stå

2 genom hwilket I ock blifwen frälste, om I behållen det or hwarmed jag för eder har predikat evangelium; så framt I icke fö gäfwes hafwen kommit till tron.

3 Ty jag har i främsta rummet meddelat eder, hwad jag o har undfått, att Kristus har dött för wåra synder, enligt skrifterna

4 och att han har blifwit begrafwen, och att han har uppstått p den tredje dagen, enligt skrifterna,

5 och att han wardt sedd af Kefas, sedan af de tolf.

6 Sedan wardt han sedd af mer än fem hundra bröder på gång, af hwilka de flesta ännu lefwa, men några äro affomnade.

7 Derefter wardt han sedd af Jakob, och sedan af alla apo larne.

8 Allra sist wardt han ock sedd af mig, som är såsom en o digt född,

9 ty jag är den ringaste bland apostlarne och är icke wärd att kallas apostel, emedan jag har förföljt Guds församling.

10 Men af Guds nåd är jag hwad jag är, och hans nåd mot mig har icke blifwit fåfäng, utan jag har arbetat mer än de alla, dock icke jag, utan Guds nåd, som är med mig.

Evangelium, Luk. 18: 9—14.

I den tiden sade Jesus äfwen till somliga, som förtröstade på sig sjelfwa, att de woro rättfärdiga, och som föraktade andra, denna liknelse:

10 Två män gingo upp i templet för att bedja, den ene en farise, den andre en publikan.

11 Farisèen stod och bad så för sig sjelf: Jag tackar dig, Gud, att jag icke är såsom andra menniskor, röfware, orättfärdiga, horkarlar eller ock såsom denne publikan.

12 Jag fastar två gånger i weckan; jag gifwer tionde af allt hwad jag förwärfwar.

13 Och publikanen stod långt ifrån och wille icke ens lyfta sina ögon upp till himmelen, utan slog sig för sitt bröst och sade: Gud, miskunda dig öfwer mig syndare!

14 Jag säger eder: Denne gick hem rättfärdigad mer än den andre; ty hwar och en som upphöjer sig, han skall warda förnedrad, men den som förnedrar sig, han skall warda upphöjd.

1 årg. Högm.: Matt. 21: 28—31.

Jesus sade till öfwerstepresterna och de äldste bland folket: Hwad synes eder? En man hade två söner, och han gick till den förste och sade: Min son, gå i dag och arbeta i min wingård.

29 Men han swarade och sade: Jag will icke. Sedan ångrade han sig och gick.

30 Och han gick till den andre och sade sammalunda. Då swarade han och sade: Ja, herre, och gick icke.

31 Hwilken af de två gjorde, hwad fadren wille? De sade till honom: Den förste. Jesus sade till dem: Sannerligen säger jag eder: Publikanerna och skökorna ingå i Guds rike förr än J.

1 årg. **Aftonſ.: Rom. 5: 12—21.**

Derföre, såſom genom en menniſka ſynden har kommit i werlden och genom ſynden döden, och döden ſå har kommit till alla menniſkor, emedan de alla haſwa ſyndat

13 — ty allt intill lagen war ſynd i werlden; men ſynd tillräknas icke, der ingen lag är.

14 Likwäl herſkade döden från Adam intill Moſes äfwen öfwer dem, ſom icke hade ſyndat med någon öfwerträdelſe lik Adams, hwilken är en förebild af den, ſom ſkulle komma.

15 Dock är det icke ſå med nådegåfwan ſom med öfwerträdelſen. Ty om genom den enes öfwerträdelſe de många haſwa dött, ſå har Guds nåd och gåfwan mycket mer öfwerflödat till de många genom den ena menniſkans, Jeſu Kriſti, nåd.

16 Och gåfwan kom icke ſåſom genom den ene, ſom ſyndade, till domen kom genom en, till fördömelſe, men nådegåfwan kom genom många öfwerträdelſer, till rättfärdiggörelſe.

17 Ty om döden medelſt den enes öfwerträdelſe har herſkat genom den ene, ſå ſkola mycket mer de, ſom rikligen undfå nåd och rättfärdighetens gåfwa, herſka i lif genom den ene, Jeſus Kriſtus. —

18 Såſom nu derföre genom en öfwerträdelſe fördömelſe kom öfwer alla menniſkor, ſå har ock genom en rättfärdighet rättfärdiggörelſe till lif kommit öfwer alla menniſkor.

19 Ty ſåſom genom den ena menniſkans olydnad de många haſwa blifwit gjorda till ſyndare, ſå ſkola ock genom den enes lydnad de många göras rättfärdiga.

20 Men lagen kom också in, på det att öfwerträdelſen ſkulle öwerflöda; men hwareſt ſynden öfwerflödade, der öfwerflödade nåden ännu mer,

21 på det att, likaſom ſynden har herſkat medelſt döden, ſå ſkull ock nåden herſka genom rättfärdighet till ewigt lif genom Jeſus Kriſtus, wår Herre.

2 årg. **Högm.: Matt. 23: 1—12.**

Då talade Jeſus till folket och till ſina lärjungar
2 och ſade: På Moſes' ſtol ſitta de ſkriftlärde och fariſeerna.

3 Derföre, allt hwad de säga eder, det hållen och gören, men efter deras gerningar gören icke. Ty de säga, men göra icke;

4 och de binda tunga och odrägliga bördor tillsamman och lägga dem på menniskornas skuldror, men de wilja icke sjelfwa röra dem med sitt finger.

5 Och alla sina gerningar göra de för att blifwa sedda af menniskorna. Ty sina tänkeskrifter göra de breda och tofsarna på sina kläder stora.

6 De älska högsätet wid gästabuden och främsta platserna i synagogorna

7 och helsningarna på torgen och att af menniskorna kallas Rabbi, Rabbi.

8 Men J skolen icke låta kalla eder Rabbi, ty en är eder mästare, men J ären alla bröder.

9 Och J skolen icke kalla någon på jorden eder fader, ty en är eder Fader, han, som är i himmelen.

10 Och J skolen icke låta kalla eder mästare, ty en är eder mästare, Kristus.

11 Och den, som är ypperst ibland eder, han skall wara eder tjenare.

12 Och den som upphöjer sig, han skall warda förnedrad, och den som förnedrar sig, han skall warda upphöjd.

2 årg. Aftonsl.: 1 Joh. 1: 8—2: 2.

Om wi säga, att wi icke hafwa synd, så bedraga wi oss sjelfwa, och sanningen är icke i oss.

9 Om wi bekänna wåra synder, så är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet.

10 Om wi säga, att wi icke hafwa syndat, så göra wi honom till lögnare, och hans ord är icke i oss.

1 Mina barn, detta skrifwer jag till eder, på det att J icke mån synda. Och om någon syndar, så hafwa wi en förswarare hos Fadren, Jesus Kristus, som är rättfärdig.

2 Och han är försoningen för wåra synder, men icke allenast för wåra, utan ock för hela werldens.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! wi bedje dig ödmjukeligen, at du wille genom den Helige Ande så regera oß, att wi icke förgäta wåra syn der och warde säkre; utan hafwe en rätt åtrå och ånger och dagligen bättr wårt lefwerne och tröste oß allena dermed, att du will för din Sons, Jes Kristi, skull wara oß nådelig, förlåta synderna och gifwa oß en ewig salighet Amen.

12 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O allsmägtige och miskundsamme Gud! af hwilkens gåfwa kom mer, att dig af dina trogna wärdigt och troget tjent warder; gif oß, att wi utan förhinder måge framkomma till ditt heliga löfte, genom din Son Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, 2 Kor. 3: 4—18.

Käre bröder! En sådan tillförsigt hafwa wi genom Kristus til Gud,

5 icke att wi af oß sjelfwa äro skickliga att tänka något, såsom a oß sjelfwa, utan wår skicklighet är från Gud,

6 hwilken ock har gjort oß skickliga att wara ett nytt förbunds tjenare, icke bokstafwens, utan Andens, ty bokstafwen dödar, men Anden gör lefwande.

7 Men om dödens embete, som med bokstäfwer war inristadt stenar, framträdde i härlighet, så att Israels barn icke kunde se på Moses' ansigte för hans ansigtes härlighets skull, hwilken war för swinnande,

8 huru skulle då icke Andens embete hafwa ännu större här lighet!

9 Ty om fördömelsens embete hade härlighet, så har rättfärdig hetens embete en ännu mycket större härlighet.

10 Ty äfwen det härliga har i denna del ingen härlighet, för den öfwerträffande härlighetens skull.

11 Ty om det förswinnande hade härlighet, så har det förbliff wande mycket större härlighet.

12 Då wi nu hafwa ett sådant hopp, äro wi mycket frimodige

13 och göra icke såsom Moses, hwilken hängde ett täckelse för sitt ansigte, på det att Israels barn icke skulle se på slutet af det för swinnande.

14 Men deras sinnen blefwo förstockade, ty ända till denna dag ligger, wid läsningen af Gamla testamentet, samma täckelse qwar, utan att det för dem är uppenbart, att det förswinner i Kristus.

15 Utan allt intill denna dag ligger, då Moses läses, ett täckelse öfwer deras hjerta.

16 Men när det omwänder sig till Herren, warder täckelset borttaget.

17 Men Herren är Anden, och hwareſt Herrens Ande är, der är frihet.

18 Men wi alla, som med aftäckt ansigte skåda Herrens härlighet i en spegel, warda förwandlade till samma bild, från härlighet till härlighet, såsom från Herrens Ande.

Evangelium, Mark. 7: 31—37.

I den tiden, sedan Jesus åter hade gått ut från Tyri och Sidons gränstrakter, gick han till det Galileiska hafwet, midt igenom Dekapolis' gränsland.

32 Och de förde till honom en döfstum och bådo honom lägga handen på honom.

33 Och han tog honom afsides ifrån folket och satte sina fingrar i hans öron och spottade och rörde wid hans tunga

34 och såg upp till himmelen, suckade och sade till honom: Effata, det är: Upplåt dig!

35 Och strax öppnades hans öron, och hans tungas band lossades, och han talade riktigt.

36 Och han bjöd dem, att de icke skulle för någon omtala det; men ju mer han förbjöd dem, desto mer förkunnade de det.

37 Och de häpnade öfwermåttan, sägande: Allt har han wäl beställt; han låter både de döfwa höra och de stumma tala.

1 årg. Högm.: Matt. 12: 33—37.

Jesus sade till fariseerna: Gören antingen trädet godt och deß frukt god, eller gören trädet dåligt och deß frukt dålig; ty af frukten känner man trädet.

34 I huggormars afföda, huru kunnen I tala något godt, då I ären onda? Ty hwaraf hjertat är fullt, deraf talar munnen.

35 Den goda menniſkan frambär godt ur hjertats goda förråd, och den onda menniſkan frambär ondt ur ſitt onda förråd;

36 men jag ſäger eder, att för hwart och ett fåfängt ord, ſom menniſkorna tala, ſkola de göra räkenſkap på domedag;

37 ty af dina ord ſkall du warda rättfärdigad, och af dina ord ſkall du warda fördömd.

1 årg. Aftonſ.: Rom. 6: 1—23.

Hwad ſkola wi då ſäga? Skola wi då förblifwa i ſynden, på det att nåden må öfwerflöda?

2 Bort det; wi ſom hafwa dött från ſynden, huru ſkola wi ännu kunna lefwa i henne?

3 Eller weten J icke, att alla wi, ſom hafwa blifwit döpte till Kriſtus Jeſus, wi hafwa blifwit döpte till hans död?

4 Så hafwa wi då blifwit begrafne med honom genom dopet till döden, på det att, ſåſom Kriſtus wardt uppwäckt från de döda genom Fadrens härlighet, ſå ſkola ock wi wandra i ett nytt lefwerne.

5 Ty om wi hafwa blifwit införlifwade med honom genom en lika död, ſå ſkola wi ock blifwa det genom en lika uppſtåndelſe,

6 wetande, att wår gamla menniſka har blifwit korsfäſt med honom, på det att ſyndens kropp må warda om intet, att wi icke mer ſkola tjena ſynden.

7 Ty den ſom har dött, han är rättfärdigad från ſynden.

8 Hafwa wi nu dött med Kriſtus, ſå tro wi, att wi ock ſkola lefwa med honom,

9 wetande, att Kriſtus, ſom är uppwäckt från de döda, dör icke mer; döden har icke mer magt öfwer honom.

10 Ty hans död war en död från ſynden en gång för alla, men hans lif är ett lif för Gud.

11 Så hållen ock J före, att J ären döda från ſynden, men lefwen för Gud i Kriſtus Jeſus, wår Herre.

12 Må fördenſkull ſynden icke herſka i eder dödliga kropp, ſå att J lyden hans luſtar,

13 och öfwerlemnen icke edra lemmar ſåſom orättfärdighetens redſkap åt ſynden, utan öfwerlemnen eder ſjelfwa åt Gud, ſåſom de

der lefwa efter att hafwa warit döda, och edra lemmar såsom rättfärdighetens redskap åt Gud.

14 Ty synden skall icke råda öfwer eder, ty J ären icke under lagen, utan under nåden

15 Huru då? Skola wi synda, emedan wi icke äro under lagen, utan under nåden? Bort det!

16 Weten J icke, att om J öfwerlemnen eder såsom tjenare åt någon för att lyda honom, ären J tjenare åt den, hwilken J lyden, ware sig syndens till död eller lydnadens till rättfärdighet?

17 Men Gud ware tack, att J woren syndens tjenare, men hafwen blifwit af hjertat lydiga den framställning af läran, åt hwilken J hafwen blifwit öfwerlemnade!

18 Men då J ären frigjorde ifrån synden, hafwen J blifwit rättfärdighetens tjenare.

19 Jag talar efter menniskosätt, för edert kötts swaghets skull. Ty likasom J hafwen öfwerlemnat edra lemmar att tjena orenheten och orättfärdigheten till orättfärdighet, så öfwerlemnen nu edra lemmar att tjena rättfärdigheten till helgelse.

20 Ty då J woren syndens tjenare, woren J fria ifrån rättfärdigheten.

21 Hwad frukt haden J wäl då? Det, hwaröfwer J nu blygens. Ty slutet på sådant är död.

22 Men nu, emedan J ären frigjorde ifrån synden och hafwen blifwit Guds tjenare, hafwen J eder frukt till helgelse och såsom slut ewigt lif.

23 Ty syndens lön är döden, men Guds gåfwa är ewigt lif i Kristus Jesus, wår Herre.

årg. Högm.: Matt. 15: 29—31.

Och Jesus gick widare derifrån och kom till det Galileiska hafwet och gick upp på berget och satte sig der.

30 Och till honom kom mycket folk, som hade med sig halta, blinda, döfstumma, lytta och många andra och kastade dem för Jesu fötter, och han botade dem,

31 så att folket förundrade sig, när de sågo döfstumma talande lytta färdiga, halta gående och blinda seende, och de prisade Israels Gud.

2 årg. Aftonf.: 1 Kor. 2: 9—16.

"Hwad intet öga har sett och intet öra hört och hwad i ingen menniskas hjerta har uppstigit, hwad Gud har beredt åt dem, som älska honom."

10 Men för oss har Gud uppenbarat det genom sin Ande, ty Anden utransakar allt, ja, ock Guds djupheter.

11 Ty hwilken menniska wet, hwad i menniskan är, utom menniskans ande, som är i henne? Så wet ock ingen, hwad i Gud är utom Guds Ande.

12 Men wi hafwa icke fått werldens ande, utan den Ande, som är af Gud, att wi må känna det, som blifwit oss skänkt af Gud;

13 hwilket wi ock uttala, icke med ord, som menfklig wishet lärer, utan med ord, som Anden lärer, så att wi förbinda andeligt med andeligt.

14 Men en naturlig menniska fattar icke det, som tillhör Guds Ande, ty det är henne en dårskap, och hon kan icke begripa det, emedan det måste andeligen bedömas.

15 Den andelige deremot bedömer allt, men warder sjelf af ingen bedömd.

16 Ty hwem har känt Herrens sinne, så att han skulle kunna underwisa honom? Men wi hafwa Kristi sinne.

Bön. Allsmägtige, ewige Gud, alltings skapare! jag tackar dig, att du mig en helsosam kropp gifwit hafwer och nådeligen bewarat min tunga, öron och alla lemmar för den onde fienden, och beder dig om din helig nåd, att jag må synnerligen mina öron och min tunga rätt bruka, med mina öron fliteligen höra, med mitt hjerta wäl begrunda ditt heliga ord, och med min tunga berömma och prisa din nåd, på det att ingen skall af min tunga förargad, utan hwar man af henne förbättrad warda. Amen.

13 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O, allsmägtige, ewige Gud! gif oss trons, hoppets och kärlekens förökelse, och på det wi måge få det du utlofwat, så låt oss älska det du bjuder, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, Gal. 3: 16—22.

Käre bröder! Abraham och hans säd äro löftena tillsagda. Han säger icke: "och säderna", såsom talade han om många, utan såsom om en: "och din säd", hwilken är Kristus.

17 Detta menar jag: Det testamente, som förut war af Gud stadfäst med afseende på Kristus, kan den lag, som gafs fyra hundra trettio år derefter, icke upphäfwa, så att den skulle göra löftet om intet;

18 ty om arfwet komme af lag, så komme det icke mer af löfte, men åt Abraham har Gud skänkt det genom löfte.

19 Hwartill då lagen? För öfwerträdelsernas skull blef han tillagd, till deß den säd, åt hwilken löftet blifwit gifwet, skulle komma, och han är skickad genom änglar i en medlares hand.

20 Men medlaren är icke ens medlare, men Gud är en.

21 Är då lagen mot Guds löften? Bort det! Ty om en lag hade blifwit gifwen, som kunde göra lefwande, så wore rättfärdigheten werkligen af lagen.

22 Men skriften har inneslutit allt under synd, på det att löftet skulle genom tro på Jesus Kristus gifwas åt dem, som tro.

Evangelium, Luk. 10: 23—37.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar: Saliga äro de ögon, som se det I sen;

24 ty jag säger eder: Många profeter och konungar wille se det I sen och fingo icke se det, och höra det I hören och fingo icke höra det.

25 Och se, en lagklok stod upp och frestade honom och sade: Mästare, hwad skall jag göra, att jag må ärfwa ewigt lif?

26 Då sade han till honom: Hwad är skrifwet i lagen? Huru läser du?

27 Och han swarade och sade: Du skall älska Herren din Gud af allt ditt hjerta och af all din själ och af all din kraft och af allt ditt förstånd och din nästa såsom dig sjelf.

28 Och han sade till honom: Rätt swarade du. Gör det, så får du lefwa.

29 Då wille han göra sig sjelf rättfärdig och sade till Jesus: Hwilken är då min nästa?

30 Och Jesus swarade och sade: En man for ned från Jerusalem till Jeriko och råkade ut för röfware; och de både klädde af honom och slogo honom och gingo derifrån och läto honom ligga halfdöd.

31 Då hände sig, att en prest for ned samma wäg, och då han såg honom, gick han förbi honom.

32 Sammalunda ock en Levit; då han kom till samma ställe, gick han fram och såg honom och gick förbi honom.

33 Men en Samarit, som for wägen fram, gick till honom, och när han såg honom, förbarmade han sig öfwer honom

34 och gick fram och förband hans sår och göt olja och win deruti och lade honom på sitt eget ök och förde honom till ett herberge och skötte honom.

35 Och följande dagen, då han for derifrån, tog han fram two penningar, hwilka han gaf åt wärden, och sade till honom: Sköt honom, och hwad helst du mer kostar på honom, skall jag betala dig när jag kommer tillbaka.

36 Hwilken af dessa tre synes dig nu hafwa warit den mannen nästa, som hade råkat ut för röfwarne?

37 Och han sade: Den, som bewisade honom barmhertighet. Då sade Jesus till honom: Gå äfwen du och gör sammaledes.

1 årg. Högm.: Matt. 5: 43—6: 4.

Jesus sade till sina lärjungar: I hafwen hört, att det är sagdt: "Du skall älska din nästa och hata din owän."

44 Men jag säger eder: Älsken edra owänner, wälsignen den som förbanna eder, gören wäl mot dem, som hata eder, och bedjen för dem, som förfölja eder,

45 på det att I skolen wara eder Faders barn, som är i himmelen, ty han låter sin sol gå upp öfwer onda och goda och låter regna öfwer rättfärdiga och orättfärdiga.

46 Ty om I älsken dem, som älska eder, hwad fån I för lön? Göra icke äfwen publikanerna detsamma?

47 Och om I wisen wänlighet endast mot edra bröder, hwad synnerligt gören I? Göra icke äfwen publikanerna sammalunda?

48 Waren fördenskull I fullkomlige, såsom eder himmelske Fader är fullkomlig.

1 Akten eder, att I icke öfwen eder rättfärdighet inför menniskorna för att blifwa sedda af dem; annars hafwen I ingen lön hos eder Fader, som är i himmelen.

2 Derföre, då du gifwer almosa, må du icke stöta i basun för dig, såsom skrymtarne göra i synagogorna och på gatorna, att de skola warda prisade af menniskorna. Sannerligen säger jag eder: De hafwa fått ut sin lön.

3 Men du, när du gifwer almosa, låt din wenstra hand icke weta, hwad den högra gör,

4 på det att din almosa må wara i det fördolda, och din Fader, som ser i det fördolda, skall wedergälla dig uppenbarligen.

1 årg. Aftonsl.: Rom. 7: 1—6.

Eller weten I icke, mina bröder — ty jag talar till sådana, som känna lagen —, att lagen råder öfwer menniskan, så länge hon lefwer?

2 Ty den gifta qwinnan är genom lagen bunden wid mannen, så länge han lefwer, men om mannen dör, är hon lösgjord från mannens lag.

3 Alltså, om hon gifwer sig åt en annan man, medan hennes man lefwer, skall hon kallas äktenskapsbryterska; men om mannen dör, är hon fri ifrån lagen, så att hon icke är äktenskapsbryterska, om hon gifwer sig åt en annan man.

4 Så hafwen ock I, mina bröder, blifwit dödade från lagen genom Kristi kropp för att tillhöra en annan, nämligen honom, som är uppstånden från de döda, på det att wi må bära frukt åt Gud.

5 Ty då wi woro i köttet, woro de syndiga lustar, som wäcktes genom lagen, werksamma i wåra lemmar till att bära frukt åt döden.

6 Men nu äro wi lösgjorda från lagen, döda från den, i hwilken wi höllos fångna, så att wi skola tjena i Andens nya wäsende och icke i bokstafwens gamla wäsende.

2 årg. Högm.: Matt. 11: 25—30.

I den tiden swarade Jesus och sade: Jag prisar dig, Fader, himmelens och jordens Herre, att du har dolt detta för wisa och kloka och uppenbarat det för enfaldiga.

26 Ja, Fader; ty så har warit behagligt för dig.

27 Allt har blifwit mig öfwerlåtet af min Fader; och ingen känner Sonen utom Fadren, icke heller känner någon Fadren utom Sonen och den, för hwilken Sonen will uppenbara det.

28 Kommen till mig, I alle, som arbeten och ären betungade, och jag skall wederqwicka eder.

29 Tagen på eder mitt ok och lären af mig; ty jag är mild och ödmjuk i hjertat, och I skolen finna ro till edra själar,

30 ty mitt ok är ljufligt, och min börda är lätt.

2 årg. Aftonș.: 1 Tim. 1: 5—17.

Men budets ändamål är kärlek af rent hjerta och af godt samwete och af oskrymtad tro,

6 hwarifrån somliga haswa farit wilse och wändt sig bort till fåfängligt tal,

7 under det att de wilja wara lagkloke, utan att förstå hwarken hwad de säga eller hwad de försäkra.

8 Men wi weta, att lagen är god, om man brukar honom rätteligen,

9 wetande, att lag icke är satt för en rättfärdig, utan för ogerningsmän och genstörtige, ogudaktige och syndare, oheliga och oandliga, fadermördare och modermördare, mandråpare,

10 horkarlar, drängaskändare, menniskoșäljare, lögnare, meneedare och hwad annat som står i strid med den helsosamma läran,

11 efter det evangelium om den salige Gudens härlighet, hwilket blifwit mig ombetrodt.

12 Och jag tackar den, som har gifwit mig kraft, wår Herre Jesus Kristus, derföre att han har ansett mig trogen och satt mig embetet,

13 mig, som tillförne war en hädare, förföljare och wåldswer-

kare; men barmhertighet har wederfarits mig, emedan jag har gjort det owetande i otro,

14 och wår Herres nåd har rikligen öfwerflödat, tillika med tron och kärleken i Kristus Jesus.

15 Det är ett fast ord och wärdt att på allt sätt mottagas, att Kristus Jesus har kommit i werlden för att frälsa syndare, bland hwilka jag är den främste.

16 Men derföre har barmhertighet wederfarits mig, att Jesus Kristus skulle främst på mig bewisa hela sin långmodighet, till en förebild för dem, hwilka skulle tro på honom till ewigt lif.

17 Men ewigheternas konung, den oförgänglige, osynlige, den ende Guden, ware pris och ära i ewigheters ewighet! Amen.

Bön, Wi tacke dig, Herre Gud, himmelske Fader! af allt wårt hjerta, att wi ditt heliga evangelium hört och derigenom din heliga wilja förstått hafwe: wi bedje din gränslösa barmhertighet, att wi af din nåd måge behålla ditt heliga ords ljus, och att du wille genom din Helige Ande så styra och regera wåra hjertan, att wi aldrig wike derifrån, utan hålle oß faste derwid och få en ewig salighet. Amen.

14 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. Bewara din kristenhet, o Herre Gud, alltid; ty om du icke är henne biståndig, kan hon, för mensklig skröplighets skull, icke beståndande lifwa. Låt henne alltid hafwa din hjelp till att undfly det, som skadligt är, och efterfölja det, som helsosamt är, genom din älskelige Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, Gal. 5: 16—24.

Käre bröder! Wandren i Anden, så fullborden I icke köttets begärelse.

17 Ty köttet har begärelse mot Anden och Anden mot köttet, och dessa äro mot hwarandra, på det att I icke mån göra hwad I wiljen.

18 Men om I drifwens af Anden, så ären I icke under lagen.

19 Men köttets gerningar äro uppenbara, och de äro skörlefnad, orenhet, liderlighet,

20 afgudadyrkan, trolldom, fiendskap, trätor, afundsjuka, wrede, partisinne, söndringar, twedrägt,

21 afund, mord, dryckeslag, gillen och annat sådant, hwarom jag förut säger eder, såsom jag ock förut har sagt, att de, som gör sådant, skola icke ärfwa Guds rike.

22 Men Andens frukt är kärlek, fröjd, frid, långmodighet, mildhet, godhet, trohet, saktmodighet, återhållsamhet.

23 Emot sådant är icke lagen.

24 Men de, som tillhöra Kristus, hafwa korsfäst sitt kött tillika med lustarna och begärelserna.

Evangelium, Luk. 17: 11—19.

Och det begaf sig, att när Jesus gick till Jerusalem, tog han wägen mellan Samarien och Galileen.

12 Och då han gick in i en by, mötte honom tio spetelske män, som stodo på afstånd,

13 och de upphofwo sin röst och sade: Jesus, Mästare, warkunna dig öfwer oß!

14 Och när han såg dem, sade han till dem: Gån och wisen eder för presterna. Och det begaf sig, att under det de gingo, wordo de rena.

15 Men en af dem, när han såg, att han hade blifwit helbregda, kom han tillbaka och prisade Gud med hög röst

16 och föll på sitt ansigte för hans fötter, tackande honom. Och han war en Samarit.

17 Då swarade Jesus och sade: Blefwo icke tio gjorda rena? Hwar äro då de nio?

18 Har ingen funnits, som kommit igen för att prisa Gud, utom denne främling?

19 Och han sade till honom: Stå upp och gå. Din tro har hulpit dig.

1 årg. Högm.: Joh. 5: 1—14.

Derefter war en Judarnas högtid, och Jesus for upp till Jerusalem.

2 Men wid fårporten i Jerusalem ligger en damm, som på ebreiska äfwen heter Betesda, med fem pelargångar.

3 I dessa låg en stor mängd sjuka, blinda, halta, förtvinade, som väntade på att vattnet skulle röras.

4 Ty en ängel steg tidtals ned i dammen och upprörde vattnet. Den som nu först steg ned i vattnet, sedan det hade blifvit upprördt, han blef helbregda, med hvilken sjukdom han än var behäftad.

5 Och der var en man, som hade varit sjuk i trettioåtta år.

6 Då Jesus fick se honom, der han låg, och förnam, att han redan lång tid hade varit sjuk, sade han till honom: Will du blifva helbregda?

7 Den sjuke svarade honom: Herre, jag har ingen menniska, som kan kasta mig i dammen, när vattnet blifvit upprördt; och just då jag kommer, stiger en annan ned före mig.

8 Jesus sade till honom: Stå upp, tag din säng och gå.

9 Och strax blef mannen helbregda och tog sin säng och gick. Men det var sabbat på den dagen.

10 Då sade Judarne till den, som hade blifvit botad: Det är sabbat, dig är icke lofligt att bära sängen.

11 Han svarade dem: Den, som gjorde mig helbregda, han sade till mig: tag din säng och gå.

12 Då frågade de honom: Hwem är den mannen, som sade till dig: tag din säng och gå?

13 Men den botade wiste icke, hwem han var, ty Jesus hade dragit sig undan, emedan mycket folk var på det stället.

14 Derefter fann Jesus honom i templet och sade till honom: Se, du har blifvit helbregda; synda icke härefter, att dig icke må wederfaras något wärre.

1 årg. Aftons.: Rom. 7: 7—25.

Hwad skola wi då säga? Är lagen synd? Bort det! Men synden kände jag icke utan genom lagen, ty jag hade icke wetat af begärelsen, om icke lagen hade sagt: "Du skall icke begära."

8 Men synden tog anledning och werkade genom budordet i mig all begärelse, ty utan lag är synden död.

9 Och jag lefde en gång utan lag, men när budordet kom, lefde synden upp,

10 och jag wardt död, och budordet, som war gifwet till lif, befans wara mig till död.

11 Ty synden tog anledning och förförde mig genom budordet och dödade mig genom det.

12 Alltså är wisserligen lagen helig och budordet heligt och rättfärdigt och godt.

13 Har då det, som är godt, blifwit mig till död? Bort det! Men synden har blifwit det, på det att hon skulle wisa sig wara synd, derigenom att hon medelst det, som war godt, werkade min död, på det att synden skulle blifwa öfwermåttan syndig genom budordet.

14 Ty wi weta, att lagen är andelig, men jag är köttslig, såld under synden.

15 Ty jag wet icke, hwad jag gör, ty hwad jag will, det gör jag icke, utan hwad jag hatar, det gör jag.

16 Men om jag gör, hwad jag icke will, så medgifwer jag, att lagen är god.

17 Men nu är det icke mera jag, som gör det, utan synden, som bor i mig.

18 Ty jag wet, att i mig, det är i mitt kött, bor icke något godt; ty wiljan har jag, men att göra det goda finner jag icke.

19 Ty det goda, som jag will, det gör jag icke, men det onda, som jag icke will, det gör jag.

20 Men om jag gör det jag icke will, så är det numera icke jag, som gör det, utan synden, som bor i mig.

21 Så finner jag nu hos mig, som will göra det goda, den lagen, att det onda läder wid mig.

22 Ty jag har min lust till Guds lag efter den inwärtes menniskan;

23 men jag ser en annan lag i mina lemmar, som kämpar mot den lag, som är i min ande, och griper mig fången i syndens lag, som är i mina lemmar.

24 Jag arma menniska, hwem skall frälsa mig från denna dödens kropp?

25 Jag tackar Gud genom Jesus Kristus, wår Herre. Så tjenar jag nu sjelf Guds lag med anden, men syndens lag med köttet.

2 årg. Högm.: Luk. 4: 23—30.

Då sade Jesus till folket: Wisst skolen I säga till mig detta ordspråk: Läkare, läk dig sjelf; alla de ting, som wi hafwa hört att du gjort i Kapernaum, gör ock här i din fädernestad.

24 Men han sade: Sannerligen säger jag eder: Ingen profet är wäl upptagen i sitt fädernesland.

25 Men i sanning säger jag eder: Många enkor woro på Elias' tid i Israel, då himmelen war igenlyckt i tre år och sex månader, så att stor hunger kom öfwer hela landet,

26 och till ingen af dem blef Elias sänd, utan till en enka i Sarepta wid Sidon;

27 och många spetelske woro på profeten Elisas tid i Israel, och ingen af dem gjordes ren, utan Syrern Naeman.

28 Och alla, som woro i synagogan, uppfyldes med wrede, när de hörde detta,

29 och de stodo upp och drefwo honom ut ur staden och förde honom ända till branten af det berg, hwarpå deras stad war bygd, för att störta honom der utföre.

30 Men han gick midt igenom dem sin wäg.

2 årg. Aftonf.: 2 Tim. 2: 19—21.

Guds fasta grund består dock och har detta insegel: Herren känner de sina, och: Hwar och en, som åkallar Herrens namn, gånge ifrån orättfärdigdet.

20 Men i ett stort hus finnas icke blott käril af guld och af silfwer, utan äfwen af trä och af ler, somliga till heder, somliga till wanheder.

21 Om derföre någon håller sig ren från sådana menniskor, warder han ett käril till heder, helgadt och nyttigt för husbonden, beredt till allt godt werk.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! Du, som genom ditt ord och din heliga döpelse oß alla, som tro, ifrån den grufliga syndens spetelska så nådeligen hulpit hafwer, och ännu dagligen hjelper i allt det wi behöfwe, wi bedje dig, uppwäck wåra hjertan, genom din Helige Ande, att wi sådana wälgerningar aldrig förgäte, utan alltid lefwe i gudsfruktan och med hjertats förtröstan på din barmhertighet, med ett gladt hjerta, dig alltid tacka och lofwa måge. Amen.

15 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O Herre Gud! Bewara och rensa din kristliga församling alltid; ty hon kan icke blifwa beståndande dig förutan. Så bewara och regera du henne alltid i din kraft, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, Gal. 5: 25 - 6: 10.

Käre bröder: Om wi lefwa i Anden, så låtom oß ock wandra i Anden.

26 Sökom icke fåfänglig ära genom att reta hwarandra och afundas hwarandra.

1 Mina bröder! Om ock en menniska råkar falla i någon synd, I, som ären andliga, upprätten en sådan med saktmodig ande, och se på dig sjelf, att icke äfwen du warder frestad.

2 Bären hwarandras bördor och fullborden så Kristi lag.

3 Ty om någon tycker sig något wara, ändock han intet är, så bedrager han sig sjelf.

4 Men hwar och en pröfwe sin egen gerning, och då skall han allenast i sig sjelf hafwa sin berömmelse och icke i den andre,

5 ty hwar och en skall bära sin egen börda.

6 Men den, som underwisas i ordet, han dele allt godt med den, som underwisar honom.

7 Faren icke wilse. Gud låter icke gäcka sig, ty hwad en menniska sår, det skall hon ock skörda;

8 ty den som sår i sitt kött, han skall af köttet skörda förgängelse, men den som sår i Anden, han skall af Anden skörda ewigt lif.

9 Och låtom oß icke förtröttas att göra det goda; ty wi skola ock i sinom tid skörda, om wi icke tröttna.

10 Derföre, medan wi hafwa tid, låtom oß göra det goda mot alla, men meſt mot dem, ſom höra tron till.

Evangelium, Matt. 6: 24—34.

I den tiden ſade Jeſus till ſina lärjungar: Ingen kan tjena två herrar; ty antingen ſkall han hata den ene och älſka den andre, eller ſkall han hålla ſig till den ene och förakta den andre; I kunnen icke tjena Gud och Mamon.

25 Derföre ſäger jag eder: Sörjen icke för edert lif, hwad I ſkolen äta och hwad I ſkolen dricka, eller för eder kropp, hwad I ſkolen kläda eder med. Är icke lifwet mer än maten, och kroppen mer än kläderna?

26 Sen på foglarne under himmelen! De ſå icke och ſkörda icke heller och inſamla icke i lador, och eder himmelſke Fader föder dem. Åren I icke mycket mer än de?

27 Och hwilken af eder kan med ſin omſorg ſätta en aln till ſin lifslängd?

28 Och hwarföre ſörjen I för kläder? Skåden liljorna på marken, huru de wäxa; de arbeta icke, ej heller ſpinna de.

29 Men jag ſäger eder, att icke ens Salomo i all ſin härlighet war ſå klädd ſom en af dem.

30 Kläder nu Gud ſå gräſet på marken, hwilket i dag ſtår och i morgon kaſtas i ugnen, ſkall han icke mycket mer kläda eder, I klentrogne?

31 Hafwen derföre icke bekymmer, ſägande: Hwad ſkola wi äta, eller hwad ſkola wi dricka, eller hwad ſkola wi kläda oß med?

32 Ty allt detta ſöka hedningarne. Ty eder himmelſke Fader wet, att I behöfwen allt detta.

33 Men ſöken förſt Guds rike och hans rättfärdighet, ſå ſkall allt detta derjemte tillfalla eder.

34 Waren derföre icke bekymrade för morgondagen, ty morgondagen ſkall hafwa ſina egna bekymmer. Hwar dag har nog af ſin egen pläga.

1 årg. Högm.: Luk. 10: 38—42.

Och det begaf sig, att medan de wandrade, gick Jesus in i en by, och en qwinna, wid namn Marta, mottog honom i sitt hus.

39 Och hon hade en syster, benämd Maria, som ock satte sig ned wid Jesu fötter och hörde hans ord.

40 Men Marta war upptagen af idelig tjenst, och hon gick fram och sade: Herre, sköter du icke om, att min syster har lemnat mig att tjena allena? Så säg henne då, att hon hjelper mig.

41 Jesus swarade och sade till henne: Marta, Marta, du bekymrar och oroar dig för mångahanda;

42 men ett är nödwändigt. Maria har utkorat den goda delen, hwilken icke skall tagas ifrån henne.

1 årg. Afton s.: Rom. 8: 1—17.

Så är nu ingen fördömelse för dem, som äro i Kristus Jesus.

2 Ty Andens lag, som tillhör lifwet i Kristus Jesus, har gjort mig fri ifrån syndens och dödens lag.

3 Ty det, som lagen icke kunde åstadkomma, i det han war förswagad af köttet, det gjorde Gud, då han sände sin Son i syndigt kötts likelse och för syndens skull och fördömde synden i köttet,

4 på det att lagens fordran skulle warda fullbordad i oß, som icke wandra efter köttet, utan efter Anden.

5 Ty de köttsliga äro köttsligt sinnade, men de andeliga äro andeligt sinnade.

6 Ty köttets sinne är död, men Andens sinne är lif och frid,

7 emedan köttets sinne är fiendskap mot Gud, ty det är icke Guds lag underdånigt och kan icke heller wara det.

8 Men de, som äro i köttet, kunna icke täckas Gud.

9 Men I ären icke i köttet, utan i Anden, om Guds Ande annars bor i eder; men om någon icke har Kristi Ande, så hörer han icke honom till.

10 Men om Kristus är i eder, så är wäl kroppen död för synden skull, men Anden är lif för rättfärdighetens skull.

11 Men om dens Ande, som uppwäckte Jesus från de döda, bor

i eder, så skall den, som uppwäckte Kristus från de döda, göra äfwen edra dödliga kroppar lefwande för sin Andes skull, som bor i eder.

12 Så stå wi då, mina bröder, icke i skuld hos köttet, så att wi skola lefwa efter köttet.

13 Ty om I lefwen efter köttet, skolen I dö; men om I döden kroppens gerningar med Anden, skolen I lefwa.

14 Ty alla som drifwas af Guds Ande, de äro Guds barn.

15 Ty I hafwen icke fått träldomens ande åter till räddhåga, utan I hafwen fått barnaskapets Ande, i hwilken wi ropa: Abba, Fader!

16 Anden sjelf wittnar med wår ande, att wi äro Guds barn.

17 Men äro wi barn, så äro wi ock arfwingar, nemligen Guds arfwingar och Kristi medarfwingar, om wi annars lida med honom, på det att wi ock med honom må warda förhärligade.

9 årg. Högm.: Matt. 6: 19—23.

Jesus sade till sina lärjungar: Samlen eder icke skatter på jorden, der mal och rost förstöra, och der tjufwar bryta sig in och stjäla,

20 utan samlen eder skatter i himmelen, der hwarken mal eller rost förstöra, och der tjufwar icke bryta sig in ej heller stjäla;

21 ty der eder skatt är, der är ock edert hjerta.

22 Kroppens ljus är ögat. Om derföre ditt öga är oförderfwadt, så warder hela din kropp ljus.

23 Men om ditt öga är ondt, så warder hela din kropp mörk. Om nu ljuset, som är i dig, är mörker, huru stort warder då icke mörkret!

10 årg. Aftonsj.: 1 Kor. 7: 29—31.

Men det säger jag, mina bröder, att tiden härefter är kort, på det att både de, som hafwa hustrur, må wara, såsom hade de inga,

30 och de, som gråta, såsom gräte de icke, och de, som fröjda sig, såsom fröjdade de sig icke, och de, som köpa, såsom behölle de icke,

31 och de, som bruka denna werlden, såsom brukade de henne icke, ty denna werldens wäsende förgås.

Bön. Wi tacke dig, Herre Gud, himmelske Fader! för alla dina wä gerningar, att du hafwer gifwit oß kropp och själ och allt intill denna da nådeligen uppehållit, och bedje dig, tag icke din wälsignelse ifrån oß, nta bewara oß för girighet, på det wi dig allena tjena, dig älska och wid di blifwa måge och med afguderi och den skadliga Mamons tjenst oß icke b smitta, utan sätta allt wårt hopp, tröst och lit till din godhet och nåd, geno Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

16 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. Låt oß, o Gud! wara wälwillige till att tjena dig, och uppwä alltid wår wilja till att åkalla din hjelp genom din Son, Jesus Kristus, wå Herre. Amen.

Epistel n, Efes. 3: 13—21.

Käre bröder! Jag beder, att J icke uppgifwens wid mina lida den, hwilka äro eder ära.

14 Fördenskull böjer jag mina knän för wår Herre Jesu Kris Fader,

15 af hwilken allt, hwad från fader kommer i himmelen och p jorden, har sitt namn,

16 att han wille gifwa eder, efter sin härlighets rikedom, att warden stärkte med kraft genom hans Ande till den inwärtes me niskan,

17 att Kristus må bo genom tron i edra hjertan,

18 på det att J, rotade och grundade i kärlek, kunnen förmå b gripa med alla heliga, hwad bredden och längden och djupet och hö den är

19 och känna Kristi kärlek, som öfwergår kunskapen, på det a J mån warda uppfylde intill all Guds fullhet.

20 Men honom, som förmår göra utöfwer allt, wida mer än b begära eller tänka, efter den kraft, som werkar i oß,

21 honom ware ära i församlingen genom Kristus Jesus bla alla slägten i ewigheters ewighet. Amen.

Evangelium, Luk. 7: 11—17.

I den tiden gick Jesus till en stad, som kallas Nain, och med h nom gingo många hans lärjungar och mycket folk.

12 Och då han kom nära stadsporten, se, då bars der ut en
död, sin moders ende son, och hon war enka, och en stor hop folk
ifrån staden war med henne.

13 Och när Herren såg henne, warkunnade han sig öfwer henne
och sade till henne: Gråt icke.

14 Och han gick fram och rörde wid båren, och de, som buro,
stannade, och han sade: Unge man, jag säger dig: Stå upp.

15 Och den döde satte sig upp och begynte tala, och han gaf
honom åt hans moder.

16 Och räddhåga kom öfwer alla, och de prisade Gud, sägande:
En stor profet har uppstått bland oss, och Gud har besökt sitt folk.

17 Och detta tal om honom gick ut i hela Judeen och hela trak-
ten der omkring.

1 årg. Högm.: Joh. 11: 1—45:

Och en man wid namn Lasarus från Betania, Marias och hennes
syster Martas by, låg sjuk.

2 Och Maria war den, som smorde Herren med smörjelse och
torkade hans fötter med sitt hår, och hennes broder Lasarus låg sjuk.

3 Då sände hans systrar till honom och sade: Herre, se, den du
har kär ligger sjuk.

4 Och när Jesus hörde det, sade han: Denna sjukdom är icke
till döds, utan till Guds förhärligande, på det att Guds Son må
derigenom warda förhärligad.

5 Och Jesus älskade Marta och hennes syster och Lasarus.

6 När han nu hörde, att han war sjuk, förblef han wäl ännu
två dagar på det ställe, der han war,

7 men derefter sade han till lärjungarne: Låtom oss åter gå till
Judeen.

8 Lärjungarne sade till honom: Rabbi, nyss sökte Judarne att
sténa dig, och åter går du dit?

9 Jesus swarade: Är det icke tolf timmar på dagen? Om nå-
gon wandrar om dagen, stöter han sig icke, emedan han ser denna
werldens ljus.

10 Men om någon wandrar om natten, stöter han sig, emedan ljuset icke är i honom.

11 Detta talade han, och sedan sade han till dem: Lasarus, wår wän, sofwer, men jag går för att uppwäcka honom af sömnen.

12 Då sade hans lärjungar till honom: Herre, sofwer han, så blifwer han återställd.

13 Men Jesus hade talat om hans död, och de menade, att han talade om wanlig sömn.

14 Då sade Jesus nu oförtäckt till dem: Lasarus är död.

15 Och för eder skull, på det att I skolen tro, är jag glad, att jag icke war der; men låtom oß gå till honom.

16 Då sade Tomas, som kallades Didymus, till medlärjungarne: Låtom ock oß gå, på det att wi må dö med honom.

17 När nu Jesus kom, fann han honom redan hafwa legat fyra dagar i grafwen.

18 Och Betania låg nära Jerusalem, wid paß femton stadier derifrån.

19 Och många af Judarne hade kommit till Marta och Maria för att trösta dem öfwer deras broder.

20 När nu Marta hörde, att Jesus kom, gick hon honom till mötes, men Maria satt hemma.

21 Då sade Marta till Jesus: Herre, hade du warit här, wore min broder icke död.

22 Men äfwen nu wet jag, att hwarom du beder Gud, det skall Gud gifwa dig.

23 Jesus sade till henne: Din broder skall uppstå.

24 Marta sade till honom: Jag wet, att han skall uppstå i uppståndelsen på den ytterste dagen.

25 Jesus sade till henne: Jag är uppståndelsen och lifwet; den som tror på mig, han skall lefwa, om han än dör,

26 och hwar och en som lefwer och tror på mig, han skall icke dö ewinnerligen. Tror du detta?

27 Hon sade till honom: Ja, Herre, jag tror, att du är Kristus, Guds Son, som skulle komma i werlden.

28 Och när hon hade sagt detta, gick hon bort och tillkallade hemligen Maria, sin syster, och sade: Mästaren är här och kallar dig till sig.

29 När denna hörde det, stod hon strax upp och kom till honom.

30 Men Jesus hade ännu icke kommit in i byn, utan var på det ställe, der Marta hade mött honom.

31 Då nu de Judar, som voro hos henne i huset och tröstade henne, sågo, att Maria hastigt stod upp och gick ut, följde de henne och sade: Hon går till grafven för att gråta der.

32 När nu Maria kom dit, der Jesus var, och fick se honom, föll hon till hans fötter och sade till honom: Herre, hade du varit här, hade min broder icke dött.

33 När nu Jesus såg henne gråta och äfven Judarne, som hade kommit med henne, gråta, blef han förbittrad i sin ande och uppskakades

34 och sade: hvar hafven I lagt honom? De sade till honom: Herre, kom och se.

35 Och Jesus grät.

36 Då sade Judarne: Se, huru kär han hade honom!

37 Men somlige af dem sade: Kunde icke han, som öppnade den blindes ögon, äfven hafwa så gjort, att denne icke hade dött?

38 Då vardt Jesus åter förbittrad inom sig och gick till grafwen. Och det var en grotta, och en sten låg framför henne.

39 Jesus sade: Tagen bort stenen. Den dödes syster, Marta, sade till honom: Herre, han luktar redan, ty han har varit död i fyra dygn.

40 Jesus sade till henne: Sade jag dig icke, att om du trodde, skulle du få se Guds härlighet?

41 Då togo de bort stenen. Och Jesus upplyfte sina ögon och sade: Fader, jag tackar dig, att du har hört mig.

42 Jag wiste wäl, att du alltid hör mig, men för folkets skull, som står här omkring, sade jag detta, på det att de skola tro, att du har sändt mig.

43 Och då han hade sagt detta, ropade han med hög röst: Lasarus, kom ut!

44 Och den döde kom ut, lindad om fötter och händer med bindlar, och hans ansigte war ombundet med en duk. Jesus sade till dem: Lösen honom och låten honom gå.

45 Då trodde på honom många af Judarne, de som hade kommit till Maria och sett, hwad Jesus hade gjort.

1 årg. Aftons.: Rom. 8: 18—39.

Ty jag håller före, att denna tidens lidanden äro att akta för intet mot den härlighet, som på oß kommer att uppenbaras.

19 Ty skapelsens trängtan bidar efter Guds barns uppenbarelse.

20 Ty skapelsen har blifwit underkastad wanskligheten, icke af fri wilja, utan för dens skull, som har underkastat henne, på en förhoppning,

21 att ock sjelfwa skapelsen skall warda frigjord ifrån förgängelsens träldom till Guds barns härliga frihet.

22 Ty wi weta, att hela skapelsen med oß suckar och wåndas ända till nu.

23 Och icke hon allenast, utan ock wi sjelfwa, som hafwa Andens förstling, sucka inom oß och bida efter barnaskapet, wår kropps förloßning.

24 Ty i hoppet äro wi frälste: men ett hopp, som synes, är icke hopp, ty huru kan någon hoppas det han ser?

25 Men om wi hoppas det, som wi icke se, så förbida wi det med tålamod.

26 Sammalunda hjelper ock Anden wår skröplighet, ty hwad wi skola bedja, såsom sig bör, det weta wi icke, men Anden sjelf manar godt för oß med outsägliga suckar.

27 Och den, som ransakar hjertan, wet, hwad Andens sinne är, ty efter Guds behag manar han godt för de heliga.

28 Men wi weta, att för dem, som älska Gud, sammwerkar allt till det bästa, för dem, som äro kallade efter hans uppsåt.

29 Ty dem, hwilka han har förut känt, har han ock förut be-

stämt, att de skulle wara lika hans Sons bild, på det att han må wara den förstfödde bland många bröder.

30 Och dem han har förut bestämt, dem har han ock kallat, och dem han har kallat, dem har han ock rättfärdiggjort, och dem han har rättfärdiggjort, dem har han ock förhärligat.

31 Hwad skola wi då säga härom? Är Gud för oß, hwem kan wara mot oß?

32 Han, som icke har skouat sin egen Son, utan utgifwit honom för oß alla, huru skall han icke ock skänka oß allt med honom?

33 Hwem will åklaga Guds utkorade? Gud är den, som rättfärdigar.

34 Hwem är, som will fördöma? Kristus är den, som har dött, ja, än mer, har uppstått, som ock sitter på Guds högra sida, som ock manar godt för oß.

35 Hwem skall skilja oß från Kristi kärlek? Nöd eller trångmål eller förföljelse eller hunger eller nakenhet eller fara eller swärd,

36 såsom det är skrifwet: "För din skull warda wi dödade hela dagen, wi hafwa blifwit aktade såsom slagtefår"?

37 Men i allt detta öfwerwinna wi rikligen genom den, som har älskat oß.

38 Ty jag är wiß derpå, att hwarken död eller lif, eller änglar eller herradömen eller wäldigheter, eller de ting, som äro, eller de ting, som skola komma,

39 eller höghet eller djuphet eller något annat skapadt skall kunna skilja oß från Guds kärlek, som är i Kristus Jesus, wår Herre.

2 årg. **Högm.: Joh. 5: 19—21.**

Då swarade Jesus och sade till Judarne: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Sonen kan intet göra af sig sjelf, utan hwad han ser Fadren göra; ty allt, hwad han gör, det gör likaledes ock Sonen.

20 Ty Fadren älskar Sonen och wisar honom allt, hwad han sjelf gör, och han skall wisa honom större werk än dessa, på det att I mån förundra eder.

21 Ty såsom Fadren uppwäcker de döda och gör dem lefwande: så gör ock Sonen lefwande hwilka han will.

2 årg. Aftons.: Fil. 1: 20—26.

Jag trängtar och förhoppas, att jag i intet skall komma på skam; utan att, såsom alltid så ock nu, Kristus skall warda under all frimodighet förhärligad i min kropp, ware sig genom lif eller genom död.

21 Ty för mig är lifwet Kristus och döden en winning.

22 Men om det att lefwa i köttet gifwer mig frukt i arbete, så kan jag icke säga, hwilket jag skall wälja;

23 ty båda delarna ligga mig hårdt på hjertat, emedan jag åstundar att bryta upp och wara med Kristus, hwilket wore mycket bättre;

24 men att förblifwa i köttet är mera af nöden för eder skull;

25 och härom öfwertygad wet jag, att jag skall blifwa qwar och förblifwa hos eder alla, till eder tros tillwäxt och glädje,

26 på det att eder berömmelse må genom mig öfwerflöda i Jesus Kristus, genom min återkomst till eder.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! som hafwer låtit din Son blifwa menniska, att han med sin död för wåra synder betala och oß ifrån den ewiga döden hjelpa skulle, wi bedje dig, behåll oß alltid i det hoppet, att wi ju icke twifle deruppå, såsom wår käre Herre Kristus enkans son med sitt ord uppwäckt hafwer, att han skall ock på den ytterste dagen uppwäcka oß och gifwa en ewig salighet. Amen.

17 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. Gif, o Gud! oß, ditt folk, nåd till att undfly djefwulens besmittelse och med ett warmt hjerta följa dig efter, som den sanne Guden är, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, Efes. 4: 1—6.

Så förmanar jag nu eder, jag, som är en fånge i Herren, att wandra wärdigt den kallelse, hwarmed I hafwen blifwit kallade,

2 med all ödmjukhet och saktmodighet, med långmodighet fördragande hwarandra i kärlek,

3 winnläggande eder om att bewara Andens enhet genom fridens band.

4 En kropp och en Ande, såsom I ock hafwen blifwit kallade i ett eder kallelses hopp,

5 en Herre, en tro, ett dop, en Gud och allas Fader,

6 som är öfwer alla, genom alla och i alla.

Evangelium, Luk. 14: 1—11.

Och det begaf sig, att då Jesus på en sabbat gick in för att äta bröd i en mans hus, som war en af de förnämste bland farisеerna, waktade dessa på honom.

2 Och se, der war en wattusigtig man inför honom.

3 Då swarade Jesus och sade till de lagkloke och farisеerna: Är det losligt att bota på sabbaten?

4 Men de tego. Och han tog på honom och gjorde honom helbregda och lät honom gå.

5 Och han swarade och sade till dem: Hwilken af eder är, som, om hans åsna eller oxe faller i en brunn, icke strax drager upp honom på sabbatsdagen?

6 Och de förmådde icke swara honom härtill.

7 Men han sade till dem, som woro bjudne, en liknelse, då han märkte, huru de utwalde de främsta platserna, och han sade till dem:

8 När du har blifwit bjuden af någon till bröllop, så sätt dig icke på främsta platsen, att icke tilläfwentyrs någon mera ärad än du är bjuden af honom,

9 och den, som har bjudit dig och honom, kommer och säger till dig: Gif plats åt denne; och då skall du till din blygd börja intaga den sista platsen.

10 Utan när du har blifwit bjuden, så gå och sätt dig på den sista platsen, att, då den kommer, som har bjudit dig, han må säga till dig: Min wän, stig högre upp. Då skall heder ske dig inför alla dem, som sitta till bords med dig;

11 ty hwar och en som upphöjer sig, han skall warda förnedrad, och den som förnedrar sig, han skall warda upphöjd.

1 årg. Högm.: Mark. 2: 18—3: 5.

Och Johannes' lärjungar och fariseerna höllo fasta. Och de kommo och sade till honom: Hwarföre fasta Johannes' lärjungar och fariseernas lärjungar, men dina lärjungar fasta icke?

19 Och Jesus sade till dem: Icke kunna wäl bröllopsswennerna fasta, så länge brudgummen är med dem? Så länge de hafwa brudgummen med sig, kunna de icke fasta.

20 Men dagar skola komma, då brudgummen skall tagas ifrån dem, och då skola de fasta på den dagen.

21 Ingen syr en lapp af owalkadt tyg på en gammal klädnad; annars rifwer det tillsatta nya bort af det gamla, och hålet warder wärre.

22 Och ingen slår nytt win i gamla läglar; annars sprängen det nya winet sönder läglarne, och winet spilles ut och läglarne förderswas; utan nytt win slås i nya läglar.

23 Och det begaf sig, att han på en sabbat gick genom sädesfält, och hans lärjungar begynte att, under det de gingo, afrycka axen.

24 Och fariseerna sade till honom: Se, hwarföre göra de på sabbaten det, som icke är lofligt?

25 Och han sade till dem: Hafwen I aldrig läst, hwad David gjorde, när han och de, som woro med honom, ledo brist och blefwo hungriga,

26 huru han gick in i Guds hus, då Abjatar war öfwerstepräst, och åt skådebröden, hwilka det icke är lofligt för andra än prästerna att äta, och gaf äfwen åt dem, som woro med honom?

27 Och han sade till dem: Sabbaten är gjord för menniskans skull, icke menniskan för sabbatens skull.

28 Så är nu Menniskosonen herre äfwen öfwer sabbaten.

1 Och han gick åter in i synagogan, och der war en man, som hade en förtwinad hand.

2 Och de waktade på honom, om han skulle bota honom på sabbaten, på det att de måtte anklaga honom.

3 Och han sade till mannen, som hade den förtwinade handen: Stå upp och kom fram.

4 Och han sade till dem: Är det lofligt att på sabbaten göra godt eller att göra ondt, att rädda lif eller att döda? Men de tego.

5 Och han såg omkring på dem med wrede, bedröfwad öfwer deras hjertas förhärdelse, och sade till mannen: Räck ut din hand; och han räckte ut henne, och hans hand wardt helbregda igen.

1 årg. Aftonsl.: Rom. 9: 1—13.

Jag talar sanning i Kristus — jag ljuger icke; mitt samwete bär mig wittnesbörd i den Helige Ande —,

2 att jag har stor sorg och oaflåtligt qwal i mitt hjerta.

3 Ty jag önskade, att jag sjelf wore förbannad ifrån Kristus för mina bröders skull, som äro mina anförwandter efter köttet,

4 hwilka äro Israeliter, hwilka barnaskapet tillhör och härligheten och förbunden och lagstiftningen och gudstjensten och löftena,

5 och hwilka fäderna tillhöra, och från hwilka Kristus är efter köttet, hwilken är Gud öfwer allting, wälsignad ewinnerligen. Amen.

6 Men icke är det så, att Guds ord har blifwit om intet, ty icke äro alla de Israeliter, som härstamma från Israel,

7 icke heller äro de alla barn, derföre att de äro Abrahams säd, utan "Genom Isak skall säd uppkallas efter dig",

8 det är, icke äro de Guds barn, som äro barn efter köttet, utan de, som äro barn efter löftet, de räknas för säd.

9 Ty detta war löftesordet: "Wid denna tid skall jag komma, och Sara skall hafwa en son."

10 Och icke det allenast, utan så war det ock med Rebecka, som wardt hafwande genom en, nemligen Isak, wår fader.

11 Ty förr än barnen woro födda och de hwarken hade gjort godt eller ondt — på det att Guds uppsåt enligt utkorelsen skulle ega bestånd, icke på grund af gerningar, utan af den kallandes behag —,

12 wardt det sagdt till henne: "Den äldre skall tjena den yngre",

13 såsom det är skrifwet: "Jakob älskade jag, men Esau hade jag."

2 årg. Högm.: Mark. 7: 1—23.

Och till Jesus församlades fariseerna och några af de skriftlärde som hade kommit från Jerusalem.

2 Och när de sågo några af hans lärjungar äta bröd med orena det är otwagna händer, klandrade de det.

3 Ty fariseerna och alla Judar äta icke, förr än de, hållande de äldstes stadgar, hafwa noga twagit sina händer.

4 Och när de komma från torget, äta de icke utan att hafw twagit sig; och mycket annat är, som de hafwa wedertagit att hålla såsom att twå bägare och krukor och kopparkärl och bänkar.

5 Sedan frågade honom fariseerna och de skriftlärde: Hwarför wandra icke dina lärjungar efter de äldstes stadgar, utan äta bröd med otwagna händer?

6 Och han swarade och sade till dem: Rätt profeterade Esaias om eder, I skrymtare, såsom det är skrifwet: "Detta folk hedrar mig med läpparne, men deras hjerta är långt ifrån mig;

7 men fåfängt dyrka de mig, då de lära läror, som äro menn skors bud";

8 ty I öfwergifwen Guds bud och hållen menniskors stadgar såsom att twå krukor och bägare, och mycket annat sådant gören I.

9 Och han sade till dem: Just wackert, att I upphäfwen Guds bud för att hålla edra stadgar!

10 Ty Moses har sagt: "Hedra din fader och din moder", och "Den som bannar fader eller moder, han skall döden dö."

11 Men I sägen: Om en menniska säger till sin fader eller moder: en korban, det är en offergäfwa, är det, hwarmed du af mig kunde hjelpas —

12 och I låten honom så icke mer göra något för sin fader eller moder

13 och gören Guds ord om intet med edra stadgar, hwilka I hafwen stadgat; och mycket annat sådant gören I.

14 Och han kallade till sig allt folket och sade till dem: Hören mig alla och förstån.

15 Intet går utifrån in i menniskan, som kan orena henne

men det som går ut från henne, detta är det, som orenar menniskan.

16 Om någon har öron till att höra, han höre.

17 Och när han hade gått ifrån folket in i ett hus, frågade hans lärjungar honom om liknelsen.

18 Och han sade till dem: Så ären ock I oförståndige? Förstån I icke ännu, att allt det som utifrån går in i menniskan, det kan icke orena henne?

19 Ty det går icke in i hennes hjerta, utan ned i buken och har sin naturliga utgång, hwarigenom all mat renas.

20 Och han sade: Det som går ut från menniskan, detta är det, som orenar menniskan;

21 ty inifrån, från menniskornas hjerta, utgå de onda tankarne, hor, skörlefnad, mord,

22 stöld, girighet, ondska, swek, liderlighet, afund, hädelse, högfärd, dåraktighet.

23 Allt detta onda går inifrån ut och orenar menniskan.

årg. **Aftonsång: Gal. 5: 1—14.**

Till frihet har Kristus frigjort oß; stån derföre fast och låten eder icke på nytt fångas under träldomsok.

2 Se, jag, Paulus, säger eder, att om I låten omskära eder, så agnar Kristus eder till intet.

3 Och jag betygar åter för hwar och en, som låter omskära g, att han är pligtig att hålla hela lagen.

4 I ären alldeles skilde från Kristus, I som genom lagen wilen rättfärdiggöras; I ären fallne ifrån nåden.

5 Ty wi wänta genom Anden af tron rättfärdighetens hopp.

6 Ty i Kristus Jesus gäller hwarken omskärelse eller förhud något, utan tro, som är werksam genom kärlek.

7 I lupen wäl. Hwem har hindrat eder från att lyda sanningen?

8 Det öfwertalandet kom icke från den, som kallade eder.

9 Litet surdeg syrar hela degen.

10 Jag tillförser mig af eder i Herren, att I icke skolen tänka

något annat; men den som förwillar eder, han skall bära sin dom hwem han än må wara.

11 Men om jag, mina bröder, ännu predikar omskärelse, hwar före lider jag ännu förföljelse? Då har ju korsets förargelse blif wit om intet.

12 Wäl wore, om de ock wille skära af sig sjelfwa, de som upp wigla eder!

13 Ty J ären kallade till frihet, mina bröder; låten allena icke friheten gifwa köttet tillfälle, utan genom kärleken tjenen den en den andre;

14 ty hela lagen är fullbordad i ett ord, i detta: "Du ska älska din nästa såsom dig sjelf."

Bön. Wi bedje dig, Herre Gud, himmelske Fader! att du wille genom din Helige Ande så regera och styra oß, att wi måge blifwa i din fruktan och icke wara högfärdige, utan af allt hjerta höra och anamma ditt ord och rät helga sabbaten; på det att wi ock måge genom ditt heliga ord helgade warda så att wi sätte allt wårt hopp och wår förtröstan uppå din Son, Jesus Kristus, att han allena är wår rättfärdighet och återlösning, och dermed bättre wårt syndiga lefwerne efter ditt ord och wakte oß för all förargelse, till de wi genom din nåd i Kristo salige warde. Amen.

18 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O Herre Gud! Låt din Helige Ande regera wåra hjertan; ty de förutan kunne wi icke wara dig behaglige, du som lefwer och regerar med din Son och samme den Helige Ande ifrån ewighet till ewighet. Amen.

Epistelн, 1 Kor. 1: 4—8.

Käre bröder! Jag tackar min Gud alltid för eder skull för de Guds nåd, som har blifwit eder gifwen i Kristus Jesus,

5 att J uti alla stycken hafwen blifwit rika i honom, i allt or och all kunskap,

6 såsom wittnesbördet om Kristus har blifwit stadfäst hos ede

7 så att J icke stån efter i någon nådegåfwa, medan J wänt wår Herre Jesu Kristi uppenbarelse,

8 hwilken ock skall stadfästa eder intill änden, så att J blifwa oförwitliga på wår Herre Jesu Kristi dag.

Evangelium, Matt. 22: 34—46.

I den tiden, när fariseerna hörde, att Jesus hade stoppat munnen till på sadduceerna, församlade de sig,

35 och en af dem, som var en lagklok, frågade honom, frestande, och sade:

36 Mästare, hwilket är det yppersta budet i lagen?

37 Då sade han till honom: "Du skall älska Herren din Gud af allt ditt hjerta och af all din själ och af allt ditt förstånd."

38 Detta är det yppersta och främsta budet.

39 Det andra är detta likt: "Du skall älska din nästa såsom dig sjelf."

40 På dessa två bud hänger hela lagen och profeterna.

41 Och när fariseerna woro församlade, frågade Jesus dem

42 och sade: Hwad synes eder om Kristus? Hwilkens son är han? De sade till honom: Davids.

43 Han sade till dem: Huru kan då David i Anden kalla honom herre, sägande:

44 "Herren sade till min Herre: Sätt dig på min högra sida, till deß jag har lagt dina fiender under dina fötter"?

45 Om nu David kallar honom herre, huru kan han då wara hans son?

46 Och ingen kunde swara honom ett ord. Och från den dagen dristade sig ej heller någon att fråga honom något mer.

Årg. Högm.: Joh. 10: 23—38.

Och Jesus gick af och an i templet i Salomos pelargång.

24 Då omringade Judarne honom och sade till honom: Huru länge håller du oß i owißhet? Om du är Kristus, så säg oß det ritt ut.

25 Jesus swarade dem: Jag har sagt eder det, och I tron icke; e gerningar, som jag gör i min Faders namn, de bära wittne m mig.

26 Men I tron icke, ty I ären icke af mina får, såsom jag sade der.

27 Mina får höra min röst, och jag känner dem, och de följa mig.

28 Och jag gifwer dem ewigt lif, och de skola icke förgås ewinnerligen, och ingen skall rycka dem ur min hand.

29 Min Fader, som har gifwit mig dem, är större än alla, och ingen kan rycka dem ur min Faders hand.

30 Jag och Fadren äro ett.

31 Då togo Judarne åter upp stenar för att stena honom.

32 Jesus swarade dem: Många goda gerningar har jag wisat eder från min Fader; för hwilken af dem stenen I mig?

33 Judarne swarade honom: För god gernings skull stena wi dig icke, utan för hädelses skull och emedan du, som är en menniska, gör dig sjelf till Gud.

34 Jesus swarade dem: Är det icke skrifwet i eder lag: "Jag sade: Iären gudar"?

35 Har han nu kallat dem gudar, till hwilka Guds ord kom, och kan skriften icke warda om intet,

36 sägen I då till honom, hwilken Fadren har helgat och sänt i werlden: du hädar, derföre att jag sade: jag är Guds Son?

37 Om jag icke gör min Faders gerningar, så tron mig icke.

38 Men om jag gör dem, så tron gerningarna, om I än icke tron mig, på det att I mån förstå och tro, att Fadren är i mig och jag i honom.

1 årg. Aftons.: Rom. 9: 14—33.

Hwad skola wi då säga? Icke kan wäl orättwisa finnas hos Gud? Bort det!

15 Ty till Moses säger han: "Jag skall förbarma mig öfwer den, öfwer hwilken jag förbarmar mig, och wara barmhertig mot den, mot hwilken jag är barmhertig".

16 Alltså beror det icke af någons wilja eller löpande, utan af Guds barmhertighet;

17 ty skriften säger till Farao: "Just dertill har jag uppwäckt dig, att jag skall bewisa min magt på dig, och att mitt namn skall warda förkunnadt på hela jorden."

18 Alltså förbarmar han sig öfwer hwilken han will, och hwilken han will förhärdar han.

19 Nu torde du säga till mig: Hwarföre gör han då ännu förebråelser? Ty hwem kan stå emot hans wilja?

20 Nåwäl, o menniska, hwem är du, som will twista med Gud? Icke säger wäl werket till sin mästare: Hwarföre gjorde du mig så?

21 Eller har icke krukomakaren magt öfwer leret till att af samma massa göra ett käril till heder, ett annat till wanheder?

22 Men om Gud, ehuru han will wisa sin wrede och kungöra sin magt, med stor långmodighet har fördragit sin wredes käril, som woro tillredda till förtappelse,

23 och det för att uppenbara sin härlighets rikedom öfwer sin barmhertighets käril, hwilka han förut har beredt till härlighet!

24 Såsom sådana har han ock kallat oss, icke allenast af Judarne, utan ock af hedningarne,

25 såsom han ock säger hos Osea: "Det som icke war mitt folk, det skall jag kalla mitt folk, och den icke älskade, henne skall jag kalla den älskade;

26 och det skall ske, att på den ort, der det har warit sagdt till dem: I ären icke mitt folk, der skola de kallas den lefwande Gudens barn."

27 Men om Israel ropar Esaias: "Är än antalet af Israels barn såsom sanden i hafwet, så skall blott qwarlefwan warda frälst,

28 ty en afgörande och kort räkenskap skall Herren hålla på jorden";

29 och såsom Esaias har förutsagt: "Om Herren Sebaot icke hade lemnat oss säd öfrig, så hade wi blifwit såsom Sodom och hade blifwit lika Gomorra."

30 Hwad skola wi då säga? Jo, att hedningarne, som icke foro efter rättfärdighet, hafwa fått rättfärdighet, nemligen rättfärdigheten af tro,

31 och att Israel, som for efter rättfärdighetens lag, icke har kommit till rättfärdighetens lag.

32 Hwarföre? Derföre att det icke skedde af tro, utan såsom af lagens gerningar, ty de stötte sig mot stötestenen,

33 såsom det är skrifwet: "Se, jag lägger i Sion en stöteste och en förargelseklippa, och den, som tror på honom, skall icke komma på skam."

2 årg. Högm.: Mark. 10: 17—27.

Och då Jesus kom ut på wägen, lopp en fram och föll på knä för honom och frågade honom: Gode Mästare, hwad skall jag göra, att jag må ärfwa ewigt lif?

18 Och Jesus sade till honom: Hwarföre kallar du mig god? Ingen är god utan Gud allena.

19 Budorden wet du: "Du skall icke göra hor, du skall icke dräpa, du skall icke stjäla, du skall icke bära falskt wittnesbörd, du skall icke afhända någon sitt; hedra din fader och din moder."

20 Då swarade han och sade till honom: Mästare, allt detta har jag hållit från min ungdom.

21 Och Jesus såg på honom och fattade kärlek till honom och sade till honom: Ett fattas dig. Gå bort och sälj allt det du har och gif åt de fattige, och du skall få en skatt i himmelen, och kom och tag korset på dig och följ mig.

22 Men han blef dyster wid det talet och gick bedröfwad bort, ty han hade många egodelar.

23 Och Jesus såg sig omkring och sade till sina lärjungar: Huru swårt är det icke för dem, som hafwa egodelar, att komma in i Guds rike!

24 Men lärjungarne förwånades öfwer hans ord. Då swarade åter Jesus och sade till dem: Barn, huru swårt är det icke för dem som förtröfsta på egodelar, att komma in i Guds rike!

25 Det är lättare, att en kamel går genom ett nålsöga, än att en rik kommer in i Guds rike.

26 Och de häpnade öfwermåttan och sade till hwarandra: Hwem kan då warda frälst?

27 Jesus såg på dem och sade: För menniskor är det omöjligt, men icke för Gud, ty för Gud är allt möjligt.

2 årg. Aftonf.: 1 Joh. 2: 7—23.

Mina älskade, icke ett nytt bud skrifwer jag till eder, utan ett gammalt bud, som I haden från begynnelsen; det gamla budet är det ord, som I hafwen hört.

8 Åter skrifwer jag till eder ett nytt bud, det som är sant i honom och i eder; ty mörkret förswinner, och det sanna ljuset skiner redan.

9 Den som säger sig wara i ljuset och hatar sin broder, han är ännu i mörkret.

10 Den som älskar sin broder, han förblifwer i ljuset, och ingen förargelse är i honom.

11 Men den som hatar sin broder, han är i mörkret och wandrar i mörkret och wet icke hwart han går, ty mörkret har förblindat hans ögon.

12 Jag skrifwer till eder, mina barn, ty synderna äro eder förlåtna för hans namns skull.

13 Jag skrifwer till eder, I fäder, ty I hafwen lärt känna den som är från begynnelsen. Jag skrifwer till eder, I ynglingar, ty I hafwen öfwerwunnit den onde.

14 Jag har skrifwit till eder, mina barn, ty I hafwen lärt känna Fadren. Jag har skrifwit till eder, I fäder, ty I hafwen lärt känna den, som är från begynnelsen. Jag har skrifwit till eder, I ynglingar, ty I ären starka, och Guds ord förblifwer i eder, och I hafwen öfwerwunnit den onde.

15 Älsken icke werlden, icke heller de ting, som äro i werlden. Om någon älskar werlden, i honom är icke Fadrens kärlek.

16 Ty allt det, som är i werlden, köttets begärelse och ögonens begärelse och lefwernets högfärd, det är icke af Fadren, utan af werlden.

17 Och werlden förgås och hennes lusta, men den som gör Guds wilja, han förblifwer ewinnerligen.

18 Mina barn, nu är den ytterste tiden. Och såsom I hafwen hört, att antikrist kommer, så hafwa ock nu många antikrister uppstått, hwaraf wi förstå, att nu är den ytterste tiden.

19 Från oß hafwa de utgått, men de woro ej af oß, ty hade d warit af oß, så hade de förblifwit hos oß; men de hafwa utgått, p det att det skulle blifwa uppenbart, att icke alla äro af oß.

20 Och I hafwen smörjelse af den Helige och weten allt.

21 Jag har icke skrifwit till eder derföre, att I icke weten sa ningen, utan emedan I weten henne, och att all lögn icke är af sa ningen.

22 Hwem är lögnaren, om icke den, som förnekar, att Jesus ä Kristus? Den är antikrist, som förnekar Fadren och Sonen.

23 Hwar och en, som förnekar Sonen, han har icke heller Fadre

Bön. O Herre Gud, himmelske Fader! Wi bekänne oß för arm eländige syndare: wi weta din wilja; men till att göra den äro wi för swag Kött och blod är oß mycket till hinder; så låter den onde fienden, djefwule oß icke heller tillfreds; derföre bedje wi dig, att du wille gifwa din Heli Ande i wåra hjertan, att wi med en fast tro hålle oß till din Son, Jesu Kristus, tröste oß med hans pina och död och tro syndernas förlåtelse geno honom, och så lefwe dermed gudeligen här på jorden i din wilja och lydn och af din nåd, genom Jesus Kristus, få en salig ändalykt. Amen.

19 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. G Herre Gud! hör mildeligen till wår bön; och dem du gifw sinne och wilja att bedja, gif ock fullbordan till det de bedja, genom din So Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, Efes. 4: 22—28.

Käre bröder! I hafwen blifwit lärda, såsom sanning är i Jesu att bortlägga den gamla menniskan, hwarmed I förut u gingens, hwilken genom bedrägeriets lustar förderfwar sig,

23 och att förnya eder i edert sinnes ande

24 och ikläda eder den nya menniskan, den efter Gud skapade sanningens rättfärdighet och helighet.

25 Läggen derföre bort lögnen och talen sanning, hwar och med sin nästa, emedan wi äro hwarandras lemmar.

26 Wredgens och synden icke. Må solen ej gå ned öfwer e wrede

27 och gifwen icke heller djefwulen rum.

28 Den som har stulit, stjäle icke mer, utan arbete hellre, görande med sina händer det, som är godt, att han må hafwa att dela med sig åt den behöfwande.

Evangelium, Matt. 9: 1—8.

I den tiden steg Jesus i en båt och for öfwer och kom till sin egen stad.

2 Och se, de förde till honom en lam, som låg på en säng. Och när Jesus såg deras tro, sade han till den lame: War wid godt mod, min son; dina synder förlåtas.

3 Och se, några af de skriftlärde sade för sig sjelfwa: Denne hädar.

4 Och när Jesus såg deras tankar, sade han: Hwarföre tänken I ondt i edra hjertan?

5 Ty hwilket är lättare att säga: dina synder förlåtas, eller att säga: stå upp och gå?

6 Men på det att I mån weta, att Menniskosonen har magt på jorden att förlåta synder — då sade han till den lame: Stå upp, tag din säng och gå hem.

7 Och han stod upp och gick hem.

8 Och när folket såg det, förskräcktes de och prisade Gud, som hade gifwit en sådan magt åt menniskorna.

årg. Högm.: Joh. 9: 1—41.

Och då Jesus gick der fram, fick han se en man, som war blind ifrån födelsen.

2 Och hans lärjungar frågade honom, sägande: Rabbi, hwilken har syndat, denne eller hans föräldrar, så att han skulle födas blind?

3 Jesus swarade: Hwarken denne har syndat eller hans föräldrar, men detta har skett, på det att Guds werk skulle uppenbaras på honom.

4 Jag måste werka dens werk, som har sändt mig, medan dagen är; natten kommer, då ingen kan werka.

5 Så länge jag är i werlden, är jag werldens ljus.

6 Då han hade sagt detta, spottade han på jorden och gjorde en deg af spotten och smorde degen på den blindes ögon

7 och sade till honom: Gå bort och twå dig i dammen Siloam — det betyder utsänd. Då gick han bort och twådde sig och kom igen och hade sin syn.

8 Då sade grannarne och de, som förr hade sett honom, att han war en tiggare: Är icke denne den, som satt och tiggde?

9 Somliga sade: Det är han. Andra sade: Han är honom lik. Men han sjelf sade: Det är jag.

10 Då sade de till honom: Huru blefwo dina ögon öppnade?

11 Han swarade och sade: En man, som kallas Jesus, gjorde en deg och smorde mina ögon och sade till mig: Gå till dammen Siloam och twå dig. Och jag gick och twådde mig och fick min syn.

12 Då sade de till honom: Hwar är den mannen? Han sade: Jag wet icke.

13 Då förde de honom, som förut hade warit blind, till farisseerna.

14 Och det war sabbat, då Jesus gjorde degen och öppnade hans ögon.

15 Åter frågade honom ock farisseerna, huru han hade fått sin syn. Och han sade till dem: Han lade en deg på mina ögon och jag twådde mig, och jag ser.

16 Då sade några af farisseerna: Denne man är icke af Gud emedan han icke håller sabbaten. Andra sade: Huru kan en syndig menniska göra sådana tecken? Och det war en söndring ibland dem.

17 De sade åter till den blinde: Hwad säger du om honom, att han öppnade dina ögon? Och han sade: Han är en profet.

18 Men Judarne trodde nu icke om honom, att han hade warit blind och fått sin syn, förr än de tillkallade den mannens föräldrar som hade fått sin syn.

19 Och de frågade dem, sägande: Är denne eder son, hwilken I sägen wara född blind? Huru kan han då nu se?

20 Då swarade hans föräldrar dem och sade: Wi weta, att denne är wår son, och att han war född blind.

21 Men huru han nu kan se, weta wi icke, eller hwem, som har öppnat hans ögon, weta icke wi; han har sjelf åldern inne, spörjen honom, han kan sjelf tala om sig.

22 Detta sade hans föräldrar, emedan de fruktade för Judarne, ty Judarne hade redan kommit öfwerens, att om någon bekände honom wara Kristus, skulle han uteslutas från synagogan.

23 Derföre sade hans föräldrar: Han har åldern inne; spörjen honom sjelf.

24 Då tillkallade de för andra gången den man, som hade warit blind, och sade till honom: Gif Gud äran. Wi weta, att denne man är en syndare.

25 Då swarade han och sade: Om han är en syndare, wet jag icke; ett wet jag, att jag war blind och ser nu.

26 Då sade de åter till honom: Hwad gjorde han dig, huru öppnade han dina ögon?

27 Han swarade dem: Jag har redan sagt eder det, och I hafwen icke hört det. Hwarföre wiljen I åter höra det? Icke wiljen wäl äfwen I bliswa hans lärjungar?

28 Då bannade de honom och sade: Du är den mannens lärjunge, men wi äro Moses' lärjungar.

29 Wi weta, att till Moses har Gud talat, men hwarifrån denne är, weta wi icke.

30 Mannen swarade och sade till dem: Ja, det underliga i detta är, att I icke weten, hwarifrån han är, och likwäl har han öppnat mina ögon.

31 Men wi weta, att Gud icke hör syndare, utan om någon är gudfruktig och gör hans wilja, så hör han honom.

32 Aldrig någonsin har man hört, att någon har öppnat ögonen på en, som warit född blind.

33 Wore denne icke af Gud, så kunde han intet göra.

34 De swarade och sade till honom: I synder är du född hel och hållen, och du will lära oss? Och de kastade ut honom.

35 Och Jesus fick höra, att de hade kastat ut honom, och när han fann honom, sade han till honom: Tror du på Guds Son?

36 Han swarade och sade: Herre, hwem är han, att jag må tr på honom?

37 Då sade Jesus till honom: Du har både sett honom, oc han är den, som talar med dig.

38 Då sade han: Herre, jag tror. Och han tillbad honom.

39 Och Jesus sade: Till en dom har jag kommit i denna werld att de, som icke se, skola warda seende, och de, som se, skola warde blinda.

40 Och några fariseer, som woro med honom, hörde detta oc sade till honom: Icke äro wäl äfwen wi blinda?

41 Jesus sade till dem: Woren J blinda, så haden J icke synd men nu sägen J: wi se; derföre förblifwer eder synd.

1 årg. **Aftonſ.: Rom. 10: 1—13.**

Bröder, mitt hjertas önskan och min bön till Gud är för dem, at de må blifwa frälste.

2 Ty jag bär dem wittnesbörd, att de hafwa nit för Gud, me icke wisligen.

3 Ty då de icke förstå Guds rättfärdighet, utan söka att upp rätta sin egen rättfärdighet, hafwa de icke blifwit Guds rättfärdig het underdåniga.

4 Ty Kristus är lagens ände till rättfärdighet för hwar och en som tror.

5 Ty Moses skrifwer om den rättfärdighet, som är af lagen: "Den menniska, som håller det, skall derigenom lefwa."

6 Men rättfärdigheten af tro säger så: "Säg icke i ditt hjerta: hwem skall fara upp till himmelen?" det är att hemta Kristus ne

7 "eller: hwem skall fara ned i afgrunden?" det är att hemt Kristus upp från de döda.

8 Men hwad säger hon då? "Ordet är dig nära, i din mu och i ditt hjerta." Detta är ordet om tron, hwilket wi predika.

9 Ty om du med din mun bekänner Jesus såsom Herre och tro i ditt hjerta, att Gud har uppwäckt honom från de döda, så warde du frälst.

10 Ty med hjertat tror man till rättfärdighet, och med munnen bekänner man till frälsning.

11 Ty skriften säger: "Hvar och en, som tror på honom, skall icke komma på skam."

12 Ty ingen åtskilnad är mellan Jude och Grek, ty samme Herre är öfver alla, rik för alla dem, som åkalla honom,

13 ty "hvar och en, som åkallar Herrens namn, skall warda frälst."

2 årg. Högm.: Luk. 13: 10—17.

Och Jesus lärde på sabbaten i en af synagogorna.

11 Och se, der war enqwinna, som hade haft, wanmaktsande i aderton år, och hon war hopkrumpen och förmådde icke fullt räta sig upp.

12 Och då Jesus fick se henne, kallade han henne till sig och sade till henne: Qwinna, du är fri från din wanmagt.

13 Och han lade händerna på henne, och strax reste hon sig upp och prisade Gud.

14 Men synagogföreståndaren, hwilken det förtröt, att Jesus botade på sabbaten, swarade och sade till folket: Sex dagar äro, på hwilka man bör arbeta. Kommen derföre på dem och låten bota eder, och icke på sabbatsdagen.

15 Då swarade Herren honom och sade: Skrymtare, löser icke hwar och en af eder på sabbaten sin oxe eller åsna från krubban och leder dem bort och wattnar dem?

16 Och denna, som är en Abrahams dotter, hwilken Satan har hållit bunden, se, nu i aderton år, borde icke hon lösas från denna bojа på sabbatsdagen?

17 Och då han sade detta, blygdes alla hans motståndare, och allt folket gladde sig öfwer alla de härliga gerningar, som gjordes af honom.

3 årg. Aftons.: 2 Kor. 12: 2—10.

Jag känner en man i Kristus, hwilken för fjorton år sedan — om han war i kroppen eller utom kroppen, det wet jag icke, Gud wet det — wardt uppryckt ända till tredje himmelen.

3 Och jag wet, att den samme — om han war i kroppen eller utom kroppen, det wet jag icke, Gud wet det —

4 wardt uppryckt till paradiset och hörde outsägliga ord, hwilka ingen menniska får utsäga.

5 Öfwer denne skall jag berömma mig, men öfwer mig sjelf skall jag icke berömma mig, om icke af mina swagheter.

6 Ty om jag wille berömma mig sjelf, så wore jag icke fåwitsk, emedan jag då skulle tala sanning, men jag afhåller mig derifrån, på det att ingen må tänka om mig utöfwer hwad han ser hos mig eller hör af mig.

7 Och på det att jag icke skulle förhäfwa mig öfwer de utomordentliga uppenbarelserna, gafs mig en påle för köttet, en Satans ängel, som skulle kindpusta mig, på det att jag icke skulle förhäfwa mig.

8 Om denne bad jag Herren tre gånger, att han måtte wika från mig,

9 och han har sagt till mig: Min näd är dig nog, ty min kraft fullkomnas i swaghet. Derföre skall jag hellre med största lust berömma mig af mina swagheter, på det att Kristi kraft må hwila öfwer mig.

10 Derföre finner jag wälbehag i swagheter, i mißhandlingar i wedermödor, i förföljelser och trångmål för Kristi skull, ty när jag är swag, då är jag stark.

Bön. Allsmägtige, ewige Gud! som genom din Son, Jesus Kristus denna kranka menniskan hafwer till lif och själ hjelpa låtit, wi bedje din grundlösa barmhertighet, att du wille wara oß nådig, förlåta alla wåra synder och styrka wår tro genom ditt ord, och den Helige Ande regere oß så att wi icke med synden till krankhet och annat ondt orsak gifwe, utan lefwe din fruktan och så undwike både timligt och ewigt straff. Amen.

20 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag

Coll. Gif, o Herre Gud! dina kristtrogna nåd och frid, att de måge både af all smitta renade warda, och af allt hjerta trösteligen tjena dig genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, Efes. 5: 15—21.

Sen derföre till, käre bröder, att I wandren wälbetänkt, icke såsom owisa, utan såsom wisa,

16 köpande tiden, ty dagarne äro onda.

17 Waren derföre icke oförståndiga, utan insen, hwad som är Herrens wilja.

18 Och dricken eder icke druckne af win, hwaraf tygellöshet kommer, utan uppfyllens med Anden,

19 talande till hwarandra i psalmer och lofsånger och andeliga wisor, sjungande och spelande i edert hjerta till Herrens ära,

20 alltid tackande Gud och Fadren för allt i wår Herre Jesu Kristi namn,

21 undergifne hwarandra i Kristi fruktan.

Evangelium, Matt. 22: 1—14.

I den tiden sade Jesus till Judarne denna liknelsen:

2 Himmelriket är likt en konung, som gjorde bröllop åt sin son,

3 och sände ut sina tjenare för att kalla dem, som woro bjudne till bröllopet; och de wille icke komma.

4 Åter sände han ut andra tjenare och sade: Sägen dem, som äro bjudne: Se, jag har tillredt min måltid, mina oxar och min gödboskap äro slagtade, och allt är redo; kommen till bröllopet.

5 Men de aktade det icke, utan gingo bort, den ene till sitt jordagods, den andre till sin köpenskap.

6 Och de öfrige togo fatt på hans tjenare, mißhandlade och dödade dem.

7 Men när konungen hörde det, wardt han wred och sände sina härar och förgjorde desse dråpare och brände upp deras stad.

8 Sedan sade han till sina tjenare: Bröllopet är tillredt, men de bjudne woro icke wärdige.

9 Gån derföre ut på wägskälen och kallen till bröllopet alla, som I finnen.

10 Och desse tjenare gingo ut på wägarne och församlade alla, så många de funno, både onda och goda, och bröllopssalen blef fullsatt af bordsgäster.

11 Men då konungen gick in för att beſe gäſterna, ſåg han der en man, ſom icke war klädd i bröllopskläder,

12 och ſade till honom: Min wän, huru kom du här in, då du icke har bröllopskläder? Och han förſtummades.

13 Då ſade konungen till tjenarne: Binden hans händer och fötter och kaſten honom i mörkret utanför. Der ſkall gråten och tandagnißlan wara.

14 Ty många äro kallade, men få utwalda.

1 årg. Högm.: Matt. 13: 44—46.

Jeſus ſade: Åter är himmelriket likt en ſkatt, ſom war dold i en åker, hwilken en man fann och dolde; och i ſin glädje går han bort och ſäljer allt det han har och köper den åkern.

45 Åter är himmelriket likt en köpman, ſom ſökte efter goda perlor;

46 och när han hade funnit en koſtbar perla, gick han bort och ſålde allt det han hade och köpte henne.

1 årg. Aftonſ.: Rom. 10: 14—21.

Huru ſkola de då åkalla den, på hwilken de icke tro? Och huru ſkola de tro den, ſom de icke haſwa hört? Och huru ſkola de höra, utan att någon predikar?

15 Och huru ſkola de predika, om de icke warda ſände, ſåſom det är ſkrifwet: "Huru ljufliga äro icke deras fötter, ſom frid förkunna, deras, ſom godt förkunna"?

16 Dock haſwa icke alla hörſammat evangelium. Ty Eſaias ſäger: "Herre, hwem tror wår predikan?"

17 Så är tron af predikan och predikan genom Guds ord.

18 Men jag säger: Haſwa de wäl icke hört? Jo, wisſerligen: "Deras ljud har utgått öfwer hela jorden och deras ord till werldens ändar."

19 Men jag säger: Icke har wäl Iſrael warit okunnig derom? Förſt säger Moſes: "Jag ſkall uppwäcka eder till ifwer genom ett folk, ſom icke är något folk, och reta eder genom ett oförſtändigt folk".

20 Och Esaias driſtar ſig till och ſäger: "Jag har blifwit funnen af dem, ſom icke ſökte mig, jag har blifwit uppenbar för dem, ſom icke frågade efter mig".

21 Men om Israel säger han: "Hela dagen har jag uträckt mina händer till ett ohörſamt och genſträfwigt folk".

2 årg. Hög m.: Matt. 21: 33—46.

Jeſus ſade till de öfwerſte preſterna och de äldſte i folket: Hören en annan liknelſe: Det war en husbonde, ſom planterade en wingård och ſatte ſtängſel omkring honom och gräfde en preß der inne och byggde ett torn och öfwerlemnade honom åt wingårdsmän och for utrikes.

34 Men när frukttiden nalkades, ſände han ſina tjenare till wingårdsmännen för att uppbära hans frukt.

35 Och wingårdsmännen grepo hans tjenare; en hudſlängde de, den andre dräpte de, den tredje ſtenade de.

36 Åter ſände han andra tjenare, flere än de förſte, och de gjorde med dem ſammalunda.

37 Men ſiſt ſände han till dem ſin ſon, ſägande: De ſkola hafwa förſyn för min ſon.

38 Men när wingårdsmännen ſågo ſonen, ſade de ſinſemellan: Denne är arfwingen: kommen, låtom oß dräpa honom och behålla hans arf.

39 Och de togo honom och dreſwo honom ut ur wingården och dräpte honom.

40 När nu wingårdens herre kommer, hwad ſkall han göra deſſa wingårdsmän?

41 De ſade till honom: Såſom illgerningsmän ſkall han illa förgöra dem, och wingården ſkall han öfwerlemna åt andra wingårdsmän, ſom ſkola gifwa honom frukten i deß rätta tid.

42 Jeſus ſade till dem: Hafwen I aldrig läſt i ſkrifterna: "Den ſten, ſom byggningsmännen förkaſtade, han har blifwit en hörnſten. Af Herren har han blifwit detta och är underbar i wåra ögon"?

43 För den skull säger jag eder, att Guds rike skall tagas ifrån eder och gifwas åt ett folk, som gör deß frukt.

44 Och den som faller på den stenen, han skall krossas, men den på hwilken stenen faller, honom skall han slå i stycken.

45 Och när öfwerstepresterna och fariseerna hörde hans liknelser, förstodo de, att han talade om dem.

46 Och de sökte att gripa honom, men de räddes för folket, ty de höllo honom för en profet.

2 årg. Aftons.: Ebr. 10: 19—31.

Då wi således, mina bröder, hafwa frimodighet i fråga om ingången i helgedomen genom Jesu blod,

20 hwilken han åt oß har inwigt såsom en ny och lefwande wäg genom förlåten, det är, genom sitt kött,

21 och då wi hafwa en stor prest öfwer Guds hus,

22 så låtom oß framgå med ett uppriktigt hjerta, i trons fulla wißhet, bestänkta till wåra hjertan från ett ondt samwete och tillkroppen twagne med rent watten;

23 låtom oß orygglig fasthålla hoppets bekännelse, ty han är trofast, som har gifwit löftet;

24 och låtom oß akta på hwarandra för att upplifwa till kärlek och goda gerningar,

25 icke öfwergifwande wåra egna sammankomster, såsom somliga hafwa för sed, utan förmanande hwarandra, och detta så mycket mer, som I sen, huru dagen nalkas.

26 Ty om wi sjelfwiljande synda, sedan wi hafwa fått sanningens kunskap, så står oß intet offer åter för synder,

27 utan en förskräcklig förbidan af dom och nit af en eld, som skall förtära motståndarne.

28 Den som brutit Moses' lag, han måste utan barmhertighet dö, på twå eller tre wittnens intyg.

29 Huru mycket wärre straff, menen I, skall icke då den anses förtjena, som har förtrampat Guds Son och för orent aktat förbundets blod, genom hwilket han har blifwit helgad, och som försmädat nådens Ande!

30 Ty wi känna den, som sade: "Min är hämnden; jag skall wedergälla, säger Herren", och åter: "Herren skall döma sitt folk";

31 Det är förskräckligt att falla i den lefwande Gudens händer.

Bön. Wi tacke dig, Herre Gud, himmelske Fader! för din stora barmhertighet och godhet, att du hafwer låtit oß komma till ditt saliggörande ord och gladeliga bröllop, och genom din Son förlåtit oß alla wåra synder: men efter det den dagliga frestelsen, förargelsen och faran är stor, och wi af oß sjelfwa ganska swage och till synden mycket benägne äre, så bedje wi dig, att du wärdigas genom din Helige Ande bewara oß från allehanda affall. Men om wi fölle och besmittade så de bröllopskläder, som oß din käre Son, Kristus Jesus, påklädt hafwer, så upphjelp oß åter nådeligen och gif oß en rätt åträ och ånger och håll oß fasta i tron till din barmhertighet, att wi icke blifwa i fallet till ewig tid. Amen.

21 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O Herre Gud! låt din nåd alleståedes förekomma oß och sedan fullfölja ditt werk i oß, att wi alltid måge till goda gerningar benägne warda, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, Efes. 6: 10—18.

Käre bröder! Blifwen starke i Herren och i hans starkhets magt.

11 Ikläden eder hela Guds wapenrustning, på det att I mån kunna stå emot djefwulens ränker.

12 Ty wi hafwa icke strid mot blod och kött, utan mot herradömen, mot wäldigheter, mot werldsherskarne i detta mörker, mot ondskans andemagter i himlarymderna.

13 Tagen derföre hela Guds wapenrustning, att I mån kunna motstå i den onda dagen, allting wäl uträtta och blifwa bestående.

14 Stån derföre omgjordade kring edra länder med sanning och klädde i rättfärdighetens pansar

15 och skodde om fötterna med fridens evangelii färdighet.

16 Jämte allt detta tagen trons sköld, med hwilken I skolen kunna utsläcka alla den ondes glödande pilar.

17 Och tagen frälsningens hjelm och Andens swärd, som är Guds ord,

18 under all åkallan och bön, i Anden alltid bedjande.

Evangelium, Joh. 4: 46—53.

I den tiden wari Kapernaum en konungsman, hwilkens son låg sjuk.
47 När denne hörde, att Jesus hade kommit från Judeen till Galileen, begaf han sig till honom och bad honom, att han måtte komma ned och göra hans son helbregda; ty han låg för döden.
48 Då sade Jesus till honom: Om I icke sen tecken och under, tron I icke.
49 Konungsmannen sade till honom: Herre, kom ned, förr än mitt barn dör.
50 Jesus sade till honom: Gå, din son lefwer. Och mannen trodde det ord, som Jesus hade sagt till honom, och gick.
51 Och då han redan war på nedresan, mötte honom hans tjenare och förkunnade för honom, sägande: Din son lefwer.
52 Då frågade han dem, wid hwilken timme det hade blifwit bättre med honom. Och de sade till honom: I går på sjunde timmen öfwergaf febern honom.
53 Då förstod fadern, att det hade skett i den timmen, då Jesus hade sagt till honom: Din son lefwer. Och han trodde, han och hela hans hus.

1 årg. Högm.: Matt. 16: 1—4.

Och fariseerna och sadduceerna gingo fram och frestade honom och begärde, att dan wille låta dem se ett tecken från himmelen.
2 Men han swarade och sade till dem: Om aftonen sägen I: Det warder klart wäder, ty himmelen är eldröd,
3 och om morgonen: Det blifwer owäder i dag, ty himmelen är eldröd och dyster. I skrymtare, förstån I att döma om himmelens utseende, men kunnen icke döma om tidernas tecken?
4 Ett ondt och horiskt slägte söker efter tecken, och intet annat tecken skall gifwas det än Jonas' tecken. Och han öfwergaf dem och gick sin wäg.

1 årg. Aftonf.: Rom. 11: 1—12.

Så säger jag nu: Icke har wäl Gud förkastat sitt folk? Bort det; ty äfwen jag är en Israelit, af Abrahams säd, af Benjamins stam.

2 Gud har icke förkastat sitt folk, hwilket han hade förut känt. Eller weten I icke, hwad skriften säger om Elias, huru han uppträder inför Gud mot Israel, sägande:

3 "Herre, de hafwa dräpt dina profeter och nedbrutit dina altaren, och jag har blifwit lemnad allena qwar, och de fara efter mitt lif"?

4 Men hwad säger honom Guds swar? "Jag har låtit qwar åt mig sju tusen män, som icke hafwa böjt knä för Baal".

5 Likaså finnes ock i denna tiden en qwarlefwa enligt utkorelsen af nåd.

6 Men är det af nåd, så är det icke mer af gerningar, annars blifwer nåden icke mer nåd; men är det af gerningar, så är det icke mer nåd, annars är gerningen icke mer gerning.

7 Huru är det då? Det som Israel söker, det har han icke fått; men de utkorade hafwa fått det, och de andra hafwa blifwit förhärdade,

8 såsom det är skrifwet: "Gud har gifwit dem en försoffningens ande, ögon, att de icke skola se, och öron, att de icke skola höra, ända till denna dag."

9 Och David säger: "Warde deras bord till en snara och till ett giller och till en stötesten och dem till en wedergällning;

10 warde deras ögon förmörkade, att de icke må se, och böj deras rygg alltid".

11 Så säger jag nu: Icke hafwa de wäl stött emot, på det att de skulle falla? Bort det: utan genom deras fall har frälsningen wederfarits hedningarne, för att wäcka dem till ifwer.

12 Men har nu deras fall blifwit werldens rikedom och deras förminskning blifwit hedningarnes rikedom, huru mycket mer deras fullhet!

Årg. **Högm.: Matt. 9: 27—31.**

Och när Jesus gick derifrån, följde honom två blinde, som ropade och sade: O, Davids son, förbarma dig öfwer oss!

28 Och när han kom in i huset, gingo de blinde fram till ho-

nom, och Jesus sade till dem: Tron J, att jag kan göra detta? De sade till honom: Ja, Herre!

29 Då rörde han wid deras ögon och sade: Ske eder efter eder tro!

30 Och deras ögon öppnades, och Jesus tillsade dem strängeligen: Sen till, att ingen får weta det.

31 Men de gingo ut och utspridde ryktet om honom öfwer hela det landet.

2 årg. Aftons.: Kol. 1: 24—2: 7.

Nu fröjdar jag mig i mina lidanden för eder och uppfyller i mitt kött, hwad som fattas i Kristi lidanden, för hans kropp, som är församlingen,

25 hwars tjenare jag har blifwit, efter den Guds hushållning som blifwit mig gifwen med afseende på eder, att till fullo förkunna Guds ord,

26 den hemlighet, som från tidsåldrarnas och slägternas begynnelse har warit fördold, men som nu blifwit uppenbarad för hans heliga,

27 för hwilka Gud har welat kungöra, huru rik bland hedningarne härligheten är af denna hemlighet, som är Kristus i eder härlighetens hopp,

28 hwilken wi förkunna, förmanande hwar menniska och lärande hwar menniska med all wishet, på det att wi må kunna framställa hwar menniska såsom fullkommen i Kristus Jesus,

29 hwarpå jag ock arbetar och kämpar, efter hans werkan, som kraftigt werkar i mig.

1 Ty jag will, att J skolen weta, huru stor kamp jag har för eder och för dem i Laodicea och för alla dem, som icke hafwa sett mitt ansigte i köttet,

2 på det att deras hjertan må warda hugswalade, då de förenade i kärlek och till all rikedom af den fullwissa insigten, till kännedom om Guds hemlighet, Kristus,

3 i hwilken alla wisdomens och kunskapens skatter ligga fördolda.

4 Detta säger jag, på det att ingen må bedraga eder med förle-
oande tal,

5 ty om jag ock i köttet är frånwarande, är jag dock i anden
ios eder och fröjdar mig och ser eder ordning och fastheten af eder
ro på Kristus.

6 Såsom I nu hafwen mottagit Herren Kristus Jesus, så
vandren i honom,

7 rotade och uppbygda i honom och befästade i tron, såsom I
jafwen blifwit lärda, öfwerflödande i henne med tacksägelse.

Bön. Allsmägtige Gud! du som hafwer genom din Son tillsagt oß
yndernas förlåtelse, rättfärdighet och det ewiga lifwet, wi bedje dig, att du
ville genom din Helige Ande så uppwäcka och styra wåra hjertan, att wi
ned wåra dagliga böner och synnerligen i alla wåra anfäktningar måge
öka sådan hjelp när honom och genom en fast tro till hans löfte och ord
innа och bekomma det wi begära, genom din Son, Jesus Kristus, wår
Herre. Amen.

22 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O Gud! som är wår starkhet och tillflykt, hör din församlings
bön, den du hafwer lärt henne bedja, och gif oß det wi troget bedje om,
genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, Fil. 1: 3—11.

Käre bröder! Jag tackar min Gud, wid all min hågkomst af
eder,

4 då jag alltid i alla mina böner för eder alla gör bönen med
glädje,

5 för edert deltagande i evangelium från den första dagen in-
till nu,

6 öfwertygad derom, att den, som i eder har begynt ett godt
verk, skall fullborda det intill Jesu Kristi dag;

7 såsom det är rätt, att jag tänker detta om eder alla, derför att
jag, både i mina bojor och då jag förswarar och stadfäster evange-
lium, har eder i mitt hjerta såsom alla delaktiga med mig i nåden.

8 Ty Gud är mitt wittne, huru jag längtar efter eder alla med
Jesu Kristi kärlek.

9 Och detta beder jag, att eder kärlek måtte allt mer och mer öfwerflöda i kunskap och all urskilning,

10 så att I kunnen pröfwa, hwad bäst är, på det att I måm wara rena och oförwitliga intill Kristi dag,

11 uppfyllda med den rättfärdighetens frukt, som kommer genom Jesus Kristus, till Guds ära och pris.

Evangelium, Matt. 18: 23—35.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar denna liknelsen: Fördenskull är himmelriket likt en konung, som wille hålla räkenskap med sina tjenare.

24 Och när han begynte räkna, fördes fram till honom en, som war skyldig honom tio tusen pund.

25 Men då han icke kunde betala, befalde husbonden, att han och hans hustru och barn och allt, hwad han egde, skulle säljas och skulden betalas.

26 Då föll tjenaren ned och bad honom och sade: Herre, ha tålamod med mig, så skall jag betala dig allt.

27 Och husbonden förbarmade sig öfwer tjenaren och lät honom gå och efterskänkte honom hwad han war skyldig.

28 Men när denne tjenaren gick ut, fann han en af sina medtjenare, som war skyldig honom hundra penningar, och han tog fast honom och fattade honom wid strupen och sade: Betala mig, hwad du är skyldig.

29 Då föll hans medtjenare till hans fötter och bad honom och sade: Haf tålamod med mig, så skall jag betala dig allt.

30 Men han wille icke, utan gick bort och kastade honom i fängelse, till deß han betalade skulden.

31 Då nu hans medtjenare sågo det, som skedde, blefwo de storligen bedröfwade och gingo och berättade för sin husbonde allt det som hade händt.

32 Då kallade husbonden honom till sig och sade till honom: Du onde tjenare! Allt det du war skyldig efterskänkte jag dig, emedan du bad mig.

33 Skulle icke äfwen du hafwa förbarmat dig öfwer din medtjenare, såsom jag förbarmade mig öfwer dig?

34 Och hans husbonde blef wred och antwardade honom åt bödlarne, till deß han betalade allt, det han war honom skyldig.

35 Så skall ock min himmelske Fader göra eder, om I icke af hjertat förlåten, hwar och en sin broder det de bryta.

1 årg. Högm.: Matt. 18: 15—22.

Jesus sade till sina lärjungar: Men om din broder syndar mot dig, så gå och tillrättawisa honom mellan dig och honom allena. Om han hör dig, så har du wunnit din broder.

16 Men om han icke hör dig, så tag med dig ännu en eller twå, på det att hwar sak må bestämmas efter twå eller tre wittnens utsago.

17 Men hör han dem icke, så säg det till församlingen. Hör han icke heller församlingen, så ware han för dig såsom hedningen och publikanen.

18 Sannerligen säger jag eder: Allt hwad I binden på jorden, det skall wara bundet i himmelen, och allt hwad I lösen på jorden, det skall wara löst i himmelen.

19 Åter säger jag eder, att om twå af eder komma öfwerens på jorden, hwilken sak det wara må, som de bedja om, skall den beskäras dem af min Fader, som är i himmelen.

20 Ty hwareſt twå eller tre äro församlade i mitt namn, der är jag midt ibland dem.

21 Då gick Petrus fram och sade till honom: Herre, huru ofta skall min broder synda mot mig och jag förlåta honom det? Många sinda till sju gånger?

22 Då sade Jesus till honom: Jag säger dig: Icke ända till ju gånger, utan ända till sjuttio gånger sju.

årg. Aftons.: Rom. 11: 13—24.

Men till eder, hedningar, säger jag: Så widt jag nu är hedningarnes apostel, ärar jag mitt embete,

14 om jag tilläfwentyrs kan uppwäcka dem, som äro mitt kött till ifwer och frälsa några af dem.

15 Ty om deras förkastelse är werldens försoning, hwad skall då deras upptagande blifwa annat än lif ifrån de döda?

16 Är förstlingen helig, så är ock hela degen helig, och om roten är helig, så äro ock grenarna heliga.

17 Men om några af grenarna hafwa blifwit afbrutna, och du som är af ett wildt oljeträd, har blifwit inympad bland dem och med dem delaktig af oljeträdets rot och fetma,

18 så förhäf dig icke öfwer grenarna. Men om du förhäfwer dig, så bär ju icke du roten, utan roten dig.

19 Du torde säga: Grenarna blefwo afbrutna, på det att jag skulle inympas.

20 Rätt så; de blefwo afbrutna genom otron, men du står genom tron. War icke stolt i ditt sinne, utan war i räddhåga.

21 Ty har icke Gud skonat de naturliga grenarna, torde han icke heller skona dig.

22 Så se nu Guds godhet och stränghet, stränghet mot dem som föllo, och godhet mot dig, så framt du förblifwer i godheten annars warder ock du afhuggen.

23 Men äfwen de skola inympas, om de icke förblifwa i otron; ty Gud är mägtig att åter inympa dem.

24 Ty om du har blifwit afhuggen från det af naturen wilda oljeträdet och mot naturen inympad i ett ädelt oljeträd, hur mycket mer skola då ej dessa, som äro naturliga grenar, inympas i sitt eget oljeträd!

2 årg. Högm.: Mark. 4: 21—25.

Och Jesus sade till folket: Icke kommer wäl ljuset in för att sättas under skäppan eller under bänken? Månne icke för att sättas på ljusstaken?

22 Ty intet är fördoldt, utan för att det skall warda uppenbart; icke heller wardt något förborgadt, utan för att det skulle komma i dagen.

23 Om någon har öron till att höra, han höre.

24 Och han sade till dem: Sen till, hwad I hören. Med det mått, hwarmed I mäten, skall det mätas åt eder, och åt eder, som hören, skall mera warda tillagdt.

25 Ty den som har, honom skall warda gifwet, men den som icke har, från honom skall tagas äfwen det han har.

2 årg. Aftonsj.: 1 Tess. 5: 14—23.

Och wi uppmana eder, mina bröder: Förmanen de oordentliga, tröften de kleinmodiga, tagen eder an de swaga, waren långmodiga mot alla.

15 Sen till, att ingen wedergäller någon ondt för ondt, utan saren alltid efter att göra det goda mot hwarandra och mot hwar man.

16 Waren alltid glada;

17 bedjen utan återwändo;

18 waren tacksamma i allting, ty detta är Guds wilja i Kristus Jesus med affeende på eder.

19 Utsläcken icke Anden;

20 förakten icke profetior;

21 pröfwen allt och behållen det goda;

22 afhållen eder från allt slags ondt.

23 Men fridens Gud sjelf helge eder till hela eder warelse, och hela eder ande, själ och kropp warde behållna ostraffliga wid wår Herre Jesu Kristi tillkommelse.

Bön. Allsmägtige, ewige Gud! wi bekänne oß för arma, elända syndare och hafwa alltför ofta förbrutit oß emot dig, men wi tacka dig af allt hjerta, att du hafwer tagit wåra skulder ifrån oß och lagt dem på din älskige Son, Jesus Kristus, och låtit honom betala för oß; och bedje dig, att du wille nådeligen behålla oß i tron och genom din Helige Ande så regera oß här på jorden, att wi kunna lefwa efter din wilja, bewisa wår nästa all kärlek, gerna tjena och hjelpa honom och lägga bort all wrede, hastighet och ämnd; på det wi icke skola uppwäcka din wrede öfwer oß, utan alltid genom Jesus Kristus hafwa i dig en mild Fader, hwilken lefwer och regerar med ig och den Helige Ande ifrån ewighet till ewighet. Amen.

23 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. Förlåt, o Gud! ditt folk deras mißgerningar, som de af deras skröplighet bedrifwit hafwa och dermed i synden bundne äro; låt dem genom din godhet derifrån befriade warda, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, Fil. 3: 17—4: 3.

Käre bröder! Waren mina efterföljare, och sen på dem, som wandra på detta sätt, såsom I hafwen oß till föresyn.

18 Ty många wandra, såsom jag ofta sade eder och nu till och med gråtande säger, såsom fiender till Kristi kors,

19 hwilkas ände är förtappelse, hwilkas gud är buken, och hwilkas ära ligger i deras skam, och hwilka trakta efter det jordiska tillhörer.

20 Ty wårt samfund är i himmelen, hwarifrån wi och wänta Frälsaren, Herren Jesus Kristus,

21 som skall förwandla wår förnedrings kropp, så att han warder lik hans härlighets kropp, efter den kraft, hwarmed han förmår att äfwen underlägga sig allt.

1 Derföre, mina älskade och efterlängtade bröder, min fröjd och min krona, stån sålunda fast i Herren, mina älskade.

2 Euodia förmanar jag, och Syntyke förmanar jag att waren ens till sinnes i Herren.

3 Ja, äfwen dig, sannskyldige Syssygus, beder jag: Biträd dessa qwinnor, hwilka jemte mig hafwa kämpat i evangelium tillika med Klemens och andra mina medarbetare, hwilkas namn äro i lifwets bok.

Evangelium, Matt. 22: 15—22.

I den tiden gingo fariseerna bort och rådslogo, huru de skulle snärja Jesus med ord.

16 Och de sände till honom sina lärjungar med herodianerna och de sade: Mästare, wi weta, att du är sannfärdig och lärer Guds wäg rätt och sköter om ingen, ty du ser icke till menniskors person.

17 Säg oß derföre: hwad synes dig? Är det lofligt att gifwa kejsaren skatt eller icke?

18 Men Jesus, som märkte deras ondska, sade: Hwarföre fresten J mig, J skrymtare?

19 Låten mig se skattepenningen. Och de räckte honom en penning.

20 Och han sade till dem: Hwilkens bild och öfwerskrift är detta?

21 De sade till honom: Kejsarens. Då sade han till dem: Gifwen då kejsaren det kejsaren tillhörer och Gud det Gud tillhörer.

22 Och när de hörde det, förundrade de sig och öfwergåfwo honom och gingo sin wäg.

1 årg. Högm.: Mark. 12: 41—44.

Och Jesus satte sig midt emot offerkistan och såg på, huru folket lade penningar i offerkistan. Och många rika lade mycket in.

42 Och en fattig enka kom och lade in twå skärfwar, eller ett öre.

43 Då kallade han sina lärjugar till sig och sade till dem: Sannerligen säger jag eder: Denna fattiga enka lade in mer än alla de andra, som lade in i offerkistan.

44 Ty de inlade alla af sitt öfwerflöd, men denna inlade af sin fattigdom allt hwad hon egde, hela sitt lifsuppehälle.

1 årg. Aftons.: Rom. 11: 25—36. *

Jag will icke, mina bröder, att J skolen wara i okunnighet om denna hemlighet — på det att J icke mån anse eder sjelfwa för wisa —, att förhärdelse har endels träffat Israel, till deß hedningarnes fullhet har ingått,

26 Och så skall hela Israel warda frälst, såsom det är skrifwet:

* Under de år, då evangelium om ytterста domen kommer att tillhöra 23 Söndagen efter heliga Trefaldighets-Söndag, och, till följd deraf, den samma evangelium motswarande aftonsångstext kommer att utränga Romarebrefwets 11 kap., 25—36 wers, skola dessa wers, tillsammans med de näststöregående, på 22 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag såsom aftonsångstext läsas och förklaras.

"Från Sion skall förlossaren komma, och han skall bortskaffa ogud aktigheterna från Jakob.

27 Och detta skall wara mitt förbund med dem, då jag bortta ger deras synder."

28 Efter evangelium äro de fiender, för eder skull, men efte utkorelsen äro de älskade för fädernas skull.

29 Ty Guds nådegåfwor och kallelse äro sådana, att han ick ångrar dem.

30 Ty såsom ock I fordom icke trodden på Gud, men nu hafwe fått barmhertighet genom dessas otro,

31 så hafwa nu ock dessa icke trott, på det att genom den barm hertighet, som har wederfarits eder, äfwen de måtte få barmher tighet.

32 Ty Gud har inneslutit alla under otro, på det att han ska förbarma sig öfwer alla.

33 O, hwilket djup af rikedom och wisdom och kunskap ha Gud! Huru outgrundliga äro icke hans domar och huru outransa liga hans wägar!

34 Ty hwem har känt Herrens sinne? Eller hwem har war hans rådgifware?

35 Eller hwem har gifwit honom något förut, så att det skull warda honom återbetaldt?

36 Ty af honom och genom honom och till honom äro alla ting Honom ware ära i ewighet! Amen.

2 årg. Högm.: Matt. 17: 24—27.

Och när Jesus och hans lärjungar hade kommit till Kapernaum gingo de, som uppburo skattepenningen, fram till Petrus o sade: Betalar icke eder mästare skattepenningen?

25 Han swarade: Jo. Och när han hade kommit in i hus förekom honom Jesus, sägande: Hwad synes dig, Simon? H hwilka taga jordens konungar tull eller skatt, af sina söner eller de främmande?

26 Petrus sade: Af de främmande. Då sade Jesus till honom Så äro ju sönerna fria.

27 Men på det att wi icke må gifwa dem anstöt, så gå till haf-
wet och kasta ut en krok och tag den fisk, som först kommer upp, och
när du har öppnat hans mun, skall du finna ett mynt; tag det och
gif åt dem för mig och dig.

2 årg. Aftonf.: Rom. 13: 1—7.

Hwar och en ware underdånig den magtegande öfwerheten. Ty
ingen öfwerhet finnes utan af Gud, och den öfwerhet, som fin-
nes, är förordnad af Gud.

2 Derföre, den som sätter sig upp emot öfwerheten, han står
emot Guds förordnande, men de, som motstå detta, skola få dom
öfwer sig.

3 Ty de styrande äro icke till skräck för de goda gerningarna,
utan för de onda. Och will du slippa att frukta för öfwerheten?
Gör då det, som är godt, så får du pris af henne;

4 ty hon är en Guds tjenare, dig till godo. Men gör du det
onda, frukta då; ty hon bär icke swärdet förgäfwes, utan är en Guds
tjenare, en hämnare, till straff för den, som gör det onda.

5 Förden skull måste man wara underdånig, icke allenast för
straffets skull, utan ock för samwetets skull.

6 Derföre gifwen I ju ock skatt, ty de äro Guds tjenare och för
detta ändamål ständigt werksamma.

7 Så gifwen då åt alla, hwad I ären dem skyldiga, skatt åt
den, hwilken skatt tillkommer, tull åt den, hwilken tull tillkommer,
fruktan åt den, hwilken fruktan tillkommer, heder åt den, hwilken he-
der tillkommer.

**Bön. Wi tacke dig, Herre Gud, himmelske Fader, att du härtill haf-
wer af din nåd gifwit oß en god fred och faderligen bewarat oß för krig och
trämmande härskap, och bedje dig, gif ytterligare din nåd, att wi måge lef-
wa i din fruktan och efter din wilja och icke gifwa med synden någon orsak
till ofred eller annat sådant straff! Regera och styr wår öfwerhet, att hon
icke förhindrar, utan befordrar din lydnad, att wi desto större wälsignelse
och lycka under ditt regemente hafwa måge! Amen.**

24 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O, allsmägtige, ewige Gud! låt oß, arma syndare, din barmhe
tighet wederfaras, att wi, som icke annat än ondt förtjent hafwe, måge c
din mildhet förnimma nåden och icke rätten, genom diu Son, Jesus Kristu
wår Herre. Amen.

Epistel, Kol. 1: 9—12.

Käre bröder! Wi upphöra icke att bedja för eder och begära, att
mån warda uppfylde med kunskap om hans wilja, i all andli
wishet och insigt,

10 så att I wandren wärdigt Herren, honom i allt till behag
bärande frukt i all god gerning och tillwäxande i Guds kunskap,

11 med all kraft stärkte, efter hans härlighets magt, till all
tålamod och all långmodighet,

12 med glädje tackande Fadren, som har gjort oß skickliga ti
att wara delaktiga i de heligas arfslott i ljuset.

Evangelium, Matt. 9: 18—26.

I den tiden, då Jesus talade till folket, se, då kom en synagogför
ståndare och tillbad honom, sägande: Min dotter har just n
dött, men kom och lägg din hand på henne, så får hon lif igen.

19 Och Jesus stod upp och följde honom med sina lärjungar.

20 Och se, en qwinna, som hade lidit af blodgång i tolf år, na
kades bakifrån och rörde wid det ytterste af hans klädnad,

21 ty hon sade inom sig sjelf: Om jag blott får röra wid ha
klädnad, så blifwer jag hulpen.

22 Och då Jesus wände sig om och såg henne, sade han: W
wid godt mod, min dotter, din tro har hulpit dig. Och qwinn
wardt hulpen från den stunden.

23 Och när Jesus kom i föreståndarens hus och såg flöjtblåsar
och folket, som forlade,

24 sade han: Gån härifrån, ty flickan är icke död, utan hon s
wer. Och de gjorde spe af honom.

25 Men när folket war utdrifwet, gick han in och tog henne
handen, och flickan stod upp.

26 Och ryktet derom gick ut öfwer hela landet.

1 årg. Högm.: Joh. 6: 37—40.

Jesus sade: Allt hwad min Fader gifwer mig, det kommer till mig, och den, som kommer till mig, skall jag sannerligen icke kasta ut.

38 Ty jag har kommit ned från himmelen, icke för att göra min vilja, utan dens wilja, som har sändt mig.

39 Och detta är dens wilja, som har sändt mig, att jag icke kall förlora något af allt det han har gifwit mig, utan att jag skall uppwäcka det på den yttersta dagen.

40 Ty detta är dens wilja, som har sändt mig, att hwar och en, om ser Sonen och tror på honom, skall hafwa ewigt lif, och att jag kall uppwäcka honom på den yttersta dagen.

årg. Afton s.: 1 Kor. 15: 35—58.

Men någon torde säga: Huru uppstå de döda, och med hurudan kropp komma de?

36 Du dåre, hwad du sjelf sår, det får icke lif, utan att det dör.

37 Och när du sår, sår du icke den kropp, som skall warda, utan ndast ett korn, det må nu wara af hwete eller något annat.

38 Men Gud gifwer det en kropp, sådan han welat, och åt hwart ch ett frö deß egen kropp.

39 Icke är allt kött enahanda kött, utan ett är menniskors kött, t annat är boskaps, ett annat är fåglars kött, ett annat är fiskars.

40 Och det finnes himmelska kroppar och jordiska kroppar, men n är de himmelskas härlighet och en annan de jordiskas.

41 En är solens härlighet och en annan månens härlighet och n annan stjernornas härlighet; ty den ena stjernan öfwergår den ndra i härlighet.

42 Så är det ock med de dödas uppståndelse. Det warder sådt förgänglighet, det uppstår i oförgänglighet.

43 Det warder sådt i wanära, det uppstår i härlighet. Det arder sådt i swaghet, det uppstår i kraft.

44 Det warder sådt en naturlig kropp, det uppstår en andelig opp. Det gifwes en naturlig kropp, och det gifwes en andelig kropp.

45 Så är det ock skrifwet: "Den första menniskan Adam wardt till en lefwande själ"; den siste Adam wardt till en lifgifwande ande.

46 Men det andeliga är icke det första, utan det naturliga, sedan det andeliga.

47 Den första menniskan war af jorden jordisk, den andra menniskan är Herren af himmelen.

48 Sådan den jordiska war, sådana äro ock de jordiska, och sådan den himmelska war, sådana äro ock de himmelska;

49 och såsom wi hafwa burit den jordiskas bild, så skola wi ock bära den himmelskas bild.

50 Men det säger jag, mina bröder, att kött och blod kunna icke ärfwa Guds rike, icke heller ärfwer förgängligheten oförgänglighet.

51 Se, jag säger eder en hemlighet: Wi skola icke alla afsomna, men alla skola wi förwandlas

52 i ett nu, i ett ögonblick, wid den ytterste basunen; ty basunen skall ljuda, och de döda skola uppstå oförgängliga, och wi skola förwandlas.

53 Ty detta förgängliga måste ikläda sig oförgänglighet och detta dödliga ikläda sig odödlighet.

54 Men när detta förgängliga har iklädt sig oförgänglighet och detta dödliga har iklädt sig odödlighet, då skall det ord fullbordas som är skrifwet: "Döden är uppslukad i seger".

55 Du död, hwar är din udd; du dödsrike, hwar är din seger?

56 Men dödens udd är synden, och syndens kraft är lagen.

57 Men Gud ware tack, som gifwer oss segern genom wår Herre Jesus Kristus!

58 Derföre, mina älskade bröder, waren fasta, orubbliga, öfwerflödande i Herrens werk alltid, wetande, att edert arbete icke är fåfängt i Herren.

2 årg. Högm.: Luk. 20: 27—40.

Då gingo några af sadduceerna, hwilka neka, att det gifwes någon uppståndelse, fram till Jesus och frågade honom,

28 sägande: Mästare! Moses har skrifwit åt oß: "Om någons broder dör, som har hustru, och denne dör barnlös, så skall hans broder taga hans hustru och uppwäcka säd åt sin broder".

29 Nu woro sju bröder, och den förste tog sig hustru och dog barnlös,

30 och den andre tog hustrun, och denne dog ock barnlös.

31 Och den tredje tog henne; sammalunda lemnade ock alla sju unga barn efter sig, och de dogo.

32 Men sist af alla dog ock qwinnan.

33 När nu uppståndelsen sker, hwilken af dem skall få henne till hustru? Ty alla sju hafwa haft henne till hustru.

34 Då swarade Jesus och sade till dem: Denna werldens barn gifta sig och bortgiftas,

35 men de, som hafwa befunnits wärdiga att få del af den andra werlden och af uppståndelsen från de döda, de hwarken gifta sig eller bortgiftas;

36 ty de kunna icke mera dö, ty de äro lika änglar och äro Guds barn, emedan de äro uppståndelsens barn.

37 Och att de döda uppstå, gaf äfwen Moses till känna wid stället om törnbusken, då han kallar Herren Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud.

38 Men Gud är icke dödas, utan lefwandes Gud. Ty honom lefwa alla.

39 Då swarade några af de skriftlärde och sade: Mästare, du sade rätt.

40 Och de dristade icke mer att fråga honom något.

årg. Aftonf.: 2 Kor. 5: 1—10.

Ty wi weta, att om wårt jordiska tälthus nedbrytes, hafwa wi en byggnad af Gud, ett hus, icke gjordt med händer, ewigt i himmelen.

2 Också sucka wi i detta, längtande att öfwerklädа oß med wår boning från himmelen,

3 om wi annars skola befinnas klädda och icke nakna.

4 Ty wi, som äro i tältet, sucka och äro betungade, emedan wi icke wilja afkläda oß, utan öfwerkläda oß, på det att det dödliga må warda uppslukadt af lifwet.

5 Men den, som har beredt oß till just detta, är Gud, som har gifwit oß Andens pant.

6 Derföre äro wi alltid wid godt mod och weta, att så länge wi äro hemma i kroppen, äro wi borta från Herren.

7 Ty wi wandra i tro, icke i åskådning.

8 Men wi äro wid godt mod och hafwa mer lust att wara borta från kroppen och wara hemma hos Herren.

9 Derföre, ehwad wi äro hemma eller borta, sätta wi ock wår ära i att wara honom behagliga.

10 Ty wi måste alla warda uppenbarade för Kristi domstol, på det att hwar och en skall få igen sitt lifs gerningar, allt efter som han har handlat, ehwad det är godt eller ondt.

Bön. Allsmägtige, ewige Gud! som hafwer genom din Son tillsagt oß syndernas förlåtelse och hjelp emot den ewiga döden, wi bedje dig, styrk oß med din Helige Ande, att wi uti en sådan förtröstan på din nåd genom Kristus dagligen förökas och behålla det hopp fast och stadigt, att wi icke dö utan i en söt sömn insomna skole och genom din Son, Jesus Kristus, på den ytterste dagen till ett ewigt lif uppwäckte warda. Amen.

25 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. Uppwäck, o Herre Gud! wåra hjertan och sinnen till det, som godt är, att wi alltid kunna följa ditt sinne och din wilja efter och förnimma den frukt, som efterföljer, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, 1 Tess. 4: 13—18.

Men jag will icke, att J skolen wara i okunnighet, mina bröder, om de afsomnade, på det att J icke mån sörja såsom de andre som icke hafwa något hopp.

14 Ty om wi tro, att Jesus har dött och uppstått, så skall ock Gud likaledes genom Jesus med honom framföra dem, som äro afsomnade.

15 Ty detta säga wi eder såsom Herrens ord, att wi, som lefwe

och lemnas qwar till Herrens tillkommelse, alls icke skola komma före dem, som äro afsomnade.

16 Ty Herren sjelf skall stiga ned från himmelen, med befallande rop, med öfwerängels röst och med Guds basun, och de, som hafwa dött i Kristus, skola uppstå först.

17 Derefter skola wi, som lefwa och äro qwar, tillika med dem bortryckas i skyar till Herrens möte i luften, och så skola wi wara med Herren alltid.

18 Så tröfsten nu hwarandra med dessa ord.

Evangelium, Matt. 24: 15—28.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar: När I nu fån se förödelsens styggelse, om hwilken är talad af profeten Daniel, stå på heligt rum — den som läser det, han gifwe akt derpå! —

16 då flykte de, som äro i Judeen, upp till bergen.

17 och den, som är på taket, stige icke ned för att hemta något ur sitt hus,

18 och den, som är ute på marken, wände icke tillbaka för att hemta sin mantel.

19 Men we dem, som äro hafwande, och dem, som gifwa di i de dagarna!

20 Men bedjen, att eder flykt icke sker om wintern eller på sabbaten;

21 ty då skall warda en stor wedermöda, sådan som icke har warit från werldens begynnelse intill nu, icke heller någonsin skall warda.

22 Och om de dagarna icke hade blifwit förkortade, så skulle intet kött hafwa blifwit frälst, men för de utwaldas skull skola de dagarna blifwa förkortade.

23 Om någon då säger till eder: Se, här är Kristus, eller der, så tron det icke.

24 Ty falska Krister och falska profeter skola uppstå och göra stora tecken och under, så att de, om möjligt, skola wilseleda äfwen de utwalda.

25 Se, jag har förutsagt eder det.

26 Derföre, om de säga till eder: se, han är i öknen, så gån ick ut; se, han är i kamrarna, så tron det icke.

27 Ty såsom ljungelden går ut ifrån öster och synes ända til wester, så skall Menniskosonens tillkommelse wara.

28 Hwarhelst åteln är, dit skola örnarna församla sig.

1 årg. Högm.: Matt. 24: 1—14.

Och Jesus kom ut och gick från templet, och hans lärjungar ging till honom för att wisa honom templets byggnader.

2 Och han swarade och sade till dem: Sen I icke allt detta Sannerligen säger jag eder: Här skall icke lemnas sten på sten, so icke skall nedbrytas.

3 Och när han satt på Oljeberget, gingo hans lärjungar afsides till honom och sade: Säg oß, när skall detta ske, och hwad ska wara tecknet för din tillkommelse och werldens ände?

4 Och Jesus swarade och sade till dem: Sen till, att inge wilseleder eder;

5 ty många skola komma i mitt namn och säga: Jag är Kri stus, och de skola wilseleda många.

6 Och I skolen få höra krig och rykten om krig; sen till, att I icke bliswen förfärade; ty allt måste ske, men ännu är icke änden.

7 Ty folk skall resa sig mot folk och rike mot rike, och det ska wara hungersnöd och farsoter och jordbäfningar på den ena orte efter den andra.

8 Men allt detta är begynnelsen till födslosmärtor.

9 Då skola de antwarda eder till lidande och dräpa eder, och I skolen wara hatade af alla folk för mitt namns skull.

10 Och då skola många taga anstöt och förråda hwarandra o hata hwarandra,

11 och många falska profeter skola uppkomma och wilseled många.

12 Och emedan laglösheten får öfwerhand, skall kärleken kalln hos de flesta.

13 Men den som håller ut intill änden, han skall warda frälst.
14 Och detta evangelium om riket skall warda predikadt i hela werlden till ett wittnesbörd för alla folk, och då skall änden komma.

1 årg. Aftonſ.: 2 Theſſ. 2: 1—12.

Men wi bedja eder, mina bröder, angående wår Herre Jeſu Kriſti tillkommelſe och wårt förſamlande till honom,
2 att I icke haſtigt låten rubba eder från beſinningen eller förſkräcka eder, hwarken genom ande eller genom tal eller genom något bref, såſom från oß, såſom om Herrens dag wore för handen.
3 Ingen bedrage eder på något ſätt; ty deßförinnan måſte afallet ſke och ſyndens menniſka, förderſwets ſon, warda uppenbar,
4 ſom ſätter ſig emot och upphäfwer ſig öfwer allt, ſom kallas Gud eller heligt, ſå att han ſätter ſig i Guds tempel ſåſom en Gud och föregifwer ſig ſjelf wara Gud.
5 Minnens I icke, att jag ſade eder detta, medan jag ännu war hos eder?
6 Och nu weten I, hwad det är, ſom hindrar; på det att han i ſin tid må warda uppenbar.
7 Ty laglöshetens hemlighet är redan werkſam; allenaſt den ſom nu hindrar, han måſte undanrödjas.
8 Och då ſkall den laglöſe warda uppenbar, hwilken Herren ſkall dräpa med ſin muns anda och tillintetgöra genom uppenbarelſen af ſin tillkommelſe.
9 och dennes tillkommelſe ſker i följd af ſatans werkſamhet med all lögnens kraft och tecken och under
10 och med allt orättfärdighetens bedrägeri bland dem, ſom warda förtappade, derföre att de icke hafwa mottagit kärleken till ſanningen, att de måtte bliſwa frälſta.
11 Och fördenſkull ſkall Gud ſända dem kraftig willfarelſe, ſa att de ſkola tro lögnen,
12 på det att alla må warda dömda, ſom icke hafwa trott ſanningen, utan haft ſin luſt i orättfärdigheten.

2 årg. Högm.: Matt. 24: 35—44.

Jesus sade: Himmelen och jorden skola förgås, men mina ord skola icke förgås.

36 Men om den dagen och stunden wet ingen, icke ens änglarna i himmelen, utan Fadren allena.

37 Och såsom Noas dagar woro, så skall Menniskosonens tillkommelse wara.

38 Ty likasom i dagarna före floden de åto och drucko, gifte sig och bortgifte intill den dagen, då Noa gick in i arken,

39 och de wißte intet af, förrän floden kom och tog bort dem alla; så skall ock Menniskosonens tillkommelse wara.

40 Då skola twå wara ute på marken; en upptages, och en lemnas qwar.

41 Twå qwinnor mala på qwarnen; en upptages, och en lemnas qwar.

42 Waken fördenskull; ty I weten icke, hwilken stund eder Herre kommer.

43 Men det skolen I weta, att om husbonden hade wetat, hwilken nattwäkt tjufwen skulle komma, skulle han för wisso hafwa wakat och icke tillåtit, att man bröt sig in i hans hus.

44 Fördenskull waren ock I redo; ty den stund I icke menen kommer Menniskosonen.

2 årg. Afton.: 1 Tess. 5: 1—10.

Men om tiderna och stunderna, mina bröder, hafwen I icke behof att något skrifwes till eder,

2 ty I weten sjelfwa wäl, att Herrens dag kommer såsom en tjuf om natten.

3 När de säga: det är frid och säkerhet, då kommer ett plötsligt förderf öfwer dem, likasom födslowåndan öfwer den hafwande qwinnan, och de skola icke kunna undfly.

4 Men I, mina bröder,ären icke i mörker, så att den dag skall öfwerfalla eder såsom en tjuf,

5 ty Iären alla ljusets barn och dagens barn; wi höra icke natten eller mörkret till.

6 Låtom oß derföre icke ſofwa ſåſom de andra, utan låtom oß
aka och wara nyktra.

7 Ty de ſom ſofwa, de ſofwa om natten, och de ſom dricka ſig
ruckna, de äro druckna om natten.

8 Men wi ſom höra dagen till, låtom oß wara nyktra, iklädda
ons och kärlekens panſar, med frälsningens hopp till hjälm;

9 ty Gud har icke beſtämt oß till wrede, utan till att winna
älsning genom wår Herre Jeſus Kriſtus,

10 ſom har dött för oß, på det att, ehwad wi waka eller ſofwa,
i måtte lefwa tillika med honom.

Bön. Wi tacke dig, Herre Gud, himmelſke Fader! af allt hjerta, att
u hafwer genom ditt ord fört oß ifrån den ſkadliga påfwiſka willfarelſen
ch kommit oß till din nåds rätta ljus, och bedje dig, att du wille nådeligen
ehålla oß i ſamma ljus och bewara oß för all willfarelſe och kätteri; och
nkannerligen derföre, att wi icke warde dig otackſamme, förfölje och förakte
itt ord, ſåſom Judarne: utan att wi anamme det af allt hjerta, derefter
ättre wårt lefwerne, och ſätte all wår förtröſtan allena på din nåd och din
liſkelige Sons, Jeſu Kriſti, förſkyllan, hwilken med dig och den Helige Ande
fwer och regerar ifrån ewighet till ewighet. Amen.

26 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. O Herre Gud! regera du ſå wåra hjertan och tankar med din
elige Ande, att wi alltid tänke på ändan och din rättwiſa dom, och deraf
ppwäckas att här gudeligen lefwa, på det wi der ewinnerligen med dig
liſwa måge, genom din Son, Jeſus Kriſtus, wår Herre. Amen.

Epiſteln, 2 Teſſ. 1: 3—10.

Wi äro pligtiga att alltid tacka Gud för eder, mina bröder, ſåſom
tillbörligt är, för det att eder tro rikligen tillwäxer, och att
en inbördes kärleken hos hwar och en af eder alla öfwerflödar,

4 ſå att wi ſjelfwa berömma oß af eder i Guds förſamlingar,
r edert tålamod och eder tro i alla edra förföljelſer och i de be-
röfwelſer, hwilka I uthärden,

5 ſåſom ett bewis på Guds rättfärdiga dom, att I mån aktas
ärdiga Guds rike, för hwars ſkull I ock liden,

6 om det annars är rättfärdigt hos Gud att med bedröfwelſe
edergälla dem, ſom bedröfwa eder,

7 och att gifwa eder, som bedröfwens, wederqwickelse med oss när Herren Jesus warder uppenbar från himmelen med sin magt änglar,

8 i eldslåga, för att hämnas på dem, som icke känna Gud oc icke lyda wår Herre Jesu Kristi evangelinm,

9 hwilka skola lida straff, ewigt förderf ifrån Herrens ansigt och från hans krafts härlighet,

10 när han kommer för att på den dagen förhärligas i sina h liga och beundras i alla dem, som tro. Ty wårt wittnesbörd til eder har blifwit trodt.

Evangelium, Matt. 25: 31—46.

Men när Menniskosonen kommer i sin härlighet och alla helig änglar med honom, då skall han sitta på sin härlighets tro

32 och inför honom skola församlas alla folk, och han ska skilja dem ifrån hwarandra, såsom herden skiljer fåren ifrån ge terna.

33 Och fåren skall han ställa på sin högra sida och getterna p den wenstra.

34 Då skall Konungen säga till dem, som äro på hans högr sida: Kommen, I min Faders wälsignade, och tagen i besittnin det rike, som eder är tillredt från werldens grundläggning.

35 Ty jag war hungrig, och I gåfwen mig att äta; jag wa törstig, och I gåfwen mig att dricka; jag war främling, och I he bergeraden mig;

36 naken, och I klädden mig; jag war sjuk, och I besökten mi jag war i fängelse, och I kommen till mig.

37 Då skola de rättfärdiga swara honom och säga: Herre, n sågo wi dig hungrig och gåfwo dig mat, eller törstig och gåfwo d att dricka?

38 Och när sågo wi dig såsom främling och herbergerade di eller naken och klädde dig?

39 Och när sågo wi dig sjuk eller i fängelse och kommo till dig

40 Och Konungen skall swara och säga till dem: Sannerlig

äger jag eder: Så widt I hafwen gjort det mot en enda af dessa nina minsta bröder, hafwen I gjort det mot mig.

41 Då skall han ock säga till dem på wenstra sidan: Gån bort från mig, I förbannade, till den ewiga elden, som är tillredd åt jefwulen och hans änglar.

42 Ty jag war hungrig, och I gåfwen mig icke att äta, jag war örstig, och I gåfwen mig icke att dricka;

43 jag war främling, och I herbergeraden mig icke; naken, och klädden mig icke; sjuk och i fängelse, och I besökten mig icke.

44 Då skola ock de swara och säga: Herre, när sågo wi dig ungrig eller törstig eller såsom främling eller naken eller sjuk eller fängelse och tjenade dig icke?

45 Då skall han swara dem och säga: Sannerligen säger jag er: Så widt I icke hafwen gjort det mot en enda af dessa min- a, hafwen I icke heller gjort det mot mig.

46 Och dessa skola gå bort till ewigt straff, men de rättfärdiga ll ewigt lif.

årg. Högm.: Joh. 5: 22—29.

Jesus sade: Icke dömer Fadren någon, utan all dom har han gif- wit åt Sonen,

23 på det att alla må hedra Sonen, såsom de hedra Fadren. en som icke hedrar Sonen, han hedrar icke Fadren, som har sändt nom.

24 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som hör mitt l och tror den, som har sändt mig, han har ewigt lif och kommer e i dom, utan har öfwergått från döden till lifwet.

25 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: En stund kommer är redan inne, då de döda skola höra Guds Sons röst, och de, m hafwa hört henne, skola lefwa.

26 Ty såsom Fadren har lif i sig sjelf, så har han ock gifwit onen att hafwa lif i sig sjelf.

27 Och han har ock gifwit honom makt att hålla dom, emedan n är Menniskosonen.

28 Förundren eder icke öfwer detta, ty en stund kommer, då all som äro i grifterna, skola höra hans röst.

29 Och de skola gå derutur, de som hafwa gjort det goda, ti lifwets uppståndelse, och de som hafwa gjort det onda, till domen uppståndelse.

1 årg. Aftons.: 2 Kor. 15: 22—28.

Såsom alla dö i Adam, så skola ock alla i Kristus göras lefwand

23 men hwar och en i sin ordning, Kristus såsom förstling, s dan de, som tillhöra Kristus, wid hans tillkommelse.

24 Derefter änden, då han öfwerlemnar riket åt Gud och Fadre när han har tillintetgjort allt herradöme och all wäldighet och mak

25 Ty han måste regera, till deß han har lagt alla sina fiend under sina fötter.

26 Såsom den ytterste fienden warder döden tillintetgjord.

27 Ty allt har han lagt under hans fötter. Men då det hete att allt är honom underlagdt, så är det klart, att den är undantage som har lagt allt under honom.

28 Men sedan allt har blifwit honom underlagdt, då skall ä wen Sonen sjelf warda underlagd den, som har lagt allt under h nom, på det att Gud skall wara allt i alla.

2 årg. Högm.: Matt. 13: 47—50.

Jesus sade: Åter är himmelriket likt en not, som kastades i hafw och församlade fiskar af alla slag.

48 Och när hon wardt full, drogo de henne upp på stranden c satte sig ned och samlade det goda i käril, men det odugliga kast de de ut.

49 Så skall det ske wid werldens ände; änglarne skola gå ut c skilja de onda från de rättfärdiga

50 och kasta dem i den brinnande ugnen; der skall gråten tandagnißlan wara.

2 årg. Aftons.: Uppb. 20; 11—15.

Och jag såg en stor hwit tron och honom, som satt derpå, för hw kens ansigte jorden och himmelen flydde, och intet rum blef f net för dem.

12 Och jag såg de döda, stora och små, stå inför tronen, och böcker upplåtos; och en annan bok wardt upplåten, som är lifwets, och de döda blefwo dömda enligt det, som war skrifwet i böckerna, efter sina gerningar.

13 Och hafwet gaf igen sina döda, och döden och dödsriket gåfwo igen sina döda, och de blefwo dömda hwar och en efter sina gerningar.

14 Och döden och dödsriket blefwo kastade i den brinnande sjön; detta är den andra döden, den brinnande sjön.

15 Och om någon icke fanns skrifwen i lifwets bok, wardt han kastad i den brinnande sjön.

Bön. Herre Jesu Kriste, du allmänna domare öfwer lefwande och döda! wi bedje dig af hjertat, att, när du warder kommande i himmelens sky med stor kraft och härlighet, och alla heliga änglar med dig, till att döma och församla för dig allt folk, på det att hwar och en skall få efter som han förtjent hafwer, medan han lefde, ehwad det är godt eller ondt, du wille då genom din Helige Ande förläna oß nåd, att wi icke äro säkre, utan alltid bepå tänke, wake och bedje, antingen wi äte eller dricke, uppstå eller till wila gå, på det wi derigenom måge ifrån synden afsträckte warda och till annn bättring bewekte och på sistone saligheten och det ewiga lifwet ärfwa måge. Du, som lefwer och regerar med Fadren och den Helige Ande, wälgnad ewinnerligen. Amen.

27 Söndagen efter Trefaldighets-Söndag.

Coll. Gif oß, o Herre Gud! att wi icke insomne i synden, såsom de fåvitska jungfrur, utan alltid wake och bedje, på det wi måge ingå uti din ewiga härlighet, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistel n, 2 Petr. 3: 3—13.

Kära bröder! Weten framför allt, att i de ytterste dagarna skola komma hånfulla bespottare, som wandra efter sina egna lustar 4 och säga: hwar är löftet om hans tillkommelse, ty från den dag, då wåra förfäder afsomnade, förblifwer allt, såsom det har warit från skapelsens begynnelse?

5 Ty sjelfwiljande se de icke, att himlarna hafwa warit från fordtiden, och att jorden har kommit till stånd af watten och genom watten medelst Guds ord;

6 genom hwilka den då warande werlden, af watten öfwerswämmad, förgicks.

7 Men de nu warande himlarna och jorden äro genom hans ord sparda och åt eld förwarade till de ogudaktiga menniskornas doms- och förtappelses dag.

8 Men detta ena ware eder icke fördoldt, mina älskade, att en dag är för Herren såsom tusen år och tusen år såsom en dag.

9 Herren fördröjer icke sitt löfte, såsom somliga mena, att det är ett fördröjande, utan han är långmodig för eder skull och will icke, att några skola förgås, utan att alla skola wända sig till bättring.

10 Men Herrens dag skall komma såsom en tjuf, och då skola himlarna med dån förswinna och elementen upplösas af hetta och jorden och de werk, som äro derpå, förbrännas.

11 När nu allt detta skall upplösas, hurudana bören J då icke wara i helig umgängelse och gudaktighet,

12 medan J wänten och ifrigt åstunden Guds dags tillkommelse, för hwars skull himlarna skola upplösas af eld och elementen smälta af hetta!

13 Men nya himlar och en ny jord wänta wi, efter hans löfte, hwilka rättfärdighet bor.

Evangelium, Matt. 25: 1—13.

Då skall himmelriket warda likt tio jungfrur, som togo sina lampor och gingo ut att möta brudgummen.

2 Men fem af dem woro wisa och fem fåwitska.

3 De fåwitska togo sina lampor och togo ingen olja med sig;

4 men de wisa togo olja i sina käril tillika med sina lampor.

5 Då nu brudgummen dröjde, blefwo de alla sömniga och somnade.

6 Men wid midnattstid wardt ett anskri: Se, brudgummen! Gån ut att möta honom.

7 Då stodo alla dessa jungfrur upp och tillredde sina lampor.

8 Och de fåwitska sade till de wisa: Gifwen oß af eder olja; ty wåra lampor slockna.

9 Men de wisa swarade och sade: Nej, det torde då icke räcka till för oß och eder. Gån hellre till dem, som sälja, och köpen åt eder sjelfwa.

10 Men under det de gingo bort för att köpa, kom brudgummen, och de, som woro redo, gingo med honom till bröllopet, och dörren tillstängdes.

11 Sedan kommo ock de andra jungfrurna och sade: Herre, Herre, låt upp för oß!

12 Men han swarade och sade: Sannerligen säger jag eder: Jag känner eder icke.

13 Waken fördenskull; ty I weten icke dagen, ej heller stunden.

1 årg. Högm.: Luk. 13: 22—29.

Och Jesus färdades från stad till stad och från by till by och lärde och tog wägen åt Jerusalem.

23 Och någon sade till honom: Herre, äro de få, som warda frälsta? Och han sade till dem:

24 Kämpen för att komma in genom den trånga porten; ty många, säger jag eder, skola söka att inkomma och skola dock icke kunna det.

25 Sedan husbonden har stått upp och stängt dörren, och I hafwen begynt att stå utanför och klappa på dörren, sägande: Herre, Herre, låt upp för oß, så skall han swara och säga till eder: Jag känner eder icke, hwarifrån I ären.

26 Då skolen I begynna säga: Wi hafwa ätit och druckit inför dig, och du har lärt på wåra gator.

27 Och han skall säga: Jag säger eder: Jag känner eder icke, hwarifrån I ären; gån bort ifrån mig, alla I ogerningsmän.

28 Der skall gråten och tandagnißlan wara, när I sån se Abraham, Isak och Jakob och alla profeterna i Guds rike, men eder utkastas.

29 Och de skola komma från öster och wester och från norr och söder och sitta till bords i Guds rike.

1 årg. Aftonſ.: Uppb. 21: 9—22: 5.

Och der kom en af de sju änglarna, som hade de sju skålarna, fulla af de sju sista plågorna, och han talade med mig och sade: Kom hit; jag skall wisa dig bruden, Lammets hustru.

10 Och han förde mig i anden bort på ett stort och högt berg och wisade mig den heliga staden Jerusalem, som nedkom af himmelen från Gud

11 och hade Guds härlighet. Deß glans war lik den kostbaraste sten, såsom en kristallklar jaspissten.

12 Och han hade en stor och hög mur och hade tolf portar och i portarna tolf änglar och inskrifna namn, hwilka äro namnen på Israels barns tolf stammar.

13 I öster woro tre portar, i norr tre portar, i söder tre portar och i wester tre portar.

14 Och stadsmuren hade tolf grundwalar och på dem tolf namn, namnen på Lammets tolf apostlar.

15 Och den, som talade med mig, hade en mätstång af guld för att mäta staden och deß portar och deß mur.

16 Och staden utgör en fyrkant, och deß längd är lika stor som bredden; och med mätstången uppmätte han staden till tolf tusen stadier; deß längd och bredd och höjd äro lika.

17 Och han uppmätte deß mur till ett hundra fyrtiofyra alnar, efter menniskomått, som ock är en ängels.

18 Och deß mur war byggd af jaspis, och staden war af rent guld, lik rent glas.

19 Och stadsmurens grundwalar woro prydda med allt slags dyrbar sten; den första grundwalen war en jaspis, den andra en saffir, den tredje en kalcedon, den fjerde en smaragd,

20 den femte en sardonyx, den sjette en sarder, den sjunde en krysolyt, den åttonde en beryll, den nionde en topas, den tionde en krysopras, den elfte en hyacint, den tolfte en ametist.

21 Och de tolf portarna woro tolf perlor; hwar port för sig war af en enda perla, och stadens gata war rent guld, likt genomskinligt glas.

22 Och tempel såg jag icke deruti, ty Herren Gud, den allswåldige, är deß tempel, och Lammet.

23 Och staden behöfwer icke solen eller månen, att de skola lysa deröfwer; ty Guds härlighet upplyser den, och deß ljus är Lammet.

24 Och folken skola wandra i deß ljus, och jordens konungar bära sin härlighet och ära in i den.

25 Och deß portar skola icke tillslutas om dagen, ty natt skall icke wara der.

26 Och de skola föra folkens härlighet och ära in i den.

27 Och intet orent skall der inkomma och ingen, som gör styggelse och lögn, endast de, som äro skrifna i Lammets lifsbok.

1 Och han wisade mig en flod med lifwets watten, hwilken, klar som kristall, utgick från Guds och Lammets tron.

2 Mellan stadens gata och floden står, på båda sidor, lifwets träd, som bär tolf skördar, gifwande en skörd för hwar månad; och trädens löf tjena till folkens läkedom.

3 Och intet förbannadt skall wara mer; och Guds och Lammets tron skall wara der inne, och hans tjenare skola dyrka honom.

4 Och de skola se hans ansigte, och hans namn skall wara på deras pannor.

5 Och natt skall icke wara mer, och de behöfwa icke ljus af lampa och ljus af sol, ty Herren Gud lyser öfwer dem, och de skola regera i ewigheters ewighet.

2 årg. Högm.: Matt. 25: 14—30.

Ty det skall ske, likasom när en man, som for utrikes, kallade sina tjenare och öfwerlemnade åt dem sina egodelar

15 och gaf åt en fem pund, åt en annan två och åt en tredje ett, åt hwar och en efter hans förmåga, och reste strax utrikes.

16 Den, som hade fått de fem punden, for och handlade med dem och förwärfwade andra fem pund.

17 Äfwen den, som hade fått de två, wann likaledes ock andra två;

18 men den, som hade fått det ena, gick bort och gjorde en grop i jorden och gömde sin herres penningar.

19 Men en lång tid derefter kom dessa tjenares herre och höll räkenskap med dem.

20 Då kom den fram, som hade fått de fem punden, och bar fram fem andra pund och sade: Herre, du öfwerlemnade åt mig fem pund; se, fem andra pund har jag wunnit med dem.

21 Då sade hans herre till honom: Wäl, du gode och trogne tjenare; i ringa ting har du warit trogen; jag skall sätta dig öfwer mycket: gå in i din herres glädje.

22 Då kom ock den fram, som hade fått de twå punden, och sade: Herre, du öfwerlemnade åt mig twå pund; se, twå andra pund har jag wunnit med dem.

23 Då sade hans herre till honom: Wäl, du gode och trogne tjenare; i ringa ting har du warit trogen; jag skall sätta dig öfwer mycket; gå in i din herres glädje.

24 Och äfwen den, som hade fått det ena pundet, kom fram och sade: Herre, jag wißte om dig, att du är en sträng man, som skördar, der du icke sått, och upphemtar, der du icke utstrött;

25 och jag war rädd och gick bort och gömde ditt pund i jorden. Se, här har du hwad dig tillhörer.

26 Och hans herre swarade och sade till honom: Du onde och late tjenare, wißte du, att jag skördar, der jag icke sått, och upphemtar, der jag icke utstrött?

27 Då borde du hafwa satt in mina penningar hos wexlarne, så att, när jag kommit hem, jag hade fått mitt igen med ränta.

28 Tagen derföre från honom pundet och gifwen åt den, som har de tio punden.

29 Ty åt hwar och en, som har, skall warda gifwet, och han skall hafwa öfwer nog, men den som icke har, från honom skall tagas äfwen det han har.

30 Och kasten den onyttige tjenaren ut i mörkret utanför. Der skall gråten och tandagnißlan wara.

årg. Aftonſ.: Uppb. 22: 10—21.

Och han ſade till mig: Förſegla icke denna boks profetias ord; ty tiden är nära.

11 Den orättfärdige fortfare att göra orätt och den orene att rena ſig, den rättfärdige fortfare att öfwa rättfärdighet och den helige att helga ſig.

12 Se, jag kommer ſnart, och min lön med mig, för att wederälla hwar och en ſåſom hans gerning är.

13 Jag är A och O, den förſte och den ſiſte, begynnelſen och änden.

14 Saliga äro de, som twå ſina kläder, att de må få tillträde till lifwets träd och genom portarna ingå i ſtaden.

15 Utanför äro hundarna och trollkarlarne och horkarlarne och mördarne och afgudadyrkarne och alla, ſom älſka och göra lögn.

16 Jag, Jeſus, har ſändt min ängel för att wittna om detta för eder öfwer förſamlingarna. Jag är Davids telning och ättling, den klara morgonſtjernan.

17 Och Anden och bruden ſäga: Kom! Och den ſom hör det, han ſäge: Kom! Och den ſom törſtar, han komme, och den ſom vill, han tage lifwets watten för intet.

18 Jag betygar för hwar och en, ſom hör orden i denna boks profetia: Om någon lägger något till dem, på honom ſkall Gud lägga de plågor, ſom äro ſkrifna i denna bok.

19 Och om någon tager bort något från orden i denna profetias bok, hans del ſkall Gud borttaga från lifwets träd och från den heliga ſtaden, om hwilka det är ſkrifwet i denna bok.

20 Den ſom betygar detta ſäger: Ja, jag kommer ſnart. Amen, ja, Herre Jeſu!

21 Wår Herre Jeſu Kriſti nåd ware med alla! Amen.

Bön. Herre Jeſu Kriſte, wår käre brudgum, ſom hafwer dig med oß lofwat uti nåd och barmhertighet, i det du wårt kött och blod på dig tog ditt lif för oß i döden utgaf, wi bedje dig af allt hjerta, att du wille förlena oß nåd, att wi wår lofwen, ſom wi dig i wår heliga döpelſe gifwit hafwe, troget hålla måge, alltid wäntande i tron och ett godt ſamwete din

tillkommelse till domen, att när du kommande warder, wi icke, såsom de få witska jungfrur, finnas oberedda, utan såsom de wisa hafwa wåra lampo brinnande och wake uti all gudaktighet och ingå med dig uti det himmelsk bröllopshuset, som är det ewiga lifwet och saligheten, och få der frögdas me dig samt med din Fader och den Helige Ande, alla heliga änglar och i wisa jungfrur ewinnerligen. Amen.

Högtidsdagar,

som årligen firas.

Jungfru Marie Kyrkogång eller Kyndelsmessodagen.

(Firas på Söndag.)

Coll. O allsmägtige, ewige Gud! hwilkens enfödde Son på denna d i mandom inför dig i templet framhafd wardt, gif oß, dina fattiga ba nåd, att wi, rengjorda af alla wåra synder, måge inför ditt heliga ansi alltid trygge och dig behaglige framkomma, genom din Son, Jesus Kristu wår Herre. Amen.

Epistel, Malak. 3: 1—4.

Detta säger Herren: Se, jag will utsända min ängel, den d wägen för mig bereda skall; och med hast skall komma till s tempel Herren, den I söken, och förbundets ängel, den I begären.

2 Se, han kommer, säger Herren Sebaot. Men ho kan li hans tillkommelses dag? Och ho skall bestå, då han låter sig s Ty han är likasom en guldsmeds eld och en waskerskas såpa.

3 Han skall sitta och smälta och feja silfret, han skall feja rensa Levi söner, likasom silfwer och guld; så skola de då offra sp offer uti rättfärdighet Herren.

4 Och Juda och Jerusalems spisoffer skall wäl behaga Herr likasom fordomdags och i de förra år.

Evangelium, Luk. 2: 22—32.

I den tiden, då deras reningsdagar efter Moses' lag woro f bordade, förde de honom upp till Jerusalem för att bära nom fram inför Herren —

23 såsom det är skrifwet i Herrens lag: "Allt mankön, som
ppnar moderlifwet, skall kallas heligt åt Herren" —
24 och för att offra, såsom det är sagdt i Herrens lag, ett par
irturdufwor eller två unga dufwor.
25 Och se, i Jerusalem war en man, wid namn Simeon, och
enne man war rättfärdig och from och wäntade efter Israels tröst,
h den Helige Ande war öfwer honom,
26 och för honom hade blifwit uppenbaradt af den Helige Ande,
t han icke skulle se döden, förrän han hade sett Herrens Smorde.
27 Och han kom af Andens tillskyndelse till templet. Och då
räldrarna buro in barnet Jesus för att göra med honom såsom
d war efter lagen,
28 då tog äfwen han honom i sin famn, lofwade Gud och sade:
29 Herre, nu låter du din tjenare fara i frid, efter ditt ord,
30 ty mina ögon hafwa sett din frälsning,
31 hwilken du har beredt inför alla folk,
32 ett ljus till hedningarnas upplysning och ditt folk Israel
l pris.

årg. Högm.: Joh. 1: 16—18:

f Jesu Kristi fullhet hafwa wi alla fått, och nåd för nåd.
17 Ty genom Moses blef lagen gifwen, nåden och sanningen
mmo genom Jesus Kristus.
18 Ingen har någonsin sett Gud; den enfödde Sonen, som är i
drens sköte, han har uppenbarat honom.

irg. Högm.: Matt. 13: 31—33.

esus sade: Himmelriket är likt ett senapskorn, som en man tog
och sådde i sin åker,
32 hwilket wäl är mindre än alla andra frön, men, när det har
xt upp, är större än andra kryddwäxter och blifwer ett träd, så
himmelens fåglar komma och bygga sina nästen på deß qwistar.
33 En annan liknelse sade han till dem: Himmelriket är likt
surdeg, hwilken en qwinna tog och blandade i tre mått mjöl, till
ß alltsamman blef syradt.

Bön. Herre Gud, himmelske Fader! som hafwer gifwit oß din So till en Frälsare, att han skulle wara hedningarnes ljus och Judarnes pris wi bedje dig, upplys wåra hjertan, att wi måge i honom känna din nåd oc faderliga wilja och hafwa honom till hjelp emot djefwulen, synden och för dömelsen och få genom honom en ewig salighet. Amen.

Jungfru Marie Bebådelsedag.

Coll. Gud! som af din blotta nåd och barmhertighet lät oß till salig het din enfödde Son, den af dig i ewighet född war, timligen i jungfru Marie lif aflas och af henne födas, gif oß, kåre himmelske Fader! att w dig för sådan wälgerning måge tacksamme wara och alltid din helig wilja med kärlek efterfölja, genom samme din Son, Jesus Kristus, wår Herre Amen.

Epistel, Es. 7: 10—15.

Och Herren talade åter till Ahas och sade:

11 Äska dig ett tecken af Herren, din Gud, antingen ned i he wetet eller ofwantill i höjden.

12 Men Ahas sade: Jag äskar intet, att jag icke skall försö Herren.

13 Då sade han: Nu wäl, så hören, I af Davids hus, är d eder litet, att I gören menniskor emot, utan att I ock gören mi Gud emot?

14 Derföre skall Herren sjelf gifwa eder ett tecken. Se, e jungfru är hafwande, och hon skall föda en Son, den hon skall kal Immanuel.

15 Smör och honung skall han äta, att han skall weta förkast det onda och utwälja det goda.

Evangelium, Luk. 1: 26—38.

I den tiden wardt ängeln Gabriel utsänd af Gud till en stad i G lileen, benämnd Nasaret,

27 till en jungfru, som war trolofwad med en man, hwilken namn war Josef, af Davids hus, och jungfruns namn war Mari

28 Och ängeln kom in till henne och sade: Hell dig, du ben dade! Herren är med dig; wälsignad är du ibland qwinnor.

29 Men då hon såg honom, wardt hon förfärad af hans tal o tänkte på, hurudan helsning detta war.

30 Då sade ängeln till henne: Frukta icke, Maria; ty du har
unnit nåd för Gud,

31 och se, du skall afla i ditt lif och föda en son, och du skall
ifwa honom namnet Jesus.

32 Han skall wara stor och kallas den Högstes Son, och Her-
en Gud skall gifwa honom hans fader Davids tron.

33 Och han skall wara en konung öfwer Jakobs hus till ewig
id, och på hans rike skall ingen ände wara.

34 Då sade Maria till ängeln: Huru skall detta ske, då jag icke
et af någon man?

35 Och ängeln swarade och sade till henne: Den Helige Ande
kall komma öfwer dig, och den Högstes kraft skall öfwerskygga dig,
warför ock det heliga, som warder födt, skall kallas Guds Son.

36 Och se, Elisabet, din fränka, äfwen hon har aflat en son på
n ålderdom, och detta är sjette månaden för henne, som säges wara
fruktsam.

37 ty för Gud är ingenting omöjligt.

38 Och Maria sade: Se, Herrens tjenarinna; warde mig efter
itt tal. Och ängeln gick bort ifrån henne.

årg. Högm.: Luk. 1: 39—45.

I de dagarna stod Maria upp och for till bergsbygden med hast
till en stad i Juda

40 och gick in i Sakarias' hus och helsade Elisabet.

41 Och det begaf sig, att när Elisabet hörde Marias helsning,
pratt barnet till i hennes lif, och Elisabet wardt uppfyld med den
elige Ande

42 och ropade med hög röst och sade: Wälsignad du ibland
winnor, och wälsignad din lifsfrukt!

43 Och hwarför sker mig detta, att min Herres moder kommer
ll mig?

44 Ty se, då rösten af din helsning kom till mina öron, spratt
rnet af glädje till i mitt lif.

45 Och salig är hon, som trodde, ty det skall fullbordas, som
ifwit sagdt till henne från Herren.

1 årg. Aftonſ.: 1 Tim. 2: 13—15.

Adam wardt förſt ſkapad, ſedan Eva.
14 Och Adam wardt icke bedragen, utan qwinnan wardt bedra
gen och föll i öfwerträdelſe.
15 Men hon warder frälſt genom barnsbörden, om de förbliff
wa i tro och kärlek och helgelſe med tuktighet.

2 årg. Högm.: Luk. 1: 46—55.

Och Maria ſade: Min ſjäl priſar Herren,
47 och min ande fröjdar ſig öfwer Gud, min Frälſare;
48 ty han har ſett till ſin tjenarinnas ringhet. Ty ſe, häreff
ter ſkola alla ſlägten priſa mig ſalig,
49 ty den Mägtige har gjort ſtora ting med mig, och hans
namn är heligt.
50 Och hans barmhertighet warar från ſlägte till ſlägte öfwe
dem, ſom frukta honom.
51 Han har öfwat magt med ſin arm; han har förſkingrat dem
ſom woro högmodiga i ſitt hjertas ſinne,
52 han har ſtörtat de mägtiga från troner och upphöjt de ringa
53 de hungriga har han mättat med goda ting, och de rika ha
han låtit gå tomma bort.
54 Han har antagit ſig ſin tjenare Iſrael för att ihågkomm
ſin barmhertighet —
55 ſåſom han har talat till wåra fäder — mot Abraham oc
hans ſäd till ewig tid.

2 årg. Aftonſ.: Uppb. 21: 1—7.

Och jag ſåg en ny himmel och en ny jord; ty den förſta himmele
och den förſta jorden haſwa förgåtts, och haſwet är icke mer.
2 Och jag ſåg den heliga ſtaden, ett nytt Jeruſalem, nedkomm
af himmelen från Gud, tillredd ſåſom en brud, prydd för ſin man
3 Och jag hörde en ſtark röſt från himmelen ſäga: Se, Gud
tabernakel bland menniſkorna, och han ſkall bo ibland dem, och d
ſkola wara hans folk, och Gud ſjelf ſkall wara med dem, deras Gud
4 Och Gud ſkall aftorka alla tårar från deras ögon, och döde

skall icke wara mer, icke heller sorg, icke heller rop, icke heller wärk warder mer, ty det första har gått till ända.

5 Och den, som satt på tronen, sade: Se, jag gör allting nytt. Och han sade till mig: Skrif; ty dessa ord äro wissa och sanna.

6 Och han sade till mig: Det är gjordt. Jag är A och O, begynnelsen och änden. Jag skall gifwa den, som törstar, af lifwets wattenkälla för intet.

7 Den, som öfwerwinner, skall få detta på sin lott, och jag skall wara hans Gud, och han skall wara min son.

Bön. Wi tacke dig, Herre Gud, himmelske Fader, för din outsägliga nåd, att du på oß arma syndare tänkt hafwer och låtit din Son för wår skull taga mandom, och bedje dig, att du wille genom din Helige Ande så regera wåra hjertan, att wi måge trösta oß med samma hans heliga mandoms anammelse, pina och död, undfå och bekänna honom för wår Herre och Konung och genom honom med dig och din Helige Ande få en ewig salighet. Amen.

Johannes Döparens Dag.

Coll. Herre Gud! som din utkorade wän, Johannes Döparen, utsände, att han genom sin predikan och döpelse skulle bereda wäg för din Son, Jesus Kristus, gif din nåd, att wi efter hans lärdom måge bättra wårt syndiga lefwerne och stadeligen hålla oß till den, han utwist hafwer, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Episteln, Es. 40: 1—8.

Tröşten, tröşten mitt folk, säger eder Gud.

2 Talen ljusligt med Jerusalem och prediken för det, att deß tid är fullbordad, ty deß mißgerning är förlåten; ty det hafwer fått dubbelt af Herrens hand för alla sina synder.

3 En predikares röst är i öknen: Bereden Herrens wäg, gören en jemn stig på marken för wår Gud.

4 Alla dalar skola upphöjda warda, och alla berg och högar skola förnedrade warda, och det ojemnt är skall jemnas, och det oslätt är skall slätt warda;

5 ty Herrens härlighet skall uppenbarad warda, och allt kött skall tillsammans se, att Herrens mun talar.

6 En röst säger: Predika. Och han sade: Hwad skall jag predika? Allt kött är hö, och all deß godhet är såsom ett blomster marken.

7 Höet torkas bort, blomstret förwißnar; ty Herrens Ande blåser derin; ja, folket är höet.

8 Höet torkas bort, blomstret förwißnar; men wår Guds ord blifwer ewinnerligen.

Evangelium, Luk. 1: 57—80.

Men för Elisabet blef tiden fullbordad, att hon skulle föda, och hon födde en son.

58 Och hennes grannar och fränder fingo höra, att Herren hade gjort sin barmhertighet stor mot henne, och de fröjdade sig med henne.

59 Och det begaf sig, att på den åttonde dagen kommo de för att omskära barnet, och de kallade honom, efter hans faders namn Sakarias.

60 Då swarade hans moder och sade: Ingalunda, utan han skall heta Johannes.

61 Och de sade till henne: I din slägt är ingen, som har det namnet;

62 och de tecknade åt hans fader, hwad han wille, att han skulle heta.

63 Och han äskade en liten tafla och skref dessa ord: Johannes är hans namn. Och alla förundrade sig.

64 Och strax öppnades hans mun och hans tunga, och han talade, lofwande Gud.

65 Och fruktan kom öfwer alla deras grannar, och ryktet om allt detta gick ut öfwer hela Judeens bergsbygd;

66 och alla, som hörde det, lade det på hjertat, sägande: Hwad månde wäl warda af detta barn? Och Herrens hand war med honom.

67 Och Sakarias, hans fader, wardt uppfyld med den Helige Ande, profeterade och sade:

68 Lofwad ware Herren, Israels Gud, att han har besökt och örlossat sitt folk

69 och upprättat åt oß frälsningens horn i sin tjenare Da-ids hus,

70 såsom han har talat genom sina heliga profeters mun ifrån ordom tid,

71 att han skulle frälsa oß från wåra owänner och ur alla de-as hand, som hata oß,

72 och göra barmhertighet med wåra fäder och minnas sitt he-iga förbund,

73 den ed han har swurit wår fader Abraham, att gifwa oß,

74 att wi, frälsta ur wåra owänners hand, må tjena honom utan fruktan

75 i helighet och rättfärdighet inför honom i alla wåra dagar!

76 Och du, barn, skall kallas den Högstes profet, ty du skall gå ramför Herrens ansigte för att bereda hans wägar,

77 till att gifwa hans folk frälsningens kunskap till deras syn-ers förlåtelse,

78 för wår Guds innerliga barmhertighets skull, genom hwil-en en soluppgång från höjden har besökt oß

79 till att skina öfwer dem, som sitta i mörker och dödens skugga, ör att styra wåra fötter in på fridens wäg.

80 Och barnet wäxte upp och stärktes i anden och wistades i ök-en till den dag, då han skulle framträda för Israel.

årg. Högm.: Luk. 1: 5—25.

I Herodes', Judakonungens, dagar war en prest wid namn Saka-rias, af Abias skifte, och hans hustru war en af Arons döttrar, ch hennes namn war Elisabet.

6 Och de woro båda rättfärdiga inför Gud och wandrade ostraff-ga i alla Herrens bud och stadgar,

7 och de hade inga barn, ty Elisabet war ofruktsam, och båda oro de wid framskriden ålder.

8 Och det begaf sig, att när han i sitt skiftes ordning gjorde
presttjenst inför Gud,

9 fick han, efter sedwänjan wid presttjensten, lotten att gå in
Herrens tempel och tända rökelsen.

10 Och allt folket stod utanför och bad den stund rökelsen skedde.

11 Och honom syntes en Herrens ängel, stående på högra sidan
om rökelsealtaret.

12 Och Sakarias wardt förskräckt, då han såg honom, och fruk
tan föll öfwer honom.

13 Men ängeln sade till honom: Frukta icke, Sakarias; ty din
bön är hörd, och din hustru Elisabet skall föda dig en son, och du
skall gifwa honom namnet Johannes,

14 och du skall hafwa glädje och fröjd, och många skola glädja
sig öfwer hans födelse,

15 ty han skall wara stor inför Herren, och win och starka dryc
ker skall han icke dricka, och han skall ända från moderlifwet warda
uppfyld med den Helige Ande,

16 och han skall omwända många af Israels barn till Herren
deras Gud;

17 och han skall gå före honom, med Elias' ande och kraft, för
att omwända fädernas hjertan till barnen och de ohörsamma till
de rättfärdigas förstånd och skaffa åt Herren ett beredt folk.

18 Och Sakarias sade till ängeln: Hwaraf skall jag weta
detta, ty jag är gammal och min hustru wid framskriden ålder?

19 Då swarade ängeln och sade till honom: Jag är Gabriel
som står inför Gud, och jag är utsänd att tala till dig och bringa
dig detta goda budskap.

20 Och se, du skall blifwa tyst och icke kunna tala intill den dagen
då detta sker, derför att du icke trodde mina ord, hwilka skola full
bordas i sin tid.

21 Och folket stod och wäntade på Sakarias och förundrade sig
att han dröjde i templet.

22 Men då han kom ut, kunde han icke tala till dem, och de för

märkte, att han hade sett en syn i templet, och han tecknade åt dem och förblef stum.

23 Och det begaf sig, att då dagarne för hans tjenst woro fullbordade, gick han hem till sitt hus.

24 Och efter dessa dagar blef hans hustru Elisabet hafwande och fördolde sig i fem månader och sade:

25 Så har Herren gjort med mig i de dagar, då han såg till mig för att borttaga min smälek bland menniskor.

1 årg. Aftons.: Apg. 17: 22—31.

Men Paulus framträdde midt på Areopagen och sade: I atenienske män! Jag ser, att I uti alltären mycket benägne för gudsdyrkan;

23 ty under det jag har gått omkring och noga betraktat edra helgedomar, har jag äfwen funnit ett altare, på hwilket stod skrifwet: "Åt en okänd Gud". Det I således dyrken utan att känna det, detta förkunnar jag för eder.

24 Den Gud, som har gjort werlden och allt, hwad deruti är, denne, som är himmelens och jordens Herre, bor icke i tempel, som äro gjorda med händer,

25 ej heller betjenas han af menniskors händer, såsom wore han i behof af något, emedan han sjelf åt alla gifwer lif och ande och allt.

26 Och han har gjort hela menniskoslägtet af ett blod till att bo på hela jordens yta och har fastställt bestämda tider och gränser för deras boende,

27 på det att de måtte söka Herren, om de tilläfwentyrs kunde känna sig för och finna honom, ehuru han icke är långt borta från hwar och en af oß;

28 ty i honom lefwa wi och röra oß och äro till, såsom ock några af edra skalder hafwa sagt: "Ty wi äro ock hans slägte".

29 Äro wi nu Guds slägte, så böra wi icke mena, att gudomen är lik guld eller silfwer eller sten, ett bildwerk af mensklig konst och uppfinning.

30 Men sedan Gud sålunda haft öfwerseende med okunnighe tens tider, bjuder han nu menniskorna, att alla alleståde skola bätt ra sig,

31 emedan han har fastställt en dag, på hwilken han skall döm werlden med rättfärdighet, genom en man, hwilken han har dertil bestämt, erbjudande tron åt alla, i det han har uppwäckt honom frå de döda.

2 årg. Högm.: Mark. 6: 14—29.

Och när konung Herodes fick höra detta, ty Jesu namn hade blifwi kändt, sade han: Den Johannes, som döpte, är uppstånde från de döda, och derföre werka dessa krafter i honom.

15 Och somliga sade: Det är Elias. Men andra sade: Det ä en profet, såsom en af profeterna.

16 Då Herodes hörde detta, sade han: Denne är Johanne som jag halshögg; han har uppstått från de döda.

17 Ty Herodes hade sändt och låtit gripa Johannes och sat honom i fängelse för Herodias', sin broder Filippi hustrus, skull ty han hade tagit henne till hustru.

18 Ty Johannes hade sagt till Herodes: Dig är icke loflig att hafwa din broders hustru.

19 Men Herodias hade ondt i sinnet mot honom och wille död honom, men kunde icke;

20 ty Herodes fruktade Johannes, wetande, att han war e rättfärdig och helig man; och han beskyddade honom, och då ha hade hört honom, rättade han sig i mycket efter honom och hörde h nom gerna.

21 Då nu en läglig dag kom, när Herodes på sin födelseda gjorde ett gästabud åt sina stormän och åt krigshöfdingarne och d förnämste i Galileen,

22 gick Herodias' egen dotter in och dansade, och hon behagad Herodes och hans bordsgäster, och konungen sade till flickan: Begä af mig hwad helst du will, så skall jag gifwa dig det.

23 Och han swor henne en ed: Hwad helst du begär skall ja gifwa dig, ända till hälften af mitt rike.

24 Och hon gick ut och sade till sin moder: Hwad skall jag bära? Och hon swarade: Johannes döparens hufwud.

25 Och hon gick strax med hast in till konungen och begärde och sade: Jag will, att du gifwer mig genast på ett fat Johannes döparens hufwud.

26 Då wardt konungen mycket bedröfwad, men för edernas och ordsgästernas skull wille han icke afwisa henne.

27 Och strax sände konungen en drabant med befallning att hemta hans hufwud. Och han gick åstad och halshögg honom i fängelset

28 och frambar hans hufwud på ett fat och gaf det åt flickan, och flickan gaf det åt sin moder.

29 Och när hans lärjungar förspörde det, kommo de och togo hans lik och lade det i en graf.

Årg. Aftonsj.: Apg. 13: 16—26.

Då stod Paulus upp, gaf tecken med handen och sade: I män af Israel, och I, som frukten Gud, hören!

17 Detta folks, Israels, Gud utwalde wåra fäder och upphöjde folket, då de såsom främlingar bodde i Egyptens land, och förde dem derutur med hög arm.

18 Och under en tid af omkring fyrtio år fördrog han deras seder i öknen

19 och utrotade sju folk i Kanaans land och skiftade dessas land mellan dem med lott.

20 Och sedan, under wid paß fyra hundra femtio år, gaf han dem domare, ända till profeten Samuel.

21 Och derefter begärde de en konung, och Gud gaf dem, i fyrtio år, Saul, Kis son, en man af Benjamins stam.

22 Och han afsatte honom och uppwäckte David åt dem till konung, om hwilken han äfwen gaf detta wittnesbörd: "Jag har funnit David, Jessés son, en man efter mitt hjerta. Han skall göra all min wilja."

23 Af hans säd uppwäckte Gud, efter sitt löfte, åt Israel en frälsare, Jesus,

24 sedan Johannes, före hans uppträdande, hade predikat bättringens döpelse för hela Israels folk.

25 Och när Johannes fullbordade sitt lopp, sade han: Hvem menen I mig vara? Jag är det icke, men se, efter mig kommer den, hvilkens skor jag icke är värdig att lösa af hans fötter.

26 I män och bröder, barn af Abrahams slägte, och de bland eder, som frukta Gud! Till eder har ordet om denna frälsning blifvit sändt.

Bön. Wi tacke dig, Herre Gud, himmelske Fader! af allt hjerta för din stora nåd, att du icke allenast hafwer för oß låtit predika din heliga lä och budord, utan ock till oß skickat den helige Johannes, att han skulle wis oß Kristus med sitt finger och tillsäga oß genom honom syndernas förlåtelse helighet och rättfärdighet; wi bedje dig också, att du wille genom din Heli Ande upplysa wåra hjertan, att wi måge sådan hans predikan med en rä tro anamma och tjena dig utan fruktan, i helighet och rättfärdighet i al wåra lifsdagar. Amen.

Mikaelis Dag.

(Firas på Söndag.)

Coll. O Gud! som dina heliga änglar uti din obegripliga wisdo dertill skickat hafwer, att de dina utkorade wänner till salighet tjena skol gif der, käre himmelske Fader! nåden till, att wi genom deras tjenst må wår fiende djefwulen, med allt det onda, som han oß tillskyndar, mannelig öfwerwinna, genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epistéln, Uppb. 12: 7—12.

Och det wardt en strid i himmelen: Mikael och hans änglar bö jade strida med draken, och draken stred och hans änglar.

8 Och de wunno icke, och deras rum wardt icke mer funnet himmelen.

9 Och den stora draken wardt nedkastad, den gamle ormen, so heter djefwul och Satan, hwilken förwillar hela werlden; han war nedkastad till jorden, och hans änglar blefwo nedkastade med hono

10 Och jag hörde en stark röst i himmelen säga: Nu har frälsningen och kraften och riket blifwit wår Guds, och magten ha Smordes, emedan wåra bröders anklagare är nedkastad, han, so anklagade dem inför wår Gud dag och natt.

11 Och de öfwerwunno honom för Lammets blods skull och för
eras wittnesbörds ords skull, och de hafwa icke älskat sitt lif allt
till döden.

12 Derföre glädjens, I himlar, och I, som bon i dem. We
rden och hafwet! Ty djefwulen har stigit ned till eder i stor wre-
, wetande, att han icke har lång tid.

Evangelium, Matt. 18: 1—11.

§ den stunden gingo lärjungarne till Jesus och sade: Hwilken är
wäl störst i himmelriket?

2 Och han kallade till sig ett barn och ställde det midt ibland dem
3 och sade: Sannerligen säger jag eder: Utan att I omwän-
n eder och warden såsom barnen, skolen I alls icke inkomma i him-
elriket.

4 Hwilken som nu ödmjukar sig som detta barn, han är den
örste i himmelriket.

5 Och hwilken som mottager ett enda sådant barn i mitt namn,
n mottager mig.

6 Men hwilken som förför en enda af dessa små, som tro på
ig, honom är det bättre, att en qwarnsten hänges wid hans hals,
h han sänkes ned i hafwets djup.

7 We werlden för förförelsernas skull! Ty förförelserna måste
mma; dock we den menniska, genom hwilken förförelsen kommer!

8 Men om din hand eller din fot är dig till förförelse, så hugg
nom af och kasta honom ifrån dig. Det är dig bättre att ingå i
wet lytt eller halt än att hafwa twå händer eller twå fötter och
stas i den ewiga elden.

9 Och om ditt öga är dig till förförelse, så rif det ut och kasta
t ifrån dig. Det är dig bättre att ingå i lifwet enögd än att
fwa twå ögon och kastas till eldens helwete.

10 Sen till, att I icke förakten någon enda af dessa små; ty jag
ger eder, att deras änglar i himmelen se alltid min Faders ansigte,
m är i himmelen.

11 Ty Menniskosonen har kommit för att frälsa det förtappade.

1 årg. Högm.: Mark. 10: 13—16.

Och de buro barn fram till Jesus, att han skulle taga på dem, me lärjungarne näpste dem, som framburo dem.

14 Och när Jesus såg det, wardt han mißlynt och sade till den Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke, ty sådana höre Guds rike till.

15 Sannerligen säger jag eder: Hwilken som icke mottag Guds rike såsom ett barn, han kommer aldrig derin.

16 Och hon tog dem upp i famnen och lade händerna på de och wälsignade dem.

2 årg. Högm.: Mark. 9: 33—50.

Och Jesus kom till Kapernaum; och när han hade kommit her spörde han dem: Hwarom samtaladen I eder emellan på wägen

34 Men de tego, ty de hade samtalat med hwarandra på wäge om hwilken som wore den störste.

35 Och sedan han hade satt sig, kallade han till sig de tolf o sade till dem: Om någon will wara den förste, skall han wara de siste af alla och allas tjenare.

36 Och han tog ett barn och ställde det midt ibland dem, och ha tog det upp i famnen och sade till dem:

37 Hwilken som mottager ett enda sådant barn i mitt nam han mottager mig, och hwilken som mottager mig, han mottager ic mig, utan den, som har sändt mig.

38 Men Johannes swarade honom, sägande: Mästare, wi såg en, som i ditt namn utdref onda andar, och han följer oß icke, o wi förbjödo honom det, emedan han icke följer oß.

39 Då sade Jesus: Förbjuden honom icke; ty ingen är, so gör någon kraft i mitt namn, som snart derefter skulle kunna ta ondt om mig.

40 Ty den som icke är mot oß, han är för oß.

41 Ty hwilken som gifwer eder att dricka en bägare watten fö det namnet, att I hören Kristus till, sannerligen säger jag ede Han skall icke mista sin lön.

42 Och hwilken som förför en enda af dessa små, som tro på
ig, honom är det bättre, att en qwarnsten lägges om hans hals och
an kastas i hafwet.

43 Och om din hand är dig till förförelse, så hugg henne af.
Det är dig bättre att ingå i lifwet lytt än att hafwa båda händerna
ch fara till helwetet, till den outsläckliga elden,

44 der deras mask icke dör och elden icke utsläckes.

45 Och om din fot är dig till förförelse, så hugg honom af.
Det är dig bättre att ingå i lifwet halt än att hafwa båda fötterna
ch kastas till helwetet,

46 der deras mask icke dör och elden icke utsläckes.

47 Och om ditt öga är dig till förförelse, så rif det ut. Det är
ig bättre att ingå i Guds rike enögd än att hafwa två ögon och
astas till eldens helwete,

48 der deras mask icke dör och elden icke utsläckes.

49 Ty hwar och en skall med eld saltas, och allt offer skall med
alt saltas.

50 Godt är saltet, men om saltet mister sin sälta, hwarmed sko-
n J återställa det? Hafwen salt i eder och hållen frid inbördes.

Bön. Wi tacke dig, Herre Gud, himmelske Fader! för din faderliga
armhertighet, att du dina heliga änglar dertill skickat hafwer, att de skola
akta på oss och beskydda oss för djefwulens onda anslag, och bedje dig, att
u så styrer och regerar wåra hjertan och sinnen med din Helige Ande, att
i måge hålla oss i din fruktan och icke göra emot din wilja, utan i allahanda
ommande nöd behålla den tröjten, att dina heliga änglar hafwa akt på oss
h allt det wi hafwe och göra ett starkt wärn om oss, så att hwarken djefwu-
n eller den arga werlden oss öfwerfalla och skada kunna, på det att, såsom
ndernas förlåtelse och det ewiga lifwet är oss tillsagdt genom din Son,
esus Kristus, må också genom dina heliga änglars beskydd wår kropp och
t, det wi hafwa, förwaradt och fredadt warda. Amen.

All Helgona Dag.

(Firas på Söndag.)

Coll. Förläna oss, allsmägtige Gud! att dina helgons exempel och
ersyn må uppwäcka oss till ett bättre lefwerne, och såsom wi hålle deras
innelse, måge också i tron och goda gerningar följa dem efter, genom
nma din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Epifteln, Uppb. 7: 2—12.

I den tiden såg jag, Johannes, en annan ängel, som uppsteg frå
solens uppgång och hade den lefwande Gudens insegel, och ha
ropade med hög röst till de fyra änglar, åt hwilka det war gifw
att skada jorden och hafwet,

3 och sade: Gören icke jorden eller hafwet eller träden någo
skada, till deß wi hafwa tecknat wår Guds tjenare med insegel på d
ras pannor.

4 Och jag hörde antalet af de med insegel tecknade: Ett hundr
fyrtio fyra tusen af alla Israels barns stammar:

5 af Judas' stam tolf tusen tecknade, af Rubens stam tolf tuse
af Gads stam tolf tusen,

6 Af Asers stam tolf tusen, af Neftalims stam tolf tusen, c
Manasses' stam tolf tusen,

7 af Simeons stam tolf tusen, af Levis stam tolf tusen, af Isc
skars stam tolf tusen,

8 af Sabulons stam tolf tusen, af Josefs stam tolf tusen, c
Benjamins stam tolf tusen tecknade.

9 Derefter såg jag, och se, en stor skara, som ingen kunde räkn
af alla folkslag och stammar och folk och tungomål, stående inf
tronen och inför Lammet, klädda i hwita fotsida kläder, med palm
i sina händer.

10 Och de ropade med hög röst och sade: Frälsningen är wå
Guds, som sitter på tronen, och Lammets!

11 Och alla änglarna stodo omkring tronen och omkring de äl
ste och de fyra djuren och nedföllo på sina ansigten inför tronen o
tillbådo Gud

12 och sade: Amen, lof och ära och wishet och tacksägelse o
pris och magt och starkhet tillkomme wår Gud i ewigheters ewigh
Amen.

Evangelium, Matt. 5: 1—12.

I den tiden, när Jesus såg folket, steg han upp på berget; och nä
han hade satt sig, gingo hans lärjungar fram till honom.

2 Och han öppnade sin mun, lärde dem och sade:

3 Saliga äro de i anden fattiga, ty dem hörer himmelriket till.
4 Saliga äro de bedröfwade, ty de skola blifwa hugswalade.
5 Saliga äro de saktmodiga, dy de skola ärfwa jorden.
6 Saliga äro de, som hungra och törsta efter rättfärdigheten, ty
e skola blifwa mättade.
7 Saliga äro de barmhertiga, ty dem skall ske barmhertighet.
8 Saliga äro de renhjertade, ty de skola se Gud.
9 Saliga äro de fridstiftande, ty de skola kallas Guds barn.
10 Saliga äro de, som lida förföljelse för rättfärdighetens skull,
y dem hörer himmelriket till.
11 Saliga ären J, när de försmäda och förfölja eder och, ljuande, säga allt ondt mot eder för min skull.
12 Glädjens och fröjden eder, ty eder lön är stor i himmelen;
y sammalunda hafwa de förföljt profeterna, som woro före eder.

årg. Högm.: Matt. 5: 13—16.

J ären jordens salt; men om saltet mister sin sälta, hwarmed skall man salta det? Till intet duger det mer, om icke till att utkastas ch nedtrampas af menniskorna.
14 J ären werldens ljus. Icke kan en stad döljas, som ligger å ett berg;
15 icke heller tänder man ett ljus och sätter det under skäppan, tan på ljusstaken, så att det lyser för alla dem, som äro i huset.
16 Så lyse edert ljus inför menniskorna, att de må se edra goda erningar och prisa eder Fader, som är i himmelen.

årg. Högm.: Luk. 6: 20—26.

Och Jesus lyfte upp sina ögon öfwer sina lärjungar och sade: Salige ären J, fattige, ty Guds rike hörer eder till.
21 Salige ären J, som nu hungren, ty J skolen warda mätde. Salige ären J, som nu gråten, ty J skolen le.
22 Salige ären J, när menniskorna hata eder och när de förjuta eder och försmäda och bortkasta edert namn, såsom wore det ndt, för Menniskosonens skull.

23 Glädjens och fröjdens på den dagen, ty se, eder lön är stor himmelen; ty sammalunda gjorde deras fäder med profeterna.

24 Men we eder, I rike; ty I hafwen fått ut eder hugnad.

25 We eder, I mätte; ty I skolen hungra. We eder, som nu len; ty I skolen wara bedröfwade och gråta.

26 We eder, då alla menniskor tala wäl om eder; ty samma lunda gjorde deras fäder med de falska profeterna.

Bön. O Herre Gud, himmelske Fader, wi bekänna oß för arme, elän dige syndare; wi wete din wilja, men till att göra den äre wi för swage Kött och blod är oß mycket till hinder; så låter den onde fienden, djefwuler oß icke heller tillfreds; derför bedje wi dig, att du wille gifwa din Helig Ande i wåra hjertan, att wi med en fast tro hålle oß till din Son, Jesu Kristus, tröste oß med hans pina och tro syndernas förlåtelie genom honom och så lefwe dermed gudeligen här på jorden i din wilja och lydnad och c din nåd, genom Jesus Kristus, få en salig ändalykt. Amen.

Kristi Pinas Historia

samt

Utdrag ur Kyrkohandboken

jemte

Böner för offentlig och enskild andakt.

Kristi Pinas Historia.

Utdrag ur alla evangelisternas skrifter.

(Nya öfwersättningen.)

Första Akten.

wad Kristus medan det stämplas efter hans lif gör och lider hos sina lärjungar i Jerusalem och på wägen till örtagården före sin blodiga dödskamp.

Då fötebrödshögtiden tillstundande, sade Jesus till sina lärjungar: I weten att två dagar härefter warder påsk, och menniskosonen skall antwardas till att korsfästas. Då förmlade sig öfwerstepresterna och de skriftlärde och folkets äldste öfwerstepreståns palats, hwilken hette Kaifas och rådslogo att måtte gripa Jesus med list och döda honom ty de fruktade r folket. Då sade de: Icke under högtiden att ett upplopp e må warda bland folket. Och for Satan in i Judas, som de tillnamnet Iskariot och war en af de tolf. Han gick bort h talade med öfwerstepresterna och befälhafwarne för wakten, ruledes han skulle förråda honom åt dem och sade till dem: wad wiljen I gifwa mig för att jag skall förråda honom åt er? Och när de det hörde blefwo de glade och kommo öfwers samt uppwägde åt honom trettio silfwerpenningar. Och n gaf löfte och sökte efter lägligt tillfälle att förråda honom dem utan någon folkskockning. Men på första fötebrödsgen, när de slagtade påskalammet, gingo lärjungarne till sus och sade till honom: Hwar will du att wi skola tillreda dig att äta påskalammet. Då sände han två af sina lärngar, Petrus och Johannes, och sade till dem: Gån in i sta och der skall en man möta eder, som bär en kruka watten,

följen honom in i det hus der han ingår och sägen till husbon
den: Mästaren säger dig: Min tid är nära; hwar är herbe
get, der jag må äta påskalammet med mina lärjungar? O
han skall wisa eder en stor sal i öfra wåningen, ställd i ordni
och tillredd; reden till der för oß. Och hans lärjungar ging
ut och kommo in i staden och funno såsom han hade sagt de
och tillredde påskalammet.

Men före påskhögtiden, då Jesus wisste att hans stun
war inne, att han skulle gå bort ifrån denna werlden till Fadre
sedan han hade älskat de sina, som woro i werlden, älskade ha
dem intill änden. Och när det hade bliswit afton satte han sj
till bords med de tolf apostlarne och han sade till dem: Jc
har högeligen åstundat äta detta påskalam med eder, förr ä
jag lider, ty jag säger eder, att jag icke mer skall äta deraf, fö
än det warder fullkomnadt i Guds rike. Och han tog en kal
tackade och sade: Tagen honom och skiften eder emellan;
jag säger eder, att jag icke skall dricka af winträdets frukt int
den dagen, då jag dricker det nytt med eder i min Faders rike

Och medan de åto (om natten då Herren Jesus förrä
des) tog han ett bröd, tackade och bröt det och och gaf lärju
garne och sade: Tagen, äten. Detta är min lekamen, som sj
eder warder utgifwen. Sammalunda tog han ock kalken eft
måltiden, tackade, gaf dem och sade: Dricken häraf alla. Den
kalk är det nya förbundet i mitt blod, hwilket warder utgj
tet för eder och för många till syndernas förlåtelse, gören dett
så ofta I dricken, till min åminnelse. Och de drucko deraf all

Och då aftonmåltid wardt (fullbordad) och djefwul
redan hade ingifwit Judas Iskariot, Simons son, i hjertat, a
han skulle förråda honom, och Jesus wisste, att Fadren ha
gifwit allt i hans händer, och att han hade utgått från Gud o
gick till Gud, stod han upp från måltiden, lade af sig öfwe
klädnaden och tog ett linnekläde och band om sig. Sedan sl
han watten i twättbäckenet och begynte twå lärjungarnas fö
och torka dem med det linnekläde, hwarmed han war ombu
den. Då kom han till Simon Petrus och denne sade t
honom: Herre, skulle du twå mina fötter? Jesus swarade
sade till honom: Hwad jag gör, wet du icke nu, men framde
skall du få weta det. Petrus sade till honom: Aldrig någo

in skall du två mina fötter. Jesus svarade honom: Om jag
ke tvår dig, så har du ingen del med mig. Simon Petrus
ade till honom: Herre, icke blott mina fötter, utan äfven mina
änder och mitt hufvud! Jesus sade till honom: Den som
ar badat behöfver icke mer än två fötterna, utan han är hel
ch hållen ren; och I ären rene, dock icke alla; ty han visste,
vem som skulle förråda honom; derföre sade han: I ären icke
lla rene.

Sedan han nu hade tvagit deras fötter och tagit på sig
n öfverklädnad och åter satt sig, sade han till dem: Förstån
: hvad jag har gjort eder? I kallen mig mästare och Herre,
ch I sägen rätt; ty jag är det. Har nu jag, Herren och Mä-
aren, tvagit edra fötter, så bören ock I två hvarandras föt-
r. Ty jag har gifvit eder ett föredöme, på det att ock I sko-
n göra såsom jag har gjort eder. Sannerligen, sannerligen
ger jag eder: En tjenare är icke för mer än hans herre, icke
ller ett sändebud för mer än den som har sändt det. Om I
eten detta, saliga ären I, om I gören det. Icke talar jag
n eder alla: jag vet hvilka jag har utkorat; men på det att
riften må fullbordas: "Den som åt brödet med mig, han lyfte
ot mig sin häl". Redan nu säger jag eder det, förr än det
er, på det att, när det har skett, I skolen tro att det är jag.
annerligen, sannerligen säger jag eder: Den som mottager en
m jag sänder, han mottager mig, men den som mottager mig,
m mottager den, som har sändt mig. När Jesus hade sagt
tta vardt han bedröfvad i sin ande och betygade och sade:
annerligen, sannerligen säger jag eder: En af eder skall för-
da mig.

Men lärjungarne begynte bedröfvas och sågo på hvar-
dra, tvekfamme om hvilken han talade och de begynte fråga
s emellan, hvilken af dem väl den vore, som skulle göra
tta, och de sade till honom den ene efter den andre: Icke är
t väl jag? Men han svarade och sade: En af de tolf. Den,
n doppar med mig i fatet skall förråda mig. Menniskosonen
r bort, såsom det är skrifvet om honom; men we den men-
skan, genom hvilken Menniskosonen varder förrådd! Det
re godt för den menniskan, att hon icke vore född. Och
idas, som förrådde honom, svarade och sade: Rabbi, icke är

det wäl jag? Då sade han till honom: Du sade det. Men det war en af hans lärjungar som satt till bords inwid Jesu bröst, och hwilken Jesus älskade; till honom winkade då Simon Petrus, att han skulle fråga, hwem den kunde wara, om hwilken han talade. Då lutade sig denne intill Jesu bröst och sade till honom: hwilken är det? Jesus swarade: Den är det, åt hwilken jag räcker det indoppade brödstycket. Och när han hade indoppat brödstycket gaf han det åt Judas Iskariot, Simons son. Och efter det brödstycket for satan in i honom. Då sade Jesus till honom: Hwad du gör, gör snart. Men ingen af dem, som wid bordet sutto förstod hwarför han sade detta till honom, ty några menade att Jesus emedan Judas hade pungen, sade till honom: köp hwad wi behöfwa till högtiden, eller att han skulle gifwa något till de fattiga. När han nu hade tagit brödstycket, gick han strax ut; och det war natt. Och när han hade gått ut sade Jesus: Nu är Menniskosonen förhärligad och Gud är förhärligad i honom. Är nu Gud förhärligad i honom, så skall ock Gud förhärliga honom i sig sjelf och skall snart förhärliga honom.

Och uär de hade sjungit loffången gick Jesus med sina lärjungar öfwer bäcken Kidron ut till oljeberget. Då warder en twist mellan dem, hwem af dem skulle anses wara störst. Då sade Jesus till dem: Folkens konungar herska öfwer dem och de som hafwa magt öfwer dem kallas nådige herrar, men icke så; utan den som är störst ibland eder ware såsom den yngste, och den förnämste ware såsom den som tjenar. Ty hwilkendera är större, den som sitter till bords, eller den som tjenar? Månne icke den, som sitter till bords? Men jag är midt ibland eder såsom den som tjenar; men I ären de som hafwa förblifwit hos mig i mina frestelser. Och jag öfwerlåter ett rike åt eder såsom min Fader har öfwerlåtit det åt mig på det att I mån äta och dricka wid mitt bord i mitt rike och sitta på troner och döma Israels tolf slägter. Och Jesus sade till dem: I denna natt skolen I alla taga anstöt af mig, ty det är skrifwet; "Jag skall slå herden, och fåren skola warda förskingrade." Men sedan jag har uppstått, skall jag gå före eder till Galileen. Och Herren sade: Simon, Simon, satan har begärt eder för att sålla eder såsom hwete; men jag

ar bedt för dig, att din tro icke må warda om intet. Och när
u en gång har blifwit omwänd, så styrk dina bröder. Då
ade Petrus till honom: Om än alla taga anstöt, skall jag det
ke. Och Jesus sade till honom: Sannerligen säger jag dig:
; dag, i denna natt, förr än hanen har två gånger galit, skall
u tre gånger förneka mig. Då sade han än kraftigare: Om
ig än måste dö med dig, skall jag dock icke förneka dig. Sam-
alunda sade de ock alla. Och Jesus sade till dem: När jag
tsände eder utan penningpung och rensel och skor, icke har wäl
der något fattats? Och de swarade: Intet. Då sade han till
em. Men nu, den som har penningpung, han tage honom
ed sig, sammalunda ock rensel; och den som icke har, han
älje sin mantel och köpe sig ett swärd; ty jag säger eder, att
å mig måste ännu fullbordas det som är skrifwet: "Och
land ogerningsmän war han räknad." Ty det som rör mig
är nu sitt slut. Då sade de: Herre, se här äro två swärd.
)ch han sade till dem: Det är nog.

Andra Akten.

Hwad Kristus gör och lider hos sin himmelske Fader i örtagården innan han gripes.

Då kom Jesus med dem till en landtgård, som kallas Get-
semane; der war en örtagård, i hwilken han gick in och
ins lärjungar. Men äfwen Judas, som förrådde honom,
nde detta ställe, ty Jesus hade ofta der kommit tillsamman
ed sina lärjungar. Och Jesus sade till lärjungarne: Sitten
ir, medan jag går dit bort och beder. Och han tog Petrus
mt Jakob och Johannes, Sebedei två söner, med sig och
gynte förfäras, bedröfwas och ängslas. Då sade han till
m: Min själ är djupt bedröfwad intill döden: blifwen här
h waken med med mig och bedjen, att I icke mån komma i
estelse. Och han skilde sig från dem wid paß ett stenkast, föll
d på sitt ansigte och bad, att, om möjligt wore, denna stun-
n måtte gå från honom. Och han sade Abba, Fader! Allt
möjligt för dig; om det är möjligt gånge denne kalk ifrån
ig. Dock icke såsom jag will, utan såsom du. Och han gick
ll lärjungarne och fann dem sofwande och sade till Petrus:

Förmådden I så icke waka en enda timme med mig? Waken och bedjen, att I icke mån komma i frestelse. Anden är willig, men köttet är swagt.

Åter gick han bort för andra gången och bad, sägande: Min Fader, om denna kalk icke kan gå från mig, med mindre jag dricker honom, så ske din wilja. Så kom han och fann dem åter sofwande, ty deras ögon woro tunga, och de wißte icke hwad de skulle swara honom. Och han lät dem wara och gick åter bort och bad för tredje gången, sägande: Fader, o att du wille taga denna kalk ifrån mig! Ske dock icke min wilja utan din! Och honom syntes en ängel från himmelen, som styrkte honom. Och han kom i mycket stor ångest och bad ännu ifrigare: och hans swett wardt såsom blodsdroppar, som föllo ned på jorden; och då han stod upp från bönen och kom till sina lärjungar fann han dem insomnade af bedröfwelse och sade till dem: Sofwen nu och hwilen eder. Det är nog. Stunden har kommit. Se, Menniskosonen skall antwardas i syndares händer. Stån upp, låtom oß gå; se den är nära, som förråder mig.

Tredje Akten.

Hwad Kristus gör och lider hos de andliga fäderna, Hannas och Kaifas samt står till rätta inför rådet.

Och medan han ännu talade, se, då kom Judas, en af de tolf, och med honom en stor folkskara, med swärd och stafwar, lampor och bloß, från öfwerstepresterna, fariseerna, de skriftlärde och de äldste. Men den, som förrådde honom, hade gifwit dem ett tecken, sägande: Den som jag kysser, han är det; gripen honom och bortfören honom säkert. Då nu Jesus wißte allt hwad som skulle wederfaras honom, gick han ut och sade till dem: Hwem söken I? De swarade: Jesus från Nasaret. Jesus sade till dem! Det är jag. Och äfwen Judas, som förrådde honom, stod ibland dem. När han nu sade till dem: det är jag, drogo de sig tillbaka och föllo till marken. Då frågade han dem åter: Hwem söken I? De swarade honom: Jesus från Nasaret. Jesus swarade: Jag sade eder att det är jag. Söken I nu mig, så låten dessa gå; på det

att det ord skulle fullbordes, som han hade sagt: Af dem du har gifwit mig förlorade jag ingen.

Då gick Judas fram till Jesus och sade: Hell dig, Rabbi. och kyste honom ifrigt. Och Jesus sade till honom: Min wän, för hwad är du här? Judas, förråder du Menniskosonen med en kyss? Då gingo de fram och buro händer på Jesus och grepo honom. När nu de som woro omkring honom sågo hwad som war på färde, sade de till honom: Herre, skola wi slå till med swärd? Simon Petrus, som hade ett swärd, drog då ut det och slog öfwersteprestens tjenare och afhögg hans högra öra. Och tjenarens namn war Malkus. Då svarade Jesus och sade: Låten det blifwa wid detta, och sade till Petrus: Stick ditt swärd tillbaka i dess rum; ty alla de som taga till swärd skola förgås med swärd. Eller menar du, att jag nu icke kunde bedja min Fader, och han skulle sända till min hjelp mer än tolf legioner änglar? Den kalk, som min Fader har gifwit mig, skall jag icke dricka den? Huru blefwe då skrifterna fullbordade, att så måste ske? Och han tog på tjenarens öra och helade honom.

Och Jesus sade till öfwerstepresterna och till befälhafwaren öfwer tempelwakten och till de äldste och till folket, som hade kommit till honom: Såsom mot en röfware hafwen I gått ut med swärd och stafwar för att fasttaga mig. Ehuru dag hwar dag war med eder i templet, uträcken I icke edra händer mot mig, men detta är eder stund och mörkrets magt. Då öfwergåfwo alla lärjungarne honom och flydde.

Men krigsskaran och befälhafwaren och Judarnes tjenare grepo Jesus, bundo honom och förde honom bort, först till Hannas, ty han war swärfar till Kaifas, som war öfwerstepräst det året. Och Kaifas war den som hade gifwit Judarne det rådet, att det war nyttigt, att en menniska dog för folket. Och med Jesus följde en ung man, som hade ett linneklädе kastadt öfwer sin nakna kropp och honom grepo de unge männen. Men han lemnade linneklädet qwar och flydde naken från dem.

Men de som hade gripit Jesus förde honom bort till öfwerstepresten Kaifas, hos hwilken de skriftlärde och äldste

woro församlade. Och Simon Petrus och en annan lärjung följde Jesus. Men denne lärjunge war bekant med öfwerstp presten och gick med Jesus in i öfwerstepresténs palats. O Petrus stod utanför wid porten. Då gick den andre lärju gen, som war bekant med öfwerstepresten ut och talade m portwakterskan och förde Petrus in. Och en tjensteqwinn som fick se honom sitta wid elden, fäste ögonen på honom o sade: Du war ock med Jesus, Galileern. Men han neka inför alla och sade: Qwinna, jag känner honom icke och j wet icke hwad du säger. Och han gick ut på yttre gården o hanen gol.

Då frågade öfwerstepresten Jesus om hans lärjungar o om hans lära. Jesus swarade honom: Jag har öppet tal för werlden, jag har alltid lärt i synagogan och i templet, d alla Judar komma tillsamman, och hemligen har jag int talat. Hwarföre spörjer du mig? Spörj dem, som hafw hört hwad jag har talat till dem. Se, dessa weta hwad j har sagt. När han hade sagt detta, gaf en af tjenarne, s stod bredwid, Jesus en kinpust och sade: Skall du så swa öfwerstepresten? Jesus swarade honom: Har jag talat orä så wisa att det är orätt, men har jag talat rätt, hwarföre sl du mig? Och Hannas sände honom bunden till öfwerstepreste Kaifas.

Men Simon Petrus stod och wärmde sig med dränga och tjenarne, som hade gjort upp en koleld midt på gårdo emedan det war kallt. Då såg honom en annan qwinna sade till dem, som woro der: Denne war ock med Jesu Nasareen. Då sade de till honom: Icke är wäl äfwen du af hans lärjungar? Han nekade och swor och sade: J är det icke. Och wid paß en timme derefter försäkrade annan och sade: För wisso är du en af dem, ty du är en Galileer och äfwen ditt uttal röjer dig. Sade ock af öfwerstepresténs tjenare, en frände till den, på hwil Petrus hade afhuggit örat: Såg jag dig icke med hono örtagården. Då begynte han förbanna sig och swärja: J känner icke denna menniska, om hwilken J talen talen. E strax, medan han ännu talade, gol hanen. Och Herren wän sig om och såg på Petrus. Och då kom Petrus ihåg Herre

ord, huru han hade sagt till honom: Förr än hanen har galit två gånger, skall du tre gånger förneka mig. Och Petrus gick ut och grät bitterligen.

Men öfwerstepresterna och de äldste och hela rådet sökte falskt wittnesbörd mot Jesus för att kunna låta döda honom; men de funno intet, ty ehuru många wittnade falskt mot honom, woro wittnesbörden icke samstämmiga. Slutligen framträdde två falska wittnen och sade: Wi hafwa hört honom säga: Jag skall bryta ned detta tempel, som är gjort med händer, och på tre dagar bygga upp ett annat, som icke är gjort med händer. Men icke ens så blef deras wittnesbörd samstämmigt.

Då stod öfwerstepresten upp ibland dem och frågade Jesus sägande: Swarar du intet till det som dessa wittna mot dig. Men han teg och swarade intet. Åter frågade öfwerstepresten honom och sade till honom: Är du Kristus, den wälsignades Son? Jag beswär dig wid den lefwande Guden, att du säger oss, om du är Kristus, Guds Son. Jesus sade till honom: Du sade det, jag är det; dock säger jag eder: Härefter skolen I få se Menniskosonen sitta på kraftens högra sida och komma på himmelens skyar. Dåref öfwerstepresten sönder sina kläder och sade: Han har hädat. Hwad behöfwa wi mera några wittnen? Se, I hafwen nu hört hans hädelse. Hwad synes eder? Men de swarade och sade. Han är skyldig till döden. Och de män, som fasthöllo Jesus, begabbade honom, spottade honom i ansigtet och slogo honom med knytnäfwarne och somliga bundo för hans ögon och slogo hans ansigte och frågade honom, sägande: Profetera för oss, Kristus, hwem det war, som slog dig. Och många andra hädelser sade de mot honom.

Och när det hade blifwit dag församlade sig alla öfwerstepresterna med de skriftlärde och folkets äldste och hela det stora rådet mot Jesus att de måtte döda honom och de förde honom upp inför sitt råd och sade: Är du Kristus, så säg oss det. Och han sade till dem: Om jag säger eder det, så tron I det icke, och äfwen om jag frågar, så swaren I mig icke, ej heller gifwen I mig lös. Men härefter skall Menniskosonen sitta på Guds krafts högra sida. Då sade de alla: Så är du då Guds Son? Och han sade till dem: I sägen det, ty jag är så.

Och de sade: Hwad wittnesbörd behöfwa wi nu mera? T
wi hafwa sjelfwa hört det af hans mun.

Fjerde Akten.

Hwad Kristus gör och lider hos de werldsliga domarne Pilatus och Herod
och står till rätta på rådhuset.

Och hela hopen af dem stod upp och bortförde Jesus bunde
och antwardade honom åt landshöfdinge Pontius Pilatu
När då Judas, som förrådde honom, såg att han war döm
ångrade han sig och bar igen de trettio silfwerpenningarne ti
öfwerstepresterne och de äldste och sade: Jag har syndat, t
jag förrådde oskyldigt blod. Då sade de: Hwad kommer d
oss wid? Du må se dig om. Och han kastade silfwerpenni
garne i templet och begaf sig derifrån och gick bort och hängd
sig. Men öfwerstepresterna togo silfwerpenningarne och sad
Det är icke lofligt att kasta dem i offerkistan, ty det är blod
wärde. Och när de hade hållit råd, köpte de för dem krukom
karens åker till begrafningsplats för främlingarna. Derfö
har den åkern blifwit kallad blodsåker intill denna dag. T
wardt fullbordadt det som war sagdt genom profeten Jeremic
som sade: "Och de togo de trettio silfwerpenningarna, wärd
för den wärderade, hwilken de hade wärderat å Israels barn
wägnar; och de gåfwo dem för krukomakarens åker, såsom He
ren hade befalt mig."

När Judarne kommo med Jesus till landshöfdinge
palats, gingo de sjelfwa icke in i palatset för att icke blifw
orenade, utan kunna hålla påskmåltid. Då gick Pilatus ut t
dem och sade: Hwad klagomål fören I mot denne man? T
swarade och sade till honom: Wore denne icke en illgerning
man så hade wi icke antwardat honom åt dig. Då sade Pil
tus till dem: Tagen I honom och dömen honom efter eb
lag. Då sade Judarne till honom: Oss är icke lofligt
döda någon, på det att Jesu ord skulle fullbordas, hwilka h
hade sagt, då han gaf tillkänna, hurudan död han skulle d
Och de begynte anklaga honom, sägande: Denne hafwa
funnit förwända folket och förbjuda att gifwa kejsaren skatt
säga sig sjelf wara Kristus, en konung. Pilatus gick då å

in i palatset och tillkallade Jesus och sade till honom: Är du Judarnes konung? Jesus svarade honom: Säger du detta af dig sjelf eller hafwa andra sagt dig det om mig? Pilatus svarade: Icke är wäl jag en Jude? Ditt folk och öfwerstepresterna hafwa antwardat dig åt mig; hwad har du gjort? Jesus svarade: Mitt rike är icke af denna werlden. Om mitt rike wore af denna werlden, så skulle ju mina tjenare kämpa derför, att jag icke blefwe antwardad åt Judarne; men nu är mitt rike icke härifrån. Då sade Pilatus till honom: Så är du då en konung? Jesus svarade: Du säger det; dertill är jag född, och dertill har jag kommit i werlden, att jag skall wittna för sanningen. Hwar och en som är af sanningen han hör min röst. Pilatus sade till honom: Hwad är sanning?

Och när han hade sagt detta, gick han åter ut till Judarne och sade till dem: Jag finner intet brott hos honom. Och de öfwerstepresterna och de äldste framstälde många anklagelser mot Jesus, men han swarade intet. Då sade Pilatus till honom: Hör du icke huru mycket de wittna mot dig? Och han swarade honom icke på ett enda ord, så att landshöfdingen förundrade sig storligen. Men de blefwo ifrigare och sade: Han uppwiglar folket, lärande i hela Judiska landet, från Galileen och ända hit.

Och när Pilatus hörde nämnas Galileen, frågade han, om mannen war en Galileer. Och då han förnam att han war från det land, som lydde under Herodes, sände han honom till Herodes, som ock sjelf war i Jerusalem under dessa dagar. Men när Herodes fick se Jesus, wardt han ganska glad, ty han hade länge welat se honom, emedan han hade hört mycket om honom och hoppades få se något tecken göras af honom. Och han frågade honom om många stycken, men han swarade honom intet. Men öfwerstepresterna och de skriftlärde stodo och anklagade honom häftigt; och Herodes med sitt krigsfolk föraktade och bespottade honom och klädde honom i en lysande klädnad och sände honom tillbaka till Pilatus. Och Pilatus och Herodes blefwo wänner med hwarandra på den dagen, ty mellan dem hade tillförne warit owänskap.

Och Pilatus kallade tillhopa öfwerstepresterna och råd
herrarne och folket och sade till dem: I hafwen fört till m
denne man, såsom den der förwänder folket, och se, jag har fö
hört honom i eder närwaro och icke funnit hos denne m
något af de brott, för hwilka I anklagen honom; men ej hell
Herodes, ty jag sände eder till honom och se, intet som förtj
nar döden är gjordt af honom, derföre will jag tukta hon
och gifwa honom lös.

Men wid högtiden plägade landshöfdingen gifwa åt fo
ket en fånge lös, hwilken de wille. Och der war en berykt
fånge, en röfware, som hette Barrabas, som war fängsl
tillika med sina medbrottsliga i ett upplopp, hwilka under up
loppet hade begått dråp. Då ropade folket och begynte begär
att han wille göra såsom han alltid plägade göra åt de
Pilatus swarade dem och sade: Det är en sed hos eder, c
jag wid påsken gifwer eder en fånge lös. Hwilken wiljen
att jag skall gifwa eder lös, Barrabas, eller Jesus, som kall
Kristus? Ty han wisste att öfwerstepresterna af afund ha
utlemnat honom. Men öfwerstepresterna och de äldste öfwe
talade folket, att de skulle begära Barrabas och förgöra Jesu
Då ropade hela hopen och sade: Röj denne ur wägen, och
oss Barrabas lös. Åter talade Pilatus till dem och wille gif
Jesus lös, och sade till dem: Hwad wiljen I då, att jag sk
göra med den, som I kallen Judarnes konung? Då ropa
alla emot och sade: Korsfäst, korsfäst honom? Då sade h
till dem för tredje gången: Hwad ondt har han då gjor
Jag har icke funnit något hos honom, som förtjenar död
Derföre will jag tukta honom och gifwa honom lös. Men
lågo åt med höga rop och begärde, att han skulle korsfästas,
deras och öfwerstepresternas rop blef allt starkare.

Så tog då Pilatus Jesus och lät gißla honom, och lan
höfdingens krigsmän togo Jesus till sig in i palatset
samlade hela skaran omkring honom och afklädde ho
och klädde på honom en röd mantel och flätade en kr
af törnen, hwilken de satte på hans hufwud, och gåfwo hon
ett rör i hans högra hand och föllo på knä framför hon
och sade: Hell dig, Judarnes konung! Och de spottade
honom och togo röret och slogo hans hufwud.

Och Pilatus gick åter ut och sade till dem: Se, jag för honom ut till eder, att I mån förstå, att jag icke finner något brott hos honom. Då gick Jesus ut, bärande törnekronan och den purpurfärgade manteln; och han sade till dem: Se, menniskan! När nu öfwerstepresterna och tjenarne sågo honom, ropade de och sade: Korsfäst, korsfäst! Pilatus sade till dem: Tagen I honom och korsfästen honom, ty jag finner icke något brott hos honom. Judarne swarade honom: Wi hafwa en lag och efter wår lag måste han dö, ty han har gjort sig sjelf till Guds Son.

När nu Pilatus hörde detta tal fruktade han ännu mer och gick åter in i palatset och sade till Jesus: Hwarifrån är du? Men Jesus gaf honom intet swar. Då sade Pilatus till honom: Talar du icke till mig? Wet du icke att jag har magt att gifwa dig lös och att jag har magt att korsfästa dig? Jesus swarade: Du hade ingen magt öfwer mig, om det ej wore dig gifwet ofwanefter. Derföre har den större synd, som har antwardat mig åt dig. Derefter sökte Pilatus gifwa honom lös, men Judarne ropade och sade: Gifwer du denne lös, så är du icke kejsarens wän. Hwar och en som gör sig till konung han sätter sig upp mot kejsaren.

Då Pilatus hörde detta tal, förde han ut Jesus och satte sig på domstolen på en plats, som kallas Litostroton, på ebreiska Gabbata*). Och det war påskens tillredelsedag, och det war wid sjette timmen. Men medan han satt på domaresätet, sände hans hustru till honom och sade: Befatta dig icke med denne rättfärdige man, ty jag har i dag i drömmen lidit mycket för hans skull.

Då sade han till Judarne: Se, eder konung! Men de ropade: Bort, bort med honom, korsfäst honom! Pilatus sade till dem: Skall jag korsfästa eder konung? Öfwerstepresterna swarade: Wi hafwa ingen annan konung än kejsaren. När nu Pilatus såg, att han icke kunde uträtta något utan att förlet ökades, wille han göra folket till wiljes och dömde, att det skulle ske såsom de begärde. Och han tog watten och twådde sina händer i folkets åsyn och sade: Oskyldig är jag i denne rättfär-

*) En med stengolf belagd upphöjning utanför ståthållarens palats, på hwilken domarestolen war uppställd.

dige mans blod. I mån se eder om. Och allt folket swara och sade: Hans blod komme öfwer oß och wåra barn. Då g han dem Barrabas lös, men Jesus öfwerlemnade han åt der wilja till att korsfästas.

Femte Akten.

Hwad Kristus gör och lider, då domen werkställes å Golgata och hwad sk sker i hans dödsstund.

Men krigsmännen togo Jesus och afklädde honom purpu manteln och klädde honom i hans egna kläder, samt för honom bort till att korsfästas; och han bar sitt kors. Och n de gingo ut funno de en man från Cyrene, som hette Simo Alexanders och Rufi fader, hwilken kom från landet och g förbi, honom togo de och twingade honom att bära hans kr och lade korset på honom, att han skulle bära det efter Jesus.

Men honom följde en stor hop folk och qwinnor, som je rade sig och gräto öfwer honom. Och Jesus wände sig om dem och sade: I Jerusalems döttrar, gråten icke öfwer m utan gråten öfwer eder sjelfwa och öfwer edra barn; ty se dag skola komma, då de skola säga: Saliga äro de ofruktsamma de qwedar, som icke hafwa födt, och de spenar, som icke haf gifwit di. Då skola de begynna säga till bergen: fallen öfv oß, och till kullarne: skyler oß. Ty om de göra detta med friska trädet, hwad skall då ske med det torra.

Och äfwen twå andra, som woro ogerningsmän, utförd med honom till att afliswas. Och de förde honom till det stä som kallas hufwudskalleplatsen, på ebreiska Golgata. Och gåfwo honom att dricka myrrablandadt win eller ättika blan med galla, men när han hade smakat derpå wille han icke dri

Och de korsfäste honom å Golgata och med honom de t ogerningsmän, en på hwardera sidan och Jesus i midten. S så blef skriften fullbordad, som säger: "Och ibland ogernin män wardt han räknad". Och det war den tredje timmen, de korsfäste honom. Och Jesus sade: Fader förlåt dem, ty weta icke hwad de göra. Men Pilatus skref en öfwerskrift satte den på korset; och det war skrifwet: Jesus från Nasar

Judarnes konung. Denna öfwerskrift läste många af Judarne, ty det ställe der Jesus war korsfäst, låg nära staden, och det war skrifwet på ebreiska och grekiska och latin. Då sade Judarnes öfwerstepresterne till Pilatus: Skrif icke Judarnes konung, utan att denne har sagt: Jag är judarnes konung. Pilatus swarade: Hwad jag har skrifwit det har jag skrifwit.

Då nu krigsmännen hade korsfäst Jesus, togo de hans kläder och gjorde fyra delar, en del åt hwarje krigsman, och liftklädnaden med. Men liftklädnaden war icke sömmad, utan wäfd, uppifrån och allt igenom. Derföre sade de sins emellan: Låtom oss icke skära sönder denna, utan kasta lott om honom, hwem han skall tillhöra; på det att skriften skulle fullbordas som säger: "De hafwa skiftat mina kläder mellan sig och kastat lott om min klädnad". Och detta gjorde nu krigsmännen. Men wid Jesu kors stodo hans moder och hans moders syster Maria, Klopas hustru, och Maria Magdalena. När nu Jesus fick se sin moder och bredwid henne den lärjunge, som han älskade, sade han till sin moder: Qwinna, se din son! Sedan sade han till lärjungen: Se din moder! Och från den stunden tog lärjungen henne hem till sig.

Och folket stod och såg på. Och de som gingo förbi hädade honom, riste sina hufwud och sade: Twi dig, som bryter ned templet och bygger upp det på tre dagar. Hjelp dig sjelf! Är du Guds Son så stig ned af korset! Sammaledes begabbade honom ock öfwerstepresterna med de äldste och sade: Andra har han hulpit; sig sjelf kan han icke hjelpa. Är han Israels konung, så stige han nu ned från korset och wi skola tro honom. Han har förtröstat på Gud; han frälse honom nu, om han har lust till honom, ty han har sagt: Jag är Guds Son. Och äfwen krigsmännen begabbade honom och gingo fram och räckte honom ättika och sade: Är du Judarnes konung, så hjelp dig sjelf.

Och en af de ogerningsmän, som woro upphängde, hädade honom och sade: Är du Kristus, så hjelp dig sjelf och oss. Då swarade den andre, näpste honom och sade: Fruktar du icke ens Gud, då du är under samma dom. Och oss sker rätt, ty wi lida det wåra gerningar äro wärda, men denne har intet ondt gjort. Och han sade till Jesus: Herre, kom ihåg mig, då du

kommer i ditt rike. Och Jesus sade till honom: Sannerlige säger jag dig; I dag skall du vara med mig i paradiset.

Och vid sjette timmen vardt mörker öfver hela land ända till nionde timmen och solen miste sitt sken. Och i nionde timmen ropade Jesus med hög röst och sade; Eli, Eli, lam sabaktani? hwilket betyder; Min Gud, min Gud, hwarför har du öfwergifwit mig? Och några af dem som stodo d bredwid och hörde detta sade; Se, han åkallar Elias. Dere ter, emedan Jesus wisste, att allt redan war fullkomnadt, sa han, på det att skriften skulle fullbordas: Jag törstar. D der stod ett käril fullt af ättika. Och strax lopp en af dem o fyllde en swamp med ättika och satte den på en isopstängel o förde den till hans mun. Men de andra sade: Håll, låtom s se, om Elias kommer för att taga honom ned. Då nu Jesu hade tagit ättikan sade han: Det är fullkomnadt, och ropa med hög röst och sade: Fader! i dina händer befaller jag m ande! Och då han hade sagt detta böjde han ned hufwudet o gaf upp andan.

Och se, förlåten i templet remnade i två stycken, frå ofwan och ända ned, och jorden skalf och hällebergen remnad och grafwarne öppnades och många de affomnade heliga kroppar stodo upp och de gingo ut ur sina grafwar efter ha uppståndelse och ingingo i den heliga staden och uppenbarad för många.

Men när höfwitsmannen, som stod der midt emot honom och de som med honom höllo wakt om Jesus sågo att han m ett sådant rop gaf upp andan och sågo jordbäfningen och de ti som skedde, bleswo de högeligen förskräckte, prisade Gud o sade: Förwisso war denne en rättfärdig man och Guds so Och allt folket, som hade sammankommit till att se derpå, då sågo hwad som hade skett, slogo de sig för sina bröst och wän tillbaka.

Men alla hans wänner och de qwinnor, som hade fö med honom från Galileen, stodo långt ifrån och sågo dett Och bland dessa woro Maria Magdalena och Maria, Jak den lilles och Joses' moder och Salome, Sebedei söners mode hwilka, medan han war i Galileen hade följt och tjenat honom

och många andra qwinnor, som med honom hade gått upp till Jerusalem.

På det att nu kropparne icke skulle blifwa qwar på korset öfwer sabbaten, emedan det war tillredelsedag, och den sabbatsdagen war stor, bådo Judarne Pilatus, att deras ben måtte sönderslås och kropparne borttagas. Då kommo krigsmännen och sönderslogo benen både på den förste och på den andre, som war korsfäst med honom. Men när de kommo till Jesus och sågo honom redan wara död, slogo de icke sönder hans ben, men en af krigsmännen stack upp hans sida med ett spjut och strax gick der ut blod och watten.

Och den som har sett detta har wittnat derom, och hans wittnesbörd är sant, på det att ock I ock skolen tro. Ty detta skedde på det att skriften skulle fullbordas: "Intet ben skall sönderslås på honom". Och åter säger en annan skrift: "De skola se upp till den som de hafwa stungit.

Sjette Akten.

Huru Kristus warder begrafwen af Josef och Nikodemus i en örtagård och hwad derwid tilldrager sig.

Redan om aftonen, emedan det war tillredelsedag, det är dagen före sabbaten gick Josef, som war från en judisk stad, Arimatea, en rik man och ansedd rådsherre, god och rättfärdig, hwilken icke hade samtyckt till deras råd och gerning, ty han wäntade, äfwen han, efter Guds rike och war en Jesu lärjunge, fastän i hemlighet af fruktan för Judarne — dristeligen in till Pilatus och begärde Jesu kropp. Men Pilatus undrade om han redan war död, och kallade till sig höfwitsmannen och frågade honom om han länge sedan dött. Och då han hade fått weta det af höfwitsmannen, skänkte han Jesu kropp åt Josef; och denne köpte en linneduk. Äfwen Nikodemus, som första gången hade kommit till Jesus om natten, kom och bar en blandning af myrra och aloe, wid paß ett hundra skålpund. Så togo de nu Jesu kropp och swepte honom i linnebindlar med de wälluktande kryddorna såsom Judarne hafwa för sed att tillreda till begrafning. Men i den trakt der han war korsfäst

war en örtagård, och i örtagården en ny graf, hwilken Joſ
hade uthuggit i hälleberget och i hwilken ännu ingen hade bli
wit lagd. Der lade de då Jeſus, för Judarnes tillredelſedag
ſkull, emedan grafwen war nära. Och de wältrade en ſtor ſte
för dörren till grafwen och gingo derifrån. Och de qwinno
ſom hade kommit med honom från Galileen: Maria Magd
lena och Maria Joſes moder ſittande midt emot grafwen, b
ſågo grafwen och huru hans kropp lades. Och de gingo til
baka och tillredde wälluktande kryddor och ſmörjelſer; men o
ſabbaten woro de ſtilla, efter budordet.

Dagen efter tillredelſedagen kommo öfwerſtepreſterna o
fariſeerna tillſamman till Pilatus och ſade: Herre, wi haſw
erinrat oß, att denne förförare ſade, när han ännu leſde: Eft
tre dagar ſkall jag uppſtå. Bjud fördenſkull, att grafwen bewa
kas intill den tredje dagen, att icke tilläfwentyrs lärjungarn
komma och ſtjäla honom bort och ſäga till folket: Han är upp
ſtånden från de döda; och ſå blifwer den ſiſta willan wärre ä
den förſta. Då ſade Pilatus till dem: Der hafwen I wakt
gån och bewaken bäſt I kunnen. Och de gingo bort och bewa
kade grafwen med wakten, ſedan de hade förſeglat ſtenen.

(Copyrighted.)

Utdrag ur Kyrko-Handboken.

I. Om den allmänna gudstjänsten.

Högmässogudstjänsten,

när Herrens nattward icke hålles.

Gudstjänsten börjas med en lämplig psalm eller vers. Under psalmsången träder prästen för altaret, och efter sången säger han, wänd till församlingen:

Helig, Helig, Helig är Herren Sebaot! Hela jorden är full af hans härlighet.

Herren är i sitt heliga tempel, hans tron är i himmelen; Han är ock nära dem, som hafwa en ödmjuk och förkrossad ande. Han hör de botfärdigas suckar och wänder sig till deras bön. Låtom oß därför trösteligen gå fram till hans nådetron och bekänna wår synd och skuld:

(Prästen tillika med församlingen knäböjer och beder:)

Jag fattig, syndig människa, som, med synd född, jämwäl sedan i alla mina lifsdagar på mångfaldigt sätt har brutit emot Dig, bekänner af allt hjärta inför Dig, helige och rättfärdige Gud, kärleksrike Fader, att jag icke har älskat Dig öfwer allting, icke min nästa såsom mig själf. Emot Dig och dina heliga bud har jag syndat med tankar, ord och gärningar och wet mig fördenskull wara wärd en ewig fördömelse, om Du skulle så döma mig, som din rättwisa kräfwer och mina synder hafwa förtjänt. Men nu har Du, käre himmelske Fader, utlofwat att med mildhet och nåd omfatta alla botfärdiga syndare, som omwända sig till Dig och med lefwande tro fly till din faderliga barmhärtighet och Frälsarens, Jesu Kristi, förtjänst. Med

dem will Du öfwerse, ehwad de hafwa brutit emot Dig, och aldr
mer tillräkna dem deras synder. Däruppå förlitar jag mig, arm
syndare, och beder Dig trösteligen, att Du efter samma ditt lö
wärdes wara mig miskundsam och nådig samt förlåta mig alla mi
synder, ditt heliga namn till pris och ära.

Den allsmäktige, ewige Gud förlåte oß alla wåra synder efter s
stora, outgrundliga barmhärtighet för Frälsarens, Jesu Kristi, sk
samt gifwe oß nåd att bättra wårt lefwerne och få med honom
ewigt lif. Amen.

Prästen och församlingen uppstå och sjunga:

Herre, förbarma Dig öfwer oß!
Kriste, förbarma Dig öfwer oß!
Herre, förbarma Dig öfwer oß!

Prästen, fortfarande wänd till församlingen, sjunger eller säger:

Ära ware Gud i höjden och frid på jorden, till människorna
godt behag!

**Prästen wänder sig mot altaret, och församlingen sjunger: Allena Gu
himmelrik. Eller:**

Wi prisa Dig; wi tillbedja Dig; wi tacka Dig för dina unde
Herre Gud, himmelske Konung, Gud Fader allsmäktig! Herre, d
allrahögstes enfödde Son, Jesus Kristus! Helige Ande, nåden
sanningens och fridens Ande! Amen, Amen, Amen.

Eller:

Wi lofwa Dig, wi wälsigna Dig, wi tillbedja Dig, wi prisa
ära Dig, wi tacka Dig för din stora ära; O Herre Gud, himmel
Konung, Gud Fader allsmäktig!

O Herre, den allrahögstes enfödde Son, Jesus Kristus; O He
Gud, Guds Lamm, Faderns Son, Du, som borttager wärlde
synder, förbarma Dig öfwer oß; Du, som borttager wärldens sy
der, hör wår bön; Du, som sitter på Faderns högra sida, fö
barma Dig öfwer oß!

Ty Du allena är helig; Du allena är Herren; Du allena är d
högste, Jesus Kristus, med den Helige Ande, i Gud Faders härli
het! Amen.

Prästen, wänd till församlingen, sjunger eller säger:

Herren ware med eder!

Församlingen:

Med dig ware ock Herren!

Prästen:

Låtom oß bedja!

Prästen wänder sig mot altaret och beder på sön- och högtidsdagar den därtill hörande kollektbönen, eller wid särskilda tillfällen någon af de följande:

Herre Gud, himmelske Fader, Du, som icke har lust till syndares död, utan will, att de omwända sig och leswa: wi bedja Dig, att Du wärdes i nåd afwända från oß wåra synders förtjänta straff, för Jesu Kristi, wår Herres, skull.

Församlingen sjunger:

Amen.

Eller:

Wi bedja Dig, allsmäktige Gud, himmelske Fader, att Du förlänar oß en sann tro, ett fast hopp till din barmhärtighet och en rättsinnig kärlek till wår nästa, genom Jesus Kristus, wår Herre.

Församlingen sjunger:

Amen.

Reformationsbön.

Herre Gud, himmelske Fader, som genom ditt evangelium har förlänat oß frälsningens kunskap till wåra synders förlåtelse: wi bedja Dig, bewara oß, att wi icke förakta ditt ord, utan af hjärtat anamma det, däreſter bättra wårt leswerne och sätta wår förtröstan allenast till din nåd och din käre Sons, Jesu Kristi, förtjänst, som med Dig och den Helige Ande leswer och regerar från ewighet till ewighet.

Församlingen sjunger:

Amen.

Missionsbön.

Allsmäktige Gud, gif din församling din Helige Ande, att genom hennes tjänst ditt rike må utbredas och stadfästas bland alla jordens folk! Förläna din tjänare nåd att frimodigt förkunna ditt ord, och

stärk oß alla att med lefwande tro wara dig lydiga och förblifwa fasta wid ditt namns bekännelse, genom Jesus Kristus, wår Herre.

Församlingen sjunger:

Amen.

Bön på Tacksägelsedagen.

Allsmäktige himmelske Fader, af hwilken wi oaflåtligen under alla goda gåfwor och dagligen bewaras för skada och olycka: wi bedja Dig, gif oß din nåd att i sann tro erkänna all din godhet samt prisa och lofwa Dig i tid och ewighet, genom Jesus Kristus, wår Herre.

Församlingen sjunger:

Amen.

Prästen wänder sig till församlingen och säger:

Hören Herrens ord genom aposteln (profeten m. m.) N. N. epistelteXten för sön- (eller högtids-) dagen N. N.

Sedan epistelteXten är läst, sjunges en gradualpsalm. Efter sångens slut fortsätter prästen:

Upplyften edra hjärtan till Gud och hören dagens evangelium. Så skrifwer evangelisten (profeten m. m.) N. N., evangeliiteXten för sön- (eller högtids-) dagen N. N.

Efter evangeliet läses trosbekännelsen eller sjunges psalmen 17. Wid trosbekännelsens läsande bör församlingen högt deltaga.

Wi tro på Gud Fader allsmäktig, himmelens och jordens skapare.

Wi tro ock på Jesus Kristus, hans enföddhe Son, wår Herre, hwilken är aflad af den Helige Ande; född af jungfrun Maria, pinad under Pontius Pilatus, korsfäst död och begrafwen; nedastigen till dödsriket; på tredje dagen uppstånden igen ifrån de döda, uppstigen till himmelen; sittande på allsmäktig Gud Faders höger sida; därifrån igenkommande till att döma lefwande och döda.

Wi tro ock på den Helige Ande; en helig, allmännelig kyrka, heligas samfund; syndernas förlåtelse, lekamens uppståndelse och ett ewigt lif.

Där man will och kan wid gudstjänsten sjunga någon kyrklig hymn, passande för den innewarande dagen, må den få sin plats näst efter Tro. Efter trosbekännelsen sjunges en kort psalm eller psalmvers såsom inledning till predikan. När tron sjunges, bortfaller denna predikstolspsalm.

Därefter hålles Predikan öfwer dagens text. Predikan afslutas med en fri bön eller följande:

Lofwad ware Gud och wälsignad i ewighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och warnat oß. Hans Helige Ande stadfäste ordet i wåra hjärtan, att wi icke må wara glömska hörare, utan dagligen tillwäxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill ändan och warda saliga, genom Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Efter denna bön kan den i evangeliiboken näst efter evangeliet intagna kollektbönen läsas.

Därpå må de kyrkliga tillkännagifwandena uppläsas. Omnämnandet af dödsfall inom församlingen sker sålunda:

En ny påminnelse om wår dödlighet lämnas oß i dag, då härmed tillkännagifwes, att Herren Gud efter sitt allwisa råd behagat hädankalla N. N. i en ålder af m. m.

Herren läre oß att så betänka wår egen förestående bortgång, att, när döden kallar oß härifrån, wi må wara beredda till en salig hädanfärd!

Förrättningen på predikstolen afslutas med:

Wår Herres, Jesu Kristi, nåd och Guds kärlek och den Helige Andes delaktighet ware med eder alla! Amen. (2 Kor. 13: 13.)

Eller ock:

All nåds Gud, som har kallat eder till sin ewiga härlighet i Kristus Jesus, sedan I en liten tid lidit, han skall fullkomna, stödja, styrka och stadfästa eder. Honom ware ära och makt i ewigheters ewighet! Amen. (1 Petr. 5: 10, 11.)

Därefter sjunges en kort psalm, hwarunder kollekten upptages. Prästen träder för altaret och, wänd till församlingen, sjunger eller säger:

Herren ware med eder!

Församlingen uppstår och swarar:

Med dig ware ock Herren!

Prästen:

Låtom oß bedja!

Prästen wänder sig mot altaret och beder*:

* På särskilda högtidsdagar läsas före denna de särskildt för dem affedda böner. Deßutom förbigås efter omständigheterna de bönepunkter, hwilka åsyfta förhållanden, som ej alltid förefinnas, såsom förböner för kyrkomöte, nattwardsungdom m. m. Tillfälliga böner skola, där de förekomma, följa närmast efter den allmänna kyrkobönen.

Dig, ewige och allsmäktige Gud, alltings skapare och beskärmar åkalla wi. War oß nådig för Jesu Kristi skull, och tänk icke wåra synder! Helga och regera oß med din Helige Ande, och oß nåd att efter ditt ord wandra i ett heligt lefwerne! Församl styrk och bewara din kristenhet genom ordet och de heliga sakram ten! Förbarma Dig, Herre, öfwer alla folk, som ännu äro fång i blindhetens och dödens mörker, och låt din frälsande nåd med lj och lif uppgå för dem genom evangelium!

Wälsigna dem, som nu äro församlade för att öfwerläg om din kyrkas angelägenheter, så att deras rådslag må främ din ära och ditt rikes uppbyggande ibland oß.

Wälsigna och skydda wårt lands president, denna stats guvern alla trogna ämbetsmän, krigsmakten till lands och watten och lc dets alla innebyggare, ditt heliga namn till ära och oß alla till inb des wälfärd! Gif fridsam och lycklig sammanlefnad, god och tjän wäderlek, rättsinniga och kristliga råd i allt, hwad wi företaga! B främja hwarje godt werk, och afwänd ifrån oß allt ondt och skadli Låt din wälsignelse hwila öfwer markens gröda samt öfwer a lofliga yrken och stånd!

Helga och wälsigna, o Herre, wåra hem; bewara i ditt sali förbund de döpta barnen, och gif alla föräldrar och lärare näd kristligt uppfostra dem. Låt din nåd hwila öfwer alla underw ningswerk, och gör dem till plantskolor för ditt rike.

Tänk i nåd på de unga, som beredas till sin första na wardsgång. Förläna dem kristlig insikt och oskrymtad t att de såsom dina rätta lärjungar alltid må wandra på din fe nings wäg.

Wälsigna ock gästerna wid ditt heliga bord, att de där s stärkas i tro och kärlek och det ewiga lifwets hopp.

Hjälp och hugswala alla sjuka och fattiga, anfäktade och döend Wårda dig i nåd om alla änkor och wärnlösa! Hjälp oß omsid wår sista stund, och förläna oß efter detta förgängliga lifwet en ew salighet; genom Jesus Kristus, din Son, wår Herre.

Församlingen sjunger:

Amen.

I stället för dessa böner må under passionstiden och vid särskilda tillfällen litanian användas.

Prästen fortfar*

Fader vår, som är i himmelen! Helgadt varde ditt namn; tillkomme ditt rike; ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden; vårt dagliga bröd gif oss i dag; och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro; och inled oss icke i frestelse; utan fräls oss ifrån ondo; ty riket är ditt och makten och härligheten i ewighet. Amen.

Prästen vänder sig till församlingen och sjunger eller säger:

Tackom och lofwom Herren!

Församlingen svarar:

Herren ware tack och lof!

Halleluja! Halleluja! Halleluja!

Sist säger prästen:

Böjen edra hjärtan till Gud och mottagen välsignelsen!

Herren välsigne eder och beware eder; Herren låte sitt ansikte lysa öfwer eder och ware eder nådig; Herren wände sitt ansikte till eder och gifwe eder frid!

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Församlingen sjunger:

Amen, Amen, Amen.

Gudstjänsten afslutas med en tyst bön.**

Högmässogudstjänsten,

när Herrens nattward hålles.

Gudstjänsten begynnes med en lämplig psalm, och sedan sången är slutad, säger prästen:

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn.

Därefter hålles skriftermålstalet, som bör räcka högst en halftimme, och hwarifrån prästen på lämpligt sätt öfwergår till syndabekännelsen.

Jag fattig, syndig människa, som, med synd född, jämwäl sedan i alla mina lifsdagar på mångfaldigt sätt har brutit emot Dig, be-

* Församlingen bör högt deltaga wid läsandet af Fader wår.

** Där omständigheterna äro sådana, att amen icke sjunges, må gudstjänsten afslutas med en psalm.

känner af allt hjärta inför Dig, helige och rättfärdige Gud, kärle
rike Fader, att jag icke har älskat Dig öfwer allting, icke min nä
såsom mig själf. Emot Dig och dina heliga bud har jag synd
med tankar ord och gärningar och wet mig förden skull wara wä
en ewig fördömelse, om Du skulle så döma mig, som din rättw
kräfwer och mina synder hafwa förtjänt. Men nu har Du, kä
himmelske Fader, utlofwat att med mildhet och nåd omfatta alla b
färdiga syndare, som omwända sig till Dig och med lefwande tro
till din faderliga barmhärtighet och Frälsarens, Jesu Kristi, f
tjänst. Med dem will Du öfwerse, ehwad de hafwa brutit en
Dig, och aldrig mer tillräkna dem deras synder. Däruppå förli
jag mig, arme syndare, och beder Dig trösteligen, att Du efter sa
ma ditt löfte wärdes wara mig miskundsam och nådig samt förl
mig alla mina synder, ditt heliga namn till pris och ära.

Prästen uppstår och säger:

Är denna eder syndabekännelse uppriktig, och begären I all
med botfärdiga hjärtan edra synders förlåtelse för Jesu Kristi sk
så är ock, i kraft af Guds ord och löfte, fast och wiss, att Gud
nåd förlåter eder alla edra synder; och denna edra synders f
låtelse tillsäger jag eder på wår Herres, Jesu Kristi, befallnin
Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Am

Däreefter sjunger eller säger prästen:

Ära ware Gud i höjden m. m.

**Gudstjänsten fortsättes i wanlig ordning till efter den allmänna kyr
bönen, då, medan församlingen sjunger: Guds rena Lamm o
dig, eller någon annan tjänlig psalm, prästen ordnar sakramen
häfworna och, efter sångens slut, wänd till församlingen, sjunger:**

Upplysten edra hjärtan till Gud!

Församlingen uppstår och swarar:

Gud upplyfte wåra hjärtan!

Prästen:

Tackom Gud, wår Herre!

Församlingen:

Allena han är wärdig tack och lof!

Ja, sannerligen är det tillbörligt, rätt och saligt, att wi alltid och alleſtädes tacka och lofwa Dig, allsmäktige Fader, helige Gud, genom Jeſus Kriſtus, wår Herre. Han är wårt påſkalamm, offradt för oß, Guds rena Lamm, ſom burit wärldens ſynd allt intill döden. Och likſom han har öfwerwunnit döden och uppſtått igen och ewigt leſwer, ſå ſkola ock alla, ſom förtröſta på honom, genom honom öfwerwinna ſynd och död och ärfwa ewigt lif. Och på det att wi må warda delaktiga af och icke förgäta deſſa hans outſägliga wälgärningar, har han äfwen inſtiftat ſin heliga nattward, i hwilken hans ſanna lekamen och blod under bröd och win utdelas åt och anammas af alla nattwardsgäſterna, de wärdiga till ſyndernas förlåtelſe, lif och ſalighet.

Sedan ſjunger eller uttalar präſten den heliga nattwardens Inſtiftelſeord:

Wår Herre Jeſus Kriſtus, i den natt, då han wardt förrådd, tog brödet, tackade, bröt det och gaf ſina lärjungar och ſade: Tagen och äten! Detta är min lekamen, ſom för eder warder utgifwen. Gören det till min åminnelſe!

Sammalunda tog han ock kalken, tackade och gaf ſina lärjungar och ſade: Tagen och dricken häraf alla! Denna kalk är det nya teſtamentet i mitt blod, ſom för eder och för många warder utgjutet till ſyndernas förlåtelſe. Så ofta ſom I det gören, gören det till min åminnelſe!

Däreſter ſäger präſten:

Låtom oß nu alla bedja ſå, ſom wår Herre Jeſus Kriſtus ſjälf har lärt oß:*

Fader wår, ſom är i himmelen! Helgadt warde ditt namn; tillkomme ditt rike; ſke din wilja, ſåſom i himmelen, ſå ock på jorden; wårt dagliga bröd gif oß i dag; och förlåt oß wåra ſkulder, ſåſom ock wi förlåta dem oß ſkyldiga äro; och inled oß icke i freſtelſe; utan fräls oß ifrån ondo; ty riket är ditt och makten och härligheten i ewighet. Amen.

* Församlingen bör högt deltaga wid läſandet af Fader wår.

Därefter sjunga prästen och församlingen:

Helig, Helig, Helig, Herre Gud allsmäktige! Fulla äro himlar och jorden af din härlighet. Gif salighet af höjden! Wälsign ware han, som kommer i Herrens namn! Gif salighet af höjden

Prästen wänder sig till församlingen och sjunger eller säger:

Herrens frid ware med eder!

Nu framträda nattwardsgästerna, och församlingen sjunger:

O Guds Lamm, som borttager wärldens synder, fräls oß, mil Herre Gud!

O Guds Lamm, som borttager wärldens synder, hör oß mil Herre Gud!

O Guds Lamm, som borttager wärldens synder, gif oß din fr och wälsignelse!

Därefter sjunges af församlingen under utdelandet af den heliga må den lämpliga psalmer, beledsagade af dämpadt orgelspel.

Åt hwarje nattwardsgäst meddelar prästen först brödet med dessa ord:

Kristi lekamen, för dig utgifwen!

Och därefter kalken med dessa ord:

Kristi blod, för dig utgjutet!

För hwarje afdelning af gäster, som lämnar nattwardsbordet, sä prästen:

Herren Jesus Kristus, hwilkens lekamen och blod I hafwen u fått, beware eder till ewigt lif! Amen.

Eller ock säger prästen wid meddelandet af brödet:

Jesus Kristus, hwilkens lekamen du mottager, beware dig ewigt lif!

Och wid kalkens meddelande:

Jesus Kristus, hwilkens blod du mottager, beware dig till ewigt

För hwarje afdelning af gäster, som lämnar nattwardsbordet, sä prästen:

Wår Herres, Jesu Kristi, nåd och frid ware med eder al Amen.

Eller något annat tjänligt språk ur den heliga skrift.

Sedan utdelningen af den heliga måltiden är slutad, säger prästen:

Låtom oß tacka och bedja!

Wänd mot altaret beder han följande bön:

Wi tacka Dig, allsmäktige Fader, som genom din Son, Jesus Kristus, oß till tröst och salighet har stiftat denna heliga nattward, och bedja Dig, förläna oß nåd att så begå Jesu åminnelse på jorden, att wi också måtte warda delaktiga af den stora nattwarden i himmelen.

Församlingen sjunger:

Amen.

Prästen, wänd till församlingen, sjunger eller säger:

Tackom och lofwom Herren!

Församlingen uppstår och swarar:

Herren ware tack och lof!

Halleluja! Halleluja! Halleluja!

Sist säger prästen:

Böjen edra härtan till Gud och mottagen wälsignelsen!

Herren wälsigne eder och beware eder; Herren låte sitt ansikte lysa öfwer eder och ware eder nådig; Herren wände sitt ansikte till eder och gifwe eder frid!

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Församlingen sjunger:

Amen, Amen, Amen.

Gudstjänsten afslutas med tyst bön.*

* Där omständigheterna äro sådana, att amen icke sjunges, må gudstjänsten afslutas med en psalmwers.

Nattwardsgång utan Högmässogudstjänst.

När sådan hålles, begynnes den med en psalm, hwarefter skriftermål följer. Efter aflösningen läses följande bön:

Allsmäktige, himmelske Fader! Wi tacka Dig af hjärtat, att D i den trösterika aflösningen har tillsagt oß wåra synders förlåtel och wi bedja Dig, att Du wille genom din Helige Ande så bere oß, att wi i sann botfärdighet och tro må undfå din Sons, Je Kristi, lekamens och blods sakrament och därigenom stärkas i kri ligt tålamod och i det ewiga lifwets hopp, tills Du omsider förlän oß en salig hädanfärd; genom Jesus Kristus, wår Frälsare. Am

Församlingen sjunger en psalmwers, hwarefter de wanliga pålysningar uppläsas från predikstolen eller utanför altarringen. Kollekten u tages i sammanhang härmed. Därefter sjunges psalmen 94, och n wardsgången firas på wanligt sätt.

Aftonsång eller tillfällig gudstjänst.

Först sjunges en psalm eller sång, hwarunder prästen träder för altar Efter sångens slut wänder han sig till församlingen, sägande:

Nåd ware med eder af Gud, wår Fader, och Herren Je Kristus! Amen.

Kommen, låtom oß tillbedja wår Gud och nedfalla för Herren

Därefter knäböjer prästen och beder:

Barmhärtige Gud, allgode Fader, hwilkens nåd warar från sl till släkte! Du är tålig, långmodig och förlåter alla botfärd deras mißgärningar och synder. Se mildeligen till ditt folk, hör dina barns suckar! Wi hafwa syndat; wi hafwa warit o aktiga och därigenom gjort oß owärdiga din godhet och kärlek; e Dig hafwa wi syndat och gjort illa inför Dig; men tänk ick wåra öfwerträdelser! Förbarma Dig öfwer oß; hjälp oß, G wår Frälsare, för ditt namns skull! Fräls oß och förlåt oß wåra synder, och gif oß din Helige Andes nåd att bättra wårt

diga lefwerne och få med Dig ett ewigt lif; genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Prästen uppstiger och säger:

Om wi wandra i ljuset, såsom han är ljuset, så hafwa wi gemenskap inbördes, och Jesu Kristi, Guds Sons, blod renar oß från all synd.

Prästen och församlingen sjunga:

Ära ware Fadern och Sonen och den Helige Ande, såsom det war af begynnelsen, nu är och skall wara från ewighet till ewighet! Amen.

Prästen säger:

Hören Guds ord genom N. N. i N. N. kapitel!

Efter texten läses den Nicenska tron:

Jag tror på en Gud, allsmäktig Fader, skapare af himmel och jord och allt det, som är, synligt och osynligt.

Och på en Herre Jesus Kristus, Guds enföddе Son, född af Fadern före hela wärlden, Gud af Gud, ljus af ljus, sann Gud af sann Gud, född och icke skapad, af samma wäsende med Fadern, genom hwilken allt är skapadt. För oß människor och för wår saligheds skull nedsteg han från himmelen och tog mandom genom den Helige Ande af jungfrun Maria och wardt människa; blef ock för oß korsfäst under Pontius Pilatus, död och begrafwen; och på tredje dagen uppstånden efter skrifterna; och uppfor till himmelen, sitter på Faderns högra sida, därifrån igenkommande med härlighet till att döma lefwande och döda; och uppå hans rike skall icke wara någon ände.

Och på den Helige Ande, Herren och lifgifwaren, hwilken utgår af Fadern och Sonen och tillika med Fadern och Sonen tillbedes och äras, och hwilken har talat genom profeterna.

Och en, helig, allmännelig och apostolisk kyrka.

Jag bekänner en döpelse till syndernas förlåtelse och förwäntar de dödas uppståndelse och den tillkommande wärldens lif. Amen.

Eller:

Wi tro på Gud Fader allsmäktig, himmelens och jordens skapar
Wi tro ock på Jesus Kristus, hans enfödde Son, wår Herr
hwilken är aflad af den Helige Ande; född af jungfrun Maria; pin
under Pontius Pilatus, korsfäst, död och begrafwen; nederstigen t
dödsriket; på tredje dagen uppstånden igen ifrån de döda, uppstig
till himmelen; sittande på allsmäktig Gud Faders högra sida; dä
ifrån igenkommande till att döma lefwande och döda.

Wi tro ock på den Helige Ande; en helig allmännelig kyrka,
heligas samfund; syndernas förlåtelse, lekamens uppståndelse och
ewigt lif.

Efter en psalm eller sång följer predikan, hwilken afslutas med en frib
Under den därpå följande sången träder prästen för altaret och ef
sången sjunger eller säger:

Herren ware med eder!

Församlingen uppstår och swarar:

Med dig ware ock Herren!

Prästen säger:

Låtom oß bedja!

Prästen wänder sig mot altaret och beder:

Waka öfwer oß, Herre, himmelske Fader, och bewara oß för
ondt både till kropp och själ! Gif oß nåd att i denna natt try
hwila under ditt beskärm! Beskydda och wälsigna din kyrka
församling samt wår öfwerhet! Tänk i nåd och förbarmande
dem, som äro stadda i sjukdom, nöd och farlighet! Förbarma
öfwer alla människor! Och när omsider wår sista afton kom
låt oß då få insomna i din frid, att wi må uppwakna till din
lighet; genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Fader wår, som är i himmelen! Helgadt warde ditt namn;
komme ditt rike; ske din wilja, såsom i himmelen, så ock på jor
wårt dagliga bröd gif oß i dag; och förlåt oß wåra skulder, sä
ock wi förlåta dem oß skyldiga äro; och inled oß icke i frestelse;
fräls oß ifrån ondo; ty riket är ditt och makten och härlighe
ewighet. Amen.

Därefter sjunger församlingen:

Herre, nu låter Du din tjänare fara i frid efter ditt ord, ty mina ögon hafwa sett din frälsning, hwilken Du har beredt inför alla folk, ett ljus till hedningarnes upplysning och ditt folk Israel till pris.

Ära ware Fadern och Sonen och den Helige Ande, såsom det war af begynnelsen, nu är och skall wara från ewighet till ewighet! Amen.

Eller:

Prästen, wänd till församlingen, sjunger eller säger:

Tacken och lofwom Herren!

Församlingen uppstår och swarar:

Herren ware tack och lof!

Halleluja! Halleluja! Halleluja!

Sist säger prästen:

Böjen edra hjärtan till Gud och mottagen wälsignelsen!

Herren wälsigne eder och beware eder; Herren låte sitt ansikte lysa öfwer eder och ware eder nådig; Herren wände sitt ansikte till eder och gifwe eder frid!

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Församlingen sjunger:

Amen, Amen, Amen.

Gudstjänsten afslutas med tyst bön.

II Kyrkoböner.

1. Litanian*.

Präften: Ewige, allsmäktige Gud!
Förbarma Dig öfwer oß!
Herre! Hör wår bön!
Herre Gud Fader i himmelen!
Herre Guds Son, wärldens Frälsare!
Herre Gud, Du Helige Ande!

Församlingen sjunger: Förbarma dig öfwer oß!

Präften: War oß nådig!

Församlingen sjunger: Hjälp oß, milde Herre Gud!

Präften: För alla synder,
För all willfarelse,
För allt ondt,
För djäfwulens försåt och list,
För pest och hungersnöd,
För krig och blodsutgjutelse,
För uppror och twedräkt,
För hagel och owäder,
För eld och wattunöd,
För ond bråd död,
För den ewiga döden

Församlingen sjunger: Bewara oß, milde Herre Gud!

Präften: Genom din heliga födelse,
Genom ditt kors och din död,
Genom din heliga uppståndelse och himmelsf
I anfäktning och nöd,
I wälgång och lycka,
I dödens stund,
På ytterста domen

*) Litanian må i sin helhet af präften läsas, där omständigheterna medgifwa en responsorisk anordning af densamma.

Församlingen sjunger: Hjälp oß, milde Herre Gud!

Prästen:
Wi, arme syndare, bedja Dig,
Att Du wärdes styra och beskärma din heliga kristna kyrka,
Att Du wärdes bewara alla lärare och åhörare i sann lära och heligt lefwerne,
Att Du wärdes afstyra falsk lära och all förförelse,
Att Du wärdes återkalla alla willfarande och förförda,
Att Du wärdes förläna oß seger öfwer wåra andliga fiender,
Att Du wärdes sända trogna arbetare i din skörd,
Att Du wärdes med ordet gifwa din Ande och kraft,
Att Du wärdes hjälpa och trösta alla bedröfwade och swärmodiga,

Församlingen sjunger: Hör oß, milde Herre Gud!

Prästen:
Att Du wärdes gifwa alla konungar och furstar frid och endräkt,
Att Du wärdes wälsigna, leda och beskärma wårt lands öfwerhet samt alla trogna ämbetsmän,
Att Du wärdes styrka och bewara krigsmakten till lands och watten,

Församlingen sjunger: Hör oß, milde Herre Gud!

Prästen:
Att Du wärdes hjälpa och undsätta alla dem, som äro i nöd och fara,
Att Du wärdes bewara och hjälpa alla hafwande kwinnor och barnaföderskor,
Att Du wärdes wederkwicka och trösta alla sjuka,
Att Du wärdes förlossa alla oskyldiga fångar,
Att Du wärdes försmara och försörja alla änkor och faderlösa, fattiga och förtryckta,
Att Du wärdes gifwa oß ett försonligt hjärta emot wåra fiender och omwända dem,

Prästen:

Att Du med dina heliga änglar wärdes ledsag
och bewara alla wägfarande till lands elle
watten,
Att Du wärdes wälsigna frukten på jorden, bergs
bruken, sjöfarten och andra lofliga näringsme
del och förläna oß nåd att rätt bruka dem,
Att Du wärdes förbarma dig öfwer alla märl
niskor,
Att Du wärdes nådigt höra oß,

Församlingen sjunger: Hör oß, milde Herre Gud!

Prästen:

O Jesus Kristus, Guds Son!
Förbarma Dig öfwer oß!

Prästen och församlingen sjunga:

O Guds Lamm, som borttager wärldens synder
Fräls oß, milde Herre Gud!
O Guds Lamm, som borttager wärldens synder
Hör oß, milde Herre Gud!
O Guds Lamm, som borttager wärldens synder
Gif oß din frid och wälsignelse!

Prästen: Kristus! Hör wår bön!

Församlingen sjunger:

Herre! Förbarma dig öfwer oß!
Kristus! Förbarma Dig öfwer oß!
Herre! Förbarma Dig öfwer oß!

Prästen: Herre, handla icke med oß efter wåra synder

Församlingen: Och wedergäll oß icke efter wåra mißgärningar

Prästen:

Herre, allsmäktige Gud, som hör de botfärdiga
sucar och tröstar de bedröfwade hjärtan: hö
den bön, som wi uti wår nöd frambära, o
hjälp oß, att allt det onda, som djäfwule
wärlden och wårt eget kött tillfoga oß, må g
nom din Andes kraft warda förstördt och t
intet; på det att wi, frälsta från allt ondt, m
i din församling alltid tacka och lofwa Dig
genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre.

Församlingen sjunger: Amen.

Eller:

Prästen: Herre, hjälp ditt folk och wälsigna ditt arf

Församlingen: Och föd dem och upphöj dem till ewig tid!

Prästen: Allsmäktige Fader, ewige Gud, himmelens och jordens Herre, Du, som genom din försyn skickar och regerar allting wäl: wi bedja Dig, att Du förlåter oß alla wåra synder och nådeligen förlänar oß endräktighet och beständig frid, så att wi må lefwa i din fruktan och alltid prisa och ära ditt heliga namn; genom Jesus Kristus, wår Herre.

Församlingen sjunger: Amen.

2. Bön på Adventssöndagen.

Herre Jesus Kristus! Wi tacka Dig, att Du, som kom till Israel, en rättfärdig och en hjälpare, än i dag med samma nåd kommer till din församling i ditt ord och i dina sakrament att predika evangelium för de fattiga, att läka de i hjärtat förkrossade, att förkunna de fångna frihet och de blinda syn. Gif oß genom din Helige Ande, att wi med williga hjärtan mottaga Dig och med fröjd hylla Dig såsom wår Konung. Stärk oß till att frimodigt bekänna Dig inför wärlden och förläna oß nåd, att wi med waksamhet förwänta din sista tillkommelse, och att wi då må finnas redo att stå inför Dig och med Dig få ingå i din ewiga glädje. Amen.

3. Bön på Juldagen.

Barmhärtige Gud, kärleksrike Fader! Wi tacka och lofwa Dig, att Du så nådigt fullbordat ditt löftesord till fäderna och låtit din enfödde Son till wår frälsning och saligbet blifwa människa. Herre Jesus Kristus, Dig ware ewigt lof, att Du, ehuru rik, blef fattig för wår skull, på det att wi genom din fattigdom skulle warda rika; att Du har blifwit wår broder, på det att wi med Dig skulle blifwa

Guds barn. Låt Dig nu också födas i wåra hjärtan, och såsom Du fastän Du är alla herrars Herre, har för wår skull blifwit ett barn, så gif oß det rätta barnasinnet! Du Faderns härlighets återsken och hans wäsens afbild, förnya oß efter din heliga bild! Du himmelska ljus, lys oß genom denna wärldens mörker! Du ewiga lif gör oß lefwande i Dig! Du store fridsfurste, förläna oß din frid och behåll oß ewigt i ditt rike, att wi må i din härlighet prisa och lofwa Dig, Du, som med Fadern och den Helige Ande lefwer och regerar i ewighet. Amen.

4. Bön på Nyårsdagen.

Ewige, allsmäktige Gud, stor i nåd och oföränderlig i trohet: Du förblifwer, såsom Du är, och dina år hafwa ingen ända. Dig hembära wi på detta årets första dag wårt tack och lof för all barmhärtighet, som Du under den förflutna tiden så rikligen bewisat oß. Wi bedja Dig, att Du allt framgent wille låta oß åtnjuta den wälgärning, som Du i Kristus Jesus, din Son, beredt oß. Skapa med detta nya år i oß ett nytt hjärta! Lär oß att först söka ditt rike och din rättfärdighet, så skall allt, hwad wi af jordiskt godt behöfwa, därjämte tillfalla oß. I ditt namn, Herre Jesus, wilja wi börja och fullborda allt wårt werk. Utbred din wälsignelse öfwer oß och öfwer alla, som med oß åkalla ditt namn. Amen.

5. Bön efter Passionspredikan.

Outsägligen stor, Herre Jesus, war din kärlek till oß, fallna människor, att Du för wår skull blef människa samt led smälek, ångest, pina och död för oß syndare, som eljest hade måst ewigt dö. Gif oß nåd, att wi alltid föra oß till sinnes och i tron mottaga denna dyra wälgärning, och att wi därför lofwa Dig tillika med Fadern och den Helige Ande, alltid föra ett kristligt lefwerne och i all nöd och motgång trösta oß därmed, att Du är wår Frälsare, som förlossat oß från dödens och djäfwulens wåld och slutligen skall taga oß från denna mödosamma wärld till Dig i himmelen, där wi skola i ewighet fullkomna ditt lof. Amen.

6. Bön på Långfredagen.

Herre Jesus, Du Guds Lamm, som borttager världens synder! Wi tacka Dig för din stora kärlek till oß arme syndare, att Du för wår skull ödmjukade Dig själf och wardt lydig intill döden, ja, intill korsets död. Du bar wår krankhet och lade uppå Dig wår sweda. Du tog näpsten på Dig, på det wi skulle hafwa frid och genom dina sår warda helade. Lofwadt ware därför ditt heliga namn! Rena nu oß från wåra synder genom ditt blod och gif oß din frid! Hjälp oß genom din döds kraft att dö från synden och att taga wårt kors på oß och följa Dig! Bewara oß i din gemenskap, på det att wi med alla dem, som öfwerwunnit genom ditt blod, må omsider få ewigt tacka och lofwa Dig. Amen.

7. Bön på Påskdagen.

Allsmäktige Gud, himmelske Fader! Inför Dig komma wi med tack och lof, att Du, som för wåra synders skull utgaf din enfödde Son, har för wår rättfärdiggörelses skull uppwäckt honom och gjort honom till en segerwinnare öfwer synd och död. Herre Jesus, Du liswets furste, gif genom din Helige Ande, att wi i din uppståndelses kraft må uppstå och wandra i ett heligt leswerne. Förläna oß det leswande hoppets tröst! Kom till oß, såsom Du kom till dina första lärjungar, och gif oß din frid! Behåll oß i denna frid intill ändan och låt oß i dödens stund få förnimma, att Du är uppståndelsen och liswet. Gör omsider wåra dödliga kroppar åter leswande och din förhärligade lekamen lika, så att wi en gång med den segerfirande församlingen få sjunga: "Gud ware tack, som har gifwit oß segern genom wår Herre Jesus Kristus!" Amen.

8. Bön på Kristi Himmelsfärdsdag.

Helige Frälsare! Du har fullbordat ditt stora återlösningswerk! Såsom ewig Konung har Du satt Dig wid Guds högra sida, och himmelens härskaror tillbedja Dig. Äfwen wi komma inför Dig med tillbedjan, tack och lof, att Du har återlöst åt oß Gud med ditt

blod och banat oß wägen till himmelen. Men ännu äro wi gäste och pilgrimer på jorden; hjälp oß wäl igenom denna tidens nöd Werka hos oß ett himmelsft sinne, så att wi söka det, som är där oß wan, och icke det, som är på jorden. Herre Jesus, Du, som är di församlings hufwud, uppfyll henne med din Andes rika gåfwor oc hjälp oß att med alla dina trogna en gång komma dit, där Du ä och se din härlighet! Amen.

9. Bön på Pingstdagen.

O Gud, wi tacka Dig, att du på kristenhetens första pingstdag be gåfwat dina trognas hjärtan med din Helige Ande och därigenom grundat din kyrka på jorden. Wi tacka Dig, att Du har upptagi äfwen oß i denna din församling, och att Du gifwit oß ditt ord oc dina sakrament, hwarigenom Du i den Helige Andes kraft will helg oß. Wi bedja Dig, utgjut din Helige Ande öfwer oß, öfwer wår församlingar och wåra hem! Kom, Helige Ande, upplifwa wår kalla, tröga hjärtan, rena oß från synden, föröka wår tro och upp wäck hos oß en brinnande kärlek till hwarandra, så att wi bewar Andens enhet genom fridens band. Sanningens Ande, led oß din sanning och förläna oß allt, hwad som tjänar till lif och gudak tighet, Dig till ära och oß till salighet. Amen.

10. Bön på Heliga Treenighetssöndag.

Helige, treenige Gud! Wi tacka Dig, att Du i din nådefulla u penbarelse har gjort Dig känd för oß såsom wår Gud, genom dop upptagit oß till dina nådebarn och födt oß på nytt till ewigt lif. Du wår Herres, Jesu Kristi, Fader, Du ewiga kärlek och barmhär tighet! Näderike Frälsare, Herre Jesus Kristus, Du wår wisdom wår rättfärdighet, wår helgelse och wår förloßning! Helige Ande sanningens, barnaskapets och bönens Ande! Dig, treenige Gu lofwa, ära och tillbedja wi. Kom till oß och gör Dig en boning wåra hjärtan! Werka i oß en sann tro och ett lefwande hopp o låt oß en gång med dina heliga änglar och alla utwalda få tillbedj prisa och tjäna Dig i din himmelska helgedom! Amen.

11. Bön wid Reformationsfester.

Himmelske Fader, wi frambära i dag inför Dig wårt tack och lof, att Du åter upptände för wåra fäder det klara ljuset af ditt evangelium, och att Du gaf dina tjänare nåd att frimodigt bekänna din sanning. Wi tacka Dig ock, att Du allt hittills låtit oß få behålla ditt rena och klara ord, fastän wi för wår otacksamhets skull förtjänt att mista det. Wi bedja Dig, bewara oß från allt mißbruk af den evangeliska läran till själfswåld och falsk frihet! Afwärj nådeligen ifrån oß all willfarelse! Låt ditt ord och dina sakrament bewaras oförfalskade åt wåra efterkommande! Gif ditt ords tjänare i wåra dagar, likſom de första bekännarne, kraft och wishet till att rätt wittna om Dig och att öfwerwinna motståndarne till ditt evangelium! Låt din församling bliſwa allt mer endräktig i sanningen och kärleken! Och war själf, o Gud, mot all fiendens makt wårt wärn och wapen, så att wi äfwen på den sista dagen må i din kraft allting wäl uträtta och bliſwa beståndande, ditt stora namn till pris och ära. Amen.

12. Bön wid Missionsfester.*

Allsmäktige Gud, kärleksrike Fader, Du, som utgaf din enfödde Son, att wärlden skulle warda salig genom honom, wi bedja Dig, se i nåd och förbarmande till dem, som ännu sitta i mörkret och dödens skugga. Upptänd i wåra hjärtan en brinnande kärlek till Dig, att wi måtte i sanning nitälska för ditt rikes utbredande på jorden. O Du skördens Herre, sänd arbetare i din myckna skörd! Styrk och wälsigna dina tjänare i deras werk! Låt ditt namn genom evangelium warda förhärligadt utöfwer jordens krets och låt oß en gång tillsammans med den oräkneliga skaran af alla släkten, folk och tungomål ewigt tjäna och lofwa Dig i din härlighet! Amen.

13. Bön på Tacksägelsedagen.

Kære himmelske Fader, wi tacka Dig af hjärtat för allt det goda wi undfått af din milda hand. Du har låtit ditt ord rikligen bo

*) Denna bön kan ock anwändas wid särskilda missionsgudstjänster.

ibland oß, och Du har äfwen beskärt oß mycken timlig wälsignelse Herre, wi äro allt för ringa till all den barmhärtighet och trohe Du bewisat oß. Men wi bedja Dig, att Du än widare wille war oß nådig, giftwa oß allt, som är oß nödigt och hälsosamt, och förlä na oß, att wi alltid förbliftwa ett folk, som under alla skiften för tröstar på din mäktiga hjälp, genom Jesus Kristus, wår Herre Amen.

14. Bön för församlingens nattwardsungdom.*

Store Gud, kärleksrike Fader! Du, som redan genom dopet til dina bekännare upptagit de barn, hwilka nu beredas att förste gången bliftwa gäster wid Jesu bord, gif, att de under denna ti beredelsetid lära rätt känna den nåd, som Du i pånyttfödelsens ba rikligen utgjutit öfwer dem. Öppna, böj och rör deras hjärtan, at de i botfärdig tro tillägna sig denna salighet. Och när de en da (i dag**) inför Dig och din församling själftwa aflägga sin tros bekännelse, gif då därtill din Helige Andes nåd, så att de wärdig undfå sin Frälsares nattward och sedan intill ändan stadigt fram härda i sin kristliga tros bekännelse och utöfning; genom din So Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

15. Bön i krigstider.

Herre, allsmäktige Gud, ewige Fader! Dig anropa wi; bönhö oß och bete oß din nåd! Förlåt oß, att wi på mångahanda sätt synd mißbrukat den fredens wälsignelse, som Du förlänat wår land. Fräls oß ur all nöd, hwarmed kriget hotar. Beskyddc uppehåll och hjälp alla dem, som till fosterlandets förswar gå ut at möta farorna och döden. Utan din hjälp, Herre, förmå mänskl wisdom och makt intet. Du är allena den, som upphöjer de ring och i stoftet nedslår de stolta. I ditt namn uppresa wi baneret: p

*) Enär det ämne, som denna bön afser, finnes intaget i Allmänn kyrkobönen, bör denna bön icke anwändes wid högmässogudstjänsten.

**) Den dag, då ungdomen konfirmeras, nyttjas orden: "i dag"; elje orden: "en dag".

ditt namn förtröſta wi. War oß biſtändig, o härarnas Gud, och förläna oß ſeger, att wi, frälſte ur wåra fienders hand, må i fredens lugn hembära Dig ett oſtördt lof för fredens frukter. Hör oß, milde Gud och Fader, för din Sons, wår Frälſares, ſkull. Amen.

16. Bön i dyr tid och hungersnöd.

Allsmäktige och nådige Gud, ſom låter allt wäxa på jorden, människorna och alla djur till uppehälle och föda! Wi haſwa med wåra ſynder afwändt ifrån oß din wälſignelſe, ſå att landet förſmäktar af hunger. Herre, wår Gud, ſe till wår nöd! Lindra, o Herre, af nåd detta ſtraff, att wi icke uppgifwas och förtwifla. Gif oß tålamod och undergifwenhet! Wälſigna wårt ringa förråd! Wälſigna åter jorden med fruktbarhet, gif tjänlig wäderlek, ſkänk oß nödtorftigt uppehälle och förläna oß nåd att hädanefter alltid tackſamt och mättligt njuta dina gåfwor! Gif oß med wårt dagliga bröd, tillika ſjälens näring, på det att wi nu och i all ewighet må loſwa Dig; genom din Son, Jeſus Kriſtus, wår Herre. Amen.

17. Bön under ſmittoſamma ſjukdomar.

Ewige, rättfärdige Gud! Inför Dig nedfalla wi och bekänna med förkroſſade hjärtan wår ſynd. Wi bekänna, att wi wäl förtjänt denna hemſökelſe, hwilken Du nu genom ſwår och ſmittoſam ſarſot låter öfwergå oß. Men wi anropa din miskund: o Herre, war oß nådig och ſkona oß! Handla icke med oß efter wåra ſynder och wedergäll oß icke efter wåra mißgärningar! Fräls oß från den plåga, ſom nu ibland oß ſprider förfäran, ſaknad och ſorg. Lär oß att bära din tuktan i tålamod och att hwarje ſtund hålla oß redo att ſtällas inför ditt anſikte! Wi öfwerlämna oß i dina händer, ty din barmhärtighet är ſtor. Gif oß din Helige Andes nåd, att hwarken död eller lif må ſkilja oß från din kärlek, ſom är i Kriſtus Jeſus, wår Herre. Amen.

18. Bön wid läggandet af grundsten till ny kyrka.

Allsmäktige, nådefulle Gud! Wärdes förläna din wälsignelse ti
det werk, som wi nu här till din ära begynt, och låt på denna grun
wal en helgedom höja sig, där din menighet kan samlas att tillbed
Dig, och där hon kan warda bespisad med ditt lefwande ord och dir
nådiga sakrament. Tag alla dem, som här skola arbeta, i ditt n
diga beskydd och gif dem ett gudfruktigt sinne, att de må förrätt
sin gärning på ett Dig behagligt sätt. Låt werkets fortgång ej fö
hindras genom någon ofärd! Men såsom wi bedja Dig, Herr
om biständ wid detta jordiska tempels byggande, så anropa wi D
ännu mer därom, att Du wärdes själf uppbygga din församling t
ett andligt hus, till ett heligt prästerskap till att offra Dig andli
offer, som äro Dig wälbehagliga; genom Jesus Kristus, wår Herr
Amen.

19. Bön i församling, där kyrkobygge förehafwes.

O Herre Jesus Kristus, Du, som har grundat och ännu gen
dina tjänare uppbygger ditt andliga Sion! Se i nåd till det ar
te, som wi här förehafwa, då wi uppbygga en helgedom, där di
återlösta wilja församlas att höra ditt ord och warda delaktiga
dina heliga sakrament samt tillbedja och lofwa ditt heliga nam
Främja Du wåra händers werk, ty om Du icke bygger huset, så
beta de fåfängt, som därpå bygga. Bewara för skada och farlig
alla dem, som här äro sysselsatta. Förläna din församling e
håg och wilja och gif framför allt, att din Helige Andes tempel
warda uppbyggdt och befäst i wåra hjärtan. Amen.

20. Bön wid kyrkomöten.

Allsmäktige, ewige och barmhärtige Gud, wår Herres, Jesu Kri
Fader! Du, som har satt din Son till din församlings hufwud
herre, och som genom din Helige Ande utur hela människoslä
församlar kyrkan och uti henne uppehåller och bewarar din sa
kännedom: wi bedja dig ödmjukligen, att Du förlänar åt oß (de

som nu äro församlade för att rådpläga om ditt rikes angelägenheter, din nåd, att wi (de) må så öfwerlägga och besluta om dessa högwiktiga ting, att de må lända ditt namn till ära och ditt rike till sann förkofran ibland oß. Regera Du oß (dem) genom sanningens, fridens och kärlekens Ande, att wi (de) må älska sanning och i din frid och i din kärlek och fruktan sköta det wärf, som oß (dem) åligger; genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

III. Om döpelsen.

A. Barndop.

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn.

Käre kristne! Genom Guds ord weta wi, att alla människor födas med synd, men wi weta ock, att Jesus Kristus har kommit i wärlden till att frälsa syndare. Emedan nu wår Herre Jesus har betygat och sagt: "Utan att en warder född af watten och Ande, kan han icke ingå i Guds rike" (Joh. 3: 5), så wilja wi efter hans befallning* genom nya födelsens bad upptaga detta (dessa) barn i den kristna församlingen, bedjande af allt hjärta, att wår Herre och Frälsare wille i nåd mottaga det (dem) och förläna det (dem) sin Helige Andes kraft till lefwande tro och sann gudaktighet. Härtill gifwe Gud sin wälsignelse för Jesu Kristi skull! Amen.

Upplyften edra hjärtan till Gud!

Wår Herre Jesus Kristus har själf instiftat den heliga döpelsen, då han sade till sina lärjungar:

Mig är gifwen all makt i himmelen och på jorden. Gån fördenskull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem till Faderns och Sonens och den Helige Andes namn, lärande dem att hålla allt det jag befallt eder. Och se, jag är när eder alla dagar intill wärldens ände. (Matt. 28: 18—20.)

*) Wid hittebarns dop inskjutas här orden: "då det är owiß, om detta barn undfått det heliga dopet".

Hören nu jämwäl det heliga och trösterika evangelium, hwilk läses hos evangelisten Markus:

De buro fram barn till Jesus, att han skulle taga på dem, m lärjungarne näpste dem, som framburo dem. Och när Jesus s det, wardt han mißlynt och sade till dem: Låten barnen komma t mig och förmenen dem icke; ty sådana hörer Guds rike till. Sa nerligen säger jag eder: Hwilken som icke mottager Guds rike såsa ett barn, han kommer aldrig därin. Och han tog dem upp i fa nen och lade händerna på dem och wälsignade dem. (Mark. 1 13—16.)

Därefter lägger prästen sin hand på barnets hufwud och beder:

Fader wår, som är i himmelen! Helgadt warde ditt namn; t komme ditt rike; ske din wilja, såsom i himmelen, så ock på jord wårt dagliga bröd gif oß i dag; och förlåt oß wåra skulder, såsi ock wi förlåta dem oß skyldiga äro; och inled oß icke i frestelse; ut fräls oß ifrån ondo; ty riket är ditt och makten och härligheter ewighet. Amen.

Herren Gud, den ewige Förbarmaren, som allena frälsar fr allt ondt, och som af nåd har kallat dig till delaktighet i ljuset nom wår Frälsare Jesus Kristus, uttage dig från mörkrets wäld het och behålle dig i sin sanning och fruktan nu och till ewig tid! Am

Låtom oß höra den kristna tro, som wi bekänna, och till hwil detta (dessa) barn skall (skola) döpas:

Jag tror på Gud Fader allsmäktig, himmelens och jord skapare.

Jag tror ock på Jesus Kristus, hans enfödde Son, wår He hwilken är aflad af den Helige Ande; född af jungfrun Ma pinad under Pontius Pilatus, korsfäst, död och begrafwen; ne stigen till dödsriket; på tredje dagen uppstånden igen ifrån döda; uppstigen till himmelen; sittande på allsmäktig Gud Fad högra sida; därifrån igenkommande till att döma lefwande och dö

Jag tror ock på den Helige Ande; en helig, allmännelig ky de heligas samfund; syndernas förlåtelse, lekamens uppstånd och ett ewigt lif.

Prästen fortfar:

Wiljen J, att detta (dessa) barn skall (skola) på denna tro warda döpt (döpta) och genom dopet i Kristi och hans kyrkas gemenskap upptagas?

Faddrarne swara: Ja.

Nu begjuter prästen barnets hufwud tre gånger med watten och säger:

Jag döper dig N. N. till Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Därefter säger prästen:

Låtom oß tacka och bedja!

Allsmäktige, ewige Gud, käre himmelske Fader! Wi tacka Dig af allt hjärta, att Du alltid håller wid makt och förökar din heliga kristna kyrka och nu har låtit detta (dessa) barn födas på nytt till ewigt lif. Wi bedja Dig, att Du wärdes bewara det (dem) i döpelsens nåd, så att det (de) må uppwäxa i din fruktan och i Kristi uppståndelses kraft wandra i ett nytt lefwerne, alltid wara Dig behagligt (behagliga) och efter detta lifwet undfå de saligas arfwedel i himmelen; genom samme din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Sedan uttalar prästen öfwer barnet wälsignelsen.

Herren wälsigne dig (eder) och beware dig (eder); Herren låte sitt ansikte lysa öfwer dig (eder) och ware dig (eder) nådig; Herren wände sitt ansikte till dig (eder) och gifwe dig (eder) frid!

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Därefter förmanar prästen faddrarne sålunda:

Käre kristne! Emedan detta (dessa) barn i nya födelsens bad har (hafwa) blifwit Guds barn och Jesu Kristi medarfwinge (medarfwingar); så låten J, som bewittnat denna heliga handling, wara eder angeläget att i kristlig kärlek och trogna förböner framgent understödja detta (dessa) barn; och läggen särskildt på edra hjärtan församlingens allmänna plikt att jämte barnets (barnens) föräldrar och i synnerhet wid deras frånfälle i barnets (barnens) omyndiga år tillse, att det (de) uppwäxer (uppwäxa) i Herrens tukt och

förmaning och sålunda troget förwarar (förwara) hwad det (de) dopet har (hafwa) undfått. Härtill förläne eder Herren sin nåd!

Prästen slutar med följande förmaning:

Låtom oß nu höra Guds ords förmaning till oß, som hafwa unf fått döpelsens nåd:

Såsom J nu hafwen mottagit Herren Kristus Jesus, så wandre i honom, rotade och uppbyggda i honom, och befästa i tron, såso J hafwen blifwit lärda, öfwerflödande i henne med tacksägelf (Kol. 2: 6, 7.)

Ära ware Fadern och Sonen och den Helige Ande, såsom det wo af begynnelsen, nu är och skall wara från ewighet till ewighe Amen.

Därefter säger prästen till faddrarne:

Gån i Herrens frid!

B. Nöddop.

När barnets swaga tillstånd icke tillåter att kalla präst, må en annan kr firmerad, gudfruktig person, man eller kwinna, döpa barnet. Sed rent watten framstaffats, förrättas dopet på följande sätt:

Upplyften edra hjärtan till Gud!

Wår Herre Jesus Kristus har själf instiftat den heliga döpelse då han sade till sina lärjungar:

Mig är gifwen all makt i himmelen och på jorden. Gån förde skull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem till Fader och Sonens och den Helige Andes namn, lärande dem att hålla a det jag har befallt eder. Och se, jag är med eder alla dagar int wärldens ände. (Matt. 28: 18—20.)

Därefter begjuter dopförrättaren barnets hufwud tre gånger med wat och säger:

Jag döper dig N. N. till Faderns och Sonens och den Hel Andes namn. Amen.

Därefter läses:

Fader wår, som är i himmelen! Helgadt warde ditt namn; t komme ditt rike; ske din wilja, såsom i himmelen, så ock på jord

wårt dagliga bröd gif oß i dag; och förlåt oß wåra skulder, såsom ock wi förlåta dem oß skyldiga äro; och inled oß icke i frestelse; utan fräls oß ifrån ondo; ty riket är ditt och makten och härligheten i ewighet. Amen.

Herren wälsigne oß och beware oß; Herren låte sitt ansikte lysa öfwer oß och ware oß nådig; Herren wände sitt ansikte till oß och gifwe oß frid!

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

IV. Om ungdomens första nattwardsgång.

På den utsatta dagen, och sedan barnen äro samlade omkring altaret, begynnes akten med afsjungandet af en psalm.

Då psalmen är slutad, håller pastorn från altaret till barnen ett kort tal, hwarefter förhöret widtager. Detta bör så inrättas, att de allra hufwudsakligaste delarna af salighetsläran blifwa genomgångna. Därefter öfwergår prästen till nedanstående frågor genom att tilltala ungdomen på detta sätt:

Älskade barn! I hafwen nu korteligen redogjort för eder insikt i den lära, hwilken wår Herre Jesus Kristus i sitt heliga ord har oß uppenbarat, och som i hans församling förkunnas och bekännes. Detta är ock den tro, till hwilken I ären döpta. Jag uppmanar nu eder att inför Gud och denna kristna församling swara och bekänna:

Tron I på Gud Fader allsmäktig, himmelens och jordens skapare?

Swar: Ja.

Tron I på Jesus Kristus, hans enfödde Son, wår Herre, hwilken är aflad af den Helige Ande; född af jungfrun Maria; pinad under Pontius Pilatus, korsfäst, död och begrafwen; nederstigen till dödsriket; på tredje dagen uppstånden igen ifrån de döda; uppstigen till himmelen; sittande på allsmäktig Gud Faders högra sida; därifrån igenkommande till att döma lefwande och döda?

Swar: Ja.

Tron I på den Helige Ande, en helig, allmännelig kyrka, de he
gas samfund; syndernas förlåtelse, lekamens uppståndelse och
ewigt lif?

Swar: Ja.

Är det edert allwarliga uppsåt att, i kraft af döpelsens nåd, fö
bliswa fasta i denna tro intill änden och, såsom Kristi efterföljar
genom tron wandra i ett nytt lefwerne, så att I älsken Herren, ed
Gud, öfwer allting och eder nästa såsom eder själfwa?

Swar: Ja.

Wiljen I därför med Guds hjälp, under wakfamhet och bi
flitigt bruka Guds ord och troget söka eder Frälsare i hans heli
nattward?

Swar: Ja.

Wiljen I ock undfly alla falska läror och troget hålla eder fa
wid Guds ord efter wår evangelisk-lutherska trosbekännelse?

Swar: Ja.

Sedan dessa frågor äro af barnen samfäldt beswarade med Ja, sä
präften:

Älskade barn! Inför Gud, den allwetande och allestädes n
warande, hafwen I nu med egen mun aflagt eder trosbekännelse
edra trohetslöften. Herren förläne genom sin nåd, att hela ed
lif och alla edra krafter må wara helgade till hans wilja och tjän
Kristus Jesus!

Här falla barnen på knä, och präften fortfar:

Wår Herres, Jesu Kristi, Fader gifwe eder efter sin härligb
rikedom, att I genom hans Ande warden stärkta med kraft till d
inwärtes människan och uppfyllda intill all Guds fullhet. Amen.

Präften knäböjer, wänd mot barnen, och beder:

Fader wår, som är i himmelen! Helgadt warde ditt namn; t
komme ditt rike; ske din wilja, såsom i himmelen, så ock på jorde
wårt dagliga bröd gif oss i dag; och förlåt oss wåra skulder, såso
ock wi förlåta dem oss skyldiga äro; och inled oss icke i frestelse; ut

fräls oß ifrån ondo; ty riket är ditt och makten och härligheten i ewighet. Amen.

Därefter stiger prästen upp och säger:

Låtom oß nu förena oß i trogna förböner för dessa barn!

Prästen wänder sig till altaret och beder:

Allsmäktige, barmhärtige Gud, himmelske Fader, Du, som i oß begynner och fulländar allt godt! Wi bedja Dig för dessa barn, som Du genom ditt dop har födt på nytt och genom ditt ord har låtit komma till den kunskap, att de själfwa nu hafwa kunnat inför din församling bekänna din nåd och kärlek i Kristus Jesus, wår Herre: fullborda det goda werk, som Du i dem begynt! Lär deras hjärtan allt mera känna wärdet af den salighet, hwilken din enfödde Son genom sin återlösning har beredt dem! De äro swaga: styrk Du dem med din kraft! De skola wandra genom en farlig wärld: led Du dem efter ditt råd! De komma i hwarjehanda frestelser: hjälp Du dem att kämpa och att segra! Gif din wisdoms och starkhets Ande, som är din Sons Ande, i deras hjärtan! Bered dem genom samme din Ande ett saligt åtnjutande af den heliga nattwarden, och låt deras första nattwardsgång och alla deras nattwardsgångar stärka och hugswala deras hjärtan! Trösta dem i all nöd och anfäktning med din Andes frid och fröjd och hjälp dem att utan återwändo waka och bedja och wara redo, på det att de må med alla trogna trösteligen förbida din käre Sons tillkommelse och allt mer och mer känna, älska och inför all wärlden med ord och gärningar bekänna och prisa Dig med samme din Son och den Helige Ande. Amen.

Om handpåläggning brukas, lägger prästen handen på hwarje barns hufwud och uttalar ett passande bibelspråk, t. ex. den apostoliska wälsignelsen.

Därefter wänder prästen sig till församlingen och säger:

Böjen edra hjärtan till Gud och mottagen wälsignelsen:

Herren wälsigne eder och beware eder; Herren låte sitt ansikte lysa öfwer eder och ware eder nådig; Herren wände sitt ansikte till eder och gifwe eder frid.

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Sedan barnen därefter uppstigit, slutas förrättningen med en psalm.

V. Om brudwigsel.

Först gör prästen denna förmaning:

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn.

Dyre kristne! Äktenskapet är af Gud själf stiftadt, till samhällets bestånd och till förenade makars inbördes hjälp, att lätta lifvets mödor, mildra mötande bekymmer och genom en sorgfällig uppfostran bereda efterkommandes sällhet. Denna stiftelse är helig; heliga äro deß förbindelser; heliga deß ändamål. Mannens plikt är att älska sin hustru och genom förstånd och wälwilja mer och mer söka att winna hennes förtroende. Så bör ock hustrun med kärlek och tillgifwenhet möta sin man, ömt deltaga med honom i omsorgen om deras hus och så skicka sig, att hon må täckas den make, hwilken hon gifwen är till hjälp. Man och hustru böra wäl besinna, att de ingått i det ståud, där deras gemensamma sällhet fordrar, att de ömse sidor obrottsligen hålla sitt äktenskapsförbund, genom sorgfällig uppmärksamhet på sig själfwa och sina plikter söka att förtjäna hwarandras aktning och kärlek samt städse förelysa hwarandra i en sann gudsfruktan. Därför ligger det makt uppå att bedja Gud om en sådan maka, hwilkens hjärta, öppet för sanning och dygd, känner sina plikter och sällheten i deras utöfning. Då begynnes och fortsättes äktenskapet efter Guds wilja. Då främjas genom denna förening den högsta lyckfalighet på jorden. Därtill wi ock öfwer dette brudpar bedja den allsmäktige om nåd och wälsignelse.

Sedan frågar prästen dem, först brudgummen:

Inför Gud den allwetande och i denna församlings närwaro frågar jag dig N. N., om du will hafwa denna N. N. till din äkta hustru och älska henne i nöd och lust?

Swar: Ja.

Därnäst bruden:

Inför Gud den allwetande och i denna församlings närwaro frågar jag dig N. N., om du will hafwa denne N. N. till din äkta man och älska honom i nöd och lust?

Swar: Ja.

Nu mottager prästen ringen af brudgummen och beder:

Herre, allsmäktige Gud, hwilkens ändamål med äktenskapets stiftelse äro heliga, wisa och wälgörande! Wi bedja Dig: se nådeligen till det förbund, hwilket dessa dina tjänare med detta wärdtecken inför Dig besegla, och låt uppå dem uppfyllas de löften, hwilka Du har tillsagt alla dem, som oströffligen lefwa efter ditt ord och troget hålla de förbindelser, dem Du till människors bästa stiftat. Amen.

Därefter tager brudgummen ringen och säger, under det han tillika med bruden håller densamma:

Jag N. N. tager dig N. N. nu till min äkta hustru att älska dig i nöd och lust, och till ett wärdtecken gifwer jag dig denna ring.

Bruden swarar:

Jag N. N. tager dig N. N. nu till min äkta man att älska dig i nöd och lust, och till ett wärdtecken emottager jag denna ring.

Sedan sätter brudgummen ringen på det brudens finger å wänstra handen, som är näst till lillfingret, hwarwid prästen säger:

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Ytterligare säger prästen:

Emedan I nu tagit hwarandra till äkta och sådant här offentligen inför Gud och denna kristna församling bekännen; alltså stadfäster jag, såsom Kristi tjänare, detta edert äktenskapsförbund, i Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Därefter läses:

Fader wår, som är i himmelen! Helgadt warde ditt namn; tillkomme ditt rike; ske din wilja, såsom i himmelen, så ock på jorden; wårt dagliga bröd gif oß i dag; och förlåt oß wåra skulder, såsom ock wi förlåta dem oß skyldiga äro; och inled oß icke i frestelse;

utan fräls oß ifrån ondo; ty riket är ditt och makten och härlighete i ewighet. Amen.

Att äktenskapet är ett heligt förbund, som efter godtycke af mä niskor icke kan upplösas, lärer oß wår Frälsare i evangeliften Ma tei 19 kapitel:

Fariseerna gingo till Jesus och sade: Är det lofligt för en ma att skilja sin hustru ifrån sig för hwilken orsak som helst? Me han swarade och sade till dem: Hafwen J icke läst, att den, som sk pade från begynnelsen, skapade dem man och kwinna och sade: "Fö denskull skall en man öfwergifwa sin fader och moder och hålla sig till sin hustru, och de tu skola warda ett kött"? Så äro de icke m tu, utan ett kött. Hwad således Gud har sammanfogat, må mä niskan icke åtskilja.

Sedan säger prästen till brudparet:

Betänken dessa Herrens, Jesu Kristi, ord! Förgäten aldrig, a edert äktenskapsförbund är orygglig, och upptagen med tålam och tacksägelse allt, hwad eder efter Guds skickelse kan wederfaras.

Prästen säger ytterligare:

Herren ware med eder och ledsage eder i sin sanning och frukta nu och till ewig tid! Amen.

Sedan brudparet nedfallit på knä, fortfar prästen:

Låtom oß bedja!

Allsmäktige, ewige Gud! Oföränderlig i nåd och barmhärtighe Wi bedja Dig, att Du wärdes uppfylla dessa dina tjänares hjärta med din Helige Ande och nådeligen omfatta dem med all andlig o lekamlig wälsignelse. Wälsigna det förbund, som de i dag inf Dig stadfäst. Gif nåd, att sällhet och trohet alltid må mötas i d ras hus, enighet och kärlek förljufwa deras mödor (och efterkom mandes dygder till tredje och fjärde släkte glädja deras ålderdom Hör, milde Gud, deras böner, och war deras beskärm, när de åkall Dig. Led dem efter ditt råd, att de efter fulländad wandring må sam las i de saligas ewiga boningar; genom din Son, Jesus Kristus wår Herre! Amen.

Gud, allsmäktig, sände sitt ljus och sin sanning, som beware eder i alla edra lifsdagar! Guds hand beskärme eder! Hans heliga änglar ledsage eder! Gud, Fader och Son och den Helige Ande, låte sin nåd wara mäktig öfwer eder! Amen.

Därefter läser prästen öfwer brudparet Wälsignelsen:

Herren wälsigne eder och beware eder; Herren låte sitt ansikte lysa öfwer eder och ware eder nådig; Herren wände sitt ansikte till eder och gifwe eder frid!

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

VI. Om jordfästning.

Wid jordfästning kastar prästen med skofweln tre gånger jord på liket och säger:

Af jord är du kommen. Jord skall du åter warda. Jesus Kristus, wår Frälsare, skall uppwäcka dig på den ytterste dagen.

Låtom oß bedja!

Allsmäktige, barmhärtige och ewige Gud! Du, som för syndens skull har förelagt människan, att hon måste dö! Du, som ock, på det att wi icke till ewig tid skulle förblifwa i dödens wåld, har lagt döden på din enfödde Son, Jesus Kristus, hwilken ingen synd hade, och har så genom hans död förwandlat wår död, att den icke skall wara oß skadlig! Wänd nu ditt faderliga ansikte till oß och gif nåd därtill, att wi hwar för sig måtte så begå denna begrafning, att wi med allwar besinna, huruſom äfwen wåra kroppar, när Du behagar hädankalla oß, skola åter warda jord, och märka det granneligen i wårt hjärta, att wi i denna wärlden icke hafwa någon waraktig stad. Gif oß, barmhärtige Fader, nåd att söka det, som ewigt är, och att alltid wandra så efter din heliga wilja, att wi på den ytterste dagen må uppstå till ewigt lif; genom din Son, Jesus Kristus, wår Herre. Amen.

Därefter läsas Fader wår och Wälsignelsen:

Fader wår, som är i himmelen! Helgadt warde ditt namn; t
komme ditt rike; ske din wilja, såsom i himmelen, så ock på jorde
wårt dagliga bröd gif oß i dag; och förlåt oß wåra skulder, såsc
ock wi förlåta dem oß skyldiga äro; och inled oß icke i frestelse; ut
fräls oß ifrån ondo; ty riket är ditt och makten och härligheter
ewighet. Amen.

Herren wälsigne oß och beware oß; Herren låte sitt ansikte ly
öfwer oß och ware oß nådig; Herren wände sitt ansikte till oß c
gifwe oß frid!

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, nam
Amen.

VII. Om intagning i församlingen.

Sådana, som äro döpta och konfirmerade i Swerige och icke förut tillhö
någon af synodens församlingar, intagas på följande sätt, sedan der
namn uppropats och de framträdt till altarringen.

Prästen säger:

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, nam
Amen.

Käre wänner! I hafwen begärt att blifwa medlemmar af de
na wår kristliga församling, och i Herrens och församlingens nam
hälsar jag eder wälkomna att med oß dela Guds rikes förmåner c
Guds rikes stridet.

Det är i sanning en stor och owärderlig förmån redan det, att
tillhöra Kristi stridande kyrka på jorden. Här hafwa wi evange
predikan, det ord, som är fast och wißt och kan frälsa wåra själa
här hafwa wi de heliga och högwördiga sakramenten efter Kristi o
och instiftelse; här är det, som Guds Helige Ande genom dessa m
demedel skänkes åt syndare, som werkar i deras hjärtan den bättrin
som är inför Gud, och den tro, som är till wår Herre Jesus Kristu
här är det, som den rätta tröften gifwes mot alla sorger och a
lidande, mot synd och död; ja, här i Kristi nåderike på jorden
det, som wi skola uppfostras och beredas att en gång blifwa sali
medlemmar af Guds triumferande församling i himmelen.

I denna Guds nådesinrättning på jorden blefwen I redan i eder späda barndom genom det heliga dopet intagna. I hafwen ock wid mognare år aflagt eder trosbekännelse och lofwat att bli eder Herre och Frälsare trogna. Wi wilja därför icke affordra eder någon ny bekännelse, wi önska blott weta, om I äfwen i detta land wiljen widbliſwa wår gamla oförgängliga tro och lära.

I församlingens namn får jag därför inför Gud tillfråga eder:

1. Wiljen I troget widbliſwa den bekännelse, som I redan en gång inför Gud och hans församling hafwen aflagt, och erkännen I de löften, som I då gåfwen eder Gud och Frälsare?

Swar: Ja.

2. Tron och bekännen I således, att den heliga Skrift är Guds ord, den enda regeln och rättesnöret för människornas tro och lefwerne, samt att Augsburgiska bekännelsen och Luthers lilla katekes utgöra en kort men sann sammanfattning af kristendomens hufwudläror?

Swar: Ja.

4. Lofwen I också att redligen iakttaga de plikter, hwartill denna bekännelse i allmänhet och ledamotskapet af församlingen i synnerhet förbinda eder, i enlighet med församlingens konstitution?

Swar: Ja.

Till följd af hwad I nu hafwen betygat får jag härmed förklara eder wara medlemmar af denna wår ev. lutherska församling, och hafwen I, såsom sådana, lika med oß, en fri tillgång till nådemedlens bruk. Herren förläne eder sin nåd att betjäna eder af denna förmån till eder ewiga salighet!

Låtom oß bedja!

(Präſten beder fritt eller ock denna bön):

Ewige, allsmäktige Gud, som sändt din ende Son i wärlden att upprätta ditt rike och öfwerwinna synden, djäfwulen och helwetet: wi tacka Dig, att Du ännu uppehåller, bewarar och förökar din församling på jorden och genom ditt ord och de heliga sakramenten gifwer oß din Helige Andes gåfwa. Wi bedja Dig, att Du wärdes

wälsigna och bewara denna församling, så att hon i en sann tro m
Dig rätteligen tjäna. Låt ditt ord förblifwa rent och klart iblan
oß och bära rättskaffens frukter till ewinnerligt lif. Wälsigna des
dina tjänare, som i dag förenat sig med denna din församling, a
de i sanning må wara förenade med Dig och tjäna Dig i en san
tro och ett heligt lefwerne. Befrämja allt godt werk i och genom o
här i detta lifwet, och när det är slutadt, så låt oß af nä
för Kristi skull lofsjunga Dig i den stora församlingen i himmelen
genom Jesus Kristus, wår Herre! Amen.

Wår Herres, Jesu Kristi, nåd och frid, Guds kärlek och de
Helige Andes delaktighet ware med och öfwer eder alla! Amen.

VIII. Huru kyrkotjänare skola i sina ämbeten inställas.

De kyrkotjänare, som böra inställas i sina ämbeten, äro diakoner och ky
kowärdar (Trustees), och bör detta werkställas så snart som möjli
efter deras wal. Denna förrättning försiggår efter predikan och, sedd
en psalm eller wers blifwit sjungen, på följande sätt:

De nywalda diakonerna och kyrkowärdarne framträda till altarringe
och prästen wänder sig till dem och säger:

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, nam
Amen.

Älskade bröder i Herren!

Emedan I blifwit walda till detta wiktiga ämbete i Guds försa
ling, så hören Guds förmaning och löfte!

Men i dessa dagar, då lärjungarnes antal förökades, begynte i
grekiske judarne att knorra mot ebreerna däröfwer, att deras änk
blifwit förbisedda wid det dagliga betjänandet. Då kallade de t
hopen af lärjungarne tillsamman och sade: Det är icke tillbörlig
att wi öfwergifwa Guds ord för att tjäna wid borden. Utsen dä
för, bröder, sju män bland eder, som hafwa godt rykte om sig o
äro fulla af den Helige Ande och wisdom, hwilka wi kunna anstäl
för detta behof. Men wi wilja ägna oß ständigt åt bönen och o
dets tjänst. (Apg. 6: 1—4.)

Så förmanar jag nu eder, mina bröder, wid Guds barmhärtighet, att I frambären edra kroppar till ett offer, som är lefwande, heligt och Gud behagligt, eder förnuftiga gudstjänst. — Ty såsom wi i en enda kropp hafwa många lemmar, men alla lemmarna icke hafwa samma förrättningar, så äro wi, de många, en enda kropp i Kristus, men hwar för sig äro wi hwarandras lemmar och hafwa olika gåfwor efter den nåd, som blifwit oß gifwen. Har någon profetia, så ware hon i öfwerensstämmelse med tron; har någon en tjänst, akte han på tjänsten; är någon en lärare, akte han på lärandet; förmanar någon, akte han på förmanandet; gifwer någon, gifwe han i enfald; styr någon, göre han det med nit; öfwar någon barmhärtighet; göre han det med glädje. (Rom. 12: 1, 4—8.)

De, som hafwa tjänat wäl, winna en god ställning och mycken frimodighet i den tro, som är i Kristus Jesus. (1 Tim. 3: 13.)

Därefter säger prästen:

Herren gifwe eder nåd att wäl behjärta dessa Guds ord!

De särskilda plikter, som eder åligga, äro dessa:

1) Diakonerna skola med Guds hjälp i sitt eget hus och inför hela församlingen iakttaga och ådagalägga ett kristligt lefwerne i ord och wandel;

2) De skola i pastors frånwaro leda den offentliga andakten samt i allmänhet uppmana till och söka befrämja en sann och lefwande kristendom;

3) De skola besöka sjuka samt winnlägga sig om att anskaffa hjälp åt behöfwande och nödställda medlemmar inom församlingen;

4) De skola tillse, att församlingens lärare enligt Guds ord får sitt tillbörliga underhåll;

5) De skola draga försorg om att församlingens barn och ungdom blifwa behörigen underwisade i kristendomen, och att skolor för detta ändamål inrättas och underhållas;

6) De skola werka för missionens befrämjande;

7) De skola slutligen i allmänhet tillse, att allting inom församlingen och särskildt wid den offentliga gudstjänsten tillgår med ordning och skick.

Kyrkowärdarne (Trustees) skola

1) Hålla församlingens egendom i troget förwar, till deß bruk och förmån; hafwa om händer och troget förwara alla deß fastebref och andra nyttiga och wiktiga papper;

2) De skola troget utföra församlingens beslut rörande deß ekonomiska angelägenheter; werkställa nödiga reparationer å kyrka och andra församlingsbyggnader i öfwerensstämmelse med församlingens konstitution och beslut; för skada och förstörelse bewara all annan egendom, som tillhör församlingen;

3) De skola uppbära och redowisa alla församlingens räntor och inkomster m. m. samt wid hwarje årsstämma redogöra för sina åligganden.

Därefter säger han:

Dessa äro de plikter, som församlingens förtroende har pålagt eder. Jag frågar eder nu: Lofwen I att, med Guds hjälp, dem redligen uppfylla, så widt eder görligt är?

Swar: Ja.

Prästen säger:

Gud styrke och hjälpe eder att allt detta hålla! Och härmed förklarar jag, att I ären i edra ämbeten inställde i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Fader wår, som är i himmelen! Helgadt warde ditt namn; tillkomme ditt rike; ske din wilja, såsom i himmelen, så ock på jorden; wårt dagliga bröd gif oß i dag; och förlåt oß wåra skulder, såsom ock wi förlåta dem oß skyldiga äro; och inled oß icke i frestelse; utan fräls oß ifrån ondo; ty riket är ditt och makten och härligheten i ewighet. Amen.

Därefter säger prästen:

Böjen edra hjärtan till Gud, och anammen wälsignelsen!

Herren wälsigne eder och beware eder; Herren låte sitt ansikte lysa öfwer eder och ware eder nådig; Herren wände sitt ansikte till eder och gifwe eder frid!

I Guds, Faderns och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Böner på alla dagar i weckan.

Om brinnande andakt och om bönegåfwa.

Barmhärtige, nådige, kärleksrike Fader i himmelen! Du har befallt mig att bedja. Din käre Son har lärt mig bedja och med en dyr ed lofwat mig bönhörelse. Din helige Ande gifwer mig ofta i mitt hjärta erinring om bönen. Och jag wet, att all god gåfwa och all fullkomlig gåfwa kommer ofwanefter från ljusets Fader; jag wet ock, att ingen sann, waraktig och wälsignad förmån, himmelsk eller jordisk, timlig eller ewig, kan winnas utan bön, och att bönen angår din ära, och att min högsta nödtorft den fordrar, äfwensom hwilket ljusligt samtal med dig bönen är, och huru du swarar medelst tröst och heliga tankar, och att ingen hjälp och sann tröst kan winnas utan bön. Därpå har jag så många heliges och min Herres, Jesu Kristi, exempel. Likwäl är jag så försumlig och trög till bön och litar mer på mitt arbete och min klokhet än på din hjälp och nåd. Ack, förlåt mig sådan säkerhet och dårskap och förakt för ditt gudomliga löfte. Afwänd från mig det swåra straff, hwarmed du hotar dem, som förakta din nåd, nämligen att du will förakta dem igen, och att de, som löpa efter en annan, skola få stor bedröfwelse. Gif mig nådens och bönens ande. Låt mig betänka dina hugneliga ord och löften: hwar och en, som åkallar Herrens namn, han skall warda salig; innan de ropa, will jag höra, och medan de ännu tala, will jag swara; Herren är när dem, som åkalla honom; allt hwad I bedjen Fadern i mitt namn, det skall han gifwa eder; hwilken ibland eder är, som gifwer sitt barn en sten, när det beder om bröd? Upptänd mitt hjärta genom innerlig brinnande andakt och med din nåds ljus. Låt min bön wara dig en söt lukt, såsom Noaks offer. Uppenbara dig för mig, såsom du uppenbarade dig för Abraham i de tre männernas gestalt, och gå icke framom din tjänare. Wäl-

signa mig i min bön, likasom Isak. Wisa himlastegen för mig, likasom för Jakob. Låt mig upplyfta mina händer till dig likasom Moses. Upplåt mitt hjärta, likasom Lydias, så att jag i min bön förgäter allt jordiskt. Ack, Herre, alla hjärtans ransakare, som prösvar hjärtan och njurar! Du wet, huru obeständiga mänskliga hjärtan och sinnen äro, mycket ostadigare än watten, som röres af winden. Ack, förläna mig andakt, att jag icke må föras hit och dit af så mångahanda tankar. Ack, du kan hålla mitt hjärtas skepp stilla, fästa det och styra det mycket bättre än jag själf. Statt upp, Herre, näpsa mitt hjärtas stormwind och oroliga haf, att det må wara stilla, hwila i dig, utan hinder se på dig och förbliswa med dig förenadt. För mig ut i den andliga öknen, där jag intet hör eller ser af det, som wärldsligt är, utan endast dig, att du må tala med mig i ensamheten, att jag må wänligen kyssa dig, och ingen se det och begabba mig. Förnya mitt hjärta, sinne och håg. Upptänd i mig ditt ljus, att det må lysa i mig, så att mitt hjärta blir brinnande och upptändt uti din kärlek och andakt. Tag bort stenhjärtat, att jag må känna din Andes låga, kärlek, tröst och wänliga swar. Ack tag genom din nåd bort allt, som förhindrar min andakt, det wara sig wärlden eller min köttsliga wilja, såsom wrede, hämndlusta, otålighet, otro, högfärd, oförsonlighet, obotfärdighet. Låt din helige Ande sucka, ropa, bedja, lofwa, tacka, wittna uti mitt hjärta och giswa min ande wittnesbörd om barnaskap hos Gud. Låt honom med sin himmelska eld upptända och uppwärma mitt kalla hjärta och mana godt för mig hos Gud med outsäglig suckan. Låt din helige Ande bo uti mig, göra mig till Guds tempel och helgedom och uppfylla mig med gudomlig kärlek, ljus, andakt, himmelska tankar, lif, tröst, styrka, fröjd och frid. Låt din helige Ande göra mitt hjärtas tempel ljufligt och wälluktande med andaktens himmelska rökelse. Låt oß genom din helige Ande, o Fader, bliswa förenade med din käre Son Jesus Kristus, såsom med wårt huswud, så att wi bedja honom, genom honom och med honom. Låt oß ock genom den helige Ande bliswa förenade med alla trogna hjärtan och med hela den heliga kyrkan, att wi med hela kyrkan, för hela kyrkan och uti kyrkan

såsom i din helgedom, bedja och i Jesu Kristi namn bliswa bönhörde. Amen.

Allmän morgonbön.

Det är en kostlig ting att tacka Herren och lofsjunga ditt namn, du allra högste; om morgonen förkunna din nåd, och om aftonen din sanning. Ps. 92: 2, 3.

Barmhärtige och nådige Gud, hwilkens godhet och trohet är hwarje morgon ny! Dig ware lof, ära och tack för dagens wälsignade ljus och att du mig i denna natt nådeligen bewarat hafwer och förlänat mig en ljuf sömn och en god hwila. Låt mig äfwen under ditt nådiga och kärleksrika beskydd framlefwa denna dag och med nytta och glädje begagna dagens ljus och werka, medan dagen warar. Men framför allting upplys mig med det ewiga ljuset, som är min Herre, Jesus Kristus, att han må förskingra mörkret i min själ, med sin nåd och med sin kunskap. Upptänd hos mig trons ljus och föröka och stärk det. Uppwäck din kärlek i mig. Befästa mitt hopp. Gif mig en sann ödmjukhet och saktmodighet, att jag må wandra i min Herres, Jesu Kristi fotspår, och låt din fruktan styra allt mitt görande och låtande. Drif bort ifrån mig allt andens mörker och all hjärtats blindhet. Bewara mig i dag och alla dagar för widskepelse och afguderi, för högfärd och ditt namns misbruk, för ditt ords förakt och olydnad emot dina bud. Bewara mig för fiendskap, hat och afund, så att solen denna dag icke må gå ned öfwer min wrede. Bewara mig för orättfärdighet, falskhet och lögn, för den skändliga girigheten och för alla andra onda lustar. Och om jag icke kan undgå att frestas af onda lustar, så gif mig din nåd att icke duka under i frestelsen, utan i din kraft stå frestaren emot och öfwerwinna honom. Uppwäck däremot hos mig hunger och törst efter dig och din rättfärdighet och lär mig göra efter ditt behag. Din gode Ande före mig på en jämn wäg. Låt mig, såsom Jacob möta dina heliga änglar, att de bewara mig på alla mina wägar och bära mig på sina händer. Låt allt, hwad jag talar och gör, tänker[1] och begärer, lända till ditt namns ära. Gör mig

till din barmhertighets käril och din nåds werktyg. Gif wälsignelse till min kallelses arbete och låt allt lyckas wäl. Wälsigna min föda och låt mig efter din wilja min afskilda spis få. Jag befaller i dina händer min kropp och min själ, mitt gods och min ära. Gör nåd med mig och alla menniskor. Bewara oß för krig, pest och hungersnöd och för ett ond bråddöd. Beskär mig en gång en salig ändalykt och låt mig med glad åstundan wänta den stora ytterstа dagen och min Herres, Jesu Kristi härliga uppenbarelse.

Gud Fader wälsigne mig och beware mig! Guds Son låte sitt ansigte lysa öfwer mig och wara mig nådig! Gud den Helige Anda upplyfte sitt ansigte öfwer mig och gifwe mig sin frid! Amen.

Allmän aftonbön.

Lofwa Herren, min själ, och allt det uti mig är, hans heliga namn. Lofwa Herren, min själ, och förgät icke, hwad gådt han dig gjort hafwer; den dig alla dina synder förlåter och helar alla dina brister; den ditt lif förlöser från förderf och kröner dig med nåd och barmhertighet. Ps. 103: 4.

Barmhertige Gud och Fader! Dig hembär jag lof och tack för alla dina wälgerningar och i synnerhet derför, att du genom din gudomliga nåd har låtit mig fullända den sistförflutna dagen och hulpit mig att öfwerwinna deß beswärlighet och plåga. Hwar dag har ju här på jorden sin egen plåga, men du hjelper oß, så att wi öfwerwinna den ena plågan och beswärligheten efter den andra, till deß wi slutligen komma till ro och till den ewiga dag, der all plåga och nöd skall upphöra. Ack Herre, jag är alltför ringa till all den barmhertighet och trohet, som du på mig bewisar, ty jag gör mycket ondt och försummar mycket godt. Ho kan märka, huru ofta han felar? Förlåt mig alla synder, som jag i denna dag begått hafwer med tankar, ord och gerningar. Tillgif alla mina synder under hela min lefnad och war mig nådig för Jesu Kristi skull. Hjelp, att jag måtte få dö ifrån alla synder och bliswa allt mera gudfruktig, helig, from och rättfärdig. Wälsigna min hwila, att min sömn icke må wara en sömn i synden, utan att jag såsom, såsom Jakob, i drömmen må skåda dig och se himmelen öppen, på hwilken Guds änglar öfwer mig stiga upp och ned [illegible] wake eller sofwe, så bliswe ditt heliga namn uti mitt hjerta. Gif

att jag icke må förskräckas för nattens fasa eller frukta för en plötslig förskräckelse; låt mig under ditt beskydd sofwa alldeles i frid. Bewara mig för satans bedrägeri, för fiendens anfall, för eld och wattennöd! Du, Israels wäktare, är icke sömnig eller sofwer, war derför också ett skydd och beskärm för mig och de mina. Låt dina heliga änglar bewara oß och alla menniskor och gif oß wederqwickelse ifrån ditt ansigte. Uppwäck mig, om dig så behagligt är, åter i morgon med helsa och styrkta krafter. Men skulle under denna natt min sista stund komma, så förläna mig ett saligt afsked ifrån denna werlden och en salig hwila och roligher med Jesus Kristus, min Frälsare. Amen.

Morgonbön på Söndagen.

I begynnelsen skapade Gud himmel och jord. Och jorden war öde och tom, och mörker war på djupet, och Guds ande swäfwade öfwer wattnet och Gud sade: Warde ljus, och det wardt ljus. Och Gud såg ljuset, att det war godt. Då skilde Gud ljuset ifrån mörkret. Och kallade ljuset dag och mörkret natt. Och wardt af afton och morgon den första dagen. 1 Mos. 1: 1—5.

Herre Gud! du är wärdig att taga pris, ära och tack. Du har tillförene grundat jorden, och himlarne äro dina händers werk; du talar, så sker det, du bjuder, så står det der. Du har på denna dag kallat ljuset ut ur mörkret och i detta ljus ser mitt öga dina händers werk. Herre, huru äro dina werk så stora och många; du hafwer dem alla wisligen ordnat och jorden är full af din godhet; detta besinnar min själ wäl och tackar dig för alla dina wälgerningar, jemwäl för ditt nådiga bewarande i den framlidna natten och för den nya dagens ljus, som du låtit mig upplefwa. Hjelp, att jag nu må hata och öfwergifwa alla mörkrets gerningar och såsom ditt barn wandra i ljuset. Du har gifwit oß ett ännu skönare ljus, än det blott naturliga. Din kåre Son, Jesus Kristus, är det sannfärdiga ljuset, som upplyser själen; den som följer detta ljuset, han skall icke wandra i mörkret. Upplys då, Herre Jesu! äfwen min ande med den rätta tron och låt ett klart sken af din nåd intränga i mitt hjerta, på det jag i dig må hafwa frid, lif och salighet. Du har på denna morgonstunden uppstått ifrån de döda och lifwet och ett oförgängligt wäsende framburit i ljuset för dina återlösta. Gif ditt lif uti mig, lär mig förja för min

ödödliga själ och gör mig beredd för ditt himmelska rike! Och du, Helige Ande, som på denna dagen blef utgjuten öfwer wår Herres apostlar, kom äfwen i mitt hjerta, förnya och föröka hos mig din nåd, wälsigna min gång upp till Herrens hus och stadfäst ditt evangelium på min själ och på alla, som höra det med mig. Bewara mig, att jag icke bedröfwar dig genom något wanhelgande af din sabbat eller wänder din wälsignelse i förbannelse. Gif mig din wälsignelse, treenige Gud! din kärlek, Gud Fader, och din nåd, Guds Son, och din delaktighet, Gud, du Helige Ande, ware och förblifwe med mig ewinnerligen. Amen.

Aftonbön på Söndagen.

Såsom Kristus är uppwäckt ifrån de döda genom Fadrens härlighet, så skola wi ock wandra i ett nytt lefwerne. Rom. 6: 4.

Herre Jesus! Du har helgat denna dagen genom din uppståndelse ifrån de döda och genom din Helige Andas utgjutande. Frid ware eder! så helsade du dina lärjungar, då du återwände ur grafwen; ack, tillsäg äfwen min själ din frid och wisa henne dina genomborrade händer, på det jag må warda glad i tron derpå, att du äfwen har tecknat mig på dina händer och i ewighet icke skall förgäta mig. Blås på min ande med din Helige Anda och låt mig höra af din mun de orden: dina synder äro dig förlåtna! Ja, förlåt mig alla mina skulder och uppwäck mig till ett nytt lif, att jag må tjena dig i helighet och rättfärdighet. Hwad jag felat och syndat det ångrar jag af hjertat, och jag afsäger mig, såsom jag redan i mitt dop gjort, nu ånyo djefwulen och allt hans wäsende och allt hans werk samt förpligtar mig att lefwa efter ditt ord och wilja. Omgjorda mig dertill med din gudomliga kraft, att jag må wandra wärdigt ditt kära evangelium. Jag tackar dig för detta ditt kära evangelium och för alla wälgerningar, som du ända till denna stund mig bewisat. Låt din barmhertighet öfwer mig icke taga någon ända. Tag mig och mina kära under denna natt i ditt nådiga beskydd, afwärj i nåder allt ondt och låt oss under ditt beskärm trygge hwila. Trösta alla bekymrade och anfäktade och wederqwick alla sjuka och döende och låt dem icke dö i sina synder, utan få, förr än de skiljas hädan, sina blickar rigtade på Guds lam, som bär werldens synder; låt din nåd

och godhet wara wäldig öfwer wår öfwerhet, som du hafwer satt öfwer oß, samt öfwer alla menniskors barn. Skall denna natt blifwa min sista natt på jorden, så befall dina änglar, att de föra min själ dit der du är, och till det rätta lifwet och det ljufliga wäsendet på din högra hand ewinnerligen. Ehwad jag wakar eller sofwer, hörer jag dig till, Herre Jesus, och warder genom dig ewigt salig. Amen.

Morgonbön på Måndagen.

Och Gud sade: Warde ett fäste emellan wattnen och åtskilje watten ifrån watten. Och Gud gjorde fästet, och åtskilde det wattnet, som war under fästet, ifrån det watten, som war ofwan fästet. Och det skedde så. Och Gud kallade fästet himmel. Och wardt af afton och morgon den andra dagen. 1 Mos. 1: 6—8.

Jag prisar dig, himmelske Fader, all tings skapare, du som hafwer skapat himmelen öfwer mig tillika med luften, som jag andas, och molnen, som swäfwa öfwer mig. Din godhet räcker så långt som himmelen är, och din sanning så långt som skyarne gå. Derifrån fuktar du jorden och gör landet fullt med frukt, så att allt, som lefwer warder mättadt till behaglighet. Du, som är rik öfwer alla, du har äfwen wälsignelse att skänka åt mig och mina kära. Gif oß i dag och alla dagar wårt dagliga bröd. Du har satt fridens regnbåge i skyn, att han skall wara ett tecken till din godhet och kärlek. Gif mig ett barnsligt förtroende i mitt hjerta, att ditt nådesförbund icke skall förfalla, och lär mig att alltid taga allting såsom ifrån dig, såsom wäl menadt och wäl gjordt. Dig befaller jag mina wägar och hoppas på dig, att du skall wäl görat. Du wisar winden sin wäg och skickar molnen dit du will, och du förer äfwen mig på rätta wägen för ditt namns skull. Låt mig blott icke sjelf wälja någon ond wäg, utan alltid wandra på den wägen, som drager till det ewiga lifwet. Hjelp mig dertill, min kære Herre och Gud, på det jag må fröjdas och glädjas på den dag, då din Son, Jesus Kristus, skall komma i himmelens sky för att döma lefwande och döda. Utskryk mina mißgerningar såsom ett moln och mina synder såsom en dimma. Drag mitt hjerta till dig, du som hafwer återlöst mig, på det jag må wandra inför dig och wara ostraffelig både i ord och gerningar. Hör mig för Jesu Kristi skull. Amen.

Aftonbön på Måndagen.

När jag i min säng ligger, så tänker jag uppå dig; när jag uppwaknar, så talar jag om dig, ty du är min hjelpare, och under dina wingars skugga will jag fröjda mig. Ps. 63: 7, 8.

Allsmägtige, ewige Gud! Dig tackar jag af hjertats grund för din oändliga godhet, att du under den förflutna dagen uppehållit mig med din rättfärdighets högra hand och beskyddat mig med din nåd, utan hwilken jag wore hemfallen åt den timliga och ewiga döden. Öfwergif mig icke heller hädanefter och drag icke din hand från mig. Fastän solens förgängliga ljus nu har wikit ifrån mig, så wik du dock icke ifrån mig, utan upplys min själ, att hon må befrias ifrån syndens mörker och i en sann tro skåda dig och med frimodighet wänta efter dig. Wara du, o Gud, under denna natt min klippa och min hjelpare, om satan will anfalla mig, och afwärj allt, som kunde wara min kropp eller min själ skadligt. Låt mig insomna med heliga tankar och med ett till dig wändt hjerta åter uppwakna. Bewara mig för onda drömmar och låt min ande äfwen då, när jag insomnat, umgås med dig och tänka på dig. O, du gode och nådige Fader, förlåt alla mina synder! Bortdrif mig icke i din wrede, utan twå mig wäl ifrån min mißgerning och renfa mig ifrån min synd. Låt mitt efter din Ande nådehungrande hjerta finna frid i din älskade Son och i det offer, som han till wår försoning framburit. Förbarma dig öfwer alla stånd, lärare och åhörare, öfwerhet och undersåter, och lär alla menniskor att wandra på dina wägar. Upprätta din fruktan öfwer allt och afstyr alla de förargelser, som ibland oß äro gängse. Men bewara mig för allt syndigt dömande af min nästa och gif mig nåd att akta på mig sjelf och upptänd hos mig den kristliga kärlek, som uppsöker de förwillade och gör godt emot hwar man. Bewara mig i denna natt för allt ondt och stärk mina trötta lemmar, att jag äfwen i morgon må kunna uträtta min kallelses wärf. Låt mig hwila ljuft och säkert i dina fadersarmar och tag alla mina anförwandter, wälgörare, wänner och fiender uti ditt beskydd. Ack, blif nu och alltid min barmhertige Gud och kärleksrike Fader, och förhjelp mig, när och hwar och huru det dig behagar, ifrån denna oroliga werld till den ewiga roligheten genom Jesus Kristus. Amen.

Morgonbön på Tisdagen.

Och Gud sade: Församle sig wattnet, som är under himmelen, uti besynnerligt rum, att det torra må synas. Och det skedde så. Och Gud kallade det torra jord och wattnens samlingar kallade han haf. Och Gud såg, att det war godt. Och Gud sade: Bäre jorden gräs och örter, som frö hafwa, och fruktsamma träd, att hwart och ett bär frukt efter sin art och hafwer sitt eget frö i sig sjelf på jorden. Och det skedde så. Och jorden bar gräs och örter, som frö hade, hwart efter sin art, och träd, som frukt buro, och hade sitt eget frö i sig sjelfwa, hwart efter sin art. Och Gud såg, att det war godt. Och wardt af afton och morgon den tredje dagen. 1 Mos. 1: 9—13.

Du wet, käre Fader i himmelen! hwad wi behöfwa, förr än wi bedja dig; ja, du har, innan ännu lefwande warelser funnos på jorden, i kärlek och wishet förjt derför, att de skulle få boning och näring, hwart efter sin art; du har skapat gräs för djuren och säd menniskorna till nytta och uppfyllt jorden med din godhet. Du wet också, hwad jag och mina kära behöfwa och skall icke låta oß lida brist på det nödwändiga. Jag tröstar deruppå, att du så nådelig är, och mitt hjerta gläder sig, att du så gerna hjelper! Hjelp oß i dag uti allt, som wi efter din wilja företaga. Gif oß hwad wi behöfwa och låt oß i god ro och med tacksägelse njuta det. Men bewara i synnerhet oß för, att för det lekamliga förgäta det andeliga och för det timliga förgäta det ewiga. Wattnet samlade sig uti de rum, du wille, och jorden frambragte hwad du bjöd henne; sålunda skall äfwen jag werka på det rum, som du åt mig bestämt, och göra det, som du will hafwa af mig. Styr mitt hjerta dertill genom din Helige Anda och gör detta hjerta till en god jord, som gömmer ditt ord och bär frukt hundradefaldt. Menniskornas dagar förgå såsom hafwets wagor, som hastigt höja sig och lika hastigt sjunka ned igen; ja, wi fara bort såsom en ström och äro såsom gräs, som bittida blomstrar och snart förwißnar och om aftonen afhugget warder och förtorkas. Ännu före aftonen kan det bliſwa annorlunda med mig. Lär mig att med allwar betänka detta och förja för min odödliga själ. Jag anbefaller henne åt dig, min Frälsare, afwärj allt ondt ifrån henne; du har återlöst henne till din egendom. Behåll mig i din sanning och gör mig skicklig till alla goda gerningar, att jag må något warda din heliga nåd till pris! Amen.

Aftonbön på Tisdagen.

Och Jesus fick se ett fikonträd wid wägen och gick till det och fann intet annat än löf derpå, och sade till det: Aldrig mer warde frukt af dig. Och strax förtorkades fikonträdet. Matt. 21: 19.

Herre, du utransakar mig och känner mig! Se, det är intet ondt på min tunga, det du, Herre, icke allt wet; du förstår mina tankar fjerran. Hwad finner du hos mig? Frukt som du söker eller endast blad, onyttigt tal och ett fåfängt wäsende? Är jag så beskaffad, att jag kan kallas ett rättfärdighetens träd till ditt pris, du skapare, i goda gerningar? Ack, Herre, du finner äfwen i dag icke allt wäl beställt med mig, du finner mycken försummelse och synd; men haf tålamod med mig och befall icke, att jag skall borthuggas som ett ofruktsamt träd, utan skapa du i mig det godt är, att jag må uppfyld wara med rättfärdighetens frukt. Tag icke din barmhertighet ifrån mig, utan fullborda fastmer det goda werk, som du i mig begynt hafwer, genom Jesus Kristus. Jag tackar och lofwar dig för all den godhet och trohet, som du i dag bewisat på mig och beder dig: bewara och wälsigna mig och mina kära äfwen i denna natt; afwänd ifrån oß all skada både till kropp och själ och gif oß din frid! Amen.

Morgonbön på Onsdagen.

Och Gud sade: Warde ljus uti himmelens fäste och åtskilje dag och natt och gifwe tecken, månader, dagar och år. Och ware för ljus uti himmelens fäste och lyse på jorden. Och det skedde så. Och Gud gjorde två stora ljus; ett stort ljus, som regerade dagen, och ett litet ljus, som regerade natten; och stjernor. Och Gud satte dem uti himmelens fäste, att de skina skulle på jorden och regera dagen och natten och åtskilja ljuset och mörkret. Och Gud såg, att det war godt. Och wardt af afton och morgon den fjerde dagen. 1 Mos. 1: 14—19.

Herre, du werldens allsmägtige skapare och menniskornas Fader! Himlarne förtälja din ära och fästet förkunnar dina händers werk. Du har satt stjernorna på himmelen, att de skola skina på jorden och åtskilja dag och natt och gifwa tecken, årstider, dagar och år. Jag tackar dig, att du åter låtit mig skåda dagens ljus och i denna natt nådeligen bewarat mig. En dag säger det den andra och en natt kungör det den andra, att du är nådig, barmhertig, långmodig och af stor mildhet. Gif

oß efter din barmhertighet solsken och regn i rättan tid, wälsigna mitt och hwarje menniskas arbete i sin kallelse, att wi må glädjas åt wår flit och genom din nåd winna, hwad wi till detta lifwets nödtorft behöfwa. Men framför allt upplys mig genom sanningens och rättfärdighetens sol, som i Jesus Kristus för oß uppgått. Bortdrif ifrån min själ allt andeligt mörker och öppna mig ögonen, att jag må se rättfärdighetens under i din lag och nådens under i Jesu evangelium. Ware i dag och alltid ditt ord mina fötters lykta och ett ljus på alla mina wägar. Beware mig för wantro och otro, för afguderi och girighet, för högfärd och hädelse, för wrede och twedrägt, för all orätt emot min nästa. Utgjut Kristi kärlek i mitt hjerta, på det att allt, som jag talar och gör må ske i hans kärlek, dig till wälbehag och mig till ewig salighet. Wåra dagar förrinna, såsom flöge de bort; uppwäck mig att rätt anwända hwarje stund af min nådatid och att werka, medan dagen är. Och när natten kommer, då ingen kan werka, så för mig till det ewiga lifwets ljus för ditt namns skull. Amen.

Aftonbön på Onsdagen.

Jesus sade till sina lärjungar: Edert hjerta ware icke oroligt. Tron på Gud, och tron på mig. I min Faders hus äro många boningar; om så icke wore, skulle jag hafwa sagt eder det; jag går bort för att bereda eder rum. Joh. 14: 1, 2.

Nu är afton, och dagen är förliden, men du Herre Jesus, mitt ljus och min klippa, du wiker icke ifrån mig; du är min herde och låter mig intet fattas! Likson solens glans förtäljer om dagen, så förtälja månen och stjernorna om natten din kärleksfulla godhet och din stora magt och mana oß att söka din Faders hus med deß många boningar. Derföre förskräcker mig icke heller nattens mörker. Om jag ock wandrade i en mörk dal, så fruktade jag intet ondt, ty du är när mig; genom din nåd är allting mig godt och nyttigt. Pris och tack för din trohet, hwarmed du i dag bewarat mig, och för allt godt, som du bewisat mig både till kropp och själ. Ack, om du wille tillräkna mig synderna, Herre, så skulle helt annat wederfaras mig, men när dig är mycken förlåtelse. Så långt som öster är ifrån wester, låter du wår öfwerträdelse wara ifrån oß. Deruppå

förtröstar jag och lägger min kropp till hwila i min säng, men min själ lägger jag wid ditt hjerta, Herre Jesus; der ligger jag och sofwer alldeles i frid, ty du allena, Herre, hjelper mig att jag må säker bo. Will du i denna natt kalla mig hädan ifrån denna werlden, så dör jag salig uti din nåd. Du har beredt mig ett rum, som är mera lysande än himmelen med sina stjernor, mera saligt än alla menniskor kunna tänka och begripa. Der du är, der skall ock din tjenare wara. Men är det din wilje, att jag skall längre lefwa på denna jorden, så låt mig i morgon sund och glad uppwakna och förnya mig hwarje dag, allt mer och mer efter ditt beläte! Låt din nåd wara wäldig öfwer mig och öfwer alla menniskor, öfwer öfwerhet och undersåter, fattige och rike, bedröfwade och glade, friske och sjuke. Gif oß alla wederqwickelse och ro inför ditt ansigte! Amen.

Morgonbön på Thorsdagen.

Och Gud sade: Göre wattnet af sig krälande och lefwande djur och foglar, som på jorden flyga under himmelens fäste. Och Gud skapade stora hwalar och allehanda lefwande och krälande djur, som wattnet af sig gör, hwart efter sin art. Och Gud såg att det war godt. Och wälsignade dem och sade: Warer fruktsamme och förökens och uppfyller hafwets watten, och foglarne föröke sig på jorden. Och wardt af afton och morgon den femte dagen. 1 Mos. 1: 20—23.

Herre, wår Gud, du är allena den, som gifwer lif, anda och allt! I hafwet der wimla utan tal både stora och små djur, under molnen flyga himmelens foglar och sitta och sjunga på trädens grenar; men du förgäter ingen af dem, du gifwer korpungarna sin föda och närer fiskarna i wattnet. Skulle du icke göra detta ännu mera emot mig och de mina? Du gör det och befäst oß allt, som wi till lifwets nödtorft behöfwa. Lif och wälgerning har du hittills gifwit mig och ditt uppseende bewarar min anda. Jag tackar dig, du lifwets gifware och uppehållare, och hoppas på dig, att du icke skall öfwergifwa eller förgäta mig. Bewara mig, att jag icke betungar mitt hjerta med näringsomsorger, utan kastar all min omsorg på dig, du sörjer för mig! Gif mig också i dag din wälsignelse. Skänk mig kraft och helsa till mitt arbete och låt mig genom ärlig flit förwärfwa mitt lifs uppehälle. Afwänd ifrån mig och mina kära all fara och nöd efter din faderliga barmhertighet; låt din

godhet glädja oß. Behåll hos mig den tanken, att jag dock är wida mer än alla djur på jorden, att jag är en menniſka af dig, Gud Fader, odödligt ſkapad, af Jeſus din enfödde Son, dyrt återlöſt genom hans blod, och genom den Helige Ande utwald och kallad att wara helig och oſtrafflig i kärleken. Hjelp du mig att wara detta både i dag och alla dagar. Bewara mig för all ſatans och werldens förförelſe och ſtärk mig, att jag må öfwerwinna alla köttets luſtar; hjelp mig att kämpa en god kamp emot alla mina andeliga fiender, att hålla tron och fullborda loppet i Jeſu Kriſti efterföljd, att jag må få trons ändalyft, nämligen ſjälens ewiga ſalighet. Amen.

Aftonbön på Thorsdagen.

Och Jeſus tog Petrus och Sebedei två ſöner med ſig och begynte bedröfwas och ängslas. Då ſade han till dem: Min ſjäl är bedröfwad intill döden; blifwen här och waken med mig. Matt. 26: 37, 38.

Kärleksrike, nådige Herre Jeſus Kriſtus! Du har i denna natt öfwerlemnat dig åt ett bittert lidande för att förlossa mig ifrån det ewiga förderfwet. Mina och hela werldens ſynder lågo på dig och bedröfwade din heliga ſjäl intill döden. Låt minnet af denna din bedröfwelſe bewara mig för ſäkerhet och uppwäck hos mig en botfärdig ſorg och bedröfwelſe öfwer mina ſynder, att på mig må fullbordas, det du ſagt hafwer: ſalige äro de bedröfwade, ty de ſkola få hugſwalelſe. Skänk mig äfwen förlåtelſe för denna dagens ſynder. Du har ängslats och bäfwat, på det jag icke ſkulle bäfwa för Guds dom och ewigt ängslas i helwetets pina. Ack, jag kan icke nog tacka dig för din barmhertighet, icke nog älſka dig för din kärlek. Gif du ſjelf mig nåd att känna och erkänna längden och bredden och djupet och höjden af din kärlek. Hjelp mig waka, att jag aldrig förgäter ditt lidande eller bedröfwar dig genom uppſåtliga ſynder! Gif mig nåd att wara undergifwen min himmelſke Faders wilja, ſå att jag af hjertats grund beder ſom du: ſke icke min, utan din wilje! Inplanta hos mig en ſådan ſaktmodighet, hwarmed du har talat till Judas, och ett ſådant tålamod, hwarmed du lät dig bindas och föras till döden. Du will att wi ſkola älſka hwarandra ſåſom du har älſkat oß. Borttag derföre all bitterhet och wrede ur mitt hjerta och uppfyll mig med

wänlighet, medlidande och wälwilja emot hwar man. Låt mig äfwen nu gå till hwila i frid med alla mina medmenniskor och i morgon uppstå och werka i kärlek till dig, till deß jag kommer dit, du genom lidande och död har gått förut. Dig ware ära och pris ifrån ewighet till ewighet. Amen.

Morgonbön på Fredagen.

Och Gud sade: Göre jorden af sig lefwande djur, hwart efter sin art, fänad, krälande djur, och wilddjur på jorden, hwart efter sin art. Och det skedde så. Och Gud gjorde wilddjur på jorden, hwart efter sin art, fänad efter sin art, allahanda krälande djur på jorden efter sin art. Och Gud såg, att det war godt. Och Gud sade: Låt oß göra menniskan till ett beläte, det oß likt är, den råda skall öfwer fiskarne i hafwet och öfwer foglarne under himmelen och öfwer fänaden och öfwer hela jorden och öfwer allt som krälar på jorden. Och Gud skapade menniskan sig till ett beläte, till Guds beläte skapade han honom, man och qwinna skapade han dem. Och Gud wälsignade dem och sade till dem: Warer fruktsamme, och föröker eder, och uppfyller jorden och hafwer henne under eder, och råder öfwer fiskarne i hafwet och öfwer foglarne under himmelen och öfwer alla djur, som kräla på jorden. Och Gud sade: Se, jag hafwer gifwit eder allahanda örter, som frö hafwa på hela jorden, och allahanda fruktsamma träd, som frö hafwa i sig sjelfwa, eder till mat. Och åt alla djur på jorden och alla foglar under himmelen och allt det som krälar på jorden och lif hafwer, att de skola hafwa allahanda gröna örter till att äta. Och det skedde så. Och Gud såg på allt det han gjort hade, och si, det war allt ganska godt. Och wardt af afton och morgon den sjette dagen. 1 Mos. 1: 24—31.

Helige, ewige Gud och Fader! Dig prisar jag för din stora godhet, att du har kallat menniskan, som icke war, att hon skulle wara, och skapat henne efter ditt beläte. O! huru stor war icke menniskans härlighet och salighet, då hon egde fullkomlig kunskap om dig och om naturen, hade i dig allena sin lust, efter dig allena sitt begär och hennes wilja fullkomligt öfwerensstämde med din wilja, då hon ingenting wisste af synd och deraf härflytande död och elände; då hon, såsom ett barn i sin faders hus, hade allt af dig utan omsorg och bekymmer och allting på jorden stod henne till buds. Huru stort deremot har icke den naturliga menniskans elände blifwit genom det bedröfliga syndafallet och huru förskräcklig den dom, som efter döden wäntar oß! Men du, kåre himmelske Fader, har äfwen deruti förbarmat dig öfwer oß, att du i din outgrundliga kärlek skänkt oß, djupt fallne syndare, din enfödde Son, Jesus Kristus, att han skulle hjelpa oß

ur syndens elände. Han är försoningen för mina och hela werldens synder. Jag tackar dig för denna outsägliga kärlek, du nåderike Gud och Fader, och beder dig, låt nu genom Kristus allt detta åter blifwa botadt, som satan och synden hos mig förderfwat. Ack, låt mig blifwa aftwagen, helgad och rättfärdigad genom min Herres Jesu Kristi namn och genom din krafts Ande. Gif att jag icke blott förer min återlösares namn i munnen, utan dagligen warder allt mer och mer förnyad efter hans och ditt beläte. Upprätta åter hos mig din förlorade afbild. Upplys mitt förstånd, att jag rätt må känna dig och rena mitt hjerta, att jag icke må utwälja det, som kött och blod wilja, utan hwad du will, och att jag må hafwa min lust i dig och dina bud. Ja, lär mig att i dag och alla dagar inrätta mitt lefwerne efter dina bud och led mig med din nåd på alla mina wägar. Amen.

Aftonbön på Fredagen.

Kristus har lidit för oß, och lemnat oß en föresyn, på det att J skullen efterfölja hans fotspår. 1 Pet. 2: 21.

Lof och pris och tack ware dig, Herre Jesus, du Guds lam som för oß dödadt är och nu lefwer och regerar i ewighet. Du har tagit wåra synder uppå dig och sjelf offrat dem i din lekamen på trädet, på det wi skulle wara döde synden och lefwa rättfärdigheten. Genom dina sår äro wi helade. Hela äfwen mig, Herre, ifrån all min själaskada; genom dig allena kan jag warda helad. Ware äfwen denna dagens synder förlåtna och öfwerskylda genom ditt försoningsblod, och hjelp mig så, att jag dagligen allt mer afdör från synden och blifwer lik din heliga förebild. Utplåna ur mitt hjerta all ondska, wrede, hädelse, afund, högfärd, girighet och allt gudlöst wäsende. Skapa i mig ett rent hjerta och gif mig en ny i tron och lydnaden wiß ande. Förkasta mig icke ifrån ditt ansigte och tag icke din Helige Ande ifrån mig! Inplanta genom denne din Helige Anda uti mig din kärlek och ödmjukhet, din sakmodighet och nitälskan, ditt tålamod och din lydnad. Lef du i mig, att jag må blifwa ett hjerta och en ande med dig och wandra, såsom du wandrade! Lände ditt lidande äfwen i denna natt alla bekym-

rade till tröst och din död alla döende till wederqwickelse. Förbarma dig öfwer dem, öfwer mig och alla menniskor! Tänk nu, der du sitter uppå din härlighets thron, på hwar och en af oß med samma kärlek, hwarmed du på korset älskat oß. Amen.

Morgonbön på Lördagen.

Så wardt nu himmel och jord fullkomnad med all sin här. Och Gud fullkomnade på sjunde dagen sitt werk, som han gjort hade, och hwilade på sjunde dagen af all sitt werk, som han gjort hade, och wälsignade sjunde dagen och helgade honom, derföre att han på honom hwilade af alla sina werk, som Gud skapade och gjorde. 1 Mos. 2: 1—3.

Ära, pris och tack ware dig, allsmägtige Gud, himmelens och jordens skapare! Du såg på allt, hwad du gjort hade, och si, det war allt ganska godt; det motswarade fullkomligt din allwisa och heliga kärleks rådslag, derföre lät du dig nöja åt det skapade och hwilade sålunda af dina werk, att du icke skapade en ny werld; du werkar likwäl intill nu och wälsignar all utan uppehåll. Du uppehåller och bär allting med ditt kraftiga ord och handlar med allting i himmelen och på jorden såsom du will. Dig förutan sker ingenting. Du anwisar solen deß upp- och nedergång och förer jorden i sin bana och ingen sparf faller ifrån taket, din wilja förutan; äfwen mina hufwudhår äro af dig alla räknade. Du är stor och stor är din kraft och ho kan utransaka eller begripa, huru du regerar! All werlden frukte dig och för dig rädes allt det, som på jorden bor. Uppfyll äfwen mitt hjerta med barnslig fruktan för dig att jag må hafwa en djup afsky för alla synder och ingenting tänka och begära, ingenting tala och göra, som är emot din helliga wilja! Uppwäck hos mig en hjertlig tacksamhet för din godhet, att jag må älska dig öfwer all ting, du som först hast älskat mig, och att jag må hålla dina bud såsom ditt tacksamma barn. Gif mig en glad tillförsigt till dig, att jag icke må frukta någon olycka, utan wara wiß derpå, att dem som hafwa Gud kär tjenar all ting till det bästa! Gör äfwen i dag med mig såsom du will, din wilja är alltid wis och god; led mig efter ditt råd och lär mig göra efter ditt behag. Hör mig för Jesu Kristi skull. Amen.

Aftonbön på Lördagen.

Och man gaf honom bland ogudaktige sin graf och med en rik i sin död; ändock han ingen orätt gjort hade, ej heller något swek uti hans mun war. Es. 53: 9.

Herre Jesus! likasom din Fader hwilade från skapelsens werk, så hwilade du på denna dag ifrån wår förloßnings werk. Din själ arbetade för oß och kämpade med döden, till deß allt war fullkomnadt, som wåra själars ewiga frälsning kräfde. Sedermera blef du slutligen sårad och dödad som en mißdådare; men du är sargad för wåra mißgerningars skull och slagen för wåra synders skull, och ehuru du hängde naken och blottad på korset och man wille giswa dig din graf bland ogudaktige, så war du dock efter din död hos en rik (Josef af Arimatia) och nu har du gåfwor för alla arma syndare. Du skänkte paradiset åt röfwaren och giswer förlåtelse och salighet åt alla, som på dig förtrösta. Den som tror på dig, han hafwer det ewiga lifwet. Så stärk då också min tro och gif förlåtelsens tröst i mitt hjerta; låt min synd och skuld wara med dig begrafwen. Tänk på mig, Herre, såom du tänkte på röfwaren, och öppna äfwen ditt paradis för mig wid min hädanfärd. Låt mig i hoppet derom gå till hwila i denna natt, och om jag i morgon åter uppwaknar, så hjelp mig att lefwa såsom den der med dig är begrafwen genom dopet och genom tron med dig uppstånden. Då behöfwer jag icke förskräckas för grafwen. Min kropp skall då der finna hwila och jag skall åter höra din röst och framgå till det ewiga lifwet. Lefwer jag, så lefwer jag dig, dör jag, så dör jag dig, derföre, ehwad jag lefwer eller dör, så är ock förblifwer jag din; du har mig återlöst, du trofaste Frälsare, och gör mig ewigt salig. Amen.

Böner wid särskilda tillfällen.

Bön före skriftermålet.

Store Gud, du har i ditt ord sagt: pröfwe menniskan sig sjelf och äte så i den heliga nattwarden af det wälsignade brödet

och dricke af den wälsignade kalken. Då jag nu är sinnad att äta af detta bröd och dricka af denna kalk, så framträder jag inför dig och beder dig, att du till min sjelfpröfning wärdes förläna mig nödigt ljus, för mig upptäcka mitt själatillstånd och i mitt hjerta bestraffa mig för mina okända synder, på det jag med ett ödmjukt och förkrossadt hjerta, och i den andens fattigdom, som dig behagar, må kunna anamma den heliga nattwarden. Du, o Gud känner icke blott hwad menniskorna tala och göra, utan ock deras hjertans anslag, hwilka ofta äro onda, änskönt deras ord och gerningar, som derifrån flyta synas wara goda. Derföre upplys mig nu och underwisa mig, på det jag icke måtte framhärda i ett dåraktigt sjelfbedrägeri, och warda till skam på domedag. Wärdes i stället för lättsinnigheten hos mig uppwäcka den gudliga sorg, som åstadkommer bättring till salighet, den man icke ångrar, och werka hos mig en afsky för alla synder, till hwilka mitt förderfwade hjerta hittills ännu haft någon böjelse och lust. Men låt mig ock finna nåd för dina ögon. Förlåt mig alla mina synder för din käre Sons skull och rena min själ ifrån all odygd. Låt det ordet, som jag nu får höra, med en helsosam kraft intränga i mitt hjerta, befria mig under min bön och sång och under ordets afhörande ifrån alla onyttiga tankar, och hindra de onda andar, att de icke må störa min andakt. Wälsigna i allmänhet mitt tillämnade skriftermål och det derpå följande åtnjutandet af den heliga nattwarden till min själs salighet, på det ditt namn af och på mig må helgas, ditt rike till mig komma och din wilja, som åsyftar min benådning, helgelse och salighet, på mig fullbordas. Amen.

Bön efter skriftermålet.

Helige och rättfärdige Gud! jag har med blygsel och ånger uppriktigt bekänt min naturs medfödda förderf, det jag dagligen och äfwen nu förnimmer, och den till det onda retande lustan, som ännu hos mig finnes. Jag tillstår, att jag ofta med onda tankar, begärelser, ord och gerningar öfwerträdt dina bud. Om du, Herre, wille tillräkna synderna, så kan jag icke bestå; men hos dig är förlåtelse, att man må frukta dig. Så förlåt mig då, o himmelske Fader! för din Sons skull, all

ondt, som jag har gjort. Jag kan icke erbjuda eller gifwa dig något eget försoningsoffer, någon tillfyllestgörelse och betalning för mina synder. Men denne din kåre Son har offrat sig sjelf, såsom det ewigt gällande försoningsoffret, för mina och hela werldens synder. Genom sin lydnad intill döden på korset har han tillfyllestgjort dina höga fordringar. Han har betalt de skulder, som menniskorna, hwilkas löftesman han blifwit, åsamkat sig. Låt då ock mig häraf hugnas; låt mig inträda i åtnjutande af denna återlösning, låt mig för densammas skull finna nåd för dig, och åtnjuta din frid. Emedan jag nu åter hört, att aflösning och syndernas förlåtelse blifwit i kyrkan förkunnad de botfärdige och troende och dem som genom din kraft wilja bättra sitt lefwerne, så wärdes genom din Helige Anda tillegna mig detta tröfteliga ord, och låta mig, såsom rättfärdiggjord, återwända till mitt hem, såsom det wederfors publikanen. Ack, barmhertige Fader! förkasta mig icke ifrån ditt ansigte, såsom jag det förtjent, utan låt barmhertighet mig wederfaras. Herre Jesus! arme syndares nådige Frälsare, låt din förtjenst och förbön komma mig till godo. Helige Anda! föröka och bewara tron i mig, och förhjelp mig till mitt lefwernes förbättring och min hela naturs helgelse. Se ock, o treenige Gud, nådeligen till mina medkristna, hwilka med mig gå till skrift, och wilja anamma den heliga nattwarden, och skaffa uti dem, hwad dig täckt är. Amen.

Bön före åtnjutandet af den heliga nattwarden.

Herre Jesus! jag skall nalkas ditt bord och åtnjuta det nya testamentets offermåltid, nämligen din för mig offrade lekamen såsom en spis och ditt till syndernas förlåtelse utgjutna blod såsom en dryck. Genom detta heliga sakrament och genom de ord, dem du wid deß instiftande talat, förwissar du mig, att du för mig sannfärdeligen offrat din lekamen och gifwit den i döden, emedan han derförutan icke kunde wara någon spis, och att du wid detta offer och till det nya testamentets bekräftande werkligen utgjutit ditt blod, emedan det derförutan icke skulle blifwit någon dryck. Jag tackar dig alltså först och främst för det ewigt gällande försoningsoffret, hwilket du för mig och alla

arma syndare offrat. Jag tackar dig för din heliga lekamens frivilliga utgifwande i döden, och för ditt blods frivilliga utgjutande. Jag tackar dig ock för den fortfarande förwaltningen af ditt prestadöme, och isynnerhet för din förbön hos Fadren, hwilken ock skall komma mig till godo. Låt mig nu genom åtnjutandet af din lekamen och ditt blod på nytt blifwa försäkrad om min andel uti den återlösning som du på korset fullbordat. Och emedan din lekamen och blod äro fulla af gudomlig kraft, så låt genom dessas åtnjutande det andeliga lifwet, hwaraf jag förnimmer en swag början, och alltså min tro, min kärlek, mitt hopp och mitt tålamod i lidandet derigenom blifwa förökade. Din gode Ande werke uti mig den wördnadsfulla och troende sinnesförfattning, med hwilken jag bör äta din heliga lekamen och dricka ditt heliga blod, och din hand skydde mig mot de onde andarne, hwilka kunde wilja hindra min andakt, samt förwilla och besläcka min själ. Låt ock dem, hwilka med mig undfå den heliga nattwarden, förnimma kraftiga rörelser och helsosamme werkningar af din gode Ande och låt wid denna heliga handling ditt namn till menniskornas saligbet i alla afseenden hellgadt warda. Amen.

Bön efter den heliga nattwardens åtnjutande.

Jag tackar dig, Herre Jesus Kristus, att du bewärdigar mig att wara en gäst och deltagare wid din heliga nattward. Jag har af dina tjenare undfått bröd och win; men du war ock osynligen närwarande och gaf mig din heliga lekamen till att äta, och ditt heliga blod till att dricka. Hwilken nåd är icke detta! Hwilket djupt nedlåtande till en arm syndare! Huru högeligen är jag icke derigenom förpligtad att hädanefter förlåta det ogudaktiga wäsendet och de werldsliga lustarna, och lefwa tukteligen, rättfärdeligen och andeligen i werlden, ja icke mer lefwa mig sjelf, utan dig, som för mig död och uppståndelse är! Werlden, i hwilken jag lefwer, är wisserligen en farlig werld. Satan och hans onda änglar anfalla menniskorna, och min egen natur är genomträngd af syndaförderfwet. Men förhärliga dig på mig eländige, håll mig wid din högra hand, för mig, såsom en stark och trofast fader förer sitt swaga barn under

deß wandring på en klippig wäg, bewara mig för nya syndafall, och fullborda ditt goda werk hos mig intill din dag. Jag måste lefwa i werlden så länge dig behagar, och bör mot hwarje menniska hafwa ett kärleksrikt hjerta och wisa den heder, som heder tillkommer. Men bewara mig derwid, att jag icke genom syndande ställer mig lik werlden, som är stadd i det onda, utan bekänner ditt namn så wäl med ord, hwar det behöfwes, som ock med en werksam och helig wandel, utan fruktan låter mitt ljus lysa för menniskorna, och för din skull äfwen gerna låter gå öfwer mig smälek och förakt. Drif mig till waksamhet och bön. Låt de onda andars anslag aldrig hos mig lyckas, stärk mig till att lida och hjelp mig till att segra öfwer alla frestelser. Drag ock mina wänner och mitt husfolk till dig, på det att jag må kunna hafwa gemenskap med dem i åtnjutandet af din nåd, och i ditt tillbedjande, och utbred också i dessa dagar ditt rike mer och mer på jorden. Hjelp mig ock till ett godt slut på min kamp och mitt lopp, och upptag min själ då hon skiljes ifrån kroppen, i ditt himmelska rike, men uppwäck också min kropp till det ewiga lifwet. Ditt heliga namn ware lof och ära ewinnerligen. Amen.

Morgonbön på födelsedagen.

Herre Gud Fader och mitt lifs Herre, dig prisar jag, dig tackar, dig tillbeder jag, och dertill är jag isynnerhet förpligtigad på denna dag, på hwilken du för flera år sedan dragit mig ur moderlifwet. Jag tackar dig isynnerhet derföre att du gifwit mig kristliga föräldrar, gjort mig genom det heliga dopet delaktig af din nåd, och derefter jemte uppehållandet af mitt lekamliga lif, och jemte många lekamliga wälgerningar, låtit mig genom ditt ord få kunskap om den saliga sanningen. Herre, jag är allt för ringa till all den barmhertighet och trohet, som du med mig gjort hafwer. Låt min mun dagligen wara full af din berömmelse och din pris. Men emedan jag wid åtanken på mina tillryggalagda år, måste med blygsel och ånger bekänna, att jag ofta och på många sätt syndat, och icke så tjenat dig, som jag bort; så beder jag dig hjerteligen, att du wärdes för din Sons skull förlåter mig alla mina synder och för ewig tid aldrig tänker på dem. Gör mig ock skickad att bättre tillbringa

mina kommande dagar. Gif mig nådens och bönens Ande rike-
ligen. Förläna mig alla andegåfwor, som mitt stånd, såsom
kristen, och min yttre kallelse fordra. Gör mig klok såsom
ormar och utan falskhet såsom dufwor, och renså mig såsom en
gren i din kåre Son, att jag måtte bära mer frukt. Dig öfwer
lemnar jag mig ånyo. Dig uppoffrar jag mitt hjerta. Dig
ware mitt hela lif inwigdt. Dig warde af mig härlighet gif-
wen. Amen.

Aftonbön på födelsedagen.

Herre Jesus! Du arme syndares Frälsare. Dig nalkas
jag på aftonen af den dag, på hwilken jag blifwit född och fått
börja ett nytt år af min jordiska lefnad. Du war ifrån din
afkelse och födelse helig; men jag har blifwit aflad af syndelig
säd och född med arfsynd. Du war under hela din lefnad på
jorden det oskyldiga och obefläckade Guds lam; men jag har
under loppet af min lefnad genom det godas underlåtande och
det ondas begående samlat en ganska stor syndaskuld. Ack
ware ditt heliga lefwerne och oskyldiga lidande min rättfärdig-
het. Din förbön hos Fadren komme mig tillgodo, och din nåd
beware mig för fördömelsen, som jag har förtjent. Mina till-
ryggalagda år hafwa hastigt flugit sin kos, och med de kom-
mande skall det gå likaså. Min lefnad är blott en twärhand.
Låt mig derföre dagligen erfara ett kraftigt pådrifwande af din
Helige Ande, att jag icke må wara trög i det mig åligger att
göra, och att jag må fara efter helgelsen, utan hwilken ingen
kan få se dig. Ja, fortsätt du sjelf det goda werk i mig så, att
jag på min dödsdag, hwilken bör wara bättre än min födelse-
dag, må kunna fara hädan i frid och få ingå i ditt himmelska
tempel. O, du ewige öfwerstepreste! beständ mig med ditt blod
och helga mig alltigenom. O, du ewige konung! beskydda mig
mot alla fienders list och magt, och låt mig under min korta
wandring till min tröst förnimma, huru du herskar midt iblan
dina fiender samt uppehåller och utbreder ditt rike på jorden.
O, du sannfärdige lärare! påminn mig dagligen genom din
Ande, hwad du talat, att jag må det tro och wandra derefter.
Jag öfwerlemnar mig på nytt åt dig, till att lefwa dig och ware
din egendom ewinnerligen. Amen.

Bön om en sann bättring och syndens kännedom.

Ack, du helige, rättfärdige Gud! Jag klagar och bekänner för dig med ångerfullt, sönderbrutet och förkrossadt hjerta och en förbråkad ande min öfwerträdelse och mißgerning. Ack, Herre! många äro mina synder, såsom sanden i hafwet, de gå öfwer mitt hufwud, och såsom en tung börda äro de mig för swåra wordne; huru stor är min mißgerning, att hon stiger upp åt himmelen och skriar! Will du gå med mig till rätta, så kan jag icke swara dig ett till tusende. Ack, hwad för en oren massa och warelse jag är! Huru är jag genom arfsyndens dödliga gift så jemmerligen till kropp och själ förderfwad! Si, jag är af syndelig säd född, och min moder hafwer mig i synd aflat; ifrån fotabjellet allt upp till hufwudet är intet helt uppå mig. Ack, Herre, ho will finna en ren, der ingen ren är? Ack, jag är en ond gren af ett förgiftadt träd; alla mina krafter äro förderfwade, mitt förstånd är förmörkadt, min wilja är dig motsträfwig, jag känner dig icke rätt, jag älskar dig icke af hjertat, jag förtröstar icke helt uppå dig; mitt hjertas diktan och traktan är ond allt ifrån ungdomen. Såsom en brunn utgjuter sitt watten, så utgjuter mitt hjerta synder; derifrån utgår förakt, försmädelse, högfärd, lögn, egenkärlek och ära, olydnad, fiendskap, wrede, hämndgirighet, otålighet, otukt, orättfärdighet, girighet och alla slags onda lustar, öfwer hwilka du, rättfärdige Gud, har affagt domen: att de som sådana göra skola icke ärfwa Guds rike. Ack, min Gud, min skapare och återlösare! jag klagar för dig, att jag wäl är skapad efter ditt beläte, men har förlorat detsamma och är blifwen satans beläte. Hela satans rike är, tywärr, uti mig med all ondska och odygd, och jag har blifwit ett satans werktyg. Ack, Herre min Gud! mitt elände är större än jag det för dig klaga kan. Jag är en styggelse i allt mitt görande och låtande; all min rättfärdighet är såsom ett orent kläde, jag falnar bort i mina synder såsom löf, mina synder warda mig wäl ock bortförande såsom ett wäder. Ack, Herre! jag har mißbrukat alla dina wälgerningar, med alla mina lemmar och kroppens och själens krafter har jag motsträfwat dig, med kropp och själ har jag tjenat synden och djefwulen. Ack, jag är utur din nåd fallen i din ewiga wrede,

utur saligheten i den ewiga fördömelsen, utur lifwet i den ewiga döden, ur himmelen till nedersta helwetet. Ack, Herre! jag är den förlorade sonen, som sina egodelar så skamligen förfarit hafwer; jag är icke wärd att kallas din son; jag wore wärd att du förköte mig ur ditt hus och aldrig mer upptoge mig; jag är den tjenaren, som är skyldig dig, min Herre, tio tusen pund, och har i ewighet intet att betala med; jag är den mannen, som är fallen i röfwarehänder, de hafwa afklädt mig, beröfwat mig det sköna Guds beläte, och hafwa till kropp och själ så swåra sargat mig, att ingen menniska mig hela kan. Fördenskull hjelp du mig, min Gud och Herre! skaffa mig bistånd i denna nöd, ty menniskors hjelp är här fåfäng. Omwänd du mig, Herre, så warder jag omwänd, hjelp du mig, så är mig hulpet, ty du är min berömmelse. O Herre! ho kan förändra det onda hjertat och skapa ett nytt? Du allena, Herre, du trofaste skapare uti goda werk! Ho kan hela de djupa och wederstyggliga syndasåren? Du Herre, och ditt ord, som allt helar. Tag bort stenhjertat, och skapa i mig, Gud, ett rent hjerta, och gif mig en nyw wiß ande; förkasta mig icke ifrån ditt ansigte, och tag icke din Helige Anda ifrån mig. Trösta mig igen med din hjelp, och den frimodige Anden uppehålle mig. Jag är det förtappade fåret; om du mig icke uppsöker, så far jag ewinnerligen wilse, och blifwer ewigt förlorad. Tag mig på dina axlar och bär mig till din himmelska fårahjord. Gif mig en gudelig sorg, den der kommer åstad en helsosam bättring till saligbet, den man icke ångrar, och att mitt hjerta må genom tron blifwa beredt att taga emot din tröst och den högwärdiga syndernas förlåtelse. Gif mig en förkrossad ande, ett förbråkadt, ångerfullt hjerta. Låt mina ögon wara tårekällor, till att med Petrus och Maria Magdalena hjerteligen begråta mina synder. O min Herre och Gud! om jag än gräte dag och natt, kunde jag icke nog begråta mitt elände, icke nog beklaga mina synder, icke nog sucka öfwer min olydnad. Ack, min Gud! det ångrar mig icke så mycket och gör mig icke så ondt, att jag har förtjent döden, helwetet och fördömelsen (ty det har jag wäl förskyllat), som att jag dig, min Gud, min skapare, min kåre Fader, min uppehållare, min återlösare, min ¶aliggörare, min trogne herde, min ende saunskyldige tröstare, så högeligen, så ofta, så mång-

saldigt, så grost, så skamligt förolämpat och förtörnat hafwer, och warit mot dig så otacksam för din stora kärlek och trohet, godhet och barmhertighet. Ack, huru skall jag för ditt ansigte, för din rättfärdiga dom, för alla heliga änglar och utwalda kunna bestå? Ack, hwart skall jag fly undan för ditt ansigte! din högra hand skall dock på alla orter finna och hålla mig. Jag kan och wet ingenting mer än detta enda: Fader, jag hafwer syndat i himmelen och för dig, och är icke wärd att kallas ditt barn! Ack, jag har gjort mig förlustig barnaskapet, jag har upphört att wara ditt barn, genom min olydnad, och har förlorat all min barnarätt; men jag tror, att du dock ännu icke har upphört att wara min Fader, ty din barmhertighet är stor och warar ifrån ewighet till ewighet. Derföre förbarma dig öfwer mig, och se icke på mina synder, utan på din oändliga, ewiga nåd och barmhertighet, för din käre Sons Jesu Kristi skull. Amen.

Bön om syndernas förlåtelse.

O, helige och rättfärdige Gud! en Gud, hwilken ett ogudaktigt wäsende icke behagar, hwilkens själ hatar de ogudaktiga och förgör de mißgerningsmän, hwilken har en styggelse wid de blodgiriga och falska; du som förgör de lögnaktiga, och för hwilken den onda icke blifwa kan; du som har hotat att hårdeligen straffa dem, som dina bud öfwerträda! Du har ju gjort mig till ditt fosterfår, kallat mig till ditt folks arfwedel, och med din Sons dyra blod återlöst mig, du har låtit mig höra ditt ord och weta din wilja, derföre borde jag billigt öfwer all ting älska dig af allt hjerta, själ och håg, och gifwa mina lemmar till ett offer, som wore lefwande, heligt och dig behagligt. Dig skulle jag i alla mina lifsdagar tjena i helighet och rättfärdighet, och icke hålla mig efter denna werlden, utan förwandla mig med mitt sinnes förnyelse. Men jag har, tywärr, warit olydig, och icke fruktat och älskat dig; jag har wetat din wilja, men icke beredt mig, eller gjort hwad du har befalt. Jag har, genom mitt kötts förderfwade egenskap, werldens förargelse och djefwulens retelse, mångfaldigt syndat emot din lag, och har derigenom retat dig, min skapare och mitt lifs uppehål-

lare, till wrede och straff. Derföre har du med rätta icke skona mig; slagen har jag wäl förskyllat, och gifwit orsak nog, att du wedergält mig, såsom jag det förtjent hafwer. Sådant erkänner och bekänner jag hjerteligen; du är rättfärdig, men wi måste skämma oß, ja skämmas måste jag uti mitt hjerta, ty du ser det fördolda och pröfwar hjertan och njurar. Ack Herre! gack icke till doms med din tjenare, ty din wrede är odräglig, der du med hotar syndaren. Om du, Herre, will tillräkna synder, hvem kan då bestå? Men du, barmhertighetens Fader och all hugsvalelses Gud, hos hwilken är nåd och mycket förbarmande, du som är ganska nådelig och af stort tålamod, af hwilkens godhet himmel och jord full är! tänk på din barmhertighet, som allt werldens begynnelse warit hafwer, och utplåna alla mina miß-gerningar genom din öfwerswinneliga godhet och stora nåd. Och emedan jag ingenting hafwer, hwarpå jag mig förlita kan, och hwarmed jag inför din domstol kan bestå och icke komma på skam, utan allena din käre Son, Jesus Kristus, och hans dyra förtjenst, hwarmed han förlossat mig från synden; så framhafwer jag honom inför dig, emedan du till honom har wälbehag, och ställer honom, såsom en medlare, emellan dig och mig, och emellan din stränga dom. Se uppå honom, käre Fader, huru han för mina synder har låtit sig fargas; se uppå hans oskyldigt genomborrade händer, huru han för mig arbetat; se uppå hans genomstungna fötter, som för mig hafwa gått en så swår gång; betrakta hans sårade sida, ur hwilken, såsom ur en helsobrunn, blod och watten har runnit till rening för mina synder. Se, huru jemmerligen han till sin lekamen för mina synders skull är sönderslagen; tänk uppå hans jemmerfulla gestalt, i hwilken han, såsom den sanne öfwerstepresten, har offrat sig för mig på korset; och war mig nådig, och låt mig i ewighet åtnjuta hans tillfyllestgörelse och betalning. Men förnya mig genom din Andas kraft, att jag warder en ny menniska och hafwer lust till dina bud; att jag stark warder, genom din Anda, till den inwärtes menniskan i iron, kärleken och hoppet, i ödmjukhet, saktmodighet och tålamod; att Kristus må bo i mig genom tron, lefwa i mig genom kärleken, stärka mig genom hoppet, på det jag icke må warda till skam, utan blifwa till det ewiga lifwet behållen. Amen.

Om kroppens bräckligheter och sjukdomar.

Ibland alla lidanden äro kroppens bräckligheter och sjukdomar de wanligaste; ty de äro förebud för döden, hwilken är kommen öfwer alla menniskor, efter de alle syndat hafwa. Menniskor gifwas, hwilka länge dragas med en sjuk, bräcklig och swag kropp, och åtminstone erfara de, som blifwa gamla, att de onda dagar komma och de år nalkas, om hwilka man måste säga: de behaga mig icke; emedan deras kroppar då få de swagheter och bräckligheter, hwilka Salomo beskrifwer uti Predikarebokens 12: 2—6. Om Abraham står skrifwet, att han tog af*), innan han dödde, 1 Mos. 25: 8. Isaac har redan några och tjugo år före sin död haft så swaga ögon, att han icke mer kunde igenkänna sina båda söner, Esau och Jakob, 1 Mos. 27: 1, 22, 23. David har i sin ålderdom känt en särdeles kyla i sin kropp, 1 Kon. 1: 1, och det är intet twifwel, att alla patriarker, profeter och apostlar, hwilka uppnådde en hög ålder, hafwa erfarit dylika beswärligheter och swagheter. Har det nu gått så för dessa Guds älsklingar: hwarföre skulle andre, som äro större syndare, wägra att lida sådant? För öfrigt förmäler den heliga skrift äfwen om många sjuka och bräckliga menniskor, nämligen många blinda, lama, döfwa, spetälska, och dylika, af hwilka många ännu icke måtte hafwa uppnått någon hög ålder, och det är ingen ort eller tid, der man icke får se menniskor, som äro behäftade med en märklig kroppsbräcklighet, eller hafwa att klaga öfwer en ihållande kroppslig swaghet. Åtskilde från dessa äro de, som öfwerfallas af häftiga sjukdomar, hwilka antingen snart tillskynda dem döden eller snart slutas med tillfrisknande. För dessa lidanden skyddar hwarken rikedom eller högt stånd; ja, erfarenheten wisar, att fattiga och ringa menniskor gemenligen åtnjuta mer helsa, än rika och förnäma.

Den som börjar känna ett lidande i sin kropp, wände sig genast till Gud, och bedje till honom, såsom konung Hiskia gjorde, Es. 38. Det, hwarom man må bedja, är förnämligast själens helbregd och syndernas förlåtelse, såsom Hiskia, sedan han hade öfwerstått sin sjukdom, bekände: Si, om tröst war

*) Sw. öfwersättningen har: blef sjuk.

mig stor ängslan; men du lät dig wårda om mine själ ganska hjerteliga, att hon icke förderfwas skulle; ty du kastade alla mina synder bakom dig, Es. 38: 17. Detta sinne hade ock den borttagne, som uti sin säng blef bragt till Jesus, hwarföre Herren Jesus, innan han gjorde honom helbregda, sade till honom: War wid godt mod, min son, dina synder förlåtas dig, Matt. 9: 2. Hwad skulle det ock på sistone hjelpa en menniska, om Gud, den ena gången efter den andra, förhulpe henne till helsan, men derwid icke förläte synden? Måste hon dock icke till slut dö utan tröst och hopp, och fara till helwetet? Den som således begynner spörja en sjukdom eller swaghet i sin kropp, han bör tro, att han derigenom kallas till bättring och att han icke kan göra något bättre, än om han straxt i början undersöker sin wandel, går till sitt eget hjerta, och allwarligen och fortfarande beder Gud om alla sina kända och okända synders förlåtelse. Skriften säger ju: Herre, när bedröfwelse på färde är, så söker man dig, o Gud, och när du tuktar dem, så ropa de med ängslan, Es. 26: 16. Men hwarföre skulle icke detta förnämligast ske i sjukdomar, som omedelbart träffa kroppen och sätta lifwet i fara? Ja, detta måste ske innan sjukdomen tager öfwerhand, innan plågorna blifwa allt för häftiga och sinnena swaga, och innan en oförmodad död gör slut på nådatiden. Många tillsluta sina ören och hjertan för Guds ord, och emotstå den Helige Anda, så länge de hafwa något hopp om tillfrisknande: just likså om det endast wore godt att dö Herren Jesus, men icke godt att lefwa honom. Men dessa äro dåraktiga och olycksaliga menniskor; ty utom det att hoppet om tillfrisknande icke är någon wißhet derom, och att döden wid de fleste sjukdomar till slut kommer hastigt då hoppet om tillfrisknande upphör, och då ingen omwändelse mera är möjlig; så måste det ock ganska mycket mißhaga den trofaste Guden och Frälsaren, när menniskan så länge som möjligt uppskjuter att wända sig till honom eller bedja om hans nåd, som om det wore ett stort ondt. Om en menniska också med wißhet wisste, att hon skulle lefwa så länge som Methusala lefde, så borde hon dock utan uppskof omwända sig, på det hon måtte kunna lefwa 969 år i Guds nåd och frid och göra mycket godt, hwaraf hon derefter i ewigheten skulle hafwa att insamla en rik skörd. Men nu wet ingen,

huru länge han ännu hafwer att lefwa, emedan en frisk kan hastigt dö, och hwarenda kroppens swaghet eller sjukdom kan genom en ny tillfällighet blifwa dödlig. Besinna således, min kære kristen, du som genom en lindrig eller swår sjukdom erinras om din dödlighet, huru det står till med din själ. Säg icke i lättsinnighet eller otålighet: jag är redo; lifwet är mig widrigt, måtte jag blott dö! utan besinna dig ock, hwarthän din själ skulle fara, om hon nu skildes från kroppen. Hafwer du dina synders förlåtelse? Står du i frid med Gud och menniskor? Är uti dig werkad en början till helgelse, utan hwilken ingen kan se Gud? Har du undfått det gudomliga barnaskapets insegel, den gudomliga kärlekens pant, det himmelska arfwets handpenning, nämligen den Helige Anda? Twiflar du derpå, eller wet du alldeles wisst, att detta allt ännu fattas dig; så ödmjuka dig skyndsammeligen för Gud, sök hans ansigte med bön och åkallan, hungra och törsta efter hans nåd, och låt det öfwerhufwud wara ett rätt allwar med din omwändelse. Håll fort dermed, äfwen om någon förbättring i din sjukdom skulle inträffa, emedan den dock äfwen oförmodadt kunde kasta om och blifwa farligare. Förströ dig icke med onyttiga samtal, hwartill du kunde blifwa förledd genom fåfängliga wänner, då de besöka dig, utan gif heldre anledning, att de, som komma till dig, tiga eller tala något uppbyggligt. Kalla också din lärare till dig, om han icke kommer af sig sjelf och tänk icke på ett widskepligt sätt, att hans sjukbesök är ett dödstecken. Hör till, då han wisar dig wägen till lifwet. Wredgas icke, om han påminner dig om dina synder. Tag emot, då han i rätt ordning tröstar dig. Har du förut lefwat med någon i fiendskap, så försona dig med honom. Hafwer du orättfänget gods ibland din egendom, så skilj det ifrån dig. Har du något att anbefalla de dina, så beställ också i detta stycke om ditt hus och wänta med undergifwenhet, hwad för en utgång Gud will gifwa din sjukdom.

Den som uti sin sjukdom lider häftiga smärtor, får bedja som Hiskia, Es. 38: 14: Herre, jag lider nöd, lisa mig! och den som känner hos sig en åstundan att längre lefwa, får ock bedja Gud om ny helsa och lifwets förlängande, hwarwid dock är nödigt, att icke blott med munnen säga, utan ock i hjertat

dertill tänka: Herre, ske icke min wilje, utan din; ty ehuruwäl
en menniska kunde anföra några orsaker, hwarföre det synes
henne wara nödigt och nyttigt att längre lefwa, så äro dock ofta
Guds tankar icke wåra tankar och hans wägar icke wåra wägar;
och så omätligt hög, som himmelen är öfwer jorden, så omätligt
högre, förträffligare, wisare och heligare äro Guds tankar, än
wåra tankar, och Guds wägar än wåra wägar. Den som dock
menar, att hans stund att dö ännu icke är kommen, må göra ett
försök och bedja Herren om lifwets förlängning. Men han
göre det med all ödmjukhet och möjligaste uppoffring af den
egna wiljan. Om Herren ock icke willfarar din bön, så skall
han dock icke swara dig owänligare, än han swarade Salome
och hennes söner, till hwilka han i ett dylikt fall endast sade:
I weten icke hwad I begären, Matt. 20: 22; ja, om han ock
icke gifwer dig din bön, så skall han deremot gifwa dig något
bättre, och du skall således icke hafwa bedit förgäfwes.

Wid detta allt är det rådligt, att man, om man annars
har tillfälle dertill, frågar en läkare till råds och brukar läke-
medel, ty Herren låter läkedom wäxa af jordene, och en förnuf-
tig föraktar honom icke. Wardt dock det bittra wattnet sött af
ett trä, på det man deß kraft känna skulle (2 Mos. 15: 25),
och han hafwer sådana konst gifwit menniskorna, på det han
skulle prisad warda uti sin underwerk. Dermed delar han och
fördrifwer sweda, och apotekaren gör läkedom deraf, Syr. 38
4, 5, 6, 7. Likasom Gud, nämligen såsom Syrach säger, haf-
wer gjort det bittra wattnet i Mara sött genom ett träd, och
likasom Kristus genom sin spott gjorde blinda seende, och
likasom Esaias genom ett plåster af fikon gjorde Hiskias hel-
bregda, Es. 38: 21, då detta allt också hade kunnat ske utan
medel; alltså skänker Gud ännu i många sjuka genom läkemede
en lindring i deras plågor eller en förlängning af deras lif,
ehuru hans allmagt äfwen utan läkemedel kunde hjelpa. De
som således förmår det och har tillfälle dertill, skall betjena sig
af dem såsom rättmätiga medel, som Gud redan ofta har wäl-
signat, dock icke såsom konung Asa, som i sin krankhet blott sökte
läkare, men icke Herren, 2 Krön. 16: 12. Man söke således
först Herran i bönen och derefter läkare, såsom hans tjenare,
hwilka icke förmå mer än Gud låter lyckas för dem. Allra

minst skall man betjena sig af widskepliga och trolldomsmedel, ty genom deras bruk öfwergifwer och förnekar man Gud och råkar ännu mer än förut under djefwulens wåld. Om det ock kunde synas att en kroppslig hjelp, derigenom skedde, så är dock den skada, som man lider till sin själ, omätligt större, än denna kroppsliga hjelp och denna warar gemenligen ock icke länge och drager efter sig en desto wissare jemmer. Job blef till sin kropp angripen af satan. Paulus har af densamme blifwit kindpustad, 2 Kor. 12: 7, och en wiß qwinna har genom en ond ande, hwilken Lukas kallar en krankhetens ande, warit bunden, Luk. 13: 11. Men man läser icke, att Job eller Paulus eller denna qwinna hafwa hos trollkarlar sökt råd och hjelp emot satan. Nej, de hafwa förtrott sig till Gud och åkallat honom, och han hafwer äfwen i rätt tid hulpit dem. Deras hjelp stod i Herrens namn, den himmel och jord gjort hafwer och hwilken alla synliga och osynliga ting äro underdåniga.

Slutligen är i sjukdomar intet nödigare, än att man flitigt tänker på den lidande Frälsaren; men hwartill wisserligen hugswalarens, den Helige Andas, werkan är nödig. Den, för hwars ögon denne hugswalaren målar Jesus, huru han på oljoberget darrat och bäfwat och legat på jorden, och swettats blodswett, eller huru han blifwit hudflängd och törnekrönt, eller huru han naken hängt på korset, känt stora smärtor, lidit törst och till en tid warit af sin Gud öfwergifwen, den, säger jag, för hwars ögon den Helige Anda målar Jesus, han skall wara tålig och bida efter Herrens hjelp. Wille egenwiljan derwid ännu sträfwa emot, så kunde den Helige Anda med en rättwis skärpa erinra menniskan, att hon hafwer syndat med alla de lemmar, uti hwilka hon nu känner Guds tuktan.

Den som är worden frisk efter en sjukdom, låte ock wara sagdt till sig det som står i Ps. 107. 17 o. följ.: De galne wordo plågade för deras öfwerträdelses skull och för deras synders skull: de wämjade wid all mat och wordo dödssjuke. Och de ropade till Herren i deras nöd och han halp dem ur deras ångest. Han sände sitt ord och gjorde dem helbregda, och frälste dem, att de icke blefwo döde. De skola tacka Herren för hans godhet och för hans under, som han med menniskors barn gör, och offra tacksägelse och förtälja hans werk med glädje. Äfwen

skall en sådan menniska lägga på hjertat, hwad Frälsaren i Joh. 5: 14, sade till en jude: se, du har blifwit helbregda; synda icke härefter, att dig icke må wederfaras något wärre. Likaledes hwad David har sagt i Ps. 50: 14: Offra Gudi tackoffer och betala den högste ditt löfte, det är: håll det löfte, som du har gjort i din sjukdom. Han skall således lefwa Herren, på det han ock en gång må kunna dö Herren.

Betraktelse wid sjukfängen.

Jag tackar dig, att du näpste mig och hjelpte mig, Ps. 118: 21. Herrens wägar äro alltid sådana, att en troende kristen från mörker framtränger till ljus, från bedröfwelse till tröst, från nöd till hjelp, från förödmjukelse till upphöjelse, från smälek till härlighet. På det sättet förhärligar sig Gud på honom mycket mer, än om wägen alltid blefwe sig lik. Också är detta förande swarande emot menniskans behof och bestämmelse. Hennes högmod, hennes förmätenhet, hennes hängande wid kreaturen, hennes förlitande på det såfängliga, fordna förödmjukelser, och hennes swaghet, hennes elände, hennes till modlöshet benägna hjerta har behof af att tröst och hjelp i rättan tid henne wederfares. Också är Guds syftemål med alla sina barn, att de skola warda hans Sons beläte like. Men nu har Guds Son sjelf förnedrat sig, och Gud Fader har derföre upphöjt honom. Han har nedsänkt sig i in- och utwärtes nöd, och Fadren har i behaglig tid bönhört honom och hulpit honom på saligheten dag. Han har, såsom i Ps. 118: 22 säges, warit förkastad af byggningsmännen, d. ä. af judarnes styresmän, men blifwit en kyrkans hörnesten. Den wägen måste alla Guds barn gå, i den mån deras förmåga tål; denne föregångare måste alla följa, och hans bild måste alla komma att likna. På denna bild äro drag som man ej annorlunda, än genom lidande, kan få på sig. Hans bild war nämligen äfwen en marterbild. Af hans stilla tålamod kan man ej utan lidanden blifwa delaktig, och i gemenskap med hans lydnad kan man ej komma, utan att swåra omständigheter inträffa, der man genom den Helige Andas kraft kan uppoffra sin wilja åt den store Guden.

Den som grufwar sig för denna wäg, han besinne att alla heliga hafwa gått densamma och tackat derföre. Den Helige

Anda lärde en hwar af dem säga: Jag tackar dig, att du näpser mig och hjelper mig, eller såsom i Ps. 119. 67, 71: Förr än jag späkt war, for jag will, men nu håller jag ditt ord. Det är mig ljuft, att du hafwer späkt mig, att jag må lära dina rätter. Wäl synes oß det förödmjukande lidandet ej glädjefullt, utan bedröfligt; men fastän köttet derwid känner sin swaghet, så är dock anden willig att dermed uthärda och att säga till Gud: Likwäl blifwer jag städse wid dig. Han ser på den himmelske Fadrens wilja, på föregångaren Kristus, på alla heligas föredöme och på nyttan af bedröfwelsen, som består i själens rening och bepröfwelse och i erfarenheten af Guds tröst, hwaraf man utan bedröfwelse ej skulle blifwit delaktig, och han wäntar på detta sätt den gudomliga hjelp, som ock wisserligen i rättan tid kommer. Om än, så länge det jordiska lifwet warar, ett nytt känbart förödmjukande följer efter hwarje gudomlig hjelp, så skall dock den sista hjelpen för ewigt göra slut på all nöd. Herren skall nämligen förlossa de sina ifrån allt ondt, och hjelpa dem in i sitt himmelska rike. Då skall man till Guds ära med den allra klaraste insigt kunna säga: Jag tackar dig, att du hafwer näpst mig och hulpit mig.

Bön i sjukdom.

Himmelske Fader! det har behagat dig att tukta mig med en sjukdom, och att derigenom påminna mig, att icke blott arfsynden inträngt uti min natur, utan att jag också ofta har mißbrukat mina lemmar till synd. Jag böjer mig derföre under din wilja, och bekänner, att den är rätt, men jag en syndare. Förlåt mig nu mina synder, och låt nåd mig wederfaras för din Sons Jesu Kristi skull. Herre, gack icke till doms med mig: ty för dig är ingen lefwande rättfärdig. Låt dig hjertligen wårda om min själ, att hon icke förderfwas, och kasta alla mina synder bakom dig. Ack Herre, wid hwad skall jag trösta mig? Uppå dig hoppas jag. Fräls mig ifrån alla mina synder, och låt mig icke komma på skam eller de galna till spott warda. Jag will tiga och icke upplåta min mun, du skall wäl görat. Wänd din plåga ifrån mig, ty jag är försmäktad af din hands straff. När du tuktar en för syndens skull, så warder hans fägring förtärd såsom af mal. Ack, huru platt intet

äro dock alla menniskor! Hör min bön, Herre! och förnim mitt rop, och tig icke öfwer mina tårar; ty jag är en främling och gäst för dig, såsom alla mina fäder. Håll upp af mig, att jag wederqwicker mig, förr än jag bortfar och är icke mera här (Ps. 39: 8—14). Skänk mig och dem, som sköta mig, tålamod, och gif att å båda sidor uppstår en frukt af din tuktan. Ser du, att mitt lifs förlängning länder till din ära, och är mig och andra helsosam, så stärk mina krafter, wälsigna de medel, jag brukar till mitt återställande, och fräls mitt lif ifrån förderf. Men gör mig då ock skicklig att lefwa till din ära och att, som ett godt träd, bära god frukt. Men är mitt slut efter ditt råd nära, så bered mig fulleligen, att jag må kunna fara hädan i frid och med fröjd, werka än widare uti mig allt hwad nödigt är till att saligt dö, och låt den korta tid, som jag ännu har öfrig, wara för mig en wälsignad nådetid. Låt din hand icke ligga allt för tungt uppå mig, lindra min plåga och då mitt slut kommer, så upptag i nåde min själ, och låt henne komma till ro i en af de boningar, som äro i ditt himmelska hus. Ja, drag mig till dig, du upphöjde Frälsare, att jag må se din härlighet, hwilken Fadren dig gifwit hafwer.

Betraktelser om döden.

Menniskorna är förelagdt att en gång dö och sedan domen. Ebr. 9: 27.

Hwarje menniska dör en gång, och de som blifwit till det jordiska lifwet uppwäckta och således två gånger dött, utgöra ett ganska litet undantag från denna allmänna regel. Hwar och en menniska dör en gång; derföre om det wid detta döende afslöper olyckligt, så kan skadan ej mer ersättas. Med många saker gör man försök mer än en gång, då man wid ett senare försök kan bättra, hwad man wid det förutgående förderfwat, men dödsprofwet gör man blott en gång. Dock är Gud så trofast, att han innan menniskan werkligen dör, gemenligen förer henne en eller flera gånger genom sjukdom nära intill döden; på det hon i någon mån måtte komma att förstå, hwad det är att dö, och på den ännu återstående tiden göra sig genom bot och bättring derpå beredd. Menniskan är förelagdt en gång dö, och Kristus är en gång blifwen offrad till att borttaga mångas synder. Detta Kristi ena uppoffrande bör derföre

hafwa inflytande på wårt ena döende, och wälsigna detsamma och göra det till en winning för oß. Detta sker ock, när för Kristi offers skull, på hwilken wi tro, alla synder warda oß förlåtna. Ware då hwar och en dödlig menniska betänkt på att hon under lefnadsdagarna må genom Jesu död få sina synder förlåtna. Kristus har genom sitt offer i så måtto borttagit hela werldens synder, att han för dem alla tillfyllestgjort; men nu måste hwar och en menniskas synder wara borttagna genom deras nådiga förlåtelse. Wi äro förlikte med Gud genom hans Sons död. Men en hwar måste ock för sin egen person undfå denna försoning. Man frukte ej någon smärta, någon förfärelse, något roßlande wid aflidandet. Detta allt är en kort och lätt bedröfwelse. Man frukte endast för synden, hwilken är det enda, som kan göra döden till den största olycka. Må derföre ingen ligga på sotsängen, utan att han har förloßning genom Jesu blod, nämligen syndernas förlåtelse.

Efter döden är domen menniskan förelagd, nämligen domen på ytterstа' dagen, på hwilken alla aflidna själar wänta med fruktan eller glädje. När nu synderna warit den aflidande förlåtna och aflidandet genom Jesu Kristi nåd wäl aflupit; så har det ej mer någon fara med honom. Kristus skall då af dem, som med längtan och glädje wäntat honom, låta sig ses till salighet, och det utan synd: nämligen utan att då hafwa på sig någon främmande synd, som ännu ej wore godtgjord och betald; men just detta skall ock bewisa, att hans uppoffring på korset warit fullt gällande, och att de, som genom tron undfått wälsignelsen och frukten deraf, allena derigenom äro från all skuld och straff fria, eller, såsom Kristus sjelf säger, icke komma i domen.

Så låte då den ewige öfwerstepresten Jesus Kristus mig i min död njuta wälsignelsen af hans försoningsoffer. Han förlåte mig alla mina synder, och låte mig i sin nåd och frid hädanfara, så skall hans härliga uppenbarelsedag wara min gladaste dag, och insätta mig i fullt åtnjutande af det goda, som han åt mig förwärfwat och beredt hafwer.

Bön om en salig hädanfärd.

Ewige Gud! du som allena eger odödlighet, och hwars år taga ingen ända! jag eländiga menniska är för syndens skull,

som i min natur inträngt, bräcklig och dödlig. Jag är såsom gräset, som om morgonen står och om aftonen afslås och wißnar. Jag har i min friska ungdomstid blomstrat som en blomma, men nu wißnar jag och skall snart affalla. Förbarma dig öfwer mig och werka, i den ännu återstående korta del af min lefnad, hwad som nödigt är för min beredelse till en salig ewighet. Werka i mig bot och bättring till lifs. Förlåt mig mina synder, och sänd den Helige Anda i mitt hjerta, att han må deri bo och blifwa, och äfwen i döden wara min inwärtes tröstare. Herre Jesus Kristus! du som på oljeberget offrat bön och åkallan med starkt rop och tårar och äfwen blifwit af din Fader bönhörd; förlossa mig för din kamp och offers skull från fasa för döden, och skänk mig icke blott willighet utan ock frimodighet att dö. Låt mig då jag aflider, erfara, att min död ej har någon udd, eller att den, som håller ditt ord, ej behöfwer se döden, för så widt som den är fruktanswärd. Nedbryt min kropps hydda lindrigt, och bewara mig för widriga åtbörder, då jag skall nedböja mitt hufwud. Skänk rikligen mig och de mina, från hwilka jag genom döden skiljes, den Helige Andas tröst, så att ditt namn må af oß alla genom tro och tålamod helgadt warda. I dina händer befaller jag min anda. Du har mig återlöst, Herre du trofaste Gud. Låt min själ, då hon skiljes wid kroppen, komma till ro, låt henne ur mörkret komma till ljus, från främlingslandet till hemmet. Fullborda i henne helgelsen wid öfwergången i ewigheten. Sänd henne dina heliga änglar till hjelp, och låt henne, såsom Lasari själ, efter utstånden wedermöda njuta hugnad. Har du wid min födelse dragit mig ur min moders lif, så drag ock i rätta stunden min själ ur kroppen och ur denna werlden, som welat blifwa för henne allt för trång, och flytta henne in i en bättre werld, ja, in i din Faders hus, der du själf är, att hon må få se din härlighet. Låt min dödsdag wara bättre, än min födelsedag, och slutet af min wandring bättre, än deß början. Genom din dödskamp och blodswett, genom ditt kors och din död, genom din heliga uppståndelse och himmelsfärd, i min sista nöd, på domedagen hjelp mig, käre, milde Herre Gud! Amen.

Ord, som man kan säga till en döende.

Treenige Gud, Fader, Son och Helige Anda, till hwilken wi döpte äro! war oß syndare nådig. Herre Gud, Fader i himmelen, förbarma dig öfwer oß. Herre Guds Son, werldens Frälsare, förbarma dig öfwer oß. Herre Gud, Helige Anda, förbarma dig öfwer oß. War oß nådig, förskona oß, milde Herre Gud. War oß nådig, hjelp oß, milde Herre Gud. Genom din heliga födelse, genom din dödskamp och blodiga swett, genom ditt kors och död, genom din heliga uppståndelse och himmelsfärd, i wår sista nöd, wid ytterSta domen, hjelp oß, milde Herre Gud. O Guds lam, som bar werldens synder, förbarma dig öfwer oß.

Öfwergif mig icke, Herre min Gud; war icke långt borta ifrån mig; skynda dig till att göra mig bistånd, Herre min hjelp.

Se på min jemmer och mitt elände och förlåt mig alla mina synder. Låt mig ej frestas öfwer min förmåga, och skänk mig kraft att tåligt uthärda mitt lidande. Låt det ock dermed snart lida till ett saligt slut.

Himmelske Fader! jag beropar mig på din Sons lidande och död och beder, att du wille derföre bete mig nåd, icke tänka på mina synder, upptaga min själ i den ewiga hwilan och uppwäcka min kropp till ett ewigt lif.

Ack, Gud Fader! jag är en stor syndare och har icke förtjent himmelen, utan helwetet. Men din Sons rättfärdighet, hwilken war lydig ända intill döden på korset, ware ock min rättfärdighet. Genom densamma will jag bestå i din dom, och ingå i ditt himmelska rike.

Herre Jesus! jag befaller min anda i dina händer. Herre Jesus! upptag min anda. Herre Jesus! låt mig komma dit, der du är, och låt mig snart se din härlighet, som din Fader dig gifwit hafwer. Herre Jesus! nedbryt med en skonsam fadershand min kroppshydda, och för, sedan detta skett, min själ genom dina änglars tjenst, i en af de ewiga hyddorna, som i himmelen äro. Twå henne emellertid än widare med ditt blod, och låt henne i mitt eländes ugn warda rätt luttrad och ren.

Herre Jesu! du som i dina kötts dagar offrat bön och åkallan med starkt rop och tårar, borttag från mig all fasa för döden, och gör mig skickad att fara hädan i frid, såsom Simeon

Herre Jesus; jag befaller dig min kropp och själ, och alla de mina, hwilka jag lemnar efter mig i werlden. Tänk på mig och dem alla till det bästa. Haf omsorg om dem. Drag dem till dig. Låt ingen af dem gå förlorad. Gif att de, hwilka jag efterlemnar, må wara förenade i ett rätt sinne, och att i rätt kärlek och trohet den ene må wara den andres tillflykt.

O Gud! jag blygs inför dig för min förda wandel. Mycket ondt har jag gjort, mycket godt försummat. War mig nådig, min Gud, för din Sons Jesu Kristi skull. Emedan han i mitt ställe undergått den allra strängaste, gudomliga och mensk-liga dom, så gack icke till doms med mig, utan tillgif mig nådeligen min skuld och mitt straff, och skänk mig andel i ditt himmelska rike.

Ack Gud! mina smärtor äro swåra. Styrk mig. Hjelp mig. Herre, jag lider nöd, lindra den. Mitt hjertas ångest är stor. För mig utur min nöd. Se på min jemmer och mitt elände, och förlåt mig alla mina synder.

Store Gud! jag kan icke mer bruka och njuta något af alla jordiska gåfwor och egodelar. Wederqwick mig inwärtes genom din käre Son, som är lifwets watten. War du mitt hjertas tröst och min del. Närma dig till mig, när jag dig anropar, och säg till mig: war icke försärad.

Efter dig, Herre, längtar jag, min Gud. Jag hoppas på dig; låt mig ej på skam komma. Jag hafwer lust att skiljas hädan och wara när dig, Herre Jesus. Såsom en trött trängtar jag efter hwila, såsom en främling efter hemmet, såsom en plågad efter full wederqwickelse. Mina ögon hafwa sett mycket ondt och ömkligt, mina öron hört mycket sådant, och i mitt hjerta har jag i min lifstid haft många bekymmer. Och nu önskar jag att komma till den sköna himmel, hwarom jag så mycket godt och skönt hört och läsit, der intet ondt och intet bekymmer är, der man skådar din wederqwickande härlighet, der ett stort antal af heliga själar äro församlade, och der endast frid och fröjd äro rådande. Uppfyll denna min önskan. Låt mig snart se min önskans och böns uppfyllelse, dock allena efter din wilje, och fullborda på mig alla dina löften för ditt nämns skull. Amen.

Register.

Evangelier och Epistlar ... 3
Högtidsdagar, som årligen firas ... 274
Kristi Pinas Historia ... 3
Utdrag ur Kyrko-Handboken:
Högmässogudstjänsten, när Herrens nattward icke hålles ... 21
Högmässogudstjänsten, när Herrens nattward hålles ... 27
Nattwardsgång utan högmässogudstjänst ... 32
Aftonsång eller tillfällig gudstjänst ... 32
Litanian ... 36
Bön på Adventssöndagen ... 39
" " Juldagen ... 39
" " Nyårsdagen ... 40
" efter Passionspredikan ... 40
" på Långfredagen ... 41
" " Påskdagen ... 41
" " Kristi Himmelsfärdsdag ... 41
" " Pingstdagen ... 42
" " Heliga Trefaldighetssöndag ... 42
" wid Reformationsfester ... 43
" " Missionsfester ... 43
" på Tacksägelsedagen ... 43
" för Församlingens nattwardsungdom ... 44
" i Krigstider ... 44
" i dyr tid och hungersnöd ... 45
" under smittosamma sjukdomar ... 45
" wid läggandet af grundsten till en ny kyrka ... 46
" i församling, där kyrkobygge förehafwes ... 46
" wid Kyrkomöten ... 46
Barndop ... 47
Nöddop ... 50
Om ungdomens första nattwardsgång (Konfirmation) ... 51
Om brudwigsel ... 54
Om jordfästning ... 57
Om intagning i församlingen ... 58
Huru kyrkotjänare skola i sina ämbeten inställas ... 60

Böner på alla dagar i weckan 63
Bön före ſkriftermålet 79
" efter ſkriftermålet 80
" före åtnjutandet af den heliga nattwarden 81
" efter den heliga nattwardens åtnjutande 82
Morgonbön på födelſedagen 83
Aftonbön på födelſedagen 84
Bön om en ſann bättring och ſyndens kännedom 85
" om ſyndernas förlåtelſe 87
Om kroppens bräckligheter och ſjukdomar 89
Betraktelſe wid ſjukſängen 94
Bön i ſjukdom 95
Betraktelſer om döden 96
Bön om en ſalig hädanfärd 97
Ord, ſom man kan ſäga till en döende 99